SG

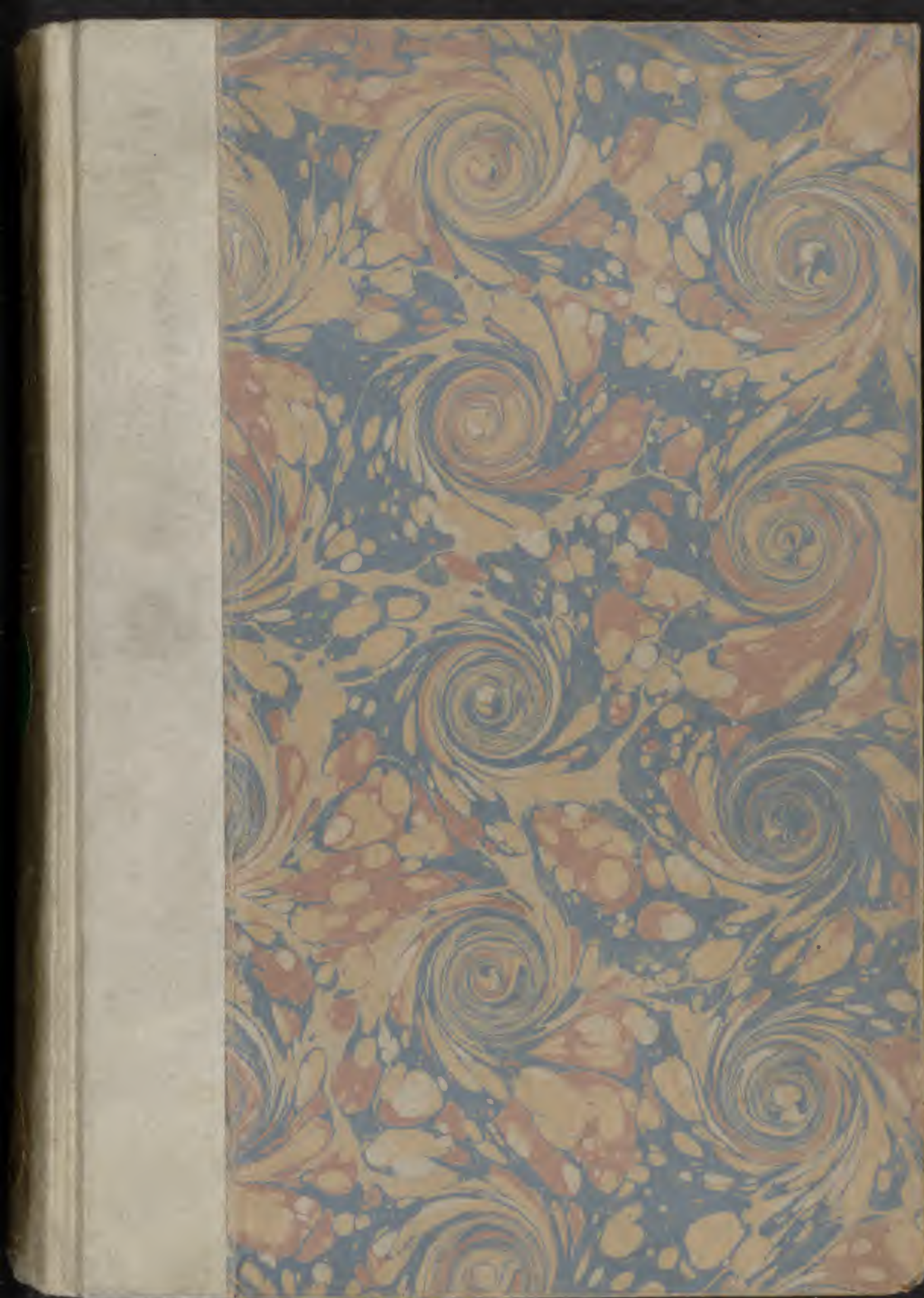
PETRI
(HISPANI)
SUMMULÆ

INTERPRETE
GEORGIO
(BRUXELLENSI)

CUM MAG.
THOM. BRICOT
QUÆSTIONIBUS

Interpꝛetatio Geoꝛgii in summu las magistri Petri Hispani.

vna cũ magistri T[illegible]icot questionibus Te[illegible] quoq suppositionũ [illegible]o ouo. [illegible] diligētissime in margie quotata [illegible]tio° cõtenta pa[illegible]eãt ad pꝛimos [illegible]tuchare ad intersign[illegible]ũ sci Petri [illegible]to declarād[illegible]ium francie: post sũmã ca stigatio[illegible] [illegible]exemptioni studētũ compe tenti sub[illegible]

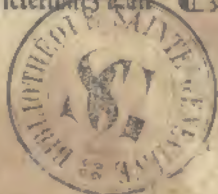
¶ Expositio magistri Georgij: prestantissimi nominaliū opinionū recitatoris Interp̄tus textus magistri Petri hispani: de recēti castigata feliciter Incipit

Irca initium sūmularū magistri petri hispani: aliqua communia sūt p̄notanda que in alijs scientijs presupponūtur. Et p̄mo: q̄d est titul⁹ huius libri Sc̄m: q̄ ... sunt cause huius scie ... q̄d est subiectū ... huius scie ¶ ...

Sciendū ... primo q̄ titulus hui⁹ libri est iste. Iste ... tractat⁹ summularū ma... petri hispani. Unde titulus ... describi. (Quid titulus) Titulus est ... cundū omē... ¶ ... quā su... ber de ... sarū: scz a ca... fuit Petrus hisp... ta q̄ iste liber voca... simili (Nominatio libri.) tudinē ssime p̄p̄rie ... sicut sūma p̄p̄e dcā ē numer... resultās ex aggregatiōe pluriū paruorū numerorū: sic etiā iste liber resultat ex aggregatione pluriū paruorū tractatuū. ¶ Et dicit etiā iste liber Sūmula i ordine ad logicā Aristotelis: q: in isto libro breuiter et cōpendiose tradūtur ea: que in logica Aristotelis prolixe traduntur.

(Cause huius scie) Notandum est scdo q̄ (p̄p̄e loquendo de causis) solum sunt due cause huius scientie scz causa efficiens que fuit petr⁹ hispanus: Et causa finalis: q̄ ē duplex s̄m q̄ duplex est finis scz finis intrinsecus: et finis extrinsecus. (in... ...ec trinsec... ti... ...) ¶ Finis intrinsecus (s̄m q̄ cōiter dicit) est p̄fecta noticia argumētationis: et eorū que tradūtur in isto libro. ¶ Finis extrinsec⁹ est duplex. s. essentialis et accidētalis. ¶ Essētialis ē ille: ad quē aliqua sciētia ex sua natura nata est p̄ncipaliter ordinari: et sic finis essentialis hui⁹ scientie est arguere/ diffinire/ diuidere/ et verum a falso discernere. ¶ Finis accidētalis est ille: ad quem aliqua sciētia de sua natura nō est nata ordinari p̄ncipaliter: sz potius ordinat ab ipso sciēte. vt finis accidētalis hui⁹ sciētie aliquādo ē honor: et aliqñ pe...nia

Notandū est ter... q̄ i p̄prie loquēdo de causa formali et materiali: cuiuslibz scientie solet assignari causa formalis: et etiā materialis (Quid form tractandi e. fo... tractat) ¶ Causa formalis ē duplex: s̄m q̄ duplex pōt assignari forma: scz. forma tractatus: et forma tractandi. ¶ Forma tractandi est modus p̄cedendi: qui est diffinitiuus: diuisiuus: et argumentatiu⁹: q̄tum est ex parte sciētie: et exemplorū positiu⁹: q̄tū est ex parte nostri. ¶ Sz forma tractatus cōsistit in diuisione libri. (Diuisio libri in tractat⁹ et qb⁹ p̄bi librj correspōdet.) Unde iste liber diuiditur in septez tractat⁹. ¶ In primo enī tractatu: determinat de Enūciatione: tanq̄ de subiecto attributionis eius. Et correspōdet libro peri hermenias Aristotelis. In scdo determinat de predicabilibus. Et corr...det libro p̄dicabilium Porphirij. ¶ In t...io determinat de p̄...amētis. Et correspōd... libro ...icamentorū Aris. ¶ In quar... determinat de s...llo

gismis. & correspõdet libro Pri
orũ eiusdẽ. ¶ In quinto determi
natur de locis dialecticis. Et cor
respõdet libro Topicoꝝ Aristo.
¶ In sexto determinatur de falla
cijs. Et correspõdet libro Elen-
choꝝ Ari. ¶ In septimo determi
natur de paruis logicalibus. Et iste
liber non correspõdet alicui spe
ciali libro logice. ¶ Sed causa
materialis huius sciẽtie est argumẽ
tatio. Nõ quidẽ causa materialis
ex qua: quia nullũ accidẽs põt hr̃e
cãm materialẽ ex qua. Nec causa
materialis in qua sciẽtie: sed ipsa
est aia cui talis scia inheret: sed
est causa materialis circa quã: quia
ista scia de Argumẽtatiõe consi
derat: et circa eam versatur.

Argumẽta-
tio cã mãlis
est huius sciẽ. Nõ
ex q̃: nec in q̃:
sed Circa quã.

Notandũ ẽ q̃rto ꝙ ar
gumẽtatio
est subiectũ attributiõis logice:
siue huius scie: quia cõditiones subie
cti attributiõis sibi conueniunt
¶ Quaꝝ pˀma est: ꝙ ipsũ subie-
ctũ attributiõis sit pˀncipaliter cõ
sideratũ in scia cuius ẽ subiectũ.
hoc est: ꝙ cognitio eius nõ quera-
tur: vt ex eius noticia ueniamus ĩ co
gnitionẽ alterius in illa scia cõside
rati: sed postꝙ ipsũ pfecte et cõ-
plete cognoscitur: tũc est status in
illa scientia. ¶ Secũda cõditio
est: ꝙ oĩa considerata in tali sciẽ
tia habeãt ordinẽ et reductionẽ
ad ipsũ: hoc est: ꝙ oĩa illa que cõ
siderantur in ista sciẽtia: cõsiderã-
tur vt per eoꝝ cognitionẽ venia-
mus in noticiã cõpletã subiecti
attributiõis. ¶ Tercia est: ꝙ ip
sum sit adequatũ illi sciẽtie cuius
est subcm̃: hoc est: ꝙ sub tali rati
one formali non cõsideretur in ali
qua alia scientia. ¶ Nũ iste ter-
minus Subiectuz capitur multis
modis. ¶ Uno modo pro subie
cto alicuius potẽtie: vt color est
sub[iectũ].i. obiectũ visus. Et isto
modo capiendo subiectũ: Argu
mentatio est subiectũ intellectus
hoc est obiectũ eius. ¶ Secun-
do modo capitur pro famulo vel fa
mula: qui vel que subijcitur in ser
uiendo dño vel dñe. Et hoc modo
capiẽdo subiectũ Argumẽtatio
non est subiectũ. ¶ Tertio mo-
do capitur pro corpore posito sub
alio. Et hoc modo fundamentuz
est subiectũ parietis: et sic argu
mẽtatio nõ ẽ subiectũ. ¶ Quar
to modo capitur pro subiecto ac
cidẽtis: sicut paries est subiectũ
albedinis Et isto modo argumẽ
tatio non est subiectũ. ¶ Quin-
to modo capitur pro subiecto p-
positionis. Et hoc modo Argu-
mẽtatio est subiectũ istius ppõis
Omnis a[r]gumẽtatio est discre-
tiua veri a falso. ¶ Sexto modo
capitur pro subiecto ppˀietatis
Et hoc modo Argumentatio est
subiectũ huius ppˀietatis cõclu
dere affirmatiue vel negatiue.
¶ Septiomõ capitur pro ĩferiore
alicuius sup[er]i[oris]. Et hoc modo
A[nimal] [es]t subiectũ hu-
[ius ppˀ]opositio vel ora-
tio. Et ultis m[o]dis non capitur sub
iectum cum dic[itu]r ꝙ Argumẽ-
tatio est subie[ctũ l]ogice. ¶ Oc-
tauo modo ca[pitu]r subiectũ pro
subiecto attributõis. Et illo mo
do capitur subiectũ cum dr̃: ꝙ Ar
gumẽtatio ẽ sbcm̃ logice. ¶ Nũ
subiectũ attributõis diffinitur sic
qd̃ est pˀncipaliter cõsideratũ in
scia cuius est subcm̃: nõ trãscẽdẽs
metas illius scie ad qd̃ oĩa in sci-
entia cuius est subiectũ cõsiderata:
habẽt ordinẽ et attributionem.
¶ Unde octo modi subiecti ha-
bentur in his versibus Obiectũ: Vna:
positũ sub: cui qd̃ inheret Quod
prius est copula: ppˀij: logicaliter
infra. Quo simul ars heret: bis
sunt subiecta quaterna.

Tres cõditio
es subiecti
attributiõis
Prima.

Secunda.

Tertia.

Acceptiones
de ly Subie
ctũ
Prima

Secunda

Tertia

Quarta

Quinta

Sexta

Septima

Octaua

Quid sub
iectum at
tributõis

Uersus di
ctaꝝ subie
cti accep-
tionum

Contra dicta p̄mo aꝛ̄ sic Nulla argumētatio ē sbēm isti⁹ scie ḡ argumētatio nō est subēm huius scie. ¶ Scd̄o sic: Scīa est ipius ꝯclusiōis: sꝫ argumētatio nō ē ꝯclusio: ḡ argumētatōis nō est scīa. ¶ Tertio sic: aīa est subiectū huius scie: ergo argumētatio non est subiectū hui⁹ sciētie.

Ad primum dicitur cōcedēdo añs: et distinguēdo cōsequēs q: ille ꝑminus argumētatio pōt ibi capi dupliciꝛ. ¶ Uno modo significatiue ꝓ illo qđ significat: et de quo est verū dicere: ꝙ est argumētatio: ⁊ sic cōcediꝛ ꝯsequētia añs et cōsequēs. ¶ Alio mō pōt capi mat'ialiꝛ: et tunc negaꝛ cōsequētia: q: añs est verū ⁊ consequens falsū. Et isto vltimo mō capiꝛ argumētatio: quādo diciꝛ ꝙ est subiectum huius scientie. ¶ Ad secundū diciꝛ: ꝙ licet sciētia sit cōclusiōis tanꝙ scibiꝛ propinqui: non t[amen] [...] tanꝙ scibiꝛ remoti vel remotissimi. ¶ Añ scibile propinquū e[st] ipsa cōclusio: Sꝫ scibile remo[t]ū ē subiectū cōclusiōis: de quo aliquid sciꝛ: siue predicatū eiusdē qđ sciꝛ de alio Et scibile remotissimū: est res significata per extremū ꝯclusiōis ¶ Ad tertiū diciꝛ: ꝙ liꝫ aīa sit subiectū inhesiōis huius sciētie et capiēdo quarto mō subiectū: non tamē est subiectū attributionis et vltio mō capiēdo subēm

[Margin: Argumētatio capitur mālitꝛ et significatiue.]

[Margin: Quid scibile ꝓpinquū remotū ⁊ remotissimum.]

Dialectica est ars artiū: sciētia sciētiarū: ad oīm methodoꝝ p̄ncipia viā habēs. Sola ei dialectica probabiliꝛ disputat de p̄cipijs oīm aliarū scientiarū: et ideo in acquisitione omniū aliarū scientiarum dialectica debꝫ esse prior ¶ Dicitur autem dialectica a dia quod est duo: et logos qđ est sermo: vel lexis quod est ratio: quasi duorū sermo: vel ratio: scꝫ opponentis ⁊ respondētis in disputatione.

[Margin: Diffinitō dialectice]

[Margin: Interpretatio dialectice.]

¶ Circa hunc textum

Notandum est p̄mo ꝙ iste ꝑminus dialectica capitur dupliciter. ¶ Uno modo vt est nomē adiectiuū: et tunc significat rem habentē scientiā que logica dicitur. ¶ Alio modo capiꝛ vt est nomē substātiuū: et tunc significat scientiā solum que logica dicitur. Et isto vltimo modo capiꝛ adhuc dupliciꝛ. ¶ Uno mō stricte: et sic dialectica est vna pars noue logice distīcta ab alijs que tradiꝛ in quīto tractatu petri h. et in libro Topicorū aristotelis ¶ Alio mō capiꝛ large, ꝓ tota logica ꝑ quā q̄s pt dialectice sophistice: ⁊ demōstratiue argumētari.

[Margin: dialectica capitur adiectiue ⁊ substātie stricte ⁊ large]

Notandum est scd̄o ꝙ Ars capiꝛ dupliciꝛ. ¶ Uno mō generaliꝛ: ⁊ tūc describiꝛ sic. Ars est collectio multoꝝ p̄ceptoꝝ: in vnū finem tēdentiū: Et sic est quodāmodo superius ad quiꝙ habit⁹ intellectuales scꝫ sapientiā: itellectū: scientiā: prudentiā: ⁊ artē Et isto modo capiꝛ in proposito ¶ Alio modo capiꝛ ars specialiꝛ: et sic describiꝛ. Ars est recta ratio rerum a nobis factibiliū: hoc est: ars est habitus itellectualis: docēs recte opari circa factibilia. Et isto modo cōprehen

[Margin: Acceptōnes Artis.]

[Margin: Sipas.]

dit sub se septem artes mechanicas: que cōtinētur in istis vsib⁹. Lana: nemus: miles: nautatio rus: medicina. His ars fabrilis poterit sil̄r associari. Et isto mō nō capit̄ hic. ¶ Similit̄ hoc nomen Scia capit̄ dupl̄r. ¶ Uno modo large: et sic describit̄. Scientia est habit⁹ intellectual̄: speculatiu⁹: siue practic⁹: ɔclusiōis vl̄ ɔclusionū: p demōstrationē vl̄ demōstratiōes acq̄situs. Et isto mō capit̄ i ppposito. ¶ Alio mō capit̄ stricte: ꝛ sic describit̄. Scientia est habit⁹ intellectual̄: speculatiu⁹: ɔclusiōis vel ɔclusionū per demōstrationē vel demōstratiōes acq̄sit⁹. Et isto mō nō capitur in diffinitione dialectice.

Artes mechanice

Acceptiōes scientie

¶ Uñ per hoc q̄ addit̄ ille gtūs artiū suo ntō singulari: ꝛ sil̄r ille gtūs sciaꝝ: denotat̄ solū excellētia hui⁹ scie ad alias sciētias admiculatiuas: ꝛ nō indifferent̄ ad oēs alias scias: q̄a scie tales sūt ista scia perfectiores. Uñ scie admiculatiue dicūt̄ ille scie quib⁹ vtimur in alijs sciis sicut sūt grāmatica: logica: rhetorica.

Que scie pricipales et admiculatiue.

Notandū tertio circa illā particulā diffinitiōis: ad oīm methodoꝝ pricipia: q̄ illa pticula pt intelligi dupl̄r: siue q̄ logica hēat viā ad omnem methodorū p̄ncipia. ¶ Uno mō: q̄ ipa sit pbatia p̄ncipioꝝ cuiuslibꝫ scie: ꝛ illo mō logica nō hꝫ viā ad oīm methodorū principia. ¶ Alio mō: q̄ ipsa doceat ex cuiuslibꝫ scie p̄ncipijs prōpis argumētatiōes formare ita q̄ q̄libꝫ scia modū arguēdi p̄supponat a logica. Et isto modo debꝫ ītelligi illa pticula in diffinitione dialectice posita. ¶ Uñ iste t̄minus methodo⁹ nō debꝫ pprie capi in illa diffinitione. s. p breui via sed trāssūptiue pro scia

Expōit̄ ad oniū methodorū p̄ncipia ꝛc̄

Methodo⁹ capit̄ pp̄e ꝛ metaphorice.

q̄ꝛ sicut breuis via cito ducit ad terminū: sic scia cito ducit nos ad cognitionē illius de quo tractat̄ in illa scia. ¶ Et sic patꝫ: q̄ diffinitio dialectice debet sic intelligi: dialectica est ars siue sciētia: nobilissima inter sciētias admiculatiuas: docēs ex cuiuslibꝫ scie p̄ncipijs pprijs: argumentationes ordinare et formare.

Sēsus diffionis dialectice.

Notandū ē q̄rto q̄ iste tectus: sola eī dialectica ꝛc̄. debꝫ sic ītelligi q̄ ipa dialectica docet ex cui⁹libet sciētie principijs prōpis: argumētatiōes dialecticas gñatiuas opinionis formare. Et hoc cōuenit dialectice stricte capte: que est vna ps logice. Et cōuenit toti logice rōne ptis. Tota eī logica non solū docet formare argumētatiōes dialecticas: sꝫ ꝛ demōstratias ꝛ sophisticas. ¶ Uñ ibi: et ideo in acq̄sitione sciarū. Petrus hispan⁹ infert vnū correlariū ex illa pte diffinitiōis: ad oīm methodorū ꝛc̄. et est tale: q̄ in acq̄sitiōe cōpleta ꝛ pfecta sciētiarū: debet prius dialectica acquiri. ¶ Cuius ratio est. q̄ꝛ alie sciētie non possunt acquiri sine argumētatione. Sed argumentatio non potest cognosci sine logica: ergo prius oportꝫ acquirē logicā q̄ alias scientias.

Expoīt̄ sola eī dialectica ꝛc̄.

Correlarium ꝛ iōꝛc̄

Contra dicta primo sic arguitur. Ars et sciētia sunt habitus distincti: igit̄ logica non est ars et sciētia. ¶ Secundo sic arguit̄. Metaphisica est scia nobilior: ergo prior q̄ logica: ꝫ male dicit̄ q̄ dialectica est ars artiū ꝛ similit̄ q̄ sit prior. ¶ Tertio sic arguitur: grammatica debet prius acquiri q̄ logica: ergo in acq̄sitione scientiarū dialectica non debet dici prior.

Ad primū dicit: q̄ licȝ ars ⁊ sciētia sint habit⁹ ab inuicē distincti: si illi t̄mini capiant̄ spālit̄: nō t̄n si capiant̄ gn̄aliter. ¶ Ad scd̄ȝ d̄r negādo p̄ñam: q: ille genitiuus scientiaꝝ: solū denotat excellentiā logice īter scias admiculatiuas Uel iō inter oēs alias scias logica d̄r cē prior: nō q: pfectior sit simplr: sed iō est ṗor: q: prius dȝ acquiri. ¶ Ad terciū d̄r: q̄ licet grāmatica positiua dēat prius acquiri q̄ logica: non t̄n grāmatica regularis. ¶ Unde grāmatica positiua est: que docȝ cognoscere t̄mi nos: et q̄d t̄mini significent: sine rōne. Et ista grāmatica nō est ars nec sciētia: proprie capiendo artem et scientiā. ¶ Sed grāmatica regularis est sciētia que docet cōgrue loqui p rōnes: et illa nō potest cōplete ⁊ pfecte acquiri sine logica.

Quid grāmatica positiua ⁊ regularis

¶ Sed quia disputatio nō potest haberi nisi mediāte sermōe: nec sermo nisi mediante voce: nec vox nisi mediante sono. Omnis enim vox est sonus: ideo a sono tanq̄ a cōmuniori inchoādum est ¶ Son⁹ est quicq̄d pprie ab auditu pcipitur. Dico autē pprie: q: licȝ homo vel cāpana audiat̄: hoc non est nisi per sonū eius. ¶ Sonorum alius vox: alius non vox.

Ordo pcedēdi i hoc tractatu

Diffinitō soni

Diuisio soni

¶ Circa hunc textum

Notandū est primo: q̄ h̄ petrus hispanus ostendit a quo incipiendū ē in ista scientia dicens: q̄ incipiēdum est a sono: cuius pbatio patet in textu. ¶ Circa quā pbationē est aduertendū q̄ triplex est disputatio scȝ vocalis/ scripta/ ⁊ mētalis. ¶ Uocalis disputatio est: que constituit̄ ex ppositionibus vocalib⁹. ¶ Sed scripta est que cōponitur ex ppōnib⁹ q̄ sunt scripture. ¶ Sed mētalis est: q̄ cōstituit̄ ex ppositionib⁹ mētalibus ¶ Et inter istas mētalis est pncipalior: ⁊ alie disputationes non dicuntur disputationes: nisi q: sunt quodāmodo signa mētalium ¶ Unde pbatio petri hispani intelligitur de disputatione vocali: et nō scripta: nec mentali: quia scripta et mētalis possunt fieri sine voce et sine sermone: sed non disputatio vocalis.

Quid disputatio vocalis mētal̄ et scripta

Notandum est secundo q̄ hic: Sonus est quicquid ⁊c̄. Petr⁹ hispanus ponit diffinitionē soni dicēs: q̄ Sonus est quicquid proprie: ⁊ per se: ab auditu percipitur. ¶ Et debet sic intelligi Sonus est aliquid sensibile proprie et perse ab auditu. Et ponitur Aliquid loco gn̄is. Deinde ponit̄ sensibile: ad dr̄am insensibiliū vt sūt cōceptus: et q̄litates aīe. Deinde ponit̄ pprie: qd̄ tantum valȝ sicut precise: ad denotādum q̄ son⁹ precise pcipit̄ ab auditu: ⁊ a nullo alio sēsu. Et etiaȝ ponit̄ ad dr̄am sensibiliū cōmuniū: que plurib⁹ sensib⁹ pcipiūt̄. Et quō hoc intelligit̄: videbitur in scd̄o de aīa. Deinde ponit̄ p se ad dr̄am sensibiliū peraccn̄s: cuiusmodi est substātia. ¶ Et ponitur ab auditu: ad dr̄am ppoꝝ obiectoꝝ alioꝝ sensuū: vt odor: sapor: de quibus videbitur in libro de anima.

Diffinitio soni et euis intellectus.

Quid sēsibl̄e ppū ⁊ cōe: p se et p accn̄s

Notandū est t̄cio: q̄ diffinitio soni sic intellecta est bona ⁊ sufficiēs: pȝ

Tres ꝯditiones bone diffinitionis

q: sibi ꝯueniūt cōditiones bone diffinitiōis. ¶ Quarū pma est: ꝙ diffinitio ꝯueniat omni ꝯtēto sub diffinito: hoc est: ꝙ quelibet res significata p diffinitū: pro ꝗ ipsū supponit sic se habeat: ꝙ de ꝓnoīe demōstratiuo demōstrante illam rem verificet diffinitio: Uel ꝙ ipsa diffinitio vere verificetur de diffinito. ¶ Scda ꝯditio est: ꝙ diffinitio ꝯueniat soli diffinito: hoc est: ꝙ diffinitio nō verificet de aliquo. i. vere et affirmatiue pdicet: quin de eodē diffinitū verificet. ¶ Tertia conditio est: ꝙ diffinitio sufficiēter explicet et manifestet diffinitum. Modo iste tres cōditiōes conueniūt diffinitioni soni: ꝗ illa diffinitio est bona. ¶ Uñ cuiuslibet diffinitiōis duplex ē diffinitū. s. remotū et ꝓpinquū. ¶ Diffinitum remotū: est res sigta p ꝭminū: de quo diffinitio pdicat essetialiter et cōuertibiliter. ¶ Sꝫ diffinitū ꝓpinquū: est ꝭminus significās illas res: quaꝝ natura explicat p diffinitionem.

Quid diffinitū ꝓpinquū ꝛ remotum

Declarat diuisio Soni.

Notandū est quarto ꝙ ibi Sonoꝝ alius vox ꝛc. petrꝰ hispanus ponit diuisionē soni: ꝗ diuisio dēt sic ītelligi. De nūero sonoꝝ: aliꝰ ē vox: ꝛ aliꝰ est nō vox: ita ꝙ ista diuisio sit ꝓpō copulatiua. Uel dꝫ sic ītelligi. Oīs sonꝰ est vox vel sonus nō vox: ita ꝙ ista diuisio sit vna ꝓpō cathegorica de disiuncto pdicato Et ista diuisio ē diuisio gñis ī suas spēs: sꝫ q: vni spēi nō est nomē īpositū: iō circūloquitur p hoc aggregatū: sonꝰ nō vox ¶ Qꝫ aūt ista diuisio sit bōa: pꝫ p ꝯditiōes bone diuisionis: ꝗ sibi ꝯueniūt. Quaꝝ pma ē: ꝙ mēbra diuidētia sint opposita: hoc est: ꝙ hēant diuersas rōes formales siue diffinitiōes. ¶ Scda ē: ꝙ mēbra diuisiōis nō excedāt diuisū: hoc est: ꝙ mēbra diuisionis disiūctim accepta: nō verificētur de aliq: nisi de eodē verificet diuisū ¶ Tercia est: ꝙ mēbra diuisionis nō excedant a diuiso: hoc est: ꝙ de nullo verificet diuisū ꝑsonalit acceptū: qn de eodē disiunctū ex mēbris diuidētibꝰ ꝑsonalit acceptū verificet. Mō iste tres cōditiones ꝯueniūt diuisioni soni: ergo ipsa est bona.

Tres ꝯditiones bōe diuisionis

Cōtra dicta pmo sic arguit: oīs bona diffinitio dꝫ verificari de diffinito: sꝫ diffinitio soni nō verificat de sono: igit ipsa nō est bona. Minor ptꝫ: q: ista est falsa sonꝰ est quicqd pcipit: cū ibi predicet vniūsale vere sūptū. ¶ Secūdo sic arguit. Aliqua disputatio (scꝫ mētal) fit sine voce: ergo male d: ī textu: ꝙ disputatio nō pōt fieri sine voce. ¶ Tercio sic arguit. Oīs spēs est qd incōplexū: sꝫ nō vox nō est qd incōplexū ergo nō vox nō est spēs soni.

Ad pmū d: ꝙ quicqd non capit in diffinitiōe distributiue: vt tantū valet sicut oē ens: sed capit indefinite: vt tantū valet sicut aliqd ens ¶ Ad scōm dicit: negando ꝯñam: q: ꝓbatio intelligit de disputatiōe vocali: et nō de mētali vel scripta. ¶ Ad terciū d: ꝙ lꝫ nō vox sit qd cōplexū: tñ supplet vicem vniꝰ incōplexi.

¶ Sonus vox est idem qd ipa vox. Unde Uox est sonus: ab ore animalis prolatus: naturalibus instrumentis formatus ¶ Naturalia autē instrumenta quibus vox formatur sunt nouē. s. guttur / ligua / palatū /

Diffinitō vocis.

Instrumēta nālia pfecte vocis.

quattuor dētes/ et duo labia Uñ x͛sus. Instrumenta nouem sūt guttur: lingua palatū. Quattuor et dētes: ꝛ duo labra simul ¶ Sonus nō vox est: qui gñat ex collisione duoꝝ corpoꝝ inaīatoꝝ: vt fragor arboꝝ: strepitus pedū. ¶ Vocū: alia significatiua alia nō significatiua ¶ Vox sigtiua est illa: q̄ auditui nostro aliqd representat: vt hō hoiem. ¶ Vox non sigtiua est illa que auditui nostro nihil representat: vt bu ba baf.

Diffinitō soni non vocis

Diuisio vocis cū mēbro rū diffinitionibus

¶ Circa hunc textum

Notandū est pmo: ꝙ hic consequēter petrꝰ hispanꝰ ponit diffinitionē vocis. In qua diffinitione ponit sonus: loco gñis. Et dr ab ore aīalis: ad explicādū cām efficientē pncipalē ipsius vocis. Et ponit ꝓlatus mediantibꝰ instrumētis naturalibꝰ ad innuendū causā efficientē instrumentalē. Et hoc totū ponit ad drām soni nō vocis. ¶ Et dr vlteriꝰ: ꝙ nouē sūt instrumēta naturalia: q̄ requirūt ad formādū cōplete et ꝑfecte voces. ¶ Sonꝰ nō vox ꝛc. Petrꝰ hispanꝰ ponit diffinitionē soni nō vocis. Que diffinitio dz sic intelligi. Sonꝰ nō vox est sonus: causatꝰ ex collisiōe duorū corpoꝝ inaīatoꝝ vel aīatorū se hñtiū ad modū inaīatoꝝ: vel vniꝰ supplētis vicē duorū. ¶ Et dñr corpa aīata hre modū inaīatorū in formatōe soni: qñ causāt aliquē sonū qui causaret ab eis eque bñ: si nō essent aīata. Et sic sonꝰ qui fit sine nālibꝰ instrumētis ab aīatis: dr sonus nō vox.

Declarat diffinitio vocis

Declarat diffinitio soni non vocis

Notandū est scdō: ꝙ hic: Vocū alia sigtiua ꝛc. Petrus hispanꝰ ponit diuisionē vocis: q̄ debz sic intelligi. De nūero vocū: alia est vox sigtiua: alia est vox nō significatiua ¶ Et est illa diuisio subiecti in accidētia: de qua videbitur in q̄nto tractatu. ¶ Vn̄ aliq̄ vox pōt dici significatiua dupl̄r ¶ Uno mō large: q: ipsa repsentat: siue nata ē repsētare aliqd: siue hoc sit illamet vox: siue aliō ab illa voce Et sic nō capitur hic vox significatiua: q: sic sumēdo oīs vox mūdi esset significatiua. ¶ Alio mō capit stricte: ꝓ voce q̄ repsentat: siue nata est repsentare ex significatiōe quā actu hz potētie cognitiue aliqd vel aliq̄: vel aliq̄liter: aliud: vel alia: a se et a sibi similibꝰ: ꝛ a suo ꝓlatore nisi alteꝝ eoꝝ sigūerit ex ipōne. Et illo mō capit in ꝓposito.

Vox dr sigtiua large et stricte

Notandū est tcio: ꝙ hic Vox significatiua ꝛc. Autor ponit diffinitionē vocis sigtiue: que debz sic intelligi ¶ Vox sigtiua ē vox q̄ represētat: vel nata est repsentare potētie cognitiue aliqd: vel aliq̄: vel aliqualit: aliud vel alia: a se et a sibi similibꝰ: ꝛ a suo ꝓlatore: nisi alterū illoꝝ significauerit ex impōne: vitaliter īmutando. ¶ Unde in ista diffinitione: ponit vox loco gñis: et totū residuū ponit ad drām vocis non significatiue. Et dr notāter aliqd ꝓpter tmios cathegorematicos singularis nūeri: nō collectiuos vt hō. ¶ Dr notāter aliq̄ ꝓpter tmios collectiuos singularis numeri: vt ꝑplus: et nō collectiuos plural nūeri: vt hoies. ¶ Dicit notāter: vel aliqualiter propter

Declarat diffinitio vocis significatiue

sincathegoremata: q̃ ꝓprie nõ si gnificãt aliqͣ: nec aliq̃: sed signt aliqualit̃: hoc est: sunt signa qui bus alie dcõnes quibꝰ adiũgun tur sic vel sic signt vt dicẽdo: oĩs homo currit: ibi ly oĩs nõ signi ficat aliqͣ: vel aliq̃: sed aliq̃liter hoc est: est signũ ꝙ ille t̃minꝰ hõ accipit̃ ibi ↄfuse ⁊ distributiue.

Notandũ est q̃rto ꝙ h vox non si gnificatiua ⁊c̃. Petrꝰ hispanus ponit diffinitionẽ vocis nõ sig̃ti ue: q̃ diffinitio deb3 sic intelligi ❡ Vox nõ sig̃tiua est illa: q̃ non est nata rep̃ntare potẽtie cogni tiue aliqͣ: vel aliq̃: vel aliquali ter: aliud vel alia: a se et a sibi si milibꝰ: et a suo ꝓlatore: nisi alte rũ illoꝝ significauerit ex ĩpõne: hoc est non naturaliter ꝓp̃e: nec ꝓprie ad placitũ: vt ista vox buf ante impõnem eius nõ est vox si gnificatiua: q2 non significat ali qͣ: vel aliq̃: nec aliq̃lit̃ ad placi tũ: nec nãliter ꝓp̃e: lic3 signific3 aliqͣ nãliter cõiter: et de hoc vi debit̃ in libro peri hermenias

Declarat̃ dif finitio vocis non sig̃tiue

Contra predicta arguit̃ p̃mo sic. In nulla bõa di uisiõe mẽbra diuidẽtia excedũt diuisũ: S3 in ista diuisiõe mẽbra diuidẽtia excedũt diuisũ: ğ ipsa nõ est bona. Minor pt3: q2 aliqͣ dr significatiuũ: qđ nõ est vox: si cut circulꝰ pendẽs ante tabernã ❡ Scđo sic. Oĩs vox fit cũ ima ginatiõe significãdi: ğ oĩs vox est significatiua. Añs pt3 p Aristo telẽ: in secũdo de anima. Simili ter omis vox rep̃sẽtat seipsam ergo omnis vox est significatiua ❡ Tercio: sic. Omne subiectũ ꝓ positionis est significatiuũ: sed buf est subiectum ꝓpõnis: ğ buf est vox significatiua. Minor pt3 dicendo: buf est vox.

Ad primũ dr ꝙ ly signi ficatiuu3 ꝑse captũ non est mẽbrũ diuidẽs: s3 hoc totũ vox significatiã. ❡ Ad scđm dicit̃ negando añs: ⁊ ad ꝓ bationẽ3 dicitur: ꝙ Aristoteles diffinit ibi vocem significatiua3 Vel aliter dicit̃ cõcedendo añs et ↄñam: large capiendo vocem significatiuã: non tamen stricte. ⁊ per hoc soluitur secunda pars argumenti. ❡ Ad tercium dici tur: ꝙ licet buf sit vox significati ua: large accipiendo vocẽ signifi catiuã: non tamen stricte accipi endo vocem significatiua3. Nisi illa vox buf indignãter ꝓferatur vel cũ aspiratẽ: ⁊ tunc esset inter iectio naturaliter significatiua.

Diuisio vo cis sig̃tiẽ cũ mẽbro rũ diffio nibus.

❡ Vocum significatiuarũ alia significat naturaliter: alia ad placitum ❡ Vox si gnificatiua naturaliter est illa que apud omẽs homi nes idem rep̃sentat: vt ge mitus infirmorum: latratꝰ canum. ❡ Vox significati ua ad placitum est illa: que ad voluntatẽ primi instituẽ tis aliquid significat: vt ho mo hoiem: equus equum. ❡ Vocũ significatiuaꝝ ad placitũ alia incõplexa: alia ↄplexa ❡ Cõplexa: vt oñ In cõplexa: vt nomẽ vel ṽbũ.

Diuisio. voc sig̃tie ad plm

❡ Circa hunc textum

Notandũ est primo: ꝙ hic petrꝰ hi spanus ponit diuisionẽ vocis si gnificatiue: q̃ diuisio d3 sic intel ligi. De numero vocũ significati uarũ: alia est sig̃tiua ad placitũ: alia est significatiã naturaliter.

Declarat̃ diuisio vocis sig̃tiue et diffitiões diuidẽtiũ

Et p̄sēs diuisio est diuisio subiecti in accidētia. ¶ Dic: vox significatiua ad placitū ₇c. poīt diffinitionē vocis significatiue ad placitū q̄ debꝫ sic intelligi. Vox sig̃tiua ad placitū est vox: nata rep̄sentare ex īpositiōe quā actu habet illud: qđ p̄mus īpositor p eā et sibi similem voluit significari. ¶ In hac diffinitiōe vox ponit̄ loco generis. Et totū residuū poītur ad drīam vocis significātis naturalit̄. ¶ Dic vox sig̃tiua naturalit̄ ₇c. Autor poīt diffinitionē vocis sig̃tiue naturalr̄: q̄ debꝫ sic ītelligi. Vox sig̃tiua naturalr̄ est vox: q̄ oīe exn̄s aliud ab ipsa qđ vni rep̄n̄tat: cuilibet alt̄i nata est rep̄n̄tare: ipa nō exn̄te īposita ad sig̃ndū illud ad placitū vt gemitus īfirmorū. ¶ Et illa pticula vltima addit̄ propt̄ hoc: ꝙ si ille t̄min⁹ homo: p totū mūdū sig̃ret hoīesꝫ: ₇ etiā cuiulibꝫ hoī nō tñ essꝫ vox significatiua naturalit̄: qꝛ si iste t̄min⁹ hō nō fuissꝫ imposit⁹: nō significassꝫ sic apud totū mundū.

Notādum est secundo ꝙ prim⁹ īpositor: qui īposuit vocē ad significādū aliquā rē: nō causat alid in ipsa voce: sꝫ in ītellectu hoīm causat talē noticiā: qua cognoscūt: ꝙ hec vox: ₇ sibi similis significat talē rem: sic ꝙ quotieſ cūqꝫ proponit̄ talis vox: debem⁹ formare ꝯceptū talis rei. Ex quo patet: ꝙ si significatio capiatur actiue vt attribuit̄ voci: non est aliud q̄ꝫ vox significatiua: sed tñ connotat ipsam rem significatā posse rep̄n̄tari ex īpositiōne iam actu facta. *Q̄ꝫ p̄mus impositor causat ī voce is īpōne*

Notādum est tertio ꝙ dic: vocū sig̃tiuaꝝ ad placitū ₇c. Autor ponit diuisionē vocis sig̃tiue ad placitū in cōplexā ₇ in incōplexā. ¶ Et debꝫ tal̄ diuisio sic ītelligi de numero vocū sig̃tiuaꝝ ad placitū: alia est cōplexa: alia est incōplexa. Et est pn̄s diuisio subiecti in accidētia. ¶ Sꝫ ad hoc vt aliq̄ vox sit cōplexa scđm logicū nō requirit̄ ꝙ habeat plures voces sig̃tiuas ex q̄bus cōponatur sꝫ sufficit ꝙ ipa subordinetur vni orōni siue cōceptui mētali complexo: seu cōplexe significāti: vt si illa littera A imponeret̄ ad significādū tantū: sicut hec propō homo est anial: tunc illa littera a: esset vox cōplexa: quia subordinaretur conceptui mentali complexo. Etiā licet non habeat plures voces significatiuas: tamen equiualet pluribus vocibus significatiuis. *Vox cōplexa logice.* ¶ Sꝫ ad hoc ꝙ aliqua vox sit complexa secundum grāmaticū: non sufficit ꝙ subordinetur orationi mētali cōplexe sꝫ cum hoc requirit̄: ꝙ partes illius vocis seorsum ₇ diuisim subordinent̄ partibus orōnis mentalis. Et sic ly a: nō essꝫ vox significatia cōplexa apud grāmaticū *Vox cōplexa grāmatice.*

Notandum est q̄rto ꝙ vox incōplexa dēt sic diffiniri. Vox incōplexa est illa: q̄ subordiat̄ conceptui mētali īcōplexo: vt homo ¶ Sꝫ vox cōplexa est illa: q̄ subordiat̄ ꝯceptui cōplexo: siue ipa cōponat̄ ex plurib⁹ vocib⁹ sig̃tis vt ista homo currit: siue nō cōstituat̄ ex plurib⁹ vocib⁹ significatiuis: vt ly a: si sig̃ret tantū sicut illa orō hō currit. *Quid vox cōplexa ₇ icomplexa.* ¶ Ex quo ptꝫ ꝙ aliq̄ vox bene est cōplexa s̄m logicū: ₇ tñ est icōplexa s̄m grāmaticū: ₇ econūso: aliq̄ vox est cōplexa s̄m grāmaticū et tamē est incōplexa s̄m logicū: vt si hoc cōplexū hō alb⁹ iponeret̄ ad sig̃ndū tātū p̄cise sic̄ hec dcō albedo: *Correlariuꝫ optimū.*

rūc homo albus eēt vox cōplexa secūdū grāmaticū: ⁊ tamē eēt incomplexa secundū logicū.

Cōtra dicta arguitur pmo sic: aliq̄ vox est significatiua ad placitū: ⁊ tñ nō significat ad volūtatē primi īstituētis: cum pmus institutēs nō sit: ergo diffītio ē mala. ¶ Scdo ar: gemit⁹ īfirmorū est vox significatiua naturalr: et tñ nō est nata apud oēs significare idē: cū ipsa significet ad placitū primi īstituētis: ergo diffītio est mala. ¶ Tertio ar: orō ē vox cōplexa: ⁊ nō subordiat̄ ꝯceptui cōplexo: sȝ incōplexo: cū orō sit qd dā nomē: ergo diffītio vocis complexe est mala.

Ad primum dr distinguendo minorē: qr ipsa hȝ duplicē sensū. Un⁹ est: q nō sigt ad volūtatē pmi instituentꝭ nūc exñtꝭ: ⁊ sic ꝯcedit̄ mior. Ali⁹ sens⁹ est: q nō sigt idē qd pmus īpositor voluit per ipaȝ ⁊ sibi similē sigri: ⁊ sic negatur mior. ¶ Ad scdm dr: q lȝ gemit⁹ infirmoꝝ sit vox sigificatiua ad placitū: si hoc ꝯplexū gemit⁹ infirmoꝝ accipiat̄ mālir: ꝓ istis vocib⁹ gemit⁹ infirmoꝝ: acceptꝭ personalit̄ alibi: nō tamē si capiat̄ ꝑsonalit̄ pro suo sigto: de quo vere dr q est gemit⁹ infirmorū. ¶ Ad tertiū dr: distīguēdo istā: orō est nomē: eo q subiectū eius pōt accipi mālit̄: ꝓ illa voce orō vel ꝓ cōceptu simplici cui subordiat̄ illa vox: ⁊ sic ꝯcedit̄: vel pōt suppone ꝑsonalit̄ ꝓ illo: de quo verū est dicere q est orō: et sic negat̄ illa: oratio est nomē.

Diffinitō nomīs et declaratio ei⁹ particulatim.

Nomen est vox significatiua ad placitum: sine tpe: cuius nulla ps separata aliq̄d significat: finita et rcā ¶ **Vox in ista diffinitōe: ponitur loco generis.** ¶ **Sigtiua: ponit̄ ad differētiā vocis nō sigtie.** ¶ **Ad placitū: ponit̄ ad differētiā vocis significātis naturalr** ¶ **Sine tempore: ponitur ad differētiā verbi: quod significat cū tempe** ¶ **Cuius nulla pars separata aliq̄d significat: ponitur ad differentiā orōnis: cuius ptes separate aliquid significant.** ¶ **Finita ponit̄: ad drñam nomis infiniti: qd nō est nomē secundū dialecticū: sed nomē infinitū: vt nōhomo nonequ⁹.** ¶ **Recta: ponit̄ ad drñam nominū obliq̄rū vt cathonis: cathoni: q̄ nō sūt noīa secūdū dialecticū sed sunt nomina obliqua: vl' casus noium. Unde solus noīatiuus siue rectus dr eē nomē ẜm dialecticū.**

¶ Circa hunc textum.

Sciendum est pmo: q triplex est nomē. s. mētale: scriptū: ⁊ vocale. ¶ Nomē mētale: est cōceptus mētꝭ. Nomē scriptū: ē scriptura. Nomē vocale: est vox q̄dā Et de noie vōli itelligit̄ pñs diffinitio nois. ¶ Un̄ nomē vocale capit̄ triplicit̄. s. cōit̄: ꝓpe: ⁊ ꝓpissime. ¶ Nomē vōle ꝯit̄ sūpto vōbulo: ēvox q̄ pt redde supposi tūverbo ꝑsōli īdicatiui mōi siue illa accipiat̄ mālit̄: siue simplr:

Quid nomē mētale: scriptū et vocale.

Nomē vōle sūit̄ ꝯit̄ ꝓpe ⁊ ꝓpissime.

siue significatiue. Et sic oīs vox lrata est nomē. ¶ Sed nomē vocale ꝓprie sūpto t̄mino: est vox q̄ significatiē ⁊ ꝑsonalr̄ sūpta: ex i. pōne quā actu h3 pōt reddē suppositu3 v̄bo ꝑsonali finiti modi: siue talis vox sit simplex: siue cōposita. ⁊ illo mō nomia infinita: et' orōnes iperfecte sunt nomia. ¶ Sed nomē vocale ꝓpriissime sūpto termīo: est vox simplex: finita: et recta: q̄ significatiue ⁊ ꝑsonalr̄ sumpta: ex impōne qua3 actu h3 pōt reddere suppositu3 verbo ꝑsonali finiti modi: p̄ntis tpis. ⁊ hoc mō capit̄ nomē i proposito Et sicut nomē vocale capitur tripliciť: sic nomē scriptū: et mētale: capiunt̄ triplr̄. Unde in diffinitiōe nois d3 addi hec pticula cathegorematica: ita q̄ sit sensus: nomen est vox significatiua cathegorematica.

Declarat̄ diffinitio nominis

Notandū est scđo q̄ in dicta diffinitione ponit̄ iste t̄min⁹ Nomē ꝓ ꝓpriissime sūptus: ꝓ diffinito. Et ponit̄ vox loco gn̄is. Deinde ponitur cathegorematica: ad differentiā vocū sincathegorematicarū: sicut oīs: nullus. Deinde ponitur significatiua: ad d̄ram vocis nō significatiue. Deinde ponitur ad placitū: ad d̄ram vocꝫ significātis nāliter Deinde ponit̄ sine tpe: ad differentiam verbi: qđ significat cū tpe det̄minato. Deīde ponit̄ finita: ad d̄ram nominis infiniti. Et ponit̄ rctā: ad d̄ram nois obliqui. Et ponit̄ cuius nulla ps ⁊c̄. ad d̄ram orōnis cuius partes separate aliquid significant ¶ Unde vox non d̄r significatiua ad placitum meum vel tuum: sed ad placitum totius cōmunitatis vel alicuius habentis auctoritatem in tota cōmunitate

Drn̄t Sig̃re tps: ⁊ Sig̃re cum tpe.

Sciendū est tercio circa illā particulā. Sine tpe: q̄ d̄ra est inter significare cū tpe: et significare temp⁹ ¶ Un̄ significare tp̄s: est de p̄ncipali significato iportare tp̄s vel ptem tpis: vt annus: dies: hora ¶ Sed sig̃re cum tpe: est de mō significādi iportare aliquā differentiā tpis vltra p̄ncipale significatū: vt Amo significat actum amādi: et de mō significādi accn̄tali importat tēpus p̄ns: in quo fit talis actus.

Exponit̄ c⁹ nulla ps ⁊c̄.

Notandū est q̄rto circa illā pticulam. Cuius nulla ps ⁊c̄. q̄ illa sic d3 intelligi: cui in mente non corrn̄det cōceptus cōplexus. Et ꝑ illam pticulā satis excludit̄ nomen infinitū: cui corrn̄det conceptus cōplexus ex nomīe finito ⁊ actu infinitādi. Additur tn̄ illa pticula fiťa: ad maiorē explicatiōnē. ¶ Unde nomē infinitū: ē aggregatū ex noīe finito: et illa negatione nō: cadēte solū supra nomē finitū. ¶ Ex p̄dictis p3 q̄ diffinitio nois deb3 sic intelligi

Quid nomē infinitum

Intellectus diffinitionis nominis

Nomē vocale: strictissime sumēdo illū terminū: est vox cathegorematica significatiua ad placitū p̄mi instituētꝫ: sine tpe determinato: cui in mēte nō corrn̄det cōcept⁹ cōplexus: sūptus sine negatiōe infinitāte q̄ est nti casus.

Contra dicta arguit̄ p̄mo sic: nlla maťia p̄dicat̄ de eo cui⁹ est maťia: s3 vox ē materia nomīs: ḡ male d̄r: nomē est vox. ¶ Scđo sic: nomē infinitū pōt eē subiectū ꝓpōis: ḡ ē nomē s̄m logicū: et ꝑ ꝯn̄s male excluditur a diffinitiōe nois. ¶ Tercio sic: nomen obliquū pōt esse subcm̄ enūciatōis: vt dicēdo Regis iterest bn̄facere: ḡ est nomē

scđm logicum: et per ꝯñs male ponitur illa particula Recta in diffinitione nominis.

Quid mat͛ia ꝓ̇pe ⁊ impropie

Ad primū dicit̃ ꝙ materia capit̃ dupliciter ¶ Uno mō ꝓpꝛie: pro altera parte essentiali cōpositi: sicut est mat͛ia ex q̃. Uel pro illo cui inheret accidēs sicut paries est subiectū respectu albedis Et illo modo ꝯcedit̃ maior: ⁊ negatur minor. ¶ Alio mō capit̃ materia impropꝛie: ꝓ subiecto accidētis ſm p̄dicationē: et sic negatur maior: et ꝯcedit̃ minor: et vlteri⁹ negat̃ ꝯña. ¶ Ad scđm dr ꝙ licet nomē infinitū sit nomen ꝓpꝛie sumēdo nomē: nō tñ ꝓpꝛiissime sumēdo ipsum. ¶ Ad tertium dr: ꝙ licet nomen obliquū possit reddere suppositū v͛bo impsonali: vel psonali īfinitiui modi: non tamē verbo personali indicatiui modi.

Diffītio v͛bi et declaratio ei⁹ pticulaꝝ.

Verbū est vox significatiua ad placitū cū tpe: cuius nulla ps sepata aliqd significat: finita et recta. ¶ Cum tpe: ponit̃ ad drīam nois: quod significat sine tpe. ¶ Finita: ponit̃ ad differentiā verbi infiniti: vt non currit: nō laborat: que nō sunt verba ſm dialecticū: sed v͛ba infinita. ¶ Recta ponit̃ ad differentiā verboꝝ obliquoꝝ: vt currebat: cucurrit: q̃ nō sunt verba secūdū dialecticū: sed verba obliqua. Uñ solum verbū pꝛesentis temporis: indicatiui modi: ſm dialecticum dicitur esse verbum. Reliqua vero verba eiusdē modi: et alioꝝ modorum: dicuntur verba obliqua. Alie vero pticule ponunt̃ hic eadem rōne: qua ponebant̃ in diffinitiōe nominis ¶ Et sciēdū est: ꝙ dialecticus solū ponit duas partes orōnis: scꝫ nomē et verbum. Alias autem appellat syncategorematicas id est cōsignificatiuas.

Nūe͛r⁹ ptium orōnis apud dialecticum.

¶ Circa hunc textum

Sciendū est primo: ꝙ hic petr⁹ hispan⁹ ponit diffinitionē verbi q̄ dat̃ de v͛bo vocali: et nō de mētali vel scripto. Uñ verbū vocale tripliciť sumit̃. s. cōiter: ꝓpꝛie: et ꝓpꝛiissime ¶ Uerbū vocale cōiter illo t͛mino sūpto: est vox q̄ pōt eē appositū respectu nois substātiui. Et sic verbū se extēdit ad v͛ba indicatiui modi: et alioꝝ modorum: ⁊ etiā ad verba impsonalia ad verba infinita: et ad verba cō posite figure ¶ Uerbū vocale ꝓpꝛie sūpto vocabulo: est vox indicatiui mōi: q̄ ex significatiōe vel īpōne quā actu hꝫ: pōt eē appositū respectu nois nti casus: ⁊ hoc in ꝓpōne cathegorica. Et sic verbum se pꝛecise extēdit ad verbū indicatiui modi: siue sit simplicis figure: siue cōposite: siue sit p̄sentis tpis: siue sit alterius: siue sit finitum siue infinitū ¶ Sed verbum vocale strictissime sumēdo v͛bū ē vox simplex idicatiui mōi que pōt esse appositū in ꝓpōne simplr p̄ma: siue p̄mo v͛a. Et hoc mō capit̃ in ꝓposito. Que autē sit ꝓpositio simplr p̄ia siue pꝛio

Uerbū vocale sumitur cōiter ꝓ̇pe et improprie

Conditio nes verbi recti.

Tripl'r v'bū dr obliquū.

Quid verbū īfinitū

Diffitōis verbi ītellectus.

v'a videbit i libro peri hermeias

Notandū est secūdo q duo req̄runt ad hoc: q aliqd v'bū dicat rectū ¶ Primū est: q tale v'bū sit idicati mōi. ¶ Scdm est: q tale verbū sit pn̄tis tpis. Ex quo patz q verbū dr obliquū tripl'r. ¶ Uno mō: q2 non est indicati mōi: lz sit pn̄tis tpis: vt verbū optati modi presētis tpis: vt amarē. ¶ Alio mō: q2 nō est pn̄tis tpis licz indicatiui mōi: vt verbū p̄teriti tpis vel futuri idicati mōi: vt amaui amabo. ¶ Alio mō: q2 nec est indicati mōi: nec pn̄tis tpis: vt verbū alterius mōi ab idicatio p̄teriti vel futuri tēporis. Ex quo pz q aliter capit ly recta in diffinitiōe verbi q̄ in diffinitiōe nois.

Notādum est tertio q verbū infinitū est aggregatum ex verbo finito: et negatione cadente supra illud verbum: ratiōe sui participij p̄cise. Et tale aggregatū nūq̄ cōstituit ꝓpositionē negatiuā: quantū est ex se saltē: vt non currit: illa negatio non: cadit supra illud verbū rōne sui ꝑticipij precise: et sic non currit: tantum valet sicut est non currēs. Sz si illa negatio non: caperet negan ter: tunc non currit valeret tantū sicut non est currens. Et tunc hoc aggregatū nō currit: potest constituē propositionē negatiuā. Unde cum dicitur in diffinitione verbi: cum tēpore debet addi hec particula determinato. ¶ Et sic ex dictis habetur: q diffinitō verbi debet sic intelligi: verbum vocale: strictissime sumendo verbū: est vox significatiua ad placitū: cum tēpore determiato: subordiata cōceptui simplici nō sūpta cū negatiōe infinitāte: que est p̄sentis tpis: indicatiui modi.

Que dcō habet officiū cathe. et q̄ syncategorematis.

Nōbil intellect' de duab' ptib' orationis.

Notādum est quarto q cōsequēter actor ponit vnū notabile scz q sūt tantū due ptes orōnis fm dialecticū: saltē magis p'ncipales: scz nomē et verbū: q̄a ille due ptes sufficiūt ad cōpōem ꝓpōnis cathegorice. Etiā ille due partes sunt cathegorematice ratione officij. ¶ Unde illa dictio dicitur habere officiū cathegorematis: que significatiue accepta est nomē vel verbum: illis terminis strictissime sūptis: vel potest esse suppositū verbi ꝑsonalis finiti modi: vel appositū respectu nois noiatiui casus. Et alie partes que significatiue accepte non pn̄t esse suppositū v'bi personal' finiti modi: nec appositū respectu nois nti cas': appellat dialectic' dictiōes syncathegorematicas rōe officij. ¶ Et id illd nōbile dēt sic itelligi: q tātū sunt due partes orōnis cathegorematice rōe officij fm dialecticū. s. nomē et v'bū: alias aūt ptes appellat logic' syncathegoēmaticas rōe officij. De istis autē plura videbuntur in logica.

Cōtra dicta ar' primo sic: nullū nomē sig̃t cū tpe: sz v'bū ē nomē ergo v'bū non sig̃t cū tpe. ¶ Secūdo ar' sic: creare ē v'bū: et tn̄ nō sig̃t cū tpe cū creatio i istāti fiat ergo diffitio mala. ¶ Tertio ar' sic: v'bū īfinitū pt p̄dicari in enūciatiōe vera: g̃ ipm ē v'bū. añs pz dicēdo hō nō currit: capiēdo illā negationē non infinitāter.

Ad p'mum dr' distinguendo miorē: eo q ei' subiectū pōt supponē matrialit' vel simpl'r: hoc est pōt accipi ꝓ illa voce v'bū: et sibi

sitibus: vel p̄ ɔceptu cui subordia tur illa vox verbū: et sic conceditur minor: vel potest supponere personaliter: pro illo de quo verbū dr̄ q̄ est verbum: et sic negatur minor ¶ Ad scd̄m dicitur: q̄ licet creare non significet cū tp̄e: capiēdo ꝓprie tēpus: tamē bene significat cū tp̄e: accipiēdo tēpus gn̄aliter vt sub se cōprehēdit quācūq̄ mēsuram. ¶ Ad tertiū dicitur: q̄ licet verbū infinitū sit verbū: capiēdo verbū cōiter: vel prope: nō tamē capiēdo verbum proprijssime.

Diffitio Orationis et declaratio eius particulatim.

Oratio est vox significatia ad placitum: cuius partes separate aliquid significāt. ¶ Hoc totū cuius ptes sepate aliqd significāt: ponitur ad differentiam nominis et verbi: quorū partes separate nihil significant. Relique autē particule ponūtur hic eadem ratiōe qua in diffinitiōe noīs et verbi ponebātur. ¶ Orationū: alia pfecta: alia impfecta.

Diuisio Orōis

¶ Oratio perfecta est illa: que perfectū sensū generat in animo auditoris: vt homo currit. ¶ Oratio ipfecta est illa: que impfectū sensū generat in animo auditoris: vt homo albus.

Diuisio Orōis perfecte.

¶ Orationū pfectarum. Alia indicatiua: vt homo currit Alia impatiua: vt petre fac ignē: Alia optatiua: vt vtinam essem bonus clericus Alia coniūctiua: vt si veneris ad me dabo tibi equum Alia deprecatiua: vt miserere mei deus. Harum autem orationū: sola idicatia oratio dicitur esse propositio. ¶ Circa hunc textū.

Quid oratio mētalis vocalis et scripta.

Sciendum est primo q̄ triplex est oratio: scilicet mentalis: et illa est conceptus cōplexus. Alia est scripta: et illa ē scriptura. Et alia est vocalis: et illa est que ab ore ꝓfertur. Modo in ꝓposito est sermo de vocali. Unde orationē vocalē significare ad placitū: est ipsam significare ex iposítiōe. ¶ Sed orōnem vocalē ex impōne significare: cōtingit dupliciter. ¶ Uno mō ex ipōne suarū partiū: et nō ex impōne sui: vt pꝫ de orōne vocali ex pluribus vocib⁹ significatiuis ɔposita: sicut ista: homo est aīal: nūq̄ fuit iposita fm se totā sꝫ ptes eius p̄cise sūt iposite ad significandū. ¶ Alio mō ex iposítione sui: sicut pꝫ de orōne vocali que nō cōponitur ex pluribus vocib⁹ significatiuis: sꝫ est tantū vna vox subordinata cōceptui cōplexo: vt si a iponatur ad significandū tantū sicut homo currit: tunc illa orō a: significat ex iposítiōe sui: et non ex ipōne suarum partiū.

Quot modis orō dr̄ significatia ex iposítione.

Declaratur particula cuius partes &c.

Notandum est scd̄o circa illā particulā: cui⁹ ptes sepate &c. q̄ illa debꝫ sic itelligi: cui⁹ vocis vel cōcept⁹ cui subordiatur ptes sūt significatiue seorsū. ¶ Dicitur notāter vel ɔceptus &c. qr si illa l̄ra a iponatur ad significādū idem: et eodē mō: sicut illa orō homo currit: tūc licꝫ ptes ipsius a nihil si

gnificent sepate: ex quo illa vox a nō habꝫ ptes: tamē ptes cōceptus cui subordinaẜ aliqͦ signi ficāt sepate. ¶ Ex quo pꝫ ꝙ diffinitio orōnis debet sic intelligi Oratio vocaẜ est vox significatiua ex impōne sui: vel suarū partiū: cuius vocis vel ꝯceptus talis vocis ptes sepate aliqͦ signt.

Intellectus diffinitiōis tōlis: orōis

Notandū est tertio: ꝙ hic oratōnū alia pfecta ⁊c. autor diuidit orōnē: in orōnē pfectā: ⁊ in ipfectā: que diuisio debet sic ītelligi. De numero orōnū: alia est perfecta alia est impfecta. Uel sic: oīs orō est pfecta: vel impfecta. ¶ Deinde hic: pfecta est illa: autor ponit diffinitionē orōnis pfecte: q̄ debꝫ sic ītelligi. Orō vocalis pfecta est illa: q̄ nata est gn̄are īstrumētaliẜ sentētiā pfectā in potentia cognitiua audiētī. ¶ Et orō vocalis impfecta est illa: q̄ nata est generare instrumentaliẜ sentētiā im pfectā in potētia cognitiua ipsiꝰ audiētis. ¶ Unde sensus in ꝓposito capiẜ ꝓ sentētia. Et sensꝰ pfectus: pro snīa pfecta q̄ est orō mētalis vltimata nō interrogatiua: in qua ntūs reddit suppositum verbo psonali: vt est mētalis vltimata cui subordīaẜ ista vocalis: hō est anial. ¶ Sed sensꝰ impfectꝰ: siue snīa impfcā est orō mētalis vltīata interrogatiua: vel in qua ntūs non reddit suppositū verbo psonali. Exemplū pmi: vt orō mētalis vltimata cui subordīaẜ ista vocalis: quis currit? Exēplū scdi: vt vltimata mētalis huius vocalis: hō albꝰ. ¶ Ex dictis pꝫ: ꝙ orō pfecta est orō non interrogatiua: in qua vel eius mētali: nōiatiuꝰ reddit suppositū verbo psonali finiti modi Et hoc ītelligēdo de orōne de inesse: ⁊ nō modali ¶ Et orō ipfcā est orō interrogatiua: vel orō in q̄ vel in eius mētali vltīata: ntūs nō reddit suppositū verbo personali finiti modi.

Declaẜ diuisio orōnis et diffinitōes ptiū diuidētiū

Quid sensꝰ perfectꝰ ⁊ impfectꝰ.

Quid orō perfcā ⁊ ipfcā plenarie ostēditur.

Notandum est q̄rto ꝙ ħ orōnū perfectar: autor diuidit orōnē pfectā: q̄ diuisio debꝫ sic ītelligi. De nūero orōnū pfcārū: alia ē īdicatīa: alia īpatiua: ⁊ sic de aliȷs. ¶ Uñ orō indicatiua vōlis est orō: cuius verbū pncipale est īdicatiui mōi. Uel q̄ subordinaẜ mētali: cuiꝰ verbū pncipale est īdicatiui mōi. Et siḻr dicēdū est de aliȷs suo mō. ¶ Sꝫ q2 verbū īdicatiui mōi est pfectiꝰ aliis ideo orō indicatiua est pfectior aliȷs orōnibꝰ. Et etiā ex q̄ sola indicatīa sigt verū vel fl̄m: sic ꝙ non alie orōnes: nisi ꝓ quāto ponūẜ loco īdicatiue: ideo sola īdicatīa diciẜ esse enūtiatio siue propō.

Declaẜ diuisio orōis pfecte.

Cōtra dicta aẜ primo sic. Nullū cōplexū debet diffiniri: sꝫ orō est qͦ cōplexū: ḡ nō debꝫ diffiniri. ¶ Scdō sic: nihil ē pfcm̄ cui pōt fieri additio: sꝫ cuilibꝫ orōi pōt fieri additio: ḡ nulla orō est orō pfcā. ¶ Tertio aẜ: hec ē orō cōiūctiua siue optatīa: ego vellē eē bonꝰ clericꝰ: ⁊ tñ sigt verū vel fl̄m: ḡ male ꝺr: ꝙ sola īdicatīa ꝺr esse enunciatio siue propō.

Ad pmū ꝺr cōcedēdo maiorem de diffinito ꝓpinq̄: sꝫ nō de r̄moto. Et ad miorē ꝺr distiguēdo eam eo ꝙ subcm̄ eiꝰ pōt suppone mālit pro illo r̄mio vōli orōi: ⁊ sic negatur mior: vel pōt suppone psōliẜ pro illo de q̄ vē ꝺr ꝙ est orō: ⁊ sic cōcediẜ mior. ¶ Ad scdm̄ ꝺr: ꝙ lꝫ nihil sit pfcm̄ simplr cui pōt fieri additio: tñ bene aliqͦd tale est pfcm̄ in suo gn̄e vł in sua spē. ¶ Uñ pfcm̄ simplr est cui nulla

Quid pfectū simplr: ⁊ perfcm̄ ī gn̄e vel specie.

pōt fieri additio. ¶ Sed ꝑfectū in gñe vel spē dr illud: quod hz oīa reqsita ad hoc ꝙ rō gñis vel spēi sibi cōueniat. ¶ Ad tertiū dr: ꝙ si capiaꝛ illa orō in sensu ꝓprio eius vt sigāt desideriū: tunc nō sigāt veꝝ vel falsū. Sz si capiaꝛ loco isti⁹ indicatiē. s. volo esse bon⁹ cleric⁹: siue loco isti⁹: volūtas mea est ꝙ sim bon⁹ clericus: tunc significat verū vel falsum.

Diffinitio ꝓpositiōis

Propositio est orō verū vel falsum significās idicādo: vt homo currit.

Diuisio ꝓpōis data pēs substantiā eius.

¶ Propōnū autē: alia cathegorica: alia hypotetica.

Diffinitio ꝓpōnis cathegorice et declaratio eiusdē

¶ Cathegorica est illa que habz subcm̄ et p̄dicatū et copulā tanq̄ partes p̄ncipales sui: vt hō currit. In hac eni ꝓpōne: hō est subiectū: currit vero predicatū.

Quid copula

Et qd coniūgit vnū cum altero est copula: vt pz in resoluēdo: homo currit: id ē: homo ē currēs: ibi hō est subiectū: ꝛ currēs predicatū: ꝛ illud verbū est diciꝛ eē copula: qꝛ copulat vnū cū altero

Interꝑtatio de ly. Cathegorica.

¶ Et diciꝛ cathegorica a cathegoriso as are: qd idē est sicut predico cas care: vnde dr cathegorica: id est predicatiua.

¶ Subiectū est illō de quo aliqd dr. s. p̄dicatū. ¶ Predicatū est quod diciꝛ de altero: scilz de suo subiecto.

¶ Circa hunc textum.

Notandū est primo: ꝙ pe. hys. ponit diffinitionē ꝓpōnis: q̄ sic debz itelligi.

Exponit diffinitio propōnis

Propō vocaꝛ est orō vocaꝛ que subordinaꝛ ꝓpōni mētali vē vel false. Et poniꝛ orō loco gñis ¶ Et dr vocal: ad drñam mētaꝛ impropē dicte: et orōnis scripte ¶ Deide dr: q̄ subordiaꝛ ꝛc. ad drñaz mētalis ꝓpē dicte: q̄ nulli alꝛi ꝓpōni subordiaꝛ. Unde pñs diffinitio nō est ꝓpē diffinitio ꝓpōnis: sz hui⁹ termi enūtiatō: cū propō debeat ꝓprie sic describi. Propō est orō: posita ꝑ ꝯclusiōe inferēda. Sz tñ ex q̄ iste ꝭmin⁹ ꝓpositio est magis notus iuuenib⁹ ideo p. hys. diffinit enūtiationē: sub noīe ꝓpōnis.

Notandum est secūdo: ꝙ sigꝛe verū (vt est ad ꝓpositū) est subordinari ꝓpōni vltimate vere. Sz significare falsū: est subordiari ꝓpōni mentali vltimate false.

Quid sigꝛe veꝝ vel falsum.

Uñ verū in ꝓposito idē est: ꝙ ꝓpō vera. Et fl̄m idē est: ꝙ ꝓpō fl̄a. Nō ad hoc ꝙ aliqd signū ad placitū significās sit ꝓpō: nō sufficit ꝙ significet verū vel falsū: hoc est orō nē verā vel falsam: qꝛ tūc iste orationes: orō vera vel falsa: ꝛ siliꝛ isti termi verū: fl̄m: eēnt ꝓpōnes: sz requiriꝛ ꝙ subordieꝛ ꝓpōni mētali vltiate vere vel false. Et illo mō ly a: bene eēt ꝓpō. Siliꝛ circulus pēdēs ante tabernā diceret esse propō. Uñ in diffinitōne ꝓpōnis poniꝛ illa ꝑticula indicādo: q̄ debz sic exponi. s. ꝙ sit orō cōposita ex verbo idicatiui modi

Notandū est tertio: ꝙ consequēter autor ponit diuisionē ꝓpōnis: q̄ sic debz itelligi. De nūero ꝓpōnū: alia est cathegorica: ꝛ alia hypotetica. Et daꝛ ista diuisio penes subñam ꝓpōnis. Et est diui

Exponitur diffinitio ppõis cathegorice

uisio gñis in suas spẽs. ¶ Dein de autor ponit diffinitionẽ ppõnis cathegorice: que sic itelligitur. Propõ cathegorica est illa: q̃ vel ei⁹ mẽtalis cui subordinatur: hz subcm̃: pdicatũ: et copulã verbalẽ: tanq̃ ptes pncipales eius ¶ Uñ p ly illa itelligitur gen⁹ diffiniti. s. ly ppõ Et totũ residuũ ponitur ad drãm ppõnũ hypotetica⁊ ¶ Et dr vel ei⁹ mẽtalr ⁊c. ppt tales homo ẽ. et a. si significet tantũ sicut homo est aĩal.

Declaratur qd subiectũ enũtiatõis et distributionis.

Notandũ est q̃rto: q᷑ subiectũ est de quo ⁊c. autor ponit diffinitionẽ subiecti nõ distributiõis: sz ppõnis q̃ debz sic intelligi. Subiectũ enũtiatiõis est t̃min⁹ de q̃ iplicite vel explicite: mediãte copula v̲bali affirmata vel negata enũtiatur alius t̃min⁹. s. pdicatũ. ¶ Sz subcm̃ distributõis: ẽ termin⁹ cõis a pte subiecti ppõnis distribut⁹: q̃ põt eẽ mediũ syllogismi facti in barbara: vel in darij: vt in ista ppõne. Cuiuslibet hoĩs oculus est dexter ly hoĩs ẽ subcm̃ distributõis et n̄ enũtiatõis. Uñ aliñ subcm̃ enũciatõis ⁊ subcm̃ distributõis distinguũtur: vt in exẽplo dato. Aliñ sũt idẽ: vt oĩs hõ currit: ibi ly hõ est subcm̃ enuntiationis ⁊ distributionis.

Declaratur diffinitio predicati materialis

¶ Postea diffinit autor pdicatũ: nõ formale: sz mãle: ⁊ ẽ sẽs⁹ diffinitõis. Predicatũ mãle ẽ t̃min⁹ q̃ iplicite vel explicite enũtiatur de alio. s. de subcõ: mediãte copula v̲bali affirmata vel negata. Sz pdicatũ formale ẽ ipa copula vniens subiectũ cum predicato.

Cõtra dicta pmo sic ar. Diffinitiõ ppõnis ꝯuenit aliis a diffinito: vt ppõni mẽtali/ scripte/ ⁊ circulo pẽdẽti añ tabnã: g̃ ipa nõ ẽ bona. ¶ Scdo ar. Mẽbra diuisiõis ppõnis coĩcidũt: g̃ ipa est mala Añs pz: q: eadẽ ppõ ẽ cathegorica ⁊ hypotetica: sic̃ ista. hõ vel asinus currit ¶ Tertio ar sic. Ista ppõ: hõ ẽ: est ppõ cathegorica ⁊ tñ n̄ hz pdicatũ g̃ diffitio ẽ mala

Ad pmũ dr q᷑ oro mẽtalis scripta: et circul⁹ pẽdẽs añ tabnã: excluditur a diffinitõe p illã pticulã vocalis ¶ Ad scdm dr: q᷑ lz mẽbra diuisionis q̃ ad supposita siue q̃ ad sigtũ mãle coĩcidãt: non tñ q̃ ad rões siue diffinitiões: vt ista: hõ vel asin⁹ currit: sigtur p ista duo cõplexa ppõ cathegorica ⁊ ppõ hypotetica: ⁊ tñ ẽ alia diffitio ppõnis cathegorice: ⁊ alia ppõis hypotetice ¶ Ad tciũ dr: q᷑ licz illa vocalr hõ ẽ: nõ hẽat subcm̃: pdicatũ: et copulã: tñ mẽtalis cui subordinatur hz illa. Uel dr: lz nõ hẽat pdicatũ explicite: tñ bñ implicite: q: bñ iplicatur in hoc v̲bo est: et hoc sufficit.

Diuisio ppõnis cathegorice data penes q̃titatẽ

¶ Propõnũ cathegorica⁊ Alia vlis. Alia pticularis. Alia idefinita ⁊ Alia singularis. ¶ Propõ vlis ẽ illa: in q̃ subijcitur t̃min⁹ cõis: signo vli det̃miat⁹ Uel ppõ vlis ẽ illa: q̃ oĩ aut nulli inesse sigt: vt omĩs hõ currit

Quid ppositio vlis

Null⁹ hõ currit. ¶ Termin⁹ cõis est qui apt⁹natus ẽ pdicari de plurib⁹: vt hõ de sorte ⁊ de plone. ¶ Signa vlia sũt hec: oĩs: null⁹: quilibz: neuter: ⁊ similia

Quid terminus cõis.

Que signa vniuersalia

¶ Circa hunc textũ

Notandũ est pmo q᷑ hic ꝑñter pe. hisp. diuidit ppõnẽ cathegoricã penes q̃titatẽ. ¶ Uñ in ppostro nõ dz accipi q̃titas ppe: p magnitudine vel extensiõe: sz iproprie: p

Quõ hic q̃titas accipitur: et quõ non

ppōne cathegorica: cui⁹ subcm̄ teneť vľiter/ pticulariter/ indefinite: vel singulariter. Unde quātitas in pposito nihil aliō est: ꝙ ppositio: in qua subiectū teneť vľr: pticulariť: indefinite: vel singulariter. Et si capiať quātitas pprie: tūc est ťminus pme intentionis: et significat res que non sūt signa. Sed si capiať scđo mō tunc est ťmin⁹ scđe intētionis: ꝛ significat ppōnes: cōnotādo subiecta eaꝝ teneri vľr: pticulariter indefinite: vel singulariter: si tales ppōnes sint de inesse. Sed si sint modales connotat copulam sic vel sic teneri.

Declaratio diuisionis

Notandū est scđo ꝙ ista diuisio q̄drimēbris que poniť a petro hispano in textu: debꝫ sic itelligi. De numero ppōnū cathegoricaꝝ: q̄dā est vniuersalis: quedā pticularis: quedā indefinita: ꝛ quedā singularis. ¶ Et hꝫ ista diuisio q̄drimēbris sic reduci ad bimēbrem.

Sufficiētia

Ois ppositio cathegorica: vľ est de subiecto cōi: vľ singulari. Si de subiecto singulari: tūc est singularis: si subiectū teneať singulariter. Si sit de subiecto cōi: vľ ergo tale subcm̄ teneť cū signo: vel sine signo. Si sine signo ē Indefinita. Si cū signo: hoc cōtingit tripliciť: q2 vľ sumiť cū signo vľi: et sic est ppō vľis. Uel cum signo pticulari: ꝛ sic est pticularis: Uel cū signo qđ ē pnomē demōstratiuū pmitiue spēi: et sic iteꝝ est singularis. De istis plura alia sūt videnda: q̄ videbunť in logica

Declaraf diffinitio ppōnis vľis

Notandū est tcio: ꝙ hic pn̄ter petrus hispan⁹ ponit diffinitionē ppositiōis vľis: que diffinitio sic intelligiť. Propositio vľis est ppō cathegorica: in qua iplicite vel explicite vel in eius mētali cui⁹ subiectū ordinať: subijciť ťminus cōis: signo vľi non ipedito deťminatus vel aliquo supplente vicem signi vľis. ¶ In qua diffinitiōe poniť ppositio cathegorica loco generis ¶ Deinde dr̄ ťmin⁹ cōis: ad drām ppōnis singularis: cuius subiectū ē ťin⁹ singularis. ¶ Deinde diciť signo vľi: ad differētiā pticularis: indefinite: ꝛ singularis: cuius subiectū est ťmin⁹ cōmunis sūptus cū pnomie demōstratiuo pmitiue spēi. ¶ Et dr̄ explicite: pter tales ppōnes: ois hō est aial: ois homo est risibilis in quib⁹ explicite et distincte ponitur ťmin⁹ cōis: et similiť signū vľe ¶ Et dr̄ iplicite: ppť tales ppōnes Nihil est: quodlibꝫ est: in quib⁹ nō poniť explicite ꝛ distincte ťminus cōis: sed soluꝫ poniť iplicite: cū includať in illo signo Nihil ťminus cōis: et in illo signo q̄libet iste ťmin⁹ ens ¶ Et dr̄ vel in eius mētali: pter hoc ꝙ si a iponereť ad significandū tantū sicut ois homo currit: tūc a esset ppositio vľis et tñ nō haberet subiectū nec p̄dicatuꝫ: sed in eius mentali subijcereť ťmin⁹ cōis signo vľi deťmiat⁹. ¶ Dicitur notāter nō impedito: ppť ppōnes in quib⁹ signo vľi preponitur negatio: vt non ois hō currit: nō null⁹ hō currit: que nō sūt vľes: sꝫ ptic̄lares. ¶ Dr̄ notanť vľ aliquo supplēte vicē signi vľis pter tales ppōnes: nō hō currit: nō quidā hō currit: que ppōnes sunt ambe vľes: et in vna ponitur negatio loco signo vľis: et in alia poniť hoc totū nō quidā

Declaraf diffinitio ťmi cōis

Notandū est quarto: ꝙ hic pn̄ter petrus hispanus diffinit ťminum cōem: Et debet sic diffinitio itelligi. Terminus cōmunis est terminus: qui ex modo sue iponis

sive sig̃tõis nãllis:nat⁹ ẽ p̃dicari de plurib⁹ vere ꝛ affirmatiue: vni uoce et diuisim: mediãte copula de p̃nti: nõ ãpliata nec ãpliatia: vel cui nõ repugnat suppone ꝑ plurib⁹. ¶ Vñ t̃min⁹ ponit̃ loco g̃n̄is: ꝛ totum residuũ poĩtur ad dñam termĩ singularĩ: q: termi nus singularis bene predicatur de pluribus vere ꝛ negatiue di cendo Sortes non est plato: Ci cero nõ est plato. ¶ Et etiã dici tur vniuoce: q: bene predicat̃ de plurib⁹ vere ꝛ affirmatiue equo ce: dicẽdo: iste est sortes: ꝛ iste est sortes: q̃a alia impõne imponit̃ iste termin⁹ sortes ad significan dũ istũ: ꝛ alia impõne ad signifi cãdũ istũ. ¶ Et etiã dr̃ diuisim: q: t̃min⁹ singularis bene p̃dicat̃ de plurib⁹ coniũctim: vt dicẽdo maña ꝛ forma sortis sũt sortes. Silr̃ dicẽdo sortes et plato sunt isti hoĩes. ¶ Dr̃ notant̃ mediã te copula ꝛc̃. q: t̃min⁹ singularis mediãte copula ãpliata põt p̃di cari de pluribus: vt dicendo hõ ymagĩatur sortes. Asin⁹ ymagi nat̃ sortes: et sic de aliĩs. ¶ Dr̃ notant̃ cui nõ repugnat ꝛc̃. ꝓpt̃ termĩos cões ꝑ vno solo suppo nẽtes vt sunt isti termini mund⁹ sol: luna: deus:

Cõtra dicta arguit̃ p̃ mo sic: õ nis bona diuisio deb; esse bimẽ bris: s; ista diuisio non est bimẽ bris: cũ sit q̃drimẽbris: ergo est mala. ¶ Scd̃o sic ar̃: hec est vl'is Nihil est: ꝛ tñ nõ subĩcit̃ t̃min⁹ cõis signo vniũsali det̃miatus: g̃ diffinitio est mala. ¶ Tertio ar̃ sic: diffinitio t̃mini cõis cõuenit aliĩs a diffinito: ergo diffinitio ẽ mala. Añs p;: q: t̃min⁹ singula ris p̃dicat̃ de plurib⁹: vt dicẽdo plato nõ est sortes: Guillermus non est sortes.

Ad primum dr̃: q̃ li cet õnis bona diuisio q̃ dat̃ ꝑ mẽbra im mediate sub diuiso contenta de beat esse bimẽbris: non tñ illa q̃ dat̃ per mẽbra mediate contẽta sub diuiso. ¶ Ad scd̃m dr̃: q: lic; ibi nõ subĩciat̃ t̃min⁹ cõis signo vniũsali det̃miatus explicite: tñ bene ĩplicite. ¶ Ad tertiũ dr̃: q: lic; termin⁹ singularĩ p̃dicet̃ de plurib⁹ negatiue: nõ tñ vere ꝛ af firmatiue vniuoce ꝛ diuisim.

¶ Propositio particularis est illa: in qua subiicitur ter minus cõis: signo pticulari det̃minat⁹: vt quidã homo currit. ¶ Signa pticularia sunt hec: quidã: alter: aliq̃s et similia. ¶ Propõ indefi nita est illa: in qua subiicit̃ termin⁹ cõis sine signo: vt homo currit. — *Quid ꝑpõ p ticularis. / Que signa p ticularia. / Quid propõ indefinita.*

¶ Circa hunc textũ.

Notandũ est primo: q̃ hic dñter p. h. diffinit ꝑpõnẽ pticularẽ: que diffinitõ deb; sic ĩtelligi. Propõ particularĩ est ꝑpõ cathegorica in q̃ subĩcit̃ t̃min⁹ cõis: signo p ticulari det̃miat⁹: cui nõ p̃ponit̃ negatio: vl' aliq̃ alio sibi equalẽti explicite: vel ĩplicite: vel in eius mẽtali. ¶ Vñ ꝑpõ cathegorica: ponit̃ loco g̃n̄is. Et totũ residuũ ponit̃ ad dñam vl'is: ĩdiffinite ꝛ singlarĩ. Et d; n otãt̃ cui nõ p̃poĩ tur negatio: q: si signo pticulari adderet̃ negatõ: tal̃ ꝑpõ nõ ess; particularĩ: vt nõ q̃dã hõ currit. ¶ Et dr̃ notant̃ vel aliq̃ alio sibi equalẽti: ꝑpt̃ tres ꝑpões vt nõ oĩs hõ currit: non nullus homo currit: quia iste ꝑpões sũt par ticulares: ꝛ ista signa nõ oĩs: nõ — *Declarat̃ diffi nitio ꝑpõnis particularis*

nullus:equalēt signis ꝑticulari b⁹. ¶ Et dr explicite: ꝓpꝫ tales ꝓpōnes: qdā hō currit: qdā hō non currit: aliqs homo currit. ¶ Deiñ dr iplicite: ꝓpꝫ tles ꝓpōnes: aliqd ē: aliqd currit ¶ Et dr notāꝫ vꝫ in ei⁹ mētali: q: si ista lrā a significarꝫ tm̄ sicͭ aliqs hō currit: tūc eēt ꝓpō ꝑticularis: ⁊ tñ in ea non subijcereꝫ ꝭmin⁹ cōis: nec explicite nec iplicite: cū ibi nullo mō sit subcͫm vocale: sed in ei⁹ mētali cui subordīaꝫ tlis vox bene subijcereꝫ ꝭmin⁹ cōis signo particulari deꝭmiatus.

Quid signū particulare ⁊ quotuplex.

Notandū est scdo: ꝙ signū ꝑticulare est illud: qd additū ꝭmino cōi (nisi fuerit ipeditū) facit ipm ꝭminū stare ꝓ oibus suis sigtis disiūctiue. ¶ Uñ signa ꝑticularia sunt duplicia. Quedā sunt pure sincathegoremata tm̄: vt qdā: aliqs: ⁊ sic de silib⁹. Alia sūt ꝑtī cathegoremata ⁊ ꝑtim sincathegoremata: vt aliquid: alicubi: aliqñ: aliqliꝫ ⁊c̄ ¶ Uñ ad hoc ꝙ aliq ꝓpō sit ꝑticularis qnq ꝯditiões reqrunꝫ.

Quinq ꝯditiōnes ꝓpōis ꝑticularis. Prima.

¶ Pria est ꝙ tle signū ꝑticulare debꝫ poni cū termio cōi a ꝑte subcͥ. Defcͤtu cui⁹ ista nō est ꝑticularis Sortes ē aliquis hō.

Secunda.

¶ Scda cōditō ē: ꝙ tle signū sit eiusdē gn̄is cū ꝭmio cōi Defcͤtu cui⁹ hec nō est ꝑticularis aliqua vir ē hō.

Tertia.

¶ Tertia ꝯditio est: ꝙ tale signū teneaꝫ ꝑsonalꝫ Defcͤtu cui⁹ ista nō est ꝑticularis Quidam est sincathegorema.

Quarta.

¶ Quarta ꝯditio ē: ꝙ signū ꝑticulare non sit ipeditū. Defectu cui⁹ ista nō est ꝑticularis Nō qdā hō currit.

Quinta.

¶ Quīta ꝯditio est: ꝙ tle signū ꝑticulare nō ponaꝫ inꝫ partes subcͥ: sꝫ ꝑponaꝫ toti subiecto. Defcͤtu cui⁹ ista nō ē ꝑticularis Asin⁹ alicui⁹ hois currit.

Notādum est tertio: ꝙ hic ꝯñr p. h. poīt diffinitionē ꝓpōis idefinite: q̄ diffinitio dēt sic itelligi

Declaraꝫ diffinitio propōnis indefinite

Propō idefinita ē ꝓpō cathegorica: i qvꝫi cui⁹ mētali cui subordiaꝫ: subijciꝫ ꝭmin⁹ cōis: sine signo q̄tificāte. ¶ Unde ꝓpō cathegorica poniꝫ loco gn̄is. Et totū residuū poniꝫ ad drām ꝓpōnis vlis: ꝑticularis: ⁊ singularis ¶ Uñ duplex ē signū. s. signū q̄tificās: et signū non q̄tificās.

Quid signum q̄tificās ⁊ non q̄tificans

¶ Signū quātificās ē signū q̄ positovꝫ rēoto i ꝓpōe: variaꝫ q̄titas ꝓpōnis vt signa vlīa: signa ꝑticlaria: ⁊ ꝓnoīa demōstratia ꝑmitiue spēi. ¶ Sꝫ signū nō q̄tificās est q̄ posito vel rmoto in ꝓpōe: nō variaꝫ quātitas ꝓpōnis: vt sūt ista: q̄t⁹ solus: tantus.

Tres ꝯditiōes ꝓpōnis indefinite. Prima.

Notandū ē qrto: ꝙ ad h⁹ ꝙ aliq ꝓpō sit idefinita tres ꝯditiōes rqrūꝫ. ¶ Pria est: ꝙ ꝑ additōeꝫ signi vniūsaꝫ pt fieri vlis: ⁊ ꝑ signū particulare pt fieri ꝑticularis: ⁊ ꝑ pronomē demōstratiuū ꝑmitiue spēi pōt fieri singularis.

Secunda

¶ Scda cōditō ē: ꝙ tlis ꝭmin⁹ cōis ponaꝫ a ꝑte subcͥ: Defectu cui⁹ ista non est idefinita sor. ē hō.

Tertia.

¶ Tertia est: ꝙ nullū signū negatiuū pōatur siue cadat supra illuꝫ ꝭminū cōeꝫ. Defectu cui⁹ ista nō est idefinita. Nonhō est asin⁹: capiēdo illā negationē Non negatiue.

Contra dicta aꝫ primo sic hec est ꝑticularis Non oīs hō currit: et tamen ibi non subijciꝫ terminus cōis signo particulari determiatus: ergo diffinitio est insufficiēs. ¶ Scdo arguiꝫ cōtra diffinitionē propōnis idefinite. Ista est idefinita sortes ē nomē: et tñ ibi subijciꝫ ꝭmin⁹ singularis ergo ⁊c̄. ¶ Tertio aꝫ ꝯ eādē. ista est idefinita. Tm̄ hō currit: et tñ in ea nō subijciꝫ terminus cōmunis sine signo: igitur ⁊c̄.

Ad primū dr: q licz ibi nō sit signuz pticulare formaliter tñ est equalē ter. ¶ Ad scđz dr: q licz iste termin9 Sortes sit ṫmin9 singular] qñ accipiṫ signiue: nō tñ qñ accipitur mãliter. Vel dr: q licet ibi subijciaṫ ṫmin9 singular] cōiter tentus non tñ singulariṫ tentus ¶ Ad ṫciū dr: q lz ibi nō sbijcitur ṫmin9 cōis sine signo nō quãtificāte: tñ bñ subijciṫ terminus cōis sine signo q̄tificante

Quid propō singularis

¶ Propō singular] est illa in q̄ subijciṫ ṫmin9 discret9 vel ṫmin9 cōis cum pnomine demonstratiuo primitiue speciei. vt sortes currit: vel ille hō currit

Quid terminus singularis

¶ Termin9 singularis vel discret9 est: q̄ apt9 nat9 ē pdicari de vno solo vt sortes de scipō

¶ Circa hunc textum.

Declaraṫ diffinitio ppōis singularis

Notandū est pmo: q h 9ñr pe. his. ponit diffinitionē ppōnis singularis: q̄ diffinitio dz sic intelligi ¶ Propō singularis est ppō cathegorica: in q̄ vel in cui9 mētali cui subordinaṫ: explicite vel iplicite subijciṫ ṫmin9 singular]: singulariṫ tent9: vel ṫmin9 cōis sūptus cū pnoīe demōstratiuo primitiue spēi: eiusdē casus cuz eo. ¶ Dr notãter in diffinitiōe: vel in ei9 mētali: ppter tales ppōes lego: scribo. ¶ Dr etiã notãter explicite vl' iplicite: ppṫ tales ppōnes. Hoc currit. Illd moueṫ. in qb9 ppōnib9 licz nō subijciaṫ ṫmin9 singular] explicite: tñ bñ iplicite: q2 in illis pnoīb9 demōstratiuis hoc illd: includūṫ ṫmini singulares. ¶ Dr notãter termin9 singular] singulariṫ tent9: ppṫ tales ppōnes Sortes ē nomē Sortes ē vox dissillaba: q̄ ppōes sūt idefinite: ex q̄ in eis subijciūṫ ṫmini singulares cōiter tenti ¶ Dr notãter cū pnoīe demōstratiuo pmitiue spēi: ppṫ tales ppōnes. Iste hō currit. Ille hō moueṫ. ¶ Et dr pmitiue spēi etiã ad drām istaꝝ ppōnū Me9 asin9 currit. Vester asin9 moueṫ: q̄ ppōnes sūt idefinite: q2 licz in eis subijciaṫ ṫmin9 cōis cū pnoīe demōstratiuo: illud tñ nō ē pmitiue spēi: qd reqriṫ: sz est deriuatiue.

Duplr ppositio dr singularis.

Notandū est scđo q duplicit pōt itelligi q aliqua ppō sit singularis ¶ Unomō q sit singular] in essēdo: et sic iste ṫmin9 Singularis: est ṫmin9 pme intētionis Et illo mō oīs ppō ē singular]: q2 q̄lībz ppō ē vna ꝛ nō pl'es. ¶ Aliomō q sit singular] in supponēdo: ex eo q subcm̄ ei9 pro vna re singl'ari suppoīt: ita q nō pōt supponere p plurib9 diuisim. Et sic iste ṫminus singular] est ṫmin9 scđe intētionis solū 9uenīes ppōni: cui9 subcm̄ ē ṫmin9 singular]: ꝛ sic iste ṫmin9 singular] tantuz sigt sicut hec orō: ppō cui9 subcm̄ ē ṫmin9 singular] singulariṫ ten9: vl' termin9 cōis sumpt9 cū pnomīe demōstratiuo pmitiue spēi: eiusdē casus cum termino cōmuni.

Declaraṫ diffinitio ṫmini singularis

Notandū est ṫcio q hic 9ñter pe. his. diffit ṫminū singularē: ꝛ dz diffinitio sic itelligi. ¶ Termin9 singular] ē ṫmin9: cui ex mō sue ipōnis: vel sue nālis sigtionis: repugnat pdicari de plurib9 vere: affirmatiue: vniuoce: ꝛ dīsim. ¶ Dr notãter cui ex ipōne siue ex mō sue ipōnis: ppṫ ṫminos singulares ad placitū sigñtes. ¶ Et dr vel sue nālis sigtionis repugnat pdicari de plurib9: ppṫ ṫminos singulares mētales: qui non ex modo sue impōnis: sed ex modo

sue naturalis sigtiōis hʒt: ꝙ nō pñt pdicari de plurib⁹. Etiā illa pticula ponit ꝑpter istos tminos deus: mund⁹: et sic de aliis: qr lʒ repugnet illis tminis ex pte rei signte ꝙ pdicent de plurib⁹: ex q nō pñt esse plures dii: et siłr non pñt esse plures mūdi fm naturā tñ nō repugnat illis tmīs ex mō sue impōnis ꝙ pdicent de pluribus: qr si ponerent plures dii iste tminus de⁹ ex mō signdi quē de facto hʒ significaret oēs illos deos: nec oporteret si iciperet esse adhuc vnus de⁹: ꝙ iste tmin⁹ de⁹ iterū iponeret ad signdū illū: sʒ ex impōne quam iam actu habʒ significaret illum.

Declarantur alie pticule diuisionis

Notandū est qrto ꝙ vlterius dr in diffinitiōe tmini singularis vere: qr tminus singulari pōt pdicari de plurib⁹ falsē: vt Johēs ē sortes. Robert⁹ ē sortes. ¶ Deide dr affirmatiue: qr tmin⁹ singulari pt pdicari de plurib⁹ vere ꝛ negatiue vt Johānes nō ē sortes. Petr⁹ nō est sortes. ¶ Deide dr vniuoce: qr tmin⁹ singulari pōt pdicari de plurib⁹ vere affirmatiue ꝛ equoce: sʒ nō vniuoce: vt dicēdo: Iste est sortes: demōstrādo p ly iste vnū: tali noie nominatū. Et siłr iste est sortes: demōstrādo p ly iste aliū: tali nomie nomiatū. ¶ Deide dr diuisim: qr tminus singulari pōt pdicari de plurib⁹ vere: affirmatiue: vniuoce: et cōiūctim: vt dicēdo. Maria ꝛ fora sortis sunt sortes. Siłr sortes et plato sūt isti duo hoīes: ꝛ tñ termin⁹ singulari nō pōt pdicari de plurib⁹ vere: affirmatiue: vniuoce: ꝛ diuisim: vt dicēdo: Mā sorti est sortes. Uel fora sorti ē sortes

Cōtra dicta pmo sic arguit. Et pmo ɔtra diffinitiōnē ppōis singulari. Illa diffinitio ɔuenit aliis a diffinito: ꝗ est insufficiēs. Añs ptʒ de ista ppōne. Sortes est nomē: q nō est singulari: et tñ in ea subiicit tmin⁹ singularis: ꝗ ꝛc. ¶ Scdo arguit ɔtra diffinitionē tmini singularis. Iste tminus de⁹ est tmin⁹ cōis: et tñ diffinitio tmini singulari sibi conuenit: ꝗ est insufficiēs. Minor ptʒ: qr sibi repugnat pdicari de plurib⁹: ꝗ ꝛc. ¶ Tertio sic arguit. Sortes est tmin⁹ singulari: et tñ pōt pdicari de plurib⁹ vt dicēdo Iste est sortes: et iste est sortes: ꝗ diffinitio est insufficiens.

Ad primū dr: ꝙ lʒ in ea sbiiciat tmi⁹ singlari cōiter tēt⁹: nō tñ singulariter tent⁹. ¶ Ad scdm dr: ꝙ lʒ ex pte rei repugnat tali tmino pdicari de plurib⁹: nō tñ ex pte sue impōnis. ¶ Ad terciū dr: ꝙ licʒ iste tmin⁹ Sortes pdicet de plurib⁹ false: vel negatiue: vel equoce: vel ɔiūctim: non tñ vere affirmatiue: vniuoce et diuisim.

Diuisio ppōnis cathegorice data penes qualitatem

¶ Item ppōnū cathegoricarū: alia ē affirmatia: alia negatiua. ¶ Affirmatiua ē illa: in qua pdicatum affirmat de subiecto: vt homo currit. ¶ Negatiua est illa in qua pdicatū negatur de subiecto vt homo nō currit

Quid pro pō affirmatiua. Quid propositio negatiua

De tripłici ppōis qsitiuo

¶ Diuisa ppōne tripliciter sciendū est: ꝙ triplex est qsitiuū: per qd querimus de ipsa ppōne scʒ que: qualis et q̄ta. ¶ Que qrit de substātia ppōnis. Uñ ad questionē factam per que: respōdendū est cathegorica

Que

Qualis vel hypotetica. ¶ Qualis q̃rit de q̃litate ppõnis Uñ ad questionẽ factã per qualis:respõdendũ est affirmatiuavel negatiua. ¶ Quanta Quãta q̃rit de q̃titate. Unde ad iterrogationẽ factã per q̃ta:respõdendũ estvl'isvl' pticularis: vel idefinita:vl' Uersus singularis. Uñ v̾sus. Que caved hyp. qualis ne vel af v. quanta par. in. sin.

¶ Circa hunc textum

Declarat̃ diuisio **Notandũ** est p̄mo q̄ hic p̄nter pe. his. diuidit ppõnem cathegoricã penes q̃litatẽ: et dz diuisio sic itelligi. De nũero ppõnũ categoricarũ:simplicẽ copulã h̃ñtiũ:alia est affirmatia:alia negatiua. Et est diuisio generis in suas spẽs. ¶ Uñ notãter d̾r:simplicẽ copulam h̃ñtiũ: ppter ppões cathegoricas nõ h̃ñtes simplicẽ copulam:vt est ista Quodlz estvel nõ est:q: ista nõ est affirmatiua nec est negatiua: sed affirmatiua et negatiua simul.

Acceptiones affirmatiõis & negationis. **Notandũ** est scd̃o:q̄ affirmatio & negatio capiunt̃ dupl'r ¶ Unomõ cõiter: et sic affirmatio est ppõ: cui⁹copula p̄ncipalisvel p̄ncipalior pars copule nõ negatur. Et hoc mõ affirmatio cõuenit tam ppõnib⁹cathegoricis q̃ hypoteticis. Et negatio ẽ ppõcui⁹ copl'a p̄ncipalisvl' p̄ncipalior ps copule negat̃. Et hoc mõ negatio cõuenit tã ppõnib⁹cathegoricisq̃ hypoteticis. ¶ Alio mõ capiũt̃ spẽaliter: et sic affirmatio est ppõ cathegorica:in q̃ p̄dicatũvnitur cũ subiecto mediãte copula vel p̄ncipaliori pte copule nõ negata. Et negatio est ppõ cathegorica:in q̃ p̄dicatũvnit̃ cũ subiecto mediãte copula p̄ncipalivl' principaliori pte copule negata Et hoc mõ affirmatio & negatio solũ p̄ueniũt ppõnib⁹cathegoricis Et istomõ capiũt̃ i ista diuĩõe

Declarat̃ diuisio ppõnis affirmatiue **Notandũ** est tertio: q̄ h̄ p̄nter pe. his. diffinit ppõnẽ cathegoricã affirmatiuã: et dz sic diffinitio itelligi. ¶ Propõ cathegorica affirmatiua est illa:in q̃ iplicite:vl'explicitevel in ei⁹mẽtali cui subordinat̃ p̄dicatũ p̄ncipalevnit̃ cuz subiecto: mediãte copula v̾bali vel p̄ncipaliori pte copule affirmata ¶ Uñ illa est principalior

Que p̄ncipalior pars copule pars copule: s̄m cui⁹exigẽtiã extrema ordinant̃ adiuicẽ Exẽplũ vbi copula tota manet affirmata:vt hic: hõ est aĩal. Exẽplũvbi p̄ncipalior ps copule manet affirmata: vt oẽ aĩal ẽ nõ possibiliter subñã:ibi hocv̾bũ est manet affirmatũ qd̃ ẽ p̄ncipalior ps copule vel tota copula. De hoc videbit̃ i logica. ¶ Propõ cathe-

Declarat̃ diffinitio ppõis negatiue. gorica negatiua est illa: in q̃ explicitevel iplicite:siue in ei⁹mẽtali cui subordinat̃ p̄dicatũvnit̃ cũ subiecto: mediãte copl'avl' p̄ncipaliori pte copule negata. Exẽplũ vbi tota copl'a negat̃:vt hõ nõ ẽ aĩal. Exẽplũ vbi p̄ncipalior ps copule negat̃:vt hõ possibil'r nõ est sedẽs:ibi hoc verbũ est negatur: et est p̄ncipalior ps copule s̄m illos:qui dicũt q̄ hoc totũ possibilit̃ est:sit totalis copula.

Notandũ est q̃rto:q̄ hic p̄ñr petrus his. oñdit q̄ sicut ppõ ẽ triplicit̃ diuisa:p̄mo mõ i cathegoricã:et hypoteticã:q̃vocat̃ diuisio penes subñam. Scd̃o invl'ez pticularẽ:indefinitã:et singularẽ:q̃vocat̃ diuisio penes q̃titatẽ Tertio in affirãtiuã & negatiuã

q̄ vocaṫ diuisio penes qualitatē
Sic etiā tria sūt q̄sitiua p que
q̄rim⁹ de ipa ꝓpōne.s.que/q̄lis/
Que — et quāta. ¶ Que q̄rit de subñā
ꝓpōnis. Et rñdēdū ē ad questio
nē factā p q̄: cathegoricavel hy-
Qualis — potetica. ¶ Qualis q̄rit de q̄li-
tate. Et ad q̄stionē factā p q̄lis
rñdēdū est affirmatiua vel nega
Quanta — tiua. ¶ Quāta q̄rit de quātita-
te. Et ad q̄stionē factā p quanta
rñdendū ē vlis: ꝑticularis: idefini
ta: vel singularis. ¶ Et istud pz
Declaratio versus — in isto metro. Que ca. vel hyp q̄
lis ne. vel af. v. q̄ta par. in sin.
Que. i. ad q̄stionē factā per q̄ rñ
deṫ ca. i. cathegorica vel hyp. id
est hypotetica Qualis. i. ad q̄sti
onē factā p q̄lis: rñdeṫ ne. i. ne-
gatiuavel af. i. affirmatiā Quā
ta. i. ad q̄stionē factā p quāta: rñ
deṫ v. i. vlis. par. i. ꝑticularis. in
. i. idefinita sin. i. singularis.

Cōtra dicta primo sic arguitur
ↄtra diuisionē Mēbra diuisiōis
excedūt diuisū: g̊ disio est insuffi
ciēs. Añs pz: q2 affirmatio ⁊ ne
gatio nō solū ↄueniūt cathegori
cis: sꝫ ēt hypoteticis. ¶ Scdo sic
arguiṫ Diuisū excedit mēbra di
uidētia: g̊ disio ē mala. Añs pꝫ
de ista ꝓpōne Sortes estvel nō ē
chimera: q̄ nō ē affirmatiua: nec
etiā negatiā: supposito q̄ hoc to
tū: estvel nō ē sit copula: et tñ est
ꝓpō cathegorica: g̊ ↄ diuisionē.
¶ Tertio sic arguiṫ ↄ diffinitio
nē ꝓpōnis negatiue: q2 ipa ↄue
nit aliis a diffinito: g̊ est isuffici
ens. Añs pꝫ de ista ꝓpōne: hō q̄
nō currit moueṫ: q̄ ē affirmatiā:
et tñ p̄dicatū negaṫ de subiecto:
ergo diffinitio est insufficiēs.

Ad primū dr̄ q̄ affirmatio ⁊ negatio
in dicta disiōe nō capiūṫ gñaliṫ
sꝫ spēaliṫ ꝓut solū repiunṫ in ca
thegoricis ¶ Ad scdm dr̄ q̄ diui
sū hui⁹ diuisiōis nō est solū ly ꝓ-
pō: sed est hoc totū ꝓpō cathego
rica de simplici copla ¶ Ad ter
ciū dr̄: q̄ lꝫ p̄dicatū min⁹ p̄ncipa
le vniaṫ cū subcͦ min⁹ p̄ncipali
mediāte copula negata: nō tñ p̄
dicatū p̄ncipale vnitur cū subcͦ
p̄ncipali mediāte copla negata:
sed mediante copula affirmata

¶ Itē ꝓpōnū cathegorica — Pria di- uisio ṗreā bula
rū. Quedā ꝑticipāt vtroq̄
t̄mio: vt hō est aīal: hō nō
est aīal. Alie ꝑticipant vno
tātū: vt hō currit: hō dispu
tat. Alie ꝯo nł'lo vt plato di
sputat: equ⁹ moueṫ ¶ Itē — Scda di- uisio p̄am bula
ꝓpōnū ꝑticipantiū vtroq̄
t̄mio. Alie ꝑticipāt ſm cū-
dē ordinē: vt hō currit: hō
nō currit Alie ꝯo ordīe ecō
uerso: vt hō est aīal: aīal est — Tertia di uisio p̄nci palis de ꝓ pōnū op- positione
hō. ¶ Itē ꝓpōnū cathego
ricaꝝ vtroq̄ t̄mino ꝑticipā
tiū: ſm eundē ordinē. Alie
sūt ↄtrarie. Alie subcōtra-
rie. Alie contradictorie.
Alie subalterne.

¶ Circa hunc textū
Notandū est p̄mo q̄ hic ↄñter pe. his. — Declaraṫ p̄ma disio
deṫmīat de oppōnib⁹ ꝓpōnū ca-
thegoricaꝝ: et de mat'iis earūdē
et de legib⁹ ꝓpōnū: p̄mo ponēs
aliq̄s disiōes: q̄ꝝ p̄ma dꝫ sic itel
ligi. De nūero ꝓpōnū categori-
caꝝ q̄dā ꝑticipāt vtroq̄ t̄mio. i. q̄
dā ↄueniūṫ in vtroq̄ terio: q̄dā i
alio tm̄: ⁊ q̄dā in nullo ↄueniūt. — Acceptio nes de ly ꝑticipare
¶ Vn istud ꝟbū ꝑticipare acci-
piṫ trib⁹ modis. ¶ Vn omō idē
est q̄ diuidere: et sic capiṫ qñ dr̄
q̄ duo frēs ꝑticipāt bōa parētū.

¶ Alio mõ capit participare vt idē est ꝙ i se ꝑticipati rõnē susci pere: et sic capit ab aristotele in quarto thopi. qñ dr: ꝙ spēs ꝑti cipat gen⁹: ꝛ nõ econūso. Et istis duob⁹ modis nõ capit i ꝓposito ¶ Tertio mõ capit vt idē ē ꝙ cõ uenire et isto mõ capit i ꝓposito

Que ꝓpõnes dicūt ꝑticipare et que nõ

Notandū est scdo: ꝙ ꝓpõnes cathegorice dicūt ꝑticipare vtroqꝫ ter mio q̄ sic se hñt: ꝙ qlibꝫ tīn⁹ vni⁹ ꝓpõis: ē siīs cuilibꝫ tmio alt⁹ ꝓpõis vt hõ currit: hõ nõ currit ¶ Et iste ꝓpõnes dicūt ꝑticipare vno tmio tm: que sic se hñt ꝙ solū vn⁹ tmin⁹ vni⁹ ꝓpõnis ē siīs vni tmio alt⁹ ꝓpõnis: ꝛ alt ter min⁹ est dissiīs alt: vt hõ currit hõ est aīal. ¶ Et ille dicūt nullo termio ꝑticipare: ꝙꝛ nullus tmi n⁹ vni⁹ est siīs alicui tmio alt⁹: vt hõ currit: aīal mouet.

Declarat scda diuisio

¶ Secūda diuisio dēt sic itelligi. De numero ꝓpõnū cathegoricaꝝ vtroqꝫ tmio ꝑticipātiū: q̄dā ꝑticipāt vtroqꝫ tmio eodē ordie et quedā ordine ecõuerso.

Que ꝓpõnes ꝑticipāt eod: ꝛ que ordie ecõuerso.

¶ Unde ꝓpõnes vtroqꝫ tmino ꝑticipātes fm eundē ordinē sunt: quarū subiectū vnius est simile subiecto alterius: ꝛ p̄dicatū vnius p̄dicato alterius. ¶ Et ille dicunt partici pare vtroqꝫ termio ordine econuerso quarū subiectū vnius est simile p̄dicato alteri⁹: et p̄dicatū vnius est simile subiecto alteri⁹

Declarat tertia diuisio.

¶ Tertia diuisio est: ꝛ debet sic intelligi. De numero ꝓpõnū cathegoricarū vtroqꝫ termino par ticipātiū fm eundē ordinē: quedā sunt non opposite: vt propositiones eq̄pollētes: vt nõ quidā homo currit: ꝛ null⁹ homo currit Alie sunt opposite: vt quidā hõ currit: ꝛ nullus homo currit.

Notādum est tertio: ꝙ hic cõter pe. hys. ponit aliā diuisionē: que debꝫ sic intelligi. De numero ꝓpõnū cathegoricarū oppositaꝝ: vtroqꝫ termino: et eodē ordine ꝑticipātiū Alie sūt cõtrarie. Alie subcõtrarie. Alie cõtradictorie: et alie subaltne.

Acceptões de ly Oppõ.

¶ Uñ oppositõ capit dupliciter. Uno modo pro oppõne reali: que est inter duas res: nõ se cõpatiētes in eodē sub iecto. Sicut oppõ que est int calliditatē et frigiditatē ꝑfectam. Et isto modo iste tminus opposi tio est tminus p̄me intētiõis. Et sic non capit in ꝓposito. ¶ Alio modo capit pro oppõne logicali et illo modo est termin⁹ secunde intentionis: qui tminus adhuc capitur dupliciter ¶ Uno modo: pro oppõne termiorū: ꝛ sic oppo sitõ tantū significat sicut hoc ag gregatū: tmini oppositi: siue ter mini non potētes simul ꝛ semel affirmatiue et vere predicari de eodē singulari singularit tento: respectu eiusdē. Et de ista oppo sitione non est hic ad propositū: sꝫ in postpredicamētis. ¶ Alio modo capit pro oppõne proposi tionū: ꝛ sic oppõ tantū significat sicut hoc aggregatū ꝓpões repugnātes. Et de ista est hic ad ꝓ positum.

Distiguit oppõ propõnū.

Notādum ē qrto: ꝙ oppositio ꝓpõnum est duplex. ¶ Una est propõnū q̄ cõponūt ex tmīs oppositis: ꝛ sic ille ꝓpões dicunt op poni ꝯrie: ꝙꝛ p̄dicata sūt tmī cõtrarij: affirmatie enūciati de eodē subčo singulari: vl de eod sub iecto cõi sūpto cū relatio idēptitatꝭ: vl cū signo vniūsali. Exēplū primi: vt sor. est alb⁹: sor. ē niger Exēplū scdi: vt hõ est alb⁹: et idē hõ ē niger. Exēplū tcij: vt oīs hõ est alb⁹: oīs hõ ē niger. Et de tlī oppõne ꝓpõnū nõ est hic ad pro positū. ¶ Alia est oppõ propõnū cathegoricaꝝ: vtroqꝫ tmio ꝑ

tipātiū: fm eūdē ordinē: in ꝗtitate tm̄: vel in q̄litate tm̄: vł in q̄litate ⁊ in ꝗtitate simul: vel in altero tm̄. Et de ista oppōne ē hic ad ꝓpositū: ⁊ eius sūt q̄ttuor species: quarū habet̄ sufficiētia: q̄a oēs ꝓpōnes opposite opponunt̄ vel in q̄litate et ꝗtitate sl̄r: et sic sūt Cōtradictorie. Uel in ꝗtitate tm̄: ⁊ sic sūt Subalt̄ne. Uel in qualitate tm̄. Et hoc dupl̄r. Uel sunt de subiēcto singulari: ⁊ sic sūt cōtradictorie. Uel de subiēcto cōi: et hoc dupl̄r. Uel ambe sūt vniuersales: et sic sunt Cōtrarie. Uel ambe sunt ꝑticulares vł indiffinite et sic sunt Subcontrarie.

Sufficiētia.

Contra dicta pm̄o sic arguit̄ in dictis ꝓpōnibus sūt diuersi ordines. ergo ꝓpōnes non participāt vtroq̄ termīo eodem ordīe. ¶ Scd̄o sic arguit̄: oēs ꝓpōes cathegorice ꝯueniūt in copula: ḡ oēs ꝓpōnes cathegorice in aliq̄ ꝯueniūt: ⁊ per ꝯn̄s male dicit̄: ꝙ quedā ꝓpōnes in nullo termino ꝯueniūt. ¶ Tertio arḡ de oppōne determīatur in p̄dicamētis: ḡ hic nō debꝫ determīari

Ad primū dicit̄: ꝙ licet in dictis ꝓpōnibus sūt diuersi ordīes fm numerū: nō tn̄ fm speciē. Et sic iste terminꝰ eod ē positꝰ in textu: tn̄ valet sicut sl̄r. ¶ Ad scd̄m d̄r: ꝙ terminꝰ in ꝓposito nō capit̄ ꝓ copula: sed ꝓ subiēcto vel pro p̄dicato materiali. ¶ Ad tertiū d̄r ꝙ lꝫ ī p̄dicamētis determinet̄ de oppōne terminorū: nō tn̄ de oppōne ꝓpōnū

Q̄ꝫ ꝓpōes cōtrarie.

¶ Contrarie sunt vniuersalis affirmatiua: et vniuersalis negatiua: eiusdem subiecti et eiusdem predicati: vt omnis homo currit: nullus homo currit. ¶ Subcōtrarie sunt ꝑticularis affirmatiua: ⁊ ꝑticularis negatiua: eiusdē subiecti: et eiusdē p̄dicati: vt q̄dam hō currit: quidam homo non currit.

Q̄ꝫ ꝓpōnes subcōtrarie.

¶ Circa hunc textū.

Notādum est primo ꝙ ad hoc ꝙ aliq̄ ꝓpōes sint ꝯrie tres ꝯditiones req̄runt̄. ¶ Quarū pma est: ꝙ tales ꝓpōnes sint ꝓpōnes cathegorice: vtroq̄ t̄mīo ꝑticipātes: fm eūdē ordinē: diuīse fm q̄litatē: q̄ꝛ vna sit vł̄s affirmatiua: et alia vniuīsal̄r negatiua. ¶ Scd̄a cōditō ē: ꝙ q̄lꝫ t̄minꝰ distributibilis q̄ est subiēctū vł p̄dicatū nō distributꝰ in vna: distribuat̄ in alia et nō eꝯ. ¶ Et ꝓpt̄ defectū hꝰ cōditiōis iste nō sūt cōtrarie: oīs hō aīal est: ⁊ oīs hō aīal nō est: sꝫ cōtraria pme ē ista: oīs hō oē aīal nō est: ⁊ ꝯria scd̄e est ista: oīs hō oē aīal ē. ¶ Tertia ꝯditō est: ꝙ termī teneāt̄ vniuoce: nō magis vł minꝰ āple: restricte: vł appellate: ī vna ꝯriarū ꝙ̄ in alia. Et ꝓpt̄ defectū huiꝰ cōditiōis iste nō sūt cōtrarie: oīs hō currit: et nullus hō currit: q̄ꝛ ī pma ꝓpōe iste t̄minꝰ hō stat ꝓ oībꝰ hoībꝰ tā masculis ꝙ̄ femīs: ex q̄ hꝰ signū oīs est cōis gn̄is. Et in scd̄a p̄cise stat ꝓ masculis: ex q̄ illud signū nullꝰ est solū masculini gn̄is.

Conditiones ꝯriaꝝ

Prima.

Notādum ē secūdo: ꝙ ex istis cōditiōibꝰ pt̄ colligi descriptio ꝓpōnū ꝯriaꝝ: q̄ t̄lis ē. ¶ Propōnes ꝯrie sūt ꝓpōes cathegorice: vtroq̄ t̄mīo ꝑticipātes: fm eūdē ordinē: diuīse fm q̄litatē: q̄ꝝ t̄mī teneāt̄ vniuoce: eq̄ āple eq̄ r̄stricte et eq̄ appellate ⁊ q̄ꝝ t̄minꝰ distribuibil̄ qui est sbēm vel p̄dicatū non distributus in vna distribuatur in alia: vt omnis homo cur

Descriptio ꝯriaꝝ complera

rit: ois homo nō currit ❡ Quid aūt sit terminū teneri eq̄ ample eque restricte: ꝛ eq̄ appellate: vi debitur in paruis logicalibus.

Cōditōes subcōtrariarum

Notandū est tcio: ꝙ ad hoc ꝙ alique ꝓpōnes sint subcōtrarie tres cōditiōes requirūtur. ❡ Pria est ꝙ vna sit pticularis vel indefinita affirmatia ꝛ alia pticularis vl' indefinita negatia: eiusdē subiecti et eiusdē predicati. ❡ Scda cōditio est: ꝙ in vtraqꝫ subcōtrariaꝝ termini teneant vniuoce: nō magis ample: vel min⁹ restricte: vel appellate: in vna sicut ī alia ꝓpōne. ❡ Tercia conditio est: ꝙ p̄dicatum in vna subcōtrariaꝝ teneatur vliter: et in alia pticularit: si ipsū sit tminus cōis. Et ꝓpter defectū hui⁹ cōditiōis: iste nō ꝓprie subcōtrariant hō oīe aial est: et hō nullū aial est: q: ly aial in vtraqꝫ tenet vliter. Et etiā ille ꝓpōnes sūt sil' false. Uā subcontraria isti⁹ hō oīe aial est: ē ista h aīmal nō est. Et subcōtraria istius: homo nullum animal est est ista homo aīal est.

Declarat diffinitio subcōtrariaꝝ

Notandū est quarto ꝙ ex dictis ꝯditionib⁹ pōt colligi descriptio subcōtrariaꝝ que talis est. Subcōtrarie sunt due ꝓpōnes cathegorice pticulares vel indefinite: vtroqꝫ tmino pticipantes: scdm eundē ordinē: diuerse scdm qualitatē: quaꝝ tmini tenent vniuoce: eque ample: eq̄ restricte: et eodēmō appellate: quaꝝ vnius predicatū tenet vniuersalit: et alterius pticularit si sit tmin⁹ cōis.

Contra dicta p̄mo sic arguit. Iste ꝓpōes nō sūt ꝯtrarie Cuiuslibꝫ hoīs ocul⁹ est dexter: ꝛ cuiuslibꝫ hoīs ocul⁹ nō est dexter: ꝛ tn̄ vna est vlis affirmatiua et alia vlis negatiua: ergo diffinitio ē mala ❡ Scdo arguit sic Iste ꝓpōnes sūt cōtrarie: omis hō est sortes: ꝛ null⁹ homo est sortes: ꝛ tn̄ tminus nō distribut⁹ in vna nō distribuit in alia: g̃ scda cōditio cōtrariaꝝ nō est bene posita. ❡ Tercio arguit sic. Iste ꝓpōnes: homo oīe aīal est: et hō oīe aīal nō est: nō sūt subcōtrarie: et tn̄ vna est indefinita affirmatiua: et alia est indefinita negatiua: ergo diffinitio est mala.

Ad pmū dicit ꝙ licet iste ꝓpōnes sint vniūsales ex parte subiecti distributōis: nō tamen ex parte subiecti enūciationis Uel aliter dr: ꝙ ibi deficit scda cōditio: requisita ad hoc ꝙ alique ꝓpōnes sint cōtrarie: ꝛ ideo ꝯtraria illi⁹ cuiuslibet hoīs ocul⁹ est dexter: est ista: cuiuslibꝫ hoīs non ocul⁹ est dexter ❡ Ad scdum dr negādo ꝯn̄am: q: illa cōditio dicit: ꝙ tminus non distribut⁹ in vna dꝫ distribui in alia: si sit tminus distribuibilis: mō tminus qui nō distribuit in vna istaꝝ ꝓpōnū nō est tminus distribuibilis: ex quo est tmin⁹ singlaris. ❡ Ad tciū dr negādo ꝯn̄am: q: ibi deficit tcia cōditio: reqsita ad hoc ꝙ alique ꝓpōnes sint subcōtrarie.

❡ Cōtradictorie sūt vniuersalis affirmatiua: et pticularis negatiua: Uel vniuersalis negatiua: et pticularis affirmatiua: eiusdē subiecti et eiusdē p̄dicati: vt ois hō currit: quidā homo nō currit. Null⁹ homo currit: quidā homo currit. ❡ Subalterne sūt vlis affirmatiua: ꝛ pticularis affirmatiua. Uel

Quid ꝯtradictorie.

Quid subalterne

vlis negatiua: ꝛ ꝑticularis negatiua: eiuſdē ſubiecti ꝛ eiuſdē predicati: vt oīs homo currit: quidā homo currit. Nullꝰ homo currit: quidā hō nō currit. Et hoc totū ꝑ3 in figura ſequenti.

¶ Circa hunc textum

Tres ꝯditiones contradictoriarum

Notandū eſt ꝑmo: ꝙ ad hoc ꝙ aliq̄ ꝓpōnes ſint ꝯdictorie multe cōditiones reqrūtur. ¶ Pria eſt: ꝙ ſint de ſubiecto ſingulari: ꝙ ſint oppoſite q̄litatis. Et ſi ſint de ſubiecto cōi: ꝙ ſint oppoſite quātitatis et q̄litatis eiuſdē ꝑdicati ꝛ eiuſdē ſubiecti.

Scda

¶ Scda ꝯditio ē: ꝙ quilib3 ꝉmīnꝰ diſtribuibilis qui ē ſubcm̄ vel ꝑdicatū nō diſtributꝰ in vna diſtribuat in alia: et ecōtra. Defectu cuiꝰ iſte nō ꝯtradicunt: oīs hō eſt aīal: et hō aīal nō eſt: ſed iſte due ꝯdicūt: hō eſt aīal: et oīs hō non eſt aīal. Silr iſte due nō ꝯtradicūt: oīs hō eſt aīal: et quidā hō aīal non eſt: cū ſint ſimul vere. Vn̄ ꝯdictoria iſtius: quidā hō aīal non eſt: eſt iſta oīs hō om̄e aīal eſt

Tertia

¶ Tercia cōditio eſt: ꝙ ꝉmini teneant̄ vniuoce ꝛ nō equoce: eq̄ āple: eq̄ reſtricte: ꝛ eodē mō appellate: Defectu cuiꝰ iſte nō ꝯdicūt: nullus hō eſt ſpēs: et hō eſt ſpēs: ex q̄ iſte ꝉminus hō tenet̄ equoce. ¶ Similiter iſte due nō ꝯdicūt: nullꝰ hō fuit albꝰ: et quidā hō qui eſt fuit albus: q2 iſte ꝉminꝰ hō nō tenet̄ eq̄ āple in vna ſicut ī alia. ¶ Similr̄ iſte due nō ꝯdicūt nullꝰ hō q̄ fuit fuit albꝰ: et q̄dā hō qui fuit heri fuit albꝰ: q2 iſte ꝉminꝰ hō non ſtat eq̄ reſtricte ¶ Silr̄ iſte due nō ꝯdicūt: albū cognoſco: ꝛ ego nō cognoſco albū: q2 iſte terminꝰ albū nō eodē mō appellat.

Intellectus diffinitionis ꝯdictoriaꝝ

Sciendū eſt ſcdo: ꝙ ex dictis cōditionibus pōt diffinitio ꝯdictoriaꝝ cognoſci: q̄ talis eſt. Cōtradictorie ſunt ꝓpōnes cathegorice ſingulares: vel vna vlis ꝛ alia ꝑticularis vel indefinita: vtroq3 ꝉmīo ꝑticipātes ſm eūdē ordinē: diuſe ſm q̄litatē: q̄ꝛ ꝉmini tenent̄ vniuoce: eq̄ ample: eq̄ reſtricte: ꝛ eodem mō appellate: et ꝉminus diſtribuibilis qui eſt ſubcm̄ vl' ꝑdicatū: non diſtributꝰ in vna diſtribuat̄ in alia: et ecōtra: vt oīs hō eſt aīal: ꝛ hō nō ē aīal. Illis duabꝰ ꝓpōnibꝰ ꝯueniūt ꝯditōes prius poſite ꝛ diffinitio ꝯdictoriaꝝ

Tres ꝯditiones ad ſubalt'nas requiſite.

Sciendū eſt tercio: ꝙ ad hoc ꝙ alique ꝓpōnes ſint ſubalt'ne tres ꝯditiones reqrunt̄. ¶ Pria eſt: ꝙ vna ſit vlis: alia ꝑticularis ſiue indefinita: et ꝙ ſint eiuſdē q̄litatis: eiuſdem ſubiecti: et eiuſdē ꝑdicati. ¶ Scda ꝯditio ē: ꝙ ſi ꝑdicatū ī vna teneat̄ vlr: ꝙ etiā in alia teneat̄ vlr: Defcū cꝰ iſte nō ſūt ſubalt'ne: oīs hō oē aīal nō ē: ꝛ aliqſ hō aīal ē: ſ3 ſubalt'na ꝑme ē iſta: aliqs hō oē aīal ē. Et ſi ꝑdicatū ī vna teneat̄ ꝑticulariť: ꝙ etiā in alia teneat̄ ꝑticulariť: Defectu cuiꝰ iſte non ſūt ſubalt'ne: oīs hō oē aīal ē: et aliqs hō oē aīal eſt. S3 ſubalt'na ꝑme eſt iſta: aliqs hō aīal eſt. ¶ Tertia eſt: ꝙ ꝉmini teneant̄ vniuoce eq̄ ample: eq̄ reſtricte: ꝛ eodem mō appellate

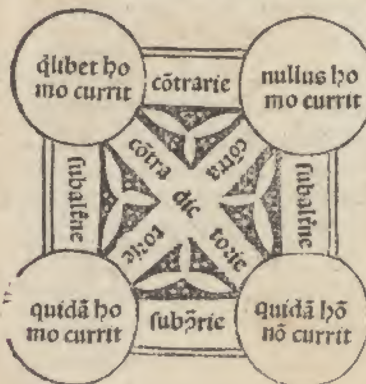
Intellectus diffinitōis Subalternaꝝ.

Sciendū eſt q̄rto ꝙ ex dictis cōditiōibꝰ pt elici diffinitio ſubalt'naꝝ q̄ tal' ē Subalt'ne ſūt ꝓpōnes cathegorice: vtroq3 ꝉmīo ſm eundē ordinē ꝑticipātes: eiuſdē q̄litatis: ſ3 diuerſe q̄ntitatis: q̄ꝛ ꝑdicatū vniꝰ tenet̄ ſilr ſicut ꝑdicatū alteriꝰ: ꝛ ꝉmini tenent̄ vniuoce eq̄ āple eq̄ ꝛſtricte et eodē mō appellate: vt oīs hō eſt aīal: et hō eſt aīal. Iſtis ꝓpō

nibus cõueniũt cõditiões subal ternarũ et diffinitio earũdẽ.

Contra dicta primo argui- tur sic. Iste sunt ꝓpõnes ꝯdictorie: sortes currit: ⁊ sortes nõ currit: et t̃n vna nõ est vl̃is ⁊ alia ꝑticularis: g̃ diffinitio.p.h.est mala ¶ Scd̃o sic ar̃: iste nõ sunt ꝯdictorie: oĩs hõ est aĩal: ⁊ aliq̃s hõ aĩal nõ est: et t̃n vna est vl̃is affirmatiua: ⁊ alia ꝑticularis negatiua ergo diffinitio cõueĩt aliis a diffinito. ¶ Tertio ar̃ sic. Iste non sunt subalt̃ne: oĩs hõ est anial: ⁊ aliq̃s hõ oẽ anial est: ⁊ t̃n vna est vl̃is affĩatiua: ⁊ alia ꝑticularis affĩatiua ergo diffinitõ ẽ mala

Ad primum dr̃ q̃ diffinitio cõ tradictoriaꝝ.p.h.itelligit̃ de cõ tradictoriis q̃ꝝ subc̃a sũt t̃mini cões: et nõ de aliis quarũ subc̃a sũt t̃mi singulares. ¶ Ad scd̃m dr̃ negando ꝯñam: q: ibi deficit vna ꝯditio.s.scd̃a cõditio q̃ deb3 subĩtelligi in diffinitiõe ꝯdictoriaꝝ: ⁊ etiã deficit tertia ꝯditio. ¶ Ad t̃tiũ d̃r negãdo ꝯñam: q̃a ibi deficit scd̃a ꝯditio q̃ dẽt subĩ telligi ĩ diffinitiõe subalt̃naꝝ: et sl̃r alie ꝯditiões. Seq̃r figura.

¶ Propõnũ t̃plex ẽ mã.s. nãlis: ꝯtingens: et remota

Notandũ est p̃mo circa hũc textũ: q̃ mã ꝓpõis cathegorice nõ ẽ aliud q̃ subc̃m ⁊ p̃dicatũ ꝓpõis cathegorice: se h̃ñtia vt repugnãtia: vl̃ vt ꝯueniẽtia trãsmutabilit̃ vel ĩtrãsmutabil̃r. Et dñr sbc̃m ⁊ p̃dicatũ ꝓpõis mã trãsũptiue: ad silitudinẽ mat̃ie ꝓp̃e dcẽ: q: sic̃ materia ꝓprie in nãlib⁹ est p̃ncipiũ ex q̃ res nãles ꝯponũt̃: sic subiectũ et p̃dicatũ sunt illa ex q̃b⁹ ꝓpositio cathegorica cõponitur. ¶ Sil̃r forma ꝓpõnis cathegorice: est copula copulãs p̃dicatũ cũ subc̃o. Et copula d̃r fõa: ad sl̃itudinẽ forme ꝓp̃e dicte: quia sicut forma ꝓp̃e dicta est illud p q̃d res h3 esse: sic etiã copula ad dita subc̃o et p̃dicato est illud: p q̃d ꝓpõ cathegorica habet esse. Quid mat̃ia propositiõis Quid fõa ꝓpositionis.

Notãdum est scd̃o: q̃ proprie loquẽdo propõ nõ est in mat̃ia: q̃a mat̃ia est ps ꝓpõnis: et ꝓpõ est totũ: mõ totũ nõ est ꝓp̃e in sua pte. Et iõ qñ d̃r: q̃ ꝓpõ est ĩ tali materia vel tali: illa ꝓpõ dẽt sic ĩtelligi. Talis ꝓpõ est ex mat̃ia tali vel de mat̃ia tali. ¶ Qñ cũ d̃r in textu: q̃ t̃plex est mat̃ia. Sẽsus illi⁹ est iste: tres sũt t̃mi ꝯẽs: non coĩcidẽtes in signdo s̃m ratiões fõales eoꝝ: oẽs mat̃ias ꝓpõnũ cathegoricaꝝ sign̄tes: p q̃s t̃minos iste t̃min⁹ mat̃ia diuidit̃ diuisione logicali ¶ Cui⁹ diuisiõis p̃t sic h̃ri sufficiẽtia. Nã mat̃ia ꝓpõis cathegorice: est h̃itudo extremorũ adiuicẽ: vl̃ g̃ extrema sic se habẽt: q̃ vnũ nõ p̃t cõpetẽ alt̃i. ⁊ sic ẽ mã rẽota: vl̃ sic se h̃ñt q̃ vnũ p̃t cõpetere alteri Et h⁹ duplr̃: q: vl̃ vnũ p̃t cõpetẽ alt̃i intrãsmutabilit̃: et sic ẽ mat̃ia nãl̃. vel trãsmutabil̃r et sic ẽ materia ꝯtingens Quo mõ ĩtelligit̃ ꝓpõ ẽẽ in mat̃ia. Sufficientia diuisionis.

Regule gñales p̃ nã materiez ppõnis. Prima.

Notãdum est tertio q ad maiorẽ cognitionẽ habẽdã de materijs ppõnũ ponũtur due regule cõmunes. ¶ Quarũ p̃ma est: q in quacunq materia est ppõ affirmatiua: in eadẽ materia est sua ppõ negatiua correspõdẽs: sua cõtraria: sua subcõtraria: sua ɔtradictoria: sua subalterna: sua cõuertẽs: et sua eqpollẽs: vt oẽs iste ppões sũt in eadẽ materia: homo currit: omnis homo currit: null9 hõ currit: quidã homo nõ currit: nõnull9 homo currit: et quoddã currẽs est homo.

Secunda rẽa

¶ Secũda regula est talis: q in q̃cunq materia est propõ cathegorica de inesse et de p̃nti: in eadẽ materia est propõ de futuro: de p̃terito: propositio modalis diuisa de q̃cũq modo sit: ꝛ ppositio hypotetica: vt omnes iste ppões: homo est aĩal: homo fuit aĩal: hõ erit aĩal homo possibiliter est anĩal: homo necessario est aĩal: ꝛ si hõ est aĩal hõ est subã sunt in eadẽ materia. ¶ Et rõ istarũ duarũ regularũ est: q in illis propõnib9 sunt similia subiecta: silia p̃dicata: g̃ tales ppões sunt in eadẽ materia.

Quõ diuersi mode cathegorice et hypotetice sunt in materia.

Notãdum est q̃rto q ppões cathegorice dicunt p̃mo eẽ in aliqua materia: eo q eis cõuenit primo habẽ subiectũ et p̃dicatũ Sʒ ppões hypotetice nõ sunt in aliq̃ materia nisi rõe cathegoricaꝝ: ex quo cathegorice sũt ptes inmediate ppõnũ hypoteticarũ vt in plurib9: ideo hypotetice reducunt ad eandẽ materiã in qua sunt cathegorice ¶ Et dr notãt vt in pluribus: quia aliq̃n nulla cathegorica est pars inmediata hypotetice: sed mediata solum: vt patebit in capitulo de hypoteticis.

Cõtra dicta arguit primo sic: nullũ totũ est in mã q̃ est sua ps. Sʒ ppositio cathegorica est totũ. g̃ ppositio cathegorica nõ est in mã ¶ Secũdo arguit sic: nulla substãtia est ps ppõnis: sʒ materia est substãtia: ergo mã nõ est ps propositionis. ¶ Tertio arguit sic Multe sũt ppões q̃ non sũt in aliq̃ mã hic enũerata: g̃ diuiso est isufficiẽs. Añs pʒ: de istis ppõib9 Sortes est sortes: et hõ ẽ sortes

Ad primum dr: q capiẽdo p prie istã ppõnẽ In: vt distinguit cõtra ex vel de: sic cõcedit maior sʒ si capiat improprie p ex: vel de sic negat maior. ¶ Ad secundũ dicit distiguẽdo minorẽ: qa iste termin9 materia capit dupliciter. ¶ Uno mõ vt est nomẽ prie intẽtiõis: et sic cõcedit minor: et tunc iste termin9 mã sigt rem que est altera ps subiecti mãlis. ¶ Alio mõ capit vt est nomẽ scdẽ intentiõis: et sic negat minor: et sic iste terminus materia significat subiecta et p̃dicata ppõnũ. ¶ Ad tertiũ dicit negãdo añs: et ad eius probationẽ dicit: q reducũt ille propões ad materiã naturalẽ.

Acceptiones materie.

¶ Naturalis ẽ illa: in qua predicatũ est de esse subiecti: vel propium eius: vt hõ est anĩal: homo est risibilis ¶ Cõtingẽs est illa: in qua predicatũ põt ad eẽ: et ab eẽ subiecto: preter subiecti corruptõnẽ: vt homo est albus: homo non est albus. ¶ Remota est illa: in qua predicatũ nõ põt cõuenire subiecto: vt hõ est asinus.

Diffinitiões mãꝝ.

diffio materie nāl'. ¶ Circa hunc textū notādū est primo q hic ꝯñter pe.hif.ponit diffinitionē materie naturalis: q̄ diffio debȝ sic itelligi. Materia naturalis ē habitudo extremorum q predicaf de subiecto vere et affirmatiue et essētialiter vel accñtaliter vl' ꝯuertibiliter ¶ Vñ in ista diffinitiōe ponif habitudo loco gñis: et totū residuū poīf ad differētiā mafie ꝯtingētis: et materie remote. ¶ Et p̄ns diffio daf de materia naturali ordiata scdm directā p̄dicationē: et nō scdm indirectā: et sic capif mā nālis spāliter et stricte qñ p.h.diffinit eā. Sȝ capiēdo coīter materiā nālē: vt sub se ꝯp̄hēdit oēs alias mās: que nō sūt ꝯtigētes nec remote: dȝ sic diffiniri. ¶ Materia nālis est habitudo extremoꝝ talis: q p̄dicatū est aptū natū p̄dicari de subiecto vere et affirmatiue et essētialiter: siue accñtaliter et intrāsmutabiliter directe siue indirecte. ¶ Quid aūt sit p̄dicari essētialiter: qd p̄dicari accñtaliter: qd itrāsmutabiliter: qd directē qd idirecte: videbif i scdo tractatu.

Rle materie nāl. **Notādū** est scdo: q ad cognoscēdū q̄ ꝓpōnes ponūf in materia nāli: quinq ponūtur regule. ¶ Prima est q qñ fmi vnius coordinatiōis in recta linea p̄dicamētali: de seinuicē p̄dicāf siue directe siue indirecte: talis ꝓpō est in mā nāli. ut hō est aīal: sortes ē hō suba est petr⁹. Instātia tñ videf esse ista: de⁹ est hō: quā aliq ponūt i mā ꝯtingēti: alii i mā remota. ¶ Scda regula talis ē: q qñ dñe p̄dicāf de his quoꝝ sūt dñe vel ecōtra: vel etiam diffio p̄dicaf de diffinito et eꝯ. siue sit de inferiorib⁹ siue de supiorib⁹: talis ꝓpō est in mafia nāli: vt hō est rōnalis: rōnale est aīal: hō est aīal rōnale ¶ Tertia regula talis ē q qñ ꝓpria passio p̄dicaf de suo proprio subēo aut ecōuerso: siue de iferiorib⁹ siue de supiorib⁹ ꝛ ecōuerso: talis ꝓpō est in mā nāli: ut hō est risibilis: risibile est hō. sortes est risibilis: risibile est sortes. aīal est risibile: risibile est aīal. ¶ Quarta rlā talis est: q ꝓpō de est scdo adiacēte: cui⁹ subēm qd ñ ē cōnotatiuū ꝓ aliq supponere pōt respectu illi⁹ verbi ē: est in materia nāli. ut hō est: sor. est. ¶ Dicif notāter cui⁹ subiectū pro aliquo supponere pōt. qa si nō posset supponere respectu hui⁹ vbi est: tūc talis ꝓpō esset in mafia remota ut chimera est. ¶ Quinta reglā est q qñ idem p̄dicaf de seip̄o: vel synonimū de sinonymo: vt ꝯūtibile d cōuertibili: dūmō fmi ꝓ aliquo supponere pñt: talis ꝓpō est in mā nafali ut hō est hō: lapis est petra: marcus est tullius.

Prima

Secūda.

Tertia

Quarta.

Quinta

Declaraf diffinitio mafie contingentis **Notādū** est tertio: q hic cōsequēter p.h.diffinit materiā ꝯtingentē: et debȝ diffinitio sic intelligi. ¶ Materia ꝯtingens: est habitudo extremoꝝ adinuicē: talis q p̄dicatū pōt accñtaliter ꝛ vere affirmari ꝛ negari de subiecto nō desinēte supponere vel eꝯ subiectū de ipso. ut hō est albus: hō nō est albus. albū est hō. ¶ Unde ex ista diffinitiōe pȝ: q ille fmin⁹ adesse in diffinitiōe capif vt tñ valet sicut predicari vere et affirmatiue ꝛ accñtaliter. Et abesse tantū valet sicut predicari vere negatiue et accñtaliter: et sic capiūf vt sūt termi scde intētionis. Et illa pticula p̄ter subiecti corruptionē: tātū valȝ sicut hoc aggregatū: siue hoc q subiectū desinat supponere: et debet illa pticula vltia determinare illud verbum abesse.

Declaraf diffinitio mafie remote. **Notādū** ē q̄rto: q hic ꝯñr pe.hi.poīt diffionē materie remote: et debet diffinitio sic intelligi. Materia remota est habitudo extremoꝝ: talis q vnū nō pōt sine noua ip̄ōe vere et affirmatiue p̄dicari de altero: mediāte copula de p̄senti nō ampliatiua nec āpliata: ut homo est asinus. ¶ Dicitur notāter mediāte copula de p̄nti: nō ampliatiua nec ampliata qa hec ꝓpōnes sunt in materia remota. homo est asinus: albū est nigrū: et ta=

mē predicatū pōt ꝯuenire subiecto:
mediāte copla āpliatia siue āpliata
ut homo est imaginarie asinus:ho=
mo imaginaꝫ asinus. albū pōt esse
nigrū. ¶ Unde ad cognoscēdū q̄ ꝓ
pōnes ponūꝫ i materia remota due
regule danꝫ. ¶ Quaꝝ prima est: ꝙ
ois ꝓpō est in maťia remota: in qua
termini disparati p̄dicanꝫ de seiui-
cem: siue affirmatiue: siue negatiue
ut homo est asinus: hō nō est asinus
¶ Scđa regula est: ꝙ ois ꝓpō est ī
materia remota: cuius subiectū nō
pōt pro aliquo supponere respectu
huius verbi est: siue talis ꝓpō sit de
est scđo adiacēte: siue tertio adiacē-
te: siue sit affirmatiua siue negatiā:
ut chimera est: chimera non est. chi
mera est homo: chimera nō ē homo
chimera est chimera: chimera nō ē
chimera.

Contra dicta arguiꝫ prio sic

Hec est in materia naturali. Aial ē
homo: et tñ p̄dicatū non est de diffi
nitiōe subiecti nec ꝓpriū eius: ergo
diffinitio ē mala. ¶ Scđo argꝫ sic
Hec nō est in maťia ꝯtingēti. sortes
est hō: et tñ p̄dicatū pōt adesse vꝫ ab
esse subiecto p̄ter subiecti corruptio
nē: ergo diffinitio est mala Mior pꝫ
q̄a qñ illud p̄dicatū vere affirmatur
de subiecto: tūc illud subiectū est: et
siliter qñ p̄dicatū vere negaꝫ de eo:
tūc etiā est: ergo p̄dicatū pōt adesse
et abesse p̄ter subiecti corruptiōem
¶ Tertio arguiꝫ. Hec nō est in ma-
teria remota: hō est: et tñ p̄dicatum
remoueꝫ a subiecto cū nō ponaꝫ: er
go diffinitio materie remote conue
nit aliis a diffinito.

Ad primū dicꝫ: ꝙ licꝫ il

la nō sit i materia naturali: capiendo stricte hoc
aggregatū materia naturaľ. tñ be-
ne est in mā nāli: capiēdo cōiter hoc
aggregatū maťia nālis. Uel sic: licꝫ
nō sit in maťia nāli directe: tñ bene
indirecte siue reductiue ¶ Ad scđꝫ
đr: ꝙ dupľr pōt intelligi: ꝙ p̄dicatū
pōt abesse subiecto p̄ter subiecti cor
ruptiōem. Uno mō absqꝫ hoc ꝙ sub-
iectū desinat esse: ꝛ sic ꝯcediꝫ: nec il
lo mō ītelligiꝫ in diffinitiōe. Alio mō
absqꝫ hoc ꝙ subiectū desinat suppone
re: et sic negaꝫ: ꝛ illo mō capiꝫ i dif
finitiōe ¶ Ad tertiū đr: ꝙ dupľr pōt ī
telligi ꝙ p̄dicatū remoueaꝫ a subiecto
Uno mō ꝙ nō pōaꝫ i ꝓpōe: ꝛ sic ꝯce
diꝫ mior: sꝫ tñ illo mō nō ītelligiꝫ in
diffinitiōe. Alio mō ꝙ vniaꝫ cū sbiecto me
diante copula negata: et illo mō ne
gaꝫ minor: ꝛ sic ītelligiꝫ i diffinitiōe

¶ Lex siue nā ꝯtrariaꝝ taľ est
ꝙ si vna ē vera: reliq̄ est fľa et nō
econuerso. Possūt eni ābe fiľ eē
fľe in ꝯtigēti mā: ut ois hō est
alb⁹ null⁹ hō ē alb⁹ In nāli vero
mā sēp si vna est vera reliq̄ erit
fľa vt ois hō ē aial: nll⁹ hō ē aľ
Et siľr i mā rēota: ut ois hō ē
asin⁹ null⁹ hō ē asin⁹. Et in mā
ꝯtigēti: qñ p̄dicatū ē accñs īse
pabiľe vt ois coru⁹ ē niger nll⁹
coru⁹ ē niger Sꝫ ille q̄ sūt de
accñte sepabili: pñt ābe eē fľē
vt ois hō ē alb⁹ null⁹ hō ē alb⁹

¶ Circa hūc textū notādū ē prio ꝙ
hic ꝯñr p. h. deꝫiat de legib⁹ opōnū
Uñ i ꝓposito lex nō capiꝫ ꝓ regula
de opatōib⁹ hūanis: docēte mod bñ
viuēdi: sꝫ capiꝫ h ꝓ reǧla de mō oppō-
nis ꝓpōnū oppositaꝝ Et p⁹ autor de
ꝫiat de lege ꝯriaꝝ. Uñ lex ꝯriaꝝ taľ
ē: ꝙ nō ē possibile ꝙ ꝯrie ꝓpōes me
re de īesse sint siľ vere. ¶ Uñ ille ꝓ-
pōes dñr pticipare legē ꝯriaꝝ q̄ sūt
cathegorice: vtroqꝫ ꝫmīo pticipātes
ꝫm eūdē ordinē: q̄b⁹ q̄tū ē đ forā re
pugnat ꝙ sint siľ vere: ꝛ nō repugnat
ꝙ sint siľ fľē Et ad hoc ꝙ aliq̄ ꝓpōes
dicāꝫ pticipare legē ꝯriaꝝ: nō opꝫ
ꝙ ābe sint vľes: sꝫ pñt ābe eē singľa-
res. ut iste due: oēꝫ equū videt sor. ꝛ
nullū equū videt sor. pticipāt legē ꝯ
riaꝝ: q̄a ille nō pñt eē siľ vere: sed bñ

pñt siᷓ cē flē. Aliqñ etiā vna ēvlis: et alia singlāris: et tñ pticipāt legē ↄriarū: qa nō pñt siᷓ ee ve: s3 bñ pñt siᷓ cē flē vt iste due: nullꝰ hō currit et iste hō cur. Et de istis aliq̄ alia dicēda sūt que videbūᷓ in libro peryarmeīas.

Notādū scdo: q due ↄrie mere de inesse: i nlla mā pñt siᷓ ee ve. Cuiꝰ rō ē: q si due ↄrie mere de iesse eēnt siᷓ vere seqreᷓ q due ↄdcōrie eēnt siᷓ ve ↄñs ē falsū et ipos. et ↄ pmū pncipiū: ergo et illō ex q̄ seqᷓ. s. q due ↄrie sint siᷓ ve. ↄña p3: qa advlēm affirātiuā in ꝓpōibꝰ mere de iesse: seqᷓ pticlāris affirātia: ergo si vlis affirātia erit vera: pticularis affirātia erit va: q̄ est ↄria vlis negatiue: q̄ etiā pōiᷓ va et sic due ↄdcōrie eēnt siᷓ ve. Silr advlē3 negatiuā seqᷓ pticlāris negatia: ergo si vlis negatia ē va pticularis negatia erit va. qa ex vo nō sequiᷓ nisi verū: i ꝓpōibꝰ nō hñtibꝰ supra se reflexionē Et ē vlis affirātia pōiᷓ va: q̄ ē ↄdcōria pticlāris negatiue et sic iterū due ↄdcōrie eēnt siᷓ ve. ut si iste due sint siᷓ ve: oīs hō ē albꝰ: et nullꝰ hō ē albꝰ: ista ꝓpō q̄dā hō ē albꝰ q̄ seqᷓ ad istā oīs hō ē albꝰ: stabit ī vitate cū ista nullꝰ hō ē albꝰ q̄ ē sua ↄdcōria. Silr ista ꝓpō: q̄dā hō nō ē albꝰ: q̄ seqᷓ ad istā: nullꝰ hō ē albꝰ stabit ī vitate cū ista: oīs hō est albꝰ q̄ ē sua ↄdctōria p illā regulā. Quicqd stat cū añte stat cum ↄñte.

Notādū est tertio: q ꝓpōes ↄrie i mā ↄtingenti pñt siᷓ esse flē. p3 sic: Posito casu q sor. currat et plō nō currat: tūc iste due oīs hō currit et nullꝰ hō cur. sunt siᷓ flē. Ista ei oīs hō currit ē flā: qa plō ñ currit. Et ista ē flā: nullꝰ hō cur. qr sor. cur. S3 i mā nāli et rēota nō pñt siᷓ cē flē si ꝓpōes sint de iesse ꝟ pñti et de pdicatōe dircā. p3 sic. qr nisi sic seqreᷓ q due ↄdcōrie eēnt siᷓ flē ↄñs ē ipos. et ↄ pmū pncipiū ergo et añs .s. q due ↄdcōrie pñt siᷓ cē flē in mā nāli et rēota. ↄña p3. qa i mā nāli et rēota de iesse et de pñti: et de pdicatione dircā: pticlāris eq̄ualet vli: ergo si vlis ē flā pticlāris erit flā. Et sic oēs ꝓpōes de q̄tuor āgulᷓ erūt siᷓ flē: et p ↄñs due ↄdctōrie erūt siᷓ flē. Dᷓ notāᷓ de iesse: qa modales bñ pñt simᷓ cē flē i mā nāli et rēota vt iste due oīs hō neccio ē aial: et oīs hō neccio nō ē aial: qr ābe sūt siᷓ flē. Silr iste: oē albū neccio ē nigrū: et oē albū neccio nō ē nigrū. Dᷓ notāᷓ de pñti: qr ꝓpōes ↄrie de pᷓito et de futo pñt siᷓ cē flē i mā nāli et rēota: ut p3 de istis: oīs hō fuit aial: et nullꝰ hō fuit aial: posito casu q sit vnꝰ hō q̄ nūc pmo hēat cē. Silr de istis: oē albū fuit nigrū: et nullū albū fuit nigrū: posito casu q iā sit vna res alba q̄ nunq̄ fuit nigra. Dᷓ notāᷓ de pdicatiōe directa qa de pdicatōe i directa ↄrie pñt siᷓ cē flē in mā nāli: ut p3 de istis. omis subā est hō: nulla subā est homo

Notādū est q̄rto: q cū d̄r in textu: si vna ↄriaꝝ ē va: reliq̄ ē flā. hoc d3 sic itelligi Si vna ↄriaꝝ ē va: tūc alia si foreᷓ ē flā ¶ Vñ ex isto textu eliciᷓ talᷓ rlā: q sēp talis ↄña ē bōa qñ foraᷓ Ista ꝓpō ē va et h3 ↄtrariā: g̃ ↄtraria ē flā: et nō e cōuso: hoc ē. Ista ↄña nō ē bōa hec ꝓpō ē flā et h3 ↄriā: g̃ ↄria ē vera. Rō pme ptis rlē p3 i scdo notabili: et ratio scde ptis patet in tertio. Regula arguēdi legis ↄrie.

Contra dcā pmo sic arᷓ. Iste sūt siᷓ ve: oīs hō est totū i q̄titate: et nullꝰ hō ē totū i q̄titate: et tñ sūt ↄrie g̃ ↄrie pñt siᷓ cē ve mior p3: q̄a vna ē vlis affirātia et alia vlis negatia eiusdē subci et eiusdē pdicati: g̃ sunt ↄrie ¶ Scdo sic: Iste sūt ↄrie: oīs hō ē mulier: et nullꝰ hō ē mulier: et tñ pos. ē q sint simul ve. g̃ male diffiniᷓ lex ↄtrariaꝝ ¶ Tertio sic. Ista ꝓpō: oīs hō cur. pt ē va et siᷓ ista pōt cē va: nullꝰ hō currit: et tñ sūt ↄrie: g̃ ↄrie pñt simul eē ve.

Ad primū dicitur distinguēdo maiorē: qa hoc aggregatū oīs hō: et hoc aggregatū nullꝰ hō: possunt teneri nāliter, p fminis vliter captis: et sic

concedit maior: et negat minor. Uel possunt teneri significatiue et psonaliter: et sic negat maior et conceditur minor. ¶ Ad scdm dr negando maiorē: quia subcā nō stāt eque restricte. quia hō in affirmatiua stat p viris et mulieribus: et in negatiua stat solū p viris: rōne illius signi vlis nullus qd est masculini gnis. ¶ Ad tertiū dr distinguendo cons: eo q illa determinatio simul pōt determinare illud verbū pōt: et sic conceditur totū argumētū. Et sensus cōntis tūc est iste: q Ǝrie hūt simul potētiā vt sint vere in diuersis tpibus. Uel pōt determinare hoc aggregatū esse vere: et sic negat cōntia: quia tūc sensus cōntis est iste. hec ppō est possibilis: cōtrarie sūt simul vere

Lex subcōtrariarum. ¶ Lex siue natura subcōtrariarū talis est: q si vna est falsa: reliqua est vera: et nō econtra Possūt eni ambe simul esse vere in cōtingēti materia. ut quidā hō est albus quidā hō nō est albus. Unde lex subcōtrariarū cōtrario mō se habz legi cōtrariarū

Lex cōtradictoriarum ¶ Lex siue natura cōtradictoriarum talis est: q si vna est vera reliqua est falsa: et nō ecōuerso. In nulla eni materia possūt eē simul vere aut false. vt si ista sit vera: ois hō scire desiderat: tūc sua cōtradictoria ē fla: quidā hō nō scire desiderat.

Lex subalternarum. ¶ Lex siue natura subalternarū talis est: q si vlis sit vera sua pticularis erit vera: et nou econuerso. Pōt eni pticularis eē vera: sua vli existēte falsa. et nō ecōuerso: vt quidā hō ē albus ois hō est albus Sed si particularis est falsa: vlis erit falsa et non econuerso.

Expō legis subcōtrarie ¶ Circa hūc textū notādū est pmo q lex siue natura subcōtrariarū talis est: q subcōtrarie mere de inesse ppōnes nō pñt simul eē false. Cuius ratio est: quia si due subcōtrarie essēt simul false: seqret q due cōtradictorie ppōnes essēt simul false. cōns ē falsū et ipossibile: ergo et añs. cōña pz. quia pticularis sequit ad vlem: ergo si pticularis est falsa: vlis erit falsa cum cōns falsū nō sequit ex añte vo Et sic vlis affirmatia: et pticularis negatiua: q sūt cōtradictorie essent simul false. ¶ Ista tñ ratio nō hz locū in ppōnibus de cōtingēti spāliter capto: in quibus due Ǝrie pñt simul esse vere et due subcōtrarie false: ut videbit i fine pmi tractatus. Unde ille ppōnes dñr pticipare legē subcōtrariarū: q sic se hñt q cū sint eiusdē subiecti et pdicati: et sic de aliis cōditiōibus quā tū est de forma earū repugnat eis q sint simul false.

Que pticipant legē subcōtrariarū. Notādū est scdo: q circa legem subcōtrariarū assignat talis regula: q semp talis cōña est bona: ista ppō ē falsa qñ format et hz subcōtrariā: ergo sua subcōtraria est vera. Ratio huius regule dicta est in pmo notabili. Unde due subcōtrarie possūt simul eē vere i materia cōtingēti. ut pz de istis: quidā hō currit: et quidā hō nō currit Sed nō est possibile q in materia naturali et remota: due ppōnes subcōtrarie de inesse de pñti: et de pdicatiōe directa sint simul vere. Cuius ratio est: quia si sic: seqret q due cōtradictorie essēt simul vere. cōns est falsū: ergo et añs. cōña pz. quia in materia nāli et remota: pticularis ppō de inesse de pñti: et de pdicatione directa: equiualet vli affirmatiue eius subalterne: ergo si pticularis affirmatiua sit vera opz q vlis affirmatiua etiā sit vera: et cum hoc pticularis negatiua: q contradicit vli affirmatiue. Et sicut declarat q pticularis affirmatiua in materia nāli et remota: equalet vli affirmatiue eius subalterne: sic etiā pōt

Rña arguendi istius legis

declarari q̄ pticularis negatiua eq̄ ualet vl̄i negatiue ei⁹ subalt̄ne: ī mā naturali et reōta. Notādū est tertio q̄ lex cōtradictoriaꝝ talis est: q̄ ꝯtradictorie nō possunt sil̄ eē vere. nec sil̄ false. Et istud nō indiget ꝓbatione: cū ipm̄ sit primū p̄ncipiū. Un̄ ille/ ꝓpōes dicūtur pticipare legē ꝯdictoriarū q̄ sic se h̄nt q̄ sunt ꝓpōes participātes vtroq̄ termīo s̄m eundem ordinē: quarū vna est affirmatia/ et alia negatiua qu ib⁹ quātū ē de forma eaꝝ repugnat q̄ sint simul vere et false. Un̄ lex contradictoriaꝝ bñ cōuenit ꝓpōnibus nō contradictorijs vt istis: hō currit. et idē hō nō currit q̄: ille nō possunt eē sil̄ vere/ nec siml̄ false. Un̄ circa legē ꝯdictoriaruꝫ due dant̄ r̄le. Quaꝝ prima est: q̄ bñ sequit̄ Jsta ꝓpō est vera qñ format̄ et h̄ꝫ cōtradictoriā: ḡ ei⁹ cōtradictoria ē falsa. Secūda r̄la est q̄ bene sequit̄. Jsta ꝓpō est falsa qñ format̄ et h̄ꝫ contradictoriā. ḡ contradictoria eius est vera.

Que pticipant legē cōtradictōriaꝝ

Regle arguēdi istius legis.

Notādū ē quarto q̄ lex subalternaꝝ talis ē: q̄ subalterne ꝓpōes p̄nt sil̄ eē false: et p̄nt sil̄ esse vere. Cui⁹ rō est: q̄ particularis sequit̄ ad vl̄em ḡ si particlāris ē falsa: vl̄is est f̄lā. q̄: si ꝯn̄s ē falsum an̄s est f̄lm̄ Et sil̄r si vl̄is est vera particlāris erit vera. q̄: ex vero nō sequit̄ nisi verū. vñ pticularis pōt esse vera vl̄i exn̄te f̄lā in mā cōtingēti: sic pꝫ de istis: oīs hō est albus: et qdaꝫ hō est alb⁹. Sed in matēa nāli et reōta: dūmō particlāris sit de inesse/ d̄ p̄nti/ et de p̄dicatione directa: tūc nō pōt esse x̄a vl̄i exn̄te f̄lā. q̄: ipa equalet vniuersali. Unde circa legem subalt̄naꝝ due regule dant̄ Quarū prima ē: q̄ talis ꝯn̄a est bōa Subalternās est x̄a. ḡ subalt̄nata si formetur est x̄a: et nō ecōtra. vt si h̄ec ē vera oīs hō currit: tūc etiā illa erit vera. quidā hō currit: si formetur. q̄: ipsa seq̄t̄ ad primā. Scōa regula tal̄ ē: q̄ h̄ec ꝯn̄a ē bona Subalt̄nata est

Expō legis subalt̄ne.

Regule arguēdi hui⁹ legis

f̄lā: ḡ subalternans si format̄ ē f̄lā. et nō eꝯ. q̄: si ꝯn̄s ē falsum et an̄s.

Contra dicta arguitur p̄mo sic. Jste sunt subꝯrie: aīal ē gen⁹: et aīal nō est gen⁹: et tn̄ sūt simul f̄lē: ḡ due subcōtrarie p̄nt simul eē f̄lē. Minor pꝫ: q̄: ista ē f̄lā: aīal est gen⁹: cū ei⁹ cōtradictoria sit x̄a. s. nullū aīal ē gē⁹ Et simil̄r ista ē f̄lā: aīal nō est gen⁹. q̄: aīal p̄dicat̄ i q̄d d̄ plib⁹ sp̄ē dr̄ntibus. Scōo ar̄ ꝯ legē ꝯdictoriarū iste sūt simul x̄e. Sortes est hō: deus est et tn̄ sunt ꝯdictorie istaꝝ Sortes non est hō. et null⁹ deus ē. ḡ cōtradictorie p̄nt simul esse vere. Tertio sic ar̄ ꝯ legē subalt̄naꝝ Uniuersalis pōt eē x̄a pticlāri non exn̄te. ḡ male dr̄ q̄ vniuersalis nō potest eē x̄a quin particlāris sit vera.

Ad primū d̄: distinguendo maiorē: q̄a vel subiecta in ābab⁹ accipiūtur s̄m eandē suppōem: et sic ꝯcedit̄ maior et negat̄ minor. vt accipiuntur scōꝫ diuersas suppōnes: et sic negat̄ maior et cōcedit̄ minor: et etiā negat̄ ꝯn̄a. Ad secūdū dr̄ negādo ꝯn̄aꝫ: quia text⁹ intelligit̄ de cōtradictorijs int̄ se: et nō de duab⁹ ꝓpōib⁹ q̄ nō cōtradicūt int̄ se/ lꝫ ꝯdicāt alijs Ad tertiū dr̄ cōcedēdo an̄s et negādo ꝯn̄aꝫ q̄: textus sic intelligit̄. si vl̄is est x̄a particlāris sua si formetur est vera.

Item propōnū cathegoricarū vtroq̄ termīo pticipātiū: ordīe ꝯuersio: triplex est cōuersio: scilꝫ simplex: ꝑ accn̄s et ꝑ ꝯtrapōēꝫ Circa hūc textū notādū est prio: q̄ hic p̄n̄r. pe. h. veter. de ꝯuersiōib⁹ ꝓpōnū. Un̄ iste termin⁹ ꝯuersio capitur duob⁹ mōis. Uno mō vt est terminus prime ītentionis: et hoc mō dꝫ capi qñ dr̄ q̄ malū cōuertit̄ in bonū: et aq̄ cōuertit̄ in vinū: et illo mō nō capitur in ꝓposito Alio modo capit̄ vt ē termin⁹ secūde intētōnis

Diuisio cōuersionis ꝓpōnum.

Acceptōnes de ly cōuersio

Et hoc mō adhuc capit̄ dupl̄r. Uno modo vt attribuit̄ terīs: ꝛ sic iste terminus ꝯuersio: tantū valet sicut hoc cōplexū: termi ꝯificabiles de seiuicē vliter ꝛ affirmatiue. ꝛ isto mō nō capitur in ꝓposito. et isto mō capit̄ quā dr̄ ꝙ hō et risibile cōuertuntur. Alio mō vt attribuit̄ ꝓpōnibꝫ: ꝛ isto mō capit̄ in ꝓposito s̄m aliquam acceptionē eius.

Quō cōuersio ꝓpōib⁹ attribuit̄.

Notādū est scđo ꝙ iste teri⁹ conuersio attribuitur propōnibus adhuc capit̄ tripl̄r. Uno mō vt attribuit̄ ꝓpositionibus cōpositis ex terīs cōuertibilibus ꝛ sil̄r ꝓpōibus mutuo se inferētibus s̄m veritatē ꝛ falsitatē. ꝛ isto mō capitur cū dr̄ ꝙ iste due ꝓpōes cōuertuntur. oīs hō est aīal. ꝛ oē risibile ē aīal. sꝫ isto mō nō capit̄ hic. ❡ Alio mō capit̄ ꝓ cōuersiōe in oppositam qualitatē: ꝛ isto mō etiā nō capit̄ hic Quid aūt sit conuersio in oppositaꝫ q̄litatē: videbitur in p̄mo libro priorū aristotelis ❡ Tertio mō capitur pro conuersiōe ꝓpōnū in terīs: et illo modo capit̄ in ꝓposito. vn̄ cōuersio ꝓpōnū in terīs fit ꝑ mutationeꝫ subiecti in predicatum: et ecōtra.

Quot tuplex ē cōuersio ꝓpōis i terminis

Notandū est tertio ꝙ conuersio ꝓpōnū in termīs capit̄ dupliciter. Uno modo large ꝓ oī ꝯn̄a bona siue fo̾mali siue materiali: cui⁹ aņs et ꝯn̄s ꝑticipant vtroqꝫ termīo ordie ecōuerso. et isto mō capit̄ a petro. h. qn̄ dicit ꝙ sunt tres spēs cōuersiōis: hoc est sūt tres teri nō coincidētes in signādo scđm suas rōes fo̾males omēs cōuersiōes mōdi sign̄tes. ꝛc. ❡ Alio mō capit̄ stricte ꝓ oi ꝯn̄a bōa et fo̾mali cuius aņs ꝛ ꝯn̄s ꝑticipāt in extrēis: ordie ecōuerso. ꝛ sic nō sūt nisi due spēs cōuersiōis. s. cōuersio simplex: ꝛ ꝯuersio per accn̄s. et isto mō conuersio ꝑ ꝯ̄pōem nō est cōuersio. qꝛ nō est ꝯn̄a fo̾malis: ex quo nō tenet qn̄ p̄dicatū

Qn̄ n̄ tꝫ ꝯuersio ꝑ ꝯ̄pōem.

illius propōnis q̄ dꝫ conuerti ē s̄m in⁹ transcēdēs: ꝛ hoc quo ad ꝓlēm affirmatiuā. vt non seq̄tur: omis hō ē exn̄s: ergo oē nō exn̄s est nō hō. Si mit̄r nō tenet qn̄ s̄bm est teri⁹ ꝓ nullo supponēs: ꝛ hoc quo ad ꝑticlārēꝫ negatiuā: vt non seq̄tur: aliq̄ chimera nō est homo: ꝗ aliquis nō hō non est nō chimera. ex quo p̄ma est vera: ꝛ secūda fl̄a. qꝛ ei⁹ ꝯ̄dictoria ē vera. s. oīs non hō est nō chimera: qꝛ ē vlis affirmatiua in qua superius p̄dicat̄ d suo inferiori ❡ Non tenet etiā i termīs diuīs nisi debite fiat: vt nō seq̄tur: oīs eēntia diuina est filius: igit̄ oīs nō filius est nō eēntia diuina: qꝛ pater est nō fili⁹: et tn̄ nō est nō eēntia. ❡ Itē nō tenet nisi copule affirmatiue addat̄ hec particula: in q̄libꝫ parte tpis. vt non seq̄tur: oīs asinus ē currens: ig̃ oē nō currēs ē non asinus

Diffinitio ꝯuersionis

Notādum ē quarto ꝙ capiēdo illū t̄mi nū cōuersio large: sicut capit pe. hi. debet sic describi. Cōuersio est duarū ꝓpōnū cathegoricarū vtroqꝫ terīo ꝑticipantiū / ordine ecōuerso / vnius ad aliā m̄alis vel formalis ꝯn̄a. Sꝫ stricte capiendo illū terīm ꝯuersio: dꝫ sic describi. Conuersio ē ꝓpōnuꝫ cathegoricarū / vtroqꝫ terīo ꝑticipātiū / ordine econuerso / vnius ad aliā formalis ꝯn̄a. ❡ Unde ad conuersionē tria requirūtur. scꝫ ꝯuersa / conuertēs / et nota illatōnis. Conuersa est aņs: et ꝓpō que cōuertit̄. Et conuertēs ē ꝯn̄s: ꝛ ꝓpō per quā alia cōuertit̄. Sꝫ nota illatōis ē cōiunctio denotās vnā ꝓpōnem seq̄ ad aliā. Quid aūt sit ꝯn̄a: q̄d sit ꝯn̄a m̄alis: et q̄d ꝯn̄a fo̾al̄ videbit̄ i ꝯ̄uis logicalibus.

Contra dicta arguitur p̄mo sic. Conuersio est mutatio vnius rei ad aliā rem: sed in ꝓpōnib⁹ nō ē mutatio vnius rei in aliā rē: ꝗ in ꝓpōibus nō reperitur cōuersio. ❡ Scđo sic ar. ꝯuersio est passio teriorū cōuertibiliū: sed talis passio nō ꝯuenit ꝓpōibus: ꝗ ꝓpōnibus nō cōuenit cōuersio. ❡ Tertio ar̄ sic. cōuersio ē ꝯn̄a formalis: sed ꝯuersio per ꝯ̄pōem nō

est ɔña formalis.ꝫ cõuersio p ɔ̃posi tionẽ nõ est ɔuersio:ꝛ per ɔñs male dr ꝙ sunt tres spẽs cõuersionis.

Ad primũ dr distinguen do maiorẽ/ vl capiendo illũ terminũ ɔuersio vt est nomẽ prime intẽtiõis:et sic cõcedit maior.vel capiendo istũ terĩm ɔuer sio vt est nomẽ scõe intẽtõnis: et sic negat maior. ¶ Ad secundũ dr di stinguendo maiorẽ:qꝛ cõuẽsio pt ca pi dupłr.Uno mõ ꝓ cõuersione que repitur in teris cõuertibilibus:ꝛ sic ɔcedit maior.Alio mõ vt attribuit ꝓpõibus:et sic negat maior. ¶ Ad tertiũ dr etiã distinguẽdo maiorem vel capiẽdo ɔuersionẽ stricte:et sic concedit maior.vel capiẽdo cõuersi onẽ large:ꝛ sic negatur maior.

Quid cõ uẽsio simp̃

¶ **Conuersio simplex est quã do fit de subiecto predicatum ꝛ de p̃dicato subiectũ: manen te cadẽ qualitate et quantita te.Et hoc mõ cõuertit vlis ne gatiua in seipam. et particula ris affirmatiua in seipsam: vt nullus hõ est lapis.ergo null⁹ lapis est hõ. quidã hõ est aĩal ergo quoddã aĩal est homo.**

¶ Circa hũc textũ notãdũ est prĩo ꝙ hic ɔñr.p.h.ponit diffinitionem ɔuersiõis simplicis:q̃ dꝫ sic ĩtelligi. Cõuersio simplex est duaꝝ ꝓpositi onum cathegoricaruꝫ/ vtroqꝫ terĩo participantiũ/ordine ecõuerso sitiũ q̃litatũ et quãtitatũ/vnius ad aliaꝫ formalis ɔña.Uñ formal̃ ɔña ponit loco gñis:ꝛtotũ residuum ponit ad drñaꝫ cõuersionis p accñs: et ɔuer siõis p ɔ̃põnem. ¶ Uñ cõuẽsio sim plex nõ dr simplex qꝛ nõ ẽ cõposita: cũ sic nulla eẽt ɔuersio simplex: cuꝫ q̃libet ɔuersio ẽ cõposita ex ɔuersa et ɔuertẽte:ꝛnota illatõis.sed dr ex eo simplex:qꝛ fit per solam transpõ nẽ termĩoꝝ remanente eadẽ q̃litate ꝛ quantitate.

Declara tur diffi tio cõuẽ: simplicꝭ.

Quare dr cõuersio sim plex:

Notandũ ẽ scđo ꝙ duplex est ɔuersio.s.cõ uersio ꝓprie dicta:et cõuẽsio ĩp̃prie dicta.Cõuersio ꝓprie dicta ẽ illa in q̃ de subõ cõuũse fit p̃dicatũ cõuẽtẽ tis:et de p̃dicato ɔuerse fit sbm cõ uertẽtis nihil addẽdo vel reõuendo qđ se tꝫ a pte subi vel p̃dicati. ¶ Cõ uersio ĩpropriie dicta ẽ illa: ĩ q̃ fit ad ditio vel reõtio alicui⁹ in subo vel p̃ dicato ɔuerse vel ɔuertẽtꝭ. Uñ aliq̃ vlis negatiua dꝫ ɔuerti simpłr cõuẽ siõe impropẽ dicta: puta illa q̃ ẽ de p̃dicato singulari: vt ista.null⁹ asin⁹ est sortes.dꝫ sic ɔuerti ɔuersiõe ĩpro prie dicta:ꝫ nullũ ens qđ ẽ sor ẽ asi nus.ibi in p̃ma iste termin⁹ sor.erat solũ p̃dicatũ:et in ɔuertẽte nõ ẽ solũ sbm:sed ps subi.cũ hoc totũ sit sbm ens qđ est sor. Sed illa ꝓpõ non dꝫ seu nõ põt ɔuerti simpłr ɔuersione ꝓprie dicta:sꝫ p accñs dꝫ ɔuerti cõ uersiõe ꝓprie dicta in istam: sor nõ asinus.

Quid cõ uersio ꝓ prie ꝛ im ꝓpe dcã

Notandũ est tertio ꝙ scđꝫ istã ɔuersionẽ (vt dicit.p.h) cõuẽtit vlis negatiua:ꝛ particlãris affirmati ua.qđ dꝫ sic intelligi: dũmõ vlis ne gatiua ꝛ p̃ticularis affirmatiua sint d inesse/de p̃nti et de mõ loquẽdi cõ sueto/in quib⁹ predicatũ est termĩ⁹ cõis/non sumpt⁹ cũ aliquo sincathe gremate in q̃bus a pte sbi nõ ponit aliq̃ aliena restrictio/ dũmõ sint de teris rectis nõ ampliatiuis:tũc dñt ɔuerti simpłr ɔuersiõe ꝓprie dicta. ¶ Dr notant de inesse/ ꝓpter ꝓpõ nes modales:de q̃bus nõ ẽ h ad pro positum:sed de ipis videbitur in li bro priorum aristotelis. ¶ Dr no tant de p̃nti/ ꝓpt illas de p̃terito:et de futuro:q̃ vt in p̃ñb⁹ ɔuẽtũtur ɔ̃uẽsiõe ĩproprie dicta ¶ Dr etiã de mõ lo q̃ndi cõsueto:ad reõuendũ ꝓpões de mõ loq̃ndi icõsueto.vt nõ seq̃tur oĩs sol planeta nõ est:ꝫ oĩs planeta sol nõ ẽ.Nec seq̃t: oĩs hõ aĩal ñ ẽ.ꝫ oẽ aĩal hõ nõ est. ¶ Et dr notant in q̃b⁹ p̃dicatũ est teri⁹ cõis: ꝓpter pro põns in quib⁹ predicatũ est ẽminus

Que pro põẽs ɔuẽ tũt simpłr

singular; q̄ nō pñt ꝯuerti simplr cō-uersione ꝓpe dicta vt ōnsum ē i scdo notabili. ¶ Deiñ dr nō sumpt⁹ cū a liq̄ sincathegoremate: ꝑpr ꝓpōnes istas: null⁹ hō ē om̄e aial: null⁹ asin⁹ est om̄e aial ꝛ sibi siles q̄ nō ꝯuertūr cōuersione simplici ꝓpe dicta: sꝫ bñ ꝯuersiōe simplici īꝓpe dicta vt nō sequit̄: nullus hō est om̄e aial ḡ om̄e aial nō est hō: sꝫ bñ sequit̄: null⁹ hō est om̄e aial ḡ nichil qđ est om̄e aial est hō ¶ Deiñ dr i qbꝫ a pte subi nō ponit̄ aliena restrictio: ꝑpr talē pro pōnem. null⁹ hō est mulier: q̄ etiā nō cōuertit̄ ꝓpe: sꝫ improꝓe ꝯuertit̄ sic ḡ nulla mulier ē aliqs hō. Et istud si gnū scꝫ aliqs addit̄ ꝑdicato ꝯuertē-tis: vt ille t̄min⁹ teneat̄ eq̄ restricte i ꝯuertēte sicut i ꝯuersa ¶ Et dr no tāter de teris rectis ꝑpr tales ꝓpō-nes de teris obliqs vt nullus panis est i furno: q̄ nō ꝯuertit̄ ꝓprie sꝫ im proprie ꝑ istā: nullū existēs i furno ē panis. ¶ Dr vltio nō ampliatiuis ꝑpr tales ꝓpōnes hō est generādus nl̄lū mortuū hō ē q̄ ꝯuertit̄ iꝓpꝛoꝑe.

Cōditio-nes ꝯuer sionū ge-neraliter

Notādū est quarto q̄ ad co-gnoscendū ꝯuersio-nes tā ꝓpe dictas q̄ improꝑe dictas tā simplices q̄ ꝑ accn̄s septē ꝯdictio nes dn̄t obfuari. ¶ Pria ē q̄ obser uet̄ ꝯguitas: et ideo ista nullus vir ē mulier: nō dꝫ sic ꝯuerti: ḡ nullus mu lier est vir: cū illa sit incōgrua: sed dꝫ sic ꝯuerti ḡ nulla mulier ē vir ¶ Se cūda ꝯditio est q̄ t̄mini teneant̄ eq̄ āple i ꝯuertēte sicut i ꝯuersa: ꝛ ꝑpr hoc ista ꝓpō qdā hō fuit aial: nō dꝫ sic ꝯuerti: ḡ quoddā aial fuit hō: q2 t̄mini nō tenent̄ eq̄ āple: sꝫ dꝫ sic cō-uerti: ḡ aial quod fuit ē vel fuit hō. ¶ Tercia ꝯditio ē q̄ suppleāt̄ ea q̄ sūt supplēda: ꝛ iō ista ꝓpō: scolaris est i scholis nō dꝫ sic ꝯuerti: ḡ i scho lis est scholaris sꝫ sic ḡ ens i scholis est scholaris. ¶ Quarta ꝯditio est q̄ t̄mini supponāt t̄m idē gen⁹ sup-pōnis: ita q̄ terminus ꝑsonaliter ca ptus i vna ꝓpōne: nō dꝫ capi mālit̄ vel simplr̄ i alia: nec ecōtra: ꝛ iō ista

Prima:

Secūda:

Tercia:

Quarta:

ꝓpō hō est nomē: nō dꝫ sic ꝯuerti: ḡ nomē est hō: sꝫ dꝫ addi signū suppō nis mālis siue simplic; .s. ista dictio ly: vt dicēdo: ḡ nomē est ly hō: Quin ta ꝯditio est q̄ t̄mini aliqñ debēt re solui anteq̄ ꝓpō ꝯuertat̄ vt hō cur-rit non dꝫ sic ꝯuerti: ḡ currit hō: sed opꝫ q̄ ꝑmo ṽbū adiectiuū resoluat̄ i hoc verbū est et i suū participiū: ḡ debet sic conuerti: ḡ currens est hō Quinta

¶ Sexta ꝯditio est: q̄ termini tene antur eq̄ restricte in vna sicut i alia Et nō debet capi restrictio ꝓpe: sed large vt sub se ꝯꝑhēdit restrictionē ꝓpe dictā: alienationē: ꝛ remotionē ꝛ ideo ista ꝓpō nullus hō est mulier nō dꝫ sic ꝯuerti: ḡ nulla mulier ē hō sed sic: ḡ nulla mulier est aliquis hō Simil̄r ista: hō est pictus: non debet sic ꝯuerti: ḡ pictū est hō: sed sic: ḡ pi-ctum est hō pictus: et hoc ꝑpr alie-natione. ¶ Septima cōditio est: q̄ debet fieri determiāta applicatio si gnoꝝ t̄m diuersitatē specieꝝ ꝯuersi onis: vt ꝑ signo vl̄i nō dꝫ poni parti culare: nec ecōtra Et iste septē ꝯditi ones sunt obseruāde i oī ꝯuersione. Sexta Septia

Cōtra dicta primo sic ar-guit̄. Nō seq̄ tur: nullus homo est mulier: ḡ nulla mulier est hō: ḡ male dr q̄ vl̄is nega tiua ꝯuertit̄ simplr̄ i vl̄em negatiuā ¶ Scdo sic arguit̄ nō sequit̄: aliqs hō est generādus: ḡ aliqđ generādū est hō, cū añs est verū ꝛ ꝯñs falsū: ḡ male dr q̄ particularis affirmatiua cōuertit̄ simplr̄. ¶ Tercio ar̄: nō se-quit̄: albū fuit hō. ḡ hō fuit albus. si militer nō sequit̄ albū erit nigrū: ḡ nigrū erit albū. cum añs possit esse verū ꝯñte existente falso. ergo male dicit̄ q̄ particularis siue indefinita affirmatiua cōuertūtur simpliciter

Ad primū dr cōcedendo añs: ꝛ negādo consequentiā: q2 illa ꝓpō ex quo i ea est specialis restrictio nō potest con uerti ꝯuersione ꝓprie dicta: sed im proprie: vt dictū est prius. ¶ Ad se-cūdum dr ꝯcedendo añs ꝛ negando

consequentiã: qꝛ ex quo illa ꝓpõ est de p̄dicato ampliatiuo nõ dꝫ sic conuerti. sed sic: ergo quod est generandũ est vel erit hõ. ❡ Et est ꝑ regula generali tenẽdum ꝙ qñ predicatũ est participiũ futuri tp̄is: tunc in ↄuertẽte copula dꝫ esse hoc disiunctum est vel erit. et qñ p̄dicatũ est participiũ p̄teriti tp̄is. tunc copula i ↄuertente dꝫ esse hoc disiũctũ est vel fuit ❡ Ad terciũ dr̄ ↄcedendo añs ⁊ negãdo ↄñam. qꝛ ille ꝓpões nõ debẽt sic ↄuerti: sed sic. Albũ fuit hõ: ergo qđ fuit hõ est vel fuit albũ. et albũ erit nigrũ. ergo illud, qđ erit nigrum est vel erit albũ. ❡ Unde i ↄuertẽdo ꝓpões de p̄terito, debemus addere p̄dicato ↄuerse hoc aggregatũ qđ fuit. qñ ipsũ ponit̄ ꝑ subiecto ↄuertẽtis. ⁊ loco copule ↄuertẽtis dꝫ poni hoc aggregatũ est vel fuit. Simil̄r i cõuertẽdo ꝓpões de futuro debemus addere p̄dicato ↄuerse hoc aggregatũ qđ erit, qñ ipsũ ponit̄ pro subiecto ↄuertẽtis. ⁊ loco copule cõuertentis dꝫ poni aggregatũ est vel erit. Exemplũ primi: vt hõ fuit aĩal ergo aĩal qđ fuit est vel fuit hõ. Exemplum scđi. vt hõ erit aĩal, ergo aĩal quod erit est vel erit homo.

Regula ãpliatõis · *Documẽtum optimum* · *Quid cõuersio p accidens*

❡ Conuersio p accidẽs est facere de subiecto p̄dicatũ et de p̄dicato subiectũ manẽte eadẽ qualitate: sed mutata quantitate. Et hoc modo ↄuertit̄ vniuersalis affirmatiua i particularẽ affirmatiuã: vt oĩs hõ est aĩal: ergo quoddã aĩal est hõ. et vl̄is negatiua i particularẽ negatiuã: vt nullus hõ est lapis: ergo qđã lapis nõ est hõ.

❡ Circa huuc textũ notandũ est primo ꝙ hic ↄñr p. h. ponit diffinitionẽ ↄuersionis p accñs: q̃ sic dꝫ intelligi Conuersio p accñs est duaꝝ ꝓpõnũ cathegoricarũ eiusdẽ q̃litat, ⁊ diuerse q̃titat, vtroqꝫ termino participantiũ ordine ecõuerso vnı⁹ ad aliã fo͛alis ↄña. Et dr̄ ista ↄuersio p accñs eo ꝙ mutat̄ q̃titas Et hoc modo cõuertit̄ vl̄is negatiua ⁊ simil̄r vl̄is affirmatiua. dummodo vl̄is negatiua sit cathegorica de inesse qꝛ aliq̄ vl̄es modales negatiue nõ ↄuertunt̄ simpl̄r vt videbit̄ i libro primo priorum

Intellectus diffinitõis cõuersionis p accñs

Notãdũ est scđo ꝙ vl̄is siue affirmatiua siue negatiua cõuertit̄ i particularẽ conuersione p accñs prope dicta vel improprie dicta. Sed si debeat conuerti cõuersione propie dicta in particularẽ. opꝫ ꝙ sit de inesse. de p̄nti. de p̄dicato cõi. de terĩs nõ ampliatiuis. nec aliene restrictis. cuius p̄dicatum nõ capit̄ cũ aliquo sincathegoremate. ❡ Dicit̄ notãter de p̄nti ad differentiã ꝓpõnum de p̄terito ⁊ de futuro ❡ Dicit̄ notãter de inesse ad dr̄am aliq̃rum modaliũ ❡ Dicit̄ de predicato cõi. ad dr̄am ꝓpõnum q̃ sunt de p̄dicato singulari ❡ Dicit̄ notãter de terĩs nõ ampliatiuis: ad differentiã vniuersaliũ quarum subiecta vel predicata sunt termini ampliatiui. ❡ Dicit̄ nec aliene restrictis: ad differẽtiã vniuersaliũ quaꝝ subiecta uel p̄dicta aliene restringũtur. ❡ Dicit̄ notãter cuius p̄dicatũ vel subiectũ nõ capiunt̄ cum aliquo sincathegoremate: ad differentiã illarũ ꝓpõnũ quarũ predicata accipiuntur cũ aliquo sincathegoremate. Et omniũ istorũ visa sunt exempla in lectione precedenti.

Que propões cõuertũtur p accñs

Notãdũ est tercio ꝙ scđm istã ↄuersionẽ nõ solũ conuertunt̄ vl̄es affirmatiue ⁊ vl̄es negatiue. sed etiã particulares affirmatiua et indefinita affirmatiua q̃ sunt de p̄dicatis singularibus. vt quidam hõ est sortes. ergo sortes ẽ hõ. et simil̄r hõ est sortes: ergo sortes est hõ. Simil̄r singularis conuertit̄ p accidẽs si sit de p̄dicato cõi: vt sortes est homo: ergo homo est sortes ❡ ꝙ autẽ in istis sit cõuersio p accidens pꝫ p diffinitionẽ cõuersionis p acci

dens. Et si arguat p. h. dicit q particularis et indefinita cõuertunt simplr et similr singularis ergo nõ possunt cõuerti p accñs. ¶ Ad hoc dicit pcedendo añs et negãdo pñam: qz p. h. nõ dicit q solũ cõuertunt cõuersione simplici. Etiã nõ dicit q oms particulares similr indefinite et singulares conuertantur simpliciter.

Regula cõuersionis ppõnum de verbo ipsonali.

Notãdũ est quarto q ppões de vbo impersonali anteq debeãt cõuerti debeãt resolui i vnã ppõnem de vbo psonali: et tũc sicut illa de vbo psonali cõuertit ita etiã illa de vbo impersonali: vt ista: tedet aiam meã vite mee. dz primo resolui i istã: aia mea habet tedium de vita mea. et ista sic cõuertit: ergo habẽs tediũ de vita mea est aia mea g pma scz tedet aiam meã vite mee. dz cõuerti i ista: habẽs tediũ de vita mea est aia mea. ¶ Similr ista ppõ legit dz sic resolui: lectio fit et illa sic cõuertit: g quod fit est vel erit lectio ergo pma sic cõuertit ¶ Similr ista interest regis benefacere: resoluit i istã: aliqd spectans ad regẽ est bene facere: et illa sic cõuertit: g bñfacere est aliqd quod spectat ad regẽ: ergo prima etiam debet sic conuerti.

Contra dicta arguit pmo sic nõ sequit: Nullũ mortuũ est hõ: g qdã hõ nõ est mortuus: ergo male dicit q vlis negatiua cõuertit p accidens ¶ Scdo sic ar: hec est bona cõuersio ois hõ est sortes: g sortes est hõ: et tñ vlis affirmatiua nõ cõuertit i particularẽ affirmatiuã. g male dr q vlis affirmatiua dz cõuerti i particularẽ affirmatiuã ¶ Tercio sic ar: nõ seqtur: vterq istoz est hõ: g hõ est vterq istorũ: g male dr q vlis affirmatiua cõuertit i particularẽ affirmatiuã.

Ad primũ dicit pcedẽdo añs et negãdo pñam. qz illa nõ bene conuertit: sed debet sic cõuerti ergo aliqd quod est hõ nõ est mortuũ qz illa ppõ ex quo est de termino ampliatiuo nõ debet cõuerti cõuersione ppe dicta sed impropẽ dicta. ¶ Ad scdm dr pcedendo maiorẽ et minorẽ: et negat pña: qz licet illa cõuersione ppe dicta nõ possit cõuerti i particularẽ: tñ bene impropẽ dicta. ¶ Ad terciũ dr pcedendo añs et negando pñam: qz illa nõ bene cõuertit: sed debet sic cõuerti ergo homo est alter istorum.

Quid cõuersio p cõpositiões

¶ Cõuersio p ctra põnem est facere de subiecto pdicatũ: et de predicato subiectũ manẽte eadẽ qualitate et quãtitate: sz mutatis terminis finitis in terminos ifinitos. Et hoc modo conuertit vniuersalis affirmatiua in vniuersalẽ affirmatiuã et particularis negatiua i seipaz vt ois hõ est aial. ergo oẽ nõ aial est nõ hõ qdã hõ nõ est lapis ergo quidã nõ lapis nõ est nõ hõ ¶ Unde versus. Sipliciter feci cõuertitur eua p acci Ast o per ctra sic fit conuersio tota Asserit a. negat e. sunt vniuersaliter ãbo. Asserit i. negat o. sunt pticulariter ãbo. ¶ Et sciendũ est q signũ positum in subiecto ppositionis q debet cõuerti quodcũq sit illud debet poni supra totũ predicatũ et reducere ipsum ad subiectũ in cõuertẽte. Preterea eadẽ est conuersio ppositionis particularis indefinite et singlaris

Versus cõuersionũ

Primuz notabile.

Secũdũ notabile.

Intellectus diffinitõis cõuersionis p cõpõem

¶ Circa hunc textũ notandũ est primo q hic pñr p. h. determinat de cõuersione p cõpõnem: et ponit eius diffinitionẽ q dz sic intelligi. Conuersio p cõpõnem est duaz ppõnum cathegoricaz manẽte eadẽ qlitate et qntitate sed mutatis terĩs finitis i terĩos in

finitos vni⁹ ad aliã materialis ɔña. ¶ Unde ĩ ista diffinitiõe ponit ɔña mãlis loco gñis ⁊ totũ residuũ ponitur ad drãm aliaꝝ ɔñaꝝ maťialiũ ⁊ etiã aliaꝝ cõuersionũ. Et isto modo cõuertit vlis affirmatiua ĩ vlem affirmatiuã: ⁊ pticularis negatiua ĩ pticularē negatiuã: dũmodo vlis affirmatiua nõ sit de pdicato trãscēdēte ⁊ pticularis negatiua ɔstituat ex subiecto ꝓ nullo supponēte: vt oĩs hõ ē aĩal: ğ oĩe nõ aĩal est nõ hõ Similr qdã hõ nõ est lapis: ğ qdã non lapis nõ est nõ hõ. ¶ Dr notãter dũmodo vlis affirmatiua nõ sit de pdicato trãscēdēte: qꝛ qñ est de pdicato trãscēdēte tũc nõ vꝫ ɔña: vt nõ seqt: oĩs hõ ē exñs: ğ oē nõ exñs est nõ hõ: qꝛ añs est verũ ⁊ ɔñs falsũ. ¶ Dr notanter qñ particularis nõ ɔstituit ex terio ꝓ nullo supponēte. qꝛ qñ ɔstituit ex illo subiecto: tunc nõ vꝫ ɔña: vt non sequit quedã chymera nõ est homo ergo quidã nõ homo nõ est non chymera. cũ añs sit verũ et ɔñs falsum.

Regule ɔuersionis ꝑ ɔpõem Prima

Notãdũ est scdo q circa conuersionē ꝑ ɔpõnẽ ponunt due regule. Quaꝝ pma est q qto teminus finit⁹ fuerit ꝓ paucioribus supponēs: tanto terminus infinitus sibi corrñdēs supponit ꝓ pluribꝫ: vt si terminus finitus ꝓ nullo supponat tũc teri⁹ infinit⁹ sibi corrñs ꝓ qlibet supponit vt chymera ꝓ nullo suppoit: ⁊ iõ nõ chyera ꝓ qlibet suppoit ¶ Scda regula talis est: q quãto terminus finit⁹ ꝓ pluribus supponit: tãto terminus infinitus ꝓ paucioribꝫ supponit. Et si terminus finitus ꝓ quolibet supponat tũc terminus infinitus ꝓ nullo supponit: vt iste terminus existens pro quolibet supponit: ⁊ ideo iste terminus nõ existēs ꝓ nullo supponit. Et cause istaꝝ regulaꝝ videbunt in secundo libro peryarmenias

Secũda.

Intellectus notabilis pmi

Notãdũ est tercio q hic cõsequenter p.h. ponit vnũ notabile qd debet sic intelligi: q in ɔuersione simplici signũ qd addit subiecto ɔuerse: vel sibi equalens licet sit alius gñis vel numeri scdm exigẽtiã ɔgruitatis dꝫ addi subiecto ɔuertẽtis: vt quidã hõ est aĩal ergo quoddã aĩal est hõ: ibi illud signũ quidã quod addit subiecto conuerse vel sibi simile addit subiecto cõuertentis. Unde ex isto notabili pꝫ q signũ ppositũ toti subiecto nõ est pars subiecti: ideo etiã nõ debꝫ esse ps pdicati ɔuertẽtis: sed dꝫ addi subiecto ɔuertẽtis vel remoueri ex toto

Intellectus scdi notabilis

Notandũ est quarto q hic cõsequenter autor ponit aliud notabile: quod notabile sicut stat est simplr falsũ: qꝛ vel p.h. capit illũ terminũ eadẽ ꝓpe: vt dicit idẽptitatẽ numeralẽ: ⁊ tunc sēsus notabilis est: q due ꝓpõnes singulares: vel vna singularis q est añs et alia particularis siue indefinita q est ɔñs cũ nota illationis sunt ɔuersio q est due particulares vel indefinite cum nota illatõis: modo hoc est falsũ Uel etiã capit illũ terminũ eadem vt dicit idemptitatẽ specificam vt tñ valet sicut similr: et sic adhuc ē falsũ qꝛ singularis negatiua ɔuertitur: ⁊ pticularis negatiua ⁊ indefinita negatiua nõ ɔuertunt ¶ Et iõ ad p.h. põt dici q ipse nõ posuit illã particulã: et de singularibꝫ: sed apposita fuit ex vicio scriptoꝝ: ¶ Uel aliter põt dici q p.h. nõ voluit dicẽ: q singularis eodẽ modo ɔuerteret sicut particularis vel indefinita: sed voluit dicere q sicut pticularibꝫ et indefinitis ɔuenit posse cõuerti. ita singularibꝫ ɔuenit posse conuerti

Saluatõ petri hy:

Contra dicta primo sic arguit: nõ sequitur oĩs hõ est exñs: ğ oĩe nõ exñs ē nõ hõ cũ añs sit verũ ⁊ ɔñs falsum: ğ male dicit q vlis affirmatiua conuertit ꝑ ɔpõnem: ¶ Scdo arguit cõtra pmũ notabile: In ɔuersione ꝑ accñs signũ qd ponebat ĩ cõuersa nõ ponit ad subiectũ cõuertentis: ğ notabile est falsum: ¶ Tercio sic arguit ɔ scdm notabile: singlaris nega

tiua conuertit: & nō particularis vł indefinita negatia: ḡ notabile ē fim

Ad primū dr̄ cōcedēdo añ=cedēs & negādo ꝯñam. qꝛ qñ dr̄: vniūsalis affirr̄atiua conuertit̄ p cōtrapōez: intelligitur dūmō p̄dicatū eius nō sit transcen=dēs. ¶ Ad secūdū dr̄ negādo ꝯñaʒ qꝛ illud notabile intelligit̄ de ꝯuer siōe simplici: et nō de cōuersiōe p ac cidēs. ¶ Ad tertiū dr̄ cōcedēdo ma iorē & minorē: & negādo ꝯñam. qꝛ il lud notabile intelligit̄ de singulari affirr̄atiua: & nō d̄ singulari negatia Uel pt dici sicut dictū ē i q̄rto nōbli

Quid ꝓpō hypothetica

Sequitur de ꝓpōe hy=pothetica. Propō hy pothetica est illa q̄ ha bet duas ꝓpōes cathegoricas coniūctas tanq̄ principales p tes sui: vt si hō currit hō mo=uet̄. ¶ Et dr̄ hypothetica ab

Interp̄tatio.

hypos quod ē sub & thesis qđ est positio: quasi suppositio: si ue suppositiua locutio. qꝛ vna ps eius suppōit̄ alteri. ¶ Pro

Diuisio.

pōnū hypotheticaꝝ alia cōdi tionalis: alia copulatiua: alia disiunctiua.

Acceptōnes hꝰ cōplexi propō hypo.

¶ Circa hunc textū notandū ē p̄io q̄ hic ꝯñr. p. h. deteriat de ꝓpōe hy pothetica. Uñ hoc aggregatū ꝓpositio hypothetica capit̄ t̄pr. Uno mō

Cōissie.

cōissime: & tunc dꝫ sic diffiniri. Pro pō hypothetica est ꝓpō q̄ explicite: vł implicite siue mētaliter: hꝫ duas ꝓpōes vel duo cōplexa ꝓportiona=bilia duabꝰ ꝓpōibꝫ: cōiunctas p ali quā cōiunctionē: vel per aduerbiuʒ tanq̄ partes principales eiꝰ. ¶ Dr̄ notanter implicite: qꝛ hec ē ꝓpō hy pothetica. magistro legēte pueri ꝓfi ciunt: et t̄n in ea nō sunt due ꝓpōes explicite sed implicite. qꝛ illa pōt re solui in vnā cōditōalē / t̄palē / & cau salē ¶ Dicitur notanter duas ꝓpō nes: non addendo cathegoricas: q̄a aliqua est hypothetica q̄ non habet duas cathegoricas tanq̄ ptes prin cipales: sed habet duas hypotheti=cas: vel vnā cathegoricā / & aliā hypo theticā tanq̄ partes principales eiꝰ Dr̄ notant̄ vel duo cōplexa ꝓportio nabilia duabus ꝓpōibus: qꝛ aliqua est ꝓpō hypothetica q̄ nec explicite nec implicite: nec mentalit̄ cōponit̄ ex duabꝰ ꝓpōnibus: vt ista: si asinus volaret: asinus h̄ret alas. sꝫ i ea po=nunt̄ duo cōplexa ꝓportionabilia duabus ꝓpōnibus. Uñ complexum proportionale propōni dr̄ illud: qđ per se sumptū nec est verū nec falsū. sed ex ipso et vno alio mediāte copu la ipsa cōiungēte fit vna hypotheti ca vera vel fl̄a. ¶ Dr̄ notanter tanq̄ partes p̄ncipales sui: qꝛ aliq̄ sūt hy=pothetice in quibus ponūt̄ plures propōes cathegorice: nō t̄n tanq̄ p=tes principales sui / sed tāq̄ ptes mi nus principales. et isto mō nō capit petrus hi. hic ꝓpōem hypotheticā.

Notādū est secūdo q̄ secun=do mō accipit̄ pro

positio hypothetica cōiter: et tunc Cōiter debet sic diffiniri. Propō hypothe tica est ꝓpō q̄ explicite vel implicite siue mentaliter hꝫ duas ꝓpōnes et copulāntē illas ꝓpōes tanq̄ p=tes principales eiꝰ. & isto mō nō ca=pit. p. h. ꝓpōeʒ hypotheticā ¶ Ter Proprie tio mō capit̄ ꝓp̄e et sp̄alit̄. & illo mō capit eā. p. h. Et ponit eius diffiniti onē in textu: q̄ diffinitio sic dꝫ intel=ligi. Propō hypothetica sp̄alit ac=cepta est ꝓpō que explicite siue ipli Intellectꝰ dīonis cite siue mentalit̄ hꝫ duas ꝓpōnes cathegoricas: & copulā cōiūctionalē vel aliqđ supplēs vicē eius tanq̄ p=tes principales eiꝰ. Et in ista diffini tiōe ponit̄ ꝓpositio loco generis: et totū residuū ponit̄ ad dr̄aʒ ꝓpōnis cathegorice: cuius ptes principales sunt subiectū & predicatū et copula verbalis ¶ Unde ꝓpōis hypotheti Que partes mālēs & fořales ce duplices sūt ptes. scꝫ mařiales & formales. ¶ Materiales sunt du=

plices:scʒ principales et min⁹ principales. Minus principales sūt partes ptiū principaliū. Sed ptes materiales principales: sūt ptes q̄ non sūt copule ex quib⁹ ppō ipothetica mediate cōpoīt siue ɔstruit. ❡ Sʒ ptes formales ipothetice sūt copule: et tales etiā sunt duplices: scʒ pn̄cipales: et sūt ille q̄ cōiūgūt partes materiales principales. Sed ptes formales min⁹ principales sūt ille q̄ ɔiūgūt ptes mālēs min⁹ p̄ncipales

Disso copule

Notādū est tertio: q̄ dupli ces sūt copule: scʒ cathegoricales. ut sūt illa verba: sū es est: cū suis declinijs Et coplē ipotheticales: que sūt ɔiūctiōes copulatiue: disiūctiue: ɔditionales: causales: ꝛ rōnales: aduerbia loci: tpis et aduerbia silitudinis. ❡ Nota q̄ p.h. diuidit ppōnē ipotheticā: et dʒ diuisio sic intelligi. De numero pro pōnū ipotheticarū: q̄dā sūt ipothetice ɔditionales: q̄dā copulatiue: et q̄dā sunt disiūctiue. Et reducit ista diuisio sic ad bimēbrē. Ois ppō ipothetica: aut est ɔ̄nā: aut nō. Si p̄mū sic est ɔditionalis. Si scdʒ hoc ē duplicit: Uel in ea ponit ɔiūctio copulatiua: vel aliqd sibi equalēs: et sic est ppō copulatiua. Uel in ea ponit ɔiūctio disiūctiua: siue aliqd sibi equalēs: et sic est ppō disiunctiua

Intellectus diuisionis

Notādū est q̄rto: q̄ sicut dictū est de ppositione ipothetica q̄ capit dupl̄r: ita dicendū est de ppōne ipothetica cōditionali disiūctiua et copulatia q̄ capiūt tripl̄r: scʒ cōissime: ppē et cōiter. Ut capiūt cōissime: sūt spēs propōnis ipothetice cōissime sūpte. Ut vero capiūt cōiter: sūt spēs ppōnis ipothetice sūpte cōiter. Et vt capiūtur pprie et spāliter: sūt spēs ppōis ipothetice pprie et spāliter sumpte Unde in p̄nti diuisione nō accipiūt primis modis: sed solū tertio modo q̄a tūc mēbra diuisionis excederent diuisū. quia diuisū est ppō ipothetica pprie sūpta. mō nō ois ɔditionalis cōiter ac cōissime sūpta: est ppō ipothetica pprie sūpta: quare diuisio nō est bona. ❡ Quid aūt sit cōditionalis cōissime accepta: cōiter siue spāliter: videbit in sequētib⁹. Et silr̄ de copulatiua et disiūctiua

Notabile generale

Cōtra dicta primo sic arguit. Hec ppositio: si hō currit hō mouetur: ꝛ si hō est asin⁹ hō est risibilis: est propō ipothetica: et tn̄ non hʒ duas cathegoricas tāq̄ ptes principales eius: ergo diffinitio ppōis ipothetice nō est bona. ❡ Scdo sic arguit. Ista ē ppō ipothetica: sole lucēte dies est: et tn̄ nō hʒ duas cathegoricas: ergo diffinitio est mala. ❡ Tertio sic arguit cōtra diuisionē: Hec est ipothetica: sortes est ita alb⁹ sicut et plato: et tn̄ nō ɔtinet sub aliquo mēbrorū diuisionis: ergo diuisio est mala.

Ad primū dicit distinguēdo maiorem. vel illa sit ipothetica capiendo illd aggregatū ppō ipothetica cōissime siue cōiter: et sic ɔcedit. vel spāliter: et sic negat. ❡ Ad scdm dr̄ cōcedēdo maiorē: et distinguendo minorē. vel q̄ illa non habeat duas cathegoricas explicite: et sic concedit vel iplicite: et sic negat. Nō ista resoluit sic. sole lucēte dies est. si sol lucet dies est. vel dū sol lucet dies est. vel q̄a sol lucet dies est. ❡ Ad tiū dr̄ q̄ illa ɔtinet sub copulatiua: q̄a illa reducit ad copulatiuā: sicut infra videbitur.

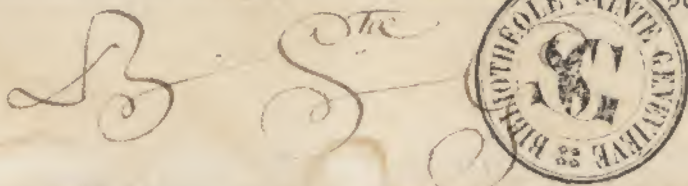
❡ **Cōditionalis est illa: in qua ɔiungūt due cathegorice per hāc coniūctionē si. ut si sortes currit sortes mouet. Et illa cathegorica cui imediate p̄poīt illa ɔiūctio si: dicit antecedēs reliqua vero consequēs.**

Diffio ppōis ɔditionalis.

Notabile

❡ Circa hūc tertiū notādū est p̄mo q̄ sicut dictū est in lectione p̄cedēti: hoc aggregatū ppō ɔditionalis: accipit tripl̄r. Uno mō cōissime: et sic

Acceptiones ppōis ɔditional'

describit sic. Propō ꝯditionalis: ē ꝓpō hypothetica:in q̄vel in cuiꝰ mē tali cui subordinat: ꝯiūgunt due ꝓ pōnes:vel plura cōplexa duabus ꝓ pōnibus ꝓportionabilia.ꝑ istā ꝯiū ctionē si:vel ꝑ aliqd' supplēs vicem vnius tāq̄ ptes pncipales eiꝰ. Alio mō capit cōiter:ꝛ tūc eodē mō diffi nit sicut qñ accipit cōissime: dēpta illa pticula:vel plura ꝯplexa duabꝰ ꝓpōibꝰ ꝓportionabilia: ꝛ istis duo bus modis nō capit i ꝓposito. Alio mō capit spālit:ꝛ tūc diffinit a p.h. et debet sic diffinitio itelligi. Propō ꝯditionalis ē ꝓpō hypothetica:i q̄ explicite siue iplicite:siue i eiꝰ mē tali cui subordiat:ꝯiūgunt due ca thegorice ꝓpōes ꝑ hāc ꝯiūctionē si vel ꝑ aliquā sibi equalētē ¶ In hac diffinitiōe ponit ꝓpō hypothetica: loco gñis:et totū residuū ponit ad drñam copulatiue et disiūctiue. Et dr notāt explicite i diffitiōe:ꝓpt ta les ꝓpōnes:si hō currit:hō mouet. Dr iplicite ꝓpt tales ꝓpōes:sole lu cēte dies est. Dr in eius mētali ꝓpt istā litterā a : si iponeret ad signādū tātū sicut ista orō.si hō currit homo mouet. Dr notāt vel aliqd sibi equi ualēs:ꝓpt tales ꝓpōes: sortes cur rit:ergo sortes mouetur

Intellectꝰ ꝯdionis

Notabile de Si.

Notandū est scdo:q̄ illa ꝯiunctio Si duobꝰ modis accipit: seu pōt poni i orōe. Uno mōvt ꝯiūgit iter ꝓpōnes et tūc facit hypotheticā ꝯditionalē Alio mō ut ꝯiūgit iter tios ꝛ nō in ter ꝓpōes:ꝛ tūc facit ꝓpōnē de con ditionali extremo. Et hoc cōtingit dupliciter. Uno mō,qñ ꝯiūgit int ter minos a pte subiecti positos:ꝛ tunc facit ꝓpōnē cathegoricā de cōditio nato subiecto:ut sortes si est sedens nō est stans.ibi hoc totū: sortes si ē sedēs est subiectū. Alio mō qñ ꝯiūgit inter termios a pte pdicati positos et sic facit ꝓpōnē cathegoricā de cō ditionato pdicato:ut sortes ē asinꝰ si est rudibilis:ibi hoc totū asinꝰ est rudibilis:est pdicatum

Notādum est tertio:q̄ il la ꝯiunctio si qñ ꝯiūgit iter ꝓpōnes capit tripliciter. Uno mō pure ꝯditionalit:ut in ista ꝓpōne:si haberē libros libēt stude rem. Scdo mō capit ꝓmissiue: siue ut est signū ꝓmissionis. Exemplū:vt si veneris ad me dabo tibi equū. Et istis duobus modis capiēdo istā cō iūctionē si:nō ꝯstituit ꝯditionalem stricte siue specialit captā:q̄a orōes que copulāt ꝑ istā ꝯiūctionē:nō sūt cathegorice:sed ꝯstituit hypotheti cā cōissime sūptā:nec diffinitio data a pe.h.de ꝯditionali conuenit illis ¶ Alio mō capit illatiue: et tūc de notat ꝯñs sequi ex añte:ut si asinus volaret asinus haberet alas. ¶ Et isto mō capit dupliciter. Uno mō ut ꝯiūgit int duo cōplexa ꝓportiōabi lia duabus cathegoricis: siue inter duas hypotheticas: ꝛ isto mō cōsti tuit ꝯditionalē cōissime sūptā : siue cōiter acceptā: et illo mō nō capit i diffinitiōe ꝯditionalis data a pe.h. Alio mō ut ꝯiūgit inter duas cathe goricas:ꝛ sic ꝯstituit conditionalez stricte captā:et hoc mō capit illa cō iūctio si in diffinitione ꝯditionalis

Si capit ꝯditōalr ꝓmissiue ꝛillatiue

Notandū est quarto : q̄ iste textus de bet sic intelligi:q̄ illa ꝓpō cathego rica cui imediate pponit illa coniū ctio si illatiue capta:dr añs: siue de notat esse añs. Unde in cōditionali affirmatiua vera:cathegorica q̄ im mediate ponit post illā ꝯiunctionē si illatiue captā:est verū añs.ꝛ in cō ditionali affirmatiua falsa:nō est ve rum añs:sed denotat esse añs. Et i ꝯditionali negatiua vera:illa ꝓposi tio cui imediate pponit illa coniun ctio si:nō est verū añs:sed apparens tm̄. Sed in negatiua falsa illa ꝓpō cui imediate pponit illa ꝯiūctio si: est verū añs:et alia verū ꝯñs. ¶ Et sic pȝ q̄ iste terminus añs:nō capit in ꝓposito stricte:sed cōiter:ut dicit tam de vero añte q̄ de apparēti. Et siliter dr de isto tmino ꝯñs. Unde i

Intellectus notabilis

Quid añ cedēs et ꝯñs i ꝓposito

pñti textu(et aliter in qlibet ɔña) iste ẽminus añs capiẽ noialiẽ: etvt est nomẽ scḋe intẽtionis: et sic añs est orõverevel apparẽter inferẽs cõ sequẽs: et nõ capiẽ ꝑticipialiter: et ut est ẽminus prime intẽtiõis: quia tũc tñvalet: sicut hoc aggregatum res ꝑcedens aliã rem. Unde in ista ꝓpõne hypothetica: anĩal currit: si homo currit: ibi ly aĩal currit ẽ añs capiendo illũ ẽminũ añs ꝑticipiali ter: etvt est ẽminus prime intẽtiõis nõ tñ capiẽdo noĩaliter: ꝛ vt est ẽmi nus scḋe intentionis

Contra dicta arguitur primo sic Ista ꝓpõ est ɔditionalis: si asin⁹ vo laret asinus haberet pennas: ꝛ ta mẽ ibi nõ ɔiũguntẽ due cathegorice per hãc cõiunctionẽ si: cum ibi nul la sit cathegorica: ergo diffinitõ est mala. ¶ Secũdo arguiẽ sic. Ista ẽ conditionalis. Si haberẽ libros li bẽter studerẽ: et tamẽ illa ꝓpositio cui immediate illa cõiũctio si prepo niẽ nõ diciẽ antecedẽs: ergo ille tex tus est falsus. ¶ Tertio sic arguiẽ. In ista ꝓpositione animal currit: si homo currit: illa ꝓpositio aĩal cur rit est antecedẽs: cum ipsa precedat aliã ꝓpositionẽ: et tamẽ nõ ponitur immediate post illã ɔiũctionẽ si: er go ille textus est falsus

Ad primũ dicitur disti guendo ma iorẽ. Uel capiendo cõiter ꝓpositio nẽ cõditionalẽ: et sic cõcediẽ. Uel ca piẽdo stricte: ꝛ sic negaẽ maior: mi nor ɔcediẽ: ꝛ negaẽ ɔña ¶ Ad scḋz dr siliẽ sic dcm ẽ ꝑus rẽ ¶ Ad ẽtiũ dr distiguẽdo maiorẽ. Uel capiendo il lũ ẽim añs ꝑticipialẽ: ꝛvt ẽ ẽin⁹ prie intẽtiõis: ꝛ sic ɔcediẽ maior. Uel ca piẽdo noĩaliter: ꝛvt ẽ ẽin⁹ scḋe intẽ tiõis: et sic negaẽ maior: mĩor cõce diẽ: et ɔña negatur.

¶ Ad veritatẽ ɔditionalis re quiriẽ ꝙ antecedẽs nõ possit esseverũ sine ɔñte: ut si hõ est: aĩal est. ¶ Uñ oĩs conditiona lisvera est necessaria: ꝛ omnis falsa est impossibilis.

De vita te ɔditio nalis.

¶ Circa hũc textũ notãdũ est prio: ꝙ iste textus dz sic itelligi. Adveri tatẽ ꝓpõnũ ɔditionaliũ affirmatiuaꝝ qrũ añs et ɔñs sũt ꝓpões cathego rice: nõ hñtes reflexionẽ supra se: re qriẽ ꝙ nõ sit possibile añs eẽ veꝝ si ne noua ĩpõne sui vel suaꝝ ꝑtiũ: qn ɔñs sit veꝝ si formeẽ ¶ Dr notãẽ af firmatiuarũ: qa ad negatiuas hoc nõ reqriẽ ¶ Dr notãter qrũ añs et ɔñs sũt ꝓpões cathegorice: ad dif ferẽtiã ɔditionalis cui⁹ añs et ɔñs sũt cõplexa ꝓportionabilia ꝓpõib⁹ vt si asin⁹ volaret asin⁹ haberet pen nas. Diciẽ notãter nõ hñtes reflexi onẽ supra se: ad drñam ꝓpõnũ refle xionẽ habẽtiũ supra se: vt si nulla ꝓ põ est negatĩa: aliq ꝓpõ est negatĩa ¶ Dr notãter sine noua ĩpõne: qa ꝑ nouã ĩpositionẽ in qlibet ɔditiõa li: añs põt essevez absq hoc ꝙ ɔñs sitverũ ¶ Et dr si formeẽ: qa pos. ẽ ꝙ añs sitverũ: ɔñte nõ existente

Correla rium.

Intellec t⁹ verita tis ɔditi onalium

Notãdũ est scḋo: ꝙ ad vita tẽ ɔditionalis af firmatĩe ĩ cõi: cui⁹ añs ꝛ ɔñs sẽ ꝓpões cathegorice ð ĩesse: de pñti: reqriẽ ꝙ qlitercũq ꝑ añs sigẽ sigtiõe totali et ꝓpõnali eẽ: ĩpossibile ẽ ita eẽ qn ita sit qliterũq ꝑ ɔñs significaẽ eẽ: si formeẽ significatiõe totali ꝛ ꝓpõna li. Et siliẽ diceret de ɔditõalib⁹ affir matĩs: cui⁹ añs ꝛ ɔñs sũt ꝓpões de ꝑterito: ponẽdo tñ illud vbũ fuisse loco isti⁹ vbi eẽ. Et siliẽ de futo ꝛ de possibili: mutãdo locutionẽ ẽm exi gẽtiã copulaꝝ. Et siliẽ diceẽ de ɔdi tionalibus qꝝ ꝑtes sũt negatiue

Notãdũ est ẽtio: ꝙ ꝓpõ ɔdi tionalis vt capiẽ in ꝓpõito: cõpꝛhẽdit sub se rõalẽ ꝛ ɔdi tiõalẽ strictissĩẽ captã. ꝛ lz ad qrũlz istaꝝ vitatẽ reqraẽ illð qð dcm ẽ ĩ p⁹nõbili: siue ĩ fo: ꝛ ħ sufficiat ĩɔ ĩ tõali strictissĩẽ captaꝝ tñ ĩ rõali: sz vltra hoc due ɔditões reqrũẽ. Pri

ma est: q̄ antecedēs sit verū. ¶ Scd̄a est: q̄ ꝯn̄s sit verū. ut ad veritatē isti us sortes currit ergo hō currit: req̄ rit q̄ an̄s sit verū: et similiter ꝯn̄s. Et q̄ an̄s nō possit eē verū sine ꝯn̄te qn̄ formaꝫ: siue q̄ ita esset q̄litercūqꝫ p an̄s significaꝫ significatiōe totali ꝛ ꝓpōnali: et nō ita eē sicut p ꝯn̄s sig nificaꝫ significatiōe totali et ꝓpōna li impossibile est esse

Notādū est quarto: q̄ iste textus. Unde ōis conditionalis ꝛc. debet sic intelligi. Unde ōis ꝯditionalis affirmatiua ve ra simpl'r dicta est necessaria: q̄a il lud qd̄ requiriꝫ ad veritatē: hoc eti am sufficit ad necessitatē. Diciꝫ no tāter simpl'r dicta: ad dr̄ia3 rōnalis quia ad hoc q̄ ꝯditionalꝫ sit vera que nō est rōnalis: non req̄riꝫ q̄ an̄s sit verū siue ꝯn̄s. ut pꝫ de ista. si hō est asinus hō ē rudibilis. Etiā aliqua ē falsa: cui⁹ an̄s et ꝯn̄s sūt vera. ut ista si sortes est hō asinus est. ¶ Ex istis pꝫ q̄ significatio toti⁹ ꝯditionalis ē distincta a significato sui ꝯn̄tis ꝛ sui an̄tis: ꝛ tn̄ ei⁹ significatio dependet ex habitudine an̄tis et cōsequentis in significando.

Intellectus correlarij.

Correlarium.

Contra dicta p̄rio sic arguiꝫ. Ista est ꝯditionalis vera nō si sortes currit plato disputat: et tn̄ eius an̄s pōt esse verū sine ꝯn̄te: ergo text⁹ est falsus. Scd̄o arguiꝫ sic. Ista est ꝯdi tionalis vera: si hō currit aīal currit et tn̄ possibile est q̄ an̄s sit verū sine ꝯn̄te: ergo textus est falsus. ¶ Ter tio arguiꝫ sic. Si iste text⁹ eēt verus sequereꝫ q̄ ista ꝯditionalis eēt vera si hō currit aliqua ꝓpō est ꝯditiona lis: ꝯn̄s est falsū: ergo ꝛ an̄s. ꝯn̄a pꝫ q̄a an̄s nō pōt esse verū quin ꝯn̄s sit verū si ipsum formetur.

Ad p̄mū dr̄: q̄ text⁹ itel ligiꝫ de affir matiuis: et nō de negatiuis. ¶ Ad scd̄m dr̄: q̄ in textu debet subintelli gi illa p̄ticula si ipsū ꝯn̄s sit siue for meꝫ. ¶ Ad tertiū dr̄: q̄ text⁹ intelli giꝫ de ꝯditionalib⁹ quarū p̄tes non habēt reflectionē supra se.

¶ Ad falsitatē ꝯditionalis suf ficit q̄ antecedēs possit esse ve rū consequēte existente falso. ut si homo est album est

De falsitate cōditionali

¶ Circa hūc textū notādū est p̄mo q̄ ille text⁹ debet sic itelligi. Ad fal sitatē ꝓpōnū ipotethicarū ꝯditiōa liū affirmatiuarū: quarū an̄s ꝛ ꝯn̄s sūt ꝓpōnes cathegorice nō habētes reflectionē supra se: requiriꝫ q̄ pos sibile sit q̄ an̄s sit verū: et ꝯn̄s falsū. Et istud etiā sufficit ad veritatē ꝯdi tionalis negatiue. Sed ad falsitatē negatiue requiriꝫ illud idē qd̄ req̄ riꝫ ad veritatē ꝯditionalis affirmatiue

Intellectus falsitatis conditiōalis

Notandū ē scd̄o. q̄ ad fal sitatem rōnalis sufficit q̄ deficiat vna illaꝝ triū ꝯdi tionū requisitarū ad ei⁹ veritatē. s. vel q̄ ꝯn̄a nō sit bona: vel q̄ an̄s nō sit verū vel ꝯn̄s. Sed ad veritatē rō nalis negatiue: sufficit illud qd̄ req̄ riꝫ et sufficit ad falsitatē affirmatiue. Et ad falsitatē rōnalis negatiue suf ficit illd̄ qd̄ requiriꝫ ad v̄itatē affir matiue.

Requisita ad falsitatē rationalis.

Notandū est tertio: q̄ q̄t tuor modis so let fieri argumētatio a cōditionali. Uno mō a tota ꝯditionali cū positi one an̄tis ad positionē ꝯn̄tis ꝛ talis modus arguēdi est bonus. ut si ho mo currit homo moueꝫ: sed hō cur rit: ergo hō moueꝫ: et iste modus ar guēdi solet vocari silogism⁹ ipotheti cus ꝯditionalis. Alio mō a tota cō ditionali cum destructiōe an̄tis ad destructionem ꝯn̄tis. ut si hō currit homo moueꝫ: sed null⁹ homo currit ergo null⁹ homo moueꝫ. Et iste mo dus arguēdi nō est bon⁹ gratia for me: cum nō valeat in oībus t'minis: ut pꝫ in exēplo dato: lꝫ in aliq̄b⁹ te neat gr̄a materie: scꝫ qn̄ termi sunt ꝯuertibiles que sūt subiecta vel p̄di cata: ut hic. si hō currit risibile cur rit: sed nullus hō currit: ergo nullū

Modi arguendi i ꝯditionalibus Primus

Scd̄us

rissibile currit. Sed qñ terĩ ñ sunt ꝯuertibiles: tũc in tali mõ arguendi committit̃ fallatia ꝯsequẽtis.

Notãdũ est quarto q̃ t̃tio mõ ar̃ a tota cõditionali cũ põne ꝯñtis ad põnẽ añcedentis: ⁊ isto mõ etiã ꝯmittitur

Tertiꝰ fallãa ꝯñtis in multis argumentis ⁊ sic iste modꝰ arguendi non tenet forãliter: vt pꝫ in isto exẽplo. si hõ currit aĩal currit. sed aĩal currit: ğ hõ currit. qꝛ añs põt esse verꝝ ꝯñte exñte falso. Sed aliñ tenet iste modus arguẽdi in aliq̃bus terĩs gr̃a materie. s. in terĩs ꝯuertibilibꝰ: vt pꝫ in isto exẽplo: si hõ currit: rissibile currit. sed rissibile curr̃: ğ homo

Quartꝰ. currit. ¶ Quarto mõ ar̃ a tota cõditõnali cũ destructõe ꝯñtis ad destructionẽ añtis. Et iste modus arguẽdi valet in oĩbus terĩs: vt bñ sequit̃: si hõ currit: hõ mouet̃: sꝫ nullus hõ mouetur: ğ nullꝰ hõ currit.

Notable ¶ Unde si ꝯñs cõditiõalis ꝓpõis sit ꝓpõ particlãris vel idefinita: ad destruendũ ipm ꝯñs nõ sufficit accipe ꝓpõeꝫ pticularẽ sibi subꝯ̃rie oppositã: sed oꝫ accipe ꝓpõem vniuersalẽ sibi ꝯ̃dictorie oppositaꝫ. vt nõ seq̃tur: si hõ est rissibilis: aĩal ẽ rissibile. sed aĩal nõ ẽ rissibile: ergo hõ nõ est rissibilis Ista enĩ ꝯclõ est falsa: ⁊ vtraq; p̃missarũ est vera. s. ista cõditionalis. si hõ est rissibilis aĩal est rissibile. et etiã ista indefinita negatiua: aĩal nõ est rissibile: q̃a equus nõ est rissibilis. Sed ad bñ arguendũ oꝫ destruere ꝯñs vlr̃ sic si hõ est rissibilis: aĩal est rissibile: sꝫ nullũ aĩal est rissibile: ğ nullꝰ hõ est rissibilis. et iste sillogismꝰ est bonꝰ. ⁊ sicut cõclusio est falsa: ita aliq̃ p̃missaꝝ. s. ista: nullũ aĩal ẽ rissibile.

Contra dicta arguit̃ p̃mo sic Ista ꝯditõnalis est fl̃a: nõ si homo currit: hõ mouet̃: ⁊ tñ ad falsitatẽ huius nõ req̃rit̃ q̃ añs sit verũ: et ꝯñs fl̃m. ğ textus est falsus. ¶ Secũdo sic ar̃. hec est ꝯditionalis fl̃a affirmatiua: si asinꝰ volaret petrus moueretur: et tñ nõ est possibile sine noua ipõne q̃ añs sit verũ ⁊ ꝯñs fl̃m: cũ nec añs nec ꝯñs sũt ꝓpões ğ textus est falsus ¶ Tertio sic ar̃ hec est ꝯditionalis fl̃a Si nulla ꝓpõ est negatiua: aliq̃ ꝓpõ est negatiua: et tñ nõ est possibile q̃ añs sit verũ: ⁊ ꝯñs fl̃m si ipm formaretur ergo textus est falsus.

Ad p̃mũ d̃r q̃ textus intelligit̃ d̃ affirmatiuis: ⁊ nõ de negatiuis ¶ Ad secundũ d̃r q̃ textus intelligit̃ de ꝯditionalibus quaꝝ partes sũt ꝓpõnes cathegorice. mõ sic non ẽ in exemplo dato: sed sunt duo cõplexa ꝓportionabilia duabus ꝓpõnibus. ¶ Ad tertiũ d̃r q̃ textus itelligit̃ de cõditionalibus quaꝝ p̃tes nõ hñt reflexionẽ supra se. mõ ista ꝓpõ: nulla ꝓpõ est negatiua habꝫ reflexionem supra se.

¶ **Copulatiua est illa in q̃ cõiungunt̃ due cathegorice ꝑ hanc cõiũctionẽ et. vt sortes currit: et plato disputat.** Diffinitõ ꝓpõis copulatiue

¶ Circa hunc textuꝫ notandũ est primo q̃ hoc aggregatũ ꝓpõ copulatiua capitur tripl̃r. Uno mõ cõissime: ⁊ sic est spẽs ꝓpõis hypothetice cõissime accepte. Et diffinitur sic. Propõ copulatiã est illa: q̃ explicite vel iplicite: siue in cuiꝰ mẽtali hꝫ plures ꝓpõnes: siue plura cõplexa propõni ꝓportionabilia: cõiuncta vel cõiunctas per hanc ꝯiũctionẽ copulatiuã et. vl' ꝑ aliud sibi equiualẽs tanq̃ p̃ncipales partes eiꝰ. Et isto mõ non capit p. h. quãdo diffinit ꝓpõneꝫ copulatiuã. Et particule huiꝰ diffinitõis eodẽ mõ exponũtur: sicut pticule posite in diffinitõe ꝓpõnis hypothetice cõmunissime sumpte. ¶ Alio mõ capit̃ cõit̃: ⁊ tunc describit̃ sic. Propositio hypothetica copulatiã est illa: q̃ hꝫ duas ꝓpões ⁊ vnã ꝯiũctionẽ illas ꝯiungẽteꝫ: vel aliq̃d sibi Acceptõnes ꝓpõnis copulatiue.

equiualēs tanq̄ partes p̄ncipales eius. Et isto mō nō capitur a p.h. sed sic capiendo ē spēs ꝓpōnis hypothetice cōit accepte. ¶ Tertio modo capit spālit ꝓ propōe cuius ptes sunt ꝓpōes cathegorice p cō iunctionē copulatiuā ꝯiūcte: siue p aliquod sibi equalēs. Et istomō capit in ꝓposito. et ē spēs propositiōis hypothetice spāliter accepte

Notādū est scḋo q̄ hic pe. his. capit hoc aggregatum ꝓpō copulatia spāliter: qñ diffiuit ipā. Et dz diffinitio sic intelligi. Propō copulatiua ē propō hypothetica: in q̄ implicite vel explicite: siue in et⁹ mētali ponūt due cathegorice: ꝛ ista ꝯiunctio et ea ꝯiūgens: vel aliquid sibi equalens: tanq̄ ptes p̄ncipales eius. et isto mō capiendo cōprehendit sub se copulatiuā simpl'r dictā/ causalē/ tpalē/ localē/ copulatiuā de terīs p̄dicamēti subē/ copulatiuā de terminis p̄dicamēti q̄titatis/ copulatiuam de terīs p̄dicamēti q̄litatis/ ꝛ copulatiuā de aduerbijs silitudis

Intellectus diffinitionis copulatiue ꝓpōnis.

¶ Copulatiua simpl'r dicta hz vt pluribus vel copula p̄ncipali istaz coniunctionē et ¶ Copulatiua cālis: hz istā cōiunctionē quia. Et copulatiua tpalis hz aduerbiū tpis tanq̄ copulā principalē. Copulatiua localis hz aduerbiū loci. Copulatiua de terīs p̄dicamēti sube: hz istud nomē quis vel q̄ vel q̄ vel qd tanq̄ copulā p̄ncipalē. Copulatia de terīs p̄dicamēti quantitatis hz relatiuū q̄titatis ꝓ copula principali. Copulatiuā de terīs in p̄dicamento q̄litatis: hz relm̄ q̄litatis. Et copulatiua de aduerbijs silitudinis: hz aduerbiū silitudinis pro copula p̄ncipali.

Multiplices copulatiue.

Notādum est t'tio q̄ ista ꝯiunctio ꝛ capitur dupl'r Uno mō copl'atie: ꝛ sic ꝯstituit ꝓpōnem hypotheticā siue cōissime captā: siue cōit: siue spālit vt sor currit ꝛ plō mouet. ¶ Alio mō capit copulatie: ꝛ sic nō ꝯstituit ꝓpōem hypotheticā: sed cathegoricā de copulato extrēo: siue de copulata pte extremi: dūmō ponatur in ꝓpōe. ¶ Et istud cōtigit dupliciter. Uno mō q: cōiungit inter terīos a pte subiecti positos: ꝛ sic facit ꝓpōem cathegoricā de copl'ato subiecto: vel de copulata pte sb iecti. Exēplū primi: vt sor. ꝛ plō st duo hoies. Exemplū secūdi: vt sor vidēs iohem et petrum disputat. Alio mō qñ ꝯiungit inter terīos a parte p̄dicati positos. et sic ꝯstituit ꝓpōem cathegoricā de copl'ato p̄dicato: vel de copulata pte p̄dicati. Exemplū p̄mi: vt duo hoies sūt sor et plō. Exemplū secundi: vt sor est vidēs petrum ꝛ iohannem.

Acceptiōnes de ly Et.

Notādū est quarto q̄ quattuor sūt r'le ꝓ arguendo a copulatiua ¶ Prima ē q̄ a tota copulatiua affirmatia ad quālibet eius partē p̄ncipalē ē bona ꝯña. vt bñ sequitur: sor currit ꝛ plato disputat. g sor currit. et sil'r: g plato disputat ¶ Secūda r'la talis est: q̄ a parte copulatiue affir'atiue ad totā copulatiuā affir'atiuā nōvz ꝯña: nisi illa ps inferat ābas partes copulatiue. Exēplū p̄mi: vt nō seqtur: sor. currit: g sor currit ꝛ plato disputat Exemplū secūdi: vt bene seqtur: sor currit: g sor currit ꝛ hō currit: sed hoc est solū gratia materie. ¶ Tertia r'la talis est: q̄ a tota copulatiua negatiua nō impossibili ad quālibet eius partem p̄ncipalē nōvz ꝯña: vt nō seqtur. n̄ sor currit: ꝛ plato disputat: g sor n̄ currit: vel g plato nō disputat. Dr notant nō impossibili: q: ad īpossibile seqtur qdlibet ¶ Quarta r'la talis est: q̄ a pte copulatiue negatiue ad totā copulatiuā negatiuaz vz ꝯña: vt bñ seqtur: sor nō currit: g nō sor currit: ꝛ plato disputat.

R'le arguendi ī copulatiuis. Prima. Secūda. Tertia. Quarta.

Contra dicta primo ar' sic. Ista est copulatiua. Sor currit q̄

mouetur: et tñ in ea non coniungunt due cathegorice p hanc coniunctõez et. ergo diffinitio ê insufficiês. ¶ Secundo ar sic. ista nõ est copulatiua sor currit et plato disputat: vel asinus est aial. et tñ in ea cõiungũtur due cathegorice p hanc coniũctionê et. ergo diffinitio ê insufficiês ¶ Tertio ar sic. nõ sequitur: sor curritvel plõ disputat: et hõ mouet: ergo plato disputat. ergo cõtra primã regulam.

Ad primũ dr qz licet in illa ppõe nõ ponatur coniunctio copulatiua formaliter et explicite: tñ ponit equalenter et implicite. ¶ Ad secũdũ dicitur distinguẽdo maiorê: qz vel illa coniunctio et. est copula pncipalis/ vel illa coniunctio vel Si primũ: sic negat maior: capiêdo cõitervel cõmunissime ppõem copulatiuã Si secũdũ: sic concedit maior: et tunc ad minorê dicit vlterius qz lz ibi cõiũgãtur due cathegorice tanq̃ ptes minus principales p coniũctionê copulatiuã: tanq̃ p copulã minus pncipalem: nõ tñ tanq̃ ptes magis pncipales p illã coniũctionê copulatiuã et tãq̃ per copulã pncipalê. ¶ Ad tertiũ dr qz rła intelligitur de pte pncipali: et nõ de pte minus pncipali.

de ỽitate et fitate copłatie. **¶ Ad veritatê copulatiue requiritur vtrãqz partê eê verã vt homo est aial: et deus est. ¶ Ad falsitatê eius sufficit alterã partê esse falsam. vt homo est aial: et equus ê lapis.**

Intellectus ỽitatis copłatie affirmatiue ¶ Circa hũc textũ notãdũ ê primo: qz iste textus dz sic intelligi. Ad veritatê ppõis hypothetice copulatiue spãliter capte affirmatiue: requirit ỽitas ambarũ ptiũ pncipaliũ in ipa positarũ explicite vel iplicite: siue mẽtalr: si sit copulatia simplr dicta: vel ambarũ ptiũ copulatie in q̃s talis ppõ resoluit si nõ sit copulatia simplr dicta. ¶ Dr notanter affirmatiue: ad drãz copulatie negatiue in q̃ hoc nõ reqrit ¶ Dr notãter spãlr capte: ad drãz copłatiue cõissime capte: i q̃ nõ oz: siue etiaz cõit accepte ¶ Dr notant pncipaliũ: quia ps minus pncipal copulatie pt eê fłã tota copłãtia exñte ỽa: vt ista: sor ê asinus vel sor est hõ: et deus est. ¶ Dr notant ãbarũ ptiũ etc. ppter tpales/ et locales/ et silr cãles/ in q̃bus ptes pncipales i eis positę alñ sũt ambe ỽe: et tñ tota copłatiua ê fłã. et hoc puenit ex eo qz ãbe ptes pncipales copulatie i quam resoluũtur sũt flẽ: vel saltê vna illarũ: ergo ê fłã. Exẽplũ d tpali. vt sortes fuit qñ adã fuit. illa ê fłã: cũ tñ eius vtraqz ps est ỽa. Exẽplũ de locali: vt sor fuit: vbi adã fuit. Exemplũ de cãli: vt sor est hõ: qz asinus ê rudibilis ¶ Silr aliqñ ambe ptes sũt flẽ ipius local/ siue tpal: et tñ tota local siue tpalis ê ỽa: vt sor ñ fuit qñ adã nõ fuit. ãbe eius ptes explicite posite sũt flẽ. Et silr istius: sor nõ fuit vbi adã ñ fuit: sz tñ iste ppões sũt resolubiles i copłatias: q̃ ãbe ptes sunt ỽe. vt ista: sor nõ fuit vbi adã nõ fuit: resoluit: sor in aliq̃ loco nõ fuit: et i illo adã nõ fuit. Silr ista: sor nõ fuit qñ adã nõ fuit. resoluitur in istã. sor aliq̃ tpe nõ fuit. et in illo tempore adã non fuit.

Notandũ est secundo qz ad possibilitatê copłatiue nõ sufficit qz ãbe ptes sint possibiles: qz tũc ista copulatia eêt possibilis: sor currit: et sor nõ currit. qd tñ fłm ê. sz vltra hoc reqrit: qz ambe ptes sint sibiĩnuicê cõpossibiles Uñ tle ppões dñr eê sibiĩnuicê cõpossibiles: si sint cathegorice affirmatiue/ de iesse/ et de pñti/ q̃ sic se hñt qz q̃litercũqz p vnã illarũ sigt eê sigtõe totali: ita possibile ê esse cũ hoc qz ita sit q̃litcũqz per aliã sigtõe ppõnali et totali sigtur esse. De possibilitate: ipossi. necess. et ctĩgẽtia copulatiue

¶ Sz ad nccitatê copłatie reqrit nccitas vtriusz ptis pncipal Et ad contingentiã eius sufficit vnã partê pncipalê esse contingẽtê: dũmõ

ipsa alteri nõ repugnet. Dr notanter dũmodo alteri nõ repugnet: qr si partes sibi inuicem repugnarẽt tota copulatiua esset impossibilis ¶ Sz ad impossibilitatẽ ei⁹ sufficit ꝛ reqrit: ꝙ vna pars pñcipalis sit impossibilis vel ꝙ vna sit alteri incompossibilis.

De falsitate copulatiue affirmatie:

Notãdũ Est tertio ꝙ ad flitatẽ coplatiue affirmatiue spãliter capte reqrit: ꝙ vna ei⁹ ps sit flã: ꝛ hoc sufficit si sit pure coplatiua siue copulatiua simplr dicta: vel ꝙ ps copulatiue sit flã i quã talis ꝓpõ resoluit si nõ sit copulatiua simplr dicta Exẽplũ pmi: vt sortes ẽ asin⁹: ꝛ de⁹ est Exẽplũ scdi: vt sortes fuit qñ adã fuit. Uñ lz isti⁹ coplatiue tpalis ãbe ptes explicite posite sint ṽe tñ vna ps coplatiue i q̃ ista resoluit ẽ flã, ğ tota ẽ flã. Unde ista ꝓpõ sortes fuit vbi adã fuit resoluit i istã: sortes fuit i aliq loco ꝛ in illo eodem loco fuit adã: modo secunda pars illius copulatiue est falsa.

De veritate ꝛ falsitate copulatiue negatiue

Notãdũ est quarto ꝙ ad ṽitatẽ copulatiue negatiue reqrit ṽitas vnius suaꝝ ptiũ: ꝛ ad flitatẽ ei⁹ reqrit falsitas vtriusq ptis ei⁹ ¶ Uel aliter dr ꝙ ad ṽitatẽ copulatiue negatiue reqrit illud qd reqrit ad veritatẽ disiũctiue affirmatiue: cõposite ex ptib𝔷 ꝯdicẽtib𝔷 ptib𝔷 copulatiue. Et similr ad flitatẽ copulatiue negatiue reqrit illud qd reqrit ad flitatẽ disiũctiue affirmatiue: ꝯposite ex ptib𝔷 ꝯdicẽtib𝔷 ptib𝔷 copulatiue: vt ad ṽitatẽ vel flitatẽ istius nõ sortes currit: et plato disputat: reqrit illud qd reqrit ad veritatẽ vel ad flitatẽ isti⁹ disiũctiue sortes non currit: vel plato non disputat ¶ Uel aliter dr ꝙ ad ṽitatẽ copulatiue negatiue: sufficit flitas vni⁹ ptis principalis Et ad flitatẽ copulatiue negatiue: reqrit ṽitas ambarum ptium. Cõtra dicta arguitur pmo sic: ista ẽ copulatiua spãliter capta: nõ homo currit et plato disputat: ꝛ tñ ad ei⁹ ṽitatẽ nõ reqrit ṽitas ambaꝝ ptiũ: ğ textus est falsus. ¶ Scdo sic ar: ista ẽ copulatiua ṽa: sortes nõ fuit vbi adam nõ fuit: et tñ ambe ei⁹ ptes nõ sũt vere: ğ textus ẽ falsus Minor pz qr ista nõ est ṽa: sortes nõ fuit ¶ Tercio sic ar: ista est copul. affir. flã: sortes fuit vbi adã fuit: et tñ ãbe ptes sũt ṽe: ğ text⁹ ẽ flũs. mior pz: qr ista ẽ ṽa sortes fuit. ꝛ silr ista adã fuit.

Ad primũ dr ꝙ textus intelligit de copulatiuis affirmatiuis: et nõ de negatiuis ¶ Ad scdm dr ꝙ lz partes illius copulatiue nõ sint ambe vere: tñ partes copulatiue simplr dicte i quã talis ꝓpõ resoluit sunt vere. ¶ Ad terciũ similiter dicit.

¶ Disiũctiua est illa i qua cõiũgunt due cathegorice per hanc ꝯiũctionẽ vel: vt sortes currit: vel plato disputat. — Diffinitõ

¶ Ad veritatẽ disiũctiue sufficit alterã partẽ esse verã: vt homo est aial: vel equus est lapis. Tamen permittitur ꝙ vtraq sit ṽa: sed nõ ita ꝓpe vt hõ est aial: vel equus est hinnibilis ¶. Ad falsitatẽ ei⁹ requirit vtramq partez esse falsã vt homo est asinus: vel equus est lapis. — De veritate ꝛ falsitate eiusdem

¶ Circa hunc textũ notãdum est pmo: ꝙ hoc aggregatũ ꝓpõ disiũctiua capit triplr Uno modo cõissime et sic est species ꝓpõnis hypothetice cõissime accepte. Et diffinitur sic. Propõ disiũctiua est illa i q̃ explicite vel implicite siue i cui⁹ mentali ꝯiũgunt due ꝓpões vel duo ꝯplexa ꝓportionabilia duab⁹ ꝓpõnib⁹ tanq̃ partes principales sui: p hanc ꝯiunctionẽ vel: siue per — Acceptiones ꝓpõnis disiũctiue

aliquid sibi equalēs. ¶ Alio mō capit̄ cōiter: et sic est spēs ppōnis hypothetice cōiter accepte. ⁊ diffinit̄ sic. Propō disiūctiua ē illa i q̄ explicite vel implicite: siue mētaliter ꝯiūgūtur due ppōes p hanc cōiūctionē vel: siue p aliquid sibi equalēs. ¶ Tertio mō capit̄ spāl̄r: et sic est spes ppōis hypothetice spāliter accepte: ⁊ illo mō capit. p. hi. qn̄ diffinit ppōem disiūctiuā: et dꝫ diffinitio sic itelligi. Propō disiūctiua est illa in qua explicite vl' implicite: siue in cui⁹ mētali ponūtur due cathegorice ppōes: ꝯiuncte p hanc ꝯiūctionē vel. siue p aliqđ sibi equalēs: tāq̄ ptes p̄ncipales sui

Acceptōnes de ly vel.

Notādū est s̄o q̄ illa ꝯiunctio vel: capit̄ dupl̄r. Uno mō disiūctiue: ⁊ sic ꝯiungit inter ppōes: ⁊ sic cōstituit ppōem hypotheticā. ⁊ illo mō capitur in p posito ¶ Alio mō capitur disiūcti: et sic ꝯiungit int̄ terios: ⁊ sic ꝯstituit vnā cathegoricā de disiuncto extremo. ¶ Et hoc ꝯtingit adhuc dupl̄r. Uno mō vt ꝯiūgit inter terios a pte p̄dicati positos: et sic cōstituit ppōem cathegoricam de disiūcto p̄dicato: vl' de disiūcta pte p̄dicati. Exemplū p̄mi: vt oīe aīal ē rōnale vel irrōāle. Exēpluꝫ secūdi: vt sor̄ est vidēs equū vel asinū ¶ Alio mō vt ꝯiūgit int̄ terios a parte subi positos: ⁊ sic cōstituit propositionem cathegoricā de disiuncto subiecto: siue de disiūcta pte sbi. Exemplū primi: vt sor̄ vl' plō sedet. Exemplū secūdi: vt sor̄ vidēs hominē vel equum currit.

De ꝟitate. neces. ⁊ cōtingētia disiūctie affir.

Notādū est tertio q̄ ad veritatem disiūctie spāliter capte affirmatie reqritur q̄ vna eius ps principalis sit vera: Sꝫ ad possibilitatē eius reqritur q̄ vna ei⁹ pars p̄ncipalis sit possibilis: vt sor̄ currit: vel homo est asin⁹ Et ad nccītatē ei⁹ reqrit̄: q̄ vna ps p̄ncipalis ei⁹ necessaria sit: vl' q̄ sit cōposita ex partib⁹ legē ꝯdictoria rū: vel subꝯriaꝝ pticipātib⁹. Et ad ipossibilitatē disiūctiue reqrit̄ vtranq̄ ptē eē ipossibilē. vt hō ē asinus: vel equ⁹ est lapis. q: si vna eēt possibilis: tota disiūctia eēt possibilis. Sed ad ꝯtingētiā disiūctiue reqrit̄ q̄ quelibet ei⁹ ps sit ꝯtigēs ⁊ q̄ vna sit alteri cōpossibilis. vnđ ista nō est ꝯtingēs sed nccīa: rex sedet: vel nullus rex sedet. q: vna ps est alteri incompossibilis.

De ꝟitate et fl̄itate disiūctie negatiue

Notādū est quarto q̄ ad fl̄itatem disiūctiue spālit̄ accepte ⁊ affirātiue: reqrit̄ vtranq̄ partē eē fl̄āꝫ: q: si eius vna ps eēt vera: tūc tota eēt vera ¶ Sꝫ ad veritatē disiunctie negatie reqritur vtrāq̄ partē p̄ncipalē eē ꝟāꝫ Et ad falsitatē reqrit̄ falsitas vni⁹ suaꝝ partiū principaliū ¶ Uel sic ad veritatē disiunctiue negatie: requirit̄ illud quod reqrit̄ ad ꝟitatē copulatiue affirātiue: cōposite ex partib⁹ ꝯdicentib⁹ partib⁹ disiunctiue. Et ad fl̄itatē ei⁹ reqrit̄ vnam ptē p̄ncipalē eē falsam ¶ Uel aliter: ad ꝟitatē disiūctiue negatiue reqrit̄ falsitas vni⁹ suaꝝ partiū p̄ncipaliū. Et ad fl̄itatē ei⁹ reqrit̄ vnā ptē p̄ncipalē ei⁹ eē ꝟerā Et sic illud quod reqrit̄ ad fl̄itatē disiūctie affirmatiue sufficit ⁊ reqrit̄ ad ꝟitatem disiūctiue negatiue: ⁊ illđ qđ sufficit ad ꝟitatē disiūctiue affirātiue sufficit ad fl̄itatē negatiue.

R̄le arguendi i disiunctiuis

¶ Q̄ñ due ponūtur r̄le arguendi a tota disiūctiua. Una est: q̄ a qualibet pte p̄ncipali disiunctiue affirmatiue: ad totā disiūctiuā affirātiuā ē bōa ꝯn̄a. vt sor̄ currit: ḡ sortes currit: vel plō disputat. Et d̄r nōnter a parte p̄ncipali: q: a pte min⁹ p̄ncipali nō oꝫ ꝯn̄am valere. vt nō sequitur: sor̄ currit: ḡ sortes currit ⁊ plato disputat: vel hō est asinus cū añs pōt eē ꝟerū ꝯn̄te exn̄te fl̄ō. ¶ Ex ista regula ptꝫ: q̄ arguendo a tota disiūctiua negatiua ad quālibet eius partē: est bōa ꝯn̄a. vt bñ seqtur. n̄ hō est asin⁹: vel hō ē equ⁹

ergo nullꝰ hō est asinꝰ. ⁊ silr: ergo nullus hō est equus ¶ Alia regula ē ꝙ a tota disiūctiua cū destructiōe vnius partis ꝑncipalis: ad aliā ꝑtem pricipalē est bōa ꝯña: vt bene sequitur: sor est hō: vł sor est asinꝰ. sed sor nō est asinus: ergo sor ē hō Et dr notanř cū destructiōe vniꝰ ꝑtis principalis: q: cū destructōe ꝑtis minꝰ ꝑncipalis nō oꝫ ꝯñam valere: vt nō seqtur sor est asinus: vł sor est hō: vel hō est lapis. sed sor ñ ē asinus: ergo hō ē lapis. cū añs ṗt eē verū et consequens falsum.

Secūda regula

Contra dicta primo ar sic.

Hec est disiūctiua: petre fac ignez vel petre lege. ⁊ tñ in ea nō ꝯiūgūtur due cathegorice ꝓpōes: ergo diffinitio ē mala. ¶ Scdo ar sic. hec ē disiunctia: sor currit: aut plato disputat. ⁊ tñ in ea nō ꝯiungūř due cathegorice per hanc ꝯiunctionez vel. ergo diffinitio est insufficiens. ¶ Tertio sic ar. hec ē disiūctia vera nō hō est asinus: vel equus ē risibilis. ⁊ tñ nulla eius pars ē vera: ergo textus est falsus. Minor pꝫ: q2 ista est fl͠a: hō est asinus: silr equus est risibilis.

Ad primū

dr ꝙ lꝫ illa sit ꝓpō disiūctia: si capiař hoc aggregatū ꝓpō disiūctiua cōissime: non tñ si capiař spāliter. ¶ Ad secūdū dr ꝙ lꝫ ibi nō ponatur illa ꝯiūctio vel: tñ poniř aliquid sibi equalenś ¶ Ad tertiū dr negādo minorem Et ad ꝓbationē d2 ꝙ ille nō sūt ꝑtes illius ꝓpōnis: sed iste. nullꝰ hō est asinus: et nullus equus ē risibilis. Et cā est: q2 negatio ꝑposita indefinite facit illā vniuersalē. ¶ Vł aliř dr ⁊ melius: ꝙ textus intelligiř de disiūctiuis affirmatiuis: et nō de disiūctiuis negatiuis.

Equitur de eq̃pollētijs: de quibꝰ dantur tales rl̄e ¶ Prima regula. Si alicui signo vlī vel particulari ꝑpōatur negatio eq̃pollet suo contradictorio: vt iste eq̃pollent: non ōis hō currit: ⁊ quidā hō nō currit.

Pria rla

¶ Secunda regula. Si alicui signo vlī postponař negatio: eq̃pollet suo cōtrario: vt iste due eq̃pollēt: omnis hō non currit: nullus hō currit.

Secūda.

¶ Circa hunc textū notandū est primo ꝙ hic ꝯñr. pe. h. determinat de eq̃pollentijs. Vñ eq̃pollētia dꝫ sic describi. Eq̃pollentia est duarū ꝓpōnū: vtroqꝫ termino ꝑticipantiū: fm eundē ordinē: vniꝰ ad aliā formalis ꝯña: ꝓpter negationē ꝑpositā tm: vel post positā tm: vel prepositam ⁊ postpositā sił. ¶ In hac eī diffinitione poniř ꝯña loco gñis: et totū residuū poniř ad drām oīm aliaꝝ ꝯñaꝝ. ¶ Dr notanř duaꝝ ꝓpōnū vtroqꝫ termino ꝑticipātiū: ad drāꝫ cōsequentiaꝝ: q̃ fiunt ꝑ ꝓpōes nō ꝑticipātes vtroqꝫ termino. ¶ Dr notanř fm eundē ordinē: ad drām cōuersionis. ¶ Dr notanř: ꝓpter negationē prepositā. ⁊c. ad drām ꝯñaruꝫ que fiunt ꝑ legem subalternarum

Diffinitō eq̃pollentie.

Notādum

est scdo ꝙ eq̃pollētia capiř dupłr. Uno mō vt est terīꝰ ꝑme intētōis: ⁊ sic iste terīꝰ eq̃pollētia tm̄ sigt sicut hoc aggregatuꝫ: due res eque multūvalētes: vel vna res tātūvalens sicut alia: ⁊ sic nō capiř i ꝓposito ¶ Alio mō capiř vt ē terminus scde intētōis: et tūc tantū sigt sicut hoc aggregatū ꝓpōnes equalētes. ¶ Et illo mō capiř dupliciř Uno mō q: tales ꝓpōnes subordinanř eidē ꝓpōi mentali vltiate siue ꝓpriē dicte: vel pluribꝰ mentalibꝰ synonymis. ⁊ hoc mō eq̃pollētia solū regiř inř ꝓpōes synonymas. vt marcꝰ currit: ⁊ tullius currit. ¶ Alio mō dr eq̃pollere in vitate ⁊ fītate. Et hoc dupłr. Uno mō

Acceptōnes equipollentie

Que pro pões eq- pollent mã lit q̃ for maliter

materialit: et illo mõ nõ est h ad ppositũ. Ũn ille ppões dñr eqpollere mãlit in vitate et flitate: quarũ vtraq est illatiua alterius in ɔña bona et mãli: vt oĩs hõ ẽ risibilis: et oẽ risibile est hõ. Alio mõ formalr et illo mõ est hic ad ppositũ. Ũn ille ppões dñr eqpollere formalit i vitate et flitate: quaꝝ vtraq est illatiua alterius in ɔña formali. vt ñ oĩs hõ currit: et quidã hõ ñ currit.

Intellec tꝰ pͥe rl̃e

Notãdũ

est tertio q hic cõseqnt. pe. hspõit primã regulã eqpollẽtiaꝝ: q̃ deb sic intelligi. Datis duabꝰ ppõibꝰ ɔdictoriis: quaꝝ vna est vlis: et alia pticularis siue idefinita: si vni illarũ ppõat negatio negãs cadẽs supra totũ sequẽs: tũc aggregatũ ex illa negatione et ppõe cui addit illa negatio: eqpollet ɔdictorio illiꝰ ppõnis cui addit negatio. Exẽplũ vt dent iste due ppões: quilibz hõ est asinus: et quidã hõ nõ est asinꝰ tunc si vni eaꝝ ppõnũ addit negatio negans: vt dicẽdo: nõ qlibz hõ est asinꝰ. hoc aggregatũ eqpollet isti ppõni: quidã hõ nõ ẽ asinus: q̃ est ɔdictoria illiꝰ ppõnis cui addita est negatio. Et cã huius rle est. q ppões cathegorice de terĩs cõibus ɔdictorie dñt penes q̃titatẽ et q̃litatẽ. et cũ negatio negãs ẽ talis nature: q totũ qd post se iueit destruit: et eius oppositũ poit. ideo cũ ppõnit vni ppõi destruit q̃litatem et q̃titatẽ illius ppõis: et poit oppositũ. et sic aggregatum ex tali negatõe et ppõne cui addit negatio eqpollet ppõi ɔdictorie opposite illi ppõni cui addit negatio.

Intellectus secũ de rl̃e

Notandũ

est quarto q h ɔñr auctor ponit secundam regulã: que deb sic intelligi. Datis duabus ppõnibz ɔriis: si in vna eaꝝ ponat negatio negans: imediate sequẽs totũ distributũ a parte subiecti positũ: cadens supra totũ sequẽs: tũc aggregatum ex illa negatõe et ppõe cui addit illa negatio: eqpollet ppõni ɔrie illi ppõni cui addita est negatio. Exemplũ: vt datis illis duabꝰ ppõibz ɔtrariis: qlibet hõ currit: et nullus hõ currit. si in vna earum post totũ distributũ a pte subiecti positũ põat negatio negãs: cadẽs supra totũ sequẽs: tũc aggregatũ ex illa negatõe et propõe cui additur illa negatio: eqpollet ppõi cõtrarie illi cui additur illa negatio vt qlibet hõ nõ currit: eqpollet isti nullus hõ currit. Et sitr ista: nullꝰ homo nõ currit. eqpollet isti: quilibet hõ currit. ❡ Dr notant in rl̃a negatio negãs: q si ponatur negatio infinitãs: tunc ppões nõ eqpollerent: vt iste nõ equipollẽt: nullũ aĩal nõ idẽ hoĩ est subã: et oẽ aĩal idẽ hoĩ est subã. cũ prima sit flã: et scða vera. ❡ Dr notant imediate sequẽs totũ distributũ a pte subiecti positũ. q alias nõ equalerent. et ppter defectũ istiꝰ cõditiõis iste nõ eqpollent: oĩs hõ aĩal nõ est: et nullus hõ aĩal est. sed dz poni negatio: oĩs hõ nõ aĩal est. et ista eqpollet isti: nullus hõ aĩal est Etiaz ppt defectum istius ɔditõis iste ñ eqpollent. cuiuslibet hoĩs oculus est dexter: et nullius hoĩs oculꝰ nõ est dexter: q in ista: cuiuslz hoĩs etc. negatio nõ ponit imediate pꝰ illũ terminũ hoĩs: et iõ dz sic dici. cuiuslibet hoĩs nõ oculꝰ est dexter Et rõ huius regule est talis: q negatio sic postposita toti distributo mutat qualitatẽ et nõ q̃titatẽ: et sic facit ppões que non fuerunt eiusdẽ q̃litatis eẽ eiusd q̃titatis siue sitis

Contra dicta

arguit pmo sic Si plures ppões eqpollerẽt: tũc plres ppões vni et idẽ ɔdicerẽt. ɔñs est flm et ɔ aristõ. v. methẽphisice: dicentẽ q tm vnũ vni opponit. ergo et illud est flm ex quo hoc sequitur. s. q plures propositiones equipollent. ❡ Scðo sic ar. si pma rl̃a esset vera: sequeretur q vna propõ

eqpolleret sue ꝯdictorie: qꝛ dr i re gula ꝙ illa negatio facit eã eqpollere suo ꝯdictorio:sꝫ ꝯñs est falsũ. igiť .ꝛc. ¶ Tercio sic ar: ꝯ scdam regulã:qꝛ si regula esset vera seqreť ꝙ iste eqpollerẽt: nullus hõ aial ẽ ꝛ oís hõ aial nõ est.ꝯñs est falsum qꝛ pma ꝓpõ est fľa: et scda vera: ꝗ

Ad primũ regula est falsa. Dr ꝙ lꝫ plures ꝓpões nõ eqpollẽtes non possint contradicere vni et eidẽ ꝓpõni:tñ plures ꝓpões eqpollẽtes possũt contradicere vni et eidem ꝓpõni ¶ Ad scdm dr negando ꝯñam:qꝛ rľa intelligť sic: ꝙ aggregatum ex negatõe ꝛ ꝓpõe cui addiť negatio eqpollet ꝓpõni ꝯdictorie opposite illi cui addiť negatio ¶ Ad tertiũ dr negãdo ꝯñam qꝛ deficit illa particula immediate seqns totum distributũ a parte subiecti positum.

Tercia regula ¶ Tercia rľa Si alicui signo vľi vel pticulari preponať ;et postponať negatio:eqpollet suo subalťno. vt iste due eqpollẽt:nõ oís hõ nõ currit: ꝗdam hõ currit.ꝛ dicte regule in his vsibus ꝯtinenť. vᵒ. Pre cõtradic:post cõtra:pre postqꝫ subalter. ¶ Ex istis regľis iferť rľa que talis est Si

Quarta regula duo signa vľia negatiua ponanť in eaď locutione : ita ꝙ vnũ sit i subiecto:ꝛ reliquum in ꝓdicato.primum eqpollet suo cõtrario ꝑ scdam regulã: qñ ei negatio postponiť : et scdm suo ꝯtradctorio ꝑ pmã rľam qñ ei negatio ꝓponiť : vt nichil est nichil : eqpollet huic:qdlibet est aliqd.qꝛ per secũdam regulam nichil nõ : et quodlibet eqpollent: sicut oís non:et nullus.ꝛ ꝑ primã regulã nõ nichil. ꝛ aliqd eqpollẽt.sicut nõ nullus:ꝛ qdã ꝛ sic due pme sũt eqpollẽtes vᵒ. Nõ oís:quidã nõ:oís nõ quasi nullus. Non nullus:qdam:sed nullus nõ:valet oís Nõ aliqs:nullus:nõ qdã õn valet oís. Non alter:neuter: neuter nõ prestat vterqꝫ. vᵒ eqpor

Intelle tercie rľe ¶ Circa hunc textũ notãdum est pmo ꝙ hic ꝯñr p.h.ponit tertiã regulã eqpollẽtiaꝝ q̃ sic dꝫ intelligi. Datis duabus ꝓpõnibꝫ subalternis si i vna eaꝝ ꝓponať negatio toti ꝓpõi: ꝛ etiã postponať negatio toti subiecto: cadens supra totũ seqũes: tũc aggregatũ ex duabꝫ negatõibꝫ : ꝛ illa ꝓpõne cui adduní negatões equipollet ꝓpõni subalterne illius ꝓpõis cui adduní negatões.Exẽplũ vt iste ꝓpões sũt subalterne:qlibet hõ currit:ꝛ qdã hõ currit.Et ideo si i vna eaꝝ ꝓponať negatio signo ꝛ toti subiecto: ꝛ postponať negatio toti subiecto dũmodo ille negationes cadãt supra copulã.vt dicẽdo:nõ qlibet hõ nõ currit:tale aggregatũ eqpollet isti ꝓpõni:aliquis hõ currit.Et rõ huiᵒ rľe ẽ:qꝛ ꝓpões subalťne drũt penes q̃titatẽ:modo negatio ꝓposita destruit q̃titatẽ.ꝛ qꝛ ambe negatões cadũt supra copulã mutuo se impediũt:ꝛ sic nõ mutať q̃litas

Intellectus q̃rte regule **Notãdũ** est ꝯo ꝙ h ꝯñr pe. h.ponit quartam rľam seq̃ntẽ correlarie ex duabus pmis:q̃ sic intelligiť.Si in aliqua ꝓpõne cathegorica ponanť duo signa vľia negatiua negãter capta : vnũ cũ subiecto : ꝛ reliquũ cũ ꝓdicato ante copulã posita: tũc illa ꝓpõ eqpollet alteri ꝓpõni:in q̃ cum subiecto poniť signũ ꝯriũ pmo si-

gno vlī negatiuo: ꝛ cū p̄dicato ponit̄ signū ꝯdictoriū scd̄o signo vlī negatiuo: vt iste eq̄pollēt nichil nichil est: ꝛ quodlibet ē aliq̄d ¶ Dr̄ notāter si ābo ponant̄ i copulā: q̄ꝛ iste nō eq̄pollēt nichil est nichil: et quodlibet ē aliq̄d: q̄ꝛ p̄ma ē negatiua: ꝛ scd̄a est affirmatiua. Ratio hui⁹ rl̄e est talis: q̄ꝛ scd̄m signum eq̄pollet suo ꝯdictorio ꝑ primā regulā: ex q̄ sibi p̄ponit̄ negatio. ꝛ p̄mum eq̄pollet suo ꝯrio ꝑ scd̄am regulā: ex q̄ sibi postponit̄ negatio.

Notādū est tertio q̄ h̄ ꝯn̄r p.hy. ponit aliq̄s x̄sus ad maiorē noticiā de eq̄pollētijs habēdā q̄ debēt sic intelligi. Non oīs eq̄pollet q̄dā nō: siue hoc sit a ꝑte subiecti siue a ꝑte p̄dicati dū tn̄ negatio cadat supra copulā Exēplū vbi a ꝑte p̄dicati. vt sortes nō est oīs hō: eq̄pollet isti: sor̄ q̄dā hō nō est Exēplū vbi a ꝑte subiecti vt nō oīs hō currit: et q̄dā hō non currit. Oīs nō: eq̄pollet nullus: siue hoc sit ī p̄dicato: siue ī sb̄o. Exēplū vbi ī p̄dicato: vt sor̄ oēm hoīez nō videt: et sor̄ nullū hoīem videt. Simil̄r sor̄ oīe vidēs nō est: ꝛ sor̄ nullū vidēs est. Exēplū vbi ī sb̄o vt oīs hō nō currit: ꝛ null⁹ hō currit. Sil̄r ī ꝑte sb̄i: vt sor̄ q̄ oēm hoīem nō videt currit: ꝛ sor̄ q̄ nullū hoīez videt currit. ¶ Nō null⁹: eq̄pollet q̄dā: ꝛ hoc siue ī p̄dicato siue ī sb̄o. Exemplum p̄mi: vt sortes nō nullum animal est: ꝛ sortes ē aliquod aīal Simil̄r ī ꝑte p̄dicati: vt sortes non nullū asinū videt: et sor̄ videt quēdam asinū. Exēplū vbi ī sb̄o vt nō nullum aīal currit: ꝛ aliq̄d aīal currit. et sil̄r ī ꝑte sb̄i: vt sor̄ q̄ non nullū asinū vidꝫ currit: ꝛ sor̄ q̄ vidꝫ quēdam asinū currit. Nullus non eq̄pollet oīs: tā in sb̄o q̄̄ ī p̄dicato ꝛ p̄nt dari exēpla sicut ī p̄cedētibꝫ ¶ Nō aliq̄s eq̄pollet nullus ꝛ hoc siue a parte subiecti siue a ꝑte p̄dicati. Nō q̄dam nō: eq̄pollet oīs: et hoc siue a ꝑte sb̄i siue a ꝑte p̄dicati. Nō alter eq̄pollet neuter. Neuter nō. eq̄pollet vterq̄ Nō alter nō eq̄pollet vterq̄: ꝛ hoc siue a ꝑte sb̄i siue a ꝑte p̄dicati: ꝛ p̄nt dari exempla ꝯformiter ad exēpla p̄cedētia.

Notādū est quarto q̄ istd̄ metrū dꝫ sic exponi Pre ꝯdic: hoc ē ꝑpō ī q̄ negatio p̄ponit̄ sb̄ō sūpto cum signo vlī vel ꝑticulari vel sb̄ō indefinite sūpto talis ꝑpō eq̄pollet ꝯdictorio illi⁹ ꝑpōis cui p̄ponit̄ negatio. exēpla patēt ī p̄ma rl̄a eq̄pollētiaꝝ. Post cōtra: hoc ē ꝑpōvl̄is ī q̄ postponit̄ negatio negās immediate sequēs distributū a ꝑte sb̄i positū: eq̄pollet ꝯrio illi⁹ ꝑpōnis cui addit̄ negatio: ꝛ exēpla patēt ī scd̄a regula ¶ Prepost q̄ subalter: hoc ē ꝑpō in q̄ terio cōi sūpto cū signo vlī vel ꝑticulari: vel sine signo q̄tificāte p̄ponit̄ et postponit̄ negatio negās talis ꝑpō eq̄pollet subalt̄ne illius ꝑpōnis cui adduntur negationes ¶ Aliter potest exponi metrū sic. Pre ꝯdic. id ē aggregatū ex signo q̄tificāte ꝛ negatōe p̄posita eq̄pollet signo ꝯdictorio illi signo cui addit̄ illa negatio vt nō oīs: eq̄pollet q̄dā nō. Post ꝯ: hoc est aggregatū ex signo vlī: ꝛ negatiōe postposita equipollet signo ꝯrio illi signo cui addit̄ negatio: vt oīs nō: eq̄pollet nullus: ꝛ nullus non. eq̄pollet oīs. Prepost q̄ subalter: hoc est aggregatū ex signo vlī vel ꝑticulari ꝛ vna negatiōe p̄posita ꝛ alia postposita eq̄pollet signo subalt̄no illi signo cui addunt̄ negatōes. et exempla hoꝝ patēt ī tertio notabili. Et oīa ista dn̄t intelligi q̄n̄ negatio capit̄ negāter: ꝛ nō q̄n̄ capit̄ infinitāter.

Contra dicta p̄mo ar̄ sic Aliq̄ ꝑpō ꝑticularis eq̄pollet vlī. ḡ ad faciēdū eā eq̄pollere vlī nō opꝫ addere negationē ¶ Scd̄o sic ar̄: iste nō eq̄pollēt: nichil ē nichil. et q̄dlꝫ est aliq̄d: q̄ꝛ vna est affirmatiua: et alia negatiua: ḡ regula est falsa.

Intellectus x̄suum equipollētiaꝝ

Primus intellect⁹ metri pre cōtradic.

Scd̄s intellectus eiusdem.

¶ Tertio sic arguitur: iste nõ eq̃pollent: nõ q̃dã hõ n̄ currit: ⁊ oĩs hõ currit ꝙ ĩcia r'a ẽ fl'a: añs p3: q: vna ẽ negatiua cũ ĩ ea cadat negatio ad copulã: ⁊ alia ẽ affirmatiua. ¶ Ad primũ dr̃ ꝙ l3 aliq̃ ꝑticularis eq̃pollet vli ꝑ hitudinẽ terĩoꝝ: nõ tñ ꝓpt appõem negationũ. ¶ Ad scdm dr̃ cõcedẽdo añs: ⁊ negãdo ꝯñam: q: lz negatio nõ ponit̃ añ copulã q̃d tñ oz ad hoc ꝙ r'a sit vera. ¶ Ad terciũ dr̃ negãdo añs: ⁊ ad ꝓbationẽ dr̃: ꝙ l3 ĩ ea ponat̃ vna negatio ad copulã: tñ illa ĩpedit̃ ꝑ negationem precedentem.

Diffinitio modi.

Modus est adiacẽs rei determinatio: et h3 fieri ꝑ adiectiuũ ¶ S3 duplex ẽ adiectiuũ ¶ Q̃dã est adiectiuũ noĩs: vt alb⁹ niger ⁊ siĩa. Aliud ẽ adiectiuũ v̾bi vt adũbia. s̾m eĩ p̃scianũ: aduerbiũ ẽ vi v̾bi adiectiuũ; Et ideo duplex est modus Unus noĩalis: q̃ fit ꝑ adiectiuũ noĩs Ali⁹ adũbialis: q̃ fit ꝑ aduerbiũ: vt homo currit velociter

Dio mõi

Subdiuisio.

¶ It̃ adũbioꝝ: q̃d determiant v̾bũ gr̃a ꝯpõis: vt ista sex necessario/ ꝯtingẽter/ possibilit̃ impossibilit̃/ vero/ et flõ Alia determiant v̾bũ gr̃a rei v̾bi: vt fortiter agit/ velociter currit. Alia determiant v̾bũ gr̃a tp̃is vt hodie/ cras et alia adũbia tp̃alia Alia adũbia determiant v̾bũ rõne modi: vt aduerbia optãdi/ hortãdi. ⁊ s̾m hoc sumit̃ multipliciter mod⁹ ꝑ aduerbia. ¶ S3 omissis oĩbus aliĩs: solũ nũc de illis dicẽdũ ẽ: q̃ ꝯpõnem determiant vt sũt hi sex necessario/ ꝯtingẽter. ⁊c. Cum eĩ dr̃: hõ necessario sedet. designat̃ ꝙ ꝯpõ sessionis cũ hoĩe sit necc'aria S3 cũ dr̃: hõ currit bñ/ vel velocit̃: sig̃tur ꝙ cursus hoĩs sit bonus: vel velox. et ĩ ista determiatur res v̾bi. in p̃ma vero ꝯpõ Unde solum illi modi qui ꝯpõnem determiant: faciũt ꝓpõem modalẽ: iõ de talibus solũmodo hic intẽdimus Et sumunt̃ q̃ꝗ ꝙ predicti modi noĩaliter. vt possibile/ impossibile/ ꝯtigẽs necc'ariũ/ verũ/ et falsũ. Q̃nq3 adũbialiter: vt possiliter/ impossibiliter/ necessario/ cõtingẽter/ vero/ ⁊ falso

¶ Circa hũc textũ nõndũ est p̃mo ꝙ hic ꝯñr p.h. determiat de modalibus: p̃mo diffiniens istũ terim modus ĩ gñali: q̃ diffinitio d3 sic intelligi. Modus ẽ teri⁹ signs aliq̃d vel aliq̃liter: ꝑ modũ adiacẽtis rei. ꝓ q̃ suũ determiabile accipit̃ Et exquo modus ẽ adiectiuũ. Ideo sciendũ est ꝙ duplex est adiectiuũ. sc3 noĩs vt albus/ niger: ⁊ adiectiuũ v̾bi vt velociter. Et ita duplex ẽ modus: scil3 noĩalis ⁊ aduerbialis. ¶ Itẽ aduerbioꝝ. ⁊c. Hic ꝯñr p.h. ponit diuisionẽ modi. vt eliciat membrũ de q̃ est hic ad ꝓpositũ. Unde hic ẽ ad ꝓpositũ de modis qui faciũt ꝓpõnem modalem. Et sũt isti modi possibile/ ꝯtingẽs/ necesse/ ⁊ ĩpossibile/ ⁊ l3 sint plẽs aliĩ modi: tñ int̃ istos q̃ttuor: ꝓpt̃ ꝓpõnem vel postpõnem negationũ reperit̃ oppõ et eq̃pollẽtia: ⁊ nõ inter alios: iõ solũ determiat de illis q̃ttuor modis ⁊ non de aliĩs

Intellect⁹ diffinitiõis mõi.

Notandũ Est scdo ꝙ isti q̃ttuor termini sc3 possibile/ impossibile/ cõtingẽs

Acceptiones mõꝝ

τ necesse capiunt dupliciter. Uno modo vt sunt termini prime intentionis. Alio modo vt sunt termini scđe intētionis. Primo modo adhuc capiunt dupliciter. Uno modo cathegorematice: τ sic sunt differentie entium τ illo modo capiuntur quando dicit quod aliquod ens est necessariū: aliquod ens est contingēs: et isto modo nō capiuntur in proposito. Alio modo capiūtur sincathegorematice: et sic capiuntur quando faciūt ppōnem modalem strictissime dictam: vt cum dicit. sortes possibiliter est currēs ibi possibiliter ē sincathegorema: τ constituit ppōnem modalem ppriissime dictā ¶ Sed qñ capiunt vt sunt termini secūde intētionis: tunc sunt differētie ppōnum: τ sic faciūt ppōnes modales ꝯpositas τ sic se tenēt a parte subiecti: vel a parte predicati qñ ponuntur in ppōnibus: τ sic iste terminus possibile tantum valet sicut ppō possibilis: et necessariū sicut propō necessaria. impossibile sicut propositio impossibilis. τ contingēs sicut propositio contingens.

Dio ppō nis cathegorice in modalē τ de inesse.

Notādū est tertio φ ppositiones cathegorice sunt duplices. scꝫ modales τ de inesse. ¶ Unde propōnes de iesse sunt ppōes in quibꝫ hoc verbū est non determinat aliquo mō determinante cōpōem: nisi rōe modi signdi accidētalis: vt sūt iste ppōnes: hō est aīal: equus est aīal. ¶ Sed modales sūt ppōes: in quib⁹ copula determinat p aliquē modū in rōe copule: vel in aliqbus ponit aliqs modus tanꝙ subiectū vel pdicatū.

¶ Uñ duplices sūt modi determinātes cōpōeꝫ. Quidā eni determinant cōpōem rōe alicuius modi significādi accñtalis solū: vt sūt aduerbia tpalia. τ de illis nō est h ad propositum. Aliꝗ sunt modi determinantes cōpōeꝫ nō rōe alicuius mōi signdi accñtal: sꝫ ī rōe copule

Que modales cōpositeτ q̄ diuise.

Notandū ē quarto φ duplices sūt modales propōes. s. composite et diuise. Composite sunt ī quibus modus subꝗcitur vel predicatur. τ iste nō sunt pprie ppōes modales: sꝫ sunt vocate modales simplr de inesse: vt hoiem currere est possibile ibi hoc cōplexū hoiem currere: est est subiectū: τ iste teri⁹ possibile pdicatur. τ hoc verbū est sumptū sine aliqua determinatione est copula Silr possibile est hoiem currere. ibi possibile est subiectū: τ hoc totū hoieꝫ currere est pdicatū. τ hoc verbū est sumptū sine aliqua determinatione est copula. ¶ Sed ppōnes mentales diuise sunt ppōnes cathegorice in quib⁹ modus se tenet ex parte copule tanꝙ determinatio eius: q̄ vnit pdicatū mäle pncipale: cū principali subiecto. vt hō possibilit est currēs. ibi iste mod⁹ possibilit est determiatio illius vbi est: q̄ vnit predicatū materiale cū subiecto: τ ille sunt modales ppiissime dicte. τ distinguūtur a ppōibus cathegoricis de inesse.

Contra dicta arguit pmo sic Nullū nōm vel vbū ppōis ē determiatio copule illi⁹ ppōis. sed iste mod⁹ possibile: τ silr necciū sūt subiecta vel pdicata ppōnū. g nō sūt determiationes copule: τ p ꝯñs male dr ī textu φ h ē solū ad ppositū de istꝭ. s. possibile: τ ipossibile. τ sic de aliꝭs.

¶ Scđo sic ar. Nullū purū sincathegorema ē determiatio copule: q̄ ē pur sincathegorema: sed iste teri⁹ possibile ē cathegorema. g male dr φ ē determiatio copule ¶ Tertio sic ar. heri vel cras determiant copulā. nō tñ ꝯstituūt ppōeꝫ modalē: g male dr ī tex. φ ille mod⁹ q̄ ꝯpōeꝫ determiat ppōneꝫ modalē ꝯstituit.

¶ Ad pmū dr φ lꝫ illi teri possibile τ neccīū sint subiecta vel pdicata si capiāt vt sūt teri scđe itētiōis cathegorematici: nō tñ qñ sūt termī

prime ītētōis sincathegorematici ¶ Ad secundū dr̄ q̄ ille ter̄i⁹ possibile non deter̄iet copulā: qn̄ capit̄ cathegorematice: siue sit ter̄i⁹ p̄ie intentiōis siue scd̄e. tn̄ bn̄ deter̄inat copulā qn̄ accipit̄ sincathegorematice ¶ Ad tertiū dr̄ q̄ lz ista adūbia deter̄ient copulā rōe mōi signdi accidentalis: nō tn̄ determināt copulā ea rōe qua dr̄ copula

Diffinitio ꝓpōis modalis.

Ropō modalis est illa: q̄ determiatur aliquo istoꝝ sex modoꝝ possibile/ īpossibile/ ꝯtingēs necessariū/ verū/ et falsuz: vt sortē currere est possibile. et sic de alijs. ¶ Et in istis modalib⁹ verbū dz subijci: modus aūt p̄dicari. Oēs alie ꝓpōes/ q̄ nō deter̄iant ꝑ illos sex modos: dicunt̄ de inesse: id est de simplici inherētia p̄dicati ad sbm. Et ꝑ hoc ptz diuisio ꝓpōis q̄ solet fieri. ꝓpōnuz/ alia modalis/ alia de inesse.

Notabl'e

¶ Ille aūt ꝓpōes que modificant̄ his mōis vero et falso: ad p̄ns relinquūtur. qz in illis eodē mō sumūt̄ oppō ⁊ eq̄pollentia: sicut in illis de inesse. In illis aūt de his q̄ttuor mōis: possibile/ īpossibile/ ꝯtingēs/ ⁊ necessariū: alio mō sumūt̄ oppō ⁊ equipollētie/ vl' ꝯn̄e: vt postea patebit

De mltiplicatiōe modaliū

¶ Sciendū aūt q̄ q̄libet istorū quattuor mōꝝ: q̄ttuor facit ꝓpōes modales. id cū modi sūt q̄ttuor: quater q̄ttuor erunt ꝓpōes. et sic erūt sedecim: verbigr̄a. iste mod⁹ possibile si sumat̄ sine negatōne facit vnā ꝓpōem modalē: vt sortē currere ē possibile. Si aūt sumat̄ cū negatōe posita ad v̄bū: facit secūdā: vt sortē n̄ currere est possibile. Si v̄o cū negatōe posita ad modū: facit tertiā: vt sor̄ currere n̄ ē possibile. Sed cū negatione posita adverbū et ad modū: facit aliā: vt sor̄ nō currere n̄ est possibile: et hoc mō scd̄m vnū quēq̄ alioꝝ mōꝝ sumūt̄ quattuor ꝓpōnes modales.

¶ Circa hūc textū notandū ē primo q̄ hic ꝯn̄r. p. h. deter̄iat de propōe modali Et pōt dupl'r diffinitō expōi Uno mō de modali diuisa: hoc mō. Propō modalis diuisa est ꝓpō cathegorica: in q̄ explicite: siue implicite: siue in mētali cui subordinat̄ illa ꝓpō: adverbū principale copulās extrēa ponit̄ aliq̄s istorū mōꝝ q̄ttuor. s. possibile: īpossibile: ꝯtingēs: et necc̄iū. et sic exponendo diffinitionē dz poni pro diffito hoc complexū ꝓpō modalis diuisa.

Expō diffinitōnis

¶ Alio mō potest exponi de modali cōposita. et tunc diffinitio debet sic intelligi Propositio modalis cōposita est propō cathegorica in qua vnitur aliquis istoꝝ q̄ttuor modoꝝ cū p̄dicato vel subiecto mediante copula nō modificata. ⁊ hec secūda expō magis videt̄ esse scd̄z magr̄m. p. h. vt ptz ex notabili: qd̄ ponit post diffinitionē ꝓpōis modalis: dicens q̄ in modalibus verbum debet subijci: modus vero p̄dicari. quod notabile sic intelligit̄

¶ In modalibus verbum: hoc est dictum: siue ꝓpositio de inesse debet esse subiectum: ⁊ modus dz eē predicatum saltem vbi est predicatio directa. modo istud non potest intelligi de virtute ſmōis de mo-

Intellect⁹ nōbilis

dalib⁹ diuisis: ḡ op₃ ꝙ intelligat̄ de modalib⁹ ꝯpositꝭ Sed tñ ꝓ modalib⁹ diuiſ̄ posset istud notabile sic exponi xbū d₃ subiici.i. xbū d₃ se habere vt determinabile. mod⁹ xo p̄dicari.i. modus deb₃ se hr̄e vt determinatio. q₂ in modali diuisa mod⁹ est determinatio copule: vel principalioris partis copule

De q̄litate modal̄

Notādū est scd̄o: circa q̄litatē modaliu₃: ꝙ ad hoc ꝙ propō modalis diuisa sit affirmatiua req̄rit̄ ꝙ ī ea nulla negatio ponat̄: vel due negatiões supra copulā p̄ncipalē siue supra p̄ncipaliorē partē copule cadētes: vt hō possibiliter ē aïal: vel null⁹ hō possibiliter nō est aïal. S₃ ad hoc ꝙ modalis sit negatiua req̄rit̄ ꝙ vna negatio p̄ponat̄ toti copl̄e p̄ncipali vel p̄ncipaliori parti copule vt ista nō hō possibiliter ē aïal: est negatiua: q₂ in ea p̄ponit̄ negatio toti copule principali. Silr̄ ista est negatiā: hō possibiliter nō est aïal q₂ principalior pars copl̄e sc₃ hoc xbū est: negat̄. ¶ Unde illa ps copule est p̄ncipalior ī modalib₃ ꝫm cuius exigētiā extrema ordinātur ad inuicē q̄tum ad cōgruitatē. Ex dictis p₃ ꝙ ī modalibus nō op₃ negationē p̄poni modo ad hoc ꝙ ipsa sit negatiua: sed req̄rit̄ ꝙ ipsa p̄ponat̄ xbo q̄d ē copula p̄ncipalis: siue principalior ps copule.

Nōbile

De quātitate modalium

Notādū est tercio circa q̄titatē modaliū ꝙ triplr̄ pōt attendi q̄titas ī modalib⁹ diuiſ̄. ¶ Uno modo solū ex p̄te subiecti ꝓpōis modalis: ⁊ sic eodē modo dicēdū est de q̄titate modalium: sicut de q̄titate ꝓpōnum de inesse ¶ Alio modo pōt attēdi ex p̄te modi tm̄: ⁊ sic illa ꝓpō in q̄ ponit̄ iste mod⁹ necesse siue iste modus impossibile sine negatiōe impediēte est vl̄is: et illa ī qua ponit̄ iste mod⁹ possibile sine negatione impediēte: siue iste mod⁹ ꝯtingēs est p̄ticularis. ¶ Alio mō pōt attēdi ex p̄te subiecti ⁊ modi sil̄: ⁊ sic alñ vna et eadē ꝓpō est vl̄is ⁊ singularis: vt sortes necessario est hō illa ex p̄te subiecti ē singularꝭ: ⁊ ex p̄te modi vl̄is. Alñ vna ⁊ eadē propō est p̄ticularis et vl̄is: vt oīs hō possibiliter currit illa ē vl̄is ex p̄te subiecti. et particularis ex parte modi Alñ vna ⁊ eadē ꝓpō ē indefinita ⁊ vl̄is: vt hō necessario currit.

Notādū est q̄rto ꝙ si ī modalib₃ ꝯpositꝭ nō sumat̄ aliq̄d signū q̄tificans ad totū subiectū: tūc ꝓpō est indefinita vt ista: omnē hoīem currere est impossibile: ē indefinita. q̄a hoc totū oēm hoīem currere est sbm̄: ⁊ supponit ꝓ talib₃ ꝓpōib₃ oīs hō currit: tā vocalib₃ tā scriptis q̄ mētalibus: et etiā supponit ꝓ talib₃ dictis: oēm hoīem currere: q̄ nō sunt ꝓpōnes: sed solū orōnes imp̄fecte et si talis ꝓpō vel sibi sil̄is debeat fieri vl̄is: tūc toti dicto deb₃ addi ista dictio ly: ⁊ signū vl̄e neutri generis p̄cedēs illā dictionē: ⁊ silr̄ dicendū est de aliis signis q̄tificātibus. Exemplū: vt oīe ly oēm hominē currere est possibile: quoddā ly oēm hoīem currere est possibile istud ly oēm hoīem currere est possibile: nō ly oēm hoīem currere est possibile: nullū ly oēm hoīem currere est possibile. Et silr̄ dicēdū est de alijs modalib⁹ ¶ Sed de q̄litate modaliū ꝯpositaꝝ eodē mō dicendū est sicut de illis de inesse: ita ꝙ qñ xbū p̄ncipale vniens p̄dicatū materiale cū subiecto negatur: tunc est negatiua: sed quando non negatur: tunc est affirmatiua

De q̄titate modalium ꝯpositarum.

De qualitate ꝯpositarum

Contra dicta ar̄ p̄mo sic: hec est modalis: oēm hoīem possib. est currere: ⁊ tñ illa nō modificat̄ aliq̄ istoꝝ modoꝝ p̄us positoꝝ: ḡ diffio est insufficiēs. ¶ Scd̄o ar̄ sic: hec est modalis: hoīem possibile ē currere: ⁊ tñ xbū nō subiicit̄ s₃ p̄dicat̄ ḡ ꝯ notabile. ¶ Tercio sic ar̄: ī ista

ꝓpōne oēm hoiem currē est possibile subiicit teri9 cōis signo vli deteriatus: q̄ est vlis. et per ꝯñs male dicitur ꝙ est indefinita

AD primū dr̄ negādo ꝯsequētiā: q2 illa diffinitio dat de modali ꝯposita et nō de modali diuisa. ¶ Alit dr̄ distinguēdo minorē. q2 dupl' pōt intelligi ꝙ illa ꝓpō deteriet aliquo illoꝝ modoꝝ Uno modo ꝙ mod9 p̄dicet de illa ꝓpōne: et sic ꝯcedit mior Alio mō: q2 i ea p̄dicatū vnit cū v̄bo mediante copula deteriata aliq̄ modo: et sic negat mior. ¶ Ad scdm dr̄ ꝙ illud notabile maxime h3 v̄itatē de modalib9 ꝯpositis et nō de modalib9 diuisis. ¶ Aliter dr̄ distinguendo minorē: q2 dupl' pōt intelligi ꝙ v̄bū subiiciat. Uno mō ꝙ sit sbm ꝓpōnis: et sic ꝯcedit minor. Alio modo ꝙ se hēat vt deteriabile respectu modi: et sic negatur minor. ¶ Ad terciū dr̄ ꝙ licet ibi subiiciat teri9 cōis mal' capt9 cū signo vli material' capto: nō tñ subiicit terminus cōis cum signo vniuersali significatiue capto.

Rl̄e equipollētiaꝝ

HArum aūt ꝓpōnū modaliū eq̄pollentie siue ꝯsequētie quatuor regulis cognoscūt significatis p has dictiōes Amabimus Edentuli Iliace Purpurea. ita ꝙ vbi sit a. nulla negatio debet poni. Ubi e. debet negatio poni ad verbum seu dictū. Ubi i. ad modū. Ubi v. ponat adverbū et ad modum. vnde versus. E dictum negat. i q3 modū. nichil a. sed v totum. ¶ Itē prima ꝓpositio erit de possibili scda de cōtingēti tertia de impossibili. quarta d necesse. v̄ Possibile ꝯtingēs/ipossibileq3/necesse ¶ Itē oīne: ncēe v3: v3 ipossibile null9: possibile q̄dā: q̄dnō. possibile nō ¶ Amabim9

Prima

Pria rl̄a: Cuicūq3 dicto affirmato attribuit possibile: eid attribuit ꝯtingēs: et ab eodē dicto reōuet ipossibile: et ab ei9 ꝯtradictorie opposito remouet necesse. vt Sortē currere est possibile Sortē currē ē ꝯtingēs Sortē currē est impossibile. Sortē nō currē nō est ncēe ¶ Edētuli.

Secūda

Scda rl̄a Cuicūq3 dcō negato attribuitur possibile: eid attribuit cōtingēs: et ab eod remouet impos. et ab ei9 ꝯtradictorie opposito reōuet ncēe: vt Sortē n̄ cur. ē pos. Sor n̄ cur. ē ꝯti. Sor n̄ cur. n̄ ē impos. Sortē cur. n̄ ē ncēe ¶ Iliace

Tertia

Tercia rl̄a: A q̄cūq3 dcō affirato remouet pos. ab eod dcō reōuet ꝯtin. et eid attribuit ipos. et ei9 ꝯtradcōrie opposito attribuit ncēe: vt Sortē cur. nō ē pos. Sor cur. n̄ ē ꝯtin. Sor cur. ē ipos. Sor n̄ cur. ē ncēe ¶ Purpurea.

Quarta

Quarta rl̄a ē. A q̄cūq3 dcō negato reōuet pos. ab eod reōuet ꝯtin. et eid attribuit ipos. et ei9 ꝯtradictorie oppoito attribuit ncē. vt Sortē n̄ cur. n̄ ē pos. Sor nō cur. n̄ ē ꝯti. Sor n̄ cur. ē ipos Sor n̄ cur. ē ncēe. Istaꝝ aūt rl̄aꝝ exēpla ponūtur in figura sequenti.

Omẽs aũt ille ppões q̃ sũt in p̃ma linea eq̃pollẽt p p̃mã rl̃am et ↄ̃uertunt̃ inter se. q̃ vo in scd̃a p scd̃am: ꝛ q̃ in tercia p terciã: et q̃ i q̃rta p q̃rtam.

Circa hũc textũ nõtdũ est p̃mo ꝙ h ↄ̃n̄r p. h. deteriat de eq̃pollen= tijs siue ↄ̃ñtijs ppõnum modaliũ ↄpositaꝝ: q̃ ↄ̃ñe nõ debẽt ppe dici equipollẽtie: q꜡ i eq̃pollentijs vna ppõ sequit̃ ad aliam: ꝛ ecõtra. mõ sic nõ est i istis ↄsequẽtijs: q꜡ in ca thegoricis nũꝙ ad purã negatiuã sequit̃ pura affirmatiua: vñ licet i istis ↄsequẽtijs bene sequit̃: hoīez currere ẽ possibile: ġ hoiem curre re est ↄtingens. hoīem currere nõ est impossibile: ꝛ nullũ hoiem cur= rere est necesse. tñ nõ sequit̃ econ= tra: hoiem currere nõ ẽ impossibi le: ġ hoiez currere est possibile: q꜡ añs põt esse verum ↄ̃ñte existente falso. Simil̃r nõ sequit̃: nullũ ho= minẽ currere non est necesse: ergo hominẽ currere est possibile. cum añs potest esse verũ: et ↄ̃ñs falsum Etiã ar̃ in istis duabꝫ ↄsequẽtijs a ppõe hñte plures causas v̾itatis ad ppõnem hñtem vnã causã tñ.

Et ponit p. h. de istis ↄ̃ñtijs q̃t= tuor regulas. P̃ria regula signifi cat̃ p istã dictionẽ Amabimus. et satis pꝫ regula i textu. Scd̃a regu la significat̃ p istã dictionem. Edẽ= tuli. Tercia regula p istã dictionẽ Iliace. Quarta regula p istam di= ctionẽ. Purpurea. Et p quãlibet istarũ dictionũ significant̃ q̃tuor ppões p quattuor vocales. Unde p primã vocalẽ q̃ ponit̃ in p̃ma sil laba: q̃cunq; sit illa: significat̃ ppõ de possibili Et per scd̃am positã in scd̃a sillaba: significat̃ ppõ de con tingẽti. Et p terciã positã in tercia sillaba: significat̃ ppõ de impossi= bili. et p quartã positam i quarta sillaba: sig̃tur ppõ de necessario.

Notandũ est scd̃o ꝙ qñ ista littera. A ponit̃ in p̃ma sillaba alicuius ista rum dictionũ: tunc significat̃ ꝙ in p̃ma ppõne i qua p̃dicatũ est iste modus possibile: nulla ponitur ne gatio: nec ad dictũ nec ad modum Et qñ ponit̃ in scd̃a sillaba: tunc si gnificat̃ ꝙ i ppõne de ↄtingẽti nõ ponit̃ negatio: nec ad dictũ nec ad modũ. Et qñ ponit̃ i tercia sillaba tunc significat̃ ꝙ i ppõe de impos sibili nõ ponit̃ negatio: nec ad di= ctum nec ad modũ: Et qñ ponit̃ in quarta sillaba tũc significat̃ ꝙ in ppõne de necessario nõ ponit̃ ne= gatio: nec ad dictũ nec ad modum A

Simil̃r ista littera e. qñ ponit̃ in p̃ma sillaba: tunc significat ꝙ i ppõe de impossibili poĩt̃ negatio ad dictũ et nõ ad modũ. Et qñ po= nitur i scd̃a sillaba: tunc significat ꝙ in ppõne de ↄtingẽti ponit̃ ne= gatio ad dictũ ꝛ non modũ. Et qñ ponit̃ in tercia sillaba: tunc signifi cat ꝙ in ppõne de impossibili po= nit̃ negatio ad dictũ ꝛ non ad mo dum. Et qñ ponit̃ in quarta silla= ba: tunc significat ꝙ in ppõne de necessario ponit̃ negatio ad dictũ ꝛ non ad modum. E

Similiter si ista littera i. ponatur in prima sil= laba: tunc significat ꝙ in proposi= tione de possibili ponitur negatio ad modum: et non addictum. I

Et qñ ponitur in secunda sillaba: tunc significat ꝙ in ꝓpõe de ꝯtigẽti ponit negatio ad modũ: ⁊ nõ ad dictum. Et qñ ponit in tertia silla ba: tunc significat ꝙ in ꝓpõe d im possibili ponit negatio ad moduȝ ⁊ nõ ad dictũ. Et qñ ponit in quar ta sillaba: tunc sigt ꝙ in ꝓpõne de necessario ponitu: negatio ad mo dum ⁊ nõ ad dictũ. ¶ Silr quãdo ista lra v. ponit i prima sillaba: tc significat ꝙ in ꝓpõe possibili põi tur negatio ad modũ: ⁊ nõ ad dcm Et qñ ponit in secũda sillaba tũc sigt ꝙ in ꝓpõe de contingẽti poni tur negatio ad dictũ ⁊ ad modum Et qñ ponit in tertia sillaba: tunc sigt ꝙ in ꝓpõe de impossibili põit negatio ad dictũ: et nõ ad modum Et qñ ponit in qrta sillaba: tunc si gnificat ꝙ in ꝓpõne de necessario ponit negatio ad dictũ: ⁊ ad mod

Expõ versus E dic tũ negat

Notãdũ ẽ tertio ꝙ ad ma ioꝛẽ declaratõeȝ dictoꝛum hñdã ponit talis versus E dictũ negat: iqꝫ modũ: nihil a: sȝ v totũ. Et dȝ iste textus sic intelli gi E dictũ negat. id est ista vocalis e. sigt: ꝙ in ꝓpõe que denotatur ꝑ sillabã in qua põit ista lra e. debȝ poni negatio ad dictũ tm̃. Iqꝫ mo dũ. i. ista vocalis i. sigt ꝙ in ꝓpõne q̃ denotat per sillabã in qua poni tur ista lra i. debet negatio põi ad modũ tm̃. Nihil a. i. ista lra a. dño tat: ꝙ in ꝓpõne q̃ sigtur ꝑ sillabã in qua ponit ista lra a. non dȝ ipõi negatio ad dictũ: nec ad modũ. sȝ v totum. i. ista vocalis v. denotat ꝙ in ꝓpõe q̃ sigtur per sillabã i qua ponit ista vocalis v. dȝ poni nega tio ad dictũ ⁊ ad modũ. ¶ Uñ per dictũ in ꝓpõe intelligr aggꝛegatũ ex actõ et vbo infinitiui mõi vl ag gregatũ ex ntõ ⁊ vbo ipsonali fini ti modi.

Quid di ctum.

Notãdũ est quarto ꝙ ex quo possibile ⁊ contingẽs cõuertũ tur: ideo cuicũqꝫ attribuit vnũ illo rum: eidẽ attribuit reliquũ. ⁊ a q̃ cunqꝫ remouet vnũ: ab eodẽ remo uet reliquũ. Et ex quo possibile et ipossibile opponũtur. iõ cuicunqꝫ attribuit vnꝰ illoꝝ modoꝝ: ab eo dem reõuet et reliquũ. ⁊ econtra. Et qꝛ ꝓpõ de possibili vera in sẽsu ꝯposito est ideo vera: qꝛ dictũ eiꝰ sup ponit ꝑ ꝓpõe necessaria: vel cõtin genti nõ necessaria si est affirmati ua: vel pꝛo ipossibili si est negatia. Et si aliqua ꝓpõ est necessaria: vel contingẽs non necessaria: tũc sua ꝯdictoꝛia nõ est necessaria. Et si a liqua ꝓpõ non ẽ possibil: tũc ẽ im possibilis: ⁊ si est impossibilis: sua ꝯdictoꝛia est necessaria. iõ si alicui dicto attribuit possibile: ab eiꝰ ꝯ dictoꝛio oppõito remouet necesse Et si ab aliquo dicto reõuet possi bile: eius ꝯdictoꝛio opposito dȝ at tribui necesse. ¶ Ex dictis patet ꝙ iste ꝯñe tenent virtute istarũ re gularũ Quarum pꝛima ẽ. Si vna ꝯdictoꝛiaꝝ est necessaria: vel cõtin gens nõ necessaria: et ipa habeat ꝯdictoꝛiã: sua ꝯdictoꝛia erit nõ ne cessaria vel ipossibilis. ⁊ ecõtra: si aliq̃ ꝓpõ non ẽ necessaria vel ipos sibilis: ⁊ hȝ ꝯdictoꝛiã: tũc sua ꝯdi ctoꝛia erit nõ necessaria vel ꝯtigẽs ¶ Secũda rla talis est. Si aliqua ꝓpõ est necessaria et ipa habeat ꝯ dictoꝛiã: sua ꝯdictoꝛia erit ipossi bilis: ⁊ econtra. ¶ Tertia regula talis ẽ Si aliqua ꝓpõ est contigẽs non necessaria: sua ꝯdictoꝛia erit etiã ꝯtingẽs. Causa istaꝝ triũ rla rum patebit in logica.

Fũdamẽ ta rlaruȝ pe. hispa ni.

Contra dicta arguit pmo sic Ꝓpõnes eqpollẽtes dñt eẽ eius dem qlitatis: sed in istis ꝯñtijs ꝓ pões nõ sũt eiusdẽ qlitatis: ḡ ñ sũt equipollẽtes ¶ Scdo sic ar. in eq pollẽtijs vna ꝓpõ seqtur ad aliam et econtra: sed sic non est i istis cõ seqñtijs: vt patuit in pꝛio notabili ḡ nõ ẽ eqpollẽtia. ¶ Tertio sic ar contingẽs ⁊ possibile se hñt vt su piꝰ et inferiꝰ. ḡ male dictũ ẽ ꝙ pos

sibile ꝛ cōtingēs conuertuntur.

Ad primū dr ꝙ hic nō est eq̄pollentia ꝓprie dicta. sed capiendo eq̄pollētiam generaliter ꝓ quadā ꝯña tenēte virtutē aliq̄ꝝ regulaꝝ: sic bñ est eq̄pollentia. ¶ Ad scdm dr simili forma: ꝛ eodē mō sicut pri⁹. ¶ Ad tertiū dr ꝙ lz cōtingēs sit inferi⁹ ad possibile si capiaꝶ specialiꝶ: nō tñ si capiaꝶ cōiter. ꝛ primo modo nō capitur in ꝓposito.

Regule eq̄pollen ¶ Item eq̄pollētie siue ꝯñe modaliū pñt haberi per has

Pria regula. regulas. ¶ Prima regula. Oēs ppōnes de possibili: et ipossibili equipollēt ṽbo seu dicto similiꝶ se hñte: ꝛ modo dissimiliꝶ. vt Sortē currere ē

Secūda regula possibile: et Sortē currere ñ est impossibile. ¶ Secūda regula. Oñs ppōes de possibili et necessario equipollēt verbo ꝛ modo dissimiliter se hñtibus. vt Sortē currere ē possibile: et Sortem nō currere nō est necesse. ¶ Tertia

Tertia regula. Oñs ppōnes de impossibili: et de necesse eq̄pollent verbo dissimiliter se habente: et modo similiter. vt Sortem currere nō ē impossibile: et Sortez non currere non est necesse. ¶ Ex omnibus istis vna regula generalis formatur ad modales ōs ¶ Et intelligitur modus similiter et dissimiliter se habere: q̄ntum ad affirmationē et negationē. vt dicatur se hrē similiter cum affirmaꝶ i vtraq̄: vel in vtraq̄ negatur. Dissimiliter aūt: qñ affirmatur i vna et negatur in alia. Et eodem mō itelligēdū est de verbo sicut dictum est de modo Et sciendū est ꝙ in p̄dicta regula non facimus mentionē de contingēti: eo ꝙ ꝯtingēs conuertitur cū possibili. vnō idem est iudiciū de propositionibus vtriusq̄.

¶ Circa hūc textū notandū ē primo ꝙ hic ꝯñr .p.h. ponit alias regulas eq̄pollentiaꝝ ppōnum vere modaliū. Et dz prima rła sic intelligi. Propōes de possibili: ꝛ propōnes de impossibili diuise: quaꝝ subiecta ꝛ predicata eodē mō accipiūtur in vna sicut in alia: quaruȝ vni preponiꝶ negatio mō et verbo vnienti p̄dicatū materiale cū subiecto: eq̄pollent. Exempluȝ: vt iste due equipollent: oīs hō nō possibiliter est asin⁹: et oīs hō impossibiłr est asinus. ex quo non possibiliꝶ et ipossibiłr equiualēt: sicut nō quidā ꝛ nullus. ¶ Secūda rła dz sic itelligi: ꝙ due ppōes vna de possibili: ꝛ alia de necessario: quaꝝ vni p̄ponitꝶ negatio mō: et etiā postponiꝶ: dū nulla alia fiet mutatō eq̄pollēt vt iste due equipollēt: oīs hō necessario est aīal: ꝛ oīs hō nō possibiłr nō est aīal. ex quo nō possibiliꝶ nō ꝛ necessario equalent: sicut nō quidā nō: et oīs. ¶ Tertia regula dz sic intelligi: ppōes de necessario ꝛ ipossibili: in quarū vna pōiꝶ negatio post modū: dūmō sint similiuȝ terminoꝝ: simili mō supponētium equipollēt: vt oīs hō necessario ñ est aīal. ꝛ oīs hō possibiliꝶ est aīal cū necessario nō. ꝛ impossibiłr equipollent: sicut oīs nō: et nullus. Et isto mō sumūtur eq̄pollētie i modalibus ex parte modi.

Intellectus p̄me regule

Intellectus secunde rłe

Intellect⁹ t'tie regule

Quō sumi tur equi= pol.ex p= te dicti

Notādū est scđo q̄ i modalibus diuisis pōt etiam sumi eq̄pollētia ex pte dicti obseruando q̄ mod⁹ maneat idez: ⁊ silr teneat in ambabꝫ ꝓpōibus Vñ dictū in ꝓpōe diuisa vocat totū illud: qđ remāet remoto modo. Et sic eodē mō sumitur eq̄pollētia in modalib⁹ sicut in illis de inesse. s. p ꝑpōez negatōis tm̄ ad sig̃ vlia. vl' pticlaria Vel p postpōez tm̄. vel per postpositionē ⁊ ꝑpōem silr retētā eadē copula: eadē q̄litate et q̄titate: et suppositiōe terioꝝ. Exēplū primi: vt nō oīs hō possibilr est albus eq̄pollet isti: aliq̄s hō possiblr est alb⁹. Exemplū secūdi: vt oīs hō non possibilr est alb⁹. eq̄pollet isti nullus hō possibilr est albus. Exēplū tertij: vt nō aliquis hō nō possibilr est albus. et oīs hō possibilr est albus. Etiā in modalib⁹ diuisis pōt sumi eq̄pollētia ex pte dicti et mōi simul modi silr. Pro quo dant tales rle.

De equi= pol. ex p= te dicti et mōi siml'

Pria rla ¶ Pria regula. Si in aliq̄ ꝓpōe ꝑponat negatio signo ⁊ mō: talis ꝓpō eq̄pollet vni ꝓpōi de signo ꝯdictorio opposito: ⁊ mō ꝯdictorie opposito: teris tn̄ eodē mō supponētibus: vt iste due eq̄pollēt: n̄ oīs hō possibilr est asin⁹: ⁊ quidā hō nō impossibilr est asin⁹. ¶ Secunda regula ē. Si in aliq̄ ꝓpōe ponatur negatio post modū ⁊ signū: dū mō talis ꝓpō sit vlis negatiua ex pte signi subiecti et mōi: eq̄pollet ꝓpōi de signo ꝯrio: et mō ꝯdictorie opposito mō cui postponit negatō. vt iste eq̄pollēt: oīs hō necessario nō currit: ⁊ nullus hō possibilr currit. ¶ Tertia regula ē Si in aliqua ꝓpōe preponat negatio signo ⁊ mō: ⁊ alia postponat ābobus: si talis ꝓpō ē affirmatiua eq̄pollet ꝓpōni in q̄ nulla ponit negatio de signo subalterno: ⁊ modo subalterno. vt iste eq̄pollēt. nō oīs hō necessario nō currit: et quidam hō possibilr currit. Sꝫ si est negatiua: eq̄pollet vni negatie de sign

Secūda.

Tertia

⁊ modo subalternis: i qua postpōitur negatio in ambab⁹: vt iste due eq̄pollent: nō oīs hō ipossibilr nō currit: ⁊ quidā hō possibilr nō currit. ⁊ econtra. Et ista eq̄pollētia sumit ſm ꝓpōes de diuisis modis

Notādum est tertio q̄ ꝑter equipollē tias modaliū diuisarū ⁊ cōposita rū est adhuc vnus ali⁹ mod⁹ eq̄pollentiaꝝ in modalib⁹ cōpositis: scꝫ sumendo equipollētiā ex parte dicti solū: retēto eod mō: ⁊ iste mod⁹ sumēdi equipollētias ē silis modo eq̄pollentiaꝝ de inesse: scꝫ p ꝑpōez negatōis tm̄ ad dictū. vt nō omnē hoiem currere est possibile: dū mō negatō cadat ꝑcise supra dictū: eq̄pollet isti: quendā hoiem nō currere est possibile. Vel per postpositōnē negationis tm̄: vt oēꝫ hoieꝫ nō currere est possibile: ⁊ nullū hoīez currere est possibile. Vel p ꝑpōez ⁊ postpositionē silr: vt nō oēꝫ hoieꝫ nō currere nō est possibile. eq̄pollet isti: quendā hoieꝫ currere ē possibile. Et iste eq̄pollētie cognoscūtur p regulas prius positas de ꝓpositionibus de inesse.

Ali⁹ m⁹ d⁹ eq̄p. i cōposit

Notandū est q̄rto q̄ eq̄pollentie ꝓpōnum modaliū diuisaꝝ pñt hr̄i etiā per quattuor rl'as pri⁹ positas signi ficatas p istas dictōes. s. Amabi⁹. Edentuli. ⁊c. ¶ Et tunc pria regula dꝫ sic expōi. s. Amabim⁹: q̄ ꝓpōnes modales diuise quaꝝ vna ē de possibili: in q̄ nulla ponit negatio et alia de ꝯtingēti: in q̄ etiā nulla ponit negatio: ⁊ tertia de ipossibili: in qua vna negatio pōit añ modū: et quarta de necio: in q̄ ꝑponit negatio mō: et etiā postpōit: dum mō sint similiū terioꝝ: silr mō supponentiū: equipollēt. vt iste ꝓpositiones equipollent. hoiem possibile est currere: hoiem contingēs est currere. hoiem nō impossibile est currere: ⁊ hoiem nō necesse est nō currere. ¶ Sed secūda regula scꝫ

Applicatio rl'arū p. h. ad diuisas.

Amabi⁹.

Eventuli Eventuli.sic exponit᷑:q̄ ppões q̄r vna ē de possibili:in qua ponit᷑ negatio post modū:et alia de ꝯtigēti in qua etiā postponit᷑ negatio mō: ⁊ alia de ipossibili: in qua ꝑponit᷑ ⁊ postponit᷑ negatio mō:⁊ q̄rta de necessario:in qua solū ꝑponit᷑ negatio mō:equipollent:vt iste ppões eq̄pollent:hoīem possibile est nō currere.hoīem cōtingēs est nō currere. hoīem nō impossibile est nō currere.et hoīem nō necesse est currere.Et dꝫ hic obseruari similis suppō terioꝝ. ¶ Tertia regula ē scꝫ

Iliace Iliace:que sic exponit᷑.ille ppões quarū vna est de possibili:in qua negatio ꝑpōit᷑ mō solū.⁊ alia de cōtingēti i q̄ etiā negatio ꝑpōitur mō solum.et alia de impossibili:in qua nulla ponit᷑ negatio:siue post modū:siue ante modū. ⁊ alia de necessario:in q̄ ponitur negatō post modum: dūmō termi sili mō supponāt:eq̄pollent. vt hoīeꝫ non possibile ē currere. hoīem nō contingēs est currere.hoīem ipossibile est currere.et hoīem necesse est nō currere. ¶ Quarta regula.scꝫ

Quarta regula Purpurea:sic intelligi᷑. q̄ ppões quarū vna est de possibili: in q̄ preponit᷑ ⁊ postponit᷑ negatio mō: et alia de ꝯtingēti:in qua etiā ꝑpōit᷑ ⁊ postponit᷑ negatio modo. ⁊ alia de impossibili:in qua postponitur negatio mō.⁊ alia de necessario: i qua nulla ponit᷑ negatio:dūmodo teri sili mō supponant:equipollēt vt iste equipollent.hoīem nō possibile est nō currere. hoīeꝫ nō cōtingens est nō currere. hoīem ipossibile est nō currere. et homineꝫ necesse est currere.

Contra dicta primo ar᷑ sic. Iste due ppões scilicet hoīem nō possibile est currere.⁊ oēm hoīem impossibile est currere.non eq̄pollent:⁊ tñ in illis verbū se hꝫ simil᷑ ⁊ modus dissilr. ḡ prima regula ē fl̄a. ¶ Scd̄o ar᷑. Iste non eq̄pollēt omis hō possibilit᷑ nō currit:⁊ nullus homo possibilit᷑ currit. ⁊ tamē ibi retinet᷑ idē mod⁹ ex parte dci: oīa eodē mō fiunt sicut in illis de inesse:ḡ male dictū est q̄ modales eq̄pollēt ex parte dicti sicut ille de inesse. ¶ Tertio ar᷑ sic. iste due ñ eq̄pollent:nō oēm hoīem eē asinū est possibile. ⁊ quēdā hoīem nō eē asinū est possibile. ḡ tertiū notabile est falsum. añs patet: q: ista:nō oēm hoīem esse asinum est possibile:est negatiua. cū preponat᷑ negatio toti propositiōi.⁊ alia est affirmatiua.

Ad pmū dr᷑ negando cōsequentiā:q: in prima regula dicitur q̄ teri deberēt eodē mō supponere.mō sic nō est hͅ. ¶ Ad scd̄ꝫ dr᷑ negando ꝯñam:q: mod⁹ nō tenet᷑ ibi silr᷑.ex quo ī vna negat᷑ ⁊ ī alia nō. ¶ Ad tertiū dr᷑ distinguendo añs: et ꝓbationem eius:q: illa negatio nō:potest cadere solū supra dictū:⁊ sic negatur añs:⁊ silr᷑ eius probatio.vel pōt cadere supra totam ppōem:⁊ sic conceditur antecedens:⁊ silr᷑ eius probatio. et negatur consequentia.

De oppōne modalium. ¶ Item ppōnū modalium: alie sunt cōtrarie:alie subcōtrarie:alie contradictorie: alie subalterne. Unde oēs ppōes que sūt in quarta linea de purpurea ꝯtrariātur omnibus his que sunt in tertia linea de iliace. Et oēs que sūt in prima linea de Amabim⁹ subcontrariātur his que sūt in secūda linea de Edētuli. ¶ Item primus ordo et tertius ꝯtradicūt: et similiter secundus et quartus. ¶ Item primus ordo subalternatur quarto:⁊ silr᷑ scd̄s tertio. Jͧ.

Tercius est quarto semp cōtrarius ordo. Sit tibi linea subcōtraria pma scde. Tertius est pmo ɔtradictorius ordo. Pugnat cū quarto ɔtradicendo scds. Prima subest quarte: vice particularis habens se. Hanc habet ad seriē se lege scda sequentem. Vel Ordo subalternus est pmus siue secundus.

¶ Circa hunc tertiū notandū ē pmo q̄ hic aūr. p. h. determinat de oppōnibus modaliū ꝓpōnū: pmo ponens diuisionē que sic debet intelligi. De numero ꝓpōnū modaliū quedā sunt ꝓpōes ɔ̄rie: alie sunt ꝓpōes subɔ̄rie: alie ɔtradictorie: et alie subalterne. Vñ iste modus necesse ꝛ iste modꝰ ipossibile se hn̄t ɔ̄rie: sicut hoc signū oīs: ꝛ hoc signū nullus. Et iste modus possibile et iste modꝰ necesse se hn̄t subalterne Et siłr ipossibile et possibile non: subalternanꝭ. Sed possibile ꝛ possibile nō: se hn̄t subɔ̄rie Et necesse ꝛ possibile nō se hn̄t ɔ̄dictorie. Similr ipossibile ꝛ possibile se hn̄t ɔ̄dictorie. Ista tn̄ diuersitas modorū non sufficit ad hoc q̄ aliq̄ ꝓpōnes sint opposite: sed cū hoc reqrūtur cōditiones reqsite ad hoc q̄ ꝓpōes de inesse opponātur que posite sunt circa primam figuram

Intellectus diui

Notādū est secundo q̄ oppōnes in modalibus compositis eodē mō sumūtur sicut in illis de inesse. ita q̄ singlaris affirmatiua contradicit singulari negatiue: dūmō obseruantur conditiones reqsite ad ɔ̄dictionē. vt iste due. hoc ly hoīem currere ē possibile: ꝛ hoc ly hoīem currere n̄ est possibile. ¶ Siłr vlis negatia ꝛ particularis affirmatiua cōtradicūt: vt nullū ly hoīem currere ē possibile: ꝛ aliquod ly hoīem currere est possibile. Et siłr vlis affirmatiua: ꝛ pticularis siue indefinita negatiua obſuatis cōditionibus cōtradicūt. vt iste due ɔ̄dicūt. omē ly hoīem currere est possibile. aliqd ly hoīem currere nō est possibile. ¶ Siłr particularis affirmatiua vł indefinita: et pticularis negatiua vel indefinita obſuatis ɔditionibus subcōtrarianꝭ: vt aliqd ly hominē currere est possibile: et aliqd ly hoīem currere nō est possibile. Siłr hoīem currere est possibile: ꝛ hoīem currere nō ē possibile subɔ̄rianꝭ. ¶ Siłr vlis affirmatiua: ꝛ vniuersalis negatiua cōditionibus obſuatis: ɔ̄rianꝭ: vt oē ly hoīnem currere est possibile: ꝛ nullū ly hominē currere ē possibile. ¶ Similiter vlis affirmatiua: et pticularis affirmatiua: siue vlis negatiua ꝛ pticularis negatiua: subalternantur conditiōibus obſuatis. vt omē ly hoīem currere est possibile: et aliquod ly hoīem currere est possibile. Siłr iste subalternanꝭ: nullū ly hoīez currere est possibile: ꝛ aliqd ly hoīem currere nō ē possibile.

De oppōne modaliuz compositarū

Notādū est tertio q̄ ɔ̄sr videndū ē de oppōne ꝓpositionū modaliū diuisarū Vñ alique ꝓpōes diuise sunt d̄ subiecto singulari: ꝛ tales si sint de similibus modis: ꝛ vna sit affirmatia et alia negatia: in qua negatio p̄ponitur mō: obſuatis cōditiōibꝰ: opponūtur ɔ̄dictorie: vt sorꝭ possibiliter est hō: sortes non possibiliꝭ est hō. ¶ Si vero sint de modis cōtradictorijs obſuatis ɔditionibꝰ: opponūtur cōtradictorie: vt sortes possibiliter est hō. ꝛ sortes ipossibiliter ē homo. Siue sorꝭ necessario est homo: et sortes possibiliter nō est homo. ¶ Si vero tales ꝓpōes sint de subiectis cōibus: et sint de modis contrarijs: obseruatis conditiōibꝰ ad oppositionem ɔtrariā requisitis ɔtrarianꝭ: vt oīs homo

De oppōne modaliū diuis.

necessario est animal: ꝛ ois hō im possibiliꝭ est aial Si vero sint de modis ꝯtradictorijs: conditionibꝰ ad oppōem ꝯdictoriā requisitis obſuatis: cōtradicūt. vt ois hō nccio est aial. et quidā hō possibiliꝭ nō est aial. Siliꝭ ois hō impossibiliter ē aial: ꝛ quidā hō possibiliꝭ est aial. Sed si sint de modis subꝯrijs obſuatis cōditiōibus ad oppōē subcōtrariā requisitis: subcōtrariantꝭ vt hō possibiliꝭ est aial. et hō possibiliꝭ nō est aial Si vero sint de modis subalternis: obseruatis ꝯditionibus ad oppōem subalternā requisitis opponūtur subalterne. vt ois hō nccio ē aial. et aliqs homo possibiliꝭ ē aial Siliꝭ ois hō ipossibiliꝭ ē aial: ꝛ quidā hō possibiliter non est animal

Adhuc d̄ oppositione modaliū dicam:

Notādū est quarto q̄ si ppōes modales de subiectis cōibꝰ sint similiū modoꝝ: tunc si sint de modo vlī: quarū vna est affirmatiua ꝛ alia negatiua: in qua negatio ponitꝭ post modū: conditionibꝰ obseruatis ad ꝯrietatem requisitis: opponūtur cōtrarie. vt ois hō necessario est aial: et ois hō necessario nō ē aial. Similiꝭ ois hō ipossibiliter est aial. et ois hō impossibiliter non est aial: ¶ Sed si eēnt de modo vlī: ꝛ in vna ppōne preponeretur negatio vna modo: et alia postponeretꝭ modo. et in alia pponeretur vna negatio modo: et non postponeretur. obseruatis cōdictionibꝰ ad oppōnē subcontrariā requisitis: subcōtrariantur. vt aliquis hō non necessario nō currit. et aliqs hō non necessario currit. Similiter aliquis hō nō ipossibiliter currit: et aliqs hō nō impossibiliter non currit. ¶ Sed si sint de siīibus modis vlibꝰ: i quarum vna pponitꝭ negatio modo: et in alia non: obseruatis ꝯdictionibus ad oppositionē ꝯdictoriā requisitis opponūtur ꝯdictorie. vt omnis hō necessario est aial: et aliqs hō nō necessario est aial. Siliꝭ ois homo impossibiliter est aial: ꝛ aliquis hō nō impossibiliter est aial ¶ Sed si tales propōnes sint de similibus modis vniuersalibus: i quarum vna preponitur ꝛ postponitur negatio modo: et in alia nec pponitꝭ nec postponitꝭ: obseruatis cōdictionibus ad oppōnem subalternam requisitis: subalternantur vt ois hō necessario est lapis: ꝛ aliquis hō nō necessario nō est aial Similiter ois hō ipossibiliter est aial et ois hō nō ipossibiliter non est aial Et siliꝭ pꝫ dici de modalibꝰ q̄ sunt de siīibꝰ modis pticularibus ¶ Tunc ibi. Unde oēs ppōnes. ꝛ. c. Hic dicit. p. h. ꝯñter: q̄ ppōnes de quarta linea et tercia ꝯriantur. Et de prima ꝛ scda linea subꝯriantꝭ Sed de scda et quarta ꝯdictoriantꝭ: et similiter de tertia et de prima Et ppōnes de quarta et de prima subalternantꝭ. et siliꝭ de tertia et scda. Sed exponendo illas regulas de modalibus cōpositis: totū falsum est. et exponēdo de diuisis) sicut patuit in quarto notabili lectionis precedētis (verum est. q̄ autē nō est verū de modalibꝫ ꝯpositis ꝯsequēter videbitur in logica.

Cōtradicta primo sic arguitur. Iste non sunt ꝯrie. hominē currere nō est possibile: et nullū hoiem currere non est possibile: cum sint simul vere. et tamē vna est i tertia linea: et alia est i quarta: ergo textus est falsus: qui dicit q̄ ppōnes de quarta linea et de tertia cōtrariantꝭ. ¶ Scdo sic arguitꝭ iste nō sunt ꝯdictorie ens eē ens est necesse et ens eē ens nō est necesse: cuꝫ sint simꝭ vere. et tamen vna ponitꝭ in quarta linea: et alia in scda ḡ textus est falsus q̄ dicit q̄ propositiones de quarta linea et scda cōtradictoriantur ¶ Tertio arguitꝭ sic. iste non sunt subcōtrarie. ho-

minē esse asinū est possibile: et homine nō esse asinū est possibile: cū pñt sil' esse fl'e: ꝛ tñ vna est i pma linea: et alia i scda: ḡ textus ē fl'us q̄ dicit ꝙ oēs tales ꝓpōes subꝯriant Respōdet ad oēs tres rōes sil'r: dicēdo ꝙ textus nō intelligit de modalibꝫ ꝯposit' sꝫ dꝫ intelligi de diuit' si debeat esse v'us. et si de ꝯposit' itelligat ē fl'us: ꝛ nō tenēdꝰ

Questio addita p thomā bricot. Querit vtrū ꝓpōnes de cōtingēti spālr capto faciāt oppōnes / eq̄pollentias / et ꝯñas cū alijs modalibꝫ ꝛ inter se Arguit ꝙ non qꝛ nō sequit: deus necio ē deus: ḡ deꝰ ꝯtingēter ē deus. Silr iste nō ꝯ̄dicunt: oē ens necio est deus: ꝛ aliqḋ ens ꝯtingenter ē deꝰ: cū sint sil' fl'e: ḡ ꝓpōes de ꝯtingenti spālit capto nō faciunt eq̄pollētias ꝛ oppōnes cū alijs modalibꝫ ❡ Scḋ ꝯ sic: si tales ꝓpōes haberēt oppōes inter se: ꝯseq̄ret ꝙ due ꝯ̄rie possent sil' esse v'e: ꝛ due subcōtrarie false. ꝯñs ē fl'm: ḡ et añs: ꝯña pꝫ: qꝛ si ꝓpōes de ꝯtingēti spālr capto opponerent inter se: tunc iste erūt ꝯ̄rie nullū ens ꝯtingēter est deꝰ: ꝛ nullū ens ꝯtingēter nō est deꝰ. Et silr iste erūt subꝯ̄rie: aliqḋ ens ꝯtingēter ē deꝰ: ꝛ aliqḋ ens ꝯtingēter ñ est deus: sꝫ due pme sūt sil' v'e: ꝛ ∓e sil' fl'e: ḡ due ꝯ̄rie erūt sil' v'e: et due subꝯ̄rie sil' fl'e. ꝛ p ꝯñs due ꝯ̄dictorie sil' v'e: ꝛ etiā due sil' fl'e: vt pꝫ p rōem p̄us factā. ❡ In oppositum ar: qꝛ tales ꝓpōes sūt cathegorice ḡ vel habēt oppōes et eq̄pollētias inter se / vel cum alijs modalibus.

A ceptiones ꝯtin. spālr dci.

Notandū est pmo ꝙ contingens spālit capiēdo ipsū pōt capi triplr. Uno mō ∓e intētionalit: ꝛ tunc vꝫ tm̄ sicut hoc ꝯplexū ꝓpō q̄ neq̄ ē necia neq̄ ipossibilis: ꝛ sic facit ꝓpōem modalem ꝯpositā. ❡ Alio mō pōt capi pme intētionalr: ꝛ tunc tantū vꝫ sicut hoc ꝯplexū: ens quod pōt esse ꝛ pōt nō esse: et sic nō facit ꝓpōnem modalē: sed ē v'a entis: qꝛ entiū aliq̄ sūt necia: aliqua v'o contingētia ❡ Alio modo capit sincathegorematice: ꝛ vꝫ tātū sicut hoc complexū possibiliter et possibilit nō: vel tātū sicut hoc cōplexū: neq̄ necio: neq̄ impossibiliter. Uerbi gr̄a: hec ꝓpō Sortes ꝯtingēter est albus: vꝫ tm̄ sicut hec ꝓpō. sortes possibiliter est albus: ꝛ sortes possibiliter nō est albus. Et ita exponende sūt oēs alie ꝓpōes de ꝯtingēti spālr capto. Obs'uādū est tñ: ꝙ si talis ꝓpō sit singularis vel indefinita ex parte subiecti: vt i scḋa parte illius copulatiue addat subiecto relatiuū idēptitat': alias nō esset bona expositio. Uerbi gratia ista ꝓpō ens ꝯtingenter est deus: nō debite exponit p istā: ens possibiliter ē deus: ꝛ ens nō possibilit nō est deus: qꝛ illa copulatiua est v'a: ꝛ tñ ꝓpō de cōtingēti spāliter capto est falsa: sꝫ debet sic exponi. ens possibiliter est deus. et idem ens possibiliter non est deus.

Notādū est scḋo ꝙ duplex est opinio circa ꝓpōnes de ꝯtingenti spāliter capto Una ē ꝙ ille ꝓpōnes sint ypothetice: ita ꝙ eis correspondēt i mēte ꝓpōnes cathegorice: neq̄ est aliq̄ ꝓpō mētalis vltimata de ꝯtingēti spālr capto. qꝛ oīa sūt expssa i mēte: ꝛ ∓m istā opinionē ꝓpōes de cōtingēti spālr capto: nō hērent conuersionē ꝓpe dictā: neq̄ oppōem ꝯ̄riā vel subꝯ̄riam: sꝫ solū oppōem ꝯ̄dictoriā Itē ex istis nō fieret ꝓpe sillogismus cathegoricus: sicut neq̄ ex ꝓpōibꝫ ypotheticis. ❡ Alia ē opinio ꝯformior mēti aristotelis qꝛ docet in libro p̄oꝝ ꝯuertētales ꝓpōes ꝛ ex eis sillogisare: ∓m quā opinionē tales ꝓpōes sunt cathegorice. Et lꝫ equaleāt i ꝯñdo ꝓpōnibus ypotheticis: nō tñ i signdo: et ∓m illā opinionē tales ꝓpōnes bene habēt oppōnem ꝯ̄riam ꝛ sub

Opi̅o.i.

Opi̅o.ij.

contrariam inter se ¶ Triplex tñ est oppō ꝯ̄ria vel subcōtraria. Una est quo ad modū enūciandi ⁊ legē sit̄. Alia q̄ ad legē tm̄: de q̄ ꝑus dictū est. Alia vero q̄ ad modū enūciādi tm̄: ⁊ ista inuenit̄ in ꝑpōnibus de ꝯtingēti spāliter capto. Nā iste due de quibꝫ argutū est ī ꝑa rōne ante oppositū scʒ nullū ens cōtingenter est deꝰ. ⁊ nullū ens ꝯtingē ter non est deus: ꝯ̄riant̄ ꝗtum ad modū enunciādi Et simil̄ iste due aliqꝺ ens ꝯtingēter ē deꝰ: ⁊ aliqꝺ ens ꝯtingēter nō est deꝰ subꝯ̄riantur ꝗtum ad modū enūciādi: et tñ due ꝑme pñt sil̄ esse ve: relīq vero due sunt simul false: ideo nō opponuntur secundum leges.

Notādū est tercio ꝙ licet due ꝯ̄rie de ꝯtingēti spāl̄r capto pñt sil̄ esse vere: ⁊ due subꝯ̄rie fl̄e: tñ nō sequit̄ duas ꝯ̄dictorias esse sil̄ veras. Unde duplex pōt fieri figura ī talibꝫ ꝑpōibus: vna ī qua ponātur ꝑpōes cōtrarie simul ve: et eaꝝ subalterne ꝑ subcōtrarijs: ⁊ tunc ī tali figura non inuenit̄ oppō ꝯ̄dictoria. qꝛ in oībꝫ illis ꝑpōnibꝫ ly ꝯtingens negabit̄. Uerbi grā si ordinētur iste quattuor ī figura: nullū ens ꝯtingēter est deꝰ: nullū ens ꝯtingēter nō est deus: aliqꝺ ens nō ꝯtingenter est deus: aliqꝺ ens nō ꝯtingenter nō est deus: tunc ibi inueniunt̄ bene tres oppōes .s. ꝯ̄ria subꝯ̄ria et subalterna. sʒ nō inuenit̄ oppō ꝯ̄dictoria: qꝛ si ī vna ꝯ̄dictoriaꝝ ly cōtingens neget̄: in altera debet negari. ¶ Alia potest dari figura in qua ponatur oppō ꝯ̄dictoria. et tunc nō inuenit̄ ibi oppō subalterna. et per ꝯñs ad ꝯ̄riam nō sequit̄ subcōtraria: neqꝫ ad ꝯtrarias esse simul vās: sequit̄ subcōtrarias eē simul vās. Uerbi grā: si ordinent̄ iste ī figura: nullū ens ꝯtingenter est deus: nullū ens ꝯtingēter non est deus: aliqꝺ ens ꝯtingenter est deus: aliqꝺ ens ꝯtingēter non est deus: tunc bñ inueniunt̄ ibi tres oppōes scʒ ꝯ̄dictoria ꝯ̄ria ⁊ subcōtraria: sʒ non inuenit̄ oppō subalterna: qꝛ ab illa in q̄ iste modus cōtingēs negat̄: ad illā in q̄ nō negatur nō vʒ ꝯ̄ña: nō enī sequit̄: nullū ens ꝯtingēter nō est deus. g̃ aliqꝺ ens ꝯtingēter nō est deus. Nā prima exponit̄ ꝑ vnā disiūctiuā: et ꝑa ꝑ vnā copl̄atiuā: mō disiūctiua nō infert copl̄atiuā affir̄atiuā ¶ Istis notatis sit ꝑma ꝯclusio. Ꝓpōes modales ꝯposite de ꝯtingēti spāliter capto: licet nō faciāt oppōes et eq̄pollentias cū alijs modalibꝫ tñ bene faciūt oppōes ⁊ eq̄pollentias inter se. sicut alie modales cōposite. patet: qꝛ sūt pure de inesse: g̃ opponunt̄ ⁊ eq̄pollent sicut alie de inesse. ¶ Scḋa ꝯclusio: ꝑpōes modales diuise de ꝯtingēti spāl̄r capto: nō faciūt oppōes ⁊ eq̄pollētias cū ꝑpōnibꝫ modalibꝫ diuisis de alijs modis. patet ꝑ primā rationē ante oppositū. ¶ Tercia cōclusio. ꝑpōnes modales diuise de cōtingēti spāl̄r capto: vt distinguitur cōtra ncēm et impossibile: hñt eq̄pollētias et oppōes ꝗtū ad modum enūciandi inter se: pʒ ex dictis.

Pria ꝯcl

Scḋa ꝯcl

Tercia ꝯ

¶ Dubitatur primo vtrum in solis ꝑpōnibus de contingenti specialiter capto ꝯcedi debeat duas ꝯtrarias esse simul vās. Et arguit̄ ꝙ non: qꝛ eque bene iste sunt simul ve: nullus hō ncc̄io est albꝰ nullus hō ncc̄io nō est albus: sicut alie q̄ dicte sunt de ꝯtingēti spāl̄r capto. et tñ sunt eque bene contrarie sicut alie: qꝛ sunt eiusdē forme cū ipsis: g̃ nō in solis ꝑpōnibꝫ de cōtingēti spāliter capto inueniuntur due contrarie ve. ¶ Scḋo sic iste sunt simul ve: nullus hō inꝗtum albus est risibilis: nullus hō inꝗtum albus nō est risibilis: ⁊ tñ sunt eque bene contrarie sicut alie de ꝯtingenti spāl̄r capto: cum sint eiusdē forme sicut alie. Eodē mō argueret̄ de alijs reduplicatis. Itē

de istis.non tm̄ homo est aīal.non tm̄ hō nō est aīal.que sunt simꝉ ꝟe ꝛ tamen eque bn̄ videnꝭ esse cōtrarie sicut alie. ¶ In oppositum arꝭ q: non ꝯsueuit de alijs ꝓpōnibus dici:ꝙ in ipis due contrarie sint simulvere.igitur.

Ad dubium rn̄detur ꝑ tres ꝓpositiones. ¶ Prima est. Nulle alie ꝓpōes modales non exponibiles ab alijs de ꝯtingenti ſpāliter capto:hn̄t duas ꝯtrarias simulveras pꝫ:q: si alique essent simꝉvere:maxime essent ille de quibus argutū est in prima rōne dubij.sed ille nō sunt contrarie:q: ad cōtrarias requiriꝭ ꝙ oīs particularitas ī vna sit vlitas in alia.et nō ecōtra.mō ī illis de necessario: ly necessarium qd̄ est ī vtraqꝫ negatum teneꝭ particulariꝭ:iō ille nō sunt contrarie In illis aūt de ꝯtingenti:ly ꝯtingens qd̄ de se est modus particularis invtraqꝫ negaꝭ:ꝛ iō invtraqꝫ teneꝭ vlr. ¶ Secūda ꝓpō.si ꝓpōnes exponibiles teneanꝭ eē ꝓpōnes cathegorice adhuc n̄ habebūt ꝯ̄rias simulveras:saltē loquēdo ꝺ reduplicatiuis.pꝫ:q: ille de q̄bus argutū est in secūda rōe nō sunt ꝯ̄rie:eo ꝙ ly albū in ambabus reduplicatiuis teneꝭ particulariꝭ:ꝛ sic eadē particularitas poneret ī ambabus cōtrarijs. ¶ De exclusiuis aūt diceretꝭ ꝙ nō cōtrarianꝭ.quia ly hō invtraqꝫ supponit cōfuse tm̄ et ita teneꝭ particulariꝭ.Et lꝫ ī secunda negatio cadat supra ly hō: q: tn̄ ly hō supponit in affirātia rōne signi ſpālis suppōis.s.rōe ly tm̄ iō nōvariatur eius suppō in negatiua:q: tn̄ ꝺm aliquos ly tm̄ nō est ſpāle signū suppōnis. iō dicendū est vel ꝙ in exclusiuis due cōtrarie nō sunt simulꝟe.vel ꝙ ille que dicte sunt ꝯ̄rie:q: invtraqꝫ ly tm̄: negaꝭ:et ita includit istā ꝯiūctionē vel.q̄ est vna pticularitas: sicut ly et:estvna vlitas. ¶ Tunc sit tertia ꝓpō.ꝓbabile est dicere ꝙ ꝓpōes de ꝯtingēti ſpāliter capto:nūq̄ habent duas ꝯ̄rias ꝟas: vꝉ duas sub ꝯ̄rias falsas.pꝫ:q: si aliq̄ ꝯ̄rie de ꝯtingenti ſpāliter capto eēnt simꝉ ꝟe:maxime eēnt ille q̄ dicte sunt ī secunda rōe ante oppositū q̄stiōis sed dici pōt ꝙ prime nō sunt cōtrarie:q: in illis primis ly contingēs negatur.et ita includit istā ꝯiunctionē vel:q̄ estvna particularitas et sic eadē pticularitas maneret ī ambabꝰ.Siliꝭ alie due nō sunt sub ꝯ̄rie:q: in nulla earū ly cōtingens negaꝭ:et ꝑ ꝯ̄ns includit in vtraqꝫ istāꝯiūctionē et:q̄ ē vnavlitas.mō sicut ad ꝯ̄rias seq̄tur ꝙ nlla eadē particularitas maneat ī ambabꝰ. nisi fuerit ꝺteriatio accepta vnica acceptōe cū suo deteriabili. vꝉ terminus supponēs rōne ſpālis signi suppōnis. sic ad subꝯ̄rias req̄riꝭ ꝙvna vniūsalitas remaneat ī ambabus. ¶ Ad rōnes dubij pꝫ solutio ex dictis. Et similiter ad rōes questionis.

¶ Et sic ē finis huiꝰ p̄mi tractatꝰ.

¶ Incipit secundus tractatus de vniuersalibus

Predicabile quãq; sumitur ꝓprie: et sic dicitur ꝑdicabile quod de pluribus ꝑdicat᷑: vt hõ. Quãq; sumitur cõiter: et sic dr̄ ꝑdicabile qd̓ d̓ vno solo ꝑdicatur: vt sor. vel de plib᷒ vt hõ. ¶ Vñ ꝑdicabile ꝓprie sumptũ ⁊ vl'e idẽ sunt scdm rẽ: tamẽ drũt scdm rõem. q2 vniuersale diffinitur p eẽ in. ꝑdicabile vero per dici de. ¶ Est eni ꝑdicabile qd̓ aptũ natũ est dici de pluribus. Vl'e aũt qd̓ aptuȝ natũ est eẽ in pluribus

Vl'e et ꝑdicabile differunt

¶ Iste est scd̓s tractatus summulaꝝ magistri petri hyspani i q̃ deteriat de vl'ibus: cuius subiectũ attributõis est iste teri᷒ vl'e: ⁊ ei᷒ ꝓpria passio ẽ iste teri᷒ ꝑdicabile

Acceptiones vl'is.

Notãdũ est ꝑmo ꝙ iste terminus vl'e capit᷑ tribus modis. Uno mõ ꝓ vl'i i causando. ⁊ tunc iste termin᷒ vl'e ẽ terminus prime intẽtiõis: et describitur sic. Uniuersale ẽ ens: qd̓ eque pt̃o est cã pluriũ effectuũ spẽ distinctoꝝ: vt deus ⁊ celũ ¶ Alio modo capit᷑ ꝓ vl'i in essendo. et tũc tantũ sigt sicut hoc aggregatuȝ: natura cõis pluribus sepata ab ip̃is scdꝫ rẽ ⁊ rõeꝫ. ⁊ istis duobus mõis nõ est hic ad ꝓpositũ de vl'i. ¶ Tertiõ mõ capit᷑ ꝓ vniuersali in ꝑdicãdo: ⁊ isto modo est hic ad ꝓpositum

ꝙ vl'e vocale mentale ⁊ scriptum

Notãdũ est scd̓o ꝙ vl'e i ꝑdicãdo est triplex scꝫ: vl'e vocale: vl'e scriptũ: ⁊ vl'e mẽtale. Vl'e vocale est teri᷒ incõplex᷒ vniuocus cathegorematicus vocalis: q̇ ex mõ sue impõis nat᷒ ẽ supponere pro plurib᷒: vt istavox hõ. ¶ Sed vl'e scriptũ est teri᷒ incomplexus vniuocus: cathegorematicus: qui est scriptura: q̇ ex mõ sue impõnis nõ repugnat supponere ꝓ plurib᷒. ¶ Sed vl'e mẽtale est duplex. s. ꝓprie dictũ: ⁊ improprie dictũ. Uniũsale mentale ꝓprie dictum: est qd̓ ex sua natura: et non ex impõne natũ est supponere pro pluribus. vt cõceptus mẽtis q̇ est nãlis siĩtudo oĩm hoim: cui subordinatur istavox hõ. ¶ Sed vniũsale mentale improprie dictũ: ẽ illud quod ex sua impõe natũ ẽ supponere pro pluribus. et illud ẽ naturalis similitudo vniuersaliũ vocaliũ et vl'iũ que sũt scripture. Uñ vl'ia vocalia: ⁊ vl'ia scripta: ⁊ vniuersalia mentalia ĩproprie dicta siue nõ vltiata: sunt vl'ia ad plm̃ significãtia illas res: quas vl'ia mentalia ꝓprie dicta signt nãl'r ¶ Uñ vl'ia ad plm̃ sigñtia sunt duplicia. Quedã sunt ꝑme impõis. ⁊ sunt teri cões vocales: vel scripti: siue mentales ĩproprie dicti: ad plm̃ sigñtes res nõ ea rõe qua alterius sunt signa vt sunt isti teri: hõ. equus. asinus. ¶ Alia sunt vl'ia secunde impõis. ⁊ sunt teri cões vocales: scripti: vl' mentales ĩpropꝛe dicti: sigñtes res ea rõe qua sũt signa: vt sũt isti teri nomẽ: verbũ: ꝓpõ: orõ: gen᷒: casũs numerus: ⁊ sic de alijs.

Diuisio vl'is mentalis.

Diuisio vl'is ad plm̃ significãtis

Notãdũ est tertio ꝙ vniũsale mentale ꝓpe dictũ est duplex. Quoddã est qd̓ ẽ prima intẽtio: siue teri᷒ prime intentõis: et est illud qd̓ ex sua natura natuȝ est supponere ꝓ plurib᷒ non ea rõe qua sunt signa: sicut s't ꝯceptus q̇ sunt naturales siĩtudines hominũ, asinoꝝ, equoꝝ: ⁊ sic de alijs: qui exprimũtur p istas voces: homo: asinus: equ᷒. ¶ Aliud est vl'e mentale proprie dictũ: qd̓ ẽ secunda intẽtio. ⁊ ẽ illud qd̓ ex sua natura natũ est supponere ꝓ plu-

Diuisio vl'is mẽtalis ꝓprie dicti

Nota de terio prime vel secunde intentionis.

ribus ea rõne q̃ sunt alkius signa sicut sũt ɔceptus q̃b⁹subordinant isti teri genus/spẽs/nomen/ṽbuȝ ⁊ sic de aliis ¶ Unde duplr̃ põt intelligi ꝙ aliqs teri⁹ sit p̃me intentionis vel scd̃e intentõis. Uno mõ ꝙ ipse subordinat intentioni p̃me vel scd̃e, et sic q̃libet teri⁹ p̃me impõis diceret p̃me intentõis ⁊ q̃libet teri⁹ scd̃e impõis diceret scd̃e intentõis ¶ Alio mõ dr̃ teri⁹ p̃me intẽtõis vel scd̃e intẽtõis: q2 ipse ẽ p̃ma intẽtio. vel scd̃a intẽtio: ita ꝙ ista oro trãsitiua valet vnã intrãsitiuã: ita ꝙ idẽ sit dicere teri⁹ p̃me intẽtõis: siue scd̃e intẽtõis: ⁊ dicere teri⁹ q̃ est p̃ma intentio vel scd̃a intentio ⁊ isto mõ nullus teri⁹ ad placitũ sign̄s est teri⁹ p̃me intentionis vel scd̃e intentõis. sed solum teri⁹ mentalis ꝓprie dictus.

Acceptiones predicabilis

Notãdũ est quarto ꝙ vt dr̃ in textu iste teri⁹ p̄dicabile capit duplr̃. Uno modo large ꝓ q̃libet terio q̃ sigtiue ⁊ ꝑsonalit sũpt⁹ põt ṽe ⁊ affirmatiue p̄dicari d̃ plib3 vl' solũ de vno. ⁊ isto mõ capiẽdo istũ terim predicabile teri⁹ singularis est bene p̄dicabile. ¶ Alio mõ capit spãlit: et illo mõ diffinit sic. Predicabile ẽ teri⁹ cathegorematicus vniuocus incomplexus q̃ ex sua natura vel ex mõ sue impõis natus ẽ p̄dicari de pluribȝ diuisim. Dr̃ notãter q̃ ex sua natura: ꝓpt p̄dicabilia mẽtalia ꝓprie dicta. Dr̃ notanter vel ex mõ sue impõis: ꝓpt p̄dicabilia ad placitũ sign̄tia. Et nota ꝙ isti teri vl'e spãliter acceptũ: ⁊ p̄dicabile spãlit acceptũ idẽ sign̄t: sed tñ h̄nt diuersas rões siue diffinitões: q2 alteri conceptui ista vox vl'e subordinat ⁊ alteri ista vox p̄dicabile. ¶ Tũc ibi Est ei p̄dicabile ⁊c. Hic ɔñr autor ponit diffinitões vl'is ⁊ p̄dicabilis: et p̃mo ponit diffinitionẽ p̄dicabilis q̃ sic dȝ intelligi. Predicabile ꝓp̃e sumptũ: est cathegorema incõplexũ vniuocũ formaliter cõmune natũ p̄dicari scd̃m se vel sibi synonymũ de pluribus diuisim Et debȝ sic diffinitio vl'is intelligi Ul'e in p̄dicando est cathegorema incõplexũ vniuocũ formaliter cõe

Intellc̃s diffionis p̄dicabil' spãliter

Contra dicta p̃mo sic ar̃: nullum singulare ẽ p̄dicabile. sȝ illud qd̃ p̄dicat de vno solo ẽ singulare: g̃ illud qd̃ p̄dicat de vno solo non ẽ p̄dicabile ⁊ p̄ ɔñs diuisio ẽ isufficiens. ¶ Scd̃o sic ar̃: nulla passio ẽ suũ sb̃m: sȝ p̄dicabile ẽ passio vl'is g̃ male dr̃ ĩ textu: ꝙ vl'e ⁊ p̄dicabile sũt idẽ. ¶ Tercio sic ar̃: sol ⁊ mundus sũt p̄dicabilia: ꝓp̃e capiendo ly p̄dicabile: ⁊ tñ nõ p̄nt predicari de plib3: cũ nõ possint esse plures soles siue mũdi naturaliter. igr̃ ⁊c.

Ad p̃mũ dr̃ ꝙ lȝ nullũ singulare sit p̄dicabile ꝓp̃e dictũ: tñ bñ est p̄dicabile cõiter dictum. ¶ Ad scd̃m dr̃ negãdo ɔñam: q2 ille textus dȝ intelligi vt dictũ est in q̃rto notabili ¶ Ad terciũ dr̃ negãdo minorẽ: ⁊ ad ꝓbationẽ dr̃ ꝙ lȝ repugnet istis teris p̄dicari de plib3 ex pte rei significate nõ tñ ex pte impõis eoꝝ

¶ Predicabile ꝓp̃e sumptũ siue vl'e: diuidit p̄ gen⁹/spẽm differẽtiã/ꝓpriũ/⁊ accidẽs: ⁊ solũ de his q̃nq3 hic intẽdi⁹. Diuisio p̄dicabilis

¶ Genus dr̃ tripliciter. Primo modo dicit genus collectio multoꝝ: quodãmodo se habentiũ ad inuicẽ: ⁊ ad vnum principiũ: vt collectio coꝝ q̃ sũt de eadẽ parẽtella et descẽdunt ab vno auo: vt romani a romulo. ¶ Scd̃o mõ dicit genus qd̃ est principiũ vniuscuiusq3 gñatõis: vt pater vel patria. ¶ Tercio mõ dicitur genus: cui supponit spẽs: vt aial cui supponit hõ: et hoc

Acceptiones gñis Prima

Scd̃a.

Tercia

vltimo modo sumitur hic: et diffinitur sic. Genus est quod p̄dicat̄ de plurib⁹ differētib⁹ specie: in eo qd̄ quid. vt aīal p̄dicatur de homine et equo que specie differunt.

Diffio g[enus] Prima

¶ Circa hūc textū notādū est p[ri]mo q[uod] hic p̄ñr p.h. diuidit vl'e siue predicabile p[ro]p[ri]e sumptū: q̄ diuisio patet in textu: et pōt reduci ad bimembrē. Om̄e p̄dicabile predicat̄ essentialiter vel accidētaliter. Si primū hoc est dupliciter. vel predicatur ī quid vel ī quale. Si ī quale sic est d[iffere]ñ[ti]a. Si ī quid hoc ē dupliciter: vel predicat̄ de pluribus differentib[us] spē: et sic est genus: vel p̄dicatur de plibus d[iffe]rñtibus numero et sic est spēs. Si predicat̄ accidentaliter hoc est dupl[icite]r: vel predicat̄ accidētaliter intrāsmutabiliter: et sic est p[ro]priū: vel accidētaliter trāsmutabiliter: et sic est accidēs. Unde ex ista sufficientia patet q[uod] tantum quinq[ue] sūt predicabilia: q̄ p[ro]pō d[ebet] sic intelligi: tantū sunt quinq[ue] terī cōes nō coincidētes ī sig[nifica]n[d]o scd̄m suas rōes formales oīa predicabilia mūdi sig[nifica]ñtes: p[er] quos iste teri⁹ predicabile diuidit̄ diuisione logicali. Et l[ice]t sint plures teri nō coincidentes scd̄m suas rōnes q̄ quinq[ue] subdiuidendo illos quinq[ue] terīos: nō t[ame]n nō subdiuidēdo illos terīos

Sufficiētia dñq[ue] vitum.

Notādū est scd̄o q[uod] (vt ad p[ro]positū sufficit) duplex est p̄dicatio: sc[ilicet] essentialis et accidētalis. Predicatio essentialis est illa ī qua nullū extremo[rum] scd̄m suū modū ɔnotādi connotat aliquid extrinsece sup[ra] reliquū: sicut est predicatio generis de specie vt homo est aīal. Similiter predicatio speciei de indiuiduo. Differentie essentialis de eo cuius est differētia: et diffinitionis de diffinito: vt homo est rationalis. Sortes est homo: et hō est aīal rōnale.

Quid predicatio essētialis et accñtalis

¶ Sed predicatio accidētalis est p̄dicatio cuius vnū extremū cōnotat extrinsece sup[ra] reliquū: sicut est predicatio p[ro]prij de suis subijcibilibus: vel quando predicat̄ accidens de subiecto. Exemplū primi vt homo est risibilis. Exemplū secundi: vt homo est albus. ¶ Unde preter istam diuisionē predicatōis est vna alia diuisio p̄dicationis: in predicationē directā: et ī p̄dicationem indirectā. ¶ Predicatio directa est p̄dicatio in qua predicat̄ superius de suo inferiori: vel ɔnotatiuū de absoluto: vel magis ɔnotatiuum de minus ɔnotatiuo. Exemplum primi vt homo est aīal. Exemplum secundi: vt hō est albus. Exēplum tercij: sicut vniuersale est predicabile: motus est tempus: q̄tum est coloratum. ¶ Sed predicatio indirecta est illa in qua inferius p̄dicatur de suo superiori: vel absolutū de suo cōnotatiuo: vel minus connotatiuū de magis ɔnotatiuo. Exemplū primi: vt aīal est homo. Exemplū secundi: vt album est hō. Exemplū tercij: vt predicabile est vniuersale: tempus est motus: coloratum est q̄tum. De istis plura alia dicentur in logica.

Quid p̄dicatio directa et indirecta

Notandū est tercio q[uod] hic ɔsequenter pe hy. ponit tres acceptiōes generis et in p̄mis duabus acceptionibus accipitur genus ciuiliter: et sic est terminus p̄me intentōis. Unde genus logicaliter dictū h[abe]t cū genere p̄mo modo dicto talē similitudinē q[uia] sicut gen⁹ p̄mo mō dictū ɔtinet multas partes ī se: ita genus logicaliter dictū ɔtinet sub se multas species. ¶ Similiter genus logicaliter dictū h[abe]t similitudinē cum gñe scd̄o modo dicto. q[uia] sicut gen⁹ scd̄o modo dictū est principiū illorum q̄ descēdūt ab eo: sic genus logicaliter dictū est principiū suarū specie[rum] sub eo ɔtenta[rum]. Unde iste terminus genus vt cōmuniter dici

De acceptōnib⁹ gñis

ter fuit: vt prius in vsu vulgariter loquentiũ q̃ in vsu philosophorũ: tra q̃ in philosophia nõ attribuũt illũ terminũ genus alicui:nisi pro ptersimilitudinẽ quã habet ad genus ciuiliter dictũ ¶ Debet autẽ diffinitio gñis hic i ꝓposito sic intelligi. Genus logicaliter dictũ ẽ vl'e cui supponiẽ species ĩ recta linea p̃dicamẽtali. Dr̃ notãter in recta linea p̃dicamentali: ad differẽtiam eorũ que nõ ponunẽ in recta linea predicamentali.

Intell'e p̃me diffinitõis gñ. **Notãdũ** est quarto q̃ hic ꝯñr pe.h. aliter diffinit genus. que diffinitio debet sic intelligi Genus ẽ terminus cõis vniuoce captus incomplexus predicabilis scõm se vel scõm eius synonimũ ∂e affirmatiue directe et diuisim mediãte copula nõ ampliatiua nec ãpliata siue noua impõne: de pluribꝫ teris quoꝝ sig̃ta differunt spẽ specialissima illius p̃dicamẽti de quo est genus i.eo qđ quid ¶ Dr̃ notãter teri⁹: ad excludendũ res ad extra:q̃ nõ sũt signa ¶ Dr̃ notanter cõis: ad excludendum terios singulares. ¶ Dr̃ notãter vniuoce captus: ad drãm eq̃ voci equiuoce capti. ¶ Dr̃ notanter incõplexus ad differentiã complexi. ¶ Diciẽ notãter scõm se vel scõm eius synonymũ: ad denotandum q̃ ad hoc q̃ aliq̃s teri⁹ sit genus nõ req̃ritur q̃ scõm se sit p̃dicabilis de pluribꝫ teris:q: sic nullũ esset genus vocale: ex quo illud quod semel dictũ est amplius resumi nõ põt: sed sufficit q̃ ipsũ scõm se vel sua synonyma p̃diceẽ de pluribus. ¶ Dr̃ ∂e:q: aliq̃s teri⁹ singularis põt p̃dicari de pluribꝫ false. ¶ Dr̃ affirmatiue q: nõ sufficit q̃ p̃diceẽ negatiue. ¶ Dr̃ directe ad drñam spẽi spãlissime ꝛ indiuidui:q̃ bñ p̃dicanẽ de pluribꝫ indirecte: vt aĩal ẽ hõ:corp⁹ ẽ hõ: aĩal ẽ sor. ¶ Dr̃ diuisim:etiã ad drñaꝫ spẽi ꝛ indiuidui:q: spẽs et indiuiduũ bñ p̃dicanẽ de plĩbꝫ ꝯiũctim vt dicẽdo: hõ vel asinus ẽ asinus: hõ vel asinus ẽ sor. ¶ Dr̃ notãter mediãte copula:ꝛc.ad drñam spẽi spãlissime ꝛ indiuidui: q̃ mediãte ista copula ymaginaẽ põt p̃dicari de plĩbꝫ spẽbꝫ:vt dicendo hõ ymaginaẽ sor:asinus ymaginaẽ sortes ¶ Dr̃ notanter de teris q̃ꝝ.ꝛc.ad drñam spẽi spãlissime. ¶ Et dr̃ in eo qđquid ẽ ad drñam differentie ꝓprij et accñtis q̃ non in quid:sed in quale predicantur.

Cõtra dicta p̃mo arẽ sic: spẽs poniẽ sub drña:ḡ p̃ma diffinitio ꝯuenit alijs a diffinito:añs pꝫ q: ista spẽs homo poniẽ sub ista drã sensibile. ¶ Scđo sic arẽ Indiuiduũ vagum gñis poniẽ sub gñe: ḡ male dr̃ q̃ spẽs poniẽ sub gñe. ¶ Tercio arẽ sic:si scđa diffinitio gñis esset bõa seq̃reẽ q̃ iste teri⁹ canis esset gen⁹ ꝯñs ẽ fl̃m: cũ ille teri⁹ sit equocus ꝯña pꝫ:q: lꝫ canis p̃dicaẽ de plĩb⁹ spẽ differẽtibꝫ.s. de aĩali latrabili belua marina:et sydere celesti.

¶ Ad p̃mũ dr̃ q̃ lꝫ spẽs põaẽ sub drã:hoc tñ nõ ẽ ĩ recta linea p̃dicamẽtali. ¶ Ad scõm dr̃ ꝯcedendo añs:et negando ꝯñam:q: nõ dr̃ in diffinitiõe q̃ solũ spẽs ponaẽ sub gñe. ¶ Ad terciũ dr̃ negãdo ꝯñaꝫ q: lꝫ ille teri⁹ canis equoce capt⁹ predicaẽ de pluribꝫ drñtibus spẽ nõ tñ vniuoce captus.

D cognoscẽduꝫ hoc membrũ differẽtib⁹ spẽ:oꝫ scire quot modis dr̃ drñs. Uñ tot mõis dr̃ drñs:q̃t mõis dr̃ idẽ. ¶ Idẽ aũt dr̃ tripl'r:s.idẽ gñe: idem spẽ:idẽ numero. Eađ gñe sũt q̃cunqꝫ sub eođ gñe ꝯtinenẽ vt hõ et equus sub aĩali. Eadem spẽ sunt q̃cunqꝫ sũt sub eadem specie continentur vt sortes et plato sub homine. Acceptiones de lꝫ idem

Eadem numero sunt: quorũ res est vna:noiavero multa: vt vestis et tunica. ℭIdem numero dicit̃ quadrupliciter scȝ idẽ noie/idẽ diffinitõe/ idẽ ꝓpo/ꝛ idẽ accñte. ℭEadem noie sunt: q̃ꝝ res ẽ vna:noia ꝟo plura: vt marcus tullius ℭEadem diffinitõe sunt:q̃ꝝ vnũ est diffinitio alterius: vt hõ et aial rationale mortale. ℭEadẽ ꝓprio sũt:quoꝝ vnũ est ꝓpriũ altius ꝛ ꝯuertit̃ cũ eo: vt hõ et risibile. ℭEadẽ accñte sũt quoꝝ vnũ est accidẽs altiusvt sortes ꝛ albedo q̃ est i ipso. ℭSimiliter differens df tripliciter scȝ genere

Acceptõ nes/de ly diñs

specie/ꝛ numero. ℭDifferẽtia gñe sunt:que sub diuersis gñbȝ ꝯtinent̃:vt hõ sub hoc gñe aial:ꝛarbor sub hoc gñe planta. ℭDifferentia specie sunt:q̃cunqꝫ sub diuersis speciebus ꝯtinent̃:vt sortes sub hoie: et brunellus sub equo. ℭDifferẽtia numero sunt:q̃ faciũt diuersum numerũ: vt sortes ꝛ plato. ℭIllud vero p̃dicat̃ in quid:quod ꝯueniẽter respõdet̃ ad interrogatiõnẽ factã ꝑ quid:vt si querat̃: q̃d est hõ: ꝯuenicter respondet̃ aial:ꝛ ideo aial predicat̃ in quid de hoie. ℭ Aliter autẽ diffinit̃ sic genus. Genus est cui supponit̃ spẽs. ℭItẽ genus diuidit̃ i genus generalissimũ ꝛ genus subalternũ

Secũda diuisio generis.

Dio gñis

ℭGenus generalissimũ est: supra quod non est aliud genus supueniẽs. Uel sic. Genus generalissimũ est: quod cum sit genus nõ potest esse species. ℭEt diuidit̃ in decẽ generalissima: q̃ sunt decem predicamenta. scȝ substãtia/ q̃litas/q̃titas/relatio/actio/ passio/situs/habitus/vbi/ et quãdo Hec autẽ decẽ dicunt̃ genera generalissima.q̃ꝛ nullum genus habent supra se. ℭEt licet ens sit supra ipsa: tamen nõ df de ipsisvniuoce sed equiuoce:ideo nõ est genus. De his autẽ nichil ad p̃sens dicet̃: sed i predicamentis de istis determinabitur.

Quid genus gñalissimum

Dio gñis gñalissĩ

Antipophorat.

Genus subalternũ est:quod cum sit genus potest esse species: vt aial est genus hois: ꝛ equi et ẽ spẽs corpis aiati.

Quid genus sbalternum.

ℭCirca hunc textũ notandũ ẽ p̃mo q̃ hic ꝯfir ad maiorẽ declarationẽ diffinitõis gñis habendã ħ auctor declarat pticulas i ea positas Et primo illã particulã differẽtib⁹ spẽ:ꝛ ad cognoscendũ illã particulam oȝ cognoscere quot mõis dicitur differẽs:ꝛ quot modis d̃r idȝ Uñ in ꝓposito nõ capiũt̃ idẽ ꝛ differensvt sũt teri p̃me impõis siue intẽtõis:sȝ sumũturvt sũt termi secũde ipõis siue intẽtõis. Unde idẽ d̃: triplr. vno mõ idẽ gñe. idẽ spẽ. ꝛ idẽ numero. ℭEadẽ gñe dicuntur illi teri q̃ꝯtinẽtur sub aliq̃ gñe qđ p̃dicat̃ de ipis eẽntialit̃: vt sũt gña synonyma:vel quorũ vnus est gen⁹alterius. Exẽplũ p̃mi:vt hõ ꝛ asinus cõtinent̃ sub hoc gñe aial: qđ p̃dicat̃ de eis essẽtialiter. Sitr sor̃ et brunellus cõtinent̃ sub hoc

Acceptõnes eiusdem

gñe aïal. Exẽplũ scðï: vt substãtia
⁊ substãtia: aïal ⁊ aïal. Exẽplũ tcij
vt hõ et aïal: hõ ⁊ substãtia ¶ Eað
specie dicunt̃ teri: q̃ sub eadez spẽ
spãlissima ɔtinent̃ tanq̃ ꝑ se infe-
riora ei⁹: vel sũt spẽs spãlissime sy
nonyme. Uel vnus est spẽs spãlissi
ma: ⁊ alius ẽ ꝑ se inferius ei⁹. Exẽ
plũ primi: vt sortes ⁊ plato sub hac
spẽ hõ. Exẽplũ scðï: vt homo ⁊ hõ.
Exemplũ tercij: vt homo ⁊ sortes.

Intellc̃s diffĩonis Eorũdez nũero.

Notãdũ est scðo q̃ hic au-
ctor diffinit eadẽ
numero: ⁊ dz diffinitio sic intelligi
Eadem numero dicunt̃ teri duoꝝ
q̃ꝝ vnus ꝟe ⁊ affirmatiue verifica
bile est de alio. Siue eað numero
dicunt̃ teri ꝓ vno ⁊ eodẽ supponẽ
tes. ¶ Et eadẽ numero dicunt̃ q̃-
druplicit̃ scz eað noïe/ eað diffi-
nitione/ eað ꝓprio/ ⁊ eað accidẽte

Acceptõ Elu dem nũero

¶ Unde eadez noïe dicunt̃ teri q̃
sunt synonymi ꝓ eoð supponẽtes
vt marcus et tulius. Sz eadẽ dif
finitiõe dicunt̃ teri ꝓ eodẽ suppo-
nẽtes: quoꝝ vnus est diffinitio: vel
pars diffinitõis altius siue ecõtra
nõ connotãtes extrinsece vnus su-
pra alium: vt hõ et aïal rõnale: silr
hõ ⁊ aïal: silr hõ ⁊ rõale. ¶ Dr̃ no
tãter nõ ɔnotãtes extrinsece. ꝓpt̃
diffinitiões descriptiuas datas ꝑ
accidẽtia: q̃ nõ faciũt vnũ numero
diffinitõe cũ suis diffinitis. ¶ Sz
eadẽ ꝓprio dicunt̃ teri ꝓ eoð sup
ponẽtes intrãsmutabiliter q̃ꝝ vn⁹
cõnotat extrinsece supra aliũ vt hõ
⁊ risibile. Silr diffinitio descripti
ua ⁊ diffinitũ: vt aïal gressibile bi-
pes ⁊ hõ. ¶ Sz eað accidẽte dicũ
tur teri ꝓ eodẽ supponẽtes trans-
mutabiliter: et vnus ɔnotat extrin
sece supra reliquũ: vt hõ et albus.

Acceptõnes de ly drñs

Notãdũ est tcio q̃ auctor
dicit q̃ differens
dr̃ tripl̃r scz drñs gñe/ drñs spẽ/ et
drñs numero. Unde differẽtia ĩ ꝓ
posito sũt teri/ q̃ nõ sunt nati de se
inuicẽ ꝟificari significatiue ⁊ pso-
naliter accepti essẽtialiter mediã-
te copula de pñti non ampliatiua
nec ãpliata. ¶ Sz differẽtia gñe
sũt teri: q̃ sunt diuersa genera non
subalternatim posita. Uel sub di-
uersis gñibz nõ subalternatim po
sitis ɔtenti. Exẽplũ primi: vt aïal
⁊ plãta q̃ sũt diuersa gña nõ subal
ternatim posita. Exemplũ scðï: vt
aïmal ⁊ linea q̃ ɔtinent̃ sub diuer
sis gñibz nõ subalternatim posit̃.
¶ Sz differẽtia spẽ sunt teri qui
sũt diuerse spẽs nõ subalternatim
posite. Uel teri ɔtẽti sub diuersis
spẽbus non subalternatim positis
Exẽplũ p̃mi vt hõ et asinus. Exẽ-
plum scðï: vt sortes et brunellus.
¶ Sz differẽtia numero sunt teri
q̃ sigñtiue accepti ⁊ psonalit̃ nõ sũt
p̃dicabiles ꝟe ⁊ affirmatiue de se ĩ
uicẽ. Exẽplũ: vt sor̃ ⁊ plato. Tunc
ibi illud ꝟo ⁊c̃. ¶ Hic autor decla
rat illã pticulã in eo qð q̃d. Uñ in
ꝓposito q̃stio qð q̃d. q̃rit̃ p̃dicatũ
quidditatiuũ et essẽtiale respectu
teri ĩ q̃stõe positi. et hoc mõ bñ rñr
si q̃rat̃ q̃d ẽ albũ: quod ẽ coloratũ.

Notandũ est q̃rto q̃ ɔñr
autor poït aliã
diffinitionẽ gñis: q̃ sic dz intelligi
Genus est vl̃e aliq̃ vlĩ supꝰ essẽ-
tialiter ⁊ q̃dditatiue: vt aïal respe
ctu hoïs. ¶ Tunc ibi. Itẽ genus
diuidit̃. ⁊c̃. Hic autor ponit diuisi
onẽ gñis q̃ sic intelligit̃. De nũero
generũ: q̃dã sũt gña gñalissima/ et
q̃dã subalterna gña. Et postea dif
finit genus gñalissimũ duabz dif-
finitõibz: quaꝝ p̃ma sic intelligit̃.
Genus gñalissimũ ẽ vl̃e aliq̃ vlĩ su
perius essentialiter et q̃dditatiue
⁊ nullo vlĩ inferius essentialiter ⁊
q̃dditatiue: qð est p̃cise illius coor
dinatõis. ¶ Alia diffinitio sic in-
telligit̃. Genus gñalissimũ est vl̃e
quod nõ hz aliqð genus supius es
sentialiter ⁊ q̃dditatiue qð est p̃ci
se illius coordinatõis: vt illud ge-
nus substãtia. ¶ Consequẽter au-
tor diuidit illũ terim genus gñalis
simũ in decẽ p̃dicamẽta: ⁊ est diui-
sio teri in sua sigña Uñ qðlibet illo
rũ decẽ est genus gñalissimũ scðz

Quid genus gñalissimum

autorē: qꝛ nullū hꝫ genus supra se essētialiter ꝛ q̄dditatiue. Et lꝫ ens dicat̄ de quolibꝫ illoꝝ. tñ (vt dicit autor) hoc nō est vniuoce. sed bene equoce: ꝛ de hoc videbit̄ in logica

Quid genus subalternum

Genus subalternū est vł̄e aliq̄ vł̄i supius essētialiter ꝛ q̄dditatiue: ꝛ aliq̄ vł̄i inferi⁹ q̄dditatiue ꝛ essentialiter. Exēplū vt illud genus aīal ē q̄dditatiue ꝛ essētialiter inferi⁹ ad hoc vł̄e sb̄a. ꝛ essentialr̄ et q̄dditatiue supi⁹ respectu hui⁹ vł̄is hō.

Contra dicta pmo sic ar̄: aīal ꝛ sb̄a sūt ead̄ gn̄e: et tñ nō ꝯtinent̄ sub eodē gn̄e: cū sb̄a sub nullo gn̄e cōtineat̄: ꝗ diffinitio eoꝝ q̄ sūt ead̄ gn̄e ē insufficiens. ❡ Scd̄o ar̄ sic: genus ꝑus diffinitū ē. ꝗ illa diffīo ē supflua. ❡ Tercio ar̄ sic: genus gn̄alissimū ē spēs respectu illi⁹ teri̇̄ genus: ꝗ male dr̄ gen⁹ gn̄alissimū nō pōt esse spēs. ❡ Ad pmū dr̄ cō cedēdo totū argumētū: qꝛ illa descriptio nō ē nisi q̄dā notificatio n̄ cōuertibilis cū diffinito ❡ Ad sm̄ dr̄ ꝙ lꝫ vni⁹ diffiniti nō sit nisi vna diffinitio q̄dditatiua: tñ bn̄ pn̄t cē plures descriptiōes: siue q̄d nomīs ❡ Ad terciū dr̄ distinguendo an̄s eo ꝙ subiectū ei⁹ pōt accipi materialiter: ꝛ sic cōcedit̄ an̄s: ꝛ negat̄ cōsequētia: vel pōt accipi siḡtiue ꝛ ꝑsonaliter: et sic negatur an̄s.

Diffinitō speciei Prima

Species ē qd̄ p̄dicat̄ de plꝰibus dr̄ntibus nūero in eo qd̄ quid In hac āt diffinitōe hoc verbū p̄dicat̄ dicit aptitudinē: ꝛ nō actū. Silr̄ et i alijs. vt hō p̄dicatur de sorte: et platōe: ꝛ de alijs ꝑticlaribꝰ hoibus. q̄ sūt pl̄a ꝛ dr̄ntia nūero. Et p̄dicat̄ de eis i q̄d: qꝛ cū q̄rit̄ q̄d est sortes: ꝯueniēter rn̄detur hō.

Alie diffinitiones.

❡ Diffinitur etiā sic. Spēs ē q̄ ponit̄ sub assignato gn̄e: et de q̄ gen⁹ in eo qd̄ q̄d p̄dicatur. Et diuidit̄ spēs i spēm spālissimā: et subalt̄nā.

Quid species specialissima.

❡ Spēs spālissima ē q̄ cū sit spēs nō pōt cē genus: vt hō. equus: et filia. vel sic. Spēs spālissima ē illa sub q̄ nō ē inferior spēs: vt hō.

Quid species sbalterna.

❡ Spēs subalt̄na est: q̄ cū sit spēs p̄t esse genus. Vn̄ q̄cūq꜠ sūt inter gen⁹ gn̄alissimū: et spēm spālissimā: pn̄t cē gn̄a ꝛ spēs ad aliud tñ et ad aliō sūpta. Sūt eni gn̄a respectu inferioꝝ. spēs vō respectu supioꝝ ❡ Vt aūt hoc sit magis planū: sumat̄ exēplū in vnoquoq꜠ p̄dicamento: vt subā ē genus primū. et sub hoc pōitur corp⁹. ꝛ sub corpe ponit̄ corpus aīatū. ꝛ sub corpe aīato aīal. et sub aīali aīal rōnale. ꝛ sub aīali rōali hō. ꝛ sub homie sūt idiuidua: vt sor̄ ꝛ pl̄o. ❡ Circa hūc textū notādū est primo ꝙ hic ꝯn̄r p. h. deteriat de sc̄o p̄dicabili. s. de spē. Vn̄ iste teri⁹ spēs accipr̄ duplr̄. Vno mō vt ē teri⁹ p̄me ipōis siue itētōis. ꝛ hoc mō capit̄ qn̄ dr̄: ꝙ spēs p̄ami digna fuit ipio: ꝛ tūc spēs siḡt pulcritudinē siue formositatē: ꝛ illo mō n̄ capr̄ in ꝓposito. Alio mō vt ē teri⁹ sc̄e intētōis: ꝛ tūc spēs siḡt terios sub aliq̄ gn̄e deteriato poītos: q̄ teri̇̄ sc̄ teri cōes ꝛ isto° capr̄ spēs i ꝓposito. Et hꝫ silr̄tudinē cū spē p̄mo° dc̄a: qꝛ sicut spēs p̄mo mō dc̄a pulcrificat et deteriat illud cui⁹ est spēs: sic spēs sc̄o mō dc̄a deteriat ipsū gen⁹ ꝛ magis specialiter repn̄tat illud qd̄ repn̄tat ꝑ genus.

Acceptiones spēi.

Notādū est scd̄o ꝙ pe. hy. ponit diffinitōem

Intellect⁹ p̄me diffinitiõis speciei.

speciei scd̄o mō capte ĩ textu: que diffinitio dz sic intelligi. Species spālissima est vlē: qd̄ ꝑm se vel sua synonyma solū aptū natū ē p̄dicari: vere affirmatiue: vniuoce: directe et diuisim: de plurib⁹ terīs singlāribus nō synonymis sine noua impōe: mediante copula nō ampliata nec ampliatiua: in eo qd̄ quid

¶ In hac diffinitiõe vlē ponit̄ loco gn̄is. et totū residuū ponit̄ ad differētiā aliorū p̄dicabiliū. ¶ Et dr̄ notant̄ solū: ad dr̄iam gn̄is qd̄ bn̄ p̄dicatur de plurib⁹ nūero drn̄tibus: sed nō solū p̄dicat̄ de illis.

¶ Dr̄ notant̄ sine noua ipōne: ad dr̄iam indiuidui qd̄ nō pōt p̄dicari de plibus terīs singularib⁹ nō synonymis sine noua impōe. Alie ꝑticule exponū̄tur eodē mō sicut in diffinitiõe generis. Exēplū de ista diffinitiõe: vt iste teri⁹ hō: est spēs spālissima: qꝛ p̄dicat̄ de istis terīs singularib⁹ sor: plato: qui pro diuīs supponūt.

Notādū est tertio ꝙ hic autor ponit duas diffinitiões spēi: quarum prima dz sic intelligi. Spēs ē vniuersale: aliq̄ vniūsali determiato eēntialit̄ et qd̄ditatiue inferius vt iste termin⁹ hō est spēs. et continetur sub illo determiato genere aial: tanꝙ inferi⁹ essentialit̄ et qd̄ditatiue. Alia diffinitio dz sic intelligi: Spēs est vlē: de quo gen⁹ aptū natum est p̄dicari: tanꝙ supius d̄ suo inferiori: in eo qd̄ quid. vt iste terinus hō est vlē: de quo illud genus aial p̄dicat̄ in qd̄: tanꝙ supius de suo inferiori. Vn̄ iste due diffiones conueniūt tam spēi spālissime ꝙ speciei subalterne. sed p̄ma diffinitio solū conuenit speciei spālissime.

Aliarum diffionū spēi ītellectus

Notādū est quarto ꝙ ꝓ cōsequēter. pe h. diuidit spēm in spēm spālissimam: et spēm subalternā. Et ponit diffinitiõnē spēi spālissime: q̄ dz sic intelligi. Spēs spālissima est vlē: aliq̄ vl̄i inferi⁹ eēntialit̄ et qd̄ditatiue

Diō spēi

ɜnlꝉ vl̄i supi⁹ eēntialit̄ ꝛ qd̄ditatiue vt hō est inferi⁹ eēntialit̄ respectu generis aīal. et tn̄ nō est supi⁹ eēntialit̄ et quiddtatiue respectu alicuius vl̄is. ¶ Alia diffinitio spēi spālissime sic intelligit̄. Spēs spālissima est vlē: nullo vl̄i supius eēntialit̄ et qd̄ditatiue: vt hō nō est superi⁹ ad aliqd̄ vlē. ¶ Spēs subalterna: est vlē: aliquo vl̄i iferius eēntialit̄ ꝛ qd̄ditatiue: ꝛ aliq̄ vl̄i supi⁹ eēntialit̄ et quiddtatiue: vt aīal ē vle inferius respectu corporis animati: et est superius respectu hoīs.

Contra dicta arguit̄ p̄mo sic Nullū equocū dz diffiniri: sꝫ spēs est quoddā equiuocū: ergo nō dz diffiniri. Minor pꝫ. qꝛ dr̄ de pulcritudine: et de terio. ¶ Scd̄o arguit̄ sic. ista diffinitio nō cōueīt oī ꝯtento sub diffinito: ergo nō est bona. an̄s pꝫ: qꝛ n̄ ꝯueīt spēi subalt̄ne ¶ Tertio ar̄ sic. illa diffinitio ꝯueīt aliꝫ a diffinito: ergo nō est bona. an̄s ptꝫ. qꝛ genus predicatur de pluribus differentibus numero.

Ad primū dr̄ ꝙ lꝫ nullꝫ equiuocū equiuoce captum debet diffiniri: saltē vnica diffinitione: tamē equocum vniuoce captū bn̄ pōt diffiniri vnica diffiīōe. ¶ Ad scd̄ꝫ dr̄ negādo an̄s: ꝛ ad ꝓbatōeꝫ dr̄ ꝙ spēs subalterna nō ꝯtinetur sub diffinito: qꝛ diffinitum est spēs specialissima: ꝛ non ille teri⁹ spēs ī sua cōītate captus. ¶ Ad terciū dr̄ ꝙ genus excludit̄ ꝑ illā particulā solū: qꝛ lꝫ genus p̄dicet̄ de pluribꝫ numero differētibꝫ: tn̄ nō solū p̄dicat̄ de pluribꝫ numero drn̄tibꝫ Et ista dicta sūt de specie scd̄ꝫ opinionē ꝯmunē

¶ Indiuiduū est qd̄ de vno solo p̄dicat̄: vt sortes de scipso. et hec oīa patēt in arbore porphirij. ꝯ⁹ ¶ Ista tibi plana facit arbor porphiriana.

Diffio indiuidui

¶ Circa hunc textũ notãdum est p̃mo: q̃ indiuiduũ capit dupliciter Uno modo vt est teri⁹ p̃me intẽtionis siue impõnis: ⁊ tũc significat tantũ q̃tum hoc ɔplexũ: ens indiuisũ i se et diuisũ a quolibet alio: ⁊ tunc ɔuenit reb3 q̃ nõ sunt signa ⁊ illo mõ nõ capit i ꝓposito. ¶ Alio mõ capitur vt est teri⁹ scđe ĩpõnis vel intẽtõis: ⁊ sigt tm̃ sicut hoc cõplexũ: termin⁹ incõplexus singularis. Et hoc mõ est triplex indiuiduũ sc3 vocale: scriptũ: ⁊ mẽtale. ¶ In

Quid indiuiduũ vocale.

diuiduũ vocale est teri⁹ vocalis incõplexus: q̃ ex sua impõe vnica: solũ nat⁹ est p̃dicari de vno: vere: ⁊ affirmatiue: vniuoce: ⁊ diuisim: mediante copl'a nõ ampliata nec ampliatiua. ¶ In hac diffinitõe põitur teri⁹ loco generis. ¶ Deinde dr̃ vocalis: ad dr̃iam scripti ⁊ mentalis. ¶ Dr̃ notant incõplex⁹: ad dr̃iam teriorũ singulariũ cõplexorũ ¶ Dr̃ notant ex impõe sua: ad differẽtiã indiuidui mẽtalis ꝓprie dci. ¶ Dr̃ notant solũ. ⁊c. ad dr̃a3 vl'is qd nõ solũ p̃dicat de vno. ¶ Alie particule. s. vere: affirmatiue: vniuoce: ⁊ diuisim: ponũtur eodẽ mõ sicut i diffinitõe teri singularis ¶ Dicit notant mediãte copula nõ ampliata nec ampliatiua: q: indiuiduũ mediante copula ãpliata vel ampliatiua põt p̃dicari de plurib⁹: vt dicendo: sor ymaginatur plato. iohãnes ymaginat plato: ⁊ sic de alijs.

Notãdũ est secundo q̃ indiuiduũ scriptu3

Quid indiuiduu3 scriptum

est terminus incõplex⁹. cathegorematicus script⁹: ex sua impositõe solũ natus p̃dicari de vno: vere: affirmatiue: vniuoce: ⁊ diuisim: mediante copula nõ ampliata nec ãpliatiua. In hac diffinitõe ponit scriptus ad dr̃a3 indiuidui vocalis ⁊ mẽtalis. Alie particule ponũtur h eodẽ mõ: sicut in diffinitiõe idiuidui vocalis ¶ Sed indiuiduũ mẽtale

Quid indiuiduũ mentale.

est duplex. s. ꝓprie dictũ: ⁊ ĩpꝓpe dictũ. Indiuiduũ mẽtale ĩpꝓprie dictũ: est teri⁹ mẽtalis incõplex⁹: ex sua impõe solũ nat⁹ p̃dicari de vno vere: affirmatiue: diuisim: ⁊c. In hac diffinitõne ponit mẽtalis: ad dr̃iam vocalis ⁊ scripti Alie ꝑticule ponũtur hic eodẽ mõ: sicut i diffinitõe indiuiduivocalis. Sed indiuiduũ mentale ꝓprie dictũ: ẽ terin⁹ mentalis incõplexus ex sua natura solũ natus p̃dicari devno: vere: affirmatiue: ⁊ diuisim: ⁊c. ¶ Dr̃ notanter ex sua natura: ad dr̃iam indiuiduivocalis: scripti ⁊ mẽtalis ĩpꝓprie dicti. Exemplũ de indiuiduo vocali: vt illa vox sortes Exemplũ de idiuiduo scripto: vt iste termin⁹ sortes script⁹ Exemplũ de indiuiduo mentali ĩpꝓprie dicto. vt ɔceptus q̃ ẽ naturalis silitudo huius vocis sortes. Exemplũ de mentali ꝓprie dicto: vt ɔceptus q̃ ẽ solũ naturalis silitudo rei que exprimitur per istam vocem sortes

Triplex ẽ idiuiduũ

Notãdũ est tertio q̃ triplex potest assignari indiuiduũ. s. indiuiduũ vagũ vt h hõ Aliud est indiuiduũ ex suppõe: vt sophronici filius: supposito q̃ sophronicus nõ habeat nisi vnũ filiũ ⁊ neutrũ istorũ est ꝓprie indiuiduũ. q: primũ est quid cõplexũ: l3 ñ possit p̃dicari nisi de vno. scđm etiã est quid cõplexũ: ⁊ põt etiã p̃dicari d pluribus. Aliud ẽ indiuiduũ determinatũ: et illud est teri⁹ singularis incomplexus.

Duplex indiuiduũ determinatum

Notãdũ est quarto q̃ indiuiduum determinatũ est duplex. s. indiuiduũ determinatũ in signdo tm̃: sc3 q̃ vnũ sigt ⁊ ꝓ nullo supponit respectu istius verbi est: vt iste termin⁹ adam. ¶ Aliud est indiuiduũ determinatum ex suppõe ⁊ sigtione simul: et est illud quod tm̃ vnũ sigt: ⁊ ꝓ illo supponere potest respectu isti⁹ verbi est: vt iste teri⁹ sortes. iste terin⁹ iohãnes. petr⁹: paul⁹: ⁊ sic de alijs et de illo maxime est hic ad ꝓpositum. Ũñ in diffinitione indiuidui

data a petro hiſ: dꝫ poni ꝓ diffito indiuiduũ vocale deteriatũ ex ſigi ficatõe ⁊ ſuppõe ſiſ. Et dꝫ intelligi diffinitio pe. h. ſicut dictũ eſt ĩ pri mo notabili. Et lꝫ indiuiduũ men tale ꝓprie dictũ ſit p̃ncipali⁹ indi uiduũ: tñ eſt hic magiſ ad ꝓpoſitũ de indiuiduo vocali. q2 ei⁹ cognitio nob̃ defuit ad diſputatiõeꝫ vocalẽ

Cõtra dicta p̃mo arᷓ ſic. Soli⁹ ſpẽi eſt diffinitio: ſed indiuiduũ nõ eſt ſpẽs. ꝗ indiuiduũ non dꝫ diffiniri. ¶ Scd̃o ſic arᷓ. idiuiduũ p̃dicatur de pluribꝰ. ꝗ male dr̃ q̄ p̃dicatur de vno ſolo. añs pꝫ: q2 ſortes eſt in diuiduũ: ⁊ plato eſt indiuiduũ: et ſic de ſimilibus. ¶ Tertio arguĩ ſic. iohannes eſt indiuiduũ: ⁊ tam̃ p̃dicatur de pluribꝰ: vt pꝫ dicendo homo eſt iohes. aĩal ẽ iohes. ergo diffinitio eſt inſufficiens.

Ad primũ dr̃ diſtinguen do minorẽ: qa eius ſubm põt ſuppõere materia liter ſiue ſimplr̃: et ſic negaĩ mior vel põt ſupponere pſonaliĩ: et ſic ꝯceditur minor. ¶ Ad ſecundum dr̃ diſtinguẽdo añs: eo q̄ ſubiectũ eius põt ſupponere materialiĩ ſi ue ſimplr̃. ⁊ ſic ꝯcediĩ añs. vel pſo naliter: ⁊ ſic negatur antecedens. ¶ Ad tertiũ dr̃ q̄ lꝫ ille terminuſ iohannes predicetur de pluribus ꝓ vno ⁊ eodẽ ſupponẽtibus: ⁊ indi recte: nõ tamẽ p̃dicatur de pluri bus ꝓ diuerſis ſupponẽtibus: ⁊ di recte.

Sequitur arbor.

	Subſtantia.	
Corporea		Incorporea
	Corpus.	
Aĩatũ		Inaĩatũ
	Corpus animatũ.	
Senſibile		Inſẽſibile
	Animal.	
Ratiõale		Irrõnale.
	Animal rõnale.	
Mortale		Immortale
	Homo	
Sortes		Plato.

Acceptiones dfe

Cõis.

Differẽtia dr̃ tripl'r. s. cõiter: ꝑprie: et magis ꝑprie ¶ Cõis differentia est: qua alterꝫ differt ab altero vel a seipõ sepabili accñte vt sortes sedẽs differt a platõe: vel a seipõ nõ sedẽte. ¶ Propria dr̃a est qua alterũ dr̃t ab altero insepabili accñte. vt sor̃ symus differt a platone aquilo. ¶ Dr̃a magis ꝑpria est: q̃ vnũ dr̃t ab altero specifica dr̃a: vt hõ p rõnale dr̃t ab equo ꝛ asino.

Propria

Magis ꝑpria.

Acceptiones dr̃e

¶ Circa hunc textũ notandũ ẽ p̃mo ꝙ duplex est dr̃a. s. realis: et logicalis. Dr̃a realis est ipamet res que differt ab alia re vt dr̃a sortis a platone est ipemet sortes. et isto mõ capiendo hoc nomen dr̃a ẽ nomen prime impõis siue intẽtõnis. ¶ Alia est dr̃a logicalis: et est terminus per quẽ exprimimus siue q̃ repñtat istã dr̃am realẽ: vt iste terminꝰ rõale dr̃ dr̃a logicalis Et hoc modo capiẽdo illũ terĩm dr̃a ẽ nomen secũde impõis siue intẽtõnis et isto mõ capit̃ in ꝑposito Et scdꝫ autorẽ in textu iste termiꝰ dr̃a isto mõ captus: capit̃ adhuc tripl'r pro dr̃a cõi: dr̃a ꝑpria: ꝛ dr̃a magis ꝑpria

Quid dr̃a cõmunis

Notãdũ est secundo ꝙ hic ꝯñr autor diffinit dr̃am cõem. et dꝫ diffinitio sic itelligi. Dr̃a cõis est terminꝰ q̃ ẽ accidens sepabile: potens eẽ medium ad ꝯcludendũ vnã rẽ aliter ꝛ aliter se hr̃e per prius ꝛ posterius. vl' vnã rem aliter se hr̃e q̃ aliã rem. Exẽplũ: vt iste teriꝰ sedẽs ẽ accñs sepabl'e. et põt esse mediũ ad ꝯcludẽdũ vnã rẽ aliter ꝛ alit̃ se hr̃e priꝰ ꝛ posterius. vt sic arguendo: eẽ sedens nũc se hꝫ alit̃ q̃ prius qñ non erat sedens. sed sortes ẽ sedẽs: g̃ sortes se hꝫ aliter q̃ prius qñ nõ erat sedens. ¶ Uñ in ꝑposito accñs sepabile dr̃ terminꝰ accñtalit̃ p̃dicabil' de aliquo terĩo: qui sic se hꝫ ꝙ p oñ q̃ vere affirmat̃ de aliquo terĩo p̃t vere negari de illo eodẽ illo termino supponẽte ꝑ aliquo. Exemplũ: vt ly sedẽs dr̃ accidens sepabile respectu huiꝰ terĩ iohẽs: eo ꝙ p̃dicat̃ de eo accñtalit̃. ꝛ postq̃ v̈e affirat̃ de ly iohẽs: potest etiã v̈e negari de eodẽ: ꝛ illo terĩo supponẽte pro aliquo: vt ista põt esse v̈a: iohãnes est sedens. et postea eẽ f̃lã absꝫ hoc ꝙ illa sit f̃lã iohannes est.

Quid dr̃a ꝑpria.

Notãdũ est tertio ꝙ hic cõsequenter auctor diffinit dr̃am ꝑpriam q̃ debet sic itelligi. Dr̃a ꝑpria est terminꝰ qui est accñs inseparabile potens esse mediũ ad ꝯcludendũ vnam rẽ nõ esse aliam: vl' vnã rẽ aliter se habere q̃ aliam. Exemplũ: vt isti terminĩ aquilus symꝰ. vnde si sortes sit aq̃lus et plato nõ. tunc p illũ terim aquilus tanq̃ p mediũ: possumꝰ arguere ꝙ sortes nõ est plato: sic arguẽdo. nullus aq̃lus est plato. sortes est aq̃lus: g̃ sor̃ nõ est plato.

¶ Uñ in ꝑposito accñs insepabl'e capitur dupl'r. Uno mõ ꝑ accñte isepabili cũ difficultate. Alio mõ ꝑ accñte insepabili simpl'r Uñ accñs insepabile cũ difficultate ẽ terĩnꝰ accñtal'r p̃dicabilis de alio q̃ post q̃ vere affirmatur de s̃bo cum difficul tate potest negari d̃ eodẽ: subiecto ꝑ aliquo supponẽte: sine noua impõne terĩoꝝ. vt iste terminꝰ albus dr̃ accñs inseparabl'e respectu istius terĩ cignus. nõ q: nullo mõ põt separi: nec natural'r: nec supnaturalit̃: sed q: non potest separi sine difficultate. põt tñ separi a s̃bo supnatural'r: ita ꝙ deus põt facere postq̃ ista fuerit v̈a. cignꝰ est albus ꝙ ista sit vera. cignus est niger. et sic ista erit f̃lã: cignꝰ est albus. Dr̃ notant̃ sine noua impõe: q: si ly albus imponatur ad significandum tantũ sicut ly niger: tũc ly albꝰ v̈e negaret̃ d̃ illo s̃bo cignꝰ. ꝛ ista eẽt

vera: cignus nō est albus: cū valeret tm̄ sicut ista: cignus nō ē niger ¶ Sꝫ accidēs inseparabile simplr est teri⁹ accidentaliter p̄dicabilis de aliq̄: q̄ nullo mō pōt v̄e negari de illo subo supponēte ꝓ aliq̄ sine noua impōe terioꝝ: vt ista nō pōt esse v̄a: hō nō ē risibilis: ista exñte v̄a hō est: sine noua impōe terioꝝ

Notādū est q̄rto φ hic ꝯñr autor diffinit differentiā magis ꝓpriā: q̄ diffinitio dꝫ sic intelligi Differentia magis ꝓp̄a ē teri⁹ essentialr̄ p̄dicabilr̄ de illo cuius est d̄ra: q̄ pōt esse mediū ad ꝯcludendū vnā rem specifice et essentialr̄ esse distinctā ab alia re. Exēplū: vt iste teri⁹ rōnale pōt eē mediū ad excludēdū hoiem differre specifice et essentialir̄ ab asino: sic arguendo. Om̄e rōnale differt specifice ꝛ essentialir̄ ab asino: sed hō est rōnalis: ḡ hō differt specifice et essentialir̄ ab asino. Vñ de differētia magis ꝓp̄a est d̄ra essentialis: q̄ꝛ predicat̄ essētialiter de illo cuius est differentia

Quid differentia magis ꝓpria.

Contra dicta p̄mo ar̄ sic: sor̄ ē differētia: et tñ nō est aliqua illaꝝ trium differentiaꝝ: ḡ diuisio mala minor pꝫ: q̄ꝛ eadē est res differens ꝛ differētia. ¶ Scd̄o ar̄ sic contra exemplū prime diffinitōis ī textu positre. Nā si illud esset verū scꝫ sor̄ sedēs differt a sorte nō sedēte: seq̄retur φ sortes ē sedēs: et φ sortes nō est sedēs: ꝯñs est fl̄m et impossibile: ḡ exemplū est male positum. ꝯña pꝫ ab exponibili ad exponentes. ¶ Tercio ar̄ sic: contra exemplum tercie diffinitōis: hō differt ab equo seipso: ergo non differt ꝑ istam differētiam rationale

Ad p̄mū dicit̄ φ lꝫ sortes sit differētia realis: non tñ est d̄ra logicalis ¶ Ad scd̄m d̄r distinguendo añs: eo φ illa ꝓpō sortes sedēs differt a sorte non sedēte hꝫ duos sensus. Unus est ꝓp̄us: et ſm illū non capitur hic: et est iste: sortes sedens est: ꝛ sortes nō sedens est: et sortes sedēs nō est sortes nō sedēs Alius est sensus improprius: ꝛ est iste: sortes sedēs nō est sortes nō sedens. et scd̄m istū sensum capit̄ hic. Vel capit̄ ad istū sensū φ sortes q̄n est sedēs aliter se habet q̄ꝫ dum nō sedet. ¶ Aliter pōt dici φ nō requiritur φ exēpla sint v̄a: sed sufficit φ ꝑ ea addiscens aliq̄d intelligat. ¶ Ad tercium dicit̄ φ licet homo differt seipso ab equo differentia reali: nō tamen differētia logicali sꝫ ꝑ illū terīm rōnale tanq̄ꝫ differētia logicali differt ab equo

¶ Et diffinit̄ sic. Differētia est qd̄ p̄dicat̄ de plurib⁹ differētib⁹ spē: in eo qd̄ quale: vt rōnale predicat̄ de hoīe ꝛ de hijs q̄ differūt spē Sumus eni ratōnales nos et dij: vt vult porphirius: sed mortale additum nobis sepat nos ab illis. ¶ Illud aūt d̄r predicari in quale: quod ꝯuenientēr respōdetur ad interrogationē factā per quale. vt cū querit̄ qualis est hō: ꝯueníenter rñdetur rōalis. et iō rōale p̄dicatur de hoīe in quale ¶ Aliter sic diffinitur. Differētia ē qua abundat spēs a gñe. vt hō abūdat ab aiali his differētiis rōale et mortale. ¶ Et sciendū est φ eadē est d̄ra diuisiua et ꝯstitutiua. scꝫ diuisiua generis: et cōstitutiua speciei: vt rōale diuidit aīal cū d̄ra sibi opposita. s. irrōali. dicim⁹ eni Aialiū / aliud rōale /

Pria diffinitio d̄re.

Quid predicari in quale

Scd̄a diffinitio.

aliud irrõnale:et ↄstituūt diuersas spēs sub aiali. Om̄is eni differentia adueniēs generi constituit spēm:ꝛ iō ↄstitutiua seu specifica noiatur. mortale ei additū super hoc gen⁹ aial:ↄstituit hoiem. Et iō dicit Bocci⁹ ꝙ sola spēs diffinitur. Diffinitio eni ↄsistit ex genere et dr̃a: sed sola spēs hꝫ gen⁹ et dr̃am. ergo sola species diffinitur.

Dictū boecij.

Intellcūs p̄me diff. dr̃e.

¶ Circa hunc textū notādū ē p̄rio ꝙ hic autor diffinit dr̃aꝫ magis ꝓpriam genericā. et dꝫ diffinitio sic intelligi. Dr̃a generica est vl̃e ꝑm se vel suū synonymū: predicabile: vere:ꝛ affirmatiue:diuisim:ꝛ eēntialit̃:directe:mediante copl̃a nō ampliata:nec ampliatiua in quale de plibus spēb⁹ nō synonymis. Exemplū:vt ly aiatū predicat̃ de istis spēbus hō ꝛ asinus:vere:affirmatiue:directe:diuisim: ꝛ essentialit̃ in quale. ¶ Dr̃ eēntial'r:ad dr̃am ꝓpriū ꝛ accñtis:ꝑ p̄dicant̃ accñtaliter. ¶ Dr̃ notant̃ in q̄le: ad dr̃aꝫ generis ꝛ spēi q̄ predicātur in q̄d. Alie particule ponūtur hic eadeꝫ rōe qua ponebātur in diffinitione generis. Vn̄ autor exēplificat per istā dr̃am rõale:et dicit ꝙ illa p̄dicat̃ de hoib⁹ et de dijs:q̄ differunt spē. ¶ Sed illud nō est verū:q: rõnale ↄuertit̃ cū ista spē spālissima homo Sed autor loquitur ꝑm opinionē porphirij:qui ymaginat̃ plures esse deos:et illos esse aimalia rõnalia.ꝛ dr̃ nō differre ab istis q: nos sumus mortales:dij vō nō. ideo mortale adueniens nobis separat nos ab illis. Ex quo porphirius loquitur ꝑm inopum sarracenorum.et etiaꝫ habemus credere solū vnū deū esse. iō porphirius et m̄r petrus hispan⁹ in hoc nō sunt

Confutatō porphirij.ꝛ p.hi.

tenendi. Quid autē sit predicari in quale patet in textu.

Notādū est secundo ꝙ duplex est dr̃a essentialis siue magis ꝓpria. Quedam est cōuertibilis cū spē spālissima: vt ratõale cū hoie. q̄dā est ↄuertibilis cū spē subalt̃na: vt sensibile cū aiali. et nulla illaꝝ est tertiū predicabile. sed hoc cōe dr̃a magis propria est tertiū p̄dicabile. ꝛ sic debꝫ diffiniri. Differētia magis ꝓpria est vl̃e:ꝑm se:vel suū synonimū/ p̄dicabile/ v̄e/ affir̃atiue/essentialit̃ directe:ꝛ diuisim: in eo qd̄ quale: sine noua impōe de plurib⁹ terminis ñ synonymis: mediante copula nō ampliatiua nec ampliata. Et hec diffinitio ↄuenit tam differentie ↄuertibili cū spē spālissima q̄ cū specie subalterna. Vn̄ mod⁹ predicandi tertij p̄dicabils.s. differentie est p̄dicari essētialr̃ ꝛ vniuoce de pluribus in eo qd̄ quale. Vn̄ ex isto patꝫ ꝙ diffinitio dr̃e data a p.h. non est diffinitio tertij predicabilis:sed est diffinitio alicui⁹ inferioꝝ cōtenti sub t̃tio p̄dicabili

Que dr̃a sit t̃tiū p̄dicabile.

Notādū est tertio ꝙ hic cōsequenter auctor ponit aliam diffinitionē differentie.et debet sic intelligi. Dr̃a magis ꝓpria est vniuersale qd̄ ponit̃ in diffinitione spēi:et nō in diffinitõne generis:quod diuidit̃ ꝑ ip̄aꝫ vt ista differentia rõale: ponitur ī diffinitõe h⁹ speciei hō ꝛ ñ pōit̃ in diffinitione huius generis aimal ꝛ illud gen⁹ aial diuidit̃ per ip̄aꝫ. Eadem aūt est dr̃a que cū sua opposita diuidit genus diuisiōe logicali:ꝛ que cū genere ↄstituit diffinitionē speciei:vt ista dr̃a rõnale diuidit cum sua opposita:puta irrõnale:illud genus aial:diuisione logicali. Et illa eadē dr̃a sumpta cū hoc genere aial constituit diffinitionē hui⁹ speciei hō: q: hoc cōplexū animal rõnale est diffinitio huius speciei homo.

Intellect⁹ secūde diff. dr̃e.

Intellec⸗ Notādū ē quarto ꝙ sic au tor infert vnū di
tꝰ.dc̄i boe ctum boeciȷ:scʒ ꝙ sola spēs diffini
cij. tur.qd dʒ sic intelligi.Sola speci⸗
es diffinitur diffinitione pure qd⸗
ditatiua ꝛ eēntiali:cuius cā pʒ in
textu.Vn̄ autor in ꝑposito non de
teriat de dr̄a cōi nec ꝓꝑria:qꝛ ille
ꝯtinentur sub accn̄te ꝛ ꝓprio.Vn̄
dr̄a cōis ꝯtinetur sub accn̄te.ꝛ sil'r
dr̄a ꝓpria q̄ cum difficultate sepa
bilis ē. Sed dr̄a ꝓpria q̄ nullo mō
separabilis est ꝯtinetur sub ꝓprio.

Cōtra dicta ꝑmo ar̄ sic. Diffinitio
dr̄e non ꝯuenit oī ꝯtento sub diffi
nito.ḡ est insufficiēs.an̄s pʒ:qꝛ nō
ꝯuenit isti dr̄e rōnale:cū illa nō p̄
dicetur de pluribus spē dr̄ntibus
¶ Scd̄o sic ar̄:illa diffinitio cōue
nit aliȷs a diffinito:ḡ est insuffici⸗
ens.an̄s pʒ:qꝛ cōuenit accn̄ti: pu⸗
ta isti accn̄ti album. qd p̄dicatur i
quale de dr̄ntibus spē. ¶ Tertio
arguit sic ꝯ secundā diffinitionem
dr̄e.genus ꝯtinet oē illud qd cōti
net spēs:ꝛ cū hoc plus.ḡ genꝰ abū
dat a spē:ꝛ nō ecōtra. ꝛ per conse⸗
quens textus est falsus.

Ad p̄mū dr̄ negando cō sequentiā.ꝛ ad
ꝓbationē dr̄ ꝯcedēdo an̄s: ꝛ negā
do ꝯn̄am:qꝛ illa dr̄a rōale nō ꝯtie
tur sub diffinito: cum diffinitum ī
ꝓposito sit hoc complexū dr̄a gn̄i
ca. ¶ Ad secundum dr̄ ꝙ lʒ accn̄s
predicetur in quale de dr̄ntibꝰ spe
cie:non tamen eēntialiter. ¶ Ad
tertiū dr̄ ꝙ licet genus contineat
omne illud qd ꝯtinet species:ꝛ cū
hoc plus ptāte: hoc est sicut magi
cōmune ꝯtinet minus cōe: non tn̄
actu.hoc est non ꝯtinet omne illd
quod ꝯtinet spēs in sua diffinitōe

Acceptio nes ꝓpriȷ Primo Roprium dicitur qua⸗
druplicit̄. ¶ Primo
mō dr̄ propriū quod
conuenit soli: sed non omni.
Secūdo. vt esse grāmaticū.¶ Secun⸗
do mō dr̄ proprium qd cōue
nit oī:sed nō soli. vt eē bipe⸗
dem. ¶ Tertio mō dr̄ ꝓpriū Tertio
qd cōuenit oī:et soli:sed non
semper. vt canescere in senec⸗
tute. ¶ Quarto mō dr̄ pro Quarto.
prium:qd conuenit oī:et soli
et semper. vt risibile inest oī
hoī:et soli spēi:ꝛ semp. Non
tn̄ dr̄ homo risibilis eo ꝙ sp
actu rideat:sed qꝛ aptus na⸗
tus est ad ridendū. et propri
um hoc modo sumptū ē vnū
de quinqꝫ predicabilibus
¶ Et diffinit̄ sic ab aristot. p Diffio ppriȷ q̄rto modo
prium ē qd inest omi:et soli:
et semp ꝛ cōuersim p̄dicat̄ de
re:et nō indicat quid ē eē rei
vt risibile inest homi. Non i
dicat qd est eē rei:ponitur in
diffinitione ꝓpriȷ:ad differē⸗
tiam diffinitionis:que cōuer
sim predicatur de re:et indi⸗
cat quid ē esse rei.Exemplū.
Substantia aiata sensibilis
ꝯuertitur cū animali:ꝛ indi⸗
cat esse eius.qꝛ oīs diffinitio
datur per substantialia. oīe
autē superius est de essentia
sui inferioris.Diffinitio enim
diffinitur sic ab aristotele.dif
finitio est oratio quid est esse
rei significans. proprium au
tem non indicat quid est esse
rei.

¶ Circa hūc textū notādū ē p̄mo Acceptio nes ꝓpriȷ
ꝙ iste terminus ꝓpriū capitur du
pliciter.Vno mō vt est terminꝰ pri
me impōnis siue intētionis: et tūc
tn̄ signat iste terīꝰ ꝓprium ꝗtum si⸗

gnificat hoc cōplexū: res cui⁹ dominiū ē alicui appropriatū. vt res possessa ab aliquo dr̄ ꝓpriū ei⁹: et illo mō non capitur in proposito. ¶ Alio mō capit᷑ vt est terminus secunde intētionis: ⁊ illo mō significat terīos accn̄taliter ꝑdicabiles de alijs terīs intransmutabilit᷑: et sic capitur in ꝓposito. Et capit᷑ q̄drupliꝛ: vt dr̄ in textu. ¶ Propriū primo mō est termin⁹ accn̄taliter predicabilis vere et affirmatiue de aliqua spē: et nō de alia: nec de oībus indiuiduis illi⁹ spēi: vt isti termini: medicus: grāmaticus: logic⁹ geometricus: music⁹: ꝑdicant᷑ de ista spē hō: ⁊ de nulla alia specie eiusdē ꝑdicamenti disparata ꝑdicant᷑ ⁊ etiam nō ꝑdicant᷑ de oībus indiuiduis illius speciei: cū nō oīs hō est medicus: grāmaticus: siue musicus. ⁊c.

Quid ꝓpriū ꝑmo modo.

Notādū est secundo ꝙ proprium secūdo mō est teri⁹ accn̄talit᷑ ꝑdicabilis vere ⁊ affirmatiue de omnib⁹ īdiuiduis alicui⁹ spēi. et cū h⁹ de multis alijs: vt sunt isti teri colloratus: bipes: siue posse esse bipedem. et ꝯsiles teri predicantur de oī hoīe / et cū hoc de multis alijs. ¶ Propriū tertio mō: est termi⁹ accn̄talit᷑ ꝑdicabilis de vna specie et de oībus ꝯtentis sub vna spē: sʒ nō oī tpe: vt iste teri⁹ canescere cōuenit homi: et nulli alteri spēi: et etiā ꝯuenit oībus hominibus non pro omni tpe: sed solū pro senectute. ¶ Propriū quarto mō (qđ vocatur ꝓprie proprium siue propria passio) est termin⁹ predicabilis de vna specie sola: ⁊ oībus contentis sub illa specie. et semꝑ. vt iste teri⁹ risibile est propriū quarto mō: qa ꝯuenit soli hoī: et oī hoī: ⁊ sp̄ q̄diu iste termin⁹ homo ꝓ aliquo suppo nit. et isto q̄rto mō capit᷑ ī ꝓposito

Quid ꝓpriū secūdo modo.

Quid ꝓpriū tertio modo.

Quid ꝓpriū q̄rto modo.

Notandū est tertio ꝙ hic autor poīt diffinitionē ꝓprij quarto mō: datā ab aristo. q̄ dʒ sic intelligi. Proprium quarto mō ē ꝑdicabile accn̄taliter ⁊ cōuertibiliter đ aliqua spē: vt risibile de ista spē hō. ¶ Dr̄ notant᷑ accidentalit᷑: ad drām dr̄ie eēntial᷑ qꝛ lʒ drā predicetur ꝯuertibiliter: tn̄ hoc nō est accn̄talit᷑: sed eēntialiter. ¶ Dr̄ notant᷑ ꝯuertibilit᷑ ad drām ꝓprij / primo / secūdo / et tertio modis. qꝛ lʒ ꝑdicent᷑ accn̄taliter: n̄ tn̄ cōuertibilr̄. vn̄ dicta diffinitio n̄ ē diffīo ꝓprij qđ ē q̄rtū ꝑdicabile

Intellect⁹ dif. ꝓprij q̄rto mō.

Notādū est quarto ꝙ q̄rtū predicabile dʒ sic diffiniri. Propriū est vle aptū natum predicari scđm se / vel suū synonymū / vere / affirmatiue / vniuoce directe / ⁊ diuisim / mediante copula non ampliatiua nec ampliata / sine noua impōe / de pluribus accidentaliter / et intransmutabilit᷑ in eo qđ quale. vt risibile predicat᷑ de sorte ⁊ platone accn̄taliter ⁊ ītrāsmutalit᷑ in eo qđ q̄le. ¶ Vn̄ in ista diffinitione ponit᷑ in eo qđ quale ad drām generis et spēi ¶ Deinde dr̄ intransmutabilr̄: ad drām accn̄tis quod ꝑdicatur transmutabilit᷑ ¶ Dr̄ accn̄taliter: ad drām dr̄ie q̄ predicat᷑ eēntialiter: ⁊ sīlr̄ ad drāʒ generis ⁊ speciei. ¶ Alie ꝑticule eodē mō exponūtur: sicut in diffīonibus alioꝝ ꝑdicabiliū. Vn̄ illđ dʒ ꝑdicari intrāsmutabilr̄ de aliquo subiecto: qđ per nullā potētiā sine noua impōe pōt ꝑdicari nē ⁊ affirmatiue de illo sbō: si ip̄m sbm pro aliq̄ suppōat: vt risibile ꝑdicat᷑ intrāsmutabilr̄ de hoīe: qꝛ per nullā potētiā sine noua ipōne terīo possibile ē illā eē nām s. hō est risibil: ista existente vera homo est.

Quid ꝓpriū ꝑdicabile.

Contra dicta ꝑmo sic ar. Propriū ⁊ singlāre idē sūt: sʒ nullū singulare ē vle: ḡ nullū ꝓprium ē vle. ¶ Scđo sic ar. nullū eq̄uocū ē ꝑdicabile: sʒ ꝓpriū ē eq̄uocū. ḡ ꝓpriū n̄ ē ꝑdicabile ¶ Tertio ar sic. illđ qđ ꝯueit plib⁹ n̄ ꝯuenit vni soli. sʒ qđ ꝯueit oī ꝯueit plib⁹. ḡ qđ ꝯueit oī nō ꝯueit soli.

Ad primū dicit̄ q̄ iste terminus ppriū capit̄ dupl'r Uno mō vt distinguit̄ ꝯ cōe: ⁊ isto mō capit̄ qñ grāmatic⁹ dicit: q̄ iohēs est nomen pprīū: et hoc modo ꝯcedit̄ totū argumentū. Alio mō capit̄ p̄ terio p̄dicabili accidētaliter et intrāsmutabiliter: et i eo quod quale: ⁊ sic negat̄ maior ¶ Ad scd̄m dr̄ ꝯcedendo q̄ nullū equocū est vl'e: et ad minorē dr̄ ꝯcedendo q̄ lȝ ppriū captum scd̄m oēs suos modos sit equiuocū: nō tamen capiēdo secundū quartum modū siue vt est predicabile distinctū ab aliis. ¶ Ad terciū dr̄ q̄ lȝ illud qd̄ ꝯuenit pluribȝ nō solū cōueniat vni illoꝝ pluriū: tñ bñ pōt ꝯuenire solū vni qd̄ nō est aliquod illoꝝ pluriū: et sic i textu oī et soli debēt habere diuersa substantiua ita q̄ sit sensus: ppriū ꝯuenit omī indiuiduo illius spēi. ⁊ soli spēi illoꝝ inferioꝝ: sic q̄ nulli alteri ꝯueniat: quinetiā illud supi⁹ ꝯueiat ei

Pria diffinitio.

Accidens est qd̄ adest et abest: p̄ter subiecti corruptionē: vt albū nigrū. Hec ci possūt adesse ⁊ abesse p̄ter subiecti corruptionē. ¶ Alit̄

Secūda.

diffinit̄ sic. Accidēs ē qd̄ nec est genus/nec spēs/nec dr̄a/nec ppriū/inest aūt rei. Uel

Tercia

sic accidēs est qd̄ ꝯtingit eid̄ inesse ⁊ non inesse: vt albū nigrum: sedere hoi.

Notabile

Et de his duabȝ diffinitionibȝ vltimis dicit Aristoles q̄ scd̄a melior est q̄ p̄ma: q2 ad cognoscendum primā oȝ scire qd̄ sit genus/qd̄ spēs/qd̄ differentia/qd̄ ppriū. Scd̄a aūt p se finita est ad cognoscēdum qd̄ p eā dicit̄.

Diuisio accidētis

¶ Accidentiū aliud separabile/aliud insepabile. ¶ Sepabile ē illud qd̄ pōt separari a subiecto: vt albū nigrū: sedere et huiusmodi. Inseparabile est qd̄ non pōt separi a subiecto: vt nigredo in coruo: ⁊ albedo in cigno. ¶ Licet aūt nigredo insepabiliter accidat coruo: non tñ est ꝯtra diffinitionē q̄ dr̄ q̄ accñs ē qd̄ adest ⁊ abest p̄ter sibi corruptionem: q2 vt vult Porphirius: coruus pōt intelligi albus ⁊ ethiops nitēs candore p̄ter subiecti corruptionē.

Scd̄a diuisio

¶ Accidētium aliud cōe: aliud ppriū. Cōmune vt albū nigrū. Propriū vt albedo sortis/symitas platonis.

Acceptiones accidentis

¶ Circa hūc textū notandū est p̄mo q̄ iste teri⁹ accñs capit̄ dupl'r: Uno mō vt est teri⁹ p̄me intentōis ⁊ sic accñs ē forma alicui subiecto realiter inherēs vt albedo inheret parieti. ¶ Alio mō capit̄ vt ē teri⁹ s̄e intentōis: et tunc sigt nobis terminos accñtales q̄ predicant̄ accidētalier transmutabiliter: ⁊ sic est vnū de quinq̄ p̄dicabilibȝ

Acceptiones de ly adest ⁊ abest.

Sil'r ly adest ⁊ ly abest capiunt̄ dupliciter Uno mō vt sūt teri p̄me intentōis ⁊ sic ly adest dicit realē p̄sentiā: et ly abest realē absentiā. Et illo mō capiunt̄ illa v̄ba qñ dr̄: q̄ petrus q̄ est nobiscū adest: vel iohēs q̄ est rome abest ¶ Alio mō capiunt̄ vt sunt teri s̄e intentōis: ⁊ tunc adest tm̄ vȝ sicut hoc ꝯplexū v̄e affirmari de aliquo s̄bo: ⁊ abest tm̄ vȝ sicut hoc ꝯplexū v̄e negari de aliq̄ s̄bo.

Intell's realis prime diffinitionis.

Notādū est scd̄o q̄ in p̄ma diffinitōe accñtis pōt poi p diffinito iste teri⁹ accñs vt ē teri⁹ p̄me itentōis: ⁊ tūc diffio dȝ sic exponi. Accidēs est res: q̄ nō pōt p se nāliter existere: nec ē pars rei naturaliter p se exñtis ¶ Et di

citur naturaliter: qr supnaturalit pōt talis res p se existere. vt albedo i sacramento altaris. ¶ Dr notāter nec est pars: ad drām forme substātialis: et mafie: qr lz ista nō possint p se existere: tn̄ sūt partes rei per se exn̄tis naturaliter. Et de ista expōne nō ē hic ad ppositum.

Intellc̄s logicalis eiusdem. Sz si pro diffinito ponat iste teri⁹ accn̄s vt ē teri⁹ fe intētōis: tunc dz sic exponi diffinitio. Accn̄s p̄dicabile est qd pōt vere affirmari τ negari de aliq̄ sbo: absq3 hoc q tale sbm̄ desinat supponere pro aliq̄: vt puta iste teri⁹ albus pōt vere affirmari τ negari de aliq̄ sbō puta de sorte. absq3 hoc q iste teri⁹ sortes desinat supponē p aliq̄: siue absq3 hoc q ista ppō desinat esse vera. sortes est

Intellc̄s duplex fe diffiōis **Notādū** est tercio q h̄ pn̄r autor ponit aliaz diffinitionē accidētis q̄ etiā duplr pōt exponi scz realiter: siue de reb⁹ q̄ nō sūt signa Alio mō logicalr siue de teris q̄ sūt signa. ¶ Realr exponit sic. Accn̄s ē res q̄ neq3 est genus: neq3 spēs: neq3 ppriuz: nec drā: in exn̄s realit alicui sbō: vt albedo: τ isto mō exponēdo ponit p diffinito iste teri⁹ accn̄s p̄me intētionalit. captus. Sz de ista expōe nō est h ad ppositū ¶ Alio mō exponit logicalr: τ hoc sic. Accn̄s ē p̄dicabile aptū natū p̄dicari accidētalit τ trāsmutabilit de aliq̄ respectu cuius nec ē genus: nec spēs nec drā: nec ppriū. Et hoc mō exponēdo ponit p diffinito iste teri⁹ accn̄s fe intētionalr captus: et de ista expōe ē hic ad ppositū. ¶ Deinde ponit autor terciā diffinitōez accn̄tis. Et lz ipsa nō sit eadē in v̄bis cū p̄ma. tn̄ est eadē in sentēcia Et pōt duplr exponi sicut prima.

Diffinitō accidētis p̄dicabil. ¶ Unde ex dictis pōt elici diffinitō accn̄tis quinti p̄dicabilis. Accn̄s est vr̄e aptū natū p̄dicari de pluribus accidētalit et transmutabilit in eo qd quale. Et i ista diffinitiōe ponit accidētaliter ad drām gn̄is speciei: τ differētie. Et dr trāsmutabilit ad drām ppriȷ̄. Reliq̄ particule ponunt hic eadē de causa sicut i diffinitione alioꝝ p̄dicabiliū

Declātio p̄me diuisionis. **Notādum** est q̄rto q h̄ pn̄r autor diuidit accn̄s: q̄ diuisio dz sic intelligi. Accidētiū quedā sūt accidētia sepabilia: τ q̄dā sūt accn̄tia insepabilia. Un̄ i ista diuisione diuisū τ mēbra diuidentia pn̄t capi p̄me intētionalr: τ tūc p accn̄s sepabile intelligit res q̄ cū insit alicui subo pōt realr remoueri τ facilr separi ab illo Et p accn̄s insepabile intelligit res: q̄ cū insit alicui sbo n̄ pōt facilr remoueri siue separi ab illo ¶ Sz si capiant diuisū et mēbra diuidētia fe intētionaliter: tunc p accn̄s sepabile intelligit p̄dicabile qd cū p̄dicet v̄e de aliq̄ sbo pōt facilit v̄e negari de eod. Et p accn̄s insepabile intelligit p̄dicabile: qd cū v̄e affirmet de aliq̄ sbō: nō pōt facilr v̄e negari de eod. Exemplū de accn̄te sepabili: vt sedere stare. Exēplū de accn̄te insepabili. vt album respectu cigni. τ nigrū respectu corui. ¶ Tunc ibi. Accidētiū aliud cōe. τc. ¶ Hic pn̄r autor ponit aliā diuisionē accn̄tis: i qua diuisione dz capi iste teri⁹ accn̄s fe intētionalr: τ nō p̄me intētionalr τ dz sic intelligi diuisio.

Expō fe diuisiōis De nūero accidētiū: q̄dā sūt accn̄tia cōia: τ q̄dam sūt accn̄tia ppa. Un̄ accn̄tia cōia sūt p̄dicabilia: accn̄tia v̄o ppria n̄ sūt p̄dicabilia Un̄ accn̄s cōe i pposito est vr̄e qd pōt p̄dicari de plib⁹ accn̄taliter τ trāsmutabilit Et accn̄s ppriū est teri⁹ q̄ p̄dicat trāsmutabilit τ accn̄talr solum de vno: vt hoc albū: hoc nigrum.

Contra dicta p̄mo sic arguit: ista diffinitio nō ouenit oī otento sub diffinito. ergo nō est sufficiēs. Ans pz: qr non ouenit accn̄ti insepabili: cū illud nō possit abesse.

¶ Scdo sic arḡ: ꝯ scdam diffinitionem: albū est accñs: ⁊ tñ ē spēs respectu hui⁹ gñis coloratū. ḡ scda diffinitio ē mala. ¶ Tercio arḡ sic: ꝯ terciā diffinitōem: illa diffio dat ꝑ opposita: ḡ est insufficiēs. Añs pꝫ: q: inesse ⁊ nō inesse opponunt

Ad pꝛimū dr̄ negādo añs ⁊ ad ꝓbationē dr̄ ꝙ lꝫ accñs insepabile nō possit facilr̄ adesse tñ pt difficult abesse ¶ Ad scdm dr̄ negando ꝯñam: q: hoc ē respectu diuersoꝝ: ꝙ albū sit spēs et accñs: mō diffinitio intelligit ꝙ accñs nō est spēs respectu illius: respectu cuius ē accñs ¶ Ad terciū dr̄ ꝙ lꝫ adesse ⁊ abesse opponant siue inesse ⁊ non inesse opponant si solitarie accipiant. nō tñ si capiant cū illo v̄bo pōt siue ꝯtingit. Vñ diffinitio pōt dari ꝑ opposita disiūctim vel copulatim accepta. ⁊ ñ copulatiue nisi illa opposita sumant cū aliq̄ dictōe cum q̄ vni ⁊ eidē pñt ꝯuenire. Exēplum vbi opposita ponunt disiūctim vt ꝓpō est orō verum vel falsū signās Exemplū vbi copulatim ponunt vt ꝯdictio ē affiratio ⁊ negatio opposite Exēplū vbi sumit cū dictōe cū q̄ vni ⁊ eidē ꝯuenire pñt vt ī ista tercia diffinitiōe accñtis ponūtur īesse ⁊ ñ inesse q̄ sūt opposita: sꝫ sumit cū dictōe cū q̄ pñt ꝯuenire vni ⁊ eid scꝫ cum ista dictione ꝯtingit

Depuenientia ⁊ differētia p̄dicabiliū

Commune ē oibꝫ quinq̄ p̄dicabilibꝫ de plibꝫ p̄dicari ¶ Differt aūt genus ab alijs qm̄ genus de plibus predicat q̄ alia predicabilia

Genus

¶ Dr̄a aūt differt a gñe: qm̄ genus p̄dicat in qd: dr̄a v̄o in q̄le. Item dr̄a differt a spē q: dr̄a p̄dicat d̄ pluribus spēbus. spēs v̄o nō Silr̄ dr̄a dr̄t ab accidēte q: accñs suscipit magis ⁊ minus. intēsionē ⁊ remissionē. dr̄a v̄o non suscipit magis neq̄ minus. Differt autē spēs a gñe: q: genus cōtinet spēs: ⁊ nō ꝯtinet ab eis

Differentia

Species.

Spēs aūt differt a dr̄a q: ex plibus drñtiis bene cōstituit vna spēs: vt iste differētie rationale/mortale ꝯiūgunt ad constitutionē huius spēi hō: species v̄o nō ꝯiūgit spēi vt gignat aliā spēm. q̄dam eni particularis equa cuidā particulari asino pmiscet ad muli generationē sꝫ nō equa et asinus in cōmuni. Spēs aūt differt a ꝓpō: q: spēs natura p̄or est ꝓpꝛio: ꝓpꝛiū v̄o posterius est specie. Preterea quoꝝ teri id est diffinitōnes sūt differentes: ipsa sūt dr̄a. sꝫ diffinitiones speciei et ꝓpꝛij sunt drñtes. ḡ species ⁊ ꝓpꝛiū sunt dr̄a. Spē aūt dr̄t ab accñte: q: species p̄dicat in q̄d: accñs v̄o in quale vel quomodo se hꝫ. Spēs etiā natura p̄or est accñte. Omne eī accñs natura posterius est suo subiecto.

Propriū

Proprium aūt differt ab accñte: q: ꝓpꝛium de vna sola specie p̄dicat cuius est ꝓpꝛium: accñs v̄o de plibus speciebꝰ. Et accñs p̄ pmo inest indiuiduis. et ꝑ posterius gñibus et speciebus nō eni hō aut aīal currit. nisi quia sortes vel plato currit. Propꝛium autem p̄mo ꝯuenit speciei et per speciem cōuenit indiuiduis

Accidēs

¶ Item genus/spēs/dr̄a/ꝓpꝛiū equali

ter ꝑticipāt ab oib⁹ de q̄bus p̄dicāẗ: accñs ṽo nō. ſꝫ ſuſcipit intenſionē et remiſſioneꝫ Itē genus/dr̄a/ſpēs/ ꝓpriū vniuoce p̄dicātur: accñs aūt ñ p̄dicaẗ vniuoce. ſꝫ denoīatiue. ❡ Predicari aūt vniuoce. eſt p̄dicari ſm vnū nomē ꝛ rōeꝫ vnā ſm illud nomē ſūptā. vt hō ſm vnū nomē p̄dicaẗ de ſorte ꝛ de platone: vt ſortes ē hō: plato eſt hō: ꝛ rō ei⁹ ſm illō nomen eſt vna: vt aīal rōnale mortale ❡ Et ob hoc ens ñ pōt eſſe genus. qꝛ lꝫ ſm vnū nomen p̄diceẗ de plurib⁹: nō tñ ſm vnā rōneꝫ entis. rō ei entis ſm ꝙ diciẗ de ſubſtātia eſt ens ꝑ ſe. ſm aūt ꝙ diciẗ de alijs nouem p̄dicamētis eſt ens ī alio: ꝛ ſic p̄dicatur ſm diuerſas rōnes et ideo non p̄dicaẗ vniuoce: ſꝫ potius equoce/aut multipliciter. ❡ Predicari aūt equoce ē p̄dicari vno noīe: ꝛ rōnibꝫ diuerſis ſm illud nomē ſumptis. vt canis vno noīe predicaẗ de cane latrabili. ſydere celeſti: et piſce marino. nō aūt ſm illō nomen rō eſt eadē oibꝫ. ſꝫ aliaꝛ alia ❡ De noīatiua dicūtur: q̄cunqꝫ ab aliquo ſolo caſu ſunt differētia: et ſcōm illud nomen habēt appellationem: vt a grāmatica grāmaticus: a fortitudine fortis. Unde grāmaticus ꝛ fortis p̄dicanẗ denoīatiue: ergo accñs denominatiue dicitur predicari.

Quid predicari vniuoce.

Quid predicari equoce.

Quid predicari denoiatiue.

❡ Circa hunc textū notandū ē p̄mo ꝙ h̄ ꝯñr p.h. deterīat de ꝯuenientijs ꝛ drn̄tijs p̄dicabiliū. Unde p̄dicabilia in hoc cōueniūt ꝙ ſunt vl̄ia p̄dicabilia de pluribꝫ ſiue de multis. Quō aūt dr̄a differt a gñe ſpē/ꝛ ꝓp̄o ſatis clare pꝫ in textu. ❡ Iſte textus Silr differt dr̄a. dꝫ ſic intelligi. Accñtia predicanẗ de ſuis ſubijcibilibꝫ: cū iſtis adūbijs magis et minus. Differētie ṽo nō p̄dicanẗ cū iſtis aduerbijs magis ꝛ minus. ❡ Iſte textus Differt āt ſpēs a gñe. dꝫ ſic intelligi. Genus ṽe ꝛ affirmatiue p̄dicaẗ de ſpē vl̄r ſumpta: ꝛ nō ecōtra: vt iſta eſt ṽa: oīs hō eſt aīal. ꝛ tñ iſta eſt fl̄a. oīe aīal eſt hō. ❡ Iſte text⁹ Spēs āt differt dꝫ ſic intelligi. Plures differētie p̄nt ꝯiūgi ꝑ modū deterīationis ꝛ deterīabilis ad ꝯſtitutionē diffinitōis ſpēi: q̄ tñ differentie nō ſūt ſibiinuicē ſubordinate: ſed tamen due ſpecies nō ſubordinate: ſiue non habentes ſe per modum ſupioris ꝛ inferioris nō p̄nt cōiungi ad inuicē ꝑ modū deterīationis ꝛ deterīabilis ad ꝯſtitutionē diffinitōis ſpēi. Sꝫ ſm rei veritatē iſte text⁹ eſt fl̄ſ vt videbitur in logica

Expō textualis

Notādū eſt ſcđo ꝙ iſte textus Spēs auteꝫ differt a ꝓp̄o dꝫ ſic intelligi: ꝙ ſpecies eſt termi⁹ nō ꝯnotatiuus vel minus ꝯnotatiuus q̄ ꝓpriū vt iſte teri⁹ hō eſt teri⁹ nō ꝯnotatiuus: ꝛ iſte teri⁹ riſibilis ē ꝯnotatiuus: et ideo ſpēs et ꝓpriū h̄nt diuerſas diffinitōes. Etiā iſte teri⁹ hō: alteri ꝯceptui ſubordinaẗ q̄ iſte teri⁹ riſibile. Simili modo etiā intelligiẗ cū dr̄ ꝙ Spēs eſt prior accñte: hoc eſt aliqua ſpēs eſt teri⁹ abſolutus et accñs eſt teri⁹ ꝯnotatiuus Sed illa differētia nō eſt vl̄is: cum non cōueniat omni ſpēi nec oī accñti.

Expō textualis ad ꝓprio.

¶ Iste textus Proprium aut. debz sic intelligi. Propriu spe specialis sime pdicat devna specie specialis sima: et de nullo alio pdicatur: qn illa spes de eodē predicet. Sed ac cidens pdicatur de plibus spebus Et etiā accns pdicatur imediate de pmis substantiis: et mediate de secūdis. vt ista est mediata: homo currit. et ista imediata: sor currit. Sed ppriu spei spālissime pdicat imediate de spe spālissima: et medi ate de suis pmis substātiis: vt ista est mediata Sortes est risibilis. et ista est imediata: homo ē risibilis

Notādū ē tertio q iste tex tus Item genus. spēs. rc. dz sic intelligi. Gen: spēs dfa: et ppriu: non pdicantur de su is subiicibilib cū istis aduerbiis magis et minus.: et accntia pdican tur de suis subiicibilib cū ist adverbiis magis et min Exemplum vt sortes nō dr magis vel min hō: nec etiā magis vel min aial: nec magis vel min rōnalis: vel risibil q plato: sed tn sortes est magi vel minus albus q plato. ¶ Iste tex tus Itē gen dfa. rc. dz sic intelligi Genus: spēs: dfa: et propriu pdicat intransmutabiliter de suis subiici bilibus. Sed accns pdicatur trās mutabilit et sic in pposito pdicari vniuoce capitur vt idē est q pdica ri intransmutabiliter et pdicari de noiatiue vt idē est q predicari trās mutabiliter.

Expō tex tualis.

Notādū est quarto q hic autor diffinit pre dicari vniuoce: q diffinitio sati ptz in textu. Et non capit hic autor p dicari vniuoce: vt cepit in textu p cedenti: sed capit ppie vt distigui tur contra pdicari equoce et deno minatiue. Un in diffinitōe huius qd est predicari vniuoce: iste teri nomē capitur generalit: vt sub se pphendit oēs partes orōis. et id in pposito capit p cōceptu: ita q ad hoc q aliquid pdicetur vniuoce

De pdica tionibus

oportet q accipiatur fm vnū 3cep tum et non fm plures. q: si fm plu res acciperet tunc predicaret eq uoce. Etiā autor diffinit predicari equoce et denoiatiue. q diffinitio nes satis patent in textu. et de istis magis videbitur in tertio tractatu.

Cōtra dicta primo sic arguitur: Genus ponitur in diffinitōe spēi: g spēs cōtinet gen. et per ons ma le dr q spēs nō ptinet gen ¶ Se cūdo sic ar. equale vel inequale est propriu: et tn non predicat de vna sola specie. g textus est falsus qui dicit q ppriu devna sola spe pdica tur. ¶ Tertio sic ar. ppriu pdicat denoiatiue. g male dictum est q p prium predicatur vniuoce.

Ad primū dr concededo ans et distigue do ons: q: dupliciter pōt intelligi q spēs cōtineat genus. Uno mō q genus ponat in diffinitōne spēi: et sic pceditur ona. Alio mō q spēs predicetur de genere vlr accep to: et sic negatur ona ¶ Ad secūdū dr q textus intelligitur de pprio speciei spālissime: et non de oī pro prio ¶ Ad tertiū dr pcedendo an cedens et negando onam: q: in tex tu capitur predicari vniuoce large vt idē est q predicari intransmuta biliter: et non capitur stricte vt idē est q nō predicari equiuoce vl de noiatiue.

¶ Explicit secūd tractatus Incipit tractatus tertius de predicamentis.

D cognoſcendū predicamenta: quedam ſunt neceſſario p̄mittenda: ſine quorū cognitōne nequaq̄ pōt haberi cognitō p̄dicamentoꝝ. ¶ Eoꝝ ergo q̄ dicūtur: quedā ſūt viuoca: quedā equoca: et quedā denoīatiua. ¶ Equoca dicunt̄ quorū ſolū nomē eſt cōe: ⁊ rō ſubē ſcōm illud nomē eſt diuerſa. vt aīal ſigt aīal viuum ⁊ aīal pictū: ⁊ nomen i eis ſolū eſt cōe: ⁊ ſcōm illud nomē rō ſbē eſt diuerſa. Dicim⁹ ei de leone picto in pariete: ecce terribile aīal. ⁊ de leone viuo idē dicim⁹ equoce. Et de ſtatuis regū dicimus: iſti ſūt tales reges. et d̄ his q̄ adhuc regnāt dicim⁹: iſti ſunt tales reges: ſumēdo nomen regis equiuoce.

Diffio equocorum:

¶ Iſte eſt tercius tractatus ſummulaꝝ magrī p. h. in q̄ determīat de p̄dicamētis: et correſpondet libro p̄dicamētoꝝ ariſtotelis: cuius ſubiectū attributiōis ē hoc ꝯplexum ponibile i predicamento: ⁊ paſſio ſbi eſt hoc ꝯplexū: ſubijcibile vel p̄dicabile Et diuidit̄ iſte liber i tres partes. In p̄ma determiatur de antepredicamētis. In ſcđa determīat̄ de p̄dicamētis. et incipit ibi. Eoꝝ q̄ ſcōm nullā cōplexionē dicuntur ſingulū. ⁊c. In tercia parte determinat̄ de poſtpredicamētis. et incipit ibi. Dr̄ āt alterū alt̄i op. ⁊c.

Quid ſubiectū terci tractatus.

Notādū eſt p̄mo ꝙ antepredicamentum ſolet ſic deſcribi. Antepredicamētum eſt cognitionale ſm ſe vel ſibi equalēs ab ariſtotele traditū āte cognitionē p̄dicamētoꝝ: cuius noticia vꝫ ad pfectā cognitōeꝫ p̄dicamētorū h̄n̄dā ¶ In hac diffitōe dr̄ cognitionale: q2 antepredicamentum eſt diuiſio et diffinitio: ⁊ vtrūꝗ eſt qđdā cogitōale. ¶ Dr̄ notāter ab ariſtotele traditū ſm ſe vel ſibi equalēs p antepredicamenta pe. h. et alioꝝ logicoꝝ q̄ ſm ſe non ſunt tradita ab ariſtotele. ſed ſm aliq̄ ſibi equalētia ¶ Dr̄ notāter ante cognitionē p̄dicamentoꝝ: ad drām poſtpredicamentoꝝ. ¶ Dr̄ notāter cuius noticia. ⁊c. ad explicandū vtilitatē antep̄dicamētorū ¶ Unde in gn̄ali ſunt tria antep̄dicamenta: hoc ē ſunt tm̄ tres teri gn̄ales: nō coincidentes i ſignando ſm ſuas rōnes formales oīa antep̄dicamēta mūdi ſignātes. Et ſunt iſti tres termi: diffinitio: diuiſio: ⁊ regula. Sed i ſpāli ſūt ſeptē antepredicamēta: hoc eſt ſeptē ſunt termini ſpāles non coincidentes in ſignificādo ſm eoꝝ rōnes formales oīa antepredicamēta mūdi ſignificātes. Et ſunt iſti teri diffinitio equocoꝝ: diffinitio vniuocoꝝ: diffinitio denoīatiuoꝝ: p̄ma diuiſio antepredicamētalis: ſcđa diuiſio: p̄ma regla antep̄dicamētalis: ſcđa rla.

Diffio antepredicamēti.

Numer⁹ ātep̄dicamētorum

Notādū eſt ſcđo ꝙ iſte terminus equocum capit̄ dupl̄r. Uno mō p equoco equocanāte. Alio mō p equoco equocato. Primo mō eſt teri⁹ ſe impōis ſiue intētōis: ⁊ deſcribit̄ ſic. Equiuocū equiuocās eſt teri⁹ ſigñs ſuū ſigtum vel ſua ſigta diuerſis cōceptibus totalibus non ſynonymis. ¶ Dr̄ notāter nō ſynonymis: q2 ſi aliqs pferat iſtā vocē hō plib3 eq̄ pñtialr̄ exñtibus et intelligētibus impōem ei⁹: q̄libet illoꝝ plurium formabit cōceptū hoīs: et ſic ly hō ſigbit ſua ſigta diūſis ꝯceptib3 totalib3. ſ3 illi ꝯcept⁹ ſunt ſynonymi ¶ Dr̄ notanter totalib3: ad drām orōnis q̄ ſigt ſua ſigta. nō tn̄ diuerſis ꝯceptib3 totalib3 ſ3 partialib⁹

Quid equocuꝫ equocans a caſu ⁊ a ꝯſilio.

¶ Añ equocū equocās ē duplx.s. equocū equocās a casu: et equocū equocās a ɔsilio Equocū equocās a casu ē teri⁹ sigñs sua sigta diuersis ɔceptib₃ totalib₃ ñ synonimis eq̄ prio:sic ꝙ vnū ñ ꝑ ṗus ꝛ reliquū ꝑ posteri⁹ significet.vt iste teri⁹ canis sigt eq̄ prio ꝛ principalr ista ꝟa s.canē latrabilē:piscē marinū:ꝛ sydus celeste. Sȝ equocū equocās a ɔsilio ē teri⁹sigñs sua sigta diuersꝭ ɔceptib₃ totalib₃ ñ synonimis nō eq̄ primo:s₃vnū ꝑ ṗus ꝛ reliquū ꝑ posteri⁹: vt iste teri⁹ hō sigt ꝑ ṗus hoiem viuū ꝛ ꝑ posteri⁹ sigt hoie₃ pictū: et tale equocū alio mō solet vocari analo-gum.

Quid equoca equocata a casu et a cōsilio.

Notandū est ꝟcio ꝙ equoca equocata sꝭ ētiā q̄ sigñꝭ ꝑ eanđ dictionē diuersꝭ cōceptib₃ totalib₃ ñ synonimis vt aꝭ latrabile:piscis marinus:sy⁹ celeste respectu hui⁹ teri canis.Et duplicia sꝭ equoca equocata.s.equoca equocata a casu:ꝛ equoca equocata a ɔsilio.Añ equo caequocata a casu sꝭ entia sigta diuersꝭ ɔceptibus totalib₃ ñ synonimis ꝑ vnā et eanđ dictionē eq̄ prio :.vt āl latrabile:piscis marin⁹:syd⁹ celeste Sȝ equoca equocata a ɔsilio sūt entia sigta ꝑ eanđ dictionē diuersis ɔceptib₃ totalib₃ ñ synonimis: vnū ꝑ ṗus ꝛ principalr: ꝛ aliud ꝑ posterius ꝛ minus ṗncipalr:vt hō viuus: ꝛ hō pictus respectu huius teri hō ¶ Deiñ autor: poit diffinitionē equocoꝝ q̄ vt cōiter dꝛ: daꝭ de equocis equocatis:ꝛ d₃ sic intelligi Equoca equocata sūt entia:q̄ꝝ dictio sigñs ea ē eađ: ꝛ illa dictio sigt ea diuersꝭ ɔceptib₃ totalib⁹ ñ synonis

Intelligētia diffiōnis equocoꝝ

Notādū est q̄rto ꝙ diffio equocoꝝ pōt etiā intelligi de equocis equocātib₃:ꝛ tūc d₃ sic intelligi.Equoca equocātia sūt dictōes sigñtes suū sigtū diuersꝭ ɔceptib₃ totalib₃ nō synonis vel sua sigta.Unde ī ista diffinitōe ponitꝭ dictōes loco gñis:ꝛ totū residuū ponitꝭ ad dꝛam vniuocoꝝ et denoiatiuoꝝ.Añ ī diffinitōe equocoꝝ iste teri⁹nomē capꝭ gñalꝭ loco isti⁹ teri dictio:ꝛ ñ capꝭ ſpālr vt est vna pars orōnis distincta ab alijs Et silr iste teri⁹ cōe non capꝭ vt distinguitꝭ ɔ singulare:q₂ aliqui teri singulares sūt equoci:s₃ capiꝭ iste teri⁹ cōe vt tm̄ v₃ sicut idē. Et iste teri⁹ rō capiꝭ loco isti⁹ teri ɔcept⁹ Silr iste teri⁹substātia nō capitur ꝓṗe vt distinguitꝭ ɔ accidens : sed capiꝭ b iste terminus substātia ꝓ qualibet re sigta ꝑ dictionem.

Contra dicta ṗmo sic aꝭ:diffinitio equocoꝝ ɔuenit vniuoco vniuoce capto:.ḡ diffinitio ē insufficiens:añs p₃:q₂ ɔuenit isti terio hō ī ordine ad ꝟos hoies:cū iste teri⁹ hō diuersis ɔceptib₃ significet homines ꝟos. ¶ Scđo sic aꝭ:res eq̄uoce sigte ꝑ ꝟba sūt equoca equocata:ꝛ tñ illis rebus nō est nomen cōe sed ꝟbū:ḡ diffinitio ē insufficiens. ¶ Tercio sic aꝭ: quicq̄d sigt oia illa q̄ sigt vna rōne siue vno cōceptu nō est equocū:s₃ equocū sigt oia illa q̄ sigt vna rōne siue ɔceptu ḡ equiuocū non est equocum ꝛ per ɔñs nō sigt diuersis conceptibus.

Ad pmū dꝛ ꝙ l₃ iste terminus hō signi ficet oēs ꝟos hoies diuersꝭ ɔceptibus totalib₃ synonimis: non tñ diuersis ɔceptibus non synonimis. ¶ Ad scđm dꝛ ꝙ ille teri⁹ nomen ī diffinitōe non accipiꝭ ſpālr vt distinguitꝭ ɔ alias partes orōnis: s₃ cōiter vt sub se ɔp̄hēdit quālibet partē orōnis ¶ Ad terciū dicitur distinguendo minorē:q₂ sōm eius pōt accipi personalr ꝛ sigtiue ꝛ sic negaꝭ minor.vel pōt accipi simplr siue materialr sc₃ ꝓ illo terio equocū:ꝛ sic ɔcedꝭ minor.ꝛnegaꝭ ɔña

¶ **Uniuoca dicūtur quorū nomen est cōmune ꝛ rō substātie ꝟm illud nom̄ est eadē.** Diffinitio vniuocoꝝ

vt hoc nomē aial est cōe hoi bouiz leoniz silr rō substātie fm illō nomē ē eadē dicim⁹ eni hō est aial. bos est aial z hō est substātia aiata sensibilis. z bos est substātia aiata sensibilis. z sic nomē est cōe eis et ratio eoꝝ fm illud nomen est eadē. Nichil eniz aliud est hō fz q ē aial: q̄ substātia aiata sensibil. z silr bos

Diffio de noīatiuoꝝ

¶ D e noīatiua dicūtur: q̄cūq ab aliquo solo casu sūt differētia: z fz illō nomē hñt appellationē: vt a grammatica grāmaticus: et a fortitudine fortis: dr̄ūt solo casu. i. sola cadentia q̄ est a parte rei. fm illud nomē habēt appellationē. Nomē eni denomiatiuū dz cōicare cū noīe vniuoco i pricipio z differre i fine. vt a grammatica grāmaticus: ab albedine albus.

Acceptiones de ly vniuocū:

¶ Circa hūc textū notādū ē p̄mo q ille teri⁹ vniuocū capitur dupl̄r Uno mō p vniuoco vniuocante: z sic est teri⁹ scđe impōnis siue intētōis: z dz sic describi Uniuocū vniuocās ē teri⁹ sigñs sua sigta vnico cōceptu. vt ille teri⁹ aial. ¶ Alio mō capit̄ p vniuoco vniuocato: et sic ē teri⁹ p̄me impōnis siue intentionis: z dz sic describi Uniuocum vniuocatū est res sigta p eand dictionē vnico cōceptu. vt illa res q̄ est aial est vniuocū vniuocatum.

Intell's diffionis

Et scđm q dupl̄r accipit̄ vniuocū scđm hoc pōt diffinitio vniuocoꝝ dupl̄r exponi Uno modo de vniuocis vniuocātis: z tunc solet cōiter sic exponi. Uniuoca vniuocata sūt entia q̄ꝝ dictio sigñs ē eadē q̄ sigtā scđm eundē ɔceptū Alio modo pōt exponi de vniuocis vniuocātibus: z hoc sic. Uniuoca vniuocata sūt discibilia scđm eundē ɔceptū. sua sigta sigñtia. Unde isti teri nomen, cōmune, rō, substātia, capiūtur in p̄senti diffinitōe eo modo q̄ dictū est in diffinitiōe equiuocoꝝ.

Triplicia denoīatiua

Notādū est scđo q triplicia sunt denoīatiua. Nam q̄dā sunt denoīatiua tm̄ voce. z sūt ɔcreta hñtia abstracta cū q̄bus ɔueniūt i principio dictionis: z differūt i fine fz nō ɔnotāt illud accidētalr p quo sua abstracta principaliter supponūt. vt iste teri⁹ hō est denoīatiuū voce tātū. respectu huius abstracti humanitas. ¶ Alia sūt denoīatiua sigtione tm̄: z sunt ɔcreta q̄ hñt abstracta cū quibz nō ɔueniūt in principio z dr̄nt in fine vocis. sed ɔnotāt illud pro quo sua abstracta principaliter supponūt: vt iste teri⁹ studiosus est denoīatiuū sigtione tātum respectu huius abstracti virtus. ¶ Alia sūt denoīatiua voce z sigtione simul: z sūt ɔcreta hñtia abstracta cū quibz ɔueniūt i principio dictōis et differūt i fine: q̄tū est ex parte vocis: z cōnotant illud accidētaliter p quo sua abstracta supponūt principaliter: vt album et nigrū sunt denoīatiua voce z significatione simul: respectu hoꝝ abstractoꝝ albedo et nigredo

Notandū est tercio q circa diffinitionē denoīatiuoꝝ q illud sigñū q̄cunq non debet capi distributiue: vt tm̄ vz sicut oīa entia: fz vt tm̄ vz sicut aliq̄ entia Silr ille ablatiuus aliq̄ singularis numeri dz capi vt tātū vz sicut aliq̄bus Silr p casū in diffinitione denoīatiuoꝝ nō debem⁹ intelligere accidēs grāmaticale distinctū ab alijs accidētib⁹ grāmaticalibus: fz dz capi i pposito p finali dr̄a vocis fm litteras: vel p mō sigñdi. ita q denoīatiuū sigt cōnotatiue: z abstractum absolute siue minus connotatiue.

Intellcũs dif. denominatiuoꝝ

Notādū est quarto ꝙ diffinitio denoīatiuorum sic dꝫ intelligi. Denoīatia voce et sigtione sꝫ sunt ɔcreta hñtia abstracta: cū quibus cōueniunt in pncipio ꝛ drñt in fine litteraliter. vel syllabaliter ꝙtū est ex ꝑte vocis: ꝛ cōnotant accñtalr illud ꝑ q̃ supponūt sua abstracta. vt albū et nigrū sūt ɔcreta respectu hoꝝ abstractoꝝ. s. albedo ꝛ nigredo. cū quib⁹ cōueniūt in pncipio dictōis: ꝛ drñt lr̃alr in fine. et albū ɔnotat accñtaliter albedinē: ꝑ qua iste termi⁹ albedo supponit. similr nigrū accidentalr cōnotat nigredinē: ꝑ q̃ iste termin⁹ nigredo supponit.

Reqsita ad denoīnationeꝫ

¶ Vñ ad denoīatione tria reqrūtur. s. denoīatū: et ē sōm denoīationis. Denoīans: ꝛ est abstractum et Denoīatiuū: quod est cōcretum illius abstracti. vt hic est denoīatō siue denomiatiua ꝑdicatio: hō ē albus. ꝛ ibi ly hō est sōm. albū est denoīatiuū: ꝛ ly albedo est denoīans De istis plura alia sunt dicenda q̃ videbuntur in logica.

Cōtra dicta primo sic arguitur: cōtra diffinitionē vniuocorū. albedo et nigredo sunt vniuoca vniuocata: ꝛ tñ nulla rō sbē est eis eadē cum sint accñtia. ḡ diffinitio vniuocorū est mala. ¶ Scdo sic arḡ: ɔtra diffinitionē denoīatiuorum. q̃cunqꝫ drñt ab aliq̃ abstracto solo casu hñt vnū abstractū: sed denoīatiua nō hñt vnū abstractū. ḡ denomiatiua ab aliquo abstracto nō drñt solo casu. ꝛ ꝑ ɔñs male dr̃ ab aliquo ¶ Tertio sic arḡ. denoīatiua ꝛ abstracta aliqñ sunt siłł casuū: ergo non differunt casu.

Ad primū dr̃ distinguendo minorē: qa ille termi⁹ subā pōt capi ꝓpter vt sigt rē ꝑ se exñtem. ꝛ sic cōceditur minor. Vel pōt capi ꝑ quacūqꝫ re sigta per vocē: ꝛ sic negatur minor ¶ Ad secūdū dr̃ ɔcedēdo pmā cōsequentiā: et negādo vltimā: qꝛ ille ablatiuus aliquo: capit̃ ĩ ꝓposito vt tantū vꝫ sicut aliquibus. ¶ Ad terciū dr̃ distinguendo añs: vel capiendo casum ꝑ accñte grāmaticali distincto ɔ̃ alia accñtia grammaticalia: ꝛ sic ɔcedit̃ añs ꝛ negatur ɔñs. Vel capiendo ꝑ finali teriatione: ꝛ sic negatur añs.

Pria diuisio añpdicamētalis

Orū que dicūtur: q̃dā dicūtur cum complexiōe: vt hō currit. quedā sine cōplexione: vt hō vel currit. ¶ Sed priusqꝫ alterū membrū huius diuisionis subdiuidatur distiguēdi sūt octo modi essendi in. qui necessarij sunt ad sequentē diuisionē cognoscendā: et ad ea q̃ postea dicent̃.

Mōi essendi in.

Primus.

¶ Primus igitur mod⁹ eēndi in. est quādo aliquid dr̃ eē in alio sicut ps integralis in suo toto. vt digit⁹ in manu. ꝛ paries i domo.

Secūdus

¶ Secundus mod⁹ eēndi in est: sicut totum integrale in suis partibus simul sumptis: vt domus in pariete: tecto: et fundamento.

Tertius.

¶ Tertius modus est sicut spēs i suo genere. vt hō in aiali: vl' vnū quodqꝫ inferi⁹ in suo supiori

Quartus

¶ Quartus modus est sicut gen⁹ in spē: vt aial in homie. vel silr quodlꝫ supius in suo inferiori.

Quītus.

¶ Quītus modus eēndi in dr̃: sicut forma i materia Et iste q̄nt⁹ mod⁹ subdiuidit̃. qꝛ quedā ē forma subālis: vt aia est forma subālis hoīs. quedā ē forma accñtal'

vt albedo hois Et prima ha
rū dr proprie esse in sicut for
ma in materia. vt aia in cor/
pore. Alia aūt dr esse in alio
sicut accidens in subiecto. vt
Sextus albedo in pariete ¶ Sextus
modus essendi in est: sicut ali
qd est in sua cā efficiēte. vt re
Septi⁹. gnū in regente. ¶ Septim⁹
modus essendi in: est sicut ali
qd est in suo fine. vt virtus in
Octauus beatitudine. ¶ Octauus mo
dus eēndi in dr: sicut aliquid
est in suo cōtinente. vt vinū
i vase: ꝛ locatū i loco. ¶ Hos
autē octo modos essendi in
distinguit aristoteles quarto
phisicorū. Boetius aūt assi-
gnat nouē. qꝛ subdiuidit qui
Versus tū vt dictū est. Vsus. Insunt
ps/totū/spēs/genus/ꝛ calor
igni. Rex in regno. res in fi-
ne. locoq; locatum.

Scḋa diō shpdica. mentalis Orū que sunt: quedam
dicūtur de subiecto: in
subiecto vero nullo sūt: vt ge
nera/spēs/substantie/et dn̄e
carū: que oīa dicunt substan
tie vl'es: extenso hoc noie sub
stantia. vt hō/aīal/rōnale.

¶ Dici d subiecto ꝓut hic su
mitur: est superius dici de in
feriori. vt aīal dr de hoie. et
hō de sorte. et color de albe-
dine. Et esse in subiecto sumi
tur ſm q̄ accñs est i subiecto
¶ Alia vero neq; de subiecto
dicūtur: neq; in subiecto sūt
vt idiuidua substātie ¶ Alia
dicūtur de subiecto: et sunt i
subiecto. vt gña et species a-
liorū nouē pdicamentorum:
dicūtur d inferioribus. et sūt
in subiecto sicut accñs in sub
iecto. vt color dr de albedine
vt d inferiori. et est in corpo-
re vt in subiecto. ¶ Alia vero
in subiecto sunt. ꝛ d subiecto
nullo dicūtur: vt hec scia ē in
aia vt accñs in subiecto: sꝫ ñ
dr de aliquo inferiori. et iste
color est in corpe vt in subie
cto: et nō dr d subiecto. om-
nis eni color in corpore est.

¶ Circa hunc textū notādū ē prio q̄ hic phr. p. h. ponit diuisionē sig rum: q̄ diuisio dꝫ sic intelligi. De numero signorū vocaliū: alia sūt si-gna vocalia cōplexa. et alia sunt si-gna vocalia incōplexa. Vñ illud si gnum vocale dr cōplexū quod sub ordi: r cōceptui cōplexo. siue per quod exprimimus ɔceptū comple xū. Et illud dr incomplexū: qd sub ordinar ɔceptui incōplexo. ¶ Vñ complexio est duplex. s. distans et indistās. Cōplexio distans ē ɔple-xio pluriū teriorū p vbū: vel p ali-quā cōiunctionē: siue per aliqd ad uerbiū: vt sortes est hō. sor vel plō Sed cōplexio idistās est cōplexio pluriū teriorū per modū deteriati onis ꝛ deteriabilis sine aliq̄ copu la: vt homo albus. cappa sortis. — *Intelli's pme diuisionis* — *Quid cō-plexio di stans ꝛ in distans.*

Notādū est scḋo q̄ pro de claratōne scḋe di uisiōis autor pōit octo mōs eēndi in: quorū prim⁹ satis patꝫ in textu. ¶ Secundus modus eēndi in est sicut totū ē ex suis ptib⁹: ita q̄ illa ppō in. capit loco ly ex. ¶ Terti⁹ modus est: sicut spēs est sub gñe: et sic ly in. capit ꝓ sub. Vel sic. spe cies est teri⁹ inferior q̄ sit genus. ¶ Quart⁹ mod⁹ ē sicut gen⁹ pōit — *Mōi eēn-di in.*

in diffinitione sue speciei. Uel sic. genus est termin⁹ superior sua spē ¶ Quintus modus est sicut forā est realiter in materia: siue realiꝛ inheret materie. ⁊ iste mod⁹ subdiuiditur: vt satis pꝫ ī textu. ¶ Sextus mod⁹ est sicut aliquid est a suo efficiēte: et sic ly in. capiꝛ ꝓ ly a vel ab. ¶ Septim⁹ mod⁹ est: sicut aliquid est propꝛ finē: ⁊ sic ly in. accipitur ꝓ ꝓpter. ¶ Octauus mod⁹ est sicut aliquid est in suo ꝯtinente ⁊ isto mō capiꝛ illa ꝑpō in ꝓpositio me: vt satis patꝫ in textu. Et nullo istorū octo mōrū capiꝛ eē in: in diuisiōe sequēti. Ideo lꝫ p. hi. ponat illos octo modos: tñ parum aut nichil iuuant ad cognoscendū scdaꝫ diuisiōem.

Quid dici de sbō.

Notādū est tertio ꝙ dici ꝺ subiecto in ꝓposito: intelligiꝛ ꝑdicari eēntialiter de aliquo: tanꝙ de aliquo per se inferiori. ⁊ sic ille terminus sbō qñ sibi preponiꝛ illa ꝑpositio de: capitur ꝓ per se inferiori. ¶ Et per esse in subiecto in ꝓposito nō intelligiꝛ realꝛ inherere sꝫ ꝑdicari de aliq̄ accñtaliꝛ siue denoīatie. Et sic iste teri⁹ subiecto qñ sibi preponiꝛ ista prepō in capitur ꝓ aliquo ꝑdicabili accñtaliꝛ. Unde illud dꝛ sbm alicuius predicabilis accñtaliꝛ: quod est teri⁹ absolutus vel min⁹ ꝯnotatiu⁹ alio: de quo ꝑsonaliꝛ sumpto ali⁹ teri⁹ cōnotatiuus vel magis ꝯnotatiuus ꝑdicaꝛ accñtalꝛ: vt iste termi⁹ hō respectu istius teri albus vel niger. et sic ꝺ silibus. Siliꝛ iste teri⁹ vniūsale respectu illi⁹ teri predicabile.

Quid eē ī subiecto.

Intellect⁹ secūde diuisiōis

Notandū est q̄rto ꝙ scda diuisio anteꝑdicamentalis dꝫ sic intelligi. De nūero dicibiliū in ꝑdicamento ponendoꝝ. quedā sunt dicibilia in ꝑdicamento ponēda q̄ de aliquo tāꝙ de per se inferiori predicanꝛ: et de nullo ꝑdicanꝛ denoīatiue. Alia sunt dicibilia in ꝑdicamēto ponēda: q̄ nec eēntialiꝛ nec denoiatiue ꝑdicanꝛ ꝑdicatiōe directa. Alia sꝛ dicibilia in ꝑdicamento ponēda q̄ de aliquo tanꝙ de per se inferiori predicanꝛ eēntialꝛ: ⁊ de aliquo ꝑdicanꝛ denoīatiue. Alia sunt dicibilia in ꝑdicamēto ponenda: q̄ de nullo ꝑdicanꝛ essentialiꝛ: tanꝙ de suo per se inferiori. sed bñ predicātur de aliquo denoīatiue. ¶ Exēplū ꝑmi mēbri: vt isti teri: hō: aīal: subā. Exemplū secūdi mēbri: vt sortes: plato: cicero: et sic de aliȷs singularibus teris ꝑdicamēti sbē Exemplū tertiȷ mēbri. coloratū ꝑdicatur de isto noie sortes denoiatiue. ⁊ ꝑdicatur de isto terio albū eēntialiꝛ. Exemplū quarti mēbri: vt h⁹ albū: hoc coloratū q̄ de nullo ꝑdicanꝛ tanꝙ de per se inferiori eēntialiꝛ: sꝫ bñ predicātur denoīatie. vtputa de ly sortes. ¶ Añ hatum duarū diuisionū prima vꝫ ad cognoscendū illa q̄ ponūtur ī predicamēto: ⁊ q̄ nō. Nullū eni cōplexū inꝙtū hmōi in predicamēto collocaꝛ. Secunda vero vꝫ ad cognoscendū illa que ponūtur in predicamento subē et q̄ ponūtur in predicamentis accidētiū.

Exēpla dictorum.

Contra dicta ꝑmo sic aꝛ. Iste termin⁹ color de nullo predicatur denoīatiue: ꝑ male poniꝛ in textu ꝓ exēplo tertiȷ membri diuisionis ¶ Scdo sic aꝛ. hic color ꝺ nullo ꝑdicaꝛ denoīatiue. ꝑ male poniꝛ in exemplo quarti mēbri diuisionis. ¶ Tertio aꝛ sic. sortes predicatur eēntialꝛ. ꝑ male dꝛ in textu ꝙ non dicitur de subiecto.

Ad pꝛimū dꝛ ꝙ autor ponit illū terim color pro illo terio coloratū. et sic capit abstractum ꝓ ꝯcreto. ¶ Ad scdm dꝛ ꝙ autor capit hoc ꝯplexū scꝫ hic color ꝓ hoc cōplexo hoc coloratū. ¶ Ad tertiū dꝛ ꝙ lꝫ sor ꝑdiceꝛ de sorte eēntialꝛ tanꝙ idē ꝺ seipso. non tamen tanꝙ superi⁹ de suo per se inferiori.

Prima rl̄a antep̄di/camētal'.

¶ Quando alterū de altero p̄dicatur vt de subiecto: quecūqꝫ de eo quod predicat̄ dicūtur: oia de subiecto dicūt̄. vt sortes est hō. hō est aial. ergo sortes est aial.

Secūda.

¶ Diuersoꝝ generꝫ ⁊ nō subalternatī positoꝝ: diuerse sunt species et dr̄ie. vt aial: ⁊ scie que sūt diuersa genera. Dr̄ie ei aial' sunt rōnale: et irrōale. diuiditur ei per has dr̄ias. vt Aialium/aliud rōale/aliud irrōale. Dr̄ie aūt scie sunt: naturale/morale/et ꝑmociale. diuiditur ei per has dr̄ias vt Scientiarū/alia naturalis/ alia moral'/alia sermocinalis.

Expō prime reglē.

¶ Circa hunc textū notandū ē p̄mo ꝙ ista rl̄a que est sextū añpredicamentū pōt/ duplr̄ exponi. Uno° sic. qñ aliqs teri° predicat̄ eēntialr̄ de alio tanq̄ de suo iferiori: tūc quicūqꝫ termi° pōt predicari eēntialiter de illo primo p̄dicato tanq̄ de suo inferiori: etiā pōt p̄dicari eēntialr̄ de p̄mo subiecto tanq̄ d suo inferiori: dūmō teri personalr̄ supponant: eque ample/ et eq̄ stricte: ⁊ eodē mō appellate teneant̄. ¶ Dr̄ notant̄ quicūqꝫ termin° predicat̄ eēntialr̄ de illo p̄mo predicato: qꝛ si p̄dicaret̄ accñtalr̄ de illo predicato: tūc nō predicaret̄ de illo subiecto. vt nō vꝫ arguēdo hō est aial: et aial currit. g̃ hō currit. ¶ Dr̄ notant̄ dūmō teri p̄sonalr̄ supponāt: qꝛ ꝓpter hoc iste modus arguendi nō vꝫ. hō est aial: ⁊ aial ē gen°. g̃ hō est gen°. ¶ Dr̄ notant̄ eq̄ ample. qꝛ si teri nō starent eque ample: nō oporteret modū arguēdi valere. vt nō seqtur: hō fuit aial ⁊ aial est sbā: g̃ hō est sbā. ¶ Dicitur notāter eq̄ appellare: qꝛ ꝓpter hoc iste mod° arguendi nō vꝫ: ego cog̃sco hoiem: et hō est aial: g̃ ego cognosco aial: qꝛ ibi variat̄ appellatio.

Expō secūda eiusdem.

Notādū est scdo ꝙ alio mō ista regula sic exponit̄. qñ aliquis termin° predicatur eēntialr̄ d alio vere affirmatiue: et vlr̄. tūc quicunqꝫ termin° pōt vlr̄ et affirmatiue p̄dicari de illo predicato: pōt etiam p̄dicari de eo affirmatiue ⁊ vlr̄ de illo p̄mo subo: dūmō teri personaliter supponāt/ ⁊ eodē mō appellate teneant̄. ¶ Scdm primā expōēꝫ dꝫ sic argui. hō est aial: et aial ē subā: g̃ hō est sbā. Sed ꝑm scdam expōnē dꝫ sic argui. ois hō est aial: ⁊ oē aial est subā. g̃ ois hō est sbā. ¶ Et iste modus arguēdi fit i q̄rta figura: q̄ per solā transpōem p̄missarū fit in prima figura. Uñ rō istius regule p̄t esse ista: q̄cqͥd ē supiore superi° est inferiore superi° ¶ Et valet nobis ista rl̄a ad cognoscendū ꝙ oīa dicibilia q̄ se hn̄t ꝑm talē habitudinē quā innuit regula: sūt eiusdē coordinatōis p̄dicamētal'. Ualor rl̄e

Expō secunde rl̄e

Notandum ē tertio ꝙ hic autor ponit secundā regulā ante predicamentalē: que est septimū ⁊ vltimū antepredicamentum. et dꝫ regula sic intelligi. Unus ⁊ idem termin° qui est spēs vel dr̄ia: vniuoce captus: nō pōt poni sub diuersis gñibus gñalissimis: nec subalternis: quorū vnū non ponit̄ sub alio: nec ambo ponūtur sub eodē: nec vnuꝫ est alteri synonymū. vt subā ⁊ q̄titas sunt diuersa gña: et hn̄t diuersas spēs ⁊ dr̄ias: cum spēs ipsius substantie sint ly substantia corporea: ⁊ ly substantia incorporea. et differentie sunt ly corporeum ⁊ ly incorporeum: ⁊ iste non sunt species nec differētie d ly q̄titas ¶ Uñ gña nō subalternatiꝫ posita dicūt̄

Que gña subalt̄nati posita ⁊ ⁊ q̄ non

genera: non sibiinuicē synonima: nec vnū ɔtinet sub alio: nec ambo sub vno tercio: vt substantia ꝛ q̄titas. ¶ Sȝ gn̄a subalternatim posita i ꝓposito sūt gn̄a sibiinuicē synonima vel quoꝝ vnū cōtinet sub alio vel ambo sub vno tercio.

Valor rl'e

Notādum est quarto q̄ rō huius rl'e est prima rl'a. Et vȝ ista rl'a ad hoc vt sciamus q̄ vnus ꝛ idē terminus s̄m suā sig̃tionē formalē et vltimatam capt⁹: nō pōt poni in diuersis p̄dicamentis. qꝛ (vt dicit aristoteles) essentie p̄dicamentoꝝ sunt impmixte. qđ dȝ sic intelligi. Rōnes siue diffinitōes scibiliū diuersoꝝ p̄dicamentoꝝ sunt diuerse. ¶ Et notant dicebat in rl'a vniuoce: qꝛ idē teri⁹ equuoce captus bn̄ pōt poni in diuersis predicamētis. vt iste terminus corpus: ponitur in p̄dicamento substātie: ꝛ in predicamēto quantitatis.

Cōtra dicta p̄mo arguitur sic ɔ̄ primam regulā. qꝛ non seqtur sortes est hō et hō est spēs. ergo sortes est spēs. et tn̄ ibi ar per primā rl'am. ergo regula est fl'a ¶ Scđo sic ar: non sequitur hō fuit aīal: et aīal fuit subā. ergo hō est subā. qꝛ premisse pn̄t eē vere ɔclusione exn̄te fl'a: et tn̄ ibi ar per primā rl'aȝ. ergo p̄ma regula est falsa. ¶ Tertio sic ar ɔ̄ secundā regulā. iste termin⁹ corpus ponit sub isto gn̄e gn̄alissimo subā: ꝛ etiā sub isto genere gn̄alissimo quantitas. ꝛ tn̄ subā ꝛ q̄titas sunt genera gn̄alissima diuersa. ergo secunda regula est fl'a ꝛ insufficiens.

Ad primū dr negādo minorē: qꝛ termi nō supponūt personalr: qꝛ ille termin⁹ hō in secūda ꝓpōe supponit simplr. ¶ Ad secūdū dr negando miorē: qꝛ teri nō supponūt eq ample in an̄te ꝛ ɔn̄te ¶ Ad tertiū dr q̄ iste termi⁹ corpus capit equuoce ꝛ vniuoce. qn̄ pōit i diu̇ p̄dicamtis

Dio gn̄al p̄dicamētorum.

Orum q̄ scđm nullā complexionē dicunt singulū aut sigificat substantiā: aut qualitatē: aut q̄titatem: aut ad aliquid: aut agere: aut pati: aut vbi: aut qn̄: aut situm esse: aut habere Est ei substātia vt exemplariter dicat vt hō ꝛ equus. q̄titas vt bicubitū tricubitū: ad aliquid vt duplū triplū: qualitas vt albedo nigredo: vbi vt i loco esse: qn̄ vt heri fuisse cras fore. situs vt sedere iacere: habere vt armatū esse calciatū esse. agere vt secare vre re: pati vt secari vri.

¶ Circa hunc textū notandū ē p̄mo q̄ h̄ incipit secūda ps tractat⁹ tertij. in qua autor deteriat de predicamentis. Et primo deteriat de ip̄is in gn̄ali enumerādo ea: vt pȝ ex diuisiōe textus. q̄ diuisio dȝ sic intelligi. De numero dicibiliū incomplexorū vniuocorū / cathegorematicorū / nō trāscendētiū / prime intētionis / ꝓ aliquo supponentiū quedā sunt dicibilia incōplexa / vniuoca / cathegorematica / nō transcendētia / prime intētionis / in predicamēto subē ponibilia. alia sūt in p̄dicamento q̄titatis ponibilia alia in predicamēto relatōis. alia in p̄dicamēto qualitatis. alia i predicamento actionis. alia in p̄dicamento passionis. alia in p̄dicamēto qn̄. alia in predicamētovbi. alia in p̄dicamento situs. alia in predicamēto habitus. Exempla eoꝝ patent in textu. ¶ Dr notant incomplexorū: qꝛ cōplexa nō ponunt in p̄dicamento: nisi s̄m suas partes. vel nisi suppleant vicē vnius icōplexi. sicut corpus aīatū cōplexe tētū non ponit in aliquo p̄dicamētorū

Intellect⁹ diuisionis

sed q̄n supplet vicē vnius incōple-
xi ponitur in predicamēto substan
tie. ¶ Dr̄ notanter cathegorematico-
rum: q2 sincathegoremata significa-
tiue accepta nō ponūtur in p̄dica
mento tanq̄ teri⁹ superior ⁊ infe-
rior. ¶ Dr̄ notanter nō transcendē
tiū: ad drām transcendentiū q̄ nō
solū ponūtur in vno predicamēto:
vt ens/aliq̄d/res/verū/bonū. ¶ Dr̄
notanter prime intētōis .ppt terminos
secūde intētōis q̄ nō ponūtur
in aliquo p̄dicamēto a p̄bo assigr̄to

Acceptiones predicamenti.

Notādū est s̄o q̄ iste teri⁹ p̄dicamentū capitur tripl'r. Uno mō pro totali coordinatione teriorū se hn̄tium eēntialiter sc̄dm sub ⁊ supra. ⁊ sic arbor porphiriana pōt dici predicamentum. ¶ Alio mō sumit' predicamtū .p gn̄e gn̄alissimo alicuius coordinatiōis. ⁊ sic sumit' p̄dicamētū q̄n dr̄ q̄ sunt decē predicamenta. ¶ Tertio mō sumitur .p terio ordinabili in predicamēto. ⁊ illo mō sumendo predicamētū pōt sumi .p subiecto libri predicamētorū. ⁊ tūc pōt sic describi. Predicamentum est cathegorema/vniuocū/icōplexum/nō transcendēs/subijcibile/vel predicabile. ¶ Un̄ teri reponibiles in predicamēto sūt duplices

Teri in p̄dicamēto ponibiles.

Quidā sunt teri prime intentiōis siue impōis: q̄ signāt res nō ea rōe qua sunt signa. ⁊ de talib⁹ solū loquit' pe.h. ⁊ sil'r aristo. in suis p̄dicamētis. ¶ Quidā sūt teri sc̄de intentōis siue impōis. ⁊ tales signāt res ea rōe qua sunt signa. et tales ponūtur in p̄dicamēto signi. ⁊ de istis nō loquit' p.h. nec aristo. Exēplū primi: vt hō/asinus/subā/⁊ sic de alijs cōsilibus. Exēplū secundi vt genus/spēs/.ppō/orō/ et sic de consimilibus.

Cōditiōes pōibil' in p̄dicamēto.

Notādū est tertio q̄ quinq̄ conditiones requirūtur ad hoc q̄ teri⁹ ponat' in p̄dicamēto dicibilium: q̄ termini p̄me intentōis sunt. ¶ Prima ē: q̄ illud sit terminus p̄me intētionis ⁊ .ppter defectū illius cōditōis termini secūde intētōis nō ponūt' in predicamento dicibiliū prime intentōis. ¶ Secūda cōditio est: q̄ illud sit cathegorema. ⁊ .ppter hoc secluduntur sincathegoremata. ¶ Tertia cōditio est: q̄ sit vniuocū vniuoce captū: et per hoc excludunt' equoca equiuoce capta. ¶ Quarta est: q̄ illud sit incōplexum. vel supplēs vicē vni⁹ incōplexi. et per hoc excludūtur cōplexa: q̄ cōplexe sumpta ī p̄dicamēto ñ ponūt' ¶ Quinta est q̄ illud nō sit trāscendēs. ⁊ propter hoc excludunt' transcēdentia.

Notādū ē quarto q̄ dupl'r pōt poni aliud in p̄dicamēto. Uno mō tanq̄ res significata per terminos alicui⁹ predicamēti. ⁊ hoc mō vna ⁊ eadē res bn̄ pōt esse in diuersis predicamentis: q2 vna ⁊ eadē res bene pōt significari per terios diuersorū p̄dicamentorū. ¶ Un̄ illa res dr̄ eē in p̄dicamēto: de q̄ re siue de pronoīe demonstratiuo demōstrāte illā rē: vere p̄dicat' gen⁹ gn̄alissimū illi⁹ predicamēti: siue .p qua re aliq̄s teri⁹ illius predicamēti supponere pōt. ¶ Alio mō aliq̄d dr̄ esse in predicamento tanq̄ dicibile siue teri⁹. Un̄ ille teri⁹ dr̄ esse in aliquo predicamēto de q̄ psonalit' supponēte vere: et affirmatiue eēntialit' predicat' genus gn̄alissimū illius predicamēti. ¶ Un̄ illa que ponunt' in p̄dicamento tanq̄ termi' sunt duplicia: q2 quedā sūt que ponūtur in recta linea predicamētali: et de illis predicat' gen⁹ gn̄alissimū in quid. ⁊ solent vocari genus/species/vel induidua. ¶ Alia sunt que ponūtur lateraliter in predicamento. ⁊ de illis predicat' genus gn̄alissimū eēntialit'. sed nō in quid. vt sūt differentie.

Quot modis ponit' aliq̄d ī p̄dicamēto.

Cōtra dicta p̄mo ar̄ sic diuisū excedit membra diuidentia. ḡ diuisio

est mala. aũs pʒ: q: diuisũ. s. dicibile verificatur de sincathegorematere: et tñ nullũ membrorũ diuidẽtiũ verificatur de ipo. ¶ Scdo sic arguitur iste termin⁹ chimera nõ sigt sbãm nec q̃titatẽ: et sic de aliis. et tamen est vnũ illorũ q̃ dñr sine cõplexiõe. ergo diuisio est mala. ¶ Tertio sic arguitur isti teri gen⁹: spẽs: et sic de aliis sũt genera et spẽs: et tñ nõ ponũtur in aliquo istorũ predicamentorũ. ergo diuisio est mala.

AD primũ dr distinguendo probatõem añtis. q: vel diuisũ cõiter sũptum p redicatur de sincathegoremate: et sic cõcedit: vel diuisũ ponibile i predicamento: et sic negat. ¶ Ad secũdũ dr q̃ lʒ ille terin⁹ chiera sit incõplexus vocalit: nõ tñ mentaliter. et dʒ negari minor. Uel aliter põt dici q̃ ille terminus chimera non põt supponere pro aliquo: et soluitur argumentũ ¶ Ad tertiũ dr q̃ illi termĩ nõ sunt termĩ p̃me impõis. et sic de ipsis nõ est hic ad ppositũ. sed sunt teri secunde intẽtionis: et ponũtur in predicamẽto signi.

His habitis dicendum est de vno quoq: predicamẽtorum et primo de substãtia cum sit prior aliis predicamentis

Dio subẽ | Substantia aũt diuiditur per primã et secundã. ¶ Prima substantia est q̃ proprie/ principalit et maxime substare dicitur. Uel prima subã est: que neq: in subiecto est: neq: de

Difiniones prie subẽ

subiecto dr. vt aliquis hõ: aliquis equus. ¶ Secũde substantie sunt spẽs: in q̃bus sũt

Dif. scdarũ sbãrũ

prime subẽ. et harũ spẽrum et gña: vt homo et animal. Est enim aliquis hõ in hoie qui est spẽs. et homo in aiali quod est gen⁹. ¶ Indiuidua substantie dicũtur prime substantie: q: primo substãt aliis

De sbstãtiis ꝯpatiue.

Generaliter spẽs eoꝝ dicunt secunde subẽ: q̃a secũdo substant aliis. vt aliq̃s hõ dicit grãmaticus/ currens/ et aial/ et subã. ergo hõ dr grãmaticus/ currens/ aial/ et substantia. ¶ Item ea q̃ dicũtur de subiecto oia p̃dicant nomie et rõne. vt hõ predicatur de sorte et de platone. Eorũ vero que sunt in subiecto in pluribus q̃dem neq: nomen neq: ratio p̃dicatur d subiecto: vt hec albedo: vel hoc albũ. In aliq̃bus aũt nomẽ nichil prohibet predicari de subiecto: rationẽ vero predicari d subiecto est impossibile: vt albũ predicatur de subiecto. ratio vero albi nunq̃ de subiecto predicatur. ¶ Item secundarũ substantiarũ species ẽ magis substantia q̃ genus. q̃a spẽs est propiq̃or prime substantie q̃ genus. et etiã quia pluribus substat. Quibuscũ q: eni substat genus: eisdem substat spẽs: et cũ hoc species substat ipsi generi. ¶ Sʒ species specialissime equaliter substant: et equaliter sũt substantie. vt homo/ equus/

et ſimilia.

¶ Circa hunc textũ notandũ ẽ pͥmo ꝙ hic pñr.p.h. incipit deteriare de p̄dicamẽtis i ſpãli. et primo de p̄dicamento ſubẽ ¶ Ũñ iſte termin⁹ sbã capiẽ dupl'r vt ſufficit ad ꝓpoſitũ. Ũno mõ vt eſt terminus prime impõis ſiue intentõis. ⁊ tũc sbã eſt res per ſe natural'r ex̃ns: ãt pars rei nat al'r exñtis. Et hoc mõ capiendo illũ terim sbã eſt genus gñaliſſimũ: ⁊ ſic non capiẽ in diuiſione poſita in textu. ¶ Alio mõ capiẽ iſte termin⁹ subã vt eſt teri⁹ ſecũde impõnis ſiue itentõis: ⁊ ſic iſte termin⁹ sbã ſigt terios abſolute ⁊ eẽntialiter potẽtes pro ſubſtãtia ſupponere: ſicut genera: ſpẽs: ⁊ indiuidua de p̄dicamento ſubẽ. vt hõ / aĩal / corpus aĩatũ. ⁊ hoc modo capiẽ i diuiſiõe. ¶ Ex ꝗ p₃ ꝙ diuiſio ſic d₃ intelligi. De nũero terioꝝ de genere ſubẽ: quidã teri ſunt prime sbẽ: quidã ſũt ſecũde ſubẽ.

Acceptiones ſubẽ.

Intelkꝰ diuiſiois sbẽ

Notãdũ

eſt ſecundo ꝙ .pe. h. diffit p̄mã sbã₃ ⁊ d₃ diffinitio ſic intelligi Prima sbã eſt termin⁹ p̄dicamentalis de gñe sbẽ / ꝗ ꝓpe / p̄ncipal'r ⁊ maxie eſt inferius. ¶ Dr̃ notanẽ ꝓpe ad drãm gñis gñaliſſimi. ¶ Dr̃ notãter p̄ncipalir: ad drãm terioꝝ accidentaliũ et drãrũ. ¶ Dr̃ notanter maxime: ad drãm ſpẽi ſpãliſſie ¶ Adhuc autoꝛ ponit aliã diffinitionẽ prime sbẽ. ꝗ ſic d₃ intelligi. Prima sbã eſt termin⁹ p̄dicamentalis de gñe ſubẽ: ꝗ nõ predicatur de aliquo denoĩatiue nec eẽntial'r tanꝙ̃ de per ſe inferiori. ¶ Dr̃ notanẽ nõ predicaẽ denomiatiue: ad drãm terioꝝ ſingulariũ accñtaliũ vt hoc albũ: hoc nigrũ. ¶ Dr̃ notãter nec eſſentialir de aliquo ⁊c. ad drãm ſecũdarũ ſubãrũ Ũñ in iſtis duabus diffinitiõib⁹ iſtud cõplexũ prima subã capitur ſecunde intẽtionalir: ꝓ teris ſubãlibus de gñe ſubẽ. Et ponit autoꝛ exemplu₃ de iſtis diffinitionib⁹. vt aliquis hõ. Et capit autoꝛ hoc complexũ aliꝗ̃ hõ loco illius termi ſingularis ſortes. vel loco iſtius teri ſingularis plato.

Intellectꝰ dionis pme ſubẽ

Intellectꝰ ſcde diuiſiois eiuſdem

Notãdũ

eſt tertio ꝙ h pñr p.h. ponit diffinitionẽ ſecũdarum ſubãrũ. in qua diffinitione poniẽ iſte noĩatiuus plĩs ſecũde ſubẽ: loco iſtius noĩatiui ſingularis nũeri ſc₃ ſecũda ſubã ꝓ diffinito Et loco illoꝝ termioꝝ gña ⁊ ſpẽs pluraẽ nũeri dñt poni iſti teri ſingularis nũeri. ſ. iſte teri⁹ ſpecies: ⁊ iſte termin⁹ genus. Et loco iſtius ꝯiũctionis copulatiue et. debet poni iſta ꝯiũctio diſiũctiua vel. Et ſic p₃ ꝙ ſenſus diffinitõis d₃ eẽ talis. Secunda sbã eſt termin⁹ predicamentalis de gñe sbẽ: ꝗ eſt ſpẽs vel gẽ⁹ ſub quo continẽtur prime ſubẽ. vt iſte teri⁹ hõ: ⁊ iſte terminus aĩal. ⁊ ſic de aliis. ¶ Iſte textus. Eſt ei aliquis: ſic intelligiẽ. iſte termin⁹ ſortes: vel iſte termin⁹ plato continetur ſub iſto terio hõ tanꝙ̃ inferius ei⁹ Et iſte terminus hõ: qui eſt ſpẽs cõtineẽ ſub iſto termino aĩal ꝗ eſt gen⁹

Intellectꝰ dionis ſcde ſubẽ

Notandum

eſt quarto ꝙ iſte textus. Itẽ ea que dñr: deb₃ ſic intelligi. Teri ſubãles ꝗ predicanẽ de aliis termis ſubãlibus tã ꝙ̃ de per ſe inferioribus eoꝝ: predicanẽ de eis vere affirmatiue: et eẽntialir. ¶ Iſte textus Eoꝝ uo ꝗ ſunt. ſic intelligiẽ. Teri abſoluti de p̄dicamento accñtiũ ſiue abſtracti: ꝗ ſupponunt ꝓ re ꝗ̃ realiter in eſt ſubiecto: nõ p̄dicanẽ de termis sbãlibus vere affirmatiue: nec eẽntialir. Sed teri ꝯcreti bñ p̄dicanẽ vere affirmatiue: ſed non eẽntialir. Silr teri abſtracti de gñib⁹ accñtiũ ꝗ nõ ſignificant ſiue nõ ſupponũt ꝓ aliqua re ꝗ̃ realir eſt in ſubiecto predicanẽ uo affirmatiue de teris de genere sbẽ: ſed non predicanẽ eẽnalr: vt pr̃uitas ⁊ filiatõ bñ

Expõ textualis.

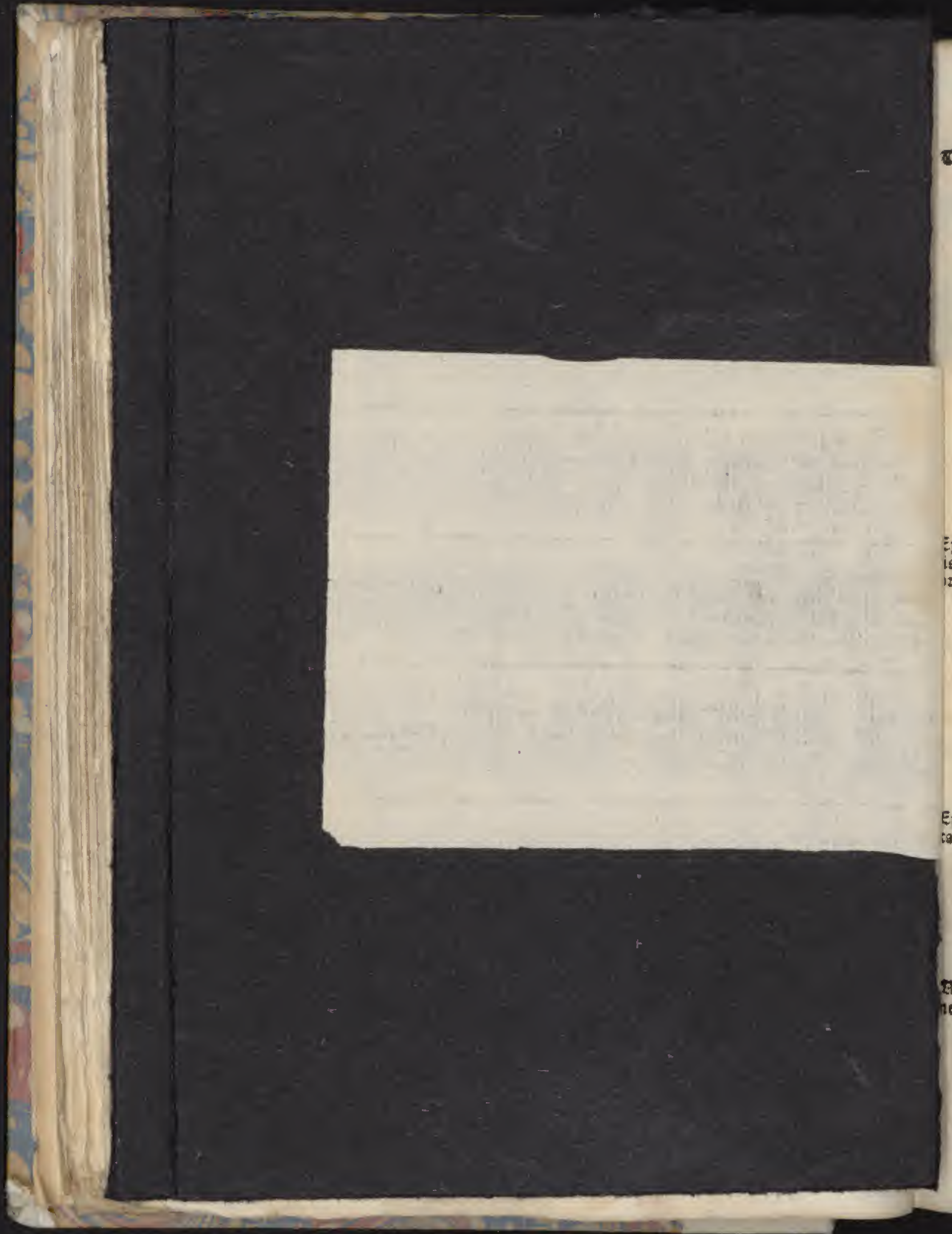
predicant de teris de gñe substantie: dicendo Sortes est paternitas plato ẽ filiatio: tñ nõ ꝑdicant essẽtialiter ❡ Iste textus Item scdaꝝ substãtiaꝝ: sic intelligit: spẽs pluribus modis substãdi substat ꝙ genus: substat eni spẽs vno mõ sicut sõm accñti. Alio mõ sicut inferius supiori. Genus vo substat tm̃ prio mõ. Vel alit sic intelligit iste text⁹. Teri cões de gñe substãtie q̃ sunt spẽs respectu pluriũ ꝑdicatorũ de gñe substãtie subiiciunt directe ꝙ coꝝ gña: vt isti teri hõ et asinus subiiciunt directe plib3 ꝑdicatis de gñe substãtie ꝙ ista gña aial corp⁹ ꝛ substantia. Sed spẽs spãlissime immediate ɔtente sub isto genere subiiciunt directe eque multis ꝑdicatis de gñe substantie.

Cõtra dicta ꝑmo sic arguit. Materia est substãtia ꝛ silr forma: et tñ nõ est ꝑma sbã nec fa. ergo ꝑma diffinitio substãtie ẽ insufficiẽs. ❡ Scdo sic arguit: contra diffinitionẽ ꝑme substãtie: materia ꝑma substat forme substantiali: et aliis formis substãtialib3 materialib3 ꝓprie/principalr ꝛ maxime. ꝛ tñ nõ est ꝑma substãtia. ergo pria diffinitio cõuenit aliis a diffinito ❡ Tercio sic arguit contra diffinitionẽ scde substãtie: hõ ꝛ asinus sũt scde substãtie: ꝛ tñ nõ sũt spẽs ꝛ haꝝ speꝝ gña: ergo diffinitio est insufficiens. Minor p3: qꝛ illa dicibilia nõ sunt gña: ergo nõ sũt spẽs ꝛ harum speꝝ genera.

Ad primũ dicit ꝙ l3 materia ꝛ forma sint substantie: vt capit iste teri⁹ substãtia ꝑme intẽtionalr ꝛ large: nõ tñ substãtie si capiat ille teri⁹ substantia scde intẽtionalit et stricte. ❡ Ad scdm dicit distinguẽdo maiorẽ: qꝛ ca substare capitur duplr Uno modo ꝑme intẽtionalit ꝛ sic maior ɔceditur Alio modo scde intẽtionaliter et sic negat maior. Unde substare qñ capit prime intẽtionalr est esse subiectũ alicuius forme. Sed qñ capit scde intẽtionalr est esse inferius respectu alicuius superioris: vel esse subiectũ alicuius ꝑdicabilis accñtis siue ꝓprii ❡ Ad terciũ dicit ꝙ illa ɔiunctio copulatiua ꝛ ponitur loco ɔiunctõis disiũctiue vel

❡ His visis dicẽdum est de cõitatib3 ꝛ ꝓꝑetatib3 substãtie. ❡ Prima est. Cõe est oĩ substãtie in subiecto non esse Pria pp etas sbe.
qꝛ esse i subiecto cõpetit solũ accñti. hoc p3 de primis substãtiis ꝑ diffinitionẽ ꝑme substãtie. de scdis aũt p3 inductione et syllogismo. Inductione sic: hõ non est in subiecto: equus nõ est i subiecto: et sic de singulis: ergo nulla scda substãtia est i subiecto Syllogismo sic: nichil coꝝ q̃ sunt i subiecto ꝑdicat nomie ꝛ rõe de subiecto: s3 omis scda substãtia ꝑdicat nomie ꝛ rõe de subiecto: ergo nulla scda substãtia est i subiecto. Hoc aũt nõ est ꝓpriũ substãtie: s3 etiã drãtie ɔpetit: ꝛ hoc intelligit Remouz
de drñtiis substantie. ❡ Nec instantiã.
est instãtia de partib3 substãtie q̃ sunt i suo toto: ꝛ ideo videtur esse i subiecto: qꝛ alius est mod⁹ essendi in: vt accñs i subiecto: et alius sicut pars est in suo toto: vt ꝑus patuit
❡ Scda est oĩbus scdis substãtiis et drñtiis eaꝝ cõuenit Secũda.
vniuoce predicari de primis Hec ei omnia predicãtur de primis substãtiis noĩe et rõe quare vniuoce predicantur.

[illegible] sola [illegible] que [illegible] in materia, sequitur in subiecto,
[illegible] sunt perpetuitatis. [illegible]
[illegible] pars est [illegible] ad definitionem Aristotelis, qui dicit
[illegible] in subiecto [illegible] est in aliquo non tamquam pars, a quo
[illegible] [illegible] [illegible] quod est in
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Quod [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] in subiecto [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible] substantiam [illegible]
in subiecto [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Quando [illegible]
[illegible] corporis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] corporis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] prima [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

Tercia. ¶ Tercia est: oīs prima substãtia significat hoc aliquid id est indiuiduū ꝛ vnū numero. Sꝫ scđa substantia videt significare hoc aliqđ sub appellatõnis figura: eo ꝙ est in pma substantia: vel etiam de essentia eius: nõ tñ significat hoc aliqđ sꝫ potius qualeqđ siue qđ cõc: nõ ei illud quod significatꝛ ꝑ scđam substãtiã est vnum numero: sicut illud quod significatur per primã substantiam.

¶ Circa hũc textū notãdū est primo ꝙ hic pñr p.h. deteriat de ꝓꝓetatibus dicibiliū de gñe substãtie.

Expõ realis p̄rie ꝓprietatis] ¶ Unde pma ꝓꝓetas exponitꝛ dupliciꝛ. Uno mõ realꝛ siue de rebus ꝛ hoc sic: hoc ꝯplexum esse et nulli subiecto inesse tanꝙ accñs est cõe oībꝫ substãtijs. Et hoc modo exponẽdo istã ꝓꝓetatẽ: iste teri⁹ substãtia capt⁹ pme intẽtionalꝛ est sbm illius ꝓprietatis. et illa ꝓprietas sic exposita vt cõiter dicitꝛ est ꝓpa quarto modo. Sed hoc modo non debet exponi ꝓprietas scđm intẽtionẽ pe.h. q: dicitꝛ in textu ꝙ ista ꝓprietas ꝯuenit alijs a substãtia: scꝫ differẽtijs substantialibꝫ quod nõ esset verū scđm illam expõnem sꝫ bñ esset verū exponẽdo de terīs

Expõ logicalꝛ eiusđ. ¶ Et iđ alio mõ logicalꝛ siue de terīs exponitꝛ sic: hoc complexum posse predicari vere affirmatiue ꝛ nõ denoiatiue directe et nõ in concreto nec in abstracto est cõmune terminis de gñe substantie: ꝛ hoc modo exponẽdo ꝓprietatẽ iste terminus substantia scđe intentionaliter capt⁹ est sbm huius ꝓprietatꝭ

Acceptiones sbe. **Notandū** est secundo ꝙ iste terminus substantia secundo modo intentionaliter captus adhuc capitꝛ dupliciꝛ Uno modo stricte ꝓ terminis de pdicamento substantie. qui termini ponunꝛ in recta linea predicamẽtali sicut gña: et species: et indiuidua. Et hoc modo differẽtie de genere substãtie non sũt substãtie: q: nõ ponunꝛ in recta linea predicamentali sed solum lateraliter: ꝛ sic capitꝛ in proprietate iste terminus substãtia pro subiecto ꝓprietatis et ꝓꝓetas sibi ꝯuenit penes scđm modum proprii. ¶ Alio modo capitur large pro oībus terminis de predicamẽto substãtie: siue sint in recta linea predicamẽtali: siue nõ. et sic nõ capitꝛ ꝓ subiecto ꝓprietatis in textu: q: sic capiẽdo illū terminū substãtia ꝓprietas sibi conuenit quarto modo: et sic nõ cõuenit alijs a substantia: quod est cõtra textum.

Notãdū est tercio ꝙ ħ cõsequenter autor ponit scđam ꝓprietatem substantie: que solum exponitꝛ logicaliter siue de terīs: et nõ de rebus significatis ꝑ terīos: q: res significate ꝑ terminos de pdicamento substãtie nõ predicanꝛ vniuoce. Et exponitur sic: hoc complexū predicari ꝟe et affirmatiue et essentialiꝛ de pmis substãtijs: ꝯuenit scđis substantijs et eaꝝ differẽtijs. Et si capiaꝛ stricte iste teri⁹ substãtia: tũc ista ꝓprietas est ꝓpria scđo modo ex quo nõ ꝯuenit soli scđe substantie: sed etiã differẽtijs: et sic subiectum istius ꝓprietatis est iste terminus scđa substãtia scđe intẽtionaliter ꝛ stricte captus. Si ꝟo capiatur large sibi conuenit quarto modo: ꝛ subiectū huius ꝓprietatꝭ est iste terminus scđa substãtia secũde intẽtionaliter et large capt⁹. Expõ secunde ꝓꝓetatis

Distinctõ pdicatõis vniuoce ¶ Et capitꝛ dupliciꝛ predicatio vniuoca. Uno modo gñaliter prout vniuoca diffinita sunt prius: et distinguunꝛ cõtra pdicationẽ equocam et nõ contra denoiatiuã: ꝛ hoc mõ accñtia ꝯcreta pdicanꝛ vniuoce de

prima sba. ¶ Alio mō capr̄ p̄dicatio vniuoca sp̄alit̄: vt distinguit̄ ꝯ p̄dicationē equocā: et denoīatiuā et hoc mō cōuenit scd̄is substātiis et drn̄tijs eap̄ respectu p̄maꝝ: nec hoc mō p̄dicant̄ vniuoce ꝯcreta accidentiū de p̄ia sba: lȝ bn̄ p̄dicent̄ vniuoce de suis inferioribus.

Intell'o tercie pp̄ etatis.

Notādū est quarto ꝙ hic ꝯtr autor ponit tercīā ꝓp̄etatē sbe q̄ solū exponit̄ de teris: ⁊ nō de rebȝ: q2 solū teris cōuenit sig̃re ⁊ nō rebȝ q̄ non sunt teri. Et exponit̄ sic: hoc complexū sig̃re sbām singulariter ⁊ essētial'r siue sine ꝯnotatōne aliena ꝯuenit oīb⁹ teris singularibus de gn̄e sbe q̄ sūt p̄me sbe. Et hoc ꝯplexū sig̃re sbām cōiter et essentialr: siue sine cōnotatione aliena cōuenit oībus scd̄is substātiis. Unde p̄ma sba et scd̄a eandē rem sig̃nt: sȝ hoc est diuersimode: q2 scd̄a sbā sig̃t cōiter: ⁊ prima sbā sig̃t singulariter. Silr etiā lȝ teri ꝯcreti singulares de generibȝ accidentiū significēt sbām singulariter: nō tn̄ essentialr: siue sine ꝯnotatōe alieā vt hoc albū sig̃t rem q̄ est alba ⁊ cōnotat circa illā albedinē: et ideo nō dr̄ significare hoc aliquid.

Contra dicta p̄mo sic ar̄. Dr̄e de gn̄e subē sunt subē: ꝗ nō sūt alie a substātiis: ⁊ ꝑ ꝯn̄s male dicit̄ in tercio ꝙ p̄ia ꝓprietas subē ꝯueīt aliis a subā: q2 ꝯuenit drn̄tiis substātiis. ¶ Scd̄o sic ar̄: scd̄a ꝓprietas ꝯuenit p̄mis substātiis: cū prime subē p̄dicent̄ de seipsis vniuoce: ꝗ male dictū est ꝙ illa ꝓprietas solū ꝯuenit scd̄is substātiis: ⁊ eaꝝ drn̄tiis ¶ Tercio sic ar̄ ꝯ terciam ꝓprietatē: ꝑe subē sig̃nt hoc aliq̄d ꝗ sig̃re hoc aliq̄d nō solū ꝯuenit p̄mis substātiis: ⁊ ꝑ ꝯn̄s male dr̄ ꝙ sola p̄ia subā sig̃t hoc aliq̄d. Rn̄s p3: q2 ꝑe subē sig̃nt vnū in numero ergo significant hoc aliquid.

Ad primū dr̄ lȝ dr̄e de genere subē sint subē: large capiēdo illū terīm substātia: n̄ tn̄ capiēdo illū terīm subā stricte. ¶ Ad scd̄m dr̄ ꝙ lȝ prime subē predicent̄ de seipsis vniuoce p̄dicatione inordinata: nō tn̄ predicatione ordinata. Unde p̄dicatio ordinata est illa ī qua predicat̄ aliquod p̄dicabile ꝓprie dictū de suo subiicibili. Et p̄dicatio inordinata est illa p̄dicatio ỽa vbi nullū predicabile ꝓprie dictū p̄dicat̄ de suo subiicibili. ¶ Ad tercium dr̄ ꝙ dupliciter pōt intelligi ꝙ aliq̄s teri⁹ significet hoc aliq̄d. Uno modo q2 sig̃t hoc aliq̄d quod ēvnū numero ⁊ sic oīs teri⁹ de gn̄e subē sig̃t hoc aliq̄d. Alio modo q2 sig̃t sbām singulariter siue essentialit̄: siue sine cōnotatione aliena: ⁊ sic solū p̄me substātie sig̃nt hoc aliquid.

Quid p̄dicatio ordinata et inordinata.

Quarta ꝓprietas

¶ Quarta ꝓprietas. substātie nichil est ꝯtrariū. Sȝ hoc nō est ꝓpriū substātie: q2 nō cōuenit soli substātie: sȝ etiā q̄ntitati: et quibusdam alijs.

Quinta.

¶ Quinta ꝓp̄etas est: substātia non suscipit magis neq̄ minus. Non enī dico ꝙ vna substātia nō magis substat q̄ꝫ alia: sȝ dico ꝙ vnaqueq̄ substātia scd̄m esse suū nō intenditur neq̄ remittit̄ vt album q̄nq̄ est magis album: q̄nq̄ minus albū. Sortes ỽo non est magis hō vno tp̄e q̄ꝫ alio tp̄e: nec magis hō q̄ꝫ plato.

Sexta

Sexta ꝓp̄etas est: ꝓprie proprium est substātie cū sit vna et eadem numero: secūdū sui mutationē esse susceptibilem contrariorū: vt idem homo

aliquādo est albus:aliquādo niger: aliquādo calidus:aliquādo frigid⁹:aliqñ prauus aliqñ studiosus. ¶ Nec𝔷 est instantia de oꝛone: qm̄ licet hec eadem oꝛo Soꝛtes sedet aliqñ est vera : aliqñ falsa:tñ nō est scdm̄ sui mutationem: s𝔷 scdm̄ mutationē rei : vt q2 soꝛtes sedet vel currit. ¶ Et ideo nota ꝙ verum et falsum sunt i rebus vt in subiecto:et sunt i oꝛone vt i signo Unde equocatur modus essendi in cum dicit̄:verū ⁊ falsum esse in rebus et in oꝛone. Similiter equiuocatur susceptibile cū dicit̄ : res est susceptibilis veri et falsi:⁊ oꝛo est susceptibilis veri et falsi. Sicut equiuocatur susceptibile cū dicit̄ vrina est susceptibilis sanitatis:et animal susceptibile sanitatis. Hec enim suscipit sanitatem: quia significat eam illud vero:quia est subiectu𝔷 eius: et ita hoc ꝓpꝛiū non cōuenit oꝛoni: s𝔷 soli substātie.

Remou𝔷 instantiā.

De ꝟitate et fls̄itate nōbil'.

¶ Circa hūc textū notandū est pmo: ꝙ hic pñr autoꝛ ponit quartā ꝓpꝛietatē sbē: q̄ duplr pōt exponi Uno mō realit̄ siue de reb𝔷 q̄ non sūt signa:et tūc exponit̄ sic: hoc cōplexū res nō hñs aliquā foꝛmā realiter sibi ꝯrīam est ꝓpꝛiū ꝯo mō respectu hui⁹ teri subā: vt est teri⁹ pme intentōis: et sic ꝯuenit oībus rebus q̄ sunt sbē:s𝔷 nō solū:cū etiā ꝯueniat q̄titati. ¶ Alio mō exponitur ista ꝓpꝛietas logicalr:⁊ tunc exponit̄ sic:hoc complexū teri⁹ nō hñs aliā terīm sibi ꝯrīum: ꝯuenit oībus teris de gñe sbē:sed nō solū cōuenit illis: cū etiā ꝯueniat teris de gñe q̄titatis. Et illo⁹ exponēdo subiectū huius ꝓpꝛietatis est iste teri⁹ sbā ꝯe intētionalr capt⁹:et ista pꝛopꝛietas est sibi ꝓpꝛia secundo modo.

Expō duplex q̄rte ꝓpꝛietatis

Notādū est scd̄o ꝙ hic pñr autoꝛ ponit quintā ꝓpꝛietatē sbē: q̄ etiā duplr pōt exponi. Uno mō realr et sic exponit̄ Ens nō potēs intēdi et remitti graduali i sua natura ꝓpt̄ vnionē pluriū graduū eiusdē spēi ⁊ i eodē situ subiecti pcise et adequate:cōuenit oīb𝔷 reb𝔷 q̄ sunt subē.et hoc mō exponēdo hoc ꝯplexū ē ꝓpꝛiū ꝯo mō respectu hui⁹ teri subā pꝛie intētionalr capti ¶ Alio mō exponit̄ logicalr et hoc sic: hoc ꝯplexū teri⁹ nō potēs ꝟe et affirmatiue pꝛedicari de alio cū istis adūbiis magis et minus : ꝯuenit teris de gñe sbē:et hoc mō exponēdo hoc ꝯplexum ē ꝓpꝛiū ꝯo mō respectu hui⁹ teri subē scd̄e intētionalr capti: cū conueniat oī et nō soli:ex quo etiā cōuenit teris de gñe q̄titatis.

Expō duplex q̄nte ꝓpꝛietatis

Notādū est tercio ꝙ suscipere magis et minus capit̄ duplr. Uno mō logicalr et sic est posse pdicari ꝟe et affirmatiue cū istis adūbiis magis et minus.et tūc suscipe magis vel minus signt tales terios sc𝔷 albū:nigrum: calidū:frigidū: et sic de aliis teris q̄ possūt pꝛedicari cū illis adūbiis magis vel minus vt dicēdo soꝛtes est magis alb⁹ ꝙ plato. Alio mō suscipe magis vel minus capit̄ realit̄ siue pꝛie intētionalr: et hoc duplr Uno mō vt tm̄ v𝔷 sicut suscipe i se tanꝙ subiectū qualitatē magis vel minus intensa𝔷 siue simul siue successiue.et hoc modo non capitur i pꝛoposito.q2 illo mō subā bn̄ suscipit magis ⁊ minus.vt in soꝛte ē albedo que est foꝛma magis vel minus intensa:ꝙ albedo exñs in pla

Acceptiones de ly suscipere magis et minus

tᵒne vel in cicerōe. ¶ Alio mō capitur vt tm̄ vz sicut ens potens intendi vel remitti graduali͛ in sua natura: propter vnionē graduum pluriū eiusdē speciei in eodez situ subiecti precise et adequate ꝛ hoc modo capit͛ exponēdo ꝓprietatez reali͛, qꝛ illo mō capiendo suscipere magis ꝛ minus nō ꝯueīt subē.

Notādum ē quarto circa hūc textū: Propꝛie ꝓpꝛiū est subē. ꝛc. ꝙ ista ꝓprietas dupli͛ exponit͛. Uno mō logicali͛: ꝛ hoc sic. hoc cōplexū termin⁹ subiicibilis successiue respectu predicatoꝝ ꝯtrioꝝ formas cōtrarias cōnotantiū propt͛ mutationem rei ꝑ qua talis teri⁹ supponit: est propꝛiū quarto mō respcū istius teri sbā secunde intentionaliter capti: vt cōiter dr̄ ¶ Alio mō exponit͛ reali͛: et hoc sic. hoc ꝯplexum ens susceptibile successiue q̄litatū ꝯtrariarū in se tanq̄ subiectū ꝫm sui mutationē ꝯuenit rebus q̄ sunt subē. et hoc modo subiectū illius ꝓprietatis est iste teri⁹ subā prime intentionaliter captus

Expō duplex sexte ꝓpetatis

Contra dicta arḡ pmo sic. igis ꝯtriat͛ aque: et tm̄ ignis ꝛ aqua sūt subē: ḡ subē ē aliquid ꝯtriū. ¶ Secundo sic arḡ ꝯ quintā ꝓprietatem. prima subā est magis sbā q̄ secunda. ꝛ spēs magis sbā q̄ gen⁹. ḡ substantia suscipit magis ꝛ minus.

¶ Tertio sic arḡ ꝯ sextam ꝓprietatē. orō est susceptibilis predicatoꝝ ꝯtrioꝝ. s. istoꝝ predicatoꝝ veruz ꝛ fl̄m. et tm̄ nō est subā. ḡ ista ꝓpetas nō soli substātie ꝯuenit.

Ad primū dr̄ ꝙ lz ignis ꝛ aqua ꝯtriātur ꝫm suas qualitates: hoc est qualitas ignis contrariat͛ q̄litati aque vt caliditas ignis frigiditati aque tm̄ illud qd est ignis ꝫm naturam ei⁹ et sbām nō ꝯtriat͛ illi quod ē aq̄ ¶ Ad secūdum dr̄ ꝙ ibi capit͛ iste terminus subā vt est termin⁹ secūde intentionis. ꝛ illo mō bene predicatur cum istis aduerbiis magis ꝛ minus. ꝛ illo modo capiendo est termin⁹ de genere substantie. ꝛ n̄ capitur ibi vt est termin⁹ pme intentōnis cū illo mō nō predicatur cum illis aduerbiis magis ꝛ mi⁹. ¶ Ad tertiū dr̄ ꝙ lz oratio sit susceptibilis predicatoꝝ contrariorum ꝫm mutationē rei significate per ipsam: non tamen ꝫm mutationem sui.

Quantitatis aliud cōtinuuz: aliud discretum. — Diuisio

¶ Quātitas ꝯtinua ē cui⁹ ptes copulātur ad eundē terminū cōem. vt ptes linee copulant͛ ad pūctū. ¶ Est aūt discreta q̄titas: vt nūerus ꝛ orō. Uñ due sūt spēs ei⁹. nō eni ē i numero aliquis teri⁹ cōis: ad quē ptes eius copulant͛. vt in decem quinq̄: et quinq̄. aut tria et septem ad nullū terminū copulant͛. sed sp discreta sunt. Est aūt nūerus multitudo ex vnitatib⁹ aggregata. Silr̄ in orōne syllabe nō copulāt͛ ad aliquē terminū cōez: ꝫ vnaq̄q̄ sepata ē ab alia. ¶ Quātitatis cōtinue: alia linea: alia supficies: alia corp⁹: alia tp̄s: alia loc⁹. Uñ quinq̄ sūt spēs eius Qd aūt linea sit q̄titas ꝯtinūa pz qꝛ ptes ei⁹ copulāt͛ ad aliquē terim cōez: puta ad pūctū. ꝛ ptes supficiei ad lineaz. ptes corpis ad supficiē. ptes autē tpis ad nūc. vt pteritū ꝛ futurū ad pn̄s. ptes āt loci ad eūdē terim copulant͛: ad quem corpis pticule copulātur.

Quid q̄titas ꝯtiūa

Quid q̄titas discreta ꝛ spēs eius.

Spēs q̄titatis ꝯtinue.

¶ Circa hunc textũ notãdum est primo q̃ hic ꝯñr.pe.h.deteriat de secundo p̃dicamẽto.s. d̃ quãtitate p̃mo ponẽs vnã diuisionẽ q̃ dȝ sic intelligi. De nũero generũ subalternoꝝ huius generis gñalissimi: q̃titas: aliud gen⁹ subalternũ ẽ quãtitas ꝯtinua: aliud ẽ q̃titas discreta. ¶ Quantitas discreta solet sic describi: q̃ est q̃titas cui⁹ ptes nõ copulant̃ ad aliquẽ terĩm cõem: q̃ est principiũ vnius ptis ⁊ finis alteri⁹: q̃ diffinitio sicut iacet ẽ simplr flã. Et dȝ sic intelligi. Quantitas discreta est q̃titas diuisibilis in plures partes discretiue. ¶ Et dz ꝯñr in textu q̃ q̃titatis ꝯtinue sunt due spẽs.s.nũerus ⁊ orõ. Sȝ p.h.ĩsequit̃ aristotelẽ: q̃ nõ ẽ locutus f̃m veritatẽ: sed f̃m opinionẽȝ famosam tpe suo vigẽtẽ. Et de isto videbit̃ in logica. ¶ Sed q̃titas cõtinua solet sic diffiniri: q̃ ẽ q̃titas cui⁹ ptes copulãtur ad aliquẽ terĩm cõem: qui est finis vni⁹ partis et p̃ncipiũ alterius. q̃ diffinitio solet sic intelligi. Quãtitas ꝯtinua ẽ q̃titas cuius partes copulant̃ ad aliquã partẽ: que scd̃ȝ aliquid sui est principiũ vnius ptis. et f̃m aliã eius partem ẽ finis alterius ptis.

Notãdũ est secũdo q̃ ꝑ ꝯsequent̃ autor diuidit q̃titatẽ ꝯtinuã in quinq̃ species. que satis patẽt in textu. Et probat q̃ sunt q̃titates ꝯtinue. vt ptȝ i textu. ¶ Unũ linea solet sic describi. Linea est longitudo sine latitudine ⁊ ꝓfũditate. q̃ diffinitio sicut iacet est simplr flã. Et dȝ sic intelligi. Linea est magnitudo mẽsurabilis f̃m longitudinẽ: nõ habendo respectũ ad latitudinẽ vel ꝓfunditatẽ ¶ Sed superficies solet sic describi. Supficies est longitudo cũ latitudine sine ꝓfunditate. q̃ diffinitio sicut iacet etiã est flã. sȝ sic intelligitur. Superficies ẽ magnitudo mensurabilis f̃m longitudinẽ ⁊ latitudinẽ nõ h̃ndo respectuȝ ad ꝓfunditatẽ. ¶ Et corpus solet sic describi. Corpus est longitudo cũ latitudĩe ⁊ ꝓfunditate. q̃ diffinitõ sic intelligit̃. Corpus est magnitudo: mẽsurabilis f̃m trinã dimẽsionem.s. longitudinẽ/ latitudinẽ/ et ꝓfunditatẽ.

Notãdũ ẽ tertio q̃ iste terminus corp⁹ capit̃ duplr. Uno mõ vt sig̃t oẽs substantias corporeas absolute. et sic iste terinus corpus est in p̃dicamẽto substãtie ¶ Alio mõ capit̃ vt sig̃t magnitudinẽ: cõnotando ip̃am esse cõmensurabilẽ f̃m trinã dimensionẽ. ⁊ hoc mõ est spẽs q̃titatis ꝯtinue. ¶ Sed iste terminus locus f̃m rei veritatem est in p̃dicamẽto ad aliquid. et dicitur correlatiue ad locatũ siue locale. Et ad.p.h.dr̃ q̃ ipse ĩsed̃tur aristotelẽ: qui nõ est locutus f̃m opinionẽ ꝓpriã. ¶ Sed tp̃s (vt ad ꝓpositũ sufficit) est motus celi: qui est mẽsura alioꝝ motuũ et durationũ aliarũ rerũ temporaliũ.

Notãdũ est quarto q̃ gẽ⁹ generalissimũ cõcretorũ illius p̃dicamenti est ly q̃tuȝ cathegorematice captũ: vt tm̃ vȝ sicut ens h̃ns q̃titatẽ. Sed gẽ⁹ generalissimũ i abstracto est ly q̃titas. ¶ Et huius p̃dicamẽti sunt q̃nq̃ q̃stiua. Unũ est ly q̃tum ⁊ ad illud dȝ fieri r̃nsio per noĩa. vt cuȝ querit̃: q̃tum est illud lignũ? r̃ndetur bipedale. Secũdũ est qualiter ⁊ ad illd̃ dȝ fieri r̃nsio ꝑ aduerbia vt cũ querit̃: qualit̃ extendisti illd̃ r̃ndet̃ bipedalit̃ Tertiũ est ly quot et q̃rit de quãtitate discreta. vt cũ q̃rit̃: q̃t hoĩes currũt? bñ r̃ñr decẽ. Quartũ est ly quotiẽs: ⁊ ad hoc r̃ñ detur ꝑ aduerbia nũeralia. vt cuȝ q̃rit̃: quotiẽs fuisti parisius? bene r̃ñr: ter q̃ter. ⁊c Quĩtũ est ly q̃diu ⁊ querit de tp̃e. vt cũ q̃rit̃: q̃diu fuit sortes hic? bñ r̃ñr: duab⁹ horis.

Contra dicta ar̃ p̃mo sic: orõ est qualitas siue plures q̃litates.

Intellc̃s diuisionis q̃titatis

Quid q̃titas discreta: ⁊ d̃ speciebus eius

Quid q̃titas ꝯtinũa

Linea.

Supficies,

Corpus

Acceptiones de ly Corpus.

Locus

Tempus

De gñalissimo ⁊ interrogatiuo p̃dica. q̃titatis.

ergo nō est q̄titas. ¶ Scd̄o sic ar ois q̄titas discreta ē numerus: ḡ male dr̄ q̄ nūerus est spēs q̄titatis discrete. ¶ Tercio sic ar: locus dr̄ relatiue ad locatū siue locale. ḡ est ī p̄dicamēto ad aliq̄d: ⁊ p̄ ɔñs male ponit̄ in p̄dicamēto q̄titatis.

¶ Ad oēs rōes dr̄ ɔcedēdo eas: q̄ autor locutus ē sicut aristoteles: q̄ non locutus est scd̄m opinionē ꝓpriā ⁊ s̄m veritatē: sed s̄m opinionē famosā tpe suo vigentē.

Prima ꝓpetas. ¶ His visis dicendum est de cōitatib⁹ q̄titatis. ¶ Prima cōitas est. q̄titati nichil ē cōtrariū: vt bicubito/tricubito vel supficiei nichil ē ɔtrariū: q̄ ɔtrarietas p̄mo inest qualitatib⁹: nō oibus. s⁊ quibusdam. q̄titas aūt n̄ est q̄litas: quare sequit̄ q̄ ɔtrarietas n̄ est ī q̄titate. ¶ Item q̄titas nō suscipit magis: neq̄ min⁹ Secūda. nō eī vna linea est magis linea q̄ alia: nec numerus ternarius est magis numerus q̄ binarius. ⁊ sic de alijs ¶ Itē Tercia. ꝓpriū est q̄titati s̄m eā equale vel inequale dici. vt vnus numerus est equalis vel inequalis alteri numero. et vnū corpus ē equale vel inequale alteri. ⁊ vna linea est equalis vel inequalis alteri linee.

¶ Circa hunc textū notandū est primo q̄ hic ɔñr autor determinat de ꝓpetatib⁹ q̄titatis. Unde p̄ma ꝓprietas exponit̄ dupl'r Uno modo Expō duplex p̄me ꝓpetatis realit̄ siue de reb⁹: ⁊ tunc exponit̄ sic: hoc ɔplexū res non hn̄s aliquā formā realr̄ sibi ɔtrariā ɔpetit rei signate p̄ terios de gn̄e q̄titatis. Et hoc mō exponēdo ꝓpetatē n̄ ē aliq̄ modo ꝓpa q̄titati. q̄ nō ɔuenit oi nec soli rei sig̃te p̄ terios de gn̄e q̄titatis: cū etiā ɔueniat substantie.

¶ Alio mō pōt exponi logicaliter siue d̄ teris: ⁊ sic hoc ɔplexū teri⁹ n̄ hn̄s aliū terim sibi ꝓpe ɔtrariū cōuenit teris de gn̄e q̄titatis: ⁊ hoc modo exponēdo ista ꝓpetas est ꝓpria scd̄o modo q̄titati. ⁊ subiectū ei⁹ exponēdo eā scd̄o modo: est iste teri⁹ q̄titas s̄e intētionalr̄ capt⁹ S⁊ exponēdo p̄mo modo subiectū est iste teri⁹ q̄titas prime intētionaliter captus. Notādū est scd̄o q̄ hic ɔñr autor ponit scd̄am ꝓpetatē q̄titatis q̄ etiā pōt dupl'r exponi. Uno mō Expō duplex scd̄e ꝓpetatis realr̄ siue de reb⁹: ⁊ hoc sic. hoc cōplexū res potēs intendi et remitti gradualiter ī sua essentia: cōuenit rei sig̃te p̄ terios de gn̄e q̄titatis. Et hoc modo exponēdo textū hoc cōplexū nō est ꝓpriū q̄titati: q̄ nō conuenit oī q̄titati nec soli: sed est quedā ɔueniētia q̄titatis: ⁊ subiectū illius ɔueniētie est ille teri⁹ p̄me intētionaliter captus. ¶ Alio mō exponit̄ logicalr̄ siue de teris ⁊ tūc exponit̄ sic. hoc ɔplexū teri⁹ nō potēs p̄dicari de ⁊ affirmatiue cū istis aduerbijs magis ⁊ minus spālr̄ captis ɔuenit termīs de gn̄e q̄titatis. Et hoc exponēdo textum hoc ɔplexū est ꝓprium scd̄o modo respectu huius teri q̄titas s̄e intētionaliter capti. ¶ Unde magis ⁊ minus capiunt̄ dupl'r. Uno modo Distinctio de magis ⁊ minus. ꝓpe prout intēsionē et remissionē sig̃nt: ⁊ sic d⁊ capi in ꝓpetate Alio modo capiunt̄ gn̄aliter, put indifferēter intensionē siue extensionē sig̃nt: silr̄ remissionē vel diminutionē: ⁊ hoc mō nō dn̄t capi ī ꝓposito Notādū est tercio q̄ h̄ ɔñr autor poit terciā ꝓpetatē q̄titatis q̄ dupl'r pōt exponi. Uno⁹ realr̄ siue de reb⁹: et hoc Expō duplex t'cie ꝓpetatis sic: hoc ɔplexū res scd̄m quā aliq̄d denoīat̄ esse eq̄le vel ineq̄le: ɔueīt illi rei q̄ est q̄titas: ⁊ hoc mō expo

nēdo hoc ꝯplexū est ꝓprium q̄rto mō respectu hui⁹ teri q̄titas pme intētionalr̄ capti. ¶ Alio mō pōt exponi logicalr̄ siue de teris: ⁊ hoc mō sic exponit̄: hoc ꝯplexū teri fm q̄ꝛ sig̃ta formalia dicūt̄ res eq̄les vel ineq̄les ꝯuenit teris de p̄dica-mēto q̄titatis: ⁊ hoc mō exponēdo totū est ꝓpriū q̄rto mō respectu h⁹ termi q̄titas se intētionalr̄ capti.

Quid eq̄litas ⁊ ineq̄litas.

Notādū est q̄rto q̄ eq̄litas sic solet describi. Equalitas est rerū differentiū vna q̄titas: nō vna i numero: q꞉ eadē q̄titas i numero nō pōt esse i diuersis reb꞉: nec solū vna i gñe: q꞉ tunc oīa q̄ta essēt eq̄lia. sed dꝫ esse vna i spē spālissima. Sed ineq̄litas sic diffinit̄. Ineq̄litas est rerū differētiū diuisa q̄titas. ¶ Unde eq̄litas ⁊ inequalitas capiunt̄ dupl'r. Uno mō large ꝓ q̄libet ꝯueniētia ⁊ disconueniētia aliquaꝝ reꝝ. siue hoc fuerit i q̄titate: siue in q̄litate: siue in aliq̄ alio: ⁊ hoc mō capiunt̄ i ꝓposito. Alio mō capiunt̄ stricte ꝓ cōueniētia et discōueniētia aliq̄rū rerū adinuicē in q̄titate i magnitudine vel multitudine: et hoc mō capiuntur in proposito.

Acceptōnes equalitatis et ineq̄litat̄

Contra dicta p̄mo sic ar̄ ꝯtra primā ꝓpetatē: q꞉ ipsa nō cōuenit oī q̄titati nec soli: ḡ nō est ꝓpetas. Añs patꝫ: aliqua q̄litas q̄ est albedo hꝫ ꝯrium: et etiā ꝯuenit substātie: ḡ non ꝯuenit oī q̄titati et soli. ¶ Scd̄o sic ar̄: aliq̄s teri⁹ de gñe q̄titatis p̄dicat̄ cū istis aduerbijs magis et minus: cū vna q̄titas sit maior alia. ḡ scd̄a ꝓpetas q̄titati nō ꝯuenit oi q̄titati. ¶ Tercio sic ar̄: tercia ꝓpetas q̄titatis ꝯuenit alijs a q̄titate: ḡ male dr̄ q̄ est ꝓpa. añs pꝫ: q꞉ aliq̄ res dicūtur eq̄les i virtute q̄ tñ nō est q̄titas sꝫ q̄litas

Ad primū dr̄ ꝯcedēdo totū argumentū q꞉ i textu cap̄ iste teri⁹ ꝓpetas ꝓ isto terio ꝯueniētia ¶ Ad scd̄m dr̄ q̄ lꝫ aliqui teri de p̄di camēto q̄titatis predicant̄ cum istis aduerbijs magis et minus large accepti: nō tñ stricte acceptis. ¶ Ad tercium dr̄ q̄ lꝫ fm virtutē aliq̄ res dicant̄ equales large capiendo equales: nō tñ stricte capiēdo equales.

Diffinitio adaliq̄d.

Adaliquid vero talia dicūtur: q̄cunq꞉ hoc ipsum qd̄ sunt aliorū dicuntur. vel quomodolibet aliter ad aliud. vt duplum dimidij duplum. ⁊ dimidiū dupli dimidium. pater filij pater. filius p̄ris filius. vel sub habitudine alterius casus vt maius minore maius: et minus maiore minus vt similis simili similis: vicinus vicino vicinus ¶ Relatiuorum tres sunt species. Quedam dicūtur secundum equiparātiam vt sunt quecunq꞉ eodem nomine dicūtur: vt similis simili similis: et equalis equali equalis: et vicinus vicino vicinus Alia secundum superpositionem dicūtur: vt duplum triplum: quia ista superponūtur alijs: sicut dominus seruo superponitur. Alia vero secundum suppōnem: vt seruus domino supponitur ⁊ filius patri: et dimidium duplo: duplo dimidium.

Tres species rl'oꝝ

Acceptōnes adaliquid

¶ Circa hūc textū notandū est p̄mo q̄ h ꝯñr p.h. deteriat de tercio p̄dicamēto. s. de p̄dicamēto adaliq̄d. Añ adaliq̄d capit̄ dupl'r. Uno mōvt est plures dictōes q̄rum vna est ista prepō. ad: et alia hoc nomē aliquid. sic in nullo predicamento

ponit nec est predicamentū. prio: q2 est cōplexū. scdo q2 est equocū. ⁊ sic de eo nō est hic ad ppositum. ¶ Alio mō capit vt est, vna dictio indeclinabilis neutri gnis. et hoc mō capitur dupl'r. Uno mō vt est teri⁹ pme intentiōis: siue impōnis ⁊ tunc significat rem respectiue se habentē ad aliā vel ad seipam. et sic est gen⁹ gnalissimum hui⁹ pdicamenti adaliqd Alio mō capitur vt est teri⁹ secūde intentōis siue ipōnis. Et hoc mō capit dupliciter Uno mō large: ⁊ tunc capit p omi terio referibili ad se vl ad aliū sub habitudine obliq casus: ⁊ hoc mō capit ly adaliquid in pma diffinitione data a pe. hi. Alio mō capit stricte: et tūc capit p terio vniuoco incōplexo referibili ad se vel ad aliū sub habitudine alicuius casus obliqui: q est pdicabilis de seipso eēntialit cū hoc addito adaliquid vt pater: et ad aliquid pater.

Notandū est secundo q pma diffinitiō adaliquid dz sic intelligi. Adaliquid sūt teri pdicabiles de aliquo cū obliq alicuius teri nō se habēti tanq abstractū ad ipm expresso vl intellecto: vt iste teri⁹ pr: pdicatur de aliquo: cū additione alicui⁹ obliqui alterius teri a suo abstracto expressi vel intellecti. vt dicēdo pr est filii pater. ⁊ hoc mō exponendo illā diffinitioné diffinitio euenit tam relatiuis fm eē q relatiis fm dici. ¶ Uñ relatiua fm esse sūt termini q sunt pcise de genere relatōnis siue adaliquid. et signatur per istū terim adaliquid scde intētōaliter et stricte sumptū. Exemplū: pater/filius/duplū/dimidiū. ⁊c.

Intellcs pme diffinitōis ad aliquid

Quid relatia scdz eē ⁊ fz dici.

¶ Sed relatiua fm dici sunt teri q sunt alteri⁹ pdicamēti q pdicamti adaliquid. ⁊ signatur per istū terminū adaliquid: scde intentiōalit ⁊ large captū: vt scia virt⁹/⁊ viciū

Notādū est tertio q hoc autor diuidit adaliquid: et dz diuisio sic intelligi. De nūero dicibiliū q sūt adaliqd quoddā est adaliquid eqparantie. quoddā est adaliquid suppōis. et quoddā adaliquid suppōis. Et sic mēbra diuisiōis q in textu ponuntur in plurali nūero dnt mutari i terios singularis numeri. vel alit diuisio penitus nihil valeret. ¶ Uñ adaliquid eqparantie est terin⁹ synonymus cōuertibilit se hñs cum suo correlatiuo. vt silr dr relatiue ad simile. ⁊ dissimile ad dissimile. ¶ Adaliquid suppōnis est terin⁹ de genere adaliquid supponēs p aliqua re hñte supioritatē vl excellentiā sup illā rem: p qua suppōit suū correlatiuū: vt pr respectu filij et dñs respectu serui. ¶ Sed adaliquid suppōnis est termin⁹ supponens p aliqua re hñte inferiorem respectu illius rei: pro qua supponit suū correlatiuū. vt filius respectu patris. et fu⁹ respectu dñi.

Intellus diois adaliquid.

Notādū est qrto q qstriuū h⁹ pdicamēti circunloqtur per hoc cōplexū. quō se hz hoc ad illud. Sed mod⁹ pdicādi dicibiliū hui⁹ pdicamēti ē: pdicari de pma ibā in hoc q ipa se hz respectiue ad se vel ad aliud. Sed gen⁹ generalissimū hui⁹ pdicamēti est ly adaliquid: capiendo ipsū vt est teri⁹ incōplexus pme impositionis siue intētionis: ⁊ nō ly adaliquid vt est teri⁹ secūde intētionis Uñ iste termin⁹ adaliquid q est genus gnalissimū huius pdicamēti importat in generali oēm modum quo res se hz ad aliqd siue hoc sit ad seipam: siue ad aliam.

De qstio mō pdicā di ⁊ gnalissimo h⁹ pdicamēti

Cōtra dicta primo sic arguitur. Diffinitio adaliquid euenit alijs a diffinito. g nō est bona. Añs ptz q2 cōuenit isti terio scientia: q tamē nō est de pdicamēto ad aliquid: sz de pdicamēto qualitatis ¶ Scdo sic ar. genus dz predicari eēntialr ⁊ quidditatiue de suis spēb⁹. ergo

diuisio est insufficiens. Minor pz qz ista est predicatio accñtalis: relatiuũ eqparãtie est aliqd. ¶ Tertio sic ar. oẽ genus gñalissimũ dz pdicari in recto de suis spẽbus siue de subijcibilibus: sz adaliquid non pdicatur in recto de subijcibilibus. ergo nõ est gen⁹ gñalissimum. Minor pz: qz adaliquid est aggregatũ ex ppõe et accusatiuo.

Ad primũ dr negãdo añs cedens. et ad pbationẽ dr distinguendo minorẽ: Uel capiendo ad aliqd stricte: et sic pcedit. vel capiẽdo adaliquid large: et sic negat. ¶ Ad secũdum dr pcedẽdo maiorẽ: et negando miorẽ Et ad pbationẽ dz distiguẽdo añs Uel capiẽdo adaliqd pme intẽtionalr: et sic pcedit. Uel secũde intẽtionalit: et sic negat. ¶ Ad tertiũ dr negando minorem. Et ad probationẽ dr distinguendo maiorez seu añs. Uel capiendo adaliquid vt est quoddã cõplexũ: et sic pcedit tur. vel vt est termin⁹ incomplex⁹: et sic negatur.

¶ Post hec sequuntur cõitates relationis. ¶ Pria est: qz ptrarietas est in relatione: vt virtus ẽ ptraria vicio: cũ vtrũ qz eorz sit ad aliqd. hoc aũt ñ puenit oĩ relationi. duplo ei nichil est ptrariũ neqz triplo

Pria cõitas adaliquid.

¶ Secũda. relatiua suscipiunt magis et minus. vt simile dr magis et min⁹ sile. et silr ineqle. Sed hoc nõ pueit oĩbus relatiuis. Duplũ eni nõ dicit magis et minus duplũ. neqz triplũ: neqz pater

Scda cõitas.

¶ Prima proprietas Relatia dicũtur ad puertentiã. vt pater filii pater. filius patris filius.

Pria proprietas

¶ Circa hunc textũ notandũ est primo qz h pñr autor determiat de cõitatibus et pprietatib⁹ adaliqd quarũ pria põt dupl'r expõi. ¶ Uno modo realit siue de reb⁹. et hoc sic hoc cõplexũ res hñs aliã rem sibi pria realit: conuenit rebus significatis per illuz terim adaliquid. et hoc mõ sõm illius cõplexi est ly ad aliquid prime intentõnalit captũ et est sibi ppria prio mõ. qz puenit soli et nõ oĩ. ¶ Alio mõ exponitur logicalr siue d teris: et hoc sic. hoc complexũ: teri⁹ hñs aliũ terminuz sibi logicalr pria: cõuenit termis q sunt adaliquid. et hoc mõ sbiũ illius cõplexi fm pe. h. esset ly adaliquid secũde intẽtionalr captum et large. et ñ eẽt sibi ppriũ aliquo mõ proprij: cũ nõ pueniat omĩ nec soli Et iõ istud complexũ nõ dz dici aliqua pprietas: sed magis quedam cõitas siue puenientia. sed si capetur ly adaliquid stricte et scde intẽtionalr: tũc nullo mõ sibi pueiret

Expõ duplex pme cõitatis

Notãdum hoc pplexũ. est scdo qz hic autor ponit scdaz cõitatez adaliqd q dupl'r põt exponi. Uno mõ realiter siue de rebus: et hoc sic. hoc cõplexũ res põt intendi aut remitti gradualiter in sua essentia cõueit rebus sigtis per terios qui dicuntur adaliquid. et hoc mõ exponendo hoc cõplexũ conuenit isti terio adaliquid prime intẽtionalit capto tanqz subiecto. et est sibi ppriuz primo mõ. ¶ Alio modo exponit logicaliter siue de teris. et hoc sic: hoc pplexũ termĩ potẽtes pdicari cũ istis aduerbijs magis et minus cõuenit teris de genere adaliquid et hoc mõ exponendo subiectũ huius est iste terminus adaliqd scde intentiõalit captus: siue stricte siue large capitur. et nullo modo est sibi proprium: cũ non conuenit oĩ. vt pz de istis terminis: pater et fili⁹ nec conuenit soli: cum etiã pueit terminis de gñe qualitatis.

Expõ du. scde cõitatis.

Notādū est tertio q̄ h̄ ꝯñr autor ponit p̄mā ꝓprietatē adaliquid: q̄ solū logica liter exponit: ⁊ hoc sic. hoc ꝯplexū termī h̄ntes mutuā dependentiā ad seinuicē ſm h̄itudinē obliq̄ casus sui correlatiui: ꝯuenit teris de genere relatōis. vt pr filij pater. filius pr̄is filius ¶ Uel sic pōt exponi. hoc cōplexū teri de seinuicē vlr acceptiverificabiles cū obliq̄s suorū correlatiuoꝝ: ꝯueīt teris de genere relatōis. vt hec est v̄a: oīs pr̄ est filij paṫ. Et illis duobus modiſ exponēdo illa ꝯplexa h̄it ꝓ subiecto illū terim adaliq̄d scđe intētionaliṫ captū ⁊ i pl̄i nūero ¶ Aliṫ sic pōt exponi textus. hoc complexū termi⁹ a quo ad seip̄m sumptū cū obliquo sui correlatiui v3 ꝯña: cōuenit teris de gn̄e adaliquid: vt pr̄ est: ḡ filij pater est. Silr̄ fili⁹ est: ḡ filius patris est. Et illo mō expo nēdo subiectu3 illius ꝓprietatis ē iste teri⁹ adaliquid singularis numeri scđe intētionaliṫ capt⁹. Et q̄cunq3 horū modoꝝ exponaṫ textuſ semꝑ ista ꝓp̄etas est ꝓp̄a q̄rto mō.

Expō tertie ꝓprietat!

Notandum est quarto q̄ ꝓprie capiendo terios: dr̄a est inter cōuersionē/ cōuertibilitatē/ et ꝯuertentiam. Nam ꝯuersio ꝓprie attribuiṫ ꝓpōnib⁹ vtroq3 terio participantibus: ordine cōuerso: quarū vni⁹ ad aliā est bona ꝯña ¶ Sed ꝯuertibilitas attribuiṫ teris ꝯuertibilib⁹ Uñ ꝯuertibilitas nichil aliud ē q̄ duo teri de seinuicē verificabiles vel affirātiue/ vel vlr̄ negatiue. et hoc mō debent describi teri ꝯuertibiles. Exemplū de teris ꝯuertibilibus affirmatiue. vt hō ⁊ risibile. Exemplū de teris cōuertibilibus negatiue: vt hō ⁊ asinus. Uñ sicut illa est vera: oīs hō est risibilis: ita econtra: oē risibile est hō. ⁊ silr̄ sic ista est vera: oīs hō non est asinus: ita et illa: oīs asinus nō est homo.

Drīt cōuersio/ cōuertibili/ tas/ ⁊ conuertētia.

¶ Sed conuertentia attribuitur terminis de genere relationis. Uñ dici ad ꝯuertentiā (vt cōiṫ dr̄) est aliqua referri ad seinuicē scđ3 mutuā dependentiā obliqui casus Uel dici ad cōuertentiam est termin⁹ a quo ad seip̄3 cū obliquo sui correlatiui v3 ꝯña.

Contra dicta p̄mo sic aṙ ꝯtra primā cōitatem. Oēs termini contrarij sunt termi absoluti: sed teri relatiui nō sunt absoluti: cū sint relatiui: ḡ teri relatiui nō sunt ꝯtrarij. et per ꝯñs male poniṫ in textu relatiua h̄nt ꝯr̄iū. ¶ Secđo sic aṙ: ꝯ p̄mā ꝓprietatē. ipsa ꝯuenit teris de gn̄e subē: ḡ male dictū est q̄ est ꝓp̄ia quarto mō terio de gn̄e adaliquid. Añs p3: q2 a terio de p̄dicamento sb̄ē ad seip̄m cu3 obliquo valet ꝯña. vt dicendo: iste est hō: ḡ iste est h̄ūanitate hō. ¶ Tercio sic aṙ. prima ꝓprietas ꝯuenit istis terminis hō et risibile: ⁊ tñ illi termī non sunt de gn̄e adaliquid. ḡ male dictū est q̄ est ꝓp̄ia adaliquid q̄rto mō. Minor p3. q2 que ꝯuertuṅṫ dicuntur ad ꝯuertentiā. sed hō et risibile ꝯuertuṅṫ: ḡ dr̄ ad ꝯuertētiam.

Ad primū dr̄ q̄ prima cōmunitas exponendo de terminis nō ꝯuenit termis de genere adaliquid: vt argumentū cōcludit. Sed si capiatur large adaliquid bñ cōuenit aliquibus: vtputa istis teris virtuosus ⁊ viciosus. ¶ Ad scđm dr̄ q̄ l3 a termio de predicamento subē ad seip̄3 cū obliquo sui abstracti v3 ꝯña. nō tñ cū obliq̄ sui correlatiui. ¶ Ad tercium dr̄ q̄ l3 hō ⁊ risibile dicanṫ ad cōuertentiā large capiendo istum terminū cōuertentia: vt sub se comprehendit conuersionem/ conuertibilitatem/ et ꝯuertentiam proprie dictam: non tamen dicūtur ad conuertentiam stricte capiendo illū terminū con-

uertentia: vt distinguitur ꝯ cōuersionē ⁊ ꝯuertibilitatē.

Scd̄a ꝓprietas. ¶ Secūda proprietas Relatiua sunt siḿ natura. simul enī sunt duplū et dimidiū. pater ⁊ filius. Tertia ꝓprietas ¶ Tertia ꝓprietas. relatiua posita se ponunt: ⁊ perempta se perimunt. vt si duplū est: dimidiū est. et ecōtra. Alia diff. Adaliq̄d ¶ Item alia diffinitio relatiuorū talis est. Adaliquid sunt q̄bus hocip̄m eē est ad aliud quodā mō se habere. ⁊ hec diffinitio est propria relatiuoꝝ. Quarta ꝓprietas ¶ Quarta proprietas Propriū est relatiuorū: ꝙ si q̄s diffinite nouerit vnū relatiuorū: diffinite cognoscet ⁊ reliquū. vt si diffinite nouerit q̄d sit duplū: diffinite noscet id cuius est duplum. Necesse est enim in vtrorūq₃ rōnibus vtrisq₃ vti.

¶ Circa hūc textū notandū est p̄mo ꝙ hic ꝯñr autor ponit secundā ꝓprietatē adaliquid. q̄ potest dupliciter exponi. Expō duplex scd̄e ꝓprietatis ¶ Uno mō realiť siue de reb⁹: ⁊ tūc sic exponiť. Res quarū vna nō pōt eē sine alia: ⁊ ecōtra cōuenit rebus significatis per terios de gñe adaliq̄d. Et hoc mō exponendo hoc cōplexū nullo modo est propriū adaliquid. ¶ Alio modo exponitur logicaliter. ⁊ hoc dupliť. Uno mō sic. hoc complexu₃ termini a quibus ꝯuertitur consequentia subsistendi tam affirmatiue q̄ negatiue conuenit terminis de genere relatōnis. Et hoc modo exponendo subiectū illius cōplexi est iste terminus adaliq̄d secunde intentionaliter captus. et nō est sibi ꝓprium aliquo mō: cum nō conueniat omni nec soli. Non enī conuenit relatiuis terminis: qui sunt termini ampliatiui. vt prius ⁊ posterius Similiter etiam ꝯueīt subiecto et sue ꝓprie passioni. vt ly hō ⁊ ly risibile. ¶ Unde ꝯña subsistēdi dicitur conuerti: qñ arguitur a positione ꝯñtis respectu hui⁹ verbi est secunde adiacentis: ad positionem añtis respectu hui⁹ verbi est secunde adiacentis. vt bene sequitur: pater est: ergo filius ē. hec ꝯsequentia subsistendi sic conuertitur. filius est: ergo pr̄ ē. Alio mō expoītur sic. hoc complexū: termini rōne quorū ab vna propositiōe in qua vnus illorū terminorum vere predicatur de aliq̄ subiecto trāscendente: ad propōem in qua aliť illorum terminoꝝ vere predicatur de eodē transcendente valet ꝯña: ꝯuenit termis de genere adaliq̄d Et hoc modo exponendo textum: hoc complexū est proprium secundo modo respectu istius termi adaliquid secūde intētionaliť capti

Notādū est secundo ꝙ hic ꝯsequenter autor ponit tertiam proprietatem adaliquid que sequitur ex p̄cedenti. ⁊ ē quasi explicatio precedentis. ⁊ d₃ sic intelligi. hoc complexu₃: termi sic se habentes ꝙ si vnus illorū terminorum vere ⁊ affirmatiue predicetur de aliquo subiecto transcendente: alius debet vere ⁊ affirmatiue predicari de eodem subiecto transcendente. ⁊ si vnus illoꝝ terminoru₃ vere negetur de subiecto transcendente: alter etiam vere negetur de eodem subiecto transcendente: conuenit terminis de genere adaliquid Et hoc modo exponēdo illud complexum est proprium secundo modo respectu istius termini adaliquid secunde intentōaliter capti. q₂ ꝯuenit oī: s₃ non soli. Intellec⁹ tertie ꝓꝓetatis.

Ad conueniat oī pꝫ inductiue: vt si aliqd est pater: aliqd est filius: et ecōtra: et si aliqd est pͥus: aliqd est posterius: et ecōtra. ꝛc. Sꝫ qꝫ non cōueniat soli pꝫ: qꝛ ꝯuenit istis terminis hō et risibile: qꝛ si aliqd est hō: aliqd est risibile. ꝛ econtra. ꝛ si aliqd ñ est hō: aliqd nō est risibile ꝛ ecōtra Unde ī ꝓpōne notāter dicebaꝫ de aliq̄ subiecto trāscendēte qꝛ nō oꝫ qꝫ si vnus teriꝰ de gñe ad aliqd ỽificeꝫ de aliq̄ subiecto trāscendēte: qꝫ alius teriꝰ ad quē relatiue dꝫ verificeꝫ de illo: vt si ista est ỽa aliqd album est pater. nō oꝫ qꝫ ista sit ỽa: aliquod albū est filius.

Notādū est tercio qꝫ hͨ ꝯñr autor ponit aliaꝫ diffinitionē adaliquid. Et daꝫ ista diffinitio de adaliqd spālit capto. ꝛ dꝫ diffinitio sic intelligi. Adaliquid strictissime sumptū: est teriꝰ incōplexus: vniuocus: referibilis ad se: vel ad aliū sub hitudine alicuius obliqui casus sui correlatiui q̄ est pͥdicabilis de seipō essentialr̄ cū hoc addito adaliqd. vt pater et filius sunt teri incōplexi ꝛ vniuoci et pater referꝫ ad filiū: ꝛ filius ad patrē sub hitudine obliqui sui correlatiui: vt dicendo: iste est pater filij: iste est filius patris: ꝛ etiā sunt pͥdicabiles de seipsis essentialr̄ cū hoc addito adaliqd: vt ista est pͥdicatio essentialis: pater est adaliqd pater. ¶ Aliter pōt intelligi diffinitio. adaliqd sunt dicibilia: quoꝝ essentialis rō siue natura est se habere ad sua correlatiua ꝑm mutuā depēdentiā alicuius oblīq casus.

Intellc̄s ꝑe diffinionis adaliquid

Notandū est quarto qꝫ hͨ ꝯñr autor poīt quartā ꝛ vltimā ꝓprietatem adaliquid q̄ dꝫ sic intelligi. Si q̄s sciuerit diffinitionē vnius relatiui: faciliter poterit cognoscere diffinitionē alꝑius. Cuius causa est: qꝛ vnū relatiuū pōt diffiniri ꝑ reliquum: et econtra. Uel ꝑ suū fundamentū in recto: ꝛ ꝑ fundamentū sui correlatiui ī obliquo et ecōtra: ꝫ si q̄s sciuerit diffinitionem vnius relatiui etiā faciliꝛ sciet diffinitionē alꝑius Unde pater sic diffiniꝫ. pater est res q̄ genuit filiū. Et filius sic diffiniꝫ: filius est res q̄ genita ē a pꝛe

Intellc̄s quarte ꝓprietatis

Cōtra dicta pͥmo sic arꝫ illa q̄ sunt simul natura sic se hñt qꝫ si vnū est reliquū est: ꝛ ecōtra. Sed relatiua nō sic se hñt qꝫ si vnū sit: reliquū sit ꝫ nō sunt simul natura. Minor pꝫ: qꝛ illud relatiuū pater potest esse absqꝫ hoc qꝫ illud relatiuū filius sit ¶ Scdo sic arꝫ: adaliqd pͥus diffinitū est: ꝫ ista diffinitio superfluit. ¶ Tercio sic arꝫ: aliq̄s pōt habere diffinitionē vnius relatiui et non habere diffinitionē sui correlatiui ꝫ male dꝫ in textu qꝫ si q̄s diffinite nouerit vnum: diffinite nouerit et reliquum.

Ad pͥmū dꝫ qꝫ si capiaꝫ simꝫ eē natura pͥme intētionaliꝫ: sic ꝓcediꝫ totū argumentū: sꝫ sic nō capꝫ in ꝓposito vt visū est ī pͥo notabili Sed si capiaꝫ ꝫe intentionalr̄ sic negaꝫ maior: ꝛ sic accipiꝫ in ꝓposito: vt visū est ī pͥo notabili. ¶ Ad scd̄m dꝫ qꝫ lꝫ adaliqd large captū pͥus diffinitū sit: ñ tñ adaliqd stricte captū ¶ Ad terciū dꝫ concedēdo añs et negādo ꝯñam: qꝛ textus intelligiꝫ qꝫ faciliter pōt cognoscere diffinitionem sui correlatiui: et non opꝫ qꝫ actu cognoscat.

Qualitas est secundū quā quales esse dicimur: vt scd̄m albedinem dicimur albi: et scd̄m colorē colorati: et scd̄m iusticiā iusti ¶ Qualitatis quattuor sunt species.

Diffitio q̄litatis

Diuisio q̄litatis.

¶ Circa hūc textū notādū est pͥmo qꝫ hic ꝯñr autor determīat de quarto pͥdicamēto. s. de qualitate

Acceptiones de ly Qualitas

Un iste terminus qualitas capit dupl'r. Uno mō prime intētionalr et tūc qualitas est forma subālis vel accidētalis: siue dispositio alicui ꝯueniens vel sibi īherēs. Alio modo capit secunde intentōaliter ꝛ tunc sigt terīos abstractos d̄ genere qualitatis. Exemplū primi: vt illa res que est albedo est qualitas. Exemplū secūdi: vt ille terī⁹ albedo: ꝛ ille terī⁹ nigredo sunt q̄litates: hoc est sunt terī abstracti de genere qualitatis.

Expō duplex diuisionis

Notādū ē fo q fm istā acceptionē illi⁹ terī q̄litas potest dupl'r exponi diffinitio qualitatis data a.p.h Uno mō realiter siue de reb⁹. et tūc ꝓ diffinito debet capi ille termin⁹ qualitas prime intentionaliter captus et tūc expōitur sic diffinitio. Qualitas est forma siue dispositio scd̄ȝ quāvel sibi sīrēȝ in specie: aliquid natū est denoīari quale: vt est res que est albedo ¶ Alio mō expōit logicalit siue de terīs ꝛ tunc ꝓ diffinito debet capi iste terminus q̄litas secunde intentionalr captus: ꝛ exponitur sic. Qualitas est terī⁹ abstractus de predicamento qualitatis: cuius concretum mediate vel īmediate est predicabile de prima substantia in quale: vt albedo est terminus abstractus de genere qualitatis: cuius cōcretum natum est predicari de prima substātia in quale: vt dicendo: sortes est albus. ¶ Dr notanter mediate vl' immediate: q2 illud est de predicamento qualitatis cuius cōcretum nō est immediate predicabile de p̄ma substantia in quale. nam cōit solet dici q isti termini intensuȝ ꝛ remissum sunt in predicamento q̄litatis: ꝛ tamen nō predicant īmediate de prima substantia in quale: sed fm genera eorum. nō eni dr sortes est intensus vel remissus: sȝ dicitur qualis.

De gn̄alissimo ꝛ q̄sitiuo predicamēti q̄litatis

Notādū est tertio q gen⁹ generalissimuȝ abstractorum istius predicamenti: est iste terminus qualtias p̄me intentionaliter captus. Sed genus gn̄alissimū cōcretorū huius predicamēti est ille termin⁹ quale: p̄me intentionalit ꝛ cathegorematice captus. ¶ Sȝ quesitiuū huius p̄dicamenti ē duplex. s. noīale vt quale sincathegorematice captum. Et ad questiōeȝ factam per hoc quesitiuū dȝ fieri responsio per noīa concreta de genere qualitatis siue qualis. Ut si querat qualis est sortes? bn̄ respōdetur albus vel niger. ꝛ sic de aliis Aliud est quesitiuū aduerbiale: vt qualiter. ꝛ ad q̄stionē factā per tale quesitiuū de prima sbā: dȝ fieri rn̄sio per aduerbia de genere qualitatis. vt si querat: qualit sor currit? rn̄detur: leuiter: tarde: bn̄: vel male. ꝛ sic de aliis. Sed modus p̄dicandi istius p̄dicamēti de prima subā est predicari in q̄le.

Intellc̄s diuisiōis q̄litatis.

Notādum est quarto q hic autor p̄hr diuidit q̄litatē dicens: q q̄litatis q̄ttuor sunt spēs. i. quatuor sūt termini cōes non coincidētes in significando: fm suas rōnes formales oēs q̄litates mundi siḡntes: cōtēti sub isto terīo cōi q̄litas sicut species sub gn̄e. Un̄ in ista diuisione pōt capi iste terminus q̄litas p̄me intentionalit: ꝛ tunc membra diuidentia dn̄t etiā capi p̄me intentōaliter. Sed si capiat iste termin⁹ q̄litas in ista diuisiōe scd̄e intentiōaliter: tūc membra diuidētia etiam dn̄t capi secūde intentionalit.

Contra dicta ar p̄mo sic. nullum genus gn̄alissimū dȝ diffiniri sed q̄litas est genus gn̄alissimū: ergo non dȝ diffiniri. maior pȝ. quia oē qd̄ dȝ diffiniri hȝ gen⁹ supra se. sed nullū genus gn̄alissimū hȝ genus supra se: ḡ nullū genus gn̄alissimuȝ dȝ diffiniri. ¶ Scd̄o ar sic. diffinitio q̄litatis non ꝯuenit oīni ꝯtento sub diffinito: ḡ nō est bona

Ans p3: q2 fm albedinē exñtez in pariete nō dicimur quales:ḡ non ɔuenit oī ɔtento sub diffinito.
¶ Tertio sic ar. oē accñs ē forma vel dispositio fm quā vel sibi sil'ez aliquid dr quale: vt p3 per diffinitionē accñtis in secūdo tractatu.ḡ diffinitio ɔuenit alijs a diffinito.

Ad primū dr q lʒ nullus genus gñalissimū diffiniatur diffinitōe ꝓprie dicta ꝛ qdditatiua: tñ bñ diffinit diffinitōe improprie dicta: q est qdaʒ notificatio diffiniti: talis est diffinitio q̄litatis ¶ Ad secūdum dr q lʒ fm albedinē existentē in pariete nos hoīes non dicamur q̄les: tñ nos fbē f3 illā bñ dicimur q̄les ¶ Ad tertiū dr negando ɔñaz: q2 oīe accñs est qualitas capiēdo ly accñs prime intentionaliter.

Pria species q̄litatis

¶ Prima spēs qualitatis est habitus et dispositio. differt aūt habitus a dispōne: quia habitus permanentior est et diuturnior: vt sunt virtutes ꝛ scientie. Scientia enim difficillime est mobilis: nisi forte grandis permutatio fiat. vel ab egritudine/ vel ab aliquo huiusmōi circa scientē. Sil'r de virtute. Justitia eni ꝛ castitas non facile permutantur. Dispōnes vero dicunt: q̄ de facili permutant. vt calor: frigiditas/ egritudo/ sanitas. Aū habitus pñt dici dispositiones: et nō ecōuerso. Nam illi q̄ habituʒ hñt quodāmō sunt dispositi vel melius vel peius ad ea q̄ hñt. Dispōes aūt nō sunt habitus. ¶ Aū habitus pōt sic diffiniri. Habitus est qualitas difficilie mobilis a subiecto Dispositio vero est q̄litas de facili mobil'.

Quid habit⁹ ꝛ disp̄

Acceptiones de ly hit⁹ ꝛ dispositio

¶ Circa hunc textū notandū ē p̄mo q hoc ɔplexū habit⁹ et dispō capiūtur dupl'r. ¶ Uno mō secundū intentionalif: ꝛ tunc est species illius termini qualitas scđe intentionaliter capti: ꝛ sic tm̄ sig̃t sicut hoc complexū teri sig̃tes qualitates acq̄sitas post natiuitatē rei: p q̄s subiē q̄bus insūt disponūtur pfecte vel impfecte ad bñ vel ad male operandū. ¶ Alio mō capif secunde intētionalif. ꝛ sic hitus vel dispō est q̄litas post natiuitatē rei acq̄sita: per quā subiectū disponif pfecte vel imperfecte: ad bñ vl' male opandū. et tunc est spēs illi⁹ termini q̄litas p̄me intentionalif capti. ꝛ illo mō solet cōiter accipi h⁹ complexū qd̄ supplet vicē vni⁹ incōplexi. Aū ista ɔiūctio et: ponif loco istius ɔiuunctionis vel.

Notādum est scđo q (vt ad ꝓpositum sufficit) iste termin⁹ hit⁹ capif tripliciter. ¶ Uno mō prout est corporū ꝛ eorū que circa corpus sunt adiacentia. ꝛ sic habit⁹ est vnū p̄dicamentū ab alijs distictū. ¶ Alio mō capitur hitus ꝓ illo qd̄ oppōitur priuationi: ꝛ sic etiā nō capif i ꝓposito: sed hoc mō capif qñ dicitur q habit⁹ opponif p̄uationi.

Acceptiones hitus

¶ Tertio mō capif ꝓ qualitate inexñte alicui disponēte subiecto p⁹ ꝓductionē rei in esse suuʒ fōm ad melius vel ad pei⁹ opandū operationes sibi debitas. et isto modo est h ad ꝓpositū ¶ Sed isto modo adhuc capif dupl'r. Uno mō large ꝓ oī q̄litate inexñte alicui sbo p⁹ ꝓductionē rei in esse disponēte suum fbm̄ ad melius vel ad pei⁹ operandū: siue illa q̄litas fuerit facil'r sepabilis a suo subiecto: siue difficulf. ꝛ hoc mō capiēdo illū teriʒ hitus est p̄ma spēs qualitatis: ꝛ hoc modo nō capif a.p.h. ¶ Alio mō capif stricte ꝓ omi qualitate iexñ

te alicui subiecto post ꝓductionez rei iesse disponēte suū sbm̄ ad melius vel ad peius operandū difficit ter sepabilis a suo subiecto. ꝛ hoc mō capit a.p.h. nec sic est p̄ma species qualitatis: sed continetur sub prima specie qualitatis.

Acceptiones de ly dispositō

Notādū est t'tio ꝙ iste terminꝰ dispō capit dupliciter. Uno mō large ꝓ oī qualitate inherente suo subiecto post productionē rei inesse disponēte suuz subiectū ad melius vel ad peiꝰ operandū: siue illa qualitas fuerit de facili mobilis a sbō: siue de difficili. et hoc mō capit.p.hi. qn̄ dicit ꝙ oīs hītus est dispō: ꝛ nō econtra. ꝛ isto mō capiendo est prima species q̄litatis. ꝛ est terminus synonymꝰ cū isto terīo habitus large accepto. ¶ Alio mō capit stricte ꝓ omi qualitate inherēte alicui subiecto post ꝓductionē rei inesse disponēte suū sbm̄ ad melius vel ad peius operandū: ꝛ q̄ est de facili sepabilis a suo subiecto. ꝛ sic capit.p.h. quādo dicit ꝙ habitus ꝛ dispō est p̄ma spēs q̄litatis. ꝛ silr qn̄ dicit ꝙ hītꝰ differt a dispōne. ¶ Silr pōt dici ꝙ habitus ꝛ dispō qn̄ capiūtur secunde intentionalit capiūtur dupliciter. ¶ Uno mō large: ꝛ sic sunt termi synonymi: ꝛ sigīt termios sigītes qualitates suis subiectis inherentes post ꝓductionē eoꝝ inesse: disponentes sua subiecta ad meliꝰ vel ad peiꝰ opādū. ¶ Alio mō stricte: ꝛ sic habitus sigt terīos significantes qualitates suis subiectis inherentes post ꝓductionē eorum inesse: disponentes subiecta ad meliꝰ vel ad peius operandū q̄ sunt difficiliter sepabiles a suis subiectis. Et dispō significat termios sigītes qualitates suis subiectis inherētes post productionē eoruz inesse: disponētes sua subiecta ad meliusvel ad peiꝰ opandū: q̄ sunt faciliter sepabiles a suis subiectis

De hītu ꝛ dispōe sc'e itētiōalit captis.

Notandū est quarto ꝙ p̄mo in ista spē ponūtur oēs termini sciētias sigītes. sic isti terī: grāmatica: logica: rhetorica: musica: ꝛc. Et illorū abstractoꝝ ꝯcreta ponūtur etiā i ista spē: sicut grāmaticus: logicus. ꝛc. ¶ Secundo in ista spē ponuntur oīs termini artes mechanicas significantes. vt ars sutoria: ars fabrilis. Et istorū abstractorū cōcreta: vt sutor/ faber/ pistor/ textor. ꝛc. ¶ Tertio in ista spē ponūtur oīa noīa virtutū moralū ꝛ viciorū illis oppositoꝝ. vt virtus/ fortitudo liberalitas/ viciū/ tumiditas/ ꝓdigalitas. ꝛc. Et illorū abstractoruz concreta: sicut fortis: liberalis: auax: ꝓdigus: ꝛc. ¶ Quarto in ista specie ponūtur gn̄alit oīs termī qui sigīr qualitates subiectis inexītes post productionē rei inesse disponētes sua subiecta ad meliꝰ vel ad peius opandū opatiōes debitas: siue ille qualitates sint faciliter siue difficulter sepabiles a suis subiectis.

Qui terī ponūt in hac spē.

Rła gn̄alr

Contra dicta p̄mo sic ar: Nichil idē est facilit ꝛ difficulter separabile a suo sbō: sed hītus est faciliter sepabilis et dispō difficulter. ḡ nichil idē est habitus et dispō. ꝛ p ꝯn̄s male dr ꝙ hītus ꝛ dispō est spēs q̄litatis. ¶ Scdō sic ar. hītꝰ ē vnū predicamentū ab aliis distinctum. ergo nō est spēs qualitatis. ¶ Tertio sic ar. nullū cōplexū est spēs qualitatis: s; habitꝰ ꝛ dispō est qd ꝯplexū: ḡ habitꝰ et dispositō nō est spēs qualitatis.

Ad p̄mū dr concedēdo totum p̄mū argumētū: ꝛ negādo vltimā ꝯn̄a;: qr aut accipit illā ꝯiūctōez copulatiuā ꝛ: ꝓ ista ꝯiūctiōe disiūctiavel. Ad s'm dr ꝙ l; habitus ꝑmo mō capiendo sit vnū p̄dicamētū ab aliis distinctū. nō tn̄ tertio mō capiēdo vt dictum est in secundo notabili.

¶ Ad tertiū dr ꝙ l; complexū nō sit spēs ꝓprie loquendo: tn̄ bn̄ supplet vicē vīꝰ spēi: ꝛ hoc ē i ꝓposito

Secūda.

¶ Secunda spēs qualitatis est naturalis potētia vel im= potētia: aliq̄d facile faciendi vel patiendi: vt sanatiuus dr̄ q̄ habet naturalē potētiam vt nichil ab aliq̄bus accidēti bus egritudinē inferentibus patiatur. Et egrotatiuus dr̄ q̄ habet naturalē impotenti am aliq̄d patiendi. Durum autē dr̄ habere naturalē po= tentiā resistendi sectioni. Et molle naturalē impotētiam qua cito secatur. ¶ Cursores aūt et pugillatores dicunt̄ si mul de ista specie: nō q: exer ceant actus suos: sʒ q: habēt naturalē potentiā hos actus faciendi.

ab re

¶ Circa hunc textū notādum est p̄mo q̄ h̄ ꝯn̄r autor deteriat de s̄a spē qualitatis: scʒ de naturali po= tētia vel impotētia: ⁊ exquo nō est nomen impositū isti spēi: ideo cir= cunloquit̄ p hoc ꝯplexū naturalis potētia vel impotētia. ¶ Unde il= lud ꝯplexū naturalis potentia vel impotētia cap̄t̄ dupl̄r. ¶ Uno mō scd̄e intētional̄r: et tunc est spēs il lius teri qualitas s̄e intētionalit̄ capti: ⁊ solū siḡt terios siḡntes q̄li tates ꝯuenientes alicui rei a nat̄a disponentes rem ad bene vel male opandū et resistendū ꝯrijs et noci uis. ¶ Alio mō cap̄t̄ p̄me intētio= nalit̄: ⁊ tūc siḡt q̄litates ꝯueniētes alicui rei a nat̄a disponētes illā rē ad bene vel ad male opandū vel re sistendū ꝯrijs et nociuis: ⁊ isto mō capiēdo est spēs istius teri q̄litas prime intentionaliter capti: et illo modo cōmuniter accipitur

Acceptiones de ly nālis potētia vel i potentia

Notandū est scd̄o q̄ (vt ad propositūʒ sufficit) iste teri⁹ potētia accipitur dupl̄r. Uno mō vt opponit̄ p̄uatiue actui: et tunc iste teri⁹ potētia tm̄ siḡt sicut hoc ꝯplexū: res actu non existēs sed potēs esse: ⁊ hoc mō nō capit̄ in ꝓposito. ¶ Scd̄o mō ca= pit̄ ꝓ subiecto aliq̄ potēte capere formā vel dispōnē hoc mō potētia et actus dicunt̄ relatiue ad inuicē et hoc modo cap̄t̄ qn̄ dr̄ mat̄ia est potētia. ¶ Tercio mō cap̄t̄ ꝓ qua litate siue dispōe inexistēte alicui subiecto a natiuitate: disponēte il lud subiectū ad bene opandū opa= tiones sibi naturalit̄ debitas: vel ad fortiter resistendū ꝯrijs ⁊ noci uis: ⁊ hoc mō cap̄t̄ i ꝓposito. Et p oppositū ly impotētia cap̄t̄ ꝓ q̄li= tate inexistēte a natura disponēte sbm in quo est male opandum vel resistendum contrarijs et nociuis

Acceptiones de ly potentia

Notādū est tercio q̄ i ista spē ponunt̄ qua= druplices teri. ¶ Primo oēs teri q̄ formalit̄ siḡnt sexū vt vir mulier femina masculus. ¶ Secūdo oēs teri siḡntes ꝯplexionē et eoꝝ con= creta: vt isti teri fleuma colera me lancolia sanguis fleumaticus cole ricus melancolicus sanguineus. ¶ Tercio oēs teri q̄ siḡnt ꝓpetates substātiaꝝ: et eoꝝ cōcreta. vt ri sibilitas rudibilitas risibile rudi= bile. ¶ Quarto oēs teri siḡntes q̄ litates ꝯsequētes cōplexiones: vt fortitudo debilis fortis debilitas.

Qui teri ponunt̄ i hac spē.

Notādū est q̄rto q̄ isti teri cursor et pugilla= tor capiūtur dupl̄r. ¶ Uno modo vt de formali significato siḡnt ar= tem currendi vel pugillandi: et sic sunt i prima specie q̄litat̄. ¶ Alio modo vt dicūt de formali significa to naturales potētias ad curren= dum: et ad pugillandū: et sic sunt i secūda specie qualitatis. ¶ Unde qualitates prime speciei: et quali= tates scd̄e speciei cōueniant i hoc q̄ quelibet disponit subiectum ad melius vel ad peius opandū et re

Acceptiones de ly cursor et pugillat.

Conuenientia.

sistendum ꝯrūs: et nociuis. ❡ Sȝ differunt penes hoc q̄ qualitates prime speciei sūt acquisite post natiuitatem rei: sed qualitates de secunda spē insunt rei a natiuitate.

Pfa

Cōtra dicta

pmo sic arꝫ: Potentia dicit relatiue ad actū: ḡ potentia est in p̄dicamento ad aliq̄d: et non in p̄dicamēto qualitatis. ❡ Scd̄o sic arꝫ: materia est potētia: et tñ nō est qualitas: ḡ potētia nō est qualitas: et p ꝯñs nō est i predicamēto qualitatis. ❡ Tercio sic arꝫ: sciētia nō ponit in scd̄a spē qualitatis: et tñ est naturalis potētia: ḡ male assignat scd̄a spēs qualitatis. Minor patet: q2 scientia disponit ad bene vel male operandum.

Ad primū

dicit ꝯcedēdo q̄ iste teri⁹ potentia est i predicamento relatōis si capiat scd̄o modo: nō tñ si capiatur tercio modo. ❡ Ad scd̄m dr: q̄ lȝ materia sit potētia capiendo secundo modo potētiam: non tamen tercio modo. ❡ Ad tercium dr: negādo minorē: et ad ꝓbationē dicit negādo ꝯñam: q2 sciētia nō inest a natiuitate: et ideo nō est naturalis potentia vel impotentia.

Tercia ❡ Tercia species q̄litatis est passio et passibilis q̄litas: vt ille qualites q̄ efficiunt i sensibus passiones: vt in gustu dulcedo amaritudo et similia Et etiā ille qualitates sunt i hac specie: q̄ ab aliq̄bus passionibus generātur: vel facile vel difficile mobilibus et permanentibȝ. Siue ei nigredo ab aliqua passione naturali generet: siue ab egritudine: vel ab estu: qualitas passibilis dr: ❡ Quarta vero spēs qualitatis est forma: et circa hoc aliq̄d cōstans figura. vt dispositio cuiuscunq̄ corporis: vt triangulatio quadrangulatio rotunditas curuitas rectitudo.

Quarta.

❡ Circa hūc textū notād̄ū est primo q̄ h ꝯñr autor deteriat de tercia spē q̄litatis q̄ est passio et passibilis q̄litas. ❡ Unde hoc cōplexū passio et passibilis q̄litas capit dupliciter. Uno mō ꝑe itatētionaliter et tunc sig̃t terminos abstractos de gñe q̄litatis sig̃ñtes q̄litates passionē inferētes vł illatas a passione facilit vel difficulter separabiles a suis subiectis: et illo mō exponēdo hoc cōplexū est spēs illius teri q̄litas ꝑe intētionalr capti: et ponit in p̄dicamēto signi. ❡ Alio mō capit pme intētionalit: et tunc sig̃t q̄litates passionē inferētes vel a passione illatas: faciliter vel difficulter separabiles a suis subiectis Et illo mō capiēdo hoc complexū ē spēs huius teri q̄litas pme intētionalr capti: vel supplet vicē vnius spēi. Exēplū vt rubedo causata ex verecūdia: et rubedo q̄ inest a natiuitate: vnde illa ꝯiūctio et: in ꝓposito dȝ capi loco istius ꝯiunctionis vel

Acceptōnes de ly passio et passibilis qualitas

Notandū

est scd̄o q̄ passio i proposito non capit vt est genus gñalissimū distinctū ab aliis gñibus gñalissimis: nec vt sig̃t terios de gñe passionis: nec etiā vt sig̃t ꝓpetates ꝑm q̄s dr q̄ risibile est ꝓpriū hoīs: sȝ capit hic ꝓ qualitate inferēte passionē: siue ꝓ terio sig̃ñte qualitatē inferentē passionem. ❡ Unde isti duo teri passio et passibilis qualitas (vt ad ꝓpositū sufficit) capiuntur dupl. ❡ Uno modo ꝑe intentionalit: et tunc ille teri⁹ passio sic describit. Passio est teri⁹ de gñe qualitatis: sig̃ñs qualitatē inferētem passionem: vel a passione illatam faciliter separabilē a suo subiecto: vt iste teri⁹ rubedo sig̃ñs ru-

Alie acceptiones.

bedinem: q̄ causat ex verecūdia dr passio. Sʒ passibilis q̄litas est terminus de gn̄e q̄litatis: signis qualitatē inferentē passionē: vel a passione illatā difficulter separabilē a suo subiecto: vt ille terminus albedo signis albedinē inexistentē a natiuitate. ¶ Alio mō capiunt pr̄ie intētionalr: et sic passio est q̄litas passionē inferens. vel a passione illata: facilit separabilis a suo subiecto. vt illa res q̄ est rubedo causata ex verecūdia dr passio. Sʒ passibilis q̄litas est qualitas inferens passionē vel illata a passione: difficulter separabilis a subo: vt illa res q̄ est albedo inherēs alicui a natiuitate

Qui teri ponunt i hac spē.

Notādū est tercio q̄ in ista spē ponūtur oēs teri signātes q̄litates sensibiles/ vt albedo nigredo color sonus odor sapor caliditas frigiditas humiditas siccitas cum spēbus eaꝝ. Silr cōcreta istorū terioꝝ ad istā speciē reducunt: vt albū nigrum. et sic de alijs. ¶ Scdo ponūtur in ista spē teri signātes qualitates spāles ꝓcedētes a sensibus siue a sensibilibʒ vt sunt isti teri spēs visibilis: spēs audibilis. et sic de alijs teris q̄bus non sunt noīa imposita. ¶ Tercio ponunt oēs teri signātes appetitus sensitiuos: vt sunt isti teri: ira, gaudiū delectatio. &c. ¶ Quarto ponunt oēs termi signātes influētias corpoꝝ celestium Silr teri signātes spēs deriuatas a q̄busdā q̄litatibʒ siue virtutibʒ occultis q̄busdā mixtis inherētibus vt teri signātes virtutē adamātis. Silr teri signātes virtutes herbarum et aliorū lapidum.

Acceptiones d̄ hoc cōplexo forā et ēca

Notandum est quarto q̄ hic ꝯīr autor deteriat de quarta spē qualitatis: q̄ circūloquit p hoc cōplexum forma: et circa hoc aliq̄d constans figura. et illa ꝯiunctio et capitur loco istius cōiunctionis vel. ¶ Unde illud ꝯplexum forma vel circa hoc aliq̄d ꝯstans figura capitur dupliciter. Uno modo re intētionaliter: et sic est spēs de ly qualitas re intētionaliter capto. et sigt terios de genere qualitatis q̄ sunt passiones numeri siue qualitatis discrete: vt par et impar. Silr terminos q̄ sūt passiones q̄titatis cōtinue: vt triāgulare quadrāgulare Et similit oēs terios signātes figuras tam naturales q̄ artificiales. vt rectitudo: curuitas: tunica: capitium. Unde iste teri9 forma captus scdē intētionaliter in ꝓposito sigt passiōes numeri: et figura sigt passiones q̄titatis continue. ¶ Alio modo capitur hoc complexū p̄me intētionaliter: et tunc sigt q̄titatē cōtinuā: et similit discretā sic dispositam: et sic ille teri9 forma p̄me intentionaliter captus i ꝓposito significat q̄titatē discretā sic dispositam et ille teri9 figura q̄titatē cōtinuam sic dispositam.

Contra dicta p̄mo sic arguit: nullū supius ad qualitatē vel conuertibile cū qualitate est spēs qualitatis: sʒ forma est supius ad qualitatē vel ꝯuertibile cū ea: ergo nō est spēs qualitatis ¶ Scdo sic ar: forma est q̄titas: ergo nō est spēs qualitatis. ¶ Tercio sic ar: nichil idem est forma et figura: ergo male dicit q̄ forma et figura sūt spēs qualitatis

Ad p̄imū dr distinguendo minorē: q2 ly forma pōt capi dupliciter. Uno modo cōiter: et sic cōceditur minor Alio modo stricte et ꝓ dispōne numeri siue pro ꝓprietate numeri: et sic negat minor. ¶ Ad scdm dicit cōcedēdo aūs: et negādo ꝯnam. q2 aliter capit iste teri9 figura in antecedēte et in ꝯsequēte: q2 in aūte capit psonaliter et in ꝯnte capitur materialiter siue simpliciter. ¶ Ad terciū dicit ꝯcedēdo aūs et negando ꝯnam: q2 illa ꝯiunctio et capit loco istius ꝯiunctionis vel.

Qualia ꝟo dicũtur q̃
scd̃m hec denoiatiue
dicunt̃ vel quomodo
libet aliter ab his: vt a gram
matica grammaticus: a iusti
cia iustus. Uel q̃ dicũtur ab
aliqua q̃litate nõ denoiatiue
eo ꝙ nomẽ nõ ẽ impositũ ipi
q̃litati vt cursor ꝛ pugillator
Nobile. ¶ Et nota ꝙ cursor et pugil
lator dicunt̃ dupl'r Uno mõ
dicũtur cursor et pugillator
ab arte currẽdi et pugillandi
et sic sunt ĩ prima specie q̃l'=
tatis: q2 iste artes sunt hĩtus
¶ Alio modo dr̃ cursor nõ ꝙ
habeat artẽ currẽdi: s3 q2 ha
bet naturalẽ potẽtiã ad actũ
currendi: et pugillator nõ ꝙ
habeat artẽ pugillandi: s3 q2
habet naturale3 potentiã ad
actũ pugnãdi. Et isto modo
nõ dicunt̃ qualia ab istis na=
turalibus potẽtijs: s3 nõ de/
noiatiue: eo ꝙ noĩa non sunt
imposita istis naturalib3 po
tentijs a q̃bus dicunt̃ qualia
et sic cursor ꝛ pugillator sunt
in scd̃a specie q̃litatis ¶ Alia
aũt dicunt̃ qualia nõ denoia
tiue: quãdo nomen est impo
situ͂ qualitati scd̃m quã dicit̃
quale: s3 eam non participat
scd̃m illud nomen: vt studio=
Pri͂a ꝓ=
ꝑetas. sus a ꝟtute. et sic sũt tres mo
di sumendi quale a qualitate
¶ Est autẽ ꝯtrarietas in q̃li=
tate: vt albedo contrariat̃ ni
gredini: et iusticia iniusticie.
Hoc aũt nõ est ꝓꝓriũ quali=
tati: q2 nõ conuenit oĩ q̃litati
figura enĩ nõ habet aliquod
cõtrariũ: neq3 aliq̃s medius
color: vt rubedo blauedo.
¶ Et sciendũ est ꝙ si vnũ cõ | Nobile.
trarioꝝ fuerit quale: reliquũ
erit quale vt iusticia est quali
tas: ergo iniusticia. iustu3 est
quale: ergo iniustũ. ¶ Item Scd̃a ꝓ
qualitas suscipit magis ꝛ mi ꝑetas
nus: dicit̃ eĩ iustus magis et
minus iustus: et albus et grã
maticus. S3 hoc nõ est ꝓꝓri
um qualitati: q2 quadratum
nõ suscipit magis: neq3 min⁹
neq3 circulus: neq3 quadran=
gulatio: neq3 circulatio. Itẽ
ꝓꝓriu3 est qualitati scd̃m eã Tertia.
simile vel dissimile dici: vt al
bus albo similis dicit̃. ꝛ iust⁹
iusto. albus autem nigro dis
similis dicitur.
¶ Circa hunc textũ notandũ est p̃ Acceptio
mo ꝙ hic ꝯñter autor diffinit q̃lia nes de ly
¶ Unde iste teri⁹ quale capit̃ du= quale.
pliciter. Uno modo p̃me intẽtiona
liter: et hoc dupliciter. Uno modo
sincathegorematice: ꝛ sic est ꝓꝓriũ
interrogatiuũ huius predicamẽti.
Alio modo capit̃ cathegoremati=
ce: et illo modo est genus gñalissi=
mum respectu oĩm ꝯcretoꝝ huius
predicamẽti. Et hoc modo capitur
in textu ꝓ diffinito. ¶ Alio modo
capit̃ scd̃e intẽtionaliter: ꝛ sic sigt̃
cõcreta abstractoꝝ de gñe q̃litatis
et illo modo capit̃ in textu ꝓ diffi Intellec=
nito. Et deb3 diffinitio sic intelligi tus diffi=
Qualia sũt dicibilia de gñe quali= nitõis q̃li
tatis q̃ dicunt̃ denoiatiue voce et um.
significatione simul a suis abstra=
ctis. vel dicunt̃ non denominatiue
voce et significatione simul: sed si=
gnificatõe tantũ a suis abstractis
Exemplũ primi: vt ly grãmaticus

dicitur denoīatiue a grāmatica: ⁊ iustus a iustitia. Exemplū secūdi: vt studiosus a virtute.

Notādū ē ſo ꝙ ex ꝑte vocis pōt dupl'r contingere ꝙaliqua q̄lia nō predicantur denoīatiue denoīatione ꝓprie dcā. ¶ Uno mō qꝛ tali q̄litati nō ē nomen abstractū impositū: ⁊ hoc mō illa ꝯcreta cursor ⁊ pugillator q̄ sunt de secunda spē q̄litatis nō p̄dicanť denoīatiue denoīatione ꝓprie dicta ab aliq̄ q̄litate. ¶ Alio modo qꝛ lꝫ q̄litati sit nomē impositum: tñ cōcretū nō cōuenit cū illo in p̄ncipio: ⁊ discōuenit siue differt in fine. Exemplū: vt studiosus a virtute. ¶ Sil'r ex ꝑte rei sig̃te. s. ipius q̄litatis pōt dupl'r cōtingere: ꝙ aliq̄ q̄lia nō predicanť denoīatiue denomīatione ꝓprie dicta de suis subiectꝭ: ꝗuis sint oīa requisita ex parte vocꝭ. ¶ Uno mō qꝛ talis res (sicut q̄litas) non inest subiecto ꝑfecte siue permanenter. vt calidū triū graduū exñs in aqua: nō sufficit vt hoc cōcretū calidū vere p̄dicetur de aqua. Sil'r rubedo causata ex verecundia non sufficit: ad hoc ꝙaliquis dicatur rubeus. qꝛ talis q̄litas non est in subiecto permanenť. ¶ Alio mō: qꝛ lꝫ talis q̄litas sit in subiecto ꝑmanenter ⁊ ꝑfecte tñ nō inest ſm partē sufficientē denoīare totū. vt albedo in dente ethiopis. lꝫ illa sit perfecta ⁊ ꝑmanens: tñ ab illa nō pōt ethiops denoīari simpl'r albus. Uñ ex istis dictis pꝫ: ꝙ quattuor ꝯditōes reqrūtur ad denoīatiuam predicationē proprie dictam.

Quot modis q̄lia ñ p̄dicātur denoīatiue ex ꝑte vocis

Quot modis ꝯtigit idē ex ꝑte rei sig̃te.

Notādū est tertio ꝙ postꝙ autor determīauit de qualitate ⁊ q̄li: hic ꝯñr autor determīat de ꝓprietatibus q̄litatis. ¶ Et pōt p̄ma dupl'r exponi. Uno mō realiter siue de reb⁹ sic: hoc cōplexū: res hñs aliā sibi realiter ꝯ̄riam ꝯuenit q̄litatibus. Et sic exponēdo hoc ꝯplexū est ꝓpriū p̄mo modo respectu illi⁹ teri q̄litas prime intentional'r capti. ¶ Alio mō exponiť logical'r sic. hoc cōplexuꝫ terminus hñs aliū terim sibi logical'r ꝯ̄riū: cōuenit teris de genere q̄litatis. Et hoc mō exponēdo ſbm illius cōplexi est ille terminus q̄le secunde intētionaliter captus. Sꝫ tunc illud complexū nō est aliquo modo propriū ipsi q̄litati: cum nō ꝯuenit omni: cum ille termin⁹ cursor non habet terminū sibi ꝯtrarium. Nec conuenit soli: qꝛ conueit terminis de genere actiōis ac passiōis: vt calefacere: frigefacere: calefieri: ⁊ frigefieri. ¶ Itē nota ꝙ iste textus. Et sciendū ⁊c. exponiť sic realiť. Si vna res q̄ est ꝯ̄ria alteri sit q̄litas: sil'r res cui ꝯ̄riať est qualitas. vt si illa res que est albedo ē q̄litas: res q̄ ei ꝯ̄riať. s. nigredo est q̄litas. ¶ Logical'r exponitur sic. Si vnus terminus habens aliū terminū ꝯ̄riū sibi sit equale. etiā terminus cui ꝯ̄riať est quale. ⁊ sic exponendo iste terminus q̄le capitur secunde intentionaliter.

Intellēs dup. p̄me ꝓpetatis

Notandū est quarto ꝙ secūda ꝓprietas dupl'r exponiť. ¶ Uno mō realiť siue de rebus: et sic res potens in sua essentia ꝑfici vel imꝑfici: ꝑ additionē gradus ad gradū: vel ꝑ remissionē gradus a gradu: ꝯuenit rebus q̄ sunt q̄litates. Et hoc modo exponēdo hoc ꝯplexū est ꝓpriū p̄mo mō respectu isti⁹ teri q̄litas. prime intentional'r capti: cū ꝯueniat soli: sed non oī. ¶ Alio mō exponiť logical'r. ⁊ sic hoc cōplexuꝫ dicibile potens p̄dicari de primis substantijs cū istis aduerbijs magis ⁊ minus: cōuenit teris ꝯcretis de genere q̄litatis siue q̄lis. Et ſbꝫ illi⁹ ꝯplexi ē iste teri⁹ q̄le ſe intētōnal'r captus. Et nō ē ꝓpriū aliquo mō: cū ñ ꝯueniat oī. vt pꝫ de illo ſio risibile: nec ꝯueit ſis d gñe passiōis ꝯ̄rē ꝓpū ē q̄li. ⁊c. In illo tex. tāgiť ſtia ꝓpetas q̄litatꝭ q̄ dupl'r expōiť

Intellēs t⁹ du. scde ꝓpetatis

Intell's du. tertie ꝓpetatis

Realiter sic hoc complexũ res ꝭm quã aliqd dr̃ simile vel dissimile ẽ ꝓpriũ qualitati. Et sic exponendo subm illius ꝓprietatis est ille teri⁹ q̃litas pme intẽtionalit̃ captus: et est sibi ꝓpriũ quarto mõ vt cõiter dr̃. Sz logicalr̃ exponit̃ sic. hoc cõplexũ dicibilia ꝓpt̃ quoꝝ pdicationem de aliq̃ vel aliqbz subiectis. simile vel dissimile pdicat̃ de eod vel de eisdẽ: conuenit teris de gñe q̃litatis Et hoc mõ exponẽdo sbm illius ꝓprietatis est iste teri⁹ quale ꝛ est ꝓpriũ quarto mõ: vt sortes ẽ similis platoni: q: sortes ẽ albus ꝛ similiter plato. Similit̃ sortes est dissimilis socrati: q: sortes ẽ alb⁹ et socrates niger. ꝛc. ❡ Unde i ꝓposito similitudo et dissimilitudo capiunt̃ stricte: prout similitudo ẽ rerũ differentiũ eadẽ qualitas: et dissimilitudo est rerũ differentiũ diuersa qualitas ꝭm spẽm. Et non accipiunt̃ large ꝓ q̃cunq3 ꝯueniẽtia vel discõueniẽtia: siue ꝭm sbãm siue scđm qualitatem

Quid si militudo ꝛ dissimi litudo

Cõtra dicta pmo sic ar: Quale est interrogatiuũ siue relatiuũ: g̃ nõ est genus g̃nalissimũ. ❡ Scđo sic ar: pma ꝓprietas non ꝯuenit oĩ nec soli. Nec similit̃ scđa: g̃ nõ sunt ꝓprietates. ❡ Tercio sic ar: scđm similitudinẽ aliqd dr̃ simile: ꝛ scđm dissimilitudinẽ dr̃ dissimile. Silr̃ scđm humanitatẽ aliqd dr̃ simile vel dissimile: ergo nõ est proprium quarto modo.

Ad primũ dr̃ q si capiat̃ quale pme intentionalit̃ ꝛ sincathegorematice tunc ꝯcedit̃ ãñs. Sed si capiat̃ ꝭe intẽtionalit̃ cathegorematice: sic negat̃ ãñs ❡ Ad scđm dr̃ q lz due ꝓprietates pme exponẽdo logicalr̃ nõ ꝯueniãt oĩ nec soli. nec debent dici ꝓprietates nisi capiẽdo illũ terminũ ꝓprietas ꝓ ꝯueniẽtia: tñ exponẽdo realit̃ sunt ꝓprie pmo mõ ❡ Ad terciũ dr̃ q ꝯtũ ad primã partẽ negat̃ ꝯña q: similitudo illa ꝭm quã aliqd dr̃ simile: ꝛ dissimilitudo ꝭm quã aliqd dicit̃ dissimile sũt q̃litates: ꝛ sic ꝓprietas nõ ꝯue t aliis. Quo ad scđam partẽ dr̃ q lz scđm humanitatem aliqd dicat̃ simile vel dissimile large capiendo illos terios: nõ tñ stricte capiendo illos terios. De illo magis videbitur in logica.

Actio est scđm quam in id qđ subiicit̃ agere dicimur: vt secans aliqs dicitur agere i eo q secat. Unde sectio est actio: et scđm sectionẽ agit secãs i eo q secat. ꝛ percussio est actio.

Diffinitio actionis.

❡ Propriũ actionis est ex se inferre passionẽ. ❡ Recipiũt autẽ agere et pati cõtrarietatem. calefacere ei est cõtrariũ ei qđ est frigidũ facere: ꝛ delectari est ꝯtrariũ ei qđ est tristari. ❡ Recipiũt agere et pati magis et minus: calefacere ei magis et minus dr̃: et calefieri dr̃ magis et minus. ꝛ similiter delectari ꝛ tristari

Pria ꝓprietas. Secũda.

Tercia.

❡ Circa hunc textũ notãdum est pmo q hic ꝯ ñr pe. h. determĩat de quinto pdicamẽto: sc3 de actione: pmo diffiniẽs actionẽ: cuius diffinitio duplicit̃ põt exponi. ❡ Uno mõ realit̃: et hoc sic. Actio naturalis est dispõ: ꝭm quã aliqd dr̃ agere i passum: ꝛ sic exponẽdo diffinitionẽ oz primã ꝑsonã mutari i terciam. et numerũ pluralẽ i numerũ singularẽ. Et ꝓ diffinito ponit̃ ly actio naturalis: ꝛ ñ iste teri⁹ actio in tota sui cõitate capt⁹. et capr̃ ly actio naturalis pme intẽtionalit̃. ❡ Alio modo exponit̃ logicalr̃ sic Actio est teri⁹ ꝭm cuius significa-

Intellꝰ duplx diffinitõnis actionis.

tum formale aliqd dr agere in passum. Et sic exponedo diffinitione ly actio capit scde intentionalr

Acceptiones de ly actõ pric intẽtõalr

Notãdũ est sco q ille teri⁹ actio pme intentionalit capt⁹ capit quadruplicit. ¶ Uno mo vt distinguit ꝯ potẽtiã et sic est teri⁹ synonimus cum illo terio actus: sicut de⁹ dr pma actio idest pmus actus. ¶ Scdo modo capit ꝓ actu prudẽtie: et sic capit sexto ethicoꝝ vbi actio distinguit ꝯ factionẽ. ¶ Tercio mo ꝓ productione alicuius dispõis i aliquod passum: et sic capit tercio ethicoꝝ vbi dicit q actio est passio: ꝛ nullũ istorum est genus generalissimũ. ¶ Quarto mo capit ꝓ re sm quã aliqd denoiatur agere: et sic est genus gñalissimũ huius pdicamẽti: et põt sic describi Actio est res sm quã aliqd denoiat agere. Et spẽs ei⁹ sunt actio successiua: ꝛ actio instantanea. Et ꝓpriũ qsitiuũ huius pdicamẽti circũloquit p hoc ꝯplexum quid agit: vel quid est agens: vel que est actio.

Expõ duplex pric ꝓpetatis

Notandũ est tercio q h ꝯñr p.h. ponit ꝓprietates actõis. Quaꝝ pma dupliciter exponit. Uno mo logicalr et hoc sic: teri⁹ rõne cuius a ꝓpõe in q̃ ponit verbũ actiuũ cũ aliqbꝫ teris: ad ꝓpõem i qua ponit vbũ passiuũ: cũ illis teris: eodẽ mo supponẽtibꝫ est bona ꝯña: ꝯuenit terminis de gñe actõis: vt sortes percutit platonẽ: g plato pcutit a sorte. ¶ Quomodo autẽ oro de vbo actiuo: debeat mutari i oronem de vbo passiuo: satis pꝫ ex grãmatica Sed oꝫ q tales teri teneant cõformiter quo ad alias ꝓpetates logicales: scꝫ quo ad suppõnem/ampliatione restrictione/ et appellationem. Et sic exponẽdo ꝓpetatẽ: tũc hoc cõplexũ est ꝓpriũ quarto mo respectu illius teri actio scde intẽtionalr capti ¶ Alio mo põt exponi realr: ꝛ hoc sic. Hoc ꝯplexũ res effectiua passionis conuenit rei q̃ est actio. Et hoc mo exponẽdo subiectũ illius ꝓpetatis est ille teri⁹ actio pric intentionalr capt⁹. et vt sic capit ꝓ agẽte: ꝛ nõ ꝓ re acta: ꝛ sic ly actio descendit a vbo actiuo et non a verbo passiuo.

Notãdũ est quarto q hic ꝯñr autor ponit alias ꝓprietates actõis: quarũ prima põt dupl r exponi. Uno mo realiter ꝛ hoc sic: hoc ꝯplexũ res hñs aliã rem sibi ꝯriam ꝯuenit illi rei q̃ est actio: et illi rei q̃ est passio: et hoc mo exponendo subiectũ illius cõplexi est ille teri⁹ actio et passio pric intẽtionalr captus: ꝛ nõ est ꝓpriũ aliq mo: qꝛ ñ ꝯueit oi nec soli Alio mo capr logicalr sic: hoc cõplexum teri⁹ hñs alium terim sibi logicaliter ꝯrium ꝯuenit teris de gñe actõis et passionis: et hoc mo exponẽdo hoc ꝯplexũ nullo mo est ꝓpriũ passioni et actioni: qꝛ nõ cõuenit oi nec soli. et ei⁹ subiectũ est ille teri⁹ actio scde intẽtionalr captus: et ille teri⁹ passio se intẽtionaliter captus. ¶ Iste textus. Recipiũt agere et pati magis et minus: sic exponit logicalr: hoc complexũ teri⁹ predicabilis cũ istis ad uerbijs magis ꝛ minus ꝯuenit terminis de gñe actõis et passionis. Et hoc mo exponẽdo hoc complexum nullo modo est ꝓpriũ: et subiectum eius est ille teri⁹ actio scde intẽtionalr captus. Et realiter exponit sic: hoc complexũ res significata per terios de gñe actionis et passionis de materiali significato vel formali: q̃ potest intendi et remitti ꝯuenit actioni et passioni: et nõ est ꝓpriũ aliquo modo. Et subiectum eius est iste teri⁹ actio prime intentionaliter captus. et ille terminus passio.

Contra dicta pmo sic ar: diffi

nitio actōis nō ꝯuenit omī ꝯtento sub diffinito: ẽ est insufficiēs. Añs pꝫ: q2 ñ ꝯuenit creationi. ¶ Scd̄o sic ar: actio et passio sunt idē realr ẽ male dr ꝙ actio infert passionē. ¶ Tercio sic ar: si aliqui termi de gñe actōis essent ꝯtrarij: maxime essent illi teri calefacere ⁊ frigefacere: sꝫ hoc nō q2 possūt de eod verificari: vt sol calefacit ⁊ frigefacit vel celū. ẽ illa ꝓpetas nulli ꝯuenit

AD PRIMŪ dicit̄ cōcedendo totū argumentū. Unde lꝫ illa diffinitio non cōueniat creationi: tñ est bona: cū illa diffinitio ī gñali nō conueniat nisi actioni naturali Sed actio dꝫ diffiniri vt dictū est ī scd̄o notabili ¶ Ad scd̄m dr: ꝙ si capiat̄ actio ꝓ re acta sic cōcedit̄ totū argumētū Sed si capiat̄ ꝓ re agēte negatur añs. ¶ Ad terciū dr ꝙ lꝫ calefacere et frigefacere verificent̄ de eod̄ respectu diuersoꝝ: non tñ respectu eiusdem.

Dif. pas.

PAssio est effectus illatio q̄ actionis: vt calefieri infertur ⁊ efficitur ex calefacere. ¶ Propriū autē passionis est: primo inferri ex actione. ¶ Item passio non est in agente sed ī paciente. ¶ De reliquis vero q̄ prius dicta sunt modo sufficiant. ¶ Que sequunt̄ de alijs quattuor predicamentis: nō sunt data a Petro hyspano: sed ab autore sex principioꝝ accepta.

Pria ꝓprietas Secūda.

¶ Circa hunc textū notād̄um est primo ꝙ hic ꝯñr pe. h. deteriat de sexto predicamēto: scꝫ de passione ¶ Unde vt ad ꝓpositū sufficit ille terminus passio capit̄ dupliciter. ¶ Uno modo vt est teri⁹ prime intentōis: et tunc passio est res que ꝓducitur: ꝯseruat̄: corrumpit̄: aut annichilat̄. Uel sic: Passio est res significata p verbū passiuū Et illo modo capiēdo illū terīm passio est genus gñalissimū huius predicamēti. ¶ Alio modo capit̄ vt ē terminus scd̄e intentōis siue impōis ⁊ tunc significat terios oēs abstractos de gñe passionis: et pōt sic describi. Passio est termi⁹ vniuocus incōplexus formaliter et principaliter passionem p modū passionis significās: et illo modo non est genus gñalissimū huius p̄dicamēti: sed dꝫ poni in p̄dicamento signi

Accepti. passionis

NOTĀDŪ est scd̄o ꝙ genus generalissimū abstractoꝝ huius p̄dicamenti est iste terminus passio prime intentionaliter captus. Et genus gñalissimū cōcretoꝝ est iste terminus patiēs: siue patior cum suis condeclinijs. Et licet illa concreta in modo accidentali differūt: tamen sunt synonyma in significatōe formali et essentiali. ¶ Unde ꝓpriū questitiuū huius predicamenti circunloquit̄ p hoc complexū: quid patitur? siue quid est patiens? siue q̄ est passio? Ad questionem factā per primum: debet fieri responsio p verba. Ad secundū p participia. Ad tercium p noīa verbalia substantiua Et species immediate contente sub illo genere gñalissimo passio nō sūt imposite: sꝫ nos circūloquimur eas species per illa complexa passio successiua: ⁊ passio instantanea.

De gñalissimo et q̄stio h⁹ p̄dicamēti

NOTĀDŪ est tercio ꝙ diffinitio passionis data a petro hyspano dupl̄r exponit̄ ¶ Uno modo realiter: ⁊ sic est res causata et producta ab agente.

Intellꝫ dupl̄r dif fi. pas.

τ hoc mō exponēdo ille terminus actio capit̄ p̄ agente. τ p diffinito ponit̄ iste termin⁹ passio p̄me intētionalit̄ captus. ¶ Alio mō expo nit̄ logicalit̄: τ hoc sic. Passio est teri⁹ incomplexus: vniuoc⁹: sign̄s passionē per modū passionis: rōe cuius ppō in qua ponit̄ talis termin⁹ sequit̄ ad ppōez in qua pōit̄ vbū actiuū ei⁹ vt illa ppō Sortes verberat̄ a petro: sequtur ad istam petrus vberat sortē: rōe illius vbi passiui vberat̄. ¶ Iste text⁹. Propriū aūt passiōis: dz sic expōi. hoc cōplexū res causata ab agēte: est ppriū quarto mō respectu hui⁹ teri passio prime intentionalit̄ capti. ¶ Logicalit̄ sic exponit̄. hoc cōplexū teri⁹ rōe cui⁹ ppositio ī qua ponit̄ passio: infert̄ ex ppōe in q̄ pōitur suum actiuū: cōuenit termīs d genere passionis. Et sic exponēdo hoc cōplexū ē propriū quarto mō respectu istius teri passio secunde intentōalit̄ capti.

Expō duplex p̄me pprietat

Notādū est quarto q̄ iste tertius Itē passio nō est in agente exponit̄ duplr̄. ¶ Vno mō realit̄: τ hoc sic. hoc complexū res exn̄s ī illa re que est patiēs: τ non in illa re que est agēs: cōuenit illi rei q̄ ē passio. τ hoc mō exponēdo illd cōplexū est propriū primo mō respectu istius teri passio p̄me intentōaliter capti. ¶ Alio mō exponit̄ logicalit̄: τ hoc sic. hoc cōplexū teri⁹ predicabilis de terīo supponēte p patiente τ nō p agente ea rōe q̄ ē agens: cōuenit termīs concretī de genere passionis. Et hoc mō exponendo hoc complexū est ppriū secundo mō respectu isti⁹ teri passio secunde intentionalit̄ capti.

Expō duplex scd̄e ppetatis

Contra dicta ar̄ p̄mo sic. vnū τ idem est actio τ passio. ergo male dictū est q̄ passio est effectus actionis. pn̄a pz: qr idē nō est causa effectiua suiipius. ¶ Secundo ar̄ sic. passio est in illo qui agit. g̃ passio est in agente. An̄s pz: qr aliqñ aliquis diligit̄ a seipo: τ tunc dilectio que ē passio est in illo qui diligit. ¶ Tertio sic ar̄. diffinitio passionis nō cōuenit oī cōtento sub diffinito: ergo est īsufficiens. An̄s pz qr deus est passio: cū pverbū passiuū significet̄: et tn̄ n̄ ē effect⁹. g̃. τc

Ad pmū dr̄ concedēdo an̄s: τ negādo pn̄am. qr capitur ille termin⁹ actionis pro illo terīo agentis. ¶ Ad secundū dr̄ q̄ lz passio sit in agēte: ea rōe qua est patiens: nō tamē ea rōe qua est agens ¶ Ad tertiū dr cōcedendo an̄s τ pn̄am: et petrus hispan⁹ cepit illā diffinitōez a Gilberto porretano q̄ in hoc negand⁹ est. ¶ Vel aliter pō dici q̄ licz de⁹ sit passio capiendo illū terim ī sua tota cōitate: nō tn̄ est passio naturalis. Modo. p. h. diffinit passionē naturalē: et non diffinit illū terminum passio in tota cōitate.

¶ Quādo est quod ex adiacentia tpis in re tpali derelinquitur. vt hodie esse. cras fore. ¶ Item duplex est quando. s. simplex: et cōpositum. sicut duplex est tp̄s. ¶ Item tres sunt pprietates quādo. Prima est q̄ qn̄ non suscipit magis neq̄ minus. ¶ Secūda est: q̄ qn̄ nichil est contrariū. ¶ Tertia est: q̄ qn̄ est in oī illo qd incipit eē in tpe.

Diffiniō qñ

Diuisio

Pria proprietas

Scda pprietas.

Tertia.

¶ Circa hunc textū notandū est primo q̄ h pn̄r autor determiat d septimo p̄dicamēto. s. de p̄dicamēto quando ¶ Vn̄ ille teri⁹ qn̄ capitur duplr̄. Vno mō prime intētionalit̄. τ hoc quadruplr̄ ¶ Vno modo questitiue: τ sic est vnū cathegorēa: quod est interrogatiuū hui⁹ p̄dicamenti. Exemplū: vt qn̄ fuisti parisius. ¶ Alio mō capit̄ relatiue: τ sic facit vnā hypotheticā copulatiuā

Acceptiones de lr Quando

temporalē. Exemplū: vt pr̄ est quā do fili⁹ est. i. pr̄ est in aliq̄ tp̄e: ⁊ ī il lo eodē tp̄e fili⁹ est. ¶ Tercio mō vt tm̄ vȝ sicut tēp⁹: ⁊ sic qñ ⁊ tp̄us sūt terī synonymi. ¶ Quarto mō capit̄ vt de mālī sig̃to sig̃t tp̄s: vel rē in tp̄e exñtē. et de formali sig̃to p̄ncipali ⁊ eēntiali importat tp̄us p modū distantie vel indistātie. et sic est gen⁹ gn̄alissimū hui⁹ predi camenti: siue capiat̄ aduerbialit̄: siue noialit̄. ¶ Alio mō capitur se cūde intentiōalit̄: ⁊ tunc significat terios de p̄dicamēto qñ: q̄ de forma li significato sig̃nt tp̄s per moduȝ distantie vel indistātie: ⁊ sic nō po nit̄ in isto p̄dicamento: sȝ in predi camento signi.

De q̄stio ⁊ sp̄ebus huius pre dicamēti

Notādū est fo ꝙ propriuȝ questiuū hui⁹ p̄ dicamēti est iste terminus quādo interrogatiue captus. ¶ Sȝ sp̄es imediate ɔtente sub illo gn̄e gene ralissimo qñ: nō sunt ipositte: sed si essent impositte esset duo termini incōplexi: quorū vnus ɔnotaret tē pus per modū distantie: vt ille ter min⁹ a. et alter ɔnotaret tp̄s p mo dū indistātie. vt. b. tūc. a. ⁊. b. eēnt sp̄es imediate ɔtente sub illo gn̄e gn̄alissimo qñ. Et sub ly. b. p̄oeren tur isti terī hodie: nūc: ī festo mar tini: ⁊ sic de aliis. Et sub ly. a cōti nerent̄ isti termī heri: nup: dudū: cras: olim: ⁊c. de istis plura alia vi debuntur in logica.

Intel. dif finitōnis Quando

Notādū est tertio ꝙ diffini tio qñ data a p. h. debet sic intelligi. Qñ est dispō q̄ derelinquitur in re tp̄ali ex adia centia tp̄is. Et exponēdo sic: qñ di cit quendā respectū distictū a tp̄e: ⁊ a re tp̄ali: ⁊ eēt in re tp̄ali cāus a tp̄e. Sed. p. h. diffiniens qñ inse quit̄ autorē sex p̄ncipiorū: q̄ ima ginat̄ qñ distingui a tp̄e: ⁊ a reb⁹ exñtibus in tp̄e: qd̄ iñ nō videt̄ eē verū: vt videbit̄ in logica.

Notādū est quarto ꝙ tres sūt ꝓprietates qñ Prima est ꝙ qñ nō suscipit magis neq3 minus. Et illa ꝓprietas sic ex ponit̄ logicalr. hoc cōplexū teri⁹ de genere qñ: non potēs predicari cū istis aduerbiis magis ⁊ minus cōuenit teris de gn̄e qñ. Et sic hoc ɔplexū est ꝓpriū quarto mō respe ctu istius teri qñ: secunde intentio naliter capti. Sed si dimitteretur illa pticula de gn̄e qñ: tūc esset pro priū secūdo mō respectu istius ter mī qñ: secunde intentōnalit̄ capti. ¶ Secūda. Qñ nichil est ɔrium. Iste textus sic intelligit̄. hoc com plexū teri⁹ non h̄ñs aliū terminū sibi logicalit̄ ɔtrariū: ɔuenit teris de gn̄e qñ. ⁊ hoc mō exponēdo est ꝓpriū tertio mō respectu hui⁹ ter mini secunde intentionalit̄ capti: vt cōiter d̄r. Sed realiter nō p̄t bñ exponi: ex quo ille teri⁹ qñ prime ī tentionaliter captus ñ p̄ōt eē sub iectū vel predicatū ꝓpōis: cū sit ad uerbiū vel nomē obliquū. ¶ Ter tia est. qñ est ī oī illo qd̄ incipit eē in tp̄e. Iste textus sic exponit̄ logi caliter. terī de gn̄e qñ: p̄ñt predica ri cum additione alicui⁹ recti (sci licet illi⁹ participii exñs) de quolȝ terīo supponēte ꝓ re q̄ incipit esse vt Sortes exñs hodie. Sortes fu it exñs heri: p̄dicant̄ cū isto parti cipio exñs de illo terīo sortes: qui supponit ꝓ re que incipit esse.

Intellectus prime ꝓpetatis

Intellectus scd̄e ꝓpe tatis

Intellectus tertie ꝓpetatis

Contra dicta ar̄ p̄mo sic. gen⁹ gn̄alissimū dȝ vere et affirmatiue p̄dicari de inferioribus ɔtent' sub eo. sed qñ nō p̄dicat̄ vere ⁊ affirmati ue de aliq̄bus terīs sub eo ɔtent'. g̃ nō est genus gn̄alissimū. Minor pȝ: q: qñ est adūbiū: vel aliquid eq̄ ualens p̄pōi cū suo casuali. modo tale non p̄ōt eē p̄dicatū ꝓpōnis ¶ Scd̄o sic. isti termī: hodie: heri ⁊c. nō h̄ñt aliquē modū p̄dicandi de p̄mis substātiis. g̃ nō sūt sub ali quo p̄dicamento. ɔñā pȝ: q: p̄dica menta distinguūtur penes modū p̄dicandi de p̄ma subā. Añs pȝ. q:

dicti teri sunt obliq̄:siue equalent
obliq̄s:vel sunt aduerbia. ¶ Ter
tio sic ar̄. in festo martini est quod
dā ꝯplexū. ḡ n̄ ponit̄ in p̄dica. qn̄.

Ad primū dr̄ ꝙ lꝫ quādo
ꝑ se sumptum
non possit ve: ꝛ affirmatiue p̄dica=
ri de suis inferioribus vt bn̄ cōclu
dit argumentū:tn̄ bn̄ pōt vere ꝛaf=
firmatiue p̄dicari cū additiōe illi⁹
participij exn̄s:hoc est non p̄dicat̄
qn̄ per se sumptū: sed sūptū cū illo
participio exn̄s. ¶ Ad secūdum
dr̄ ꝙ lꝫ illi termī per se sumpti nō
habeāt modū predicādi de prima
sbā:tn̄ sumpti cū illo participio ex
istēs bn̄ hn̄t modū p̄dicandi de p̄=
ma subā. ¶ Ad tertiū d̄r ꝙ lꝫ hoc
totū in festo martini sit quoddam
ꝯplexū:tn̄ ponit̄ loco vni⁹ icōplexi

Dif. Ubi. **Ubi est circūscriptio cor
poris locati:a loci circū
scriptiōe ꝓcedens. vt in eccle
Diuisio sia eē. in foro eē. ¶ Et diuidi
tur vbi:q̄a quoddam est vbi
simplex. et est illud qđ a sim=
plici loco ꝓcedit. vt est locus
pūctoꝝ. Et quoddā est vbi cō
positū. ꝛ ē illud qđ a loco cō
posito ꝓcedit. ¶ Proprieta
tes vbi sunt due. ¶ Prima ē
Pria ꝓp etas ꝙ vbi nichil est cōtrariū.
Secūda. ¶ Secunda est:ꝙ vbi non su
scipit magis neqꝫ min⁹. hoc
est ꝙ vbi non suscipit intēsio
nem et remissionem.**

¶ Circa hunc textū notandū ē p̄=
mo ꝙ autor deteriat de octauo pre
Accep. de ly Ubi dicamento. s. de p̄dicamento vbi.
Un̄ ille teri⁹ vbi:capit̄ dupliciter.
Uno mō vt est termin⁹ p̄me inten
tionis. et hoc mō q̄druplr̄. ¶ Uno
mō q̄sitiue:vt cū querit̄:vbi fuisti.
ꝛ rn̄det̄ rome. ¶ Alio mō relatiue
vt constituit ꝓpōem hypotheticā
localē non simplr̄ dictā. vt sor̄ cur=
rit vbi plō disputat. i. sor̄ currit in
aliquo loco vbi plato disputat.
¶ Tertio mō capit̄ vt est termin⁹
synonymus cū illo terio loc⁹: ꝛ sic
capit̄ qn̄ dr̄ ꝙ sor̄ est in vbi. i. in lo
co. Et illo tertio mō pōit̄ in predi=
camento relatiōis. ¶ Quarto mō
capit̄ vt de māli sig̃to sigāt locū. ꝛ
de formali significato ꝯnotat eun=
dem locū per modū distantie vel in
distantie. ꝛ illo mō est gē⁹ gn̄alissi
mū huius predicamenti. ¶ Alio⁹
capit̄ secunde intētionaliter:et sic
sig̃t oēs terios q̄ sunt in p̄dicamē=
to vbi. ꝛ sic est in predicamēto signi

Notādū est secūdo ꝙ gen⁹
gn̄alissimū hui⁹ p̄ De gn̄alissimo ꝛ q̄sitiuo hui⁹ p̄dicamēti
dicamenti vbi: est ille termin⁹ vbi
quarto mō capt⁹:eo mō quo inter
aduerbia pn̄t repiri gn̄a:vel inter
obliquos. Et spēs imediate cōten
te sub illo gn̄e gn̄alissimo nō sunt
noiate:sed si essent aliqui termini
quorū vnus sig̃ret oēm locū p̄ mo=
dū distantie:ꝛ ali⁹ per modū indi=
stantie:eēnt spēs imediate ꝯtente
sub illo gn̄e gn̄alissimo vbi. ¶ Sꝫ
ꝓpria questiua hui⁹ predicamēti
sunt isti teri:quo:q̄:vbi:ꝛ vnde.

Notādū est tertio ꝙ q̄dam
dicūt ꝙ vbi non si
gnificat locū:sꝫ quoddā accn̄s qđ Intel. diffinitōnis Ubi.
relinq̄tur in re locata: ex hoc ꝙ lo
cus circūdat locatū:ꝛ locatū circū
dat̄ a loco. ꝛ illud accn̄s nec est lo
cus:nec est res locata:sed est disti=
ctū ab ambob⁹. et si ipm eēt:eēt in
locato sicut in sbo. Et istū modū di
cendi insequtur. p. h. q̄ capit diffini
tionē ipsius vbi a Gilberto porre
tano. ꝛ tunc diffinitio:p. h. dꝫ sic i
telligi. vbi est dispō derelicta in re
locata ex adiacētia loci circa rē et
s̄m istā dispōem aliq̄d dr̄ eē i loco.
Et de isto plura alia videbūtur in
logica.

Notandū est quarto ꝙ s̄
qn̄ autor ponit ꝓprietates vbi:q̄ꝛ Expō duplex p̄me ꝓpetatis
p̄ma pōt sic expōi realit̄. hoc com=

plexū res h̄ns aliā rem sibi ɔ̄triam cōuenit rebus significatis per ter mios de ḡnevbi. Et hoc mō exponēdo h⁹ ɔplexū ē ,p̄p̄ū scdo mō respectu huius teri vbi prime intētionalit̄ capti. Et lȝ ille teri⁹ vbi solitarie sumpt⁹ nō pōt eē subiectū respectu hui⁹ ,p̄prietatis: tñ sumpt⁹ cū illo pticipio exn̄s bñ pōt eē sb̄ȝ ¶ Logicalr̄ sic exponit̄. hoc ɔplexū termin⁹ nō h̄ns aliū terim sibi logicalit̄ cōtrariū: cōuenit teris d ḡnevbi. Et hoc mō exponendo sb iectū illi⁹ cōplexi est ille teri⁹ vbi. secunde intentionalit̄ captus.

Intelr̄. secūde,p̄prietatis

¶ Iste textus Vbi nō suscipit magis neq; min⁹. sic exponit̄ logicalr̄ termi de ḡnevbi nō potentes p̄dicari cū istis aduerbijs magis ⁊ minus: ɔueniūt teris de ḡnevbi. duȝ mō magis ⁊ min⁹ sp̄aliter capiantur. vt sursū nō est magis vbi q̄ deorsum. nec vnū sursū est magis sursum q̄ aliud: lȝ sit plus sursum. Et hoc mō exponendo sbm illius cōplexi est ille terminus vbi secunde intentionalit̄ captus. et est ,p̄priuȝ sibi quarto modo. ¶ Realit̄ exponitur sic. Res significata per terminos de ḡne vbi nō potēs in sua eētia intendi vel remitti: conuenit rei significate per terios de gene/ re vbi. Et hoc mō exponēdo sbm illius ,p̄prietatis est ille termin⁹ vbi prime intentionaliter captus.

Contra dicta p̄mo sic ar̄: Vbi est questitiuū huius p̄dicamenti. g̃ nō est genus ḡnalissimū. ¶ Scdo sic ar̄. vbi est termin⁹ synonymus cū isto terio locus. sed lo c⁹ est in p̄dicamēto relatōis: g̃ et vbi ¶ Tertio sic ar̄. sursū ⁊ deorsū ɔ̄trant̄: g̃ ɔ̄ primā ,p̄prietatē. Añs p3: q2 si aliquis est sursū respectu alicui⁹: ille nō est deorsū respectu eiusdē: et sic sursū ⁊ deorsū ñ p̄nt sit̄ predicari de eodē. ⁊ per ɔ̄ns ɔ̄triantur

Ad primū dr̄ q̄ licet ille termin⁹ vbi: primo mō captus non sit gen⁹ ḡnalissimū: tñ quarto mō captus bñ ē gen⁹ ḡnalissimū. ¶ Ad scōm dicit̄ q̄ si capiat̄ ille teri⁹ vbi tertio mō ɔcedit̄ totū argumentū: sȝ si capiatur q̄rto mō negat̄ maior. ¶ Ad tertiū dr̄ q̄ lȝ sursū ⁊ deorsū ñ p̄nt sit̄ predicari de eodē respectu eiusdē: tamen respectu diuersoꝝ bene p̄nt p̄dicari siue verificari de eodem

Positio est quidā partiū situs: et ḡnationis ordinatio. vt sessio. statio. et sic d alijs. ¶ Itē tres sunt ,p̄prietates pōnis. ¶ Prima est: q̄ positio ñ h3 cōtrariū. ¶ Secunda est q̄ positio nō suscipit magis neq; min⁹. ¶ Tertia est q̄ ,p̄priū est pōni substantie proxime assistere.

Dif. pōis

P̄ria,p̄prietas. Secunda Tertia

¶ Circa hunc textū notādū ē primo q̄ d autor p̄ñr deteriat de predicamēto situs. ¶ Qñ situs capit̄ dupl'r. ¶ Vno mō p̄me intentōnaliter. Et hoc dupl'r. Vno mō vt tm̄ valet sicut locus: ⁊ illo mō capitur quando dicitur: q̄ res est in tali situ. i. in tali loco. et hoc modo non capitur in ,p̄posito. Alio mō capit̄ vt de materiali sigto sigāt locū vel rem locatam: et de formali sigāto ptes rei locate sic vel sic se habere ad locū verū: vel imaginariuȝ. Et hoc mō exponēdo est gen⁹ ḡnalissimuȝ huius p̄dicamenti. ¶ Alio mō capitur sc̄e intētionalit̄. ⁊ sigāt oēs terios huius predicamenti.

Acceptiones de ly Situs

Notādum est secundo q̄ iste terminus situs vt est gen⁹ ḡnalissimū potest sic describi. Sit⁹ est res cui⁹ ptes sic se h̄nt adiuicē: ⁊ ad locū verū vl' imaginariū. ¶ Sȝ spēs imediate ɔtēte sub illo ḡne ḡnalissio ñ lr̄ imponere: sȝ si eēnt duo teri: quoꝝ vn⁹ puta a. igtaret ptes alicui⁹ rei sic se h̄re ad locū veꝝ vl' imagiāriū ad

De generalissimo spēbus/ ⁊ q̄stio huius p̄dicamenti

arte:z ali⁹ puta b.importaret partes rei sic vel sic habere ad locum verū vel ymaginariū a natā tales terī inesset spēs immediate ɔtēte sub gñe gñalissimo huius predicamēti. ❡ Et quesitiuū huius pdicamēti circunloquiẜ p hoc ɔplexū q̄ modo hoc est situatū: et ɔcreta huius predicamenti pdicanẜ de pma subā in hoc quod est situatum esse.

Notandū est tercio q̄ p.b. insequēs gilbertū porretanū: diffinit sitū sub nomie pōnis. Et dʒ diffinitio sic intelligi. Positio est dispositio siue respectus: fm quā vel quē aliq̄ res denominaẜ fm suas partes sic vel sic se hr̄e ad locū. Et sic fm intētionem pe.b. situs nō esset locus nec res exñs ī loco. sʒ esset quoddā accidēs distinctū a loco: et a re exñte in loco. z de illo videbiẜ in logica. ❡ Iste textus. Prima ppzietas sic exponiẜ: hoc ɔplexum teri⁹ nō hñs aliū terim sibi ppe ɔ̄rium: cōuenit termis de gñe pōnis. Et hoc mō exponēdo istud ɔplexū est proprium scd̄o mō respectu istius terī situs ẜe intētionaliter capti ❡ Realiter exponiẜ sic: res non hñs aliā rē sibi ɔ̄riam ɔuenit rei q̄ est situs Et hoc mō exponendo hoc ɔplexū est ppriū ẜo mō respectu istius termini situs pme intētionaliẜ capti.

Intell's diffi. pō:s

Expō duplex prie ꝓprietas

Notādū est quarto q̄ Iste textus. Scd̄a proprietas est: potest dupliciẜ exponi. ❡ Uno modo realiẜ sic: hoc cōplexum res nō potēs intēdi vel remitti gradualiter ī sua essētia ɔuenit rei q̄ est situs Et hoc mō exponēdo illud ɔplexū: est ppriū ẜo modo respectu istius terī situs pme intētionaliter capti ❡ Alio mō exponiẜ logicaliter: z hoc sic: hoc ɔplexum teri⁹ nō potēs predicari cum istis aduerbys magis vel minus: cōuenit termis de pdicamēto situs. Et hoc mō exponēdo illud ɔplexū est ppriū scd̄o mō respectu istius terī situs ẜe intētionaliẜ capti. ❡ Iste textus. Tercia ē: sic intelligiẜ realiter. Hoc ɔplexū res assistēs rei q̄ est subā ɔuenit rei q̄ est situs: z hoc mō exponēdo hoc ɔplexū est ppriū ẜo modo respectu huius terī situs pme intētionaliẜ capti. ❡ Logicaliter exponiẜ sic: hoc ɔplexum teri⁹ sigñs rem natā assistere subē conuenit teris de gñe situs: et hoc mō exponēdo hoc ɔplexum est ppriū ẜo mō respectu istius termini situs ẜe intētionaliter capti.

Expō duplex scd̄e ppetatis

Expō duplex tcie ppetatis

Cōtra dicta pmo sic afẜit⁹ est idē q̄ locus: sed locus est in predicamēto relatōis: g̃ et situs. ❡ Scd̄o sic aẜ: sedere et stare sūt termi ɔ̄rū et tamē sūt in predicamēto situs: g̃ male dẜ q̄ situs non habet ɔ̄rium ❡ Tercio sic aẜ: assistere subē conuenit alijs a situ. g̃ male dicitur q̄ est sibi maxime ppzium.

Ad pmū dicẜ q̄ si capiatur situs prie intētionaliẜ et pmo mō: sic ɔcediẜ totū argumētum. sʒ si capiaẜ scd̄e intētionaliter z ẜo mō sic negatur maior. ❡ Ad scd̄m dẜ: q̄ sedere et stare sunt teri ɔtrarū: capiēdo large terios ɔ̄rios. nō tñ stricte capiēdo terios motus. ❡ Ad terciū dẜ negādo ɔñam: q2 iste termi⁹ maxime nō est deteriatio illius terī ppzium: sed est determinatio illius termini substātie.

Habitus est corpoꝝ: z coꝝ q̄ circa corp⁹ sūt adiacētia vt tunicatū esse/loricatum esse ❡ Et sunt tres ppetates ei⁹. ❡ Prima est: q̄ hitus suscipit magis z minus vt eques est armatior pedite. ❡ Scd̄a est q̄ hitus nō hʒ ɔtrarū ❡ Tercia est q̄ hitus sp̄ est ī pluribus scʒ in hñte: et in habito.

Diffio habitus

Pria ppetas

Secunda

Tercia.

¶ Circa hunc textū notandū est primo q hic phr autor determiat de pdicamento hitus. ¶ Ubi iste terminus hitus vt ad ppositū sufficit capit dupl. ¶ Uno mō pme intentionalr. et tunc sigāt rem habitam et notat eā per modū ornatus vl de ornatus. ¶ Alio mō 2e intentionalr: et tunc sigāt terios de pdicamento habitus: et sic nō est i isto pdicamento: sed in pdicamto sigui. Nec est hic ad ppositū de habitu qd est qualitas post natiuitatē rei acquisita. Nec in proposito capit pticipialiter: sed noialiter.

Acceptiones de ly habitus.

Notādū est 2o q genus generalissimū hui9 predicamenti est iste termin9 habitus pme intentōnaliter captus respectu abstractorū hui9 pdicamēti et habituatus ē genus gñalissimū inter concreta. et hoc noialiter capiendo illū terim ¶ Sed spēs immediate ptente sub illo gñe gñalissimo si haberent noia imposita essent duo teri: quorū vnus sigāret p modū ornatus: et sit iste teri9 a. et alius sigāret per modū deornatus et sit iste tminus b. tunc a. et b. eēnt spēs imediate ptente sub illo gñe gñalissimo habitus. ¶ Et quesitiuū huius pdicamēti est istud ōplexū: quō vel qualr ē hoc hituatum

De gñalissimo/ q̄stio/ et spēbus hui9 predicamti.

Uñ.p.h. insequens gilbertū porretanū diffinit habitū: q diffinitō sic intelligit. Habitus est quedā dispositio siue relatio causata i re hñte: ex hoc q res habita figurata ad figuram hñtis adiacet: et applicat ei. Et fm istū modū dicēdi iste termin9 habitus sigāt vnū accñs: qd si eēt res hñs: nec res habita figurata ad figurā habētis. vt tunicatio sortis eēt quoddā accñs exñs i sorte causatū ex tunica induta qd remoueret a sorte qñ suam tunicā exueret. Et de isto videbit i logica

Intellectus dif. hitus.

Notādū est tertio q aliter habitus pōt diffiniri. Habitus est res habita figurata ad figuram hñtis: se hñs per modū ornatus vel deornat9 respectu hñtis. vt tunica. capitium. et c.

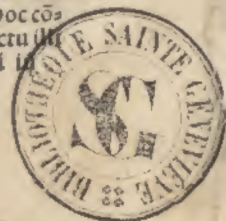
¶ Iste textus. Prima est Realr sic exponit. hoc cōplexū res potēs gradualr intendi et remitti cōuenit reb9 q sunt habitus Et hoc mō exponendo textus est falsus: cū illud ōplexū nulli rei q est habitus cōuenit. ¶ Logicalr exponit sic. hoc complexū termin9 potens pdicari cū istis aduerbijs magis et minus large acceptis: cōuenit teris de genere habitus. Et sic exponēdo hoc complexū est ppriū 2o mō respectu istius teri habitus secunde intentionalr capti.

expō dup pme ppetatis

Notādū est quarto q iste textus Secūda ē exponit sic logicalr. hoc cōplexū terminus nō habēs aliū terminū logicalr ōriū ōuenit teris de gñe habitus. Et est ppriū scdo mō respectu istius teri habitus 2e intētionalr capti. ¶ Realr sic exponitur: hoc cōplexū res nō hñs aliam rē sibi realiter ōriam conuenit rei que ē hit9. Et sic exponēdo hoc cōplexū ē ppriū scdo mō respectu ly habitus prime intentionaliter capti. ¶ Iste textus: Tertia est: sic exponitur realter. hoc complexum res nō potens dici habit9: qn plures res concurrant ōueit reb9 que sunt habitus. et sic illud ōplexum est propriū quarto mō respectu istius teri habitus prime intētionalr captus. ¶ Et logitalr exponit sic. hoc complexū terminus nō potēs predicari de pria soā qn plures res ōcurrant ōueniunt terminis de gñe habitus. et sic hoc cōplexū est ppriū 2o mō respectu istius teri hitus 2e intentionalr captus. ¶ Exemplū pme expōis: vt illa res que est tunica nō dr habit9 qn sint plures res ōcurrentes: puta illa res que est tunica: et illa res cuius est illa tunica. Et sic hoc cōplexū est ppriū 2o mō respectu isti

expō dup 2e ppetatis.

expō dup tertie proprietatis

us teri habituatus. ¶ Exemplū de expōnis: vt ille teri⁹ tunicatus nō pōt pdicari de aliq̄ prima subā nisi illa res que est tunica: ⁊ ille q̄ hꝫ tunicā indutam sint.

Contra dicta arguitur pmo sic. Res signāta per terīos de gn̄e habitus n̄ intendit neq̄ remittit: ḡ teri ð genere habitus non pdicant cū istis aduerbijs magis ⁊ min⁹ ¶ Scðo sic ar. nichil est in pluribus: ḡ male dr q habitus est pluriū. ¶ Tertio sic ar. iste termin⁹ armatus est in predicamento passionis: ⁊ tamē coueniente rn̄r ad q̄oem factā per hoc q̄sitiuū qualr siue quō est habituatū. ḡ male ð q illud est quesitiuū huius predicamenti.

Ad primū dicit concedēdo an̄s et negando ɔn̄am: q̄ textus intelligit q predicant cū istis aduerbijs magis. ⁊ minus large captis: ⁊ nō stricte captis. ¶ Ad scðm dicit cōcedendo an̄s ⁊ negando ɔn̄am: quia textus nō intelligit sic q habitus est accn̄s exn̄s in pluribus: sed sic intelligitur q ad hoc q aliquid sit habit⁹: siue ad hoc q dicibilia huius pdicamenti pdicent de prima subā requirūtur plures ɔditōnes ¶ Ad tertiū dr q si capiat armatus participialr: sic ɔcedit maior et negatur minor. et sic venit ab isto verbo armor ris. Si vero capiatur noialr vt sigāt arma p modū ornatus vel deornatus. sic ɔcedit minor et negat maior. Sed si capiat in maiori participialr ⁊ in miori nominalr: tūc ɔcedit maior ⁊ silr minor ⁊ negatur ɔn̄a.

Dicitur aūt alterū alteri opponi quadrupliciter ¶ Oppositorū enī q̄dā sūt relatiue opposita. vt pr ⁊ fili⁹: duplū et dimidiū. quedā sūt priuatiue opposita: vt pūatio ⁊ habit⁹ vis⁹ et cecitas. audit⁹ ⁊ surditas Alia sunt ɔtrarie opposita vt albū et nigrū. Alia sūt cōtradictorie opposta: vt sedere non sedere.

Diō oppositorū.

¶ Circa hunc textū notādū est pmo q hic icipit tertia ps tertij tractatus in q̄ autor determinat de postpredicamentis. ¶ Ūn̄ postpdicamentū est aliqd ab aristotele traditū: s̄m se vel sibi equalens: p⁹ noticiā verorū pdicamentorū: imediate valens ad cognitionē accn̄talem pdicamentorū habendā. ¶ Dr notant traditū ab aristotele s̄m se vl sibi equalens: propt postpdicamēta. p. h. q̄ s̄m se nō sunt tradita ab aristo. sꝫ s̄m sibi equalēs ¶ Dicit notant post noticiā verorū predicamentorū imediate: ad excludendū illa q̄ sunt ab ari. tradita in alijs libris ¶ Dr notant valens: ⁊c. ppt antepdicamenta: q̄ valēt ad cognoscendū pdicamēta: nō quo ad ppetates siue q̄ ad cognitionē accn̄talē eorū: sed quantū ad id qð sunt.

Quid postpdicamētum.

Notādum est secundo q quodlibet postpredicamentū valet ad cognitionē accn̄talē alicui⁹ pdicamenti. ¶ Oppō enī vꝫ: q̄ prius dictū est q teri vni⁹ pdicamenti opponūtur ɔrie: mō ad cognoscendū illas proprietates oꝫ cognoscere oppōnem et distinguere spēs oppōnis. Et ad cognoscendū illā ppretatē relatiuorū: vcꝫ relatiua sunt silr natura: oꝫ distinguere mōs simultatis. et simul valet ad cognoscendū illā ppretatē relatiorū. Et q̄ gn̄a ⁊ spēs q̄ ponūtur in pdicamētis hn̄t se s̄m prius ⁊ posteri⁹. Et etiā dictū est q sbā prior est accn̄te. iō ad hoc cognoscendū ponūtur mōi prioris. et sic prius vꝫ ad cognoscendū quō se hn̄t gn̄a ⁊ spēs adinuicē. et silr quō se hn̄t sbā ⁊ accn̄s ad se iuicē. Et ad

Q̄n̄s los speciales ad q̄ valent postpdicamenta.

cogñscendū sextā ꝓprietatē subē in q̄ dr̄ ꝙ sbā ꝑm sui mutatōes. ⁊c. oȝ distinguere spēs mot⁹: et sic mot⁹ valet ad cognoscendū sextam ꝓꝑe tatē sbē Sed postp̄dicamentū hr̄e vȝ ad cogñscendū drāȝ inter hītum ꝑut ponit̄ ī p̄ria spē q̄litatis: ⁊ hītū vt ē p̄dica. spāle ab aliis distictū

Quinqȝ sunt postp̄dicamē.

Notādū est tertio ꝙ q̄nȝ sr̄ postp̄dicamenta: s. oppō: pri⁹: sil̄r: mot⁹: ⁊ hr̄e. qđ oȝ sic itelligi. Quīqȝ sūt teri cōes non coīcidētes in signādo ꝑm suas rōes formales oīa postp̄dicamta mūdi sigñtes. Ūn null⁹ illorū q̄nqȝ terio rū est postp̄dicamentū: sȝ sigta illorū teriorū sūt postp̄dicamenta. sil̄r illō de q̄ est veꝝ dicere ꝙ ē oppō: sicut albū ⁊ nigrū. sil̄r illō de q̄ ē verū dicere ꝙ ē pri⁹. Ūn in ꝓposito ñ est ꝑmo de oppōne rerū: sicut ē oppō q̄ ē int̄ albedinē ⁊ nigredinem: nec etiā de oppōe ꝓpōnū: sed h̄ ē ad ꝓpōitū de oppōe t̄iorū. ¶ Ūn oppō logical̄ terioꝝ pt̄ sic describi.

Quid oppō logicalis.

Oppō logical̄ teriorū ē repugnantia aliq̄rū teriorū nō potētiū sil̄r et semel v̄ificari de eod̄ sbo singl̄ari singularit̄ tento: vniuoce: ⁊ copl̄atiue: mediāte copula mere de inecē ⁊ de p̄nti respectu eiusd̄: in eodem gñe cāe: ⁊ ꝑm eundē gradū et eandē rōem: vt pr̄ ⁊ fili⁹: albū ⁊ nigrū. ¶ Dr̄ notāt̄ nō potētiū sil̄r ⁊ semel ⁊c. ad drāȝ teriorū ñ oppoītorū. sic hō ⁊ aial. ¶ Dr̄ notāt̄ de eod̄ sbo singl̄ari: q: teri oppositi bñ p̄nt v̄ificari de eodē terio cōi hñti plura supposita. Sil̄r p̄nt verificari de eodē terio singulari equoce capto: dicendo hō est aial. hō ē niger. Sil̄r sortes est albus. sor̄ est niger. capiendo illū terim sor̄ equoce. ¶ Dr̄ no. copula. ie: q: termi oppositi bñ p̄nt de eodē sbo singulari vniuoce capto verificari copulati vel disiūctim: vt dr̄ Sor̄ est alb⁹ vel niger. Sil̄r sor̄ est alb⁹ ⁊ niger. ¶ Dicit̄ notant̄ mediāte copula. ⁊c. q: opposita p̄nt vni ⁊ eidē conuenire mediāte copula āpliata vel āpliatiua. ⁊ sil̄r mediāte copula de p̄terito. ⁊ etiā de futuro. vt sor̄ p̄t eē albus: ⁊ sor̄ p̄t eē niger. sor̄ erit alb⁹: ⁊ sor̄ erit niger. ¶ Dr̄ no. respectu eiusdem: q: aliqui teri oppositi bñ conueniūt vni ⁊ eidē respectu diuersorū: vt pr̄ ⁊ fili⁹. ¶ Dr̄ no. in eodē genere cause: q: aliq̄ teri oppositi cōueniūt vni ⁊ eidē respectu eiusdeȝ in diuersis generibus cārū. vt aliquid est cā respectu alicui⁹ in vno gñe cause: ⁊ est effect⁹ respectu ei⁹ in alio gñe cause. ¶ Dr̄ no. ꝑm eū dē gradū. q: teri oppositi bñ cōueniūt vni ⁊ eidē ꝑm diuersos grad⁹ vt aliquid est albū ꝑm duos grad⁹ ⁊ nigrum ꝑm sex.

Notādū est q̄rto ꝙ tm̄ sūt quattuor gña oppositionis logicalis terminorū scȝ oppositio relatiua. priuatia: ꝯria: et cōtradictoria. hoc est: tm̄ sūt q̄ttuor teri secunde intentōis nō coīcidentes in sigñdo: ꝑm suas rōnes formales ōs terminos logicaliter oppositos significantes: per quos ille termin⁹ oppositio diuidit̄ diuisione logicali tanq̄ per sua gña subalterna: vt pȝ per sufficientiaȝ

Intellect⁹ dionis oppoītoꝝ

¶ Nam omnes termini oppositi sic se habent ꝙ vel ambo sunt teri positiui: vel vnus est positiuus ⁊ alter non. Si p̄imū hoc est duplicit̄ quia vel illi termini possunt verificari de eodem respectu diuersorū. licet non respectu eiusdem. ⁊ sic ē oppositio relatiua. Uel nullo mō possunt verificari de eodem simul ⁊ semel: sed bene successiue. ⁊ sic ē oppositio contraria. Si secunduȝ: hoc est dupliciter. quia vel termi⁹ negatiuus nichil positiue importat: et sic est oppositio contradictoria. Uel termin⁹ negatiuus positiue importat aptitudinem ad actū vel habitum: ⁊ sic ē oppositio priuatiua. de istis videbit̄ in logica.

Sufficiētia.

Contra dicta p̄mo sic arguit̄.

oppō est postp̄dicamētū: ⁊ tñ nō vȝ ad cognitionē p̄dicamētoꝝ. ergo diuisio est insufficiēs. Minor pȝ qꝛ oppō ē teri⁹ ſe impōis cuius cognitio nō vȝ ad cognitionē predicamētoꝝ habendā. ¶ Scḋo sic arguitur: oppō ꝯria ē postpredicamētū: ⁊ tñ non est aliqḋ illoꝝ quinqꝫ: ergo male dictū est ꝙ quinqꝫ sūt postp̄dicamēta. ¶ Tercio sic arguitur: posterius est vnū postpredicamētū. et tñ nō est aliquod illorū quinqꝫ: ergo diuisio est insufficiēs.

AD primū dr̄ distinguēdo maiorem: eo ꝙ iste teri⁹ oppō pōt supponere psonaliter: et sic ꝯcedit maior et negatur minor: vel pōt supponere simplr̄ vel mālīter. ⁊ sic negatur maior et ꝯcedit minor. ¶ Ad scḋm dicit: ꝯcedēdo aūs et negādo ꝯñam: qꝛ text⁹ intelligit ꝙ sūt tm̄ quinqꝫ teri. ⁊c̄. stādo in p̄ma diuisiōe: et nō subdiuidēdo aliqḋ mēbroꝝ. ¶ Ad terciū dr̄ ꝙ posterius enumeratur implicite per hoc ꝙ enumeratur prius: sed non enumeratur explicite.

Quid relatiue opposita. ¶ Relatiue opposita dñr: q̄cūqꝫ ea ipsa q̄ sūt oppositoꝝ dñr vel quōlibet aliter ad ea: vt duplū et dimidiū: disciplinatū ⁊ disciplina ¶ Cōtraria

Quid cōtraria. sūt q̄ sub eod gñe posita: maxime a se iuicē distāt: ⁊ cid susceptibili vicissim insunt: a q̄ mutuo se expellūt: nisi alterū insit a natura: vt albedo i cygno: ⁊ nigredo i coruo. Caliditas aūt nō est i igne vt accidēs i subiecto: immo vt sbāle i eo cuius ē sbāle: sicut sūt q̄dam q̄ cadunt i diffinitōe alicuius nō sm̄ p̄dicationē: sed potius vt principiū: vt punctus i diffinitōe linee: et vnitas i diffinitione numeri. Et iste modus essendi i continet sub quarto mō sm̄ quē vnaq̄qꝫ pars diffinitiōis est in suo diffinito: sic ignis nō est subiectū caliditatis: sed materia ignis est subiectū ei⁹: hec eni susceptibilis est caliditatis et frigiditatis. vnde caliditas ē mat̄ia ignis vt in subiecto. in igne vō nō vt i subiecto: sȝ vt sbāle i eo cuius ē sbāle: qꝛ cadit i diffinitōe ei⁹. Ignis eni est corpus subtilissimū ⁊ calidissimū: agēs sup aera scḋm totā suam virtutem.

¶ Circa hūc textū notādū est primo ꝙ Relatiue opposita sūt termi positiui ip̄ortantes res respectiue se hñtes ad se vel ad aliud nō potēs nāliter sil' et semel copulatiue v̄ificari de eod singulari singulariter tēto. et vniuoce respectu eiusdē in eod gñe cause: ⁊ sm̄ eand rōem mediāte copl'a nō āpliata nec āpliatiua cū hoc addito i qualibet pte pñtis tp̄is ¶ Dr̄ notāter teri: ad denotādum ꝙ oppō relatiua est solū inter res q̄ sūt sig̃ Dr̄ no. positi ad dr̄am p̄uatiue et ꝯdcōrie oppositoꝝ. Dr̄ notāter ip̄ortātes res ⁊c̄. ad dr̄am oppositoꝝ q̄ nō sūt i predicamēto ad aliqd: puta ꝯrioꝝ Dr̄ notāter nāliter qꝛ supnaturaliter bene pñt v̄ificari de eodē. Dr̄ notāter sil' et semel: qꝛ successiue bene pñt v̄ificari de eod Dr̄ notāter copulatiue: qꝛ pñt sil' ⁊ semel verificari de eodē coplatim siue disiūctim: sȝ nō copulatiue: vt sortes est pater vel filius respectu eiusdē. Dr̄ notāter de eodē singulari. ⁊c̄. qꝛ bene pñt verificari copulatiue de eodē terīo cōi vt dicendo hō est pater: et hō est fili⁹ respectu eiusdē. Dr̄ notāter singulariter et vniuoce tēto: qꝛ bñ p̄dicantur de eod terīo singulari equoce tēto: vt sor-

Intel. dif relat. op.

tes est pater: et sortes est filius respectu eiusdē capiēdo ly sortes equiuoce. Dr notāter i eodē gñe cause: q: causa et causatū beneverificant de eodē i diuers gñibz cause: vt pz de sanitate & ambulatōe post cenā Dr notāter fm eandē rōem: q: relatiue opposita bene pñt verificari de eodē respectu eiusdē fm diuersas rōnes: vt vniuocū & equiuocū Dr notāter mediāte copula. &c. q: relatiue opposita mediante copula ampliata vel ampliatiua bene pñt verificari de eod respectu eiusdē: vt sor pōt esse filiis platoni & dissilis.

De tripli ci ɔrieta. Notādū est scdo q triplex est ɔrietas scʒ ɔpōnum: & de illa visū est i pmo tractatu. nec de illa ē hic ad ppositū. Scda est ɔrietas rex: & illa est repugnātia duax formax: nō potentiū simul esse i eodē subo: sʒ bñ successiue: vt illa res q est caliditas cōtrariat illi rei q est frigiditas. Et d ista ɔrietate nō ē hic ad ppositū Et pāo istox mōx capr iste teri9 cōtrarietas se intētionalit et fo mō capr pme intētionalit. Alia est ɔrietas terīox: et est repugnātia duorū terīox. & de ista ē h ad ppositū

Acceptio nes cōtrarietatis terminorum Notādū est tercio q ɔrietas termīox capr tripliciī. Uno mō cōissime: & sic ɔrietas terīox est repugnātia terminox duox: siue illi sūt ābo positiui: vel vnus positiuus et alter priuatiuus: et hoc mō due differentie diuidētes aliqd genus dicunt bñ ɔrie: et sic capit qñ dr q in vnoqq gñe ē vna pria ɔrietas Siliter teri disparati: vt hō et asinus Siliter habitus et priuatio (vtvisus & cecitas) dicunt ɔrij. Alio mō capit cōtrarietas terīox cōiter: et tunc cōtrarietas teriorum est repugnātia duorū terīorū positiuorū nō potētiū simul et semel verificari de eodem copulatiue: sʒ successiue: siue illi teri impoxtēt formas ɔtrarias siue non: et hoc mō bicubitū et tricubitū bñ ɔtrariant. Silr iacere et stare. Alio mō capit ɔtrarietas stricte: et hoc mō dz capi i ɔposito

Quinqʒ ɔditōes cōtrarioxū. Prima. Notandū est quartoq ad hoc q aliq teri ɔtriaut ɔrietate stricte dicta quinqʒ ɔditōes reqrunt. Prima est q illi teri sint ɔcreti: defectu cuius albedo et nigredo nō sūt teri ɔrij. Scda ē: q ābo illi teri sint teri positiui: defectu cuius vidēs et cecus nō sūt teri ɔrij. Tercia est: q illi teri nō possint verificari de eodē singlari singularit tēto & vniuoce sil et semel copulatiue mediāte copula mere d pñti: cū hoc addito in qlibet pte pñtis tpis defectu cuius teri relatiui nō sūt ɔtrarij vt pr & fili9. Quarta ē: q illi teri possint successiue verificari de eod singulari mediāte copula mere de pñsenti: nisi vnus illoxū significet aliquid ɔueniēs a natura illi singulari defectu cuius teri disparati nō sūt ɔtrarij: vt hō et asinus Quinta est: q tales teri impoxtēt formas ɔprie & realit ɔtrarias. defectu cui9 isti teri pedale & bipedale: et sic de nō sunt teri ɔrij. Et istis ɔditionibz pōt colligi diffio ɔtrariorū: q talis ē. Teri ɔtrarij sunt teri positiui ɔcreti sub eodē gñe positi non potētes sil & semel verificari de eod singlari singularit et vniuoce tēto coplatiue mediāte copla nō ampliata nec ampliatia sʒ bñ successiue nisi vnus illoxū significet aliqd cōueniēs a natura illi singulari ɔnotātēs formas ɔpe & realit ɔrias Et sic pz q ɔtrarietas termīox stricte dicta ē repugnātia terīox ɔcretoxū.

Secunda. Tercia. Quarta. Quinta. Dif. ɔrie

Cōtra dicta pmo sic ar: Illa q sil & semel ɔuenire vni et eid pñt nō opponunt: sʒ relatiue opposita vni et eidē ɔuenire pñt: g nō opponunt. Scdo sic ar: rōale & irrōale opponunt ɔtrarie: & tñ diffio ɔtrariorū eis nō ɔuenit: g diffio est insufficiēs Tercio sic ar: albedo & nigredo ɔtrariant: et tñ non pñt successiue verificari de eodem: g diffi

nitio cõtrarioꝝ est insufficiens.
Ad primũ dr̃ ꝙ licꝫ illa q̃ vni et eidẽ con
uenire pñt respectu eiusdẽ nõ op-
ponant̃: tñ illa q̃ vni et eidẽ ꝯueni
unt respectu diuersoꝝ bñ opponũ
tur. ¶ Ad scd̃m dr̃: ꝙ lꝫ rõnale et
irrõale opponant̃ ꝯtrarie: ꝯtrarie
tate cõissime dicta: nõ tñ ꝯrietate
ꝓp̃e dicta. ¶ Ad terciũ dr̃ ꝙ lꝫ al
bedo et nigredo ꝯriãtur ꝯrietate
rerũ non tñ cõtrarietate termĩoꝝ

Quid p̃/uatiue op/posita.

¶ Priuatiue opposita sũt: q̃ nãt fieri circa idẽ sbm̃ ordine irregressibili: ⁊ tp̃e determinato a natura. Ordine irregressibili dico: q: ab hitu in p̃uatio-nẽ deuenire possibile ẽ: sꝫ nõ ecõuerso. Impossibile ei est a priuatõe ĩ habitũ regressum fieri. vt visus ⁊ cecitas nãt fi eri circa oculũ. A visu aũt de uenire ĩ cecitatẽ possibile ẽ: sꝫ nõ ecõuerso scd̃m naturam.

Acceptio/nes oppõ/nis priua/tiue.

¶ Circa hũc textũ notãdũ ẽ p̃io ꝙ h̃ ꝯñr autor determĩat de p̃uatiue oppositis ¶ Ubi oppõ p̃uatiua capĩ dupl̃r. Uno mõ large: et tunc solet sic describi. Oppõ p̃uatiua ẽ repu gnãtia duoꝝ termĩoꝝ. nõ potẽtiũ sil' et semel v̉ificari de eod: mediante copula de p̃nti ñ ãpliata nec ãplia tiua: sꝫ bñ successiue: q̃rũ vnus ẽ po sitiuus: ⁊ alter p̃uatiuus includẽs negationẽ p̃uãtem: cũ illa p̃ticula in q̃libet p̃te tp̃is p̃ntis. vt motꝰ et q̃es: visus ⁊ cecitas: et hoc mõ non capit p̃e. h. qñ diffinit p̃uatiue op-posita Alio° capĩ stricte: ⁊ hoc° ca pit p. h. qñ diffit p̃uatiue opposita

Notãdũ est 2° ꝙ diffio pri uatiue oppositoꝝ

Intellec/tus dif. p̃/uatie op.

p. h. dꝫ sic intelligi. Priuatiue op posita sũt termĩ v̉ificabiles de eodẽ sbõ successiue: q̃rũ vnus ẽ positiuꝰ ⁊ alter p̃uatiuꝰ. ⁊ vnus illoꝝ sp̃ cõ-uenit sbõ apto nato: tp̃e determinato a nat̃a ordine irregressibili ¶ Dr̃ notãter termĩ: ad explicandũ genus diffiniti. ¶ Deinde dr̃ de eod sbõ verificabiles successiue: ad dr̃am ꝯdictorie oppositoꝝ ¶ Deinde dr̃ et alter p̃uatiuus: ad dr̃am ꝯrioꝝ et relatiue oppositoꝝ. Deinde dr̃ et vnus eoꝝ ⁊c̃. ad denotãdũ ꝙ ñ oꝫ ꝙ vnũ p̃uatiue oppositoꝝ quo-libet tp̃e insit siue ꝯueniat suo sbõ sed sp̃ ꝯuenit tp̃e determinato a nat̃a eo ꝙ lꝫ catulus ante nonũ diẽ non videat: tñ nõ dr̃ cecus: q: nondũ p̃ uenit ad tp̃s determinatũ a nat̃a in q̃ potuit videre ¶ Dr̃ notãter ordine irregressibili: ad denotãdum ꝙ na turalit̃ nõ sit regressus a priuatõe in hitum (saltẽ in p̃uatiuis sp̃alit̃ captis) vt postq̃ aliq̃s ẽ cecus non põt nãliter fieri videñs. Et etiã illa p̃ticula ponit̃ ad dr̃am ꝯrioꝝ ime diatoꝝ: q: ex eis põt fieri regressꝰ ¶ Ex istis põt facilit̃ hr̃i diffinitõ oppõis p̃uatiue sp̃aliter capte scꝫ ꝙ est repugnãtia duoꝝ termĩoꝝ ⁊c̃.

Notandũ est tercio ꝙ hic ꝯñter autor de termĩat de oppõne ꝯdictoria. ¶ Ubi oppõ ꝯdictoria ẽ duplex. s. ꝓpõnũ ⁊ de illa determĩatũ fuit ĩ primo tra ctatu: nec est h̃ ad ꝓpositũ de illa. ¶ Alia ẽ termĩoꝝ et de tali est h̃ ad ꝓpositũ. ¶ Ubi termĩ ꝯdictorie op-positi dicunt̃ termĩ se habẽtes tanq̃ termĩꝰ finitꝰ et infinitꝰ sibi correspõ dẽs: vt hõ et ñ hõ. ¶ Dr̃ notanter tanq̃ termĩꝰ. ⁊c̃. ad dr̃am alioꝝ op-positoꝝ in q̃bꝫ nullus termĩoꝝ est termĩꝰ infinitꝰ Et aliq̃ istoꝝ termĩoꝝ qui sunt ꝯdictorie oppositi pñt suc cessiue v̉ificari de eod singl'ari sin gularit̃ tento et vniuoce: vt albũ ⁊ nõ albũ. Et aliq̃ sũt q̃ nunq̃ pñt de eodẽ v̉ificari nec simul nec succes-siue: vt ens ⁊ ñ ens: exñs ⁊ ñ exñs.

Qui termĩ/ꝯdcõꝝ

Notandũ est q̃rto ꝙ dr̃a ẽ inter negati onẽ negãtẽ ex vna p̃te: infinitãtẽ et p̃uante ex alia p̃te: q: negatio ne-gãs ñ solũ negat termĩn cui imediate ꝓponit̃: sed etiã negat termĩm me diate sequentẽ: si aliq̃s tal' sit: ⁊ sp̃

Dr̃a nega/tionũ ne-/gãtis infi/nitantis ⁊/priuantis

negat copulā p̄ncipalē vel p̄ncipa/
liorē ptē copule Sꝫ negatio infini
tās et ſilr p̄uans ſolū negāt terim
cui īmediate adiūgunt Sꝫ dr̃a eſt
inter negationē infinitātē τ nega
tionē p̄uantē: qꝛ negatio infinitās
negat terim ſimplr̃:ita ꝙ teriꝰ infi
nitās nichil ſig̃t poſitiue. Sꝫ nega
tio p̄uans non negat terim ſimplr̃
qꝛ teriꝰ p̄uatiuus ſig̃t aliqͦ poſiti
ue et negatie ſig̃t hītumvt cecitas

Cōtradicta p̄mo ſic ar̃: morꝰ τ qes
opponunt p̄uatiue:tñ pōt fieri re=
greſſus a qete ad motū:ḡ diffio nō
cōuenit omni ꝯtento ſub diffinito
¶ Scd̄o ſic ar̃:catulus ante nonū
diē nec eſt cecus nec vidēs: ḡ male
dr̃ in diffinitōe ꝙ ſpvnum p̄uatiue
oppoſitorū ꝯuenit ſbō. ¶ Tertio
ſic ar̃:illa q̄ de vno et eodē x̃e τ af
firmatiue p̄edicant nō opponunt
ſꝫ ꝯtradictoria oppoſita vere et af
firmatiue p̄edicant de eodē:vt di
cēdo hō eſt albus:hō nō eſt albus:
ḡ ꝯtradictoria nō opponūtur

Ad primū dr̃ ꝙ lꝫ motus et qes opponā
tur p̄uatiue:large capiēdo p̄iuati
uā oppōnem: nō tñ ſtricte capiēdo
p̄uatiuā oppōnem. ¶ Ad ſcōm dr̃
ꝯcedēdo aῆs et negando ꝯñam:qꝛ
addit in diffinitōe tp̄e determiato a
natura. ¶ Ad terciū dr̃:ꝙ lꝫ ꝯtra
dictoria x̃e τ affirmatiue p̄dicent
de eodē terio cōi:nō tñ de eodē ter
mino ſingulari ſingularit̃ τ vniuo
ce tento cum illa particula in qua
libet parte tp̄is pñ:ts.

Modi pᵒ Primus. Rius dr̃ quadruplr̃.
¶ Primo mō et ꝓp̄e
aliqͦ dr̃ p̄us alr̃o ſm
tp̄s.ꝓut aliqs dr̃ ſenior τ an
tiqoꝛ alr̃o vt hō hñs triginta
ãnos dr̃ p̄oꝛ hoīe hñte vigin
Secũdus ti ãnos ¶ Scd̄o mō aliqͦ dr̃
p̄us a q̄ nō ꝯuertit ſubſiſtēdi
ꝯñа:vt vnū eſt p̄us duobus.
duobꝰ ei exñtibꝰ mox ꝯñs eſt
vnū eſſe:vt ſi duo ſūt vnū eſt
τ nō ecōuerſo. ¶ Tercio mō Tertius
dr̃ p̄us ſm ordinē quēdā:vt i
diſciplinis p̄ncipia p̄oꝛa ſūt
ꝯcluſionibꝰ et i grāmatica lr̃e
ſūt p̄oꝛes ſyllabis. et i or̃one
ꝓhemiū eſt prius narratiōe.
¶ Quarto mō dr̃ p̄usqͦ me Quartus
lius ē et honorabilius. Con=
ſueuerūt ei plurimi hoīes ho
norabiliores τ magꝭ dilectos
apud ſe dicere p̄ores. ¶ Pre Quintus
ter hos quattuoꝛ mōs iā di=
ctos:ē vnus alter modus pri
oris. Eoꝝ q̄ ꝯuertunt ſm eſ=
ſendi ꝯñam:τ alterū eſt quo=
dāmodo cauſa alr̃ius:et hoc
mō aliqͦ dr̃ p̄us alr̃o natura
vt hec res hoīem currere cō=
uertit cū iſta or̃one hō currit
et ſi hoīem currere ſit verum
hec ē x̃a hō currit:τ ecōuerſo
Res aũt eſt cā x̃itatis or̃ois autoritas
de ſe facte τ nō ecōtra. Ab eo
ei ꝙ res eſt vel nō eſt or̃o di
cit x̃a vel ſalſa. ergo hec res
hoīem currere:p̄oꝛ ē hac or̃o
ne:homo currit.

Simul dr̃ tribꝫ mōis.
¶ Primo mō dicunt Modi ſimᷓ. Primus
ſimul quoꝝ gñatio ē
in eodē tp̄e:et neutrū eſt pri=
us neqꝫ poſterius: et hec di=
cūtur ſimul tempoꝛe: vt duo
gemeli. Similiter ſubiectū
et ſua ꝓpria paſſio. ¶ Scd̄o Secũdus
mō dicunt ſimul quecūqꝫ cō
uertunt. et neutrū eſt cā alte=

rius. sicut quelibz relatiua vt duplū ⁊ dimidiū. pr̄ ⁊ filius. et sic ð alijs. ¶ Tertio modo dicūtur sil' que equaliter con diuidūt aliquod gen⁹: vt hō equus: leo: et sic de alijs: que ꝯdiuidūt hoc genus aīal. Et silr ꝯtie diuidentes aliqð genus dicūtur sil': vt rōale et irrōale: ⁊ sic de alijs. Isti aūt duo modi vltimi: dicūtur sil' nā. ꝑm⁹ aūt mod⁹ ðr simł' tpe.

¶ Circa hunc textū notādū est ꝑmo qꝫ ꝯñr autor determiat de scðo postpredicamento: qð vꝫ ad cognoscēdū quō gen⁹: spēs: ⁊ indiuiduū se hñt sicut prius et posterius: ⁊ vꝫ ad cognoscendū quō sbā est prior accñte. et ponit autor qnqꝫ mōs ipsius prioris: quoꝝ primus satis pꝫ in textu. ¶ Iste textus. Scðo mō aliquid dr̄ eē pri⁹. sic intelligitur. Aliqð rōe cui⁹ nō valet ꝯña ad aliud respectu illius verbi est: est pri⁹ eo. Et ꝑm istū modū oē supius est pri⁹ suo inferiori. vt aīal ē prius ꝙ hō. qꝛ bñ seqtur: hō est. ḡ aīal ē. et nō ꝯuertitur aīal ē. ḡ hō ē ¶ Undꝫ ꝯña subsistēdi in ꝓposito est ꝯña q̄ ar ab añte de est ꝑo adiacente: ad ꝯñs de est ꝑo adiacēte: siue affirmatiue siue negatiue. Et ꝯñam subsistendi ꝯuerti nō est aliud: ꝙ arguere a pōne ꝯñtis de est ꝑo adiacēte ad pōnē añtis de est scðo adiacēte eiusdē ꝯñe. vt sic arguendo hō est: ḡ risibile est. ⁊ ecōuerso. risibile ē: ergo homo est.

expō textualis de mōis prioris.

Quid ꝯsequentia subsistendi.

Notādū est scðo ꝙ iste textus (Tertio mō) sic intelligit̄ Illð quod in aliq̄ ordīe magis accedit ad ꝑmū illius ordinis ðr eē prius et aliud posteri⁹: qð in eodē ordīe magis accedit ad vltimū illius ordinis. vt lr̄e hoc mō sunt priores syllabis: ⁊ syllabe dictōibꝫ. ¶ Quarto mō aliqð ðr. ⁊c Iste textus sic intelligit̄ realr̄: res q̄ est nobilior et perfectior dr̄ ꝑor alia re q̄ ē ignobilior. Exempla patēt in textu. Et ꝑm istū modū sbā est prior accñte.

expō textualis.

¶ Logicalit̄ intelligit̄. Termin⁹ sigñs rē magis distincte siue magis discrete dr̄ prior illa que sigāt illð idē magis cōiter ⁊ minus distīcte vt ly hō ꝙ ly aīal. ⁊ sic quodlꝫ inferius est pri⁹ suo superiori ¶ Preter hos aūt modos. Iste textus sic intelligit̄ logicalr̄. qñ aliqua duo dicibilia sic se hñt ꝙ ab ipis cōuertitur ꝯña subsistēdi: ⁊ tñ vnū est simplici⁹ siue absolutū siue min⁹ ꝯnotatiuū: ⁊ aliud cōnotatiuū siue magis ꝯnotatiuū: tūc absolutum siue minus ꝯnotatiuū est prius nā ꝙ ꝯnotatiuū siue magis ꝯnotatiuū. vt ly hō ⁊ ly risibile. Silr̄ ly vlē et ly predicabile. Et illð etiā vult porphirius in cōitatibus ⁊ differētijs predicabiliū: vbi dicit ꝙ spēs pri⁹ est natura ꝓprio. ¶ Realit̄ expōitur sic: qñ alique res sic se hñt ꝙ secundū earū nōia ꝯuertit̄ ꝯña subsistendi: ⁊ vna res est cā alteri⁹ tūc illa res que est cā alterius est prior alia. Exemplū: vt si pes ab eterno fuisset in cineribus: ab eterno fuissꝫ vestigiū pedis: ⁊ tñ pes est cā vestigij. et sic eēt prior natura vestigio. Aliud exemplū ponit̄ in textu: sꝫ de hoc videbit̄ in logica.

Notandū est tertio ꝙ hic ꝯñr autor determinat de tertio postpredicamēto. scꝫ de ly Simł: qð vꝫ ad cognoscēdum vnā ꝓprietatē ipsius ad aliqð Et ponit tres modos ipius simul. Quorū ꝑmus dꝫ sic intelligi. Ille res sunt sil' tpe q̄ sunt: ⁊ quarū vna nō fuit añ aliā. vt sunt ille res q̄ sil' generantur. Et iste modus simultatis opponitur primo modo prioris. Et isto modo capiendo simul: capitur prime intentionaliter.

expō textualis de mōis simultatis.

¶ Scðo mō dicūt̄ sil' Iste text⁹ sic intelligit̄. termī inter quos ꝯuer-

titur ꝯsia subsistēdi:quoꝝ vnus nō importat causā rei sig̃te ꝑ alterū: necvnus ē minus ꝯnotatiuus alio dicunt̄ esse sil':vt duplū et dimidiū nā hn̄ sequit̄.duplū est: ḡ dimidiū est:ꝛ ecōuerso dimidiū est:ḡ duplū est. Et nullus illorteriorꝝ importat causā rei sig̃te ꝑ aliā. Et iste mod⁹ simultatis q̃ ad primā partē opponit̄ ꝯo mō p̄oris: et q̃ ad scd̄am ei⁹ partē opponit̄ quinto modo p̄oris

Notādū est quarto ꝙ capiendo scd̄o mō sil': nō oīa relatiua sunt simul natura. vt causa et effectus: simil' pater ꝛ filius nō dicunt̄ isto mō simul ꝉ3 tn̄ cōiter dicat̄ ꝙ oīa relatiua sunt sil' isto scd̄o mō.hoc tn̄ nō est verū: s3 aliqua relatiua hn̄ sunt hoc mō sil' natura. ℂ Tercio mō dicuntur sil' Iste textus sic intelligit̄. Termini nō sunt synonimi eque p̄mo et immediate aliqd̄ genus diuidētes siue eque p̄mo sub aliq̄ gn̄e cōtenti dicunt̄ simul esse natura diuisiōis Et sic p3 ꝙ aliqua esse simul nat̄a in ꝓposito:est aliq̄ esse immediate cōtenta sub aliquo gn̄e:vel superiori q̃ nō sunt synonima. p3 etiā ꝙ alit̄ capit̄ simul natura i isto tercio mō q̄ in p̄dicamēto relatōis Etiā cap̄r simul nat̄a in scd̄o modo simultatis aliter q̄ i tercio modo.

Expō textualis.

Cōtra dicta p̄mo sic ar̄: aliqd̄ accidēs est prius sorte q̃ est suba:ḡ substātia est accn̄te posterior.et ꝑ ꝯn̄s male dictū est ꝙ substātia ē accn̄te prior. ℂ Scd̄o sic ar̄:omne p̄us est prius ordine:ḡ prius ordine nō d3 poni modus distinctus ab aliis ℂ Tercio sic ar̄: illa q̃ sic se hn̄t ꝙ vnū aliqn̄ est et aliqn̄ nō est nō sūt simul nat̄a: s3 sic ē de sp̄eb3 aliqd̄ genus diuidētib3:ḡ n̄ sūt sil' nat̄a.

Ad primū dr̄ ꝙ ꝉ3 accn̄s sit prius p̄mo modo q̄ ista substātia puta sortes nō tn̄ quarto modo prioris. ℂ Ad scd̄m dr̄: ꝙ ꝉ3 illud qd̄ est p̄us alio sit p̄us eo aliq̄ ordine:nō tn̄ ordine gn̄ationis. ℂ Ad tercium dr̄ ꝙ ꝉ3 due sp̄ēs ꝯtente sub aliquo gn̄e nō sint simul semꝑ inesse:tn̄ sūt simul nat̄a diuisionis:hoc estvna nō p̄ot diuidere gen⁹ qn̄etiā alia diuidat

Motus sex sūt species sc3 gn̄atio/corruptio augmētatio/ diminutio/alteratio / et scd̄m locum mutatio. ℂ Generatio est ꝓgressio a n̄ esse ad esse. ℂ Corruptio est ꝓgressio abesse ad nō esse. ℂ Augmētatio est p̄existētis q̄titatis maioramētū ℂ Diminutio est p̄exn̄tis q̄titatis minoramentū ℂ Alteratio est mutatio a ꝯtraria q̄litate:i ꝯtrariā qualitatē: vel i mediā : vt cū aliqd ꝑmutat̄ ab albedine i nigredinē : vel i medios colores. ℂ Motus secundū locū:est mutatio de vno loco i alterū. ℂ Motus aūt scd̄m locū sex sp̄ēs sunt siue differentie sc3 ante/retro/ sursum/deorsum/ dextrorsū/ et sinistrorsum. Ad oēs autē has partes fit motus.

Sex sp̄ēs motus

Generatō

corruptio

Augmentatio

Diminu⁹

Alteratō

Motus localis ꝛ species eius

Habere dr̄ multis modis. ℂ Primo modo dr̄ aliquis habere aliquā q̄litatē:vt disciplinā aut virtutem ℂ Scd̄o mō dr̄ hr̄e q̄titatem/ꝛ magnitudinē:vt bicubitū/tricubitū ℂ Tercio mō dr̄ hr̄e ea q̃ circa corpus sūt adiacētia: vt vestimētum ꝛ tunicā. Aut circa mēbra:vt i manu annulū Et hitus isto

Mōi hr̄e. p̄m⁹ mo⁹.

Secūdus

Tercius.

tercio mō sūpt⁹ est vnum de decē p̄dicamētis ꝛ diffinit sic Habitus ē corpoꝝ: et corum q̄ circa corpus sunt adiacentia: vt est armatio vel caligatio. Et silr̄ fingant noīa in alijs ſm adiacentiā illā. hec ei dicūt h̄re: illa ꝟo h̄ri. Quarto mō dr̄ h̄re membrū. vt manū aut pedē. ¶ Quīto modo dr̄ h̄re sicut ꝯtinēs ꝯtentum: vt lagēa vinū: aut modi⁹ grana tritici. ¶ Sexto mō dr̄ habere possessionē: vt domum: aut agrū. ¶ Septimo mō dr̄ h̄re vxorē: et de hoc mō dicit Aristoteles: ꝙ iste modus ē alienissim⁹: ꝓpt̄ hoc ꝙ vir habens vxorē etiā h̄r ab ea. Uinculū eni matrimonij indissolubilr̄ ligat vtrunq̄. Et dicit ꝙ forte alij modi appebūt i eo qḋ est h̄re. s3 q̄ ꝯsueuerūt dici pene oēs enumerati sunt.

Quartus

Quintus

Sextus.

Septim⁹

Expō textualis de spēb⁹ motus.

¶ Circa hunc textū notandū est p̄mo ꝙ h̄ ꝯn̄r autor deteriat de q̄rto postpredicamēto. s. de motu: qḋ v3 ad cognoscēdū sextā ꝓꝓetatē subē Et etiā v3 ad cognoscendū actionē successiuā et passionē sucessiuā;: ex quo oīs actio successiua est motus ꝛ silr̄ oīs passio successiua ē mot⁹. Unde motus sex sunt spēs: hoc est sex sūt teri nō coincidētes i sign̄do ſm suas rōnes formales oēs mot⁹ ꝛ mutatōes mūdi sign̄tes p q̄s iste teri⁹ motus diuidit̄ diuisione logicali. ¶ Generatio est. ꝛc̄. Hic autor diffinit gn̄ationē. Et d3 diffinitio sic intelligi Gn̄atio est mutatio facta i aliq̄ subiecto ꝓpt̄ quā aliq̄s teri⁹ de predicamēto subē: siue esse incipit ꝟificari de aliquo subiecto de q̄ p̄us nō verificabat̄. vt gn̄atio

Intellectus diffinitōis generatōis.

sortis ē mutatio facta i mat̄ia sortis: ꝓpt̄ quā iste teri⁹ hō: vel aīal. siue esse incipit ꝟificari de sorte: ꝛ tn̄ nō ꝟificabatur de eo. ¶ Corruptio est. ꝛc̄. Hic autor diffinit corruptionē: et intelligit̄ diffinitio sic Corruptio est mutatio facta i aliq̄ subiecto: ꝓpt̄ quā aliq̄s teri⁹ de p̄dicamēto subē: siue esse desinit ꝟificari de aliq̄ subiecto: de quo p̄us verificabat̄. vt corruptio sortis est mutatio facta i sorte: ꝓpt̄ quā iste teri⁹ hō: vel aīal: et similit̄ esse desinunt ꝟificari de sorte: et tn̄ ante corruptionē ꝟificabātur de sorte.

Intellectus diffinitōis corruptionis.

Notādū est ſo ꝙ autor dicēs Augmētatio est. ꝛc̄. diffinit augmentationē: et itelligr̄ sic diffinitio. Augmētatio est mutatio facta in aliq̄ subiecto ꝓpt̄ quā de illo subiecto incipit verificari de nouo teri⁹ de gn̄e q̄titatis: importās q̄titatē maiorē q̄ erat q̄titas importata p terim de gn̄e q̄titatis: q̄ prius de illo subo verificabat̄. Et capit̄ hic augmētatio large vt sub se ꝯprehēdit rarefactionē: et augmētationē ꝓp̄e dictam. ¶ Diminutio est. ꝛc̄. Hic autor diffinit diminutionē et intelligit̄ sic. Diminutio est mutatio facta i aliq̄ subiecto: ꝓpt̄ quā de illo subiecto incipit verificari aliquis teri⁹ de predicamēto q̄titatis: importās q̄titatē minorē q̄ erat q̄titas importata p terim de gn̄e q̄titatis: q̄ prius ꝟificabat̄ de aliquo subiecto. Et capit̄ hic diminutio large: vt sub se ꝯprehēdit diminutionē ꝓp̄e dictā et ꝯdensationem. ¶ Alteratio est. ꝛc̄. Hic autor diffinit alterationē: et deb3 diffinitio ei⁹ sic intelligi Alteratio est mutatio facta in aliq̄ subiecto: ꝓpt̄ quā de nouo incipit ꝟificari de eo aliquis teri⁹ de p̄dicamēto q̄litatis. q̄ prius ꝟificabat̄: vt calefactio

Intel. diff augment

Intel. diff diminutōis.

Intel. diff altatōis.

Notādū est tercio ꝙ diffiō motus scđm locū sic intelligr̄ Motus ſm locū ē mutatio facta i aliq̄ subiecto ꝓpt̄ quā

Intel. diff mot⁹ loca

de illo subō incipit de nouo v̄ifica ri aliqs termi⁹ de p̄dicamēto vbi: importās aliū locū ab illo loco qui importaꝶ p terīm q̄ prius verifica baꝶ de eodē subō. ¶ Motus autē s̄m locū sex sunt spēs. Iste textus sic intelligiꝶ. Sex sunt teri cōes nō coincidētes i signdo s̄m suas rōes formales oēs motus locales mun di signites: p q̄s iste teri⁹ motus lo calis diuidiꝶ diuisione logicali Et isti teri patēt i textu. ¶ Consequē ter autor deteriat de vltimo post p̄dicamēto scȝ de habere: ponēdo multos modos ipsius h̄re q̄ valēt ad cognoscendū quomō h̄itus est vnū predicamentū: ⁊ est spēs q̄lita tis. ¶ Unde p̄mus mod⁹ h̄re satis pȝ i textu: ⁊ reponiꝶ in p̄dicamēto q̄litatis: q2 idem est h̄re qualitatē et esse quale. ¶ Et scd̄s mod⁹ etiā satis pȝ i textu: et poniꝶ in p̄dica mēto q̄titatis: q2 idē est habere q̄ titatem: et esse quātum.

De mōis h̄re ⁊ eo℞ reductiōe ad p̄dica/menta.

Notandum est quarto q̄ autor po nit terciū modū ipsius h̄re q̄ satis pȝ i textu. et hoc mō h̄re est vnū p̄ dicamentū ab alijs distinctū. vtpu ta p̄dicamentū h̄itus ¶ Quartus mod⁹ h̄re reduciꝶ ad p̄dicamentū adaliqd: q2 illo mō h̄re importat h̄itudinē totius ad partē. mō totū et pars sūt in p̄dicamēto ad aliqd. ¶ Quint⁹ mod⁹ h̄re etiā reduciꝶ ad p̄dicamētum adaliquid: q2 hoc mō h̄re dicit h̄itudinē loci ad loca tum: modo locus et locatū sunt in p̄dicamēto adaliqd. ¶ Sext⁹ mo dus reduciꝶ ad p̄dicamētū actōis: q2 h̄re possessionē ē possidē aliqd: vel h̄re aliqd i libito volūtatī siue dispōne voluntaria. ¶ Septimus modus reduciꝶ ad p̄dicamentum adaliqd: q2 h̄re vxorē presupponit esse virū mō vir et vxor vt sūt noia ꝯiugīj sūt i predicamēto adaliqd.

Contra dicta p̄mo sic arguiꝶ: Rarefactio ⁊ ꝯdēsatio sūt motus: ⁊ tn̄ nō enumeranꝶ hic: g̃ sunt plu res spēs motus q̄ sex. ¶ Scd̄o sic aꝶ: alꝶatio est ḡnatio: g̃ nō sūt spēs distincte ¶ Tercio sic aꝶ: tyrānus diciꝶ h̄re ciuitatē ⁊ tn̄ nō h̄ȝ eā s̄m aliquē isto℞ mō℞: g̃ modi habere sunt insufficiēter assignati.

Ad p̄mū diciꝶ q̄ rarefa ctio ⁊ ꝯdēsatio cōtinenꝶ sub augmētatione et di minutione tanq̄ inferiora. ¶ Ad scd̄m dꝶ ꝯcedendo añs et negādo ꝯn̄am: q2 spēs distincte q̄ h̄nt diu̇ sas rōnes siue diffinitōnes bn̄ pn̄t eandē rem sig̃re: et de se inuicē ve rificari ¶ Ad terciū dꝶ q̄ h autor nō posuit oēs modos h̄re: sȝ solū illos q̄ valēt ad cognitionē p̄dica mēto℞ h̄ndam. Uel pōt dici q̄ iste mod⁹ h̄re ꝯtineꝶ sub sexto modo. Et i hoc finiꝶ de predicamētis tra ctatus tercius. Sequiꝶ Questio p Magistrū Thomā bricot addita.

¶ Queriꝶ vtrū sint tm̄ decē p̄dicamēta. Et aꝶ q̄ nō. ¶ Tum p̄ mo: q2 ens p̄dicaꝶ in q̄d de multis immo oīb3 entibus. g̃ est ā aliq̄ p̄di camēto: et nō i aliquo illo℞ decem q̄ enumerata sūt ab aristotele. igꝶ ¶ Tum scd̄o: q2 aliqui sūt teri de ḡne q̄litatis q̄ sig̃nt q̄litates abso lute: vt albedo nigredo: ⁊ alij signi ficāt qualitates ꝯnotatiue: vt teri de p̄ma: scd̄a: et quarta speciebus. Sȝ illi teri nō possūt esse sub eodē ḡne: q2 vel tale genus esset ꝯnota tiuum: et sic nō esset genus ad ter minos absolutos: vel esset absolu tum: ⁊ sic nō esset genus ad terios cōnotatiuos. ¶ Tum tercio q2 isti teri intensum et remissum substāti ale essētiale reale ponunꝶ i p̄dica mētis: ⁊ n̄ i aliq̄ isto℞ decē: g̃ sūt pl̄a ḡnalissima q̄ decē. ¶ Scd̄o sic: isti teri cenare prāde sūt teri incōple xi poībiles i aliq̄ p̄dicamēto seorsū ⁊ n̄ ponūꝶ i aliq̄ isto℞ decē: q2 q̄ rōe ponereꝶ i p̄dicamēto actōis ead rō ne ponereꝶ i p̄dicamēto q̄n: igꝶ sūt pl̄a p̄dicamēta q̄ decē. ¶ Cōfirmaꝶ q2 teri s̄e intētōis pn̄t i aliq̄ p̄dica mēto reponi: ⁊ tn̄ n̄ reponūꝶ i aliq̄ isto℞ decē: q2 ista decē ḡnalissima sūt teri p̄me intētōis: sub q̄bus nō

P̄ria ar/gumēta.

Secunda

Tertia.

Scd̄a rō p̄ncipalis

continent teri secūde intentionis sicut spēs sub gnibus. igit sūt plura ꝙ decē. ¶ Confirmat: qm sicut in predicamēto qualitatis est aliquod gen⁹ ꝯcretorū: ita ē aliqd gen⁹ abstractorū. Et sicut in ꝑdicamto actionis. actio est gen⁹ ad noia ꝯbalia teriata in io. ita agere est gen⁹ adverba. ⁊ agēs ad pticipia. ⁊ actiuū ad noia dicentia aptitudinē. igit plura sunt gña gñalissia ꝙ illa decē ¶ In oppositū aꝫ auctoritate pe.h. ⁊ aristo. q in suis ꝑdicamētis ñ posuert nisi decem gña gñalissima. ¶ Pro solutōe q̄onis

Notādū est primo ꝙ h dif ficultas est spālis de illis que tacta sunt in argumentis. ¶ Pria difficultas est de isto noie ens: an sit genus gñalissimū.

Dubiū de isto nomine Ens.

¶ Quidā dicūt ꝙ nō. Et illi st duplices. Pri mi dicūt ꝙ ens solū dr pse de rebus indiuisibilib⁹. de rebus aūt diuisibilibus dr cū addito. vt hō (ꝭm eos) dr ens hō. et non ens simplr. ⁊ iō ens ꝭm illos nō ē genus gñalissimū: vel si est genus gñalissimū est solū gen⁹ ad terios supponentes ꝓ entibus indiuisibilibus. Uel ꝭm hanc opinionē dicerer: ꝙ ens contineret sub sbā icorporea capiendo sbām large vt se extendit ad accñtia. ¶ Alij vero dicūt ꝙ ens nō est gen⁹: qꝛ ꝑdicatur de oibus qdditatiue. Nō arꝭ. dicit in qrto thopicoꝝ. ꝗ illud qd sequitur ad oia assignet esse gen⁹ mala ē assignatio. Sꝫ qꝛ ꝭm aristo. ens ñ diceret i quid de accñtib⁹: imo ꝭm eū nō ꝑdicaret simplr de illis. iōo ens non eēt genus ad subām ⁊ ad accñs. bñ tñ eēt genus ad sbās.

Opinio dupla bifurcata.

Opi. scda

¶ Scdm veritatē vero ens ē viuocū ad sbās ⁊ ad accñtia. iō ꝭm aliꝗs ens est verū genus gñalissimū ad oēs terios absolutos: tam substantias ꝙ accñtia sigñtes. Et si sbā dicatur esse gen⁹ gñalissimum hoc est capiendo subām large ꝓut ꝯuertitur cū ēte: sicut capit qñ dr substantia albedinis est accñs. Et iste modus videt eē ꝓbabilior. qꝛ alius nō videt sub quo ꝑdicamēto ponant teri absoluti sigñtes qualitates: nisi ponant in ꝑdicamēto qualitatis duo gña gñalissima: qꝝ vnū erit absolutū: ⁊ alterū ꝯnotatiuū. Uel nisi sub termino cōnotatio ponant termi absoluti: qd (ꝭm aliqs) non est plus incōueniens ꝙ ponere terminos ꝯnotatiuos intrinsece sub teris ꝯnotatiuis extrinsece: qd tñ ponit in ꝑdicamento qlitatis in q sub quali ponūtur drie cēnales de gñe sūē sicut spēs sb gñe.

Notandū est ꝭo ꝙ est alia difficultas de teris scde intentōis sub quo predicamento reponant.

Dubiū de teris scde intentionis

¶ Quidā eni dicunt illos termios reponi in ꝑdicamēto adaliquid: cui⁹ modū sigñficandi dicūt esse: significare rē respectiue se habentem ad se vel ad aliō in rōe signi: vel nō i rōe signi. ⁊ iō tale genus gñalissimū ꝯtinet duplices tios respectios. s. terios respectios sigñtes res ea rōe q sūt signa. ⁊ terios respectiuos sigñtes res nō ea rōe q sunt signa.

Op. pma

¶ Alij vero dicunt ꝓ teris scde intētōis debere poni ꝑdicamentū signi vltra ꝑdicamenta tradita ab Aristotele. Neqꝫ aristot. locutus est de alijs ꝑdicamentis ꝙ de ꝑdicamētis pmarū intētionū. Un ꝭm eos modus sigñdi ꝑdicamenti signi est significare res ea rōe q sunt signa. ⁊ sic ꝭm eos isti teri: imago/signum ponerentur in ꝑdicamento signi: cū tñ non solū significent signa ꝓportionalia. ¶ Alij vero dicūt ꝙ modus sigñdi ꝑdicamenti signi: ē significare res ea rōe qua sunt sigñ proportionalia: ⁊ iō isti termi: imago: effigies: ꝯceptus: nō ponerent in predicamento signi. qꝛ significarent res nō ea rōe qua sunt signa ꝓportionalia: sed rōe cōloꝛi. nulla tñ esset rō cōloꝛ quidditatis ad rōnem signi ꝓportionaꝫ. Et ꝭm istos

Opi. scda bifurcata

signū nō eēt genus gn̄alissimū:sed istud cōplexū Signū ꝓportionale incōplexe acceptū bn̄ esset genus ad oēs terios ꝑe intentōnis. Necq̄ cōprehenderet̄ sub signo sicut spe cies sub gn̄e:sed sicut pars in mo do sub toto. ⁊ queādmoduȝ quale sub ente. Un̄ spēs signi ꝓportōna lis sunt isti teri signū complexū:si gnū incomplexū:vl'e:singulare: et sic de aliȷs. Quesitiuū aūt illius p̄ dicamenti eēt hoc cōplexū cuius ē signū:vel cuiusmodi est signuȝ: an singulare:an cōe:an cōplexū:an i cōplexū Prim⁹tn̄ mod⁹videtur eē eque ꝓbabilis sicut iste.

Dubiū de cēare:prā dere.rc. **Notādū** est tertio q̄ sūt a liqui termi inclu dentes significationes duorū p̄di camentorū ꝯiūcti ⁊ nō diuisim: q̄ admodū sunt isti teri cenare:pran dere. Cenare eni dicit cōedere tp̄e serotino:⁊ iō importat sigātioneȝ p̄dicamenti agere:⁊ p̄dicamēti qn̄ qua de re ponit̄ copulatim in p̄di camento agere ⁊ in predicamento qn̄ ¶ Si tn̄ vellemus assignare ge nus simplex taliū teriorū sicut oȝ assignare:cū tales teri habeāt cō ceptus mere incōplexos: tūc eēnt ponēda plura gn̄a gn̄alissima q̄ de cem. Sed q̄r aristo. nō voluit enūe rare generalissima hn̄tia mōs sigi ficandi complexos ex mōis sigūdi diuersorū p̄dicamētorū:iō talia ge neralissima nō enūerauit. ¶ Sitr si vellemus distinguere inter gene ra gn̄alissima cōcretorū:et gn̄a ge neralissima abstractorū:tunc eēnt plura gn̄a gn̄alissima q̄ decē. Naȝ sicut q̄titas est vnū gen⁹gn̄alissim ita ꝙtum. Sed aristo. enumerās ip̄a p̄dicamenta nō distinxit inter ꝯcretū ⁊ abstractū. neq̄ p. h. q̄ cuȝ secutus est. ¶ Sitr si vellemus di stinguere inter terios importātes actū:per terios importātes actio nem:iter p̄ncipale ⁊ suū casū:⁊ sic de aliȷs eēnt mlta gn̄a gn̄alissia q̄ decem. Un̄ sicut agēs est gen⁹ gn̄a lissimū respectu teriorū importan tiū actū:ita actiuū est gen⁹gn̄alis simū respectu teriorū importātiuȝ aptitudinē. Et sicut q̄titas est ge nus gn̄alissimū respectu noiatiuo rū: ita q̄titatis est ge⁹ gn̄alissimū respectu gtiorū de gn̄e q̄titatis. sȝ ſm. p. h. ponūtur tres conclusiōes ¶ Prima ꝯclusio. enumerādo ge nera gn̄alissima taȝ primarū intē tionū q̄ secūdarū intentionū sunt plura p̄dicamenta q̄ decē. p̄ȝ. q̄a preter illa ponit̄ p̄dicamētū signi. vt pȝ in secundo notabili. ¶ Scd̄a ꝯclusio. enumerando oīa gn̄a gn̄a lissima primarū intentionum sūt plura predicamenta q̄ decem. pȝ. q̄r (vt dictū est) sūt aliqua genera gn̄alissima hn̄tia modos sign̄di cō plexos ex mōis sign̄di diuersoruȝ p̄dicamentorū:in q̄bus ponūt̄ isti teri cenare:prandere: vt dictū ē in tertio notabili. ¶ Tertia ꝯclusio. non enumerando p̄dicamēta scd̄a rū intentionū: non distinguendo inter terminos hn̄tes modos sigi ficandi simplices ⁊ complexos for maliter vel virtualiter: non distin guendo inter cōcretū ⁊ abstractū: inter terminū importantē actū: et terminū importantē aptitudinem inter verbū ⁊ nomē:inter principa le ⁊ eius casum vel ꝯdeclinitū: non sunt plura predicamēta q̄ decem. patet hoc autoritate petri hyspāi: ⁊ etiam aristotelis.

Ad rationes questionis. Ad prin. ā dr̄ q̄ vl'ens nō est genus:q̄r predicat̄ de omibus q̄dditatiue:⁊ ita nō est vl'e:q̄r in diffinitōne vl'is dȝ poni hec particula non dicibl'e de oībus quidditatiue. Vel si ē ge nus generalissimū tunc coincidit cū isto genere generalissimo subā ¶ Et si dicat̄ q̄ aristo. dicit ens n̄ Obiectio esse vniuocū ad decē p̄dicamenta. ḡ non est genus. ¶ Ad hoc dr̄: q̄ dupl'r intelligi pōt ens non eē vni uocū ad decē p̄dicamēta. Uno mō q̄ ens nō significet vniuoce res di

uersorū predicamētorū: ⁊ sic negatur. Alio mō ꝙ nō dicat̄ vniuoce ḋ oībus spēbus alioꝝ p̄dicamentoꝝ ⁊ sic ꝯcedit̄. qꝛ de aliq̄bus spēbus p̄dicat̄ in singl̄ari nūero ⁊ de aliīs in plurali. nō eī oīs q̄titas est ens sed aliqua quantitas est entia. vt pꝫ de binario duorū anguloꝝ: ⁊ iō ens nō est genus ad decē p̄dicam̄ta: est tñ genus ad ōs terīos absolutos. ¶ Ad t̄am argumentatōēꝫ dr̄ ꝙ illi terī absoluti sigñtes qualitatē ponūtur in p̄dicamento entis: siue in predicamento sb̄ē: capiendo sbām vt ꝯuertit̄ cū ente. Uel dr̄ ꝙ s̄m aristo. qui numerauit ista decē predicamenta nulli cēnt terī sigñtes absolute q̄litates: imo s̄m cū nullū accñs pōt significari absolute: qꝛ nullū tale ē ens: sed mod⁹ entis. tantā eni dependentiā habꝫ accñs ad sbām s̄m arist. ꝙ sine sbā neqꝫ posset esse: neqꝫ significari.

¶ Uel dr̄ ꝙ illi terī absoluti sunt sub isto terīo absoluto qualitas qḋ est gen⁹ gñalissimū distinctū a genere gñalissimo terīoꝝ significantiū cōnotatiue qualitates. qꝛ tam̄ tales terminī lꝫ dr̄ant penes significatōēs cū sunt abstracta eiusdeꝫ concreti. iō neqꝫ inter ea neqꝫ inter suū ꝯcretū distinxit. p. h. vel aristote. ¶ Uel aliter dr̄ ꝙ tales terī significantes q̄litates absolute ponunt̄ sub hoc gñe cōnotatiuo qualitas. neqꝫ repugnat terīm absolutū reponi sub termīo connotatiuo sicut spēs sub gñe ponit̄: sicut non repugnat terīm ꝯnotatiuū intrinsece sub terīo connotatiuo extrīsece reponi. ¶ Et si dicat̄ ꝙ tūc gē⁹ aliquid ꝯnotabit supra suam spēꝫ ¶ Distinguit̄. Uel cōnotatōne supiori ad suā spēm. et sic nō est incōuentēs. qꝛ hoc mō coloratū connotat super albū. Uel connotatōe nō supiori ad suam spēm. ⁊ sic negat̄.

Obiectio

Solutio.

¶ Ad tertiā argumentationē dr̄ ꝙ (s̄m aliquos) isti terī intensū et remissū ponūtur in quinta spē q̄litatis: cuius mod⁹ significādi est significare partes q̄litatis inq̄tum qualitas ē: ⁊ illa nō est noiata. Ut (s̄m alios) ponūtur in p̄dicamēto q̄titatis: qꝛ sigñt quantitatē nō extensiuā: sed intensiuā Uel ponunt̄ in quarta spē qualitatis sub figura: qꝛ sigñt hitudinē q̄titatis cōtinue nō extensiue: sed intensiue.

¶ Dr̄e vero sb̄ales ponūtur in p̄dicamento sb̄ē. Uel tanq̄ dr̄enulli tanq̄ spēs. Uel tanq̄ spēs si modus predicandi illius p̄dicamenti sit p̄dicari in q̄d. i. essentialit̄ sicut diffinitio q̄dditatiua p̄dicat̄ i q̄d de suo diffinito. Uel (s̄m alios) ponūtur in sexta spē q̄litatis nō noiata: cuius mod⁹ sigñdi e st sigr̄e qualitatē per modū q̄litatis eēntialis Sed de istis terīs sb̄ale / diuinū: vidébit̄ in logica. ¶ Ad secundā rōnem principalē et suas ꝯfirmationes pꝫ solutio ex dictis in notabil̄i

De dr̄ntiis sb̄alib⁹

¶ Incipit quartus tractat⁹ de syllogismo simpliciter dicto

Quid ꝓpositio.

Propositio est orō affirmatiua vl̄ negatiua alicuius de aliquo: vel alicui⁹ ab aliquo. ¶ Terminus est i quem resoluitur ꝓpō vt i subiectuꝫ ⁊ p̄dicatū ¶ Dici de oī ē: q̄n nichil ē sumere sub subiecto: de quo nō dicatur p̄dicatū: vt oīs homo currit. hic cursus p̄dicat̄ de hoīe: et nichil ē sumer̄ sub hoīe de quo nō dicatur cursus ¶ Dici de nullo est q̄n nichil est sumere sub subiecto: a quo nō remoueatur predicatū. vt null⁹ hō currit. hic cursus rem uetur ab omni homīe: et nichil ē sumere sub hoīe: a quo non rēo

Quid terminus

Quid dici de omī

Quid dici de nllo

ueatur cursus.

¶ Iste est quartus tractatus summularũ magri.pe.h. in quo docet formare syllogismos:cõñdens libro priorũ aristotelis. Et subm attributionis eius est iste teri⁹ Syllogismus cathegoricus: vel argumentatio cathegorica. Et sua propri a passio est ɔcludere affirmatiue vel negatiue Silr ɔcludere vniuersalir vel particulariter.

Quid sub iectũ hui⁹ tractatus.

Notãdũ est primo q̃ diffinitio ppõis data a.pe.h.debet sic intelligi. Propõ cathegorica de simplici copula est oro:in quavel in eius mentali cui subordinatur:vnũ solũ predicatũ vnitur cũ sbo:mediante copula affirmatiua vel negata Et ponir p diffinito propinquo ly ppõ cathegorica:ꝛ non iste termi⁹ propõ: qr solũ est hic ad propositũ de ppõnibus q̃ sunt ptes imediate syllogismorũ cathegoricoꝝ:sed tales sunt ppões cathegorice: ꝛ nõ hypothetice.Et dr notanr in qua soluz ꝛc. ad drãm ppõnũ hypotheticarũ:in quibus nõ vnir solũ vnũ pdicatuz cum subiecto: sed plura. ¶ Vñ in ista diffinitione datur intelligi vna diuisio que talis est. Propõnũ cathegoricarum simplice copulaz habentiũ:alia est ppõ cathegorica de simplici copula negatiua:alia est de simplici copula affirmatiua

Intel.diffinitõis ppõnis.

Notãdũ est 2o q̃ iste teri⁹: Termin⁹ capitur duplr. ¶ Vno mõ largissime:ꝛtũc indifferenr capir p sbo:predicato ꝛ copula:deteriatione subiecti:vl pdicati:et pro signis Et hoc mõ nõ capitur in proposito. ¶ Alio modo capir large: ꝛ tunc capir p omni illo qd̃ potest eẽ subiectũ vel predicatũ ppõnis siue illud sit ɔplexũ:siue incomplexũ. Et hoc modo capir in textu. Et dz diffinitio sic intelligi.Termin⁹ est subiectũ vel pdicatũ ppõis in qd̃ tãq̃ in extremũ eius ppõ cathegorica imediate resolubilis est. ¶ Tertio modo capir stricte pro aliquo incomplexo quod põt esse subiectum vel pdicatũ ppõnis:vt iste terinus hõ. Et isto modo capitur in secũdo tractatu:vbi dicebar q̃ vlr est terin⁹

Acceptiones teri.

Notãdũ est ftio q̃ duplex ẽ dici de oi.s.prioristicũ ꝛ posterioristicũ. ¶ Dici d oi posterioristicũ est propõ: cuius predicatum vere ꝛ affirmatiue cõuenit subiecto p quolibet supposito:ꝛ pro qualibet dfa tpis:vt hõ ẽ aial:si hõ est.ꝛ de illo non est h ad ppositũ:sed de dici de omĩ prioristico.ꝛ dz diffinitio eius data a.p.h.sic intelligi. ¶ Dici de oi prioristicũ est ppõ:cuius predicatũ affirmatur de subiecto ɔplete distributo.Quid aũt sit subiectũ ɔplete distribui videbir in logica. ¶ Vñ p dici de oi datur intelligi vnũ pncipiũ regulatiuũ syllogismorũ affirmatiuorũ ex teris cõibus ɔstitutorum:scz quicq̃d vere affirmar d subiecto complete distributo:etiam ẽ vere affirmabile de quolibet sumpto sub ipso.

Quid dici de oĩ pͥoristicũ ꝛ qd posterioristicũ

Ad qd vz dici de oĩ

Notandũ est quarto q̃ duplex est dici de nullo.s.Posterioristicũ.ꝛtale ẽ ppõ cuius pdicatũ vere negatur de subiecto p oĩ supposito:ꝛ p qualibet dfia tpis:vt hõ nõ est asinus.ꝛ de isto nõ est hic ad ppositũ ¶ Aliud est dici de nullo prioristicũ:ꝛde illo est hic ad ppositũ.Dici de nullo prioristicũ est ppõ:cuius pdicatũ negar de subiecto ɔplete distributo:vt null⁹ hõ ẽ alb⁹ ¶ Et p illd dici de nullo dar intelligi vnũ pncipiũ regulatiuũ ∫yllogismoꝝ negatiuoꝝ.s.quicq̃d negar de subiecto complete distributo: etiã pt negari de quolibet sumpto sub eo.

Quid dici de nullo prioristicũ ꝛ post.

Ad qd vz dici d nullo.

Contra dicta pmo sic arguir diffio ppõis ñ ɔuenit oi ɔtẽto sub diffito.g ẽ isufficiẽs.aña pz: qr nõ ɔueit ppõi hyp.nec isti ppõi:sor ẽ

vel nō ē asin⁹. ꝛ tñ ꝯtinent sub diffinito. cū sint ꝓpōes ¶ Scdo sic ar copula ꝓpōis ē illud i qd resoluit ꝓpō: ꝛ tñ non est teri⁹: ꝫ diffio teri cōuenit alijs a diffinito. Minor pȝ q: ois teri⁹ est singularis vel cōis. ¶ Tercio sic ar: hic ē dici de oī hō ē aīal: ꝛ tñ diffinitio nō sibi ꝯuenit ergo est insufficiēs.

Ad pˀmū dr negādo añs ꝛ ad ꝓbationē dr negādo minorē: q: per hoc q dr cathegorica excludit ypotetica: et per hoc q dr de simplici copula: excludr ꝓpō de duplici copula: et sic pȝ q iste teri⁹ ꝓpō nō est diffinitū i ꝓposito: sȝ hoc totū ꝓpō cathegorica de simplici copla. ¶ Ad scdm dr: q lȝ ꝓpō resoluat i copulā tanq in illud qd vnit pdicatū cum sbō nō tñ tāq i extremū ꝓpōis. ¶ Ad tercium dr: q licet ibi sit dici de oī posterioristicū: nō tñ prioristicum.

Dif. sylli ¶ Syllogismus est orō in q̄ qbusdā positis et ꝯcessis: necesse ē aliud accidere p ea q̄ posita sūt et ꝯcessa: vt oīe aīal est subā: ois hō est aīal: ergo ois hō est sbā. Hoc totum est orō: i q̄ quibusdā positis scȝ duabus premissis: necesse est aliud accidere scȝ ꝯclusionē.

¶ Circa hūc textū notādū est primo q duplex ē syllogismus cathegoricus et ypotheticus. ¶ Nō syllogismus cathegoricus dr: nō q: ē ꝓpō cathegorica: sȝ q: ꝯstituit ex pmissis cathegoricis enūciationē cathegoricā inferētibȝ. Quid aūt sit syllogismus cathegoric⁹ postea patebit ¶ Sȝ syllogismus ypotheticus dr nō q: est ꝓpō ypothetica: q: tūc qlibet syllogismus esset ypotheticus: sed ideo dr ypotheticus: q: ei⁹ vna pmissa vel ambe ei⁹ premisse sūt ypothetice. De istis autē syllogismis ypotheticis visū est in primo tractatu qñ dicebat q sunt duo modi arguēdi a tota ꝯditōali et vnus a tota disiūctiua. Nā syllogismi cathegorici sunt duplices: q̄dā sūt de medio singulari: et tales vocant syllogismi expositoꝝ ꝛ nō sūt i aliq mō. Alij sūt de medio cōi ꝛ de talibȝ maxie ē hic ad ꝓpositū

Quar dr sylls cathego. et qrē ypo.

Notādū est scdo q ille termin⁹ syllogismus capr dupl'r Uno mō p pmissis tm ex qbȝ sequit ꝯclusio: ꝛ hoc mō nō capr p diffinito i textu. Alio mō capr pro pmissis et ꝯclusione sil': et hoc mō capr i textu p diffinito. Exēplū de prīo: vt hoc totū oīe aīal est subā. ois hō est aīal: dr syllogismus Exēplum de scdo vt hoc totū oīe aīal ē sbā: ois hō est aīal: ꝫ ois hō ē sbā

Acceptiones sylli.

Notādū est tercio q diffio syllogismi data a p.h. dȝ sic intelligi. Syllogismus cathegoricus de medio cōi est orō ypotetica ꝯnalis: in q vel i ei⁹ mētali cui subordinat ponunt due pmisse cathegorice ꝯiūcte p ꝯiūctionē copulatiuā affirmatiuā ex quibus sequit ꝯclusio i ꝯña necessaria et forali: q̄ ꝯclusio nō est synonima totali añti fm eius sigtōem totalē grā formalis dispōis pmissarū. ¶ In hac diffinitōe ponitur orō ypothetica loco gñis. ¶ Deinde dr ꝯnalis ad differētiā orōnum ypotheticarū nō ꝯnaliū Unde orō ypothetica ꝯnalis ē orō ypothetica. cui⁹ copla pncipalis ē nota illatiōis. vt sūt ꝓpōnes ypothetice cōditionales et rōnales. ¶ Dr notāter due cathegorice: ad drām syllogismoꝝ ypotheticoꝝ Dicit notant ꝯiūcte ad drām orōnum ypotheticarū vbi pmisse ꝯiūgunt disiūnctiue vel cōditionalr: vel vbi pmisse non ꝯiūgunt. Dicit notāter affirmatiuā: q: si illa ꝯiūctio copulatiua esset negatiua. non valeret ꝯña Dicit notāter ex qbȝ ꝛc. ad drām paralogismoꝝ i qbus cōclusio nō sequit ex pmissis. Dr notāter q̄ nō

Intel. dif sylli.

est synonyma.&c.qz si ꝯclusio esset synonyma toti añti sic nõ eẽt syll's ℂ Dr notant grã formalis dispõnis:ad dñiam ꝯñarũ materialiuz

Notãdũ est quarto ꝙ ista. oro hypothetica oẽ aial est sbã:oĩs hõ est aial &c.est syllogismus:qz est oro hypothetica ꝯñalis:cũ in ea copula pncipal' est nota illationis.s.ly ergo:& i ea ponũtur due ꝑmisse cathegorice quarũ vna est ista.oẽ aial est subã: & alia est ista:oĩs hõ est aial.& copulant iste due ꝑmisse per istã ꝯiũctionem copulatiuã et.Vñ si ille due cathegorice nõ copularent ꝑ illaz ꝯiunctionẽ copulatiuã et.ibi ñ eẽt syll's.& etiã illa ꝯiũctio et est affirmatiua:qz si non eẽt affirmatiua non eẽt syll's.vt sic dicendo oẽ aial est sbã:oĩs hõ est aial: ḡ oĩs hõ est sbã.Ex istis premissis etiã sequtur ꝯcl'o nõ synonyma toti añti.

Cõtra dicta ꝑmo sic ar. syllogism⁹ est plures orones.ḡ nõ est vna oro. ℂ Scdo sic ar.diffinitio cõueit copulatiue ꝑpõi affirmatiue: & tñ illa nõ est syll's:ḡ diffinitio est insufficiens.Maior pz:qz illa est oro i qua ponunt due cathegorice ex quib⁹ sequit ꝯclusio. ℂ Tertio sic ar.diffinitio syllogismi nõ ꝯueit syll'o expositorio:et tñ est syll's.ḡ diffinitõ nõ ꝯuenit oĩ ꝯtento sub diffinito

Ad pmũ dr ꝑm cõez modum dicendiꝙ lz syll's sit plures ꝑpões cathegorice:nõ tamẽ est pꝭes ꝑpões hypothetice.Sed istud nõ vz:qz syllus non est solũ ille ꝑpões cathegorice:cum ꝑpões cathegorice sint ꝑtes syll'i cathegorici:sz syllogism⁹ est ille cathegorice & nota illatõis idõ ad argumentũ dr negando maiorẽ. ℂ Ad scõm dr negando maiorem.& ad ꝑbationẽ dr.ꝙ ñ ẽ orõ ꝯñalis.nec in ea etiã ponũtur due ꝑpões cathegorice & ꝯclusio que sequitur ex cathegoricis. ℂ Ad tertiũ dr ꝙ lz syllogismus expositorius sit syll's ꝺ medio singulari.ñ tñ de medio cõi.

ℂ Oĩs aũt syllogismus constat ex tribus terĩs:& duabus ꝑpõibus:quaꝝ ꝑpõnũ pria vocatur maior:secũda minor. Ex tribus aũt terĩs non pñt fieri due ꝑpões: nisi alter illoꝝ teriorũ sumatur bis. & tunc ille terminus bis sumptus:aut subijcitur in vna & ꝑdicatur in alia: et sic est pria figura.aut predicatur in vtraꝙ:& sic est secũda figura.aut subiicitur i vtraqz: et sic ẽ tertia figura. ℂ Horũ aũt teriorum alter vocatur mediũ:alt' maior extremitas:alter vero minor extremitas. ℂ Medium est terminus bis sumpt⁹ ante cõclusionẽ ℂ Maior extremitas est terminus sumptus in maiori ꝑpõne cuz medio. ℂ Minor extremitas ẽ terminus sumptus in minori ꝑpõe cuz medio. ℂ Ad syllogismũ aũt exigit modus & figura Figura ẽ ordiatio triũ terioꝝ ꝑm debitã subiectõez et predicationem. Hec autez ordinatio fit in tribus mõis. vt dictum est prius. Et scõm hoc tres sunt figure.

ℂ Circa hunc textũ notandũ ẽ ꝑmo ꝙ iste textus Oĩs syllus &c.dz sic intelligi.Omis syllogismus cathegoricus de medio cõmuni constituitur ex termĩs ꝗ exercent tria distincta officia:& ex duabus ꝑpõtibus:quarũ vna vocat maior:& alia

Ex qb⁹cõstituatur syll's

Dio teri.

Medium

Maior extremitas

Mior extremitas

Expõ literalis

vocatur minor. Uñ vnus illorū ter
minorū h3 officiū medij: alius offi
cium maioris extremitatis. ⁊ alt⁹
officiū minoris extremitatꝭ. ¶ Uel
aliter pōt intelligi textus. Cuiusli
bet syllogismi cathegorici de me/
dio cōi teri ex quibus constituitur
syll's: tribus termīs nō synonymis
ꝫm suas rōes formales significan
tur. s. istis tribus terīs: mediū: ma
ior extremitas: et minor extremi=
tas. Etiam ꝓpōes ex quib⁹ sylli cō
stituūtur duobus terīs non syno/
nymis ꝫm suas rōes fōrales sigñ
tur. Uñ syll's non dr̄ constitui ex
duabus p̄missis tanq̄ ex oībus pti
bus eius: sed tanq̄ ex aliquibus.
Uñ p̄ma ꝓpō q̄ pōit in syllo sigifi=
catur per istū terīm maior ꝓpō. et
secūda sigtur per istū terminū mi=
nor ꝓpositio.

Alius in tellectus

Notādū est secūdo q̄ h au
tor pōit diuisionē termini: q̄ deb3
sic intelligi. De numero teriorum
officia in syllogismo habentiū: alr
habet officiū medij: alter h3 offici
um maioris extremitatis: ⁊ alr h3
officiū mioris extremitatis. ¶ Ur
sic. De numero termiorū sigñtiu3
terios ex quibus syllogismi ꝯstitu
untur: alter est iste termin⁹ mediū
alter est iste terminus minor extre
mitas: et alter est iste termin⁹ ma/
ior extremitas ¶ Mediū est t'mi⁹
bis sumptus in p̄missis ꝫm se vel
ꝫm sibi synonymū: cū quo terio cō
iungūtur extremitates in p̄missis
rōe cuius ꝯiūctiōis seqtur ꝯclusio
in qua p̄dicte extremitates ꝯiūgū
tur inter se. ¶ In hac eni diffiniti
one ponit terminus loco generis
¶ Dr̄ deinde: bis sumptus ⁊c. q̄a
non oʒ ad hoc q̄ aliquis terminus
sit medium q̄ idem terminus su/
matur ꝫm se añ cōclusionē: s3 suffi
cit q̄ ꝫm se vel sibi synonymum su
mat bis in p̄missis. ¶ Deinde dr̄
cū quo terio: ⁊c. hoc totū ponit ad
drām teriorū qui bis sumūtur in
p̄missis: ⁊ sunt partes medij ⁊ non

Intel. diuisiōis termini.

Intel. diffñ. medij

medium: ex quo cū eis non cōiun⁹
guntur extremitates.

Notādū est tertio q̄ h ꝯñr
autor diffinit ma
iorem extremitatē. ⁊ d3 sic intelli/
ligi diffinitio. Maior extremitas
est totū materiale: qđ ponit i ma=
iori ꝓpōe p̄ter mediū: ⁊ sic totū qđ
pōit i maiori ꝓpōe: qđ ñ ē mediū
nec ps medij: dēpta copl'a ē maior
extremitas. Uñ maior extremitas
accepta tāq̄ maior extremitas nū
q̄ ponitur in minori: sed tanq̄ me
diū. ¶ Minor extremitas est totū
aggregatū ex omībus partib⁹ ma
terialibus in minori ꝓpōne positis:
p̄ter mediū. Exemplū vt in isto syl
logismo: omē aial est sbā: oīs hō ē
aial. g̃ ois homo est subā. ibi ly ai
mal est mediū: qr est terminus bis
sumptus ante ꝯclusionē in p̄missis
ꝫm se vel sibi synonymū. Et ly sbā
est maior extremitas: qr est totum
materiale: qđ ponitur in maiori ꝓ
pōne p̄ter medium. Et ly hō ē mi/
nor extrēitas: qr ē totū materiale
qđ pōit i miore ꝓpōe p̄ter mediū.

Intel. diffñ. maioris extremitatis.

Intel. diffñ. minoris extrēitatis

Notandū est quarto q̄ ad
syllogismū ca/
thegoricū de medio cōi reqrūtur
tres teri debite adinuicē ordinati
ꝫm debita3 subiectionē ⁊ predica
tionē: ⁊ due ꝓpōes debite ordina=
te ꝫm q̄titatē et qualitatē. ¶ Fi/
gura est ordinatio. ⁊c. Hic ꝯñr au=
tor diffinit figuram. ⁊ intelligitur
diffinitio sic. figura est tres termi
sc3 maior extremitas: minor extre
mitas ⁊ mediū ordiati ꝫm debitā
subiectionē ⁊ predicationē. ¶ Uñ
isti tres teri p̄nt triplicit ordinari
Uno mō q̄ vnus illorū teriorū. sc3
mediū subijciatur in maiori ꝓpōe
⁊ p̄dicetur in miore: ⁊ maior extre
mitas predicetur in maiore: ⁊ mi/
nor subijciatur in minori. ⁊ sic est
p̄ma figura. Uel mediū p̄dicetur i
ambabus p̄missis: ⁊ maior extrei=
tas subijciat in maiori: ⁊ minor ex
tremitas subijciatur in minori: et

Intel. diffñ. figure

sic est secunda figura. Uel mediuz
subiiciatur in ambabus pmissis: et
maior extremitas pdicetur in ma
iori. minor vero extremitas pdicet i
miori: et sic est tertia figura. ¶ Uñ
tunc termi sunt bene ordinati fm
subiectionē et predicationē: qñ per
illam vel psilez ordinationē terio
rū nunq̄ impedit pña syllogistica
sed illa sufficit ex parte termiorū

Contra dicta ar pmo sic. i syl
logismo sunt quattuor teri: g male
dr q syllogismus constat ex tribus
terminis ¶ Scdo sic ar. in illo syl
logismo: ois hō albus currit. sor ē
homo albus. g sor currit. ibi ly al/
bus est termin9 bis sumptus ante
cōclusionē: et tñ nō est mediuz: er
go diffinitio mediū cōuenit aliis a
diffinito. ¶ Tertio sic ar. figura ē
que terio vel teris clauditur: g ma
le dr in tex. q figura ē ordiatio. &c

Ad primū dr negādo cō
sequentiā. q: i
textu nō dr q nō sūt nisi tres teri
in syllo. sed textus intelligit q nō
sunt nisi tria officia q̄ cōueniūt ter
mis. siue q nō sunt nisi tres termi
quo ad officia distincti: ita q oms
termi q̄ gerūt vnū officiū reputan
tur pvno terio: et illi qui gerūt di
uersa officia reputant diuersi teri
¶ Ad scdm dr negando pñam. q:
cū illo terio albus nō piūgūtur ex
tremitates in premissis. et io nō ē
mediū. sed extremitates piungun
tur cum hoc toto: hō. albus ¶ Ad
tertiū dr distinguendo añs: qr vel
iste terminus figura capit pie in
tentionalit: et sic pcedit añs et pña
vel capit fe intentionaliter vt est
nomē collectiuū qd verificat de oi
bus teris in syllo positis: et sic ne/
gatur añs: et pña est bona. Sed si
capiat in añte prime intentiona/
liter: et in pñte secunde intentiona
lit: tunc pceditur añs et negat pña

Prima figura ¶ Prima figura est qñ medi
um subiicitur in vna ppōe: et
predicatur in alia: vt oē aial
est substantia. ois hō est ani
mal. ergo ois homo est subā
¶ Secunda figura est quan Scda figura.
do mediū predicat in vtraq̄
vt ois hō est aial. nullus la
pis est aial. ergo nullus lapis
est homo. ¶ Tertia figura ē Tertia fi.
qñ medium subiicitur in vtra
q̄. vt ois homo est aial. om
nis hō est substantia. ergo q̄
dam subā est aial. Unde ver
sus Prima prius subiicit me
diū: post pdicat ipm. Altera
bis dicit: tertia bis subiicit.
¶ Modus est ordinatio du Quid modus
arum propositionum in de
bita qualitate et quantitate.
Debita qualitas est q si vna
sit negatiua: reliqua erit affir
matiua. Debita quantitas ē
q si vna sit particularis: reli
qua erit vniuersalis.

¶ Circa hunc textū notādū ē pri
mo: q ad hoc q aliquid sit mediuz Nō ō me
pme figure: nō oz q sit sbm vel ps dio pme
subiecti maioris ppōnis: sed suffi figure.
cit q ipm ponat a parte subiecti i
maiori ppōe. sed tñ oz q ipm sit p
dicatum in miori ppōe. Exemplū
vt in illo syllo: oēm hoiem vidz sor
plō est hō: g platonē vidz sor. ibi ly
hoiem est mediū: et tñ nō ē sbz nec
pars sbi: sed est pars pdicati cum
hoc totū sit pdicatū. oēm hoiem vi
deus: et tñ ponit a pte sbi. ¶ Et il
lud dr poni a pte sbi: qd ponit añ
copulā. Et illud dr poni a pte pdi/
cati: quod ponit post copulam: si/
ue sit predicatū / siue non.

Quõ syl. est i figura ꝛ i mõ

Notādū est scđo ꝙ syll's loquendo ꝓpe nõ est i figura: sicut totū itegrale ñ ē ꝓpe in suis ptibꝰ: s; ex suis ptibꝰ. vt visū ē i pdicamẽtis: ita silr syll's ē ex fig hoc ē tribꝰ teris debite ordinatis ßm subiectionē et pdicationē. Vñ figura ñ est orõ: nec ē qd cõplexū s; est tres teri positi i syllõ: q̄ habent tria distincta officia: ꝛ sic ille teriꝰ figura est teriꝰ ꝑe intẽtõis et collectiuus. ¶ Silr syllũs nõ est ꝓpe i mõ capiẽdo modū ꝓ pmissis vt pe. h. capit: q: modus illo mõ captus ē ꝓpõ hypothetica copulatiua: mõ syllũs nõ ē ꝓpe i illa: sed ex illa.

Intel. dif pme fig.

Notādū est tercio ꝙ diffĩo pme figure d; sic intelligi. Prima figura ē tres teri ipsius sylli sic ordinati: ꝙ medium ponit a pte subiecti i maiori ꝓpõe et predicat in minori: vt i isto syllõ omẽ aĩal est subã: oĩs hõ est aĩal: g̃ oĩs hõ est subã. sũt isti tres teri sc; hõ / aĩal / subã / ordinati. sic ꝙ ille teriꝰ aĩal q̄ est mediū se t; a parte subiecti i maiori ꝛ pdicat i minori

Intel. dif ꝑe figure

¶ Scđa figura ē tres teri sic ordinati adinuicē: ꝙ mediū ponitur a pte pdicati i vtraq; pmissaꝝ Exemplū: vt nullus lapis est aĩal: oĩs hõ est aĩal: g̃ nullus hõ est aĩal. ibi ille teriꝰ aĩal est mediū: et ponit a pte pdicati i vtraq; premissaꝝ.

Intel. dif tercie fig.

¶ Tercia figura est tres teri ipsius sylli sic ordinati: ꝙ mediū a parte subiecti se teneat i vtraq; pmissarū. Exēplum: vt in isto syllõ: oĩs hõ currit: hõ est aĩal: g̃ aĩal currit. ibi ille terminus hõ q̄ est mediū ponit a pte subiecti i ambabus premissis.

Acceptiones mõi.

Notandū est q̃rto ꝙ ille termiꝰ modus in ꝓposito nõ capit pmo intẽtionaliter: ßm ꝙ capit qñ dr ꝙ modus ē pulcherrima virtꝰ: s; capit ꝑe intẽtionalit: et nõ vt attribuit teris: s; vt attribuit ꝓpõnibus. Et illo mõ capit duplr. Vno mõ ꝓ premissis tm̃: et illo mõ capit pe. h. modū qñ diffinit ipsū. Et d; diffĩo sic intelligi. Modus syllogisticus ē ꝓpõ copulatiua affirmatiua cõposita ex duabꝰ pmissis ordinat; ßm debitā q̄litatē et q̄ntitatē: ex q̄ sequit ꝯclusio i ꝯña formali. Et hoc mõ capiẽdo modū barbara et bralaipton ñ sunt modi distincti. ¶ Alio mõ capit modus ꝓ pmissis ꝛ cõclusione silr et tũc modꝰ d; sic diffiniri. Modus syllogisticus est ꝓpõ hypothetica ꝯñalis ꝯposita ex duab; pmissis et ꝯclusione ordinatis i debita q̄litate et q̄ntitate: et i debito situ ꝛ ordine terioꝝ: sic ꝙ ex illis pmissis sequit ꝯclusio i ꝯña formali Dicit notãter i debito situ et ordine suorū terioꝝ q: alias celarẽt ꝛ cesare nõ essẽt modi distincti: ex q̄ in illis modis est silis q̄litas et q̄ntitas, s; tñ ē alius ordo ꝛ situs terioꝝ. Vñ debita q̄litas est: ꝙ vna premissaꝝ sit affirmatiua. S; debita q̄ntitas ē ꝙ vna pmissarū sit vlis. Et illo ꝑo mõ ñ capit p. h. modū qñ diffit ip;

Contra dicta pmo sic ar: omẽ illud qđ subijcit in aliq̄ ꝓpõne est sbm illius ꝓpõis: sed i pma figura mediū sp subijcit in maiori ꝓpõe: g̃ est subiectū: et p ꝯñs male dictū est ꝙ mediū sit subiectū. ¶ Scđo sic ar: figura est i syllõ: g̃ nõ est ecõtra, et p ꝯñs dictū cõe est falsū sc; ꝙ syllũs est i pma figura vel i scđa ¶ Tercio sic ar: modꝰ ē ordinatio duarū ꝓpõnū ꝛ ꝯclusionis simul: ergo male dicit ꝙ modus est ordinatio duarū ꝓpõnum.

Ad primū dicit ꝙ ille terminus subijcit capit duplr. Vno mõ ꝓ illo qđ est sbm: ꝛ sic ꝯcedit maior et negatur minor. Alio mõ ꝓ illo qđ se tenet a parte subiecti: siue sit sbm siue ñ ꝛ sic negat maior et ꝯcedit minor ¶ Ad scđm dicit: ꝙ l; figura sit i syllõ sicut pars i toto: non tñ sicut totū i pte: hoc est ex pte: et hoc mõ syllũs est i figura: hoc est ex figura

¶ Ad terciũ dicit ꝙ lȝ mod⁹ si capiat sꝫ nõ sit ordinatio ꝑmissarũ ꝛ ꝯclusionis simul: nõ tñ si capiat primo modo quo modo capit p. h. quando diffinit ipsum.

¶ Unde tales dãtur regule

Pria rlã vniũsales ad quãlibȝ figurã Prima regula est: ex puris ꝑticularib⁹ indefinitis et singularib⁹ nichil sequit. Unde oȝ alterã ꝑmissarꝫ esse vniũsalẽ.

Secũda: ¶ Scda regula est: ex puris negatiuis nichil sequit. Uñ oȝ alterã premissarꝫ esse affirmatiuã.

Tercia ¶ Tercia regula est si aliqua ꝑmissarꝫ fuerit particularis ꝯclusio erit particularis et nõ econtra.

Quarta. ¶ Quarta regula est: si aliq̃ premissarũ fuerit negatiua cõclusio erit negatiua.

Quinta. ¶ Quinta regula est: mediũ nunq̃ȝ dȝ poni i cõclusione: de q̃bus dant tales ꝟsus. ¶ Partib⁹ ex puris sequit nil: siue negatis. ¶ Si qua preit partis: sequit ꝯclusio partis. ¶ Si qua negate preit: conclusio sitq̃ȝ negata. ¶ Lex gñalis erit: mediũ cõcludere nescit.

¶ Circa hũc textũ notãdũ est primo ꝙ hic ꝓñr p. h. ponit q̃nq̃ regulas gñales ꝓ oĩb⁹ figuris: quarꝫ ꝑma imediate sequit ex illo ꝙ dictũ est scȝ ꝙ debita q̃titas ꝛc̃. Et dȝ sic intelligi rla. Nullũ argumentũ cuius ambe ꝑmisse sũt ꝑticulares indefinite vel singulares vȝ formalr dũmodo illud argumẽtũ nõ sit expositoriũ: vel reducibile ad expositoriũ: dẽptis q̃nq̃ casib⁹ de q̃bus videbit in logica.

Intel. dif prime rlẽ

¶ Ratio huius regle est ista: qꝛ nõ oȝ si aliqui duo teri cõueniãt i aliq̃ tercio terio cõt ꝑticulariter sũpto: ꝙ illi teri inter se ꝯueniãt: vt isti duo teri hõ ꝛ asinus ꝯueniũt i illo terio aĩal ꝑticulariter: cũ ꝟe ꝑdicet de ipsis: et tñ nõ oȝ ꝙ isti teri hõ et asinus ꝯuenĩant inter se: vt lȝ hõ ẽ aĩal: ꝛ asinus est aĩal: nõ tñ oȝ ꝙ asinus sit hõ: qꝛ ly aĩal ꝯuenit cũ illo terio hõ: ꝛ cũ illo terio asin⁹ s᷒m diuersa sig̃ta ei⁹

Notãdũ est sꝫ ꝙ h ꝯñr auctor ponit secundã regulã q̃ sequit ex illo ꝙ dictũ est. scȝ ꝙ debita q̃litas ꝛc̃. Et dȝ rlã sic intelligi. Nulla ꝯclusio sequit syllogistice ex duabȝ ꝑmissis negatiuis: nisi trib⁹ casib⁹ dẽptis: de q̃b⁹ videbit i logica. Et rõ huius rlẽ est ista: qꝛ nõ oȝ ꝙ si duo teri ꝟe ꝛ negatiue vniant cũ vno ꝛ eodẽ terio ꝙ illi teri ꝟe ꝛ negatiue vniant inter se: vt si isti duo teri hõ ꝛ risibile vere ꝛ negatiue vniant cum illo terio asinus: nõ oȝ ꝙ ꝟe et negatiue vniant inter se. vt lȝ nullus hõ est asinus: ꝛ silr nullum risibile est asinus: nõ tñ oȝ ꝙ nullũ risibile ẽ hõ. ex q̃ ꝑmisse ñ pñt ambe esse negatiue: ideo oȝ i omni syllõ alterã premissarũ esse affirmatiuã

Intel. se regule.

Notandũ ẽ tcio ꝙ h ꝯñr autor põit terciã regulã q̃ sic intelligit. Cuiuslibet sylli cuius vna ꝑmissarꝫ est ꝑticularis: i quo s᷒m ꝯclusionis non distribuit i añte: oȝ ꝯclusionẽ esse ꝑticularẽ.

Intel. tercie regu.

¶ Dicit notãter in quo s᷒m ꝯclusionis ꝛc̃. qꝛ si s᷒m ꝯclusionis distribuat in añte: tũc si aliq̃ cõclusio seq̃tur: bñ sequit cõclusio vlis: sed tñ oȝ cauere ꝙ nõ sit variatio circa illos terios q̃ ad ꝓprietates logicales vt bene sequit: hõ est sortes: et equus nullus ẽ homo: g̃ nullus equus est sortes. Rõ huius rlẽ est ista: qꝛ si aliq̃ ꝑmissarũ esset ꝑticularis: puta i prima figura scȝ minor et ꝯclusio esset vlis: tunc argueret a nõ distributo ad distributum ex ꝑte minoris extremitatis: q̃

nō distribuiť i minori:cū sit sbm̄ ꝓ pōis ꝑticularis:ꝛ tñ i ꝯclusione distribuereť:cū esset sbm̄ ꝓpōis vlis mō incōueniēs est arguere a nō distributo ad distributū Exēplū vt ñ sequiť oīs hō est aīal : sbā est hō: ḡ oīs sbā est aīal. ex q̄ p̄misse sunt v̾e et ꝯclusio falsa:ꝛ hoc ꝓuenit ex eo ꝙ ille teri⁹ sbā in minori ꝓpōe nō distribuiť:ꝛtñ i ꝯclusiōe distribuiť

Intel. q̄rte regule.

Notādū est q̄rto ꝙ hic ꝯñr autor ponit q̄rtaȝ regulā q̄ dȝ sic intelligi. Q̄ñcunq; i aliq̄ syllō cathegoricovna p̄missarū est negatiua dūmodo illa nō sit de ꝯtingēti ñ nccio : tūc ꝯclusio dȝ esse negatiua. ¶ Rō istius rl̄e est ista:qꝛ ꝯclusio affirīatiua nunq̄ inferť nisi ex duabȝ p̄missis affirīatiuis.ex q̄ extremitates nō pñt vere ꝛ affirīatiuevniri inter se i ꝯclusiōe nisi v̾e et affirīatiue vnianť cū medio i p̄missis:ḡ si aliq̄ p̄missaꝝ ē negatiua: conclusio dȝ esse negatiua

Intel. q̄nte regule.

¶ Quinta rlā est : ꝙ mediū nunq̄ dȝ intrare ꝯclusionē exercēdo officiū medij i ꝯclusione Rō huius rlē est ista: qꝛ officiuȝ medij est ꝙ ipsū vniať cū extremitatibus i p̄missis sed hoc non pōt fieri i ꝯclusione:ḡ mediū nunq̄ dȝ intrare ꝯclusionē exercendo officiū medij in ea. Nec etiā dȝ intelligi ꝙ ille teri⁹ qui est mediū vel sibi siūs:nō dȝ poni i cō clusione lȝ nō exerceat officiū medij:qꝛ i syllō ex oppositis oēs teri sūt siles : lȝ hēant distincta officia exercere:vt i isto syllō:omis homo est homo:et nullus homo ē homo: ergo homo nō est homo.

Cōtra dicta p̄mo sic arḡ: ꝑ syllm̄ expositoriū aliq̄d sequiť:ꝛ tñ ex puris singularib⁹ fit syllūs expositorius ḡ ex puris singularib⁹ aliq̄d sequiť ¶ Scd̄o sic arḡ:ex duabus p̄missis negatiuis de ꝯtingēti bñ sequiť cōclusio.vt dicit aristo.i prio poꝝ : ḡ ex puris negatiuis aliq̄d sequiť:ꝛ ꝑ ꝯñs textus ē falsus ¶ Tercio sic arḡ: in p̄ma figura minore existente negatiua de ꝯtingenti sequiť ꝯclusio affirīatiua:vt vult aristo. in prio prioꝝ. ḡ nō oȝ si aliqua p̄missaꝝ sit negatiua ꝙ ꝯclusio sit negatiua

Ad primū dr̄ cōcedēdo ꝙ aliq̄d bñ sequitur ex puris singularibȝ expositorie:et negať vltima ꝯña.qꝛ textus intelligiť dūmodo argumentū nō sit expositoriū ¶ Ad scd̄m dr̄ ꝯcedendo ꝙ aliq̄d sequiť ex premissis negatiuis de ꝯtingēti:ꝛ negať vltima ꝯña:qꝛ text⁹ intelligř dēptis tribus casibus:quoꝝ iste est vnus. ¶ Ad terciū dr̄ ꝯcedēdo añs ꝛ negādo ꝯñam.qꝛ text⁹ intelligiť dūmō illa negatiua ñ sit de ꝯtingēti.

Prima figura nouem hȝ mōs primi quatuor modi ꝯcludunt directe :reliqui v̾o quinq; indirecte. ¶ Directe ꝯcludere est maiorē extremitatē predicari de minori i conclusione.

Directe ꝯcludere

¶ Indirecte ꝯcludere est minorem extremitatē predicari de maiori in ꝯclusione.

Indirectē ꝯcludere.

Intel. lr̄alis.

¶ Circa hūc textū notandū est p̄mo ꝙ iste text⁹ sic dȝ intelligi. Nouem sūt teri cōes nō coincidētes i sign̄do f̄m suas rōnes forales oēs paralogismos p̄me figure sign̄tes vt sūt isti teri barbara celarēt/darij/ferio/baralipton/celātes dabitis ꝛc̄. Et hoc mō exponendo textū iste teri⁹ modus capiť in ꝓposito ꝓ p̄missis et ꝯclusione sil̄. Sȝ si caperet modus ꝓ p̄missis tm̄ tūc nō essēt nisi sex modi siue sex termini cōes nō coincidētes i sign̄do scd̄m suas rōnes forales oēs premissas syllōꝝ p̄me figure sign̄tes . vt sunt isti sex teri. barbara/celarēt/darij/ferio/fapesmo frisesomoꝝ. Unde fapesmo et frisesomoꝝ nō solū sūt modi p̄me figure:sed etiā scd̄e et

tercie. Ex dictis pz q p.h. aliter capit istū terminū modus quādo diffinit ipsū et in proposito

Quid dicere recte concludere

Notādum est scdo q directe ɔcludere est syllūs in q̄ inferꝫ cōclusio: in qua maior extremitas vel ps maioris extremitatis se tz a parte predicati: et minor extremitas vel ps minoris extremitatꝭ se tz a parte subiecti. Exemplū de syllō in q̄ maior extremitas se tz a pte p̄dicati: et cū hoc est predicatū: ⁊ minor extremitas se tz a parte subiecti: et cū hoc est subiectū: vt omne aīal est substantia: oīs hō est aīal: g̃ oīs hō est substātia. Exemplū de syllō concludēte ɔclusionē: in q̄ pars maioris extremitatis se tenet a pte predicati: ⁊ tñ tota maior extremitas nō est predicatū: ⁊ silr minor extremitas se tenet a pte subiecti. et tñ non est subiectū: vt hic. Cuiuslibet hoīs asinus currit: sortes est hō: g̃ sortis asinus currit. ibi hoc totum asinus currit: siue asinus currens est maior extremitas: tñ nō p̄dicatꝫ in cōclusione: et sic totū se tz a pte p̄dicati nō tñ est predicatū qꝛ vna pars ei⁹ p̄cedit copulā: sz pars maioris extremitatis se tenet a parte predicati: et cū hoc ē predicatū scꝫ illud participiū currens. Silr ille genitiuus sortis q̄ est minor extremitas se tenet a pte subiecti: ex q̄ p̄cedit copulā. ⁊ tñ nō est subiectū licet sit pars subiecti.

Quid indirecte ɔclꝫ.

Notādum est tercio q h ɔñr autor describit indirecte ɔcludere: et intelligiꝫ diffinitio sic. Indirecte ɔcludere est syllūs in q̄ inferꝫ ɔclusio: in q̄ minor extremitas vel pars minoris extremitatꝭ se tz a pte p̄dicati: ⁊ maior extremitas vel ps eius se tz a pte subiecti. Exēplū vbi minor extremitas se tz a pte p̄dicati ⁊ cū hoc ē p̄dicatū: vt ī isto syllō, oē aīal ē sbā: oīs hō ē aīal: g̃ q̄dā sbā ē hō: ibi iste teri⁹ hō q̄ ē minor extremitas se tz a pte p̄dicati: ex q̄ seqꝫ copulā: ⁊ cū hoc est p̄dicatū. Et iste teri⁹ sbā q̄ est maior extremitas se tz a pte sbi ⁊ cū hoc ē sbm. Exēplū vbi minor extremitas se tz a pte p̄dicati: ⁊ tñ nō est p̄dicatū: sz est ps p̄dicati: vt oēm hoīem videt plato: sorꝫ est hō: g̃ plato vidz sortē. Exemplū vbi ps solū minoris extremitatis se tenet a pte p̄dicati: vt oīs albedo ē color: sorꝫ habet albedinē: g̃ colorem sortes habet.

Quid modus prīe figure ⁊ de bitaq̄litas ⁊ quātitas eiusdem

Notādū est q̄rto q modus prīe figure si capiatur ꝓ p̄missꝫ tunc pōt sic describi Modus prīe figure ē oro hypothetica copulatiua affirmatiua: ex duabus p̄missꝫ cathegoricis cōposita ī debita q̄litate ⁊ q̄ntitate ordinatꝭ: ī q̄rū maiore mediū se tz a pte sbi. ⁊ ī minori mediū se tz a pte p̄dicati. Dꝫ notāter in quarum maiori: ad drām modi 2e figure ⁊ etiā tercie Sed si capiaꝫ modus ꝓ premissꝫ ⁊ cōclusione silꝫ: tunc debet sic describi. Modus prīe figure ē oro hypothetica ɔñalis ex duab⁹ premissis et ɔclusione cathegoricis ɔposita. ī debita q̄litate ⁊ q̄titate ordinatꝭ in q̄ꝝ maiore mediū se tenet a pte subiecti: ⁊ ī minore mediū se tenet a pte p̄dicati. ¶ Vñ debita q̄litas in p̄ma figura q̄ ad syllōs directe cōcludētes est: q minor sit affirmatiua. Et debita q̄titas in prima figura quo ad syllōs directe concludētes est: q maior sit vniuersalis.

Contra dicta p̄mo sic arꝫ. Ubicūqꝫ est similis ordinatio p̄missaꝝ ibi nō sūt modi distincti: sz in barbara et ī baralipton est similis ordinatio premissarū in q̄litate ⁊ q̄titate: ergo nō sunt modi distincti ¶ Scdo sic arꝫ: diffinitio hu⁹ terī directe ɔcludere nō ɔuenit oī ɔtēto sub diffinito: g̃ est insufficiens. añs pz: qꝛ aliq̄ñ maior extremitas est solū ps p̄dicati: g̃ non sp p̄dicatꝫ de minori extremitate ī ɔclusione

¶ Tertio sic arguitur. diffinitio modi prime figure non conuenit omni contento sub diffinito. ergo est insufficiens. antecedens probatur. quia non conuenit modo inutili: cum in illo non sumatur debita qualitas et quantitas.

Ad primum dicitur distinguendo minorem: vel capiendo modum pro premissis tantum. et sic conceditur maior. vel pro premissis et conclusione simul et sic negatur maior ¶ Ad secundum dicitur negando antecedens. et ad probationem dicitur distinguendo consequens. quia predicatum capitur dupliciter. Primo modo pro illo quod est predicatum: et sic conceditur consequentia. nec isto modo capitur in diffinitione directe concludere. Alio modo capitur ut idem est quod a parte predicati se tenere siue poni post copulam. et sic negatur consequentia. ¶ Ad tercium dicitur negando antecedens: et ad probationem dicitur negando consequentiam: quia modus inutilis prime figure non est modus prime figure.

Regule speciales prime figure. ¶ Nota duas regulas: quarum prima tantum conuenit prime figure quo ad quattuor primos modos. et secunde quo ad omnes. secunda etiam conuenit tantum prime figure quo ad eius quattuor primos modos. et tertie figure quo ad omnes ¶ Prima regula talis est: minore existente negatiua nichil sequitur ¶ Secunda regula est: maiore existente particulari nichil sequitur

Prima regula

Secunda regula

¶ Circa hunc textum notandum est primo quod hic consequenter autor ponit unam regulam specialem: que sequitur ex eo quod dictum est quod debita qualitas prime figure (quo ad modos directe concludentes) est quod minor sit affirmatiua. ¶ Et intelligitur textus sic. Minore existente negatiua in prima figura quo ad quattuor primos modos prime figure: et sex modos tertie figure: nichil sequitur syllistice: nisi antecedens sit formaliter impossibile: et nisi caueatur quod non arguatur a non distributo ad distributum. quia dum illud precaueretur bene sequeretur aliqua conclusio. ¶ Dicitur notanter nisi antecedens etc. quia si antecedens esset formaliter impossibile: bene sequeretur aliquid cum ad impossibile sequatur quodlibet.

Intellectus prime regule

¶ Dicitur notanter nisi caueatur etc. quia tunc nullum inconueniens sequeretur. Exemplum: ut non sequitur in prima figura directe concludendo: omnis homo est animal: nullus asinus est homo: ergo nullus asinus est animal. cum premisse sint vere et conclusio falsa.

Notandum est secundo quod ratio huius regule est ista: quia si minor est negatiua oportet maiorem esse affirmatiuam: per regulam generalem prius positam. scilicet quod ex puris negatiuis nichil sequitur. et si maior est affirmatiua: tunc maior extremitas que se tenet a parte predicati non distribuitur: quia illud quod se tenet a parte predicati propositionis affirmatiue si non addatur sibi signum vniuersale non distribuitur. et tamen in conclusione distribueretur. quia si minor est negatiua oportet conclusionem esse negatiuam per regulam generalem. Si aliqua premissarum sit negatiua: conclusio erit negatiua. et si conclusio sit negatiua tunc illud quod se tenet a parte predicati (si sit distribuibile) distribuitur: cum sibi preponatur negatio. et sic maior extremitas distribueretur in conclusione: que tamen non distribueretur in maiori: et sic arguitur a non distributo ad distributum. quod est inconueniens. ¶ Exemplum: ut sic arguendo. omnis asinus est animal: nullus homo est asinus: ergo nullus homo est animal. in isto syllogismo iste terminus animal in maiori propositione non distribuitur: quia sibi non preponitur negatio: nec sibi additur immediate signum vniuersale. et tamen in conclusione distribuitur cum sibi preponatur negatio. Et sic patet quod si caueretur quod ly animal in conclusione non distribueretur: ut dicendo omnis homo animal non est: vel dicendo: nullus homo est omne

Ratio regule prime.

Notandum aliter bene valet consequentia est tertio quod hic consequenter ponit aliam regulam specialem: que sequitur ex hoc quod dictum est quod de

Intellectus secunde regule.

Intell. se cūde rl'e. bita q̄titas prime figure τc. Et dz regula sic intelligi. Nichil sequit̄ syllogistice ī prima vel ī scd̄a figura directe ɔcludēdo: dūmodo maior sit particularis: nisi ī vna p̄missarū addat̄ medio relatiuū idētitatis vel nisi mediū ī vna p̄missaꝝ distribuat̄: vel nisi an̄s sit impossibile. ¶ Dicit̄ notant̄ directe ɔcludēdo qr bn̄ sequit̄ aliqd indirecte ɔcludēdo: vt pz ī frisesomoꝝ. Dī notāter nisi addat̄ medio relatiuū idētitatis: qr tunc bn̄ seq̄ret̄ aliqd: vt bn̄ sequit̄: aial currit: et ois hō est idē aial: g̃ hō currit. ¶ Dī notant̄ nisi addat̄ mediū τc. qr si medium distribueret̄ ī vna p̄missaꝝ bn̄ seq̄retur ɔclusio: vt bn̄ sequit̄: lucidissimus planeta lucet: ois sol est ois lucidissimus planeta: g̃ sol lucet. Dicit̄ notāter nisi an̄s sit impossibile: qr si an̄s esset formalit̄ impossibile: tunc bn̄ seq̄ret̄ aliqd: vt ī syllogismo sic arguēdo: ois homo est aial: et nullus homo est animal: g̃ homo nō est homo.

Rō re'rle **Notandū** est quarto q rō huius regule ē ista: qr si maior est particularis: tūc mediū nō distribuit̄ ī maiori ꝓpone: cū ei nō p̄ponat̄ immediate signū vl'e nec negatio: et cum minor nō possit esse negatiua ī p̄ma figura: vt dicit regula p̄cedēs: τ mediū p̄dicat̄ ī ea: tunc etiā nō distribuit̄ τ sic mediū ī neutra p̄missaꝝ distribueret̄. qd̄ est ɔ̄ vnā regulā gn̄alē: q̄ talis est. qd̄ in q̄lib₃ syllogismo nō expositorio q̄ est cathegoricus mediū dz distribui ī vna p̄missaꝝ. Exemplū de ista rl'a: vt nō sequit̄: aial ē hō. et asinus ē aial: g̃ asinus est hō: τ hoc ideo: qr iste teri⁹ aial q̄ est mediū nō distribuit̄ ī maiore nec ī minore: qr sibi nō p̄ponit̄ aliqua negatio: nec etiā addit̄ sibi immediate signū vniuersale.

Cōtra dicta p̄mo sic ar̄: bn̄ sequit̄: ois hō est risibilis: nullus asinus est hō: g̃ nullus asinus est risibilis et tn̄ minor est negatiua: g̃ regula est falsa. ¶ Scd̄o sic ar̄: bn̄ sequit̄ aial est hō: τ ois asinus est idē aial g̃ asinus est hō: τ tn̄ ar̄ maiore existēte particulari: g̃ scd̄a regula est falsa. ¶ Tercio sic ar̄: q̄n medium distribuit̄ ī minore: licet maior sit particularis sp sequit̄ ɔclusio obseruatis aliis ꝓprietatibus logicalibus terioꝝ: g̃ male dicit̄ q maiori extremitate existēte particulari nichil sequitur.

Ad p̄mū dicit̄ q lz seq̄tur illa ɔclusio g̃ra mat̄ie siue habitudinis terioꝝ nō tn̄ g̃ra forme siue ī oībus teris: obseruata simili dispōne ꝓpōnum et terioꝝ. ¶ Ad scd̄m dicit̄ negando ɔ̄n̄am: qr textus intelligit̄ dummodo medio nō addat̄ relatiuum idētitatis ¶ Ad terciū dicit̄ negādo ɔ̄n̄am: qr textus intelligit̄ dummō mediū nō distribuat̄ ī minore.

¶ **Barbara.** Prim⁹ modus cōstat ex duabus vl'ibus affirmatiuis: vl'em affirmatiuā directe cōcludētib⁹. vt omē animal est substātia. ois homo ē anial ergo omis hō est subā — Barbara

¶ Circa hūc textū notandū est p̄mo q iste teri⁹ barbara: est termi⁹ scd̄e intētōis: τ sig̃t oīa argumēta p̄me figure: quoꝝ maior est vl'is affirmatiua et minor vl'is affirmatiua: τ sil'r ɔclusio vl'is affirmatiua directe illata siue ɔclusa: in q̄ maior extremitas se tenet a parte p̄dicati respectu minoris extremitatis se tenētis a parte subiecti: τ sic ille termin⁹ barbara de mat̄iali sig̃to sig̃t argumentū syllogisticū prime figure: et de formali sig̃to sig̃t partes materiales et p̄ncipales illius argumēti sic se habere: sicut vocales posite in illa dictione barbara sig̃nt. Unde prima vocalis q̄ ponit̄ in p̄ma syllaba: sig̃t q̄litatē et q̄titatē maioris: et vocalis q̄ ponitur in scd̄a syllaba: sig̃t q̄litatē et q̄ti — Quid sig̃t ly barbā.

Diffio de ly barbā. tatē minoris: et illa q̄ ponit̄ in tercia syllaba signat q̄litatem et q̄titatē cōclusionis. ¶ Unde barbara pōt sic diffiniri siue describi. Barbara est argumentū syllogisticū prime figure: quod constituit̄ ex duabꝫ p̄missis vniūsalibꝫ affirmatiuis: et conclusione vniūsaliter affirmatiua directa: q̄ sequit̄ ex illis duabꝫ p̄missis Et hoc mō dꝫ intelligi textus p.h. ¶ Qd aūt talis syllogismus sit perfectus siue euidens pꝫ: q2 regulat̄ immediate p dici de oī: ḡ est bonus et euidēs. Añs pꝫ: q2 q̄cquid dr̄ de subiecto cōplete distributo: dꝫ dici de quolibet sūpto sub eo. Sꝫ ī tali syllogismo maior extremitas p̄dicatur de medio cōplete distributo in maiore ppōe: et minor extremitas sumit̄ sub medio ī minori ppōne: ḡ maior extremitas dꝫ dici de minori extremitate ī cōclusione.

Quō barbara est p̄mus mo⁹ **Notādum** est 2o q ille t minus barbara nō est p̄mus modus: sꝫ illud qd signatur p illū terim barbara: vt ille sylls. omne aīal est suba: oīs hō est aīal. ḡ oīs hō est sba. et q̄libet argumentū talit̄ se hñs s̄m q̄litatē et q̄titatē p̄missaꝝ et cōclusionis: et ordinationē termioꝝ dr̄ barbara. Et ideo tot sūt p̄mi modi quot sūt argumēta ī barbara. Sꝫ q2 oīa talia argumēta silr̄ se hñt s̄m q̄litatē et q̄titatē enūciationū et ordinatōeꝫ terioꝝ: ideo reputant̄ p vno modo

Declaratio dcōꝝ. Et sicut dr̄ de barbara ita dicēdū est de q̄libet alio terio alioꝝ mōꝝ scꝫ q de mafiali signo signāt argumentū syllogisticum: et de formali signo signāt partes eius sic se habere s̄m q̄litatem et q̄titatē p̄missarū et cōclusionis: sicut vocales posite in illa dictione significant.

Quid syllogismuꝫ esse ī bar. **Notādum** est tercio q nullus sylls pprie dicit̄ esse in barbara: cū syllogismus sit barbara: q2 idē nō est in seipso. Sꝫ improprie loquendo pōt dici sylls esse in barbara: sicut significatū dicit̄ esse ī suo signo: sicut in terio signāte: et sic cū dicit̄ syllogismus est ī barbara: sensus est: syllogismus signatur p illū terminū barbara. Uel sic: syllogismus est ī barbara: hoc est: syllogismus ē argumentū ordinatū q̄tum ad p̄missas et conclusionē sicut illa dictio barbara exprimit. Et sic etiā dicēdum est de aliis modis. Unde cum dicit pe. hys. q barbara constituitur ex maiore: etc. non intelligit q barbara constituat̄ ex illis tanq̄ ex oībꝫ suis partibus: q2 etiam constituit̄ ex copula: sed intellexit q constituit̄ ex illis tanq̄ ex suis partibꝫ mafialibus p̄ncipalibꝫ ipsius syllogismi. Et eod mō dicēdū ē de aliis mōis.

Notandū est q̄rto q ad hoc q aliquis syllogismus sit bonus aliq̄ cōditiones obseruāde sunt. ¶ Prima est q in ppōne vā sit cōpleta distributio: vt videbit̄ ī logica ¶ Secūda est q non plus sumat̄ p medio in vna p̄missarū q̄ in alia: nec minus. Similiter q nō sumatur plus vel minus pro maiori extremitate vel minori in vna ppōe q̄ in alia. ¶ Tercia est: q terī teneant̄ vniuoce: eq̄ ample eque restricte et eodē modo appellare. ¶ Quarta est: q nō arguat̄ a nō distributo ad distributū ¶ Quinta est: q totū mediū ī aliqua p̄missaꝝ distribuat̄. Et iste cōdictiones sunt ḡnales et ḡnaliter obseruāde ī omni argumēto syllogistico quod fit ī modo et ī figura

Gnales cōdictōes boni sylli. Prima. Secūda. Tercia Quarta. Quinta.

Cōtra dicta p̄mo sic ar: non sequit̄ oē rōnale vel irrōnale est asinus et oīs hō est rōnalis vel irrōnalis: ḡ oīs hō est asinus. cōclusio est impossibilis: et p̄misse sunt vere vt videtur: et tn̄ ar̄ in barbara: ḡ barbara non est cōña formalis. ¶ Secūdo sic ar̄: barbara est syllogismus: ḡ nullus syllogismus est in barbara cōña tꝫ: q2 idē nō pōt esse in seipso. ¶ Tercio sic ar̄: hic non est bonus

syllogismus: omne aial ē sbã ois hō est aial: ergo ois hō est ois subã. et tñ ar in barbara vt pz p descriptionē ei⁹: ergo barbara nō est ɔña formalis

Ad primū dr distinguendo maiorē: qa maior illius sylli pōt esse vna disiūctiua: et sic ɔcedit q̄ n̄ sequit: q2 nō ar in barbara. Vel pōt esse cathegorica de disiūcto sbo: et hoc dupliciter Uno mō q̄ totū disiūctū sumat p medio et distribuat i maiori ppōe et sic negat q̄ nō sequit: cū tunc ar i barbara: s3 sicut ɔclusio est falsa, ita et maior Alio modo q̄ solū ille teri⁹ rōnale sumat p medio et solū distribuat in maoire: et sic ɔcedr q̄ nō sequit: nec ar in barbara: q2 nō obseruat scda ɔditio. ¶ Ad scdm dr: q̄ l3 syll's nō sit i barbara si capiat ille teri⁹ barbara p suo signto et psonalit in illa ppōe: tñ syll's est in barbara capiēdo illū terim barbara matialiter: sc3 p illo termio barbara et hoc fm sensū datum in tercio notabili. ¶ Ad tericū dr cōcedēdo maiorē et negādo minorē: q2 nō obseruat quarta cōditio: q2 ille teri⁹ substātia nō distribuit in maiore cū sibi nō pponat negatio nec addit sibi immediate signum vle: et tñ in ɔclusione distribuit: cū sibi immediate addit signum vle.

Celarent

Celarent. ¶ Secūdus mod⁹ cōstat ex maiore vniūsali negatiua: et minore vniūsali affirmatiua: vniūsalē negatiuā directe ɔcludētibus: vt nullū aial est lapis: ois hō est aial: ergo nullus hō est lapis. Darij. ¶ Tercius modus cōstat ex maiore vniūsali affirmatiua: et minore particulari affirmatiua: particularē affirmatiuā directe ɔcludentibus: vt

Darij.

omne aial est substātia: quidā homo est aial: ergo quidam homo est substantia. Ferio. ¶ Quartus modus ɔstat ex maiore vniūsali negatiua: et minore particulari affirmatiua: particularē negatiuā directe cōcludentibus: vt nullum aial est lapis: quidam homo est animal: ergo quidam homo nō est lapis. Baralipton

Ferio:

¶ Quintus modus ɔstat ex duabus vniuersalibus affirmatiuis: particularem affirmatiuā indirecte concludentibus: vt omne animal est substātia: omis homo est aial: ergo quedā substātia est homo Et reducitur ad primum modum prime figure p conuersionem conclusionis per accidens.

Baralipton

Quid significet ly celarent.

¶ Circa hūc textū notandū est primo: q̄ hic ɔñr autor determat de ho mō sc3 de celarēt. Unde celarēt est teri⁹ se intētionis neutri gñis de matiali signto signās argumentū syllogisticū pme figure et de formali signto signās ipsū sic se habere q̄ ad partes matiales: sicut vocales posite i celarēt exprimunt. Unde ista vocalis. a. sigāt vlem affirmatiuā et. e. vlem negatiuā: et. i. particularē affirmatiuā: et. o. particularē negatiuā. ¶ Unde textus pe. h. intelligit sic. Celarēt est argumentū syllogisticū pme figure qd ɔstituit ex maiore vli negatiua: et minore vniūsali affirmatiua. et ɔclusione vniuersali negatiua: que sequit ex illis premissis directe ɔcludendo. Exemplum satis patet in textu.

Diffio de ly celarēt

Qđ aūt talis syllogismus sit perfectus siue euidens pz. qz regulat per dici de nullo. ğ est pfectus. aňs pz: qz quicquid remōet siue negatur de sbo complete distributo: dz negari de quolz sumpto sub eo. sz ī tali sillogismo maior extremitas negat de subiecto cōplete distributo in maiori ppōe: τ minor extremitas sumit sub illo subiecto in minori ppōe. ğ maior extremitas debz negari de minori extremitate in cōclusione.

Quid significet ly darij

Notādū est scdo φ iste terminus darij: est teriͤ fe intentiōis de materiali sigāto sigñs argumētuz syllogisticū prīe figure. τ d formali sigāto sigāt ipz sic se hre quo ad suas partes ītegrales: sicut denotat per vocales in illa dictōe positas. ¶ Et intelligit sic textus. p. h. Darij est argumentū syllogisticū prime figure: qđ ꝯstituit ex maiore vl'i affirmatiua: τ minore pticulari affirmatiua: et cōclusione particulari affirmatiua: q̄ sequit ex illis duabus p̄missis directe cōcludendo. Exemplū satis patet in textu.

Diffio de ly darij.

Qđ aūt talis syllogismus sit pfectus siue euidens pz. qz regulat p dici de omi. ğ est bonus τ euidens Aňs pz: qz quicqđ dr de sbo cōplete distributo: dz dici de quolz sumpto sub eo. sz ī tali syllogismo maior extremitas p̄dicat de medio cōplete distributo in maiori ppōne τ minor extremitas sumit sub medio in minori ppōe: ğ maior extremitas dz dici de minori extremitate in conclusione.

Quid significet ly ferio

Notādū ē tertio φ iste terminus ferio ē terminus secūde intētōnis: de māli significato sigñs argumētū syllogisticū prime figure: τ de formali cōnotans eius ptes māles sic se hre sicut deno tat per vocales illius dictionis. ¶ Et dz textus. p. h. sic intelligi. Ferio est argumentū syllogisticū prime figure qđ constituit ex maiore vl'i negatiua: τ minore particulari affirmatiua: τ cōclusiōe particulari negatiua: q̄ sequitur directe ꝯcludēdo ex illis premissis. vt nullū aīal est lapis. qđā hō est aīal ğ quidā hō nō est lapis. ¶ Qđ autem iste syllogismus sit pfectꝰ τ euidēs: pz. qz regulat per dici đ nullo sicut sylls de celarent regulatꝰ est. Et non sunt plures mōi qui regulant per dici de oī: vł dici đ nullo φ illi qui sigñtur per quattuor terios priꝰ noiatos. s. barbara. celarent. darij: τ ferio ¶ Baraliptō est argumentū syllogisticū prime figure: quod ꝯstituit ex duabꝰ premissis vl'ibus affirmatiuis: ꝯclusionem particularē affirmatiuā ex illis premissis indirecte ꝯcludendo vt oē aīal est sbā: oīs hō est aīmal: ğ quedā sbā est hō. Aň iste terīnus baraliptō de materiali sigto sigāt argumētū syllogisticū prime figure: τ de formali ꝯnotat partes eiꝰ sic se hre sicut denotant tres p̄me vocales illius dictionis.

Diffio de ly baralipton.

Diffio de ly ferio

Notādū est quarto φ iste terminꝰ baralipton nō est modus: tñ sigāt modum Sed tñ ille nō est perfectus siue euidens: qz non regulat per dici de oī: cuz ad hoc φ aliqs moꝰ rꝉet p dici de oī: oz φ illud qđ dr de medio cōplete distributo in maiori ppōe: dicatur de minori extremitate in ꝯclusione: sed sic nō est in baralipton. Aň baraliptō reducitur ad barbara hoc mō Nam ad p̄missas de baraliptō seqtur ꝯclusio de barbara: ex quo premisse de baralipton τ barbara sunt synonyme siue eedē. et ad ꝯclusioné de barbara seqtur ꝯuersionē p accñs particularis affirmatiuā q̄ est ꝯclo in baraliptō. ğ illa particularis affirmatiua seqtur ad p̄missas de baralipton: per istā regulā gñalē Quicqđ seqtur ad ꝯñs bone ꝯñe: seqtur ad eius aňs. ¶ Exemplū vt ad istas p̄missas: oē aīal est sbā: τ oīs hō ē

Quō baraliptō reducit ad barbara'

aial: q̄ sunt p̄misse in baralipto et barbara siue synonime: sequitur ista ↄclusio. ois hō est sbā: per ↄn̄az de barbara. et ad istā ↄclusionē omīs hō est sbā: sequitur ista particularis affirmatiua: quedā sbā est hō. per ↄuersionē per accn̄s vlis affirmatiue. ergo illa particularis affirmatiua sequit̄ ad duas premissas que sunt p̄misse in baralipton per istā regulā: quicqd ꝛc.

Cōtra dicta ar̄ p̄mo sic. non sequit̄ nullū viuū, quod est: est mortuum: ois hō ē viuus. ergo nullus hō est mortuus. et tn̄ ar̄ in celarēt. ḡ ↄn̄a in celarent non est bona. ¶ Scdo sic ar̄. nō sequit̄: cuiuslibet homis asinus currit: brunell⁹ est hoīs asinus. ḡ brunellus currit. qꝛ in aliq̄ casu ↄclusio est fl̄ā vbi p̄misse sunt vere: ꝛ tn̄ ar̄ in darij. ḡ ↄn̄a i darij non est bona. ¶ Tertio sic ar̄. non sequitur. nullū mortuū est viuū: et aliquis hō est mortu⁹. ḡ aliqs hō non est viuus. cū p̄misse sint vere et ↄclusio fl̄ā. et tn̄ ar̄ in ferio. ḡ ↄn̄a in ferio non valet.

Ad primū dr̄ negādo minorē: qꝛ nō obseruant̄ tres ↄditiones prius posite: qꝛ teri non stant eque ample: ex quo iste teri⁹ hō in minore solū distribuit̄ ꝓ p̄ntibus: ꝛ in ↄclusione ꝓ p̄ntibus ꝛ preteritis ¶ Ad scdꝫ dr̄ concedendo maiorē ꝛ negando minorē. qꝛ nō obseruat̄ secunda cōditio: qꝛ iste teri⁹ asinus in maiore non est pars medij: ꝛ tn̄ ponit̄ i minore tanq̄ pars medij. ¶ Ad tercium dr̄ negando minorē. qꝛ non obseruat̄ tertia conditio: qꝛ hō stat i minore tam ꝓ p̄ntibus q̄ preteritis: et in conclusione ꝓ p̄ntib⁹ tm̄. ꝛ sic ar̄ a magis amplo ad minus amplum.

¶ Celantes Sextus modus constat ex maiore vli negatiua: ꝛ minore vli affirmatiua: vl'em negatiuā indirecte concludentibus: vt nullū aial est lapis: ois hō est aial. ergo nullus lapis est hō. Et reducit̄ ad secundū modū prime figure: conclusione conuersa simpliciter. ¶ Dabitis. Septimus mod⁹ ↄstat ex maiore vli affirmatiua: et minore ꝑticulari affirmatiua: particularē affirmatiuā indirecte cōcludentibus. vt oē aial ē sbā quidā hō est aial. ergo q̄dāꝫ sbā est hō. Et reducit̄ ad tertiū modū prime figure: conclusione cōuersa simpliciter. ¶ Fapesmo. Octauus modus ↄstat ex maiore vl'i affirmatiua: ꝛ minore vli negatiua: particularē negatiuā indirecte ↄcludentib⁹: vt omne aial est sbā: null⁹ lapis est aial: ergo quedā sbā non est lapis. Et reducit̄ ad quartū modū prime figure: maiore conuersa per accn̄s: et minore simpl'r: ꝛ ꝑ transpōem premissarū. ¶ Frisesomorū Nonus mod⁹ ↄstat ex maiore ꝑticulari affirmatiua: ꝛ minore vli negatiua: ꝑticularē negatiuaꝫ indirecte ↄcludentib⁹. vt qdā aial est sbā: null⁹ lapis est aial. ergo q̄dā sbā nō ē lapis Et reducit̄ iste modus ad q̄rtū modū prīe figure: maiore et minore ↄuersis simpl'r: et ꝑ transpōnem premissarum.

¶ Circa hunc textū notādū est p̄

mo q̄ h̄ ꝯñr autor ponit sextū modū.sc3 celantes. ⁊ d3 textus sic intelligi. Celantes est sill's prime figure:in quo ex maiore vlī negatīa ⁊ minore vlī affirmatiua:infertur ꝯclusio vlis negatiua indirecte cōcludendo:vt nullū aīal est lapis:⁊ ois hō est aīal.ḡ nullus lapis ē hō ¶ Et ostendiẛ illa ꝯña eē bona et formalis p ꝯñam de celarent: ⁊ p ꝯuersionē simplicē ꝯclusionis d̄ celarent hoc mō. Nam ad p̄missas de celantes.s. nullū aīal est lapis: et ois hō est aīal.seqtur ꝯclusio de celarent.s.nullus hō est lapis.ex q̄ p̄misse de celantes sunt eedēvel synonyme cū p̄missis de celarēt.⁊ ad ꝯclusionē de celarent.s.null⁹ hō ē lapis:seqtur ꝯclusio de celantes. sc3 nullus lapis est hō per ꝯuersionem simplicē.ḡ de p̄ mo ad vltimū bñ seqtur.nullū aīal ē lapis: ⁊ ois homo est aīal.ḡ nullus lapis ē hō tenet ꝯña per illā regulā prius allegatā.s. q̄cq̄d sequitur ad ꝯñs bone ꝯñe:seqtur ad añs eiusdem. ¶ Q̄d aūt celantes d3 reduci ad celarēt:hoc sigt illa lr̄a c.⁊ q̄ debeat reduci per ꝯuersionē simplice3 ꝯcl'ois de celarēt:hoc sigt illa lr̄a s

Diffīo de ly celarēt

Notādū est scd̄o q̄ dabitis est syll's p'ie figure:in q̄ ex maiore vlī affir.⁊ minore pti.affir. infertur cōclusio partic. affirmatiua indirecte ꝯcludendo. ¶ Et reduciẛ iste modus ad darij hoc mō.Nam ad istas p̄missas de dabitis.s.oē aīal est sbā: ⁊ q̄dā hō est aīal.q̄ sunt eedē siue synonyme cum p̄missis de darij.seqtur ꝯclusio de darij.s.quidā hō est sbā. per ꝯñam de darij.⁊ vltra sequiẛ.quidā hō est sbā.ḡ quedā subā est hō p ꝯuersionē simplicē particl'aris affirmatiue.ergo de p̄mo ad vltimū bñ sequiẛ:oē aīal est subā:⁊ quidā homo est aīal.ḡ quedā subā est hō. per illā rl'am cōem.s.quicq̄d sequitur ad ꝯñs.⁊c. ¶ Q̄d aūt dabitis reducaẛ ad darij: hoc denotat illa

Diffio de dabitis

lr̄a d. et q̄ ꝯclusio debeat cōuerti simplr̄ qñ ostendiẛ ꝯña de dabitis esse bona:hoc denotat illa lr̄a posita postvltimamvocalem.

Notādum est tertio q̄ fapesmo est syllogismus prime figure: in quo ex maiore vlī affirmatiua:⁊ minore vlī negatiua:inferẛ conclusio particularis negatiua indirecte concludendo. ¶ Et reducitur fapesmo ad ferio perꝯuersionē p accñs maioris:⁊ per ꝯuersionē minoris simplr̄:⁊ per transpōem p̄missarū hoc est ponendo ꝯuertentē maioris de fapesmo p minori de ferio: ⁊ conuertētē minoris de fapesmo p maiore de ferio. ¶ Exemplū:vt ad istas p̄missas de fapesmo: oīe aīal est sbā:⁊ null⁹ lapis est aīal:sequunẛ ille due p̄misse de ferio.nullū aīal est lapis.⁊ quedā sbā ē aīal et tenet illa ꝯña per ꝯuersionē per accñs maioris: et p ꝯuersionē simplicē minoris de fapesmo:⁊ p trāspōem premissarū et vltra seqtur: nullū aīal est lapis.⁊ quedā subā ē aīal.ḡ quedam subā non est lapis. per ꝯñam de ferio.ḡ de primo ad vltimū seqtur:oīe aīal est sbā:et nullus lapis est aīal: ergo queda3 sbā non est lapis.tenet ꝯña p ista3 regulā:q̄cq̄d seqtur ad ꝯñs.⁊c. ¶ Añ ista lr̄a.f. denotat q̄ fapesmo d3 reduci ad ferio Et illa lr̄a p posita post primā vocalē denotat q̄ maior d3 conuerti per accñs.Et illa lr̄a s.posita post secundā vocale3 denotat q̄ minor d3 ꝯuerti simplr̄ Et illa lr̄a m. denotat q̄ deb3 fieri transpō p̄missarum. ¶ Añ v̄sus. Simplr̄ verti vult s.p.vero p acci. M vult transponi.c.per ipossibile

Diffio de fapesmo.

Notādū est quarto (duci q̄ iste textus sic intelligitur Frisesomorū est syllogismus:in quo ex maiore particulari affi'atiua:⁊ minore vlī negatiua: seqtur ꝯcl'o particularis negatiua indirecte ꝯcludendo ¶ Et reduci

Diffio de frisesomorum.

tur ad ferio p ɔuersionē simplicē maioris et minoris: ⁊ p transpōeȝ pmissaꝝ: puta ad istas duas pmissas de frisesomoꝝ: quoddā aīal est sbā: ⁊ null⁹ lapis est aīal: sequūtur iste due ꝓpōes q̄ sunt pmisse de ferio. s. nullū aīal est lapis. ⁊ q̄dā sbā est aīal. Et teneȝ ɔña per ɔuersiōeȝ simplicē maioris: ⁊ silr minoris. ⁊ vltra seq̄tur: nullū aīal est lapis ⁊ quedā sbā est aīal. g̃ q̄dā sbā nō est lapis: p ɔñaȝ de ferio. g̃ ð pmo ad vltimū seq̄tur: quoddā aīal ē subā ⁊ nullus lapis est aīal. g̃ quedam sbā nō est lapis. ɔña tȝ per istaȝ regulam. Quicq̄d sequitur. ⁊c.

Contra dicta arguitur pmo sic. non seq̄tur: om̄e aīal sbā nō est. ⁊ om̄is hō est aīal. g̃ nulla subā est hō. ⁊ tn̄ aꝛ in celātes. g̃ celātes non est ɔña formalis. ¶ Scd̄o sic aꝛ: nō sequiꝛ. alicuius spēi oē indiuiduū est asinus. sor est indiuiduū alicui⁹ spēi. ergo asinus est sor. ⁊ tn̄ aꝛ in dabitis. g̃ non est ɔña formalis. ¶ Tertio sic aꝛ. non sequitur: oē rōale ē risibile. oīs hō rōalis nō est. g̃ risibile non est hō. ⁊ tn̄ aꝛ in fapesmo. g̃ fapesmo nō ē ɔña formalis.

Ad pmū dr̄ negādo minorē: q2 ibi nō obſuatur quarta ɔditio gn̄alis: q2 iste teri⁹ sbā in maiore nō distribuitur: cū sibi nō preponiꝛ negatio: nec sibi addiꝛ signū vl'e imediate: ⁊ tn̄ in ɔclōne distribuiꝛ: cū sibi p̄poniꝛ negatio vl' sibi imediate addaꝛ signū vl'e negatiuū. ¶ Ad sm dr̄ negando minorē: q2 ibi nō obſuaꝛ secūda ɔditio gn̄alis: q2 ille genitiu⁹ spēi nō poniꝛ in maiore tāq̄ pars medij: ⁊ tn̄ in minore ponitur tāq̄ ps medij: ⁊ sic pl⁹ poniꝛ in minore p medio q̄ ponebaꝛ in maiore. ¶ Ad tertiū dr̄ negando minorē: q2 in fapesmo mioꝛ dȝ esse de mō loquendi ɔsuetoꝛita q̄ mediuȝ distribuiꝛ in minore ꝓpōe: modo non est sic in isto syllogismo.

Equitur de secunda figura: cui⁹ tales dātur regule. ¶ Prima In secūda figura maiore ex istente pticulari nihil seq̄tur ¶ Secunda. in secunda figura ex puris affirmatis nichil seq̄tur. ¶ Tercia. in secūda figura sp ɔcluditur negatiue. — Re spāles secunde figure — Prima — Secūda — Tercia

¶ Circa hunc textū notandū ē pmo q̄ hic ɔñr autoꝛ deteriat de sa figura: de q̄ dictū est pri⁹ quid ipa sit. nunc aūt de ea danꝛ tales regule. ¶ Quarū prima sic intelligiꝛ. Maiore exn̄te particulari in scd̄a figura nichil sequiꝛ directe ɔcludendo: dūmō añs non sit formaliꝛ impossibile: ⁊ dūmō nō caueaꝛ q̄ nō arguaꝛ a n̄ distributo ad distributū. ¶ Dr̄ notanꝛ directe ɔcludēdo q2 indirecte ɔcludēdo bn̄ aliq̄d seq̄tur. vt pȝ arguēdo in frisesomoꝝ ¶ Dr̄ notanꝛ dūmō añs nō sit. ⁊c q2 si eēt formaliꝛ impossibile bn̄ sequereꝛ: cū ad ipossibile seq̄tur quodlȝ ¶ Dr̄ notanꝛ dūmō no caueaꝛ q̄ nō arguaꝛ a n̄ distributo ad distributū: q2 cū hoc caueꝛ ⁊ obſuantur ꝓprietates terioꝝ ⁊ ɔditiones ponitur: bene sequitur aliquid. — Intel. prime regule

Notādū est sc̄do q̄ cā huius rē ē ista. q2 alias mediū in scd̄a figura i nulla pmissarū distribuereꝛ: vel argueret a nō distributo ad distributū: qd̄ est incōueniēs. q2 maioꝛ exn̄te pticlari in scd̄a figura. vel ambe pmisse eēnt affirmatiue: ⁊ sic mediū i nulla pmissarū distribuereꝛ: cū eēt pdicatū ꝓpōis affirmatiue cui nō p̄poiꝛ negatio: nec addiꝛ imediate signū vniuersale. Vel vna premissarum esset affirmatiua ⁊ alia negatiua. ⁊ sic argueret a n̄ distributo ad distrib q2 maioꝛ extremitas n̄ distribuiꝛ i ma — Rō prime regule

 roze. ex q̄ est sbiꝫ ꝓpõis pticular: ꝛ tñ distribueref i ꝯclusiõe: cũ eẽt p̄dicatũ enũciatõis negatiue: ex q̄ ꝯclusio eẽt negatiua si aliq̄ p̄missa rũ fuerit negatiua. Exemplũ vt sic arguẽdo: aial est hõ: nullus asinus est hõ: ḡ asinus non est aial. in isto syllõ iste teri⁹ aial i maiori ꝓpõne nõ distribuit: ꝛ tñ i ꝯclusiõe distri buit: ex q̄ seqꝛ negationẽ negantẽ

Intell. se cũde rl'e.

Notãdũ est tercio ꝙ ꝓa regula dꝫ sic intelligi. In scda figura ex p̄missis affirmatiuis: nõ sequit ꝯclusio syllogistice. dũmodo mediũ i nulla p̄missarũ distribuat: aut singularisef: aut cũ relatiuo idẽtitatꝭ i minore sumat. ¶ Df notãter dũmodo mediũ. ꝛc. qꝛ si mediũ distribueref aliqd seqref: vt sic arguẽdo: ois hõ est oĩe aial: ꝛ oĩe risibile est aial. ḡ oĩe risibile est hõ. Df notãter ꝙ nõ singularisef: qꝛ si mediũ esset teri⁹ singularꝭ: vel teri⁹ cõis sũpt⁹ cũ ꝓnoĩe demõstratiuo p̄mitiue spẽi eiusdẽ casus cũ eo: tunc bñ sequeref aliqd. Exẽplũ vbi mediũ ẽ teri⁹ singularis: vt oĩe aial ẽ sor: ꝛ ois hõ est sortes: ḡ ois hõ est aial Exẽplũ vbi mediũ sumit cũ ꝓnoĩe demõstratiuo p̄mitiue spẽi: vt ois hõ est istud aial: et oĩe risibile est istud aial: ḡ oĩe risibile est hõ. Df notãter dũmodo nõ sumat cũ relatiuo idẽtitatꝭ i minore: qꝛ si sic tũc bñ valeret ꝯña: vt pꝫ sic arguendo ois hõ est aial: ꝛ ois asinus est idẽ

Rõ regl'e

aial: ḡ asinus est hõ. ¶ Rõ huius rl'e est ista: si ambe p̄misse sint affirmatiue: tũc mediũ i nulla p̄missaꝝ distribueref: ex q̄ est p̄dicatũ i ambabus p̄missis affirmatiuis: ꝛ sibi nõ preponit negatio: nec signũ vl'e immediate. ꝛ tũc si mediũ nõ distribueref in p̄missis ipsũ posit vniri cũ extremitatib⁹ ꝓ diuersis sig̃tis ei⁹ in premissis: absq; hoc ꝙ iste extremitates vniant inter se i ꝯclusione. Exemplũ vt nõ sequit: ois hõ est aial: ꝛ ois asinus ẽ aial: ḡ asin⁹ est hõ. qꝛ ex quo ille teri⁹ nõ distribuit: ideo vnit cũ extremitatibus ꝓ diuersis sig̃tis eius: et sic nõ oꝫ ꝙ extremitates vñe et affirmatiue vniant inter se in ꝯclusione.

Notãdũ est q̄rto ꝙ tercia regula dꝫ sic intelligi. In scda figura nunꝙ ꝯclusio est affirmatiua: dũmodo mediũ in nulla p̄missaꝝ distribuat singularisetur aut cũ relatio idẽtitatis in minore ꝓpõe sumat. ¶ Df notanter dũmodo mediũ i nulla p̄missarũ distribuat singularisef aut cuꝫ relatiuo idẽtitatis sumat eisdẽ de causis sicut dictũ est i notabili p̄cedẽti. ¶ Et ratio huius regule est ista qꝛ (vt dicit regula p̄cedens) oꝫ vnã p̄missaꝝ esse negatiuã in scda figura: et si vna p̄missaꝝ sit negatiua: oꝫ ꝯclusionẽ esse negatiuã vt pꝫ p regulã ḡnalẽ p̄us positã. ḡ in ꝓa figura nunꝙ sequit cõclusio affirmatiua. Etiã ꝯclusio affirmatiua nõ sequit nisi ex ambabꝫ p̄missis affirmatiuis. sꝫ i ꝓa figura ãbe premisse ñ possũt esse affirmatiue (vt dicit regula p̄cedens) ḡ ꝯclusio ꝓe figure nõ põt esse affirmatiua

Intel ter. cie regl'e. | Rõ regl'e

Contra dicta p̄mo sic ar: Bñ sequit. aial nõ est asinus: ꝛ oĩe rudibile est asinus: ḡ quoddã aial nõ est rudibile. et tñ ar a maiore particulari in ꝓa figura: ḡ male dictũ est ꝙ in ꝓa figura maiore existẽte particulari nichil sequit ¶ Scdo sic ar: bene seqtur: omis sol est iste sol: et ois lucidissimus planeta est iste sol: ḡ ois lucidissimus planeta est sol. et tñ ar ex puris affirmatiuis in scda figura: ḡ male dictũ est ꝙ ex puris affirmatiuis i ꝓa figura nichil sequit. ¶ Tercio sic ar: bñ sequit: ois hõ est aial: et omnis asinus est idem aial: ḡ ois asinus est aial: et tñ affirmatiue cõcludit in scda figura. ergo male dictũ est ꝙ in secunda figura nunꝙ conclusio debet esse affirmatiua

Ad primũ dr ꝙ regula intelligit dũmõ concludat directe. mõ ĩ pdicto argumento concludit indirecte.
¶ Ad scdm dr ꝙ secũda regula itelligit dũmõ mediũ non singulariter sumatur ¶ Ad tertiũ dr ꝙ tertia regula intelligit dũmõ mediũ non sumat cũ relatiuo idẽtitatis in minori ꝓpõe: qđ nõ fit ĩ pdicto argumento.

Cesare ¶ Secunda figura quatuor hȝ modos ¶ Cesare. Prim⁹ modus constat ex maiore vl'i negatiua: et minore vl'i affirmatiua: vl'em negatiuã directe concludentibus. vt null⁹ lapis est aial: ois hõ est aial. ergo nullus homo est lapis. Et reducitur iste modus ad secundũ modũ prime figure maiore conuersa simpliciter.

Cãestres ¶ Camestres. Secund⁹ modus constat ex maiore vl'i affirmatiua: ⁊ minore vl'i negatiua: vl'em nagatiuã directe ꝯcludentibus: vt ois homo est aial: nulllus lapis est aial ergo nullus lapis est homo. Et reducit iste modus ad secundũ modũ pme figure: minore et conclusione cõuersis simplr: et per transpõem premissarũ.

Festino ¶ Festino. Tertius modus canstat ex maiore vl'i negatiua: et minore particlãri affirmatiua: particularẽ negatiuã directe concludẽtib⁹: vt nullus lapis est aial. qdã homo ẽ aial. ergo quidã hõ non est lapis. Et reducit iste modus ad quartũ modũ prime figure: maiore conuersa simpliciter.

¶ Circa hunc textũ notandũ est pmo ꝙ iste textus sic intelligitur: Quattuor sũt teri cões: non coincidentes in signdo: sm suas rõnes fofales oẽs syllogismos scde figure directe concludẽdo signtes. Et hoc capiendo syllogismũ ꝓ pmiss tm. Et sunt isti quattuor teri, celare, camestres, festino, ⁊ baroco. — Qui mõi scde figure: ⁊ q̃ ĩ mõ pficiuntur

Un syllogismi secũde figure ñ sũt euidẽtes: qꝛ non regulant imediate per dici de oi: vel dici de nullo. sed fiũt euidentes p sillõs prime figure. Uñ cesare ⁊ camestres reducunt ad celarẽt. ⁊ hoc denotat ista lra c. et festino reducit ad ferio. ⁊ hoc denotat ista lra f. ⁊ baroco reducit ad barbara per impossibile ⁊ hoc denotat ista lra b. s. ꝙ reducitur ad barbara. ⁊ illa lra c. q̃ ñ ponitur in pncipio dictõis: sȝ in fine denotat reduci per impossibile.

Notãdum est secũdo ꝙ Cesare ẽ syllogismus scde figure: ĩ quo ex maiore vl'i negatiua: ⁊ minore vl'i affirmatiua: seqtur ꝯclusio vlis negatiua directe ꝯcludendo. Et reducit ad celarẽt. Nam ad pmissas de cesare sequũtur pmisse de celarẽt: p ꝯuersionẽ simplicẽ maioris de cesare. ⁊ ad pmissas de celarent seqtur ꝯclusio vlis negatiua. g vlis negatiua cõclusio seqtur ad pmissas de cesare. — Diffio de ly cesare.

¶ Exemplũ: vt ad istas duas pmissas de cesare. s. null⁹ lapis est aial: ⁊ ois hõ est aial. sequũtur iste due pmisse de celarent. scȝ nullũ aial est lapis: ⁊ ois hõ ẽ aial ⁊ tȝ ista ꝯña per ꝯuersionẽ simplicẽ maioris. ⁊ vltra seqtur: nullum aial est lapis: ⁊ ois hõ est aial. g nullus hõ est lapis p ꝯñaȝ de celarẽt g bñ seqtur nullus lapis est aial. ⁊ ois hõ est aial. g nullus hõ ẽ lapis per illã regulã cõem Quicqd seqt

ad ꝯñs bõe ꝯñe ēt ad ei⁹ añs seqꝛ.

Notādū ē tertio q̄ iste tert⁹ camestres secūd⁹ modus sic itelligit̄. Camestres est syllõs: i q̄ ex maiore vlī affirmatiā ⁊ minore vlī negatiā īferꝛ directe ꝯcludēdo ꝯclusio vlis negatiā. Et reducit̄ ad celarēt ꝑ ꝯūsionē sipli cē miorꝭ ð camestres: ⁊ ꝑ trāspõez ꝑmissaꝝ ⁊ ꝑ ꝯuersionē simplicē cō clusionis de celarēt. Exēplū: vt ad istas ꝑmissas de camestres oīs hō ē aīal: ⁊ nullus lapis ē aīal: sequū tur iste due ꝑmisse de celarent scꝫ nullū aīal ē lapis: ⁊ oīs hō est aīal ꝑ ꝯuersionē simplicē mioris de ca mestres: et ꝑ trāspõez ꝑmissaꝝ. et seqꝛ vltra: nullū aīal ē lapis. ⁊ oīs hō ē aīal. ergo null⁹ homo est lapis: ꝑ ꝯñaz de celarēt. et vltra seqꝛ null⁹ hō ē lapis: ergo nullus lapis est hō: ꝑ ꝯuersionē simplicez vlis negatiē ergo de ꝑmo ad vltim̄ bñ seqꝛ. oīs hō ē aīal: ⁊ nullus lapis ē aīal. ergo nullus lapis ē hō. tꝫ ꝯña per rīaz ꝑus dictam: quicq̄d sequitur ad ꝯñs ⁊c. Vñ illa lrā s. posita post secūdā vo calē de camestres denotat q̄ mior de camestres dꝫ cōuerti simplr̄ qñ camestres reducit̄ ad celarent. Et illa lrā m. denotat q̄ dꝫ fieri trans pō ꝑmissaꝝ: hoc ē q̄ cōuertēs mio ris de camestres dꝫ sumi ꝓ maiori de celarēt. et maior de camestres ꝓ miore de celarent. Sed illa lrā s. posita post tertiā vocalē denotat q̄ cōclusio de celarēt dꝫ ꝯuerti si plr̄: qñ perficit̄ syllõs ð camestres

Diffīo de camestres

Notādū ē quarto q̄ festio ē syllõs scd̄e figu re in q̄ ex maiore vlī negatiā ⁊ mi nore ꝑticulari affirmatiā: īferꝛ cō clusio particularꝭ negatiā directe ꝯcludēdo. Et reducit̄ ad ferio ꝑ ꝯ uersionē simplicē maioris de festi no. ¶ Exēplū vt ad istas ꝑdictas de festino scꝫ nullus lapis est aīal ⁊ q̄dā hō ē aīal: sequūtur ꝑmisse ð ferio. scilꝫ. nullū animal est lapis. et quidā hō est aīal. per conuersio nē simplicē maioris ð festino. ⁊ vl tra seqꝛ. nullū aīal ē lapis: ⁊ quid hō ē aīal. ergo q̄dā hō nō ē lapis. per ꝯñam de ferio. ergo de ꝑmo ad vltim bñ sequitur: nullus lapis ē aīal: et q̄ dā hō ē aīal. ergo q̄dā hō nō ē lapis. ꝑ rīaz cōem. s. Quicq̄d sequitur ⁊c.

Diffīo de festino

Contra dicta sic primo arꝛ non sequitur: cu iuslibet ꝯdictōis altera pars ē vera et nullū falsū est verū ergo nullū falsū ē cōtradictōis altera pars: ⁊ tñ arꝛ in camestres. ergo camestres nō ē cō sequentia formalis. ¶ Scd̄o sic arꝛ nō sequit̄. nullū q̄scens currit: cu iuslꝫ hoīs asinus currit. ergo nullius hoīs asinus ē q̄scens cuꝫ in casu possibili añs põt esse verū: et ꝯñs falsū. et tñ arꝛ in cesare: ergo ꝯña de ce sare nō ē ꝯña formalis ¶ Tertio sic arꝛ. non sequitur. nullū aīal qð est: est gñandū: et aliq̄s hō ē gñan dus. ergo aliq̄s hō nō ē aīal: et tñ arꝛ ī festino. ergo festino nō ē ꝯña formalis.

Ad primū dicitur negā do minorem. quia non obseruat̄ generalis ꝯdi tio ex parte illi⁹ termī pꝫ: q2 in ma iore nō distribuit̄: ⁊ tñ ī cōclusione distribuit̄. ¶ Ad scd̄m dꝫ silr̄ ne gādo miorē: q2 ibi non obſuatur quarta conditio ex parte illi⁹ termī asinus: q̄ in minore non distribuit̄ ⁊ tamē in ꝯclusiōe distribuitur. ¶ Ad tertiū dr̄ negando minorez q2 nō obſuatur quarta ꝯditio ex ꝑ te illius termī hō: q̄ in miore stat tā ꝓ pñtibus q̄ꝫ ꝓ futuris: ⁊ in ꝯclu sione solū stat pro presentibus.

¶ Baroco. Quartus mod⁹ constat ex maiore vlī affirma tiua: ⁊ minore ꝑticulari nega tiua: ꝑticularē negatiuā dire cte ꝯcludentibus: vt oīs hō est aīal: quidā lapis nō ē ani mal. ergo q̄dā lapis nō ē hō Et reducit̄ ad primū modū

Baroco.

Quid re-ducere p i-possibile. prime figure per impossibile ¶ Reducere aut p impossibile est ex opposito conclusiōis cū altera pmissar: inferre oppositū alterius premisse. Sumatur eni oppositū pclusiōnis.s.ois lapis est hō: cū maiore huius quarti.s.cum ista ois hō est aial. et arguat sic: ois hō est aial: omis lapis ē homo. ergo ois lapis ē aial.

Diffio de ly baroco ¶ Circa hūc textū notādū est primo q iste textus sic intelligitur. Baroco est syllogismus: in quo ex maiore vniuersali affirmatiua: et minore particulari negatiua: infertur conclusio particularis negatiua directe concludēdo. Et reducit baroco ad barbara Nō p pūsionē q: si reduceretur per conuersionē: hoc esset per cōuersionē maioris: minoris: vel conclusionis. Non duobus vltimis modis: q: nec mior: nec pclusio conuertuntur in terminis: exq sunt particulares negatiue. Nec potest dici pmū. q: cōuertens maioris que est particularis affirmatiua sumeret p premissa cū minore de baroco: qd nō pōt eē q: tunc argueret ex pmissis particularibus: qd est p regulā gnalem Uñ q baroco reducatur ad barbara sigt illa lra b. Sed q reducatur per impossibile hoc sigāt illa littera.c. posita circa finem.

Quid re-ducē per impossibile Notandū est secūdo q reducere vnū modum ad alium per impossibile: est arguere ex opposito conclusionis cōtrario vel contradictorio: cū vna premissarum: inferendo oppositū contrarium vel contradictorium alterius premisse. z ista reductio p impossibile valet ad ostendendū q psequentia sit bona. vel q due cōtradictorie sint simul vere. ¶ Uñ baroco sic reducitur ad barbara: si aliquis negaret istā psequētiā in baroco: omnis hō est animal: et quidā lapis nō est animal. g qdam lapis non est homo. hoc essz ex eo q premisse possunt cēvere et pclusio falsa. z tunc si cōclusio ē fīā sua contradictoria est vera. et tunc vlterius ex opposito contradictorio conclusionis de baroco sumpto p minore de barbara: et maiore de baroco sumpto pro maiore de barbara. arguitur sic in barbara. ois homo est animal. omnis lapis est homo. ergo omnis lapis est aīmal premisse sūt vere apud illū qui negat consequentiā de baroco. g conclusio debet esse vera. cum ex vero non sequatur nisi verum. z ista quidam lapis non est animal: que ē cōtradictoria illi⁹ conclusionis. scilz ois lapis est animal. est vera apud illū qui negat consequentiam de baroco. et sic due cōtradictorie erunt simul vere. vel psequentia de baroco est bōa z formalis pña.

Notandū est tertio q nō solū iste modus baroco reducit ad pmā figurā p impossibile: sed etiā qlz alius mod⁹ scde figure. Uñ modus scde figure reducit ad illū modū pme figure in quo opposita cōtradictoria cōclusionis modi scde figure pōt eē minor: vt cesare reducit ad ferio. q: opposita cōtradictoria pclusionis de cesare pōt eē mior in ferio Et camestres reducit ad darij: z festio ad celarēt: z baroco ad barbara. ¶ Silr mōi vles secūde figure pñt reduci ad primā figurā sumēdo oppositum cōtrariū pclusionis sylli secūde figure p miore ī pma figura: et īferēdo ī pma figura oppositū cōtrariū mioris sylli secūde figure. et sic cesare reducit ad celarēt. et camestres ad barbara. Rta vlis p modis fe figure.

Notandū est quarto q reducēdo mōs fe figure ad pmā illa pmissa q est maior ī fa figura dz eē maior ī pria: z Expōsitio Seruat maiorem. zc.

minor dz variari. Causa huius est q: illud qđ p̄dicat̄ ī ɔclusione ſe fi gure: ꝛ ſimilr̄ ī oppoſita ɔ̄dictoria illi⁹ ɔclusionis: ſubijcit̄ in maiori ſe figure. modo talis diſpō terioꝝ ſm ſubiectionē ꝛ p̄dicationē reqri tur ī p̄ma figura. iō maior ſe figu re dz fieri maior in p̄ma figura. et oppoſita ɔ̄dictoria illi⁹ ɔclusionis vel ɔ̄ria dz fieri minor Sz reducēdo mōs tcie figure ad p̄mā figurā. dz manere minor: ꝛ dz mutari maior Un̄ vs⁹. ¶ Seruat maiorē: variat qꝫ ſcđa minorē. Tercia maiorē va riat: ſeruatqꝫ minorem.

Cōtra dicta p̄mo ſic ar̄ nō ſequit̄: oīs hō eſt aīal: et om̄e riſibile non eſt om̄e aīal. ḡ riſibile nō eſt hō: et tn̄ ar̄ ī baroco vt pꝫ ꝑ deſcriptionē ei⁹: ḡ baroco non eſt ɔ̄ña formalis ¶ Scđo ſic ar̄: non ſequit̄ oīs hō vel aſinus eſt aſinus: et riſibile nō eſt aſinus. ḡ riſibile non eſt hō vel aſinus: et tn̄ ar̄ in baraco: ḡ baro co nō eſt ɔ̄ña formalis. ¶ Tercio ſic ar̄: illud argumētū qđ reducit̄ ad aliud eſt imperfectū: ſꝫ baroco nō eſt argumentū imꝑfectū: ḡ nō dz reduci ad barbara Minor pꝫ q: nichil ſibi deficit de requiſitis ad hoc ꝙ aliqđ argumentū ſit ſyllūs.

Ad p̄imū dr̄ negādo mi norē: q: ibi nō obſeruat̄ quarta ɔditio: ſed dz re moueri a minore illud ſignū om̄e. ¶ Ad ſcđm dr̄ diſtinguēdo maio rem. eo ꝙ illa diſiūctio vel pōt diun gere inter ꝓpōes: ꝛ ſic ɔcedit̄ ma ior: et negat̄ minor. Uel pōt diūge re inter terios: et hoc dupl̄r. q: vel hoc totū diſiunctū diſtribuit̄: ꝛ ſic negat̄ maior ꝛ ɔcedit̄ minor. Uel ſolū ps diſiūcti diſtribuit̄: ꝛ ſic ne gat̄ maior ꝛ ɔcedit minor. q: ibi n̄ obſeruat̄ quarta ɔditio ex p̄te illi us teri aſinus q̄ nō diſtribuit̄ ī ma iori ꝓpōe: et tn̄ diſtribuit̄ ī ɔcluſi one ¶ Ad terciū dr̄: ꝙ dupl̄r aliqs ſyllūs dr̄ imꝑfectus. Uno mō q: ſi bi deficit aliqđ qđ reqrit̄ ad hoc ꝙ ſit ſyllūs. puta vna ꝓpō: ꝛ ſic cō cedit̄ maior Alio mō q: n̄ ē euidēs ex q̄ immediate nō regulat̄ ꝑ dici de oī vel ꝑ dici de nullo: ꝛ ſic nega tur minor imo oēs modi ſe figure ꝛ tercie ſūt iſto modo imꝑfecti.

Sequitur de tertia fi gura cuius tales dā tur regule. Prima in tcia figura minore exñte ne gatia nichil ſequit̄. Secūda In tertia figura cōcluſio dz eſſe particularis. ¶ Tertia fi gura ſex hꝫ modos. ¶ Da rapti. Prim⁹ modus cōſtat ex vniuerſali affirmatiua ma iore: ꝛ vl̄i affirmatia minore particularē affirmatiuā con cludētib⁹ directe. vt oīs hō eſt ſubſtantia. omnis homo eſt aīal. ergo quoddā aīal eſt ſubſtātia. Et reducit̄ ad terti um modū p̄me figure: mino re conuerſa per accidēs ¶ Fe lapton. Secundus modus conſtat ex vniuerſali negati ua maiore: et vniuerſali affir matiua minore: particularē negatiuam directe concludē tibus. vt nullus homo eſt la pis: omnis homo eſt aīal. er go quoddā aīal non eſt lapis Et reducitur ad quartū mo dum prime figure: minore conuerſa per accidens

¶ Circa hūc textū notādū ē p̄mo ꝙ hic ɔ̄ñr autor determiat de tertia figura ponendo duas r̄las ſ p̄ales. Quaꝝ p̄ma dz ſic intelligi Minore exñte negatia nihil ſeqt̄ ſillogiſti

Re ſpēāles tercie figure: Prim⁹.

Scđa.

Darapti.

Felaptō.

Intel. pri me regle

ce ĩ tertia figura: nisi arguat̃ ĩ oppositis et nisi caueat̃ q̃ nõ arguat̃ a nõ distributo ad distributũ. ¶ Dr̃ notant̃ nisi arguat̃: q2 qñ aꝛ ex oppositis tũc bñ sequit̃ aliq̃d. cu3 ad ĩpossibile formalit̃ seq̃t̃ q̃dl3 ¶ Dr̃ notãt̃ nisi caueat̃ ꝛc̃. q2 qñ cauetur tũc bñ sequit̃ aliq̃d. ¶ Rõ huius regule ē ista: q2 si minor ē negatiua o3 maior ē eē affirmatiua3 q2 ex puris negatiuis nihil seq̃t̃. ꝛ si maior ē affirmatiua: tũc maior extremitas q̃ ibi p̃dicat̃ nõ distribuit̃ in maiore ꝛ tñ in cõclusione distribueret̃: q2 si minor est negatiua: oportet cõclusionē esse negatiuam per primã regulam generalem: sc3 si vna premissaꝝ est negatiua conclusio erit negatiua ꝛ si cõclusio est negatiua tũc p̃dicatũ eius q̃d ē maior extremitas distribueret̃. cũ d3 se tenere a parte p̃dicati directe ↄcludẽdo. ꝛ sic argueret̃ a non distributo ad distributum.

Rõ regu

Notãdũ est scd̃o q̃ secunda regula d3 sic ĩtelligi: In tertia figura gratia forme solum cõcludit̃ p̃ticularit̃: nisi arguat̃ ex oppositis: ꝛ nisi illa extremitas q̃ distribuit̃ in conclusione etiã distribuat̃ ĩ añte. ¶ Dicit̃ notãt̃ g̃ra forme: q2 bñ seq̃t̃ aliq̃d g̃ra materie vlit̃ ↄcludendo. vt sic arguẽdo. oĩs hõ ē aĩal: et oĩs hõ ē risibilis: g̃ oẽ risibile ē aĩal. ¶ Dr̃ notãt̃ nisi arguat̃ ex oppositis: q2 qñ aꝛ ex oppositis seq̃t̃ ↄ͏ᵒ vlis: cũ ad ĩpossibile seq̃t̃ q̃dl3: ¶ Dr̃ notant̃ nisi illa extremitas ꝛc̃. q2 qñ minor extremitas distribuit̃ ĩ minore: tũc bñ seq̃t̃ ↄᵒ vlis. vt bñ seq̃t̃. oĩs lucidissimᵒ planeta luc3 ꝛ oĩs lucidissimᵒ planeta ē oĩs sol g̃ oĩs sol lucet ¶ Rõ hᵒ regule ē ista: q2 si in tertia figura ↄcludat̃ vlr̃: tũc argueret̃ a a nõ distributo ad distributum ex p̃te minoꝛ extremitatis. q2 minor extremitas nõ distribuit̃ ĩ minori propõe. ex q̃ ē p̃dicatũ ꝑpõis affirmatiue: ꝛ tñ ĩ ↄclusione distribueret̃: cũ cēt sub3 ꝑpõis vlis Exẽplũ. vt sic arguẽdo. oĩs hõ ē aĩal: ꝛ oĩs hõ ē sb̃a: g̃ oĩs sb̃a ē aĩal: ibi ly sb̃a in minore ꝑpõe nõ distribuit̃: et tñ in ↄclusione distribuit̃. ¶ Añ tertia figura h3 sex mõs: q̃d sic ĩtelligit̃ sex sũt t̃mini cões: nõ coĩcidẽtes ĩ sig̃ñdo s3 suas rões formales oẽs mõs tertie figure directe ↄcludendo sig̃ñtes. s. darapti / felaptõ / disẽis / datisi / bocardo ꝛ ferison

Intellec. scd̃e regule.

Rõ regu.

Notãdũ ē t̃tio q̃ iste textᵒ sic ĩtelligit̃ Darapti ē modᵒ t̃tie figure ĩ q̃ ex p̃missis vlibᵒ affirmatiuis infert̃ ↄᵒ p̃ticularis affirmatiua directe. exempla patẽt ĩ textu. Et reducit̃ ad darij p̃ ↄuersionē p accñs minoris d̃ darapti Nã ad istas p̃missas de darapti. oĩs hõ ē aĩal: ꝛ oĩs hõ ē risibilis. sequũt̃ iste due p̃misse de darijᵒ sc3. oĩs hõ ē aĩal: et risibile ē hõ: p̃ conuersionē p̃ accñs minoris de darapti ꝛ vltra sequit̃. oĩs hõ ē aĩal ꝛ risibile ē hõ: g̃ risibile ē aĩal p̃ ↄñtia3 de darij: g̃ de p̃mo ad vltimum bene sequitur oĩs hõ ē aĩal et omnis homo est risibilis: g̃ risibile ē aĩal p̃ illã regulã. Quicq̃d seq̃t̃.

Diffio de darapti

Notãdũ ē quarto q̃ felapton est sillogismᵒ tertie figure in quo ex maiore vniuersali negatiua: ꝛ minore vli affirmatiua ĩfert̃ ↄclusio p̃ticularis negatiua directe cõcludẽdo Et reducitur iste modus ad ferio. p̃ conuersionem p̃ accidẽs minoris de felapton: ꝛ hoc sic. nam ad istas duas p̃missas de felapton. nullus homo ē lapis ꝛ omnis homo est animal: sequunt̃ iste due premisse de ferio sc3 nullus homo est lapis: et animal est homo per conuersionem p̃ accidens minoris de felapton: et vltra sequitur nullus homo est lapis: et animal est homo: ergo animal non est lapis per consequentiam de ferio. ergo de primo ad vltimum bene sequitur: nullᵒ homo est lapis ꝛ omnis homo est animal

Diffio de felapton.

ergo animal non eſt lapis. ꝑ regulam gñalē. ¶ Quicq̄ſo ſequitur. ⁊c.

Contra dicta p̄mo ſic ar. Bñ ſequit̃. hō ē ſortes. ⁊ nullus hō ē aſinus. ḡ aſinus nō ē ſor. et tñ ar̃ minore negatia in tertia figura. ḡ male dicit̃ in textu q̄ mĩore exñte negatia ĩ tertia figura nichil ſeq̄t̃ ¶ Scd̃o ſic arguit̃. bñ ſequit̃. lucidiſſimus planeta lucz: ⁊ oĩs lucidiſſimus planeta ē omis ſol. ergo omnis ſol lucet: ⁊ tñ ꝯcludit̃ vniũſalit̃ in tertia figura. ḡ male dicit̃ q̄ in ẽtia figura ſꝑ cõcludit̃ ꝑticularit̃ ¶ Tertio ſic arguit̃. nō ſeq̄t̃ cuiuſlz hoīs aſinus currit: ⁊ cuiuſlibet hoīs aſinus q̄ſcit. ḡ q̄ſcēs currit. ⁊ tñ ar̃ in darapti: ḡ darapti nō eſt ꝯña formalis

Ad primū dicit̃ negando ꝯñam: q̄r text⁹ intelligit̃ niſi caueat̃ q̄ nō arguat̃ a nō diſtributo ad diſtributũ. modo hoc cauet̃ in p̄dicto argumēto ¶ Ad ſcd̃m negat̃ ꝯña: q̄r textus intelligit̃ dũmodo terminus q̄ diſtribuit̃ in ꝯcluſione nō diſtribuatur ĩ p̄miſſis. q̄r tũc ſꝑ ꝯcludit̃ ꝑticularit̃. ¶ Ad tertiũ dicit̃ q̄ ſi capiat̃ hoc totũ: hoīs aſin⁹ ꝑ medio tũc cõcedit̃ maior et negat̃ minor q̄r nō obſ̃uatur quĩta ꝯditio gñal̃ ſed ſi ille terminus hoīs ſolũ capiatur ꝑ medio tũc etiã ꝯcedit̃ maior ⁊ negatur ꝯña. q̄r tũc nō obſeruatur ſcd̃a ꝯditio: q̄r hoc totũ aſinus currit: ſiue aſin⁹ currēs ſumitur ꝑ maiore extremitate in maiore. ⁊ hoc totũ aſinus q̄ſcit: ſiue aſin⁹ q̄ſcēs ſumitur ꝑ minori extremitate in minore: et tñ illa nō ſumunt̃ in ꝯcluſione ꝑ minori extremitate et maiori extremitate

Diſamis ¶ Diſamis. Tertius modus cõſtat ex particulari affirmatiua maiore: et vlĩ affirmatia minore: particularē affirmatiuã directe concludentib⁹: vt q̄dã hō eſt ſubſtantia: omis homo eſt aĩal. ergo quoddã aĩal eſt ſubſtantia. Et reducitur ad tertium moduz prime figure maiore ⁊ cõcluſiõe cõuerſis ſimpliciter: et per trãſpōcm p̄miſſarũ. ¶ Datiſi. **Datiſi**
Quartus modus conſtat ex vlĩ affirmatiua maiore: ⁊ ꝑticulari affirmatiua minore: particularē affirmatiuã directe cõcludentibus: vt oĩs hō ē ſubſtãtia: quidã hō eſt aĩal. ergo quoddã aĩal eſt ſubã. Et reducitur iſte modus ad tertiũ modũ prime figure: minore conuerſa ſimpliciter. ¶ Bocardo. **Bocardo**
Quintus modus conſtat ex maiore ꝑticulari negatiua: et minore vniuerſali affirmatiua: particularē negatiuã directe concludentibus vt quidã homo nō eſt lapis: oĩs homo eſt aĩmal. ergo q̄dã animal non eſt lapis. Et reducitur ad primũ modum prime figure per impoſſibile Sumatur enim oppoſitũ cõtradictoriũ concluſionis cuz altera premiſſarum: ⁊ infert̃ oppoſitũ alterius p̄miſſe: vt oē animal eſt lapis: oĩs hō ē animal. ergo omnis homo ē lapis. Hec concluſio facta ꝑ impoſſibile in primo mõ prime figure: contradicit maio-

ri quinti modi tertie figure.

Ferison ¶ Ferison. Sextus modus constat ex maiore vniuersali negatiua: et minore particulari affirmatiua: particularem negatiuam directe concludentibus. vt nullus homo est lapis: quidam homo est animal ergo quoddam animal non est lapis. Et reducitur ad quartum modum prime figure minore conuersa simpliciter.

¶ Circa hūc textū notādū ē p̄mo q̄ iste textus sic intelligit̄. Disāis

Diffio de disamis ē sillās t̄tie figure ī q̄ ex maiore p̄ticulari: ⁊ miore vl̄i affirmatis infert̄ ꝯclusio p̄ticularis affirmatiā directe ꝯcludēdo: ⁊ reducit̄ ad darij p̄ conuersionē simplicē maioris de disamis ⁊ p̄ transpōem p̄missarū: ⁊ p̄ cōuersionē simplicē ꝯclusionis de darij sic. nā ad istas duas p̄missas de disāis. q̄dā hō ē aīal. ⁊ oīs hō ē risibilis: sequunt̄ iste due p̄misse de darij oīs hō ē risiblis: ⁊ q̄ddā aīal ē hō. p̄ conuersionē simplicē mioris de disāis ⁊ p̄ transpositōez premissaꝝ. hoc ē ponēdo cōuertētē maioris de disamis ꝓ minore de darij: ⁊ minorē ꝓ maiore. et vltra bñ seq̄t̄. oīs hō ē risibilis ⁊ q̄ddā aīal ē hō. g̃ q̄ddā aīal ē risibile. p̄ ꝯñaz de darij. et vltra seq̄t̄ q̄ddā aīal ē risibile: g̃ q̄ddā risibile ē aīal. p̄ ꝯuersionē simplicē ꝯclusionis de darij. g̃ de p̄io ad vltiz bñ seq̄t̄. q̄dā hō ē aīal: ⁊ oīs hō ē risibil̄. g̃ q̄ddā risibile ē aīal. p̄ illā regulā ꝯñaꝝ. Quicq̄d sequit̄ ⁊c̄.

Diffio de datisi. Notādū ē sc̄dō q̄ datisi est sillās t̄tie figure in q̄ ex maiore vl̄i ⁊ miore p̄ticulari affirmatis: seq̄t̄ cōclusio p̄ticularis affirmatiā directe ꝯcludendo Et reducit̄ ad darij p̄ ꝯuersionez simplicem mioris de datisi q̄d sic p̄z. Nā ad istas p̄missas de datisi scʒ oīs hō ē aīal: ⁊ q̄daʒ hō ē risibilis sequūt̄ iste due p̄misse de darij oīs hō ē aīal ⁊ q̄ddā risibile est hō p̄ ꝯuersionē simplicē mioris de datisi: ⁊ vltra seq̄t̄. oīs hō ē aīal ⁊ q̄ddā risibile ē hō. g̃ q̄ddā risibile est aīal. p̄ ꝯñaʒ de darij. g̃ de p̄mo ad vltiʒ bñ seq̄t̄. oīs hō ē aīal: ⁊ q̄daʒ hō ē risiblis. g̃ q̄ddā risibile ē aīal p̄ regulā cōeʒ. Quicquid seq̄tur ad ꝯñs bone ꝯñe. ⁊c.

Diffio de bocardo. Notādū ē t̄tio q̄ bocardo est sillās t̄tie figure ī q̄ ex maiore p̄ticulari negatiua: ⁊ miore vl̄i affirmatiā īfert̄ ꝯ⁹ p̄ticularis negatiā directe ꝯcludēdo Et nō reducit̄ iste sillās p̄ ꝯuersionē ad aliū: ꝓpt̄ eādē cāʒ q̄ ē dicta de baroco: sʒ reducit̄ ad barbara p̄ īpossibile. sumēdo oppositū ꝯdictoriū ꝯclusionis de bocardo ꝓ maiore de barbara. ⁊ minorē d̄ bocardo ꝓ miore de barbara: īferendo oppositū ꝯdictoriū maioris de bocardo. Nā si aliq̄s dicat q̄ ista ꝯña nō vʒ. hō nō ē lapis: ⁊ oīs hō ē aīal. g̃ q̄ddā aīal nō ē lapis hoc est iō: q: añs pōt eē veꝝ ⁊ ꝯñs fl̄m et si ꝯñs ē fl̄m: suū oppositū ꝯdictoriū ē veꝝ: scʒ oē aīal ē lapis. ⁊ tūc ar̄ ex ista ꝓpōe scʒ oē aīal ē lapis ⁊ miore de bocardo ī barbara: oē aīal ē lapis: ⁊ oīs hō est aīal. g̃ oīs hō est lapis. p̄misse sūt v̄e ⁊ ꝯcesse apd̄ illū q̄ negat ꝯñaʒ de bocardo g̃ ꝯ⁹ dʒ esse vera: quia in bona ꝯña ex vero non sequitur nisi verum. et etiam sua contradictoria: scilicʒ q̄dam homo non est lapis. que ē maior de bocardo: est etiam concessa ab illo qui negat consequentiam. in bocardo: ⁊ sic due contradictorie erunt simul vere apud illum q̄ negat ꝯsequentiā d̄ bocardo: ⁊ hoc est impossibile. g̃ illud est etiā impossibile ex quo seq̄tur scʒ q̄ ꝯña d̄ bocardo nō valet. et p̄ ꝯñs suū oppositū ꝯdictoriū est verū. s. q̄ omis

Reductio ꝑ modis tertie fig.

ꝯña de bocardo ē bōa. ¶ Vñ modus tertie figure reducit per ipossibile ad illū modū prime figure: i ꝗ opposita ꝯdictoria ꝯclusiōis sylogismi tertie figure pōt eē maior premissa cū miore sylli tertie figure: ꝛ opposita ꝯdictoria maioris syllogismi tertie figure pōt esse ꝯclusio. Nō aūt opposita ꝯdictoria cōclusionis tertie figure dꝫ poni pro maiore: ꝛ minor ꝑ minore. hoc ē iō qꝛ illud qđ subijcit in ꝯclusione: et in opposita: ꝑdicat in minore tertie figure. ꝛ iō ponēdo oppositū ꝯclusionis ꝑ maiore: ꝛ minorē ꝑ minore: hꝫ dispō prime figure.

Dissio de Ferison

Notādū est quarto ꝙ ferison est sylls tertie figure: in quo ex maiore vlī negatiua: ꝛ minore particulari affirmatiua: infert ꝯclusio pticularis negatiua directe ꝯcludēdo. Et reducit iste modꝰ ad ferio per ꝯuersionē simplicē minoris de ferio. nam ad istas duas p̄missas de ferison: nullus hō est lapis: ꝛ quidā hō est animal. sequūtur iste due p̄misse de ferio. s. nullꝰ hō est lapis. ꝛ quoddaꝫ aīal est homo. per ꝯuersionē simplicē minoris de ferison. ꝛ vltra sequit: nullꝰ hō est lapis: ꝛ qđdā aīal est hō. ꝑ quoddā aīal nō est lapis. ꝑ ꝯñam de ferio. ꝑ de p̄mo advltimū sequtur: nullꝰ hō est lapis: ꝛ qđdā hō est aīal: ꝑ qđdā aīal nō ē lapis. per regulā cōem. s. quicqđ sequit ad ꝯsequens. ꝛc.

Contra dicta arguit p̄mo sic non seqtur: canis est sidus celeste: ꝛ ois canis est aīal latrabile. ꝑ aīal latrabile est sidus celeste. ꝛ tñ ar̄ i disamis. ꝑ disamis nō est ꝯña formalis. ¶ Scđo sic arguitur. nō sequitur. oēs hoīes aliū a sorte sūt in scholis: sed hoīes aliū a sorte sunt sortes ꝛ plato. ꝑ sor ꝛ plato sunt in scholis. cū p̄misse pñt esse ve ꝛ conclusio fl̄a i casu possibili: vt casu posito ꝙ quilibet hō p̄ter sortem sit i scholis: ꝛ tñ ibi ar̄ in datisi. ꝑ datisi non est ꝯña formal̄ ¶ Tertio sic ar̄. non sequit: asinus hoīs nō currit: cuiuslibet hoīs asinus currit. ꝑ currens nō est currens. ꝛ tñ ar̄ in bocardo. ꝑ ꝯña de bocar. ñ ē forma.

Ad primū dr̄ negādo minorē: qꝛ ibi nō obseruat ꝯditio gñalis. qꝛ ille terminus canis nō tenet vniuoce in maiore ꝛ miore. ¶ Ad scđm dr̄ negando maiorē Et ad ꝓbationē dr̄: ꝙ casu illo posito adhuc minor est fl̄a. qꝛ sensus eiꝰ ē ꝙ oēs illi hoīes aliū a sor. sūt in schol. mō hoc ē fl̄m ¶ Ad tertiū dr̄ negādo minorem qꝛ ibi ñ obſuat q̄nta ꝯditio gñal̄ qꝛ totū medium in neutra p̄missarū distribuitur.

Notabile ꝑ dictis sequentia.

Sillogismorum concludentium particularem negatiuam indirecte: talis datur regula.

Regula.

¶ Nullus syllogismus concludens particularem negatiuam indirecte: potest eam concludere directe: et concludens eā directe: ñ potest eaꝫ concludere indirecte. ¶ Itē prima figura concludit omnia genera propositionū scꝫ vniuersalem/ particularem/ affirmatiuam/ et negatiuam

Aliud notabile.

Secunda figura concludit particularem negatiuam/ et vniuersalem negatiuam Tertia concludit particularem affirmatiuam et negatiuam.

Versꝰ modorū oim figurarum

¶ Versus. Barbara/ celarent/ darii/ ferio/ baralipton/ Celantes/ dabitis/ fapesmo/ frisesomorum. Cesare: camestres: festino: baroco: darapti.

Explanatio ꝟsuū.

Felapton/disamis/datisi/bocardo/ferison ¶ In his q̄ttuor ꝟsibus ꝑdictis: sūt decē et nouē dictōes: decēnouē mōis deseruiētes. ita ꝙ p primā dictionē intelligit̃ ꝑmus mod⁹ prime figure: ⁊ p scđam scđs modus ⁊c̄. Unde primi duo ꝟsus deseruiūt oib⁹ mōis ꝑme figure. Tercius ꝟo ꝟsus ꝑter vltimā eius diction ē: deseruit mōis scđe figure. ita ꝙ ꝑma dictio deseruit pr̄io mō et scđa scđo mō. ⁊ sic de alijs Ultima ꝟo dictio tercij ꝟsus cū alijs dictōib⁹ quarti ꝟsus deseruit modis tercie figure

Aliud notabile.

¶ Sciēđ est ꝙ p has vocales s. a. e. i. ⁊ o. intelligunt̃ q̄tuor gn̄a ꝓpōnum: ita ꝙ p hāc vocalē. a. intelligit̃ vl̄is affirmatiua: et p. e. vl̄is negatiua: et p. i. ꝑticularis affirmatiua: et p. o. particularis negatiua. Et in q̄libet dictōe sūt tres syllabe: ⁊ aliud residuū ē supfluū nisi m. vt postea patebit. Per primā illaꝝ syllabaꝝ intelligit̃ maior ꝓpō. et p ſcđam minor: ⁊ p terciā ꝯclusio

Declaratio exēpl.

Uerbi gr̄a prima dictio scʒ barbara hʒ tres syllabas: in quaꝝ q̄libet ponit̃ a. et p. a. ter positū significat̃: ꝙ ꝑmus modus ꝑme figure ꝯstat ex duabus ꝓpōnib⁹ vl̄ibus affirmatiuis: vl̄em affirmatiuā ꝯcludētib⁹ ⁊ ita intelligit̃ de alijs dictionib⁹ ſm vocales ibi positas.

Aliud notabile.

¶ Etiā sciendū ꝙ quattuor dictiōes primi ꝟsus incipiūt ab his ꝯsonātib⁹: b/c/d/et f. et oīs alie dictōes sequētes p hoc intelligit̃: ꝙ alij modi incipiētes. a. b. debēt reduci ad barbara: q̄ incipiunt. a. c. debēt reduci ad celarent: q̄ a d. ad darij: q̄ vero ab. f. ad ferio.

Aliud notabile.

¶ Item vbicunqꝫ ponit̃ s. significat̃ ꝙ ꝓpō intellecta p vocalē immediate ꝑcedentem: dʒ ꝯuerti simpl̄r: vbi ponitur p. ꝓpō intellecta p vocalē immediate ꝑcedentē: dʒ ꝯuerti p accn̄s. Et vbicunqꝫ ponit̃ m. significat̃ ꝙ dʒ fieri transpō in ꝑmissis. Est aūt transpō in ꝑmissis: facere de maiore minoē: et ecōuerso. Et vbicūqꝫ ponit̃ c: signatur ꝙ modus intellectus per istā dictionē i qua ponit̃: dʒ reduci p impossibile.

Uersus

Uñ ꝟsus Simpliciter verti vult. s. p. ꝟo per acci. M. vult trāsponi. c. per impossibile duci. Seruat maiorē: variatqꝫ scđa minorem. Tercia maiorē variat: seruat qꝫ minorē.

De ꝯiugatōibus inutilibus. Rr̄a gn̄at

¶ Sʒ q̄r aristo. in ꝑoribus ostēdit ꝯiugatiōes: in q̄bus nō sequit̃ ꝯclusio ex premissis esse inutiles: p inuētionem terioꝝ in q̄bus nō tʒ huiusmodi coniugatio. ideo vtilis est inuētio taliū terioꝝ ¶ Ubicunqꝫ igr̄ fiat inutilis cōiugatio: cōtra regulas syllogismoꝝ prius assignatas.

¶ Accipiẽdi sunt duo termĩ diuersi. s. due spẽs cũ suo genere vt hõ/asinus/aĩal. Vel accipiendi sunt duo termini: quoꝝ alter de altero predicatur: siue conuertibl'r: siue nõ: cum extraneo vtriusq;. vt homo risibile lapis. vel homo/ aĩal: lapis. Vel accipiendi sunt duo termini: quoꝝ alter de altero ꝑdicat: siue ꝯuertibiliter: siue nõ: cũ supiore ad vtrũq;. vt hõ/risibile/substãtia. vel hõ/aĩal/sbã Per hãc eĩ regulã disiũctiuã cuicũq; generi applicetur: siue substantie: siue quãtitati: siue alicui alioꝝ: semper inueniunt termini per quos inutilis cõiugatio demonstrabitur non tenere. et tales terminos appellat Aristoteles in prioribus terminos in quibus sic. et in quibus non. ¶ Et nota ꝙ inuenire termios in quib⁹ non: est acceptis tribus terminis facere coniugationem in qua premisse sunt vere et cõclusio falsa: manente eadẽ qualitate et quãtitate propositionũ Verbi gratia: hic est inutilis coniugatio. nullus homo est asin⁹ nullus lapis est homo. ergo nullus lapis est asinus. Et isti sunt termĩ in quibus sic Contra hanc inutilem coniugationẽ accipiũtur termini in q̃bus non per scđm membrũ regule disiunctiue date homo/risibile lapis ⁊ arguatur sic. nullus lapis est homo. nullũ risibile ẽ lapis ergo nullu; risibile est homo. ecce ꝑmisse sunt vere et conclusio est falsa: seruata eadẽ qualitate et quantitate ꝓpõnu; ĩ vtraq; ꝯiugatõe ⁊ vtrobiq; manẽte eadẽ figura.

Regula

Pratica exẽplaris

¶ Circa hũc textũ notãdũ est primo ꝙ iste textus deb; sic intelligi. Nullus syllũs cõcludẽs ꝑticularẽ negatiuã directe. põt eã ꝯcludere indirecte ⁊ ecõtra ꝑ ꝯuersionẽ ꝑticularis negatiue: nisi caueat ĩ tali cõuersione ꝙ nõ arguat a ñ distributo ad distributũ. ¶ Dr̃ notãter ꝑ ꝯuersionẽ ꝑticularis negatiue: q̃ alio mõ põt bñ idẽ sylls directe ⁊ indirecte ꝯcludere ꝯclusionẽ ꝑticularẽ negatiuam: ⁊ hoc capiendo syllm̃ pro ꝑmissis tm̃: q̃ si caperet ꝓ ꝑmissis ⁊ ꝯclusione: tunc nõ posset fieri: q̃ illo mõ capiendo syllm̃ nullus syllũs h; plures ꝯclusiões Dr̃ notãter nisi caueat ⁊c̃. q̃ si caueret: tunc ille syllũs qui ꝯcludit ꝑticularẽ negatiuã directe põt eã cõcludere indirecte: et econtra. et hoc fit qñ ꝑticularis negatiua cõuertit ĩ vnã ꝑticularẽ negatiuã de modo loquẽdi incõsueto. ¶ Reliq̃ ĩ textu subdita: sparsim suis locis immixta: ꝓ exigentia locoꝝ applicando, satis declarata sunt: vsq; ad hunc locũ. Sed q̃ aristoteles. ⁊c̃. Vbi sciũt ꝙ circa ꝯbinatões inutiles dat aristoteles vnã regulã gñalem: ad improbãdum eas ꝓpt rõnes ꝑus dictas: ⁊ est talis. In quacũq; cõbinatõe sunt repibiles terĩ in q̃bus oĩ: et terĩ in quibus nulli: talis cõbinatio nõ valet: sed cõbinatio qua arguit ex puris particularib⁹ affirmatiuis vel negatiuis est combinatio: in qua sunt reperibiles termini ĩ quibus oĩ: et ĩqui-

Intel. rlẽ

Rła ꝓhi.

bus nulli: ergo talis combinatio non valet. Ista ratio valet et pro oibus cõbinationib⁹ inutilibus. Maior isti us rõnis parebit i sequẽtibus Minor patet: q2 arguẽdo ex puris particularibus teri in qbus oĩ sũt isti teri hõ/aĩal/et risibile Et teri ĩ qbus nulli sũt isti teri hõ/aĩal/et asinus. Similiter arguẽdo ex puris negatiuis teri in qbus omĩ sunt hõ/asinus/et risibile: sumendo ly asinus pro medio. et termini in quibus nulli sũt hõ/asinus/equus.

Qui teri I qbus oĩ. **Notandũ** est scdo q teri in qbus oĩ sũt tres teri: ex qbus fiunt due ppões vere scdm dictã combinationẽ: cũ qbus ppõnibus stat i veritate vna vlis affirmatiua: cõposita ex extremitatib⁹ illarum ppõnum vt isti tres teri hõ/aĩal/et risibile: sũt teri in qbus oĩ arguẽdo ex puris pticularibus: cũ ex eis fieri possũt due ppões pticulares vere sc3 hõ est aĩal et risibile est hõ: cũ quib⁹ ppõib⁹ stat ista vlis affirmatiua ĩ veritate sc3 oẽ risibile est aĩal: q est cõposita ex extremitatibus illarũ ppõnum

Qui teri I qb⁹ nulli. Sed teri in qbus nulli sunt tres teri: ex qbus constituunt due pmisse vere scdm dictã combinationem: cũ quib⁹ pmissis stat vna vniuersalis negatiua ĩ veritate: q est cõposita ex extremitatibus illarũ pmissarum: vt isti tres teri hõ/aĩal/et asinus: sunt teri in qbus nulli: arguẽdo ex puris pticularibus affirmatiuis: cum ex eis 9stituãtur due pmisse pticulares affirmatiue ve: sc3 oẽ aĩal est homo. et asinus est aĩal: cum quibus pmissis stat ista vniũsalis negatiua in veritate: sc3 nullus asinus est hõ: q est 9posita ex extremitatibus illarum premissarum

Probatõ maiori p̃dicte rõis gñalis. **Notandũ** est tcio q maior dicte rõis pbatur: q2 si non est vera: tunc sua opposita cõtradictoria est vera sc3 in aliqua combinatione sunt repe ribiles termini ĩ quibus oĩ et in qbus nulli: et tamen scdm illam cõbinationẽ est bona consequẽtia et formalis vtputa arguẽdo ex puris particularib⁹ sunt dandi teri in qbus omni et in qbus nulli: et tamẽ est 9sequẽtia formalis. tunc talis cõsequẽtia tenet ĩ oibus terminis cõsimili forma arguendi retenta.

¶ Et tunc querit vlterius: an ĩ tali cõbinatione sequat ex premissis cõclusio affirmatiua vel negatiua: Si dicat q affirmatiua: ergo bene sequit ex teris in qbus nulli sic arguẽdo: aĩal est homo: et asinus est aĩal: ergo asinus est homo. pmisse sunt vere: ergo et 9clusio: et cũ illis eisdẽ premissis stat vlis negatiua in vitate sc3 nullus asinus est hõ. ergo due 9dictorie erũt sil vere apud illũ q negat maiorẽ dicte rõnis qd est falsum. ergo et illud ex q sequit sc3 q aliq combinatio siue modus arguẽdi in q sunt repibiles teri in qbus omni et in qbus nulli sit bona cõsequẽtia: ergo maior dicte rõnis est vera. q2 ei⁹ 9tradictoria opposita est falsa. Si vo dicat q ĩn tali mõ arguendi: sc3 ex puris pticularib⁹ affirmatiuis sequat 9clusio negatiua tunc bene sequit in teris in qbus omni: sic arguendo: hõ est aĩal et risibile est hõ. ergo risibile non est aĩal: pmisse sũt ve. ergo et 9clusio: et cũ illis eisdẽ teris stat vlis affirmatiua in vitate: sc3 oẽ risibile est aĩal: q est opposita 9tradictoria istius pticularis negatiue: quoddã risibile non est aĩal: et sic iterũ due cõtradictorie erũt sil ve apud illũ q negat maiorẽ dicte rõnis.

Notãdũ est quarto q tres regule solẽt poni ad dandũ instantiã 9 aliquã cõbinationẽ inutilem. ¶ Prima est: q nos debemus accipe plures spẽs diuisas cũ eorum gñe: et sumẽdo illũ terim q est genus pro medio: tunc vz ista regula ad dandũ instantiã contra modũ arguẽdi ex puris pticularib⁹ affirmatiuis: et simil cõtra Prima rla.

modū arguendi ex puris affirmatiuis in secunda figura. Sed si caperetur vna spēs ꝑ medio: tunc vꝫ ista regula ad dandū instantiam ꝯ modū arguendi in prima figura: ꝛ simil'r in tertia minore exn̄te negatiua. ¶ Secunda regula est: ꝙ nos debemus accipere duos termīos quoꝝ vnus vere p̄dicat' de alio: siue hoc sit ꝯuertibiliter: siue non. ꝛ cum hoc debem⁹ accipere vnū alium terim adrvtrūꝙ istorū disparatū Et ista r'la vꝫ ad dandū instātiā cōtra modū arguēdi ex puris negatiuis si sumat' termin⁹ disparatus pro medio. Exemplū: vt hō: asinus ꝛ risibile. ¶ Tertia regula est ꝙ nos debemus accipe duos terīos de se inuicē verificabiles sicut species ꝛ ꝓpriū illi⁹ spēi: ꝛ vnū alium terim cōem ad illos termīos: sicut gen⁹ illi⁹ speciei. Et ista regula valet ad dandū instantiam ꝯ moduꝫ arguendi in quo altera p̄missaruꝫ exn̄te particulari infert' ꝯclusio vniuersalis. vt hō: aīal: ꝛ risibile. sumendo illū terim aīal pro minore extremitate.

Scda r'la

Tertia regula.

Contra dicta arguit' p̄mo sic camestres cōcludit particularē negatiuā directe ꝛ indirecte. ergo male dictū est ꝙ nullus syll's ꝯcludens. ꝛc. ¶ Scđo sic arguitur. syllogismus ꝯcludēs singularē negatiuaꝫ directe pōt eā ꝯcludere indirecte: ergo syll's concludens particularē negatiuam directe potest eā concludere indirecte. tenet ꝯn̄a: q2 idem est iudiciū de particularibus ꝛ singularibus q̄tum ad ꝯuersionē.

¶ Tertio sic ar'. si illa rō cōis p̄dicta esset vera: sequeret' ꝙ in barbara esset combinatio inutilis. q2 in barbara sunt dandi termī in quibus oī: vt notū est: ꝛ termi in qb⁹ nulli. cuꝫ sint dandi tres teri ex quibus ꝯstituūtur due premisse ī barbara cū quib⁹ stat vna vniuersalis negatiua inveritate.

Ad p̄mū dr' negando ꝯsequētiā q2 textus intelligitur ꝙ hoc fiat per conuersionē particularis negatiue.

¶ Ad secundū dr' negando ꝯn̄am et ad ꝓbationē dr' ꝙ lꝫ de particularibus ꝛ singularibus affirmatiuis sit idē iudiciū q̄tum ad cōuersionē: non tn̄ de negatiuis. ¶ Ad terciū dr' negando ꝯn̄am. ꝛ ad probationē dr' negando ꝙ in barbara sunt dandi teri in quibus nulli: q2 nunq̄ possunt dari due p̄misse ve in barbara: cū quibus stet vna v'lis negatiua vera cōposita ex extremitatibus illarū premissarum.

¶ Additio Georgij.

¶ Pro maiori declaratione modoruꝫ predictoꝝ triū figurarū notandū est p̄mo: ꝙ lꝫ scđꝫ. p.h. nō sint nisi nouē modi prime figure: capiendo modū ꝑ p̄missis ꝛ cōclusiōe simul: et etiā cōes expositores sui ita dicunt: tn̄ s'm rei veritatem sūt plures. Unde sex modi p̄me figure directe ꝯcludentes. vt barbara barbari. celarent. celaro. darij. et ferio. ꝛ sex indirecte ꝯcludentes. scꝫ: baralipton. celantes. celantos dabitis. fapesmo: ꝛ frisesomorum Unde barbara ꝛ barbari dr'nt penes ꝯclusionē. q2 ꝯclusio de barbari subalternat' conclusioni de barbara. Simil'r conclusio de celaro subalternat' ꝯclusioni de celarent. et ꝯclusio de celantos cōclusioni de celantes. Ex quo pꝫ ꝙ siue capiatur modus pro premissis tm̄: siue pro p̄missis ꝛ conclusione simul. pe.h. non bn̄ enumerat modos: q2 si primo mō non enumerasset nisi sex. si scđo mō nō bn̄ enumerauit. q2 si sic: sunt duodecim: nisi dicat' ꝙ tantū enumerauit terios inferētes suaꝫ ꝯclusionē immediate directe v'l indirecte. barbari aūt et celaro non inferūt imediate suā ꝯclōnē direcē silr' celātos nō infert īmediate suā

Uide. xij. mōs p̄me figure

Notādū ꝯclusiōeꝫ directe est scđo ꝙ in secūda

De modis se figure — figura secundum rei veritatem sunt duodeci modi. capiendo modum pro premissis et conclusione sit. scilicet sex directe concludentes: vt. cesare cesaros camestres camestros festino et baroco. Et sunt alij sex indirecte concludentes: scilicet cesares cesaros. camestre camestro. siue fapesmo. frimeso. et bocardo. Et capiendo modum pro premissis tantum: non sunt nisi sex modi secunde figure scilicet cesare. camestres. festino. et baroco siue fapesmo. et frimeso. et bocardo. Unde conclusio de cesaro subalternatur conclusioni de cesare. et conclusio de cesaros conclusioni de cesares et conclusio de camestro est conuertens conclusionis de camestres. et conclusio de camestro subalternatur conclusioni de camestre. Unde camestro solet communiter vocari fapesmo: et frimeso frisesomorum.

Notandum est tertio quod preter modos tertie figure directe concludentes a pe. hy. positos De modis tertie fig. sunt adhuc sex modi indirecte concludentes. scilicet darapti fapesmo siue fapesmo. disami. daptisis. friseron siue frisesomorum et barocon. ¶ Si tamen capitur modus pro premissis tantum: tunc in prima figura non essent nisi sex modi distincti. scilicet barbara. celarent. darij ferio fapesmo et frisesomorum. Similiter in secunda figura tantum essent sex. scilicet cesare. camestres. festino. baroco. frimeso. et bocardo. Similiter in tertia figura essent nouem. scilicet darapti. felapton. disamis. daptisi. bocardo. et ferison. fapesmo frimeso et barocon. Et sic capiendo modum pro premissis tantum essent viginti vnus modi distincti: non loquendo de quarta figura

Notandum est quarto quod syllogismorum quidam sunt perfecti quidam imperfecti. Unde dupliciter dicitur aliquis syllogismus esse perfectus. ¶ Uno modo quia nihil sibi deest de eis que requiruntur ad hoc quod aliquid dicatur sillogismus. et hoc modo omnes silli trium figurarum dicuntur esse perfecti. ¶ Et per oppositum ille syllogismus dicitur esse imperfectus: cui deficit aliquid de eis que requiruntur ad hoc quod aliquid sit syllogismus. Et hoc modo dicitur quod enthimema est syllogismus imperfectus. quia enthimemati deficit vna premissarum: que si apponeretur iam syllogismus esset perfectus. ¶ Alio modo dicitur syllogismus perfectus: quia habet omnia requisita ad hoc quod aliquid sit syllogismus et cum hoc relinquitur per dici de omni vel de nullo: Et hoc modo soli sylli prime figure directe concludentes sunt perfecti. Et per oppositum aliquis syllogismus dicitur imperfectus: qui licet habeat omnia requisita ad syllogismum: non tamen regulatur per dici de omni vel dici de nullo. Et hoc modo omnes sylli prime figure indirecte concludentes: et etiam secunde et tertie figurarum sunt imperfecti. ¶ Unde syllogismorum imperfectorum quidam perficiuntur conuersiue siue per reductionem per impossibile. alij reducuntur ostensiue siue per conuersionem. Quid autem sit syllogismum perfici conuersiue vel per impossibile: dictum est circa baroco et bocardo ¶ Sed syllogismum perfici ostensiue: est ostendere eius conclusionem euidenter sequi ex premissis per consequentiam alterius modi euidentiorem. Et sic patet quod reducere vnum modum ad alium modum euidentiorem: non est facere de syllogismo vnius modi syllogismum alterius: sed est ostendere conclusionem eius sequi ex eius premissis: in qua ostensione quandoque vtimur conuersione: quandoque transpositione premissarum: et quandoque syllogismo expositorio.

Quis syllogismus perfectus et imperfectus — De perfectione syllogismi conuersiua et ostensiua

Contra dicta primo sic arguitur pe. hy. non ponit nisi nouem modos prime figure. ergo male dictum est quod sunt duodecim. ¶ Secundo sic arguitur: minore existente negatiua nichil sequitur in tertia figura: ergo male ponitur barocon pro modo tertie figure. ¶ Tertio sic arguitur barocon est modus secunde figure. ergo non est modus tertie figure.

Ad primum dicitur negando consequentiam quia locus ab auctoritate non tenet negatiue. ¶ Ad secundum dicitur quod licet minore existente negatiua nichil sequatur in tertia figura directe concludendo: tamen bene aliquid sequitur indirecte concludendo ¶ Ad tertium dicitur negando antecedens. et ad probatio-

m

nem dr q̄ licet barocoz barocō cō ueniāt i q̄titate et q̄litate p̄missa rū et cōclusionis: drūt tñ in ordia tione terminorum.

¶ Questio p̄ magistrū thomā bri cot addita

Questio: ¶ Querit̄ vtrū modi triū fi= gurarū teneant in oibus terīs. Et ar̄ q̄ nō: q2 nō sequit̄ oē qd est eēn tia diuina ē persona sed trinitas ē eēntia diuina. ḡ trinitas est p̄sōa: q2 añs ē veꝝ: et ꝯñs fl̄m. igit̄ darij q̄ est tertius modus p̄me figure nō tз ī t̄mis dinis. ¶ Scd̄o sic nō sequit̄ in dabitis. oē qd est paf est essētia diuina: gñans est pr̄. ergo eēntia diuina est gñans. igit̄ non oēs modi p̄me figure tenent in oibus terīs ¶ Tertio sic ar̄. nō se= quit̄ in disamis: pr̄ ē gñans. oīe qd ē pr̄ est eēntia diuina. igit̄ eēn tia diuina est gñans. Silr̄ nō seq̄t̄ in bocardo: pr̄ nō ē cōicabilis oē qd ē pr̄ ē essētia diuia: igit̄ eēntia diuina nō ē coīcabilis. ḡ ñ oēs mo di tertie figure tenēt oibus terīs ¶ Quarto ar̄: nō seq̄t̄ i disaīs. hic binarius demōstrando materiā z forām sorti sp̄ erit. z oē qd ē hic bi narius ē sor̄. ḡ sor̄ sp̄ erit. q2 añs ē verū: et ꝯñs flm̄. igit̄ disaīs nō tз in omnibus terīs. ¶ In oppositū ar̄ sic: q2 s̄m ari. sylli facti in mōis triū figurarū sūt ꝯñe forales. igit̄ tenēt i oibus terīs silli fora retēta

¶ Pro solutione q̄stionis

Req̄sita ad distri/ butōez in terīo siue icomplet Notādū ē p̄imo q̄ triplex est distributio q̄d est in terīo. alia extra terīm z alia extra numerū. ¶ Uñ ad distribu= tōem in terīo sufficit p̄dicatū dici de subo p̄ oī significato imediato ipsius subiecti. z hoc mō ista ē xa oīs essentia diuina est pr̄. z sensus eius (s̄m aliquos) sic exp̄imit̄ oē ens qd est essētia diuina aliud eēn= tialit̄ a quolз alio est paf: et iste sē sus est verus. subiectū eñ illius p̄ p̄ōis supponit solū p̄ essentia diui na: z nō p̄ filio. nā filius nō est ens a quolз alio essentialit̄ distinctum qm̄ nō essenti alit̄ distinguit̄ a par te a quo est alius. ¶ Et si dicas q̄ eadem rōne subiectū illius nō sup ponet p̄ patre: qm̄ pater nō ē ens a quolз alio essentialit̄ distinctuз nam paf nō distinguit̄ a filio essē= tialit̄: a quo tñ est alius. et si sub̄m illius nō supponat p̄ patre: sequit̄ q̄ subiectū z p̄dicatū illius p̄p̄ōis nō supponūt p̄ eodē: z per ꝯñs cū sit affirmatīa sequit̄ q̄ illa ē falsa. ¶ Ad hoc dr̄ q̄ subiectū illius p̄ p̄ōis (vt cōcessū ē) nō supponit pro patre neq̄ p̄ filio saltem immedia te: neq̄ ad veritatem p̄positionis affirmatiue requirit̄ q̄ sub̄m z p̄e dicatū supponāt immediate p̄ ea dem re: sed satis est q̄ supponāt p̄ illis q̄ sūt eadem res. ¶ Ex p̄dictis ptз q̄ si sub hac p̄p̄ōe: oīs essentia diuina est pater sumeret̄ terīus. de quo posset verificari hoc cōplexuз ens aliud essētialit̄ distictū a quo= libet alio ꝯñs esset bona: sed sicut cōclusio est fl̄a ita et minor. ¶ Di stributio vero completa siue extra terīm est: qñ terminus distribuit̄ p̄ suis significatis mediatis q̄ p̄ suis significatis immediatis z tunc sub terīo lз sumere nō solū singularia vaga: sed etiam singula ria deteriata dūmō tñ nō sint col lectiua: si terminus sub quo subsu mit̄ non fuerit collectiuus: dūmo= do etiam termini subsumpti non sint alterius numeri q̄ terminus distributus. ¶ Uñ ad veritatem istius omnis essentia diuina ē paf in qua ly essētia diuina distribuit̄ distributione incōplexa. siue i ter= mino sufficiunt veritates istarum ista essentia diuina est pater: z ista essentia diuina est pater si plures essent: et nulla essentia diuina quī non sit pater. sed ad veritatē istius omne quod est essentia diuina est pater: in qua ly essentia diuina di stribuit̄ distributōe cōplexa siue extra terminum requiruntur veri

Req̄sita ad distrib̄ tam extra ter/ minū siue incompl.

tates istarum. hec essentia diuina est pater: et hoc quod est essētia diuina est pater: et similiter illud demonstrādo quodlz de quo verum est dicere ꝙ est essentia diuina.

Req̄sita ad distributōez ex numerū

Notādū est secūdo ꝙ ad distributōem extra numerum preter ea que requiruntur ad predictas distributiōes requirit: ꝙ sub subiecto sic distributo possint sumi termini collectiui ꝗ non collectiui: tam termini eiusdem numeri ꝗ alterius nūeri. Uñ ad veritatem istius omne quod est essentia diuina est pater. si subiectum eius distribueretur distributione extra numerum non sufficerent solum veritates ꝓpositionū que dicte sunt: sed requireret cuz hoc veritas istius. omīa que sunt essentia diuina sunt pater. Uñ patet ꝙ iste distributōes multum variant veritates ꝓpōnum: qm̄ hec ē vera. ois eēntia diuina ē pater: si subiectum eius distribuatur distributōe infra terminum: ꝛ tñ eadez erit falsa si subiectū eius distribuatur distributione extra terminuz similit hec est vera: omne quod est eēntia diuina ē ꝑsona si subiectuz eius distribuatur distributōe īfra numerū: ꝛ tñ eadē est falsa si subz eius distribuat distributiōe extra numerum: qꝛ trinitas est essentia diuina: ꝛ tamen non est persona sz est tres persone.

Notādū est tertio ꝙ circa modos triuz figuraꝝ sūt aliqꝫ spāles difficultates

Primuz dubium

¶ Prima difficultas ē de illis syllogismis q̄ sunt in mōis indirecte concludentibus ex terminis diuinis.

Solutio.

¶ Et ꝓ talibus dat talis regula Si debeat valere syllūs ī modis indirecte cōcludentibus: oportet illam ꝯclusionē inferri que eēt conuertens cōclusionis modi directe cōcludentis. Et sic patet ꝙ consequētia de qua arguebat in scđa rōne ante oppositum nō valebat.

Non eñ sequit: omne quod ē pater est eēntia diuina: generans est pater. ergo eēntia diuina est generās. sed debeat sic īferri: ḡ eēna diuia ē aliquid quod est generās. nā cōclusio q̄ fuisset illata in darū sez generās est eēntia diuina: non cōuertit ī istam. eēntia diuina est generans: sed in istaz: eēntia diuina est aliquid quod est generans

Secundū dubium

¶ Alia difficultas est ꝓ istis modis disamis ꝛ bocardo: in quibus ꝑma facie videt ꝙ maioꝛ (ex quo est ꝑticularis) nō debeat equiualere vni de oī: vel vni de nullo: ꝛ ita difficile videt dare rōnez q̄re ꝯñe facte in tria rōne nō valēt.

Mo⁹ primus

¶ Quidā eñ dicūt satis ꝓbabilit: ꝙ maioꝛ dz hr̄e vnā singularē q̄ equaleat vni de oī vel vni de nullo. quod dicūt hri ex aristole ī ꝑmo ꝑoꝝ vbi dicit ꝙ sylli de bocardo et de disamis ꝓbāt ꝑ expositōem. Est autē expositio (ſm aliquos) qñ sub subiecto maioris particularis: sumit aliqd̄ singulare cui singulare conuenit ꝑdicatuz affirmatiē vł negatiue. Et ita dicendum eēt ꝙ consequentie facte in tertia rōne āte oppositum non valēt. qꝛ maioꝛes nō habent aliquas singulares inferētes aliquas de oī: vel de nullo Nā iste sunt false. oñe quod est hic pater est generans: omne quod ē hic pater non est communicabile.

Scđs modus

¶ Alius vero non placet iste modus dicendi quoniam dicunt tūc disamis et bocardo non differrēt a felapton et darapti ex quo maioꝛ esset equiualenter vniuersalis et non solum vniuersalis: sed vltra hoc esset de omi vel de nullo. Ideo dicunt ꝙ in talibus consequentijs debet inferri conclusio cuius contradictoria possit esse maioꝛ in prima figura. et ideo in disamis debebat inferri ista. aliquid quod ē essentia diuina est generans: ꝛ nō ista essentia diuina est generās: qꝛ eius ꝯdictoria nō posset eē maioꝛ

in celarent. Silr in bocardo debe bat inferri ista. aliquid qđ est pař nō est cōicabile ,ppř eandē causaȝ ℂ Istis notatis sit pͥma conclusio modi pͥme figure dūmō addař istō complexū qđ est a pte subi: ⁊ dum modo maioꝛ sit de oī vel nullo: te nent in oībus teris pȝ. qꝛ non dař instantia ℂ Secunda ꝯclusio. modi secunde figure sic facti vt possit ad pͥmā figurā reduci tenēt ī om nibus termis: pȝ sicut pͥus ℂ Tertia conclusio. Modi tertie figure sic facti vt ad pͥmā figurā possit re duci. tenent in omibus teris: patȝ sicut pͥus. ℂ Ad rōes ante oppo sitū dꝛ q̄ vel in maioꝛe subiectū di stribuiř distributiōe extra numeꝝ ⁊ tuncvȝ ꝯña. sed sicut ꝯclusio ē fāa ita ⁊ maioꝛ. Vel sōm non distribui tur distributione extra numerum sed infra numerū tm̄. ⁊ sic male ař in darij: qꝛ ꝯmittitur fallatia figu re dictionis: mutando equiualenř singularē numeꝝ in pluralē: quo niam sumēdo sub signo non colle ctiuo terminū collectiuū equiualē ter mutatur numer⁹ singularis in pluralē. ℂ Ad scđam et tertiā rō nes pȝ quid sit dicenduȝ ex dictis ℂ Ad quartam dꝛ: q̄ illa ꝯña nō valet: nec bene ař in disamis: sȝ de beret sic concludi. ğ soꝛtes est aliq̄ q̄ e semper erunt. vel est binarius qui semper erit Vñ ibi cōmittitur fallatia equiuocatōis: qm̄ qñ sem per foꝛe attribuiř bīario sigāt tm̄: sicut hoc complexū ētia sempiter na. sed qñ attribuiř soꝛti significat ens sempiternū. Et ita posset dici q̄ ibi cōmitteretur fallatia figure dictionis: mutando equiualenter singularē numerū in pluralē. Et si debeat aliquid inferri debet sic cō cludi: ergo soꝛtes est entia sempi terna.

Pͥa cō clusio. Scđa cō clusio Tertia ꝯ⁹

Explicit quartus tracta tus de syllogismis.

ℂ Incipit tractatus quitus de locis dialecticis.

Ratio dicitur multis modis ℂ Pꝛimo mo do rō idem est q̄ dif finitio vel descriptio vt hic. Vniuoca dicuntur quoꝝ no men est cōe. et rō substantie secundū illud nomen est ea dem ℂ Scđo modo est que damvirtus aīe ℂ Tertio mo do idem est qđ ořo oñdens aliquid: sicut sunt pꝛopōes vel rōes disputātū ℂ Quar to modo idem est q̄ foꝛma materie. vt in cultello ferruȝ est materia. dispositio vero inducta in ferro est foꝛma ℂ Quinto modo est idem q̄ essentia cōis pꝛedicabilis de pluribus. vt essentia generis spēi/ vel drie. ℂ Sexto mo do idem est q̄ mediū inferēs conclusionem. et hoc modo sumitur ratio in diffinitione argumenti q̄ talis est. ℂ Ar gumentum ē ratio rei dubie faciens fidem id est mediuȝ pꝛobans conclusionem. Cō clusio enim dȝ pꝛobari per argumentum. ℂ Est aūt cō clusio argumento vel argu mentis pꝛobata pꝛopō. sed anteq̄ȝ pꝛobetur: tunc est du bitabilis et est questio. Vn de questio est dubitabilis pꝛ positio. Medium autē est quod habet duo extrema.

Acceptio nes de rō Pꝛima Secūda. Tertia. Quarta. Quinta Sexta Diffio ar gumenti. Quid cō clusio Quid q̄o

ℂ Iste est q̄ntus tractatus sūmu

larum magistri petri hyspani in q̃ determinat de locis dialeticis cuius
q̃ sbm h⁹ tractatus subm attributõis est iste tminus syllũs dialectic⁹. Et eius ꝓpa passio ẽ illõ ɔplexũ gñatiuũ opionis ⁊ principia sylli dialectici matialia sũt ꝓpões dialectice ⁊ teri illarũ ꝓpõnũ sũt principia regulatiua syllõꝝ dialecticoꝝ: ⁊ sũt loci dialecti idẽ qõ marie dialectice p quas ɔfirmat argumẽtatio dialectica.

Notãdũ est p̃mo q̃ autor in textu ponit mltiplicitatẽ huius teri rõ: ad oñdẽ
Acceptiones medij dũ quõ sũat in diffione argumẽti Et ponit sex mõs q̃ꝝ vltio mõ capit rõ in diffinitõe argumẽti ꝓut.s.idẽ q̃ mediũ nõ capiendo mediũ prime intẽtionalit.sed scõe itẽtionalit. ¶ Et tũc suit duplr.vno mõ ꝓ terio bis sũpto ĩ p̃missis añ ɔclusionẽ:⁊ hoc mõ suit ĩ q̃rto tractatu Alio mõ capit mediũ ꝓ totali añcedẽte ⁊ sic capit ĩ diffiõe argumẽti

Notãdũ est scdo q̃ iste terminus fides capit
Acceptiones de hy fides. duplr.vno mõ stricte.⁊ sic discribitur fides ẽ noticia vera firmit adhesiua alicui⁹ ꝓpõis gñata p solã auctrẽ dicẽtis:⁊ p liberiũ arbitriũ volũtatis sine aliqua rõne cogẽte ⁊ sic capit cuȝ dr̃ q̃ fide credimus deũ eẽ trinũ ⁊ vnũ ¶ Alio mõ suit large ꝓ oĩ assensu vero: siue talis sit gñatus p aliquã rõem cogentẽ siue p autoritatẽ dicentis. ⁊ sic capit in diffinitione argumenti.

Notãdũ est tertio q̃ argumẽti diffinitio sic
Intel.diffinitõis argumenti. itelligit. Argumẽtũ est añs alicuius ɔñe:ex cuius añtis noticia et notitia bonitatis ɔñe gñat ẽa noticia de ɔclusiõe:q̃ prius erat dubia:vel fuisset si fuisset ꝓposita vt sic arguẽdo:oẽ aĩal rõnale ẽ risibile.hõ ẽ aĩal rõnale.g̃ hõ est risibile ibi hoc totuȝ oẽ aĩal rõnale est risibile.⁊ homo est animal rõnale est argumẽtũ Añ añs ponit loco gñis cũ oẽ argumẽtũ sit añs.ȝ non eɔ.

¶ Dr notant ex cuius noticia ⁊c. ad denotandũ q̃ noticia ɔclusionis nõ solũ gñat ex noticia añtis sed etiam ex noticia ɔñtis. Añ ad hoc q̃ cog̃scamus aliquã cõclusiõnẽ nõ sufficit cognoscere añs nec sufficit cog̃scere totam ɔñam:ȝ oȝ cognoscere añs ⁊ ɔsequẽtiã ¶ Dr notant vera noticia:ad dr̃iam argumẽti ꝓcedẽtis ex p̃missis euidẽt fl̃is ad ɔclusionẽ euidenf falsam

Notãdũ est quarto q̃ iste terminus ɔclusio Acceptiones ɔclusionis.
duplr capit. ¶ Vno mõ large pro oĩ ɔñte:siue vero siue falso ex aliq̃ añte p bonam ɔñam illato.⁊ sic capit cũ dr̃ q̃ in oĩ syllõ est conclusio sed non capit hic hoc mõ. ¶ Alio mõ capit stricte ꝓ oĩ orõe ex aliq̃ p̃missa vel p̃missis ꝓbãte vel probantibus illata.⁊ sic sumit hic.et eius diffinitio sic intelligit. Conclusio ẽ orõ ex aliq̃ p̃missa vel aliq̃b⁹ p̃missis ipaȝ ꝓbãte vel ꝓbãtib⁹ ¶ Silr iste terminus q̃stio capit
dupliciter. Vno mõ large ꝓ oĩ ꝓpositõe cũ signo q̃stiuo ꝓposita.siue Acceptiones q̃stionis:
illa ꝓpõ sit euidẽt vera siue falsa: siue non.siue etiam illa ꝓpõ sit terminabilis p artẽ dialecticam siue nõ:⁊ hoc mõ hic esset q̃stio.vtrum q̃dlȝ est vel non est.silr vtrũ homo est asinus.⁊ hoc mõ nõ capit q̃stio in ꝓposito. ¶ Alio mõ capit iste termin⁹ q̃stio stricte ꝓ propõe dubia cũ signo dubietatis ꝓposita q̃ p aliquã argumẽtatõem põt fieri euidẽs ⁊ maĩfesta.⁊ hoc mõ capit a Pe.hys.⁊ dȝ diffio ei⁹ sic itelligi. Questio est dubitabilis ꝓpositio:cũ signo dubietatis vel signo q̃sitiuo ꝓposita: nata fieri euidens siue manifesta p aliquem ꝓcessuȝ Vnde vna ⁊ eadẽ oratio apõ vnũ ⁊ eundem potest p̃mo esse questio ⁊ postea conclusio. sed tamen nunq̃ simul ⁊ semel apud eundeȝ vna et eadem orõ est questio ⁊ cõclusio sed bñ respectu diuersorum.

Contra dicta p̄mo sic arguit̄ diffinitio argumēti nō cōuenit oī contento sub diffinito. ḡ non ē bona. añs patet. q2 nō cōuenit argumento demonstratiō: ex quo non generat fidem. s3 sciam ¶ Secūdo sic ar̄ diffinitio cōclusionis nō conuenit omni contento sub diffinito ḡ est insufficiens. añs patet. q2 nō ꝯuenit conclusioni isti⁹ sylli omis lapis est equ⁹: ⁊ oīs asin⁹ est lapis ḡ omnis asin⁹ est equ⁹: ex quo illa non ꝓbat̄ argumēto vel argumentis ¶ Tertio sic ar̄. diffīo q̄stionis nō cōuenit oī contento sub diffinito. ergo est insufficiens. Añs patz q2 non ꝯuenit isti q̄stioni Utrū̄ homo est asinus.

Ad primū dicit̄ q̄ l3 argumentū demonstratiū non ḡnat fidē capiēdo stricte fidē: bñ tñ ḡnat fidem ḡnalit̄ capiendo illū terminū ¶ Ad sc̄o3 dr̄ ꝯcedendo añs: ⁊ negando ꝯñā3. q2 illa ꝯclusio nō ē ꝯclusio capiendo cōclusionē stricte sicut hic diffinit̄ ¶ Ad tertiū dicit̄ distinguēdo maiorē vel capiēdo q̄stionē stricte sic hic diffinitur. ⁊ sic negatur. vel generalit̄ ⁊ sic conceditur.

Diffīo argumētationis. ¶ Argumentatio est argumenti per orōnē explicatio .i. oro explicans argumētū. ¶ Differt aūt argumentū a medio et ab argumentatōne: q2 medium dr̄: eo q̄ habet duo extrema. Argumētū aūt addit supra mediū virtutē ꝓbandi ꝯclusionē. vñ ad hoc q̄ sit argumentū exigitur q̄ sit medium: et q̄ habeat virtutē ꝓbādi conclusionē. Argumentatio aūt dr̄ totalis oro cōposita ex premissis ⁊ ꝯclone: ⁊ in illa manifestatur virtus argumenti. Aliqñ eni tota oro pt̄ inferre vl̄em affirmatiuā. aliqñ non nisi particularē affirmatiuā. aliqñ vl̄em negatiuam. aliqñ particularē negatiuam et sic manifestatur tota virt⁹ argumenti cū ostēdit̄ supra quā conclusionē pōt ip̄m argumentū: ⁊ supra quā nō potest: qd̄ quidē fit in argumētationevt supra patuit ¶ Argumentationis quattuor sūt species. s. syllogismus: inductio: enthymema et exemplū.

Diuisio argumentationis.

Diffinitio aūt sylli dicta ē pri⁹ ¶ Circa hūc textū notādū ē p̄mo q̄ iste terius argumētatio capitur dupl̄r. ¶ Uno⁰ large: ꝓ oī ꝓpōe fořata ad modū ꝯñe. siue illa ꝯñā sit bona siue nō. ¶ Alio⁰ capit̄ ꝓprie ꝓ oī ꝯñā. siue añs sit ꝓbatū̄ ꝯñtū̄ siue nō ¶ Tertio⁹ capit̄ strictissime ꝓ oī ꝯñā bona c⁹ añs ē ꝓbatū̄ ꝯñtū̄. ⁊ isto t̄rio⁹ capit p. h. qñ diffīt argumētatōe3 Et d3 sic diffīo intelligi. Argumētatio ē oro ꝯposita ex añte ⁊ ꝯñte ꝓbato p illō añs Exēplū: vt hoc totū. oē aīal rōnale ē risibile: ⁊ oīs hō est aīal rōnale. ḡ oīs hō ē risibilis: ē argumētatio.

Acceptiones argumentationis.

Intel. diffin. argumentati.

Notādū est sc̄o q̄ hic ꝯnt̄ pe. h. ponit dr̄ñā3 int̄ argumētū mediū ⁊ argumētatōem Añ capiēdo illū teri3 mediū ꝓ totali añte: sic mediū se h3 ī pl⁹ q̄ argumētū: q2 ille teri⁹ mediū dr̄ tā de añte ꝓbatio q̄ nō ꝓbatio. s3 argumētū solū dr̄ de argumēto ꝓbatio ⁊ sic oē argumentū ē mediū s3 nō eq̄. S3 si capiat̄ mediū ꝓ termīo bis sūpto ī p̄missis añ ꝯclusionē. sic pt3 ei⁹ dr̄a ab argumēto in textu. ¶ S3 argumētū drt ab argumētatōe sicut ps a toto. sic añs alic⁹ ꝯñe a tota ꝯñā. vñ in oī argumētatōe (capiēdo istū teri3 argu-

Drñt arg mediū: et argumentatio.

mẽtatio strictissime) ẽ argumentũ sed nõ ecõtra: cũ argumẽtũ ẽ añs ei⁹. Quõ autem ĩ tali argumẽtatõe manifestat̃ vi⁹ argumẽti satꝫ pꝫ ĩ textu. Boeti⁹ tñ dicit ꝙ argumẽtatio et argumẽtũ dr̃nt penes hoc.s. ꝙ argumẽtũ ẽ añs mẽtale vltiatũ. ꝛ argumẽtatio ẽ añs vocale: qꝛ exp̃mit argumentũ siue añs mẽtale: ꝛ sic ẽm boetiũ nulla esset argumẽtatio mẽtalis: sꝫ solũ vocal̃

Intel. diuisiõis argumentationis.

Notãdũ est t̃tio ꝙ hic pñr autor ponit diuisiõnẽ argumẽtatõis: q̃ dio dꝫ sic intelligi. Quattuor sũt terĩ cões coĩcidentes in signdo ẽm suas rõnes fo̅rales: oẽs argumentatões q̃ sũt pbatic pñtis sigñtes. Añ ĩ ista diuisiõe si capiat̃ syllũs p oĩ syllõ: siue añs pbet pñs siue nõ: ꝛ iductio p oĩ iductõe tã pbatĩa q̃ nõ pbatia. silr̃ ẽthimema p oĩ ẽthimẽate siue sit pbatĩm siue non. ꝛ etiam exẽplũ p oĩ exẽplo taꝫ pbatiuo q̃ nõ pbatio: tũc oꝫ illũ terim argumẽtatio capi large: ꝛ tũc mẽbra diuidẽtia eẽnt isti terĩ syllũs / iductõ ẽthimẽa ꝛ exẽplũ. sꝫ si capiat̃ ille terius argumẽtatio pp̃issime pro diso: tũc mẽbra dideñtia ei⁹ sũt isti q̃ttuor terĩ. syllũs pbatiuus inductio pbatiua: enthimema probatiuum: ꝛ exemplũ probatim

Sufficiẽtia spẽrũ argumentationis.

Notãdũ est q̃rto ꝙ nũerus istaꝝ spẽꝝ argumẽtatõis põt sic hr̃i p sufficiẽtiã: nã ĩ oĩ argumẽtatõe vl̃ pñs ifert̃ ex vna sola ppõe p añte posita: vl̃ ex pluribus. si p̃mũ: hoc est dupl̃r. qꝛ vel añs ĩfert pñs rõne alic⁹ silitudĩs repte ĩnt̃ res sigtas p terios añtis ꝛ pñtis: ꝛ sic ẽ exẽplũ: vl̃ ifert̃ pñs ex añte nõ rõe silitudĩs: ꝛ sic ẽ enthimema. si ex plibus iferat̃ pñs hoc ẽ dupl̃r. qꝛ vel iste ppões sunt ordiate ĩ mõ ꝛ figura ꝛ sic ẽ syllũs vel nõ sũt ordiate ĩ mõ ꝛ ĩ figura ꝛ sub a illaꝝ ppõnũ se habẽt vt iferi ora respectu subi pñtis ꝛ sic ẽ iductõ

Contra dicta p̃mo sic ar̃. diffinitio argumẽtatõis nõ cõuenit oĩ ptẽto sub diffito: g̃ nõ est bõa. Añs pꝫ qꝛ nõ pueĩt isti argumẽtatõi. hõ ẽ asin⁹ g̃ hõ ẽ rudibilis: ex q̃ ibi ñ ẽ argumẽtũ ¶ Scdo sic ar̃: mẽbra diõnis excedũt disũ: g̃ dio ẽ ĩsufficiẽs. añs pꝫ. qꝛ de aliq̃ ẽ veꝝ dicẽ ꝙ ẽ syllũs: ꝛ tñ nõ ẽ argumẽtatio. vt pꝫ de isto syllõ: oĩs hõ ẽ asin⁹: ꝛ oĩs equ⁹ ẽ hõ. g̃ oĩs equ⁹ ẽ asinus. ¶ Tertio sic ar̃ disũ excedit mẽbra didẽtia: g̃ dio ẽ ĩsufficiẽs. añs pꝫ: qꝛ pcessus q̃ fit a tota copulatĩa affirmatĩa ad alt̃ã ei⁹ ptẽ ẽ argumẽtatio ꝛ nõ ptiet̃ sub aliq̃ istorũ modorum

Ad p̃mũ dr̃ ꝙ lꝫ illa orõ sit argumentatio large capiẽdo siue stricte capiendo argumentationem non tamen pp̃issime capiẽdo argumẽtatõeꝫ ¶ Ad scõꝫ dr̃ distiguẽdo añs vel capiẽdo strictissime disũ ꝛ mẽbra didẽtia large: ꝛ sic pcedit̃ añs vel si capiat̃ disũ stricte siue large ꝛ mẽbra didẽtia large sic disũ strictissime: ꝛ mẽbra didẽtia stricte: ꝛ sic negat̃ añs. ¶ Ad t̃tiũ dr̃ negãdo añs: ꝛ ad pbatõem dr̃ ꝙ illa argumẽtatio ptinet̃ s̃b ẽthimemate

Diffio inductionis

¶ **Inductio est a singularibus sufficienter enumeratis ad vniuersale progressio. vt sortes currit. plato currit: et sic de aliis. ergo omnis homo currit.**

Acceptiones inductionis

¶ Circa hũc textũ notãd ẽ p̃mo ꝙ iste teri⁹ iductio capit̃ dupl̃r. Uno mõ large ꝛ tũc describit̃ sic. Inductio ẽ pña illatia ppõis vl̃is ex sua singulari: vel suis singularib⁹: cũ additõe illi⁹ clausule: ꝛ sic de aliis vel et nõ sũt pl̃a. et hoc⁹ capiendo iductõeꝫ ẽ spẽs argumẽtatõis large capte. Alio⁹ capit̃ iductio stricte ꝛ tũc diffio pe. hys. sic itelligit̃ Inductio ẽ argumẽtatio pbatĩa p põis vl̃is ex sua singulari ĩ añte expressa. vl̃ ex suis singularib⁹ ĩ añte

expressis: cū iuuamine intellectus naturalit incliati ad vitatē: et supplentis vicē bonitatis ꝯñe. Vñ tūc itellect⁹ dr supplē vicē bōitatꝯñe q2 ī nullo singlī pcipit īstātiā: nec hꝫ rōēꝫ q̄re in aliquo singulari debeat eē instantia: tunc ex hoc ꝙ intellectus cognoscit ꝙ aliq̄ ꝓpōnes singulares sunt vere concedit vlēꝫ esse veram Exemplū: vt exq̄ intellectus cognoscit ꝙ iste ignis ē calidus: et silr ille. et nō repit istātiaꝫ in aliq̄: nec hꝫ rōem q̄ cogit ad cōcedendū ꝙ aliquis ignis nō ē calid⁹. iō incliat ad ꝯcludēdū siue ad ꝯcedēdū istā vlēꝫ: ois igis ē calid⁹

Tripliciter fit inductio.

Notandū est secūdo ꝙ tripliciter solꝫ fieri inductio. Vno mō enumerando aliq̄ singularia et nō oia ꝓpter mltitudinē eorū: et tunc dꝫ addi ista ꝑticula: et sic de alijs. vt sic arguendo: iste ignis est calidus: et iste igis est calid⁹. et sic de alijs. ergo ois ignis est calidus. ¶ Alio mō enumerādo oia singularia in ꝓpria forma: et tunc dꝫ addi illa particula: et nō sunt plura. ¶ Alio mō enūerādo aliq̄ singularia nō addēdo aliquā illarū ꝑticularū: et sic de alijs. vel et nō sunt plura. et nulla talis ē bona ꝯña nisi añs sit formalr ipossibile: vel nisi ꝯñs sit necessariū: vel nisi vna singularis inferat vlēꝫ sed talis argumētatio ē bñ ꝓbatia.

Dupl'r ꝓcedit a singularib⁹.

Notādū est tertio ꝙ duplr potest ꝯtigere ꝙ in inductione fiat ꝓcessus a singularibus. ¶ Vno mō a singularib⁹ in signādo tm̄: vt sic arguendo: iste hō currit: et iste hō currit: et sic de alijs. ergo ois homo currit. ¶ Alio⁹ potest fieri inductio a singularib⁹ in supponendo et signādo simul: vt sic arguēdo: sor currit. plō currit. et sic de alijs. ergo ois hō cur. Vñ in ꝓposito capit singulare ꝓ oī inferiori alicuius supiori⁹. Similiter ī inductione tam in ꝓpōnibus singularib⁹ q̄ in ꝓpōe vli dꝫ manere idem pdicatuꝫ: siue pdicata dñt esse synonyma. et dꝫ fieri variatio ex parte sbi: q2 in añte inductōnis debent poni singularia pro subiectis. et in ꝯñte dꝫ poni ꝓ sbo vl'e illorū singulariū cū signo vli. Vnde si in inductōne capiātur inferiora q̄ sunt teri cōes ꝓ sbis in añte. tūc cuilibet illorū termiorū dꝫ addi signū vl'e: si in ꝯñte vl'e distribuatur ꝓ singulis generū. Si vo vl'e distribuat in ꝯñte pro generibus singulorū: tunc debent sumi sine signo.

Quid inductio/ et descēsus.

Notādū est quarto ꝙ inductio dr̄t a descēsu: q2 inductio ꝓcedit ab oibus singularibus ad vl'e illorū singularium. Sed descensus est ꝓcessus a ꝓpōe vli ad oms eius singulares. Unde inductio sic reducit ad syllm̄. Naꝫ singularia q̄ ponūtur ꝓ subiectis in añte: dñt capi ꝓ medio in syllō. et pdicatū añtis ꝓ maiori extremitate. et subiectū ꝯñtis ꝓ minori extremitate. Exemplū: vt ista inductio. s. sortes currit: plato currit: et sic de alijs. ergo ois hō curr: reducit ad syllm̄. Nā bñ seqtur. sor currit plato currit: et sic de alijs. ergo oē qd est sor/ plato/ vel cicero/ et sic de alijs currit. tenet ꝯña ꝑ eqpollētiā ꝑm veritatē et falsitatē. et vltra seqtur. oē quod est sor/ plato/ vel cicero: et sic de alijs currit. et ois hō ē sor plato/ vel cicero: et sic de aliis. ergo ois hō currit. tꝫ ꝯña per ꝯñaꝫ ī barbara. ergo de primo ad vltimū seqtur. sor currit: plato currit: cicero currit: et sic de aliis. ergo omis hō currit: per regulam cōem. s. qcqd sequitur ad ꝯñs bōe ꝯñe etc.

Obiectio

¶ Sꝫ diceret aliquis ꝙ totū añs secūde ꝯñe non seqtur ad añs inductiōis

Solutio.

¶ Ad hoc dr ꝙ sic. q2 illa ꝓpō q̄ ē minor in ꝯña de barbara etiā subintelligit in añte inductionis. scꝫ sortes currit: plō currit: cicero currit: et sic de aliis. et ois homo ē sor plato/ vel cicero. et sic de aliis. mō ad istud añs bene sequitur totum

aña syllogismi in barbara.

Contra dicta arguit̃ p̃mo sic. Hic est inductio: oĩs hõ currit: oĩs asinus currit: oĩs equus currit: et sic de aliis aĩalibus. ergo om̃e aĩal currit. et tamẽ nõ est ibi pcessus a singularibus ad vl'e: sed ab vl'ibus ad vl'e. ergo diffinitio inductionis est insufficiens. ¶ Scd'o sic arguitur hic est pgressio a singularibus ad vl'e. sortes currit: plõ currit: cicero currit: et sic de aliis. ergo oĩs asin⁹ currit. et tñ nõ est ibi inductio: cuz ibi non sit argumẽtatio pbatiua: nec illatiua. ergo diffinitio inductiõis est insufficiens ¶ Tertio sic argr̃. inductio est bona pña: sed arguẽdo ab aliquibus singularibus ad suũ vl'e sine illa particula et sic de aliis vel et nõ sunt plura: nõ ẽ bõa pña. cum nõ sequatur: sor̃ currit. cicero currit: plato currit: ergo omis homo currit. ergo ibi non est inductio.

Ad primũ dr̃ q' lz ibi nõ sit processus a singularibus simplr̃: tñ ibi ẽ pcessus a singularibus s'm quid. Uel sic: lz ibi non sit pcessus a singularibus capiendo singulare pp'ie p terio singulari: tñ ibi est pcessus a singularibus capiendo singulare p inferiori vel terio minus cõmũi ¶ Ad scd'm dr̃ q' lz ibi sit pcessus a singularibus ad vl'e aliorũ singulariũ q̃ in añte ponantur: nõ tam̃ a singularibus ad vl'e eorũ. ¶ Ad tertiũ dr̃ q' lz iste pcessus sit inductio imperfecta: nõ tñ perfecta.

Diffio enthymẽat' ¶ Enthymema est syllogismus impfectus. i. orõ in qua nõ oĩbus p̃missis antepositis infertur festinata cõclusio. vt oẽ aĩal currit: ergo omis homo currit. In hac eñi argumẽtatõne includitur hec propõ oĩs hõ est aĩal. q̃ si poneret̃ perfect⁹ esset syllogismus.

¶ Aristoteles aũt sic diffinit enthymema. Enthymema ẽ syllogismus ex icotibus et signis. Icos aũt idẽ est q' propositio probabilis. Signum vt hic sumit̃: idẽ ẽ q' demonstratiua seu necessaria ppõ. vel probabilis: et hoc ĩ inferẽdo. Signũ vt hic sumit̃ dicit necessitatẽ illatõis. Icos aũt dicit probabilitatẽ ipius propõnis in se: s'm quã pbabilitatẽ ppõ dr̃ esse vera. Uñ lz in enthymemate est tm̃ vna ppõ inferens et alia illata: tñ s'm q' inferens ppõ apparet oĩbus esse vera vel pluribus: sic dicitur icos: id est probabilis. vt quilibet diligit diligentẽ se. Scd'm aũt q' ipa infert conclusionẽ de necessitate: sic est signũ. et sic eadẽ ppõ est icos et signũ s'm aliud et aliud. Drñt icos et signum ¶ Si q̃s obiiciat q' ẽthymema debeat sic diffiniri. Enthymema est ex icote et signo. cũ tm̃ sit vna propõ inferens q̃ est icos et signũ s'm diuersa Obiectio ¶ Ad hoc sic dicẽdũ est: q' lz sit vna ppõ inferens actu: tamẽ habet in se virtutẽ duarũ ppõnũ: q2 hz in se virtutẽ pp'iã: et illius que subintelligitur. et sic est vna s'z substantiã: et duę s'm virtutem. Solutio. Et ideo dicit̃ in plurali nũero ex icotibus et signis: et nõ ex icote et signo. ¶ Sciendũ q' oẽ enthymema dz reduci

De reductiõe ẽthymematis ad syllm̃.

ad syllogismũ. In enthymemate enĩ sunt tres termini sicut in syllo: et duo illoꝝ sunt in conclusione. et sunt maior extremitas: ꝛ minor extremitas. alius aũt nõ ponit in cõclusione: et est mediũ. Illarũ aũt extremitatũ/ altera sumitur bis/ et altera semel Ex extremitate ergo semel sũpta ꝛ ex medio fiat vna ꝓpõ: sꝫ exigentiã modi et figure. et sic habetur syllogismus Uerbi gratia. in hoc enthymemate oẽ aĩal currit: ergo omis homo currit. hõ ꝛ currit sũt due extremitates: ꝛ aĩal est medium: sed illa extremitas. s. hõ sumpta est tm̃ semel. ex ipsa ergo et medio fiet vna ꝓpositio. s. oĩs hõ est aĩal. et tũc erit perfectus syllũs sic. oĩe aĩal currit. oĩs hõ est aĩal: ergo oĩs homo currit.

Acceptiones enthimematis

¶ Circa hunc tertiũ notanduꝫ est pmo ꝙ iste termiꝰ enthymema capit tripl'r. ¶ Uno mõ large: ꝛ tũc dꝫ sic describi. Enthymema est argumentatio: in q̃ ex vna ꝓpõe expressa. vel ex pluribꝰ ꝓpõibus expressis: ꝛ non syllogistice ordinatꝭ infert ꝯñs. Et sic capit iste terinꝰ enthymema qñ dr ꝙ oĩs argumẽtatio est syllogistica aut enthymematica ¶ Alio mõ capit stricte: ꝛ tunc describitur sic. Enthymema est argumentatio non inductiua: vel exemplaris: in qua ex vna propõe cathegorica vel pluribꝰ nõ syllogistice ordinatis infert ꝯclusio. Et hoc mõ capit qñ dr ꝙ oĩs argumentatio est syllũs: inductio. enthymema: vel exemplũ: hoc mõ ꝯuersiones equipollẽtie: ꝯña a tota copulatiua ad eius partẽ. ꝛ ꝯña a pte disiunctiue ad totã disiunctiuã. ꝛ sic de aliis sunt enthymematice ¶ Tertio mõ capit strictissime: et tunc describitur sic. Enthymema est argumentatio in qua ex sola ꝓpõe cathegorica in añte expressa: infertur aliqua conclusio: cui ꝓpõi nisi aliqua pmissaruꝫ adderet ad eandẽ conclusionẽ inferentẽ esset bonꝰ syllũs. Et hoc mõ capit a.p. h. qñ diffinit enthymẽa. Et sic eiꝰ diffinitio dꝫ exponi ſm istã vltimã descriptionẽ. Et isto vltimo mõ capiendo istũ terim enthymema conuersiones: eq̃pollẽtie: ꝛ sic de aliis non sunt ꝯñe enthymematice: q2 tales argumentatões non sunt reducibiles ad syllogismũ.

Notãdum est secundo ꝙ hic autor diffinit enthymema diffinitõne data ab aristotele. et dꝫ diffinitio sic intelligi. Enthymema est argumẽtatio non inductiua nec exemplaris ꝓbatiua alicuius ꝯclusiõis ex vna pmissa in añte expressa: vel ex pluribus non syllogistice ordinatis. vt sortes est hõ: g̃ sor est risibilis.

Intel. diffinitionis pbi.

Añ hic icos in ꝓposito dr ꝓpõ probabilis Signũ aũt dr ꝓpõ necessaria siue ꝓpõ inferens aliã ꝓpõem in ꝯña necessaria. Añ vna ꝛ eadeꝫ ꝓpõ põt dici icos ꝛ signũ. nam ex quo est ꝓbabilis et appet oĩbꝰ vel pluribus aut maxime notis eẽ xa dr icos. ꝛ ſm ꝙ est necessaria vel ĩ ꝯña necessaria infert aliquã ꝓpositionẽ dicitur signum.

Differũt icos et signum

Notandũ est tertio ꝙ enthymemata q̃ ex pluribus ꝓpõnibus inferũt cõsequens non possunt reduci ad syllogismũ. q2 in illis non infert conclusio ex vna sola ꝓpõne cathegorica in añte expressa: per medium diuersum ab extremitatibus conclusionis. Sed enthymema qḋ ex vna sola ꝓpõe cathegorica ĩ añte

De reductiõe ẽthymematis ad syllm̃.

expressa: infert ꝯñs: bñ põt reduci ad syllm̃. et ille termin⁹ q̃ ponitur ĩ añte ⁊ nõ ĩ ꝯñte dr̃ mediũ. ¶ Añ reducere enthymema ad syllm̃: est añti enthymematis addere ꝓpositionẽ aliquam: virtute cuius totũ añs de necessitate ĩfert ꝯñs: qđ tñ ꝯñs non de necessitate sequitur ad añs enthymematis. Unde in reductione enthymematis ad syllm̃ ꝓpõ que deficit dz constitui ex duobus terminis: quorũ vnus ponit̃ ĩ añte ⁊ non in ꝯñte. et alius ponitur in ꝯñte ⁊ non in añte ¶ Exemplũ: vt hoc enthymema. s. hõ ẽ animal: ğ hõ est subã: reducit̃ ad syllogismũ addendo istã ꝓpõem. scilz/ omne aĩal est subã. que ꝯstituit̃ ex illo termino aĩal: q̃ ponitur in añte ⁊ non in ꝯñte. ⁊ ex illo termino substantia qui ponit̃ ĩ consequente: et non in antecedente.

Notãdũ ẽ quarto ꝙ ad cognoscendũ q̃ premissa deficit in enthimemate: debemus respicere si ille termin⁹ q̃ est p̃dicatũ in ꝯñte vel sibi similis ponat̃ in añte: et tũc ĩ enthimemate deficit minor. Sed si ille terminus q̃ est subiectũ ꝯñtis siue sibi similis ponat̃ in añte: tunc deficit maior. Exemplũ primi. vt oẽ aĩal est substantia. ğ hõ est substantia. Exemplũ scđi: vt hõ est aĩal. ğ hõ est substantia. ¶ Sed ad sciendu3 ad quã figurã dz reduci enthimema: videndũ ẽ si illđ qđ p̃dicat̃ in ꝯclusione vel sibi sĩle ponat̃ ĩ añte a pte subiecti. ⁊ si sic tũc enthimẽa dz reduci ad scđam figurã ꝑ additõem mĩoris. q2 illđ qđ p̃dicat̃ in cõclusione ẽthimematis est maior extremitas. ⁊ illa subĳcit̃ ĩ maiori ꝓpõe in scđa figura. Sed si p̃dicatũ ꝯclusionis ponat̃ ĩ añte a pte p̃dicati: tũc si mediũ p̃dicet̃ ĩ ꝓpõe q̃ addit̃ dz reduci ad p̃mã figura3 Sed si ĩ ea subiciat̃: dz reduci ad tertiã. Si vo subiectũ ꝯclusionis enthimematis ponat̃ ĩ añte a parte p̃dicati: tũc enthimema dz reduci ad tertiã figurã Sed si ponat̃ a pte subiecti et mediũ ponat̃ a pte p̃dicati in ꝓpõe q̃ adderet̃ reducitur ad scđam figurã Si ãt mediũ ĩ ea a pte sbi põat̃ tũc reducit̃ ad primã figurã vt pt3 practicanti.

Documẽtũ ꝓ noticia p̃misse deficiẽtis

Cõtra dicta arguit̃ sic primo. enthimema nõ est syllogismus. ergo non est syllogismus ĩperfectus. tenet ꝯsequentia a toto in modo ad suam partem negatiue. ¶ Scđo arguit̃ sic: hic est enthimema: sortes currit et plato disputat. ergo sortes currit: et tñ nõ est reducibile ad syllogismũ. ergo male dicit̃ ꝙ enthimema reducit̃ ad syllogismũ. ¶ Tertio sic arguit̃. hic ẽ enthymẽa: sortes currit. ergo homo currit. et tñ non est reducibile ad syllogismũ: cũ nõ sit in mõ et in figura. ergo enthimema compositũ ex vna cathegorica pro añte nõ est ad syllogismũ reducibile

Ad p̃mũ dicit̃ negando ꝯsequentiã: q2 ibi cõmittitur fallacia secundum quid ad simpliciter. ¶ Ad secũdu3 dicitur negando cõsequẽtiã. quia hoc intelligitur de enthimemate cuius antecedens est vna propositio cathegorica. ¶ Ad tertium dicitur ꝙ licet illud enthimema non sit reducibile ad syllogismũ cathegoricũ de medio cõi: est tñ reducibile ad syllogismũ expositoriũ de medio singulari

¶ Exemplum est qñ vnũ pticulare probatur per aliud: ꝓpter aliquod sĩle repertum ĩ ipsis vt parisienses pugnare contra rothomagenses malũ est. ergo turonenses pugnare contra pictauienses malum est: q2 vtrobiq3 ẽ pugnare affines contra affines. Diffio exempli.

Acceptō nes exempli

¶ Circa hūc textū notādū est pri mo q iste termin⁹ exemplū vt ad ꝑ positū sufficit capit dupliciter ¶ Uno mō large ꝛ sic exēplū ē argumētatio in q̄ infert ꝯclusio ꝓpter silitudiem reptam inter res significatas per tminos aītis ꝛ consequentis siue antecedens ꝛ consequens sint pro positiões pticulares/vniuersales indefinite vel singulares. vt hic est exemplum. oēs āglici sūt boni homines armoꝝ: ergo oēs britones sūt boni homies armoꝝ. q: vtriq sūt exercitati in actibus bellicis. ¶ Alio modo capit stricte: et sic exemplū est argumentatio ꝓbatiua conclusionis particularis ex alia ꝓpōe pticulari: vel aliquibus pticularib⁹ ꝓpter aliquā silitudiēz reptaz int res sigificatas ꝑ terios aītis ꝛ ꝯñtis. vñ in ꝓposito pticulare se extendit ad indefinitū.

Quando exēplū est ꝯña ꝓbatiua.

Notādum est scdo q exemplū nō est ꝯña ꝓbatia: nisi in aīte vel i ꝯñte exꝑmat teri⁹ silitudis. ꝛ sic nō est hic exēplū: brugēses sūt diuites: g rothōagēses: sz hic ē exēplū. brugenses sūt diuites: g rothomagenses. q: hñt vtrobiq bonū portum maris. Uñ i exēplo sꝑ dz obsuari q arguat respectu ꝑdicati qd ꝯueniat terio silitudis vlr sūpto vt in pluribus. vt i exēplo dato cū terio silitudis vlr sūpto vt in pluribus: scilicet habentes bonum portum maris ꝯueit ꝑdicatū. cū ista i pluribus est va. omnes hñtes bonum portū maris sūt diuites

Dfnt exēplū ꝛ iductio.

Notādū est tertio q exemplum differt ab iductōe dupliciter. ¶ Uno mō q: inductio semꝑ habet ꝓ consequente ꝓ positōem vlem: sed exemplū quandoq particularē ꝛ qñq vniuersalē habet si large capiat. Exemplum de conclusione singulari. vt sortes est risibilis: ergo plato est risibilis Exemplum de particulari: vt brugenses sunt diuites: ergo et rothomagenses. De cōclusione vero vniuersali patet in primo notabili ¶ Secundo differunt q: inductio sꝑ habet in aīte plures ꝓpositiones singulares: dūmodo subiectū aītis habeat plura singularia: sz si non habeat nisi vnum singulare tūc inductio in aīte nō habet nisi vnā ꝓpositōem singularē. sed exēplū (vt in pluribus) non habz nisi vnam ꝓpōem singularez siue indefinitam siue particularē. sed tamē in aīte exēpli pñt esse plures ꝓpōnes pticlēs vl' idefite: ꝛ silr iꝯñte.

Notādū est quarto q exēplū reducit ad inductionem imperfectam et ad syllogismum hoc modo. Nam ꝓ medio syllogismi debet poni termin⁹ similitudinis. et ꝓ maiore extremitate debet poni predicatum cōclusionis. et pro minori extremitate subiectum eiusdem. et ꝓ medio inductionis imperfecte (siue ꝓ termino inferente) debet poni subiectum antecedentis exempli ex eo iferendo vnam vniuersalem. vt hoc exemplum sortes ē risibilis: ergo plato est risibilis. q: vterq est homo: sic reducitur sortes ē risiblis ergo omnis homo est risiblis consequentia patet per inductionem imperfectam. Similit a singulari ad vniuersalem eius respectu ꝑdicati conuenientis subiecto vniuersalit sumpto valet consequentia: ꝛ vltra sequitur. omnis homo est risibilis ꝛ plato ē homo. ergo plato est risibilis. ꝑ cōsequentiam de varij. ergo de primo ad vltimū bene sequitur: sortes est risibilis: ergo plato ē risibilis quia vterq ē homo. Et sic patet q exemplum reduci ad syllogismum non est de exemplo facere syllogismum: sed est ostendere quomodo cōsequens exempli sequitur ad antecedens exēpli ꝑ iductionē iꝑfectā ꝛ ꝑ sylōm

De reductōe exēpli ad syllogismuz

Contra dicta sic arguitur ꝑmo

hic est exemplū.oēs āglici sūt bōi hoīes armoꝝ:ergo ⁊ ōs britōes sᵉ boni hoīes armoꝝ:qꝛ vtrīqꝫ sūt exercitati in actibus bellicis: ⁊ tamē diffinitio exempli non sibi conue/nit:cū ibi nō ꝓbeᵗ vnum pticulare per aliud.ḡ diffinitio est mala.

¶ Scḋo sic arguitur.hic est exemplū stricte capiendo Soꝛ est risibilis:ergo plato est risibilᵉ.qꝛ vterqꝫ est hō.⁊ tñ diffinitio nō sibi conuenit:qꝛ ibi nō ꝓbaᵗ vnū particulare per aliud.ḡ diffinitio exempli stricte capiendo est mala. ¶ Tertio sic arᵗ.ad probationem ꝯclusionis non sufficit notitia āntis:sed bonitas ꝯñe.sed in exemplo non ē bōa ꝯña.ḡ pᵉ exemplū nichil ꝓbari pōt

Ad primū dicitur ꝙ lꝫ ibi sit exēplū large capiēdo:nō tñ stricte capiendo exēplū. nō exēplū large sūptū nō diffiᵗ h:sꝫ solū stricte. ¶ A ḟm dᵉ negādo mioꝛē.⁊ ad ꝓbatōēꝫ dᵉ distinguēdo assūptū vel stricte capiē do istū ḟmim pticulare vt distiguitur ꝯ īfinitū ⁊ singulare: ⁊ sic ꝯceditur assūptū.vel large capiēdo pticulare vt se extēdit ad illa: ⁊ sic negaᵗ assūptū ¶ Ad ṫtiū dᵉ ꝙ licet ī exēplo nō sit ꝯña formalis:tñ ē bā materialis.et etiā intellectus supplet bonitatē ꝯñe.

¶ Locus est ꝑ quē argumētū confirmaᵗ:ideo danda est eiꝰ diffinitio ꝑut hic sumitur ¶ Uñ locus est sedes argumēti:vel id a q̄ ad ꝓpositam qōnē cōueniēs trahiᵗ argumentū.Quid aūt sit q̄stio dictū ē.¶ Et sciendū est ꝙ ꝓpo pō.q̄stio.cōclō.⁊ enunciatio ḟm sbāꝫ idē sunt.dr̄īt aūt ḟꝫ rōnes.diuersas eni hn̄t rōnes siue diffinitōēs: vt prius paruit. Scḋꝫ eni ꝙ dubitabilis est dᵉ q̄o.ꝑut vero iā ꝓbata est ꝑ argumentū ē cōclusio. ꝑut ponitᵉ ꝓ alio in p̄missis. est ꝓpō.qꝛ ꝓpō dᵉ ḟm ꝙ ē ī p̄missis ad ꝓbandū cōclusionē.Enūciatio aūt ē ḟm ꝙ significat eē vel nō eē:vt sortes currit.sortes nō currit ¶ Locus aūt diuiditur in locū maximā:et in locū dr̄iam maxīe Locus maxīa idē est ꝙ maxima.Uñ Maxīa ē ꝓpō q̄ nō est altera prioꝛ.neqꝫ notioꝛ. vt oē totū est maius sua pte Itē de q̄cunqꝫ p̄dicaᵗ diffinitio et diffinitū.et de q̄cūqꝫ p̄dicaᵗ spēs de eodē p̄dicatur genꝰ.¶ Locꝰ dr̄ia maxīe est illud q̄ vna maxīa differt ab alia.vt iste maxīe.De q̄cūqꝫ p̄dicatur spēs ⁊ genꝰ.et de q̄cunqꝫ p̄dicaᵗ diffinitio ⁊ diffinitū dr̄nt per terios ex q̄bus cōponūtur.vna eni cōponiᵗ ex gn̄e et spē.altera ex diffinitione et diffinito. vñ isti teri simplices dn̄r dr̄ie et maxīe. ¶ Et sciendū ꝙ tā locꝰ maxima q̄ꝫ locꝰ dr̄ia maxīe dᵉ locus.qꝛ vtrūqꝫ ꝯfert firmitatē et robur argumēto.Uñ ꝓpoꝛtionabiliᵗ sumiᵗ hic locus ad locū in rebꝰ naturalibꝰ:qꝛ sicut ille seruat res in eē: sic similr̄ hic locꝰ ꝯfir̄at argumētū ¶ Circa hunc textū notanduꝫ est p̄mo ꝙ hic nō capiᵗ locꝰ prime intentionaliᵗ ꝓ coꝛpe locante siue ꝓ superficie circūdante corpus loca

Diffio loci dialectᵉ

Dr̄īt pro pō.q̄o: cō clo:tenū.

Dīo loci.

Quid loꝰ maxīa.

Quid locꝰ dr̄a maxime.

rum: sed secunde intentionaliter p loco logicali: et nō p loco sophisti/co: sed dialectico. Quid aūt sit loc⁹ sophisticus logicalis videbit͛ i tractatu de fallacijs. quid aūt sit loc⁹ dialecticus videbit͛ inferius Silr iste terminus sedes in diffinitōne loci non capit͛ pme intentiōaliter p scanno siue cathedra: sed secūde intentionalit͛ p illo p qđ cōfirmat͛ argumentū dialecticū. ¶ Vñ diffinitio loci data a.p.h. dʒ sic intelli/gi. Locus dialecticus est oro cōfirmatiua argumēti dialectici vl͛ teri ex quibus talis oro cōponit͛: ex q̄rꝫ teriorū habitudine adinuicē talis oro hʒ veritatē: et argumentū ppt͛ talē orōem hʒ veritatē et euidētiā Vñ per hoc q̧ dr͛ oro confirmatia tangit͛ locus maxia. et per hoc qđ dicitur vel termini tangitur locus differentie maxime.

Intel. diffiniti. loci

Notādum est scđo q̧ autor diuidit locum: q̄ diuisio dʒ sic intelligi. De nūero locorū ali⁹ est loc⁹ maxima. et ali⁹ est locus dr͛a maxie. Vñ iste termi⁹ maxima non capit͛ in ppo/sito pme intentionalit͛ et adiectiue cū tunc eēt oro incōgrua: sed capitur scđe intentionalit͛ et substātie. Silr iste teri⁹ dr͛a capit͛ secunde i⸗tentionalit͛ et substantiue: ita q̧ sit ꝯpositiua locutio in ambob⁹ membris diuidentib⁹: et pōt dici q̧ hoc totū loc⁹ maxia est vna dictio: et sic capitur incomplexe. Silr loc⁹ dr͛a maxime est vna dictio vel supplēs vicē vni⁹ dictiōis incōplexe. ¶ Itē iste termin⁹ maxima et hoc cōplexū loc⁹ maxia idē sigñt et p eodē sup/ponūt: sed tñ ꝯūtibilit͛. qꝛ iste ter⸗min⁹ maxima est superius ad hoc complexū locus maxia. qꝛ oē illud quod est locus maxima est maxia: sed nō econtra. qꝛ ista ppō quodlꝫ est vel non est est maxia: et tñ non ē locus maxia: cū ipa nō sit ꝯfirmatiua alicui⁹ argumēti. ¶ Itē ista diffinitio: maxima est. etc. dʒ sic intel⸗ligi. Locus maxima est regula si/ue ppō: qua non ē altera prior ne q̧ notior: que ē pcise composita ex eisdē teris vel silib⁹ cū ea. sicut ista ppō: oē totū est maius sua parte

Intel. diuisiōis loci

Notādū est tertio q̧ locus maxia est rl͛a siue ppō per se nota confirmatia alicuius ꝯñe dialectice. Exemplum: vt ista oro de quocūq̧ pdicat͛ diffinitio et diffinitū est loc⁹ maxima: et p talē ppōem confirmat͛ argumētū. ¶ Dr͛ notanter in diffinitōe cōfirmatiua alicui⁹ ꝯñe dialectice: ad dr͛am maximarꝫ siue regularū vel ppōnū per se notarū: q̄ non confirmant argumenta: vt ista ppō: omne totū est mai⁹ sua parte: est maxima: et tñ nō est loc⁹. ¶ Itē ista diffinitio loc⁹ dr͛a maxie est. etc. intelligit͛ sic. Locus dr͛a maxie est termi ex quib⁹ cōponit͛ maxima siue rl͛a ꝯfirmatiua ꝯñe dialectice: ex q̄rꝫ habitudine adinuicē maxia habꝫ veritatē et euidentiā: et ipa differt ab alijs maximis Exemplū: vt isti teri diffinitio et diffinitū sunt loc⁹ dr͛a maxie. qꝛ ex istis teris componit͛ ista maxima. de quocūq̧ predicatur diffinitio et diffinitū. et ista maxima hʒ euidentiā et veritatem ex hitudine teriorū istorꝫ. s. ly diffinitio et diffinitū. et per istos terios illa maxima dr͛t ab alijs maximis. vtputa: ab ista: de quocūq̧ pdicat͛ spēs et gen⁹. ¶ Alio mō pōt intelligi diffinitio. Locus dr͛a maxie ē termin⁹ vel teri: ex quo vel ex q̄bus cōponit͛ maxia: verificabilis vl͛ verificabiles de teris ꝯpositis in añte et ꝯñte ꝯñe p maximā ꝯfirmabilis

Exemplū

Intel. diffiniti. loci dr͛e max.

Exemplū

Notandū ē quarto q̧ qñ argumentū dialecticū est factū cōiter solet queri Vñ loc⁹. isti⁹ q̄onis sensus pōt esse multiplex. ¶ Vn⁹ sensus ē q̄s teriorū positorū i maxia ꝯfirmatiua talis ꝯñe dialectice ē v̄ificabil͛ de termio inferēte: et q̄s de termio illato ꝯñe forate. ¶ Ali⁹ sensus ē: a quo

Sensus illi⁹ q̄ois Vñ locus

terio denoiatur rla siue maxia ofirmatiua argumenti: per quam tenet ona dialectica. ¶ Alius sensus: quam est habitudo termini inferentis ad terminum illatum Et solet responderi ad istam questionem que arguitur a diffinitione ad diffinitum: hoc est: iste terminus diffinitio verificabilis est de termino inferente: et ille terminus diffinitum est verificabilis de termino illato: siue terminus a quo denoiatur maxia ofirmatiua est iste terminus diffinitio. et terminus inferens se habet vt diffinitio respectu termini illati. Et quia ista responsione habita: non adhuc habetur regula per quam exponitur argumentum: siue per quam confirmatur argumentum: ideo solent homines querere maximam: hoc est que est maxia siue regula per quam valet talis consequentia dialectica. siue per quam argumentum habet virtutem probandi ons Alii aliquid querunt: da maximam. hoc est da regulam ppositam ex terminis verificantibus de termino inferente et termino illato: que quidem regula sit ofirmatia talis one forte vel sensus est. explica habitudinem quam habet ans ratione termini inferentis ad ons ratione termini illati. Et ad questionem solet responderi de quecunque predicatur diffinitio et diffinitum. similiter quicquid predicatur de genere et specie. vnde manifestatio istarum regularum videbitur in sequentibus.

Contra dicta arguitur primo sic. locus est corpus locans vel superficies circundans corpus locatum. sed argumentum non ofirmatur per corpus locans vel superficiem circundantem corpus locatum. ergo non confirmatur per locum. et per ons male dicitur quod locus est propositio ofirmatia argumenti. ¶ Secundo sic arguitur nulla bona diffinitio debet dari per metaphoram. vt videtur velle aristoteles secundo posteriorum. sed ista datur per metaphoram: ex quo iste terminus sedes capitur metaphorice etiam similiter iste terminus locus. ergo est insufficiens ¶ Tertio sic arguitur. si illa diffinitio esset bona: sequeretur quod isti termini homo: equus et animal essent locus. ons est falsum cum isti termini non sunt locus maxia. nec locus dfia maxie vt patet per diffinitionem loci maxie. ons patet. quia ex duobus terminis sumitur argumentum. puta ab inferiori ad superius.

Ad primum dicitur quod licet capiendo istum terminum locus prime intentionaliter sit corpus locans siue superficies circundans corpus locatum: non tamen si capiatur secunde intentionaliter. quomodo capitur in proposito ¶ Ad secundum dicitur quod licet nulla bona diffinitio debeat dari per metaphoram non reductam ad propriam locutionem manifestam: tamen bene datur diffinitio per metaphoram quando datur per terminos metaphorice sumptos ¶ Ad tertium dicitur negando onam. et ad probationem dicitur quod licet ab ipsis sumatur argumentum tanquam ex terminis ex quibus constituitur argumentum siue consequentia vel argumentatio dialectica. non tamen sumitur ab illis tanquam a terminis verificabilibus de termino inferente et termino illato: ex quibus maxia ofirmatia argumenti componitur

¶ Locus dfa maxime diuiditur per locum intrinsecum / extrinsecum et medium. ¶ Locus intrinsecus: est quando sumitur argumentum ab his que sunt de substantia rei sicut in diffinitione: vt animal rationale mortale currit. ergo homo currit. ¶ Locus extrinsecus est quando sumitur argumentum ab his que omnino separata sunt a substantia rei: sicut in loco ab oppositis: vt si queratur vtrum sortes est albus. et probetur. sortes non est niger. ergo sortes est albus. ¶ Locus medius est: quando sumitur argumentum ab his que partim conueniunt cum terminis in questione positis: et partim

Diuisio loci.

Quid locus intrinsecus

Quid locus extrinsecus.

Quid locus medius

differunt ab eis sicut vniuo=
ca ꝛ denciatiua: ꝗ dicuntur
coniugata. vt si queratur vtꝝ
iustitia sit bona: et probatur
sic. iustū est bonū: ergo iusti=
tia est bona.

Intelꝭ. di uisionis. ¶ Circa hunc textū notādū ē pri
mo ꝙ hic ꝯñr autor diuit locū dif
ferentiā maxie: ꝗ diuisio dꝫ sic in
telligi. De nūo locoꝝ dꝛiaꝝ maxie
quidā ē locus dr̄ia maxie itrīsecus
et quidā extrinsecus: ꝛ quidā locꝰ
medius. Et sicut locus dr̄ia maxie
diuiꝭ. sic etiā locus maxia diuiditur
ꝑ locū maxiaꝫ intrīsecū: ꝛ per locū
maxiaꝫ extrinsecū: et per locū ma
Quid lo/ cꝰ dr̄a ma xie intriꝭ xiam mediū ¶ Locus dr̄ia maxie
itrinsecus ē termī ꝟificabiles de
terio inferēteꝛ terio illato alicuiꝰ
ꝯñe in ꝗ ꝯña termī supponūt pro
eodē ꝯuertibiliꝭ: vel vnꝰ ꝟificatur
de alio cū hoc addito eē in: secūdū
aliquē modū eēndi in. Exēplū vbi
termini supponunt ꝓ eodē couer
tibiliꝭ: vt sor̄ est hō: ergo sortes est
risibilis vt subm ꝛ propria passio
eius sūt locus dr̄ia maxie itrinsecꝰ
Exēplum vbi vnus ꝟificaꝭ de alio
cū hoc addito eē in. vt in hoc argu
mento: domus ē: ergo partes ē. ibi
vnus illoꝝ terioꝝ ꝟificaꝭ de alio
cū hoc addito eē in. cū hec sit vera
partes est in domo: et isti duo terī
scꝫ nomen totius integralis: ꝛ no
men partis integralis sunt locus
differentia maxie intrinsecus

Notādū est ꝭo ꝙ locus ma
xia itrinsecꝰ ē ꝭgu
Quid lo/ cꝰ max. in trinsecus la siue ꝓpō per se nota ꝯfirmatia
alicuiꝰ ꝯñe dialectice: cōpositis ex
ꝭis ꝟificabilibꝰ de terio iferēteꝛ
terio illato supponētibus ꝓ eodē
ꝯuertibiliꝭ. vel ꝟificales de seiui=
cē cū hoc addito eē in: vt ista pro/
pō. de ꝗcūqꝫ p̄dicaꝭ diffio et diffi=
tū: ē locus maxia intrīsecus: qꝛ ꝑ
tēlꝫ ꝓpōem ꝯfirmaꝭ tale argum̄
tū: sor̄ ē aīal rōnale: ꝗ sor̄ est hō. et

etiā ista ꝯstituiꝭ ex teris ꝟificabi
libus de teris ī tali argumēto po Quid lo, cꝰ dr̄a ma xie extrī secus
sitis. ¶ Locus dria maxie extrīse
cus ē terī ꝟificabiles de terio ife
rente et illato alicuius ꝯñe: ī qua
ꝯña terī nō supponūt ꝓ eodē: nec
vnus illoꝝ ꝟificaꝭ de alio cuꝫ hoc
addito eē in: nec vnus cōnotat ali
quid ꝓ quo alter supponit. vt isti ꝭ
mini habitus et priuatio

Notādū est quarto ꝙ locꝰ
maxia extrinsecꝰ
Quid lo/ cus max. extrīsecꝰ. est regula vel ꝓpō ꝯfirmatiua ali
cuius ꝯñe dialectice: cōposita ex
teris ꝟificabilibus de terio infe=
rente et terio illato: nō ꝟificabili=
bus de se īuicē cū hoc addito eē in
nec vnus cōnotat aliquid ꝓ quo
alꝭ supponit. vt ista maxia. de ꝗcū
qꝫ ꝟificaꝭ vnū cōtrarioꝝ opposito
rū: ab eodē ꝟe remoueꝭ reliquum
est ꝯposita ex teris verificabilibꝰ
de terio inferēte et terio illato: ꝗ
nō supponūt ꝓ eodem: nec pñt ve=
rificari de se inuicem cū hoc addi
to eē in: vt ista argumētatō ꝯfirmaꝭ
per maximā iā dictā: sortes est al=
bus: ergo non est niger. et isti duo
terī albus et niger nō supponūt ꝓ
eodem: nec vnus verificaꝭ de alio
cū hoc addito esse in.

Notādum est quarto ꝙ
Locus dr̄ia
Quid lo/ cꝰ dr̄a ma xie mediꝰ maxie medius est terī ꝟificabiles
de terio inferēte et terio illato: nō
supponētibꝰ ꝓ eodē: ꝗꝝ vnꝰ cōno
tat illud ꝓ quo alꝭ suppōit. vel ecō
tra: vt isti terī abstractū et ꝯcretū
sūt terī ꝟificabiles de terio inferē
te et illato: ꝗ nō supponūt ꝓ eodē
et tñ vnus cōnotat illud ꝓ quo alꝭ
supponit. Vñ hic ē ꝭmo de abstra=
ctis et ꝯcretis voce et significatōe
sił. vt albū et albedo. et nō voce tm̄
vt quātitas et quātū. ¶ Sed locꝰ
Quid lo/ cus maxi ma medi us maxia medius ē regula siue ꝓpō
ꝯfirātia alicuꝰ ꝯñe dialectice: cuiꝰ
ꝯñe termiꝰ iferēs ꝛ ꝭminꝰ illatus
nō supponūt ꝓ eodē: sꝫ vnus ꝯno=
tat illd ꝓ ꝗ alꝭ supponit: et ipa est

cōposita ex ipsis terīs: vt ista maxima si concretū pdicetur de concreto: et abstractū de abstracto.

Contra dicta sic arguitur pmo Locus maxima nō diuidit per locū intrinsecū: extrinsecū / et mediū vt pz i textu. ergo nec loc⁹ dr̄a maxime: tz pn̄a. qr nō videt maior rō de vno q̄ de alio ¶ Scdo sic ar: locus a causa ad suū effectū est loc⁹ intrinsecus: et tn̄ nō sumitur argumtum ab his q̄ sunt de sbā terioꝝum in qone positoꝝū. ergo diffinitio ē isufficiēs. mīor pz: qr cā efficiēs n̄ ē d sbā fioꝝ. rc. ¶ Tertio sic ar: arguēdo a diffinito ad diffitionē ē locus intrinsecus: et tn̄ ab his nō sumit argumentū q̄ sunt de substantia terminoꝝū. cū diffinitū nō sit d sbā diffinitōis. g̃ diffio ē isufficiēs

Ad primū dr̄ negādo an̄cedens: et ad pbationē dr̄ concedēdo q. p. h. non posuit diuisionē loci maxime: s; pter hoc non seqtur q locus maxima non diuidat. qr nō seqtur p. h. non dicit: g̃ non est ita. Uel pōt dici q diuisio loci maxime satis dat intelligi per diuisionē loci dr̄e maxime. ¶ Ad secundū dr negando minore. et ad pbationē dr q duplr pōt intelligi q aliqd sit de sbā terminoꝝū. Uno mō q est ps essentiale terioꝝū: vel de diffinitōe terioꝝū. et sic ocedit. Alio mō qr teri nō supponūt p eodē: nec vificant de seinuicē cū hoc addito eē iīt. et sic negatur. ¶ Ad tertiū dr silr ut dictū ē

Subdiuisio pma ¶ Itē locus itrinsecus diuidit per locū a subā. et p locū a ocomitātibus sbām. ¶ Locus a subā est qū sumitur argumētū ab his q̄ sunt de sbā termioꝝū in q̄stione positoꝝ. Et ille locus diuidit per locū a diffinitione: a descriptione: et a nois interpretatione

Quid loc⁹ a subā.

¶ Circa hūc textū notādū ē pmo q hic on̄r autor diuidit locū intrīsecū: q̄ diuisio dz sic intelligi. De numero locoꝝū dr̄arū maxime intrinsecoꝝū. alius est locus dr̄a maxime intrīsec⁹ a sbā. Alius est locus dr̄a maxīe intrinsec⁹ a ocomitantib⁹ sbām. Et silr diuiditur locus maxīa intrinsec⁹: per locū maximā intrīsecū a sbā. et per locū intrinsecū a ocomitātib⁹ sbām ¶ Locus dr̄a maxime intrinsec⁹ a sbā ē terī vificabiles de terīo inferente et terīo illato: supponētibus ouertibilit p eodē. vt isti teri diffinitio et diffinitū sunt locus dr̄a maxime intrinsecus a sbā: qr sunt terī vificabiles de terīo inferente et de termino illato: qui supponūt p eodē conuertibiliter.

Intel. sb diuisiōis

Quid loc⁹ max. intrinsecus a subā

Notādū est secundo q loc⁹ maxima intrinsecus a sbā est ppō per se nota: cōfirmatiua on̄e dyalectice: cōposita ex terīs vificabilib⁹ de terīo inferēte et terīo illato: supponētib⁹ p eodem ouertibilit. Exemplū: vt ista maxīa. de quocūq pdicat diffinitio et diffinitū: est locus maxima intrinsecus a sbā: qr est ppō affirmatiua on̄e dialectice: cui⁹ teri terīn⁹ inferens et teri⁹ illatus p eod supponūt ouertibilr: et ipa constituit ex terīs vificabilib⁹ de terīo inferente et termīo illato. ¶ De nūero aūt locoꝝū dr̄arū maxime intrinsecoꝝū a subā: alius est locus a diffinitione / alius est a descriptione / alius est ab interptatione. Et silr diuidit locus maxima intrinsec⁹ a subā p locū maximā intrinsecu; a diffinitōe: a descriptōe: et p locu; maximā ab interptatione.

Quid locus maxima intrinsec⁹ a sbā

Intel. sbdiuisiōis secūde.

Notādū est tertio q in ista diuisione p locu; a diffinitione datur intelligi locus a diffinito. Et ad istū locū reducit locus a synonymo ad synonymum Et silr locus a dr̄a essētiali ad suā

Qui loci reducunt ad pocōs

speciē īmediatā: qȝ sicut diffinitio (proprie capiēdo diffinitionē) pre dicatur eēntialiť ⁊ cōuertibiliť de diffinito: ita terminus synonym⁹ de terīo synonymo ei⁹. Et dña eēn tialis de sua spē imediata p̄dicať eēntialiť et ɔuertibiliť. ¶ Et simi liter per locū a descriptōe: dať in- telligi loc⁹ a descripto. Et ad istū locū reducūtur loc⁹ a subiecto ad suā ꝓpriā passionē. et etiā locus a passione ad suū subiectuȝ: qȝ sicut descriptio predicatur accidentaliť ⁊ cōuertibiliter de descripto. et eȝ ita ꝓpria passio p̄dicať accñtaliter ⁊ conuertibiliť de suo sbo: et econ tra. ¶ Et per locū ab interp̄tatōe datur intelligi locus ab interp̄ta- to ad interp̄tatōem. Et ad istū lo- cū reducūtur locus ab exponibili- bus ad expositā. Et siliť loc⁹ ab ex posito ad exponētē. nō qȝ exponēs ⁊ expositū predicātur de se inuicē conuertibiliť: sed qȝ ɔuertibiliter idē sigātur quantū adveritateȝ et sištatē.

Quis ter min⁹ infe rēs ⁊ illa tus.

Notādū est quarto ꝙ teri⁹ inferens est termin⁹ positus in an- tecedente: rōe cuius tale aňs dici- tur aňs ad tale ɔňs. Sed termin⁹ illatus est termin⁹ positus in ɔňte rōe cuius tale ɔňs dǐ ɔňs ad tale aňs. vt in ista ɔňa: hō currit. ḡ aīal currit. iste termin⁹ hō dǐ termin⁹ inferēs. ⁊ iste termin⁹ aīal dǐ teri⁹ illatus. Aň (vt dicūt autores) loc⁹ dȝ denoīari a terīo inferēte: ⁊ non a terīo illato: hoc est ab aliquo ter mīo verificabili de terīo inferēte: qui importat terīm inferenteȝ sic se hr̄e ad terminū illatum. Ex quo patet ꝙ oīs termin⁹ q̄ ɔueniēter rñdeť cū queriť (vñ locus) dȝ esse terminus secūde intētōis siue im- pōnis qui de materiali significato debet significare terīm inferenteȝ et de formali sigāto dȝ sigāre teriȝ taliter se hr̄e ad terīm illatū: puta vel vt gen⁹: velvt diffinitio. et sic d̄ aliis. Et ex talibus dñt cōstitui rñe siue maxime dialectice.

Contra dicta p̄mo sic arguiť Diffinitio loci a substātia cōuenit loco a cōcomitantibus sbām: ergo est insufficiens. Aňs pȝ: qȝ in loco a concomitantibus sbām sumitur argumentū a sbā terioꝝ in q̄stione positorū: ḡ ⁊c. ¶ Scđo sic arguiť locus ab interp̄tatione ad interp̄- tatū est locus a sbā: ⁊ tñ teri ñ sup- ponunt ꝓ eodē ɔuertibiliť. ḡ diffi- nitio loci a substantia nō ɔueit oī ɔtento sub diffinito. Minor pȝ de ista interpretatione ledens pedē: ⁊ de isto interpretato lapis: q̄ non supponūt ꝓ eodē conuertibiliter. ¶ Tertio sic aǐ. locus a diffinito: ⁊ siliť locus a descripto sť loci a sbā ⁊ tñ nō enūanť in dione. ḡ ē isuffiē

Ad pͥmū dǐ negādo aňs ⁊ ad ꝓbatiōeȝ dr̄ ꝙ lȝ sumať argumentuȝ a sbā teriorū verificabiliū de se inuicem cū hoc addito esse in: nō tñ a sbā eoꝝ ꝓ eodē cōuertibiliť supponen tiū. ¶ Ad secundū dǐ negando mi norē. ⁊ ad ꝓbationē dǐ: ꝙ lȝ ledens pedē sit interp̄tatio nō ɔuertibilis cū isto terīo lapis: tamē de tali nō est hic ad ꝓpositū: sȝ solū de inter- p̄tatione conuertibli cū interp̄ta- to. ¶ Ad tertium diciť ꝙ locus a diffinito datur intelligi per locū a diffinitione. et locus a descripto ꝑ locū a descriptione.

¶ Diffinitio est oratio: indi- cans qd ē esse rei ꝑ eēntialia

Quis lo- cus a diffi finitione.

¶ Locus a diffinitione ē ha bitudo diffinitōnis ad diffini tū. Et ɔtinet quattuor argu- menta et quattuor maximas ¶ Primo subiiciēdo diffini- tioneȝ affirmatiue vt aīal rō nale currit: ergo hō currit. ¶ Loc⁹ a diffinitiōe affirma tiue. Maxima. q̄cqd p̄dicať

de diffinitōe: et de diffinito.
¶ Secūdo p̄dicādo diffiniti
onē affirmatiue. vt sortes est
aīal rōnale mortale: ergo sor
est hō. ¶ Locus a diffinitōe
affirmatiue Maxia. de q̄cū-
q̄ʒ predicat᷑ diffinitio: et diffi
nitū. ¶ Tertio subiiciēdo dif
finitionē negatiē: vt aīal rōa
le mortale nō currit: ergo hō
non currit. ¶ Locꝰ a diffiniti
one negatiue. Maxia. q̄cq̄d
remouet᷑ de diffinitiōe: etiaʒ
rēouet᷑ de diffinito. ¶ Quar
to p̄dicando diffinitionē ne-
gatiue. vt lapis nō est amial
rōale mortale. ergo lapis nō
est hō. ¶ Locus a diffinitōe
negatiue. Maxia. a quocun
q̄ʒ remouetur diffinitio ⁊ dif
finitū. ¶ Locus a diffinito ē
quid locꝰ a diffito — habitudo ipsius ad suā diffi
nitionē. Et cōtinet quattuor
argumēta: et quattuor maxi
mas: sicut locus a diffinitōe.
¶ Primo subiiciendo diffini
tū affirmatiue. vt hō currit.
ergo aīal rōale mortale cur-
rit. ¶ Locus a diffinito affir
matiue. Maxima. q̄cq̄d pre
dicatur de diffinito: etiam d̄
diffinitione. ¶ Secūdo p̄di
cando diffinitū affirmatiue
vt sor est hō: ergo sor est ani
mal rōale mortale ¶ Locus
a diffinito affirmatiue Ma-
xia. de q̄cunq̄ʒ p̄dicat᷑ diffini
tū ⁊ diffinitio. ¶ Tertio subi
ciendo diffinitū negatiue. vt
hō nō currit: ergo aīal rōale
mortale ñ currit Locus a dif
finitō e negatiue. Maxia. q̄c
quid remouet᷑ a diffinito: eti
am a diffinitione. ¶ Quar-
to p̄dicādo diffinitū negatiē
vt lapis nō est hō. ergo lapis
nō est aīal rōale mortale.
¶ Locus a diffinito negatiē
Maxia. a quocūq̄ʒ remouet᷑
diffinitū: etiā diffinitio ¶ Et — Notabile
sciendū q̄ locus semꝑ debet
denoīari a terīo inferēte: ⁊ ñ
ab illato. vt qñ diffinitio est
inferens: est locus a diffiniti
one. qñ vero diffinitū est in-
ferens: est locus a diffinito.
¶ Circa hūc textū notādū ē p̄mo
q̄ h̄ ꝯfir ī ꝓposito ñ capit᷑ diffītio
large vt sub se ꝯp̄hēdit diffionē q̄d — Intel. lo-
ditatiuā: descriptionē: ⁊ diffionē q̄d — ci a dif. tā
nois. ſʒ capit᷑ stricte ꝓ diffione eēn — maxie q̄
tiali siue q̄dditaria: ⁊ ꝓ diffioe cā- — dīā max.
li. Et dʒ diffio eiꝰ sic itelligi Diffio
ē oro explicās q̄d ē res sīgta ꝑ dif
finitū ꝯposita ex terīs q̄ p̄dicāt᷑ eēn
tialr̄ de diffito. ¶ Locꝰ dr̄a maxie
a diffioe ē terī v̄ificabiles d̄ terīo
iferēte ⁊ de terīo illato alicuiꝰ ꝯñe
dialectice: supponētibꝰ ꝓ eodē con
uertiblr̄. quoꝝ vnꝰ. s. ly diffio: p̄di
cat᷑ d̄ t̄io iferēte: ⁊ ly diffitū p̄dicat᷑
d̄ t̄io illato ¶ Sʒ locꝰ maxia a dif
fiōne ē rīa siue ꝓpōꝯfir̄ r̄tia ꝯñe di
alectice: ꝯposita ex istis duobꝰ t̄is
s. ly diffitio et ly diffitū: q̄ꝝ vnꝰ. s. ly
diffio p̄dicat᷑ de t̄io iferēte: ⁊ ly dif
finitū p̄dicat᷑ de t̄io illato. Exēplū
vt d̄ q̄cūq̄ʒ p̄dicat᷑ diffio ⁊ diffitū.
Notādū ē s̄o q̄ locꝰ a diffio
ne ꝯtiet quattuor
mōs arguēdi. siue ꝑ locū a diffioe — Cōditōes
possūꝰ q̄ttuor mōis arguere: vt sa — argumēto
tis pʒ ī textu. ſʒ obſuāde sr̄ due cō — ruʒ loci a
ditiōes q̄rū p̄ma ē: q̄ terī stēt pſōa — diffione
lir̄: q̄r si starēt mālr̄ uue siplr̄ ꝯña ñ

valeret:vt nõ seqt: aial rõnale est vox ꝯplexa. ergo hõ ē vox ꝯplexa: cũ añs sit verꝫ et ꝯñs flm̃. Silr nõ seqt. aial rõnale ē diffio: ergo hõ ē diffinitio. ¶ Scđa ꝯditio ē: ꝙ nõ varief apellatio: qꝛ tũc non valeret argumẽtũ: vt nõ seqt sortẽ scio eẽ hominẽ: ergo sortẽ scio eẽ aial rõale. qꝛ sensꝰ añtis ē iste. sortẽ scio eẽ hoiẽꝫ ẜm ꝯceptũ cui subordinat istavox hõ: ꝛ ex ista nõ seqt ꝯñs scꝫ ꝙ sortẽ scio eẽ aial rõale. Et iste due cõditões dñt põi ĩ qlꝫ loco maxĩa a diffitõe. vt de qlꝫ p̃dicat diffio et diffinitũ: dũmõ teri stent ꝑsonalit et dũmo nõ varief appellatio.

Intel. locis diffito taꝫ ma. ꝙ dẽ a maxi.

Notãdũ ẽ tertio ꝙ ista diffio dꝫ sic itelligi. Locꝰ dña maxie a diffito est duo teri s. diffitũ ꝛ diffio quorũ vnꝰ: s. ly. diffitũ ɤificablis ẽ de terio ĩferẽte. et ly diffio de terio illato. ¶ Sed locus maxĩa a diffito ẽ regula siue ꝓpõ ꝯfirmatia ꝯñe dialectice: ꝯposita ex illis duobꝰ teris scꝫ ly diffitũ ꝛ ly diffio quorũ diffitũ ɤificat de terio ĩferẽte: ꝛ diffio de terio illato ꝯñe ꝯfirmãde ꝑ talẽ regulã. vt de qcũꝫ p̃dicat diffitũ ꝛ diffio: sed dñt obſuari due ꝯditões p̃us posite ꝛ etiã dꝫ addi ĩ qlꝫ loco maxĩa a diffito.

Quis locꝰ a synonymo ad synonymũ.

Notandũ ẽ quarto ꝙ ad istos locos reducit locꝰ a synonio ad synonimũ ꝛ eꝫ. Uñ locꝰ dña maxie a synonimo est isti teri synonimũ ꝛ synonimũ quorũ vnꝰ ẽ ɤificabilis de terio iferente: ꝛ aliꝰ de terio illato. ¶ Sꝫ locꝰ maxĩa a synonimo ẽ regula siue ꝓpõ ꝯfirmatia ꝯñe dialectice: cõpoita ex illis teris synonymũ ꝛ synonymũ. Et silr dñt obſuari ꝯditões priꝰ posite. Et pñt fieri argumẽta qtuor mõis ꝑ istũ locũ sicut ꝑ locũ a diffinitõe. Uñ tũc argumẽtũ tꝫ cõstructie qñ añs ẽ ꝓpõ affirmatiua et tũc tenet destructiue qñ añs est ꝓpõ negatia siue equalẽs negatiẽ

Contra dicta ar p̃mo sic. non sequit aial rõnale est diffio. ergo hõ ẽ diffio. et tñ ar a diffinitõe ad diffinitũ affirmatiue subiiciendo. ergo ꝛc. ¶ Scđo sic ar sortẽ scio esse hoiẽ: ergo sortem scio esse aial rõale: et tñ arguit a diffinito ad diffionem ergo male dictũ ẽ ꝙ a diffito ad diffinitõem valet argumentũ affirmatiue p̃dicando. ¶ Tertio sic ar: si diffio loci dñe esset bona seqret ꝙ isti duo teri: hõ et aial rõnale eẽnt loci dñe maxie: cũ vnus illorũ ẽ hitudo vnius ad aliũ: sed ꝯñs est fꝫ qꝛ ex illis nõ ꝯponit maxima: nec illi termini sũt ipsa maxima.

Ad primũ ꝛ scđm dicitur ꝙ solutõ patet ex dictis. ¶ Ad tertiũ dicit negãdo ꝯñam capiẽdo diffinitionẽꝫ ad intellectum prius datum

Quid descriptio

¶ Descriptio est orõ significans esse rei ꝑ accidentalia. vt aial risibile est descriptio homis. Uel sic. Descriptio est orõ cõstãs ex gñe ꝛ ꝓpo vt aial risibile. ¶ Locꝰ a descriptiõe est hitudo descriptionis ad descriptũ. Et continet quattuor argumẽta et quattuor maximas sicut locus a diffinitiõe. Et format hic eodẽ modo argumẽta et maxie sicut ibi: nisi ꝙ ibi ponitur diffinitio ꝛ diffinitum: hic vero descriptio et descriptũ.

Quid locꝰ a descriptione.

¶ Interpretatio est duplex: qdam eni est que non conuertitur cuꝫ iterpretato suo. vt ledẽs pedem est interpretatõ huius nomis lapis. Alia est q cõuertitur cũ iterp̃tato suo. vt amator sapientie ẽ iterpretatio huius nois

Dupl' ex interp̃tatio.

philosophus. et hoc mõ sumitur hic et diffinitur sic. Interpretatio est expõ vnius nois minus noti per aliud nomen magis notũ, vel p integram orationẽ. ¶ Locus a nois interpretatione est habitudo interpretationis ad interpretatũ. Et continet tot argumenta et tot maximas sicut locus a diffinitione. ¶ Primo subiciendo interpretationẽ affirmatiue. vt amator sapiẽtie currit. ergo philosophus currit. ¶ Locus a nois interpratõe Maxima. quicquid predicatur de interpretatiõe et de interpretato. ¶ Uel sic a parte predicati. vt sortes est amator sapientie. ergo est philosophus. ¶ Locus a nominis interpretatione. Maxima. de quocũq3 predicatur interpretatio: et interpretatũ. ¶ Negatiue sic a parte subiecti: vt amator sapientie non currit: ergo philosophus nõ currit ¶ Locus a nominis interpretatione. Maxima. quicquid remouetur ab interpretatione: et ab interpretato.

Quid locus a nois interpretatione.

¶ A parte predicati sic. sortes non est amator sapiẽtie: ergo non est philosophus ¶ Locus a nominis interpretatione. Maxima. a quocunq3 remouetur interpretatio: et interpretatum Et eodẽ mõ intelligit de interptato sicut de diffinito.

¶ Circa hunc textũ notandũ ẽ primo q3 hĩc põr autor diffinit descriptionem: q̃ diffinitio sic dz intelligi. Descriptio est orõ idicãs siue manifestãs quid est res sigãta per descriptũ: cõposita ex termĩs q̃ predicant accñtalr de descripto. vt animal gressibile bipes: est descriptõ hui9 teri hõ. Alia diffio descriptionis q̃ ponit in textu est satis clara. ¶ Locus dra maxime a descriptione est duo termĩ sc3 descriptio et descriptũ: quorũ vn9 .s. descriptio verificat de terĩo inferẽte. et ly descriptũ de terĩo illato põe cõfirmãde per maximã ex illis terĩs cõpositam. ¶ Sed locus maxima a descriptione est regula siue ppõ confirmatiua põe dialectice: cõposita ex illis duobus terĩs sc3 descriptõ et descriptũ. quorũ vn9 .s. ly descriptio verificat de terĩo inferẽte: et alius sc3 ly descriptũ de terĩo illato. Exemplũ: vt qcq3 pdicat de descriptione: et de descripto: dũmõ terĩ supponant personalr: et dũmõ nõ varieť appellatio. Et ar quattuor modis per istũ locũ: sicut in loco a diffione. Et sunt quattuor maxime sicut in loco a diffinitiõe: ponendo loco istius teri diffinitio illum terminũ descriptio.

Quid descriptio

Intel. loci a descriptiõe tã maxĩe q̃ dre maxime

Notandũ

est secũdo q3 locus dra maxĩe a descpto est duo termĩ: quorũ vn9 sc3 descriptũ verificat de terĩo iferẽte: et ly descriptio de terĩo illato põe cõfirmãde p maximã ex illis terĩs cõpositam. ¶ Sed locus maxima a descripto ẽ regula siue ppõ cõfirmatiua põe dialectice cõposita ex illis terĩs .s. descriptũ et descriptio: quorũ vnus .s. ly descriptum verificat de terĩo inferente. et ly descriptio de terĩo illato. Exemplũ: vt qcq3 affirmat de descripto etiã affirmat de descriptione: termĩs psonalr supponẽtib9: et dum mõ nõ varieť appellatio. Et fiũt q̃tuor mõis argumẽta p istũ locũ: sicut p locũ a diffinito: et silr q̃ttuor

Intel. lo. a descpto tã max. q̃ dre max.

Intel. lo. ab interp̄ tatione tā maxie. q̄ dr̄a max.

maxime. ¶ Itē duplex ē interp̄tatio. scʒ interp̄tatio conuertibilr cuʒ interp̄tato: et de illa nō est hic ad ꝓpositū. Alia est ꝯuertibilis cū interp̄tato. ꝛ de illa ē hic ad ꝓpositū. ¶ Un de loc⁹ dr̄a maxie ab interp̄tatōe est duo teri. s. interp̄tatio ꝛ interp̄tatū. quoꝝ vnus. s. ly interp̄tatio est verificabilis de terio inferēte: et interp̄tatū de terio illato ꝯñe dialectice ꝯfirmāde p maximā ex illis teris ꝯpositā ¶ Sed locus maxima ab interp̄tatiōe est regula siue ꝓpō confirmatiua ꝯñe dialectice cōfirmande: ꝯposita ex istis teris. s. ly interp̄tatio: et ly interp̄tatū: quoꝝ vn⁹. s. ly interp̄tatio verificat de terio inferēte: ꝛ alius. s. ille terin⁹ interp̄tatū de terio illato ꝯñe ꝯfirmande per illā maximā. ꝛc. Exemplū: vt q̄cq̄d verificat de interp̄tatione ꝛ de interp̄tato. dūmō teri supponāt ꝑsonalr. ꝛ dūmō nō varieꝶ appellatio Et pñt q̄ttuor mōis fieri argumēta: ꝛ q̄ttuor max. p istū locū: sicut p locū a diffiōe

Intel. lo. ab interp̄tato: tam ma. q̄ dr̄a maxime.

Notādū

est tertio q̄ locus dr̄a maxie ab interp̄tato est duo teri. s. ly interp̄tatū: ꝛ ly interp̄tatio. q̄ꝝ vn⁹. s. ly interp̄tatū est verificabilis de terio inferente. et alius. s. ly interp̄tatio de terio illato ꝯñe dialectice cōfirmande p regulā ex illis teris ꝯpositā ¶ Sʒ locus maxia ab interp̄tato est rl'a siue ꝓpō cōfirmatiua ꝯñe dialectice: cōposita ex illis teris. s. interp̄tatū ꝛ interp̄tatio. quoꝝ vn⁹. s. ly interp̄tatū verificatur de terio inferente. et alius. s. interp̄tatio v'ificatur de terio illato. Et tunc pñt fieri argumēta q̄ttuor modis sicut in loco a diffinito. et silr q̄ttuor maxime: obseruatis duab⁹ ꝯditiōib⁹ pri⁹ dictis. q̄ cōditiōes dñt addi ad maximas. vt quicq̄d p̄dicat de interp̄tato etiā de interp̄tatōe: teris stantibus ꝑsonalit: ꝛ dūmō nō varietur appellatio. ¶ Sed si quis querat

Questio

p quā maximā siue per quas maximas dñt ꝯfirmari argumenta vbi

aꝶ a diffinitione ad diffinitū: ꝛ econtra. a descriptione ad descriptū: et econtra. ab interp̄tatione ad interp̄tatū: et ecōtra. qñ teri⁹ inferēs et teri⁹ illatus nō sunt r̄ta vel p̄dicata: sed sūt teri obliq̄ qui ponunꝶ a parte subiecti: vel a pte p̄dicati.

Solutio.

¶ Dr̄ q̄ talia argumēta tenent ꝛ ꝯfirmanꝶ p er tales maxias. Quicquid aliquo mō attribuiꝶ diffinitioni obliq̄ sumpte: eodē mō dʒ attribui diffinito obliq̄ sumpto. Et per illā maximā istud argumentū: siue ista ꝯña tʒ. Brunell⁹ est asin⁹ aiaꝶ rōnalis. ergo brunellus est asinus hois. ¶ Silr. quicq̄d attribuitur siue ꝯuenit diffinito obliq̄ sumpto eodē attribuiꝶ diffinitōi obliq̄ sūpte. p illam maximā cōfirmaꝶ illa ꝯña Sortes verberat hoīem. ergo sortes v'berat aīal rōale. Et similiter pñt fieri maxie a descriptōne ꝛ a descp̄to. ab iterp̄. ꝛ ab iīp̄tato.

Notādū

est quarto q̄ ad istū locū ab interp̄tatione reduciꝶ loc⁹ ab exponēte totali ad expositā. Et ad locum ab interp̄tato reduciꝶ locus ab exposita ad exponentē totalē. ¶ Un̄ locus dr̄a maxie ab exponēte totali ad expositā: est duo termi. s. exponēs totalis et exposita: quoꝝ vn⁹. scʒ exponēs totalis: est verificabiꝶ de terio inferēte: et ly exposita de terio illato ꝯñe dialectice cōfirmāde per maximā ex illis teris ꝯpositam. ¶ Sed loc⁹ maxima ab exponente totali est regula siue ꝓpositio ꝯfirmatia ꝯñe dialectice: ꝯposita ex illis duob⁹ teris. s. exponens totalis et exposita: quoꝝ vn⁹. s. ly exponēs totalis: verificaꝶ de terio inferēte: et ali⁹. s. exposita de terio illato. Exemplū: vt si exponens totalis sit v'a exposita est v'a. Un̄ i cōsequētijs q̄ fiūt per illū locū debemus arguere respectu terioꝝ istorū: verū: fm̄: possibile: impossibile necessariū ꝛ ꝯtingēs. ꝛ tn̄ si illi termini capiātur mālit: tūc terin⁹ inferens. s. ly exponēs totalis dʒ ca/

De lo. ab exponēte ad exposi tam. ꝛ eꝯ.

pl ꝑm suppõem mãlẽ:ꝛ sĩr terinꝰ illatus. Sed si tales termĩ supponant psonalit̃:tũc terĩꝰ illatꝰ ꝛ terminꝰ inferẽs ꝛ illatꝰ dñt capi scdm suppõem psonalẽ. Exẽplũ pmi:vt ista ofo.hõ currit:et nihil aliõ ab hoie currit:est ṽa.g ista:tm̃ hõ currit:est vera. Et eodẽ mõ arguemus respectu alioꝝ terioꝝ prius enũeratoꝝ. Exemplũ secũdi:vt hõ currit:ꝛ nihil aliud ab hoie currit ṽe g tm̃ hõ currit vere siue veraciter

¶ Itẽ locꝰ dĩa maxie ab exposita est duo teri:quoꝝ termioꝝ.s.exposita et exponẽs:vnꝰ.s.ly exposita verificatur de terio inferẽte. ꝛ alius scꝫ exponẽs totalis de terio illato 9ñe dialectice:9firmande per maximã ex illis teris compositam.

¶ Sed locꝰ maxia ab exposita est regula siue ꝓpõ confirmatiua:vt si exposita est ṽa:exponẽs ẽ vera. Et ꝑm istũ modũ eodẽ mõ arguemus sicut per locũ ab exponẽte totali

Contra dicta ar̃ pmo sic. non seqtur.aial risibile fuit adaꝫ.g hõ est adam.ꝛ tñ ibi arguit̃ a descriptione ad descriptũ.ergo ꝑm talem locũ nõ valet 9ña vel argumentuꝫ subijciendo. ¶ Scdo sic arguitur nõ seqtur.hõ currit:g oẽ aial risibile currit.ꝛ tñ ibi ar̃ a descripto ad descriptionẽ.ergo talis locus non valet. ¶ Tertio sic arguit̃.nõ seqtur.amatoꝛ sapientie est hõ. ergo phs ẽ ois hõ:cũ añs sit veꝝ:ꝛ 9ñs falsum:ꝛ tamen ibi arguitur ab iꝑtatõe ad ĩꝑtatũ: g tal̃ locꝰ ñ vꝫ

Ad primũ dicitur negando minoreꝫ:q: in loco a descriptione termini debent mãere eque ample:ꝛ eque stricte ĩ añte ꝛ 9ñte. ¶ Ad ꝑm dr̃ negãdo mioꝛẽ:q: in loco a descptione ꝛ a descpto fiꝰ iferẽs ꝛ fiꝰ illatꝰ dñt eod mõ suppõere:ꝛ ꝑm eãdẽ speciẽ suppõnis. mõ sic non est in 9ña dicta. q: terĩꝰ iferẽs suppõit determiate:ꝛ terĩꝰ illatꝰ suppõit 9fuse ꝛ distributiue. ¶ Ad tñũ dr̃ negãdo mioꝛẽ:q: 9ña q ar̃ ꝑ locũ ab iꝑtatõe terĩ dñt supponẽ eod iañte ꝛ 9ñte.mõ sic ñ est h ĩ dicta 9ña. q: ille terĩꝰ hõ suppõit determiate ĩ añte ꝛ ĩ 9ñte distributiue. Et idõ ĩ oĩbꝰ 9ñtijs q fiũt ꝑ locũ a sbã illa sr̃ obsuanda: q terminus inferens ꝛ terminus illatus debent eodem mõ supponere:ꝛ ꝑm eandẽ speciẽ suppõnis.etiam debent supponere ꝑsonaliter:ꝛ nõ dꝫ variari appellatio.et cum hoc cetera debẽt esse similia:hoc est debent manere sites copule.et alij termini a termino iferẽte ꝛ a terio illato: dñt eodem modo supponere in 9sequente et in antecedente.secunda tamen cõditio nõ semper obseruatur in 9ñtijs que tenẽt ꝑ locũ ab exponẽte totali ad exposiũ:et ecõtra.

¶ Locus a concomitãtibus substãm ẽ qñ suitur argumentum ab his q cõsequũtur terminos in questione positos. Quid lo. a 9co.substantiam.

¶ Et diuiditur. q: alius ẽ locus a toto. alius ẽ locꝰ a parte.alius a causa.alius ab effectu.alius a gñatione. alius a corruptione.alius ab vsibus alius a cõiter accñtibꝰ Diuisio ¶ Locꝰ a toto diuiditur sicut ipm̃ totũ Est eiqdõ a totũ vl'e aliõ totũ itegrale.aliõ totũ i q̃ntitate.aliõ to.i mõ.aliõ to.i loco.aliõ totũ i tpe. Subdiuisio. Et ꝑm hoc mĩtuplex ẽ locꝰ a toto.q: aliꝰ ẽ locꝰ a toto vl'i.aliꝰ a toto integrali.et sic de alijs. Et silr̃ diuid̃ locꝰ a pte. ¶ Totũ vl'e vt hic sumit̃ ẽ qdlꝫ superius substantiale 9paratũ ad suũ inferius. i linea pdicamtali. vt aial ad hoieꝫ. et hõ ad sortẽ. ¶ Pars subiectia dicitur

quodlʒ inferius sub toto vli
Quid lo. a toto vli. sumptū. ¶ Locus a toto vli
siue a gnē: ē hitudo ipsius to
tius vlis ad suā ptē subiecti
uam: siue ad suā spēm. Et est
sp destructiu⁹ pdicādo totū
vt lapis non ē aial. ergo la-
pis nō est homo. Maxima: a
quocūq remouet genus si-
ue totū vle: ab eodē remoue
tur spēs siue pars subiectiua
¶ Circa hunc textū notandū ē p-
Intelle. diffionis loci a con co. sbam mo q hic pñr autor diffinit locum
a cōcomitantibus subām: q diffini
tio debet sic intelligi. Locus diffe
rētia maxie a ɔcomitātib⁹ subām
est duo teri verificabiles de termi
no inferēte ꝛ termino illato verifi
cabilibus de se inuicē cū hoc addi
to esse in. vt isti duo teri genus et
species. ꝛ similiter cā et effectus
¶ Similiter locus maxima a con
comitātib⁹ subām est regula siue
ppō cōfirmatia ɔñe dialectice: cō
posita ex illis terīs verificabilib⁹
de terīo inferēte ꝛ terīno illato. q
Intel. diuisionis loci a ɔco sbam. verificant de se iuicē cū hoc addi
to esse in. Exemplū: vt de quocūq
verificat spēs: et suū genus ¶ Cō
sequēter aūt autor diuidit locū a
cōcomitantibus subām dicēs. Lo
corū dfarū maxie a cōcomitātib⁹
subām. quidā est locus dfa maxie
a toto. quidā ē locus dfa maxime
a parte ꝛ sic de aliis. Et huius diō
nis quattuor vltima mēbra nō cō-
tinent pprie sub loco a cōcomitā-
tibus subām. Simil locus maxia
a ɔcomitantibus subām diuidit per
locū maximā a toto. ꝛ p locū maxi
mā a parte. ꝛ locū maxiaʒ a causa.
¶ Cōsequēt ibi Locus a toto ꝛc.
ponit subdiuisionē cuius sēsus ē.
Intel. sb diuisiōis. ¶ De numero locorū dfiarū ma-
xime a toto. alius ē locus dfia ma
xime a toto vli: alius a toto integ
li: ꝛ sic de aliis. Et silr locus maxia
a toto diuidit p locū maxiam a toto
vli: ꝛ per locū maxiam a toto inte
grali: ꝛ sic de aliis. ¶ Similit lo-
cus dfa maxime a parte diuiditur
per locum dfiam maxime a parte
subiectiua: ꝛ per locū dfiam maxi
me a pte integrali: ꝛ sic de aliis. ꝛ
silr locus maxima a parte diuidi
tur per locuʒ maximā a parte sub
iectiua: ꝛ per locū maximam a p-
te integrali: ꝛ per locū maximaʒ a
partibus ī quātitate: ꝛ sic de aliis

Notādū est secūdo q in ppo
sito totuʒ ꝛ ps
non sumunt pme intētionalit: sed
secūde intētionalit. ꝛ sic ly totum Acceptiones toti⁹ in ptis
significat terīos q sunt tota logi-
galia: vel q significant res q sūt re
alit tota ad alias res. Exēplum d
isto terīo qui ē totū logicale. vt ly
aial respectu ly hō. Exēplū de ter
mino q sigificat rē q ē realit totuʒ
vt iste terminus domus Et similit
iste terminus pars qn capit scde
intētionaliter significat terīos q
sūt ptes logicales: vel q significāt
res q sunt realit partes alterius
rei. Exēplū pmi: vt iste tminus hō
respectu istius termini aial. Exē-
plū secūdi: vt iste tminus partes.
Vñ hoc ɔplexū totū vle capit du-
plr. vno mō p terīo superiori p se Acce. de ly totum vle.
vel p accñs ad aliū tminū simpli-
cē. ꝛ hoc mō nō capit p diffinito:
qn pe. h. diffinit totuʒ vle. hoc mō
ly aial ē totū vle respectu ly risibi
le et respectu ly homo. et sic a toto
vli hoc modo accepto nō sumitur
locus dialecticus q denoiat a toto
vniuersali. ¶ Alio mō capitur p
terīo superiori p se ad alium tmiʒ
simplicē. vt ly aial respectu ly hō.
ꝛ hoc mō capit p diffinito ī textu
et intelligitur diffinitio sic. Totū
vniuersale ē terminus pdicabilis
eēntialit de sua parte inferiori.

Notādū est tertio q similr
hoc cōplexū pars
subiectiua capit duplr. Vno mō p Acce. de ly ps subiectiua
termīo inferiori per se vel per ac-

cidens ad aliū terminū simplicē et sic ly hō et ly risibile sūt partes subiectiue respectu illius termini aial: et sic a pte subiectiua nō sumit locus dialectic⁹. ¶ Alio mō capit p terio p se inferiori. vt ly hō rspectu ly aial et sic capitur p diffinito Et debet diffinitio pe. h. q̄ dat de pte subiectiua sic intelligi. Pars subiectiua est terminus per se inferior respectu totius vlis. ¶ Item ista diffinitio locus a toto vli ꝛc. sic intelligit. locus dr̄a maxime a toto vli ē duo teri. s. ly totū vle et ly ps subiectiua. quoꝝ vnus. s. totū vle verificat de terio inferēte. ꝛ ali⁹ scʒ ly ps subiectiua de terio illato ꝯñe dialectice: ꝯfirāde p maxiam ex illis teris ꝯpositā. ¶ Sed loc⁹ maxia a toto vli ē regula siue ꝓpō ꝯfirmatia ꝯñe dialectice: ꝯposita ex istis teris totū vle et ly ps subiectiua: q̄ꝝ vn⁹ scʒ ly totū vle ē verificabilis de terio inferēte. ꝛ ali⁹ scʒ ly ps subiectia de terio illato ꝯñe dialectice ꝯfirāde p illā maximā vt a quocūq̄ rēouet genus ꝛ spēs

Intel. lo. a toto vli tā max. q̄ dr̄a maxi

Notādū

ē quarto q̄ arguendo a toto vli ꝛc. loco isti⁹ text⁹ dʒ poni illa regula ꝯñaꝝ. ¶ Ois ꝯña cuius añs est ꝓpō cathegorica negatia non exponibilis: in q̄ ponit terminus superior distributus: et ꝯñs ē ꝓpō cathegorica negatiua in q̄ ponit terminus inferior eius: ē bona ꝯña. ¶ Dr notanter cathegorica: qr si añs eēt ꝓpō ypothetica nō oporteret ꝯñam valere. vt nō seqt: nullū aimal currit. nullus hō currit. g̃ si nullus asin⁹ currit: nullus homo currit. ꝛ tñ ibi ar negatiue a superiori distributo ad inferi⁹. ¶ Dr notāt nō exponibilis. qr si añs eēt ꝓpō exponibilis nō oporteret ꝯsequētiā valere. vt nō seqt sortes nō incipit aial ē risibilis. g̃ aial nō incipit hō ē risibile. ¶ Dr etiā distributus. qr si terminus superior nō eēt distributus nō valeret ꝯña. vt

Rla ꝯñarum

nō seqt aial nō currit: g̃ hō nō currit. Et etiā oʒ obsuare alias ꝓprietates logicales terioꝝ: vt dictū ē i solutōe tertij argumēti pced ētis lectōis. ¶ Et si q̄rat aliqs. vtrū valeat argumētū a toto vli ad ptem subiectiuam affirmatiue ¶ Dicit ad hoc q̄ sic. ꝛ ponitur talis regula ꝯñaꝝ. Ois ꝯña cuius añs ē ꝓpō cathegorica affirmatiua nō exponibilis: in q̄ ponit terminus supior distribut⁹ ꝛ cū hoc ponit sufficiēt ꝯstantia oīʒ inferiorū: ꝛ ꝯñs ē ꝓpō cathegorica affirmatia in q̄ ponit terius inferior eius: est bona ꝯña. ¶ Dr notant dūmō ponat sufficienter ꝛc. qr si ñ poneret ꝯstātia iferioris sufficiēt tūc nō valerʒ argumētū. vt nō seqt: oē aial currit. g̃ sor currit. sed oporteret sic dicere. oē aial currit. et sortes ē. g̃ sortes currit. Silr oñe aial currit et sor est ꝛ plato est. g̃ sortes currit et plato currit. In isto mō arguendi debēt obsuari conditiones pus dicte.

Questio.

Solutio.

Regula ꝯsequentiarum.

Contra dicta

ar pmo sic. Si nullū aial currit: nullus hō currit g̃ si nullus asinus currit: null⁹ hō currit. ꝛ tñ ibi ar a toto vli distributo negatiue: g̃ male dr in textu q̄ semp tenet destructiue. ¶ Scdo sic ar nō seqt sortes ñ incepit esse coloratus. g̃ sor nō incepit eē alb⁹ ꝛ tñ ibi ar a supiori ad iferius negatiue. g̃ male dr in textu q̄ locus sp tenet destructiue. ¶ Tertio sic ar. Bñ seqt numerus ē. g̃ binari⁹ ē. ꝛ tñ ar a supiori ad inferi⁹ affirmatiue ꝛ sine distributione: ergo contra textum

Ad pmū

ꝛ scdm dr q̄ solutio patet ex dictis. qr in pmo argumēto añs ē ꝓpō hypothetica. ꝛ in scdo argumēto añs ē ꝓpō exponibilis. ¶ Ad ttiū dr negādo miorē. qr lʒ illd qd ponit p termino inferēte in añte sit totū vle respectu termini illati tamē illud argumentū nō valet p

aliā habitudinem: nec ↄña seqꝫ ad
aꝫ s grā talis habitudis: sed pōt
dici q̄ ibi aꝫ per locū a toto integ̃
li ad suā partē. vel p locum ab effe
ctu ad suā cām: vel q̄ ibi arguiꝫ a
toto vli ad ptē subiectiā grā mãe
q: illō totū hꝫ hitudinē talē ad
illā ptē ꝛ nō ad aliquā aliā ptem

Quid lo. a specie.

¶ Locus a specie siue a par
te subiectiua est habitudo ipī
us ad genus siue ad suum to
tum vniuersale. Et est semper
constructiuus. Et habet duo
argumenta ꝛ duas maximas
¶ Primo subiiciendo speci
em affirmatiue: vt homo cur
rit. ergo animal currit. Ma-
xima quicquid predicatur de
specie siue parte subiectiua:
hoc etiā p̄dicatꝫ de gñe: siue d̄
toto vniuersali. ¶ Secundo
predicando speciem affirma
tiue. vt sortes est homo. er-
go sortes est animal. Maxi-
ma. de quocūq̄ p̄dicatur spe
cies siue pars subiectiua de eo
dem predicatur genus: siue
totum vniuersale
¶ Circa hūc textū notādū ē p̄mo
q̄ ista diffinitio sic dꝫ intelligi. Loc⁹

Intel. lo. a spē tam ma. q̄ dfa maxie.

dfa maxie a pte subiectiua ē duo
teri scꝫ ly ps subiectiua. ꝛ ly totū
vle q̄rū vn⁹. scꝫ ps subiectiua ↄ̄ifica
tur de terio inferēte: et ly totū vle
de terio illato ↄñe dialectice ↄfir-
mādę p maximā ex istis teris ↄpo
sitā ¶ Sed locus maxia a pte sb-
iectiā ē regula siue ꝓpō ↄfirmati
ua ↄñe dialectice: ↄposita ex istis
duob⁹ teris scꝫ ly ps subiectiua ꝛ
ly totū vle. q̄rū vn⁹ scꝫ ps subiecti
ua ē̄ↄificabilis de terio inferēte ꝛ
alius de terio illato ↄñe ↄfirant e
p maximā illā. Exēplū vt q̄cq̄d p̄di
catꝫ d̄ pte sbiectiā: ꝛ d̄ toto vli. sic d̄
q̄cūq̄ p̄dicatꝫ ps sbiectiā: ꝛ totū vle
Et tꝫ iste loc⁹ affirmatiue subiiciēdo
ꝛ p̄dicādo vt satꝫ p maximas iam
dictas. Uñ in ↄña q̄ aꝫ a pte subie
ctiua ad totū vlē: debem⁹ capę p-
tē subiectiuā q̄ ē terminus inferi-
or in significando ꝛ in supponēdo
et nō solum q̄ est inferior in signi-
ficando: sicut iste termin⁹ adā. dr
terminus inferior in significando
in ordine ad istū terminū hō: non
tñ in supponēdo: ¶ Uñ ille term⁹

Quis ter mi. inferi or i suppo nēdo ꝛ q̄s in sig̃ndo

dicitꝫ inferior in supponendo: qui
exñs subiectū in ꝓpōe affirmatia
de hoc verbo ē secundo adiacente
supponit ꝓ vno vel ꝓ pluribus q̄ oꝛ
suus terminus superior: vt sortes
vel hō respectu ly anial. sed ille ter
minus dicitꝫ inferior in significan
do qui materialiꝫ vel ad placitum
solū vnū vel pauciora sig̃cat q̄ ali⁹
sic ly adā vꝫ ly āticp̄s r̄spectu ly hō
Notādū est scdo q̄ arguen
do a pte subiecti-
ua ad suū totū vlē obſuāda ē talis
regula ↄñarū. q̄ ois ↄña cui⁹ añs

Rla ↄña rum

ē ꝓpō cathegorica affirmatiua nō
exponibilis in q̄ ponitꝫ ṫminus in
ferior ꝛ ↄñs ē ꝓpō cathegorica af
firatia nō exponiblis i q̄ ponitꝫ ti⁹
superior ad ipm nō distribut⁹ nec
cū dictōe collectiua acceptus cete
ris remanētibus pibus: tā vocalꝫ
q̄ mentaliꝫ ē bona ↄña. ¶ Dr no-
tanꝫ cuius añs ē ꝓpō cathegorica
q: si esset ꝓpō hypothetica nō op-
teret ↄñam valere. vt nō seqꝫ si sor
tes currit hō currit. ergo si aimal
currit: hō currit. Añs em ē verum
ꝛ ↄñs falsū ꝛ impossibile. q: ē vna
conditionalis q̄ ē mala ↄña ¶ Dr
notanꝫ affirmatiua. q: si eēt nega
tiua non valeret ↄña: nisi poneretꝫ
constantia inferioris. vt nō seqtur
sortes nō est: ergo hō non ē. sꝫ oꝫ sic argu
ere: sortes non est. ꝛ sortes nō est
hō: ergo hō non est. mō añs est forma-
liter īpossibile ad qd̄ sequitꝫ qdlꝫ
¶ Dicitur notanter nō exponibi

lis: q si añs et ꝯñs essent ꝓpōnes exponibiles:non oporteret ꝯñam valere vt nō seqꝛ:sortes incipit esse albus:ergo sortes incipit esse coloratus. similiter sortes desinit esse alb⁹ ergo sortes desinit esse coloratus. siliter sortes fuit alb⁹.ergo sortes fuit coloratus. similiter sortes inq̄tu hom est risibilis.ergo sortes inq̄tum animal est risibilis. Et principaliter illud intelligitur de exponibilibus in quib⁹ terminus inferior et terminus superior ponunt post dictões icludētes negationes Exemplū vt sūt iste dictiones desinit incipit differt et sic de aliis.vel i quibus inferius et superius distribuūt vt ꝓpōes reduplicatiue in quibus ponūtur iste dictiones secundū quod vel inquātū.et sic de aliis

Notādū est tertio q notanter dicitur i regula non distributus:q2 quando terminus superior distribuitur tunc non valet consequentia. vt nō seqꝛ:omnis homo currit:ergo omne animal currit. nisi contingat q superius et inferius conuertantur: hoc est conuertibiliter ꝑ eque multis supponant. sed tamen vnū habet generaliorē modū cognoscendi scz ipm superius : q aliud: scilz ipm iferius.vt bñ seqꝛ. omē idē est ens:ergo omne aliquid est ens.et de talibus magis videbitur in logica ¶ Dr etiā notanter in regula nec cū dictione collectiua accept⁹: q2 si terminus superior sumeret cū dictione collectiua:non oporteret ꝯñam valere.q2 sic seqꝛretur (posito casu q sint centum homines solum. et multa alia animalia) omes hoies sunt cētū:ergo oīa aialia sūt cētum capiendo ly oēs et oīa collectiue:sed hoc est flm:q2 añs est verū: et ꝯñs flm ¶ Dicitur notanter ceteris paribus remanentibus vocaliter vel mentaliter: et spāliter mentaliter.hoc est nichil dz variari. sz illa q ponūtur in añte tam vocalr q mentalr:quorū ꝯceptus ē terminus inferēs:dēt poni in ꝯñte vl eorū similia tā vocaliter q mētalr et ꝓpr istā ꝯditōnē nō sequit ignis calefacit hoiez:ergo ignis facit hoiez q2 illa q ponunt in añte quorum vnus est terminus iferens nō ponūr mētalr in ꝯñte: q2 i añte mētalr ponr ista ꝓpō in cū sēsus añcedentis ē ille ignis facit caliditatē in hoie:et tñ illa nō ponit i ꝯñte mentalr. cū añs nō possit clarius manifestari nec sensus exprimi q ipm exprimitur.

Notādū est quarto q arguendo secūdum istū modū sicut et sz alios debem⁹ obseruare:q termini teneantur vni uoce:eque āple et eq restricte:et eodē mō appellate. Añ ad locū a toto vl̄i reducit loc⁹ a toto disiūcto: q2 totū disiunctū se hz ad partem disiūcti sicut genus ad spēm: sicut hoc totū disiunctū hō vel asinus: se hz vt magis cōe ad illū terminū hō.silr ad illū terminū asinus. Et argumēta q fiūt a toto disiūcto dēt eodē mō fieri a toto vl̄i tā affirmatiue q negatiue:sed in maxis affirmatis taliū argumētorū dz poni iste terminus disiunctū: vbi ponebat p̄us istud ꝯplexū totū vl̄e.et illud ꝯplexū ps disiūcti dz poni vbi ponebat hoc ꝯplexū ps subiectia ¶ Et ad locū a spē reducit loc⁹ a pte disiūcti ad totū disiūctū:q2 eodē mō se hz ps disiūcti ad totū disiunctū sic spes ad gen⁹. Et tenēt argumēta tā affirmatie q negatie a pte disiūcti ad totū disiūctū sic p̄dicādo sic subiiciēdo sicut a spē ad ge⁹.

De loco a toto disiūcto.

De loco a pte disiūcti.

Contra dicta p̄mo sic arguit. Nō sequitur asinus differt ab homine.ergo differt ab aiali.et tñ ibi arguit ab inferiori ad superius.ergo talis ꝯña nō valet ¶ Scdo sic arguitur nō sequitur: sortes incipit esse albus:ergo sortes icipit esse colorat⁹ et tñ ibi ar ab iferiori ad sup̄ius. ergo

talis ꝯn̄a non valet. ¶ Tertio sic arꝫ: nō sequit᷑. sortes exn̄s extra parisius est videns parisius. ergo sor existens parisius est agens parisius ⁊ tn̄ ibi arguit᷑ ab inferiori ad superiꝰ: cū videns sit inferiꝰ ad agēs ergo talis ꝯn̄a nō valet.

Ad primū dr̄ negando cōsequētiā: quia in tali ꝯn̄a an̄s ⁊ ꝯn̄s sunt ꝓpōes exponibiles. et etiā superiꝰ distribuit᷑ in ꝯn̄te. ¶ Ad scd̄m dr̄ negando ꝯn̄am: qꝛ etiā an̄s ⁊ ꝯn̄s sunt ꝓpōes exponibiles. ¶ Ad tertiū dicit᷑ negando ꝯn̄am: qꝛ deficit vltima pticula in regula posita. qꝛ in an̄te ponit᷑ mentalit᷑ illa ꝓpō v̓sus: cuius sensus an̄tis est iste. sortes exn̄s extra parisius est vidēs versus parisius. et illa nō ponit᷑ i ꝯn̄te nec mētaliter nec vocalit᷑. ⁊ iō deberet sic ꝯcludi. sortes exn̄s extra parisius est agēs versus parisius.

quid totū itegrale ⁊ qd ps eiꝰ

¶ Totū integrale est qd̄ est compositū ex ptibus habentibus q̄titatē. et pars eiꝰ dicitur ps integralis. ¶ Pars integralis est que cū aliis ptibus cōstituit totū.

qd locꝰ a toto integrali.

¶ Locus a toto integrali est hitudo totius integralis ad suā partē. ⁊ est semꝑ ꝯstructiuus. vt domus est. ergo paries est. Maxima. posito toto itegrali ponitur et q̄libet eius ps.

qd locꝰ a parte integrali.

¶ Locus a parte integrali est hitudo ipsius ad suū totū. et ē sp destructiuus. vt paries nō ē: ergo domus nō est. maxima destructa parte integrali: destruitur ⁊ suū totū.

qd totū i q̄titate ⁊ qd eiꝰ ps.

¶ Totum in q̄titate est vl̓e sumptū vl̓r vt ois hō. nullus hō. ¶ Pars in q̄titate est quodlꝫ inferiꝰ ꝯtentū sub illo toto vl̓i vl̓r sū pto

qd locꝰ a toto in q̄titate.

¶ Locus a toto in q̄titate est hitudo ipsius ad suam partē: et est cōstructiuus ⁊ destructiuus. Constructiue sic. vt ois hō currit. ergo sortes currit. maxima. q̄cq̄d p̄dicat᷑ de toto in q̄titate: et etiā de qualibet eius parte. Uel sic. si vl̓is est vera quelibet pticularis eius erit vera ¶ Destructiue sic. nullus hō currit: ergo sortes nō currit. maxima. q̄cquid remouet᷑ a toto in q̄titate: et a qualibet eiꝰ parte Uel sic Si vniuersalis est fl̄a q̄libet eius pticularis erit fl̄a

qd locꝰ a partibus in q̄titate

¶ Locus a ptibꝰ in q̄titate ē habitudo oim partiū in q̄titate simul sumptarū ad suū totū. et tenet constructiue: et destructiue. Constructiue sic vt sortes currit. plato currit. ⁊ sic de aliis. ergo ois homo currit. maxima. q̄cquid predicatur de partibus in quantitate simul sumptis et de suo toto. ¶ Destructiue sic. Sortes non currit: plato non currit. et sic de aliis. ergo nullus homo currit. maxima. quicquid remouetur a partibus i quantitate simul sumptis: et ab eius toto vniuersali. Uel si quelibet singularis non est vera: sua vniuersalitas non erit vera.

Quid to tū itegra

¶ Circa hūc textū notādū est p̄rimo q̄ in ꝓposito hoc ꝯplexum totū ītegrale capiť scđe ītentionaliť et dʒ sic describi. Totū ītegrale ē terminus cōis siue singularis: qui sigat rem q̄ est totū integrale. vel multitudinem q̄ dr̄ totū integrale in ordie ad suas ptes. Exemplum primi: vt dom⁹ vel sor. Exēplū scđi vt nūer⁹ denari⁹. ¶ Siliť ly ps in-

Quid ps itegralis

tegralis sumiť scđe intētionaliť ꝛ describiť sic. Pars itegralis ē terminus significās rē q̄ est ps alicuius rei vel alic⁹ multitudis. Exemplū primi: vt pes vel man⁹. Exemplū scđi: vt nūer⁹ binari⁹ respctū nūi denarij. ¶ Sʒ locus dr̄ a maxie a toto integrali ē duo teri. s. ly

Intel.loci a toto integra.taʒ ma.q̄ dr̄ a maxie.

totū integrale ꝛ ly ps integralis. quoꝝ vn⁹ scʒ totū itegrale v̄ificať de terio inferēte: ꝛ alius scʒ ly ps integralis de terio illato ꝯñe ꝯfirmāde p maxiam ex illis teris ꝯpositā Et loc⁹ maxia a toto integrali est regula siue ꝓpō ꝯfirmatie ꝯñe dialectice: ꝯposita ex istis duobus teris: scʒ ly totū integrale ꝛ ps itegralis quoꝝ vn⁹. scʒ totū itegrale v̄ificať de terio inferēte: ꝛ ali⁹ scʒ ps itegralis de terio illato eiusdē ꝯñe. Exēplū dat autor in textu qđ sic intelligiť: si hoc v̄bū est sm adiacens v̄e p̄dicať đ toto integrali

Inte.loci a pte iteg̃ tā maxie q̄ dr̄ a ma

etiā p̄dicať de pte itegrali. ¶ Itē loc⁹ dr̄ a maxie a pte integrali est duo teri: s. ly ps integralis. ꝛ ly totū integrale. quoꝝ vn⁹ scʒ ly ps integralis v̄ificať de terio inferēte ꝛ alius: scʒ ly totū integrale de termino illato ꝯñe dialectice ꝯfirmādo p illā maximā ex illis teris ꝯpositā ¶ Sʒ loc⁹ maxia a pte itegrali est regula siue ꝓpō ꝯfirmata cōsequētie dialectice ꝯposita ex illis duobus teris: scʒ ly ps integralis ꝛ ly totū integrale: q̄ꝝ vn⁹: scʒ ly ps integralis v̄ificať de terio iferente. ꝛ alius: scʒ ly totū integrale de terio illato eiusdem ꝯñe confirmande per illam maximam.

Notādū est tertio q̄ arguēdo per locū a toto integrali poniť talis regula cōsequentiaꝝ. A noīe totius itegralis ꝑsonaliť sūpto: ad nomē partis integralis personaliť sumptū. sine qua parte totū nō pōt esse arguendo affirmatie r̄spcū ly est scđo adiacētis ē bona ꝯña ¶ Dr̄ notaťꝑsonaliť sumpto: q̄ si teri supponant materialiť siue simpl̄r nō valeret ꝯña. vt non seq̄ť domus est dictio dissillaba: ergo paries est dictio dissillaba. nec ecōtra. ¶ Diciť notanť sine qua ꝛc. q̄ si eēt termin⁹ illatus significans solū partē minus principalē: nō oporteret cōsequētiā valere. vt nō sequiť sortes ē ergo manus eius est. ¶ Dicitur etiā affirmatie. q̄ si argueref negatiue: nō oporteret ꝯñam valere vt nō sequitur domus nō est: ergo partes non est. ¶ Et dicitur respectu ly est secundo adiacētis. q̄ respectu alioꝝ p̄dicatoꝝ nō valʒ ꝯña nisi illa sequať ad tale p̄dicatū sicut ens siue exñs. q̄ nō sequiť domus valet centū libras. ergo et paries.

Regula ꝯñarum.

¶ Sed arguendo a parte integrali ad suū totum poniť talis regula A noīe partis sine qua totū nō potest esse personaliť sumptū: ad nomen totius personaliť sūpti arguendo negatiue respectu huius v̄bi est scđi adiacentis est bona ꝯña: ꝛ nō ecōtra: vt paries nō est: g̃ dom⁹ non est. Alie particule ponuntur eodem mō sicut in regula p̄cedēti

Regula ꝯñarum.

¶ Aī ad locū a toto integrali reduciť loc⁹ a toto copulato ad partē eius. q̄ eodē modo se hʒ totū copulatū ad eius partē: sicut totum integrale ad eius partē. ꝛ iō debemus arguere eodē mō et respectu eorūdē p̄dicatoꝝ: vt sortes ꝛ plato sūt: g̃ sor est. Maxia posito toto copulato poniť ei⁹ ps ¶ Et siliť loc⁹ a parte copulati ad totū copulatū reducitur ad locum a parte integrali. Et eodeʒ modo debemus ar

De loco a toto copulato.

De loco a pte copulati.

guere a pte copulati ad totū copulatū ꝛ respcū eiusđ ꝑdicati ꝛ ñ aliorꝫ sicut a pte itegrali ad suū totū

Intel. loci a toto i q̄ntita. tā maxie q̄ dfe maxime.

Notādū est ꝟtio ꝙ totū i q̄titate ē teri⁹ cōis sūpt⁹ ꝯfuse ꝛ distributiue. vñ loc⁹ dr̄a maxime a toto i q̄titate ē duo teri scꝫ totū i q̄titate ꝛ ps i q̄titate. q̄ꝝ vnus scꝫ ly totū i q̄titate verificat̄ d̄ terio īferēte ꝛ alius scꝫ ps i q̄titate de terio illato ꝯñe ꝯfirmāde ꝑ maximā ex illis teris ꝯpositam ¶ Sed locus maxia a toto i q̄titate ē rl'a siue ꝓpō ꝯfirmatia ꝯñe dialectice: ꝯposita ex istis duob⁹ teris scꝫ totū i q̄titate ꝛ ps i q̄titate: q̄ꝝ vnus scꝫ totū i q̄titate verificat̄ de terio īferēte ꝛc. ¶ Et ſꝫ istū locū possum⁹ arguere subiiciēdo siue affirmatiue siue negatiue: sicut i loco a toto vl'i. ꝛ silr̄ ꝑdicādo: ita ꝙ oēs ꝯditiones q̄ reqrūt̄ ad hoc ꝙ arguat̄ affirmatiue siue subiiciēdo siue ꝑdicādo ꝑ locū a toto vl'i. etiā reqrit̄ ad hoc ꝙ arguat̄ ꝑ locū a toto in q̄titate. Nec dñt dici ꝓpe loci distincti. Vñ tales ꝯñe nō valēt. sor incipit eē omīs hō: ꝛ sor ē. ḡ sor incipit eē sortes. cū añs ꝛ ꝯñs sint ꝓpōes exponibiles. silr̄ nō seq̄t̄: sor nō desinit eē oīs hō: et sor ē. ḡ sor desinit eē sor. silr̄ nō seq̄t̄ sor icipit scire oēꝫ ꝓpōeꝫ: ꝛ hec ꝓpō hō currit ē: ḡ sor incipit scire istā ꝓpōeꝫ hō currit: ꝓpter cām iam dictam etiam ibi variat̄ appellatio.

Intel. loci a ptib⁹ i q̄ti. taꝫ maxie q̄ dfe maxi

Notādū est q̄rto ꝙ iste textus sic intelligit̄ Locus dr̄a maxie a ptibus in q̄titate ē duo teri scꝫ ly ptes in q̄titate sil' sumpte: ꝛ totū in q̄titate q̄ꝝ vnus verificat̄ de terio īferēte: ꝛ alius đ terio illato ꝯñe dialectice cōfirmāde per maximā ex illis teris cōpositā. ¶ Sed locus maxia a ꝑtibus in quātitate est rl'a siue ꝓpō cōfirmatia ꝯñe dialectice: cōposita ex illis teris scꝫ ptes i quātitate sil' sūpte: et tota in quātitate q̄ꝝ vnus scꝫ ly ptes i quātitate sil' sūpte verificat̄ de terio inferēte: ꝛ ali⁹ de terio illato: vt q̄cq̄d attribuit̄ ꝑtib⁹ i q̄titate sil' accept' ēt attribuit̄ toti i q̄titate. ¶ Et ſm istū locū possumus arguere tā affirmatiue q̄ negatiue: sed sūt obſuāde due cōditōes. q̄rum p'ria est: ꝙ cetera maneant sil'a ꝛ cū hoc totū i quātitate nō sumat̄ a termio supponente desiate Scđa ꝯditio est ꝙ si totum i q̄titate sumatur cum termino in añte supponēte deteriate: tūc oꝫ ꝙ addat̄ relatiuū idētitatis Defectu cuius non sequit̄. caput habet sortes ꝛ caput habet plato: ꝛ sic de aliis. ḡ caput habet oīs hō cum añs sit verū ꝛ ꝯñs falsū. Sꝫ debem⁹ arguere caput hꝫ sor: ꝛ idē caput hꝫ plō: ꝛ sic đ aliis: ergo caput habet omnis homo

Coditões loci.

Contra dicta arguit̄ ꝑmo sic non sequitur. domus ē: ḡ fenestra est. Et silr̄ non sequitur. domus valet centum libras: ḡ et paries ꝛ tñ ibi arguit̄ a toto integrali ad suaꝫ partem. ḡ nō valet argumentū ſm istū locū. ¶ Scđo sic arguit̄: non sequit̄ oēm hoīem esse currētē est scitum a te. ḡ sortem esse currentē est scitum a te. et tñ ibi arguit̄ per locū a toto in quātitate: ḡ talis locus nō valet. ¶ Tertio sic arguit̄ nō seq̄tur sortem esse in ista domo est possibile: ꝛ platoneꝫ esse in ista domo est possibile: ꝛ sic de aliis: ergo omnem hoīem esse in ista domo est possibile. et tñ arguit̄ a partibus totius in quantitate: ḡ talis locus nō valet.

Ad p'mū dicitur ꝙ solutio patet ex ꝑdictis et cetera. ¶ Ad secundum dicitur negando minorem. q2 antecedens est vna ꝓpositio indefinita cum termini eius accipiantur materialiter qui ponūtur a parte subiecti. ¶ Ad tertiū dr̄ negādo mīorē quia ille propositiones que ponuntur in antecedente sunt indefi

nite cum subiecta earum accipian tur materialiter. similit̃ cõsequẽs est vna idefinita

Quid to. in modo. Totum in modo ẽ vniuersa le sumptum sine determiati onc. vt hõ. ¶ Pars in modo

Quid ps i modo. ẽ vniuersale sũptũ cũ determiatõe nõ diminuẽte. vt hõ ẽ albus. Et eodẽ mõ sũit̃ argumẽtũ i hoc loco: sicut i loco a gñe ad spẽm. ¶ Totũ i

Quid to. in loco loco est dictio cõprehendẽs omnem locum aduerbialiter

Quid ps in loco. vt vbiqꝫ: nusqꝫ. ¶ Pars in loco est dictio comprehendẽs aliquem locum aduerbialiter: vt ibi hic. ¶ Locus a

Quid lo. a toto i loco. toto in loco est habitudo ipsius ad suam partem. Et tenet constructiue et destructiue. Constructiue sic. deus est vbiqꝫ: ergo deus ẽ hic. Maxima. cuicunqꝫ competit totũ in loco ⁊ quelibet eius ps ¶ Destructiue sic. ¶ Cesar ẽ nusqꝫ: ergo non est hic. Maxima quicquid remouetur a toto in loco: et a qualibet eius parte.

Intel. lo. a toto in mõ tã maxie q̃ dr̃e maxime. ¶ Circa hunc textũ notanduꝫ est primo: ꝙ hic ꝯñr autoi determiat de loco a toto in mõ: qd aũt sit totũ in mõ ⁊ pars in modo: satis patet in textu. Et locus dr̃a maxime a toto in mõ: est duo termĩ scꝫ totũ in modo: ⁊ pars i mõ: quoꝝ vn⁹ scꝫ totũ in mõ v̓ificat̃ de terio iferente: et alius de terio illato ꝯñe dialectice cõfirmande per maxiaꝫ ex illis teris cõpositam. ¶ Sed locus maxia a toto in mõ est regula siue ꝓpõ cõfirmatiua ꝯñe dialectice cõpossita ex illis teris duobus: scꝫ totũ in modo ⁊ pars in mõ: q̊ꝝ vnus v̓ificat̃ de termio inferẽte: ⁊ alius ⁊c.

Intelr. loci a pte i mõ tã maxie q̃ dr̃e maxime ¶ Item locus dr̃a maxime a parte in mõ est duo teri: scilꝫ pars in mõ ⁊ totũ in mõ: quorum vnus ⁊c. ¶ Sed locus maxima a parte in mõ est regula siue ꝓpositio cõfirmatia ꝯñe dialectice ꝯposita ex istis duobus teris scꝫ pars in mõ ⁊ totũ in mõ: quoꝝ vnus v̓ificat̃ de terio inferẽte: et alius de terio illato ⁊c.

Cõditões ad bonitatem dictoꝛũ lo. reqsite ¶ Ũñ ad hoc ꝙ arguat̃ per istos locos bñ: tres ꝯditiones reqrunt̃

Prima ¶ Prima ẽ ꝙ vtraqꝫ pars ipsius totius in mõ possit v̓e p̃dicari de parte i mõ vl̃r accepta. Defectu cuius nõ seqt̃: imago nõ ẽ hõ: g̃ imago ñ ẽ hõ pict⁹. silr̃ ñ seqt̃ Adã ẽ hõ: g̃ adã ñ ẽ hõ mortuus

Secũda. ¶ Scd̃a ꝯditio ẽ ꝙ nõ arguat̃ cũ illis v̓bis icipit. ⁊ desinit. Defectu cui⁹ non seqt̃: sor̃ desinit eẽ hõ alb⁹: g̃ sor̃ desinit eẽ hõ.

Tertia ¶ Tertia ꝯditio ẽ ꝙ nõ arguat̃ cũ v̓bis sign̄tib⁹ actũ itellectus vel volũtatis ⁊ actũ trãseuntẽ i rẽ ad ex̃. Defectu cui⁹ nõ seqt̃. ego nõ cogñsco hoiem g̃ nõ cogñsco hoiem albũ. silr̃ nõ seqt̃ Nõ vellẽ esse i luto: g̃ nõ velleꝫ eẽ in luto ꝓ decem francis. nec ꝯ̄ seqt̃. Silr̃ nõ seqt̃. Ignis nõ facit aquã: g̃ ignis nõ facit aquã calidã silr̃ nec ꝯ̄ Ignis facit aquã calidã g̃ facit aquam: cum ibi arguatur cuꝫ verbo sign̄te actum transeuntem in rem ad extra

Rła cõsequẽtiarũ **Notandũ** est secũdo q̃ ꝓ arguẽdo negatiue a toto in modo ponit̃ talis regula ꝯñarũ. Omis ꝯña cui⁹ añs ẽ ꝓpõ cathegorica negatia ñ exponibilis: i q̃ ponit̃ totũ in mõ distributũ: ⁊ ꝯñs ẽ ꝓpõ cathegorica negatiua non exponibilis: i q̃ ponit̃ ps i mõ vl̃r accepta eiusd totı⁹ dũ mõ vtraqꝫ ps partis i mõ v̓ificabilis ẽ de parte in mõ mediante hoc

verbo est. et non arguat cũ verbis signĩtibus actũ interiorẽ aĩe: vt puta intellectus vel volũtatis. vl' actũ transeuntẽ in rẽ ad extra: ceteris sĩlibus manentibus tam vocaliter q̃ mentaliter: est bona ꝯña. Particule istius regule eodẽ mõ exponunt sicut particule illius r'le que datur de parte subiectiua. ¶ Sed arguendo affirmatiue a toto ĩ mõ debemus eodẽ mõ arguere sicut a toto vlĩ. Et põt sic regl'a dari. Ois ꝯña cui⁹ añs est ꝓpõ cathegorica affirmatiua nõ expõibilis: in qua ponit totũ in modo distributũ: et cũ hoc sufficient ponit ꝯstantia ꝑtis in mõ: ⁊ ꝯñs est ꝓpõ cathegorica affirmatiua nõ exponibil': ĩ qua ponit pars in mõ vlr capta: cuius ꝑtis vtraq; pars vere ꝑdicat de ipsa vlr accepta mediante hoc verbo est. dũmõ non arguat cũ teris signĩficantibus actũ aĩe interiorẽ. vt puta intellectus vel volũtatis. vel actũ transeũtem in rẽ ad extra: ceteris paribus remanẽtib⁹: est bõa ꝯña.

Alia r'la ꝯñaꝝ pro arg. affirmatiuo

¶ Sed pro arguendo a ꝑte in mõ affirmatiue ponit talis regula ꝯsequentialis. Ois ꝯña cui⁹ añs est ꝓpõ cathegorica affirmatiua nõ exponibilis: in qua ponit pars ĩ mõ vlr sumpta: de qua parte in modo vtraq; pars eius vere ꝑdicatur mediante hoc verbo est: ⁊ ꝯñs est propõ cathegorica affirmatiua nõ exponibilis in q̃ ponit totũ in modo nõ distributũ: dũmõ nõ arguatur cum teris signĩtibus actũ aĩe interiorem intellect⁹ vel volũtatis. vel actũ transeũtẽ in rẽ ad ex: ceteris sĩlibus remanentib⁹ est bõa ꝯña.

Alia r'lã ꝯñaꝝ ꝓ argu. af. h⁹ loci

¶ Sed negatiue arguẽdo oꝫ põere constantiã partis in mõ: ⁊ q̃ totũ in mõ nõ distribuat: vt hõ alb⁹ non currit: ⁊ hõ albus est. ergo homo non currit.

R'la ꝓ argu. negatiuo.

Notãdũ est tertio q̃ autor diuidit totũ in loco et partẽ in loco: vt satis pꝫ ĩ textu. ¶ Locus dĩa maxime a toto ĩ loco est duo teri. s. totũ in loco ⁊ ps in loco: quoꝝ vnus. s. totũ ĩ loco dĩficatur de terio, inferẽte. ⁊c. ¶ Sꝫ locus maxima a toto in loco ẽ r'la siue ꝓpõ ꝯfirmatiua ꝯñe dialectice: composita ex istis duob⁹ terminis. ⁊c. Exemplũ de maxia ꝓ cõsequentijs a toto in loco. vt q̃cquid negatiue attribuit toti in loco et cuilibet parti ei⁹: vt chimera nusq̃ est. ergo non est hic. Sed maxia pro ꝯñtijs affirmatiuis est hec. q̃cquid attribuit toti in loco: etiã attribuitur affirmatiue cuilꝫ ei⁹ ꝑti.

Intell'. toti⁹ in loco tã maxie q̃ dĩa maxime

¶ Sed arguendo affirmatiue debem⁹ obseruare tres ꝯditiões.

Cõditiones h⁹ loci.

¶ Prima est: q̃ totũ in loco distribuat: defectu cui⁹ nõ seqtur: Sortes est alicubi: ergo est hic. añs eĩ põt esse verũ: ꝯñte exñte falso.

Prima

¶ Scda cõditio est: q̃ sufficienter ponat ꝯstantia partis in loco: q̃a si nõ poneret ꝯstantia: nõ oporteret ꝯñam valere. vt nõ seqtur Sor est vbiq;: ergo sortes est rome: cum añs possit esse verũ ꝯñte exñte fl'o. q: roma posset destrui.

Secũda.

¶ Tertia ꝯditio est: q̃ nõ arguat cũ istis verbis incipit ⁊ desinit: vel eorũ similib⁹. q: non sequit Sortes incipit esse vbiq;. ergo sor incipit eẽ hic. Silr nõ seqtur Sortes desinit eẽ vbiq;. g̃ sortes desinit esse hic

Tertia

Notãdũ est quarto q̃ arguendo negatiue ꝑ istũ locũ ponit talis regula ꝯñalis. Ois ꝯña cuius añs est ꝓpõ cathegorica negatiua nõ exponibilis: ĩ q̃ totũ in loco distribuit: ⁊ ꝯñs est propõ cathegorica negatiua non exponibilis: in q̃ ponit pars in loco ceteris sĩlibus remanentib⁹ tã mentaliter q̃ vocalit est bona ꝯña

R'la ꝯñaꝝ ꝓ arg. negatio h⁹ loci.

¶ Sed ꝓ arguẽdo affirmatiue est talis regula. Ois ꝯña cui⁹ añs est ꝓpõ cathegorica affirmatiua non exponibilis: in q̃ totũ ĩ loco distribuit: et sufficient ponit ꝯstantia ꝑtis in loco: ⁊ ꝯñs est ꝓpõ cathegorica affirmatia nõ exponibilis: in

R'la arg. negatiui.

qua ponit pars in loco ceteris sili bus remanentibus. est bona ꝯña. Vñ sꝫ istū locū debemus arguere ꝑ terminos de gñe vbi: et ex quo isti termini nō sūt nati esse subiecta vl' pdicata lꝫ bñ ponant a parte subiecti vel pdicati. ideo nō ꝓprie arguit per istū locū subijciēdo vel pdicando. nec dꝫ poni ille terminus pdicat vl' subijcit i maxia ꝯfirātia sed poni dꝫ illud ꝯplexū attribuit affirmatiue: vel attribuit negatiue

Notabile

Contra dicta pmo sic ar Non sequitur sortes nō ē hō. ergo sortes nō ē hō mortuus Silr nō sequit sortes nō est hō. ergo non est hō intellectus. Silr nō seqt sor nō ē hō: ergo nō ē hō intelligibilis. vel ergo hō nō est hō itelligibilis siue imaginabilis. Similr nō sequtur ethiops nō est albus ergo nō ē albus sm dentes. ⁊tñ ibi ar per locū a toto in mō. ergo talis locus nō valet. ¶ Scdo sic ar. nō sequtur Ignis nō facit aquā. ergo non facit aquā calidā. similr nō sequtur. Iste pictor nō fac murū. ergo nō fac muꝝ albū. silr nō sequtur Ille non fit hō ergo nō fit hō albꝰ. silr nō sequtur Iste nō facit pannū. ergo nō facit pannuꝫ tunicā. Nec eꝫ valet. Ignis facit aquā calidā. ergo facit aquā. ⁊ tñ ar ꝑ locū a toto in mō: vel a parte i mō ergo tales loci nō valent ¶ Tertio sic arguit nō sequtur: sortes incipit eē vbiqꝫ. ergo incipit esse hic Silr sortes desinit esse vbiqꝫ. ergo desinit esse hic ⁊tñ hic ar per locū a toto in modo ergo talis locus non valet. ¶ Ad oia dr ꝙ solutio patet ex dictis.

Quid lo. a pte i lo.

¶ Locus a pte in loco ē habitudo ipius ad suū totū. Et ē sp destructiuus: vt cesar non ē hic. ergo nō ē vbiqꝫ. Maxima cuicūqꝫ nō cōpetit ps i loco. nec eius totū ¶ Totū i tpe ē dictio cōprehendēs oē

Quid to. i tpe

tps aduerbialiter: vt semper nūqꝫ. ¶ Locus a toto in tpe ē habitudo ipius ad suā partem. Et tenet constructiue et destructiue ¶ Pars aūt in tēpore ē dictio ꝯprehendēs aliqd tēpꝰ aduerbialit: vt nūc heri. cras Et tꝫ destructiue tm̄ Exēpla aūt sumant hic sicut in loco a toto in loco. ¶ Cā ē ad cuius esse sequit aliud sꝫ naturā Et diuidit in cām materialē: formalē: efficientē: et finalē. ¶ Causa efficiēs est a q pmo fit motus. ad hoc ꝙ fiat aliqd. vt domificator est pmū mouēs et operans: vt fiat domus. et faber vt fiat cultellus ¶ Locus a cā efficiēte ē hitudo ipius cāe efficientis ad suū effectū. Et est cōstructiuus et destructiuus. Constructiue sic: domificator ē bonus: ergo domꝰ ē bona. Locus a cā efficiēte. Maxia. si cā efficiens est bona: ipm qd fit est bonū ¶ Destructiue sic domificator non ē bonus. ergo domus nō est bona. locꝰ a cā efficiente. maxia Cuiꝰ cā efficiēs nō ē bona ipm qd fit nō ē bonū. Et ecōuerso tꝫ locus ab effectu ad cām efficiētem. vt domus ē bona. ergo sua cā efficiēs ē bona ⁊c.

Quid lo. a to. i tpe.

Quid ps in tpe

Diffio et dio cāe

Quid cā efficiens.

Quid lo. a cā efficiente.

¶ Circa hūc textū notādū ē pmo ꝙ iste textus dꝫ sic intelligi. Locꝰ dā maxie a pte in loco ē duo termi scꝫ ps in loco: ⁊ totū in loco: quorū

vnus sc3 ps in loco verificat de ter/mino inferente rc. ¶ Sed loc⁹ maxima a pte in loco e rla siue ppo cofirmatia 9ne dialectice: 9posita ex istis duob⁹ teris sc3 ps i loco r totu i loco: qrum vn⁹.s. ps i loco verificat d terio iferete rc ¶ Et t3 iste loc⁹ affirmatiue: dumo teri sigtiue r psonalit accipiant: et no arguat cu istis verbis incipit r desinit. r du3 cetera maneat silia ta vocalr q me talit. Et p illo mo arguendi e illa maxia. cuicuq3 attribuit affirmatie ps i loco eide attribuit totu i loco ¶ Sed negatiue arguedo o3 ponere 9stantia ptis in loco. r o3 cauere q totu in loco no distribuat in 9ntet q cetera sint silia. Et pro tali mo arguedi e talis maxia. cuicuq3 attribuit pars in loco negatiue: etiam r totu in loco

Intel. duplex diffinitois cae

Notadu est secundo q hic 9nr autor dicat de loco a ca gra cuius diffinit cam q diffinitio o3 sic itelligi. Ca e res ad cuius esse: siue sue itetionis ee seqt aliud. Et de ista expoe no est hic ad ppositu. r tuc iste terius ca positus in diffinitoe capit pme itetionaliter. ¶ Sed o3 sic exponi logicalit. Ca e terinus suppones p re q est ca: rone cuius teri ppo i q ponit infert alia ppoem in q ponit terminus suppones p re q est effectus. Et hoc mo capit ca scde intentionalit. et sic capit in pposito. silr ille terminus effect⁹ o3 hic capi scde intentionalit: vt sigt terminos p effectibus supponentes. ¶ Diuisio aut cae sic o3 intelligi.

Intel. diois cause

De nuero carum. qda e ca efficies qda finalis rc. Ex ista dione patet q tm qttuor sunt cae: hoc e quattuor sut teri coes no coicidentes i significado fm suas rones formales oes cas mudi significates: p quos iste terminus ca diuidit diuisione logicali: vt sut isti qttuor teri sc3 ca efficies. ca formalis. causa materialis. et causa finalis.

Intel. diffinitionis cae efficientis r effectus eius.

Notadu e tertio q iste terti⁹ Causa efficiens rc. sic intelligit. Ca efficies e terminus suppones p re: a qua causatur pmus motus. vt ille terminus domificator. Silr effectus cae efficietis e terminus suppones p re q causatur ab alia. vt iste termin⁹ domus. Et sic patet q ca efficies r effectus cae efficietis capiut scde intentionalit. ¶ Locus dra maxime a ca efficiente: e duo teri sc3 ca efficies r ly effectus cae efficientis quoru vnus sc3 ca efficies verificatur de terio inferete rc ¶ S3 loc⁹ maxia a ca efficiete e regula siue ppo 9firmatiua 9ne dialectice: copo sita ex istis duobus teris sc3 ca efficies r effect⁹ cae efficietis. qp vn⁹.s. ly ca efficies verificat de terio iferete rc. ¶ S3 loc⁹ dra max. ab effectu cae effic. e duo teri.s. effect⁹ cae efficientis r ca efficiens. quop vn⁹ sc3 ly effectus cae efficietis verificat de terio inferete rc. ¶ Sed locus maxima ab effectu cae cae efficientis e regula siue ppo 9firmatia 9ne dialectice coposita ex illis duob⁹ teris sc3 ly effectus cae efficientis r ca efficiens: quorum vnus sc3 ly effectus cae efficietis verificatur de terio inferete rc.

De lo. ab effctu scae efficietis.

Coditoes pdictoru3 locorum

Notadu e quarto q in istis locis debem⁹ arguere respectu isti⁹ verbi e: r etia respectu horu pdicatoru.s. bonu r malu qnq3 coditionibus obseruatis

Prima.

Quap pma e q ly bonu r silr ly malu i ante dnt dice boitate l malitia artis ipius efficietis: r i 9nte dnt dicere bonitatate vl malitia artifici cuj. Defectu cuius no sequit: domificator est bonus. g domus est vel pot ee bona: sed o3 sic argui. domificator e bonus domificator. g domus est vel pot esse bona domus.

Secunda

¶ Scda coditio e q artifex opet fm artem sua meliori mo quo pot

Tertia

¶ Tertia 9ditio est: q no sit defectus vel malicia se tenes ex parte

Quarta. materie vel istrumeti. ¶ Quarta 9ditio ē: q cā efficiēs non hēat ali qd impedimētū itrinsecū. ¶ Qui
Quinta. ta cōditio ē: q si nomē cāe efficien- tis sit nomē potētiale. i. terminus supponēs p re q̄ de facto nō agit sed tm̄ 9notat eā posse agere tūc ar guēdo p locū a cā efficiēte 9ñs d3 hr̄e p copula hoc verbū pōt. Sed si sit nomē actuale .i. terin⁹ suppo nēs p re q̄ agit ꝛ nō supponeret p ea nisi ageret: tūc 9ñs d3 hr̄e p co pula hoc v̄bū erit. Exēplū p̄mi: vt domificator ē bonus domificator: ḡ domus pōt esse bona domus. Ex ēplū scd̄i: vt domificans ē bon⁹ do mificās: ergo domus erit bona do mus. ꝛ sic pt3 q arguēdo p locū a cā efficiēte 9ñs erit de copl'a de fu turo vel de possibili: puta de ly erit vel de ly pōt vt domificator ē: ḡ do mus pōt esse. silr̄ domificās ē: ḡ do mus erit. ¶ Sed arguēdo ab effe ctu cāe efficiētis añs d3 eē ppō de p̄nti: ꝛ 9ñs de p̄tito. Exēplū: vt do mus ē bona: ḡ domificator fuit bo nus domificator. silr dom⁹ ē: ḡ do- mificator fuit. silr ḡ domificās fuit

Contra dicta ar̄ p̄mo sic. non seq̄r sor incipit esse hic: ḡ icipit eē alicubi. silr nō seq̄r sortes desinit eē hic: ḡ desinit esse alicubi. ꝛ tm̄ ar̄ a parte i loco ad suū totū. ergo ta- lis locus nō v3. ¶ Scd̄o sic ar̄: nō seq̄r domificator ē bonus. ḡ dom⁹ est bona. cum añcedens possit esse verū 9ñte exñte falso. q2 stat domi ficatorem eē bonū virū: ꝛ tm̄ q non sciat bñ facē domū. silr stat domi/ ficatorē scire bñ facere domū: ꝛ tm̄ nō velle operari fm artē suā. et tm̄ ar̄ p locū a cā efficiēte ad effectu3 ergo locus ille nō v3. ¶ Tertio sic ar̄: nō seq̄r domus ē bona. ḡ domi- ficator eit bonus. ꝛ tm̄ ar̄ ab effectu cāe efficientis. ḡ locus ille nō valet

Ad primū dicit q non ar̄ debite fm locū a pte in loco. q2 ar̄ cū istis v̄bis ici pit ꝛ desinit: cum quibus non valet 9ña fm talem locū ¶ Ad scd̄m dr̄ q nō bñ ar̄: q2 bonū iañte dic̄ boni tatē moris et d3 dicere bonitate3 arti. scd̄o q2 9ñs d3 hr̄e hoc v̄bum pōt p copula. Etiā supponit q cā efficiēs debeat opari meliori mo/ do quo potest. ¶ Ad tertium dici tur q nō arguitur debite. quia cō- sequens est vna ppositio de presēti ꝛ debet esse vna de p̄terito.

¶ Materia est ex qua cum a liquid fit. Et est duplex: que dam enim est permanens. et quedam est trāsiens. Perma nens: vt in cultello ferrum. Transiēs: vt in pane farina et aqua. Etiam diffinitur sic Materia est que tantum est in potentia. ¶ Locus a cau- sa materiali est habitudo ip- sius ad suum effectum Et est cōstructiuus et destructiuus Constructiue sic: ferrum est: ergo arma ferrea possunt eē. locus a causa materiali. ma- xima posita causa materiali: possibile est eius effectu3 po ni. ¶ Destructiue sic. ferrum non est: ergo arma ferrea nō possūt esse. locus a causa ma teriali. Maxima. remota cā materiali pmanēte remouet ꝛ eius effectus. ¶ Locus ab effectu cause materialis tenet constructiue sic: Arma ferrea sunt: ergo ferrum est Locus ab effectu cause mālis pma- nētis Maxima posito effe ctu cause materialis perma-

Diffio et dio māe

Quid lo. a cā māli

Quid lo. ab effect. cāe māl'.

nētis ponitur eius cā. ¶ Lo
cus ab effectu cāe materialis
trāseūtis tz cōstructiue. vt vi=
trū vel panis ē. ergo silix vel
farina fuit. mā ei trāsiens nō
manet: sz trāsfert i aliā mām
Maxia. posito effectu māe
trāseūtis: necesse ē ipāz māz
Quid lo. a cā foral p̄fuisse ¶ Forma est q̄ dat eē
rei: et ꝯseruat cā i eē. Locus a
cā forāli est hitudo ipius cāe
forālis ad suuz effectum. Et
tenet constructiue et destru=
ctiue. Constructiue sic. albe/
do ē: ergo albū ē. locus a cā
forāli maxia. posita cā forāli
ponit et eius effectus. ¶ De
structiue sic. albedo nō ē. er
go album non est. Maxima
remota cā forāli. remouetur
eius effectus. Econtra vero
ē de effectu cāe forālis.

¶ Circa hūc textū notādū ē p̄mo
ꝙ iste terminus materia nō capit
i ꝓposito p̄me intentionalit: sed se
cūde intentionlit: ꝓ quolz terino
significāte rem q̄ vocatur materia
De teris large capiēdo materiā ¶ Sed ter
sigñtibus mini significātes materias sūt du
materiaz plices. ¶ Quidā eñ sūt teri signi-
ficātes mās trāseūtes. Uñ illa ma
tia dr trāsiēs q̄ postq̄ res ex ea fa=
cta ē nō retinet nomē nec diffiniti
onē quā p̄us hēbat. vt iste termin⁹
farina supponit ꝓ re q̄ dr materia
transiēs respectu panis: lz nō sit ꝓ
p̄e materia. qr postq̄ panis factus
ē nichil ē in pane qd dicat farina.
vel cui ꝯueniat rōe farine. ¶ Alij
sūt teri supponētes ꝓ matia pma=
nēte. Uñ illud dr mā pmanens ali
cuius: qd postq̄ aliquid factū ē ex
eo retinet nomē et diffinitionē. vt
ferrū respectu cultelli. ¶ Uñ diffi
nitio materie sic dz intelligi. Mā Intel. lo.
ē terius supponēs ꝓ aliq̄ re: ex qua ci a cā ma
cū alia dz fieri aliqd. ¶ Loc⁹ dr̄a tā mar. q̄
maxie a cā materiali ē duo teri scz dr̄a maxi.
cā materialis ⁊ effect⁹ cāe materi=
alis: quoꝝ vn⁹ scz cā mālis ⱱificat
de terio inferēte ⁊c. ¶ Sed locus
maxia a cā materiali ē rl̄a siue ꝓ=
pō ꝯfirmatia ꝯñe dialectice: ꝯposi
ta ex istis duob⁹ teris scz cā mate=
rialis ⁊ effectus cāe materialis. q̄
rū vn⁹ scz ly cā materialis ⱱificat
de terio inferēte ⁊c. ¶ Eēplū tex=
tus: vt posita cā materiali possibi=
le est effectū eē. i. si eē ⱱe ⁊ affirati
ue p̄dicat de terio supponēte ꝓ ma
teria: ⁊ posse eē ⱱe ⁊ affirmatiue p̄
dicat de terio supponente ꝓ effe/
ctu ¶ Aliud exēplū textus ē. remo
ta cā materiali pmanente remoue
tur eius effectus. i. si esse ⱱe negat
de terio supponēte ꝓ materia per
manēte etiaz ⱱe negabit de terio
supponēte ꝓ effectu cāe pmanētis
¶ Sed loc⁹ dr̄a maxie ab effectu
cāe materialis ē isti duo teri scz ef
fectus cāe materialis: ⁊ cā materi
alis. quoꝝ vnus scz ly effectus cāe
mālis ⱱificabit de terio iferēte ⁊c
¶ Sed loc⁹ maxia ab effectu cāe
materialis ē rl̄a siue ꝓpō ꝯfirma
tia ꝯñe dialectice: ꝯposita ex istis
duobus termis: scz ly effectus cāe De lo. ab
mālis: ⁊ cā mālis q̄rū vnus scz ly effe effectu ca
ctus cāe materialis verificat de matialis.
tmio iferente ⁊c. Exēplū vt si hoc
verbū ē vere affirmet de terio sup
ponēte ꝓ effectu cāe matialis etiā
debet vere affirmari de terio sup/
ponente ꝓ materia permanente il
lius effectus. et hoc verum fuit de
termino supponente pro materia
transeunte illius effectus.

Notādū est secūdo ꝙ argu Rl̄e ꝯñaꝝ
endo a causa ma/ argu. a cā
teriali negatiue ponūtur tales re māli ne/
gule. ¶ Prima est ꝙ a nomie cau= gatiue
se materialis permanentis: ad no
men effectus materie pmanentis

spectu ly est scdo adiacentis nega tiue valet ofia. vt bñ sequitur: ferrũ non est. ergo cultellus nõ ẽ. et hoc capi endo ly ferrũ pro eo ex quo potest fieri cultellus. ¶ Alia rła est: a no mine cãe mãlis transeũtis ad no men effect⁹: dũmõ sit añs de ly fu it: et ofis de ly est negatiue v3 ofia vt bñ sequitur: farina nõ fuit. ergo panis non ẽ supposito q nõ sit fa ctũ miraculum. ¶ Sed arguendo affirãtiue daf talis regula. A no mie cãe materialis tã pmanentis q̃ tãseũtis ad nom̃ effectus cãe ma terialis: añte exñte de ly est scdo adiacẽte. et ofite exñte de ly põt af firãtiue arguendo v3 ofia. vt bñ se qr ferrũ est: ergo cultellus põt eẽ. ¶ S3 arguẽdo ab effectu cãe ma terialis fit regula talis. A noie ef fectus cãe mãlis pmanẽtis ad no men materie pmanentis respectu ly ẽ scdo adiacẽtis affirãtie v3 ofia vt bñ seqr cultellus est. ergo ferrũ est. Sed a noie effectus cãe mate rialis trãseũtis añcedẽte exñte de ly est scdo adiacẽte et ofite de ly fu it affirmatie valet ofia. vt bñ seqr panis est. ergo farina fuit.

Rła ofia. affirãtiue

Rła argu ẽdo ab ef. cãe mãlis

Notãdũ est tertio q iste ter minus forma nõ capir i pposito pme intẽtõaliter sed scde itentionalir. Et d3 diffio ei⁹ sic itelligi. Forma est termin⁹ sup ponẽs pro re: q̃ dat esse rei formalir ¶ Locus dr̃a maxie a cã formali est isti duo teri. sc3 cã formãlis et effe ctus cãe formalis. quorũ vnus sc3 ly cã formalis v̾ificar de terio ife rente etc. ¶ Sed locus maxia a cã formãli ẽ rła siue ppõ ofirãtiua ofie dialectice: oposita ex istis duobus teris sc3 cã formalis et effect⁹ cãe formalis quorũ vn⁹ sc3 cã formalis v̾ificar de termio iferẽte etc.

Intel. lo a cã formã. tã max. q̃ dr̃a maxi.

¶ Sed loc⁹ dr̃a maxie ab effectu cãe formalis ẽ duo teri sc3 effect⁹ cãe formalis et cã formalis: quorũ vnus sc3 effectus cãe formalis v̾i ficar de terio inferẽte etc. ¶ Loc⁹ v̾o maxia ab effectu cãe formalis ẽ regula siue ppõ ofirmatia ofie di alectice: oposita ex istis duor⁹ ter minis: sc3 effect⁹ cãe formalis et cã formalis quorũ vn⁹ sc3 effectus cãe formãlis: v̾ificar de terio iferẽte etc. Exeplũ tertius de loco maxia a cã formali qñ arguir affirmatie: vt po sita cã formali ponir effect⁹ cãe for malis. Et d3 sic intelligi. si hoc ver bũ ẽ scdo adiacẽs v̾e affirmer de terio supponẽte pro cã formali: etiã verificabir de terio supponente pro effectu cãe formalis. Exeplũ tert⁹ de loco maxia qñ arguir negatiue vt remota cã formali remõer eius effectus. qd sic itelligir. si hoc ver bũ ẽ scdo adiacẽs v̾e neger de teri no supponẽte pro cã formãli: etiã vere negabir de termino supponẽte pro effectu cãe formalis.

Intel. lo ab effectu cãe forma lis tã ma xie q̃ dr̃a maxime

Notãdũ est qrto q arguen do p locũ a cã for mali solũ debemus arguere respe ctu istius verbi ẽ secũdo adiacẽtis quõ aũt arguir negatie satis p3 in tertu ¶ Sed ad arguẽdũ affirma tiue a cã formali tres oditões req runr. ¶ Pria ẽ q nomẽ cãe formãl sit abstractũ: et nomẽ effectus ocre tũ ei⁹. Defectu cuius nõ seqr Al bedo ẽ: ergo paries ẽ: sed d3 sic argui Albedo ẽ: ergo albũ ẽ. ¶ Secũda, cõ ditio ẽ: q i añte ponar illa pticula et circa illã cãm nõ ẽ factũ miracu lũ. Defectu cuius nõ seqr. albedo ẽ: ergo albũ ẽ. cũ possibile e añs eẽ ve rũ et ofis fim̃. vt p3 de albedie i sa cramẽto altaris. ¶ Tertia ẽ: q ẽt addar illa particula sufficiens ad denominationẽ sui subiecti. Defe ctu cuius nõ seqr. Caliditas ẽ: er go calidũ ẽ. et sic patet q debemus arguere affirmatie. albedo ẽ: et cir ca cã nõ ẽ factũ miraculũ. et etiam ẽ sufficiẽs ad denoiationẽ sui sub iecti. ergo albũ ẽ ¶ Sed arguẽdo ab effectu cãe formalis affirmatie requirir prima conditio. Et arguẽ do negatie ab effectu cause forma

Cõditões ad arguẽ d. i af. a cã formali.

Prima.

Secũda.

Tertia

lis:oportet obseruare tres ɔditões prius positas. ⁊ ideo debemus sic arguere. Albū nō est. ergo albedo nō est. circa quā non est factū miraculū. et que etiā est sufficiens denoiare subiectum. Maxima si hoc verbū est vere negetur de effectu cause formalis. etiā ⁊ de illa causa

Cōtra dicta arꝫ pmo sic non sequitꝫ albedo est:ꝫ albū est. cū possibile ē aūs esse verū ⁊ ɔñs falsū. vt ptꝫ de albedine in sacro altaris. et tñ ibi arꝫ a cā formali. ꝫ talis locꝰ nō valꝫ ¶ Scđo sic arguitur. nō sequitur Caliditas est:ꝫ calidū est. ⁊ tñ arguitur a cā formali. ꝫ talis locꝰ nō valet. ¶ Tertio sic arꝫ. nō sequitꝫ. Paries est: ergo albedo est. ⁊ tamē ibi arꝫ ab effectū cāe formalis. ergo talis locus non valet.

Ad primū dicitꝫ qꝫ ibi deficit secunda cōditio vt supra. ¶ Ad scđm dꝫ qꝫ deficit secunda ɔditio. ¶ Ad tertiū dꝫ qꝫ ibi deficit prima ɔditio.

¶ Finis est gratia cuiꝰ aliqd fit. ¶ locus a ca finali est ha- quid locꝰ a cā finali bitudo ipsius ad suū effectuꝫ Et est cōstructiuus et destructiuus. constructiue sic. beatitudo est bōa: ergo virtus est bona. locus a cā finali. maxima. cuius finis bonus est ipꝫ quoqꝫ bonū est ¶ destructiue sic. pena nō ē bona: ergo peccatum non est bonuꝫ Locus a causa finali Maxima. cuiꝰ causa m ala est ipꝫ quoqꝫ malum est. Ecōuerso aūt est de loco ab effectu cause finalis.

quid locꝰ a gñatiōe ¶ Gñatio est ꝑgressio a non esse ad esse. ¶ locus a gñatione est hitudo ipsius gñationis ad suum gñalū Et est cōstructiuus ⁊ destructiuus. cōstructiue sic. generatio domꝰ est bona. ergo domus est bona. locus a generatione. maxima. cuius generatio est bona: ipm quoqꝫ bonū est ¶ destructiue sic. Generatio latronum est mala : ergo latro est malus. locus a gñatione. maxima. cuius generatio est mala: ipm quoqꝫ generatuꝫ malum ē. Ecōuerso aūt est de loco a generato.

¶ Circa hunc textū notandū ē primo qꝫ iste terminus finis in ꝓpositio non dꝫ capi pme intentionalitꝫ sed scđe intentionalitꝫ. Et dꝫ diffio sic intelligi. Finis est terminꝰ supponēs pro re: gr̃a cuius siue sue intentōis aliquid fit. ¶ Locus dr̃ia maxie a cā finali: ē duo termini. s. causa finalis ⁊ effectus cāe finalis quorū vnus. s. cā finalis v̄ificatꝫ de termino inferente. ⁊c. ¶ Sed locus maxima a cā finali est regula / siue ꝓpō ɔfirmatiua ɔñe dialectice ⁊c. Exemplū textus. vt Cuiꝰ cā finalis est bona: ipm est bonuꝫ. qđ dꝫ sic intelligi. si bonū vere affirmatꝫ de terio supponēte pro cā finali: ēr affirmabitꝫ de terio supponente ꝓ effectu cause finalis. ¶ Itē locus dr̃a maxime ab effectu cāe finalis est isti duo termini. s. effectus cause finalis: et cā finalis: quoꝝ vnus verificatꝫ ⁊c. ¶ Sꝫ locus maxima ab effectu cāe finalis ē regula siue ꝓpō ɔfirmatiā ɔñe dialectice. ⁊c Intel. lo. a cā finali tā max. qꝫ dr̃a max. De lo. ab effectū cāe finalis.

Notādū ē secūdo qꝫ ꝓ arguendo a cā finali ponitꝫ talis regula. A nomie sui effectus affirmatiue respectu istorum terminorū bonū ⁊ malū aūte et cōsequēte exñtibus mediante copula de pñti: dū mō cā finalis nō pōt Re ɔñar loci a cā finali affirmatiue

esse sine suo effectu est bona ꝯña. vt bñ sequit͂: felicitas est bona. ergo virtus est bona. ¶ Dicit͂ notāt͂ dummō cā finalis ꝛc. q2 si cā finalis posset esse sine suo effectu tūc non seq̄ret͂. vt nō sequit͂: Creator ē bonus. ḡ creatura est bona. ¶ Alia regula est. a nomine cāe finalis ad nomen sui effectus negatiue: q̄bus repugnat simul esse: respectu horū p̄dicatorū bonū et malū valet ꝯña añte exñte de p̄nti et ꝯñte de preterito: dūmō talis finis non possit cōuenientius acq̄ri ꝙ ꝑ tale medium ¶ Sed arguēdo ab effectu cāe finalis dat͂ regula A noīe effectus cāe finalis ad nomen effectus cause affirmatiue: dūmō effectus non potest esse sine cā: respectu horū p̄dicatorū scʒ bonū et malū: añte et ꝯñte exñtibus de p̄senti vʒ ꝯña. vt bñ sequit͂ Creatura ē bona. ḡ creator est bonus. ¶ Alia regula est A noīe effectus cāe finalis ad nomē cāe finalis: q̄bus repugnat sil͂ esse dummō i añte ponat͂ illa ꝑticula scʒ ꝙ ꝑ tale mediū acq̄rit͂ tal͂ finis: si arguat͂ respectu huius p̄dicati bonū: sed si arguat͂ respctū h⁹ p̄dicati malū addat͂ illa particula ꝛ hic finis nō pōt acq̄ri ꝑ aliud medium ꝯuenient͂: añte exñte de p̄senti et ꝯñte de futuro vʒ ꝯña. ¶ Dr̄ notant͂ dummō i añte ꝛc. q2 si non adderet͂ illa ꝑticula non sequeret͂ vt nō seq̄t͂ Medicina laxatiua ē bona: ḡ sanitas est bona. sed dʒ sic argui. Medicina laxatia est bona ꝛ ꝑ eam acq̄rit͂ sanitas. ḡ sanitas erit bona. Dr̄ notant͂ et hic si. nō ꝛc. q2 si nō adderet͂ illa ꝑticula nō valeret ꝯña: vt nō seq̄t͂ fornicatio ē mala. ḡ sanitas ē vel erit mala: sed dʒ sic argui. fornicatio ꝑ quā acq̄rit͂ sanitas est mala. et nō pōt ꝑ aliud mediū ꝯuenientius acquiri: ergo sanitas erit mala.

Intel. lo. a gñatiōe tā max. ꝙ dr̄a max. **Notādū** ē t͂tō ꝙ iste t͂i⁹ gñatio i ꝓposito n̄ capit͂ p̄me intentionalit͂: sed secūde intentionalit͂ ꝓ terio significante mutationē: propter quā de prima r̄ba esse incipit verificari de q̄ p̄t⁹ non verificabat͂. ¶ Locus dr̄a maxime a gñatione ē isti duo teri/ scʒ generatio et gñatū: quoꝝ vnus scʒ ly gñatio verificat͂ de terio inferēte. ꝛc. ¶ Sed locus dr̄a maxime a gñato: est duo teri. s. gñatū et gñatio: quorū vn⁹. s. ly gñatū v͂ificat͂ de terio inferente. ꝛc. ¶ Sed locus maxima a gñato est regula siue ꝓpositio cōfirmatia ꝯñe dialectice. ꝛc Exēpla d͂ locis max͂is patēt i textu

Re͂ argu ēdi loci a gñatione **Notādū** ē q̄rto ꝙ i istiʒ loc͂ arguim⁹ respectu istorū p̄dicatorū bonū et malū. Et ē p̄ma r͂ła talis. A noīe gñatiōis rei nature successiue. ad nom̄ añte et ꝯñte exñtib⁹ de p̄senti respectu horū p̄dicatoꝝ bonū et malū arguendo: tam affirmatiē ꝙ negatiē vʒ ꝯña. vt bene seq̄t͂ ꝓlatio vocis est bona: ḡ vox ē bona. ¶ Sed a noīe gñatōis rei nature ꝑmanentis ad nomen gñati añte exñte de p̄nti et ꝯñte exñte d͂ futuro: respectu hoꝝ p̄dicatorū bonū ꝛ malū affirātiue arguēdo ē bona ꝯña: vt gñatio domus ē bona. ergo dom⁹ erit bona et non sequitur: ergo domus ē bona. cū antecedens possit esse verū ꝯsequente existente falso. ¶ Sed negatiue arguendo. A noīe generatōis rei nature ꝑmanētis ad nomen gñati respectu horum p̄dicatorum bonū et malū añte existēte de ly est vel fuit. et ꝯsequēte de presenti est bona cōsequentia vt bene sequit͂. Istius domus nō est vel fuit bona generatio: ergo ista dom⁹ nō est bona. et nō sequitur Istius domus nō ē generatō bona. ḡ ista domus nō ē bona. cū añs possit eē verū ꝯñte exñte falso ¶ Sʒ a noīe gñati ad nom̄ gñatiōis rei nature successiue: añte et ꝯñte exñtibus d͂ p̄senti respectu horum p̄dicatorum bonū ꝛ malū tā affirmatiē ꝙ negatiue vʒ cōsequentia. vt vox ē bona

Re͂a argu ēdi loci a gñato.

Rle loci ab effectu cāe finalis arg. affir.

Rla eiusdē arguēdo negatiue

o isti

ergo gñatio vocis ē bona. silr vox nō ē bona. ĝ ꝓlatio vocis nō ē bōa ¶ Silr. a noīe gñati rei nature ꝑmanētis ad nomen gñatiōis tā aff firmatiue ꝙ negatiue respectu ho rū p̄dicatoꝝ bonū ꝛ malū: aīte existente de p̄nti: et ꝯnte ƀ isto disiū cto ē vel fuit: est bona ꝯña: vt bñ sequitur domus ē bona: ĝ gñatio eius est vel fuit bona. silr domꝰ nō ē bona. ĝ gñatio eiꝰ nō ē vel fuit bona.

Contra dicta p̄mo sic arḡ. Nō seqtur. Creator ē bonus: ergo creatura ē bona. ꝛ tñ ibi arḡ a cā finali ĝ talis locus nō vꝫ. ¶ Secūdo sic arguit. nō sequit virtus ē bona: ĝ felicitas est bōa. ꝛ tñ arḡ ab effectu cāe finalis. ergo talis locus nō vꝫ. ¶ Tertio sic arḡ: nō seqꝛ gñatō domus ē bona: ĝ domus ē bona. ꝛ tñ ibi arḡ per locū a gñatione. ergo talis locus nō valet.

Ad p̄mū dicit ꝙ ibi nō arguit debite qꝛ ꝯñs dꝫ esse de copula disiuncta ¶ Ad s̄m dicit ꝙ ñ arguit debite cū ꝯñs dēat eē ꝓpō de futuro. ¶ Ad tertiū dicit similit sicut ad scdm.

¶ Corruptio est ꝓgressio ab esse ad nō esse. ¶ Locꝰ a corruptione est habitudo corruptionis ad corruptū. Et ē cō structiuus et destructiuus. — quid locꝰ a corruptione.

Constructiue sic. corruptio antichristi est bona: ergo antichristus est malus. Locus a corruptione. Maxima. Cuiꝰ corruptio est bona: ip̄m corruptū malū est. ¶ Destructiue sic. corruptio domꝰ ē mala: ergo domus est bona. maxima. Cuius corruptio mala est: ip̄m quoqꝫ bonum ē. Et econuerso est de loco a corrupto. ¶ Usus vt hic sumitur: est operatio rei: siue exercitium ipsiꝰ. vt equitare est operatio equi. et secare securis.

¶ Locus ab vsibus est habitudo ipsius oꝑationis ad id cuius est operatio siue vsus. Et est constructiuus ꝛ destructiuus. Constructiue sic. eqtare est bonū. ergo equus ē bonus. Locus ab vsibus. Maxima. Cuius vsus bonus est ip̄m quoqꝫ bonū est. ¶ Destructiue sic. occidere hominē malū est: ergo occisor est malus. Maxima. Cuius vsus ē malus: ip̄m quoqꝫ vsitatum malū est. Econtra ē de loco ab vsitato. — quid locꝰ ab vsibus

¶ Cōiter accidentia sunt duplicia: q̄dā eni sūt q̄ aliqñ se cōsequuntur: et aliquando non. vt cōptus ꝛ adulter. et ab his nō sumitur locꝰ dialecticꝰ: sed sophisticus — Duplicia cōit accñtia

¶ Alia sunt: quoꝝ vnū semp sequitur ad aliō: vt penitere seqtur ad d̄liqsse: ꝛ ab his sumit locꝰ dialecticꝰ. et tꝫ constructiue et destructiue. ¶ Cōstructiue sic: Iste penitet: ergo deliqt. Locꝰ a cōiter accidentibꝰ. maxīa. Si cōiter accidentiū posterius inest: ꝛ priꝰ mū infuit. ¶ Destructiue sic. Iste nō deliquit: ergo nō penitet. maxima. Si cōiter accidentiū priꝰ non inest ꝛ posteriꝰ nō ierit — quid locꝰ a cōit accidētibus

Equitur de locis extrinsecis. Quid aũt sit loc⁹ extrinsecus dictũ est prius.

Diui loco rũ extrinsecorum.

¶ Locorũ aũt extrinsecorũ: alius est ab oppositis: alius a maiori: ali⁹ a minori: ali⁹ a simili: ali⁹ a ꝓportõe: ali⁹ a trãsſũptione: ali⁹ ab autoritate: ¶ Item oppositorũ quattuor sunt spẽs. s. relatio. cõtrarietas. priuatio: & contradictio. Relatiue opposita: sunt quorũ alterũ sine altero ñ potest esse. ¶ Locus a relatiuis est habitudo vni⁹ relatiuorũ ad aliud. Et est constructiuus & destructiu⁹. Cõstructiue sic. pater est: ergo fili⁹ est. et fili⁹ ẽ: ḡ pr̃ ẽ. Loc⁹ a r̃lis Maxima. posito vno relatiuorũ: necessario ponit̃ et reliquũ. ¶ Destructiue sic. Pater nõ est: ergo filius nõ est. et econuerso maxima. remoto vno relatiorũ: remouetur et reliquum.

quid loc⁹ a relatis.

¶ Circa hũc textũ notãdũ ẽ p̃mo ꝙ iste termin⁹ corruptio nõ capit̃ hic prime intentionalit̃: sed secunde intentionaliter ꝓ termino significante rẽ corruptã: vel rẽ corrũpẽtem. Et debet sic itelligi diffinitio Corruptio est termin⁹ sign̄s mutationẽ propter quã esse negatur de aliqua re: de q̃ prius affirmabat̃. ¶ Locus dr̃a maxime a corruptõne est duo termi. s. corruptio et corruptũ: quorũ vn⁹. s. ly corruptio verificat̃ de terio inferẽte. &c. ¶ Sz locus maxĩa a corruptione ẽ regula siue ꝓpõ cõfirmatĩa ꝯñe dialectice. &c. ¶ Itẽ loc⁹ dr̃a maxĩe a corrupto ẽ isti duo terĩ scz ly corruptuz et ly corruptio: quorũ vnus scz ly corruptũ v̄ificat̃ de terio inferẽte &c. ¶ Sed loc⁹ maxĩa a corrupto ẽ regula siue ꝓpõ ꝯfirmatiua ꝯñe dialectice & c. ¶ Uñ ꝓ arguẽdo ꝑ locũ a corruptõe ẽ talis regula. A noĩe corruptõis ad nom̄ corrupti tã affirãtĩe ꝙ negatiue: añte exñte de p̃nti de isto p̄dicato bonũ & ꝯña de p̃trito: & d̃ isto p̄dicato malũ: & si añs ẽ de isto p̄dicato malum: ꝯñs erit de isto p̄dicato bonũ sp̄z ꝯña vt bñ seq̃t̃ destructio domus ẽ mala: ḡ domus fuit bona. sil̃r bñ seq̃t̃ Destructio domus ẽ bona: ḡ dom⁹ fuit mala. ¶ Sed ꝓ arguẽdo ꝑ locũ a corrupto dat̃ regula. A noĩe corrupti ad nomẽ corruptõis añte exñte de p̃nti: et ꝯñte de futuro vz ꝯña: et si in añte ponat̃ bonũ ꝓ p̄dicato in ꝯñte debet poni malum ꝓ p̄dicato: et ecõtra. Exemplũ. vt dom⁹ ẽ bõa: ḡ corruptio erit mala

Intel. lo. a corrupt tã max. ꝙ dr̃a max.

De loco a corrupto.

R̃la locia corruptõe

R̃la loci a corrupto.

Notãdũ est secundo ꝙ iste terminus vsus in ꝓposito nõ capit̃ p̄me intẽtionalr̃ sed secunde intentionalit̃: vt sigãt termĩos significãtes vsus siue operationes rei. Et secundũ hoc patz quõ intelligit̃ diffĩtio vsus. ¶ Locus dr̃a maxĩe ab vsibus ẽ duo termini scz vsus et vsitatũ. quorũ vn⁹ scz ly vsus p̄dicat̃ de terio inferente & c. ¶ Sed locus maxĩa ab vsibus est regula siue ꝓpositio cõfirmatiua ꝯñe dialectice &c. ¶ Item locus dr̃a maxime ab vsitato ẽ isti duo terĩ: scz vsitatũ et vsus: quorũ vnus scz vsitatũ verificatur de termino inferẽte &c ¶ Sed locus maxima ab vsitato est regula siue propõ confirmatĩa ꝯñe dialectice &c. Et in istis locis debem⁹ arguere respectu horũ p̄dicatorũ bonũ & malũ et respectu h⁹ v̄bi est scd̃o adiacẽtis. maxime satis patẽt in textu ¶ Uñ iste locus magis ꝓprie debet denoĩari ab vsu ꝙ ab vsibus: sed qz vni⁹ & eiusdẽ rei p̃nt eẽ plẽs vsus: et etiam aliquãdo arguim⁹ a pluribus vsibus eiusdem rei: iõ

Intel. lo. ab vsib⁹ tã ma. ꝙ dr̃a maxime.

De lo. ab vsitato

Intel.lo. a cōiťacci dentibus tā max. q̄ dīa max.

vocatur locus ab vsibus

Notandū ē ťtio q̄ hic ɔňr autor deteriat de loco a cōiter accidētibus q̄ magis pprie deberet denoiari a cōiť accn̄te: et distinguit autor cōiť accidentia. vt satis clare pȝ ī tex. ⁊ ð vltimo ē hic ad ppositū. Sed tīa accidentia sunt duplicia: qꝛ q̄daȝ cōsequunť seinuicē p eodē tpe ad equate: vt ista duo ɔplexa eclipsis lune: et interpositio diametralis terre inť solē et lunā. Alia sūt quorū vnū nō cōseqť alterū p eodem tpe adequate. sed p tpe sequēti. vt penitere seqť ad peccare ¶ Vñ locus dīa maxie a cōiť accn̄tibus ē duo terī scȝ cōiter accn̄s et cōiť accidens quorū vnus v̄ificať de termino inferēte. ¶ Sed locus a cōiter accn̄tibꝰ ē regula siue ppō cōfirmatiua ɔñe dialectice ⁊c ¶ Vñ p arguēdo per istū locū poniť tal regula. A cōiter accn̄tibus q̄ se sequūť adeq̄te et p eodē tpe: siue ab vno ad aliud. et ecōtra affirmatiue et negatiue valet ɔña: ɔñte ⁊ añte exn̄tibus de pn̄ti: vt luna eclipsať ergo tra poniť inť solē et lunā. silr luna nō eclipsať. ğ terra nō poniť inť solē et lunā. ¶ Alia est regula ab vno cōiter accn̄tiū scȝ posteriuſ ad alterū scȝ p̄us: añte exn̄te de p̄sent: ⁊ ɔñte de p̄terito ē bona ɔña vt bn̄ seqtur Iste penitet: ergo peccauit. ¶ Vñ penitere ī pposito nō capiť vt idē ē q̄d displicentiā hr̄e vel p modū displicentie se hr̄e: sed capiť vt idē ē q̄d de peccato prius cōmisso ad emēdatōem vite displicentiam se habere.

Regl'a arguēdi huius loci

Notādū ē quarto q̄ h ɔňr autor diuidit loc̄ extrinsecū: q̄ dio debet sic intelligi De nūero locorū dīarū maxie extrinsecorū: q̄dā ē locus dīa maxie ab oppositis: et q̄dā est locus dīa maxie a maiori ⁊c. Silr locus maxia extrinsecus diviť p locū maximā extrinsecū ab oppositis ⁊ p locū maximā a maiori ⁊c. ¶ Hic autor diuidit oppositōem: ⁊ fm istaȝ diuisionē diviť locꝰ dīa maxie ab oppositis. ⁊ locꝰ maxīa ab oppositis Et debet diffio oppōis eodē mō intelligi sic dcm̄ ē in postpredicamētis Quō aūt spēs oppōis debeant describi pȝ ī postp̄dicamētis. Contradictio ē duo terī ɔ̄dictorie oppositi q̄ sic se hn̄t q̄ de quolibet subo supponēte p aliq̄ s̄p vnꝰ eoꝝ v̄e p̄diicať vt ēs et nō ens: vt hō et nō hō.

Intel. dio nis loci extrinseci.

Oppositorū q̄tuor sūt species.

Contra dicta p̄mo sic aŕ Non seqť Corruptio xp̄i fuit bona hūano gn̄i ğ xp̄s fuit malus. ⁊ tn̄ aŕ p locū a corruptōe. ğ talis locus nō vȝ ¶ Scd̄o sic aŕ: non seqť. corruptio domus ē mala. ğ domus ē bona. et tn̄ ibi aŕ p locū a corruptōe: ğ talis locꝰ nō vȝ. ¶ Tertio sic aŕ nō seqtur xp̄us penituit: ergo peccauit: ⁊ tn̄ ibi aŕ p locū a cōiť accn̄tibus. ğ talis locus nō valet.

Ad p̄mū dŕ q̄ ibi nō arguiť debite: sȝ oȝ addere añti illā pticulā ⁊ corruptio xp̄i fuit xp̄o iuste illata: et tūc añs erit fl̄m sicut ɔňs. ¶ Ad scd̄ȝ diciť: q̄ nō aŕ debite: qꝛ ɔňs dȝ eē ppō de p̄terito. ¶ Ad tertiū dꝛ q̄ si capiaŕ pe͞itere p̄mo mō: tūc ɔña nō vȝ. sed si capiaŕ penitere scd̄o mō tūc bn̄ vȝ ɔña. et sic ɔňs ē fl̄m ita et antecedens

¶ Locus vero a relatiue oppositis tenet solum destructiue sic: sortes ē pater platonis ergo nō est filius eius. Maxima posito vno relatiue oppositoꝝ ī aliquo subiecto ab eodē remouet ⁊ reliquū. Cōtrarietas est cōtrarioꝝ oppō vt albi et nigri. ¶ Cōtrarioꝝ q̄dā sunt mediata: vt albū et nigrū inter q̄ sūt media colo-

Quid locus a relatiue oppositio.

res. q̄ð ā ðo imediata vt sanū et egrū circa aial. ¶ Locus a contrarijs est hitudo vnius contrarioꝝ ad reliquū. Et te net cōstructiue z destructiue Constructiue sic. hoc aial est sanū: ergo non ē egrū. locus a contrarijs. Maxima. posito vno contrarioꝝ remouet et reliquū. ¶ Destructiue te net tm̄ in contrarijs imediatis cum constātia subiecti. vt hoc aial non ē sanū: ergo est egrū. locus a contrarijs imemediatis. Maxima. remoto vno contrarioꝝ imediate oppositoꝝ: ponit reliquū: subiecto manente. ¶ Que aūt sūt priuatiue opposita dictū est prius. Locus a ṗuatiue oppositis ē hitudo ṗuatōis ad habitū vel hitus ad ṗuatōez Et tz constructiue: vt iste ē vi dēs: ergo non ē cecus. vel est cecus: ergo non ē videns. locus a ṗuatiē oppositis Maxima. posito vno ṗuatiue oppositoꝝ circa aliqð subiectū ab eodē remouet reliquum. ¶ Destructiē nō tz: nisi cū cō stantia subiecti: et cū tpe determiato a natura. Catul⁹ ei nō ðr cecus neq̄ vidēs ante nonū die: et puer nō ðr edentulus ante tp̄s determiatū a natura

quid loc⁹ a ṗuatiue oppositis

¶ Circa hūc textū notādū ē p̄mo q̄ iste textus ðz sic intelligi. Loc⁹ ðr̄a maxie ab oppositis ē duo teri scz relatiue oppositū z rl'e oppositū quoꝝ vn⁹ ðificat de terio iferēte zc. ¶ Sz loc⁹ maxia a rl'e oppositis ē regia siue ꝓpō ꝯfirātia ꝯñe dialectice zc. Exēplū posito vno relatioꝝ ponit z reliquū hoc ē si istō ðbū ē vere ṗdicet de vno relatioꝝ etiā vere affirmabit de suo opposito relatiē. Et ista maxia solū itelligit de relatiuis nō eq̄parātibus: et etiā nō āpliātis. Vñ maxia p. h. magis deseruit ꝑ arguēdo a relatis q̄ a relatiue oppositis. Vñ pro arguēdo a relatis ponit talis rl'a. Ad vno relatioꝝ ad aliud respectu h⁹ ðbi ē ƀo adiacētis: dū⁹ nullūz eoꝝ ē teri⁹ āpliati⁹ vz ꝯña tā affirātiue q̄ negatiē: vt pr̄ ē. g̃ filius ē z eē. Silr̄ seq̄r pr̄ nō ē: g̃ fili⁹ nō ē: z eē. ¶ Alia rl'a talis ē: a ꝓpōe in q̄ vnū rl'oꝝ ṗdicat de aliq̄ subo trāscēdēte ad aliā i q̄ ponit suū correlatim qð ṗdicat de eodē terio trāscēdēte: tā affirātiē q̄ negatiue vz ꝯña: vt aliqð ē pr̄: g̃ aliqð ē fili⁹. et ecōtra. silr̄ aliqð nō ē pr̄: g̃ aliquid non est filius: et econtra.

Intel. lo. a relatiue oppositis tā mar. q̄ ðr̄a mar.

Rl'e ist' ðf loci.

Alia rl'a.

Notādū ē scðo q̄ ꝑ loco a rl'atiē oppositis ponit talis regula Si vnū relatiē oppositoꝝ ðe ṗdicat de aliq̄ singulari singularit̄ z vniuoce tēto: alterū ðz ðe negari de eodē r̄spectu eius dē i eodē gñe cāe z ƀz eādē cāz z rōnē: cū hoc addito i q̄lz pte tpis pn̄tis. vt bn̄ seq̄r: sor ē pr̄ platonis. g̃ nō ē filius eiusdē. silr̄ bn̄ seq̄r sor ē silis platoni. g̃ i q̄lz pte pn̄tis tpis nō ē dissilis platoni ƀz eādē rōnē. Maxima. Si alicui singulari ꝯuenit vnū relatiē oppositorū: ab eodē remouet reliquū respectu eiusdē ¶ Tūc ibi cōtrarietas ē. zc' Nota q̄ hic nō ē s̄mo de ꝯrietate ꝓpōnū siue reꝝ: sed ð ꝯrietate t'ioꝝ. Que aūt ꝯditōes req̄rūt ad hoc q̄ aliq̄ t'i sint ꝯrij: visū ē i postṗdicamētis vñ t'ioꝝ ꝯrioꝝ q̄dā sūt teri ꝯrij imediati z s̄ꝯlli q̄ꝝ vn⁹ s̄p ðificat ð s̄bo susceptibili: vt isti teri sanū z egrū

De loco a ꝯrijs.

respectu istius terī animal. alij sūt teri cōtrarij mediati et sūt illi qui ābo pñt negari de subō susceptibi li posita ɔstātia eiusdē: vt album ꝛ nigrū. ¶ Locus dr̄a maxie a ɔ̄rijs ē isti duo tīi scʒ ɔ̄riū ꝛ ɔ̄riū q̄ꝝ vnꝰ ɔ̄ificaī de terio inferēte ꝛc. Sʒ locꝰ maxia a ɔ̄rijs ē r̄la sine ꝓpō. ꝛc.

R̄la ꝓ ar gu. nega tiuo.

Notādū est tertio ꝙ ꝓ ar guēdo ꝑ locū a cō trarijs daī talis regl̄a Ab affir̄ati one vnius cōtrarioꝝ de aliq̄ subō ad negatōem alterius de eodē sbō vʒ ɔ̄ña cū hoc addito ad añs ꝛ ɔ̄ñs ī q̄lʒ parte tpis p̄ñtis: si copl̄a sit p̄ñtis tpis: sed si sit p̄teriti tpis dʒ addi tpis p̄teriti et ita de futuro. ¶ Dr̄ notanī cū hoc addito ꝛc. qꝛ si nō ponereī illa ꝑticula nō opoꝛteret ɔ̄ñam valere. vt nō seq̄ī: soī ē albus: ḡ nō est niger. qꝛ si vtamur tēp̄e p̄ñti ꝓ vna hora: ita ꝙ ꝓ p̄ria medietate illius hore sit albꝰ: ꝛ ꝓ secūda niger. tūc añs ē verū ꝛ ɔ̄ñs fl̄m. ¶ Alia regula ē: a negatione vniꝰ cōtrarioꝝ imediatoꝝ ab aliq̄ subiecto posita ɔstātia subiecti susceptibilis ad affirmationē alterius de eodem est bona ɔ̄ña: vt aial nō ē sanū. ꝛ aial ē q̄d pōt esse sanū vel egrum: ergo animal ē egrum. ¶ Dr̄ notanī imediatoꝝ: qꝛ ī ɔ̄rijs mediatis nō valet ɔ̄ña: vt nō seq̄ī sortes nō ē albꝰ: ꝛ soī ē q̄ pōt eē albꝰ vel niger. ḡ soī ē niger cū possibile sit añs esse veꝝ ɔ̄ñte exñte fl̄o

Alia reg. ꝓ arg. ne gatiuo

Notādum est quarto ꝙ hic supponitur ex postp̄dicamentis q̄ sūt p̄uatiue opposita. Et dʒ textus sic itelligi. Locus dr̄a maxie a p̄uatie oppositis ē isti duo teri: scʒ p̄uatie oppositū ꝛ p̄uatie oppositū quoꝝ vnꝰ ɔ̄ificaī ꝛc. ¶ Sed locꝰ maxia a p̄uatiue oppositis ē regula. siue propositio ɔfirmatiua ɔ̄ñe dialectice ꝛc. ¶ Añ ꝓ arguendo per istū locum ponīī talis regula. Ab affirmationevnius oppositorum de aliquo subiecto: ad negatōem alterius de codē cum hoc addito in qualibet p̄te tpis p̄ñtis vʒ ɔ̄ña. vt soī ꝓ qualibet parte tpis ē videns. ḡ sortes ꝓ qualibet p̄te tpis nō ē cecus. siliī sortes ꝓ qualibet parte p̄teriti fuit albus. ḡ sortes ꝓ q̄libet parte tpis p̄teriti nō fuit niger. Añ si arguamus ꝑ istū locū ꝛ ꝑ locū a cōtrarijs affirmatiue ex ꝓpōibus modalibus: debemus cauere ne modus negeī in ɔ̄ña. vt nō sequitur sortes possibiliī ē vidēs. ḡ sor non ē possibiliī cecus. sed debemꝰ sic arguere. ergo soī possibiliī nō ē cecus. ¶ Alia regula talis ē. A negatōe habitus de aliquo subiecto siue vnius p̄uatiue oppositoꝝ ad affirmationē alterius supposita cōstātia subiecti apti nati: ꝛ tp̄e determiato a natura: vʒ ɔ̄ña. vt bñ seq̄ī sortes nō ē vidēs: ꝛ sortes aptus natus est videre: ꝛ hʒ tp̄s determinatū a natura. ergo sortes ē cecus. ¶ Añ ista secūda regula valʒ pro arguendo in singulari nūero ꝛ nō ī plurali. vt nō sequiī. Isti duo homines nō sunt videntes: et sunt apti nati videre: ꝛ habent tempus determinatum. ergo sūt ceci. quia posito casu ꝙ vnus eorum sit vidēs tunc antecedens esset verum ꝛ cōsequens falsum.

Intel. lo. ci a p̄uatiue opposi tis tā maxie q̄ dr̄a maxime

R̄la ꝓ ar gu. affir̄a tiuo.

R̄la ꝓ ar gumento negatiuo

Contra dicta p̄mo sic aī. Non sequiī: simile ē: ergo dissimile est. ꝛ tñ arguiī a relatiue oppositis. ḡ ꝛc. siliī nō sequitur p̄us ē. ergo posterius est. ergo talis locus nō valet. ¶ Secundo sic arguiī. nō seqtur: soī. fuit albꝰ. ergo soī ñ fuit niger similiī sortes erit albus: ḡ soī non erit niger ꝛ tñ arguiī ꝑ locū a contrarijs. ergo talis locus nō valet. ¶ Tertio sic aī. demonstrato vno vidēte ꝛ alio ceco nō sequitur. Isti nō sunt videntes: et sunt apti nati videre. ꝛ hñt tempus determiatū ergo sunt ceci. cum añs sit verū et ɔ̄ñs falsū: ꝛ tñ ibi aī per locum a p̄uatie opposit: ḡ talis locꝰ nō vʒ.

AD primū dicitur ꝙ textus sic intelligit de relatiuis non equiparantie: et similiter de illis quorū nullus est terminus ampliatiuus. ¶ Ad fm dr ꝙ non arguitur debite. qꝛ ſi additur illa particula ad antecedēs et ɔñs in qualibet parte temporis ¶ Ad tertiū dicitur ꝙ locus a priuatiue oppositis nō valet in plurali numero. sed solum in singulari.

Quid lo. a ɔdicto. oppositis ¶ Contradictio est oppositō cuius fm se non est dare medium. ¶ Locus a cōtradictorie op positis est habitudo vnius cōtradictorie oppositorum ad reliquū: vt sortē sedere est verum. ergo sortem nō sedere est falsum. ¶ Locus a cōtradictorie oppositis. maxima. si vnū contradictoriorꝫ est verum: reliquū erit falsum ¶ Sunt aūt alia opposita q̄ dicuntur disparata: q̄ nō sūt opposita fm aliquod genus predicte oppositionis. sꝫ sūt diuersa. vt homo et asinus.

Quid lo. a disparatis ¶ Locus a disparatis est habitudo vnius disparatorum ad reliquū. Et tenet affirmatiue sic. Sortes est homo: ergo non est asinus. ¶ Loc⁹ a disparatis Maxima. de quocunqꝫ dicitur vnum disparatorū abstractiue: ab illo codē remouetur et reliquū. ¶ Dicitur notanter abstractiue: qꝛ si concretiue sumerentur: tūc nō sequeretur: qꝛ non sequitur hoc est albū: ergo non est q̄ntum: sed bene sequitur. hoc ē albedo: ergo nō est q̄ntitas.

¶ Maius vt hic sumitur est quod supraponitur alicui in potentia et virtute. Minus ē quod ei supponitur. ¶ Loc⁹ a maiori est habitudo ipsius maioris ad minus: et est semper destructiuus. vt rex non potest expugnare castrū: ergo nec miles. ¶ Locus a maiori. Maxima. si id quod magis videtur inesse non inest: nec id quod minus videtur iesse inerit. Quid lo. a maiori.

¶ Locus a minori est habitudo minoris ad maius et est semper constructiuus: vt miles pōt expugnare castrum: ergo et rex. ¶ Locus a minori. Maxima. si id qd minus videtur inesse inest: et id quod magis videtur iesse inerit. Quid lo. a minori.

¶ Circa hunc textū notandū ē p̄mo ꝙ iste textus debet sic intelligi Locus differētia maxie a cōtradictorie oppositis est duo termini. s. contradictorie oppositū: ꝛ ɔdictorie oppositū: quorꝫ vn⁹ verificatur de termino inferente. ꝛc. Sed locus maxima a contradictorie opposit[is] est regula siue propositio cōfirmatiua ɔsequentie dialectice. ꝛc. Intel. lo. a ɔdictorie oppositis tā max. ꝙ dr̄a max.

¶ Sꝫ pro arguendo per locū a cōtradictorie opposit[is] complexis ponitur talis regula. Ab vno contradictoriorꝫ complexorū ad reliquū negatione preposita: valet ɔsequētia. vt bene sequitur. Sortes currit: ergo nō sortes non currit. sed ex q̄ tales ɔñe non sunt formales non debent cōputari inter ɔsequētias dialecticas. ¶ Alia regula est. A propositione in q̄ ponitur vnū dictū Re argu endi i ɔdictoriis cō plexis.

suppones p vna parte contradicti onis respectu illius predicati verp vel falsum: ad ppõnem in qua ponitur aliud dictũ supponẽs p altera parte ɔdictõnis respectu pdicati oppositi predicato añtis: supposita constantia dicti ɔñtis vʒ ɔña. vt bene sequitur: sorte currere ẽ verũ. ergo sortẽ nõ currere est falsuʒ ¶ Sed p arguendo a ɔdictoriis incõplexis ponit talis rña. A negatione vni⁹ ɔdictoriorũ incõplexorp de aliquo sbo ad affirmationẽ alterius posita cõstantia subiecti est bona ɔña. vt bñ sequit. Sortes nõ est nõ hõ: et sortes est: ğ sortes ẽ hõ ¶ Alia regula est ab affirmatiõe vni⁹ ɔdictoriorp incõplexorp de aliquo subiecto singulari singularit tento: ad negationẽ alteri⁹ cũ hoc addito in qualʒ parte tpis pñtis si ppões sint de pñti. vel tpis pteriti si sint de pterito vʒ ɔña. vt bñ sequitur. Sortes in q̃libet pte tẽpis pñtis est nõ alb⁹. ğ sor in qualibet parte tpis pñtis nõ ẽ albus. Similit sor in qualibet parte tpis pteriti fuit nõ albus. ğ sor in qualʒ pte tpis pteriti nõ fuit alb⁹ Et de istis duobus modis arguendo magis videbit in scdo periarmenias.

Rle argu endi in ɔdictoriis.

Notãdũ est secundo q locus dña maxime a disparatis est duo teri. s. dipatũ et dispatum: quorp vnus verificat de terio inferẽte. etc Sed loc⁹ maxia a dispatis est regula siue ppõ ɔfirmatiua ɔñe dialectice. ¶ Vñ p arguendo p istũ locũ põit talis rla Ab affirmatione vni⁹ spẽi spãlissime q̃ ẽ abstractũ non connotatiuũ de aliquo subiecto singulari: ad negationẽ alteri⁹ spẽi spãlissime q̃ est etiã abstractũ nõ ɔnotatiuũ de codeʒ sbo singulari: est bõa ɔña: vt bñ sequit: sor est hõ. ğ sortes nõ est asinus. ¶ Dr notant q̃ est abstractũ etc. q si talis spẽs non eẽt abstractũ nõ connotatiuũ: nõ oporteret ɔñam valere. vt nõ seqtur: lac non

Intel. lo. a disparatis tã mar. q̃ dñe mar.

Rla argu endi a disparatis affirmatiue

est albũ: ğ nõ est dulce. Silr nõ sequit: sor est paternitas: ğ nõ est filiatio. ¶ Alia regula est. Ab affirmatione vnius gñis de aliq̃ sbo singulari: ad negationẽ alteri⁹ generis nõ subalternati positi: qd vlr negatur de pmo genẽ de codẽ subiecto vʒ ɔña. vt bñ seqtur. Sor est aial. ğ nõ est color. ¶ Dr notant qd vlr negat etc. q si nõ negaret de alio genere vlr accepto: sed solũ particularit accepto nõ oporteret ɔñaʒ valere. vt nõ seqtur: lapis est subã ergo lapis nõ est q̃titas. q illd genus q̃titas nõ negatur de isto termio sbã vlr accepto: cũ ista nõ sit vera. nulla substantia est quantitas.

Alia rla.

Notãdũ ẽ tertio q isti duo teri mai⁹ et minus capiũtur duplr. Vno mõ pme intentionalit. s. maius p fortiori vel potentiori. et minus p re debiliori vel minus potenti. et hoc mõ nõ capitur in pposito. ¶ Alio mõ capiunt scdo intentionalr. s. maius p terio q̃ magis appet cõuenire cuʒ alio terio. et minus p terio q̃ min⁹ videt cõuenire cũ alio terio. Exẽplũ. vt hoc cõplexum debellare castrũ dr maius. et illud cõplexũ debellare villã dr minus respectu huius teri miles: et respectu hui⁹ teri rex. ¶ Locus dña maxime a maiori est duo teri. s. maius et min⁹: quorũ vnus. s. maius verificat de terio inferente. ¶ Sed loc⁹ maxia a maiori est regula siue ppõ confirmatiua ɔñe dialectice etc. Exemplũ pʒ in textu qd sic intelligit. Si aliqd pdicatũ magis videat cõuenire alicui subiecto et nõ ɔueit ei: nec etiam illud pdicatũ quod minus videtur cõuenire alicui subiecto ɔueit ei. Et tʒ ille locus destructiue. vt rex non põt debellare castrũ: ğ nõ potest debellare puinciã. ¶ Loc⁹ dña maxime a minori est duo teri scʒ mai⁹ et min⁹: quorp vn⁹. s. ly minus verificatur de termio inferẽte etc ¶ Sed locus maxia est rla siue

Intel. lo. a maiori tã mar. q̃ dñe mari.

De loco a minori

ppõ confirmatiua ꝛc. Exẽplũ pꝫ i
textu qḋ sic itelligiꝶ Si p̄dicatum
qḋ minus vꝶ ꝯuenire ꝯueniat ali
cui s̄bo:etiã illḋ qḋ magis vꝶ ꝯueire
sibi ꝯuenit. Et tꝫ locꝰ a maiori cõ:
structie:vt rex põt debellare ꝓui
ciã:ergo põt debellare castrum

Multiplex modꝰ arg iuxta locos p̄dcõs **Notandũ** ẽ quarto ꝙ tri
plicit possumꝰ
arguẽ fꝫ istos duos locos ❡ Uno
mõ cõparãdo vnũ p̄dicatũ ad duo

Primus subiecta:quoꝝ vni magis vꝶ ꝯuei
re:ꝛ alẽi minꝰ sic arguẽdo ꝑ locuꝫ
a maiori. Rex nõ põt debellare ca
strũ.ergo nec miles. Maxia si ali
qḋ p̄dicatũ nõ cõueniat illi cui ma
gis vꝶ ꝯuenire:nec etiã illi cui mi
nus vꝶ cõueire Silꝶ arguẽdo ꝑ lo
cũ a miori.miles põt debellare ca
strũ:ergo ꝛ rex. Maxia si aliqḋ p̄di
catũ cõuentat illi cui minus videꝶ
cõuenire. etiã ꝯueni illi cui magis
videꝶ ꝯueire ❡ Scḋo mõ ꝯparã

Secũdus do duo p̄dicata ad vnũ subiectum
quoꝝ vnũ p̄dicatũ magis videꝶ cõ
uenire:et aliud minus sic arguen
do ꝑ locũ a maiori. Rex nõ põt de
bellare castrũ.ğ nec villã Maxia si
p̄dicatũ qḋ magis vꝶ ꝯueire alicui
s̄bo nõ cõuenit ei:nec etiã illud qḋ
minus videꝶ cõueire ꝯueit ei. Silꝶ
arguẽdo ꝑ locũ a miori Rex põt d̄
bellare villã siue ꝓuiciã: ergo põt
debellare castrũ. Maxima si illud
qḋ minus videtur cõuenire alicui
subiecto cõueniat:ꝛ etiaꝫ illud qḋ
magis videtur ꝯuenire conueniet.

Tertius. ❡ Tertio mõ ꝯparãdo duo p̄dica
ta ad duo subiecta.sic arguendo ꝑ
locũ a maiori. Rex nõ põt debella
re castrũ.ergo miles nõ põt debel
lare ꝓuinciã. Maxia.si p̄dicatũ qḋ
magis vꝶ cõuenire alicui subiecto
nõ cõueniat ei: nec illḋ qḋ minus
vꝶ ꝯuenire cõueniet ei.silꝶ arguẽ
do ꝑ locũ a miori: miles põt debel
lare ꝓuiciã:ğ rex põt debellare ca
strũ. Maxia si illḋ qḋ minꝰ vꝶ ꝯuei
re alicui s̄bo cõueiat ei:ẽt illḋ qḋ
magis vꝶ ꝯueire alẽi subiecto:ꝯueni
et ei.

Cõtra dicta arguiꝶ sic
primo. nõ
seqꝶ fortes nõ est albꝰ:ergo fortes
est nõ albus.silꝶ nõ seqꝶ:for fuit ñ
albus:ergo fortes nõ fuit albus.ꝛ
tñ ibi aꝶ per locũ a contradictorie
oppositis.ergo talis locus nõ valꝫ
❡ Secũdo sic aꝶ.nõ seqꝶ.lac est al
bũ:ergo lac nõ ẽ dulce.silꝶ nõ seqꝶ
Iste asinus ẽ asinus:ergo iste asi
nus nõ ẽ corpus:ꝛ tñ ibi aꝶ ꝑ locũ
a ꝛ ispatis.ergo talis locus nõ vꝫ.
❡ Tertio sic arguiꝶ.nõ seqꝶ. Rex
nõ põt portare centũ libras.ğ nec
tres.silꝶ non seqꝶ.rex põt portare
tres libras:igiꝶ ꝛ cẽtũ.ꝛ tñ invno
exẽplo arguiꝶ a maiori ad mis ꝛ i
alio a miori ad maiꝰ:ğ talis locus
nonvalet.

Ad primũ diciꝶ ꝙ ibi non
arguiꝶ debite
qꝛ in p̄mo exẽplo nõ poniꝶ ꝯstãtia
subiecti ꝛ in alio exẽplo nõ addiꝶ
illa ꝑticula i qualꝫ ꝑte tp̄is p̄riti.
❡ Ad scḋm dꝶ ꝙ ibi nõ arguiꝶ ꝑ
locũ a dispatis.qꝛ illa dispata nõ
sũt abstracta nõ cõnotatia. ❡ Ad
tertiũ dꝶ ꝙ ibi aꝶ a maiori ad mi
nꝰ ꝛ ecõtra p̄me intentionaliꝶ ca
piendo maius ꝛ minus: non tamẽ
secũde itentionaliꝶ capiendo

❡ Similitudo est rerum dif
ferentium eadem qualitas

❡ Locus a simili est habitu
do vnius similiũ ad reliquũ
et tenet cõstructiue et destru
ctiue. Constructiue sic. sicut
risibile inest homini: ita hin
nibile inest equo. sed risibile
inest homini vt propꝛium:er
go hinnibile inest equo vt ꝓ
pꝛium. Locus a simili. Ma
xia de similib' ideꝫ ẽ iudiciũ

quid loc[ꝰ] a simili

Destructiue sic. Sicut risibi
le inest hoi: ita hinnibile īest
equo. sed risibile nō inest ho
mini vt genus. ergo nec hin
nibile inest equo vt genus.
¶ Locus a simili. Maxima.
de similibus idē est iudiciū
¶ Proportio est rerū differē
tium eadem habitudo. loc⁹
a proportione est habitudo
vnius proportionabiliū ad
reliquum. Et tenet affirmati
ue et negatiue Affirmatiue sic
vt sicut se habet rector nauis
ad nauem: ita se habꝫ rector
scholarū ad scholas. sed ī na
ui regenda eligendus est re-
ctor non sorte sed arte. ergo
in scholis regendis eligēdus
est rector non sorte: sed arte.
Quid lo. a ꝓportione. ¶ Locus a ꝓportione. maxi-
ma. de ꝓportionabilibus idē
est iudiciū. ¶ Negatiue sic.
Sicut se habent duo ad tria
ita quattuor ad sex. Sꝫ duo
non sunt dupla ad tria: ergo
nec quattuor sunt dupla ad
sex. maxima. de proportiona
bilibus idem est iudiciū.
Notabile Differt aūt iste locus a loco
a simili. qꝛ in loco a siīi sumi
tur comparatio ſm siīitudi-
nem inherētie: vt sicut risibi
le inest homini: ita hinnibile
inest equo. In loco aūt a pro
portione non attenditur siīi
tudo inherentie: sed compa-
ratio habitudinis. vt sicut se
habet rector nauis ad nauē:
ita se habet rector scholarū
ad scholas. ¶ Transsumptō
est duplex. ¶ Quedā enī est Duplex ē trāssumptio.
quando dictio vel oratio vnū
significans: transsumitur ad
significandū aliud propter si
militudinē aliquā in eis repꝫ-
tā. vt hec dictio ridere trans
sumitur ad significādum flo
rere: cū dicitur pratum ridet
Siīr orō transsumitur cū di
citur: littus aratur. i. opera ꝑ
ditur: sicut solet dici: cū quis
inuanū laborat. et hec trāssū
ptio pertinet ad sophisticuꝫ
¶ Alia est qn̄ nomen magis
notum sumitur pro nomine
minus noto. vt si debeat pro
bari qꝫ philosophus non in
uidet: et fiat transsumptio ad
hoc nomen sapiens. Et ista
trāssumptio pertinet ad dia-
lecticum. ¶ Locus a transsum Quid lo. a trāssumptione.
ptione est hītudo trāssumpti
onis ad trāssumptū: vt sapi-
ens nō inuidet: ergo philoso
phus nō inuidet. maxima. qc
quid conuenit alicui sub no-
mine magis noto: eidem con
uenit sub nomine minus no-
to. ¶ differt aūt iste locus a Notabile
loco a nominis interpretatio
ne: qꝛ in loco a nois interpre
tatione accipit̄ diffinitio/ si-
ue expositio nois: vt si expo-
natur hoc nomē philosoph⁹
per hoc qd est amator sapiē-

tie. In hac aut transsumptione non accipitur expositio siue descriptio nominis: sed p vno nomine minus noto: accipitur aliud nomē magis notum: per quod faciliter pōt p bari propositū. Autoritas vt hic sumitur: est iudiciū sapiētis in sua sciētia. vnde iste locus solet denoiari a rei iudicio. Locus ab autoritate est habitudo auctoritatis ad illō per eā pbatur. Et tenet constructiue solū. vt astronom⁹ dicit celū esse volubile: ergo celum est volubile. Maxima Unicuiq; experto in sua sciētia credendum est

Quid lo. ab auctē.

¶ Circa hūc textū notandum est primo q in proposito non capitur similitudo prime intentionalit vt diffiniebatur circa tertiam ppriētatem qualitatis: sed capitur secū de intentionaliter pro simili cōuenientia alicuius termini cū alio. et sic simile est predicatum vel subiectum similiter cōueniens alicui: sicut illud conuenit alteri. ¶ Et intelligitur textus sic Locus differētia maxime a simili est duo termini: scz ly simile et ly simile. quorum vnus verificatur de termino inferente: et alius de termīo illato ōne cōfirmāde per maximā ex illis terminis compositā. ¶ Sed loc⁹ maxima a simili est regula siue propositio confirmatiua ōne dialectice. composita ex istis termīs: scz ly simile et ly sile. quorum vnus verificat de termino inferente: et ali⁹ de termino illato eiusdem ōsequentie. Unde pro arguendo per istū locū debemus semper i miori subsumere illud in quo est silitudo. ¶ Et possumus tribus modis arguere per istū locū. primo comparando vnum predicatuz ad duo subiecta sic arguendo. Sicut sorti inest risibile homini: ita et platoni. sed sorti inest ly risibile vt propriū. g platoni inest risibile vt proprium.

Intel. lo. a sili tam maxie q dfa max.

Modi arguendi p hunc locū

¶ Secūdo mō comparando duo predicata ad vnum subiectū sic arguendo. Sicut risibile pdicatur d ly hōitate susceptiuum discipline p dicatur de ly homo: sz risibile predicatur de ly homo vt proprium. g discipline susceptiuuz pdicatur de ly homo vt propriū ¶ Tertio modo ōparando duo pdicata ad duo subiecta sic arguendo. Sicut risibile predicatur de ly hō: ita hinnibile predicatur de ly equus: sed risibile predicatur de ly hō vt pprīū ergo hinnibile predicatur de ly equus vt propriū. Maxima. de similibus idē est iudiciū. Et sicut arguimus tribus modis affirmatiue: ita possumus tribus modis arguere negatiue.

Secūdus

Tertius

Notandū est secūdo q locus differētia maxime a proportione: est duo termini. s. ly pportio et ly pportio: quorum vnus verificatur de termino inferente: et alius de termīo illato cōsequentie confirmāde per maxiaz ex illis terīs cōpositam. ¶ Sz locus maxia a proportione est regula siue ppō confirmatiua conseqntie dialectice. composita ex ilł terminis. s. ly pportio et ly proportio quorum vnus verificatur de termino inferente. et alius de termino illato eiusdem consequentie. Unde in proposito nō capitur pportio pro certa habitudine vnius quantitatis ad aliā: sed capitur pro similitudine vnius proportionis ad aliam proportionē. Exempla patent in textu. ¶ Quemodo differt loc⁹ a pportione a loco a simili: patet i textu. Sed alia potest poni differētia: quia locus a simili se habet vt

Intel. lo. a pportione tā max q dfe maxime.

superius ad locum a proportione qꝛ omnis locus a ꝓportione: est locus a simili. sed nō econtra.

Notādū est tertio ꝙ vt dicitur i textu trāssūptio capitur dupl'r. et solum de secūdo mō est hic ad ꝓpositū: ꝛ nō d̄ primo modo. Locus dr̄ia maxie a transsūptione est duo teri scilicet magis notū ꝛ minus notū. quorū vnus. scilicet ly magis notū verificatur de terio inferente: ꝛ ali⁹ scilicet minus notū de terio illato ꝯsequentie confirmāde per maximaꝫ ex illis teris cōpositā. ¶ Sed loc⁹ maxima a transsūptione: est regula siue ꝓpositio cōfirātiua ꝯsequētie dialectice: cōposita ex istis terminis. scilꝫ ly magis notū: ꝛ ly minus notū: quorū vnus scꝫ ly magis notū verificatur de terio inferente et alius. s. ly minus notū de terio illato eiusdē consequentie: vt quicquid negatur vere de magis noto ꝛ de minus noto ¶ Quomodo autē iste locus differt a loco ꝛ a nois interpretatione. ptꝫ in textu. Sed tamen scd̄ꝫ rei veritatē iste loc⁹ nō est locus extrinsecus: sed intrinsecus. Et reducitur ad locū ab interpretatione. et possunt eodē modo fieri argumenta constructiue ꝛ destructiue subijciendo et predicando per locū a transsūptōne sicut ꝑ locū ab interpretatione. Et conditōnes que sunt obseruande arguēdo ꝑ locū ab interpretatione: etiaꝫ sunt obseruāde arguendo per locū a transsūptione. Et fiunt codeꝫ modo maxime sicut in loco a nois interpretatione: ponendo ly magis notū vbi ponebatur ly interpretatio. et ponendo ly minus notū vbi ponebatur ly interpretatū.

Intel. lo. a transsūptione tā maxie ꝙ dr̄e maxi.

Notādū est quarto ꝙ autoritas capit̄ dupliciter. Uno mō capitur pro dicto vel scripto alicuius sapientis: ꝛ sic autoritas se extendit ad orōeꝫ vocalem / vel scriptā. ¶ Alio modo capitur pro cognitione alicuius sapientis experti in aliq̄ scīa de ptinētibus ad suā scientiā. et sic capitur autoritas qn̄ diffinitur in textu.

Acceptiones autoritatis

¶ Locus differentia maxie ab autoritate: est duo teri. s. autoritas: ꝛ dictū autenticū: quorꝫ vnus. s. ly autoritas verificatur de terio inferēte: et alius. s. ly dictū autenticū de terio illato consequentie confirāde per maxiaꝫ ex illis teris cōpositā. ¶ Sed locus maxia ab autoritate est regula siue propositio confirātiua consequētie dialectice: cōposita ex istis teris. s. ly autoritas ꝛ ly dictū autenticū: quorū vnus / scilicꝫ ly autoritas v̾ificatur de termino inferente: ꝛ alius de terio illato eiusdē consequentie: vt autoritas experti est ꝙ talis oratio est vera vel falsa. ergo dictū autenticū ē verū vel falsuꝫ. Uel sic. autori exp̱to credendū est in sua scientia. Et tenet iste locus solū descriptie: vt philosophus dicit hoc ita esse vel hoc nō ita esse: ergo hoc ita est: vel hoc non ita est. Unde tunc nos dicimur arguere constructiue quando ante hoc verbū dicit vel sibi eq̄ualens nulla ponitur negatio.

Contra dicta arguit̄ p̄mo sic non sequitur. sortes ē albus. ergo plato est albus. Similiter non sequitur. sicut se habet negatiua ad negatiuā: ita affirmatiua ad affirmatiuā. sed negatiua infert negatiuā conuersione simplici: ergo affirātiua infert affirātiuā conuersione simplici. et tamē arguitur per locū a siīi: ergo talis locus nō valꝫ ¶ Secūdo sic arguitur. non sequitur. sicut se habet ista: nullus hō ē aīmal: ad istā: nullū aīal est homo. ita ista aīal nō est hō ad istam: hō non est aīal. sed p̄ria infert secūdā conuersione simplici: ergo tertia īfert quartā: conuersione simplici. cū an̄s sit verū: ꝛ consequēs falsuꝫ ¶ Tertio sic ar̄: nō sequit̄. Aristoteles dicit mundū esse eterer / :ū ꝑgo mundus est eternus. cū antece

dens est verũ: et consequẽs fl̃m. et tamen ibi arguitur per locũ ab autoritate et affirmãtie. ergo tal' loc⁹ ñ vz

Ad primũ dicitur q licet in primo exemplo arguatur a simili prime intentionaliter: non tñ secũde intentõaliter. Et etiam in secũdo exemplo non subsumit in minore illud in quo est similitudo sed dissimilitudo.

¶ Ad secundum dicitur q non ibi arguit debite: quia in minore debet sumi proportio similitudinis: et nõ dissimilitudinis. ¶ Ad tertium dicitur q ibi non arguitur ab autoritate: quia aristoteles nõ erat in hoc expert⁹ nec autẽtic⁹ reputat⁹: sed heretic⁹

Sequitur de locis mediis.

Quid aũt sit loc⁹ medi⁹ dictũ ẽ prius. ¶ Locorũ mediorum alius a coniugatis alius a casibus et alius a diuisione. ¶ Coniugata et casus dicũt sic. quia vniuocũ siue principale siue abstractũ qd idẽ ẽ dz coniugatum cum suo denominatiuo: vt iusticia et iustum albedo et album. Casus autem dicũtur ea que cadunt a principali: vt iustum et iuste a iusticia. Et differentiã hanc assignat aristotel. i secũdo topicorũ. ¶ Locus a coniugatis ẽ habitudo vnius cõiugatorum ad reliquuz vt iusticia est bona. ergo iustum ẽ bonum. locus a coniugatis. Maxima: quicquid cõuenit vni coniugatorum cõuenit et reliquo. Et si vnum coniugatorũ inest: inerit et reliquum ¶ Locus a casibus est habitudo vnius casus ad reliquum vt iustum ẽ bonum. ergo qd iuste fit bene fit. locus a casibus. Maxima qd vni conuenit. cõuenit et reliquo. Et econuerso sumitur argumentum a casibus et a cõiugatis ¶ Diuisionũ alia fit per negatõez vt sor ẽ hõ aut ñ hõ. sz ñ ẽ ñ hõ: ergo ẽ hõ Maxima si aliqua duo cõdiuidant aliquod tertium. posito vno remouetur reliquum. Alia autem fit nõ per negationem. Et hec fit sex mõis: scz⁹ per se: et trib⁹ per accñs

quid cas⁹ et cõiugata

quid loc⁹ a cõiugat

quid loc⁹ a casibus

¶ Circa hũc textũ notãdũ ẽ pmo q hic cõsequenter autor determinat de locis mediis. quid aũt sit locus medius dictũ est prius. Tunc ibi Locoruz medior: etc. Diuisio tangit loci: quæ sic intelligitur. De numero locorũ differentiar maxime medior: quidã est locus dr̃ia maxie a coniugatis et quidã est locus dr̃ia maxie a casib⁹: et quidã ẽ loc⁹ dr̃a maxie a dioe. Similiter loc⁹ maxia medi⁹ diuidit per locũ maximã mediũ a cõiugatis et per locũ maximã mediũ a casibus. etc. Que aũt sũt cõiugata et q̃ sũt casus: et quõ dicũt satis pz i textu. ¶ Loc⁹ dr̃ia maxie a cõiugatis ẽ duo teri. s. abstractũ et cõcretũ. quor etc. ¶ Sz locus maxia a cõiugatis ẽ r̃ia siue ppõ cõfirmatia cõe dialectice cõposita etc. Exẽplũ vt si abstractũ et abstractũ pdicẽt de seipis: cõcretũ et cõcretũ pdicabũt de seipis. Silr si cõcretũ de cõcreto redeat: et abstractũ de abstr. redeat. Añ i loco a cõiugatis ñ debe⁹ arguere respectu eiusdẽ pdicati: sz respectu diuersor pdicator. vt si i añ cedẽte põat abstractũ i cõñte dz poni cõcretũ. et ecõtra

Intel. lo. a cõiugatis tã max. q dr̃e maxi.

Notãdũ ẽ scdo q parguẽdo a pncipalib⁹ siue abstractis pdicat tal' r̃a. A ppõe i q pdicat abstractuz de abst. cũ il. ptica sufficiẽs dnoiare suũ sbz et nullo miraclo ẽ ea il. rẽ scd

Regula p abstractis

ad ꝓpōem in qua predicaē cōcre/tū predicati de cōcreto subiecti vȝ ꝯña constructiē. vt bñ sequiē. albedo sufficiētes denoīare suuȝ subm circa quã nullũ est factũ miraculũ ē color: ergo albũ ē coloratũ ¶ Diciē notanē cũ illa pticula sufficiēs denoiare suũ sbm: Defectu cui⁹ nō sequiē cũ nō cēt nisi albedo remissa albedo ē color: ergo albũ ē coloratum cũ tũc añs esset verum ꝛ ꝯñs fl̃m. ¶ Dr̄ notanē nullo facto miraclo ꝛ c. Defectu cuius nō sequiē. albedo ē color: ergo albũ ē coloratũ: qȝ possibile ē ꝙ añs sit verum ꝛ ꝯñs fl̃m supposito ꝙ nō esset nisi albedo in sacramēto altaris. ¶ Sȝ ꝓ arguēdo negatiue a cōcretis poniē talis regula. A ꝓpōe in qua vnũ ꝯcretũ negaē de alio: ad ꝓpōnem in qua negaē abstractũ p̄dicati de abstracto subiecti. sũpto cum illa pticula sufficiēs denoiare suũ subiectũ: et nullo miraculo circa illã rē facto ē bona ꝯña. vt bñ sequiē. albũ nō est coloratũ. ergo albedo sufficiens denominare suũ subm circa quã nō est factũ miraculũ nō ē color. ¶ Sed ꝓ arguēdo affirmatiue a cōcretis poniē talis regula. A ꝓpōe ī qua p̄dicaē essentialiē cōcretũ de ꝯcreto: ad ꝓpōem ī qua p̄dicaē abstractũ de abstracto eorũdē ꝯcretorũ vȝ ꝯña. vt albũ est coloratũ: ergo albedo ē color ¶ Dr̄ notanē essentialiē qȝ si cōcretũ p̄dicareē accñtaliē de ꝯcreto n̄ oporteret ꝙ abstractũ p̄dicareē accñtaliē de abstracto vt nō seqtur. album est dulce: ergo albedo est dulcedo.

Rle ꝓ cō/cretis ad argu. ne/ga. ꝛ affir.

Notãdũ est tertio ꝙ Loc⁹ d'ria maxie a casibus ē duo teri scȝ adiectiuũ et suũ aduerbiũ. quoꝝ vnus v'ificatur de terio inferente. ꝛc ¶ Sȝ locus maxima a casib⁹ ē regula siue ꝓpō cōfirãtia ꝯñe dialectice ꝛc. vt si adiectiȝ adiectio ꝯuenit: ꝛ adũbiũ adũbio. silr si adũbiũ adũbio cōuenit ꝛ adiectiuũ adiectio ¶ Ũñ ꝓ arguendo p locũ a casib⁹ poniē t'lis regla. A ꝓpōe in qua adiectiȝ cōuenit adiectio essentialiē ad ꝓpōem in qua aduerbiũ ꝯuenit aduerbio essentialiē ē bona ꝯña et eꝯ. vt bñ sequiē iustũ ē virtuosũ: ergo quod iuste fit virtuose fit. Maxia. si adiectiuũ de adiectio verificeē essentialiē ꝛ aduerbiũ de aduerbio, silr̄ econtra sequiē qđ iuste fit: v'tuose fit. ergo iustũ ē virtuosũ. Maxia. si aduerbiũ essētialiē attribuiē aduerbio ꝛ adiectiuũ adiectio. ¶ Dr̄ notanter eēntialiē: qȝ in accñtalib⁹ nō vȝ vt nō seqtur: albũ ē dulce: ergo qđ albe fit dulciē fit.

Intel. lo. a casibus tã max. ꝙ d'ra maxi.

Rla pro isto loco

Notãdum est quarto ꝙ iste terminus dio capiē dupliciter vno modo prime intentionaliter: et tunc diuisio est separatio realis vnius partis alicuius totius ab alia. et hoc mō nō capitur in ꝓposito. ¶ Alio modo capitur secunde ītentionaliter et tunc diuisio est partitio termini qui est diuisum per terminos qui sunt membra diuidentia. vel sic diuisio ē acceptio oim significatorũ vel significati ip̄ius diuisi p terios diuersis ꝯceptibus subordinatos: quoꝝ vnus importat partē sig̃toꝝ vel sig̃ti. et alē iportat aliã partē sig̃torum vel sig̃ti. Unde diuidere logicaliter est accipe terim q̃ est diuisũ sig̃ntem plura vniuoce vel equiuoce vł significantē rē que est realiter totũ: et alios termios quorum nullus significat tot vniuoce vel equiuoce: vel rem q̃ est realiter totum. sed disiuncti accepti significant tot sicut diuisum vel copulatim significant totã rem significatam p diuisum Et sicut dicit autor diuisio logicalis ē duplex. Quedã est que fit per negatōem hoc est p mēbrum negatiuum vt entiũ. aliđ homo: aliud non homo. Alia est q̃ non fit per negationem: hoc est p terminum negatiuum: sed fit per terminos positiuos. Et hec fit sex

Acceptiones de ly diuisio

Intel. diuisionis

modis: hoc est sex sunt termini cõmunes: nõ coincidentes in significando: secundũ suas rationes formales omnes diuisiones nõ datas per negationem significantes. Et inter istos termĩos tres primi significant diuisiones per se: et tres vltimi significãt diuisiones per accidens.

Contra dicta pmo sic arguitur Non sequitur Albedo est color: ergo albũ est colorata tũ: cũ antecedens potest esse verũ consequente existente falso. vt patet de albedine in sacramẽto altaris. et tamen ibi arguitur per locũ a coniugatis. ergo talis locus non valet. ¶ Secũdo sic arguitur non sequitur. Albũ non est coloratũ. ergo albedo non est color. vt patet de albedine remissa: et tamen ibi arguitur per locũ a cõiugatis: ergo talis locus non valet. ¶ Tertio sic arguitur. non sequitur. Album est dulce. ergo quod albe sit dulcis sit et tamen ibi arguitur per locũ a casibus: ergo talis locus non valet.

Ad primũ dicitur q ibi nõ debite arguitur: quia non addit illa particula: et circa illã non ẽ factum miraculũ: que deberet addi i anteceđte. ¶ Ad secũdũ dicitur q ibi nõ debite arguitur: q: in consequente non addit illa particula: sufficiens ad denominationẽ sui subiecti. ¶ Ad tertiũ q ibi non arguitur debite: q: in antecedente est pdicatio accidẽtalis. modo debite arguendo affirmatiue oz q sit pdicatio essentialis

¶ Prima diuisio per se ẽ generis in species. vt animaliũ aliud homo: aliud brutum.

¶ Secũda est totius integralis in suas partes: vt domus alia pars ẽ paries: alia tectũ alia fundamentum. ¶ Tertia vero est vocis in significata. vt canis alius latrabilis. alius piscis marinus. alius sydus celeste. ¶ Diuisionũ vero p accidens. Prima est subiecti in accidentia. vt animaliũ aliud sanũ: aliud egrum. ¶ Secunda est diuisio accidentis in subiecta. vt sanorum. aliud brutum. aliud homo. ¶ Tertia est accidentis in acciđtia vt sanorum. aliud calidũ: aliud frigidũ. ¶ Locus a diuisione est habitudo vnius cõdiuidentium ad reliquum. vt si sortes ẽ animal: aut ẽ aĩal rationale. aut irrationale. sz nõ irrationale: ergo rationale. locus a diuisione. Maxima posito vno membrorum diuidentium in aliquo subiecto: remouetur reliquum. Et similiter in qualibet alia diuisione. Et hec d locis dialecticis dicta sufficiant — Quid lo. a dione

¶ Circa hũc textũ notãdũ est primo q prima diuisio per se vocatur diuisio generis. Unde diuisio generis est ppositio hypothetica: i qua accipitur genus vt diuisũ: et species siue dfe tanq mẽbra diuiđtia Sed diuidere genus in suas spẽs est accipe genus tanq diuisũ: et accipe alios terminos tanq mẽbra diuiđtia q sũt spẽs vel dfe. quorũ qlz p paucioribus supponit q genus: sed tñ disiunctũ ex ipis ppositũ p eq multis supponit sicut genus vt hoc genus aĩal diuiditur p istos duos terĩos scz rõnale et irrationale q sũt dfe. et qlz eo supponit p paucioribus q hoc genus aĩal et tamẽ — Quid diuidere ge9.

disiūctū ex illis teris cōpositū scʒ rōnale vel irrationale supponit ꝓ toto vel eq̄ multis sicut ille terius aīal. Silr diuidere totū itegrale ē accipe totū itegrale tanq̄ diuisū ⁊ ptes itegrales tanq̄ mēbra diuidentia: q̄ sign̄t totū seorsū accepte qd sigātur p totū itegrale ſʒ ptes eius. ⁊ tñ copulatū ex mēbris diuidētibus ꝯpositū totū illd sigāt qd totū itegrale figāt. ¶ Sed diuide revocē in suas significatōes: ē accipe vocē diuersis ꝯceptib[9] diuersa significantē tanq̄ diuisū et alios terios tanq̄ mēbra diuidētia quorū nullus illorū illa significata significat oībus illis cōceptibus. sʒ oēs simul sūpti oīa illa sigificata significant oībus illis cōceptibus quibus diuisū significat

quid diuidere totū integrale

quid diuidere vocē in sigtiones

Notādum est secundo q̄ diuidere subiectū per accidētia: ē accipe terminū absolutū et minus cōnotatōis vel magis ꝯnotatōis tanq̄ mēbra diuidētia: q̄ diuersis rōibus significant illa que diuisū significat vel ꝓ paucioribus supponūt q̄ diuisū vt bonū diuidit p bonū honestū: ⁊ per bonū delectabile et vtile patet exēplū in textu. ¶ Sed diuidere accidens per subiectū: est accipere terinū connotatim siue magis cōnotatim tanq̄ diuisū et alios termios absolutos siue minus ꝯnotatios tanq̄ mēbra diuidētia: quorū qlʒ ꝓ paucioribus supponit q̄ diuisū: ⁊ tñ disiunctū ex illis termis cōpositū pro eq̄ multis supponit sicut diuisū. Exēplū patet in textu ¶ Sʒ diuidere accidens per accidentia ē accipe terim cōem cōnotatim ꝓ diuiso: ⁊ alios terios ꝯnotatios tanq̄ mēbra diuidētia: q̄rū qlʒ ꝓ paucioribus supponit q̄ diuisū: sed tñ disiunctū ex illis teris ꝯpositū ꝓ eq̄ multis supponit sicut diuisū. ¶ Vñ p̄me tres diuisiones dicunt diuisiones p se: q: diuisū de mēbris diuidentibus p̄dicat eēntialiter vel econtra in recto vel in obliquo. Et alie tres diuisiones vltime dicunt diuisiones p accidens q: diuisū et mēbra diuidentia accidentalit predicant de se inuicem.

quid diuide re subm p accñtia

quid diuide re accñs p sbm.

quid diuide re accñs p accñtia.

Notādū est tertio q̄ iste textus Locus a divisione ⁊c. sic intelligit. Locus dr̄a maxime est duo termi scilʒ hoc copulatū diuisū et mēbrum diuidens vel mēbra diuidētia et ly diuidens vl̄ quorū vnus scʒ hoc copulatū diuisū et mēbrū diuidens vel mēbra diuidentia verificant de terio inferente ⁊c. ¶ Sed locus maxia a diuisione est regula siue ꝓpositio cōfirmatia cōsequentie dialectice ⁊c ¶ Vnde quādo diuisū habet plura mēbra diuidentia q̄ duo: q̄ coincidunt in significando idē: licet diuersis rōib[9] ab illis nō a[illegible] nec ꝯstructiue nec destructiue. vt non sequitur. felicitas est bona: ⁊ est delectabilis vel vtilis. ergo non est honesta. Nec etiam sequit saltem dialectice felicitas est bona et non ē delectabilis vel vtilis: ergo est honesta. Sed qñ diuisū habet plā mēbra diuidentia q̄ duo q̄ non coincidūt in significando ab affirmatione diuisi cū negatione mēbri diuidentis debemus negare omnia mēbra diuidentia (dempto vno) de illo subiecto de quo diuisū affirmat. Exemplū: vt non seqtur. albū est p̄dicabile: et non est genus: ergo est species. Sed debem[9] sic arguere: albū est predicabile ⁊ non est gen[9] nec species nec dr̄a nec ꝓpriū g̃ est accidens Sed quando non sūt nisi duo mēbra diuidentia non supponentia ꝓ eodem: tūc nō debemus negare nisi vnū mēbrū diuidens d̄ illo subo de quo diuisū affirmat.

Intel. lo. a dione tā ma. q̄ dr̄a maxime

Notabile.

Notādū est quarto q̄ ꝓ arguēdo per locū a diōe ponit talis regula. Ab affirmāte diuisi et alicuius mēbri diuidentis

Regle ad bñ arguēdum

de aliquo subiecto. ad negatiōem alterius mēbri vel aliox membrorū diuidentiū: dūmodo mēbra diuisionis non coincidant in significando est bona cōsequentia. vt bene sequitur. sortes est animal: et est rationalis. ergo non est irrationalis. Maxima si diuisū et vnū membrū diuidens vere predicatur de aliquo subiecto: aliud mēbrū diuidens debet vere negari de eodem ¶ Alia regula est ab affirmatiōe diuisi de aliquo subiecto ad negationē vnius diuidentiū vel omniū diuidentium dēpto vno ad affirmationē alterius est bona consequentia. Exēplū primi: vt sortes ē aīal: et non est irrōnalis: ergo est rationalis. Exemplū secundi: vt albū ē predicabile et nō est genus: species differētia: nec ꝓpriū: ergo ē accidens Maxima. si diuisū affirmatur de aliquo subiecto et diuidens siue oīa diuidentia (dēpto vno) negatur vel negantur de eodem: aliud diuidens debet affirmari de eodē subiecto.

Cōtra dicta arguitur primo sic. Nō sequitur. Sortes est coloratus: et non est albus. ergo est niger. et tamen ibi arguitur per locū a diuisiōe: ergo talis locus non valet. ¶ Secundo sic arguitur. non sequitur felicitas est bona et est delectabilis vel vtilis. ergo non est honesta. et tamē ibi arguitur per locū a diuisione. ergo talis locus non valet. ¶ Tertio sic arguitur. accidens est res realiter inherēs suo subiecto: sed per talē rem non diuiditur subiectū nec ecōtra. ergo male ponitur in textu diuisio subiecti per accidentia.

Ad primū dicitur quod ibi non arguitur debite: quia quando diuisū habet plura membra diuidētia quam duo: tunc debent negari in ante oīa mēbra diuidentia (dēpto vno) de eodē subiecto de quo diuisū affirmatur. ¶ Ad secundum dicitur quod non debite arguitur: quia mēbra diuidētia coincidūt in significando quasi idem. ¶ Ad tertiū dicitur negando cōsequentiā: quia subiectū et accidens non capiūtur in proposito prime intentionaliter: sed secunde intentionaliter.

¶ Circa locos dialecticos est alius modus loquendi probabilior modo pe. h. Circa quē modum aduertendū est primo quod locus differentia maxime intrinsecus sic debet intelligi. Locus differētia maxime intrinsecus: est duo termini verificabiles de termino inferente et termino illato: supponētibus pro eodē conuertibiliter: vel significātibus idē conuertibiliter: vel verificabilibus de seinuicē cū hoc addito esse in. Exemplū: vbi termini pro eodē supponunt conuertibiliter. vt hō currit: ergo aīal rōnale currit Exēplū vbi significant idē conuertibiliter: et nō supponunt: vt nichil est locus nō repletus corpore aptus natus repleri: ergo nichil est vacuum Exēplū tertij: vt domus ē: ergo paries est. ¶ Sed locus maxima intrīsecus est regula siue ꝓpositio confirmatiua consequentie dialectice etc. ¶ Itē locus differētia maxime a substantia: est duo termini: quorū vnus verificatur de termino inferēte et alius de termino illato: supponentibus pro eodē conuertibiliter: vel significantibus idē conuertibiliter Sed locus maxima a substantia est regula siue ꝓpositio confirmatiua cōsequentie dialectice. etc. Unde locus differentia maxime a substantia diuiditur per locū differentiā maxime a diffinitione ad diffinitū: a descriptione ad descriptū. ab interpretatione ad interpretatū. ab vno synonymorū ad aliud. a differentia constitutiua speciei ad suam speciem. a specie ad differentiam eius. a subiecto ad eius passionē. a passione ad eius subiectū. Similiter locus maxima a substantia diuiditur: et mēbra diuidentia describuntur vt prius. ¶ Similiter locus

De loco intrinseco

De loco a substātia.

De loco a cõco.sbãz

differentia maxime a concomitantibus subãm: et loc⁹ maxima a cõcomitantibus sbãm describuntur vt prius. Et diuidũtur p ista qttuor mẽbra. s. per locũ a toto. p locuz a parte. p locũ a cã. ⁊ p locũ ab effectu. Et illa mẽbra diuĩt vt prius.

Notandũ est secũdo q̃ locus a gñatiõe ad generatũ. a corruptione ad corruptũ. ab vsibus ad vsitatum. et a cõiter accidentib⁹: non sunt ꝑprie loci intrinseci: sed reducuntur ad locos intrinsecos. Unde quidam eorum reducũtur ad locuz a causa finali. ⁊ quidã ad locum ab effectu cause finalis Unde locus a generatione: a corruptione: ab vsu: siue ab vsibus: et a communiter accidentibus: reducuntur ad locum a causa finali. Sed locus a generatione: a corruptione: ⁊ vsitato: reducuntur ad locum ab effectu cause finalis.

De reductõe q̃rũdã locorum

¶ Sed locus differentia maxime extrinsecus: est duo termini: verificabiles de termino inferente ⁊ de termino illato non supponentibus ꝑ eodẽ ꝯuertibiliter nec significantibus conuertibiliter idem. nec verificabilibus de se inuicẽ cũ hoc addito esse in. Sed locus maxima extrinsecus est regula siue ꝑpositio confirmatiua consequentie dialectice ⁊c. Unde locus differentia maxime extrinsecus diuidiẽ per locum differẽtiã maxie a contrarijs: a disparatis. a maiori. a minori. a simili. a ꝑportiõe: et ab autoritate. Et silr̃ diuidiẽ locus maxia extrĩsecus.

De lo. extrĩseco.

Notãdũ est tertio q̃ locus dr̃a maxie medius est duo terĩ: verificabiles d̃ termino inferente ⁊ termĩo illato nõ supponentibus ꝑ eodẽ: sed idẽ significãtib⁹. Sed locus maxia medius est regula siue ꝑpositio cõfirmatiua consequentie dialectice ⁊c. Et loc⁹ differentia maxie medius diuidiẽ p locũ drãz maxie a cõtradictorijs: a ꝑuatiue oppositis: a relatiue oppositis: a cõiugatis: a pricipalibus siue abstractis: a casib⁹ et a diuisione. Et silr̃ diuidiẽ loc⁹ maxia medius. Et licet pe. hy. ponat locũ a cõtradictorie oppositis ⁊ locũ a ꝑuatiue oppositis: ⁊ a relatiue oppositis oppositos esse locos extrinsecos. tamẽ videẽ magis ꝑbabiliẽ dictuz q̃ sũt loci medij. q2 vt dicit Pe. h. ĩ ꝯsequentijs q̃ fiũt p locos extrinsecos: terius ĩferẽs oĩno est separat⁹ a terio illato. vel ergo sic est separat⁹ q̃ terius inferens non supponit ꝑ illo pro quo terius illatus significat. ⁊ sic dicti tres loci non sũt loci extrinseci: q2 in ꝯsequentijs que fiũt scd̃m illos locos terius inferẽs ⁊ terius illat⁹ bñ significãt idẽ. vel terius inferẽs est sic separat⁹ q̃ nõ supponit ꝑ eodẽ cũ terio illato: ⁊ sic etiã locus a cõiugatis dicereẽ loc⁹ extrĩsecus: ex quo in ꝯsequẽtijs q̃ fiunt s̃m talẽ locũ terius inferẽs ⁊ terĩnus illat⁹ nõ supponũt ꝑ eodẽ. vel ẽ sic separat⁹ q̃ nõ significat idez cũ terio illato. et sic etiã dicti loci non eẽnt extrinseci. ergo ꝑbabili⁹ videtur esse dicẽdum q̃ dicti loci sũt loci medij.

De loco medio.

Notãdũ ẽ q̃rto q̃ inter istos locos dialecticos loci intrinseci ꝑus enumerati sũt multũ vsitati et similiter inter illos extrinsecos locus a contrarijs locus a disparatis. ⁊ similiẽ oẽs loci medij sunt multum vsitati et vtiles ideo isti loci sũt diligenter retinendi. et regule per quas arguimus per istos locos sunt multum memorie ꝯmẽdãde Alij loci nõ sũt ita vsitati nec mltũ euidẽtes Etiã auctores tractatuum consequẽtiarum nullam faciũt mentionem de istis locis ex q̃ raro fiunt argumẽta secundum istos locos. quia non possunt ampliari ad diuersas materias sicut alij loci.

Contra dicta ꝑmo sic arguiẽ.

in loco intrinseco a substantia teri nus inferens et terminus illatus supponunt pro eodem conuertibiliter sed in loco a synonimo ad synonimū terminus inferēs et terminus illatus nō supponunt pro eodem cō uertibiliter: ergo talis locus non est locus intrinsecus. ¶ Secundo sic arguitur. pe. hy. posuit locū a con tradictorijs esse locū extrinsecum ergo male ponitur locus medius ¶ Tertio sic arguitur. aliquando ī loco mi nori siue consequentijs in quibus arguimus per illum locū terminus inferēs et terminus illatus suppo nunt pro eodem cōuertibiliter: er go talis locus non est locus extrin secus.

Ad primū dicitur negando ɔ̄ñam quia ex puris particularibus vel indefinitis nihil sequitur. ¶ Ad secundū di citur quod petrus hyspanus locutus est secundum opinionem aliorum ¶ Ad tertium dicitur concedēdo totū argumentū: quia quando termi nus inferens et terminus illatus supponunt pro eodem in consequen tia confirmāda per locū a minori. tunc talis locus nō est locus extri secus sed intrīsecus. nec illo modo capiebatur locus a minori quādo ponebatur species loci extrinseci: sed quando terminus inferēs et terminus illatus nō supponūt pro eodem. nec significant idem in cōsequētia cō firmāda per locū a minori: tunc ta lis locus a minori ē locus extrinse cus et illo modo capiebatur quando ponebatur spēs loci extrinseci. et idō nō solū locus a minori ponitur spēs loci extrīseci: sed hoc totum locus extrinsecus a minori

¶ Questio per magistrū thomam bricot addita.

Queritur vtrum omnes alie species ar gumentatōis dialectice a syllogis mo reducantur ad syllogismum. et ar guitur quod sic. quia exēplum et enthyme ma reducuntur ad syllogismum. Nā exēplū et enthimema sūt argumē tatōes rhetoricę vt testatur Aristote les in rhetoricis. sed secundum aristotelē ibidē rhetorica est assecutiua dia lectice. igitur argumentatōes rheto rice ad argumētatōes dialecticas reducuntur et per ɔ̄ñs enthimema et exēplum reducuntur ad syllogis mum. ¶ Secūdo sic. Inductio re ducitur ad syllogismū vt ostendit ari stoteles: in secūdo priorum: igitur omēs alie spēs argumentatōis dialecti ce ab ipso syllogismo reducuntur ad syllogismum ¶ In oppositum arguitur. quia si sic sequeretur quod syllogis mus dialecticus eēt subiectum attribu tōis huius libri: et nō argumētatio dialectica ɔ̄ñs videretur esse contra cōes expositores pe. hy. et aristotelem. igitur. ɔ̄ñā pri ma patet. quia illud ē subiectū attribu tōis in aliquo libro quod principaliter ī illo ɔ̄siderat: et ad quod alia consi derata ī illo libro reducūtur. sed syl logismus dialecticus eēt huiusmodi: igitur syllogismus dialecticus esset subiectum in hoc libro. ¶ Pro so lutōe questionis.

Notādū est primo quod argu mentatio ē modus deueniēdi de noticia noti ad igno ti noticiam. non tamen est per istam diffinitionē intelligendū quod quelibet argumētatio ducat ī alicuius igno ti noticiā: sed est intelligēdum. vel quod quelibet argumētatio ducit ad no ticiam ignoti. vel formatur ad mo dum instrumenti: quod natum est ducere de noticia noti ad ignoti no ticiam. Unde licet syllogismus il latiuus tamen (qui nichil probat) nō du cat in noticiam alicuius: tamen forma tur ad modū sillogismi dialectici siue probatiui. et idō dicitur esse modus deueniēdi de noticia noti ad ignoti noticiā. ¶ Est autem duplex argumē tatio scilicet dialectica siue logica et rhetorica. Argumentatio logi ca est que est logice consideratio nis quamodum sunt syllogismus et

Diffiō argumētati.

Diō argumētatōis

inductio. iste enim due argumẽta tões eque bene pertinent ad logicum: sicut exemplum et enthymema ad rhetorẽ vt patet p aristotelem in suis rhetoricis. & idõ argumẽtatio dialectica ponit eẽ subiectũ in tota logica: q principaliter d ipa i logica cõsideratur. Et licet in logica cõsideret de enthimemate et exemplo hoc tamen nõ est principalit sed minus principalit inquantum rhetorica habet quãdam vicinitatem ad dialecticã. & ẽt argumentatões rhetorice ad argumẽtatões dialecticas. Et sicut argumentatio dialectica. i. logica ponitur eẽ subiectum totius logice put ipsa cõsiderat tam sm rõnem gñalem q sm rationes speciales. sic etiam argumentatio logica ponit eẽ subiectũ libri porum put ipsa solum cõsideratur quãtum ad rõnes gñales. Argumentatio aũt dialectica põt capi dupliciter: vno mõ vt dialecticũ valet tantũ sicut logicum. et sic sumebatur prius. Alio mõ vt dialelecticũ valet tantũ sicut pbabile/ et sic sumitur in pposito. Argumẽtatio ergo dialectica vt in pposito capit est argumentatio pcedẽs ex probabilibus.

Acceptiones pbabilis

Notandũ est secũdo q probabile põt capi tripliciter. et sm hoc argumẽtatio dialectica potest tripliciter sumi. ¶ Primo mõ capitur pbabile p omni propositione vera q apparet oĩbus pluribus/ vel maxie notis siue hoc sit cũ formidĩe siue sine formidĩe. et sic oĩe necessariũ euidẽs ẽ pbabile. et ideo si sic sumat pbabile ĩ diffitõe syllogismi dialectici: tũc cõcedẽdũ erit q oĩs syllogimus demõstratiuus est dialecticus. sz nõ ita large capit syllogismus dialecticus in libro topicorum et etiam in isto libro. ¶ Alio modo capitur pbabile pro omni p positione vera apparente omibus pluribus vel maxime notis cum formidine. Et sic omnis propositio necessaria non per se nota posset esse pbabilis: et si sic sumatur ly probabile ĩ diffinitione syllogismi dialectici: cõcedendum ẽ q idẽ syllogismus potest successiue esse demonstratiuus & dialecticus: immo simul et semel respectu diuersorum. q vnus potest assẽtire aliq bus ppõibus necessarijs cũ formidine: quibus alius assentit sine formidine. ¶ Tertio modo capit pbabile specialius p omni ppõe cõtingenti vera apparente omĩb pluribꝰ vel maxie notis cũ formidie. et si sic sũat ly pbabile in diffitõe syllogismi dialectici: nullꝰ idẽ syllogismus potest esse demõstratiuus et dialecticus. q si fuerit demõstratiuus pcedit ex necessarijs si aũt dialecticus pcedit ex cõtingentibus. Silr hoc modo aliquis syllogismus qui nũc est dialecticꝰ potest nõ esse dialecticus. naz ppõnes ɔtingentes que nunc sũt vere possũt fieri false. & si essẽt false nõ essent pbabiles capiendo isto tertio modo probabile. Si tamen caperetur pbabile large p omni p põe siue vera siue falsa: que apparet omĩbus pluribus vel maxie notis cũ formidie: tũc adhuc tales p positões false eẽnt pbabiles. & isto modo sumpsisse videt ar quando dixit q nihil repugnat quedã falsa quibusdam veris esse probabiliora. i. apparentiora

Primus modus

Secũdus modus

Terti. modus.

Notãdũ est tertio q syllogismus dialecticus id est probabilis est qui ostendit maiorem extremitatem de minori extremitate per medium non capiendo medium pro termĩo bis sumpto ante conclusionem: sed capiendo medium pro termĩo qui secundum predicationem vel subie/

ctionem mediat inter maiorem extremitatem et minorem. ¶ Inductio vero est que ostendit maiorem extremitatem de medio per minorem sumendo medium: sicut dictū est. quia ergo inductio ostēdit maiorem extremitatem de medio. syllogismus autem ostendit maiorez extremitatem de minori extremitate ideo nonnullis videtur q̄ inductio non reducatur ad syllogismū propter duas causas. ¶ Prima causa est: quia quantūcunq̄ inductio induat formam syllogisticā non tamen fiet syllogismus dialecticus: sed semper manebit inductio dialectica. Verbigratia: si fiat hec inductio: iste equus est longeuus. et iste equus est longeuus: et sic de oībus aliis animalibus non habentibus coleram . igitur omē aīal nō habens colerā est longeuū licet predicta īductio īduat formā syllogisticaz hoc modo. omē quod est iste equus et iste equ⁹ ē lōgeuū sed omne animal non habens colerā est iste equus vel iste equ⁹ ⁊ sic de aliis. ergo oē animal non habens coleram est longeuum. ibi non est syllogismus dialecticus: q2 adhuc illa argumētatio ostendit maiorē extremitatem de medio per minorem extremitatem Hoc aūt conuenit inductioni et non syllogismo. ¶ Ex quo prīo patet q̄ aliqua argumentatio est dialectica siue probabilis ⁊ cum hoc sit in modo ⁊ figura. puta in pmo mō pme figure et tamen non est syllogismus dialecticus. patet de illa forma syllogistica quam inductio prius facta induebat. ¶ Secūdo patet q̄ hec consequentia nō valet. hec argumētatio est syllogismus: et hec argumētatio est probabilis siue dialectica. ergo hec argumentatio ē syllogismus probabilis siue dialecticus. patet quia antecedens est verū de illa forma syllogistica que prius facta est. ipsa enim est syllogismus saltem illatiuus: et cū hoc est inductio dialectica. vt expresse dicit aristoteles in secūdo prioꝝ et tamē consequens est falsum. vt patet ex primo correlario. ¶ Tertio patet q̄ aliqua inductio est dialectica q̄ tamen non est inductio illatiua. vt aliqua inductio illatiua ē syllogismus illatiuus. patet istud correlarium de illa forma syllogisticaq̄ne pus facta ē ¶ Secunda causa propter quam inductio nō reducitur ad silogismum est: quia īductio nō accipit virtutem probandi a syllogismo: immo est aliorū probatiua q̄ syllogismus. quia inductio ē probatiua propositionum īmediataꝝ syllogismus solum est probatiuus propositionum mediatarum Istis notatis sit

Quare indu. nō reducit ad syllm — Pria cā — Scda cā

¶ Prima conclusio. Inductio. bene potest reduci ad syllogismum illatiuū: ita q̄ induat formā sillogisticā per aristotelē pmo prioꝝ ⁊ etiā per ea q̄ prius dicta sunt.

¶ Secunda cōclusio. Inductio dialectica nō reducitur ad sillogismum dialecticū patet per rationes factas ī tertio notabili.

¶ Tertia conclusio. alie species argumentationis dialectice a syllogismo dialectico non reducūtur ad syllogismum dialecticū: tā q̄ sumentes virtutem suam probatiuam ab ipso syllogismo dialectico. Hec conclusio patet primo quātum ad inductionem per rationes factas in tertio notabili. sed quantum ad enthymema et exemplum patet: quoniam enthymema et exēplum oīno ad aliam artem pertinent q̄ syllogismus et etiam ad alium finem ordinantur. nam vt dictum est enthymema ⁊ exemplum sunt argumentationes rhetorice: syllogismus autem est argumētatio dialectica siue logica.

Ad rationes ante oppositum. Ad primā dicitur q̄ enthymema et exemplum non reducuntur ad syllogismum: quasi accipientes virtutem probādi a syllogismo: sed quasi conuenientiā habentes cum syllogismo. quēadmodum Aristoteles docet primo priorum reducere modos prime figure ad tertiam: nō q2 accipiant euidentiam concludendi vel inferēdi a syllogismis tertie figure: sed q2 conuenientiā habent inter se.

¶ Ad secundā rationem dicitur q̄ inductio bene reducitur ad syllogismū ad hunc sensum: q̄ ipsa pōt induere formam syllogisticā: non autē ad hunc sensum q̄ ipsa accipiat virtutem probandi a syllogismo

¶ Finit q̄ntus tractatus

¶ Fata regunt finem: spero dij cepta secundent.

Incipit sext⁹ tracta tus de fallaciis

diuisio sil logismi

yllogismoꝝ alius demōstratiu⁹. ali⁹ dialecticus. ali⁹ so phisticus siue litigiosus.

Syll9 de mōstrati- uus

Syllogism⁹ demōstrati/ uus ē: q̄ ex primis veris: et imediatis ē syllogisat⁹ aūt ex tlib⁹ q̄ p aliqua pri ma ⁊ vera pricipiū sue co= gnitiōis sūpserūt.

Dialecti cus.

Dialecticus ē: q̄ ex ꝓbabilib⁹ ē syllogisatus.

Sophisti cus.

Sophistic⁹ (vt diffinit ab aristotele i elēcis)ē:q̄ apparet eē syl/ logism⁹ ⁊ñ ē. aut q̄ ē silltus sed non conueniens rei.

¶Iste est sext⁹ tractat⁹ sūmularū Magistri pe. h. in q̄ deteriat de ar gumētatōibus sophisticꝫ. Cui⁹ sbꝫ attributionis est: argumētatio so- phistica: siue elenchus sophisticus et ei⁹passio ē hoc ꝯplexū: generati uus assēsus falsi siue erronei. Etvꝫ ista sciētia ad cognoscendū defect⁹ argumētationū sophisticaꝝ: vt ho mines p tales nō decipiant.

q̄d subiec tum sexti tractat⁹

Notādū ē p̄rio q̄ postq̄ p. h. ꝯteriauit d̄ sillogismo dialectico siue d̄ argu m̄tatōe dialectica: hic ꝯñr deteriat d̄ argumētatiōe sophistica siue de syllogismo sophistico quō cōuenit cū alijs syllogismis: et quō differt ab eis. ¶Et ponit diuisionē syllo gismi q̄ debet sic intelligi. De nūe ro syllogismoꝝ alius est ldemōstra tiu⁹. ali⁹ dialecticus. ⁊ alius sophi sticus siue litigiosus. Vñ sub ly syl logism⁹ demonstratiuus: pōt cōti neri syllogismus falsigraphus siue

Intellec- tu sdiuisi onis sillo gismi

potest dari intelligi.

Notādum ē scdo q̄ dif finitio syll̄i demōstratiui dꝫ sic intelligi Syll9s demōstratiu⁹ est syllogismus: q̄ ex plicite: vel implicite vel mētaliter ꝯstat ex duab⁹ p̄missis veris imme diatis: vel ex duabus p̄missis q̄ per p̄missas veras p̄nt ondi. Exemplū p̄rime partis. vt oīe corpus aiatū sensibile possibiliter ē sensitiuū. sꝫ omne animal possibilr est corp⁹ ai matū sēsibile. ergo oīe aial possi biliter est sensitiuū. Exēplū scd̄e p tis vt oē aial possibilr est sēsitiuū et hō possibiliter ē aimal. ergo hō possibilr ē sēsitiu⁹. Que aūt sūt ꝓ= pōes imediate videbit i logica.

Intelle- ct⁹diuisio nis syllo- gismi de- mōstrati.

Notandū est tertio q̄ diffinitio syl= logismi dialectici debꝫ sic itelligi. Syllogism⁹ dialecticus ē syllogis mus q̄ ꝓcedit ex ꝓpōnib⁹ ꝓbabi- lib⁹. Et talis syllogism⁹ est gñati- uus opinionis. Vñ ꝓpō probabilr i ꝓposito dr illa q̄ apparet oibus aut plib⁹: aut sapiētibus: ⁊ his aut oibus vel plubus vel maxie notis. ¶Vñ tūc ꝓpō dr eē ꝓbabilis ali- cui qñ ille credit eā esse verā: et tñ nō scit firmiter eā eē verā: ⁊ suā cō tradictoriā eē falsā: vt ista ꝓpō om nis mater diligit filium.

Intelle- ct⁹diuisio nis syllo- gismi dia lectici

Notandū est quarto q̄ hic ꝯñter au tor diffinit syllogismū sophisticum ⁊ dꝫ diffinitio sic itelligi. Syllogis mus sophistic⁹ est syll9s apparens ⁊ nō existens. vel bon⁹syll9s nō tñ ꝓbatiuus ꝯclusionis. vnde per p̄= mā ptē diuisiōis dant intelligi oēs paralogismi i q̄b⁹ ꝯña ñ vꝫ. vt sūt oēs paralogismi oiꝫ fallaꝝ i dicti= one ⁊ etiā pluriū fallaꝝ extra dicti onē ⁊ p scdam parteꝫ dant itelligi paralogismi fallacie petitiōis p̄nci pij. Exēplū de p̄ria pte vt ois hō ē aial. et ois asin⁹ ē aial. ḡ ois asin⁹ ē hō. Exēplū de scd̄a pte vt si nega ret ista ꝓpō hō currit ⁊ ꝓbaret sic

Intellec tus disio nis syllo= gismi so= phistici.

om̄e aial rōnale currit. ꝛ hō ē aial rōale. ergo homo currit

Cōtra dicta primo sic arḡ. diuisū excedit mēbra diuidētia. ḡ diuisio est isufficiēs. añs pz. qꝛ diuisuz ve affirmaꝛ ō syllogismo falsigrapho ꝛ tñ vnū mēbroꝝ diuidētiū vere p̄di caꝛ ō syllogismo fl̄sigrapho. ¶ Se cūdo sic. diuisio syllogismi dialecti ci predicatur ve de syllogismo de mōstratiuo. ergo diffinitio cōuenit alijs a diffinito. añs pz. qꝛ ꝓposi tiōes q̄ sunt simpliciter necessarie ꝛ immediate sunt alicui ꝓbabiles ¶ Tertio sic arḡ. syllogism⁹ sophi sticus non est syllogismus. ḡ non ē apparēs syllogismus. tenet ꝯña ꝑ locum a toto in modo ad suā ꝑtez

Ad primū dicitꝛ negan do ātecedēs ꝛ ad probationem dꝛ qꝛ daꝛ intelli gi ꝑ illud membrū syllogismus de monstratiuus. ¶ Ad scōm dicitur concedendo añs: ꝛ negando ꝯñam qꝛ illa duo mēbra diuisionis: syllo gismus demōstratiuus et syllogis mus dialecticus bene supponūt ꝓ eodē: lz habeant diuersas rationes ¶ Ad tciū dꝛ negādo ꝯñtiā: qꝛ ibi arḡ cuz determiatōe diminuente.

Diffinitō disputationis.

Disputatio est actus syl logisticus vnius ad alteꝝ ad aliquod propositū ostendendum.

Diuisio

Disputationis quattuor sunt species. scz doctrinalis. dialectica. tētatia. ꝛ sophistica.

Disputatio doctrinalis

Disputatio doctrinalis est: que syllogisat ex ꝓpriis prin cipiis vniuscuiusqꝫ disci pline: et non ex his que vi dentur respondēti. Et hu ius disputationis instru mentū est syllogismus de monstratiuus. Disputa tio dialectica est: q̄ ex pro babilibus syllogisat. ꝛ est collectiua cōtradictionū. ꝛ eius instrumentū est syl logismus dialectic⁹.

Dialectica

Di sputatio tētatiua est: que syllogisat ex his que vidē tur respōdenti / et necesse est eū scire q̄ se simulat ha bere sciam. huius autē di sputatōis istrumētū ē syl logism⁹ tētatiuus. Syll' s tētatiuus est / q̄ ꝓcedit ex his q̄ videnꝛ rn̄dēti.

Tētatia.

Di sputatio sophistica ē q̄ pro cedit ex his q̄ videnꝛ ꝓba bilia ꝛ nō sūt. hui⁹ aūt dis putatōis istrum̄tū ē syllo gismus sophisticus.

Sophistica

¶ Circa hunc textum notandū est primo qꝛ iste terminus disputatio capiꝛ dupliciꝛ. vno mō stricte ꝓut ē actus vnius ad alteꝝ ad aliquez finē obtinendū. et tunc disputatio debet sic intelligi. Disputatio ē ac tus ꝓbatiuus cōclusionis: vni⁹ ad alteruz: vel pluriuz ad plures: vel eiusdem ad seip̄m: ad finem argu mentationis obtinendū. ꝛ hoc mo do disputatio sophistica non est di sputatio. sed solum tria sunt gene ra disputationum. s. disputatio do ctrinalis: dialectica: et tentatiua. ꝛ isto modo non capitur hic iste ter minus disputatio in textu. ¶ Alio modo capitur large. et hoc modo capiꝛ i textu. ꝛ debet diffinitio eius sic intelligi. disputatio est actus ꝓ

Acceptatiōes dō ly disputa°

batiuus: vel apparēs ꝓbatiuus ꝓ pter argumētationē sophisticā vni us ad alteꝝ. vł pluriū ad plures vł eiusdē ad seipsū ad aliquē finem obtinendū.

Intellectꝰ diuisionis

Notandū est secūdo ꝙ iste textus disputatiōis q̄ttuor sunt spēs sic dꝫ itelligi. Quattuor sūt termi cōes nō coincidētes i significādo: ſm su as rōnes formales oēs disputatio nes mūdi significātes: p quos iste terminus disputatio diuidit diuisi one logicali. Vñ tot sūt gn̄a dispu tationū q̄t sunt gn̄a finiū ad quos fines disputatōes ordinant. Sꝫ so luꝫ sunt q̄ttuor gn̄a finiū ad quos fines disputatōes ordināt: ergo so luꝫ sunt q̄ttuor gn̄a disputationuꝫ. Nāvnus finis disputationis est ge nerare sciētiā i rn̄dente: ⁊ ille ē finis disputatōis doctrinał. Alius finis disputationis ē gn̄are opinionē. et ille ē finis disputatiōis dialectice. Alius finis disputatōis ē gn̄are ex perimētū de scia vł ignorātia rn̄dē tis. ⁊ ille est finis disputatiōis tēta tiue. Alius finis disputatōis ē gn̄a re apparētē scientiā. ⁊ ille est finis disputatōis sophistice.

Intellectꝰ diuisionū doctrinał ⁊ dialectice disputatōis

Notandū est tertio ꝙ dif finitio dispu tationis doctrinalis dꝫ sic itelligi. Disputatio doctrinalis ē actus ꝓ batiuꝰ: ꝓcedens ex ꝓprijs p̄ncipijs alicuius scie: ordiatꝰ ad gn̄ationeꝫ scie in rn̄dente. Dicit notanł ex ꝓ prijs ⁊c. ad dr̄am alia꜍ disputatio nū. vñ p hoc ꝙ dr̄ ordiatus ⁊c. tan git finis disputationis doctrinalis ¶ Disputatio vo dialectica ē actꝰ probatiuus procedēs ex his q̄ sunt probatiua vtriusq; partis contradi ctionis sub dilisictiōe: ordiatus ad generationē opinionis i respondē te. vñ p hoc ꝙ dr̄ ordinatus ⁊c. tan git finis disputatōis dialectice.

Intellectus disionū tētatiue et sophistice

Notādū ē quarto ꝙ dif finitio disputa tionis tētatiue dꝫ sic itelligi. Dis putatio tētatiua ē actus ꝓbatiuꝰ: ꝓcedens ex his q̄ videnł eē rn̄dēti siue ex cōibus principijs scie: ordia tus ad hn̄dū expiētiā d̄ scia vł igrā tia rn̄dētis. Vñ p hoc ꝙ dr̄ ordinā tus datur intelligi finis disputatio nis tētatiue. Disputatio vero liti giosa siue sophistica ē actꝰ appens ꝓbatiuꝰ ꝓcedēs ex his q̄ apparēt ꝓbabilia et nō sunt ordiata in acq̄ sitionē vane glorie. Vñ p hoc ꝙ dr̄ ordinatus tangit finis disputatōis litigiose. Vñ syllogismꝰ demōstra tiuus ordinaṫ ad disputationē do ctrinalē. syllogismus dialecticꝰ ad disputationē dialecticā. syllogismꝰ tētatiuꝰ ad disputationē tētatiuaꝫ ⁊ syllogismus litigiosus ad dispu tationē litigiosam.

Contra dicta arguit Prio sic. disputatio enthimematica ē di sputatio: et tn̄ nō ē actus syllogisti cus. ergo diffinitio est insufficiens. ¶ Scdo sic arguiṫ. qn̄ vnus et idē disputat sibijpsi tūc ē disputatio: ⁊ tn̄ illa nō ē vniꝰ ad alteꝝ. ġ diffinitō ē isufficiēs. ¶ Tertio sic ar. dispu tatio sophistica ē disputatio: ⁊ tn̄ illa nō oñdit aliq̄d. ergo diffinitio ē isufficiēs.

Ad primū dicit ꝙ lꝫ di sputatio en thimematica non sit actus syllogi sticus stricte capiendo actū syllogi sticū vt distinguit contra enthime maticū: tn̄ bn̄ est actus syllogisticꝰ large capiēdo actū syllogisticū: vt ly actꝰ syllogisticꝰ ꝯuertibiliṫ se hꝫ cū ly actus argumentatiuꝰ. ¶ Ad scd̄m dicitur ꝙ licet illa disputatio non sit vnius ad alteruꝫ formaliter tn̄ bn̄ equalenter. ¶ Ad tertiū dr̄ ꝙ lꝫ disputatio sophistica non vere oñdat aliquid: tamē bene apparet ostēdere aliq̄d et hoc sufficit.

Syllogismꝰ sophisticus ordinatur ad quinq; me thas q̄ sūt r̄dargutō. falsū quot me the

iopinabile soloecismus τ
quid metha. nugatio. Est aũt metha i
cõueniens quoddam: ad
quod opponens sophista
nitit videri ducere rñden
Redargutio. tẽ. Redargutio ẽ p̃negati
cõcessio: vel p̃concessi ne
gatio: i eadẽ disputatiõe:
vi argumtatõis facta: vñ
nisi vi argumtatõis hoc
q̃s faciat: ñ pp hoc erit re
dargutus. silr nec i diuer=
Falsum. sis disputatiõib⁹. Flm (vt
hic sumit) ẽ mãifeste falsi
ɔcessio Nã si sophista du
cat rñtẽ ad flm occultũ: ñ
pp hoc asseq̃tur suũ finez
Inopiabile est quod ẽ cõ
tra opiniõez oĩz/ vl pluriũ
vl maxie sapiẽtũ. vt ma=
trẽ ñ diligẽ filiũ. soloecis
Soloecismus mus ẽ vitiũ/ i cõtextu ptiũ
orõnis cõtra regulas ar=
tis grãmatice factũ: vt vir
Nugatio mea. Nugatio ẽ vni⁹ τ e=
iusdẽ dictõis ex eadẽ pte
iutilis repetitio. vt hõ/ hõ
currit. Dico autẽ ex eadẽ
pte: q2 si i diuersis ptibus
idẽ repetatur: nõ esset nu=
gatio. vt hõ est hõ. Dico
aũt iutilis repetitio. q2 si
idẽ repetatur ad maiorez
expressionez laudis/ affe
ctionis/ vel vituperii/ non
esset nugatio. vt deus de
us me⁹. latro latro quo va
dis. Isti autẽ q̃nq3 fines Notabile
vlteri⁹ ordinãtur ad vnũ
finẽ principalẽ q̃ est appa
rens sapia τ nõ exñs. So
phista ei ñ ducit ad istos
fines suuz rñdẽtẽ. nisi per
eos deueniat ad vltimuz
finẽ pricipalẽ q̃ est appa=
rẽs sapia. Et cũ q̃libet de
bet p̃meditari suũ finẽ iõ
deteriatio finiũ d3 p̃cede
re deteriatiõez fallaciaꝝ.

¶ Circa hũc textũ notãdũ est prio
q: vt dicit pe. h. syllogism⁹ sophisti Quis finis sophiste.
cus ordinat ad q̃nq3 methas. vnde
metha i ꝓposito nõ capit ꝓprie ꝑ
fine vel terio alicuius patrie vl cã
pi: s3 capit trãsumptie ꝑ fine quẽ
sophista intẽdit cõtra rñdentẽ. Vñ
metha (vt hic sumit) est incõueniẽs
ad q̃d opponẽs sophista nitit duce
cere suũ rñdentẽ siue q̃d nitit ɔclu
dere cõtra ip3. Et illud incõueniẽs
est finis ꝓpinqu⁹ τ min⁹ pricipalis
sophiste. sed finis vltim⁹ τ pricipa
lis ipsius sophiste est: vt ipse appa
reat eẽ sapiẽs: siue sapiẽtia in ipso
apparẽs. τ ad istuz finẽ veniẽdo ni
tit ducere suũ respondẽtez ad ali=
q̃d inconueniens.

Notãdum ẽ scdo q (vt
dicit pe. h. in
textu) q̃nq3 sũt methe: hoc est q̃nq3 Numer⁹ methaꝝ.
sunt termini cões nõ coincidẽtes in
sigãndo: s3 suas ratiões formales
oẽs methas mũdi significantes: p
quos iste termin⁹ disputatio diui=
ditur diuisione logicali. s. redargu
tio. flm. inopinabile. soloecismus.
τ nugatio. ¶ Et nota q. p. h. diffi=

nit redargutionez quã primo ꝛ pn cipaliter inter methas intendit so phista. eo ꝙ ipsa ẽ euidẽtissimũ icõ ueniens. q̃ diffinitio debet sic intel

Intellectꝰ diffinitõis redargutiõis

ligi. Redargutio est aliqua oro cõ cessa a rñdẽte: quã pus negauit vl' negata quã prius cõcessit: vi argu mentationis in eadem disputatio ne. ¶ Dr notanter vi argumẽtati onis. qꝛ si rñdẽs voluntarie conce deret illud qđ prius negauit nõ ꝓ pter hoc glĩa attribueretur oppo nenti. quod tamen opponens prin cipaliter intendit. ¶ Dr notanter in eadem disputatione. qꝛ si vnũ et idẽ concederet in vna disputatione ꝛ negaret in alia non propter hoc esset redargutus

Notandũ est tertio ꝙ hic ↄseq̃nter autor diffinit methã fſi ꝛ intelligr

Intellectus diffinitõnũ falsi ꝛ iopiabilis

diffinitio sic. Falsuz siue metha fal si est oratio manifeste falsa: cõcessa a rñdente vi argumẽtationis. Dr notanter manifeste falsa. qꝛ si esset occulte falsa: nõ propter hoc esset ductus ad methã falsi. ¶ Inopia bile est propõ cõcessa a rñdẽte que est contra opinionez pluriũ docto rum famosoꝝ: vi argumẽtationis Sz tñ rñdens põt euadere istã me tham: dicẽdo ꝙ licet tales phi sint ↄrie opiniõis: tamẽ alij notabiles scz tales ꝛ tales sunt de ista opinio ne. vt si aliquis ↄcedat ꝙ q̃titas ñ distinguitur a re q̃ta: cõcedit ꝓpõ nez q̃ est ↄtra opinionem plurium doctorũ famosoꝝ. tñ dicere põt ꝙ ille excellẽtissimus doctor guiller mꝰ okam fuerit illius opinionis: ꝛ similiter sui sequaces.

Intellectus diffinitionum soloecismi ꝛ nugationis.

Notandũ ẽ quarto ꝙ hic capit ille terminus soloecismus large ꝓ oĩ locutione viciosa secundum gram maticam. ꝛ debet diffinitio textus sic intelligi. Metha soloecismi est oratio viciosa scđm rẽlas gramma ticales concessa a respondẽte vi ar gumentationis. vt si aliquis vi ar gumẽtationis duceretur ad conce dendum istam ꝓpõnez. pater mea currit: esset ductus ad metham so loecismi. Metha nugatõis est oro cõcessa a respondente in qua vi ar gumẽtatiõis respondens cogitur repetere inutiliter idẽ ex eadem ꝑ te. vt si aliquis vi argumentatiõis cogatur concedere istam ꝓpõnem animal: animal currit. in qua idez repetitur ab eadem parte inutilr tunc ẽ ductus ad methã nugatõis

Contra dicta primo sic arr. Syllogismus sophisticus ad appa rentem scientiam ordinatur tanꝙ ad finez: sed apparens sapiẽtia nõ est aliqua istaꝝ metharũ. ergo ma le dr in textu ꝙ ordinatur ad quin ꝙ methas. ¶ Scđo sic arr. non est metha barbarismi: ergo nõ est me tha soloecismi. cõseq̃ntia tenet: qꝛ nõ est maior ratio de vno ꝙ de alio ¶ Tertio arr sic. aliquis ducitur ad metham non loqui: ꝛ tamen nõ e numeratur hic. ꝗ insufficienter enu merantur methe.

Ad primum dicitur ꝙ lz syl logismus sophisticus ordinatus ẽ ad apparẽtem sapientiaz tanꝙ ad finem principaliter intentum ꝛ vl timũ: tñ ordinar ad quinꝙ methas tanꝙ ad fines immediatos. ¶ Ad scđm dr ꝙ metha barbarismi con tinetur sub soloecismo. ¶ Ad ter tiuz dicitur ꝙ metha non loqui re ducir ad eandẽ methã: ad quã du ceretur respondens si loqueretur.

Diffinitio fallacie.

Fallacia ẽ idoneitas decipiẽdi: faciens credere de ente ꝙ sit nõ ens: et de nõ ente ꝙ sit ens: mediante fantastica visione. Fallacie sunt tredecim. quaꝝ sex sũt in di

Numerꝰ fallaciarum

ctione/et septem extra di= ctionē. In dictiōe sūt eq= uocatio. āphibologia. cō positio. diuisio. accētus. ⁊ figura dictōis. Et septez extra dictōez sūt accñs. ꝭz quid ad simplr. ignorātia elenchi. petitio principii. ꝯñs. nō cā vt causa. ꝭz plu res interrogatōes vt vnā

q sex sūt falle in dictōne

Q aūt sint sex in dictiōe ꝓbat aristoteles iductōe et syllogismo. Inductiōe

Inductō

sic/equocatio fit aliquo i= storuz sex modoꝝ. āphibo logia fit aliquo istorū sex modoꝝ. ⁊ sic de aliis. ergo oīs fallacia i dictōe fit ali quo istoꝝ sex mōꝝ. Syl= logismo sic. oīs deceptio facta ex eo q eisdem dicti onib⁹ vel oronib⁹ nō idez significam⁹ fit aliquo isto rum sex mōꝝ. Sz oīs fal= lacia in dictione fit ex eo q eisdem dictionibus vel orationibus nō idez signi ficam⁹. ergo oīs fallacia i dictōe fit aliquo istoruz sex modoruz. Iste syllus est in prīo mō prīe figure. Probatio maioris. omis multiplicitas dictiōis fit aliquo istorū sex modorū sz oīs deceptio facta ex eo q eisdē dictōnibus vl ora tōnib⁹ nō idē significam⁹ fit ex multiplicitate dictō nis vl orōnis. ergo oīs de ceptio facta ex eo q eisdē dictōnib⁹ vel orōnib⁹ nō idē significam⁹ fit aliquo istorū sex modoꝝ. Et hec fuit maior. Probatio mi= noris. oīs mltiplicitas di ctōnis vl orōnis fit ex eo q eisdē dictōnib⁹ vel orō nibus nō idē significam⁹/ sz oīs falla in dictōe fit ex mltiplicitate dictōnis vl orōnis. ergo oīs falla i di ctione fit ex eo q eisdē di= ctionib⁹ vl orōnib⁹ nō idē sigāmus. et hec fuit mior Et isti duo prosyllogismi sūt in prīo mō prīe figure. Sciēduz aūt vt vult Ale

diuisio mltiplicis

xāder i ɔmēto supra librū elēchoꝝ triplex ē mltiplex aliud eni ē mltiplex actua le/aliud potētiale/⁊ aliud fātasticū. Mltiplex actu=

mltiplex actuale

ale ē qñ dictō vl orō eadē ꝭm subām ⁊ ꝭz modū ꝓfe rēdi diuersa sigāt. Dictio vt i equocatōe canis. orō vt i āphibologia liber ari sto. Mltiplex potētiale ē

mltiplex potētiale

qn dictio vel oro eadē ꝯm subām/diuersa tñ ꝯm modū pferēdi diuersa sigāt. Dictio/vt i accētu.ppl'us cui⁹ pria syllaba pt eē bre uis vl lōga. ⁊ ꝯ3 hoc diuer sa sigāt. Oro/vt i ꝯpōe vl diuisiōe.q̄cq̄d viuit sp est. aliū ei h3 modū pferēdi p ut ē dīsa:⁊ aliū put ē ꝯpo sita.vt postea patebit De multiplici fantastico vide bit i fallaciis figure dictō nis. Et q2 multiplex actu ale veriori mō ē mltiplex q̄3 potētiale. ⁊ potentiale q̄3 fātasticū. iō prio dicēd ē de fallaciis peccātibus penes multiplex actuale q̄3 de aliis.⁊ postea d̄ pec cātib⁹ penes mltiplex po tētiale:⁊ vltio de fātastico vñ prio dicēdū ē de equo catōe ⁊ amphibologia/q̄3 de aliis fallaciis i dictōe. q2 i equocatōe ⁊ āphibo logia ē multiplex actuale. et per conseq̄ns eadē di= ctio vel oro secūdū substā tiā ⁊ ꝯm modu3 proferen= di. In aliis autē n̄.in istis enim plus est de identita te q̄3 in aliis. Item adhuc prius est dicendum de eq̄ uocatiōe q̄3 de āphibolo= gia.q2 equocatio fit in di= ctione.āphibologia vero in orone.dictio aūt prior est orone. Sciēdū ē q̄ fal lacia duplr sumit. q̄nq3 ei falla idē ē q̄ cā decipiēdi et q̄nq3 idē ē quod decep tio fctā ex illa cā. Et prio modo sumitur hic falla in diffinitione dicta.

ordo tractandorū

Acceptiones falle

Circa huc textū notandū est p̄mo. q̄ iste terminus fallacia capit triplicit. Uno mō vt fallacia est hō imperitus i arte sophistica apt⁹ na tus decipi p argumētatiōe3 sophi sticā ppt ei⁹ iexpiētiā. Alio mo do capit vt est ipsamet argumēta tio sophistica:q̄ ppter apparente3 bonitatē ⁊ eius defectū:ē aptū in= strumētū ad decipiēdū rn̄dēte3 nō bene peritū siue exptū i arte sophi stica.⁊ illo mō capit in textu qn̄ sic diffinit. Fallacia est idoneitas dci= piēdi ⁊c. Tertio mō capit falla cia put est deceptio imperiti et nō sufficiēter introducti in arte sophi stica:causata p argumētationē so phisticā:⁊ hoc mō pōt sic describi. Fallacia ē deceptio puenīēs ex eo q̄ aliquis pcessus ratiocinatiuus videt pbare aliquā cōclusionē vel ꝯtradiction ē ꝯcessi: ppter eius ap parentē bonitatē:quā tñ nō pbat ppter defectū pbatiōis sibi ānexū

Acceptōnes de ly falla.

Notandum est scd̄o q̄ iste textus fallacie sunt tredeci:d3 sic in= telligi. Tredeci sūt ēni cōes nō co incidētes i sigificādo:ꝯ3 suas rōes forāles oēs fallacias mundi sigān tes Et hoꝝ terioꝝ sex sigānt fallas i dictōe.s.isti falla equocatiōis. fal lacia āphibologie.ꝯpōnis.diuisio nis.accēt⁹.⁊ fallacia figure dictōis

Intellectus diuisionis fallacie

Et horum terminorum septē significāt fallacias extra dictionē. s. isti termini fallacia accidētis. sm qd simpliciter. ignorantie elenchi: petitōis principii. cōsequentis. nō causē vt cause. et fallacia sm plures interrogatōes vt vnā. que autē sint sex fallacie i dictiōe: probat p. h. inductiōe et syllogismo. vt patet in textu clare. ¶ Quod autem fallacie i dictiōe nō dicūtur i dictione: quia sunt i dictione vt i subiecto. sed quia sumūt causam apparētie ex parte dictionis vel cōsideratiōe dictiōis. ita que fallacia i dictiōe nō pōt fieri sine dictiōibus ad plm instituti: vel earum cōsideratiōibus sed dicuntur fallacie extra dictionē nō quia fiāt sine dictionibus sed quia nō sumūt causam appentie ex parte dictiōis vel cōsideratiōe dictionis: sed ex parte rei significate siue ex parte intentiōis siue conceptus.

quare dicūtur fallacie in dictiōe et extra dictionē

Notandum est tertio que numerus fallaciarum in dictione pōt sic haberi per sufficiētiam. nam oīs fallacia i dictiōe peccat penes aliquod multiplex. vel igitur peccat penes aliquod multiplex actuale: vel potentiale: vel fātasticum. si penes actuale hoc est dupliciter. vel penes actuale quod est dictio: et sic est fallacia equiuocationis vel penes actuale quod est oratio et sic est fallacia amphibologie. Si penes multiplex potentiale: hoc est dupliciter. Vel penes multiplex potentiale quod est dictio: et sic est fallacia accentus. Vel penes multiplex potentiale quod est oratio: et hoc dupliciter. Vel illa oratio est vera in sensu cōposito: et propter hoc creditur esse vera in sensu diuiso: et sic est fallacia diuisionis. Vel econtra et sic est fallacia compositiōis. Si vero peccet penes multiplex fantasticum: sic est fallacia figure dictiōis. ¶ Quod autem quando dicitur que sex sunt fallacie in dictione: ille terminus dictio capitur generaliter: vt dicitur tam de dictione complexa quam incomplexa. Et quando dicitur que fallacia amphibologie fit penes multiplex actuale orationis et non dictiōnis: ibi capitur specialiter.

Sufficiētia fallaciarum in dictiōe

Notandum est quarto que pñr pe. h. dicit que tria sūt noīa multipliciū. s. multiplex actuale: potentiale: et fantasticum. Quid autem sit multiplex actuale: et similiter multiplex potentiale: et fantasticū patet in textu ¶ Sed circa ea aduertēdū est que materia dictiōis i proposito est syllaba vel littera. et forma dictiōis est modus proferēdi siue scribēdi dictionē: et quātitates syllabarum similiter materia orationis remota est littere et sillabe. et materia orōnis propinqua est dictiōes. Sed forma orationis est ordinatio siue cōstructio partiū orōis: et modus describendi vel proferēdi orationē. Ex his patere pōt quod dictio est eadē: et etiam orō sm materiā et formā: et quod dictio et oratio nō sunt eadē sed materiam et formā. Sed multiplex fantasticū est dictio vel orō de se non hñs nisi vnā significationē: cui tamen ex fantasia cōsiderātis attribuitur alia significatio siue sensus: propter similitudinē alicuius dictiōis cū alia dictiōe hñte aliā significationē. vt ex quo ille terminus poeta est similis terminatiōis cū illo termino musa ideo videtur esse feminini generis sicut musa.

quidē materia et forma in proposito

Cōtra dicta primo sic arguitur. nulla deceptio est i dictiōe. sed oīs fallacia est deceptio. igitur nulla fallacia est i dictiōne. ¶ Secūdo arguitur sic. fallacia āphibologie sumit causam apparētie ex parte orōnis. igitur non ex parte dictiōis. et per cōsequens nō est fallacia in dictiōe: sed i orōne. ¶ Tertio arguitur sic. oīne multiplex est plura significās: sed multiplex fātasticum non est plura significans. ergo non est multiplex.

Ad primū dicitur que licet nulla deceptio est in dictione tanquam in subiecto: tamen sic est in dictiōe que non potest fieri sine dictione ad plm significante. ¶ Ad secūdum dicitur que licet fallacia āphi

bologie non sumat cāz apparētie ex pte dictiōis stricte capiendo dictionē vt distiguit contra orōnem tñ bene sumit cām apparētie ex p te dictiōis: large capiēdo dictionē ¶ Ad tertiū dr ꝙ lȝ oē verū multiplex significet plura: non tñ multiplex apparens.

Diffinitō. equoc.

Equiuocatio ē multiplicitas dictiōis eiusdē fm subāȝ ⁊ fm modū ꝓferēdi. vt in hoc nomine canis. Sciendū est ꝙ in qualȝ fallacia est duplex cā. s. cā apparentie ⁊ cā defectus. Causa appētie i qualȝ fallacia ē: q̄ mouet ad credendū id quod nō est credendū. Cā defectus ē q̄ oñdit creditū esse falsū. Fallacia equocationis ē deceptio ꝓueniēs ex eo ꝙ aliqua dictio manens vna fȝ subāȝ ⁊ fȝ modū ꝓferēdi: diuersa significat. Cā apparentie i eq̄uocatōe est vnitas dictionis eiusdem fȝ subāȝ ⁊ secundū modū ꝓferēdi diuersa significātis. Cā defectus siue falsitatis ē diuersitas significatorum. Unitas eni p̄dicta i equiuocatōe mouet ad credendū quod nō ē. s. vnitatē significādi. Diuersitas aūt oñdit creditū eē fl̄m. Eq̄uocatiōis tres sunt modi

Notabl'e gñale.

Diffinitō fallacie equoca.

¶ Circa hunc textū notandū est p̄mo ꝙ iste terinus equocatio capit dupl'r. Uno mō ꝓ rebus sigātis: vt pro re sigāta per terim equocum: diuersis cōceptib⁹ totalibus nō sinonimis. ⁊ tūc pōt sic describi. Equocatio est vna res vel plures res sigāta vel sigāte per vnā ⁊ eandeȝ dctiōeȝ diuersis ꝯceptib⁹ totalib⁹ ñ sinonimis. ⁊ sic hō viuus ⁊ hō pict⁹ sunt equocatio respectu hui⁹ teri hō. ¶ Scdo mō capit iste terinus equocatio ꝓ dictōe equoca: ⁊ hoc dupl'r. Uno mō stricte: ⁊ tūc describit sic. Equocatio est dictio significans sua sigāta vel suū sigātum diuersis ꝯceptibus totalibus non sinonimis. ⁊ hoc mō iste terinus equocatio nō se extēdit ad modū fallacie equocatōnis: q̄ ꝓuenit ex diuersa suppōne. Alio mō capit large ⁊ tē describit sic. Equocatio ē dictio significans sua sigāta vel suuȝ significatū diuersis ꝯceptibus totalibus nō sinonimis: vel supponens ꝓ diuersis sigātis.

Deceptiones equ cationes

Notādum est secundo ꝙ phr. p. h. diffinit fallaciā equocatōis. Fallacia equocatiōis ē argumētatio sophistica q̄ ꝓpt idētitatē dictionis ⁊ ꝓpter diuersitatē ꝯceptuū vl ꝓpter diuersitatē suppōis ꝓuenientis ex additione ipsius dictionis cū alia ⁊ alia dictōne videt ꝓbare aliquā ꝯclusionē quā tñ nō ꝓbat. vt iste palogismus. omis canis currit piscis marin⁹ est canis: g̃ piscis marinus currit. videt eē bonus syllogismus ꝓpter idētitatē actualē dictōis: ⁊ tñ ꝓpter diuersitatē conceptuū non est bonus syll'us. Sed alio modo pōt capi fallacia equocationis ꝓ deceptōe: ⁊ tunc debet sic diffiniri. Fallacia equocationis est deceptio ꝓueniens ex eo ꝙ aliq̄s ꝓcessus rōcinatiuus videt probare aliquā cōclusionē propt idēti

Diffinitō fall'e equiuocatōis

tatem actualē dictōis incomplexe. quā tñ non pbat: ppter diuersitatem pceptuū q̄bus talis dictio subordinat: vel ppter diuersitatē suppositionis.

Notādum est tertio q (vt dicitur in textu) in qualz fallacia: capiēdo fallā pro argumētatōe sophistica est duplex cā. s. cā apparētie ⁊ cā defectus. Uñ cā apparētie est illud ppter qd credit q argumētatio sophistica pbet pclusionē: sz cā defectus est illud vel illa propter quod vel q̄ talis argumētatio sophistica non pbat pclusionē. ¶ Cā apparētie in fallacia equocatōis est dictio vna ⁊ eadē fz mariā ⁊ formā. Uñ sicut loc⁹ dialecticus vere pfirmat argumētū dialecticū: sic cā apparētie siue locus sophistic⁹ apparenter solū pfirmāt argumētū sophisticū. Et sicut locus dialectic⁹ diuiditur per locū dialecticū dr̄iam maxime: ⁊ per locū dialecticū maximā. ita causa apparentie (que nō est aliud q̄ locus sophisticus) diuidit per locum sophisticū differentiā maxime ⁊ per locū sophisticū maximā. Uñ in fallacia equiuocatōis locus differentia maxime sophisticus ē isti duo teri. s. vnitas dictionis fm materiā ⁊ formā: ⁊ vnitas significati. Sed locus maxima sophisticus est ista ppō qñcunq dictio est eadem secundū materiā et formā significatū deb; esse idem: que tamē propō est simplr falsa.

Quid cā appentie i fallā equocatōis

Notandū est quarto q cā defectus i fallacia equiuocatōis est illd vel illa ppter qd vel q̄ talis argumentatio sophistica non vz. vt diuersitas pceptuum. ¶ Iste textus. Equiuocationis tres sunt modi: sic intelligit: tres sunt termini cōmunes ñ coincidentes in significando: scdm suas rōnes formales oēs fallacias equiuocationis mūdi significantes per quos iste terminus fallacia equocatōis diuiditur diuisione logicali. Unde per modū in pposito itelligr̄ spēs fallacie equocationis. ⁊ sic pz q nominādo fallaciā equiuocationis per nomen gnāle ē vna fallacia equiuocationis: hoc ē vnū genus cōmune oēs fallacias equocationis significās. sed noiando fz spēm essent plures fallacie equocationis.

Quid cā defectus eiusdem.

Contra dicta primo sic ar. Equocatio est multiplicitas rerū significatarū: ergo nō est multiplicitas dictōis. ¶ Scdo sic ar. fallacia equiuocationis non pōt decipi. ergo nō ē idoneitas decipiendi. pña patz: qz idoneitas decipiendi ē res nata decipi. ¶ Tertio sic arguitur fallacia equiuocatōis est deceptō g non est argumentatio sophistica pña tenet: qz deceptio causat per argumentatōem sophisticā.

Ad primū dicitur distiguēdo añs. Uel capiendo illum terminū equiuocatio primo modo: ⁊ sic cōcedit antecedēs. Uel scdo modo: ⁊ sic negatur añs. ¶ Ad scdm dicit distinguendo añs vel capiendo illū terminū fallacia equiuocatōis pro argumētatiōe sophistica: ⁊ sic pcedit antecedēs: ⁊ distinguit cōsequens. Uel capiendo ly decipiendi passiue ⁊ sic pcedit pña. Uel capiendo actiue: ⁊ sic negat pña. Uel capiendo illū terminū fallacia equiuocationis p omi hoīe īperito in arte sophistica: ⁊ in paralogismis hui⁹ fallacie: ⁊ sic negat añs. ¶ Ad tertium dr̄ distinguendo antecedens: vel capiendo illū terminū fallacia equiuocationis secundo modo: et sic conceditur antecedēs. vel primo modo ⁊ sic negatur antecedens.

Primus aūt mod⁹ pue-

Primus mod⁹ fallacie equiuocatōis

nit ex significatōe vel consignificatōe dictōis. Ex significatiōe sic paralogisat. oīs canis currit. sidus celeste est canis. ergo sid⁹ celeste currit. Solu°. vtraq̧ p̄missarū est duplex. qꝛ hoc nomē canis est multiplex: equiuoce significās aīal latrabile/ sid⁹ celeste/ et piscē marinū. ꝛ sic maioꝛ vno mō est vera ꝛ alio mō falsa. ꝛ silr̄ minoꝛ.

Alis exᵐ Uel sic. oē expediens est bonū. malū est expediens ergo malū est bonū. Solutio. expediens dr̄ equiuoce. vno mō idē est ꝙ bonū. alio mō idē ē ꝙ necessariū quod accidit in minus malū: quod oꝫ fieri ad euitādū mai⁹ malū. Uñ vtraq̧ p̄missaꝝ est duplex. qꝛ vno mō est vera/ alio mō ē falsa.

Exēpla d̄ ꝯsigātōe. Ex cōsignificatōe paralogisat sic. iste pānus est de anglia. anglia ē terra. ergo iste pān⁹ ē de terra. nō sequit qꝛ pria est duplex eo ꝙ hec ꝓpositio de pōt dicere circūstātiā cāe materialis/ ꝛ sic ē falsa. vl' pōt dicere locū ꝛ originē ꝛ sic est vera.

Alis exᵐ Uel sic. in quocūq̧ est egritudo ipꝫ ē aīal/ sed in humoꝝ iadequatōne ē egritudo/ ergo humorum iadequatio est animal. prima est duplex qꝛ hec ꝓpositio in pōt dicere cām efficientē/ ꝛ sic ē falsa. vel cām materialem siue subiectū i quo ē/ ꝛ sic ē ꝟa. silr̄ dicendū ē de minori.

Uel sic. ꝓprium est qualitati ꝑm eam simile vel dissile dici. sed ꝑꝫ silitudinem dr̄ aliq̄s similis vel dissilis. ergo silitudo vel dissilitudo sunt qualitates. quod falsū ē/ qꝛ sunt relationes. prima est duplex eo ꝙ hec ꝓpositio ꝑꝫ pōt dicere circunstātiam cāe efficientis/ ꝛ sic ē ꝟa. qꝛ due qualitates eiusdēꝫ spēi faciunt vnā silitudiēꝫ ꝛ sic qualitas est cā efficiens silitudinis. Si aūt dicat circūstātiā cause formalis sic est falsa. qꝛ qualitas nō ē causa formalis silitudinis. ꝛ ecōuerso dicendū ē de minori.

Alis exᵐ Silr̄ oē sanū ē aīal. vrina est sana. ergo vrina est aniā. vtraq̧ premissarum ē duplex. quia sanum dicitur

de animali vt de subiecto
et de vrina vt de signan=
te vl' de iudicāte de cibo:
vt de efficiēte. de dieta vt
de conseruāte. ⁊ sic alio ⁊
alio mō sanitas ad hec cō
paraf. ⁊ scdm̄ hoc hꝫ diuer
sas significatōnes. Ex cō
Alid exm significatōe adhuc sic pa=
ralogisaf. q̇cunqꝫ sanabaf
sanus est. laborans sana=
baf. ergo laborans sanus
est. Minor ē duplex eo ꝙ
hoc pticipiū laborās pōt
dicere pñs tp̄s. ⁊ sic est ve
ra. ⁊ tūc est sēsus. laborās
nūc sanabaf. si aūt dicat p
teritū sic est falsa. ⁊ est sen
sus. laborās tūc sanabaf.
⁊ ecōuerso dicēdū ē de cō=
clusione. Laborans ei eq
uocū ē ad laborantē nunc
Alid exm ⁊ ad laborantē tūc. Et eo
dem mō est hic q̇cūqꝫ sur
gebat stat. sedens surge=
bat. ergo sedēs stat. Et eo
dē mō rñdendū ē sicut fu=
it responsū ad aliū paralo
gismū. Alio mō pōt fieri
qñ dictio pōt teneri mate
Alid exm rialiter. vel sigātiue. sicut
hic. deus ē vbiqꝫ. vbiqꝫ est
aduerbiū. ergo deus ē ad
uerbiū. Dicendū ꝙ p̄ria ē

duplex/eo ꝙ hec dictō vbi
qꝫ pōt teneri materialr/vl'
cōsignificatiue. si materia
liter sic ē falsa. si cōsignifi
catiue/sic ē vera. sed nō se
quif ꝯclusio. Secūd9 mo Scd's modus fal'te equoca.
dus equocationis ꝓuenit
ex trāssūptione dictionis
Uñ trāssūptio (vt hic su=
mif) est acceptio dictiōis
significantis vnū ex impō
ne ad significandū aliud
ꝓpt sil'itudinē. Et ƒꝫ istū
modū sic formaf ꝑalogis=
mus. q̇cq̇d ridꝫ hꝫ os p̄ra
tū ridet: ergo p̄ratū hꝫ os
prima ē duplex: eo ꝙ hoc
verbū ridet pōt teneri ꝓ
prie ⁊ ex ipositōne vl' trās
sūptiue. si ꝓprie/sic est ve
ra: ⁊ nō seq̇tur cōclusio: si
trāssūptiue sic ē falsa ⁊ seq̇
tur cōclusio. Hoc eni ver
bū ridere est equocū ad ri
dere ⁊ ad florere. q2 ridere
significat ex ipositōne ri=
sū ab ore emittere/ florere
autē sigāt per quādā trās
sumptōeꝫ: florere eni ⁊ ri
dere quandā sil'itudinem
habent: quia vtrobiqꝫ de
notatur gaudium. et ideo
ridere trāssumif ad flore=
re. Uñ dicit aristoteles su

mētes aliquā ſilitudinē ſe ſe trāſferūt. Uel ſic q̄cq̄d currit h3 pedeſ/ſecana currit/ergo ſecana h3 pedes. Utraq3 p̄miſſaꝝ ē duplex q2 hoc v̄bū currit tenet̄ ꝓprie vl' tranſſūptiue. Currere ei ⁊ labi aſſimilant̄ in velocitate motus. Si currit ſumit̄ ꝓprie/ſic maioꝛ eſt vera ⁊ mioꝛ falſa. ſi trāſſūptiue/tūc eſt econuerſo

Aliud exm

Tertius mod9 fallacie eq̄uocatōis

Tertius mod9 ꝓuenit ex eo q aliqua dictio pl'a ſignificat ꝯpoſita. ſeparata vero vnū ſolū. vt hec dctō imoꝛtale vno° dr̄ q̄ſi non potēs moꝛi Alio° dr̄ quaſi potēs nō moꝛi. ⁊ ſ3 hoc ſic formatur palogiſm9. oē imoꝛtale eſt ꝑpetuū/ ſ3 oē potens nō moꝛi eſt imoꝛtale/ ergo oē potens non moꝛi eſt ꝑpetuū. vtraq3 p̄miſſaꝝ eſt duplex cū hoc nomen imoꝛtale ſit equiuocū: vt dictū eſt. Ite3 oē incoꝛruptibile eſt ꝑpetuū ſed oē potens non coꝛrūpi eſt incoꝛruptibile. ergo oē potens nō coꝛrūpi eſt ꝑpetuū. vtraq3 p̄miſſaꝝ ē duplex eo q incoꝛruptibile vno mō idē eſt q nō potens coꝛrūpi. ⁊ ſic incoꝛruptibile eſt perpetuū. ⁊ ſic maioꝛ eſt vera/⁊ minoꝛ falſa. alio mō idē eſt q potēs non coꝛrūpi. vt prim9 hō potuit nō coꝛrūpi. ⁊ i hoc ſenſu maioꝛ eſt falſa ⁊ minoꝛ vera. Et ſic ſoluendi ſūt palogiſmi eq̄uocatōis per diſtinctiōem palogiſmoꝝ ſm eq̄uocationē/vt pri9 patuit. Recta ſolutio eſt manifeſtatio ſyllogiſmi falſi. ⁊ ꝓpter quid ē falſus. Et hoc ꝯtingit dupliciter. ſ. vel diſtiguendo vel aliquā p̄miſſaꝝ interimēdo. hoc ſcd̄o mō reſpōdendū eſt ad oēs peccantes in materia. ⁊ ad oīes oꝛ̄ones in vtroq3 peccantes reſpondendum ē vtroq3 mō. ſ. diſtiguendo ⁊ aliquā p̄miſſaꝝ iterimēdo. n̄ ſcd̄3 idē ſ3 ſcdm̄ diuerſa.

Aliud exm

Quid et quō ſit recta ſolutio.

¶ Circa hunc textū notandū eſt p̄mo q hic ꝯñr p.h. deteriat de modis ſiue ſpēbus fallacie eq̄uocationis. ⁊ p̄mo de primo° ſiue de p̄ma ſpē. Unde p̄ma ſpēs fallacie eq̄uocatōis eſt: qñ ſit aliq̄s palogiſmus ex eo q aliq̄ dictio q̄ eſt eq̄uocū a caſu ponit̄ in eodē palogiſmo (quid aūt ſit eq̄uocū a caſu: p3 in añpredicamētis) ⁊ ſub hac ſpē ꝯtinet̄ iſte palogiſm9: oīs canis latrat: ⁊ piſcis marin9 eſt canis: ḡ piſcis marin9 latrat. Pro ſolutōne iſti9 palogiſmi ſupponit̄ q iſte termin9 canis vna i

Prima ſpēs fallīe eq̄uocatōnis.

põne sigãt piscẽ marinũ: alia ipositõe sidus celeste. et alia ipõne aial latrabile. ¶Hoc supposito rñdet ad paralogismũ: distiguendo vtrãq; pmissaꝝ: eo q ille terminus canis in vtraq; pmissaꝝ põt capi ꝑm vnã et eandẽ ipositõez. et tunc ibi est bonus syllogismus. sed tñ vna pmissaꝝ est falsa. Vel ille terminus canis põt accipi in vna pmissaꝝ ꝑz vnã ipositionẽ siue sigãtionẽ. et i alia pmissa ꝑz aliã ipositõez. et sic ãbe pmisse põt esse vere: sed tñ ꝯña nõ valz. sed cõmittit fallacia equocationis: eo q mediũ nõ tenet vniuoce in maiore et i minore. plẽs alij paralogismi ponunt i textu qui eodẽmõ soluunt p distinctõez eo q terñ põt capi eodẽ mõ vbiq;: et non cõmittit aliqua fallacia: vel diuersimode: et cõmittit fallacia equocationis.

Scda spe cies falle equoca.

Notãdũ est scdo q scda species fallacie equocatõis est qñ fit paralogismus ex eo q aliq dictio q est equocũ a ꝯsilio ponit in illo sylo. Quid aũt sit equocũ a ꝯsilio patuit in añpredicamẽtis. Et sub hac spẽ cõtinet talis paralogismus: qcq́d ridz hz os: pratũ ridet: ꝑ pratũ hz os. Hic supponit q hoc vbũ ridere pmaria ipõne sigãt actũ oris hois qui dr risio: sed secũdaria ipositiõe sigãt id qd florere. ¶Hoc supposito rñdet ad paralogismũ distinguendo vtrãq; pmissarũ. eo q ridẽ põt capi eodẽ mõ in vtraq; pmissaꝝ: et tunc ꝯña est bona: et nullo mõ est fallacia: sed vna pmissaꝝ ẽ falsa. Vel põt i vna pmissarũ accipi ꝑm pmariã eius ipõem: et in alia ꝑm aliã ipositionẽ: et sic ꝯña ñ valet: sz ꝯmittit fallacia equocationis. ¶Siłr iste paralogismus ꝯtinet sub hac scda specie. oẽ sanũ est aial et vrina ẽ sana. ꝑ vrina ẽ aial. Vtraq; premissaꝝ est distiguẽda ex eo q ille terminus sanũ põt capi eodẽ mõ in vtraq; pmissaꝝ. et sic ꝯña est bõa: et aliq pmissaꝝ est falsa. Vel capit i vna pmissaꝝ ꝑm sigãtionẽ pncipalem: et i alia ꝑm sigãtionẽ scdariaz siue minus pncipalẽ: et sic ꝯña nichil valz. sed ꝯmittit fallacia equocatiõis. q ly sanũ i maiore stat p aia li bene disposito ad exercẽdũ opa vite. et i minore stat p illo qd sigãt bonã dispõem aialis.

Alius exm

Notandum ẽ tcio q sub isto scdo mõ ꝑm aliqs ꝯtinent isti paralogismi: i quibus variat suppõ simplex vel malis in psonalẽ. vt eꝫ. sicut iste paralogismus. rõnale est dña hominis: sed oẽ rõnale est hõ. ꝑ hõ est dña hois. vtraq; pmissaꝝ ẽ duplex eo q ille terminus rõnale põt supponere in vtraq; premissaꝝ malr vl simplr vel psonaliter: et sic ꝯña est bona: et vna pmissaꝝ ẽ falsa. Vel põt supponere in maiori ppõe materialiter vl simplr. et i miore psonaliter et sic ãbe pmisse sũt vere et ꝯña non valet. q ꝯmittit fallacia equocatõnis. ¶Similr dicẽdũ ẽ de isto paralogismo: hõ ẽ spẽs spãlissima: et oĩs hõ est aial: ꝑ aial ẽ spẽs spãlissima ¶Siłr de isto paralogismo. aial est genus subalternũ: et oẽ aial ẽ subã ꝑ subã est genus subalternũ.

Vide bñ.

Tertia spẽs falle equoca.

Notandũ est quarto q tcia spẽs fallacie equocatõnis ẽ qñ fit paralogismus ex eo q aliq dictio ꝯposita pla sigãt: cuius tñ dictio simplex solũ significat vnũ. vt iste paralogismus. oẽ imortale est ppetuũ: et oẽ potens nõ mori ẽ immortale: ꝑ oẽ potens non mori est perpetuũ. ¶Pro solutione istius paralogismi supponit q vtraq; premissarum est duplex eo q in vtraq; premissarum iste terminus immortale potest capi vt tã tũ sigãt sicut hoc ꝯplexũ nõ potẽs mori. vel vt sigãt tm sicut hoc ꝯplexũ potens nõ mori. ¶Hoc supposito dr q si capiat in vtraq; pmissaꝝ pmo mõ: vel etiã scdo mõ. sic ꝯña ẽ bona: q vna pmissaꝝ est falsa. vel

pōt capi in maiore ꝑmomō ꝛ ī mio re scđo mō: ꝛ sic ābe ꝑmisse sunt ve re. sꝫ ꝯña nō vꝫ: qꝛ tūc ꝯmittit ibi fallacia equocatōis: eo ꝙ ille ter min⁹ imortale nō tenet v niuoce in maiore ꝛ in minore. ¶ Sic̄ soluit iste palogismus oē isepabile accñs est non potēs separari: sed oē acci dens potēs nō separari est accñs i sepabile: ḡ oē potēs nō separi est ñ potens separi: ibi ille terīnus inse parabile pōt capi vt tm̄ vꝫ sicut h⁹ ꝯplexū potēs nō separi. ꝛ vt tm̄ vꝫ sicut hoc ꝯplexū nō potēs separari ꝛ si capiat eodē mō in vtraqꝫ ꝑmis saꝝ: tūc ꝯña est bona: sed vna ꝑmis saꝝ ē falsa. Uel pōt capi diuersimo de: ꝛ sic ꝯña nō vꝫ: qꝛ ꝯmittit falla cia equiuocatōis.

Contra dicta ꝑ͂mo sic arḡ: iste palogismus. s. iste pannus ē de an glia: ꝛ anglia est terra: ḡ iste pān⁹ est de terra: peccat penes ꝑmā spe ciē hui⁹ fallacie equocatōis: ꝛ tñ nō est aliqua dictio q̄ diuersa sigāt: ḡ cōtra ꝑmū modū. ¶ Secundo sic arḡ: iste paralogismus peccat penes secundā spēꝫ. nullū pictū est aīal: ꝛ hō est pictus. ḡ hō nō est aīal: ꝛ tñ ibi non videt termin⁹ accipi equo ce ḡ contra scđam spēꝫ. ¶ Tercio sic arḡ hic est paralogismus falla cie equiuocatōis. nullus asinus est dña: rudibile est asinus: ḡ rudibile nō est dña. ꝛ tñ non videt peccare ꝯ aliquē modū: ergo mōi fallacie equiuocationis sunt insufficienter enumerati siue positi.

Ad pmū dr̄ ꝙ licꝫ ibi non sit aliq̄ dictio que significet diuersa: tñ bñ est dictio q̄ significat diuersimode vel que subordiatur diuersis acti bus sincathegorematicis. s. illa ꝑ positio de. ¶ Ad ꝯm dr̄ negando minorē. qꝛ ille terīnus hō tenetur alit̄ in miore ꝛ ꝯclusione: qꝛ in mi nore tenet ꝓ pictura repn̄tante ve rū hoīeꝫ: rōe illi⁹ teri pictū: ꝛ in cō clusione stat ꝓ vero homīe. ¶ Ad terciū dr̄ ꝙ talis palogismus pōt cō tineri sub scđa specie vt dictum est in tercio notabili

Amphibologia est multi plicitas orōnis eiusdem secūdū substantiā ꝛ secū dum modū ꝓferēdi/diuer sa significantis. Fallacia aūt āphibologie est dece ptio proueniens ex identi tate orōnis eiusdē secun dū substantiā ꝛ secūdum modū ꝓferendi diuersa si gnificantis. ¶ Cā apparen tie est idētitas orōis eius deꝫ secundū subāꝫ ꝛ scđm modū ꝓferendi. ¶ Cā falsi tatis est diuersitas signifi catorū. Et dr̄ amphibo logia ab amphi quod ē du bium ꝛ bole sñia/quasi du bia sētentia. Amphibo logie tres sunt modi. (margin: Quid āphibologia. — Diffinitō fallē āphibologie. — Inꝑpretatio nois.)

¶ Circa hūc textū nōndū ē ꝑmo ꝙ hic pñr autor deteriat de fallacia āphibologie ponēs āphibologie diffinitōem q̄ sic itelligr̄. Amphi bologia est orō plēs sensus hñs: di uersis ꝯceptibus mētalib⁹ subor dinata nō rōe dictionis icōplexe q̄ est eadē ḿ subāꝫ ꝛ modū ꝓferēdi vt ista orō liber aristotel: hꝫ duos sensus. vn⁹ sensus est. liber possess⁹ ab aristotele. alt⁹ sēsus est: liber fa ctus ab aristotele. Uñ in ꝓposito ñ capit āphibologia large ꝓ q̄cunqꝫ dubia sñia: siue illa dubietas ꝓue niat ex pte orōnis vel dictōis incō (margin: Intellect⁹ diffinitōis āphibologie.)

plexe:sed capit stricte pro oratione du bia actualiter vna:cuius dubietas siue multiplicitas nō puenit ex parte dictōis icomplexe.

Acceptō nes āphibologie.

Notandū est scdo q̄ capiēdo stricte illū terim amphibologia capit dupliciter. Unomō p rebus āphibologice significatis per oroem actualiter vnā: τ tūc āphibologia pōt sic describi. Amphibologia est res diuerse:vel vna res p oroem actualiter vnā diuersis cōceptibus cplexis significate vel sigāta.vt res q̄ sigāt per istā orōnem liber aristotelis. ¶ Aliomō capit p orone amphibologica: τ tūc describit sic. Amphibologia ē oro eadē sm materiā τ formā: hñs diuersos sēsus siue significatōes :nō puenientes ex pte dictōis icōplexe equiuoce. vt ista oro liber aristotelis.

Intellectus diffinitionis fallacie āphibo.

Notandū est tercio q̄ iste textus dz sic intelligi. Fallacia āphibologie est oro sophistica q̄ pter idētitatē actualē orois videt pbare siue inferre aliquā cclusionē: quā tn̄ non pbat vel ifert pter diuersitatez sensuū cplexoꝝ siue cceptuū q̄bus talis oro subordinat. ¶ Dr notanter actualē ad drīaz fallacie cpositionis τ diuisionis: i q̄bus nō ē idētitas actual: sz potētialis ipsi⁹ oronis.τ ēt ponit ad drīam fallacie figure dictōis.¶ Dr notāter orois. ad drīam fallacie equocatiōis τ ēt fallacie accēt⁹.Sz si capiat fallacia āphibologie p deceptōne: tunc dz sic describi. Fallacia āphibologie ē deceptio puentēs ex eo q̄ aliqs pcessus rōcinatiu⁹ videt pbare aliquā cclonem ppt identitatē actualē orois: quā tn̄ nō pbat ppt diuersitatē sensuū siue cceptuū.

Quis locus maxia τ drīa maxie i āphibologia.

Notādū ē quarto q̄ cā apparētie ē oro eadē sz materiā τ formā. Uñ cā apparentie siue locus drīa maxie fallacie āphibologie est isti duo teri.s.idētitas actualis orois : τ identitas sensus. Sed locus maxia fallacie āphibologie est ppō apparēter cōfirmās argumentū sophisticū .vt ista ppō ois oro actualiter vna dz hre vnū sensū.q̄ tn̄ ppō est falsa : lz appareat vera. ¶ Cā defectus est diuersitas sensuū siue conceptuū cplexoꝝ q̄bus talis oro actualiter vna subordinat. vñ tūc aliqs decipit per fallaciaz āphibologie: qñ ipse credit oronem actualiter vnā solū accipi sm vnū sensū: cū tn̄ accipiat sm diuersos sensus.¶ Iste textus. Amphibologie tres sūt modi: dz sic intelligi. Tres sūt teri cōes nō coincidentes in sigāndo : sz suas rōnes formales oēs fallacias āphibologie sigāntes : p q̄s iste tmin⁹ fallā āphibologie didr diuisiōe logicali.

Cōtra dicta ar. Primo sic. cōtra diffinitōem amphibologie. illa diffinitō non cpetit omī cōtento sub diffinito:g̃ est isufficiēs. añs pz q: nō cpetit isti oroni:sidus celeste est canis :τ tn̄ illa est amphibologia: cū sit dubia sentēcia. ¶ Scdo ar sic.diffinitio āphibologie conuenit aliis a diffinito:g̃ est insufficiēs. Añs pz.q: cuenit isti oroni pratuz ridet: cū ibi sit multiplicitas orois eiusdē sm materiā τ modū pferēdi:τ tn̄ nō est āphibologia. g̃ .τc. ¶ Tertio sic ar. diffinitio fallacie āphibologie non cōuenit oi ctēto sub diffinito: g̃ est insufficiēs. Añs pz:q: deceptio cāta per syllz sophisticū ē falla āphibologie: τ tn̄ diffitio data a pe.h.nō cuenit ei:g̃.

Ad pmū dr q̄lz ibi sit amphibologia large capiēdo illū terim āphibologia:nō tn̄ stricte capiēdo illuz teriz āphibologia. ¶ Ad sz dr negādo cñaz:q: diuersi cceptus siue sensus expssi per istā oronez puenunt ex pte dictōis icōplexe. ¶ Ad terciū dr negando añs:Et ad pba

idem et ly deceptio sit fallacia amphibologie: capiendo ly fallacia amphibologie secundo modo: non tamen primo modo.

Primus modus amphibologie

Primus modus provenit ex eo quod aliqua oratio principaliter plura significat. ut liber aristotelis. Hec enim oratio est duplex: uno modo idem est quod liber editus ab aristotele. Alio modo idem est quod liber possessus ab aristotele. et formatur sic paralogismus. quicquid est aristotelis possidetur ab aristotele. iste liber est aristotelis ergo possidetur ab aristotele. utraque premissarum est duplex ut dictum est.

Secundus modus amphibologie.

Secundus modus amphibologie provenit ex transsumptione orationis. transsumptio autem orationis est quando oratio proprie significans unum: transsumitur ad significandum aliud propter aliquam similitudinem repertam in eis. ut littus aratur transsumitur ad operam perdi. Et formatur sic paralogismus. Quandocunque littus aratur terra sciditur quando indocilis docetur littus aratur. ergo quando indocilis docetur terra aratro scinditur. Minor est duplex: quia littus arari significat proprie terram scindi/transsumitur autem ad operam perdi. Et est similitudo in hoc: quod qui littus arat operam perdit et frustra laborat.

Tertius modus amphibologie

Tertius modus amphibologie provenit ex eo quod aliqua oratio composita plura significat/separata vero unum solum: ut seculum scit/habet unum sensum. scilicet quod seculum habet scientiam: sed hec oratio scientem scit aliquid est duplex. significat enim quod aliquis habeat scientiam de sciente vel quod scientem habeat scientiam de aliquo Et paralogisatur sic. Quicquid scit aliquid habet scientiam. seculum scit aliquid ergo seculum habet scientiam. Minor est duplex. aliquando enim scilicet est nominativi casus et aliquid accusativi casus tunc est falsa. Vel econverso tunc ipsa est vera: sed non sequitur conclusio/quia tunc scilicet in minori est accusativi casus et in conclusione nominativi casus: et ita est equivocatio de ly scilicet in minore et conclusione. Similiter hic: quicquid scit hoc scit. quia hec dictio hoc potest supponere huic verbo scit: vel apponere. Et paralogisatur sic. Quicquid scit hoc scit. tempus scit hoc. ergo tempus scit. Solvitur ut precedens. Similiter hic. quoscunque

Aliud exemplum

vellem me accipere velle qꝫ acciperēt me. pugnantes vellē me accipe..ergo vellē qꝫ pugnātes accipe rent me.maior est duplex qꝛ hec dictio me pt ordia ri cū isto verbo accipe a ꝑ te añ:ꝛ sic ē vera:ꝛ nō seq tur ꝯclo vel a pte post: et sic ē falsa :ꝛ sequitur ꝯclo. Silr ista dictio pugnātes pt suppōere vl apponere Silr hic:quicqd videt ali qs hoc videt/ colūnā aliqs videt.ergo colūna videt.maior ē duplex vt dictuꝫ ē i aliis.Silr hic/qcūqꝫ sunt epi sūt sacerdotes asini sūt epi:ergo asini sūt sacerdotes. vtraqꝫ pmissaruꝫ ē duplex ex eo qꝫ hec dictio epi pt eē nti cas9 vl gti.Qꝛ aūt deceptio facta ex diuersitate cañs faciat āphibologiā pꝫ . qꝛ casus dat9 ē dictōi ad hoc vt ordinet cum alia dictiōe. sꝫ ordiatio dictiōis cū dictione facit āphibologiaꝫ ꝛ nō equocationē: hoc etiā pꝫ ab aristotele formante palogismos āphibologie ꝑm diuersitatē casus/ꝛ nō equocatōnis. Sciēdū qꝫ

Aliud exemplū.

Aliud exemplūꝫ

Notabile

Modi cōmūes equocatōnis

aristoteles ponit tres modos ꝯēs equocatōi ꝛ amphibologie Prim9 mod9 ē qñ dictō vl orō pla principaliter signāt.dictio/vt canis.orō vt liber aristotel.Secūd9mod9 ē.qñ sic soliti sum9dicere ꝑꝫ trāssū ptōeꝫ.trāssūptō in dictōe vt ridē.i orōe vt litt9araf. Terti9mod9 ē.qñ ꝯpōitū pla significat/sepatū vero vnū solū. Exēplū i equocatiōe.vt i his dictōib9 imortale icorruptibile Exēplū i āphibologia vt i ista orōe sclꝫ scit. In oib9 eni istis ꝯpositū pla sigificat/ sepatū vero vnū solū. Sꝫ nūc obiicif.deceptio ꝓueniēs ex cōsignificatōe dictōis/ñ ꝯtinef sub aliquo istoꝝ triū mōꝝ i equocatione.verbigra sicut in hoc syllo.quicūqꝫ sanabaf sanus ē.laborās sanabaf ergo laborās san9 ē.ñ ꝯtinetur sub ttio mō/qꝛ laborās ñ ē dictō ꝯpoita. Nec sub secūdo/qꝛ hec dictio laborās ñ tenef trāssūptie.nec sub prio / qꝛ prim9 ꝓuenit ex pricipali sigificatōe. sꝫ hec dictō laborās nō sigi

āphibo.

Primus

Scdus.

Tertius.

Obiectō

ficat pricipalr tps/ sed ex pñti p accidētia.ergo illa deceptio fctā ex ɔsigificatiōe nō ē sub aliquo istoꝝ triū moꝝ Solutio. decep tio fctā ex ɔsi gificatiōe di ctiōis ɔtinet sub pmo mō equocatōis. Ad hᵒ quod obiicit q primᵒ modᵒ ꝓue nit ex pricipali sigificatō ne/dicēdū ē q pricipal si- gnificatō appellat hic q̄c q̄d ex eadē ipōne iportat p dictōez. sz ex eadē ipōe sigificat q̄lib3 dictio sigifi catū. ꝛ sua accñtia. ille eni q̄ iposuit hoc nomē lapis ad sigificādū lapidez/sub tali gñe/ sub tali nūero ipo suit. ꝛ sic eadez ip ōne ipo suit ipositor q hec dictio laborās iportat suū sigifi catū ꝛ ɔsigificatū. ꝛ sic de aliis Vl dicēdū ē q prici palis significatio ponit i pmo mō equocatōis ꝛ ā- phibologie/ad remouen- dū trāssūptōz i eis/q trās sūptio significat p dictōz ñ principalr: vt ridere nō pricipalr sigificat florē. sz trāssūptie ꝛ p quādā silitu dinē. ꝛ hec dictō laborās l3 ñ hēat pl'a sigāta tñ ɔsi- gnificat pl'a tpa scil3 pñs tps ꝛ preteritū impfectū.

Solu⁹

Ad obie ctionē rñ sio prima

Rñsio se cunda

Questio

Sed queritur quare dece ptio facta ex quibusdam accidentibus facit equo- cationem. ꝛ ex quibusdaz amphibologiam. Solutō dico q quedam sunt acci dentia que consequuntur dictionē nō absolute / sed ꝓut ē ordiabil' cū alia dic tione. sicut caūs/nūerᵒ. or dinant ei dictōes adiuicē p talia accñtia. male ei di ceret hoies currit q ibi ñ ē debitᵒ nūerᵒ. ꝛ dece ptio ex talibᵒ accñtibᵒ ē decepᵒ i orone. ꝛ sic ē i āphibolo gia/ꝛ nō i equocatiōe Sz sūt alia accñtia absoluta q̄ ɔsequūt dictōez p se. vt tps ꝛ genᵒ. ꝛ p talia accñ tia ñ ordiant dictōes adi uicē. q sicut bñ dr hō cur rit/ ita bñ dr hō currebat. vñ l3 tps variet/manet tñ eadē ɔstructio. ꝛ iō nō cō struit mediāte tpe. ꝛ sic de ceptō ex talibus accñtibᵒ fit i dictione/ꝛ ita i equo catōe/ꝛ nō i āphibologia

Solutio

¶ Circa hūc textū nōndū ē pmo q hic ɔñr autor pōit pmū modū falle āphibologie. Et itelligr sic textᵒ. Pma spēs āphibologie ē: qñ fit p alogismᵒ ex eo q aliq oro ad plm instituta est eq pmo corrñdēs siue

Pma spēs āphibo- logie

subordinata distinctis orationib⁹ mentalib⁹ nō equalētibus in significādo: nō propter aliquā dictionē equocā existētē in illa oratione. vt ista oratio. liber aris. hȝ duos sensus. vnus sens⁹ ē: liber possess⁹ ab aristotele. Ali⁹ sēs⁹ est: lib factus ab aristo. Et potest formari paralogism⁹. quicquid est ens aristotelis possidetur ab aristotele: iste liber ē ens aris. ergo iste liber possidetur ab aristotele. Utraqȝ pmissarum est distinguēda: eo q ens aristotelis pōt capi fm vnū et eundē sensuȝ. et sic est bona. sȝ sp vna pmissarum ē falsa. vel in maiori pt capi in vno sensu: et in minori pōt capi i alio sensu. et sic vtraqȝ premissarum ē vera: sȝ ꝯña nihil vȝ. qr ꝯmittitur fallā āphibologie

scda spēs āphibologie

Notandum est scdo q secunda spēs āphibologie ē qñ fit aliqs paralogismus ex eo q aliqua oratō ad placitum instituta hȝ plures sensus siue plures ꝯceptus qb⁹ subordinatur vni primo et alteri scdo. vt ista oratio haurire aquas cribro prīo et pncipalr subordinatur vni conceptui: tm̄ et tm̄ sigāt sicut ista oratio aliquo tali instrumēto aquā capere: sȝ secūdario alteri cōceptui subordinatur. et tm̄ sigāt sicut ista oratio opaȝ pdi. et pōt fieri paralogism⁹. quicqd aquas haurit cribro est in aqs vel ppe aquā: sed volēs addiscere sine libro aqs haurit cribro ergo volēs addiscē sn̄ libro ē i aqs vl iuxta aquā. qꝫ pmissarum ē duplex: eo q ly haurit aquā i cribro pōt capi in vtraqȝ pmissarum in sensu pprio: et fm cōceptuȝ primariuȝ. vel in vtraqȝ in sēsu īproprio et fȝ cōceptū scdariū. et tūc sp ꝯña est bona: sȝ vna pmissarū ē falsa. Ul pt capi i maiore i sēsu ppo et fȝ ꝯceptū pmariū. et i miore i sēsu īproprio et fm ꝯceptū scdariū: et sic ābe pmisse pñt eē vere sed ꝯña non valet: quia cōmittitur fallacia amphibologie.

Notandū est tertio q tertia spēs ā

tertia species āphibologie

~~instituta est eq pmo cotrūdēs sine~~ phibologie est qñ fit paralogismus ex eo q aliq oratio per se sumpta vnū sensuȝ hȝ: tn̄ ipa ꝯposita cum alia plēs sēsus hȝ. vt ista oratio. Scȝ scit vnū sensuȝ hȝ. tn̄ hec oratio Aliqd scit scȝ hȝ duos sensus. prim⁹ sensus est: aliqd hȝ sciam d sciō. alius sēsus est: scȝ hȝ sciaȝ d aliq. Et sic pōt fieri paralogismus qcqd aliquid scit hȝ sciaȝ. sȝ sciēs aliqd scit. ergo scȝ hȝ sciaȝ. minor ē duplex. qr vnus sēsus minoris pōt eē iste. sciēs hȝ sciaȝ de aliq. et tūc vȝ ꝯña: et minor ē falsa sicut et ꝯclusio. Uel sensus minoris pōt eē iste. aliqd hȝ sciaȝ de sciō: et tūc minor est vera et nō valȝ ꝯña. qr ꝯmittitur falla amphibologie.

Expō textualis

Notandū ē qrto q ibi quāt dceptō Coñr pe. his. oñdit q deceptio q pueniit ex diuersitate cas⁹ ē fallacia āphibologie: et nō equocatiōis. vt satis pȝ in textu. qd aūt sit dicēdū de hoc videbitur i logica. ¶ Sciēdū q aristoteles. hic ꝯñr ponit tres mōs cōes fallacie equocatiōis et āphibologie: q satis patēt in textu. ¶ Ulterius ibi Sed nūc obijcit. oñdit q dceptio pueniēs ex cōsigātōne dictōis ꝯtinet sub prīo mō fallacie equocatōis: vt satis pȝ in textu ¶ Consequnt ibi Sȝ qrit autor mouet vnā dubitatōeȝ: et eā soluit vt pȝ i textu. De ista fallacia plra alia sunt videnda q dicent in logica.

Cōtra dicta ar. Prīo sic qlȝ species fallacie āphibologie fit ex eo q oratio plra sigāt. ergo ois spēs ꝯtinet sub pria spē. et p ꝯñs pria male enumeratur cū alijs ¶ Scdo sic ar. ptes isti⁹ orationis liber aris. non significāt plura. ergo totū n̄ sigāt plura. ꝯña tȝ: qr ptes sūt ipm totū. ¶ Tertio ar oratō nō iponitur ad sndum nisi p suas ptes: ergo oratio n̄ significat plura nisi partes eius significent plura. sȝ in dictis mōis ptes orationis. s. dictiones nō significant plura. ergo nec orōnes significant plura.

Ad primū dicit negando p̄ñam: q2 in prima spē oro p se sūpta sigāt eq̄ p̄rio p̄la. nō sic nō est i aliis spēbus. ¶ Ad scōz dz q2 lz ptes seorsū accepte nō significēt p̄la: tamē p̄iūctī accepte bñ significāt p̄la siue diuersis significatiōib9 subordinant. ¶ Ad tertiū dz negādo maiorez.

Sequitur de fallaciis faciētib9 multiplex potētiale. s. de p̄positione. diuisiōe. τ accētu. Et prius de p̄positiōe q̄z de aliis. q2 paralogismi fiūt efficatiores b̄m p̄positiōz ad finē sophisticū: q̄ ē apparens sapia τ nō exñs. et iō prius dicēdū ē de p̄pōne q̄z de aliis. ¶ Cōpō ē eorū q̄ dñt diuidi falsa vnio. ¶ Diuisio vero est eoz q̄ dñt cōponi falsa diuisio. ¶ Falla p̄pōis ē idoneitas decipiēdi p̄ueniēs ex idētitate orōnis vni9 τ eiusdē b̄m materiā: τ b̄m sitū magis debitū ptibus i orone positis. Cā appentie h9 falla ē oro diuisa: habēs idētitatē i materia cū orōne p̄posita. Cā falsitatis siue defect9/est diuersitas sensus p̄positi a diuiso. Notādū q̄ñ oro ē vera i sensu diuiso: τ falsa i sēsu cōposito / tūc ē falla p̄pōnis. Et q̄ñ oro ē f̄la i sēsu diuiso τ vera i sēsu p̄pōito tūc ē falla diuisionis. Dicit aūt oratio p̄posita q̄ñ determinatō detminat detminabile illud/quod magis apta nata ē detmiare Et silr dr oro p̄pōita/q̄ñ dictōes ordiant b̄z sitū magis dbitū Sz dr oro disa/q̄ñ determinatio determiat illud determinabile/ quod ñ ē magis apta nata determiare. Vl q̄ñ dictiōes ordiant b̄m sitū mime debitū. Vñ sumit hec oro gr̄a exēpli. Quicq̄d viuit sp̄ ē. in ista orone sūt duo determiata/sc3 hoc verbū viuit/ τ hoc verbū ē. τ ē vna determiatio/sc3 sp̄. Si ergo hec determiatio sc3 sp̄ determiat h9 verbū ē quod ponit a pte p̄dicati/ sic dr oro p̄pōita/q2 tūc determiatō determiat determiabile qd magis apta nata ē dtermiare. q2 illud v̄bū ē p̄pōit i situ magis debito/sc3 i p̄dicato Si aūt ly sp̄ determiat h9 v̄bū viuit/sic dr disa. q2 determiat illud detminabile quod est minus apta nata determiare. q2 illud verbū viuit ñ ponit in situ debito ipsius verbi. et tunc

Margin notes: Ordo discēdorum — Quid cōpositō et diuisio — Diffinitō falle p̄pōnis — Nōbile — Declaratio exēplaris

dictiones ordiantur ſm ſi
tuz minus debitũ. ¶ Iſti
us fallacie duo ſunt modi
Primus modꝰ fal lacie com poſitõis
Primꝰ modꝰ ꝓueit ex eo
ꝙ aliquod dictũ põt ſup/
ponere ꝑ ſe toto vel pro ꝑ
te ſui. Et ſm iſtũ modum
paralogiſaẜ ſic. quecũqꝫ poſ
ſibile ẽ ambulare poſſibi
le ẽ ꝙ ipſe ãbulet. ſedẽteꝫ
poſſibile eſt ãbulare. ergo
poſſibile ẽ ꝙ ſedẽs ambu
let. ¶ Ad hoc dicẽdũ ꝙ
mior ẽ duplex: qꝛ ſi hoc di
ctũ ſedẽtẽ ãbulare ſuppo=
nat ꝑ ſe toto huic ꝑdicato
poſſibile eſt. ita ꝙ ſit ſenſꝰ
ſedẽs ſedẽdo poteſt ãbu=
lare. tunc hec ꝯpoſita eſt
falſa. ſicut etiã ĩpoſſibile ẽ
dicere ꝙ ſedens ambulet
Si autem iſtud dictũ ſup
ponat pro parte ſui: tũc ẽ
diuiſa ⁊ vera: ⁊ nõ ſequiẜ
ꝯcluſio. ⁊ ẽ ſenſus. ſeden
tem poſſibile eſt ambula=
re. id eſt ſedẽs nunc hꝫ po
tentiam vt poſtea ãbulet.
Alis exẽ plum
Et ſilr quecũqꝫ ẽ poſſibľe
ſcribẽ poſſibľe ẽ ꝙ ipẽ ſcri
bat. ſꝫ non ſcribenteꝫ ſcri
bere ẽ poſſibile. ergo poſ=
ſibile eſt ꝙ nõ ſcribẽs ſcri
bat. Dicenduꝫ eſt ad iſtũ
paralogiſmũ ſicut ad primũ
¶ Secundus modus ꝓ=
Secundꝰ modus
uenit ex eo: ꝙ aliqua deẜ=
minatio põt referri ad di=
uerſa: ⁊ penes iſtuꝫ modũ
paralogiſatur ſic. q̃cũqꝫ ſcit
litteras nũc didiſcit illas
ſed iſte antiquꝰ gramma=
ticus ſcit lr̃as. ergo nunc
didiſcit illas ¶ Dicẽduꝫ
ꝙ maior ẽ duplex. qꝛ hec
determiatio nunc põt de=
termiare hoc verbuꝫ didi=
ſcit. ſic ẽ ꝯpoſita ⁊ falſa. et
ſequitur ꝯcluſio. Uel põt
deteriare hoc verbuꝫ ſcit.
⁊ ſic eſt diuiſa ⁊ vera: ⁊ nõ
ſequiẜ concluſio. ¶ Silr
Alis exẽ plum
hic. quod vnuꝫ ſolũ ꝑt fer
re pľa ꝑt ferre. ſed quod ñ
põt pľa ferre ꝑt vnuꝫ ſolũ
ferre. ergo quod non põt
plura ferre ꝑt plura ferre.
¶ Dicẽdum ꝙ maior eſt
duplex qꝛ hec determiatõ
ſoluꝫ põt determiare hoc
verbum põt. ſic maior eſt
falſa ⁊ ꝯpoſita. ⁊ eſt ſenſꝰ
illud quod non põt ferre
vnuꝫ cuꝫ alio nõ põt ferre
plura. Uel ꝑt determiare
hoc verbuꝫ ferre. ⁊ eſt ſen
ſus verus: ⁊ propõ diuiſa
vera ſub hoc ſẽſu. quod ꝑt

iam ferre vnum solum et ferre non plura: p̄t plura ferre. ¶ Similiter tu scis tantū tres hoīes currere posito casu q̄ sex currāt: ⁊ nescias de trib⁹. Et palogisat sic. tu scis tm̄ tres homies currere. ſ; q̄cq̄d scit est verū. ergo tantū tres hoīes currere est verum. maior ē duplex. quia hec dictio tantū pōt determinare hoc verbū scis. tunc ē diuisa ⁊ vera: ⁊ nō sequit̄ ɔclō. Uel ly tātū potest determinare hoc verbum currere tunc est cōposita et falsa. ⁊ bn̄ seq̄tur cōclō.

Alio exē plum

¶ Circa hūc textū notandū ē p̄mo q̄ hic p̄nr. p. h. determiat de fallacijs peccātib⁹ penes multiplex potētiale. et p̄mo de fallā ɔpōnis ex q̄ paralogismi ei⁹ sūt efficatiores. Un̄ ille terminus ɔpō capit̄ dupl'r. vno mō large p̄ qualibet vnione cōstructibiliū adiuicē. ⁊ sic nō capit̄ i p̄posito. Alio⁰ stricte p̄ cōpōne faciēte fallaciā ɔpōis. ⁊ hoc mō capit̄ in p̄posito. Et d; diffinitio ɔpōnis sic itelligi. Cōpō faciēs fallaciā equocatiōis est ofo falsa: cuius ptes ordinant̄ fm situ; magis debitum: q̄ si ordinarent̄ fm situ min⁹ debitu; talis ofo eēt ṽa: vt ista ofo. album esse nigrū ē possibile. si ly albū ⁊ ly nigrū ordiarent̄ ad diuersa extrēa ita q̄ ly albū eēt subm ⁊ ly nigru; p̄dicatu; ⁊ possibile ps copule siue determiatō copl'e: tūc illa ofo eēt vera ⁊ diuisa. ⁊ hr̄et eundē sensum cū ista albū possibiliter ē nigrū. S; si ly albū ⁊ ly nigrū sint ptes subiecta q̄ hoc totū albū eē nigrū est subm ⁊ possibile p̄dicatū. tunc ofo est cōposita ⁊ falsa. Un̄ fallacia ɔpōnis ē argumentatio sophistica: q̄ p̄pter identitatē mat̄ialē orōnis ɔposite false cu; diuersa vera: videt̄ p̄bare aliquā ɔclusionē quā tm̄ nō probat p̄pter diuersitatē earundē. Aliter describit̄. fallacia cōpōnis ē deceptio p̄ueniēs ex eo q̄ alicis p̄cessus rōcinatiu⁹ videt̄ p̄bare aliquā cōclusiōe;: p̄pter idētitatē materialē orōnis cōposite false cū diuisa ṽa quā tm̄ nō p̄bat p̄pter diuersitate; illarum orationū.

Acceptōnes de ly ɔpō

Intelle ctus diffi tionis fal lacie ɔpō nis

Notandū est scdo q̄ cā appētie fallacie ɔpositiōis ē ofo f'la: eadē fm mat̄ia; cū diuisa vera: cui⁹ ptes ordinātur fm sitū magis debitū: p̄pter quā identitatē credit̄ q̄ sicut ofo ɔposita infert ɔclusionē: q̄ diuisa etiā inferat. ⁊ sicut diuisa ē ṽa q̄ ɔposita sit vera. Un̄ cā apparentie (siue locus d'ia maxie) hui⁹ fallacie est isti duo teri: sc; ofo eade; fm materiā cū orone diuisa ṽa. et idētitas sēs⁹ Cā ṽo appētie siue locus⁹ maxia ē hec. ois ofo cōposita falsa eadē cū orōne diuisa vera d; hr̄e eunde; sensu; cū ea. ¶ Cā defect⁹ fallacie ɔpōnis: ē diuersitas sensus siue cōcept⁹ orōnis false: a cōceptu siue sensu orōnis diuise ṽe. Un̄ tūc ē falsā ɔpōis: q̄n̄ credit̄ q̄ ofo ɔpōita sit vera: p̄pter ɔueniētiā quam h; cū orōne diuisa ṽa. ⁊ etiā q̄ sicut ipsa infert ɔclusionē q̄n̄ ē cōposita falsa: q̄ etiā iferat eā q̄n̄ est diuisa vera. Et sic i fallacia ɔpōnis semp ofo ɔposita ē falsa. ⁊ bn̄ infert ɔclusionē. ¶ Iste text⁹ Isti⁹ fall'e duo sunt modi. i. duo sunt teri cōes nō coincidētes i sigāndo: fm suas rōnes formales oēs fallacias compōnis significātes: p̄ quos diuidit̄ fallacia ɔpōnis diuisione logicali.

q̄d locus maxia et d'ia maxime i fallacia ɔpōnis

Notādū ē t'tio q̄ p̄m⁹ mod⁹ siue p̄ia spe

prīa spēs falſe ꝯpō nis.

cies falſe ꝯpōſitōis ē: qñ fit paralogiſmus ex eo ꝙ ī aliq̄ orōe vnū dictū pōt ꝯiunctim eē ſubm vel pdicatū principale totius ꝓpōnis. vel vna ps illius dicti ſubm illiꝰ ꝓpōnis: ꝛ alia ps pdicatū. vt ī iſta orōe ſedētem poſſibile eſt ābulare. hoc totū ſcꝫ ſedētē ambulare pt capi ꝓ ſubiecto illius ꝓpōnis: ꝛ tūc illa orō ē cōpoſita ꝛ falſa. qꝛ ſenſus illius eſt ꝙ hec orō. ſedēs ābulat: ē poſſibilis. Uel iſte terminꝰ ſedētē pōt eſſe ſbm illius ꝓpōnis: ꝛ ille terminꝰ ābulātē pdicatū. ꝛ modus ps copule. ꝛ ſic ē diuiſa ꝛ vera. ꝛ ſenſus eiꝰ ē ille. qui nūc eſt ſedēs poſſibiliter ē ābulās. ꝛ ſic poſſet fieri paralogiſmus. quēcunqꝫ poſſibile eſt ābulare poſſibile ē vt ābulet. ſedētē poſſibile ē ābulare. ergo poſſibile ē ꝙ ſedens ābulet. minor ē duplex. eo ꝙ hꝰ totū ſedētē ābulare pt eē ſubm totiꝰ ꝓpōnis. ꝛ ſic ē ꝯpoſita: ꝛ ꝯña eſt bona. ꝛ ſicut ꝯcluſio ē falſa: ita ꝛ minor. Uel ly ſedēteꝫ pt eē ſubm ſoluꝫ: ꝛ ſic ē diuiſa vera. ſed ꝯña nihil valꝫ: qꝛ ꝯmittit falla ꝯpōnis. qꝛ diuiſa vera nō infert illā propōnē falſam quā infert ꝯpoſita fla. Iſta tñ orō. ſ. ſedēteꝫ poſſibile ē ābulare. de rigore logice ē diuiſa ſi ille terminus poſſibile capiat ſincathegorematice. ex parte tñ iſtiꝰ termi poſſibile pt diſtingui: ex q̄ ille terminꝰ poſſibile poteſt capi multipliciter. vt viſum ē in primo tractatu.

Scda ſpecies falſe ꝯpōnis

Notādum ē q̄rto ꝙ ſecūdus modus ſiue ſcda ſpēs fallacie cōpōnis eſt qñ fit paralogiſmus ex eo ꝙ ī aliqua oratōe determinato pt ferri ad diuerſa. vt in iſta orōne. q̄cūqꝫ ſcit litteras nūc didicit illas. illa determinatio nūc pōt determinare illud vbuꝫ ſcit. ꝛ ſic eſt diuiſa vera. vt dicit petrus hyſ. vel pōt determinare illud vbū didicit: ꝛ ſic ē propō falſa ꝛ pōt ſic fieri paralogiſmꝰ. q̄cunqꝫ ſcit lrās nunc didicit illas. ſed ātiquꝰ grammaticus ſcit illas. ergo antiquus grāmaticus nunc didicit illas. Maior eſt duplex: eo ꝙ illa determinatio nūc pt determinare illud verbū didicit. ꝛ ſic ꝯña eſt bona. ꝛ ſicut cōcluſio eſt falſa: ſic maior. Uel pōt determinare hoc verbū ſcit. ꝛ ſic maior eſt diuiſa vera ꝛ ꝯña nō valꝫ: qꝛ cōmittitur fallacia cōpōnis. De iſtis plura alia videbunt in logica.

Contra dicta primo ſic ar. Diffinitio cōpōnis nō cōuenit omni cōtēto ſub diffinito: ergo eſt inſufficiens. añs pꝫ: qꝛ illa oratio eſt compoſitio aīal currit. ꝛ tñ diffinitō cōpoſitōis nō cōpetit ei. ¶ Scdo ar ſic. diuerſitas ſignificatoꝝ eſt cauſa defectus in alijs fallacijs: ergo nō eſt cā fallacie cōpoſitionis. ¶ Tertio ſic ar. illa orō ſedentē poſſibile eſt ābulare: eſt oratio modalis diuiſa cū in ea vniat predicatū materiale cū ſubiecto mediāte copula modificata: ergo nō poteſt eſſe modalis cōpoſita. et per cōſequēs penes eā nō ſumitur fallacia cōpoſitionis.

Ad primū dicit negando añs: ꝛ ad ꝓbationē dr ꝙ lꝫ ibi ſit ꝯpōſitio large capiēdo illū terminū ꝯpō: nō tñ ibi eſt cōpō faciens fallaciā cōpōis ꝛ ſtricte capiēdo ꝯpoſitōnē. ¶ Ad ſcdm negat ꝯña: qꝛ alia eſt diuerſitas ſignificatoꝝ q̄ eſt cā defectus ī fallacia cōpoſitōnis: ꝛ in alijs fallacijs. ¶ Ad tertiū dr ꝙ lꝫ illa orō d rigore logice ſit modalis diuiſa ꝛ non ꝯpoſita: tñ ex vſu aliqñ capit in ſenſu compoſito.

E fallacia diuiſio dictum eſt prius.

¶ Fallacia diuiſionis eſt idoneitas decipiendi proueniens ex eo ꝙ oratio aliqua compoſita vera / et diuiſa falſa / vna et eadem manens ſecundum mate/

Diffinitō falſe diuiſionis

riam: dñs secũdũ formaʒ diuersa sigãt: q̃ creditꝰ esse vera in sensu diuiso: eo ꝙ veritatẽ hʒ i sẽsu ꝯposito. ¶ Cã appẽtie huiꝰ falłe est oro ꝯposita hñs idẽtitatẽ in materia cũ orõe diuisa. Uel cã apparẽtie est mãł idẽtitas orõis eiusdẽ ꝫm subãʒ ꝫ ꝫʒ sitũ minꝰ debitum. ¶ Cã defectꝰ est diuersitas sensus diuisi a sensu ꝯposito. Istius falłe duo sunt modi. ¶ Primꝰ modꝰ ꝓuenit ex eo ꝙ aliqua ꝯiunctio pōt copulare inter terios: vel iter ꝓpões ꝫ ꝫm istũ modũ ꝑalogisaꝰ sic. Quecũq; sunt duo et tria sũt duo ꝫ tria. quinq; sunt duo ꝫ tria. ergo quinq; sũt duo ꝫ q̃nq; sũt tria. ¶ Ad hoc dicendũ est ꝙ minor est duplex. q̃a hec ꝯiunctio ꝫ pt̃ ꝯiungere inter terios vel inter ꝓpões Si inter terios sic est ꝯposita vera. ꝫ est sensꝰ. duo ꝫ tria insiꝰ iuncta faciunt quinq;. Si inter ꝓpões sic est falsa ꝫ diuisa. ꝫ ẽ sensus ꝙ duo sũt q̃nq; ꝑ se: ꝫ ꝙ tria sunt q̃nq; ꝑ se. quod est falsũ. ¶ Siłr est hic. q̃cunq; sunt duo ꝫ tria sunt paria ꝫ iꝑia. q̃nq; sũt duo ꝫ tria. ergo q̃nqʒ sunt ꝑia ꝫ iparia. ¶ Dicendũ ẽ ꝙ minor est duplex. q: ibi pōt eẽ copulatio inter terios: ꝫ sic est vera et ꝯposita. ꝫ est sensus: q̃nq; sunt duo ꝫ tria insiꝰ ꝯiuncta. Uł ibi est copulatio iter ꝓpões ꝫ sic est falsa ꝫ diuisa. ꝫ est sensus. q̃nq; sunt duo ꝫ q̃nq; sunt tria. quod ẽ falsuʒ. Siłr hic. oẽ aial est rõale vel irrõnale. sʒ nõ oẽ aial est rõale. ergo oẽ aial ẽ irrõale. ¶ Dicendũ ꝙ maior ẽ duplex: ex eo ꝙ ista ꝯiunctio vel pt̃ ꝯiungere inter terios. ꝫ sic est vera et ꝯposita. vel iter ꝓpões et sic ẽ falsa et disa. ¶ Similiter hic omne aial vel est sanum vel egrum. Uel hic. omnis substãtia ẽ corporea vel incorporea: vel hic. ois linea ẽ recta vł curua. vñ oẽs iste sũt vere q̃n ꝯiũctõ ꝯiũgit iter terios. ꝫ sunt cõposite. sʒ sunt false quando coniunctio cõiũgit iter orões ꝫ ꝓpões et dise. q: ꝯiunctio per se ꝫ primo ẽ ꝯiunctiua parti

Primus modꝰ fallacie diuisionis

Aliꝰ exꝰ

Alia exepla.

Aliꝰ exꝰ

um orōis. ⁊ ex ꝯñti ipa cō iungit orōnem cū orōne.

Secund⁹ modus. ¶ Scdūs mod⁹ hui⁹ fallacie diuisionis prouenit ex eo ꝙ aliqua determinatio pt referri ad diuersa determinabilia. vt hic quo vidisti hūc ꝑcussū hic ꝑcuss⁹ ē. ſꝫ oclo vidisti hūc ꝑcussū. g⁹ oculo ꝑcussus est. ¶ Dicēdū ꝙ mior est duplex: qꝛ iste ablatiuus oculo potest determinare hoc ꝑticipium percussus. et sic est diuisa et falsa. et est sensus. tu vidisti hunc ꝑcussum oculo. ⁊ sic seqtur conclo. Ul pt determinare hoc vbum vidisti. ⁊ sic est ꝯposita ⁊ vera. ⁊ tunc ē sēsus. tu vidisti cū oculo hunc ꝑcussū. sed tūc ñ seqtur ꝯclusio.

Acceptiones de ly diuisio. ¶ Circa hunc textū notandū est pmo ꝙ iste terīnus diuisio capit duplicit. Uno mō large, p q̃cunqꝫ orōne diuisa in qua teri ordinant ꝭm sitū minus debitū: siue illa sit vera siue falsa. ⁊ hoc⁹ nō capit in ꝓposito. ¶ Alio mō capit stricte p orōne diuisa falsa faciente fallaciā diuisionis. ⁊ hoc mō capit in ꝓposito Et dꝫ diffinitio eius sic itelligi. Diuisio faciens fallaciā diuisionis est orō falsa: cui⁹ ꝑtes ordinantur ad inuicem secundum situm minus debitum: que si vnirentur siue ordinarentur ad inuicē ꝭm situm magis debitū orō esset vera. ¶ Sꝫ fallacia diuisionis est argumētatio sophistica q̄ ꝓpter idētitatē materiale orōnis diuise false cū ꝯposita vera videt ꝓbare aliquā ꝓpōem quam tñ nō ꝓbat ꝓpt diuersitatē sensus eius a sensu orōnis ꝯposite vere.

Intellectus diffinitōis fallacie diui. Aliter diffinitur. Fallacia diuisionis ē deceptio ꝓueniēs ex eo ꝙ aliquis ꝓcessus rōcinatiu⁹ videt probare aliquā ꝯclusionē ꝓpter identitatē materialē orōnis diuise false cū ꝯposita vera: quā tñ nō ꝓbat ꝓpt diuersitatē sensus orōis diuise false a sensu orōis ꝯposite vere.

Notandum est scdo ꝙ cā apparentie fallacie diuisionis est orō diuisa falsa: eadē ꝭm materiā cum ꝯposita vera: cui⁹ ꝑtes separant ab iuicē: siue ordinantur ꝭꝫ sitū minus debitū: ꝓpter quā identitatē credit ꝙ sicut cōposita est vera ꝙ etiā diuisa sit vera ⁊ ꝙ sicut diuisa īfert conclusionē falsā ꝙ ꝯposita inferat eādē. Uñ cā apparentie siue locus ꝺſia maxime est isti duo termī. orō eadē ꝭm materiā: ⁊ identitas sens⁹ siue conceptus. Cā apparētie siue locus maxima ē ista orō. ois orō diuisa falsa eadē ꝭm materiā cū cōposita vera dꝫ hr̄e eundē sensum siue ꝯceptū cū illo cui subordinat orō ꝯposita vera. Cā defectus fallacie diuisionis est diuersitas sens⁹ orōnis diuise false a sēsu cōposite vere. ¶ Iste textus istius fallacie duo sūt modi. sic itelligit. Duo sūt teri cōes non coicidentes in sigñando: ꝭꝫ suas rōes formales oēs fallacias diuisionis significātes: per q̄s iste terīnus fallacia diuisionis diuidit diuisione logicali.

Quid locus maxia ꝺſia maxie i fallacia diuisiōis.

Prima spēs fallacie diuisionis. Notādum est tertio ꝙ prim⁹ modus fallacie diuisionis est qñ fit paralogismus ex eo ꝙ in aliqua orōne aliq̃ cōiunctio ꝯiungit iter terīos i sēsu vo: vl' it ꝓpōes i sēsu falso. vt in ista orōe. duo ⁊ tria sunt qnqꝫ: illa cōiunctio ⁊ / pōt coniūgere inter istos duos terīos. s. duo et tria: ita ꝙ illa ꝓpō sit vna cathegorica de

copulato subiecto. et tūc est ꝯposita vera. Uel inter ꝓpositōnes. ita ꝙ illa oro sit vna hypothetica: et sic est diuisa falsa. Et sic fit paralogismus. q̄cunq̧ sunt duo et tria sūt paria et imparia. sed dnq̧ sunt duo et tria. ergo dnq̧ sunt pia et iparia. in isto palogismo maior minor et similr̄ ꝯclusio sunt duplices: eo ꝙ illa ꝯiunctio et: pōt ꝯiūgere iter terminos vbiq̧: et sic ꝯña est bona. et p̄misse sunt vere et etiā ꝯclo. vel pōt ꝯiungere vbiq̧ inter ꝓpōes: et sic p̄misse sunt false: et etiā ꝯclo: et bene valz ꝯña. Uel pt in p̄missis ꝯiungere inter terios: et in cōclusione iter ꝓpōes: et sic ābe p̄misse sunt vere et cōclusio falsa: et ꝯña nō vz. qr ꝯmittitur fal'a diuisionis. ¶ Silr sic pt fieri palogismus. oē aīal est rōale: vel irrōnale. sz non oē aīal est rōnale. ḡ oē aīal est irrōnale. illa ꝯiunctio vel in maiore pt cōiungere inter ꝓpōes. et sic ꝯña est bona. et maior est diuisa falsa. Uel illa cōiūctō vel pōt ꝯiungere iter terios: et sic maior est cōposita vera. sed ꝯña nō vz. sz ꝯmittit̄ fall'a diuisionis.

Alis exm

Notandū ē q̄rto ꝙ secund⁹ mod⁹ siue scd̄a spēs fallacie diuisionis ē: qn̄ fit palogism⁹ ex eo ꝙ in aliqua orone deteriatio pōt ordinari cuz aliquo deteriabili s̄m sitū minus debitū in sensu falso: et cū alio deteminabili s̄m sitū magis debitū in sensu vero. vt in ista orone. tu vidisti oculo percussū. iste terinus oculo pt deteriare hoc verbū vidisti: et tunc est cōposita vera. vel pōt deteriare hoc pticipiū pcussū. et sic ē diuisa falsa. et pōt sic fieri palogismus. quecunq̧ vidisti oculo pcussum est pcussus. sed non pcussū oculo vidisti pcussum. ḡ non percussus est percussus. maior et minor sūt duplices. eo ꝙ illa deteriatio oculo: tam in maiore q̄ in minore potest deteriare hoc pticipium percussū. et sic consequētia est bona: et minor est falsa: vel pōt deteriare hoc verbū vidisti: et sic minor est vera: et cōsequentia nō valet: sed cōmittitur fallacia diuisionis.

Scd̄a species falle diuisionis.

Contra dicta arguit p̄mo sic. hic est diuisio: fortes exn̄s hōnunc est aīal. et tamen diffinitio diuisionis non cōpetit ei. ergo est insufficiens. ¶ Secūdo sic arg̃. vbi non est nisi vnū predicatū ibi nō est nisi vna ꝓpositio. sed hic duo et tria sunt dnq̧ non est nisi vnum p̄dicatum. ergo non est nisi vna ꝓpō. et p ꝯña non pōt cōiungere iter ꝓpōes. ¶ Tertio sic ar̃. tunc est scd̄us modus fallacie cōpositiōis qn̄ aliqua dictio pt ferri ad diuersa. ergo nō est scd̄us mod⁹ fallacie diuisionis.

Ad p̄mū d̄r ꝙ licet sit diuisio large capiendo illū terim diuisio: non tn̄ capiendo stricte. ¶ Ad s̄m d̄r ꝙ lz ibi non sit nisi vnū p̄dicatū vocalit̄ tn̄ possunt esse duo mentalr̄. ¶ Ad tertiū negat̄ ꝯña: qr hoc est diuersimode. qr secund⁹ modus fallacie diuisionis est qn̄ illa dictio fert̄ ad vnū s̄m situm minus debitū in sensu falso. et ad aliud s̄z sitū magis debitum in sensu vero.

Equit̄ de fallacia accentus. Accent⁹ est certa lex vel r̄la ad eleuanduz vel deprimēdum syll'az vniuscuiusq̧ dictionis. ¶ Et iste accētus diuidit̄ i accētuz graue/acutū et circūflexū. Grauis est q̄ deprimit̄ in fine. Acutus accent⁹ est q̄ in fine eleuat̄ vel acuit̄. Circunflexus ē qui acuit̄ et deprimit̄ simul. Uel circunflexus ē q̄ ꝓce

Diffinitō accentus

Diuisio accentus

dit ab imo ꝛ ꝓcedit in altuꝫ: ꝛ finaliter tēdit i imū vt hierusalē. ¶ Fallacia accētus/est idoneitas decipiendi ꝓueniēs ex multiplicitate dictionis eiusdē ꝑm subāꝫ: diuerse ꝑm modū ꝓferēdi diuersa significantis. Cā apparētie huius fallacie est vnitas dictōis ꝑm materiā vel ꝑm subāꝫ solū. Cā defect⁹ est diuersitas significatoruꝫ. ¶ Isti⁹ fallacie duo sūt modi. Primus mod⁹ prouenit ex eo ꝙ aliq̄ dictō pt ꝓferri diuersis accētibus vt hic. ois ppl's est arbor. gens ē ppl's. g⁰ gēs est arbor. ¶ Dicēdū ē ꝙ maior est duplex. q2 prima sylla ba hui⁹ dictōis ppl's pōt ꝓferri lōga. ꝛ sic est vera. ꝛ non seq̄tur ꝯcl'o. vel pōt ꝓferri breuis. ꝛ sic est falsa ꝛ seq̄tur ꝯcl'o. ¶ Silr hic. ois ara est i tēplo. stabuluꝫ porcoꝝ est hara. g⁰ stabulū porcoꝝ est in templo. ¶ Dicendū hic sicut prius. ¶ Silr hic. q̄cquid hamaꝶ hamo capꝶ. mulier amaꝶ. ergo mulier hamo capiꝶ. ¶ Dicendū ꝙ maior est duplex. ideo ꝙ hec

Diffinitō fall'e accētus

Primus mod⁹ fallacie accētus

Alis ex^m

Alis ex^m

dictō hamaꝶ pōt proferri cū aspiratōe vel sine aspiratione. Si primo mō/sic est vera. ꝛ non seq̄tur conclusio. si scdō mō/sic ē falsa. ꝛ seq̄tur cōcl'o. ¶ Uel sic. quoscū ꝙ viros iustum est pēdere dignū ē penaꝫ pati. sꝫ iustos viros iustū ē pendere. ergo iustos viros dignū est penaꝫ pati. ¶ Utraqꝫ ꝑmissaꝝ est duplex/eo ꝙ hec dictio pendere pt ꝓferri media lōga vel media breui. Si prīo mō/sic maior est vera ꝛ minor falsa. Si scdō mō tūc econtra maior est f'la ꝛ minor vera. ꝛ sicut ꝯcl'o ē falsa/ita aliqua ꝑmissarum. Secund⁹ mod⁹ ꝓuenit ex eo ꝙ aliqua vox pt esse dictio vl'oratio. vt hic: tu es q̄ es. sed quies est requies ergo tu es requies. ¶ Dicenduꝫ ꝙ maior ē duplex eo ꝙ quies potest esse dictio vel oratio. Si sit dictio tunc est falsa/ ꝛ sequitur conclusio. Si sit oratō sic ē vera/et nō seq̄tur ꝯcl'o Silr hic. q̄cq̄d fecit de⁹ inuite fecit de⁹ coacte. sꝫ de⁹ fecit vinum in vite. ergo deus fecit vinum coacte.

Alis ex^m

Secund⁹ modus.

Alis ex^m

Dicendū q maior est duplex: eo q inite pt eē oro vel dictō. Si dictō: sic est vera/ et non seqtur conclō vel pōt esse oro: et sic ē falsa et seqtur conclō. Silr hic qcunqz hz dilectōez supnā hz dilectōez dei. vsurarius hz dilectōez super mnam. ergo vsurari9 habz dilectōem dei. Dicendū q hec dictō supnam pt capi dupl'r. Uno mō vt ē dictio et sic mior ē falsa et seqtur conclō. Alio mō pōt eē oro: et sic ē vera: et non seqtur cclō. Silr hic. metuo lōgas peunte noctes lidia dormis. Uñ hec dictō metuo pt eē dictō vel oratio.

Alis exm

Alis exm

Acceptiones accētus.

Circa hunc textū notandū ēpr imo: q ille terīnus accentus capit dupl'r. Uno mō large: et tunc describit sic. Accētus ē modus significādi pferendi vel scribendi dictōem icōplexā. Df notāter sigādi: ad dñaz eleuatōis vel depssionis i cātu vl' i melodia. qr talis eleuatio vl' depssio non mutat significatōem. Df nōnter iōplexā ad dñaz orōnis ɔposite vel diuise. Uñ in isto mō pferendi vel scribēdi qttuor accidunt. Pimo ptinuitas et interruptio. oīs eī dictio dz pferri siue scribi cōtinue sine suaꝝ ptiū. s. lraꝝ et sillabaꝝ iterruptōe. Scdo accidit tps in pnunciatōe suaꝝ ptiū ita q aliq dictōes pferunt lōge et alique breues. Tercio accidit dictionis aspiratio: scribit eni dictio qñqz cū aspiratiōe: vt hamo: qñqz sine aspiratione vt amo. Quarto accidit dictōis accentus: et hoc capiēdo accentū ppe: et isto modo capiendo accentū diffinit sic. Accētus est vox plata fm eleuationē vl' depressionē scdm eius diuersas ptes. Et hoc mō capiendo accentuz solet diuidi per accētū graue: acutū: et circūflexū. et hoꝝ diffinitōnes satis patent in textu.

Quattuor accñā accēt9 dictionis.

Notandū est scdo q fallacia accent9 est deceptio pueniens ex eo q aliquis pcessus rōcinatiu9 videt probare aliquā ɔclusionē: pter identitatem materialē vni9 dictōis cuz alia dictōe: quā tñ nō pbat pter diuersitatē eius ab alia. Aliter diffinitur sic. Fallacia accentus est argumētatio sophistica: q pter idētitatē materialē dictōis cū alia dictione videt pbare aliquā conclusionē: quā tñ non pbat propter diuersitatē eius ab alia. Cā apparentie fallacie accētus est dictio eadem solū fm materiā cū alia dictōne pter quā creditur q argumentatio sophistica pbet cōclusionē. Uñ cā apparētie siue loc9 dña maxime est isti duo termi. s. dictio eadem fm materiā: et eadē fm significatū. Sed locus maxima fallacie accentus est ista oro. oīs dictio eadem fm materiā dz hēre idē significatū. Sed cā defectus fallacie accentus est diuersitas significati illius dictōis eiusdē fm materiā solū a significato alteri9 dictōnis. Iste textus. Istius fallacie duo sūt mōi sic itell'r. Duo sunt teri cōes nō coincidentes in significando fm suas rōes formales oēs fallacias accentus mundi significantes.

Intellect9 diffinitōis fall'e accētus

Quid loc9 maxia et dña marie i fall'a accentus

Notandū est tertio q pmus modus fallacie accent9 est qñ fit argumentatio sophistica ex eo q in aliqua

Pmia spēs fallacie accētus.

orōne ponit aliq̄ dictio cuius aliq̄ syllaba pōt pferri longa vl' breuis ⁊ fm hoc diuersa significat. vt ista dictio popul⁹ hȝ aliud sigātum qn̄ p̄ma eius syllaba est breuis: ⁊ aliō qn̄ eius syllaba p̄ma est longa: vt pȝ in isto metro. ppl's est arbor populus collectio gētis. Et pt sic fieri paralogism⁹. Ōis ppl's ē arbor gens ē popul⁹. ḡ gens est arbor.

Maior ⁊ mior sūt duplices: eo q̄ iste terminus ppl'us in vtraq; premissarū pt capi vt hȝ p̄mā lōgā: ⁊ sic maior est vera ⁊ mior falsa ⁊ ꝯn̄a ē bona. Vel pt capi in vtraq; p̄missarū vt hȝ p̄mā breuē. ⁊ sic maior est falsa ⁊ mior vera. ⁊ bene vȝ ꝯn̄a. Vel ponit in maiore vt hȝ p̄mā longaȝ ⁊ in minore vt hȝ p̄mā breuē. ⁊ sic p̄misse sūt vere ⁊ ꝯn̄a nō vȝ. qr ꝯmittit fall'a accētus fȝ p̄mū modū.

scda sp̄es fall'e accē tus

Notandū ē quarto q̄ scd's mod⁹ ē qn̄ fit argumētatō sophistica ex eo q̄ vox vna fȝ māam pt eē dictio vel orō. vt hec vox q̄es pōt eē due dictiōes. s. hoc nomē q̄: ⁊ hoc verbū es. Vel pt eē nomē significās ideȝ sicut requies. Primo⁹ hȝ duos accētus p̄dominātes. scd'o⁹ nō hȝ nisi vnū. Et pt sic fieri palogism⁹. Tu es q̄ es: sed q̄es est requies: ḡ tu es requies. Vtraq; p̄missaꝝ ē duplex eo q̄ illa vox q̄es in vtraq; pt accipi vt est due dictōes. ⁊ sic ꝯn̄a ē bona. sed sic minor ē falsa. Vel pt accipi in vtraq; premissaꝝ vt ē vna dictio: ⁊ sic ꝯn̄a est bona. ⁊ maior falsa. Vel pt capi in maiore vt est due dictōes. ⁊ in minore vt ē vna dictio ⁊ sic āmbe p̄misse sunt vere: sȝ ꝯn̄a non vȝ: qr ꝯmittit fallacia accētus.

Contra dicta af primo sic deceptio prouenīēs ex multiplicitate dictōis pl'a sigānt ē fall'a eq̄uocatōis. ḡ nō ē fallacia accētus. ¶ Scd'o sic af. i isto palogismo q̄cq̄d hamat hamo capit. sed mulier amat. ḡ mulier hamo capit. solȝ af signari fallacia accēt⁹. ḡ fall'a accentus nō pueniit ex diuersitate accentus. ¶ Tertio sic af. nō ponit fallacia ex parte tp̄is: ḡ male ponit fallacia ex pte accētus.

Ad primum dr̄ q̄ lȝ deceptō puenīēs ex multiplicitate dictōis pl'a significāt q̄ est actualr̄ vna sit fallacia equocatōis: nō tn̄ deceptō puenīēs ex dictōe q̄ est solū mālit ⁊ potētialr̄ vna. ¶ Ad fȝ dr̄ q̄ licȝ nō sit ibi diuersitas accētus stricte capiēdo accētū: tamen bn̄ ē ibi diuersitas accēt⁹ large capiēdo accētū. ¶ Ad t'tiū negat añs qr illa fallacia ptinet sub fallacia accētus

Sequit de fallacia figure dictōis. Fallacia figure dictōis vltio ponit iter fall'as i dictōne qr facit multiplex fantasticū. Figura ei est q̄ terio vel teris claudit. terio / vt circul⁹: teris / vt triāgulus quadrāgul⁹ ⁊ silitudiarie hic accipit. Fall'a figure dictōis ē silitudo dictōis cū dictōe penes finalē teriationē / i pte nō idē sigānte ⁊ facit multiplex fātasticū Est aūt multiplex fātasticū qn̄ aliqua dictō significat vnū ⁊ videt significare aliud ppt silitudinē quaȝ hȝ in pte cū alia dictōe. vt videre significat passionē ⁊ videt significat actōeȝ. ppter h⁹ q̄ est sil'e huic v̄bo agere. Cā appētie hu

Diffinitō fall'e figure dictōis

quid mltiplex fātasticum

ius fallacie est silitudo di ctõis in pte cũ alia dictõe nõ idẽ significãte. Cã defectus hui⁹ fallacie est diuersitas eoꝝ q̃ videnť eẽ silia. Ista aũt silitudo fit trib⁹ modis .s. voce/significatõe/ꝛ suppõe. ꝛ fm h⁹ tres sunt modi hui⁹ fallacie. Prim⁹ modus ꝓueit ex sili teriatione dictõnis cũ alia dictõe. vt qualiscũ ꝙ est musa: talis est poeta ſʒ musa ẽ femi gñis. ergo poeta est femi gñis. Dicendũ negãdo ꝯñaʒ qꝛ ñ seq̃tur/ꝙ si aliqua sint ei⁹dem teriationis/ꝙ sint ꝓpterea eiusdẽ gñis. Silr hic/ois aqua est humida: fluui⁹ est aqua/ergo fluuius est huida. Dicendũ est ꝙ nõ seq̃tur nec oʒ ꝙ si fluui⁹ sit aqua /ꝙ ergo q̃cquid ꝑdicať de aqua/ꝙ hoc etiã dicať de fluuio sub eadẽ teriatõne. Uel sic. ois hõ est alb⁹. mulier est hõ. ergo mulier est alb⁹. Uñ i oĩbus ꝑdictis ꝑalogismus masculinũ iterp̃tať feim. Si vero formeť sic ꝑalogismus. musa ꝛ poeta silit teriant in a. ſʒ musa est fei gñis. ergo ꝛ poeta. tũc ñ ẽ ibi falła figure dictõnis. ſʒ fallacia ꝯñtis a ꝯiter accidentib⁹. vt postea patebit. Scdũs modus ꝓuenit ex mutatione vni⁹ ꝑdicamenti in aliud. Uel qñ vna spẽs vni⁹ ꝑdicamẽti mutať in aliã spẽʒ. vt hic. q̃cquid heri emisti hodie cõedisti. carnes crudas heri emisti. ergo carnes crudas hodie comedisti. Dicẽdũ ꝙ ñ sequiť. qꝛ q̃cquid dicit rẽ de ꝑdicamẽto subẽ/ꝛ crudũ dicit rẽ de ꝑdicamẽto qualitatis. ꝛ sic ꝓcediť de vno ꝑdicamẽto i aliđ. Silr hic q̃cquid heri vidisti hodie vides. sed albuʒ heri vidisti. ergo albũ hodie vides. Dicẽduʒ ꝙ ñ sequiť/qꝛ albũ significat ꝑ modũ q̃litatis. quicq̃d vo dicit rẽ de ꝑdicamẽto subẽ. Silr hic. do tibi solũ denariũ. ſʒ solũ denariũ ñ hẽo. ergo do tibi qđ ñ hẽo. Dicẽdũ ꝙ hec dictõ solũ dicit relatõem. qꝛ (vt hẽť i scdõ elẽchoꝝ) solũ dř quasi ñ cũ alio. ꝛ hec dictõ qđ dicit subãʒ. ꝛ sic ꝓcedř a relatõe ad subãʒ.

Primus mod⁹ fallacie figure dictionis.

Alid exemplum

Alid exemplum

Secund⁹ modus.

Alid exemplum

Alid exemplum

Alius ex^m Silr hic. aliquis dat cito equū. sz nō hz cito equuz. ergo aliqs dat cito quod nō hz. Dicendū q nō seq tur: qz cito dicit modum act⁹ siue qualitatē: quod dicit subām. et sic procedit aqualitate ad subām. Si

Alius ex^m milr si pcedit ab vna spē vni⁹ pdicamenti ad aliaz vt qtoscūqz digitos heri habuisti hodie habes. sed decē digitos heri habuisti. ergo decē digitos hodie habes/posito q vnuz amiseris. Dicēdū q non seqtur: qz hec dictō qtos cūqz dicit qtitatē ptinuā et hec dictō decē dicit qtitatē discretā.

Tertius mod⁹. Terti⁹ mod⁹ puenit ex diuersa suppōne teri. vt homo ē spēs ergo aliqs homo est spēs

Alius ex^m Et hic homo est dignissima creaturaz. ergo aliqs hō est dignissima creaturarū. Hic est pcess⁹ a simplici suppōe ad psonalez.

Alius ex^m Silr hic ois homo ē aial. ergo ois homo ē hoc aial

Alius ex^m Silr hic. aial ē sortes. aial est plato et sic de aliis ergo aial est ois homo. Hic fit processus a plribus determiatis ad vnā deteriataz Et iste mod⁹ solet appellari vniuoc⁹. qz ille terin⁹ anial vniuoce et eqlr se hz ad oia suppoita. Vnū i qualz pmissaz suppoit pvno. i conclusione vero pro plibus. et sic variat ei⁹ suppō

Et itelligendū q i predictis qualeqd iterpretatur hoc aliqd. i. cōe vel vniuersale iterptatur singulare. Notabile Si ei aial iterptatur hoc aliqd et tunc arguat aial ē sortes. aial est plato. et sic de aliis. ergo aial est ois homo. est bonū argumentum. sicut hic. sortes currit. plato currit. et sic de aliis. ergo ois homo. currit.

Silr hic non seqtur qn fit processus ab imobili suppōne ad mobilē. vt ois homo est aial. ergo omis hō est hoc aial. et sic de aliis. Alius ex^m

Hos tres modos poit aristoteles dicēs q figura dictōis fit qn iterpretat nō idē vel diuersū. vt masculinū feiz vl neutz vl ecōuerso. Et rursus qd iterptat quale vel qtū. Iterū qn cōe iterpretatur singulare vel hoc aliqd. Breuitas phi.

¶ Circa hũc textuȝ notandũ ē pri
mo ꝙ figura dictõis(vt ad ꝓposi-
tũ sufficit)est dictio vel oro siſis cũ
alia dictõe vel orone: cũ qua tñ dif
fert ꝫm materiã ⁊ formã. vñ qñ di
cit figura dictõis. ly dictio ibi capi
tur large ꝓ dictõne ad plm istituta
siue illa dictõ sit icõplexa siue oro

intellectꝰ diffinitõis fallacie figure dictionis.

¶ Fallã figure dictõis ē deceptio
ꝓueniẽs ex eo ꝙ aliqs ꝓcessus rõ
cinatiuꝰ credit ꝓbare aliquã ꝯclusio
nẽ: ꝓpter siĩtudinẽ dictõis vl' oro
nis cũ alia dictiõe vel alia orone:
quã tñ nõ ꝓbat ꝓpter dissimilitu
dinẽ sigñtionis vel ꝯsigñtiõis illiꝰ
dictõis vel oronis cũ alia dictõe vel
orone. ¶ Aliter diffinit sic. Falla-
cia figure dictõis ē argumẽtatio so
phistica: q̃ videt ꝓbare aliquã cõ-
clusionẽ ꝓpter similitudinẽ dictio
nis vel oronis cuȝ alia dictõne vel
orone: quã tñ nõ probat ꝓpter dis
similitudinẽ sigñtionis vel ꝯsigni-
ficationis illius dictiõis vel oronis
cum alia dictione vel oratione

Notandũ ē 2ᵒ ꝙ cã ap
pẽtie fallẽ fi
gure dictiõis ē dictio vl' oro siĩis cũ
alia dictione vel orone. Vñ locus
dña maxĩe fallacie figure dictiõis
est ista duo cõplexa dictio vel oro
similis cũ alia dictione vel orone ⁊
similis sigñtio vel consignificatio.
Sed locus maxĩa fallacie figure
dictionis est hec oro. omis dictio
vel oro siĩis alteri dictioni vel orõi
dȝ habere similẽ sigñtionẽ vel ꝯsi
gnificationẽ cũ ea. ista tñ oro ē fla.
Cã defectus fallẽe figure dictõnis
est dissiĩis sigñtio vel ꝯsignificatio
dictiõis vel oronis ab alia dictiõe
vel orone cui est siĩis ¶ Iste textꝰ
Tres sunt modi huius fallacie: sic
itelligit. Tres sunt termĩ cões nõ
coicidẽtes in sigñdo ꝫm suas rões
formales oẽs fallacias figure dicti
onis sigñntes p quos iste ẗminus
fallacia figure dictionis diuiditur
diuisione logicali.

qd locus maxima et differẽtia maxime in fallacia figure dictõis

Notandũ 3ᵒ ꝙ pmꝰ mo
dus siue pria

spẽs fallẽe figure dictiõis est qñ fit
palogismꝰ ex eo ꝙ ĩ ipso ponit aliq̃
dictio q̃ est similis alteri dictiõi in
teriatione. ⁊ ꝓpter hoc credit esse
similis in sigñto vel cõsignificato.
Et põt sic fieri palogismus. musa
et poeta terminãtur in a. sȝ musa
est femĩ gñis ergo ⁊ poeta. ¶ Ad
istũ paralogismũ rñdetur negãdo
ꝯñam: qꝛ cõmittit fallacia figure
dictionis. qꝛ ꝓpter similẽ termina
tionẽ vniꝰ dictionis cũ alia dictiõe
ñ sequit ꝙ ipsa habeat siĩeȝ modũ
significãdi cũ alia. simil' nõ sequit
oĩs aqua est humida: secana est aq̃
g̃ secana est humida. qꝛ propter si
mileȝ terminationẽ illius termĩn
secana cũ illo terĩo aqua nõ debet
attribui adiectiuũ fẽi gñis illi ter
mino secana: sicut attribuit illi ter
mino aqua. ¶ Similit non sequit
agere ⁊ videre siĩ terminãtur: sed
agere sigñt actionẽ: ergo ⁊ videre
sigñt actionẽ. qꝛ ꝓpter similẽ teria
tionẽ illoꝝ duoꝝ vboꝝ nõ sequit
ꝙ debeãt habere similẽ sigñtionẽ

Prima spẽs fallẽe figure dictionis.

¶ Scđs modus siue scđa species
est qñ fit palogismus ex eo ꝙ sub
signo distributiuo vniꝰ p̃dicamẽti
qđ includit terminũ sue distribu-
tionis sumit terminꝰ alteriꝰ p̃dica
mẽti ꝓpter similitudinẽ quam hȝ
signũ distributiuũ vniꝰ p̃dicamẽti
cũ signo distributiuo alteriꝰ in finali
termĩatione. ⁊ sic fit palogismus.
qcqd heri emisti hodie comedisti:
crudũ heri emisti: g̃ crudũ hodie co
medisti. ¶ Ad istũ palogismũ dr
ꝯñr negãdo ꝯñam: qꝛ cõmittit fal-
lacia figure dictõnis. qꝛ sub signo
distributiuo sube sumit terminꝰ de
p̃dicamẽto q̃litatis scȝ crudũ. Siĩr
non sequit. qñcunqȝ fuisti parisius
fuisti hõ: sed bis fuisti pisius. g̃ bis
fuisti hõ. qꝛ sub signo distributiuo
predicamenti quãdo: sumitur ter
minus de predicamẽto q̃litatis.

Secũda species eiusdem.

Notãdũ ē quarto ꝙ ter
tius modꝰ siue
tertia spẽs est qñ fit palogismꝰ
¶

Tertia species eiusdem.

ex eo q̄ variatur suppō termini scȝ suppō ꝯfusa tm̄ in suppōneȝ deter minatā ceteris sil'ibus ꝑmanētib⁹ vt hic. oīs hō est aīal: ergo aīal est oīs hō. ibi ille ťminus aīal in añte hȝ suppōem ꝯfusam tm̄: et in ꝯñte deťminatā ⁊ cetera sunt sil'ia. ideo ꝯña non vȝ: sed cōmittiť fallacia figure dictionis. Uñ dť in textu q̄ h̄ est fall'a figure dictōnis. oīs hō est spēs: ergo aliqs hō est spēs. sed tñ magis videť fall'a equocatiōis: qꝛ ille ťminus hō equoce capiť in añte ⁊ in ꝯñte. vt patuit circa fallaciā equocationis. ¶ Silr dť in textu q̄ hic ꝯmittiť fallacia figure dictiōis oīs hō est aīal: ergo oīs hō est hoc aīal. sed tñ magis videť q̄ sit fall'a ꝯñtis a superiori ad inferius sine distributiōe suꝑioris ⁊ sine ꝯstātia inferioris. ⁊ si non ꝯmitteret fall'a ꝯñtis ꝯña esset bona. De istis pl'a alia videbūtur in logica.

Cōtra dicta primo sic arguitur. Figura est q̄ termio vel teris clauditur: sed dictio nō claudiť termio vel teris. ergo ñ est figura dictōis ¶ Scđo sic arǵ. nō ponitur fallacia figure oronis: ergo non dȝ poni fall'a figure dictionis. ꝯña tȝ qꝛ nō videť maior rō de vno q̄ de alio. ¶ Tertio sic arǵ. hic variať suppō. aīal est gen⁹: hō est aīal. ergo hō est gen⁹. et tñ ibi nō est fallacia figure dictionis sed equiuocationis. ergo tertius modus est insufficiēs.

Ad primū dť q̄ lȝ ibi ñ sit fall'a figure dictionis si capiať iste terminus figura dictionis pme intētionaliť tñ bene ē figura dictionis si capiať scđe intētionaliť. ¶ Ad scđm diciť negādo añs: qꝛ fall'a figure oronis cōtineť sub fall'a figure dictionis. ¶ Ad tertiū dr̄ negādo ꝯñam: qꝛ tertius modus intelligiť dūmodo variať suppō ꝯfusa tm̄ in deťiatā et nō quādo variať suppō simplex in personalē vel econtra.

Sequiť de fallaciis extra dictōeȝ/q̄ sūt septē scȝ accñs. ꝺm q̄d ad simplr̄. ignorātia elenchi. petitio principii. ꝯñs non causa vt cā. ꝑȝ pl'es iterrogationes vt vnā. Differt iste fallacie a fallaciis in dictione. qꝛ fall'e in dictione hñt causaȝ appentie ex parte vocis. sȝ fallacie extra dictionē hñt causā apparētie ⁊ defect⁹ ex ꝑte rei ⁊ nō ex ꝑte vocis. ⁊ ꝑpter hoc diciť extra dictōneȝ Inter has prio dicēduȝ ē de fallacia accñtis ¶ Uñ accñs (ꝓut hic sumiť) idē ē q̄ extraneū in ꝑte idē ⁊ i ꝑte diuersuȝ. vt hic hō est species: sortes ē hō. ergo sortes est species. Hō est i parte ideȝ cum specie: scȝ qñ sumiť ꝓ re vl'i. et i n parte ē diuersū a spē: scȝ qñ sumiť ꝓ suppositis ¶ Notādū q̄ in fallacia accidētis sūt ista tria. scȝ accñs. res subiecta. et attributū. Exemplū vt hō est spēs: sortes est hō. ergo sortes est species. hoc mediū hō est res subiecta. ⁊ minor extremitas vt sortes ē accidēs

Fallacie extra dictionem,

differētia fallaciaꝝ in dictiōe et extra dictionē.

Quid accidens in ꝓposito.

notabile

maior extremitas ē attributum. Cā apparētie est cōuenientia aliquoꝝ duoꝝ in aliquo tertio ꝯm partez siue ē partialis idētitatis aliquoꝝ duoꝝ. Causa defectus est diuersitas eorū idez. ¶ Hui⁹ fallacie tres sūt modi. Prim⁹ mod⁹ puenit ex eo ꝙ aliqd vere pdicat de aliquo subiecto. ⁊ ppter hoc credit dici de accñte ei⁹ a quo ē diuersū Uel sic. qñ aliqd prio attribuit rei subiecte i pmissis: et postea attribuit ei⁹ accñti i ꝯclōne. vt hic hō est spēs. sor ē hō ergo sor. ē spēs. ¶ Dicēdū ꝙ non vz qꝛ ille terminus spēs q̄ ē attributuz assignat iesse sorti qui ē accñs: eo ꝙ dr de hoie quod ē res subiecta. ¶ Silr hic. aial ē genus. hō ē aial. ergo hō est genus. Silr hic. oē es est naturale. statua ē es. ergo statua ē naturalis. Nō seqtur. qꝛ naturale vere pdicat de ere. ⁊ ppt hoc attribuitur i ꝯclōne statue. quod nō ē veꝝ. Silr hic. cognosco chouscū. chouscus ē veiens. ergo cognosco veniētē. ¶ Dicēdū ꝙ nō oz ꝙ si cognoscas chouscuz ꝯm se/ꝙ ppter hoc cognoscas sub illo accñte: quod ē veiens. ¶ Secund⁹ modus puēit ex pticlari idētitate aliquoꝝ duoꝝ i aliquo tertio Uł qñ aliquod cōe pdicat de aliqb⁹ duob⁹: cū qb⁹ ē i pte idē ⁊ in pte diuersum. et ppter hoc illa duo credunt esse eadē inter se. vt hic. Sortes est homo. plato est homo. ergo sortes est plato. ¶ Similiter hic. homo est aial. equus est animal. ergo equus est homo. ¶ Dicēdum ꝙ nō oportet ꝙ si aliqua duo cōueniant in aliquo tertio: ꝙ propter hoc cōueniāt inter se. ¶ Tertius modus puenit: qñ ex duob⁹ accñtib⁹ diuisim sūptis male ifertur aliquod ꝯiūctū ꝑ3 accñs. vt iste est alb⁹ ⁊ ē monach⁹. ergo est albus monachus. ¶ Similiter hic. iste canis ē pater/et est tu⁹. ergo ē pater tuus. non sequitur. qꝛ lz illa cōueniāt in aliquib⁹ ꝑ3 ptem/tñ ꝯm partē aliā differunt. ¶ Et sciēdū ꝙ nō

Primus mod⁹ fallacie accidentis.

Alia exēpla.

Aliud ex^m

Secund⁹ modus eiusdē.

Aliud exemplum

Tertius modus eiusdē.

Aliud ex^m

Qñ ex diuisis non sequitur coniūctū

licet inferre ex diuisis ꝯiũ ctũ. vt habet̃ 2° ꝑihermẽi-as. quãdo p̃dicãt̃ diuersa accñtia: sibi iuicẽ ꝑ accñs ꝯueniẽtia sicut albũ esse monachũ Simil̃r qñ duo p̃dicant̃: quoꝝ secundũ in telligit̃ in primo: vt v̾le in suo specialiori. vt iste est hõ: et est aĩal. ergo est hõ aĩal. q2 aĩal intelligitur in hoĩe. sicut albũ ĩ homĩe al bo. Sed ĩ oĩbus aliis lic3 ex diuisis ĩferre ꝯiunctũ.

Re͞la hõa. ¶ Uñ notãdũ qñ aliqua duo accñtia p̃dicantur de aliquo: quoꝝ primũ est in subiecto per alteꝝ: ⁊ nõ ꝑ se: ex talib⁹ diuisim captis nõ licet ĩferre ꝯiũctũ. nec ecõtra. vt iste ẽ albus. ⁊ ẽ monachus. ergo ẽ albus monachus. Nã albedo ñ est ĩ subiecto secũdũ se: s3 secundũ habitũ. Similit̃ ex ꝯiũctis nõ licet inferre diuisũ: quãdo illa q̃ ꝯiun guntur diminuũt de ratio ñe alteri⁹: vt iste ẽ hõ mortuus. ergo est hõ ⁊ ẽ mortuus. In oĩbus autẽ aliis licet ex ꝯiũctis inferre diuisũ. Sed illud vltimum argumentum facit fall̃am secundũ q̃d ad simplicit̃.

Qñ ex ꝯ iũct[is] ñ se q̃t diuisum

¶ Circa hũc textũ notãdũ ẽ p̃io q͛ hic nr̃ autor determĩat de fallaciis extra dictionẽ. quot aũt sũt fall̃e extra dictionẽ satis p3 ĩ textu Et inter has fallacias p̃mo determinat de fallacia accñtis. Unde in ꝓposito ñ capit̃ accñs vt distiguit̃ contra subam: nec ꝓ p̃dicabili distincto ab aliis. nec pro casuali aut fortuito: sed capit̃ pro medio insufficient̃ disposito ad ĩferẽdũ aliquã cõclusionẽ. siue pro terio q̃ aliquo modo cõuenit cũ alio: ⁊ aliquo mõ cũ alio tertio. Uñ ad fallaciã accñtis tria requirunt̃. s. accñs: res subiecta siue subm: maior extremitas siue attributũ. ¶ Fallacia accidentis est deceptio ꝓueniens ex eo q͛ aliqs ꝓcessus rõcinatiuus videt̃ ꝓbare aliquã ꝯcl̃oe3 ꝓpter vnionẽ vel separationẽ extremitatu3 cum medio: quã tñ non ꝓbat ex eo q͛ extremitates non sic vniuntur vel separant̃. inter se siue cõiuncti predicant̃ de eodem tertio in ꝯcl̃one.

Quid accidẽs ĩ ꝓposito

Intellectus diffinitõis fallacie accidentis.

Notandum est scd̃o q͛ aliter p̃t diffiniri. Fallacia accñtis est argumẽtatio sophistica q̃ videt̃ ꝓbare aliquã ꝯcl̃oem ꝓpter vnionẽ vl̃ sepationẽ extremitatũ cu3 medio: quã tñ nõ ꝓbat eo q͛ extremitates nõ sic vniũtur inter se vel sepãtur in cõclusione: vel eo q͛ mediũ ẽ insufficiẽter ordinatũ ad inferendu3 de necessitate ꝯcl̃oem. vt iste paralogismus est fall̃a accñtis. aĩal est hõ. ⁊ oĩs asinus est aĩal. ergo asin⁹ est hõ. ¶ Cã apparentie fallacie accidentis est extremitates que videntur esse debite ordinate cum medio. Unde locus differentia maxĩe fallacie accidentis. est isti duo termini: scilicet conuenientia vel disconuenientia extremitatum cum medio: ⁊ conuenientia et disconuenĩẽtia extremitatũ ĩter se. Sed locus maxima fallacie accidentis est

Quid loc⁹ maxĩa ⁊ dr̃ia maxĩe ĩ fall̃a accñtis.

ista oro. quādocūqꝫ extremitates habēt ꝯuenietiā vel discōuenietiā cū medio in ꝑmissis: tūc debēt hr̄e ꝯuenientiā vel drīam inter se in cō clusione. Cā defectus fall'e accidē tis est extremitates q̄ non sic ꝯiun gūtur inter se vel cōiuncti p̄dicant̄ de eodē tertio: vel inter se nō sepa rātur in ꝯclusione: sicut cū medio cōiungūtur vel separati predicant̄ siue discōueniūt in ꝑmissis. ¶ Iste text⁹. Huiꝰ fallacie tres sūt modi sic itelligit̄. Tres sunt teri cōes nō coicidētes in sigñando ꝫ suas rōes fořales oēs fall'as accidētis signi ficātes: ꝑ quos iste termin⁹ fall'a accidētis diuidit̄ diuisiōe logicali.

prīa spēs fall'e accidentis Notādum ē tertio q̄ prim⁹ modus siue p̄ma spēs fallacie accñtis est quādo fit ꝑalogismus ex eo q̄ ꝑpter vnionē extremitatū cū medio in ꝑmissis: credūtur extremitates vniri in ꝯclusione. Et iste modus se extēdit ad oēs ꝑalogismos affirmatiuos fallacie accidētis. vt aīal est hō: et asinus est aīal. ergo asinus est hō. ¶ Ad illum paralogismū respōdetur negādo ꝯñam: q꞉ ꝯmittit̄ fallacia accidētis: eo q̄ ꝑpter vnionē extremitatū cū medio ꝑticularit̄ sumpto in ꝑmissis: nō sequit̄ cōuenietia illoꝝ extremitatū inter se in ꝯclusione. ¶ Unde pro exēplo p̄mi modi ponit p.h. istū paralogismū. oē es est naturale: statua est es. ꝫ statua est naturalis. sed tamē ibi nō ꝯmittitur fallacia accidētis. sed est bona ꝯña et nō est possibile ꝑmissas esse v̄as ꝯclusione existēte falsa. ¶ Similr̄ ponit pe. h. (ꝫm aliquos textus) istud exemplū. omīs triāgulus hꝫ tres āgulos equales duob⁹ rectis ysocheles ē triāgulus: ꝫ ysocheles hꝫ tres āgulos eq̄les duob⁹ rect̄. ibi non ꝯmittit̄ fallacia aliqua nisi simul cōcludat̄: ꝫ ysocheles ꝫm q̄ ysocheles hꝫ tres āgulos equales duob⁹ rectis. ⁊ tunc ꝯña nō vꝫ: sed cōmittitur fallacia accidentis.

Notandū ē quarto q̄ scd̄a spēs scd̄s modus eiusdē. siue scd̄a spēs est quando fit ꝑalogism⁹ ex eo q̄ aliq̄ duo singularia ꝯueniūt cū aliquo supiori ꝑticulariter sūpto qd̄ predicat̄ de ipsis. et ideo credūtur illa īferiora conuenire inter se. vt hic. oīs hō est aīal: et oīs asinus est aīal. ꝫ oīs asinus est hō. ꝯña non vꝫ: q꞉ cōmittit̄ fallacia accidētis ¶ Tertius mod⁹ siue ētia spēs tertia spēs est q̄n fit ꝑalogism⁹ ex eo q̄ aliq̄ extrema diuisim coniūgūtur cum aliquo 3⁰ in ꝑmissis. ⁊ ꝑpter hoc creditur q̄ ipsa debeāt p̄dicari coniūctim de eodē subo in ꝯclōne. vt hic. sořs est alb⁹: et sořs est monach⁹. ꝫ sortes ē monachus albus. Silr̄ hic. iste canis est pr̄: et est tu⁹. ꝫ iste canis est pr̄ tuus. silr̄ hic. iste est cleric⁹: ⁊ est magnus. ꝫ ē clericus magn⁹. ¶ Ad istos paralogismos rñdet̄ negādo ꝯñam: q꞉ ꝯmittit̄ fallacia accidētis. Und̄ q̄n bene ar̄ a diuisis ad coniūcta ⁊ q̄n nō: videbit̄ in libro ꝑyhermenias.

Contra dicta ar̄. primo sic Nō est fall'a sube: ergo nō est fall'a accidētis. ꝯña pꝫ per sil'e. ¶ Scd̄o sic ar̄. hic est fall'a accidētis. nullus hō est asin⁹ et nullū rudibile ē hō. ꝫ nullū rudibile est asin⁹: ⁊ tñ non ꝯtinet̄ sub aliq̄ istoꝝ modoꝝ. ergo modi sunt īsufficient̄ enūerati siue assignati. ¶ Tertio sic ar̄. a diuisis ad coniūcta est bona ꝯña: ergo nō cōmittitur fallacia accidētis.

Ad p̄mū dicit̄ q̄ distiguit̄ ꝯña. vl' capiēdo accñs vt distiguit̄ ꝯ subaꝫ ⁊ sic ꝯcedit̄ ꝯña. vel capiēdo accñs ꝑ medio insufficiēter disposito ad inferendū ꝯclusionē. ⁊ sic negatur ꝯña. ¶ Ad scd̄m dr̄ ꝯcedēdo totū argumētū. ¶ Ad tertiū dr̄ q̄ licet debite arguēdo a diuisis ad ꝯiuncta sit bona ꝯña: nō tñ indebite arguēdo. sed cōmittit̄ fallacia accidētis.

q̃d dictuȝ simpl'r et dictū ẜm q̃d.

Sequit de fallacia ẜm q̃d ad simpl'r.

¶ Dictū ẜm q̃d appellat hic deteriatio diminuens de rōe/vel de eē cui adiungit. vt cū dico homo mortuus. mortuū ei diminuit de rōe hois. ¶ Dictū simpliciter appellat aliquid ñ diminutū. vt hō.

diffinitio fall'e ẜm q̃d ad simplicit'

¶ Fallacia ẜm q̃d ad simpl'r est idoneitas decipiēdi ꝓueniens ex apparenti cōuenientia dicti ẜm q̃d ad dictum simpl'r. Cā apparentie hui⁹ fallacie est cōuenientia hui⁹ dicti quod ē ẜȝ q̃d ad illud quod ē simpliciter ⁊ ecōuerso. Cā falsitatis est diuersitas significatorum. ¶ Fit aūt hec fallacia tot modis: quot mōis ꝯtigit alicui addere deteriationē diminuentē.

p̄m⁹ mō⁹ ¶ Primo⁹ ẜm ptē in mō vt ille est hō mortu⁹ ergo est hō. non sequit q̄ȝ mortuū diminuit de rōe hois. Et hic chimera ē ens opinabile. ergo chimera est ens. nō sequit/q̄ȝ opinabile diminuit de rōne huius quod ē eē

2⁹ mod⁹. ¶ Scdō mō fit ẜȝ ptē itegralē. vt ethiops ē alb⁹ ẜȝ dētes. g⁰ est alb⁹

¶ Tertio⁰ fit i his q̄ sunt ad aliq̃d. vt diuitie nō sūt bōe male vtēti. g⁰ diuitie nō sunt bone. nō sequit. lȝ eni diuitie ꝯpate ad aliq̃d nō sint bone. tñ i se sūt bone 3⁹ mod⁹.

¶ Quart⁹ mod⁹ fit in his q̄ ẜȝ locū sūt. vt bonū ē mactare p̄rem i triualis ergo bonū ē mactare p̄reȝ suū. Uel sic. bonū ē vti dieta i locis egrotatiuis. ergo bonum est vti dieta. 4⁹ mod⁹

¶ Quitus mod⁹ fit i his q̄ sunt ẜm tp̄us. vt bonū ē ieiunare i quadragesima. ergo bonū ē ieiunare. Ul' sic. expedit alicui mederi qñ egrotat. g⁰ expedit alicui mederi. nō sequit. q̄ȝ lȝ expediat mederi ẜȝ q̃d nō tñ simpl'r. q̄nt⁹ mō⁹

¶ Sciēdū autē ꝙ in oibus istis inspiciendū ē ad ꝯdictōeȝ. vt si aliq̃s rñdens dicat ꝙ non expedit mederi. ⁊ opponēs assumat ꝙ expedit quādo egrotat. nō ꝯtradicit ei: ſȝ stat i fallacia ẜȝ q̃d ad simpl'r notabile.

¶ Et sciēdū ꝙ eadē ē fallacia si ex eo quod ē ẜȝ q̃d iferat simpl'r: ⁊ ecōuerso a dicto simpl'r ad dictū notabile.

ꝼƺ q̇d. Sƺ itelligēdū est ꝙ ista fallā qñ fit a dicto ꝼm q̇d vt i plib⁹ fit affirmatiē sƺ qñ fit a dicto simplr vt i plibus aŕ negatiue.

q̇d dictuƺ ꝼƺ q̇d τ dictum simpliciter

¶ Circa hūc textū notādū est pmo ꝙ dictū ꝼm quid in ꝑposito ē terminus sumpt⁹ cū alio termio āpliante diminuēte distrahēte vel alienāte. vt hō possibilis. hō mortuus. hō rudibilis: τ nō homo. Et dictuƺ simplr in ꝑposito est termin⁹ sumptus sine aliq̄ tali terio ampliāte diminuēte distrahēte vel alienāte. vt iste termin⁹ hō. ¶ Fallā ꝼm q̇d ad simplr est deceptio ꝓueniēs ex eo ꝙ aliqs ꝓcessus rōcinatiu⁹ videŕ ꝓbare aliquā ↄclusionē ꝓpŕ silitudinē dicti ꝼm quid ad simpliciŕ: quā tñ non ꝓbat ꝓpŕ diuersitatē eorūdem. ¶ Aliŕ diffiniŕ sic. Fallā ꝼm q̇d ad simplr est argumētatio sophistica q̄ videŕ ꝓbare aliquā cōclusionē propter similitudinē dicti ꝼm q̇d ad simplr: quā tamē non ꝓbat ꝓpter diuersitatē eorūdem.

intellect⁹ diffinitōis falle ꝼƺ q̇d ad simp.

q̇d locus maxīa et dr̄ia maxime i fallā ista.

Notandum est scdo ꝙ cā apparentie fallacie ꝼm q̇d ad simplr est dictū ꝼm q̇d simplr se hñs cum dicto simpliciŕ. Unde ex quo i dctō ꝼƺ q̇d includiŕ dictū simpliciŕ: sicut pars integralis eius faciliter creditur ꝙ ad vnū sequaŕ reliquū. Sed locus differentia maxime a ꝼm q̇d ad simplr est isti duo teri. s. dictuƺ ꝼm quid τ dictū simplr. Et locus maxīa huius fallacie est ista orō oē dictū ꝼm q̇d infert dictū simplr. Cā defectus fallacie ꝼm q̇d ad simpliciter: est dictū ꝼƺ q̇d diuersū a dctō simpliciter. ¶ Et hui⁹ fallacie ponit. p. h. quinq̧ modos. q̄ sunt q̄nq̧ termī coēs nō coincidētes in significādo ꝼm suas rōes formales oēs palogismos fallacie ꝼm q̇d ad simpliciŕ sigāntes. ¶ Pmus mod⁹ siue pma spēs est qñ fit palogism⁹ ex eo ꝙ toti in modo addiŕ determinatio diminuēs. vt iste hō ē mortuus. ergo est homo. Ad illū palogismū respōdeŕ negando ↄñaƺ. qꝛ ibi cōmittiŕ fallacia ꝼƺ quid ad simpliciter

pma spēs falle ꝼm q̇d ad simpliciter

Notandū est tertio ꝙ scđs modus est qñ fit plogismus ex eo ꝙ alicui terio additur deteriatio sigāns ꝑtem integralē nō sufficiētez denoiare totū. vt ethiops est albus ꝼƺ dētes: ergo est alb⁹. Ad illū palogismuƺ respōdeŕ negando ↄñam. qꝛ ibi cōmittiŕ fallacia ꝼm quid ad simplr. Alij mōi satis patēt i textu. Et ad eoꝝ palogismos respōdeŕ negādo ↄñam. ¶ Unde in istis modis non cōmittiŕ fallacia ꝼm q̇d ad simplr. qñ aŕ a dicto ꝼm quid ad ꝑtem integralē illius dicti q̄ est verificabilis de dicto ꝼm quid vt hic non est fallacia ꝼm q̇d ad simplr: adam est hō mortuus. ergo adam est mortuus. Sƺ tunc est fallacia ꝼƺ quid ad simpliciter: qñ aŕ a dicto ꝼm q̇d ad simꝑtem integralē illi⁹ dicti ꝼm q̇d: q̄ nō est verificabilis de dicto ꝼm q̇d. vt non seq̇tur adaƺ est homo mortuus. ergo adā est hō.

scđa spēs

Rlā vtiŕ.

Notandū est quarto ꝙ fallacia a simpliciter ad ꝼm quid ↄtineŕ sub fallacia a ꝼm q̇d ad simplr: τ palogismi q̄bus aŕ negatiue a dicto simpliciŕ ad dctm̄ ꝼm q̇d sunt fallacie a simplr ad ꝼm quid. vt non sequiŕ adam non est hō: ergo non est hō mortuus: qꝛ ibi ↄmittitur fallacia a simpliciter ad ꝼm q̇d. Et sūt tot modi fallacie a simpliciŕ ad ꝼm quid: q̇t sūt modi fallacie a ꝼm q̇d ad simpliciŕ. Sƺ mōi fallacie a simplr ad ꝼm q̇d sunt negatiui: τ mōi fallacie a ꝼm q̇d ad simplr sūt affirmatiui. ¶ Uñ qñ aŕ a dicto simplr negatiē quod est verificabile de dicto secūdū quid: tūc non committiŕ aliqua fallacia. vt adam nō ē mortuus: ergo

De fallā a simplr ad ꝼƺ q̇d.

Rlā pulchra.

nō est hō mortu⁹. Sed quādo af a dicto simplr qd nō est verificabile de dicto sm qd: tunc cōmittit fallacia a simplr ad sm quid. vt nō seqtur adā nō est homo: g adā non est hō mortu⁹.

Cōtra dicta primo sic arguit. Nō ponit fallacia a simplr ad sm quid: g nō est ponēda falla a sm quid ad simplr. ¶ Scdo sic arguit. hic af a dicto sm quid ad dictū simplr. adā est hō mortuus: g adā est mortu⁹. et tamē non cōmittitur fallacia sm quid ad simpliciter g arguendo a dicto sm qd ad simpliciter nulla cōmittitur fallacia. ¶ Tertio sic af. hic cōmittit falla a sm quid ad simplr. adā nō est hō g adā nō est hō mortuus. et tn̄ non ptinet sub aliquo illor modorū: g modi sunt insufficiēter assignati.

Ad primū df negādo añs. lz illa n̄ enumerat hic: tn̄ datur intelligi p fallaciā a sm quid ad simpliciter. ¶ Ad scdm dicit distinguēdo añs vel ad dictū simplr qd verificatur de dicto sm qd: et sic cōceditur añs vel qd nonverificat: et sic negatur ¶ Ad tertiū negatur añs: sed ibi cōmittit falla a sm qd ad simplr.

Diffinitō elenchi.

Elenchus ē syllūs ptradictionis vni⁹ et eiusdez. nō nois tm̄ nec etiā rei tantū: sed nois et rei simul: nō synonimi: sz eiusdē et ex his q̄ data sūt de necessitate nō pnumerato eo qd erat i pricipio ad idē sm idē silr et i eodē tpe. ¶ Elēchus est syllogismus ptradictōis. i. syllogism⁹ pcludēs cōtradictoriā ppōis date a rñte

declara⁹ diffinitionis predicte.

In diffinitiōe elēchi qdā ponuntur rōne syllogismi vt ex his que data sunt ex necessitate p quod remouetur fallacia accidentis. ¶ Et ponit non cōnumerato eo quod erat in principio. per quod remouet petitio pricipij. vt postea patebit. ¶ Alia ponūtur ratione contradictionis. vt vnius et eiusdē. i. vnius subiecti et vni⁹ predicati. Unde nisi esset idē subiectum et idez predicatū nō eēt ptradictio vt ethiops est niger. ethiops non est niger sm dentes. ex quo nō est idē predicatū. ideo nō est ptradictio. Et similiter hic. null⁹ homo mortuus currit: et quidam hō currit. nō est contradictio quia nō est ibi idem subiectum. ¶ Item ad idē sm idem similiter et in eodez tempore ponūtur ratione ptradictionis. Et contra istas q̄tuor pticulas peccat hec falla que dicitur ignorantia elenchi: sm q ē vna de tredeci fallaciis ¶ Alio mō a[illegible]ipit gñaliter. et tunc sic diffinitur.

Ignorantia elenchi ē vn⁹ defectus gñalis: ad quē reducunť oēs alie fallacie ondēdo quō peccāt ɔtra istas pticulas. vt postea patebit. ¶ Iste āt pticľe nō nois tm̃/nec rei tm̃/sed nois ꝛ rei siľ. non synonimi: ꝛ sic de alijs. ponūtur rōne syllogismi: ꝛ rōe cōtradictiōis. qꝛ ista exigūt ꝙ nomē sit vnū ꝛ res vna ꝛ ꝙ nō sit nomen synonimuȝ. vñ nō est ibi ɔtradictō. marcus currit/ ꝛ tulli⁹ non currit. Nec est hic syllogismus. oīs gladi⁹ scindit. quoddam instrumentum est ensis. ergo quoddam instrumentum scindit. ¶ Fallacia ignorātie elenchi est idoneitas decipiendi: ꝓueniēs ex apparenti obseruatōe pticulaꝝ diffinitōis elenchi/ q̄ conueniūt ei rōe ɔtradictiōis tm̃. s. ad idem/ ꝑm idem/ similř/ ꝛ in eodeȝ tpe. Causa apparētie hui⁹ fallacie/ est cōuenientia apparentis ɔtradictionis ad verā contradictōeȝ. Causa falsitatis est diuersitas earūdeȝ. ¶ Hui⁹ fallacie quattuor sunt modi. Primus modus est ɔtra hanc pticulā. ad idem: vt duo sunt duplū vnius/ ꝛ nō sunt duplū triū. ergo sunt dupluȝ ꝛ nō duplū. ꝛ qꝛ in vtraqȝ ꝑmissaꝝ nō sumiť dupluȝ ad idē. ideo non sequitur. ¶ Secūdus modus peccat ɔtra illaȝ particulā. ꝑȝ idem. vt hoc est duplū illi ꝑm latitudinē. ꝛ non ē duplū illi ꝑm lōgitudinē. ergo est duplū ꝛ nō duplum Non seqtur. qꝛ duplū non sumiť ꝑȝ idem: lȝ sumatur respectu eiusdē. ¶ Tertius modus peccat ɔtra illam pticulā siľr. vt hō est spēs. null⁹ hō est spēs. g⁹ idem est spēs ꝛ non spēs. Nō sequiť qꝛ ibi nō est cōtradictō in ꝑmissis: eo ꝙ ille terin⁹ hō nō sumitur siľr. qꝛ in vna sumiť ꝓ suis iferiorib⁹. in alia vero nō sȝ ꝓ se toto: vel ꝓ sua forā ¶ Quartus mod⁹ peccat ɔtra hāc particulā/ in eodē tpe. vt manus mea est clausa in hoc instāti. ꝛ nō est clausa ī hoc istāti. ergo est clausa ꝛ nō clausa. Nō seqtur. qꝛ nō est in eodem

Margin notes: diffinitio fallᵉ ignorātie elē. — ꝑm⁹ mō⁹ — 2⁹ mod⁹. — 3⁹ mod⁹. — 4⁹ mod⁹

nō dr̄iam

tp̄e ¶ Differt aūt hec fallacia a falla secūdū q̄d ad simplr̄ q2 i illa est pcessus ab vno sm q̄d sumpto: ad vnū sūptū simplr̄. vt hoc est duplū sm lōgitudinē. ergo ē duplū. In ista vero est pcessus a duob9 sȝ q̄d sūptis ad duo sumpta simplr̄. vt hoc est duplū illi sȝ longitudinē/ꝛ nō sm latitudinē. ergo est duplum ꝛ non duplum.

Acceptō nes elēchi

¶ Circa hūc textū notandū ē p̄mo q̄ iste terīnus elench9 capit duplr̄. Uno mō stricte. sic omīs elenchus est syllogismus capiēdo pprie syllogismū. ꝛ hoc mō non capit p diffinito in textu. ¶ Alio mō capitur large ꝛ hoc mō capit in pposito. Et iste terīnus syllogismus q̄ ponitur in diffinitōne huius terī elenchus. dȝ capi large vt sub se cōprehendit inductionē: emptimema: et exemplū. ¶ Et dȝ diffinitio pe. hy. sic intelligi. Elenchus est argumētatio probās pclōem ꝯdictoriā positioni respōdentis.

Intellectus diffinitōis elēchi.

¶ Unde ad verū elenchū tria requirunt. Primū est q̄ sit bona cōseq̄ntia, sm est q̄ sit pbatiuus. ꝛ tertiū est q̄ cōclusio pbata per ip̄m cōtradicat positioni rñdentis. ¶ Et per oppositū elenchus sophistic9 fit triplr̄. Uno° q̄n nō est illatiu9 siue non est bona ꝯn̄a. Scd̄o q2 non est pbatiu9 hoc est quādo nō pbat pclōnē. Tertio q2 cōclusio illata vel pbata apparenter nō vere ꝯdicit pōni rñdētis.

q̄d igrantia pure negatōis et praue dispōnis

Notādū est scd̄o q̄ vt ad ppositū sufficit duplex est ignorantia. s. ignorantia pure negatōis ꝛ ē illa quā q̄bȝ q̄n nichil scit de re. Sed alia ē igrātia praue dispōnis. ꝛ est illa qua quis male scit illa q̄ scit. Ignorantia pure negatōis nō p̄t causare aliquam fallām. q2 habētiignorantiā pure negatōis: nō apparet aliq̄s palogismus bonus. Unde i pposito p igrantiā elēchi nō debem9 itelligere purā ignorantiā: sȝ ignorantiā q̄ in argumentatōe q̄ apparet eē verus elēch9: nō pcipim9 deficere aliquā ꝯditionē ad verū elēchū req̄sitam: cū tñ aliq̄ deficiat. ¶ Unde fallacia ignorantie elēchi capit dupliciter.

Nō distīstictiōem istā.

Uno mō large p oī deceptōe cāta ex omissione alicui9 ꝯditōnis req̄site ad veꝝ elenchū. ꝛ hoc mō capiē do fallam ignorantie elēchi: ꝯprehendit sub se oēs fallacias tā in dictōe q̄ extra dictōem. nec est fallacia specialis ab aliis distincta. Alio mō capitur stricte. ꝛ hoc mō capit p. h. in pposito.

Notādum est tercio q̄ diffinito fallacie ignorantie elēchi data a p. h. dȝ sic intelligi.

Intellect9 diffinitōis falle igrantie elenchi.

Fallacia ignorātie elenchi est deceptio pueniēs ex eo q̄ aliquis pcessus rōcinatiu9 videt pbare aliquā pclōem ꝯdictoriam positōi rñdenti. ppt obseruatōem alicui9 cōditionis vel aliq̄ꝝ ꝯditionū req̄site vel req̄sitaꝝ ad verā ꝯdictōem. ¶ Alit diffinit sic. ¶ Falla ignorātie elenchi est argumētatio sophistica q̄ videt pbare aliquā cōclusionē ppt apparētē obseruationē cōditionis vel ꝯditionū req̄site vel req̄sitaꝝ ad verā ꝯdictōē: quā tamē nō pbat ppt omissionē alicui9 ꝯditionis req̄site ad verā ꝯdictōnem. ¶ Unde cā apparētie huius fallacie est obseruatio alicui9 conditionis vel aliquaꝝ ꝯditionū req̄site vel req̄sitaꝝ ad verā cōtradictionē. Sȝ loc9 dr̄ta maxime fallacie ignorātie elēchi ē isti duo termini. s. hee cōditiones req̄sitas vel cōditionē req̄sitā ad verā ꝯdictionem. Locus vero maxima est hec oīo q̄cunq̄ ppōnes hñt cōditiōes

q̄d locus maxīa et dr̄ta maxime i hac fallacia

reqsitas vel cditõnẽ reqsitã ad v̈ã cdictionẽ sũt cdictorie: q̃ tñ ppõ ẽ falsa. Sʒ cũ defectus huius fallacie est omissio alicuius cõditiõis reqsi te ad verã cdictionẽ. ¶ Iste text⁹ huius falle q̃ttuor sunt modi: sic i telligit. Quattuor sunt teri cões ñ coincidentes in sigñando: ƀm suas rões forãles oẽs paralogismos hu ius fallacie sigñantes p q̃s ille ter minus diuidit diuisione logicali.

Notandũ est quarto q̄ primus mo dus hui⁹ fallacie est qñ fit palogis mus ex eo q̄ terin⁹ affirmat de eo dẽ: sed nõ ad idẽ in añte τ ppter h⁰ credit affirmari de eodẽ simplr in cñte. Ut quattuor sunt dupla duo rũ τ non sũt dupla triũ. ergo quattuor sunt dupla τ nõ sũt dupla. Scõus mod⁹ est qñ fit palogismus ex eo q̄ idẽ terinus affirmat τ negat de eodẽ nõ ƀm idẽ: vt hoc lignũ ẽ du plũ scõm longitudinẽ τ nõ est du plũ ƀm latitudinẽ. ergo hoc lignũ est duplũ et hoc lignũ non est duplũ. ¶ Tertius modus est qñ fit palo gismus ex eo q̄ idẽ terinus affirma tur τ negat de eodẽ in añte. sed nõ similiter τ ppter hoc credit similr affirmari τ negari de eodẽ in añte vt sortes possibiliter est currẽs: et sortes nõ necessario ẽ currẽs. ergo sor tes est currẽs τ sortes nõ ẽ currẽs. ¶ Unde exẽplũ qd̃ .p.h. ponit non deseruit ad ppositũ .s. hõ est spẽs: τ nullus hõ est spẽs. ergo idẽ ẽ spẽs τ idem nõ est spẽs. qr ibi cõmittit fal lacia equocatiõis ex pte illius teri hõ. vnde si ille terinus hõ vniuoce caperet nulla caret falla. ¶ Quar tus modus est qñ fit palogismus ex eo q̄ idẽ affirmat τ negat de eo dẽ in añte sũpto cũ diuersis deter minationibus diuersa tpa iportan tibus: τ ppter hoc credit q̄ idẽ simi ter affirmari τ negari debeat de eo dẽ. vt manus mea est clausa in isto tpe τ nõ est clausa in alio tpe. ergo ma nus mea est clausa τ manus mea ñ

Prima spẽs hui⁹ falle.

2⁹ modus

3⁹ modus

4⁹ mod⁹

est clausa. ¶ Ad palogismos hor modor respõdet negando cñam. qr ibi cõmittitur falla ignorãtie elẽ chi: qr in palogismis pmi modi nõ ar ad idẽ. Et i palogismis scõi mo di nõ ar ƀm idẽ. Et in palogismis tertiũ modi nõ ar silr. i palogismis quarti modi nõ ar p eodẽ tpe.

Cõtra dicta primo sic arguitur. Oẽ argumẽtũ vere iferens τ vere pbans cclõnẽ que cdicit positiõni respondentis est ver⁹ elenchus. et tñ non oĩ tali cõuenit diuisio elen chi data a p.h. ergo diuisio est insuffi ciens. Minor pʒ qr non oẽ tale est syllus. ¶ Scõo sic ar. q̃lʒ fallacia ẽ falla ignorãtie elẽchi. ergo male ponit ista fallacia distincta ab aliis. Añs pʒ. qr q̃libʒ fallacia fit ex omissione alicui⁹ pticule reqsite ad verũ elen chum. ¶ Tertio sic ar. pluribus modis põt fieri defectus a v̈o elẽ cho q̃ quattuor modis: cũ plures pticule ponãtur in diuisione elẽchi q̃ q̃ttuor. ergo plures sunt modi hui⁹ fallacie q̃ quattuor.

Ad primũ dicit q̄ licet tale argumẽ tũ non sit syllogismus stricte capiẽ do illum terĩm syllogismus. tamẽ bene est syllogismus large capien do illũ terĩʒ syllogismus. ¶ Ad ƀʒ dr̃ q̄ lʒ q̃lʒ fallacia sit fallacia igno rantie elẽchi large capiendo illum terĩm fallacia ignorantie elenchi. non tamẽ stricte capiendo illũ ter minũ fallacia ignorantie elenchi. ¶ Ad tertium dicitur distinguen do antecedens. Uel stricte capien do illum terminum fallacia igno rantie elenchi: τ sic negatur conse quẽtia. vel large capiendo: sic cõce ditur cñsequentia.

Equit de falla pe titõis pricipij. Pe tere id quod ẽ in pricipio est qñ conclusio quedẽ bʒ

probari sumitur in premissis. cum ergo idem sub eodem noie nō pōt seipm ꝓbare. vt hō currit. gͦ homo currit. In talib⁹ est petitio pricipij. ⁊ talis argumentatio ē ridiculosa: nec cadit sub arte. nec est petitio hui⁹ quod est in principio. ¶ Aliud ei est petere pricipiū. ⁊ petere illud quod est i pricipio. qꝛ petere pricipiū est qñ petit̄ idē sub eodē noie. vt hō currit. gͦ hō currit. ⁊ isto⁹ arguēdo nulla est fallā qꝛ non ꝯtinet̄ sub aliq̄ spē argumētatōis. nec ꝓm veritatē. nec ꝓm apparētiam. sꝫ talis petitio principij peccat ꝯtra syllm simplr dictū. ¶ Sꝫ petere quod est i pricipio ē/qñ idēꝫ petit̄ sub diuerso noie. vt animal rōale currit. gͦ homo currit. Uel sic/ petere illd quod est i pricipio/est qñ minus notū sumit̄ ad probationem magis noti.

qd petere id qd ē in pncipio.

Causa apparentie huius fallacie ē diuersitas ꝯclōnis cum ꝓmissis. Cā falsitatis ē diuersitas eorūdē. ¶ Petit̄ aūt id quod est in principio qnqꝫ modis. vt pꝫ octauo thopicorum

¶ Primo mō qñ diffinitū petit̄ i diffinitōe. ⁊ ecōtra. vt si dubitaret̄ vtrum hō currat/ vel nō currat et fiat argumētū. aial rōale currit. ergo hō currit. nulla est ibi ꝓbatio. qꝛ qñ vnū dubitatur necesse ē alterꝫ dubitari. ⁊ ita si sumat̄ vnū ad ꝓbandū aliud pctm̄ ē. ꝓm⁹ modus

¶ Secūd⁹ modus est/qñ particulare petit̄ in vl̄i. vt null⁹ hō currit. ergo sors non currit. vel si aliq̄s debeat ꝓbare q ōim ꝯtrariorꝫ est eadē disciplina ⁊ assumat. ōim oppositorꝫ est eadē disciplia. ergo oiꝫ cōtrariorū est eadē disciplia hic petit̄ ꝯclusio in ꝓmissis. scd̄us modus.

Terti⁹ modus: est qñ vl̄e petitur in particularib⁹ vt si aliquis debeat probare q omnium oppositorꝫ est eadem disciplina. ⁊ sumat istā. omniuꝫ cōtradictoriorum/contrariorum/ et sic de alijs: est eadeꝫ disciplina. ergo omnium oppositorum eadeꝫ est disciplina. Uel sic. sortes currit. plato currit ⁊ sic tꝰ mod⁹

de aliis. ergo omis hō currit. ¶ Quartus mod⁹ est qñ 9iūctū petit in diuisis vel ecōtra. vt si aliqs debeat ꝓbare q medicinaē disciplina sani ꝛ egri. ꝛ arguat sic. medicina est disciplina sani/ꝛ medicina est disciplina egri. g⁰ medicina ē disciplina sani ꝛ egri. ¶ Quintus mod⁹ est qñ vnū relatiuoꝝ petit i alio vt si aliquis debeat ꝓbare q sortes sit pr̄ platonis ꝛ ꝓbet sic. plato ē fili⁹ sortis. g⁰ sortes est pr̄ platonis. nō seqt. q: h⁰ assumit quod est ꝓbandū. Sciendū ē q hec falla nō ipedit syllogismū iferentē: sꝫ ꝓbantē. ꝛ ita fallacia petitionis pricipij peccat cōtra sylllogismū dialecticū inqtū dialectic⁹ est.

Quartus modus.

Quintus modus.

Notabile

¶ Circa hunc textū notandū est p̄mo q p̄ncipiū in ꝓposito est illud qđ opponēs ꝓponit ꝓbare a p̄ncipio ꝯ rn̄dentē: cuius tn̄ oppositū posuit respōdens. Vn̄ petere p̄ncipiū in ꝓposito nō est accipe idē ad ꝓbandū seip̄z: sꝫ est accipe aliquā ꝓpōez eque vel magis dubiā respōdenti q̄ ꝯclo ꝓbanda. Ex isto patꝫ q petitio p̄ncipij nō est pctm̄ ꝯ illationē sꝫ ꝯ ꝓbatōez. ¶ Vn̄ fallacia petitionis p̄ncipij ē deceptō ꝓueniens ex eo q aliqs ꝓcessus rōcinatiuus videt ꝓbare ꝯcl'oem ꝓpter apparentē diuersitatem antecedētis a cōsequēte: quā tamē non probat ꝓpter idētitatē añtis cū ꝯñte.

Quid pn̄cipiū i ꝓposito.

Notādū est scđo q cā apparētie fallacie petitiōis p̄ncipij ē añs apparēs magis notū ꝯñte. Sꝫ locus dr̄ia maxime hui⁹ fall'e est isti duo teri. s. añs apparens magis notū ꝯñte: ꝛ ꝓbatiuū ꝯsequētis. Et locus maxima ē hec orō. oē ens appēs magis notū ꝯñte ē ꝓbatiuū ꝯñtis. q̄ ē falsa. Cā dfect⁹ hui⁹ fall'e ē añs eq̄ ignotum sicut ꝯñs: vel nō magis notuꝫ q̄ ꝯñs. ¶ Iste textus. petit aūt id qđ est in p̄ncipio quinq modis. sic itellr̄: q̄nq sunt teri cōes: non coincidentes in signādo fꝫ suas rōes formales omēs palogismos hui⁹ fallacia significantes per quos iste terīnus fallacia petitionis p̄ncipij diuidr̄ diuisiōe logicali. ¶ Prim⁹ modus siue p̄ma spēs hui⁹ fallacie est qñ fit palogism⁹ ex eo q ad ꝓbandū ꝯcl'oem in qua p̄dicat aliqđ p̄dicatū de diffinito: sumit ꝓpō in qua illud idē p̄dicatū vel sibi sinonimū p̄dicatur de diuisione illi⁹ diffiniti. vt si aliqs velit ꝓbare istam hō currit. ꝛ arguat sic. aīal rōnale currit. g hō currit. ad illū palogismū respōdet negando añs.

Quid loc⁹ maxia ꝛ dr̄ia maxie in hac fallacia.

Pria species hui⁹ fallacie.

Notādum est tercio q scđs mod⁹ est qñ fit palogism⁹ ex eo q ad ꝓbādū ꝓpōeꝫ de terio minus cōi sumit ꝓpō de terio magis cōi. vt si aliqs ad ꝓbandū istā. oīm ꝯrioꝝ est eadē disciplina. sumat istā: oīm oppositoꝝ est eadē disciplina. ergo oīꝫ ꝯrioꝝ est eadē disciplina. ibi dꝫ negari añs. ¶ Tertius modus huius fallacie: est qñ fit palogismus ex eo q ad ꝓbandū ꝓpōem vl'eꝫ sumunt eius singulares. vt si aliqs velit istā ꝓbare. oīm oppositoꝝ ē eadem disciplina. ꝛ arguat sic: oīm ꝯrioꝝ est eadem disciplina: ꝛ oīꝫ priuatiue oppositoꝝ est eadē disciplina. ꝛ sic de aliis. ergo oīm opposi-

Secunda species.

Tertia species

torum est eadem disciplina. ibi dz negari antecedens.

Quarta species.

Notandu est quarto q quartus modus hui9 fallacie est quãdo fit paralogismus ex eo q ad pbãdũ ppõnez in q ponit aliqđ piũctũ sumitur añs in q ptes illius cõiũcti sumunt diuisim. vt si aliqs velit pbare istã medicina est sani & egri: et arguat sic. medicina ẽ sani: & medicina est egri:g medicina est sani & egri. ibi dz negari antecedens. ¶ Quintus modus est quando fit paralogismus ex eo q ad pbandũ ppõem in qua ponit relatiuũ: sumit ppositio in q ponit suũ correlatiuũ: vt si aliquis velit pbare istã sortes est pr platonis: & arguat sic. plato est filius sortis:g sortes est pr platonis. ibi debet negari antecedẽs.

Quinta spẽs.

Cõtra dicta ar. Primo sic. vbi ẽ bona conseqñtia ibi nõ est fallacia: sed in argumentationibus que dicunt fieri penes istã fallaciã est bona cõsequẽtia. g in illis nõ est fallacia. ¶ Secundo sic ar: hec est petitio pncipij hõ currit. g homo currit & tñ ibi nulla est fallacia. cũ ibi nulla sit apparentia. g non dz poni fallacia petitionis pncipij. ¶ Tertio sic arguit. tunc est fallacia petitionis pncipij quãdo diuisũ petit i cõiũcto: & tamẽ talis mod9 ñ enumerat hic. g modi isufficient enuẽrant

Ad primum dr q lz vbi est bona cõsequẽtia non sit fallacia q̃tum ad illatõem: tamẽ bene q̃tuz ad pbatõem. ¶ Ad scdm dicitur q lz ibi sit petitio pncipij stati: non tamẽ est ibi petitio pncipij nõ stati vnde petitio pncipij statim est quãdo ãtecedẽs & pñs sunt synonima: Sed petitio pncipij nõ statim ẽ qñ antecedẽs & pñs non sũt synonima tamẽ antecedẽs nõ est magis notũ pñte. ¶ Ad tertiũ dr q talis mod9 cõtinet sub quarto modo.

E fallacia pseqñt dicẽdũ est. secũdũ pñs fiunt paralogismi eo q credimus pñaz puerti q̃ ñ puertit ¶ Fallacia pñtis ẽ idoneitas decipiend i puenies ex apparenti conuertibilitate pseqñtis cũ añte. vł sic ẽ appẽtia pñtie puerse q̃ nõ puertit. Causa apparẽtie huius fallẽ ẽ puenietia vnius conseqñtie ad aliã non bonã Causa falsitatis est diuersitas eorũdem. Et sciẽdũ q bñ tenet argumẽtũ a positõe añcedẽtis ad positiõez cõseqñtis. ¶ Hui9 fallẽ tres sunt modi. Prim9 mod9 est: qñ arguit a destructione añcedentis ad destructionẽ pseqñtis. vt si hõ ẽ aial ẽ. ergo si hõ nõ ẽ aial nõ est. Uel a positiõe psequẽtis ad positionẽ antecedẽtis. vt si mel ẽ: rubeũ est. ergo si rubeũ ẽ: mel est Ad istũ moduz reducunt oẽs praue argumẽtatões ab inferiori ad superi9 destructiue. Uñ quotienscũq fit pcessus ab inferiori ad superius cũ distributõne supioris. vt ois homo

Diffinitõ fallẽ pñtis

Prim9 mod9 huj9 fallẽ

currit.ergo oē aīal currit.
ibi cōmittit ista fallacia.
vel null⁹ hō currit. g° nul
scđus modus. lum aīal currit. ❡ Secun
dus mod⁹ solz poni ab in
sufficiēti iductiōe singula
riū.vt sortes est aīal.ꝛ ecō
uerso. plato ē aīal ꝛ econ
uerso.ergo oīs hō est aīal
ꝛ ecōuerso.hic enumeran
tur oēs singulares illius.
oīs homo est aīal.ꝛ nō hu
ius. oē aīal est homo/que
significant ꝑ ꝯpōnē hui⁹
quod est ecōuerso.ad hāc
tert⁹ mod⁹ oīs homo est aīal. ❡ Ter
tius mod⁹ ꝓuenit a cōi=
ter accn̄tibus. Et dicunt
coīter accn̄tia q̄ se aliquā=
do ꝯsequūtur/ꝛ aliqn̄ non
vt ille est cōptus.ergo est
adulter. Silr hic.musa et
poeta teriant in a. sꝫ mu=
sa est femi gn̄is.ergo ꝛ po
ta:nō seqtur.q: identitas
gn̄is/ꝛ teriationis aliqn̄
se consequūtur/ꝛ aliqn̄ nō
eo ꝙ non est in omib⁹ /sꝫ
Obiectō in aliqbus. ❡ Si aliqs di
cat ꝙ in hoc vltimo mō n̄
tenet ecōuerso.ergo ibi n̄
Solutio est ꝯn̄a. ❡ Dicēdū est g°
ꝙ (ꝫ quosdā) sumit ꝯn̄a
a cōiter accn̄tib⁹/ad ꝯn̄aꝫ
necessariā ꝛ ꝓbabilē. ꝛ in
istis n̄ suitur ꝯn̄a necā sed
ꝓbabil. Talr aūt ordināt
isti mōi ab Aristotele mo
do dicto.

❡ Circa hunc textū notandū est ꝑ
mo:ꝙ iste termin⁹ consequētia ca= Acceptiones de ly ꝯn̄a.
pitur dupliciter.Uno mō large: et
tunc describitur sic . consequētia ē
ꝓpositio in qua per notam illatio
nis aliqua ꝓpō denotatur sequi ex
alia:siue hoc sit debite siue indebi
te. Et hoc mō diuisio consequētie
in consequētiam bonā: ꝛ conseqn̄=
tiam malā.pōt dici diuisio generis
in suas species. Uel toti⁹ in modo
in suas spēs. ❡ Alio mō capit stri
cte:et sic consequētia est oratio ha
bens notā illatōnis:ꝛ cōsequēs qđ
de necessitate seqtur ad antecedēs
❡ Silr antecedēs ꝛ consequēs du Acceptiones an̄tis ꝛ ꝯn̄tis.
pliciter capiūtur.Uno mō large: ꝛ
sic: Antecedēs est ꝓpō ex qua de=
notatur mediante nota illationis
sequi alia:siue sequat debite siue ī
debite.Et consequēs est oro que đ
notatur mediante nota illatōis se
qui ad aliā siue sequatur debite:si
ue non. ❡ Alio mō capiuntur stri
cte: ꝛ sic . Antecedens est oro ex q̄
de necessitate seqtur alia.et ꝯseqns
est ꝓpō q̄ de necessitate seqtur ad
aliā.Et hoc modo diuisio cōseque
tie in ꝯn̄aꝫ bonā ꝛ cōseqntiā malaꝫ
est diuisio analogi in sua analoga
ta. Isto scđo modo capitur in pro
posito iste terīnus ꝯn̄a.

Notandum est scđo ꝙ falla
ꝯn̄tis ē deceptō ꝓueniēs ex eo ꝙ ali
qs processus rōcinatiuus videtur Intellectus diffinitionis fallacie ꝯn̄tis.
eē bonus ꝓpter cōuenietiā quam
hꝫ cū ꝯn̄a vera.q̄ tn̄ nō ē bona con
sequētia. ꝓpter diuersitatē eius a
bona ꝯn̄a ❡ Alii diffinit sic. Falla=
cia ꝯn̄tis ē argumētatō sophistica q̄
videt eē bona ꝯn̄a ꝓpter cōuenien
tiaꝫ ei⁹ cū bona conseqntia que tn̄
nō est bona conseqntia propter di

uersitatē eius a bona ꝯña. Cā ap‑parētie est oro apparēs esse bona ꝯña: ꝓpter ꝯuemētiam quā hʒ cū bona ꝯña. Cā defectus huiꝰ falla‑cie ē oro diuersa a bona ꝯña. Locꝰ dña maxīe huius fallacie ē isti duo terī oro apparēs bona ꝯña: ꝯ ꝯñtia bona ꝯñe. ꝯ sic de siłibus. Sʒ loci eius fallacie maxīe sunt mlti: sicut a pōne ꝯñtis ad pōnē añtꝗ est bona ꝯña. Siłr a destructōe añtis ad de structōeʒ ꝯñtis est bona ꝯña. Siłr qcqd seqtur ad añs sequit ad ꝯñs. q̄ tñ oēs sunt false. Et sic pʒ ꝙ non ē vna maxīa: sʒ plēs. ꝯ ēt diuersi lo ci dñe maxime. ¶ Iste textus hu‑ius fallacie sunt tres modi: sic itel ligr. Tres sunt termī cōes nō coīn‑cidentes in sigādo ꝺm suas rōnes formales oēs palogismos huius falłe sigāntes: per quos iste terīnꝰ fallacia cōsequentis diuidit diuisi‑one logicali.

Quid locꝰ maxīa ꝯ dña maxie i hac falłe

Notandū est tertio ꝙ pmus modꝰ est qñ fit palogismus ex eo ꝙ aꝛ a destructiōe añcedētꝗ ad destructō‑nē ꝯñtis. Uel a positione ꝯñtis ad positioneʒ añtis alicuiꝰ bone ꝯñe. ¶ Exēplū pmi: vt si hō est aīal est sed nullus hō est. ergo nullū aīal est. Et ista argumētatio videt ꝯfirma ri per istā maximā sophisticā. A de structione añtis ad destructōeʒ ꝯñ tis semp est bona ꝯñtia. Exēplū se cūdi. vt si hō est aīal est. sʒ aīal est. ergo hō est. ꝯ videt illa argumētatio sophistica ꝯfirmari per istā maxi‑mā. Sēper a positione ꝯñtꝗ ad po‑sitiōeʒ añtis est bona ꝯñtia. ¶ Ad istos palogismos rñdet negando ꝯñam: qꝛ cōmittit fallacia cōseqñtꝗ qꝛ lʒ valeat ꝯña ab inferiori ad su pius affirmatiue sine distributione superioris. tñ non tʒ negatiue ab ī feriori ad supius cū distributōe su piorꝗ. Siłr lʒ valeat ꝯña ab iferio ri ad supius affirmatiue sine distri butōe vtriusqꝫ: nō tñ econtra. Siłr nō seqtur si pluat terra est madi‑da. sed terra ē madida. ergo pluit. qꝛ ibi aꝛ a positiōe ꝯñtꝗ ad positōem antecedentis.

Prima spēs huiꝰ falłe.

Notandū ē quarto ꝙ sc̄ds modꝰ ē qñ fit palogismus ex eo ꝙ aꝛ ab ā tecedente nō sufficiēti inferre ꝯñs: vt ab insufficienti enumeratione singulariū. vt sortes est aīal. plato est aīal. cicero ē aīal. ergo oīs hō est aīal. ibi dʒ negari ꝯña: qꝛ cōmittit fallacia ꝯñtis. ex quo in añte insuf ficienter enumerātur singularia. In isto palogismo aꝛ a positōne ꝯñtis ad positōeʒ añtis ꝯ nō est ꝓ‑prius modus distinctꝰ a pmo mō.

Sc̄da spēcies.

¶ Tertius modus est qñ fit palo‑gismus ex eo ꝙ aꝛ a cōiter accñti bus q̄ non se cōsequūtur. vt nō seqꝗ tur. Iste est comptus. ergo est adult. ibi cōmittit fallacia ꝯñtis. vñ hic ñ est ita ꝓprie fallacia ꝯñtis sicut in pmo mō huiꝰ fallacie. qꝛ hic con uertit ꝯña aliq̄ q̄ nō dʒ conuerti vł aliter q̄ dʒ conuerti.

Tertia species.

Contra dicta aꝛ. pri mo sic bene seqtur si hō currit risibile cur rit: sed nullus hō currit. ergo nullū ri sibile currit. ꝯ tñ ibi aꝛ a destructō ne añtis ad destructōem ꝯñtis: ergo p mus modus est insufficienter posi tus. ¶ Secūdo sic aꝛ. bene sequit si homo currit risibile currit. sʒ risi bile currit. ergo homo currit. ꝯ tñ ibi aꝛ a positōne ꝯñtis ad positōnem añtis. ergo contra pmū modū. ¶ Ter tio sic aꝛ. a cōmuniter accidentibꝰ sumit locus dialecticꝰ. ergo non sumi tur locus sophisticus.

Ad duas rationes primas di citur ꝙ licet sequant gra tia materie: non tñ gratia forme. ¶ Ad terciā dr ꝙ lʒ a cōiter accñti bus q̄ se ꝯsequunt ꝺʒ ꝯñaʒ bonā su mat locꝰ dialecticus: nō tñ a cōiter accñtibꝰ q̄ nō se ꝯsequūt semp.

Equitur de falla‑cia ꝺm non cām vt

cām. ¶ Ad cui⁹ euidentiam: sciendū q̄ duplex est syllogismus. s. ostensiuus et ad ipossibile. ¶ Ostensiuus est qui hz vnā solam cōclusionē. ¶ Syllogismus vero ad ipossibile est quādo aliquis syllogistice ducit̄ ad ipossibile. ⁊ ꝓpter hoc interimit̄ aliqua p̄missaꝝ que erit cā illius ipossibilis. vn̄ iste syll'us semꝑ hz duas ꝯclusiones vt cū dr̄ est ne homo asin⁹ hoc concesso. Cōtra null⁹ asinus est aīal rōnale mortale. hō est asin⁹. ergo hō nō est aīal rōnale mortale sed hoc ē ipossibile. ergo ⁊ ista homo est asinus. Et ille syll'us est i quarto mō prie figure. Sciēdū est ergo q̄ non cā vt cā semꝑ fit in syll'is ad impossibile.

qd syll'us ostēsiu⁹ et ad ipossibile.

Fallacia aūt s̄m non cām vt cāz fit qn̄ non causa ponitur vt cā: ⁊ propter hoc apparet sequi impossibile et illud quod apparet esse causa interimit̄. vt si queratū ē ne brunell⁹ hō: quo ꝯcesso. Cōtra nullus asinus est aīal rōale mortale sed homo est asin⁹. ⁊ brunellus est hō. ergo hō nō est aīal rōnale. hoc aūt est impossibile. ergo brunell⁹ non est hō. In hac eni dicta argumentatione ē nō cā vt cā. q̄ interimitur id quod apparet esse cā: ⁊ nō est. s. brunellus est hō. Vl' sic fallacia nō cāe vt cāe ē idoneitas decipiendi proueniens ex apparēti ꝯueniētia p̄misse nō cause ad aliā p̄missam cām. Cā apparentie huius fallacie ē ꝯuenientia hui⁹ quod apparet esse cā ⁊ non est cuz eo quod est cā. Cā falsitatis ē diuersitas eorūdem. Tale eni exemplū ponit aristoteles hui⁹ fallacie. Sunt ne aīa ⁊ vita idem: quo ꝯcesso. Contra mors ⁊ vita sūt cōtraria. sz mors est corruptio. ergo vita est gn̄atio. et per ꝯn̄s viuere est gn̄ari. sz hoc est ipossibile. q̄ q̄cq̄d viuit nō gn̄atur/ sed gn̄atū est. ergo aīa ⁊ vita non sūt idē. Hec argumētatio peccat s̄z non cām vt cām. ex hoc eni q̄ aīa ⁊ vita sunt idē nō seq̄t̄ ipossibile. ⁊ ita non dz interimi. sed ista mors ⁊ vita.

diffinitio fall'e s̄z n̄ cāz vt cāz

sunt ꝯtraria.q₂ in omibus his id quod nō ē cā appa ret esse cā.q₂ coicat in ter mis cū aliq̄bus ꝓpōibus ex q̄bus seq̄tur īpossibile. ¶ Ex istis pꝫ ꝙ ista fall'a nō fit in syll'o ostēsiuo. vt oīs hō currit. sortes ē hō ⁊ sol est in cācro. ergo sortes currit. hic non est fallacia nō cāe vt cāe.q₂ hec ꝓpō sol ē in cācro non est cā. neqꝫ apparet eē cā sicut apparet in syll'is ad īpossibile.

qd cā ⁊ n̄ cā i ꝓposito: ⁊ qd n̄ cā vt cā

¶ Circa hunc tertū notandū ē primo ꝙ causa in ꝓposito dr̄ premissa aliquid faciēs ad illatōem cōclusionis: q̄ necessario requirit ad illationem ꝯcl'ois. ¶ Sed non cā in ꝓposito dr̄ oro q̄ nichil facit ad illatōeꝫ ꝯcl'ois.ita ꝙ ipsa apposita vel remota nichilominus seq̄tur conclusio. ¶ Sed nō cā vt cā dr̄ oratio in syllogismo accepta:nichil faciens ad illatōem ꝯcl'onis:apparens tamen aliquid facere ꝓpter cōuenientiaꝫ quā hꝫ cum p̄missa cā vel cōclusiōe Unde fallacia s̄m non cām vt cām fit in syllogismo ad īpossibile superfluo. ¶ Unde syllogismus ad impossibile est argumentatio in qua ex vna premissa falsa: cum alia manifeste vera infertur ꝯclusio falsa. ex cuius cōclusionis falsitate infertur falsitas alicu⁹ premisse.⁊ ex falsitate p̄misse īfertur veritas eius cōtradictorie opposite. vt hic ē syllogismus ad īpossibile: posito casu ꝙ aliq̄s negeret istā . homo est aīal. Tunc arguatur sic. Nullus hō est animal.et omne aīal rōale est aīal ergo nullū aīal rōnale est homo . conclusio est falsa.ergo aliqua premissaꝝ.non minor: ergo maior. et per cōsequēs eius ꝯdictoria est vera scꝫ homo est aīal. ¶ Sed in syllogismo ad īpossibile superfluo p̄ter p̄missas requisitas ad illationē ꝯclusionis:ponitur vna alia propositio q̄ nichil facit ad illationem vt hic homo est risibilis.nullus hō est aīal.et oē animal rōnale est animal. ergo nullū aīal rōnale est hō. si tunc ex falsitate illius conclusionis inferatr̄ falsitas illius ꝓpōis .s. homo est risibilis ni chil facit ad illatōem ꝯcl'onis:lꝫ videatr̄ facere:tūc est fallacia secundum non causam vt causam.

declaratō syll'i ad īpossibile.

Notandum est scd̄o ꝙ fallacia s̄m non causā vt cām est deceptio ꝓueniens ex eo ꝙ ꝓpter falsitatē ꝯclōnis debite illate ex aliq̄b⁹ premissis:creditur ꝙ premissa superflua sit falsa : cum tamen sit vera . Aliter diffinitur sic fallacia secundum non cām vt cām:est argumētatio sophistica ꝓueniens ex eo ꝙ ex falsitate concl'ois infertur falsitas orōnis nichil faciētis ad illationē conclusionis . que tn̄ apparet aliquid facere. Cā apparentie hui⁹ fallacie est premissa non cā conueniens cū premissis causis vel cū cōclusione : ꝓpter quod videtur aliquid facere ad illationē conclusionis:sicut alie p̄misse. Sed loc⁹ differentia maxime hui⁹ fallacie ē isti duo termī scꝫ oratio cōueniens cum cōclusione:⁊ cā illationis cōclusionis. Sed locus maxima hui⁹ fallacie est illa ꝓpō: oīs orō conueniēs cum cōclusione est cā illatōis ꝯclusionis:quod tn̄ est falsum. Sed cā defectus hui⁹ fallacie est p̄missa superflua nichil faciens ad illationeꝫ ꝯcl'ois q̄ est vera. Uel ē diuersitas premisse non cāe vt cāe a p̄missa cā vel a concl'oe.

intellect⁹ diffinitōis falle s̄ꝫ n̄ cāꝫ vt cāꝫ

qd locus maxima⁊ dr̄a maxime i hac fallacia

Notādum est tercio ꝙ huius falla

cie pe.hi. non ponit aliquos mōs: sed solū ponit exᵐ aristotelis. huiꝰ fallacie tn̄ solēt assignari tres mōi

prīa spēs huiꝰ fallē extra textum.

¶ Primus est qn̄ fit paralogismus ex eo ꝙ pmissa nō cā vt cā que creditur eē falsa ꝓpter falsitatē conclusionis. cōuenit cū cōclusione in subiecto: ⁊ sic fit paralogismꝰ. oē ꝯriuꝫ corruptiōi est generatio: sed vita est contraria corruptioni: ⁊ vita et aīa sunt idem. ergo vita est generatio. conclusio est falsa: ergo aliq̄ premissarum. ⁊ nō alia nisi ista: aīa et vita sunt idem. ¶ Ad istum paralogismum rn̄detur negando illam ꝓpōem: et nō alia est falsa nisi ista: aīa ⁊ vita sunt idem. sed ex falsitate conclusionis debꝫ inferri falsitas minoris. s. vita ē ꝯria corruptioni.

Notandū est quarto ꝙ scd̄us modꝰ

scd̄a spēs

est qn̄ fit paralogismus ex eo ꝙ pmissa superflua conuenit in predicato cum ꝯclone. vt sic arguendo: oīe aīal rōnale est hō. aliquis asinus ē aīmal rōnale: ⁊ risibile est hō. ergo aliquis asinus est hō. cōclusio ē falsa. ergo aliqua pmissarum. ⁊ non alia ꝙ ista. risibile est homo.

tria spēs

¶ Tertiꝰ modus est: qn̄ fit paralogismus ex eo ꝙ premissa non cā vt cā conuenit in ambobus extremis cū ꝯclōe vt sic arguendo. nullū insensitiuuꝫ est aīal. aliquis hō est insensitiuus ⁊ aliqd̄ aīal nō est homo. ergo aliqs hō non est aīal: conclusio est falsa: ergo aliqua premissarū: ⁊ non nisi ista aliqd̄ aīal non est hō. ¶ Ad illum paralogismū rn̄detur negando istam ꝓpōeꝫ ⁊ non alia est falsa nisi ista: aliquod aīal non est hō. sed dꝫ inferri falsitas illius ꝓpōnis homo est insensitiuus.

Cōtra dicta primo sic arguitur.

nō ponit fallacia cāe vt nō cāe. ergo nō est ponēda fallacia nō cāe vt cause: ꝯña pꝫ per silē. ¶ Scd̄o sic arꝫ hꝰ fallacie nō assignant aliq̄ mōi i textu. ergo textꝰ est insufficiēs. ¶ Tertio sic arꝫ. nulla pmissa ē cā ꝯclōis. ergo nō ē ponēda fallā nō cāe vt cāe.

Ad primum dr̄ ꝙ fallā cause

vt non cause ꝯtinet sub fallā non cāe vt cause. ¶ Ad s̄m dr̄ concedēdo totū argumētū. ¶ Ad tertium dr̄: ꝙ lꝫ nulla ꝓpō siue pmissa sit cā ꝯclōis q̄tū ad exñtiam. tn̄ bene q̄tum ad illationē.

Propō plures est illa in qua plura predicanṫ de plībus. vel plā de vno. vel vnum de pluribus

qd̄ ꝓpō plures.

vt sortes currit ⁊ disputat. Vel sic. est ne hic ⁊ hic hō: demōstrato sorte ⁊ brunello. Vel sortes et plato currunt ⁊ disputant

qd̄ propō vna.

Propositio autem vna ē in qua vnū predicatur de vno. Et hoc quadrupliciter. siue vnum numero. vt sortes est sortes. siue vnuꝫ specie. vt sortes est homo siue vnum genere. vt sortes est animal. siue vnum secundum prius et posterius. vt homo est ens. animal est sanum. siue predicantur plura ex quibus fit vnum. vt hō est aīal rationale mortale. Scd̄m plures iterrogatōes fiūt paralogismi. qn̄ ad iterrogatōnes plures datur vna respōsio. ¶ Fallacia ꝯꝫ plures iterrogationes vt vnā

diffinitio hꝰ fallē.

est idoneitas decipiēdi ꝓueniēs est ꝯuenientia iterrogationū plˀes ad interrogationē vnā. Cā apparentie huiꝰ fallacie est vnitas interrogationis ꝯplexe. Cā falsitatis ē plˀitas ipsius. ¶ Duo sunt modi huius fallacie. Primus

p̄mꝰ modꝰ hꝰ falla. modus est qn̄ plura in singulari numero subijciunt᷑ vel p̄dicant᷑. vt hic. est ne hic ⁊ hic hō: demonstrato sorte ⁊ brunello. si dicatur sic. ergo brunellus est hō. si nō ergo sortes nō est hō Nō ei bene respondit qn̄ fecit responsionē vnā ad interrogationes plˀes. sꝫ debet respondere. verū est ꝓ vno ⁊ falsum pro reliquo. ¶ Scdūs modus est qn̄

2ꝰ modꝰ. plura ī plurali numero subijciuntur vel predicant᷑. vt sūt ne ista bona vel nō bona. demonstratis bono ⁊ non bono. Si dicat bona. ergo bonū est malū. si dicat nō bona. ergo bonū non est bonū. debuisset ei respōdere bonū est bonū. ⁊ malū ē malum. ¶ Si ei concedat aliquis dari diffinitiones simili modo in singulari et in plurali. vt cecum est aptū natum videre. et non videt. Et ceca sunt apta nata videre et non vidēt. non effugiet redargutionē. demonstrato vno ceco ⁊ altero vidēte. ⁊ querat᷑ sic. sunt ne illa ceca vel non ceca: si ceca. ergo illud est cecū demōstrato vno vidente: nō ei dicebat illum esse cecū: et illum esse videntē. sed dabat vnā respōsionē. eo ꝙ cōcessit ꝙ similis daretur diffinitio in singulari nūero et plurali.

¶ Circa hunc textū notandū est p̄mo ꝙ iterrogatio vna ē qn̄ vnū interrogat᷑ de alio. vt vtrū sortes est asinus. ¶ Sed interrogatio plˀes: in proposito est iterrogatio q̄ plura interrogant᷑ de vno: vel vnuꝫ de pluribꝰ vel plura de pluribꝰ. Exēplum vbi plura interrogantur de vno. vt vtrū sortes est albus citharedus: Exᵐ vbi vnum de pluribꝰ. vt vtrū sortes albus grāmaticus sit homo: Exēplum vbi plura de pluribus: vt vtrū sortes grāmaticus sedens sit albus citharedus. Sed iterrogatio plures vt vna: ē interrogatio plures que creditur esse vna ꝓpter vnicū signū interrogatiuū in ea positū. Unde tunc aliquis decipit᷑ per interrogationem plures vt vnā qn̄ aliquis ꝓpter vnitatem signi interrogatiui credit interrogationē plures esse vnā ⁊ ad eam esse respondendum vnica responsione. sicut ad interrogationē vere vnam.

q̄d interrogatio vna: quid plˀes: ⁊ q̄d iterrogatio vna vt plures

diffinitio hui⁹ fall'e **Notandum** eſt ſcḋo ꝙ fallacia ſm plures interrogationes vt vnã eſt deceptio ꝓueniens ex eo ꝙ ꝓpter vnitatẽ ſigni interrogatiui creditur ꝙ illa interrogatio q̃ eſt ſimpl'r plures ſit vna: ⁊ ꝙ vnica reſponſio debeat dari ad eã ſicut ad interrogatõem vnã. ¶ Cauſa apparẽtie huius fallacie eſt vnũ ſignũ interrogatiuũ quod ponit̃ in interrogatione plures. Sed loc⁹ dña maxime huius fallacie eſt iſti duo termini .ſ. vnũ ſignũ interrogatiuũ et vnũ interrogatũ. Sed locus maxima huius fallacie eſt iſta oṙo: vbicunq; eſt vnũ ſignũ interrogatiuũ: ibi eſt interrogatio vna q̃ tñ eſt falſa. ¶ Cauſa defectus huius fallacie ẽ diuerſa interrogata. ¶ Iſte textuſ huius fallacie duo ſunt modi ſic intelligitur. Duo ſũt terĩ cões nõ coincidentes in ſignificando: ſcḋm ſuas rões formales oẽs fallãs inꝛ̃rogationis plures vt vnius ſigñantes: per quos fallacia ſm plures interrogationes vt vnã diuiditur diuiſione logicali.

qd locus maxia et dña maxime i hac falla

Notãdum ẽ tertio ꝙ prim⁹ modus eſt qñ in interrogatione plura interrogantur de vno vel vnũ de pluribus: vel plura de pluribus in ſingulari numero. vt: eſt ne hic et hic hõ? demõſtrando ſortẽ ⁊ brunellũ: ſi aliquis rñdeat ꝙ ſic: ergo brunellus eſt hõ: ſi rñdeat ꝙ non: tunc bene rñdet. lꝫ videat̃ male reſpondere cũ videat̃ ꝙ ſortes nõ eſt hõ. qḋ tñ nõ ſeq̃tur ex rñſione data: qꝛ a copulatiũa negatiua ad alterã ei⁹ partẽ nõ vꝫ ꝯña. Uel aliter põt dici ſiue rñderi ad iſtã interrogationẽ: dicendo ꝙ hic eſt hõ demonſtrato ſorte. ⁊ hic non eſt homo demõſtrato brunello. ¶ Similit̃ ſi querat̃. eſt ne ſortes grãmaticus: logicus: rhetoricus? demonſtrato illo qui eſt ſolum grãmaticus. ſi dicatur ꝙ ſic: ǧ ſortes eſt logicus. ſi dicatur ꝙ nõ. ǧ ſortes non eſt grãmaticus ex quo aũt iſta interrogatio eſt ꝓprie interrogatio plures. ideo ad illam non debꝫ dari vnica reſponſio: ſed plures. dicẽdo ꝙ ſortes eſt grãmaticus. ſꝫ non ẽ logicus neq; rhetoricus.

pma ſpẽs hui⁹ falle

Notandũ ẽ quarto ꝙ ſcḋs modus eſt qñ in interrogatõe plura interrogant̃ de vno. vel vnũ de plurib⁹ vel plura de pluribus in plurali numero. vt ſunt ne iſta bona? demõſtrato vno bono ⁊ alio malo. ſi dicatur ꝙ ſic: ǧ malũ eſt bonũ. ſi dicatur ꝙ nõ bene rñdet̃ lꝫ appareat ꝙ male reſpondeat̃. ſed tñ põt aliq̃s ſic reſpõdere: iſtud eſt bonũ ⁊ iſtud non eſt bonũ. ¶ Sil'r ſi aliquis credat ꝙ terĩ pluralis numeri debẽt ſimilit̃ diffiniri ſicut termĩ ſingularis numeri. vt ſicut cecus eſt aĩal non videns aptũ natũ videre. ſic ceca eſſent aĩalia nõ videntia apta nata videre. Si q̃ratur iſti demonſtrato vno ceco ⁊ alio vidente: ſunt ne iſta ceca vel videntia? ſi dicat ꝙ videntia. ǧ cecus eſt vidẽs. ſi dicat ꝙ ſũt ceca. ǧ vidẽs eſt cecus. Ad iſtã interrogatõnẽ plures dꝫ reſpondere ꝙ vnus eſt cecus ⁊ alt⁹ ẽ videns: Uel etiã iſte terĩnus ceca nõ dꝫ diffiniri ſicut dictũ eſt. ſed ſic. ceca ſũt aĩalia quoꝝ nullũ eſt videns: apta nata videre

ſcḋa ſpẽs

Cõtra dicta ar̃. Pꝛĩo ſic. nõ ponit̃ fallacia ſm interrogationẽ vnã vt plures. ǧ non dꝫ poni fallacia ſecũdũ plures interrogatões vt vnã ꝯña tꝫ qꝛ non videtur maioꝛ rõ de vno q̃ de alio. ¶ Scḋo ſic ar̃. hec ẽ interrogatio vna: ſũt ne iſta viua? ǧ non eſt interrogatio plures. añs pꝫ qꝛ ibi p̃dicat̃ vnũ p̃dicatũ de vno ſubo. ¶ Tertio ſic ar̃. hec ẽ iterrogatio plures: eſt ne hic ⁊ hic homo ⁊ tñ ad eã bene rñdet̃ dando vnaꝫ rñſionẽ. ǧ nõ ꝯmittit̃ fallacia ex eo ꝙ ad iꝛ̃rogatões pl'es dat̃ vna rñſio

Ad primū dicit negando ꝯñaꝫ: qꝛ nō est simile. ex quo non ē apparentia ꝙ interrogatio vna simplr̄ appareat plures. sed bene est apparentia quō interrogatio plures appareat vna. Uel alit̄ dr̄ negando aňs. ꝛ ꝙ illa ꝑtinet sub fallacia ſm plures interrogationes vt vnam. ¶ Ad ſm dr̄ ꝙ lꝫ ibi sit interrogatio vna cōiunctione: nō tamē ē simpliciter vna. ¶ Ad tertiū dr̄ ꝙ licꝫ ad interrogationē in qua ponūtur plura cōiuncte possit dari vna respōsio: nō tñ ad interrogationē pluref in qua ponūtur plura inconiuncte

Ost hec autē reducendū ē omēs fallacias ad ignorantiā elenchi. ¶ Reducere aūt oēs fallas ad ignorantiā elēchi. est ostēdere qualiter fallacia ql̄ꝫ peccat contra aliquā particulam in diffinitiōe elenchi positā: aut rōne syllogismi: aut rōe ꝯtradictionis. Sicut eñ differentia adueniēs generi cōstituit spēm. ita ratio ꝯtradictōnis adueniēs syllogismo ꝯstituit elenchuꝫ Unde q̄cq̄d est in elēcho/ aut est in eo rōne ꝯtradictionis/ aut rōne syllogismi. Dicit eñi aristoteles ꝙ diuidendū est oēs syllogismos apparētes ꝛ elenchos/ aut oēs reducendū

Qd reducē fallas.

est ad ignorantiā elenchi ¶ Equiuocatio/ ꝛ amphibologia/ ꝛ figura dictōis reducūtur ad ignorantiā elenchi: eo ꝙ ipediūt ibi esse syllm̄ ꝛ ꝯtradictionē. ¶ Cōpositio/ diuisio/ accēt⁹ reducunt ad ignorātiam elenchi. in eo ꝙ non est oro eadē vel idē nomē sed drāns. opꝫ aūt hoc: scꝫ nomē et rōeꝫ eē eadē quē admodū ꝛ rem: si debeat esse elenchus. ¶ Qui vero scdm̄ accidens fiūt manifesti sunt diffinito syllo qꝛ fiunt ꝯtra particulā in diffinitōe elēchi positam scꝫ necesse ē aliud accidere: per ea q̄ posita sūt et cōcessa. Et scdm̄ hanc fallaciā (q̄ est scdm̄ accñs) artifices ꝛ scientes sepe ab inscijs reducunt faciētib⁹ syllos ꝯtra sapientes. nā scdm̄ accidēs faciunt syllogismos appentes. Qui vero fiunt ſꝫ q̄d ad simplr̄ r̄ducūt ad ig⁹ rātiā elēchi qm̄ de eodē ñ ē affirātō ꝛ negatio: vt ethiops est albus ſm dentes. ergo ē albus. Manifesti aūt sunt silli qui pri⁹ dicti sunt. ꝛ q̄

Reductō specialis.

les nūcupanť. ¶ Qui ve ro fiunt ẜm id quod petiť ī pricipio/⁊ non cāʒ vt cāʒ peccāt manifeste contra diffinitionē sylľi. qꝛ in syllogismo oʒ sequi aliud de necessitate. quod nō erat in principio. ⁊ sic oʒ ꝙ premisse sint cause ꝯcl̄ois syllogismi. ¶ Qui vero ẜm ꝯn̄s: reducunť sicut ⁊ illi q̇ fiunt ẜʒ accn̄s. ¶ Qui vero ẜm plures interrogatōnes vt vnā reducunť eo ꝙ peccant ꝯtra vnitatē ꝓpositionis. Ibi eni nō sumiť ꝓpō vna ⁊ per ꝯn̄s nec ꝓpositio. Nā eadē est diffinitio vni⁹ rei ⁊ rei. vt hois ⁊ vnius hois. similiť aūt ⁊ in alijs. Unde propō vna vnū de vno affirmat. sʒ nō est ita in propōe plures in qua p̄dicanť plura de vno vel vnū de plurib⁹. ⁊ ꝓpť hoc peccāt ꝯtra vnitateʒ

Reductō generaliť ꝓpōis. ¶ Iteʒ oēs fallacie in dictōne/⁊ ẜm q̇d ad simpľr reducūtur ad ignorantiā elēchi eo ꝙ peccāt ꝯtra ꝯ̄dictionē. Oēs aūt alie falľe extra dictionē reducunť in hoc ꝙ peccāt ꝯtra diffinitionem silľi.

¶ Finit tractatus sextus

¶ Sequiť tractatus septimus de suppositionib⁹.

quō falľe reducunť ad elēchū

¶ Circa hunc textū notandū est p̄mo ꝙ hic ꝯn̄ter autor ostēdit: quō q̄lʒ fallacia siue cuiuslʒ fallacie argumentatio sophistica deficit a vero elencho. Nam oēs fallacie in dictione deficiūt a vero elēcho. qꝛ nō sunt illatiue ⁊ non sunt bone ꝯn̄e. Similiter fallacia accn̄tis: ⁊ ẜʒ q̇d ad simpľr: ⁊ fallacia ꝯn̄tis deficiūt a vero elencho. qꝛ non sūt bone cōsequētie. Sed fallacia ignorantie elenchi deficit a vero elencho: qꝛ n̄ est bona ꝯn̄a. ⁊ etiā deficit ī cōtradictiōe: ex quo ptes ꝑalogismi fallacie ignorantie elenchi nō vere cōtradicunt. Sed fallacia petitionis p̄ncipij peccat ꝯ̄ elenchum: qꝛ talis oƒo nō est ꝓbatiua: ex quo an̄s ꝑalogismi fallacie petitionis p̄ncipij non ꝓbat ꝯn̄s. Similiť fallacia nō cause vt cause deficit in probatione. Et fallacia ẜʒ plures interrogationes vt vnā deficit eo ꝙ ibi nō est vnitas ꝓpōnis. ista tamē fallacia n̄ peccat ꝯ̄ elenchū q̄tum ad illationem ꝓbabilē vel ꝯ̄dictionē.

quō falľe ducāť ad aliquam metham

Notandū est scđo ꝙ lʒ q̄lʒ falľa siue argumētatio sophistica videať ducere ad aliquā methā ip̄m respondentē: nulla tn̄ fallacia siue argumentatio sophistica vere ducit ad methā: qꝛ tunc requireret ꝙ talis argumētatio vere inferret ⁊ ꝓbaret suā ꝯcl̄oem: ⁊ sic non eēt argumentatio sophistica: mō nulla est fallacia siue argumentatio sophistica quī in aliquo illoꝝ deficiat. Un̄ inter fallacias fallacia ignorantie elēchi maxime apparet ducere ad metham redargutōnis. ⁊ fallacia scđm non cām vt causam apparet ducere ad metham falsi. ⁊ fallacia

petitionis pncipij ad methã insoptinabilis.

Notãdũ est tertioꝙ fallacia figure dictõ nis videt ducere respondentez ad methã soloecismi. Et fallacia scõm qd ad simplr: apparet ducere ad methã nugatõis. Unde ex quo oẽs paralogismi peccant contra illationẽ ideo soluunt per negationẽ ꝯñe. Silr fallacia accñtis: ſm qd ad simpliciter. ⁊ fallacia ꝯñtis. siue earũ paralogismi soluunt negãdo ꝯñaz. Sed palogismi fallacie petitionis pncipij. ⁊ fallacie non cãe vt cause peccant ꝯ probationẽ. ideo soluuntur per negationẽ añtis vel partis añtis. Sed fallacia ignorantie elẽchi siue palogismi eius peccant cõtra ꝯdictionẽ ⁊ etiam cõtrra illationem. ideo etiã soluunt palogismi talis fallacie per negationẽ ꝯñtie. Sed palogismi ſm plures interrogationes vt vnã soluunt rñdendo per plures responsiones.

De eodẽ

Notandũ est quartoꝙ fallacia q̃ est deceptio: que est in respondẽte capitur ab opponẽte tãꝙ a cã pncipali: ⁊ ab argumentatione sophistica tanꝙ a cã effectiua instrumentali partiali: ⁊ loci maxime sophistice se hñt ad argumẽtationem sophisticã: sicut loci maxime dialectice ad sylſm dialecticũ. qꝛ sicut loci dialectici vere confirmant argumẽtationẽ dialecticã: ita loci sophistici apparenter ꝯfirmant argumẽtationẽ sophisticã. Maxime aũt sophistice sunt semꝑ false. sed maxĩe dialectice sunt vere.

Cõtra dicta primo sic arẽ. Fallacia ſm plures interrogationes vt vnã non deficit in illatione: ꝓbatione: vel cõtradictione: ergo non dꝫ reduci ad elẽchũ. ¶ Scdo sic arẽ. ꝑalogismi peccãtes ꝯ illatõez soluũtur negando ꝯñaz. sed palogismi i dictõe nõ soluuntur negãdo ꝯñam sed per distinctõem: ḡ non peccant cõtra illatõez. ¶ Tertio sic arẽ. reducere palogismos ad elenchũ sophisticũ est reducere eos ad fallaz ignorãtie elenchi: sed fallacia ignorantie elenchi non reducit ad fallaciã ignorantie elenchi: ḡ nõ reducitur ad elenchũ sophisticũ. ⁊ per cõsequẽs nõ deficit ab elẽcho vero.

Ad primũ dicit cõcedẽdo totũ argumentũ. Uel alit põt dici ꝙ lꝫ fallacia ſꝫ plures interrogationes vt vnã non impediat ĩmediate veruꝫ elenchum. tñ mediate põt ĩpedire ꝓ q̃to ĩpedit vnitatẽ ꝓpõis q̃ requiritur ad elenchũ. ¶ Ad ſm negat minor: qꝛ licꝫ tales paralogismi soluant per distinctionẽ. hoc est ꝓpter iuuenes. nec in distinctione ꝯsistit pncipaliter solutio: sed in negatione ꝯñe. ¶ Ad tertiũ dr ꝙ lꝫ fallacia ignorãtie elẽchi: stricte capiendo ly fallã ignorantie elenchi nõ reducat ad fallaciã ignorantie elẽchi stricte capiẽdo fallaciã ignorantie elenchi: tamẽ bene reducit ad fallaciã ignorantie elenchi: large capiendo ly fallacia ignorantie elenchi.

¶ Questio addita per magistrum Thomam Bricot.

Queritur vtrum penes ꝓpões insolubiles fiat fallacia ſm qd ad simplr. Et arẽ ꝙ non: qꝛ fallacia ſm qd ad simplr cõmittit in eo ꝙ male arguit a dicto ſm qd ad simplr. vel econtra. Sed arguendo penes ꝓpões isolabiles nõ arẽ a dicto ſꝫ qd ad simplr: vel econtra. ergo penes ꝓpões isolubiles nõ cõmittit fallacia ſm qd ad simplr. ¶ Confirmat: qꝛ sic arguendo: sortes dicendo istã sortes dicit falsũ: dicit oĩo ita eẽ sicut est. ḡ dicit verũ: non cõmittit fallacia scõm quid ad simpliciter. eo ꝙ

añs est falsū. ꝗ arguēdo penes ꝓpōnes insolubiles nō cōmittit fallacia ꝓm quid ad simplr. ¶ Scdo sic arguendo penes ꝓpōes plures ꝯmittit fallacia equocationis: vel fallacia scdꝫ plres iterrogatiōes vt vnam. sed ꝓpōes insolubiles sunt ꝓpōes plures. igit arguēdo penes ꝓpōes insolubiles non cōmittitur fallacia scdm qd ad simplr. ¶ In oppositū ar per aristotelem in primo ⁊ scdo elenchoꝝ: vbi videt dicere ꝙ tales ꝑalogismi reducūtur ad fallaciā scdm quid ad simpliciter. ℞ro solutōe questionis.

Notandū est primo ꝙ (vt patet in tractatu insolubiliū) quadruplex est modus dicendi de significatiōe ꝓpōnū isolubiliū. ¶ ℞rimus dicit tales ꝓpōes insolubiles significare se esse falsas vel se non esse veras cathegorice. ita ꝙ in eis pars ꝓpōis pōt supponere ꝓ ipsa ꝓpōe ⁊ cum hoc ipsis non correspondet mētalis hypothetica: sed cathegorica: acsi non essent insolubiles. Et iste modus dicendi est valde ꝓbabilis. Naꝫ ex quo ista ꝓpō: aliqua ꝓpō particularis est falsa: nūc existentibus aliquibꝰ: significat cathegorice aliquā ꝓpōem particulareꝫ esse falsā: nō videtur posse dari rō quare talis propositio nō potest significare cathegorice aliquam propositionem particularē esse falsam quando ipsa sola erit sicut nunc significat: ⁊ tunc scdm istū modū dicendi ad veritatē ꝓpōis affirmatiue non satis est ꝙ ipsa significet oīno ita esse sicut est: sed vltra hoc requirit ꝙ ita eē sicut significat nō sit ipsā esse falsā. ⁊ ideo hec est falsa. sortes dicit falsū. posito ꝙ soluꝫ sortes dicat illam. Naꝫ lꝫ significet omino ita esse sicut significat: puta sortē dicere ꝓpōem falsā: qꝛ tamē ita esse est illā ꝓpōem esse falsā: iō illa ē falsa. sua aūt ꝯdictoria vera ē nam ad veritatē sue ꝯtradictorie negatiue sufficit ꝙ ita non sit sicut significat non esse. vel ꝙ sua ꝯdictoria significet se esse falsam. Et quia ita est in proposito. ideo hec ē vera sortes nō dicit falsū. hec autē falsa: sortes dicit falsū. ¶ Et secundum hoc diceret ꝙ duplex est veritas. s. veritas scdm quid ⁊ veritas simplr Ad veritatē scdm quid ꝓpōis affirmatiue sufficit ꝙ significet oīno ita esse sicut est. Sed ad veritateꝫ simplr vltra hoc reqritur ꝙ ital eē non sit ipsā ꝓpōem sic significantē esse falsam. Et ita arguēdo sic. hec ꝓpositō dicta a sorte in casu posito sortes dicit falsū: significat oīno taliter esse sicut est. igr est vera. cōmittit fallacia scdꝫ quid ad simpliciter: ex eo ꝙ ar a veritate scdꝫ qd vel a causa eius ad veritatem simpliciter.

Notandum est scdo ꝙ alius ē modus respōdēdi ad insolubilia. ℞ro quo supponit hec maxima. pars ꝓpōis non potest supponere pro ꝓpōne. Et ideo in ista ꝓpōne: sors dicit falsum: ly falsum nō supponit pro illamet ꝓpositione. Sēsus ergo illius ꝓpōis non sic explicatur. sortes est dicens aliquā ꝓpōnem falsā. sed sic sortes dicit aliqd falsum aliud ab illa ꝓpōne. Et ita non sequitur in casu quo solum diceret sortes istaꝫ sortes dicit falsū. sortes dicit illam ꝓpōem: ⁊ illa est falsa: ergo sortes dicit falsū. ibi tñ ar a dicto simplr ad dictū scdm qd male: qꝛ hic ar a toto in modo ad suam partem sine distributione totius in mō: acsi sic argueret. Sortes dicit illam ꝓpōem ⁊ illa ꝓpō est aliquod falsum. ergo sortes dicit falsū aliud ab illa ꝓpōe. ¶ Et ita scdm hunc modum posset dici ꝙ arguendo per propōes isolubiles: vl' arguendo de veritate aut falsitate ꝓpōnum insolubiliū committitur

Marginal notes: pmꝰ modus dicēdi de isolubilibus (beside "Primus dicit tales…"); scdus modus (beside "Pro quo supponit hec maxima").

fallacia fm quid ad simplr: capiendo fallaciã fm quid ad simplr large: vt sub se cõtinet fallaciã a simpliciter ad fm quid. ¶ Et si dicat

Obiectõ| q arguendo a toto in mõ ad suã parte sine distributõe totius in mõ cõmittit fallacia accidẽtis vel cõseqñtis. ergo ibi non cõmittitur fallacia fz quid ad simplr.

Solutio ¶ Ad hoc dr negando pñam. qz non est inconueniens in eodẽ palogismo plures fallacias inueniri. arguẽdo eñi a toto in mõ ad ptem eius sine distributione totius in modo: cõmittit fallacia pñtis vel accidentis: cõsiderãdo q totũ in mõ est superius ad ptem eius. Sed considerando q totũ in mõ est dictum simplr: et pars eius dictũ fm quid. põt ibi cõmitti allacia fm quid ad simplr. Neqz ẽ inconueniens plures fallacias ĩvnũ paralogismũ coincidere. imo fm aliquos formari põt aliqs paralogismus in quo oẽs fallacie inueniuntur: qui tñ palogismus nunc michi non occurrit

Notandũ est tertio q tertius modus

3 modus soluendi insolubilia est dicere q tales ppões insolubiles si sint affirmatiue habẽt quasdã mẽtales hypotheticas sibi correspõdentes quarum prima pars significat ita esse sicut termini propositionis insolubilis primario pretendunt. et illa pars vt freqnter est vera. sed scda pars significat illã pmam partẽ esse falsam. verbigra: hec ppõ: sortes dicit falsũ in casu quo sortes solũ dicat illam. significat tñ sicut hec copulatiua. sortes est res dicẽs falsũ: et illa ppõ que significat pcise sortem dicere falsum est falsa. modo pma pars huius copulatiue est vera. scda ps vero est falsa. Et tũc arguẽdo per ppões insolubiles: vel ad cõcludendũ veritatẽ illarum cõmittitur fallacia pñtis. arguẽdo a propõne habente plures causas veritatis ad ppõem habentem paucio res causas. qz tñ ppositio cathegorica dr vna simplr: hypothetica vero dr vna cõiunctione siue fm qd Ideo arguendo a cathegorica ad hypotheticã põt dici cõmitti fallaciam a dicto fm quid ad simplr. ¶ Alius 4 mod iterũ modus loquẽdi de veritate vel falsitate ppõnũ insolubiliũ est dicendo q tales ppões sunt ppões plures. qbus in mẽte correspõdent due cathegorice incõiuncte: quarũ pma significat ita esse sicut termi pmario pretẽdunt. scda vero sigãt illam ppõem esse falsã. Et iõ tales ppões sunt simul vere et false. qz tñ nõ sũt simplr vere sicut ppões vne. ideo arguendo ex hoc q hñt vnã mẽtalẽ veram ipsas esse simplicit veras ar a dicto fz quid ad dictũ simplr. ¶ Tunc sit pma Pria cõclusio. cõclusio fm pmũ modũ soluẽdi insolubilia. argumẽta insolubilia vt frequenter peccant penes fallaciã fz quid ad simplr. pz ex primo notabili. ¶ Scda cõclo: penes fm mo scda c. dum soluẽdi insolubilia. argumẽta insolubilia peccant penes fallaciam fm quid ad simplr. pz per dicta in scdo notabili. ¶ Tertia cõclusio fz tertia c. duos vltimos modos soluendi insolubilia: argumẽta ĩsolubilia peccant penes fallaciã fz quid ad simpliciter. pz ex tertio notabili.

Dubitatur vtrum oĩs elenchus sophisticus sit syllogismus sophisticus Et ar q sic. qz bene seqtur. hoc est elenchus. ergo hoc est syllogismus. ergo et bñ seqt hoc ẽ elenchus sophisticus ergo est syllogismus sophisticus. pña pz per illam regulã pñarũ. si ad añs sequat conseqns: tũc eodem vtrobiqz addito adhuc valebit pñtia.

¶ In oppositũ ar sic. qñ aliquis ẽ sillogismus demonstratiuus qui ẽ elenchus sophisticus. vt pz de isto nullũ irrõnale est homo. aĩal est irrõnale. ergo aĩal nõ est hõ. Si aliquis credat pclõem pdicere isti. aĩal est homo. cum tñ non pdicat. tunc ibi

est elenchus sophistic⁹ et non verus elenchus: q2 non est vera ꝯdictio: sed apparens. et tamē talis syllogismus demonstratiuus nō ē syll'us sophisticus. igr̄ nō oīs elēchus sophistic⁹ ē syll'us sophisticus. ¶ Ad dubium dr̄ q2 non oīs elenchus sophisticus est syll'us sophisticus. p3 ex dictis. ¶ Item ad elenchū eē sophisticū satis est Uel q2 non sit vere illatiuus: sed apparēter. Uel q2 nō sit vere pbatiuus. aut vere ꝯdictorius: sed duo vltima non sufficiūt ad syll'm esse sophisticū. igr̄ nō oīs elēchus sophisticus est syll'us sophisticus. ¶ Ad rōem dubij cōceditur añs et negatur ꝯña. et dr̄ q2 regula allegata non semp h3 veritatē. vt dr̄ in fine tractatus ꝯñarum. Et potissimū quando additio est alienās vel negans. Unde sicut qñ duo termi se habent sicut superius et inferius. si vtriq3 eo2 addatur negatio infinitans: de superiore fit inferius. et de inferiore superius. ita l3 syllogismus in pl⁹ se habeat q̄ elēchus. tñ elēchus sophisticus in pl⁹ se h3 q̄ syllogismus sophisticus.

Ad rationes q̄stionis. Ad primam dr̄ q2 penes primu3 modum soluendi insolubilia arguendo ad vitatē ppōis isolubilis eq̄ ualēt ar̄ a dicto f3 q̄d ad dctm̄ simpl'r. Sed fm alios mōs visū ē q̄uo cōmittat̄ talis fallacia. ¶ Ad confirmationē dr̄ q2 penes primū modū soluēdi isolubilia ibi ar̄ a dicto fm quid ad simpl'r. q2 arguitur a veritate fm quid ad veritatē simpl'r: et negatur vlterius q2 añs non sit verū. Sed l3 fm alios modos soluendi añs non sit verū ne cōmittat̄ aliqua fallacia: tñ si assumeretur añs apparēter cōcludēs illam q2 eēt vera. cōmitteret̄ talis fallacia ¶ Ad scdam rōe3 dr̄ q2 arguendo a ppōne vna ad ppōe3 plures nō cōmittitur fallacia fm plures interrogatōes vt vnā. sed bñ qñ rñdetur ad ppōem plures sicut ad vnā: nec ēt arguendo a propositiōe vna ad ppositione3 plures cōmittit̄ fallacia equocationis: sed magis arguendo a ppōne plures ad propōem vnam: ideo dici potest q2 committitur fallacia fm quid ad simpliciter vel fallacia a simpl'r ad fm q̄d. que sub eadē fallacia cōtinētur.

¶ Et sic est finis fallaciarum.

¶ Hic notandum: licet Georgius textum non ꝓsequatur Petri hispani paruis in logicalib⁹: duabus tñ ex causis textus autoris naturali subiectus est ordine. Tū: ne claudicās et fere mutilatus (veluti hactenus) in lucem pdiret. Tum etia3: vt opinionib⁹ diligenter examinatis: et quasi oppositis iuxta se positis: studiosus lector eligeret: quicquid magis veritati consonum esse dinoscitur.

Orum que dicũtur. quedã dicuntur cũ cõplexiõe. vt hõ currit. q̃daꝫ vero sine ꝯplexione. vt hõ. qꝛ est termin⁹ icõplex⁹. ¶ Termin⁹ (vt hic sumit̃) est vox significãs vl'e vel pticulare. vt hõ/vel sortes. Terinoꝝ aũt icõplexorũ vnusq̃sqꝫ aut significat subãm aut qualitatẽ/aut q̃titatẽ aut ad aliq̃d/aut agere/ãt pati/aut vbi/aut qñ/aut situm/aut habitũ. Significatio (vt hic sumit̃) est rei per vocẽ ꝫm placitũ repñtatio. Quare cũ omis res aut sit vl'is: aut pticularis opꝫ dictiones nõ significãtes vl'e vel pticulare nõ significare aliq̃d. et sic nõ erũt teri vt hic sumit̃ teri⁹ ꝓut ꝫcat vl'e vel particulare. ¶ Significationum alia ẽ rei substãtiue. ꝛ hec fit p nomen substãtiuũ. vt hõ. Alia est rei adiectiue. ꝛ hec fit p nomen adiectiuũ. vt alb⁹. Alia p verbuꝫ vt currit. q̃ nõ est ꝓprie significatio substãtiua vel adiectiua: sed significatur aliq̃d substãtiue vel adiectiue. Et significare aliq̃d substãtie vel adiectiue sũt modi vocũ. ſꝫ adiectiuatõ ꝛ substãtiuatio sunt cõpotes modi ꝛ dr̃ie reꝝ que significant̃: ꝛ nõ sunt mõi significatõis. vñ noĩa substantiua dicunt̃ supponere. ſꝫ noĩa adiectiã ꝛ verba dicunt̃ copulare. Suppositio est acceptio teri substãtiui ꝓ aliquo. ¶ Dr̃nt aũt suppõ ꝛ significatio: significatio enĩ fit p ĩpositõnẽ vocis ad significandũ rẽ. Suppõ aũt ẽ acceptio teri iã significãtis rẽ pro aliquo. vt cũ dr̃ hõ currit. iste terin⁹ hõ tenet̃ stare ꝓ sorte vl' platone ꝛ sic de alijs. vñ significatõ prior est suppõe. ¶ Scdõ dr̃nt qꝛ significatio ẽ vocis. suppõ est teri ꝯpositi ex voce ꝛ significatõe: g⁹ supponere ꝛ significare nõ sũt idẽ sed dr̃nt per locũ a coniugatis. ¶ Itẽ tertio: significatio ẽ signi ad signatũ Suppõ vero est supponẽtis ad suppositũ. ergo suppositio nõ est significatio ¶ Copulatio ẽ acceptio teri adiectiui pro aliquo.

Diffinitõ termini.

Q̃d sigãtõ

Diuisio significatõnum.

Q̃d suppõ ꝛ q̃o dr̃t a sigãtõe

Q̃d copulatio.

Uppositionū alia cōis/ alia discreta.

diṽio sup pōnis

Suppō cōis est que fit ꝑ terīm coēm. vt homo. aīal Discreta est q̄ fit per terīz discretū. vt sortes/ plato. Uel per terīm coēm cū ꝓ noīe demōstratiuo primitiue speciei. vt iste homo. qui est termin⁹ discretus.

diṽio sup pōis cōis

¶ Suppōnū coīz/ alia naturalis. alia accidentalis. Suppositio naturalis est acceptio terī cois ꝓ oīb⁹ his ꝓ q̄bus aptus natus est ꝑticipari. vt iste terīn⁹ hō per se sumptus supponit pro oībus hoībus. taz qui sunt ꝗ̄ q̄ erunt et qui fuerūt. Accidentalis suppō: est acceptio terī cois pro oībus ꝓ q̄bus exigit suū adiunctū. vt hō currit iste terīnus homo supponit pro oīb⁹ hoībus p̄ntibus. Et cū dr̄. homo fuit. vel homo cucurrit: supponit pro hoīb⁹ p̄teritis. Et cū dr̄ homo erit. vl' homo curret supponit ꝓ futuris

diṽio sup pōis accñtalis

¶ Accñtaliū suppōnum alia simplex. alia ꝑsonalis Suppō accñtal' simplex est acceptio terī cois pro re vl'i significata per ip̄m terīm coēm. vt cū dr̄ hō ē spēs. aīal est gen⁹. iste termin⁹ homo supponit pro hoīe in coī. ⁊ nō ꝓ aliquo inferiori. Sil'r dicendū est de quolibz terīo cōi. vt risibile est ꝓpriū. rōale ē dr̄ia. albū ē accñs.

diṽio sup pōnis simplicis

¶ Itē suppōnū simpliciū alia ē terī cois in subiecto positi. vt hō est spēs iste terminus hō simplicē hz suppōnez. qr solū supponit ꝓ natura spēī. Alia est terī cōmunis positi a parte p̄dicati ꝓpōis vl'is affirmatiue. vt oīs homo ē aīal. ibi iste termin⁹ aīal ī p̄dicato positus simplicē hz suppōnē. qr solū supponit ꝓ natura gn̄is. Alia ē terī ꝯ̄ispositi post dictionē exceptiuaz. vt oē aīal p̄ter hoīem est irrōnale. ibi iste terīn⁹ hoīem simplicē hz suppōnem. qr nō lz fieri descēsū sub ipso. vnde non seq̄tur oē aīal p̄ter hoīem est irrationale. ergo oē aīal p̄ter hūc hoīem est irrōnale. et oē aīal p̄ter istū hoīem est irrōnale. ex quo ibi est fallacia figure dictōis. ꝓce-

dēdo a suppōne simplici ad psonalē. Silr ē hic. hō est spēs. ergo aliqs hō est spēs. Et silr hic. ois hō ē aial. ergo omis hō est hoc aial. In oibus processib⁹ istis fit process⁹ a suppōe simplici ad psonalē ¶ Q aūt terin⁹ in pdicato propōis vlis affirmatie positus simplicez hēat suppōnē pz. qz cū dr. oim oppositoꝝ eadē est disciplina. nisi ille terin⁹ disciplina simplicē hēret suppōez: fieret descēsus sub ipso. ꝛ eēt flsa Nulla eni pticularis disciplina est oim ꝯtrarioꝝ. medicina eni nō ē oim ꝯtrarioꝝ. sz solū sani ꝛ egri. Grāmatica nō ē oim ꝯtrarioꝝ sed solū ꝯgrui et incōgrui logica veri ꝛ falsi. ꝛ sic de aliis. Personalis suppō est acceptio termi cois p suis inferioribus. vt cū dr hō currit. hic iste terinus hō supponit p suis iferioribus. ¶ Personaliū suppōnū alia est determiata alia est ꝯfusa. ¶ Deteriata suppō ē acceptio termi cois indefinite sūpti. vel cum signo pticulari. vt hō currit. vel aliqs hō currit Et dr deteriata. qz licz in vtraqz istarū ille terinus hō supponat p oi hoie: tā currēte qz non currēte. tñ p vno solo hoie currēte dr vera. ꝛ qz aliud ē supponere: ꝛ aliud locutionē verā vel flsaz reddere p aliquo igit in pdictis iste terinus hō supponit p oi hoie curente ꝛ non currēte: lz reddat ppōez verā p vno deteriato currēte. Q aūt in vtraqz dictarū sit deteriata suppō. pz: qz cū dr. aial est sortes: vel aial ē plato ꝛ sic de aliis. ergo aial est ois hō. ibi est flsa figure dictōis a plib⁹ deteriatis ad vnā deteriatā. ideo iste terin⁹ aial indefinite positus hz deteriatā suppōez. ¶ Confusa suppō ē acceptio teri cois pro plibus mediante signo vli: vt cū dr ois hō est aial. ibi iste terin⁹ hō supponit pro plibus mediāte signo vli: qz supponit p quolz suo supposito. ¶ Confusarū suppōnū alia est ꝯfusa necitate signi vel modi. ꝛ alia necessitate rei. vt cuz dr ois

Diuisio suppōis psonalis

Diuiso suppōnis ꝯfuse sm aliquos

hō est aīal. ibi iste terīnus hō mediāte signo vlī ꝯfū dit siue distribuit pro quo libet supposito: et iste teri nus aīal a pte p̄dicati po= situs ꝯfunditur necessita te rei. Et cū vnusq̄sq; hō suā hēat essētiā. ideo hoc verbū est necessitate rei te net pro tot eēntiis, p quot hoībus tenetur iste terīn⁹ hō. ꝛ cū vnicuiq; hoi insit sua aīalitas ideo iste teri= nus aīal necessitate rei te netur pro tot aīalibus pro quot hoībus iste termin⁹ hō. ꝛ p quot essentiis hoc verbū ē. Vñ iste termin⁹ hō dz supponere ꝯfuse di= stributiue ꝛ mobilr̄. sz ꝯfu se et distributiue tenet. qꝛ tenetur p oī hoīe. mobili ter vero qꝛ lz fieri descēsū sub eo pro quolz suo sup= posito. vt omnis hō ē aīal ergo sortes est aīal. Sed iste termin⁹ aīal dr̄ ꝯfūdi immobilr̄. qꝛ nō lz fieri de scensuz sub eo. vt ois hō ē aīal ergo ois hō ē hoc ani mal. Ibi eīn fit pcessus a simplici suppōe ad pso= nalē. sicut hic. hō ē dignis sima creaturarū. ergo iste hō vl aliq̄s hō est dignissi ma creaturarū. vel rosa ē pulcherrimus floꝝ. ergo aliqua rosa. Sz differunt in hoc. qꝛ in istis ē simplex suppō ex pte subiecti. in il la vero ex pte p̄dicati. Et lz videatur oppositū esse quod superius dictum est ꝙ in hac propōne omnis homo est animal. iste ter= minus aīal in p̄dicato po sit⁹ simplicē hz suppōem et hic dr̄ ꝙ hz ꝯfusaz. Ad hoc dicēdū ē ꝑm quosdaz. ꝙ qꝛ gen⁹ p̄dicat de pluri bus driītibus spē. iste ter= min⁹ animal qñ tenet pro ipso in ꝯmuni quod est ge nus. sic hz simplicē suppō nem. Secūdū aūt ꝙ ipsa natura ꝯmunis ipsius ge neris multiplicatur p sup posita hominis. sic dicitur habere ꝯfusam suppositio nē non mobiliter sed im= mobiliter. Suppō autem confusa immobilis potest cum simplici incidere non secundū idē sed secunduz diuersa. vt dictum est. Vñ secundum hoc dicendum est ꝙ suppositio confusa mobiliter nō p̄t simul esse

obiectōes remouet

cū simplici: nec s3/ idē nec sm diuersa. vt dictum est. ¶ Sed ego credo īpossibile eē terīn coēm in predicato positū hr̄e suppōez simplicē. & confundi mobiliter vel īmobiliter signo vl̄i exn̄te in subiecto affirmatiuo. vt oīs hō est aīal. q2 (vt vult Porphirius) oē quod p̄dicat̄ de aliquo aut ē mai⁹ aut ē equale illi de quo p̄dicat̄ (& intendit de p̄dicatōe per se) sed in hac propōne oīs hō est aīal est p̄dicatio p se. & nō p̄dicat̄ equale. ergo mai⁹. nō accn̄tale. g° subāle. nō dr̄a neq3 spēs. g° gen⁹. S3 natura gn̄is multiplicata mobiliter vel īmobilit̄ nō est genus. g° cū dr̄ oīs hō est aīal cū ibi p̄dicet̄ gen⁹ nō est possibile terīn cōez multiplicari mobiliter vl̄ īmobilit̄. q2 significat naturā gn̄is q̄ iam actu non esset genus: sicut si hō cōfunderet̄ mobiliter vel immobiliter/ iā nō esset spēs

Prima rō p. h. cōfutatiua suppōnis cōfuse ī p̄dicato vl̄is affirātiue.

Scd̄a rō. ¶ Itē hoc idē videt̄ p aristotelē p̄rio thopicoꝝ dicētem. Oē quod de alio p̄dicat̄. aut p̄dicat̄ cōuersim de eo aut nō. Si cōuersim tūc ē diffinitio vel propriu3. Si aūt nō cōuersim p̄dicatur de re. aut cadit in diffinitionem rei aut non. Si nō tūc est accn̄s. Si cadit in diffinitōez/ aut ē genus aut dr̄ia. nō dr̄a. g° genus. & itendit aristoteles q͏ ibi sit directa p̄dicatio: & spēs subijciat̄ s̄m se. Sed ī hac p̄pōne: hō est aīal. est directa p̄dicatio & subijcitur hō. & nō equale p̄dicatur/ neq3 accn̄s. g° gen⁹. quare non est possibile terminū cōem in p̄dicato positū cōfundi mobiliter vl̄ īmobiliter. ¶ Itē totū vl̄e quod ē gen⁹: & totū in q̄titate ex opposito se hn̄t. s3 totū in q̄titate ē duplex. quoddā ē cōpletū vtvbicūq3 cōfundit̄ terminus cōis mobiliter. vt oīs hō ē aīal. Aliud ē icōpletū & diminutū. vtvbicūq3 cōfūdit̄ teri⁹ cōis īmobilit̄ & mltiplicat̄ teri⁹ cōis simpliciter. g° si īpossibile est totū in q̄titate esse genus in q̄tū hmōi: non erit possibile terīn coēm in p̄dicato positū cōfundi mobili-

tertia rō.

ter vel imobiliter vt dicebat. ¶ Itē cōpatio illa ꝑ quā iferiora ꝛferunt ad superiora est opposita ꝯpatio ni ꝑm quam supiora reducunt ad sua inferiora. sed ꝑm priaꝫ sumit cōe in rōe cōis. et penes secundam sumit cōe multiplicatum siue ꝯfusuꝫ. Cum ergo terminꝰ cōis vt sic sit in rōe gn̄is non ē possibile ipm mltiplicari inquātū huiōi et hec quattuor argumenta sunt ꝯcedenda. ¶ Cā aūt ꝑ quaꝫ mouebant facilis est ad soluendū. q̄ tm̄ est vna. qꝛ cum dr̄. ois hō est aīal cū vnicuiqꝫ homi rn̄deat sua anialitas. siue sua essentia. cum nō possit esse hō quin sit aīal. Ideo dixert ꝙ iste terminꝰ aīal tenet ꝓ tot anialibus pro quot hoībus tenet hō. Qꝛ aūt in illo argumēto nll'a sit apparentia pꝫ. qꝛ cum dr̄ omnis hō est albꝰ necesse ē ꝙ tot anialitates itelligantur in subiecto quot sunt hoīes in quibus tenetur homo. ⁊ non p̄t dici ꝙ habeat illas aimalitates a p̄dicato cum ibi p̄dicatur albuꝫ Vn̄ dicenduꝫ ꝙ hō logice loquendo non naturaliter ex rationali et animali ꝯponitur. ideo de se habet illarū animalitatum mltiplicationē. ergo hic. ois homo est albꝰ. homo nullo modo habet illas aīalitates in predicato. Sic aūt est in proposito cum ibi predicetur genus de spē. vt omis hō est aīal. In hac enī ꝑpōe subiicitur homo. in quo intelligitur mltitudo illaꝝ aīalitatū. Et p̄dicat hoc genus aīal/ quod nullo mō ꝯfunditur mobiliter vel imobiliter. sed stat ibi pro natura seu essentia ipsius generis ꝯmunis de pluribus p̄dicabilis. vn̄ aīal p̄dicatur ⁊ aīal intelligitur in subiecto sicut hic. omne animal rationale est animal. Similit dico ꝙ hoc verbuꝫ est non ꝯfunditur mobiliter vel immobiliter eo ꝙ animal esset vel existeret in hoc homine. quia hoc habet subiectuꝫ de se anteqꝫ in ꝑpositione subiiciatur predicato essētiali vel accidētali. ¶ Et pro=

pter hoc destruimus quã dam diuisionẽ factaꝫ .s.cõ fusarũ supponũ.alia ẽ ꝯfu sa necessitate rei.alia ẽ cõ fusa necessitate signi seu modi. Dicimus ei ꝙ ois cõfusio fit nccitate signi vel modi.vt cũ dicitur.oẽ aial rationale est animal iste terminus aial in sub= iecto posit⁹ tenetur neces sitate signi pro omni aiali quod est hõ. Siliter hic. ois homo est aial. iste ter minus hõ tenetur ꝑ omni homie:et non solũ pro ho mine sed etiaꝫ ꝑ omni ani mali quod est hõ. et ideo tot intelliguntur animali tates quot humanitates naturaliter loquendo . qꝛ eadẽ ẽ humanitas in quo libet indiuiduo hominis ẜm viaꝫ logicoꝝ:ꝛ non ẜm viam nature . sic homo in ꝯmuni idem est. vñ ꝙ sit hec hũanitas vel illa hoc est ratione materie.in via ei nature humanitas mea differt ab humanitate tua ꝑ se.et anima mea ꝑ quaꝫ causatur humanitas mea in me: alia ẽ ab anima tua ꝑ quaꝫ causatur humani= tas tua in te. Et propter hoc signũ ꝯfundit hoiem nõ tñ ꝯfundit aial in ꝯmu ni.sed aial cõtractũ ad ho minẽ ꝑ suas dr̃ñas. Vñ se q̇tur ꝙ ois ꝯfusio fit neces sitate signi vel modi.

¶ Finit tractat⁹ septim⁹

¶ Incipit tractat⁹ octa= uus .de relatiuis

Relatiuum est du plex. Uno modo relatiuũ ẽ cuius esse est ad aliud se hr̃e. et sic relatim ẽ vnũ de deceꝫ p̃dicamẽtis. Aliud est re latiuũ quod est añ late rei recordatiuuꝫ . qꝛ (vt vult Priscian⁹ in maiori suo volumine) Relatio est añ late rei recordatio. vt sor= tes currit qui mouet͛. vbi hoc relatiuũ q̇ facit recor dationẽ de sorte.q̇ est res añ lata. Omissis aũt rela= tiuis ẜꝫ prim modũ.de re latis secũdo mõ hic ĩtẽdi mus. ¶ Relatiuoꝝ aũt q̇ daꝫ sunt subẽ.vt q̇/ille.ꝛ si milia .q̇dã accñtis . vt tal' qualis/tant⁹/quant⁹. Re= latim subẽ est quod refert

Acceptio nes relati

Diuisio re lati grã= maticalis

eandē rem in numero cuȝ suo añte. vt q̄/ille. ¶ Iteȝ relatiuoꝝ subē. q̄daȝ sunt relatiua diuersitatis. vt alius. Et est illud quod refert eandē rem in numero et supponit ꝓ alia. vt sortes currit et alius dispu = tat. ¶ Quedaȝ vero sunt relatia subē idētitatis. vt qui/ille/idē. Vñ relatiuuȝ subē idētitatis est quod refert et supponit ꝓ eodē in numero ꝓ quo suppōit suū añs. vt sortes currit q̄ disputat. ibi hoc relatiȝ q̄ refert et supponit ꝓ sorte

Diuiso relati subē — Diuiso relati subē idētitatis

¶ Relatiuoꝝ subē idētitatis. q̄daȝ sunt noīa. vt q̄ q̄dam sunt ꝓnoīa vt ille. Itē relatiuoꝝ ꝓnoim idētitatis. q̄daȝ sunt reciproca. vt sui/sibi/se cū suo possessiuo. vt suus sua suum. Alia vero non reciproca vt ille idē. Relatiȝ aūt reciprocū dr̄ nō q̝ sit patiēs sed q̄ ponit modū patientis supra subāȝ agentē. q̄ aliud ē res patiēs/ ⁊ aliud modus patientis. qđ pȝ ꝑ hoc q̝ ntūs p̄t esse patiēs vt sortes ꝑcutit̄. sed nō p̄t hr̄e modū patiētis. vñ modus patientis sp̄ ē in obliq̄s. Et sic pȝ q̝ aliud ē patiens et aliud modus patientis. ¶ Si q̄ratur. q̄d addat̄ supra patiēs ꝑ relatiuuȝ reciprocū. ¶ Dicēdū q̝ addit idētitatē subē et ponit eaȝ sub modo patientis. vt sortes videt se ibi substātia q̄ prius erat agēs ponit̄ sub mō patiētis. vt in hoc ꝓnoīe se Vñ reciprocuȝ sic p̄t diffiniri. Reciprocū est quod sigāt subāȝ agentē sub mō patientis. vel sic Reciprocuȝ est idē q̝ suiipsius passiuū Et iō hoc relatiuū sui sigāt ꝑ modū patiētis i quē dr̄ trāsire act⁹ verbi. ntūs aūt sigāt ꝑ modū agētis.

De relatiuo reciproco — Questio — Solutio

¶ Item si q̄rat̄ q̄re hoc ꝓnomen sui sibi se caret ntō Solutio pȝ ex dictis. q̄ agens ñ p̄t sigāre patiēs siue sub mō patiētis. nisi in obliq̄s. sed ipse ntūs dicit modū agētis. ⁊ iō natura nti repugnat nature hui⁹ ꝓnois sui et ideo ñ p̄t hr̄e ntīñ. Ex p̄dictis pȝ q̝ r̄latia idētitatis referūt eādē rē cū suo añte. et sp̄ supponūt ꝓ eadē re in nūero Et

Quare sui caret ntīo

ex hoc p3 q maior est certitudo p relatiuū idētitatis q̄ p suū aūs loco relatiui positū. vt hō currit et hō disputat. qr dubiū est. vtrū de eodē hoīe dicat. Sz cū dicitur. hō currit et idē disputat: certū ē q de eodē hoīe dicat. hoc ei p3 p priscianū in maiori suo volumine. qr cū dr Ayax venit ad troyā et ayax fortiter pugnauit: dubiū est an de eodem ayace dicatur: an de diuersis. Sz cū dicitur ayax venit ad troyā/ et idē fortiter pugnauit. de eodē ayace stati intelligitur Et sic p3 q maior est certitudo p relatiuū idētitatis q̄ p suū aūs loco relatiui Questio positū. ¶ Solet aūt dubitari circa relatiua idētitatis. Utrū deceptio facta ex diuersa relatiōe fiat fʒ eq̄uocationē vel fm āphibologiā. vel fm aliquā aliam fallaciam. vt dicendo hō videt asinū q̄ est rōnalis. ibi hoc relatiuū q̄ p̄t referri ad hūc terminū hō. vel ad hūc terim asinus. et sic ibi sūt diuerse relationes ergo fm aliquos solet ibi ɔueniēter assignari eq̄uocatio. Sed ɔtrariū arguit in oppm ar pmo q nō sit eq̄uocatio hoc nomen q̄ secundū q ē relatiū sigāt rē vnā equalr se hñtē ad illud quod significat p modū substātie. vt color q̄ est in corpe. loc9 q̄ ɔtinet rē locatā. et sic de aliis. ergo deceptio facta ex diuersa relatione nō facit eq̄uocationē. ¶ Itē hoc Secūdo nomē q̄ secūdū q ē nomē significat subāʒ infinitam sʒ ista subā infinita apta ē finitari tā p vnuʒ aūs q̄ p aliud. ergo cū illa subā ifinite sumpta in se sit vna. et p̄t referre quodlibʒ aūs significatio hui9 relati vna erit quare seq̄t q ibi non erit equiuocatio. ¶ Iteʒ Tertio rō cuiuslʒ relati secūdū q est relatiʒ est tm̄ vna. s. aūlate rei recordatiuū. g° oē relatiʒ fm q relatim ptici pat vnū nomē et vnā rōeʒ ergo relatim nō est eq̄uocū sʒ vniuocū: inquantū ē aūlate rei recordatim. ergo pticularia relatiua vt qui/ille et ali9/ inq̄tū sunt relatiua suoꝝ aūcedentiū non sunt eq̄uoca. ¶ Sed Obiectio si aliq̄s obiiciat q relatiʒ

q̇ alteri⁹ ē rōnis in h⁹ añte hō: ⁊ alteri⁹ rōis ꝓm ꝙ te neṫ in hoc añte asin⁹. g° ē cōe ⁊ hꝫ rōes diuersas. et ꝑ ꝯñs est eq̇uocū. ¶ Di-
Solutio cendū ꝙ hoc argumētū ñ vꝫ. nā siḃr posset ꝓbari ꝙ quodlꝫ vniuocū est eq̇uocum. vt aīal esset eq̇uocuꝫ ꝓꝫ ꝙ esset i hoīe. ⁊ ꝓꝫ ꝙ esset i equo. q᷑ aliā hꝫ rōem ꝓm ꝙ est hō/ ⁊ aliā ꝓm ꝙ ē equus. Et sic hoc nomen aīal aliā hꝫ rōeꝫ hic ⁊ ibi: ⁊ ē cōe: ñ tñ est eq̇uocū sed vniuocū. ita nec relatiuū. Soluendum ē breuiṫ ꝙ si cut vniuoca dñr hr̄e eandeꝫ rōem nō ꝓm se: sed in vniuoco vniuocāte. vt hō bos/ equus. ⁊ silia in aīali. Ita siḃr relatiua dñr hr̄e eādē rōem non ꝓꝫ se sed i referente siue in relatiōe. ⁊ etiā hñt idē nomē i ō vni uocanṫ i eo. sed ille obijci ebat de rōnib⁹ relatiuorū ꝓm se. Et ideo ꝯcedim⁹ ꝙ deceptio facta ex diuersa relatōe non ē ꝓm eq̇uocationē. ¶ Itē illa deceptō est i ordinatōe dictionū i ter se. g° est i orōne. q᷑ ordinatio dictionum nichil aliud est q̄ꝫ orō. ergo nō ē eq̇uocatio. cuꝫ eq̇uocatio solū fiat in vna dictione.

¶ Itē ꝙ ibi nō sit amphibologia ꝓbaṫ: q᷑ vbicūqꜫ sit amphibologia ibi ē cōstructio vni⁹ cū alio. vt in hoc exēplo. liber aristotelis quo ad primū moduꝫ. quo ad ꝓm. vt littus araṫ quo ad tertiū. vt scit sciēm. Et ꝓꝫ hoc pꝫ inductiue ꝑ oēs modos āphibologie ꝙ vbicūqꜫ est amphibologia ibi est ꝯstructio vnius cū vno tm̄. sed vbicūqꜫ est diuersa relatio nō ē ꝯstructio vni⁹ cū vno tātū. imo vni⁹ cū diuersis. ergo deceptio facta ex diuersa relatione nō facit āphibologiā. ¶ Itē vbicūqꜫ est deceptio ex eo ꝙ aliqua dictio p̄t referri ad diuersa ē ꝯpositio vel diuisio. Sed deceptio ex diuersa relatione ē ex eo ꝙ aliqua dictō p̄t referri ad diuersa. g° deceptio fcā ex diuersa relatōe ē ꝯpō vel diuisio. Et h° idē concedimus.

ꝙ nō sit āphibologia.

Seq̇tur de relatiꝭ diuersitatis. Vñ relatiuū diuersitatis est quod

q̄d relatiuū diuersitatis.

suppõit ꝑ alio ab eo quod refert. vt sors currit ꝛ aliꝰ disputat ibi hꝰ relatiũ aliꝰ refert sortẽ ꝛ suppoit pro alio a sorte. ꝛ ita facit rcoꝛdatõez de sorte. ¶ De relatis aũt diuersitatis talis datr r'la. Si relatiuũ diuersitatis addatr supiori: tũc supius fit iferiꝰ. Si addatr iferiori iferius fit supius. Uerbi gr̃a cũ dr̃. aliud ab aiali. ergo aliud ab hoie. ibi locꝰ est a spẽ ad genus siue a pte subiectia ad suũ totũ vl'e. qꝛ i hac orõe aliud ab aiali. hꝰ relatiuũ diuersitatis aliud qꝛ additr aiali quod ẽ supius ad hoiez facit ipz iferiꝰ. ꝛ qꝛ additr iferiori cũ dr̃ aliud ab homie. facit ipz supiꝰ. ergo aliud ab aiali ẽ iferiꝰ ad aliud ab hoie. ꝛ iõ ẽ ibi locus a spẽ vel a pte subiectiua.

Regula.

¶ De relatis idẽtitatis datr r'la ab ãtiq̃s. Nulla ꝓpõ ichoata a relatiuo idẽtitatis hz ꝯtradictoriã. et assignant talẽ cãm. qꝛ cuz dr̃ omis hõ currit ꝛ ille disputat/hoc relatiuũ ille hz respectũ ad hoc ãñs hõ ꝓpter depẽdentiã sue relatõis. sed cũ negatio aduenit ꝓpõi inchoate a relatiuo dicẽdo sic ille nõ disputat. tũc negatio negat ꝟbũ quod seq̃r ꝛ ñ negat respectũ relatõnis quẽ hz ad ãñs: ergo negatio non negat totũ q̇cq̇d affirãtio affirmat. ergo ñ ꝯtradicit Sed cũ hoc fit in qualz ꝓpõne inchoata a relatiuo. seq̇tur ꝙ nulla ꝓpõ inchoata a relatio hz ꝯtradictoriã.

R'la ãtiq̃rũ de relatio identitatis

¶ Sed ꝯtra hꝰ obijcitur. Quicq̇d ꝯtigit affirmare ꝯtingit ꝛ negare de quolz supposito. sed verbũ ꝯtigit affirmare de quolz supposito dictõis relatiue. ergo cõtigit ꝛ negare de quolz supposito dictõnis relatiue. ergo q̃lz ꝓpõ ichoata a relatio hz ꝯtradictoriã

ꝯfutatio r'le. pma.

¶ Itẽ q̃libz ꝓpõ siue enũciatio vna hz ꝯtradictoriã. sz ꝓpõ inchoata a relatio (dũmõ ibi ñ sit aliq̃ dictio equiuoca/neqꝫ pl'a subijciantr neqꝫ p̃dicẽtr) ẽ vna ꝓpõ. ergo ꝓpõ ichoata a relatio hz ꝯtradictoriã.

Secũd.

¶ Itẽ dicit aristo. primo ꝑihermenias ꝙ vni affirmatiõi vna negatio est

Tertia.

opposita. ergo affirātioni incohoate a relatio negatō vna ē opposita. quod ꝯcedim⁹ dicētes ꝑdictā rl̄am ēē fl̄az. ¶ Ad rōez eoꝝ rñdem⁹ ꝙ relatiuū ꝯgat ad añs et ꝯgat ad verbū cui subijcit. Vñ cū affirātio ꝛ negatio sit ōro affirātiua vl̄ negatiua alicui⁹ de aliquo vl̄ alicuius ab aliquo hoc ē ꝑdicati de subō. Et ita sicut pȝ ꝑ diffinitōez ꝑdictā affirmatōis ꝛ negatōnis. affirmatio ꝛ negatio respiciūt tm̄° ꝯgatōez subiecti ad ꝑdicatū. ergo a ꝓpōe icohoata a relatio tm̄° sūit ꝯtradictoriū ꝑ ꝯgatōnē relati ad verbū cui subijcit ꝛ nō ꝑ ꝯgatōez relati ad añs. nā ille respect⁹ nō est ibi ꝑꝑ naturā affirmatōis nec ꝑꝑ depēdētiā subiecti iq̄tū ē subiectū. sȝ ꝑꝑ depēdētiā ei⁹ quod ē subiectū. qꝛ aliud ē subiectū iq̄tū subiectū ꝛ id quod ē subiectū. ꝛ aliud ꝑdicatū ꝛ id quod est ꝑdicatū. Et sic q̇cq̇d affirmat i ꝓpōe icohoata a relatio negat in sua ꝯtradictoria. qꝛ ꝯtradictoria isti⁹ ille disputat est illa. nō ille disputat negatiōe ꝑposita relatiuo.

Solūt rō antiquoꝝ

¶ De relatiuo idētitatis nō reciproco talis dat rl̄a. Omē relatiuū idētitatis nō reciprocū hȝ eādē suppōez quā hȝ suū añs. vt cū dr̄. oīs hō currit ꝛ ille ē sortes hⁱ relatiuū ille supponit ꝓ oī hoīe. qꝛ sēs⁹ ē oīs hō currit ꝛ ille ē sortes. id ē oīs hō ē sors. Dico aūt nō reciprocū. qꝛ cū dr̄ oīs hō vidȝ se: nō ē sēs⁹ oīs hō vidȝ oēm hoīez. Vñ loco relati se nō lȝ ꝑ onere suuz añs. loco vero alterius licet ponere.

Alia rl̄a

Habito de relatiuo substātie. dicēdū ē de relatiuo accn̄tis. Relatiuū aūt accn̄tis ē quod refert eādē rē ꝑ modū denomiatōis. vt tale/ q̄le. Vñ hec ē dr̄ia relati substātie ad relatiuū accn̄tis. qꝛ relatiuū subē refert rē vniuocā ꝑ modū quod q̇d ē. vt albedo q̄ ē i piete. coloꝛ q̄ est i corꝑe. Relatiuū autē accidentis est quod refert rē suā ꝑ modū denoiatōis vt sortes ē albus et talis ē plato. Alia aūt dr̄ia dat

q̇d rl̄atm̄ accn̄tis

eorũdẽ. qꝛ relatiuũ ſubſtã tie refert idẽ in nũero. Re latiuũ vero accñtis refert idẽ in ſpẽ. vt ſortes eſt al- bus ⁊ talis ẽ plato. qꝛ idẽ accñs in nũero ñ pt eẽ in diuerſis ſubiectis: ſed bñ idem in ſpẽ. ¶ Relatiuo- rũ accidentis. Aliud ẽ re- latiuuȝ identitatis. vt tal' Aliud vero diuerſitatis. vt alteriuſmodi. Relatiũ accñtis idẽtitatis ẽ quod refert eandẽ qualitatẽ in ſpẽ et ſupponit ꝑ eadem ſpẽ. vt ſortes eſt albus: et talis eſt plato. Relatiuuȝ aũt accñtis diuerſitatis ẽ quod refert eãdẽ qualita tem in ſpẽ. ſed ſupponit ꝑ alia diuerſa in ſpẽ. vt ſor- tes eſt alb⁹: ⁊ alteriuſmõi eſt plato. ¶ Differt autẽ relatiuuȝ ſubſtãtie identi- tatis a relatiuis accñtiuȝ identitatis. qꝛ relatiuum idẽtitatis ſubſtãtie refert eãdeȝ ſubãȝ in nũero. Re latiuũ autẽ identitatis ac cidẽtis ñ refert idẽ accñs in numero: ſȝ ſolũ idẽ acci dens i ſpẽ. ¶ Relatiuoꝝ accñtis idẽtitatis. Aliud eſt relatiuuȝ q̃titatis cõti

Diſſo re- lati accñ tis.

nue. vt tantus. Aliud ve- ro quãtitatis diſcrete: vt tot quot. ¶ Iteȝ relatiuo rum nũeroꝝ. q̃dam ſũt no mia. vt totidẽ. q̃dam ſunt ad uerbia. vt totiẽs. Sci- endũ ꝙ talis/tant⁹/tot/to tiens/totideȝ. pñt dici re- latiua/redditia/⁊ demon- ſtratiua. Relatiua vt ſi ad pñtes referant. Demon- ſtratiua. vt cũ dicim⁹ de- monſtrãdo mare/tale eſt rubeuȝ. demõſtrando her culeȝ: talis fuit plato. Si autẽ nõ referant ad pñtes ſiue ꝑ demõſtrationẽ reꝛũ pñtium: tunc ſunt redditi ua. qꝛ reddunt interroga- tionẽ ꝓcedentẽ. vt qualis eſt plato? et rñdeatur/ tal' qualis eſt ſoꝛs. Relatiua qñ ſine interrogatiõe pro ferunt. vt talis eſt ſoꝛs q̃- lis eſt plato. Et qñ ad no mia adiectiua ſpecialium accñtiũ ducunt. vt ethy- ops eſt niger/⁊ talis ẽ coꝛ uus. ⁊ ſortes fuit albus ⁊ talis fuit plato. Et hec de relatiuis dicta ſufficiunt. ¶ Finit tractat⁹ octau⁹. Sequitur tractatus non⁹ de ampliatione.

Notabi'e

Ersonalis suppõ est acceptio teri coīs ꝓ suis inferioꝛib⁹. cui⁹ alia est deter miata: alia ꝯfusa vt prius patuit. Itē ꝑsonalis suppõ. alia est restricta. alia ā pliata. Et ita āpliatio et restrictio habēt fieri circa suppōem ꝑsonalē. Restrictio est coartatio teri coīs a maioꝛi suppōe ad mino rem. vt cū dr̄ homo albus currit. hoc adiectiuū alb⁹ restringit hoiez ad suppo nendū tm̄ ꝓ albis. ¶ Ampliatio est extēsio teri cōmunis a minoꝛi suppōne ad maioꝛē. vt hō põt esse antichꝛist⁹. iste terin⁹ hō nō supponit solū pꝛo his qui sunt / sed etiā ꝓ his q̄ erunt: vñ ampliaf ad futuros. Dico aūt teri coīs. qꝛ terinus singularis (vt plato) nō āpliaf neq̧ restringif ¶ Ampliationū alia fit ꝑ verbū. vt ꝑ h⁹ verbū põt. vt hō p̄t esse antichꝛistus. Alia fit per nomē. vt hoiem esse antichꝛistū est possibile. Alia fit per ꝑticipiū / vt homo potēs est esse niger. Alia per aduerbiū. vt hō necessario põt esse aīal. Homo eī non solum supponit pꝛo p̄ñti tpe sed etiā pꝛo futuro ⁊ ideo seq̄tur alia diuisio āpliationis sc3. ¶ Ampliationū alia fit respectu suppositorū. vt hō p̄t esse antichꝛist⁹. alia fit respectu tēpoꝝ vt hō necessario est anial. vt dictū est. ¶ De āpliatione q̄ fit rōe suppositoꝝ talis daf regl'a. Terinus coīs supponēs verbo habenti vī āpliandi a se vel ab alio ampliaf ad ea que p̄ñt esse sub foꝛma teri supponētis. vt hō p̄t esse aīal hic ille terinus hō non solū supponit ꝓ p̄ñtib⁹. sed etiā āpliaf ad oēs q̄ erūt. Dico aūt a se. qꝛ hoc verbū p̄t de se h3 vim ampliādi. Dico aūt vl' ab alio. qꝛ hoc ꝑticipiū potēs. ⁊ hoc nomen possibile dant virtutē āpliādi verbo cui adiungunf. vt hō potens est esse aīal. vel aīal possibile est esse albū. ⁊ sic de alijs. ¶ De ampliatione aūt q̄ fit rōe tpis talis daf rl'a. Terinus coīs supponēs vl' apponēs verbo h̄ñti vi

Margin notes: diffinitio rēstrictōis; diffinitio āpliatōis; diuisio āplia tōnis; alia diuisio

ãpliandi quo ad tp̃s : sup
ponit ꝓ his q̃ sũt / q̃ erunt
vel que fuer̃t . vt hõ neces
sario ẽ aĩal. ibi tam hõ q̃s
aĩal tenent̃ ꝓ his que sunt
ꝛ q̃ erũt vl' q̃ fuer̃t . ¶ Cir

ipossibi'le p̃t eẽ veꝝ

ca predicta q̃rit̃ de hoc so
phismate . ipossibile p̃t eẽ
verũ . Probat̃ qꝛ illud qd
est vel erit ipossibile põt
esse veꝝ . sed antichristũ ñ
fuisse post tp̃s suũ est vel
erit ipossibile. ꝛ nunc p̃t eẽ
possibile ꝛ verũ : ergo ipos
sibile põt eẽ veꝝ . ¶ Con

in ꝯriũ ar.

tra / q̃cquid põt esse veꝝ ẽ
possibile . sed ipossibile p̃t
eẽ veꝝ . ergo ipossibile est
possibile . in tertio mõ p̃ie
figure . sȝ ꝯclõ est falsa . g°
aliqua p̃missarũ . nõ maior
g° mior : sed illa est sophis
ma . ergo sophisma ẽ falsũ.

Solutio

¶ Solutio . sophisma sim
pliciẽ ẽ falsũ . ꝛ ꝓbatio pec
cat penes fall'am accñtis
qꝛ cũ dico . id quod est vel
erit ipossibile / duo dico . s.
subm̃ illius ipossibilitatis
ꝛ ip̃ȝ ipossibile . illud quod
ẽ vel erit ẽ res subiecta . et
ipossibile accidit ei / ꝛ pos
se esse veꝝ assignat̃ vtriq̃ȝ
ineẽ . Sicut hic ãtichristũ
nõ fuisse erit ipossibile . sȝ
antichristũ nõ fuisse p̃t eẽ
veruȝ . ergo ipossibile põt
eẽ verũ . non vȝ . qꝛ antichri
stũ non fuisse ẽ res subie-
cta / ꝛ ipossibile ẽ accñs . ꝛ
posse esse veꝝ assignatur
vtriq̃ȝ iesse . Et tantum de
ampliationibus.

¶ Finit tractat⁹ nonus.
Sequit̃ tractatus decim⁹
de appellatione.

diffinitio appellationis

Appellatio ẽ ac-
ceptio terĩ ꝓ re
exñte . Dico au
teȝ ꝓ re exñte . qꝛ terin⁹ si
gñãs non ens non appel-
lat . vt cesar / antichrist⁹ / vl'
chimera . ¶ Differt autẽ
appellatio a significatiõe
ꝛ suppõe . qꝛ appellatio ẽ
tãtuȝ de re exñte . sȝ suppõ
ꝛ significatio sunt tã ꝓ re
exñte q̃s pro re non exñte.
vt antichrist⁹ sigãt ãtichri
stuȝ / ꝛ supponit ꝓ antichri
sto . sȝ nõ appellat . Homo
etiã sigãt hoiẽȝ : ꝛ de natu
ra sua supponit tam ꝓ exi
stẽtib⁹ q̃s ꝓ non exñtibus
hoibus . appellat aũt exñ-
tes hoies tm̃ . ¶ Appel-

diuisio appellatõis

lationũ aũt/alia est termi cois vt hõ.alia est teri di screti vl' singularis:vt sor tes. Terin⁹ singl'aris idẽ sigãt/supponit/tappellat scʒ rem exñtem. vt petrus vl' ioãnes. ¶ Itẽ appella tionũ termi cois. alia est teri cois ꝓ re in cõi. vt qñ terinus cõis hʒ simpliceʒ suppõem. vt homo ẽ spẽs aial ẽ genus. Et tũc termi nus idẽ supponit/signifi= cat/ꝛ appellat/vt hõ signi ficat hoieʒ in cõi/ ꝛ suppo nit pro hoie in cõi. ꝛ appel l at hominẽ i cõi. Alia au tẽ est appellatio teri cõis pro suis inferiorib⁹. vt qñ terinus cõis ꝑsonaleʒ hʒ suppõem. vt hõ currit tũc hõ non idẽ significat sup= ponit ꝛ appellat. sed signi ficat hominẽ in cõi. ꝛ sup ponit ꝓ ꝑticularib⁹ homi nibus. ꝛ appellat ꝑticula res homines tantum exi= stentes.

¶ Finit tractat⁹ decim⁹.

Sequitur tractatus vnde cimus de restrictione.

Estrictio est co= artatio teri cõis a maiori suppõe ad minorẽ. vt dictũ est pri us. ¶ Restrictionũ auteʒ alia fit ꝑ nomen. vt homo albus: iste termin⁹ hõ non supponit pro nigris. neqʒ pro medio colore colora= tis. sed restringitur ad al= bos. Alia fit per verbũ. vt homo currit. iste termin⁹ homo supponit pro pñti= bus tantũ. Alia fit ꝑ par= ticipiũ. vt cũ dr̃ homo cur rens disputat. ille terinus homo supponit pro pñti= bus. Alia fit per implicati onẽ. vt cũ dicit. homo qui est albus currit: hec impli catio q̃ est alb⁹ restringit hominẽ ad albos. ¶ Itẽ restrictionũ factarũ ꝑ no= men. alia fit per inferi⁹ ad ditũ superiori. vt anial ho mo currit. ille termin⁹ aial tantum supponit pro ani= malib⁹ q̃ sunt hoies. Alia fit ꝑ drĩaʒ adueniẽteʒ gñi q̃ ẽ essẽtialis cũ sit ꝯstituti ua rei. vt cũ dr̃. aial rõale hic aial suppoit ꝓ aialib⁹ rõalib⁹. Alia fit ꝑ adiectʒ accñtis. vt cũ dr̃ hõ alb⁹.

Qd restrictio ꝛ quõ diuiditur

iste terinus hõ supponit tm̃ p albis hoib⁹. ¶ De restrictõe facta per nomẽ coiter sũptũ tales dantur rl'e. ¶ Dẽ nomẽ nõ diminuens. nec hñs vim ãpliã di adiunctũ ex eadẽ pte terio magis coi restringit ip̃z ad supponẽdũ pro his ad q̃ exigit sua significatõ vt pz in exẽplis p̃dictis vt hõ per suã significationẽ restringit aial ad aialia q̃ sũt hoies. vt cũ dr̃ aial hõ Et albus restringit homi nẽ p suã significatõem ad hoies albos. vt cũ dr̃. hõ alb⁹. Dico ãt ñ diminuẽs ad rẽouẽdũ noia diminuẽ tia rõez adiũcti. vt mortu us vl' corrupt⁹ ⁊ silia: que non restringũt. sz potius destruũt adiunctũ. Dico aũt nõ hñs vim ampliãdi ad remouẽdũ dictões am pliatiuas. vt p̃t/potens/⁊ possibile. q̃ nõ restringũt sz poti⁹ ãpliant. ¶ Et sci endũ q͡ minus coẽ sẽper restringit magis coẽ. vt cũ dr̃: homo albus currit. qr homo reperit̃ in albis hoibus/⁊ nigris/⁊ medio colore coloratis. sed alb⁹ non. Vñ quo ad hoc hõ ẽ magis coẽ. ⁊ albus min⁹ coẽ. sic et albus restringit hoiem. Sed s̃m q͡ albus repitur in hoib⁹/lapidib⁹ ⁊ lignis/⁊ brutis. hõ aũt nõ. ideo vt sic albus ẽ ma gis coẽ. ⁊ hõ minus coẽ. ⁊ sic homo coartat albũ ad albedinẽ exñtez in hoi bus cũ dr̃ albus hõ currit ⁊ sic vtrũq͡ coartat alterũ sz diuersa. ¶ Itẽ de terio r̃stricto dat̃ talis rl'a. Si si gnũ vl'e adueniat tio r̃stri cto ñ distribuit ip̃z nisi p his ad q̃ restringit̃. Cum eniz dico. ois hõ alb⁹ cur rit. ibi hõ restringit̃ ad al bos: ⁊ non p̃t distribui ni si p albis. ¶ Itẽ de restri ctione datur regula talis. Nichil positũ a pte p̃dica ti p̃t restringere teriz coẽz positũ a pte subiecti quo ad principalẽ ei⁹ significa tionẽ. vt hõ est albus. iste terinus albus in predica to posit⁹ nõ p̃t restringere hoiem in subiecto positũ ad albos. qr si restringere tur ad albos g⁹ p rl'az p̃ce dentẽ. s. si signũ vl'e adue nerit terio restricto. solum

Rl'a d restrictõe facta p nomen.

notabile.

Alia rl'a.

Alia rl'a.

distribuit pro his ad q̄ restringitur. ⁊ sic in ꝓposito hō distribueretur solū pro albis hoibus. et sic istius ꝓpōis omis hō est albus sensus esset. oīs hō albus est alb⁹. ergo si vna est vera: reliqua erit vera. quod tñ est fl'm. ergo cū dr̄ oīs hō ē albus. iste terminus hō nō restringitur. ⁊ sic pꝫ illa rl'a. Dico aūt quo ad principalē eius sigātionē qꝛ p̄dicatū restrigit subm̄ quo ad ꝯsignificationē q̄ est gen⁹. vt cū dr̄ cygnus est alb⁹. ly cygnus restringitur ad mares ⁊ nō ad feminas. ⁊ sic albus restringit ip̄m quo ad ꝯsignificationem q̄ est genus. ⁊ non quo ad suā significationē

Regl'a d restrictione facta p iplicationem.

¶ Item de restrictiōe facta p implicationeꝫ talis datur rl'a. Omis iplicatio imediate ꝯiūcta terīo coī restringit ip̄m sicut suum adiectiuū. vt cū dr̄. hō qui est albus currit. iste terminus hō restringitur ad albos per hanc implicationem q̄ est albus.

Alia rl'a

¶ Item de eadē restrictione talis datur regula. Quotiēscūqꝫ signū vl'e et implicatio ponunt̄ in eadē locutione duplex est oīo/ ex eo qꝛ signum potest p̄cedere implicationē. et sic distribuit terminū cōmunē ꝑ quolibet suo supposito. vt cum dr̄ oīs hō currit q̄ est alb⁹ Item implicatio p̄t prius aduenire ⁊ restringere terminū ꝯmunē. ⁊ tūc signū postea aduenies nō distribuit ip̄m nisi pro his ad q̄ restringitur. vt oīs hō qui est albus currit. et tunc equalet huic. oīs homo alb⁹ currit.

Rl'e de restrictione facta per verbum

¶ Seq̄tur de restrictiōe facta ꝑ v̄bū de qua tres dātur regule.

Prima

¶ Prima ē. terīnus ꝯmunis supponens vel apponēs verbo p̄ntis tp̄is simpliciter sumpto non h̄ntivim āpliādi neqꝫ ex se/ neqꝫ ex alio restringitur ad supponendum ꝑ his q̄ sunt sub forma termini supponentis. dico autē termini cōis. qꝛ terminus discretus neqꝫ restringitur neqꝫ ampliat̄ Dico autem verbū p̄ntis temporis ad remouenduꝫ verba alioꝝ tēporū. qꝛ terminus cōis aliā hꝫ suppō

nem cũ eis. Dico aũt sim pliciter sũpto ad remouẽdũ ṽba sũpta cũ ꝑticulis diminuẽtibꝰ. vt est opinabile ꝛ inopinabile. Dico aũt nõ hñtivi ãpliãdi ad remouẽdũ verba ãpliatia vt ꝑt. Dico aũt neqꝫ ex se neqꝫ ex alio: ad remouendũ verba hñtia vi ampliãdi ex alio. vtputa ex ꝯiuncto. sicut hoc verbũ est. cũ dr̃ ẽ potẽs. Dico aũt sub forma teri supponẽtis. qꝛ hõ supponit ꝓ his q̃ sunt sub hũanitate. ꝛ aĩal q̃ sũt sub aĩalitate. vt cũ dr̃ hõ ẽ aĩal. ¶ Secũda rl̃a. terminus cõis supponẽs vel apponens verbo de ꝑterito simpl'r sũpto nõ hñti vim ãpliãdi. nec ex se nec ex alio restringit̃ ad supponẽdũ ꝓ his q̃ sunt vel q̃ fuerunt sub forma teri supponẽtis. vt cũ dr̃. hõ fuit aĩal iste terĩus hõ supponit ꝓ oĩbus q̃ sũt vel fuerũt homies. ꝛ aĩal ꝓ his q̃ sũt vel fuerũt aĩalia. ¶ Tertia regula: Oĩs terĩꝰ cõis supponẽs vł apponẽs verbo de futuro etiã supponit ꝓ his q̃ sunt, vel erũt sub forma termi supponẽtis. s. ꝓ eis q̃ sunt vel erũt in futuro. vt hõ erit aĩal. Ex ꝑdictis pꝫ ꝙ verbũ restringit quo ad ꝯsignificationẽ q̃ est tp̃s ꝛ non quo ad significatõeꝫ pꝛĩcipalẽ. ¶ Circa ꝑdicta q̃ritur de hoc sophismate. Oẽ aĩal fuit in archa noe. Probatur. hõ fuit in arca noe. equꝰ fuit in archa noe. ꝛ sic de alijs ergo oẽ aĩmal fuit in arca noe. ¶ Cõtra: omẽ amĩal fuit in arca noe. sed cesar fuit aĩal ergo cesar fuit in archa noe. quod ẽ flm̃. ergo aliqua ꝑmissarũ est flã nõ minoꝛ ergo maioꝛ. Qꝛ aũt pꝛima sit flã pꝫ ꝑ quãdam regulã q̃ dicit ꝙ terinus cõis supponẽs vel apponẽs verbo de pꝛeterito simpl'r sumpto restringit ad supponẽdũ ꝓ his q̃ sũt vel fuerunt sub foꝛma teri supponẽtis. Iteꝫ est alia regula. ꝙ si signum vl'e aduenIat termino restricto distribuit ip̃m ꝓ oĩbꝰ his ad que restrigebat̃. Ergo cũ dicit̃ omne animal fuit in arca noe. iste terĩus aĩmal supponit ꝓ omni ani

Scõa rl̃a
tertia rl̃a
Questio
In oppm arguitur

mali quod fuit in arca noe et non ꝓ his q̃ nõ fuerunt in archa noe ergo prima ē flã. ¶ Itē ad idē. in hac ꝓpõe. oē aial qđ tunc fuit fuit in archa noe. iste terminus aial magis restringit̃ ꝙ in illa orone. oē aial fuit in archa noe. Sꝫ iste terminꝰ aial restringit̃ ad illa q̃ tunc in illo tpe fuerũt in archa noe ꝓpter implicationē ibi positã. ergo solũ illa que fuerunt in illo tpe fuerunt in arca noe et nõ plura. Opꝫ ergo ꝙ hec sit falsa oē aial fuit in arca noe cum in eo pl'a aimalia supponunt̃. ¶ Solutio. q̃daꝫ dicũt ꝙ hec oē aimal fuit in arca noe est duplex eo ꝙ p̃t fieri distributio ꝓ singulis generũ vel ꝓ generibus singulorũ. Pmo modo ē falsa. secundo mõ est vera naꝫ qñ fit distributio ꝓ singulis indiuiduis q̃ sub eodē gñe ⁊ sub eadē spē ꝯtinent̃. tũc oporteret ꝙ omia indiuidua ꝯtenta sub aimali fuissent in arca noe. quod est flm̃. Sed cũ fit distributio pro gñibus singuloꝝ tũc soluꝫ ē distributio pro gñibꝰ vl' pro spēbus. ſꝫ nõ fuit aliqua spēs anialis q̃ non fuit in arca noe. ⁊ illo mõ ē vera ¶ Sꝫ huic solutioni nõ acq̃esco qꝛ spēs aialis nõ fuit per se in arca noe. sed tm̃ indiuiduum. Uñ ꝓ illo tpe nõ habuit veritatē nisi pro singul' gñꝫ. i. pro indiuiduis ⁊ non pro gñibus singulorum. vñ dico ꝙ ꝓpõ est flã ⁊ ꝯcedo oēs rõnes adductas ad hoc. Et probatio peccat ſm ꝯñs ab insufficiēti inductione. qꝛ non accipit oēs ꝑtes distributionis q̃ sunt sub subiecto istius propõis oē aial fuit in arca noe. ¶ Solet etiã q̃ri vtrum sil'r restringantur termi in ꝓpõne affirmatiua ⁊ negatiua. ¶ Dicunt aliq̃ ꝙ nõ qꝛ esse restringit ad exñtes. ⁊ nõ esse ad nõ exñtes. ergo nõ ꝓ eodem fit restrictio in affirmatia et negatiua. ¶ Item videtur ꝙ omnis negatiua in qua esse negatur simpliciter ē falsa. si similiter restringant̃ termi in propõne negatiua ⁊ affirmatia. qꝛ in hac ꝓpositiõe rosa ē

Margin notes: Solutio q̃rundaꝫ (beside "supponunt̃. ¶ Solutio"); Solutio Antonii (beside "noe. ⁊ illo mõ ē vera ¶ Sꝫ"); Questio (beside "arca noe. ¶ Solet etiã q̃"); Ar' pmo (beside "ua ⁊ negatiua. ¶ Dicunt"); Ar' scđo (beside "et negatiua. ¶ Item vi-").

Iste terinus rosa restringitur ad exñtes. ꝛ si in hac rosa nõ ē. silr̄ ē restringaṫ ad exñtes tũc ē sensus. ꝙ rosa que ē non ē. et hec est falsa. ergo et hec rosa non ē. Et sic quelibet negatiua in qua esse negatur eēt simplicit er falsa. quod falsuȝ ē. ergo videtur ꝙ non similr̄ restringũtur termi in ꝓpõe affirmatiua ꝛ negatiua. ¶ Sed ꝓbaṫ ꝙ similiter restringãtur. qꝛ si in hac ꝓpõne. hõ ē. iste terminus hõ restringitur ad exñtes. in hac ꝓpõne nullus hõ ē ad non exñtes. ergo vtraqꝫ ē vera. qꝛ de existentibus vere p̄dicaṫ esse ꝛ de non exñtibus vere remoueṫ eē. ergo ꝯtradictorie sunt simul vere quod ē impossibile. ergo et illud ex quo sequiṫ: scȝ ꝙ non similiter restrigant termini in affirmatiua ꝛ negatiua ¶ Item regula ē. ꝙ oĩe verbũ simpliciter sumptũ nõ hñs vim ampliãdi nec a se nec ab alio restringit terminũ supponentē quo ad ꝯsignificationeȝ que ē tp̄s. ꝛ non quo ad significationē. ergo tp̄s ē causa restrictionis illius. Sed idē tp̄s ē in affirmatiua ꝛ negatiua sibi opposita. vt rosa ē. nulla rosa est. ergo eadē ē causa restrictionis in vtraqꝫ. ꝛ ergo ꝓ eodem fit restrictio in vtraqꝫ. Et hec argumēta ꝯcedimus

In ꝯtriuȝ arguitur

¶ Ad hoc qđ p̄io obijcitur ē dicēdũ ꝙ esse non restringit ad exñtes. ꝛ non esse non restringit ad non exñtes. Sicut nec hoc verbum curro ad currētes. qꝛ nullũ verbũ restringit terminũ sibi supponētē quo ad significationē sed quo ad ꝯsignificationeȝ que ē tp̄s. Vñ nõ restringit ad supposita exñtia sȝ p̄ñtia. supposita eni p̄ñtia possũt esse in aliq̄bus teris tam exñtia q̄ȝ non exñtia: vt cũ dico. enũciabile ē. enũciabile supponit tã p̄ro exñtibus q̄ȝ p̄ro non exñtibus. Oĩa aũt enũciabilia que sũt falsa in p̄ñti sunt p̄ñtia sȝ nõ exñtia qꝛ nulluȝ fl̃m existit. ꝛ sic eē nõ restrigit ad exñtia sed ad p̄ñtia: cũ idē tp̄s sit vtrobiqꝫ quod ē cã restrictionis. ¶ Ad

Solo p̄mi aũ oppositum

Solo scđi

aliã dicẽduʒ q duplex est forma termi cõis. quedaʒ est q̃ saluat in rebus exñti bus tm̃. vt humanitas q̃ ẽ forma hois. aialitas que est forma aialis ꝛ in talib⁹ omia supposita pñtia sunt exñtia. Alia ẽ forma teri cõis q̃ saluat taʒ in rebus exñtibus q̃ non exñtibus vt enũciabilitas que ẽ forma enũciabilis. nã quedã sunt enũciabilia exñtia. vt deum. esse et omnia vera Et alia sunt nõ exñtia. vt hoiem esse asinũ. ꝛ oia flã ꝛ in talibu s nõ restringit terinus cõis ad exñtia. sʒ restringit taʒ ad exñtia q̃ ad nõ exñtia. Vñ istius ꝓ põis. rosa nõ est. nõ est sen sus. rosa q̃ ẽ nõ est. sʒ ẽ sen sus. rosa aliter sũpta q̃ in pñti non est. ¶ Solet aũt poni q q̃daʒ restrictio fit ab vsu. vt cũ dr̃ nihil est in arca q̃uis plena sit aere. q2 iste terinus nihil suppo nit ab vsu ꝓ rebus solidis siue firmis Et rex ꝓ rege patrie. ꝛ mgr̃ legit ꝓ magi stro ꝓprio. ¶ Solet etiã poni q quedã r̃strictio fit ꝑ transitionẽ verbi. vt cuʒ dr̃. sortes pascit hoieʒ. iste terin⁹ hõ supponit ꝓ alio a sorte virtute trãsitionis verbi. q2 dans ꝛ recipiens debẽt esse diuersa. et ideo si aliqñ sunt eadeʒ. hoc est ꝑ accñs. s. ꝑ hoc q idẽ sub iectũ est vtriusq3. sicut idẽ est dux ꝛ comes ẜm accñs Vñ dicũt q nõ seqtur. sortes pascit seipm. ꝛ ipse est homo. ergo pascit hoiem sed est fallacia accidentis q2 hoc ꝓnomẽ se non põt supponere pro diuersis a sorte. sed homo bene põt.

De restri ctione ab vsu ꝛ per transitio nem.

¶ Finit tractatus vnde- cimus. Seqtur tractatus duodecimus De distribu tione.

Diffinitõ distribu- tionis

Distributio ẽ mul tiplicatõ termini communis per si gnum vniuersale facta. vt cum dicitur. omnis homo iste terminus homo distri buitur pro quolibet suo in feriori per hoc signum om nis. sic ibi est multiplica- tio. Dico autẽ termi cõis quia terminus singularis non potest distribui. Vn- de iste sunt incõgrue. om-

nis sortes. q̄lȝ plato. qꝛ ibi est soloecism⁹. ¶ Signorum v̄liū alia sunt distributiua subē. vt ois nullus Alia sūt distributia accn̄tiū. vt q̄liscūqꝫ quātuscūqꝫ. ¶ Signū aūt distributiuū subē distribuit res se hn̄tes ꝑ modū eius quod est q̄d. vt ois nullus. vt cū dr̄: ois nigredo ois albedo. subā aūt coiter sumit̄ ad res cuiuslȝ gn̄is cū dr̄ signū distributiuū subē. Signū distributiuū accn̄tis ē: quod distribuit res se hn̄tes ꝑ modū accn̄tis. vt ꝑ modū qualis vel quāti. vt q̄liscūqꝫ/q̄tuscūqꝫ ¶ Itē signoꝝ distributiuoꝝ subē Alia sūt distributiua ptiū integraliū. vt totus. Alia sūt signa distributiua ptiū subiectiuarū. vt ois null⁹ Itē signoꝝ distributiuoꝝ ptiū subiectiaꝝ. alia sūt distributiua duoruȝ. vt vterneut̄. Alia sūt distributia pluriū. vt ois null⁹ ⁊ silia Hoꝝ aūt signorū pꝛio dicēdū est de signis distributiuis subē. et iter hec pꝛio de hoc signo ois. ¶ Sciēdū ꝙ ois in plr̄i nūero dupl̄r sumit̄. vno⁹ collectiue vt oēs apl̄i dei sūt duodecim. nō seq̄t̄. ergo isti apl̄i dei sūt duodeci demōstratis aliq̄bus de ipsis. Alio modo sumit̄ distributiue vt hic. oēs hoies naturalr̄ scire desiderāt. ¶ Et tūc q̄rit̄ q̄d significet h⁹ signū ois: ⁊ vr̄ ꝙ nihil significet qꝛ ois res aut est v̄lis aut pticl̄aris. sȝ hoc signū ois nō significat reȝ v̄lem vel ptic̄ularē. ergo nullā rē significat. Item ad idem. ois neqꝫ est p̄dicabile de vno neqꝫ de plr̄ibus. ergo nec est v̄le nec pticulare. ⁊ sic nihil significat. ¶ Sȝ ꝯtra. ab eo ꝙ res ē vel nō est oro dr̄ vera v̄l fl̄ā. ergo si omis nihil significat ꝓpter appōem vel remotionē eius: nō causabit̄ veritas vel falsitas in orone. sȝ hec ē vera aial est hō. ergo et ista oē anial est hō. quod est fl̄m. ergo et pꝛia s. ꝙ ois nihil sigāt. ¶ Solutio. ad dubiuȝ dr̄ ꝙ ois nō sigāt v̄le sed v̄lr. qꝛ facit teriȝ coēm stare ꝓ oib⁹ suis inferioꝛibus. vt omis homo currit. et sic omnis

[Marginal notes:] Diuisio signorum. — Diuisiones signorum substātie — Acceptiones de ly omis — Questio de ly ois q̄d significet. — In oppositum ar. — Solutio

significat aliquã rē. Sed duplex ē res. q̄dā est subij cibilis vel p̄dicabilis. vt hō aial currit disputat. et sic est verū q̄ ois nihil si= gnificat. q̄ q̄lib3 talis res aut est vl̄is aut p̄ticularis Alia est res q̄ ē dispō rei subijcibilis vel p̄dicabilis et talē rē significat hoc si= gnu3 ois. ⁊ tā ab ista re q̄ꝫ alia causat̄ veritas vel fal sitas in orone. ¶ Obijcit̄ autē q̄ ois non significat dispōnem rei subiicibilis q̄ in syll̄o medium d3 rei terari cū suis dispōnibus in minori p̄pōe. ergo debe mus syllogisare sic. Ois hō est anial. sortes ē omis hō g° sortes ē aial. ¶ So lutio. sicut p̄r duo dicit .s. illud q̄d ē p̄r. ⁊ p̄r iquātū pater. Sil̄r subiectū duo dicit .s. illud quod ē subie= ctū. ⁊ subiectū inq̄ꝫtū sub iectū. Et b̄m hoc duplex ē dispō subiecti: nā queda3 ē dispositio illi⁹ rei quod est subiectū. vt alb⁹ niger et sic de aliis dispōib⁹ ac= cidentalibus. Et iste dn̄t reiterari in minori p̄pōne cū medio. Alia est disposi

Obiectō

Solutio

tio subiecti inquātū subie ctū videlicet in ordine ad p̄dicatū vt ois nullus. et omnia signa tam vl̄ia q̄ꝫ p̄ ticularia. Et talis disposi tio nō d3 reiterari cum me dio in minori p̄pōne. q̄ ē respectiua. Disponit eni3 subiectū in p̄patione ad p̄ dicatu3. vt cum dr̄ ois hō albus currit. Ista dispō alb⁹ d3 reiterari in minori p̄pōne cu3 medio. cum sit dispō ei⁹ quod ē subm̄: q̄ ē absoluta. Ista aūt dispō ois nō d3 reiterari. q̄ ē re spectiua subi ad p̄dicatū et ita ē dispō subiecti inq̄ꝫ tum subm̄ ē. Vn̄ debem⁹ dicere sic. ois homo albus currit. sorš ē hō alb⁹ ergo sortes currit. ⁊ n̄ d3 subsu= mi sortes ē ois homo alb⁹ ¶ Dito q̄d significet h⁹ signū ois. ad cui⁹ dispōe3 significet. p̄nter q̄rit̄ vtrū ois exigat tria appellata Et videt̄ q̄ sic. q̄ omnis perfectio est in tribus. vt patet primo celi. sed om= ne et perfectum idem sunt vt habetur ibidem. ergo omne est in tribus. et per consequens omnis vult

Questio vtru3 ois exigat tri a appella ta.

hr̃e tria appellata. ¶ Ad idem etiã dicit Aristoteles in eodẽ loco q̃ de duobus viris nõ dicimus oẽs sed de tribus dicim⁹ oẽs. ergo ois vult hr̃e tria appellata. ¶ Sed cõtra. in qualibet demonstratione sũt ꝑpões vl̃es. ſʒ de sole ⁊ luna fiũt demõstratões ergo oportet dicere omis sol: ⁊ ois luna. ſʒ sol nõ hʒ nisi vnicũ suppositũ. ita et luna. ergo ois nõ vult hr̃e tria appellata. Ad idem omẽ priuatũ lumie a terre obiectu deficit. hec ꝑpõ ẽ ꝯcessa. sed omne priuatuʒ lumine a terre obiectu nõ hʒ nisi vnicũ suppositũ. s. hanc lunã singularẽ. ergo omnis nõ vult hr̃e tria appellata. ¶ Ad idem. hoc signũ ois sigãt quoniã vl'r sʒ hoc quod dico quoniaʒ vl'r ẽ modus ꝓprius vl'is Propriũ aũt diuersificaẗ ſm diuersitatem sui subiecti. vt si homo est diminutus risibile est diminutum et si homo est mortuus. ⁊ risibile est mortuũ. Sʒ vl'e aliqñ saluaẗ in pluribus vt hõ equus. aliqñ in vno tm̃

In opp^m arguitur

vt sol luna. ergo ois qñqʒ vult hr̃e tria appellata. et quandoqʒ non. immo vnũ solum. ¶ Ad ideʒ duplex est forma. qꝛ quedã est forma materie. vt anima est forma corporis. et ista forma est pars. et nõ predicatur de eo cuius est pars. Alia est forma q̃ ẽ p̃dicabilis. ⁊ sic omia supiora vt genera ⁊ spẽs et dr̃e dicũtur forme inferiorũ. vt hõ equus. Et indiuidua hui⁹ forme p̃dicabilis sunt materia eius. ergo forma cuʒ in neutro dictorũ modoꝝ suã excedit materiaʒ. nec exceditur ab ea. nullũ vl'e excedit sua indiuidua. nec excedũtur ab eo. ergo cuʒ omis dicat adequationẽ vniuersaliũ cum suis indiuiduis vt ois homo. tunc opʒ q̃ sol nõ hẽat nisi vnicũ suppositũ. vt vere dicatur ois sol qd̃ ꝯcedim⁹ dicẽdo p̃dictas ꝑpões eẽ veras. Et q̃ ois nõ sp exigit tria appellata. ſʒ qñ adiũgiẗ termio cõi hñti plura supposita tunc exigit plura appellata. Qñ vero adiungitur terio hñti solum

Solutio

vnũ suppositũ. tũc exigit tñ vnũ appellatũ. ¶ Ad illud quod prio obiiciebatur qꝛ ois pfectio ẽ in trib⁹ dr̃ qꝛ vez ẽ. Et hec tria sũt subã rei/virt⁹ eius/ꝛ opatio eius. Et hec tria tangit aristoteles sub breuib⁹ verbis cũ dicit. Natura apta nata sic facit. Per hoc eni quod dr̃ natura tãgit subãm rei. Et p hoc qꝛ dicit apta nata/tãgit virtutẽ ei⁹. Et per hoc qꝛ dicit sic facit tãgit opationẽ debitã ei⁹. Silr̃ hoc signum ois hꝫ substãtiã signi vl̃is et virtutem que est distribuere: ꝛ opationẽ eius qñ actualr̃ distribuit. ꝛ in his trib⁹ ẽ pfectio ei⁹. ¶ Ad ƀm dicendũ ẽ qꝛ homo et hoies drñt. qꝛ homo dicit istã spẽꝫ ƀm se q̃ est predicabilis. Sed hoies in pl'i numero nõ dicit spẽm ƀm se q̃ est predicabilis. ſꝫ mlᵗiplicatã actu ƀm materiã idiuiduoꝝ numero diuersam. Vñ ois in plurali rõne mltitudinis facte facit distributiõem p diuersas materias: ꝛ vult hr̃e tria aepp llata. Sed ois in singulari numero/ ex quo respicit spẽm ƀm se: ꝛ non ƀꝫ materiã indiuiduoꝝ exigit essentiã aptã natã p̃dicari de pl'ibus. siue actu pticipeẗ a pl'ib⁹ siue ab vno ꝛ ideo exigit tria appellata. aut vnũ solũ ƀm naturã vl̃em cui adiũgiẗ. ¶ Quidã tamẽ dicũt qꝛ ois vult habere tria appellata ad minus. ꝛ dant talẽ rõnem Quotienscunqꝫ signũ vl̃e addiẗ termino cõmuni nõ habẽti sufficientiã appellatoꝝ recurrit ad nõ ens vt cũ dr̃. omis fenix est. qꝛ ly fenix non hꝫ nisi vnicũ suppositum. ideo recurrit ad non exñtes fenices. et ideo cum dr̃ omis fenix ẽ. sensus est. vnus fenix qui est/est. ꝛ duo fenices qui ñ sunt sunt. ꝛ ideo dicũt has duas propositiones esse falsas. quidã fenix non est et omis fenix est. ꝛ non eẽ contradictorias. qꝛ in negatiua supponiẗ fenix qui est. ꝛ in affirmatiua supponunẗ fenices qui non sunt sic non est idem subiectuꝫ in vtraqꝫ. ¶ Hoc autem potest multipliciter ipro=

Solutio primi.

Solutio secundi.

Opio aliorum

Cõfutatõ

bari. qꝛ hec incōuenientia sequūt̄ ex falso quod sup= ponūt. qꝛ supponūt ꝙ oīs vult habere tria appella= ta quod supi⁹ ostēsum ē eē fiη̄. ¶ Preterea vult ari stoteles ꝙ ꝑpō in qua su bijcitur vl̄e vlr̄ sumptū ali cui predicato ꝯtradicit il li ꝑpōi negatiē i q̄ subiici tur vl̄e nō vlr̄ sumptū eidē ꝑdicato. sed iste sūt tales. oīs fenix ē: q̄dam fenix nō est. ergo sūt ꝯtradictorie quod tn̄ ipsi negant. ergo rl̄a eoꝝ est falsa. ¶ Item ad idē/alia regl̄a talis est Terinus cōis supponēs vel apponēs verbo p̄ntis tp̄is mplr̄ sūpto nō h̄ntisi vim āpliādi/ nec ex se nec ex alio. restringitur ꝑ his q̄ sunt sub forma teri sup= ponētis. ergo cū dr̄ oīs fe nix. ly fenix restrigit̄ ꝑ fe= nice tm̄ q̄ est. et cū ipsi⁹ nō sit nisi vnicū suppositum g° cū dr̄. oīs fenix. ly fenix restringit̄ ad supponēduz ꝑ fenice tm̄ q̄ est. ergo per illā rl̄az pri⁹ datā. si signuz vl̄e adueniat ei non distri buit ip̄m nisi ꝑ vnico sup= posito. ergo rl̄a eoꝝ ē fal= sa. ꝛ supra falsuz fundatur quod ꝯcedim⁹. ¶ Secdm̄ ꝑdicta q̄ritur de h° sophis mate. oīs hō est. ꝛ quodlꝫ dr̄ns ab illo ē nō hō. Pro batio. hec est copulatiua cu ius vtraqꝫ ps est vera. er go ipsa ē vera. ¶ Improbatio. oīs hō est. ꝛ quodlꝫ dr̄ns ab illo ē non hō. fortes est hō. ergo quodlibet dr̄ns a forte est nō homo. quod ē falsū. qꝛ hec ē vna copulatiua cui⁹ altera ps est falsa. ergo ip̄a tota est falsa. ¶ Solutio. pria est simpliciter vera. ꝛ iprobatio peccat penes fall̄az cō seq̄nt̄. qꝛ dr̄ns ab oī hoie in min⁹ est q̄ꝫ dr̄ns a forte. qꝛ dr̄ns ab oī hoie suppo= nit solū ꝑ alijs rebus ab hoie. Sꝫ dr̄ns a forte sup= pōit ꝑ eisdē ꝛ etiā ꝑ aliis hoibus a forte. Vn̄ bn̄ seq̄ tur. dr̄ns ab oī hoie. ergo dr̄ns a forte. ꝛ est loc⁹ a ꝑ te subiectiua ad suū totuz. Sed si huic orōni dr̄ns ab oi homie apponat̄ signū. erit ꝓcessus ab iferiori ad supi⁹ cū distributōe. ꝛ sic i cidit fall̄a ꝯn̄tis in iprobatione ꝑ ꝫ vnū ꝓcessū. qꝛ du

q̄stio sophismatis

Solutio

plex est pcessus in iprobatione. qꝛ bene sequitur. ois hō est. ergo sortes est. loc⁹ a toto in q̄titate. sed non sequitur. hoc est dn̄s ab omi hoie. ergo dn̄s a sorte. sed est fallā ꝯn̄tis sicut hic. ois hō est. ergo oē aial est. ¶ Itez q̄rit de hoc sophismate. ois hō ⁊ ali⁹ hō sunt. ¶ Probatio. sortes ⁊ alius homo sūt. plato et alius hō sunt. ⁊ sic de alijs ergo ois hō ⁊ alius homo sūt. ¶ Improbatio. ly alius ē relatiuū diuersitatis subē. ergo supponit ꝓ diuerso ab hoie. sꝫ nō est ali⁹ homo ab oi hoie. ergo prima est falsa. Solutio. pria est simpl'r falsa. ⁊ ꝓbatio peccat penes fallā figure dictōis a plurib⁹ determiatis suppōibus ad vnā deteriatam. qꝛ iste terinus homo hꝫ deteriatā suppōnē in p̄missis ⁊ in ꝯclone. Itē ꝓbatio peccat ꝑꝫ fallaciā accn̄tis. qꝛ lꝫ sortes ⁊ plato ⁊ sic de alijs. inferant oēm hoiem ꝑm se. nō tn̄ sub hac copulatōe. ois hō ⁊ alius hō sunt. Sicut cognosco choꝛiscū ꝑꝫ se. n̄ tamē sub h⁹ accn̄te quod est venire. Vn̄ talis daꝛ regula. Quotienscunqꝫ aliquid sequitur siue conuersim siue nō: si aliquid conueniat vni quod nō cōueniat alteri. et per illud cui ꝯuenit inferaꝛ de eo cui n̄ conuenit: semper est fallacia accn̄tis. verbi gr̄a. hō est. ergo substantia ē. ⁊ species conuenit hoi ⁊ nō substantie. Ideo si ꝑ hoiez inferaꝛ spēs de substantia ē fallacia accn̄tis. vt homo est spēs. ergo substātia est spēs. Silr hic. risibile ē ꝓpriū. ergo hō est ꝓpriū. ¶ Itē q̄rit de isto sophismate. ois homo est ois hō ¶ Probatio. sortes ē sortes. plato est plato ⁊ sic de aliis. ergo ois hō est ois homo. ¶ Et vt vult Boetius. Nulla ꝓpō est verioꝛ illa in qua p̄dicaꝛ idem de seipso. sꝫ sic ē hic. qꝛ ois hō p̄dicaꝛ de oi hoie. ergo nulla ē verioꝛ ipsa ¶ Improbatio. sua contradictoria est verā: scꝫ quidā hō non est ois homo. ergo ipsa est falsa. ¶ Itez ad idē omis hō est omis hō. soꝛs

Margin notes: q̄stio sophismat; Solutio; Rl'a vlis ꝓ fall'a accidētis; q̄stio sophismat;

est homo. ergo sortes est ois hō. syllus est in darij. ꝯclo est falsa. ergo aliqua premissarū: non minor. ergo maior: quod ē sophisma. ¶ Solutio pria ē simpliciṫ falsa. ⁊ ꝓbatio peccat ꝑm ꝯñs. ab insufficiēti enūeratione singularium qꝛ cū illꝭ quas assumit dēt assumere has a pte subiecti. sortes est ois hō. plato ē ois hō. Et etiā istas a pte p̄dicati ois homo ē sortes. omis homo ē plato. ⁊ sic de aliis. quas dimittit ⁊ sic peccat ꝑm ꝯñs ab insufficiēti enūeratione singulariū. ¶ Ad aliud dr̄ qꝫ ibi non p̄dicaṫ idē de seipso. sed p̄dicaṫ omis hō de hoie sūpto ꝓ qualibꝫ sua pte.

Solutio

De hoc sig° null⁹.

Eq̄tur de h° signo nullus. quod significat vlr̄ negatiue. Unde significat idē sicut hoc signū ois cū negatōe postposita. ⁊ iō ois nō ⁊ null⁹ equipollēt. ¶ De hoc signo null⁹ talis daṫ reglā. Quotienscūqꝫ hoc signū nullus adiungiṫ imediate terio cōi: ꝯfundit ipm mobiliter distributiue. ⁊ similr̄ terīꝫ adiūctū sibi mediate. vt null⁹ hō est asin⁹ Uñ pt fieri descensus sub subō sic. ergo sor̄s non est asin⁹. ⁊ plato nō est asin⁹. et sic de aliis. et etiā sub p̄dicato. ¶ Scdm̄ p̄dicta q̄ritur de hoc sophismate Null⁹ hō ē ois hō. Probatur sic. sortes non ē ois hō plato non ē ois homo. ⁊ sic de alijs. ergo pria est vera. Uel sic. sua cōtradictoria est falsa. s. q̄dam hō est omis hō. ergo pria est vera. ¶ Cōtra ibi p̄dicaṫ oppm̄ de opposito. ergo ꝓpositio est falsa. ¶ Solutio pria est vera. Et ad iprobatōem rn̄deṫ per itemptōeꝫ. qꝛ nō p̄dicaṫ ibi oppꝫ de opposito sꝫ reōuetur ois hō ab hoie sūpto ꝓ quolꝫ suo suppoito ⁊ h° ē veꝝ.

Regula.

q̄stio sophismatis

Solutō.

De h° sig° nichil.

Equitur de hoc signo nichil quod significat idē qꝫ nullus. sed includit in se terminū recipientē suā distributionem quia nichil est signum vniuersale cum negatione. et terminus recipiens distri

butõez eius. ¶ Secundũ hoc q̃rit̃ de isto sophismate. nichil vidẽs ẽ aliq̃d videns. Probat̃ sic. Nõ hãc rẽ videns est aliq̃d vidẽs q2 nõ vidẽs sortẽ ẽ videns platonẽ. τ non illã rẽ videns ẽ aliq̃d vidẽs. et sic d' alijs. g° nichil videñs ẽ aliq̃d vidẽs g° pria ẽ v̾a. Cõtra ibi p̄dicat̃ oppiñ de opposito. ergo locutio ẽ f̃ła.

Solutio alioꝝ ¶ Quidã distigũt nichil videns est aliq̃d videns. eo q2 hec dictio nichil põt eẽ acti casus. τ est sẽsus. nullã rẽ videns est aliq̃d videns. Uel p̃t eẽ nti cas⁹ τ est sẽsus nulla res vidẽs est aliq̃d vidẽs. τ s̃m hoc ponũt ãphibologiã ex pte casus.

ꝯfutatio. ¶ Sz hoc non soluit q2 in vtroq3 sensu ẽ falsa.

alia solu° ¶ Sed alij distinguũt hanc iteꝝ. nichil vidẽs rectã eo q2 negatio in h° termino nichil põt negare pticipiũ primo positũ τ est sensus nullã rẽ videns est aliq̃d vidẽs. τ sic est diuisa. Uel p̃t negare hoc verbum est. τ tũc est sensus. Quãlibet rẽ videns non est aliq̃d videns. τ sic est cõposita.

ꝯfutatio. ¶ Sz hoc non soluit. q2 in vtroq3 sensu ẽ falsa cũ opposita ponant̃ circa idẽ.

Solutio autoris ¶ Solutio. dicẽdum est q2 pria simpl'r est falsa. τ pbatio peccat penes fallaciã figure dictionis a pl'ibus determiatis ad vnã deteriatam huius termi videns. q2 in premissis h3 supponẽ deteriataz τ in ꝯclusione sil'r. ¶ Uel peccat s̃m fallaciã accñtis nam q̃uis videre coicat̃ oĩbus s̃z se: non tñ s̃z hoc q2 vniũtur in hoc toto nichil videns. Uñ totum accidit parti. τ eẽ vidẽs 'aliquid assignat̃ vtriq3 inesse ¶ Sciẽdũ q2 oẽs p̄misse sunt duplices q2 negatio põt deteriare verbũ vel pticipiũ vt dictũ est prius.

solu° antiquoꝝ Unde ãtiq̃ posuerũt p̄missas esse duplices pter talem r̃ãz quã dabãt. Quotienscũq3 negatio τ distributio icludũt̃ i vno terĩo ad quodcũq3 refertur vnũ et reliquũ. vnde cuz distributio posita in obliquo ñ possit in p̄dicta orõne attingere verbũ. ita neq3 negatio. ¶ Iteꝫ idẽ est iudiciũ

de istis sophismatib⁹. Nul lũ caput hñs est aliquod caput habẽs. A nullo ho mie dr̃ns est ab aliquo ho mie differens. ¶ De si gnis distributiuis duoꝝ.

Eq̃tur de signis di stributiuis duoꝝ vt sunt neuter vterq₃. ¶ Et differunt a p̃dictis. q2 oĩs nullus et sil'ia: distribuũt ꝓ oĩbus idiuiduis termi cois. Sed vterq₃ ⁊ neuter solũ distribuũt pro duob⁹ per demõstratõez. vt vter

Questio q₃ istoꝝ. ¶ Scdm̃ dicta q̃ ritur de hoc sophismate. Ab vtroq₃ istorũ enuncia tuz est verũ. posito q2 sorts dicat deũ eẽ. plato vero di cat hoiez esse aial. ⁊ ambo dicant sil' hoiez esse asinũ ⁊ ipsi duo demõstrent' per ꝓnomẽ istoꝝ. ¶ Proba= tio. a sorte enunciatũ est verũ. a platone enũciatuz est verũ. g° ab vtroq₃ isto= rũ enũciatũ ẽ verũ. ¶ Cõ tra. ab vtroq₃ istoꝝ enun= ciatũ ẽ verũ. sed nichil enũ ciatũ ẽ ab vtroq₃ istorum nisi hoiez esse asinũ. ergo hoiem esse asinũ est verũ

Solutio ¶ Solutio. p2ia ẽ vera. ⁊ ꝓbatio peccat s₃ fallaciã accñtis. Sicut eni habet' ab aristotele. hec ꝓpõ po nitur esse vera. Oim ꝯtra riorũ eadẽ est disciplina. ⁊ tñ nulla ꝑticularis disci= plina est oim ꝯtrariorũ. s₃ disciplina comiter sum= pta. ¶ Vñ hic est fallacia accñtis. Oim ꝯtrarioruz eadẽ est disciplina. s₃ nul= la est disciplina nisi hec vl' illa. ⁊ sic de alijs. ergo oim ꝯtrarioꝝ hec eadẽ est di= sciplina vel ista: quod est falsũ. Sil'r hic hõ ẽ spẽs. sed nullus est hõ nisi sorts vel plato. ⁊ c̃tis. g° sortes ẽ spẽs vl' plo. ⁊ c̃tis. ¶ Et ita ẽ fal'a accñtis in ꝓpo sito. q2 hec dictio enũcia= tũ: ⁊ hec dictõ veꝝ tenet' ꝓ ipso in coi. ⁊ sic ab vtroq₃ istorũ enũciatũ est verum Vñ enũciatũ non tenet' ꝓ ꝑticulari enũciato ab vtro q₃. vñ ꝑticulare enũciatũ ab vtroq₃ accidit enũcia= to in coi sicut ꝑticulare inferius accidit suo supio ri. et verũ assignat' vtriq₃ inesse. Et appellat' supi⁹ hic oẽ quod est mai⁹ siue sit essentiale siue accñtale

alioꝝ sol⁹ ¶ Quidā tñ dicūt ꝙ pri ma ē simplr̄ falsa. ⁊ dicūt ꝙ enūciatum accipit ꝑ ꝑ ticulari enūciato ab vtro qꝫ. silr̄ veꝝ pro ꝑticlari ve ro. Et probatio peccat ꝑꝫ fallaꝫ figure dictōis a ꝑti bus deteriatis ad vnā de teriatā hui⁹ teri enūciatū ⁊ hui⁹ teri veꝝ. sed prima solutio melior ē ⁊ subtilior

¶ De hoc signo neuter.

Sequitur de hoc sig⁰ neuter/ quod sigāt idē ꝙ vterqꝫ cū negatiōe sibi ꝓposita. Vñ sicut nul lus de se hꝫ distributōem ⁊ negatōem. silr̄ ⁊ neuter. sed neuter est distributiuū duorū tm̄. Vñ q̄rit de hoc sophismate. Neutrū oclm habēdo tu potes videre. ¶ Probatio. dextrū oclꝫ nō hn̄do tu potes videre. sinistrū oclꝫ ñ hn̄do tu po tes videre. ergo pria ē ve ra. ¶ Cōtra neutrū oclm hn̄do tu potes videre. g⁰ si neutrū oclm hēs vel dū neutꝝ oclm hēs tu potes videre. quod ē falsuꝫ. ꝯña pꝫ: q2 gerūdia in do habēt resolui ꝑ dum. ꝑ si. ꝑ q2. sꝫ vtroqꝫ mō ē falsa. ergo pri ma ē falsa. ¶ Solutio. pri ma est falsa. ⁊ ꝓbatio pec cat ꝑꝫ fallaꝫ accñtis q2 pos se videre ꝯuenit ꝑtib⁹ ꝑm se. s. ꝑut sūt diuerse. sed nō ꝯuenit eis ꝑut sūt vnite i suo toto. Vñ hoc pꝫ ꝑ pri mā rōnē. cū ad ꝑtes sequa tur totū. vt ꝑtās videndi ꝯuenit ꝑtib⁹ ⁊ nō toti. iō si ꝑtes iferant de toto: ibi est fallā accñtis.

¶ De negatione

Habito de signis di stributiuis ꝑtium subiectiuarū. ꝯñr q̄rit vtꝝ negatō habeat vi distribu endi vel ꝯfundēdi. ⁊ videt ꝙ sic. q2 aristoteles ꝑio ꝑi hermenias dicit ꝙ ille ꝯtradicunt hō est iust⁹ nō hō ē iustus: ergo altera ē vlis: cum subijciat terin⁹ cōis. sed nō nisi hec nō hō est iust⁹. ergo ille terinus hō distribuit. Sed ñ ē ibi aliq̄d a quo distribuit nisi negatio. ergo distribuit a negatōe. ¶ Cōtra nega tio hꝫ vim ꝯfundēdi. ergo sicut ista ē incōgrua omis sortes currit. silr̄ hec. non sor currit. qđ ē flꝫ: q2 q̄uis signū distributiuū ñ possꝫ

Du^m icī dēs de ne gatōe.

In oppm̄ arguitur

addi terio singulari: tñ negatō bñ possꝫ addi ¶ Itē vbicūq; est distributio ibi est termin⁹ cōis sumptus vl'r. ergo oꝫ ꝙ ibi sit dictō significans qm̄ vl'r. sed signū vl'e significat qm̄ vl'r tantūmō. negatio vero nō ergo nō hꝫ vim distribuēdi. quod ꝯcedim⁹ dicētes ꝙ negatio nō confundit. sed negat h° quod p⁹ se inuenit. Unde cum adiūgit termio cōi negat ip̄m. sed ad negationē supioris seq̄tur negatio cuiuslibꝫ inferioris eo ꝙ destructo supiori destruit quodlꝫ ei⁹ inferius. ergo negatio nō cōfundit sed negat quod p⁹ se inuenit / siue sit vl'e siue pticulare. ¶ Solutio aūt pꝫ ad hoc quod obijcitur qꝛ ꝙ hec est vl'is non hō ē iustus. hoc non est ꝓpt naturā distributionis exñtis in negatione. sed hoc est qꝛ negat homo in cōi: quo remoto remouet quodlibꝫ ei⁹ inferius. ¶ Itē solet poni q̄dam distributio aptitudinis vt oīs homo timet in mari. i. apt⁹ natus ē timere in mari ¶ Item solet poni distributō accōmoda. vt celū tegit omia ꝑter seip̄m. ⁊ deus creauit oīa a se. Sed ista duo gn̄a distributōnis non sunt ita ꝓpria sicut alia.

Solutio

ad argu^m añ oppm̄

de distributōe aptitudis ⁊ distributione accōmoda.

¶ De hoc signo totus

Sequit de h° signo tot⁹ quod est distributiuū ptiū integraliū. vt totus sortes est alb⁹. ē ei sensus sortes ꝑm quālibꝫ sui partē ē albus. Uñ ad istā totus sortes ē albus. imediate seq̄tur ista. sors ꝑm quālꝫ sui ptēꝫ est alb⁹ ad quā seq̄tur. q̄libꝫ pars sortis ē alba. Probatio i hac tot⁹ sortes ē albus. sortes subijcit albedini ꝑꝫ se ⁊ ptes eius nō ꝑm se. sꝫ ꝓut sunt in suo toto siue sub forma totius: g° ñ subiciunt albedini nisi per totum. Et sic ꝑ prius seq̄tur hec / sortes ꝑm quālꝫ sui ꝑtem est albus. ⁊ postea illa q̄libet pars sortis est alba. ¶ Item in hac ꝓpōe totus sortes ē alb⁹. ibi totus subijcit albedini in rectitudine pars autē i obliq̄tate. qꝛ in eo quod ē totū partes intelligūtur in

obliquis et in eo quod est pars totuz sumitur oblique quod patet per diuisionem eius quod est totum. vt domus est ex pariete tecto et fundamento. Et sortes est ex ptibus. ergo illud quod est totum dat intelligere partes obliquas. ergo ad hanc totus sortes est albus imediate seqtur hec. sortes secundum qualibet sui partem est albus: et mediate sequitur ista. quelibet pars sortis est alba. ¶ Item ad idem illud quod est pars non habet esse nisi ab eo quod est totum. quia non habet pfectionem nisi ab eo. ergo non subijcitur alicui nisi per totum ergo totum prius subijcitur ergo ad hanc. Totus sortes est albus imediate sequitur ista. sortes secundum quamlibet ptem sui est albus. et mediate ista quelibz pars sortis est alba. ¶ Secundum

Questio sophismatis

pdicta querit de hoc sophismate Totus sortes est minor sorte. Probatio. qlibz pars sortis est minor sorte et sortes secundum qualibet sui ptem est minor sorte. ergo totus sortes est minor sorte. ¶ Contra. Totus sortes est minor sorte. ergo sortes est minor sorte. ¶ Solutio hec est vera. totus sortes est minor sorte. Et improbatio peccat secundum accidens quia in ista totus sortes est minor sorte. pdicatum attribuitur ptibus quibus vere conuenit. sorti autem non conuenit Et ideo hec est simpliciter falsa Sortes est minor sorte. et ideo si ptes inferant esse minorez sorte de toto. vel de sorte erit fallacia accidentis per vnam regulam supradictaz Unde totus est res subiecta et sortes accidit ei. et esse minorem sorte assignatur vtrique inesse. ¶ Etiam improbatio peccat secundum quid ad simpliciter. quia ista. totus sortes est minor sorte: non ponit sortem secundum se. sed secundum suas ptes. Et ideo ponit sortem secundum quid esse minorem sorte. Ita cum simpliciter infertur. ergo sortes est minor sorte. peccat secundum quid ad simpliciter. sicut sortes secundum pedem est minor sorte

Solutio

Alius defectus

¶ Item in quibusdam se quitur totus sortes ergo sortes. vt totus sortes est albus ergo sortes est albus. et in quibusdam non. ¶ Queritur in quibus se quitur et in quibus non. Dicendū q̄ sunt quedam accidentia que indifferen ter conueniūt parti et toti vt sunt albus. niger. calidum. frigidum. augeri. minui. Et in talibus bene se quitur. totus sortes. ergo sortes. Alia sunt acciden tia que conueniūt partib⁹ ꝛ non toti. vel econuerso toti ꝛ non partibus. vt totalitas. minoritas. paruitas. Et in talibus non sequitur totus sortes ergo sortes.

Vide qn̄ seqꝛ ꝛ qn̄ non.

¶ De signis distributiuis qualitatis.

Sequitꝛ de signis distributiuis accidē tiū. inter que primo dicē dum est de signis distribu tiuis qualitatis. ¶ Est autē signū distributiuum qualitatis. quod distribuit res se habentes per modum qualitatis. vt qualelibet: cuius particulare ē aliqualibet. ¶ Sed tunc obiicitꝛ. q̄ si accidēs multiplicetꝛ multiplicato subiecto. ergo cū signa distributiua substantie distribuant siue multiplicent subiectū oportet q̄ distribuant siue multiplicēt ipsum accidēs. ergo signa distributiua accidentiū superfluunt. ¶ Ad hoc dicendū q̄ duplex ē multiplicatio accidentis. quia quedam ē multiplicatio accidentis s̄m numerum. ꝛ hec fit p̄ signum distributiuū substātie. vt oīs homo alb⁹ currit. Alia est multiplicatio s̄m speciem. ꝛ hec fit p̄ signa distributiua accidentium. vt qualelibet currit id ē res habēs qualemcū q̄ qualitatē currit ¶ Circa dicta queritꝛ de hoc sophismate. quodlibꝫ qualelibet de quolibet tali scit ipsum esse tale quale ipsū est. Posito q̄ sortes sciat grāmaticam. logicaꝫ rhetoricam. et plato et cicero similiter. et sciant se habere eas. Et sint alii tres ho

Qd̄ signū distributiuū q̄litatis

Obiectō

Solutio

Q̄stio sophismatis

mines quorum vnus sciat grammaticam. alius logicam. alius rhetoricaꝫ. Et isti sciant se habere eas. ꝛ de aliis nihil sciant. ꝛ alii sciant de se ꝛ de istis. ꝛ nō sunt plures homies neqꝫ plꝛes qualitates. ¶ Probatio. hoc qualelibet de quolibet tali scit ipsuꝫ eē tale quale ipsuꝫ est. Et sic de secundo et tertio. ꝛ nō sunt plura qualelibet. ergo quodlibet qualelibet de quolibet tali scit ipsum esse tale quale ipsum est. ¶ Cōtra quodlibet qualelibet ꝛc. ergo quodlibet grammaticū de quolibet tali scit ipsū esse tale quale ipsuꝫ ē. ¶ Solutio. prima est vera et improbatio peccat secundum fallaciā consequentis ab inferiori ad superius cū distributione superioris. qꝛ qualelibet supponit tantū ꝓ tribus. scꝫ ꝓ tribus primis. Sed grāmaticus supponit pro eisdem et etiā pro aliquo qui habet grāmaticam tantū. ꝛ ita grāmaticum est in plus ꝙ qualelibet. Unde si apponatur signū vniuersale distributiuum sic quodlibet qualelibet ꝛc. ergo quodlibꝫ grāmaticū fit ꝯñs. vt hic oīs hō ergo oē animal. Silr̄ in vltimo de quolibꝫ qualelibet. ergo de quolibet grammatico cum dicit de quolibet tali.

lutio

¶ De signis distributiuis quantitatis.

Eqtur de signis distributiuis quātitatis. Et sunt illa q̄ distribuunt res se hn̄tes ꝑ moduꝫ quātitatis. vt quotienscūqꝫ/quātūcunqꝫ. ¶ Et ꝑm hoc q̄rit̄ de hoc sophisma ꝛc. Quotienscūqꝫ fuisti pisius toties fuisti hō. Probatio. vna vice fuisti pisi⁹ et illa vice fuisti hō. alia vice fuisti pisius. ꝛ illa vice fuisti homo et sic de aliis ergo quotiēscūqꝫ fuisti pisius toties fuisti hō. Improbatio. quotienscūqꝫ fuisti pisius toties fuisti hō sꝫ bis fuisti pisi⁹ ergo bis fuisti hō quod ē falsuꝫ. qꝛ hec dictio bis iportat interruptionē ei⁹ cui adiūgit̄: sꝫ

q̄stio sophismat̄

actus essendi hominē non fuit iterrupt⁹ in te. ¶ Solutio. prima est falsa. Ad ꝓbationē autē rñdendū ē per interemptionē. quia secūda pars copulatiue ē falsa. scȝ illa vice fuisti homo. q: adhuc nulla vice fuisti homo. eo ꝙ nonduȝ fuit vita terminata. vt iterū īciperes viuere: et postea terminaretur. quod tamē requirit̃ ad hoc ꝙ bis fuisses homo. sicut bis incipitur cursus ⁊ bis terīnatur ad hoc ꝙ aliquis bis currat. ¶ Et nota ꝙ bis non importat interruptionem temporis: sed tantuȝ act⁹ illius cui adiungitur. Ad terminū aūt sequitur iterruptio. ¶ Si aūt formaretur sic paralogismus. quādocunq; fuisti parisius fuisti homo. sed bis fuisti parisius. ergo bis fuisti homo. Pria est vera Improbatio peccat secundū fallaciaȝ figure dictionis ex mutatione predicamenti quia quandocunq; est in predicamento quando. et bis in p̄dicamēto quantitatis. q: est de gñe quantitatis discrete.

Solutio

¶ De infinito

Equit̃ de infinito quod quinq; modis dicitur. ¶ Primo modo dicit̃ infinitum quod non potest pertransiri. vt vox dicitur inuisibilis quātuȝ ad visū eo ꝙ non est apta nata videri. ¶ Alio modo dicit̃ infinitū quod habet trāsitū īpfectū eo ꝙ nondū est terīatum: tamē aptū natuȝ est terminari. vt dū aliq̄s transit spaciū et nondū ꝑuenit ad suum finem ¶ Tertio modo dicitur infinitū ꝓm appositionē. vt numerus augmentabilis est in īfinitū appositiōe vnitatis vel alteri⁹ numeri. ¶ Quarto mō dicit̃ infinitū ꝓm diuisioneȝ vt cōtinuū. oē aūt ꝯtinuū diuisibile est in infinitum Vñ sic diffinitur ab aristotele tertio phisicoꝝ. Cōtinuū est diuisibile in sp diuisibilia. ¶ Quītoī modo dicit̃ īfinitū vtroq; mō. s. ꝑ appōnē ⁊ diuisionē vt tempus. Cum enī tempus sit

Acceptōnes īfiniti

continnũ esti infinitũ i di uisione et cum post vnum tempus veniat aliud tem pus.sic per appositionem vnius temporis ad aliud ẽ infinitũ. Et quo ad has tres vltimas significatio nes sic diffinitur. Infini-tum est cuius q̃titatẽ ac-cipiẽtibus semper est ali-q̃d extra sumere. vt si post vltimam partem linee ac cipiatur alia. ꝛpost alterã tertia. et sic consequenter nunq̃ possit attigi termi-nus eius. ideo linea dr̃ in finita. ¶ Solet autem po ni ꝙ infinitũ quãdoq̃ su mitur pro termino coi. et tunc ista ꝓpositio. Infini ta sũt finita. equalet huic. aliquainfinita sunt finita Quandoq̃ infinitũ sumi tur pro signo distributio. et tũc illa equipollet huic quo ad distributionẽ quo libꝫ plura sũt finita. Et ꝓ batur sic: vno plura sunt fi nita. duobus plura sunt fi nita et sic de alijs. gº quo libꝫ plura sunt finita. Et sic dicit facere interscala-rem distributionẽ vel iter ruptã vel discontinuam. qꝛ hec dictio plura in pria ꝓpositione supponit pro duobus et deinceps in se cunda pro tribꝰ. ꝛ sic gra-datim et scalariter ascen-dendo. et sic ista oro quo-libet plura facit distribu-tionẽ interscalarem qꝛ ꝓ alijs supponit hoc quod dico quolibet. ꝛ pro alijs hoc quod dico plura ſm numeꝝ ascendendo vt di ctum est. ¶ Circa predi-cta queritur de hº sophis-mate. Infinita sunt finita ¶ Probatio. duo sunt fi nita. ꝛ tria sunt finita. ꝛsic in infinitũ. ergo infinita sunt finita. ¶ Improba-tio. qꝛ ibi p̃dicatur opposi tum de opposito. ergo lo-cutio est ipossibilis. Põt etiam probari sic. quolibꝫ plura sunt finita. ergo in-finita sũt finita. ¶ Solu-tio. quidã distinguunt eo ꝙ infinitũ ẽ equocuꝫ quo ad nos. ꝛ ad infinitũ sim-plicit. Vñ si sumat infini-tũ quo ad nos: prima põt esse vera: ꝛ nõ predicatur oppiũ de opposito. quia ĩ

q̃stio so-phismatis

solu° ali quorum.

finita quo ad nos sunt stelle ꝛ arene maris: que non sunt infinita simpliciter. Si aũt sumatur infinituȝ simpliciter est falsa. ꝛ predicatur oppositum de opposito. ¶ Alii autẽ distinguunt ꝙ infinitum potest esse terminus ꝯmunis. et sic prima est falsa. Uel potest esse dictio sincathegorematica iportans in se distributionẽ. sicut dictũ est et sic ponũt eã esse veram.

Solõ aliorum

¶ Sed neutra istarũ solutionũ valet. qꝛ si remoueatur vtraqȝ distinctio. et sumatur infinitũ simpliciter et ẜm ꝙ est terin⁹ cõis adhuc remanet ꝓbatio ꝛ improbatio huius sophismatis. ¶ Uñ dicendũ est ꝙ prima simpliciter est falsa et ꝓbatio peccat ẜm quid ad simpliciter. qꝛ infinitũ appositione est infinitum quodãmõ et non simplr̃. Unde cuȝ accipit partes numeri secundum appositione. vt duo tria: nõ accipit infinitum simpliciter: sed quodammõ secunduȝ quid. Et ideo non potest ex his inferri infinitũ simplicit. ¶ Et hec de distributiõibus dicta sufficiãt.

Cõfutatiõ

Solõ auctoris

¶ Sequitur tractat⁹ de exponibilibus.

Propositio exponibilis ẽ ꝓpõ habens obscurũ sensum expõne indigentẽ: ꝓpter aliquod sincathegorema in ea explicite vel implicite positum in aliqua dictõe. vt in hac tantuȝ hõ est anial. sortes incipit eẽ alb⁹. infinita ẽ linea. ꝛ sic de alijs. ¶ Pro quo sciendũ ꝙ ea q̃ faciũt ꝓpõnem exponibilẽ: sunt in multiplici differentia: qꝛ quedã sunt signa exclusiua. vt tantũ / solũ. quedã exceptia. vt preter / nisi. q̃dam reduplicatiua: vt inquantũ / ẜm ꝙ. Quedam vero importãt inceptionẽ vel desitionem. vt incipit desinit. quedaȝ importãt priuationẽ finis. vt infinitũ. quedã importãt excessũ vt cõparatiui ꝛ superlatiui gradus. quedã vero distinctionẽ vt differt aliud. ab. ꝛ sic de alijs. que

Diffinitõ ꝓpõis exponibilis

q̃ faciunt ꝓpões exponibilẽ.

dam vero important spe cialē modū distributiōis vt totus q̄lz. ꝛ sic de aliis. ¶ Vn̄ propter illa propō reddit̄ obscura. sic ꝙ indi get expōne. et ideo dn̄r fa cere ꝓpōnē exponibilem quare de ipsis vidēdū est ꝑ ordinē Et primo de ex= clusiuis. De signis exclu= siuis.

qd signū exclusiuū

Equitur de signis exclusiuis. vnde si= gna exclusiua sūt: q̄ ex sua ꝯsignificatiōe exclusionē important. et a q̄bus red= dit̄ ꝓpō exclusiua. vt sunt iste dictiones. solus/ vni= cus/tantū/tantūmō/dum taxat. ꝛ sic de aliis ¶ Hec aūt signa q̄nq꜄ excludunt gr̄a alietatis. et q̄nq꜄ gr̄a pluralitatis ꝛ q̄nq꜄ ponūt̄ in orōne sine negatione ꝛ q̄nq꜄ cuz negatiōe p̄cedē= te. aut sequentē. De istis aūt dant̄ tales r̄le. ¶ Pri ma est ꝙ propō exclusiua sine negatione exponitur per vnā copulatiuā affir= matiuā. cuius prima ps ē preiacēs exclusiue. et secū da ps est negatiua impor

ṗma r̄la

tās negationē p̄dicati de oībus aliis a subiecto. vt tantum hō currit. i. hō cur rit et nihil aliud ab homīe currit. vel tantum apl̄i dei sunt duodecim. i. apl̄i dei sunt duodecim et non plu res q̄꜄ duodecim. ¶ Se= cūda regula est: ꝙ propō exclusiua huꝰ generis in= fert copulatiuā ꝯpositam ex duabus exponentibus siue ꝯponentibus. et quā libet earū seorsum et non ecōtra. vt tantū homo cur rit. ergo homo currit ꝛ ni= hil aliud ab homīe currit. Scd̄a r̄la

¶ Tertia regula ē. ꝙ ab exclusiua affirmatiua ad vniuersalē de termīs trāś= positis est bona ꝯsequen= tia. si fiat exclusio gr̄a alie tatis. ꝛ non econtra. vt tā tum animal est homo. er= go omnis homo est aīal tertia r̄la

¶ Quarta regula est. ꝙ exclusiua contradictoria prioris exponitur ꝑ disiun ctiuā affirmatiuam de ꝑti bus contradicētibus pri= oris exclusiue. vt ista non tantum homo currit id est nullus homo currit vel ali q̄rta r̄la.

quid aliud ab homine currit. patet ex virtute contradictiōis quia vtrobiq; servatur oppositio contradictionis. per hoc etiam patet qualiter in eis valeat consequentia. ¶ Quinta regula ē: exclusiua in qua ponit̄ vna negatio sequēs exclusionē: exponitur per vnā copulatiuā affirmatiuaꝫ cuius pria pars est negatiua preiacēs. Alia est affirmatiua: in qua predicatum affirmatiue enunciatur de quolibꝫ alio. vt tā tum accidēs non est substantia. id est accidēs non est substantia. ꝛ omne aliud ab accidēte est substā tia. Et per hoc patet qualiter cōtradictoria eius ē exponenda. et qualiter valeat cōsequentia in exclusiuis.

quīta rl'a.

¶ De exceptiuis.

qd dictio exceptiua.

Sequitur de dictionibus exceptiuis ¶ Dicūtur aūt dictiones exceptiue: que significant exceptionē alicuius contenti sub aliquo distributo cuiusmodi sunt. preter / preterq̄ꝫ / et sic de alijs. de quibus dant̄ tales regule ¶ Prima est. q̄ ois exceptio fit a toto in quantitate. seu a termino sūpto sub signo vniuersali. Est autē totum in quātitate terminus cōmunis cōmuniter sumptus cū signo vniuersali. vt omnis homo preter sortem currit. ¶ Secūda regula est. q̄ dictio exceptiua non ipedita facit terminū cōmunem supra quē cadit imediate supponere simpliciter. vt omne animal preter hominē est irrationale. ibi hominem suppōit simplicit̄. ¶ Tertia regula est. q̄ vniuersalis affirmatiua exceptiua exponitur copulatiue per tres cathegoricas exponentes. quarum prima affirmat predicatū de subiecto sumpto cum aliud ꝛ ab. Secūda affirmat predicatū de terino excepto. Tertia ē negatiua. in qua predicatū negatur de termino excepto. vt oē anial preter hoiem est irrationa

pma rl'a.

scd̄a rl'a.

tertia rl'a

le. ista exponitur sic. omē animal aliud ab homine est irrationale. hō est animal. et homo nō ē irrationalis. ¶ Quarta regula est ꝙ vniuersalis negatiua exceptiua exponitꝛ copulatiue per tres ꝓpositiones. in quarū prima predicatum negatur de subiecto sumpto cū aliud et ab. In secūda affirmatur subiectū de termino excepto. In tertia affirmatur vniuersaliter predicatum de terino excepto. vt hic. nullum anial preterꝗ homo est risibile. exponitur sic. nullū animal aliud ab homine est risibile. homo est animal et omis homo ē risibilis. Ex his patet qualiter sue ꝯtradictorie sunt exponende. et qualiter valeat consequētia in ipsis.

qrta rla.

¶ De reduplicatiuis.

Equitꝛ de dictionibus reduplicatis. ¶ Dicuntꝛ aūt dictiones reduplicatiue. que importāt rōnem secūdum quaꝫ aliqd alteri attribuitꝛ vt inquātū ꝟm ꝙ ea ratione. et sic de alijs de quibꝰ dantur tales regule. ¶ Pria est. ꝙ dictō reduplicatiua ꝓsupponit aliquod ꝑdicatū inesse alicui subiecto. ꝛ denotat illud supra quod cadit imediate esse causā inherētie illius. ¶ Secūda est ꝙ dictio reduplicatiua semꝑ fertur ad ꝑdicatum et nunꝗ reduplicat ipsum. ¶ Tertia est. ꝙ ꝓpositō reduplicatiua affirmatiua exponitꝛ per quattuor exponentes affirmatiuas. quarum prima affirmat predicatū principale de subiecto. secunda autē affirmat reduplicatum de subiecto. Tertia vero affirmat principale de reduplicato. Quarta ē vna cālis in cuius antecedente ponitur dictio supra quaꝫ cadit reduplicatio de aliquo transcendente. et in consequente predicatum principale affirmatur de relatiuo illius transcendētis. vt hic homo inquātum rationalis est flebilis

qd dictio reduplicatiua.

pma rla.

scda rla.

tertia rla

id est homo est flebilis:et homo est rōnalis:z omne ratiōale ē flebile:et qz aliquid est rōale illud est flebile. ¶ Quarta regula ē. qrta rła.
ꝙ propositio reduplicatiua in qua ponitur negatio post dictionez reduplicatiuā exponitur copulatiue per quattuor exponentes quaruz prima negat predicatum de subiecto. Secunda affirmat reduplicatū de subō. tertia negat vniuersaliter predicatum principale de reduplicato. Quarta est vna causalis in cuius antecedēte ponitur reduplicatō de suo transcendente. Et in conseqnte negatur predicatum de relatiuo illi⁹ transcēdentis. vt hic. nullus homo inquantū rationalis est rudibilis. id est nullus homo est rudibilis omnis homo est rationalis: et nullum rationale ē rudibile. et quia aliquid ē rationale ipsū non est rudibile. Ex quo pz ꝑ legē ꝯtradictoriaꝝ qualiter exponēde sūt cōtradictorie istarū:z qualiter valeat ꝯña in ipsis.

¶ De incipit et desinit.

Equitur de incipit z desinit. Pro quoꝝ expōne notandū est ꝙ rerū q̄dam sūt quarū totuz esse in istanti z sil'acquiritur. vt homo vel binarius siue sit mediante aliq mutatione successiua p̄cedēte. vt in ꝓductiōe naturali. siue nulla mutatione p̄cedēte:vt in creatione angeli. ¶ Alie vero sūt quarū esse acq̄ritur successiue z pars post ꝑtē. vt sūt res nature ꝑmanentis. vt album z nigruz. quarū denoīatio dependet a dñio supra ꝯtrariū sicut albū/ nigrū/ zcalidū/z etiā res nature successiue. vt mot⁹: z tp̄s. ¶ Et silr aliquarū rerum quaꝝesse deꝑditurtotum sil'et in instanti. Aliquarū aūt quarū totū eē deꝑdit successiue. Et ꝑm has disiones ponunt quattuor reglē. ¶ Pria est. ꝙ ꝑpōnes de icipit rerū quarū esse totū sil'acq̄ritur:exponūtur ꝑ vnā copulati= pria rła.

uam: cuius prima pars est affirmatiua de presenti. secunda negatiua de preterito. vt hic homo incipit eẽ. id est homo nũc est ꝛ imediate ante hoc non fuit. ¶ Secũda rl'a ẽ ꝙ ꝓpões de icipit rerũ quarũ eẽ acqrit successiue. exponunt ꝑ vnã copulatiuã cui⁹ pria pars est negatia de pñti. ꝛ secunda affirãtiua de futuro. vt hic. sortes incipit esse albus. i. sortes nunc est albus ꝛ imediate post hoc erit albus. Uel sic. motus incipit esse id ẽ motus non est et immediate post h⁹ erit. ¶ Tertia regula est. ꝙ ꝓpões de desinit rerum quarum esse acqritur totũ simul. exponũtur per vnaʒ copulatiuam cuius prima pars ẽ affirmatiua de pñti ꝛ secũda negatiua de futuro. vt sortes desinit esse homo. id est sortes est hõ ꝛ immediate post hoc non erit homo. ¶ Quarta regula est ꝙ ꝓpões de desinit rerum quarũ esse depditur successiue exponuntur copulatiue per vnam negatiuam de pñti et aliam affirmatiuã de pterito. vt hic. sortes desinit esse alb⁹. i. sortes nũc nõ est albus ꝛ immediate ante hoc fuit alb⁹. ¶ Ex predictis patet qualiter cõtradictorie istarũ sunt exponende. et qualiter valeat ꝯsequẽtia in ipsis.

Scđa rl'a · tertia rl'a · q̃rta rl'a.

¶ De infinito

Equitur de nomie nifinito cuius solent assignari quedam distinctiones. ¶ Prima ẽ ꝙ infinitum quandoqꝫ tenetur negatiue: ꝛ est illud quod nõ est finitum neqꝫ aptum natũ finitari. vt de us. Alio modo põt priuatiue capi. ꝛ ẽ illud quod ñ est finitũ: tamen est aptuʒ natũ finitari. vt motus nõ dum pfectus est ifinitus. Et illud est triplex. s. infinitũ per appõnẽm. vt i nũmeris. Aliud per diuisionẽ vt in cõtinuis. Aliud per vtrunqꝫ. vt tempus. ¶ Secũda distinctio est de infinito. qua potest distingui q̃libet modorum

Pria distinctio. · Scđa distinctio

precedentium.qꝛ aliud di citur infinitū i actu quod est q̄tū non terminatum. Aliud est infinitū in potē tia.vt sunt ꝯtinua.aliud ē infinitū quo ad nos/ ꝛ nō
t͠tia distinctio ꝑm rem. ¶ Tertia distin ctio est.ꝙ infinitū vno mō capit cathegorematice:ꝑ ut est q̄titas rei subiecte vel p̄dicate. vt cuȝ dr̄ mū dus est infinit⁹. Alio mō sincathegorematice/ non ꝓut dicit q̄titatē rei. sed equaliter se hȝ subiectum i ordine ad predicatū.ꝛsic est distributio subiecti et signū distributiuū. Et de his dantur quedā regule.
p̄ma rl̄a. ¶ Prima est ꝙ infinitū sincathegorematice ca ptū positū in subiecto fa cit terim coēm seq̄ntē sta re confuse tantū.vt hic in finiti homines currūt.ibi hoies supponit ꝯfuse n̄ ta men mobiliter. ¶ Secun
sc̄da rl̄a. da regula est ꝙ propositō de in finito sincathegore matice capto exponitur ꝑ vnam copulatiuā cuius prima pars affirmat p̄di catuȝ de subiecto sumpto sub aliqua q̄titate conti nua vel discreta.ꝛ secūda negat p̄dicatū inesse tali subiecto secundū debitaȝ q̄titatē.vt ista infiniti ho mines currunt:sic exponi tur aliqui homines currūt ꝛ non tot qui plures duo bus vel tribus.vel sic ali qui homines currunt ꝛnō q̄buslibet plures. ¶ Ter t͠tia rl̄a.
tia regula est.ꝙ ꝓpō de in finito capto cathegorema tice exponitur per vnam copulatiuaȝ cuius prima pars affirmat q̄titatē de subiecto.ꝛ secunda negat terminū illius q̄titatis. vt hic.linea est infinita id est linea est quāta.ꝛ non habet terminum sue q̄ti tatis.ꝛ hoc est verum si in finitū sit in p̄dicato. ȝ si ē in subiecto .p̄ria affirāt p̄ dicatū de subiecto quāto ꝛ secunda negat terminū illius q̄titatis.vt hic ali quod corpus infinitum ē album.id est aliquod cor pus quantū est album.ꝛ idem corpus non hȝ teriȝ sue q̄titatis. ¶ Et nota ꝙ oportet negare terim il

lius q̃titatis ẜm quem di citur infinitum: ita ꝙ si sit infinitū in actu negand⁹ est terminus illius q̃tita tis actualis. Et si sit i po= tentia: ita ꝙ sit infinitum secūdum q̃titatē potenti alem/ꝛ non secundū actu alē negandus est terin us q̃titatis potentialis ꝛ nō q̃titatis actualis siue sit i finitū secundū appositio= nem vel diuisionem.

¶ De ꝯparatiuo et super latiuo.

Eqtur de cōpatis ꝛ superlatiuis. de quibus danť tales regule

Pria rľa ¶ Prima est ꝙ ꝓpō ha= bens cōparatiuū proprie captum ꝛ non abusiue: ex ponitur copulatiue ꝑ tres exponentes. quarum pria affirmat positiuū de re ex cedente. secūda affirmat eundez de re excessa. ꝛ ter tia affirmat excessuz de re excedente respectu rei ex cesse. vt hic. sortes est albi or asino. exponitur sic: sor tes est albus: asinus est al bus. ꝛ sortes est magis al bus q̃ asinus. Vel negā do equalitatem forme in= esse excesso respectu exce dentis. vt hic. sortes est al bus: asinus est albus. sed asinus non est eque albus sicut sortes. ¶ Secunda Scdā rľa regula est ꝙ superlatiuus distribuit terminū coēz se quentē qui significat rē ex cessam. vt leo est fortissi= mus aīalium. ibi aīalium distribuitur. ¶ Tertia re tťia rľa. gula est ꝙ superlatiu⁹ ꝓ= prie tentus vult genitiuū significantē rem excessam cōuenire rei excedenti. pȝ quia hec est impropria lo cutio. leo est fortissimus li cum. qꝛ linx oīno de leone ñ verificať. ¶ Quarta re gula est. ꝙ propō de super q̃rta rľa. latiuo ꝓprie capto expo= niť copulatiue per tres ex ponentes. quaꝝ prima af firmat positiuū de re exce dente: ꝛ secūda affirāt eū dem de re excessa. ꝛ tertia negat vniuersaliter exces suȝ de re excessa per respe ctum ad rem excedentem vt hic. rosa est pulcherri= mus flos florum. id est ro sa est pulchra. ꝛ omis flos

est pulcher et nullus flos est pulchrior rosa. Si vero superlatiuus teneatur affirmatie. tertia exponēs debꝫ esse affirmatiua affirmans excessum de re excedente per respectuꝫ ad rē excessam acceptuꝫ vniuersaliter: vt dicendo rosa est pulchrior omni flore. Et omnes propositiones de maximo et minimo, et sic de alijs superlatiuis hijs duobus modis possūt exponi dummodo ponatur genitiuus importans reꝫ excessam. et si non ponit ille genitiuus debet omitti secūda exponēs. vt hic. sortes est fortissim⁹. id ē sortes est fortis et nullus est fortior ipso. Et contradictorie istaruꝫ debent exponi per disiunctiuas de partibus contradicentibus.

¶ De signis alietatis

Sequi. ur de differt aliud/non idem. et sic de alijs. de quib⁹ dant tales regule. ¶ Prima ē ꝙ differt/aliud/ab/et diuersum. conuenit tantum entibus. Nam (vt dicit quarto methaphisice) nec non ens enti: nec ens non enti est idē vel diuersū. ¶ Secunda regula est ꝙ ablatiuus rectus ab istis dictionibus mediante a vel ab distribuitur si sit distribuibilis nisi habeat aliud impedimentum. ¶ Tertia regula est. ꝙ ꝓpositio de differt affirmatiua/exponitur per tres exponentes affirmatiuas in quarum prima affirmatur hoc verbum est de eo ꝙ differt. in secunda affirmatur idem de eodē a quo differt. tertia negat vnum illoruꝫ de alio. vt hō differt ab asino id est homo est et asinus ē et homo non est asinus. ¶ Quarta regula est. ꝙ propositio negatia de differt debet exponi per vnā disiunctiuam de partibus contradicentibus. vt sortes non differt ab asino. id est sortes non est vel asinus non est. vel sortes est asinus. Et valent conse=

Prīa rēa (margin) · Scdā rēa (margin) · Tertia rēa (margin) · Qrta rēa (margin)

quentie in istis sicut in p̄cedentibus.

¶ De hoc signo totus.

acceptõēs de ly tot⁹

Equitur de hoc signo totus. Pro quo sciendū est q͛ hoc sincathegorema totus potest capi communiter pro omni illo quod habet partes vnde cōponitur. Alio modo capitur magis proprie pro omī illo quod ex omnibus suis partibus ē perfectuꝫ. sicut domus dicitur tota quādo est completa. Et his duobus modis totus tenetur significatiue. Tertio modo capitur sincathegorematice. p ut includit signum distributiuū. vt hic totus sortes est albus. et sic non dicit quale sit subiectū: sed qualiter se habet ad predicatum. et hoc modo reddit propositionem exponibilem. de quo dantur duere gule. ¶ Prima est. q͛ totus distribuit terminum cui adiungitur pro qualibet parte integrali eius. vt totus sortes est albus. id est quelibet pars sortis est alba. ¶ Secunda regula est. q͛ propositio affirmatiua de toto exponitur per vnam cathegoricam transsumendo ly totus in hoc q͛ est secunduꝫ quamlibet sui partem. vt totus sortes est minor sorte id est sortes secundum quamlibet sui partem est minor sorte. ¶ Preterea notandum est q͛ hec signa qualelibet / quantumlibet. non proprie faciunt propositiones exponibiles. sed faciunt distributionem absolutam secundū modum reliquoruꝫ signorum. sicut sunt ista. omnis quilibet. ⁊ contrahunt ad determinatum genus predicamentale. vt quantumlibꝫ distribuit pro quantitate continua. et tantuꝫ valet sicut habens omnem q̄titateꝫ cōtinuā. ⁊ quale

Prima rēa (margin, beside "gule")

scda rēa. (margin)

Nōbile (margin)

libet pro omni qualitate et valet sicut habens omnem qualitatem. Et sic dicuntur mẽtaliter complexa quorum propositõnes fiunt per compositionem.

¶ Et hec de exponibilibus. et per consequens de tractatibus paruorum logicalium Petri hispani. Sequũtur nũc ꝯseq̃nter parua logicalia Georgij Nominalium interpretis diligentissimi.

Distichon.

Qui ducis vultus et non vides ista libenter:
Omnibus inuideas liuide: nemo tibi.

Diffinitō suppōis i cōmuni

Suppositio est terminus existens in ꝓpōne: natus accipi ꝓ aliquo suo significato: vł aliquibus suis significatis: d cuiꝰ significati ꝓnoie demonstrāte vel noie adequate significāte: vel de quorū significatorum pronoibus demonstrantibus vel noibus adequate significātibꝰ talis terīnus verificabilis ē in potētia propinqua: secūdū se vel sibi synonymū: in toto modo significandi substractiuo principali et formali: nō disconueniens secū in numero acceptus p̄cise et eodēmō q̄tū ad suppōnem ⁊ differentiā tp̄is: ⁊ alia que suppōnem cōcernūt. ¶ Huius diffinitionis ille terīnus suppō ponitur pro diffinito ꝓpinquo. Et diffinita remota sunt terī supponētes qui significanƚ p istū terīnū suppō et ly terminus poniƚ loco generis. Unde in ꝓposito nihil dr suppō nisi terminꝰ. Ex isto pꝫ q̄ iste terīnꝰ suppositio capiƚ hic scđe intentionaliƚ. ¶ Diciƚ notanƚ exñs in ꝓpōne: ad differentiā teriorū extra ꝓpōnem captorū: q̄ n̄ supponūt. Ex ista p̄ticula pꝫ q̄ solū terīnꝰ ī ꝓpōe positꝰ supponit: ⁊ nullus terīnus extra ꝓpositionē positus supponit: ꝓprie loquēdo de suppōe. ¶ Diciƚ notāter natꝰ accipi. qꝛ ad hoc q̄ terīnꝰ supponat nō oportꝫ q̄ actu ab aliquo ipm app̄hendēte accipiaƚ: sed sufficit q̄ natus sit accipi. et sic termini ī libris clausis positi circa q̄s nullus actu aduertit: qui sūt p̄tes propōnis scripte: bene supponunt. ¶ Diciƚ notanƚ ꝓ aliquo ꝓpter terminos singulares: et etiā ꝓpter terminos cōes nō collectiuos singularis numeri: qui ꝓ aliquo accipiunƚ ¶ Diciƚ notanƚ vel aliq̄bus: ꝓpƚ terīos cōes singularis numeri collectiuos: vel termīos pluralis nūeri cōes qui accipiunƚ ꝓ aliq̄bꝰ: sicut sunt isti terī turba: populus: hoīes ⁊c̄. Dr notanƚ de cuiꝰ significati ⁊c̄.

Declaratio diffinitiōis p̄dicte p̄ticulatim

qꝛ ad hoc q̄ aliq̄s terminus supponat requiriƚ q̄ natus sit verificari de ꝓnoie demōstrāte talē rem pro qua talis terīnus dr supponere: vel de noīe talē rem adeq̄te significante: vel de ꝓnoibus ⁊c̄. Ex isto patꝫ q̄ iste terīnus hō nō supponit pro asino respectu copule de pñti: quia nō pōt vere p̄dicari de ꝓnoie demōstrante asinū. nec etiā de noīne adequate significante ipsū asinū. Nam asino demōstrato falsū est dicere hoc est hō. ¶ Dicitur notāter verificabilis in potentia propinqua: qꝛ ad hoc q̄ aliq̄s terīnus supponat: nō opꝫ q̄ actu vere et affirmatiue p̄diceƚ: qꝛ termi q̄ sūt subiecta supponūt: et tñ nō predicantur actu vere et affirmatiue. Etiā obliqui supponunt vt dicēdo hoīs asinus currit. ibi iste obliquus hoīs suppōit pro aliquo: ⁊ tñ nō p̄dicatur actu vere ⁊ affirmatiue de aliquo. Et poniƚ illa p̄ticula in potentia propinqua ꝓpter subiecta harum ꝓpōnū Adā est. Antixp̄s est: q̄ subiecta nō supponūt. Et lꝫ sūt tales terī sint verificabiles in potētia remota: nō tñ in potētia propinqua. ¶ Unde ille terminus dr verificabilis in potentia propīqua: q̄ sic se hꝫ q̄ si poneretur a p̄te p̄dicati: et ꝓnomen demōstratiuū demōstrās suū significatū vel nomē adeq̄te ipm significans a p̄te subiecti talis ꝓpō esset vera: nulla mutatione facta in re significata per ipm p̄dicatū. Et ille terīus dr esse verificabilis in potentia remota: q̄ nō pōt vere predicari de pronoīe demōstrante suū significatum nisi sit mutatio facta in re significata p ipm. ¶ Diciƚ notanter s̄m se vel sibi synonimū: qꝛ ad hoc q̄ terminus supponat nō opꝫ q̄ s̄m se sit verificabilis: cum sic terī vocales nō supponerēt: ex quo terīnus vocalis semel ꝓlatus āplius resumi nō pōt: sed sufficit q̄ sit verificabilis s̄ꝫ se vel suū synonimū. ¶ Diciƚ notanƚ vel de noīe adeq̄te signi

Quis terminꝰ verificabilis in potētia ꝓpiqua: et q̄s ī potētia remota.

ficāte:qꝛ aliq̄s terminus ꝓ aliquo
supponit:qui nō est verificabilis de
ꝓnoīe demōstrāte illud: sꝫ solū de
noīe vero vel ficto illud adeq̄te si=
gnificāte.Nā posito casu ꝙ nulluꝫ
ens demōstret: hec est vera.oē ens
est nō demōstratū: et p̄dicatū eius
supponit ꝓ quolꝫ ente:et tñ nō est
verificabile de ꝓnoīe demonstrāte
aliqđ ens.qꝛ q̄lꝫ ente demonstrato
hec est falsa.hoc ē nō demōstratuꝫ:
sed bñ iste cēnt vere.a est nō demō
stratū.b.est nō demonstratū:si a sit
nomē vniꝰ entis:et.b.alteriꝰ.¶ Dr
notāter in toto mō ꝛc̄.qꝛ nō req̄rit
ꝙ terminus sit verificabilis ꝭm suū
synonimū ī mō significādi minꝰ p̄n
cipali:scꝫ in mō sigādi accidentali
grāmaticali.Etiā illa p̄ticula poni
tur ad dr̄iaꝫ purorū sincathegore=
matū:et noīm pure adiectiuoꝝ ad
iectiue tētorū q̄ nō supponūt:qꝛ nō
sigānt aliq̄d substractiue:de quo si
ue de ꝓnoīe demōstrāte illud p̄t ta
lis terīnus vere ꝛ affirmatiue p̄di=
cari sic acceptꝰ. mō sic nō ē de pur[
sincathegorematibꝰ siue adiectis
pure adiectīe tētis. ¶ Dr notāt ñ
discōueniēs secū ꝑp̄t aliq̄s terīos q̄
ꝭꝫ se nō verificāt:sꝫ ꝭm suos rectos
siue noīatios eiusdē nūeri cū ipsis.
vt obliquꝰ singularis nūeri suppo
nens:dꝫ v̄ificari ꝭm rectū singular[
numeri. Et obliquꝰ pl̄is nūeri sup
ponēs scđꝫ rectū pl̄is nūeri. ¶ Dr
notanter acceptus p̄cise ꝛ eodēmō
ꝛc̄. qꝛ lꝫ terīnus nō supponēs alit
acceptus q̄ accipit in ꝓpōe in qua
nō supponit possit de aliquo verifi
cari nō tñ verificat de aliquo sic ac
ceptus sicut accipit in ꝓpōne in q̄
nō supponit.vt in ista ꝓpōne Adā
ē:ibi ly adā nō supponit:qꝛ ille ter
minus adā sic acceptꝰ:puta cū v̄bo
p̄ñtis tpīs nō āpliatiuo nō verificat
de aliquo.tamē ille terīnus adam
alit acceptꝰ. puta cū verbo p̄teriti
tpīs bñ verificat de aliquo. dicēdo
hoc fuit adā. Et sic pꝫ ꝙ terminus
supponens dꝫ vniuoce: eq̄ āple:eq̄
restricte:et eodēmō appellate ca=
ptus:vel nō appellate captus:veri
ficari de illo ꝓ quo suppōit.Ex isto
pꝫ ꝙ ad hoc ꝙ terīnꝰ supponat:nō
opꝫ ꝙ verificet de aliquo mediāte
copula talis ꝓpōnis: sed sufficit ꝙ
verificet mediante copula aliq̄ re=
spectu cuius eq̄ ample et eque re
stricte supponit.Et iō in ista ꝓpōe
creans necessario est deus:ly creās
supponit ꝓ deo.et sic verificat hoc
possibiliter est creans.vbi ly creās
eodēmodo tenet sicut prius.sed in
ista:deus necessario est creās:ly cre
ans non supponit ꝓ deo.alias illa
esset vera.Et lꝫ hec sit vera.hoc(de
mōstrato deo)est creans:tñ nō suf=
ficit illa verificatio.qꝛ a p̄te p̄dicati
ly creans ampliatur copulatiue ꝛ
non disiūctiue.Ideo debet sic fieri
verificatio: hoc necessario ē creās. Cause q̄=

Dubitatur primo qua re terīnꝰ
re terminꝰ extra pro
extra ꝓpōnem positus non suppo pōem nō
nit:capiēdo proprie suppōem ¶ Dr supponit
ꝙ duplex pōt assignari cā. ¶ Pri prima cā
ma est. qꝛ suppō est inuēta ad inq̄rē
dum veritatē vel falsitatē ꝓpōnuꝫ
modo talis inq̄sitō nō hꝫ locū circa
terīos extra ꝓpōnē positos: sꝫ cir=
ca termīos in ꝓpōne adinuicē vnī
tos ideo terīnus extra propositio
nē positus non supponit. ¶ Scđa
causa: qꝛ suppōes sunt inuēte ꝑp̄t scđa cā
locutionē propriam et subtilē: ꝑp̄t
valores ꝯñarū et propter veras cō
tradictiōes ꝯplexas. Modo clarū
est ꝙ ista hñt fieri circa ꝓpōes:vel
circa terīos in ꝓpōe positos: ꝛ non
extra ꝓpōem positos: qꝛ ꝯñe nō fi
unt inter terīnos extra ꝓpōem po
sitos:vt notū est. iđo terīnus extra
ꝓpōem positꝰ nō supponit.¶ Ista
tñ orō (terīnus extra ꝓpōem posi Sensus
tus p̄t supponere) pōt esse duplex istiꝰ.terī=
eo ꝙ ly extra ꝓpōem p̄t determiare nus extra
hoc p̄ticipiū positus.et sic illa ꝓpō propōem
est vera.et sic sensus eius ē iste.ter p̄t suppo
minus qui ponit extra ꝓpōem p̄t nere.
supponere.modo hoc est veruꝫ:qꝛ

ale terinus q̄ ponit extra ꝓpōem pt poni in ꝓpōne: et tunc supponet ideo terminus extra ꝓpōem posit⁹ pt supponē. Aut ly extra ꝓpōes determiare pt hoc verbū supponere et sic illa ꝓpō est falsa: cū sensus ei⁹ est q terinus pt supponere extra ꝓpositionē: siue q possibile est q terminus supponat extra ꝓpōnem.

Dubitatur scdo. vtrū qlꝫ terinus possit pro quolꝫ suo significato supponere. ¶ Ad dubiū rn̄detur per tria pūcta. ¶ Primū est: q terin⁹ (pmū punctum) supponēs potest p nouā impōnem pro quolꝫ suo significato supponere respectu alicuius verbi. ¶ Scdꝫ (Scdm) punctū est q sine noua impōne solum termi absoluti pnt pro quolꝫ suo significato supponere respectu illius verbi ymaginaṫ: vel respectu alterius verbi similiter ampliātis terminos cū ipso positos. vt in hac oroe. Ens ymaginatur. ibi ens supponit pro quolꝫ ente. ¶ Et si dicaṫ (Obiectio) q hec est vera. albedo ymaginatur alba: igiṫ albū qd̄ est terminus cōnotatiuus supponit p albedine respectu istius copule ymaginaṫ. et p ꝯn̄s nō solū termi absoluti pnt p quolꝫ suo significato supponere respectu talis copule. ¶ Ad hoc dr̄ (Solutio) q lꝫ illa ꝓpō sit vera: nō tn̄ sequiṫ q albū supponat pro albedine: sed bene hoc cōplexū ymaginaṫ album ¶ Diciṫ notāter respectu illi⁹ vbi ymaginaṫ etc. qz respectu alioꝝ verborū que nō siliter āpliant terminū nullus terminus supponit sine noua ipositione p quolꝫ suo significato: qz termin⁹ q̄ nō eodē mō supponit: sicut supponit respectu illius vbi ymaginaṫ: vel similiter ampliantis: nō pt verificari de ꝓnoib⁹ demōstrātibus oīa sua significata: vt in ista orone hō est. ibi ille terinus homo nō supponit p oībus suis significatis: qz ille terinus homo sic supponēs non pōt verificari p adā cum ista sit falsa Adam est homo.

¶ Tertiū punctū est: q termini cōnotatiui importātes rem distinctā a re p qua supponūt de formali significato: sine noua impōne nō possunt supponere pro illo formali significato: vt albū nō potest supponere pro albedine sine noua impositione: quia ista est falsa albedo est alba. (tertium.)

Dubitatur tertio. vtꝝ de qualibꝫ parte orōnis aliqui termini supponant. ¶ Pro rn̄sione ad dubiū ponitur talis regula. Oīs terminus qui debet supponere: dꝫ aliqd vel aliq̄ substātiue significare. Ex ista reg̃la seqtur: q pura sincathegoremata nō supponūt: qz illa nō significāt aliqd vel aliq̄. Scdo sequiṫ q adiectiua pure adiectiue tēta non supponūt: qz lꝫ illa significēt aliqd vel aliqua: nō tn̄ substantiue. sicut sunt adiectiua posita cū suis substātiuis. vt hō albus currit. ibi albus capiṫ pure adiectiue. et sic nō supponit. ¶ Ideo dr̄ primo ad dubiū de noib⁹ q noīa substātiua: et ēt adiectiua nō pure adiectiue tēta: tā obliquoꝝ casuū q̄ rectoꝝ supponūt vt dicēdo. hō est albus. ibi ille terinus hō: q̄ est nomen substantiuū: et ille terinus albus: q̄ est nomē adiectiuū non pure adiectiue captū supponūt vt notū est. ¶ Sꝫ noīm obliquoꝝ supponentiū q̄dā v̄ificanṫ de ꝓnoibus demōstrātibus rē vel res p qua vel pro q̄bus supponūt ſm suos rtōs vsitatos a quib⁹ descendūt ſm variationē vocis: vt sūt obliqui hn̄tes rtos casus: sicut sūt isti obliq̄ hois: hoi: hominē. et sic de singulis. ¶ Alij sūt obliqui supponētes q̄ verificanṫ scdm rtos sꝫ ctos siue nōvsitatos: vel ſm rectos alioꝝ, obliquoꝝ synonimoꝝ tn̄ cū ipsis vt sunt obliqui carētes nominatiuo. sicut isti obliq̄ nece: vice pce: dape: et sibi similes. Unde ille ablatiu⁹ pce: verificaṫ de ꝓnoie demōstrāte illō p quo ille ablatiuus

(Rl̄a fūdamentalis) (Rn̄sio de noibus) (De verificatiōe nominū obliquoꝝ)

supponit s3 istu noiatiuu fictu siue no vsitatu.s.prex: vel sm istum ntm rogatio q est ntus istius obliq scil3 rogatioe: q obliqu9 est synonym9 cu isto abltō pce. dicēdo sic. hoc ē prex sm q l3 fingere vel hoc est rogatō Et iste abltus nece: sm istu ntm no vsitatu siue fictu nex: vel sm istum ntm mors. Et iste abltus dape: sm istu ntm fictu siue non vsitatu scil3 daps. vel sm istu ntm ferculu3. Et iste abltus vice: sm istu ntm no vsitatu vix. siue sm istu ntm tps: si accipiat p tpe ille abltus vice. vel sm istu terim locus: si accipiat p loco

Rnsionis d pnoib9 punctum pmu. ¶ Dicit scdo de pnoib9 ad dubiu3 sm duos pucta. ¶ Pmu punctu est. q quodl3 pnomē demōstratiuu siue relatiuu pmitiue spei in ppōe positu: no hns demōstrabile siue relatiuu expssum: dumō taliter tetu sit potes verificari supponit. ¶ Exemplu de demōstratio: vt ego curro. ibi ly ego supponit: et d3 sic verificari: hoc est ego. ¶ Exeplu de relatiuo. vt sortes currit et ille disputat. ibi ly ille supponit. 7 d3 sic verificari sm relatiuu relatu. vt hoc est sortes q currit.

secudu3. ¶ Scd3 punctu est q nullu pnomē demonstratiuu vel relatiuu3 pmitiue spei in propōne positu hns secu demonstrabile: vel relatu expssum supponit. Ratio est q2 nullu tale sigāt aliqd vel aliqua ex quo qdl3 tale est puru sincathegorema. ¶ Exeplu de pnoie demōstratiuo pmitie spei: vt ego petrus curro. ibi ly ego p nullo supponit ¶ Exemplu de pnoie pmitiue spei relatiuo: vt galterus currit et ipse galter9 q currit mouet. ibi ly ipse pro nullo supponit. ¶ Tertiu punctu est. q pnoia deriuatie spei: siue

tertium. demōstratia: siue relatiua. dummō posita in ppōibus habeant significata pro qbus accipiunt: siue habeant demōstrabilia: siue relatiua relata expressa: siue no supponunt. ¶ Exeplu de demōstratiuo deriuatiue spei: vt hoc ē meu: hoc est tuu ¶ Exemplu de relatiuo deriuatie spei: vt hoc est suu vel sortes possidet suu.

qrtum ¶ Quartu punctu est: q qn pnoia deriuatiue spei no hnt demōstrabile: vel relatiuu relatu expssu: tuc supponut solu pro re possessa. vt pat3 in exeplis tertii pucti.

quintum ¶ Quintu pūctu est q oē pnomē demōstratiu deriuatie spei supponēs hns demōstrabile vel relatiu relatu expssu: supponit solu p possessore 7 no p re possessa. ¶ Exeplu de demōstratiuo deriuatie spei: vt meus asin9 currit. ibi ly me9 supponit p me 7 d3 verificari sm suu pmitiuu. q2 sp demōstratiuu deriuatie spei sic positu equalet gtio sui pmitiui. 7 io d3 sic verificari hoc ē ego. ¶ Exeplu d relatio deriuatie spei vt sortes eqtat suu asinu. ibi ly suu supponit p sorte: 7 d3 verificari sm suu ralatiu: vt hoc ē sortes.

Rnsio de verbis et pticipiis. ¶ Tertio d2 pncipalit ad dubiu. q verba supponunt. vt p3 in istis orōnibus ego curro. Johānes currit. Legē est agere. Et silr pticipia supta sine aliquib9 substātiuis in orōibus supponut: vt ego sum legēs. Johānes est scribēs. ibi tā legēs q scribens supponut.

Rnsio de aduerbiis ¶ Quarto d2 ad dubiu q aduerbia pure cathegoremata i ppōibus posita hntia sigāta: 7 de eoru ppōib9 vificabilia supponut vt hodie: heri: h 7 ibi. Et ista aduerbia dnt vificari sm noia substātiua in modis sigādi pncipalibus cum eis synonyma. vt hoc aduerbiu hodie: sm hoc ɔplexu hodierna dies vel hec dies. Et illud aduerbiu heri: scdm hoc cōplexu hesterna dies Et illud aduerbiu hic: sm hoc complexu iste locus. Et illud aduerbiu ibi scd3 hoc ɔplexu ille loc9. ¶ Dr notant pure cathegoremata: q2 p hoc excludunt aduerbia pure sincathegoremata. vt sunt aduerbia negandi et interrogādi. Etiā excludūtur aliqua aduerbia no pure sincathegoremata. vt ista: sēp: nusq: nunq nullibi 7 similia. ¶ Quinto

dicit ad dubiũ q nulla ꝯiũctio pu-
Rñsio de ꝯiũctioni bus ꝛ pre põnibus
re ꝯiunctionaliter capta supponit.
silr nulla p̄põ pure p̄põnalit̄ capta
supponit. Rõ huiꝰ ē: qꝛ talia sũt sin
cathegoreumata: sed tñ ꝯiũctio ma
terialit̄ capta supponit: vt dicẽdo
et est ꝯiunctio. Similiter p̄positio
materialiter capta supponit. vt di
cẽdo. ad est p̄põ. Aliqua tñ p̄põ nõ
pure p̄põnaliter capta supponit. vt
ly extra in ista orõne glis glitis nõ
cadit extra. ibi extra supponit: ꝛ dꝫ
v̄ificari sm hoc nomẽ locus. Silr̄
ter illa prepõ añ: sine casuali posita
supponit. et dꝫ v̄ificari sm hꝰ nomẽ
Rñsio de interiecti ombus
tps. ¶ Sexto dr̄ p̄ncipalit̄ ad dubi
um q interiectio ĩteriectionaliter
capta supponit. vt dicẽdo. ve est in
corde meo. ibi ly ve supponit. et dꝫ
sic verificari. hoc ē dolor vel hoc ē
admiratio. Sꝫ tñ interiectiones q̄
sũt pure sincathegoreumata nõ sup
ponũt. nisi qñ mãliter accipiuntur.

quõ dr̄nt sigãre et suppone.

Dubitatur

q̄rto quõ-
mõ se hñt
significare et supponere. ¶ Dr̄ q
se hñt sicut magis cõe et minꝰ cõe
Nã ly supponere est minus cõe. et
ly significare est magis cõe. Vñ oẽ
supponere est significare: et tñ non
oẽ significare est supponere: qꝛ sup
ponere ꝯuenit solũ teris in ꝓpõne
positis. ꝛ adhuc nõ oibus: sed illis
q̄ sic se hñt sicut diffinitio suppõnis
explicat. Sed significare ꝯuenit tã
teris in ꝓpõne positis: q̄ extra pro
positionẽ positis.

Diuisio sup põnis in communi

Upponum alia est

suppositio terminorum
naturalit̄ significantium
et alia est suppõ teriorũ ad placitũ
significãtiũ. Vnde termi solũ natu
raliter significantes (sicut sũt ꝯce-
ptus vltimati ꝛ ꝓprie dicti) nõ sup
ponũt suppõne ĩproprie dicta. nec
suppõe simplici: sed qñcunq̄ suppo
nũt tunc supponũt ꝑsonaliter. ex q̄
supponũt pro illo vel ꝓ illis: qd vel
q̄ naturalit̄ ꝛ ꝓp̄e significant. Et de
tali suppõne videbit̄ circa suppõeꝫ
ꝑsonalẽ. Sꝫ suppõ terĩ ad placitũ
sigãntis est terĩnꝰ ad placidũ signi
ficans: exñs in ꝓpõne natus accipi
ꝛc̄. Dr̄ notãt̄ ad placitũ sigãns: ad
dr̃am suppõnis termĩ naturaliter
significãtis. ¶ Suppõnũ teriorꝫ
Prima subdiuisio
ad placitũ sigãntiũ. Quedã ē sup
põ ꝓp̄ria teriorũ ad placitũ signifi
cantiũ. ꝛ q̄dam est suppõ improp̄a
qd suppõ ꝓp̄ria.
¶ Suppõ ꝓp̄a ē terĩnus exñs in ꝓ
põne: natus accipi pro illo vel pro
illis qd vel q̄ ad placitũ sigãt ꝓp̄e
qd suppõ ĩpropria.
de cuiꝰ significati ꝓnoie ꝛc̄. ¶ Sup
põ ĩprop̄a est terĩnus exñs in ꝓpõne
ad plĩm significãs: natus accipi ꝓ il
lo vel pro illis: qd vel q̄ sigãt ĩpro
Secũda subdiuisio
p̄e: de cuiꝰ sigãti ꝓnoie ꝛc̄. ¶ Sup
põnũ ĩproprarũ. q̄dã est suppõ ĩpro
p̄a anthonomatica: et q̄dã ē suppõ
ĩprop̄a synecdotica: et q̄dã est sup
põ ĩprop̄a metaphorica. ¶ Suppõ
qd sup põ ãtonomatica
ĩpropria antonomatica est terĩnus
exñs in ꝓpõe ad placitũ significãs
natꝰ accipi p̄cise ꝓ illo vl̄ ꝓ illis: cui
vel quibus ꝯuenit ꝑ excellentiã: d̄
cuiꝰ significati ꝓnoie ꝛc̄. Exẽplum
vt phs negat hoc: phus dicit hoc:
ibi ille terĩnus phs: supponit solũ
ꝓ illo cui ꝯuenit ꝑ excellẽtiã. Et ta
lis terĩnus dꝫ v̄ificari de ꝓnoie de
mõstrãte illũ: ꝓ quo suppõit sũptꝰ
cũ additione gti plis nũeri: dicẽdo
hoc est phus phorꝫ. ¶ Sꝫ suppõ
qd suppõ synecdotica.
ĩprop̄a synecdotica est terĩnꝰ exñs
in ꝓpõe ad placitũ sigãns ptẽ alicu
ius rei natus accipi pro toto vel to
tis de cuius totiꝰ ꝓnoie ꝛc̄. vt cor-
pus sortis fuit hic. ibi ille terĩnus
corpus significãs ptẽ sortis: suppo
nit ꝓ illa re q̄ est sortes: ꝛ dꝫ v̄ifica
ri hoc est vel fuit sortes. Silr̄ qñ
terĩnus significãs totũ supponit ꝓ
pte illius totius: tũc etiã est suppõ
ĩprop̄a synecdotica vt demõstrãdo
cadauer si dicat̄. hoc fuit sortes. ibi
ille terminus sortes supponit ꝓ ꝑ
te eius: cũ sensus illiꝰ ꝓpõis est. ps
sortis fuit hoc. Et dꝫ terĩnꝰ suppo
nẽs verificari de ꝓnomine demon
strante rem ꝓ qua supponit: siue

de ꝓnoībus demōstrantib⁹ res: ꝑ quib⁹ supponit ſm nomē ꝓpͥe ſi gnificans ꝓtē vt dicēdo. hoc est vel fuit ps sortis. ❡ Sed suppō impro pria metaphorica ē terīn⁹ ad plīm ſigāns aliqd vel aliq ꝓpͥe exñs in ꝓpōe: natus accipi ꝑ suo ſigāto vel suis ſigātis: qȝ vel q̄ significat trāſ ſumptiue d cuius significati ꝓnoīe ⁊c. vt qñ nomen ꝯtinentis ponit ꝑ noīe ꝯtenti. vel ecōuerso: vt dicēdo locus ē carus: vel villa parisiēsis ē cara. ibi ille terīnus locus. et ſilr il le terīnus villa pisiēsis supponūt ꝑ reb⁹ ꝯtētis in talibus locis. Et dñt tales terī verificari de ꝓnoībus de mōstrantib⁹ res ꝑ qbus supponūt ſm terīos ꝓpͤe ſigāntes res ꝯtētas ſcȝ hec sūt victualia. Et sub ista sup pōne pñt ꝯphēdi oēs suppōes ipro pͥe alie a pdictis ꝓpt quas aliqua oꝛo est figuratiua. ❡ Alia diuisio

Tertia subdiuisio.

suppōnis est ista. Suppōnum alia est simplex vel nō mixta: alia mixta ❡ Suppō simplex siue nō mixta ē terīn⁹ icōplexus vel ꝯplexus in ꝑ pōne exñs cui⁹ vna ps nō accipitur aliter q̄ alia: natus accipi ꝑ suo si gnificato vltimato: vel suo ſigāto nō vltiato: vel suis ſigātis vltiatis siue nō vltimatis: de cui⁹ significati ꝓnoīe ⁊c. ❡ Dr notāter cuius vna ps ⁊c. ad dñiam suppōnis mixte: qꝛ in suppōe mixta vna ps accipit alit q̄ alia: qꝛ vna ps accipit ſm suppō nem simplicē vel materialē. et alia ſm suppōnem psonalē vel simplicē ❡ Suppō mixta est terīnus ꝯple xus in ꝓpōne exñs cui⁹ vna ps acci pit materialiter vel simplr: ⁊ alia psonaliter vel simplicit: natus acci pi ꝑ suo significato ⁊c. ❡ Dr notā ter cui⁹ vna ps ⁊c. ad dñiaȝ suppō nis nō mixte: vt iste terīnus hō est terīn⁹ cōis. ibi hoc ꝯplexū. s. ly ter min⁹ hō supponit suppōe mixta: cū vna ei⁹ ps. s. terminus accipiat pso naliter. et ille terminus hō accipit materialit siue simplr. ❡ Suppō nū simplicū siue nō mixtarū: qdaȝ est suppō nō mixta materialis: et q̄ dā est suppō nō mixta simplex. et q̄ dā ē suppō ñ mixta psonalr ❡ Sup pō nō mixta materialis est terīnus exñs in ꝓpōne: natus accipi ꝑ aliq alio a ꝯceptu vltiato naturalit so lū significante vel ꝑ aliqb⁹ alijs a ꝯceptib⁹ vltimatis solū naturalit si significantib⁹ qȝ vel q̄ talis terīn⁹ nō significat naturalr ꝓpͤe: nec ꝓpͤe ad placitū: de cui⁹ significati ꝓnoīe ⁊c. Exᵐ vt hō est nomē vocale. ibi illi terīnus hō supponit materialit ꝑ talibus terīs. s. hō ⁊ hō ⁊ ſilibus ⁊ dȝ sic vificari: hoc ē ly hō. Uñ ista suppō oīs vox significatiua pt sup ponere: large capiēdo ly vox signi ficatiua: siue illa vox sit ꝯplexa: siue incomplexa: siue ꝑpō siue nomen siue vbū vel cuiuscūqȝ ptꝭ oꝛois sit. ❡ Exᵐ de ꝓpōne: vt ly hō currit ē ꝓpō vocalis. ibi hoc totū hō currit supponit ꝑ tali ꝓpōe. s. hō currit: ⁊ ſilibus. ⁊ dȝ sic vificari: hoc ē ly hō currit. Exᵐ de oꝛone ipfecta: vt ho minē currere ē vox cōplexa. ibi hoīe nē currere supponit pro tali oꝛone ipfecta. s. ly hoīem currere ⁊ ſilib⁹ Et etiā ꝑ talib⁹ oꝛonibus pfectis hō currit: hō currit. Silr vox q̄ nō est vox significatiua (stricte capiē do ly vox ſigātiua) bñ suppōit ma terialr: vt dicēdo buf est nomē. ibi ly buf. supponit materialr ⁊ dȝ sic verificari: hoc est ly buf. Uñ ꝑ sup pōne materiali ponit talis rl̄a gña lis. Oīs vox ſigātiua siue ꝯplexa si ue incōplexa: vel dictio scripta: vel ꝯcept⁹ ad placitū ſigāns: q̄ ē subm respectu pdicati scdē ipōis: dūmō nō addat ei aliq determiatio q̄ faciat eā stare simplicit vel psonalr: dum mō ipsa sit pme impōis vel non sit scdē impōis: tūc supponit materia liter. Et etiā si terminus scdē impō nis ei imediate addatur. tunc sup ponit materialit. Uñ in ista regula ly vox ſigātiua capit large. Exᵐ de voce ꝯplexa: vt hō currit est oꝛo vo calis. Exemplū de incōplexa vt hō

Marginal notes (left): qd suppō metaphorica — qd suppō nō mixta — qd suppō mixta. — Quarta subdiuisio et in ꝓpo

Marginal notes (right): ſito pnci palis — qd suppō materialr — Regula vlis ꝑ sup pōne ma teriali.

est nomẽ vocale. Uñ terĩnus scđe ĩpõnis ẽ terĩnus ĩpositus ad signi ficandũ alios terĩos: ea rõe q̃ sunt significatiui: q̃ terĩ nõ sunt cõcept⁹ solũ naturalr̃ sigñtes. ❡ Dr̃ notãter dũmõ nõ addaẽ: qꝛ si adderet talis deterĩatio: tũ talis termin⁹ ñ supponeret materialr̃. vt dicendo ly hõ q̃ ẽ ꝯceptus solũ naturaliter significãs est spẽs. ibi ly hõ non supponit materialiter. sꝫ simplr̃ rõne deteriationis q̃ sibi addiẽ. Simil̃r dicendo homo q̃ currit est spẽs. vel aliq̃s hõ est spẽs. ibi ille terĩnus hõ non supponit materialr̃: sed personaliter rõne deterĩationũ q̃ sibi adiunguntẽ. ❡ Dr̃ dũmõ sit prime impositionis: qꝛ si esset terĩnus scđe impõis: tũc nõ oporteret q' supponeret materialr̃. vt dicẽdo: nomen vocale est spẽs: vel simplicis figure vel pme declinatiõis. ibi illud subiectũ: scꝫ nomẽ vocale nõ supponit materialiter: sed psonaliter. ❡ Exemplũ vbi terĩnus supponit materialr̃ rõne dictiõis pure scđe impõnis: vt dicẽdo hõ existens tertie declinatõis simplicis figure est nomẽ vel currit. ibi ille terminus hõ rõe determinationũ que sibi ĩmediate adduntur supponit materialiter.

❡ Suppõnum materialiũ alia est suppõ materialis discreta. alia est suppõ materialis cõis. ❡ Suppõ materialis discreta est terĩnus supponẽs materialr̃ sũptus cũ ꝓnoĩe demõstratiuo pmitiue spẽi eiusdẽ casus cũ eo. Exẽplũ vt hoc ly hõ ẽ nomẽ. ibi ille terĩnus hõ supponit materialr̃ discrete, ꝓvno tali terĩo scꝫ ly hõ. Dr̃ notanẽ in diffinitione supponẽs materialr̃ ad drĩam suppõnis simplicis et psonalis. Dr̃ notanẽ sũptus ꝛc. ad drĩam suppõnis materialis cõis. ❡ Suppõ materialis cõis est terĩnus supponẽs materialiter: nõ sũptus cũ aliquo faciente ipsũ stare discrete. Exemplũ vt hõ est nomen vocale. Dr̃ notanẽ nõ sũpt⁹ ꝛc. ad drĩaꝫ suppõnis materialis discrete ❡ Suppõnũ materialiũ ꝯmuniũ q̃dã est suppõ materialis deterĩata. ꝛ q̃dã est suppõ mãlis ꝯfusa. ❡ Suppõ materialis deteriata ẽ termin⁹ supponẽs materialr̃ coĩter: sub q̃ gr̃a forme p̃t fieri descẽsus disiũctiue ꝛ nõ copl'atiue nec copulatĩ. vt ly hõ ẽ nomẽ Dr̃ ꝯiter ad drĩam suppõnis materialr̃ discrete. Dr̃ notanẽ sub q̃ p̃t ꝛc. ad drĩaꝫ suppõnis materialr̃ ꝯfuse tm̃: et suppõis materialr̃ ꝯfuse et distributiue. Quid aũt sit descensus patebit postea. ❡ Suppõ materialis ꝯfusa ẽ terĩnus supponẽs materialr̃ cõiter: sub q̃ p̃t fieri descensus disiũctim vel copulatim tm̃. vel copulatiue. Ex^m vt oẽ ly hõ ẽ nomẽ vocale. Dr̃ notanẽ disiũctim ꝛc. ad drĩaꝫ suppõis materialr̃ deteriate. Alie pticule ponunẽ eodẽmõ sicut in diffinitione suppõis mar̃ialis deteriate vel discrete. ❡ Suppõnum mãliũ ꝯfusarũ: q̃dã ẽ suppõ mar̃ialis ꝯfusa tm̃. et q̃dã est suppõ ꝯfusa et distributiua. ❡ Suppõ materialr̃ ꝯfusa tm̃ est terĩnus supponẽs materialr̃ cõir̃: sub q̃ gr̃a forme p̃t fieri descẽs⁹ copulatĩ solũ: vel disiũctĩ Ex^m vt oẽ nomẽ est ly hõ. ibi ly hõ suppõit materialr̃ ꝯfuse tm̃. ❡ Dr̃ notãter in diffinitiõe solũ. ad drĩaꝫ suppõis materialis deteriate. ꝛ ẽt suppõis materialis ꝯfuse et distributiue: qꝛ lꝫ sub termino stãte materialiter deteriate: vel materialr̃ ꝯfuse ꝛ distributiue: põt fieri descẽsus disiũctĩ: nõ tñ solũ. qꝛ sub terĩo stante materialr̃ deteriate p̃t etiaꝫ fieri descẽsus disiũctiẽ. ꝛ sub terĩo stãte materialr̃ ꝯfuse ꝛ distributiẽ põt etiã fieri descensus copulatiue ❡ Suppõ materialis ꝯfusa ꝛ distributiua est terĩnus supponẽs materialr̃ cõiter: sub q̃ p̃t fieri descẽsus copulatiẽ. Exẽplũ: vt oẽ ly hõ ẽ nomẽ vocale. ibi ille terĩn⁹ hõ supponit mar̃ialr̃ ꝯfuse ꝛ distributiẽ. Dr̃ notãter copulatiue. ad drĩam suppõis materialis determĩate. ꝛ etiã

[Marginalia:] diuisio suppõnis materialis. — q̃d suppõ mãlis discreta — q̃d suppõ mãl' cõis — subdiuisio — q̃d suppõ mãlis deterĩata — q̃d suppõ material' ꝯfusa — subdiuisio — q̃d suppõ material' ꝯfusa tm̃ — q̃d suppõ mãlis ꝯfusa ꝛ distributiẽ

ad dr̃iaȝ suppõis materialis ꝯfuse tm̃.qꝛ in talibꝰ suppõibus non põt fieri descensus copulatiue grã forē

Diffinitõ descẽsus

Dubitatur qd sit descẽsus. ¶ Dr̃ ꝙ descẽsus est ꝯña formalis: tenẽs ex eo ꝙ arguit a ꝓpõne in qua ponit terminꝰ supioꝛ in supponẽdo ad ꝓpõnẽ in q̃ ponũt tales termi infe rioꝛes eius in supponendo tm̃ vel aliqd eis equalẽs: nullo alio pñci pali mutato posita ꝯstantia singu larũ. ¶ Huiꝰ diffinitõis diffinitũ ꝓ pinquũ est iste terminus descensus ⁊ diffinita remota sunt iste ꝯñe. oĩs hõ currit. ⁊ isti sũt oẽs hoĩes ğ iste currit. ⁊ iste currit. ⁊ sic de singlis. ¶ In hac diffinitiõe ponit ꝯña foꝛ malis loco generis: ⁊ totũ residuũ ponit ad dr̃iam oĩȝ aliarũ ꝯñarum ¶ Dr̃ notant tenẽs ex eo ⁊c̃. qꝛ qñ arguit a terio supioꝛi ĩ significãdo solũ ad sua inferioꝛa solũ in signifi cãdo: tũc lȝ talis ꝯña sit bona: non tñ est descẽsus. vt supposito ꝙ nul lũ sit currẽs: tũc talis ꝯña est bona nullũ currẽs est albũ. ğ hoc currẽs nõ est albũ: et sic de singulis. ⁊ tñ ibi nõ est descensus. ¶ Dr̃ notãter nullo pñcipali mutato: ad denotã dũ ꝙ nulla dȝ esse variatio in añte et ꝯñte nisi ꝙ terio sub q̃ fit descen sus vel sibi synonimo addat in ꝯñte ꝓnomẽ demõstratiuũ pmitiue spẽi eiusdẽ casus cũ eo. Quid aũt sit in

Diuisio descẽsus in sufficiẽtẽ: ⁊ in insufficiẽtẽ

ferius in supponẽdo: dictũ est in se cundo tractatu. ¶ Nota ꝙ duplex est descẽsus. quidã est descẽsus suf ficiens: ⁊ qdã ẽ descẽsus insufficiẽs. ¶ Descensus sufficiens est descen sus in quo arguit ad ꝓpõnẽ in qua ponũt oĩa inferioꝛa alicuꝰ teri in supponẽdo tm̃: vel aliq̃ cũ illa pti cula: et sic de aliĩs. vel aliqð vel ali qua cũ illa pticula: ⁊ nõ sunt plura talit q̃lit rõe talis acceptõis reqrit ⁊ sufficit ad hoc ꝙ a ꝯñte cũ ꝯstan tia singlariũ ad residuũ añtꝭ valeat ꝯña. Et eꝯ ascẽsus. Exm̃: vt oĩs hõ currit ⁊ isti sũt oẽs hoĩes. ğ iste hõ currit: ⁊ iste hõ curꝛ: ⁊ sic ꝺ singlis Et eꝯ vȝ ascẽsus. s. iste hõ currit: et iste hõ currit: ⁊ sic de singlis: et isti sũt oẽs hoĩes. ğ oĩs hõ currit. Et ponit descẽsus in diffinitione loco gñis. ¶ Dr̃ notãter talit ⁊c̃. ad dif ferẽtiã descẽsus ĩsufficiẽtꝭ: vt ħ nõ ẽ descẽsus sufficiẽs: scȝ oĩs hõ currit ⁊ isti sũt oẽs hoĩes. ğ iste hõ currit ⁊ iste hõ currit: ⁊ sic de singulis: qꝛ a ꝯñte cũ ꝯstãtia ĩferioꝝ nõ vȝ ꝯña ad residuũ añtꝭ. vel ascẽsus. ¶ Uñ ad descẽsũ sufficientẽ tres ꝯditiões re

Cõditões descẽsus sufficiẽtis

qrunt. ¶ Pꝛia ẽ. ꝙ enumerent oĩa singularia. defectu cuiꝰ ħ nõ ẽ bonꝰ descensus ⁊ sufficiẽs. oĩs hõ currit ⁊ isti sũt oẽs hoĩes. ğ iste hõ currit

Prima

¶ Scða ꝯditio est. ꝙ fiat descẽsus talit q̃lit reqrit. defectu cuiꝰ ħ nõ ẽ

Secũda

descensus sufficiens: hõ currit: ⁊ isti sũt oẽs hoĩes ğ iste hõ currit: ⁊ iste hõ currit: ⁊ sic ꝺ singlis. ¶ Tertia

Tertia

ꝯditio est ꝙ eꝯ valeat ascẽsus. defe ctu cuius ħ nõ est bonꝰ descẽsus et sufficiẽs oĩs hõ currit: ⁊ isti sũt oẽs hoĩes. ğ iste hõ currit: vel ille hõ currit: ⁊ sic de singulis. ¶ Uñ ascẽ

qd ascẽsꝰ

sus ẽ qdã spẽs inductiõis: ⁊ descri bit sic. Ascẽsus est ꝯña formalis in q̃ arguit ab aliqbus singularibus cũ illa pticula ⁊ sic ꝺ singulꝛ cũ ꝯstã tia oĩm singlariũ: ad ꝓpõeȝ in q̃ po nit terinꝰ supioꝛ illoꝝ singulariũ.

¶ Descẽsus insufficiẽs ẽ descẽsus ĩ

qd descẽsus ĩsuffiriẽs

q̃ nõ enumerant oĩa supposita siue singularia in supponẽdo tm̃ aut nõ fit descẽsus talit q̃lit reqrit. vel nõ vȝ ecõtrario ascẽsus. Et in ista diffi nitõe pȝ et seqt ꝙ tribꝰ mõis fit de scẽsus ĩsufficiẽs. Exẽpla pꝰus dicta sunt. Uñ descẽsus q̃ttuoꝛ sũt spẽs

Diuisio descẽsus

siue q̃ttuoꝛ teri cões nõ coĩcidẽtes ĩ sigãdo ꝫm suas rões foꝛales oẽs descẽsus figãtes: ꝑ q̃s iste terinus descẽsus diuidit diuĩõe logicali. Et sũt isti q̃ttuoꝛ teri. descẽsꝰ coplati uus: descẽsꝰ disiũctiuꝰ. descẽsꝰ copla tus ⁊ descẽsus disiũctꝰ. ¶ Descẽsus

qd descẽsus copulatiuus.

copulatiuꝰ est descẽsus in q̃ ex pro põne in qua ponit terinus sub quo

fit descensus cū ꝯstantia oīm inferi orū in supponēdo ifertur vna copu latiua ꝯposita ex aliqb⁹ singulari bus in supponēdo cū illa pticula ꝛ sic de singulis. Ex^m vt oīs hō cur rit: ꝛ isti sunt oēs hoīes. ḡ iste hō currit ꝛ iste homo currit: ꝛ sic de sin gulis. Dr̄ notāter vna copulatiua: ad drīaȝ descensus disiūctiui: descē sus copulati: ꝛ descensus disiuncti.

q̃d descē sus disiū ctiuus. ¶ Descensus disiūctiu⁹ est descen sus in q̄ ex ꝓpōe in qua ponit̄ teri nus sub quo fit descensus cū ꝯstan tia singularis vel oim singulariū: i fert̄ ꝓpō disiūctiua in qua ponunt̄ oīa singularia in supponēdo illius teri sub quo fit descens⁹. Exēplum vt hō currit. ꝛ isti sunt oēs hoīes. ḡ iste hō currit: vel iste homo currit ꝛ sic de singulis. Aliud exem pluꝫ ē vt sol luceꝫ ꝛ iste sol ē oīs sol. ḡ iste

q̃d dscen sus copu latus sol lucet: ꝛ non sūt plures. Dr̄ no tanter ꝓpō disiūctiua. ꝛc. ad drām alioꝝ descensuū. ¶ Descēsus copu latus ē descensus in quo ex ꝓpōne in q̄ ponit̄ terīnus sub q̄ fit descen sus cū ꝯstantia singulariū copulati acceptoꝝ: vel vni⁹ singularis infer tur ꝓpō cathegorica in qua ponū tur oīa singularia copulati. Exem plū: vt oēs apl̄i dei sunt duodeci. ꝛ isti apl̄i dei: ꝛ sic de singl̄is sūt oēs apl̄i dei. ḡ isti apl̄i dei ꝛ isti apostoli dei. ꝛ sic de singulis sūt duodecim. Dr̄ notanter ꝓpō cathegorica. ꝛc. ad drām oīm descensuū prius diffi

q̃d descē sus disiū ctus. nitoꝝ. ¶ Descensus disiūctus ē de scensus in quo a ꝓpōe in qua poni tur terīnus sub quo fit descensus cū ꝯstantia singulariū ar̄ ad ꝓpōeꝫ cathegoricā in qua ponūtur oīa sin gularia in supponēdo disiūctiȝ. vt oīs hō est aīal: ꝛ ista aīalia sūt oīa aīalia: ḡ oīs homo est hoc aīal: vel hoc aīal. ꝛ sic de singulis. Aliō exē plū est. oīs sol est sol. et iste sol est

nōbile q̃ oīs sol. ḡ oīs sol est iste sol. ¶ Aū

dscēsus se sub illo terīo sub q̄ pt̄ fieri descēs⁹

hūt ad in copulatiu⁹ pt̄ etiā fieri descēsus dis

uicem iūctiu⁹ et disiunct⁹ sed nō eꝯ. Cā

est. q: ex ꝓpōe in qua ponit̄ termi nus sub quo fit descens⁹ copulatiu⁹ seq̄t vna ꝓpō copulatia ꝯposita ex teris singularib⁹ in supponēdo il lius teri sub q̄ fit descēsus: ad quā copulatiuā seq̄tur disiūctiua ex eis dem teris ꝯposita. ꝛ ad ꝓpōeꝫ dis iunctiuā seq̄tur ꝓpō cathegorica ď disiūcto extremo: vel de disiūcta pte extremi. i q̄ ponūtur singl̄aria disiūcti. Ex^m vt oīs hō cur^t. ꝛ isti sī oēs hoīes. ḡ iste hō currit: ꝛ iste hō currit. ꝛ sic de singulis. Et vltra se q̄tur: iste hō currit: ꝛ iste hō currit ꝛ sic de singulis. ḡ iste hō currit vl̄ iste hō currit. ꝛ sic de singl̄is. Et vl tra seq̄tur. iste homo currit vel iste homo currit. ꝛ sic de aliꝭ. ḡ iste hō vel iste homo. ꝛ sic de aliꝭ currit. ¶ Silr̄ sub terīo sub q̄ fit descēsus copulat⁹. nō pt̄ fieri gr̄a forme de scens⁹ copulatiu⁹: disiūctiuus: vel disiūctus: q: ad ꝓpōem de copula to extremo: vl̄ de copulata pte ex tremi: nō seq̄tur copulatiua nec dis iūctiua: nec ꝓpō de disiūcto extre mo vl̄ ď disiūcta pte extremi. Ex^m vt oēs apl̄i dei sūt duodeci. igr̄ isti apl̄i ďi ꝛ isti apl̄i ďi ꝛ sic de singul̄ sūt. xij. nō tñ seq̄tur: igr̄ isti apl̄i ďi vel illi: ꝛ sic de aliꝭ sūt. xij. dūmō tñ p ly isti nō demōstrētur oēs sil̄. ¶ Cōstātia (ꝓpe loq̄ndo) ē ꝓpō ca thegorica de ē scdo adiacēte: lꝫ tal̄ ď ꝯstātia nō sufficit ad descēsū. Sed ꝯstātia singulariū sufficiēs ad descēsū est ꝓpō de est t̄tio adiacēte: i q̄ subijci tur ꝓnomē demōstratiuū pluralis nūeri cū terīo sub quo fit descēsus demōstrās oīa illa p q̄bus suppo nit terīn⁹ sub q̄ fit descēsus. ¶ Et p̄ dicatū ē terīnus sub quo fit descē q̃d p̄dica sus: sūptus cū signo collectiuo plu tū i descē ralis nūeri: si ille terīnus p pluri su bus supponat: vel signo distributi uo singularis nūeri. si solū p vno suppōat. Exēplū pmi. vt isti hoīes sūt oēs hoīes. Exēplū scdi. vt iste sol est oīs sol. Et ista ꝯstantia apō aliq̄s doctos solꝫ vocari alio noīe

mediomẽticũ q2 mediat īter añs- ⁊ ɔñs: lȝ sit vna ps añtis. Ūñ in de scensu ista ɔstantia ɔiũgi dȝ copulatiue ⁊ affirmatiṽe cũ ꝓpõe in qua ponit terĩn⁹ sub quo fit descens⁹: et cũ ꝓpõe q̃ est ɔstãtia singulariũ.

Uppositio siplex

qd suppõ simplex. est terĩnus exñs in ꝓpõe nat⁹ accipi ꝼm significatõnẽ non vltimatã ꝓ ɔceptu solũ naturaliter significante: vel ꝓ ɔceptibus solũ natalr̃ significantib⁹: quẽ vel q̃s significat ad placitũ nõ ꝓpõe de cui⁹ significati ꝓnoĩe. ⁊c. ¶ Dr̃ notãter ꝼm significatõem nõ vltimatã. ⁊c. ad dr̃am suppõis materialis ⁊ psonalis. Exẽplũ. vt homo est spẽs. ibi iste terĩnus hõ suppõit

Rła vl'is suppõnis simplicis simplr̃ ¶ Ūñ ꝓ suppõe simplici daẗ talis regula. Ois terĩnus ad placitũ significans pme intẽtionis nõ sũptus cũ aliquo qd faciat ipm stare psonalr̃ siue materialiter. q̃ est subiectũ respectu pdicati pure scde intẽtionis vel cui addiẗ imediate ter min⁹ scde intentionis tanq̄ deteriatio vl' deteriabile eius suppõit simpliciter. Exẽplũ pmi: vt hõ est spẽs Exẽplũ scdi: vt ista spẽs hõ legit. vel currit. ¶ Dr̃ notãter ad placitũ significãs ad dr̃am terĩoꝝ naturalr̃ significãtiũ. ¶ Dr̃ notãter prime intẽtõis ad dr̃am terioꝝ scde intẽtionis. ¶ Dr̃ notãter nõ sũptus ⁊ ceťa. ad dr̃am terĩoꝝ supponẽtiũ

diuisio suppõnis simplicis psonalr̃ vel materialr̃. Ūñ suppõ simplex diuidiẗ ꝑ suppõeȝ simplicẽ discretã: ⁊ ꝑ suppõeȝ simplicẽ coẽȝ ¶ Suppõ simplex discreta est ter min⁹ supponẽs simplr̃: sũptus cum ꝓnoĩe demõstratiuo ꝑmitiue spẽi eiusdẽ casus cũ eo. Exemplũ vt h⁹ ly hõ est spẽs. ibi iste terĩn⁹ hõ suppont simplr̃ discrete. Dr̃ notanter supponẽs simplr̃ ad drĩaȝ suppõis materialis ⁊ psonalis. Dr̃ notanẗ sũptus ⁊c. ad drĩaȝ suppõis simplicis cois. ¶ Suppõ simplex cois est

qd suppõ siplex ɔis terĩnus supponẽs simplr̃ nõ sũpt⁹ cũ aliq̃ faciente ipm stare discrete. Exẽplũ vt hõ est spẽs. ibi iste termin⁹ hõ supponit simplr̃ comiter. Dr̃ notãter non sũptus cũ aliq̃ ⁊c. ad drĩaȝ suppõis simplicĳ discrete.

¶ Suppõ simplex cois diuidiẗ i suppõeȝ simplicẽ deteriatã: ⁊ in suppõnẽ simplicẽ ɔfusã. ¶ Suppõ simplex deteriata est terĩnus sub q̃ pt̃ fieri descẽsus disiũctiue: ⁊ nõ copulatiue nec copulati. vt hõ est spẽs. aĩal est genus. Dr̃ notãter coiter: ad drĩam suppõis simplicĳ discrete Dr̃ notãter sub q̃ pt̃ fieri descens⁹ ⁊ceťa. ad drĩam suppõis simplicis ɔfuse tm̃: ⁊ suppõis simplicĳ ɔfuse ⁊ distributiue. subdiuisio.

¶ Suppõ simplex cõfusa: ẽ terĩnus supponẽs simpliciẗ coiter sub quo pt̃ fieri descẽsus disiunctim vel copulatim soluȝ vel copulatiẽ. Exemplũ vt oẽ ly hõ est spẽs. Silr̃ tm̃ ly hõ est spẽs. ibi hõ supponit simplr̃ ɔfuse. Dicitur notãter disiũctiȝ. ⁊c. ad drĩaȝ suppõis deteriate. qd suppõ simplex ɔfusa

¶ Suppõ simplex cõfusa diuidiẗ in suppõnem simpliceȝ confusã tantum: ⁊ in suppõneȝ simplicẽ ɔfusã ⁊ distributiuã. subdiuisio.

¶ Suppositio simplex ɔfusa tantũ est terminus supponens simplr̃ cõmuniẗ sub quo grã forme potest fieri descensus disiuncti vel copulati solũ vt tantũ ly homo est species. Diciẗ notanter disiuncti. ⁊c. ad drĩaȝ suppositionis simplicis determinate: ⁊ suppõnis simplicis confuse ⁊ distributiue. qd suppõ simplex ɔfusa tm̃.

¶ Suppõ simplex confusa ⁊ distributiua ẽ termin⁹ supponẽs simpliciẗ ⁊ cõmuniter sub quo gratia forme potest fieri descensus copulatiue. Exemplũ: vt oẽ ly homo est species. Diciẗ notanter copulatiue ad differẽtiã suppõis simplicis determinate: ⁊ suppõnis simplicis confuse tm̃. qd suppõ simplex ɔfusa ⁊ distributiua

Uppõ personalis

qd suppõ psonalis. est terminus exñs in ꝓpõne: ad placitũ sigñs: acceptus ꝼm vltimatã significationẽ: vel solũ naturaliter natus acci

pi ꝑ suo significato vel suis sigātis:
quod vel q̄ talis terminus sigāt ad
placitū vel ꝓpe naturalr̄ de cuius
sigāti ꝓnoie.ꝛc.Dr̄ notanr̄ ad pla
citū significans.ꝛc. ad drīaȝ suppō
nis simplicis ꝛ materialis: qꝛ in nul
la taliū termin⁹ supponit ꝑ illo vel
illis qd̄ vel q̄ significat ꝓpe ad pla
citū vel ꝓpe naturalr̄ acceptus ſȝ
vltimatā sigātionē.Dr̄ notāter ꝑ
prie ad placitū ꝓpter terminos ad
placitū significantes.Dr̄ notanter
vel solū naturalr̄ ꝛc.ꝓpter termi-
nos mētales ꝓpe dictos siue vlti-
matos qui non supponūt alia sup
pōne q̄ʒ suppōne ꝑsonali.vt homo
est aial. ¶ Suppō ꝑsonalis diuidi

dīsio sup pōis ꝑso-nalis.

tur in suppōem ꝑsonalē discretaȝ:
ꝛ suppōnem ꝑsonalē coēȝ.¶ Sup
positio ꝑsonalis discreta: est termi
nus supponēs ꝑsonalr̄:qui est ter-
minus discretus vel supplēs viceȝ
teri discreti.vel terminus cois cuȝ
ꝓnoie demonstratiuo ꝑnitiue spe
cie eiusdē casus cū eo.Exemplū vt
sortes currit:ego curro:iste hō cur
rit.Dr̄ notanter ꝑsonalr̄:ad drīam
suppōis materialis ꝛ simplicis. Dr̄
notanter q̄ est discret⁹.ꝛc.ad drīaȝ
suppōnis ꝑsonalis cois.¶ Suppō
ꝑsonalis cois est termin⁹ cois sup

q̄d suppō ꝑsonalis cōis.

ponens ꝑsonalr̄:q̄ tenet̄ coiter.Ex
emplū :vt homo currit. Dr̄ notan
ter qui tenet̄ coiter:ad drīam sup-
pōis ꝑsonalis discrete.¶ Suppō ꝑ

subdīsio.

sonalr̄ cois diuidit̄ i suppōeȝ ꝑsōalē
d̄teriatā ꝛ in suppōeȝ ꝑsonalē cōfu
sam.¶ Suppō ꝑsonalis determia
ta est terminus supponēs ꝑsonalr̄
sub quo p̄t fieri descensus disiun-
ctiue gr̄a forme ꝛ nō copulatiē nec
copulatim.Exemplū.vt hō currit.
Dr̄ notanter disiūctiē.ꝛc.ad drīaȝ
suppōnis ꝑsonalis confuse.¶ Sup

q̄d suppō ꝑsonalis cōfusa

positio ꝑsonalis ꝯfusa est termin⁹
supponēs personalr̄ sub quo gr̄a
forme p̄t fieri descensus disiunctiȝ
vel copulatim solū vel copulatiue
Exemplū:vt ois homo est aimal.
ibi ille terminus homo . ꝛ silr̄ ille
terminus animal supponit̄ ꝑsona
liter confuse.Dr̄ notanter disiūctiȝ
ꝛcetera. ad drīam suppōnis determi
nate. ¶ Suppō personalis confu

Sbdīsio.

sa diuidit̄ in suppōnem ꝑsonalē cō
fusam tantū.ꝛ in suppōem ꝑsonalē
ꝯfusam ꝛ distributiuā.¶ Supposi
tio ꝑsonalis confusa tm̄: est termi
nus supponēs ꝑsonaliter sub quo
gr̄a forme p̄t fieri descensus soluȝ
disiunctim vel copulatim.vt omis
homo est aial.ibi ille termin⁹ aial
supponit cōfuse tantū. Dicitur no
tāter disiunctim.ꝛc.ad drīam sup
pōnis ꝑsonalis ꝯfuse ꝛ distributiue

q̄d suppō ꝑsonalis ꝯfusa ꝛ di stributīa.

¶ Suppō ꝑsonalis confusa ꝛ distri
butiua est termin⁹ supponens ꝑso
naliter : sub quo gr̄a forme potest
fieri descensus copulatiue.Exēplū
vt ois homo est aial. ibi ille termi
nus homo supponit ꝯfuse ꝛ distri
butiue. Dr̄ notāter copulatiue ad
differentiā suppōis ꝑsonalis deter
minate: ꝛ etiā suppōis ꝑsonalis cō
fuse tantū.¶ Unde aliquādo i sup

nōblr̄ de suppōe ꝯ fusa mo- bili ꝛ imo bili.

pōe ꝯfusa ꝛ distributiua siue mate
riali siue simplici vel ꝑsonali sub
terīo stante ꝯfuse ꝛ distributiue n̄
p̄t fieri descensus copulatiē q̄n pri
us sit factus descensus sub alio ter
mio vt hic: oē aial aliud ab hoīe
currit:ibi hoīe stat ꝯfuse ꝛ distribu
tiē. ꝛ tñ nō p̄t fieri descens⁹ sub eo
quin prius fiat descens⁹ sub illo ter
mio aial.vt ista ꝯña non vȝ oē aial
aliō ab hoīe currit:ꝛ isti sūt oēs ho
mies. ḡ oē aial aliō ab isto homīe
currit.ꝛcūis.qꝛ ibi ar̄ ab īferiori ad
sup̄i⁹ cū distributōe superioris.qꝛ illō
ꝯplexū aial aliō ab hoie:ē min⁹ cōe
q̄ʒ illō ꝯplexū aial aliō ab isto hoie
qō distribuit̄ i ꝯñte. Et ista suppō
solȝ vocari suppō ꝯfusa ꝛ distribu-
tiua imobilr̄.ꝛ aliqñ sub tīo stāte ꝯfu
se ꝛ distributiē p̄t fieri d̄scēs⁹ absq̄
eo q̄ fiat d̄scēs⁹ sb̄ alio tīo:vt h̄ ois
hō ē aial.ibi sb̄ illo tīo hō stāte ꝯfu
se ꝛ distributiē p̄t fieri d̄scē⁹ absq̄
h⁹ q̄ fiat descēsus sb̄ aliq̄ alio terīo
Et talis suppō vocatur confusa et
distributiua mobilis.

Dubitatur primo quõ supponunt subiecta istarũ ppõnũ. Ens est monosyllabũ. Ens est creatũ. et ens est creatura. ¶ Dr̃ ad dubiũ de prima ppõe q subm eius supponit materialiter: vt pz per regulã prius positã de suppõne materiali. qz iste terin⁹ monosyllabũ est pure scḋe impõis et iste terinus ens est terin⁹ prime ipositionis. ¶ Sed ɔtra hoc argueret aliqs. ille terinus ens accipit p suo sigãto vltimato: g supponit personaliter. Ad hoc dr̃ negando ɔñaz: qz qñ terin⁹ aliqd ad plꝫ significans dz supponere psonaliter: tũc opz q accipiat p suo significato vltimato fm significatõez vltimataz et accipiat pro illo qḋ significat ad placitũ fm cõceptũ vltimatũ. vt in ista orone homo currit. ibi ille termin⁹ homo accipit pro illa re q̃ est homo fm illũ conceptũ vltimatuz qui est naturalis silitudo oim hominũ. Sed tunc terinus accipit fz nõ vltimatã significationẽ: qñ terinus accipit p voce vel scripto. vel cõceptu fm cõceptũ non vltimatũ vt in ista orone. homo est nomẽ vocale: ille terinus hõ accipit p illa voce hõ fm illũ conceptũ non vltimatũ qui est naturalis similitudo illius vocis homo et siliũ vocum.

Obiectio

Solutio

¶ Sed de subiectis aliarũ duarũ ppõnũ dr̃ q supponũt psonaliter: qz illa subiecta supponũt p suis sigãtis vltimatis fm vltimatã significationẽ: et accipiũtur respectu predicati pme intentionis siue ipositõis ¶ Sz argueret aliquis sic illa subiecta supponũt p suis sigãtis non vltimatis. g vel supponũt simpliciter vel materialr̃. ¶ Ad hoc dr̃ negando ɔñam: qz non accipiũtur fz nõ vltimatã sigãtõez. mõ illa ꝑticula dz poni in diffinitõe suppõis simplicis et materialis.

Obiectõ.

Solutio

Dubitatur scḋo quõ suppõit iste terinus hõ in ista ppõne. homo est subm ¶ Dr̃ q si ille terin⁹ subꝫ capiat vt est terinus scḋe intẽtionis siue ipositionis: tũc iste terinus hõ supponit simplr̃ siue materialiter. Sz si capiat ille teri⁹ subꝫ vt ẽ terminus prĩe itentionis siue ipositõnis tunc ille terinus homo supponeret personalr̃. Sed p̃dicatũ illi⁹ siue accipiat scḋe intentionalr̃ siue prĩe itẽtõalr̃ supponit psonaliter: qz accipit fz vltimatam sigãtionẽ.

Dubitatur tertio quõ se hñt ista complexa .s. terim distribui: et terminũ supponere ɔfuse et distributiue. ¶ Dicitur q hoc ɔplexũ .s. terminũ distribui est in plus q̃ hoc cõplexum terim supponere ɔfuse et distributiue: qz oĩs terin⁹ supponẽs cõfuse et distributiue distribuitur sed ñ ecõtra: qz ĩ ista ppõne nulla chimera est chimera. iste termin⁹ chimera distribuit: et tñ non supponit confuse et distributiue: ex q̃ nõ supponit. Nõ dr̃az.

Dubitatur quarto vtrũ terim supponere pro suis significatis copulatiue vel disiũctiue sit terminum sua significata sigãre copulatiue vel disiunctiue. ¶ Ad hoc dr̃ q sic qz qñ terinus accipr̃ ab aliquo pro aliquo: si non significaret illud eo modo: non eẽt maior rõ quare acciperet pl⁹ p illo mõ q̃ alio modo ¶ Sz arguerꝫ aliqs ɔ hoc terinus sigãt sua sigãta icõiũcte: g ñ sigãt copulatiue vl̃ disiũctiue. ¶ Dr̃ q lꝫ terin⁹ extra ppõez sũpt⁹ significet sua sigãta icõiũcte: tñ ĩ ppõe rõne alicui⁹ sibi aduenietis pt significare sua sigãta copulatiue vel disiũctiue. Uñ sicut ista ẽ accñtalr̃ terin⁹ supponẽs suppoit copl̃atiue vel disiũcteĩ ita ista ẽ accñtalis: terin⁹ sigãt disiunctiue vel copulatiue.

Obiectõ

Solutio

Dubitatur qnto vtrũ sub qlꝫ tẽio stãte cõit valeat dscẽ⁹. Ad du^m dr̃ q ñ. p⁹: qz sub tẽio ñ hñte actu pl̃a

sub qbus tẽis valeat dscẽsus et sub qbus non.

supposita siue ñ supponēte ꝑ plib⁹ respectu copule nõ aplatiue nõ p̄t fieri descēsus. Nõ est: qꝛ oīs terin⁹ sub quo dꝫ fieri descensus dꝫ eē superior in supponēdo. sꝫ terinus solū supponēs ꝑ vno non est snpior i supponēdo: ḡ sub terio supponēte pro vno solo nõ põt fieri descensus Minor pꝫ: qꝛ suptus in supponēdo est illud qđ põt supponere ꝑ plib⁹ in potentia ꝓpiqua. ꝛ suū inferius dꝫ solū supponere ꝑ vno vł ꝑ paucioꝛib⁹. ¶ Scđo dr̃ ad dubium ꝙ sub terio supponēte ꝑ plurib⁹ cui nõ p̄t addi ꝓnomē demõstratiuū per modū adiectiui vel terinus singularis p modū min⁹ cõmunioris non p̄t fieri descensus: vt sub ṽbis verbaliter captis tam in añte ꝙ in ꝯñte nõ p̄t fieri descensus qꝛ verba ṽbaliter capta non hñt inferiora i supponēdo tm̄: vt dicendo homo currit: ibi currit supponit ꝑ pluribus: ꝛ tñ sub eo verbaliter capto tam in añte ꝙ in ꝯñte nõ p̄t fieri descensus cū nõ habeat iferiora i supponēdo tm̄. Sed tñ sub verbo sm̄ suū participiū bene p̄t fieri descensus: quodqđē pticipiū est quodāmõ synonimū cū verbo a quo descēdit. lꝫ non est simpl'r synonimū: qꝛ verbum denotat subiectū ꝛ p̄dicatū ꝑ eodē supponere: dūmõ ipꝫ nõ sit negatū: sed participiū hoc nõ denotat. ¶ Tertio mõ dr̃ ꝙ sub quolibꝫ terio supponēte cõiter pro plībus essētialiter distinctis: cui p modū adiectī põt addi ꝓnomē demõstratiuū qꝛtū est ex pte termī repugnat ꝙ fiat descensus. Sed aliqñ fit talis descensus absqꝫ hoc ꝙ pri⁹ fiat descēsus sub aliquo alio terio sicut qñ terinus supponit ꝯfuse et distributiue mobilr̃. vt sub isto termio hõ in ista ꝓpõe. oīs homo est aīal põt fieri descēsus absqꝫ hoc ꝙ prius fiat descēsus sub aliquo alio terio: ꝛ aliqñ nõ p̄t fieri descēsus nisi p̄us fiat sub alio terio. vt qñ termin⁹ supponit ꝯfuse ꝛ distributiue imobiliter. vt in ista oṙone: oē aīal aliud ab hoīe est irrõnale: vel aīal aliud ab hoīe est irrõnale. ibi sub illo terio hõ non dꝫ fieri descensus qui prius sit factus descensus sub illo terio aīal.

Circa suppõel ẽminorū

alique rł'e sunt notāde. quaꝝ p̄ma est talis. Terinus supponēs materialiter: siue simpl'r: siue ꝑsonaliter discrete tentus: supponit discrete. rła suppõnis discrete.
Exm̄: vt hoc ly hõ est nomē vocale hoc ly hõ est cõceptus mētis. Iste hõ currit. vel sortes currit. Dr̃ notanter supponēs: qꝛ si terinus teneret discrete ꝛ nõ supponeret tūc nõ supponeret discrete. vt in ista oṙoe ista chimera currit. iste terin⁹ chimera tenetur discrete mediante illo ꝓnoie demonstratiuo. s. ista: sed ex quo nõ supponit ideo nõ supponit discrete. ¶ Dr̃ notanter discrete tētus: qꝛ si terminus nõ teneretur discrete lꝫ supponēt nõ tñ supponeret discrete: etiā si ille terinus eēt terinus discretus. vt dicēdo sortes est nomē: ibi ille terinus sortes qui est terinus singularis suppoīt sed ex quo nõ tenet discrete ideo ñ suppoīt discrete. ¶ Circa istā rłaꝫ est notādū ꝙ sex modis terminus supponēs p̄t teneri discrete. Primo mõ qñ terinus ē nomē ꝓpū significatiue sūptū. vt iste terin⁹ sortes: plato: ꝛ sic de aliīs. ¶ Scđo⁹ qñ terinus supponēs ē terin⁹ cōis sūptus cū ꝓnoīe demõstratiuo primitiue spēt eiusdē casus cū eo: siue talis terinus supponat materialiť siue simpl'r: siue ꝑsonalr̃: siue sit singularis numeri: siue pluralis nūeri vt hoc ly hõ est nomē vocale. hoc ly homo est ꝯceptus mētis. iste hõ currit. isti hoīes currūt. ¶ Tertio mõ qñ terinus supponēs restringiť per nomē ꝓpꝛiū. vel per aliqđ supplēs vicē noīs ꝓpꝛij. vt ens qđ est sortes currit. vel ens qđ est iste hõ currit. ibi iste terin⁹ ens in ābabus

sex mõis teri⁹ tenetur discrete. p̄mo.

scđo mõ.

Tertio

Quarto. ꝓpōib⁹ supponit discrete. ❡ Quarto mō qñ terīnus supponēs est plures terī singulares: siue plures termi singulariter tenti collectim: et significatiue accepti: vt sortes: plato: ⁊ cicero sunt hoīes: ibi hoc totū sortes: plato: ⁊ cicero supponit discrete. Silr hoc ly hō: ⁊ hoc ly homo sunt noīa vocalia. ibi hoc totū hoc ly homo ⁊ hoc ly homo supponit

Quinto. discrete. ❡ Quito modo: qñ teri⁹ supponēs est relatiuū grāmaticale habens ꝓ añte terim supponētez discrete: vt sortes currit qui disputat. hoc ly homo est nomē vocale quod est noīatiui casus. Silr h⁹ ly homo est ꝯceptus mentis quod est spēs. ibi ista relatiua hñtia pro suis añtibus terīos supponētes discrete supponūt discrete ❡ Sexto mō

Sexto quādo terīnus supponēs ē pronomē demōstratiuū ꝑmitiue speciei sūptū d̄mōstratīe siue d̄mōstrabili vt ego curro: tu curris: ille currit.

Dubitatur primo circa dcā quō supponit subm illius ꝓpōnis: ens qd̄ est sortes currit. ❡ Dr ꝙ supponit discrete. ⁊ rō est: qꝛ subm illi⁹ ꝓpōis supponit ⁊ repugnat sibi ex modo sue sigātionis supponere ꝓ pluribꝰ: ex quo sibi repugnat supponere ꝓ alio q̄ pro sorte rōne illius termi sortes qui nō pōt supponere ꝓ alio sine noua īpositiōne

obiectio ꝑma ❡ Sed argueret aliquis ꝯ hoc. ille termin⁹ ens est terīnus coīs qui est ꝑncipalioꝛ pars illius cōplexi: ⁊ pōt supponere ꝓ pluribus. ḡ tale subiectū pōt supponere ꝓ pluribꝰ.

Secunda ❡ Scd̄o sic iste sunt vl'es. oē ens qd̄ ē sortes currit. nullū ens quod ē sortes currit. ḡ subiecta illaꝝ sūt termi coēs: et ꝑ ꝯñs non repugnat

solu⁹ p̄ie eis supponere ꝓ pluribus. ❡ Ad primā dr negando ꝯñaz: qꝛ iste termin⁹ ens ñ ē subz sz ps subi: sz hoc totū ꝯplexū ens quod est sortes est subz: ⁊ iste terīnus ens capit singulariter rōe deteriationis sibi addite. ❡ Ad ꝭm dr distinguēdo añs. solu⁹ scd̄e

Uel large capiendo illud ꝯplexuz acceptōis ꝓpō vl'is pro oī propōe in qua ad= de ly ꝓpō

dit signū vl'e alicui terīo cōi: siue il vl'is.

le terin⁹ teneat singulariter siue nō ⁊ sic conceditr añs. Uel capiēdo stricte hoc ꝯplexū. s. ꝓpositio vl'is pro oī ꝓpōe in qua additr signū vl'e vniuersaliter tētū: ⁊ nō impeditū termino cōi cōit tēto. ⁊ sic negat añs. ❡ Uel alit pōt dici negando añs. ī mo ille ꝓpōnes sunt singulares.

❡ Sed ꝯ vltimā responsionē ar ꝑ replica ꝑ

mo sic. Nulli terīo singulari singu ma ꝯ solu

lariter capto pōt addi signuz vl'e: tōez vlti=

sz sb̄o illi⁹ ꝓpōis pt addi signū vl'e mam.

ergo subm illius ꝓpōnis non ē termin⁹ singularis. ❡ Secūdo sic ista Secunda

ꝓpositio oē ens qd̄ est sortes currit pōt esse maioꝛ syllogismi ꝑme figure. ergo ista ꝓpō est vl'is: ⁊ per ꝯñs subiectū eius est termin⁹ cōis

❡ Ad ꝑmā dr distiguendo maiorē. Ut terīo singlari icōplexo singulart tento: ⁊ sic ꝯcedit maioꝛ. Uel solu⁹ p̄ie

terīo singulari cōplexo cui⁹ ꝑncipalioꝛ pars siue deteriabile est terminus coīs: ⁊ sic negat maioꝛ. ❡ Ad solu⁹ scd̄e

scd̄am dr ꝙ lz illa ꝓpō possit eē maioꝛ syllogismi ꝑme figure d̄ medio singulari: siue syllogismi expositorij: nō tñ pōt esse maioꝛ syll'i cathegorici ꝑme figure de medio coī.

Dubitatur scd̄o quo⁹ supponit sbm illi⁹ ꝓpōis. Isti hoīes currūt. ❡ Dr ꝙ illud subiectū supponit ꝑsonalit discrete. ratio est qꝛ subm est terīnus coīs sumpt⁹ cū ꝓnoīe demōstratiuo demōstratiue capto ꝑmitiue spēi eiusdē casus cum eo. ḡ subiectū suppoit discrete. ❡ Sz obiectio

contra hoc ar: qꝛ sub subiecto illi⁹ prima

fit descensus copulatiue. ḡ subz nō supponit discrete. ꝯña pz ꝑ additionē maioris. s. sub nullo termio supponēte discrete pt fieri descēsus copulatiue: ⁊ añs pz: qꝛ bene sequit. isti hoīes currūt: ⁊ isti homies sūt isti hoīes. ḡ iste homo currit ⁊ iste

homo currit. et sic de aliis: vel non sunt plures. ¶ Secundo sic. subm dicte ppõnis supponit p pluribꝰ. ergo non supponit discrete. consequentia patet per diffinitõem suppõnis discrete. ¶ Ad primũ dicitur negando añs. et ad probationẽ eiꝰ dicitur q illa 9ña est bona 9ña materialis: sed tñ non est descensus qr i descensu dz fieri argumentũ a termino superiori in supponendo ad terim inferiorẽ in supponẽdo. mõ hoc complexũ. scz isti homies non est superius ad illud 9plexũ. s. iste homo. ¶ Ad fm dr. q lz subiectũ dicte propõis supponat p plibꝰ cõiũcte: ñ tñ supponit p plibꝰ dise. ¶ Unde ille terinus dicitur supponere pro pluribus 9iuncte: qui supponit p pluribꝰ sic q pro nullo illoꝝ plurtũ supponit seorsũ: vt sunt nomia collectiua: et teri pluralis nũeri. vt turba: populus: hoies: aĩalia et cetera. ¶ Sed ille terminus dr supponere pro pluribus diuisim: qui supponit p pluribꝰ: sic q p quolz illoꝝ plurtũ seorsum supponit. vt sunt termĩ cões singularis numeri non collectiui. vt hõ asinus et bos. et cetera. ¶ Sed 9tra dictã solutõem scdi argumẽti ar sic. subiectũ illud scz isti hoies potest vere et affirmatiue pdicari de pronoibus demõstratiuis quoꝝ vnum non demonstrat illa que demonstrantur per aliũ. istã demõstrãdo sortẽ et platonẽ: ista est vera. isti sunt isti hoies. et demonstrando alios ab istis duobꝰ ista est vera. isti sunt isti hoies et dmõstrãdo alios ab istis duobus: ista est vera. isti sũt isti hoies g sbz illiꝰ ppõis suppõit p plibꝰ dise ¶ Dicitur q lz hoc 9plexum. scz isti homies equiuoce sumptũ pdicet vere et affirmatiue de pnoibus demonstratiuis quoꝝ vnũ non demõstrat illa q demonstrant per aliud nõ tñ vniuoce sumptum.

Circa suppõem determinatã ponit talis regla. Quilibet terminus cois communiter tentus: supponẽs materialr: simplr: vel psonaliter: supra quẽ non fertur aliquod signũ cõfusiuũ non ipeditum supponit deteriate. Exm de materiali suppõne: vt ly hõ est nomẽ vocale. Exemplũ de suppõe simplici. vt ly hõ est cõceptus mẽtis. Exẽplũ de suppõne psonali: vt homo currit. ¶ Dr notãter in regula cõiter tẽtus: qr si terminꝰ non teneret coiter sed discrete: tunc talis terminꝰ nõ supponeret determiate. ¶ Dr notanter supponens: qr si talis terminus non supponeret tunc nõ supponeret deteriate. vt iste terminus chimera in ista ppõe chimera currit. ¶ Dicitur notanter supra quẽ et cetera: qr si supra illũ terim caderet signũ confusiuũ non ipeditũ tunc talis terinus non supponeret deteriate: sz 9fuse tñ: vel 9fuse et distributiue. vt hic ois hõ ridet: Tantum animal est homo. Cuiuslibet homis asinus currit. subiecta illarum ppõnum non supponũt determinate. sed confuse distributiue vel 9fuse tantũ ppter illa signa pposita illis subiectis. ¶ Un illũ dicitur eẽ signũ cõfusiuũ quod nõ impeditũ facit terim supponentẽ coiter cui additur supponere confuse tantum: vel supponere confuse et distributiue: vt hoc signũ ois: nullus: non: tantũ: preter: et similia. ¶ Sed illud signum dr signũ nõ cõfusiuũ quod nõ impeditũ non facit terminũ supponentẽ coiter cui addit supponere confuse tantũ vel 9fuse et distributiue. vt aliquis: quidã: alter: reliquus: et similia. Unde suppositio non dr deteriata qr stat pro vno solo deteriate: sed dicitur ideo deteriata: qr ad veritatẽ illiꝰ propõis in qua terminus supponit deteriate (q̄tum est ex parte illius termini) sufficit veritas vnius singularis. Et ratio illius est qr quicquid sufficit ad veritatez ãtecedẽtis

alicuius bone ꝯñtie. hoc sufficit ad veritatē ꝯñtis eiusdē: sed ad veritatē disiūctiue in qua ponūtur oīa singularia in supponēdo illius teri sub quo fit descensus: sufficit veritas vni⁹ singularis ꝓpōnis. sed ipa disiunctiua est años sūpta cum cōstātia singulariū: respectu ꝓpōis in q̄ ponit̄ terīus supior in supponendo supponēs determiate sub quo fit descensus disiūctiue. vt istius bone consequentie: iste homo currit vel iste hō currit. ⁊ sic de alijs. ⁊ isti sūt oēs hoīes: ergo hō currit. añs est verū quo ad pmā eius ptē q̄ est disiūctiua rōe vni⁹ singularis ꝓpōis. ergo veritas illius singularis ꝓpōis sufficit ad veritatē illi⁹ ꝓpōis q̄ ē ꝯñs scʒ hō currit. p rl'am pus allegatā

Circa suppōem ꝯfusam ⁊ distributiuā ponūtur alique rl'e quarū pma talis est. Ois terīn⁹ cōis coiter tentus supponēs materialit̄: simplr̄ vel psonalit̄: cui additur imediate signū vl'e affirmatiuū nō ipeditū: ⁊ sincathegorematice captū: supponit ꝯfuse ⁊ distributiue. Exm̄ de suppōe materiali: vt oē ly hō est nomē vocale. Ex̄ de suppōne simplici. vt oē ly hō est ꝯceptus mētis. exm̄ de psonali vt omis hō currit. ¶ Dr̄ notant̄ imediate: qz si nō adderet̄ imediate illud signū tunc non oporteret ꝙ talis terīn⁹ supponeret ꝯfuse ⁊ distributiue. vt hic oīs hō est aīal. ibi ille terīnus aīal non supponit ꝯfuse ⁊ distributiue: qz non sequit̄ imediate tale signū. ¶ Dr̄ notanter nō ipeditū: qz si tale signū ipediret̄ p negationē pcedentē. vel per aliquod equiualens negationi: tūc talis terīnus nō staret ꝯfuse ⁊ distributiue: vt hic nō oīs hō currit: ibi ille tmin⁹ hō supponit nō ꝯfuse ⁊ distributiue. sʒ supponit deteriate. ¶ Dr̄ notāter sincathegorematice captū: qz si tale signū non caperet̄ sincathegorematice sʒ materialr̄ vel simplr̄: tūc talis terīnus non supponēt ꝯfuse ⁊ distributiue. vt hic ly oīs homo ē totū in q̄titate: ibi ille terīnus hō nō supponit ꝯfuse ⁊ distributiue. ex q̄ hoc signū oīs nō capit̄ sincathegorematice: sʒ hoc totū oīs hō supponit materialr̄ deteriate.

pma suppōis ꝯfuse distributiue rl'a de signo vl'i affirmātio.

Secunda rl'a talis est ꝙ q̄libet terīnus supponēs cōiter: materialiter: simplr̄: vel personaliter seq̄ns negationē siue negantē siue infinitantē: vl' signū negatiuū latū vel latā supra ipm: dūmō non impediat̄ ⁊ significatiue accipiat̄: supponit confuse ⁊ distributiue. ¶ Dr̄ notāter terminus supponēs: qz si talis terīnus nō supponeret: tūc nō supponeret cōfuse ⁊ distributiue. ¶ Dr̄ notanter coīter. qz si talis terīnus supponeret discrete: tunc nō posset supponere confuse ⁊ distributiue. ¶ Dr̄ notanter seq̄ēs negationē: qz si p̄cederet tunc non supponeret ꝯfuse ⁊ distributiue. ¶ Dr̄ notanter latam. ⁊c. qz si negatio nō ferat̄ supra terīm tūc ille terīnus non supponit ꝯfuse ⁊ distributiue rōe illi⁹ negatiōis. ¶ Dr̄ notant̄ dummō nō ipediat̄: qz si ipediret̄ tūc non faceret terīm supra quē caderet stare ꝯfuse ⁊ distributiue. ¶ Dr̄ notant̄ ⁊ significatiue accipiat̄: qz si nō acciperet̄ significatiue sed materialit̄ vel simplr̄: tūc nō faceret terīm stare confuse ⁊ distributiue. Exm̄ hui⁹ regule de terīo supponēte materialiter: vt nomē vocale quod nō est ly hō est scđe declinatōnis. Exm̄ de suppōne simplici: vt ꝯceptus mentis qui non ē ly homo est singularis cōceptus. vel conceptus mētis qui non est li hō est ꝯceptus cois. Exēplum de suppōne personali. vt hō non est asinus: vel hō qui nō est asinus est animal.

scđa rl'a ꝺ negatōne negātevl infinitāte

Notādū est pmoꝙ negatio (vt ad ꝓpositum) est signū quod est purū sincathegorema: nō aūt est copula ꝓpō

ꝺr̄ ñt negatio ⁊ signū negatiuum.

nis rõne cuius ad veritatẽ ꝓpõis cathegorice in qua ponitur: dũmo do supra copulã pricipalẽ vel prin cipaliorẽ ptẽ feratur: reqrit precise ꝙ vnũ extremũ ꝓ nullo supponat vl' ꝙ extrema supponãt ꝓ diuersis

Quid negatio negans: et negatio infinitans. ¶ Et est duplex negatio. s. negans et ifinitãs. negatio negãs est negatio q̃ fert supra copulã pncipalẽ ꝓpõnis: vel pncipaliorẽ ptẽ copule. ¶ Sed negatio ifinitãs ẽ negatio q̃ non fert supra copulã principalẽ nec principaliorẽ ptẽ eius: sꝫ supra copulã minus pncipalẽ q̃ restrigit terim a pte subiecti positũ: vel a pte p̃dicati positũ. ¶ Sed signũ negatiuũ est terminus includẽs negationẽ: ⁊ terminũ cathegorematicũ vt nihil. ¶ Ex isto pꝫ ꝙ iste terin⁹ nullus non ꝓprie vocatur signum negatiuũ: sed magis negatio. sed large capiendo signũ negatiuũ vt sub se ꝯp̄hendit illũ terim negatio bene posset dici signũ negatiuum.

Quinqꝫ modis ipedit negatõ a distributõe. **Notandũ** est scdo ꝙ negatio quinqꝫ modis potest ipediri ꝙ non distribuat terim ꝯmunẽ sequẽteꝫ: vel faciat terinuꝫ distributum non distributum.

Primo ¶ Primo modo p altam negationẽ: vt hic. null⁹ homo non est aĩal. iste terinus aĩal non supponit ꝯfuse et distributiue sed ꝯfuse tantũ.

Secũdo ¶ Scdo modo impeditur p signũ distributiuum ⁊ affirmatiuũ: vt hic nullus homo est oẽ aĩal ibi aĩal non stat ꝯfuse ⁊ distributiue sed ꝯfuse tñ.

Tertio ¶ Tertio modo ipeditur p signũ collectiuũ: vt hic. non oẽs apostoli dei sunt duodeci ibi apostoli dei non supponit confuse ⁊ distributiue: sed ꝯfuse tantũ siue suppõne collectiua.

Qd suppõ collectia ¶ Unde suppõ collectiua est terinus supponens materialr': psonaliter: vel simpliciter ꝯfuse hñs plura supposita sub quo p̃t fieri descensus copulatim. ⁊ ista suppositio ꝯtinetur sub suppõne ꝯfusa tantum.

Quarto ¶ Quarto modo ipeditur per speciale signuꝫ suppõis ⁊ restrictionis. sicut sunt signa aliètatis ꝯpatiuus suplatiuus copula p̃dicamenti vbi. et copula p̃dicamẽti qñ. Exemplũ: vt non alius ab hoie currit. ibi hoie non stat ꝯfuse et distributiue. Similr' non hodie et heri audiui missaꝫ. ibi iste actũs missaꝫ supponit ꝯfuse. Similiter non bis bibi vinũ. ibi vinũ supponit ꝯfuse tantũ.

Qd signũ suppõis ⁊ restrictionis. ¶ Uñ signũ suppõis ⁊ restrictionis est signũ quod additũ termio cõi facit ipsũ certo modo supponere. et aggregatum ex illo signo et termino ꝯmuni: cui terio addit' tanꝙ deteriabili accipitur vnica acceptione.

Quinto. ¶ Quinto modo ipeditur negatio p signa singularisãtia: sicut sunt ꝓnoĩa demõstratiua ꝓnitiue spẽi demonstratiue capta. Exẽplũ. vt sortes non ẽ iste hõ. ibi ille terinus hõ nõ supponit confuse ⁊ distributiue sed discrete

Questio ¶ Sꝫ q̃reret aliqs. quõ supponit subm huius ꝓpõis nullus hõ exñs oĩs hõ currit.

Solutio ¶ Dr' ꝙ nõ supponit qꝛ hoc totũ ẽ subiectũ: homo exñs oĩs homo: ⁊ illud non verificatur de aliquo

Correlarium ¶ Ex dicta r'la seqtur correlarie ꝙ q̃libet terinus cõis ꝯmuniter supponẽs: infinitatus virtute negationis infinitantis non ĩpedite supponit confuse ⁊ distributiue. ¶ Dr' notãter cõiter supponẽs ꝓpter terios supponentes discrete. vt ens qd non ẽ sortes currit. ibi ille terin⁹ sortes non distribuit'. Dr' notanter non ĩpedite: qꝛ si talis negatio ĩpediret' tũc rõe illius negationis talis terinus nõ supponeret ꝯfuse ⁊ distributiue. vt hic hõ q̃ nõ ẽ oĩs hõ currit. ibi iste terinus hõ positus post illã negationẽ nõ: nõ supponit ꝯfuse ⁊ distributiue.

Qs terin⁹ infinitat⁹ ¶ Uñ terinus infinitat⁹ in ꝓposito dr terminus cathegorematicus q̃ seqtur negationẽ explicite vel ĩplicite positã añ verbũ qd nõ est copula pncipal' restrictiue se tenens. Exẽplũ vbi terinus ifinitat⁹ seq' negatio nẽ explicite positã añ verbũ: vt nõ

homo currit.s. ens qđ non est hō
currit. ¶ Dr̄ notanter cathegore
matic⁹:qꝛ sincathegorematicus nō
infinitatur. ¶ Dr̄ notanť ꝙ seqtur
qꝛ si talis terminus nō sequeretur
negationē infinitantē:tunc non infi
nitaretur.nec etiā supponeret con=
fuse ꝛ distributiue:vt sortes qui hō
non est currit. ¶ Ex isto patet ꝙ
differentia est inter terminum infi
nitum.ꝛ terminuz infinitatum:qꝛ
terminus infinitus est quoddam
ꝯplexū siue negatio addita alicui
termino ꝑ modū determīationis.

Drn̄t terī nus īfini= tus et ter min⁹ īfini tatus

¶ Sed terīnus infinitatus est terī
nus incōplexus vel ꝯplexus:sequēs
verbū ꝛ negationē infinitantē. Ut
in ista orone asinus ꝙ nō est homo
currit. ibi hoc totū ꝙ nō est homo
est terminus infinitus.et ille termi
nus homo est terīnus infinitatus.

tertia rl̄a de ꝯpati= uo ꝛ sup latiuo

Tertia regula talis est.ꝙ=
libet terminus sup
ponēs coīter:materialiter simplici
ter vel ꝑsonaliter sequēs ꝯpatiuū
ꝯparatiue tentū rectus ab eo ex vi
ꝯparationis:aut terīnus sequēs su
ꝑlatiuū:rectus ab eo ex vi partiti
onis.dūmō ꝯparatiuus ꝛ superlati
uus nō impediant ꝑ aliud signum
distributiuū :supponit ꝯfuse et di=
stributiue:vt sortes ē fortior hoīe
ꝛ sortes est fortissimus hoiz. ibi tā
ille abltūs hoīe ꝙ ille gtūs hom=
nū supponūt ꝯfuse et distributiue.
¶ Dr̄ notanť sequēs ꝛc. qꝛ si talis
terīnus non seq̄reť ꝯparatiuū ꝛ su
ꝑlatiuū sed p̄cederet:tūc nō suppo
neret ꝯfuse et distributiue. Exem=
plū :vt aīal hoīe fortius est. Simi
liter aīal hoiz fortissimū currit.ibi
ille abltūs hoīe et ille gtūs hoīm
non supponūt ꝯfuse et distributiue
ex quo nō sequunť ꝯparatiuū ꝛ su=
perlatiuū:sed supponūt deteriate.
¶ Dr̄ notanť rectus ꝛc.qꝛ si terīn⁹
nō regereť ex vi ꝯparationis:et ter
minus sequēs suꝑlatiuū nō regať
ex vi ꝑtitiōis:tunc tales terīni non
supponūt ꝯfuse et distributiue rōe
ꝯpatiui ꝛ suꝑlatiui. vt sortes ē ple
nior vino platone.vel sortes ē ple
nissimus vino hoīnum. ibi ly vino
non distribuiť:qꝛ nō regiť a cōpati
uo ex vi cōparationis nec a suꝑlati
uo ex vi ꝑtitionis. ¶ Dr̄ notanter
nō īpeditus:qꝛ si ꝯparatiui ꝛ suꝑla
tiui īpedirenť tunc terī eos sequen
tes etiā ex predictis viribus recti
nō starent ꝯfuse et distributiue. Ex
emplū:vt sortes est fortior oī hoīe
Similiť sortes est fortissimus oīm
hoīm.ibi ille abltūs homīe:et ille
gtūs hoīm nō supponūt confuse ꝛ
distributiue:sed determīate.

Quarta rl̄a de si= gnis di= uersitatꝪ s.differt a liud n̄ idē

Quarta regula talis ē.ꝗli
bet terīn⁹ suppo=
nens materialiter simplr̄ vel ꝑso=
nalr̄ cōmuniter rectus a dictione
īportante diuersitatē vel alietatez
mediante p̄positōe a vel ab:sequēs
eā:vel sequēs nō idē:vel aliqđ ꝯsi=
mile signū nō īpeditū vel īpedituz
circa talē terīm supponit cōfuse et
distributiue. Exēplū vt sortes differt
ab asino.ibi ille ablatiu⁹ asino sup
ponit ꝯfuse et distributiue. ¶ Dr̄
notāter rect⁹ ꝛc.qꝛ si talis terīnus
nō regereť a tali dictiōe: tūc ratio
ne illius dictiōis nō supponeret cō
fuse et distributiue:vt sortes diffe=
rens ab asino est aīal.ibi ille terīn⁹
aīal nō supponit ꝯfuse et distributi
ue rōe illi⁹ dictionis differt:lz seq̄ť
eā. ¶ Dr̄ notanť mediāte p̄pōe ꝛc.
qꝛ si talť terīn⁹ regereť a tali dictōe
et nō mediante p̄pōne tali:tunc nō
supponeret ꝯfuse ꝛ distributiue: vt
sortes differt aīa rōali ab asino.ibi
ille abltūs aīa rōali ꝙ regiť ab illo
verbo differt:nō supponit ꝯfuse et
distributiue:ex ꝙ nō regiť ab illa di
ctiōe mediāte tali p̄pōne a vel ab.
¶ Dr̄ notanť sequēs: qꝛ si talis di
ctio sic recta p̄cederet dictōez regē
tē:tūc nō supponeret ꝯfuse ꝛ distri
butiue.vt hic sortes ab hoīe differt
ibi hoīe nō supponit ꝯfuse ꝛ distri=
butiue:sz deteriate. ¶ Dr̄ notāter
dūmō nō īpediať:qꝛ si īpedireť tūc

non supponeret ↄfuse et distributi ne:vt sortes differt ab oĩ hoĩe: ibi ille abltũs hoĩe nõ supponit ↄfuse ꝛ distributiũe:sꝫ deteriate. ¶ Alie pticule sunt eodẽmõ declarãde sicut declarate sũt in rł̃is p̃cedẽtib⁹ ¶ Unũ est tñ spẽale ĩ ista rł̃a scꝫ ꝙ pdicte dictiões sic distribuẽtes nõ impediũtur a distribuẽdo p negatione precedẽtẽ:qꝛ in ista ꝓpõne sortes nõ differt ab hoĩe:ly hoĩe eque bene distribuit sicut in sua ↄ̃dictoria:qđ est deteriatio vnica acceptione accepta cuꝫ suo determinabili: qui eodẽmõ dꝫ supponere in ambabus contradictorijs.

Uide hñ h⁹ spẽale

Quinta regula talis est. Qlꝫ terminus cõiter tentus supponẽs materialiẽ simpliciter vel psonalr̃:supra queꝫ cadit dictio exceptiua: vel reduplicatiua:non impedita supponit ↄfuse et distributiue. Exemplũ: vt oẽ aĩal preter hoĩem est irrõnale. ibi ille terĩnus hoĩem supponit ↄfuse et distributiue. Similiter hic oĩs homo inquãtũ aĩal rationale est risibilis.ibi ille terĩnus animal rõnale supponit confuse ꝛ distributiue. Et sicut daẽ exẽplũ de suppõe psonali:ita de materiali et simplici dari potest. ¶ Dr̃ notãter nõ ĩpedita qꝛ si tale signũ impediret: tunc terminus supra quẽ cadit nõ supponeret cõfuse ꝛ distributiue:vt sic dicẽdo oẽ aĩal p̃ter omnẽ hoĩem currit.ibi ille accusatiuus hoĩem non supponit cõfuse et distributiue:licꝫ sequatur signũ exceptiuũ:ex quo illud signũ impeditur per signũ vlẽ sequens. ¶ Unde licet signũ exceptiuũ et quodlibet aliud signũ suppositionis et restrictionis nõ ꝓp̃e impediatur per aliquod p̃cedens ipsum nõ cadens supra copulã:tamẽ bene potest ĩpediri p aliquod qđ seq̃tur ĩpm et tñ p̃cedat terĩm supra quẽ caderet dictio exceptiua vel signũ suppõis vel restrictionis vt patuit in exemplo dato.

q̃nta rł̃a de dictõibus exceptiuis ꝛ reduplicatiuis.

Nõbile

Sexta regula talis ẽ. Quilibet terminus supponens materialiter cõiter simplr̃ vel psonaliter extñs predicatũ ꝓpõnis exclusiue exponibilis gratia alietatis.circa quã dictio exclusiua ñ impeditur:vel sequẽs istã dictionẽ extra:vel istã dictionẽ sine ĩmediate:p modũ casualis illius p̃põnis: dũmõ nõ impediatur supponit confuse et distributiue. Exemplũ:vt tantũ aĩal est homo. ibi ille terĩn⁹ homo supponit ↄfuse et distributiue. Similiter iste est sine pedibus ibi ille ablatiuus pedib⁹ supponit confuse et distributiue ratione illius dictionis sine. Similiter iste est extra domũ.ibi ille termĩn⁹ domũ supponit confuse et distributiue rõne illius dictionis extra. ¶ Dicit notãter in regula exponibilis gr̃a alietatis: qꝛ si talis ꝓpõ exclusiua nõ exponereẽ gratia alietatis: non oporteret predicatũ supponere cõfuse ꝛ distributiue.vt tantũ quinqꝫ sunt p̃dicabilia. ¶ Dr̃ etiã notãter dũmõ nõ impediaẽ:qꝛ si impedireẽ per aliud signũ: tunc nõ oporteret talem terminũ supponere cõfuse ꝛ distributiue rõne talis dictionis. Alie particule eodem modo exponũtur sicut in regula precedẽti.

sexta rł̃a de sine extra ꝛ p̃dicato exclusiue.

Septima regula talis ẽ Quilibet terminus cõiter tentus supponẽs materialiter: simpliciter: vel personaliter: sequens terĩnum includentẽ negationem explicite vel implicite cuꝫ quo construiẽ:dũmõ ille terminus non impediatur:supponit confuse et distributiue. vt iste caret visu:ibi ille abltũs visu supponit confuse ꝛ distributiue ratione illius dictionis caret. Similiter isti termini priuatiue:spoliatus: cecus: ignoro nescio:nego:et eorũ similes faciũt terminũ sequẽtẽ cum eis construẽtum supponere confuse et distributiue:dũmõ non impediãtur per aliquod aliud signum confusiuum

septima rł̃a de termino includente negatõeꝫ.

Octaua rła de ita sicut et q̄

Octaua regula talis ē. omnis terīnus cōtentus supponēs materialiter: simpliciter vel psonaliter: sequens aduerbia similitudinis. s. ita et sicut mediante positiuo gradu: rectus a talibus ratione cparationis: in similitudine non īpedita circa talez terminū: supponit cfuse & distributiue. Exemplū vt sortes ē ita alb⁹ sicut homo. ibi ille terīnus homo supponit cfuse & distributiue. Dr̄ notanter mediante positiuo: q2 si nō ponerek positiuus: tūc nō oporteret q̄ talis terminus supponeret cfuse & distributiue. vt hic: sortes loquik sicut aliqs hō. ibi ille terīnus hō nō supponit cfuse & distributiue ¶ Dr̄ notank rect⁹ &c. q2 si talk terminus nō regerek a tali aduerbio tunc non supponeret cfuse & distributiue ratione illius aduerbij. vt hic: sortes est ita albus sicut homo fugiens lupū. ibi ille actūs lupum nō supponit cfuse & distributiue ex quo nō regik ab illo aduerbio ex vi cparationis in silitudine. Unde sensus illius ppōnis: sortes est ita albus sicut homo: est ille. sortes ē cuilibet homini similiter albus. Et sicut dictū est de aduerbijs similitudinis: ita dicendū est de illa dictione q̄: q̄ ipsa sumpta cū cparatiuo dūmodo non īpediatur facit terīm sequentem eā supponere confuse & distributiue. vt hic: sortes est magis albus q̄ asinus. ibi ille terīnus asinus supponit cfuse & distributiue. Et sensus illius ppōnis est: sortes est albior asino. et ibi ille ablatiuus asino supponit cfuse & distributiue vt p3 per regulā prius allegatā de comparatiuis.

prima rła suppōnis cfuse tm̄ de signo vlī affirmatiuo

Circa suppōnez cōfusam tantū sunt alique regule notande. Quarū pma talis est. Quilz terīnus cōis cpiter tentus supponēs materialik simplr̄ vel psonaliter: sequēs mediate signū vl̄e affirmatiuū latum supra copulā dūmodo ille terīnus nō sit aliūde distributus: nec sit relatiū grāmaticale: supponit cfuse tm̄. Exm̄ vt cuiuslz hoīs asinus currit. ibi ille terīn⁹ asinus supponit cfuse tm̄. Silr̄ oīs hō ē aīal: ibi ille terminus aīal supponit cfuse tm̄ ¶ Dr̄ notāk sequēs: q2 si talis terīnus nō seqrek signū vl̄e tūc nō oporteret q̄ talis terīnus supponeret cfuse tm̄. vt hic: hoīem qlibet asin⁹ videt. ibi ille actūs hoīez nō supponit cfuse tm̄. Dr̄ notanter mediate q2 si seqrek īmediate: & poneretur in eodē casu cū signo: tūc staret confuse & distributiue. vt cuiuslz hōis oculus ē dexter: ibi hoīs distribuik Dr̄ notank affirmatiuū: q2 si tale signū esset negatiuū: tūc talis terīn⁹ staret cōfuse & distributiue. Dr̄ notank latū &c. q2 si tale signū nō feratur supra copulā: tūc nō oporteret q̄ talis terīn⁹ mediate sequēs supponat cfuse tm̄. vt hic: sortes vidēs oēm hoīez est aīal: ibi ille terīnus aīal supponit deteriāte. ¶ Uñ illō signū dr̄ ferri supra copulā qō positū añ copulā distribuit terīm q̄ nō est deteriatio accepta vnica acceptione cū signo deteriabili. S3 illō signū nō ferk supra copulā qō positū ē post copulā: vel distribuit terīm q̄ est deteriatio accepta vnica acceptione cū suo deteriabili: vt sortes vidēs oēm hoiem currit. ibi illud signū oēm distribuit illū terīm hominē q̄ accipik vnica acceptione cū suo determinabili. s. cū isto cplexo sortes vidēs. ideo illud signū ibi ñ cadit supra copulā. ¶ Uñ ille terīnus dr̄ esse deteriatio accepta vnica acceptione cū suo deteriabili: q̄ ē deteriatio posita post suū deteriabile: et totū aggregatū ex deteriatione & deteriabili se hn̄s vt suppositū vel supposita: supponit vna suppōne p illo vel illis ad qō vel ad q̄ restringik p deteriationē vt asinus cuiuslz hoīs currit. ibi ille termin⁹ hoīs est deterīnatio sumpta vnica

qñ signuz ferk supra copulā et qñ non

Que sit deteriatō vna acceptione cū deteriabili accepta & q̄ ñ

acceptione cũ suo deteriabili. ⁊ ille terinus asinus ꝓ nullo supponere potest: nisi ꝓ illo ad quod restringi tur p talez terinum. s. cuiusꝫ hoīs ❡ Sed illa deteriatio non accipit vnica acceptione cũ suo deteriabi li q̄ ponit aū suũ deteriabile ⁊ ag= gregatũ ex deteriatiōe ⁊ deteriabi li nō supponit vnica suppōne. vt cu iusꝫ hoīs q̄libet asinus currit. ibi illa deteriatō hoīs accipit alia acce ptione q̄ ille terinus asinus. ❡ Dr̄ notant in regula nō distributuˀ aliũ de: qꝛ si distribueret tunc nō staret ꝯfuse tm̄. vt hic: cuiusꝫ hoīs q̄libꝫ asinus currit. ❡ Dr̄ notant ⁊ non sit relatiuũ grāmaticale: qꝛ si esset relatiuũ grāmaticale tunc nō opoꝛ teret q̄ supponeret ꝯfuse tm̄. vt h̄ ois hō est ipsemet. ibi illud relati= uũ grāmaticale scꝫ ipsemet nō sup pō it ꝯfuse tm̄. sꝫ ꝯfuse ⁊ distributiue

Scđa rl̃a de subo ꝓ pōnis ex= clusiue af firmatie.

Secunda regula talis ē q̄ quilibet ter minus cōmunis cōmuniter tentus supponens materialr̄: simplicit̄ vel personaliter exn̄s subiectũ ꝓpōis exclusiue affirmatiue: exponibilis gratia alteratis: non distributue p aliq̄ signũ distributiuũ supponit cōfuse tantũ: vt tantũ aīal ē homo ibi ille terinus aīal supponit ꝯfuse tm̄. ❡ Dr̄ notanter existens subie ctũ. qꝛ si esset predicatũ suppone= ret ꝯfuse ⁊ distributiue. ❡ Dicitur notanter affirmatiue: qꝛ subiectuꝫ negatiue qñ negatio p̄ponitur to= ti ꝓpositioni supponit ꝯfuse ⁊ distri butiue. ❡ Dr̄ notāter exponibilis ⁊c. qꝛ si talis ꝓpō exponeretur gr̄a pluralitatis: tunc subiectũ suppo= neret determinate: ⁊ predicatũ ꝯfu se tantũ. vt tantũ quinq̄ sunt predi cabilia. ❡ Dr̄ notāter non distribu tus ⁊c. qꝛ si talis terinus distribue ret: tūc nō supponeret ꝯ fuse tm̄: vt tm̄ oē aīal est hō. ibi aīal nō stat cō fuse tm̄: sꝫ ꝯfuse ⁊ distributiue.

tertia rl̃a de v̄bis ꝓ hereticis

Tertia regula talis ē. qui libet terminus cōis coīter tentus supponens mālitet: simplicit̄: vel ꝑsonaliter seq̄ns di ctionē importantem formaliter et adequate actũ appetitus ītellectˀ vel sensus interioris: et non sensus exterioris non includentē negatio nē dūmodo a tali dictione a parte post regatur: ⁊ significet rē in quā denotatur transire actus per talez dictionē importatˀ: et dūmodo ta lis dictio nō īpediat: supponit con fuse tm̄. vt cognosco hoiez. ibi ille actũs hoiem supponit cōfuse tm̄. Similiter ista verba desidero ap= peto. intelligo. scio. sperno. contē= no cũ eorũ ꝑticipijs: faciũt terinos sequentes ea. ⁊ ab eis rectos sup= ponere confuse tm̄: dūmodo non ī pediantur. ❡ Dr̄ notant sequens ⁊c. qꝛ si talis terinus precederet lꝫ regeretur a ꝑte post: non tñ suppo neret confuse tm̄: vt hic hoiem co= gnosco. ibi ille terinus hoiem non supponit ꝯfuse tantũ. sed deteriate ❡ Dr̄ notanter formaliter ⁊c. quia si talis terinus nō significaret talē actũ formaliter et adequate: tunc non oporteret q̄ terinus sequens et ab eo rectˀ supponeret ꝯfuse tm̄ vt illud verbũ est (nō vt est pura co pula captũ) significat oēm actũ: sꝫ quia nō significat formaliter ⁊ ade quate actũ aie: sed significat etiaꝫ alios actus ⁊ alia entia. ideo termi nus seq̄ns illud verbũ est: ⁊ ab eo rectus nō supponit confuse tantuꝫ virtute illius verbi est. ❡ Dr̄ notā ter ⁊ nō sensus exterioris. qꝛ verba significantia actus sensus exterio= ris non faciũt terminũ stare confu se tātuꝫ: vt ista verba video audio. ❡ Dr̄ notāter nō īcludētē negatio nem: qꝛ si talis dictio includeret ne gationē: tunc terinus sequens non staret ꝯfue tm̄: sed ꝯfuse et distri= butiue: vt ignoro motũ ⁊ nescio ho= minē. ibi ille terminus motũ ⁊ ille terminus hoiem supponũt confu= se ⁊ distributiue. ❡ Dr̄ notant re= ctus ⁊c. qꝛ si talis terinus regeret

a pte añ: tunc non oporteret q̄ tal' terĩnus staret cõfuse tm̃: sed aliq̃ñ staret determiate: τ aliq̃ñ alio modo ¶ Dr̃ notanř sigñs rẽ τc. q2 si tal' terminus nõ significaret rẽ in quã denotař trãsire actus: tũc nõ suppo neret ꝯfuse tm̃. vt sortes cognoscit aĩa intellectiua hoĩe3. ibi ille abla tiu⁹ aĩa intellectiua regiř a pte p⁹ ab hmõi dictione: et seq̃tur verbũ τ tm̃ nõ supponit ꝯfuse tm̃: s3 deterĩ nate. ¶ Dr̃ notanř dũmõ nõ impe diař: q2 si impedireř tũc nõ oporte ret q̄ staret ꝯfuse tm̃: vt cognosco oẽm hoĩem. ibi ille terĩnus hoĩem nõ supponit ꝯfuse tm̃: sed ꝯfuse et distributiue. ¶ Circa istã rł'am ad uertẽdũ ẽ q̄ terĩnus supponẽs ꝯfu se tm̃ ẜm istã rł'am supponit diuer simode ꝯfuse tm̃: q̄ terĩ supponen tes ꝯfuse tm̃ ẜm alias rł'as: q2 sub terĩo stante ꝯfuse tm̃ ẜm istã rł'am nõ p̃t fieri descẽsus ꝑpter variatio nẽ appellatiõis. l3 nõ repugnet ter mino q̃tũ est ex pte suppõnis eius sed sub terĩs stãtib⁹ ꝯfuse tãtũ ẜm regł'as p̃us datas: p̃t fieri descẽsus disiũctus. ¶ Uñ ẜm coẽm vsum lo quẽdi ista duo v̄ba. s. ꝓmitto τ req̃ro faciũt terĩnos ab eis a pte post rectos seq̃ẽtes stare confuse tãtũ vt ꝓmitto tibi equũ. ad equitandũ req̃riř equ⁹. ibi ille terĩnus equu3: τ ille terĩnus equus supponũt ꝯfu se tantũ. si tales ꝓpões debeãt sal uari in veritate. Etiã ẜm cõem vsũ loquẽdi ista ꝓpõ ꝯcediř. Iste spo liauit me denarijs supposito etia3 q̄ aliq̃s denarios retinuissẽ: τ sic vr̃ (vt dicũt multi logici) q̄ terĩnus re ctus a tali verbo a pte post: siue a similibus v̄bis ex vi carẽtie debeat supponere ꝯfuse tantũ. Et hoc vr̃ cẽ ꝯtra septimã regulã p̃us positã de suppõe ꝯfusa τ distributiua. Sal uãdo tm̃ rł'am p̃us datã dr̃ q̄ illa ꝓ põ non cõcediř: nec est ꝯcedẽda ẜm rigorẽ logice quocũq̄ casu posito. Sed ꝯcediř loco ill⁹: iste denarijs me spoliauit. τ ibi ille terĩnus de narijs stat determiate τ nõ confuse tantum

Mobile ẜ diuersita te suppõ nis ꝯfuse tantum.

de req̃ro τ ꝓmitto

Quarta regula talis est: q̃ libet terĩn⁹ cõiter dictus supponẽs mãliter: simpliciř vel ꝑsonaliter: sequens nomẽ adie ctiuũ nũerale vel aduerbiũ nume rale in eadẽ ꝓpõe: rectus ex vi trã sitionis a pte post a verbo per tale aduerbiũ nũerale deteriato: dũmõ nõ ĩpediař: et talis dictio numeral' includat signũ vl'e cadens supra co pulã. vel ꝯiũctio inclusa in illis di ctiõibus numeralibus capiatur co pulatiue: ita q̄ talis ꝓpõ equiual3 vni ypothetice copulatiue: suppo nit confuse tm̃. Exemplũ vt bis cã taui missam. ter potaui vinũ. Simr cũ dr̃ triplex est materia ꝓpõnum ibi ille terminus materia supponit cõfuse tm̃. ¶ Dr̃ notanř seq̃ẽs τc. q2 si talis terĩnus p̄cederet dictõem numeralẽ: nõ supponeret ꝯfuse tm̃ vt vinũ potaui bis. ibi ille terĩnus vinũ stat deteriate. ¶ Dr̃ notãter rectus: q2 si terminus talis seq̃ẽs aduerbiũ numerale non regereř a tali verbo: tũc nõ oporteret q̄ sta ret cõfuse tãtũ ratione talis aduer bij. vt sortes q̃ bis bibit vinũ ẽ aĩal ibi ille terĩnus aĩal nõ supponit cõ fuse tãtũ sed deteriate. ¶ Dr̃ notã ter a pte post: q2 si regereř a pte añ nõ oporteret q̄ supponeret ꝯfuse tm̃. vt bis hõ cãtauit. ibi ille terĩn⁹ hõ nõ supponit ꝯfuse tm̃. sed deterĩ nate. ¶ Dr̃ notãter ex vi trãsitiõis q2 si nõ regereř ex vi trãsitionis s3 aliqua alia vi: tunc nõ supponeret ꝯfuse tm̃. vt bis cãtaui gratia dei missam. ibi ille abltũs grã nõ sup ponit ꝯfuse tm̃: s3 deteriate. ¶ Dr̃ notanř dũmõ nõ ĩpediař: q2 si impe direř tũc non oporteret terminum stare ꝯfuse tm̃. vt bis cantaui oẽm missam. ibi ille terminus missa3 nõ supponit cõfuse tm̃: sed confuse et distributiue. ¶ Dr̃ notanter et tal'

Quarta rł'a de di ctione nu merali

dictio includat ⁊c. qꝛ si non include ret signū vl̃e cadens supra copulā vel ꝙ coniūctio inclusa non capere tur copulatiue tūc talis terīnus nō supponeret ꝯfuse tm̄: vt hodie ⁊ ho die legi missaꝫ: si illa ꝑpō est de co pulata parte extremi: ⁊ ꝙ illud co pulatum non includat aliqđ signū vl̃e: tunc ille terminus missaꝫ sup ponit deteriate.

Rō scđa ❡ Hui⁹ regule ali qui assignant talē rōem: qꝛ tales ꝑ positiones equalent vni hypothe tice copulatiue: cōposite ex duab⁹ cathegoricis: q̄ non pn̄t verificari ꝑ vna et eadē re importata p ter minū qui dr̄ stare confuse tm̄. ergo ille terminus non stat deterinate: nec confuse et distributiue vt clarū est. Et ex quo supponit cōiter relin quitur ꝙ supponit confuse tm̄: licet non supponat confuse tantū prope

R.ō alioꝝ ❡ Aliū assignāt aliā rōem qꝛ in il lis dictionibus numeralibus inclu ditur obliquus et signū vl̃e sequēs illū obliquū: quod signuꝫ cadit su pra copulam: ideo tales dictiones numerales faciunt terīm rectum a verbo ex vi transitionis sequen tem ipsum stare confuse tantum: vt bis bibi vinū. valet tantuꝫ sicut duarū vicū interi uptarū qualibet vice bibi vinū. ibi ly vinū stat con fuse tm̄. Similit̄. ter cātaui missam valet tantū sicut triū vicū interru ptarū qualibet vice cantaui missaꝫ Similiter triplex est materia ꝑpo sitionū: id est triū entiū quodlibet ens est materia ꝑpōnū. Et fm̄ istaꝫ resolutionē dicendū est ꝙ tales ꝑ pōnes sunt mere cathegorice. Sꝫ scđm primam dicendum est ꝙ sunt hypothetice.

qnta rła ō copula to ex teri nis ō p̄di camento vbi vł qn̄ **Quinta** regula talis est. Quilibet termi nus cōmuniter tentus supponens materialr̄ simplr̄ vel personaliter: sequēs copulatū de p̄dicamēto vbi includēs in se signū vniuersale affir matiuum. vel ꝙ cōiunctio inclusa in illo copulato capiat̄ copulatiue rectus a pte añ vel a pte post a ver bo quod determinatur per copula tum de predicamento vbi. vel se quens copulatum de predicamen to quando: includens in se signum vniuersale affirmatiuū cadens su pra copulā: vel ꝙ cōiunctio capiat̄ copulatiue: rectus a pte ante vel a pte post ex vi transitionis a verbo deteriato per copulatū de predica mento quādo: supponit confuse tā tum dūmodo nō fiat impedimētū Exemplū: vt hic ⁊ rome venditur piper. hodie et heri cantaui missaꝫ ibi illi termi scꝫ piper ⁊ missaꝫ sup ponunt confuse tantum. Dr̄ notā ter includens ⁊c. qꝛ si talia copula ta nō includerent signū vniuersale affirmatiuum cadens supra copulā nec coniunctio caperetur copulati ue tunc tales teri nō supponerent ꝯfuse tātum. ❡ Alie pticule ponū tur hic eodēmō sicut in alijs regul̄

❡ Vñ sensus huius ꝑpōnis .s. hic et rome venditur piper: est talis. duorū locorū quolibet loco vendit̄ piper. Similiter hodie et heri cā taui missam. sensus est. istorū duoꝝ dierum quolibet die cantaui missā Et tunc quelibet illarū ꝑpōnū est ꝑpō mere cathegorica. Sed si ca piatur in illis copulatis illa coniū ctio ⁊ copulatiue ⁊ nō copulati: tūc pl̃es ꝑpōes ibidē ꝯciperēt̄. Et tūc tales ꝑpōes essent hypothetice co pulatiue: cum haberēt duas cathe goricas saltē mētaliter: lꝫ non. vo caliter. Et ex quo in tali hypoteti ca mētali copulatia vltimata null⁹ terminus supponit ꝯfuse tm̄: ⁊ qui libet terminus qui ē subiectū sup ponit deteriate ⁊ ibi sunt duo sub iecta: ⁊ in vocali non est nisi vnum subiectū vocale qđ equalet duob⁹ subiectis mentalibus supponētib⁹ deteriate. Ideo pt̄ dici supponere suppōne ꝯfusa tm̄: improprie capi endo suppōem confusam tantum qua suppōne terīnus supplēs vicē duorū termiorū in diuersis ꝑpōib⁹ Sensus dictarum ꝑpōnum

posito:n:que:ri qlz supponit deter miare:dz supponē ꝯfuse tm̄. Ꝓro pꝛie tñ loquendo de suppōe ꝯfusa tm̄ nullus terinus ðr supponere cō fuse tm̄: nisi ꝯceptus vltimat⁹ cui subordinatur talis terinus suppo nat cōfuse tm̄. modo sic nō est in ꝓ posito. ideo tales termi nō suppo nūt suppōne ꝯfusa tm̄ ꝓpꝛie.

¶ Questio ꝑ magistrū thomā bri cot addita.

Circa ꝑdicta q̄rit vtrū ꝟba sigñantia actū aie inte riorē faciāt terim rectū ab eis:sup quē vel cui⁹ significatū denotatur actus ꝟbi trāsire supponere confu se tm̄. ¶ Et arguit ꝙ nō. qꝛ ꝟba si

Ar ꝑmo. gnificātia sensationē iteriorē sigñant actū aie interiorē:et tñ talia verba nō faciūt terios ab eis rectos sup ponere ꝯfuse tm̄. igit. Minor pʒ qꝛ sensatio iterior nō fert nisi in singu lare:sicut ⁊ sensatio exterior:ḡ qua rōe ꝟba sigñantia actū aie interiorē nō faciūt terios ab eis rectos sup ponē ꝯfuse tm̄: eadē rōe ꝟba sigñan tia sensationē iteriorē nō faciūt ter minos ab eis rectos sic supponere ¶ Cōfirmat. sicut aliq̄d p̄t itelligi vl cognosci ꝯfuse ⁊ nō deteriate:ita p̄t aliq̄d videri ꝯfuse ⁊ nō deteriate qꝛ sortes visus a longe sic ꝙ cogno scitur eē ens ⁊ nō sortes:videt ꝯfu se ⁊ nō determiate. et tñ istud ꝟbū video nō facit terim ab eo rectum suppōere ꝯfuse tm̄. igit nec ista ver

Secūdo. ba cognosco intelligo. ¶ Scdo sic si talia ꝟba facerēt termios ab eis rectos sic supponere: vel hoc esset rōe sincathegorematis in ip̄is iclu si:vel ex eo ꝙ actus importatus ꝑ talia ꝟba p̄t cadere sup pluriū sup positorū aliq̄d:⁊ tñ i nullū illorū fe rat. Nō est dicendū primū: qꝛ si in ista ꝓpōe intelligo hoiem:ly hoiez supponat ꝯfuse tm̄ rōe sincathego rematis inclusi in illo ꝟbo itelligo eo ꝙ sensus illi⁹ ꝓpōis ē:intelligo hoiez inq̄tū est hō. eadē rōe in ista video hoiem ly hoiem supponit cō fuse tm̄:qꝛ eq̄ bene istū ð sincathego rema inq̄tū specificatiue captū in cludit in illo verbo video sicut in il lo verbo intelligo. Nec est dicēduz scd̄m qꝛ impossibile est intelligere hoiem si nullus hō intelligat. ⁊ im possibile est hr̄e sciam de triāgulo ⁊ ð nllo triāglo sciaʒ hr̄e. ¶ Ter⁹ Tertio. sic. sub teris recti a ꝟbis ipoꝛtanti bus actū aie interiorē nō p̄t plus fieri descēsus disiūcti⁹ ꝙ copulatiu⁹ vel disiūctiu⁹. ḡ talis terin⁹ nō sup ponit ꝯfuse tm̄ plusq̄ copulatiue vl disiūctiue. ¶ Cōfirmat:qꝛ si sub tali bus teris possit fieri descēsus disiū ctiue poterit etiā fieri descēsus dis iūctiu⁹. ḡ tales teri nō plus suppo nūt ꝯfuse tm̄ ꝙ deteriate. Ꝯñs pʒ qꝛ si sequat cognosco hoiez. ḡ hūc hoiez vel hūc hoiez cognosco. et sequetur cognosco hoiem. ḡ hunc hoiem cognosco vel hūc hoiem co gnosco. nā ꝯñs sicut ꝯñe seq̄t ad ꝯñs ꝑ me. ¶ In oppositū arguit ꝑ ter tiā regulā de suppōne ꝯfusa tm̄ da tam. ꝓsolutione questionis.

Notandū est primo ꝙ Quare ꝟ fm aliq̄s trī ba ꝓhere plex vel q̄druplex p̄t imaginari cā tica cōfū ꝓpt q̄ verba sigñantia actū aie in dūt ꝯfuse teriorē faciūt terios ab eis rectos tantum. supponere ꝯfuse tm̄. ¶ Una est fm Cā ꝑma aliq̄s qꝛ talia verba importāt talia sincathegoremata. s. inq̄tuʒ vel ea rōe qua. ¶ Sʒ hec rō videt paruz Cōfutatō valere. Tū ꝑmo:qꝛ licʒ talia sinca thegoremata faciāt appellationeʒ rōis:tñ nō faciūt suppōnem ꝯfusaʒ tm̄. Tū scdo qꝛ eadē rōe ꝟba sigñan tia actū aie iteriorē facerēt terios ab eis rectos supponere ꝯfuse tm̄ cū silr includāt sincathegoremata ꝑdicta. ¶ Ideo alij dicūt ꝙ hoc ē qꝛ Scda cā act⁹ iportat⁹ ꝑ ꝑdicta ꝟba p̄t cade re super pluriū rerum aliquā. ⁊ tñ super nullam illarū cadet. ꝟbi gra fieri potest (vt dicūt) ꝙ quis cogno scat hominē. ⁊ ꝙ tñ nulluʒ hoiem cognoscat. ¶ Itē sortes ben⁹ estro log⁹ scit aliquod astrū eē sup nos

et tñ nullũ astrũ scit esse sup nos: qꝛ q̃ rõne vnũ sciret esse sup nos: eadẽ rõe quodlibꝫ astrũ sciret esse super nos. ¶ Et fm hunc modũ dicendũ esset ꝙ habẽs sciam de ꝓpõne indefinita de nullis reb⁹ p subm ei⁹ iportatis hrẽt sciaꝫ.
opio pria
¶ Iste tamẽ mod⁹ alijs non placeꝫ: imo dicunt ꝙ habẽs noticiã de ꝓpõe idefinita de oibus singularib⁹ subi qbus cõuenit pdicatũ: hꝫ sciaꝫ. Vbi grã. sortes exñs bon⁹ astrolog⁹ sciens istã aliqd astrũ est sup nos: de quolꝫ astro qd ẽ sup nos scit ipꝫ eẽ sr nos n̄ p istas ꝓpões singlares h⁹ astꝝ ẽ sup nos. ꝛ h⁹ astꝝ ẽ sr nos. sꝫ p istã. aliqd astꝝ ẽ sup nos. c⁹ subꝫ ꝓ qlibꝫ astro suppõit. imo (fꝫ aliq̃s) talis d quolibꝫ astro cognoscit ipꝫ eẽ sr nos nõ tñ copulatie sꝫ disiũctie: ꝛ fꝫ hũc modũ teri recti a vbis signãtibus actũ aie interiorẽ nõ supponerent ꝯfuse tm̃ plus q̃ determiate.
Contra secunda.

Notandũ ẽ scdo ꝙ tertia cã ꝓpter quã teri a verbis signãtibus actũ aie iteriorẽ supponũt ꝯfuse tm̃ pt hri ex pdictis: qꝛ tm̃ dubiũ ẽ an act⁹ iportat⁹ p talia vba possit cadere sup pluriũ reꝝ aliquã: cũ hoc ꝙ in nullã eaꝝ ferat: an nõ. Ideo talib⁹ teris dꝫ dari talis suppõ q̃ ipi fm vtrũqꝫ modũ ꝯueniat. Talis aũt est suppõ ꝯfusa tm̃. iõ tales teri dicuntur supponere ꝯfuse tm̃: si vba a qb⁹ regunt iportẽt actũ denotatũ ferri in plura. ¶ Dr notant si iportẽt actũ denotatũ ferri in plura ꝓpter vba iportãtia actũ sentiẽdi q̃ nõ fert nisi i vnũ singulare. Iteꝫ ꝓpter vba restricta p aliq̃s additiones rõe quaꝝ denotant solũ actul eorum ferri in vnum. vt in hac ꝓpõne. p ꝯcepiũ sortis ego cognosco hoiem. ly hoiem nõ supponit ꝯfuse tm̃. sꝫ magis determiate.
tertia cã.
¶ Quarta cã hui⁹ suppõis pt esse: qꝛ sub talibus teris (fm aliquos) nõ pt fieri descensus disiũctiu⁹ vel copulatiu⁹ sꝫ etiã nõ possit fieri descensus disiũctiu⁹ vel copulatiu⁹ qꝛ tñ omẽm terim supponẽtẽ cõiter sub quo n̄ pt fieri descensus copulatiu⁹ vl disiũctiu⁹ dicim⁹ supponere ꝯfuse tm̃ suppõne ꝯfusa tm̃ ꝓpe dicta vel tm̃ ꝓpe dicta. iõ dicim⁹ tales termios supponere ꝯfuse tm̃.
q̃rta cã.
¶ Istis notatis sit ꝯclo rñsiua ad q̃stiũ. Termi seq̃ntes vba signãtia actũ aie interiorẽ supponũt ꝯfuse tm̃

Dubitatur pmo vtrũ termi iseq̃ntes dictões puatiuas vel dictões alteritatis: aut ista vba ignoro: nescio. ꝛc. supponãt ꝯfuse ꝛ distributiue. Et arguit ꝙ nõ qꝛ in ista ꝓpõe ignoro hoiem ly hoieꝫ eodẽ mõ supponit sicut in ista nõ scio hoiem: silr in ista careo vel puor visu. ly visu eodẽ mõ supponit sicut ly visũ in ista nõ hẽo visũ: qꝛ in equalẽtib⁹ termi debent eodẽ mõ supponere. Sꝫ in istis negatiis nõ scio hoiem nõ hẽo visũ: neqꝫ ly hoieꝫ neqꝫ ly visũ supponũt ꝯfuse ꝛ distributiue. g neqꝫ in alijs. Minor pꝫ: qꝛ in illis negatiis tã ly hoiem q̃ ly visũ sunt determiationes vnica acceptõne accepte cũ suis determiabilibus. g eodẽ mõ supponũt in illis negatiis sicut in suis ꝯdictorijs. Sed in ꝯdictorijs supponũt ꝯfuse tm̃ vel determiate. g in negatiuis. ¶ Confirmat qꝛ termĩ debẽt eodẽ mõ supponere in mẽtalibus ꝛ in vocalib⁹ ipis subordinatis. Sed in mentalib⁹ istaꝝ. ego ignoro hoiem ꝛ puor visu: ly visu et ly hoiem non supponũt ꝯfuse ꝛ distributiue. g neqꝫ in vocalib⁹. Minor pꝫ: qꝛ oia sunt expressa in mẽte. g in mente idẽ est dicere ignoro hoiem ꝛ non cognosco hoiem: puor visu ꝛ non habeo visũ. Sed in illis negatiuis tales termi nõ supponũt confuse ꝛ distributie. vt claꝝ est: g neqꝫ in alijs. ¶ Scdo sic ista ꝓpõ. sortes differt ab asino in mente vꝫ istã sortes ẽ ꝛ asin⁹ est. ꝛ sortes nõ ẽ asinus. Sed in illa ly asin⁹ supponit semel determiate: ꝛ semel confuse et

distributiue. ꝗ in exposita ly asinus supponit ↄfuse tm̄. tꝫ ↄn̄a: q: tūc ter minus dꝫ supponere ↄfuse tm̄: quā do equalet duob⁹ terīs supponētī b⁹ vt p̄dictū ē. ꝗ termin⁹ rect⁹ a di ctione īportante alietatē nō suppo nit ↄfuse ⁊ distributiue: sꝫ ↄfuse tm̄.

In oppositū arguitur per r̄ōnes p⁹ positas. ¶ Ad dubiū dꝫ ꝙ sic. Et ad p̄mā rōem ante oppm̄: negatur ꝙ ly visu ⁊ ly hoīem eodē mō sup ponant in illis affirmatiuis de ver bis p̄uatiuis sicut in negatiuis: q: ad sciendū suppōem dictionū vni ca acceptione sumptaꝝ in ꝓpōib⁹ negatiuis cū suis deteriabilib⁹ oꝫ aspicere ad affirmatiuas ꝓpōes: q: qualē suppōeꝫ habēt in affirmatiuis talē ⁊ ī suis ꝯtradictorijs. Iste aūt sunt affirmatiue. ignoro hoieꝫ pri uor visu: io nō oꝫ ꝙ illi termi talē habeant suppōem qualē habēt in istis: cognosco hoīem ⁊ habeo visū

Solutio dubij

¶ Ad ↄfirmatōem dꝫ p̄mo ꝙ non ē verū oia eē expressa in mēte: imo dari possent aliq̄ ꝓpōnes mētales de verbis p̄uatiuis. Scdo dico: ꝙ nō oꝫ terīos eodē mō supponere in mentalib⁹ ⁊ vocalib⁹: q: (ſm aliq̄s) nunq̄ teri supponūt in mentalib⁹ saltē vltimatis: q̄ sunt simplices no titie non ↄposite ex subo ⁊ p̄dica to: ⁊ tñ notū est terīos supponere ī vocalib⁹. ¶ Ad scdam rōem dꝫ ꝙ non semꝑ terīnus equalens duob⁹ termis supponētib⁹ dꝫ supponere ↄfuse tm̄. Sed si alt̄ terīoꝝ suppo nat ↄfuse ⁊ distributiue: dꝫ suppo nere ↄfuse ⁊ distributiue.

Ad rōnes q̄stiōis ¶ Ad p̄mā pꝫ solu⁹ ex dictis. ¶ Ad ↄfirmatōem ↄcedi tur aña: ⁊ negatur ↄn̄a. q: cā quare termī recti a verbis significantib⁹ actū aīe interiorē supponūt ↄfuse tm̄ non est q: aliq̄d potest cognosci vel appeti ↄfuse. i. cognitione ↄfu sa vel appeti appetitu ↄfuso. capiē do ↄfusum vt distinguit cōtra det minatū. sed capiēdo ↄfusū vt distin guitur cōtra singulare. modo nihil pōt sentiri sēsatione cōfusa hoc mō q: oīs sēsatio est singularis. ¶ Ad scdam rōem pꝫ solutio ex notabili bus. in quibus dicte sunt cāe qua re talia verba talē faciunt suppōeꝫ inter quas tertia cā videt̄ esse ꝓba bilior. ¶ Ad tertiā rōem ↄceditur aña: ⁊ negatur ↄn̄a. q: tunc terin⁹ dꝫ supponere cōfuse tm̄ saltem sup positione confusa tantū improprie dicta qñ sub eo non pōt fieri descē sus disiunctiuus vel copulatiuus. ⁊ talis termin⁹ supponit coīter. vt̄ dꝫ ꝙ lꝫ non possit sub tali termīo fieri descensus disiunct⁹. hoc tñ nō est rōne suppōis sed rōne appella tōis: ⁊ si non impediret̄ appellatō posset fieri sub eo descensus disiun ctus ⁊ non disiunctiu⁹ vel copula tiuus. Et per hoc patet solutio ad confirmationem.

¶ Expliciūt suppositiones termi norum absolutoꝝ. Sequitur tra ctatus de suppositōnibus relatiuo rum.

Diuisio rl̄tl grāmati calis. Et q̄d rl̄atiū referens solum

Iſis suppōnib⁹ terīoꝝ absolutoꝝ di cendum est de suppōi bus relatiuoꝝ gram maticaliū. ¶ Uñ relatiū grāmati cale est triplex. s. relatiū referēs so lū. relatiuū relatū solū. ⁊ relatiuū referēs ⁊ relatū sil̄. ¶ Relatiuū re ferens solū est actus sincathegore maticus limitās ↄceptū supra quē fert̄ ad standū relatiue. vel est ali quid tali actui sincathegorematī co subordinatū. Exēm vt sortes cur rit ⁊ ille sortes qui currit disputat ibi ille terīnus vocalis ille est rela tiuū referens solū vocale. Et illud cui subordinat̄ siue qd per ipꝫ exp mitur est relatiū referēs solū men tale. Dr̄ in diffinitōe act⁹ sincathe gorematic⁹ ꝓpter relatiua menta

lia ppe dicta referentia solũ. Dicitur vel aliqd. rc. ppt relatiua vocalia scripta r mẽtalia ad plm significantia. ❡ Relatiũ relatũ solum est

qd rlatiũ rlatũ solũ

cõceptus limitatus per relatiũ referens tm. vel est aliqd tali relatio relato subordinatũ. Exm: vt sortes currit r ille sortes qui currit disputat. ibi hoc totũ sortes qui currit est relatiũ relatũ: r limitat r determinat per illud relatiũ referens solum: scz ille. Dr notant cõceptus limitatus. rc. pptẽr relatiũ mẽtale solum naturaliter significans. Dr notanter vel aliqd rc. pptẽr relatiua relata vocalia: scripta: r mẽtalia ad placitũ sigñtia. ❡ Relatiũ referens r relatũ sil' est cõplexũ compositũ ex relatio referẽte r relatio relato. vel aliqd supplẽs vicẽ duorum. Exm pmi. vt sortes currit r ille sortes qui currit disputat. ibi hº totũ ille sortes q currit est relatiũ referens r relatiũ relatuz sil'. Exm scdi: vt sortes currit r ille disputat ibi: ly ille supplet vicẽ relatiui referẽtis r relatiui relati. ❡ Et pt illud diffiniri. Relatiuũ grãmaticale referens r relatũ sil': est signũ natum facere potentiã cognitiuã ad cognoscendũ rẽ de qua prius facta ẽ mentio: sm aliquẽ cõceptũ: sm quẽ talẽ rẽ nõ repñtaret deteriate: r eodẽ modo si tale signũ nõ hret ante se terim de cuº sigñto faceret notitiã. vt ille: ipse: rc. ❡ Dr notanter grãmaticale: ad denotandũ q hic est solũ sermo de relatiuo grãmaticali. r nõ de relatiuo logicali. Uñ de suppõe relatiuoz logicaliũ idẽ est iudiciũ: sicut de suppõe terioꝝ absolutoꝝ. ❡ Dr notant referens r relatũ sil'. ad denotandũ q hic nõ deteriatur de relatiuo referente solũ: cũ illi nõ cõueniat suppõ: dũmõ significatiue accipiat. ❡ Dr notanter in diffinitõe sm quẽ talẽ rẽ. rc. ad differentiam terminoꝝ absolutoꝝ: r pnoĩm demõstratiuoꝝ q sz certũ dictũ cõceptũ rẽ repñtant deteriate: r eodẽ mõ: de q pri' est fca mẽtio: ac si nõ haberẽt ante se terminũ de cº sigñto faciunt notitiam vt dicendo hõ currit r hõ disputat vel iste hõ currit r iste hõ disputat ibi ille terius hõ in scdo loco positus: r etiã hoc cõplexũ iste hõ repsentãt illã rẽ quã repñtant deteriate r eodẽ mõ acsi nõ haberẽt añ se terim. de cuº sigñto faciũt notitiã

Elatiuuz grãmaticale

diuisio rlti

diuidit p relatiuum grãmaticale sube: r p relatiũ grãmaticale accñtl. ❡ Relm grammaticale sube: ẽ relatiũ grãmaticale natũ referre teriz absolutũ. siue teriz cõnotatiuũ substantie tẽtũ: qd nõ cõnotat qtũ est ex se aliquã dispõem accñtalẽ adiacere rei p q suũ añs supponit: vel rei p q suũ añs accipit. Exm. vt sortes currit r ille disputat. Silr albũ currit r illud mouet. ibi illa relatia. s. ille r illud nõ cõnotãt aliqd qtuz est ex se accñtalr: qz si cõnotarẽt aliqd accidẽtale: tũc non possẽt hre p suis añtibº terios pure absolutos: sed terios cõnotatiuos. ❡ Relatiũ grãmaticale accñtl ẽ relatiũ grãmaticale solũ natũ referri ad terim cõnotatiuũ vel ad terim absolutũ sũptũ cũ cõnotatiuo: qd cõnotat dispõnẽ accñtalẽ adiacẽ vel nõ adiacere rei p qua supponit suũ añs: vel rei cui cõpatur. illa res. Exm: vt ista: talis: tantº: quãtus: rc. ❡ Dr notanter vel rei cõpare: qz dicendo sortes est albus r talis ẽ plato. ibi illd relatiũ talis cõnõt aliquã dispõez adiacere illi rei. s. platoni cui cõpatur illa res q est sors albº. ❡ Uñ i illa diffinitõe dr solũ natũ. rc. ad driam relatioꝝ grãmaticaliũ sube. ❡ Relatiũ grãmaticale sube dicit i relatiũ grãmaticale sube idẽtitatis r i rlatiũ grãmaticale sube diuersitatis. Relatiũ grãmaticale sube idẽtitatis ẽ rltiũ grãmaticale sube qd referẽdo suũ añs i cõpoẽ copl'atia

qd relatiuum grãmaticale sube.

qd rlatiũ grãmaticale accñtis.

subdiuisio.

qd rlatiũ sube identitatis

affirmatiua natū ē supponere pro illo vel illis ꝑ quo vel qbus ꝓpō sui aūtis ꝟificaꝛ: vt sunt ista relatia

qd rlatm̄ sbe diuersitatis.

is: suus: ipse: sui: iste: ꝛ idē. ¶Relatiuū grāmaticale sube diuersitatis est relatm̄ sube quod referēdo suū aūs in ꝓpōne copulatiua affirmatiua: nō est natū supponere ꝑ illo vl' illis ꝑ quo vel qbus ꝓpō sui aūtis verificaꝛ. vt sunt ista relatia: aliud: diuersum. et similia.

subdiuisio.

¶Relatiuū sube identitatis diuidiꝛ in relatiuū sube idētitatis reciprocū ꝛ i relatiuū sube identitatis nō reciprocū.

qd rltiuū reciprocū

¶Relatm̄ sube identitatis reciprocū est relatm̄ sube idētitatꝫ natū poni in eadē ꝓpōe cathegorica cū suo aūte: significans regressionē actionis vel passionis vel alterius habitudīs accn̄talis siue exn̄tie i illo a quo exiuit vel in quo ē: vel in rez ab eo possessā. Exm̄ pmū: vt sortes diligit se. ibi hoc verbū diligit sigāt actionē ꝑcedentē a sorte ꝛ illud relatm̄ se denotat ꝙ illa actio regrediꝛ in sortē. Exm̄ secundi: vt sortes ꝑcutiꝛ a se. Exm̄ tertij vt iste ꝯtemplaꝛ a se. Exm̄ quarti. vt sors est ipsemet. Exm̄ quinti: vt sortes hz suum.

qd rlatm̄ n̄ reciprocum

¶Relatm̄ sube idētitatꝫ non reciprocū est relatm̄ sube n̄ natuz poni ī eadē cathegorica cū suo aūte nisi per modū iplicationis: vt ille ipse. ꝛc. vn̄ sicut dabile est relatiuū sube idētitatis reciprocū: ita ꝑt dari relatm̄ sube diuersitatꝫ reciprocū qđ circūloquiꝛ per illud cōplexū aliud a se

subdiuisio.

¶Relatm̄ accn̄tis diuidiꝛ in relatm̄ accn̄tis diuersitatis: ꝛ in relatm̄ accn̄tis idētitatis.

qd rlatm̄ accn̄tis idētitatis

¶Relatiuū accn̄tis idētitatꝫ: ē relatiuū accn̄tis: qđ referendo suum aū in propōe copulatiua affirmatiua natū est supponere ꝑ re simili vel eqli illi rei ꝑ qua ꝓpō aūtis verificatur. vt talis ꝛ tātus. vt dicendo. sortes est albus: ꝛ talis est plō Similiꝛ sortes est bicubitus: ꝛ tantus est plato.

qd rlatm̄ accn̄tꝫ diuersitatis

¶Relatiuū accn̄tis diuersitatis: ē relatiuū accn̄tis qđ referendo suū aūs in propōe copulatiua affirmatiua natū est supponere ꝑ re dissimili vel inequali illi rei ꝑ qua ꝓpō sui aūtis verificaꝛ: vt sortes est bicubitus: ꝛ silr̄ tantus est plato. Uel sortes est albus ꝛ alteriusmodi est plato. Unde sicut ē relatiuū sube tam idētitatis ꝙ diuersitatis reciprocū. ita etiā ꝑt dari relatiuū accn̄tis identitatis reciprocū: ꝛ illđ circūloqmiꝛ per hoc cōplexū se qualificatū taliꝛ vt dicēdo sortes videt se qualificatū taliꝛ qualiter plato est qualificatꝰ. Siliꝛ ꝑt dari relatm̄ accn̄tis diuersitatis reciprocū. ꝛ illud circūloqmiꝛ ꝑ hꝰ complexū.. se aliꝛ qualificatū: vt dicendo sortes videt se aliter qualificatū ꝙ est plato.

Unde pro suppōne relatiui sube idētitatis ponūtur alique rle: quaruȝ

De relatio sbe idtitatꝫ. prima rl'a.

Prima talis est. Oē relatiuū identitatis substātiue referens relatiōe psonali in ꝓpōne copulatiua affirmātiua suū aūs positū in ꝓpōne cathegorica affirmatiua dūmō ātecedēs sit totale extremū: vel pncipalior pars extremi: supponit solum si supponat ꝑ illo vel illis ꝑ quo vel qbus ꝓpō aūtis verificaꝛ: dūmodo ipm relatiuuȝ nō restringaꝛ ad stādum pro paucioribꝰ: nec amplietur ad standū ꝑ plibus. Exm̄: vt hō scribit ꝛ ille moueꝛ. ibi illud relatiuū ille refert relatiōe psonali in ꝓpōe copulatiua affirātiua suū aūs scȝ illū terīm hō: qui poniꝛ in ꝓpōne cathegorica affirātiua: ꝛ ē totale extremū illius ꝓpōnis: ꝛ cū hoc supponit. iō illud relatm̄ ille soluȝ supponit ꝑ illis ꝑ qbus verificaꝛ ꝓpō aūtis. s. ꝑ hoībꝰ scribētibus cū solū ꝑ illis ꝓpō aūtꝫ ꝟificetur. et illud relatiuū ille nō restringiꝛ ad standū pro paucioribus ꝙ ꝓpō aūtis verificaꝛ. ideo supponit ꝑ oībus illis ꝑ qbꝰ ꝓpō antecedentis verificaꝛ. ¶Dr̄ notanter in regl'a substantiue. qꝛ relatiuum accn̄tis

non supponit ꝓ illo vel ꝓ illis ꝓ quo vel q̃bus ꝓpõ añtis verificat̃ vt dicendo sortes est albus ⁊ talis ẽ plato: ibi ly talis supponit ꝓ alio ab illo ꝓ quo verificat̃ ꝓpositio in qua ponit̃ suũ añs. ℭ Dr̃ notãter identitatis: q2 relatiũ diuersitatis ñ supponit ꝓ illo vel ꝓ illis ꝓ quo vel q̃bus ꝓpositio añtis verificat̃. sed ꝓ alio. vt aliquod aĩal est irrõnale ⁊ aliud est rõale. ibi ꝓpositio añtis verificat̃ ꝓ aĩali irrõnali. ⁊ relatiũ supponit ꝓ aĩali rõali. ℭ Dr̃ notanter referens relatione ꝑsonali. q2 si relatiũ referret suũ añs relatione simplici: tunc non supponeret ꝓ illo vel illis: ꝓ quo vel quibus ꝓpositio añtis verificat̃. vt femina clausit portã vite q̃ reserauit cam. ibi ꝓpositio añtis verificatur ꝓ eua. relatiũ supponit ꝓ qualib3 alia muliere. Unde tunc est relatio ꝑsonalis. qñ relatiũ substãtiale idẽtitatis supponit ꝓ eadẽ re in numero ꝓ qua ꝓpositio sui añtis verificatur. ℭ Sed tunc est relatio simplex: qñ relatiũ substantie idẽtitatis non supponit ꝓ eodẽ nũero ꝓ quo ꝓpositio añtis verificat̃. ℭ Dr̃ notãter in copulatiua affirmatiua: q2 si relatiũ referret suũ añs in conditionali disiunctiua vel copulatiua negatiua. tunc qñq3 supponeret ꝓ pluribus q̃ ꝓ q̃bus ꝓpositio añtis verificat̃ vt videbit̃ in regula seq̃nti. ℭ Dr̃ notanter añs positũ in cathegorica affirmatiua: q2 si añs poneret̃ in cathegorica negatiua: tũc non oporteret ꝙ relatiũ supponẽt ꝓ illo vel illis ꝓ quo vel quibus ꝓpõ añtis verificat̃: vt homo non ẽ aĩal. ⁊ asinus est illud: supposito ꝙ nullus homo sit: tunc ꝓpõ antecedentis verificat̃ ꝓ hoĩe. ⁊ illud relatiũ illud nõ supponit pro illo. ℭ Dr̃ notãter dũmodo añs. ⁊c. q2 si añs ñ eẽt totale extremũ vel ꝑncipalior ps tunc non oporteret ꝙ relatiũ supponeret ꝓ illo, ꝓ q̃ ꝓpositio añtis verificat̃. vt dicendo. tunica sortis est alba ⁊ ille mouetur ibi ꝓpositio añtis verificat̃ ꝓ tunica alba. ⁊ tñ illud relatiũ ille non supponit ꝓ tunica alba s3 ꝓ sorte. ℭ Dr̃ notanter vel ꝑncipalior ps: q2 qñ añs est ꝑncipalior pars: tũc ꝓpositio in q̃ ponit̃ verificat̃ ꝓ illo ꝓ quo supponit. ⁊ sic relatiũ referens illud añs etiã supponit ꝓ illo ꝓ quo ꝓpositio añtis verificatur. l3 añs nõ sit totale extremũ sed ps ꝑncipalior illius extremi. vt dicendo aĩal sortis currit: ⁊ illud mouetur. ibi ꝓpositio añtis verificatur ꝓ aĩali sortis currẽte: ⁊ ꝓ tali supponit illud relatiũ illud. ℭ Dr̃ notãter si supponat: q2 si añs non supponer3: tunc ꝓpositio affirmatiua in qua ponitur talis termin⁹ non ẽt ꝓ aliquo verificari. ⁊ per ꝯñs relatiũ referens tale añs non supponeret ꝓ illo ꝓ quo ꝓpositio añtis verificat̃. vt dicendo: chimera currit ⁊ illa mouet̃. ibi ly illa non supponit ꝓ aliquo: cũ añs ꝓ nullo verificetur. ℭ Dr̃ notanter dũmodo ipm relatiũ restringeret̃: q2 si non tũc non supponeret ꝓ oĩ illo vel oĩbus illis ꝓ quo vel q̃bus ꝓpositõ añtis verificat̃. vt homo currit ⁊ ille exñs sortes mouet̃: ibi añs verificatur ꝓ quol3 hoĩe currẽte. ⁊ ly ille solũ supponit ꝓ sorte. ℭ Sed q̃reret aliq̃s. Utrũ semꝑ relatiũ ĩ copulatiua affirmatiã positũ supponat ꝓ illo ꝓ quo suũ añs supponit Ad hoc dr̃ ꝙ non: ꝑmo q2 aliq̃ relatiuũ ⁊ suũ añs non supponũt. ergo relatiũ non supponit ꝓ illo pro quo suũ añs supponit. vt in ista orõne. chimera currit ⁊ illa mouetur ibi nec añs nec relatiũ supponũt. ℭ Scdo q2 relatiũ aliq̃ supponit ⁊ añs non supponit. vt adã non est ⁊ ipse fuit. ibi añs non supponit. vt p3 per diffinitiõe3 suppõis. ⁊ tñ relatiuũ supponit cũ sit subm ꝓpõis affirmatiue vere ad cui⁹ veritatem req̃rit̃ ꝙ extrema supponãt ꝓ eod̃ ℭ Sed tunc q̃reret vlterius aliq̃s

Margin notes: Añ rl̃o ꝑsonalis ⁊ qñ siplex — Questio — Solutio — Questio

si añs ponat in cathegorica affirmatiua vera. vtrũ tũc semp relatiuũ positũ in copulatiua affirãtiua referens illud añs supponat pro oĩ illo pro quo suũ añs supponit. ¶ Ad hoc dr quod nõ qz aliqñ refert suũ añs restricte: ergo non supponit pro oĩ illo pro quo suum añs supponit. ¶ Añ relatiuũ referre suũ añs restricte est ipsũ referre suũ añs cum oibus teris positis in ppõe cathegorica añtis preter signũ vle quod cadit supra copulã vel quod non est ps alicuius extremi vt omis hõ currit et ille mouet. ibi hoc relatiuum ille refert suuz añs restricte quia refert suum antecedens sumptum cum omibus ter mis positis in eadẽ ppõe cathegorica in qua ponit suũ añs: dempto signo vli. Nã sensus illius ppõnis est iste. oĩs hõ currit. et ille hõ qui currit mouet. ibi hoc totũ. s. antecedẽs sũptũ cũ oibus teris positis in eadẽ cathegorica dẽpto illo signo oĩs. dr relatũ relatũ. et ly hõ dr añs. ¶ Dr notanter preter signũ vle: qz dicendo oĩs hõ currit. et aĩal est ipse. ibi illud relatũ ipse nõ refert illũ terĩm hõ cũ illo signo oĩs: qz si referret cũ illo signo oĩs tũc illa ppõ esset falsa. cum sensus eius esset. oĩs hõ currit. et aĩal ẽ ille oĩs hõ qui currit. qui sensus est falsus. et tñ pria cõiter concedit. ¶ Dr notanter quod cadit supra coplaz. etc. qz si tale signũ nõ caderet supra copulã vel esset pars extremi. tunc relatũ referẽs suũ añs referret ipsũ cũ signo vli. vt sortes vidẽs oẽz solẽ currit et ipse mouet. ibi illud relatiuũ ipse refert illud añs. s. sortes cũ illo signo oẽm: qz sensus eius ẽ. sortes vidẽs oẽm solẽ currit. et ipe sortes vidẽs oẽz solẽ qui currit mouetur. ¶ Quod aũt relatũ in copulatiua affirmatiua positũ referat suuz añs restricte: pz. qz ista cõmuniter negat. Asinus est aĩal: et sortes est illud. et si illud relatũ illud referrz suũ añs. s. ly aĩal non restricte: tũc illa eẽt vera: qz sensus eius eẽt. Asinus est aĩal. et sortes est illud aĩal siue sortes est aĩal. mõ ille sensus est verus. ergo si illa debeat esse falsa oz quod illud relatũ illud referat suũ antecedens restricte: et tũc sensus eius est iste. asinus est aĩal et sortes est illud aĩal quod est asinus. ¶ Sz tũc qreret vlterius aliqs: vtrũ relatũ positũ in copulatiua affirãtiua referens suũ añs positũ in cathegorica affirãtiua possit supponere pro oĩ illo vel illis pro quo vel qbus suũ añs supponit. ¶ Ad hoc dr quod sic qñ. s. antecedẽs supponit solũ pro illo vel illis pro quo vel qbus ppõ añtis verificatur. Et illud ptingit duobus modis ¶ Primo mõ qñ ãtecedẽs est terminus singularis tentus supponẽs: vt sortes currit et ille mouet. ¶ Secundo mõ qñ alterũ extremũ ppõnis in qua ponit añs: supponit pro eq multis sicut añs: tũc relatũ referens tale añs pt supponere pro oĩ illo pro quo suũ añs supponit. vt hõ est aĩal et ille mouetur

Secunda

regula. Relatũ idẽtitatis supponẽs referens relatione psonali in propõe disiũctiua vel conditionali vel coplatiua negatiua suum añs supponens: nõ semp pcise supponit pro illo vel illis pro quo vel qbus ppõ añtis verificat. sz aliqñ supponit pro plibus rõe determinationis ampliantis: et aliqñ pro paucioribus rõe dictõnis restrigẽtis. Quod aũt hoc sit verũ in disiũctiua patz: qz ista coĩter cõcedit. Sortes currit vel ipse quiescit: et tñ si illud relatũ ipse supponeret pcise pro illo pro quo propõ añtis verificat illa esset falsa: supposito quod sortes non curreret: qz esset vna disiũctiua cuius vtraqz pars est falsa cũ sensus eius ẽ iste: sortes currit vel ipse sortes qui currit quiescit. modo hoc est falsũ ergo relinquitur quod relatiuum in disiunctiua non supponit precise pro illo pro quo propõ añtis verificatur.

Quod relatiũ referre añs restricte.

Questio

Solutio

Rla secda

Declarat regula in disiũctis.

¶ Silr ista cōit ↄcedit. sortes est asin⁹ vel ipe ē hō: ⁊ tm̄ si ibi ipse sta ret p̄cise pro illo pro q̄ propō añtis denotat verificari: tūc sēsus eius eēt: Sortes ē asin⁹: vel ipse sortes q̄ ē asin⁹ est hō: mō ille sens⁹ ē fals⁹ vt notū ē. ḡ relinquit q̄ relatm̄ i dis
Declarat ı ↄditōali — iūctiua nō d3 p̄cise supponere p̄ il lo pro q̄ ppō añtis v̄ificat. ¶ Qd aūt ita sit in ↄditionali p3. q2 ista p pō cōit negat. De⁹ nō ē si ipse ē ops ⁊ tm̄ si illud relatm̄ ipe solū suppo neret p̄ illo vel illis p̄ q̄ vel q̄bus ppō añtis denotat v̄ificari ipa eēt vera cū sens⁹ eēt iste. de⁹ nō ē si ipe deus q̄ nō est est ops. mō ille sens⁹ est ver⁹ cū sit bona ↄña. Silr ista p positio cōit negat. Sortes ē hō si ipse est asin⁹. ⁊ tm̄ si hoc relatm̄ ipe supponeret p̄cise p̄ illo pro q̄ ppō añtis v̄ificat ipsa eēt v̄a cū est bona ↄña. q2 sens⁹ ei⁹ eēt iste. sortes ē hō si ipse sortes q̄ est hō est asin⁹. mō ille sensus ē ver⁹. ¶ Ex dictis seq̄t

Nota correlaria — p̄mo correlarie: q̄ in copulatiīs lo co relatiui nō l3 ponere añs: q2 pro positio de ātecedēte loco relatiui posita eēt vera: q̄ eēt falsa si relatm̄ poneret. vt ista ē falsa. Asin⁹ ē aial ⁊ sortes ē illd. ⁊ tm̄ ista est vera. asi nus est aial ⁊ sortes est aial. ¶ Se cūdo seq̄tur correlarie q̄ in disiun ctiua ↄditionali loco relatiui l3 po nere añs. vt idē ē dicere: hō currit vel ipse q̄escit: ⁊ hō currit vel hō q̄ escit. Silr idē est dicere. sortes est hō si ipse est asinus. ⁊ dicere sortes est hō si sortes ē asinus. Ex^m vbi re latm̄ āpliat. vt hō currit vel ipe cu currit. Ex^m vbi restrigit. vt hō p̄t

Questio — esse vel ipse est. ¶ S3 q̄reret aliq̄s q̄re magis relatm̄ in copulatiua af firmatiua supponit solū p̄ illo vel illis p̄ quo vel q̄bus ppō añtis ve rificat q̄ in disiunctiua vel conditio

Solutio — nali. ¶ Dr̄ q̄ rō est: q2 relatm̄ i co pulatiua affirātiua refert suū añs restricte: sed in disiūctiā vel ↄditio nali ñ refert suū ātecedēs restricte ¶ Quid aūt est relatm̄ referre suū añs restricte dictū est p̄us ¶ S3 re q̄d rl̄tm̄ r̄ latm̄ referre suū añs nō restricte: ē rl̄tm̄ referre suū añs absq3 teris cū eo positis in eadē ppōe. vt cū dr̄: hō currit vel ille disputat. ibi hoc rela tiuū ille refert suū añs nō restricte q2 sēsus illi⁹ ppōis ē iste. hō currit vel ille hō disputat: ibi in scd̄a ppō ne ille terinus hō q̄ est relatm̄ rela tū sumit sine aliis teris positis ī p̄ pōne antecedentis. — referre añs non restricte.

Tertia rl̄a talis est. Rl̄atm̄ subē idētitatis sup ponēs hñs p̄ añte terim singulari ter tētū supponētē: dūmō illud re latm̄ sit p̄mitiue spēi suppōit discre te. Ex^m. vt sortes currrit ⁊ ille mo uet. ¶ Dr̄ notāter supponēs: q2 si tale relatm̄ nō supponeret tunc nō supponeret discrete: vt hic ista chi mera currit ⁊ illa mouet. ¶ Dr̄ no tanter terim singularit tentū. q2 si tale relatm̄ hr̄et p̄ añte terim cōit tentū cū q̄ nō poneret terin⁹ discre tus ī eadē ppōe cathegorica. tūc ta le relatm̄ nō supponeret discrete. — tertia rl̄a

¶ Rō hui⁹ rl̄e est ista: q2 loco talis relati l3 poni añs: vtputa in disiun ctiā vel ī ↄditionali: vel relatm̄ re latū ī copulatiā ⁊ q̄dlib3 illoꝝ si po neret suppone̅t discrete. ḡ relatm̄ supponit discrete. — Cā regl̄e

Quarta rl̄a. Relatm̄ subē idētitatis nō reciprocū supponēs coi ter supponit sicē terin⁹ absolut⁹ coit tent⁹ supponēs in tali loco posit⁹ supponeret. Ex^m: vt hō currit vel mouet: ibi illd relatm̄ ipe suppōit p̄sonalit determiate. Silr cū dr̄ hō currit ⁊ omis ille mouet. ibi ly ille suppōit ↄfuse ⁊ distributiē. ¶ Ex isto p3 correlarie q̄ rl̄atm̄ subē idē titatis ñ reciprocū variat suā suppō nē p̄ additōe3 vel remotōe3 signoꝝ di stributioꝝ sicē ⁊ alii teri absoluti. Dr̄ nōnt ī correlario ñ reciprocū: q2 relatm̄ reciprocū ñ variat sic suam suppōe3 p̄ additōe3 vl̄ remotōe3 signi vl̄is siue alteri⁹ signi ↄfusiui. ¶ S3 dicēt aliq̄s. Regula cōis est: q̄ re — Quarta regula

latiuū sube identitatis non reciproꝶ cū supponēs: supponit eodēmodo sicut suū āns. ꝗ male dr̄ in corrʒlario ꝙ relatiū identitatis non reciprocū variat suā suppōem ꝑ additionē vel remotionē signoꝝ distributiuoꝝ. ¶ Dr̄ ꝙ illa rl̄a sic intelligitur: qn̄ āns accipit̄ sine signo ꝯfusiuo. ⁊ sil̄r ipsū relatiū: ⁊ dūmodo nō sit aliqͦd aliud īpediēs tūc relatiuū supponit cū suo āñte eadē spē suppōnis ꝓ illo vel illis: ꝓ quo vl' quibus ꝓpositio āntis verificatur Unde relatiū sube identitatis reciprocū ꝑmitiuū cuiꝰ āns: supponit: supponit eadē spē suppōis sicut suū antecedēs: ⁊ etiā supponit ꝓ illo vel illis ꝓ quo vel quibꝰ suū āncedens supponit. ¶ Sed tñ talis est drīa. qꝛ sub relatiuo sube identitatis reciproco solū fit descēsus sigillatim. in aliis aūt non: ⁊ ideo loco relatiui sube identitatis reciproci: non lʒ poni suū āns: vt loco illiꝰ relatiui se in ista ꝓpōe oīs homo videt se: non lʒ poni eius āns sic supponēs. s. sic: oīs hō videt oēʒ hoīeʒ qꝛ ꝑma p̄t esse vera scd̄a exn̄te falsa. ¶ Uñ tunc fit descensus sigillatim qn̄ sub termīo supponēte comit̄ ꝓ pluribus a pte p̄dicati posito n̄ fit descēsus quī etiā fiat descensus sub subo: ita ꝙ signatū quod sumit̄ sub p̄dicato dʒ correspondere signato sūpto sub subo. ¶ Sed illud relatiū suus qn̄ capit̄ cum termīo significante rem possessā si supponat: et in eadͦ cathegorica cū suo āñte: ponat̄: tunc supponit eadē spē suppōnis ꝓ illo vel illis ꝓ quo vel quibꝰ suū āns supponit. Si vero ponat̄ in alia cathegorica ⁊ supponat cōmuniter: tunc supponit sicut supponeret termīus absolutus in tali loco positus. Exemplū vt oīs homo currit ⁊ suus asinus mouet̄. ibi ly suus supponit ꝑsonalit̄ determiate. Sed si capiat̄ illud relatiū suus sine termīo signifi cante rē possessaʒ ⁊ supponat tunc supponit sicut terminus absolutus in tali loco positus supponeret. Exemplū vt sorꝭ hʒ suū. oīs homo hʒ suum. ibi illud relatiū suū supponit eadē spē suppōnis ꝓ re possessa sicut vnus termīnus absolutus supponeret si in tali loco poneret̄. Uñ illdͦ relatiū suum in ꝑma ꝓpōne supponit determiate: ⁊ ī scd̄a supponit ꝯfuse tm̄.

Marginalia (left): qͦs descensꝰ sigillati — Rl̄a de ly suus

Dubitatur

ꝑmo quoͦ suppoit hͦ relatiū illud in ista ꝓpōne. sortes ē currens ⁊ illud est hō. ¶ Dr̄ ꝙ supponit discrete. ¶ Et si dicatur āns illiꝰ rlatiui suppōit deteriate: ergo relatiū supponit deteriate. ¶ Respondet̄ negando ꝯn̄am. qꝛ hoc relatiū illud refert suū āns restricte ideo supponit solū ꝓ illo ꝓ q̄ ꝓpō āntis verificat̄: sed ꝓpō āntis verificatur ꝓ vno ⁊ non p̄t verificari ꝓ plr̄ibus: ergo hoc relatiū illud solū supponit ꝓ vno ⁊ non pro plr̄ibus in ista ꝓpōne.

Dubitatur

secūdo vtꝝ relatiū possit ampliari. ¶ Dr̄ ꝙ relatiū sube identitatis nō reciprocū supponēs in ꝓpōe disiunctiua vel conditionali positū pōt ampliari. Rō huiꝰ est qꝛ in talibus ꝓpōnibꝰ loco relatiui lʒ ponere āns: sed āns positū loco relatiui p̄t ampliari. ꝗ etiaʒ relatiū p̄t ampliari. Exemplū: vt homo ē aīal vel ipse currit. ibi hoc relatiuū ipse amplit̄ ad standū ꝓ presentibꝰ ⁊ p̄teritis. Sil̄r tale relatiuū positū in copulatiua affirmatiā habens āns supponēs positū in cathegorica affirmatiua pōt etiā ampliari dūmō ꝓpō āntis possit verificari ꝓ plurībꝰ. ¶ Rō huiꝰ est: qꝛ tale relatiū supponit ꝓ oībus illis ꝓ q̄bus ꝓpō āntis verificatur. sed multotiēs ꝓpō āntis ꝓ plurībꝰ p̄t verificari ꝙ̄ verificat̄. ergo tale relatiū p̄t supponere ꝓ plurībꝰ ꝙ̄ ꝓ quibus ꝓpō āntis v̄ificet̄. ¶ Etiā in tali ꝓpōe loco relatī p̄t poni relatiuū relatū: sed relatiū relatū lo

Marginalia (right): qn̄ rlatiū possit ampliari. — Rō rl̄e p̄ma. — Secūda.

co relatiui positum potest amplia ri ergo et ipsum relatiuū p̄t ampli ari. Exēplū vt hō currit: et ille p̄t esse aial. ibi ꝓpō añtis verificatur ꝓ oībus actualiter currentibus. et ex quo illa ꝓpō p̄t verificari pro pluribus: ideo illud relatiuū ille ampliatur ad standū tā ꝓ hoībus actualr̄ currētib⁹: q̄ꝫ ꝓ hoibus currētibus q̄ p̄nt esse. ¶ Et sicut relatiuū p̄ot ampliari: ita etiā p̄t restringi. Exēplū vt hō currit et ille exn̄s sortes mouet. ibi illud relatiuū ille restringit̄ p illū terim singularem scꝫ sortes ad supponēdū solū ꝓ vno ꝛ tn̄ ꝓpō añtis verificat̄ ꝓ plibus. Silr̄ relatiua diuersitatis sube ꝛ silr̄ relatiua accn̄tis p̄nt restringi ꝛ āpliari sicut et alij teri absoluti.

Questio sophisma tis.

Dubitatur tertio vtrū ista ꝓpō sit vera aliq̄s hō ē: et q̄libet hō est ille. D̄r q̄ illa est vera q: est vna copulatiua cuius q̄lꝫ ps p̄cipalis est vera. ḡ ipsa est vera. añs pꝫ q: prima pars est vera vt notū ē. Sꝫ de scd̄a pꝫ q: p̄dicatū illius ꝓpōis est illud relatiuū ille qd̄ valet in illa ꝓpōe tm̄ sicut hoc ꝯplexū ille hō qui est modo hoc ꝯplexū supponit cōfuse tm̄ pro oī illo ꝓ quo supponit subiectū. ḡ talis ꝓpō est vera. ꝛ p ꝯn̄s tota copulatiua est vera.

af in ꝯriū

¶ Sed in oppositum argueret aliq̄s. bene sequitur aliq̄s homo est: et q̄libet hō est ille: ꝛ isti hoīes sunt oēs hoīnes: ḡ iste hō est: ꝛ quilibet hō est ille. vel iste hō est: ꝛ q̄lꝫ hō est ille. ꝛ sic de alijs. ꝯn̄a pꝫ p descēsum. et ꝯn̄s est fl̄m: ḡ et añs.

Rn̄sio.

¶ Ad hoc d̄r negādo ꝯn̄aꝫ: q: ibi arguit̄ a terio stante ꝯfuse tm̄: ad terim stantē discrete respectu eiusdē multitudis ex pte illius teri ille. Nam hoc relatiuū ille supponit ꝯfuse tm̄ ī scd̄a pte añtis: ꝛ stat discrete in scd̄a pte ꝯn̄tis ꝛ sic ꝯmittit̄ fallacia figure dictiōis ꝛ silr̄ falsa ꝯn̄tis. Un̄ ad faciēdum bene descensum sub añte non faciēdo descensum sub relatiuo debemus ponere explicite cū relatio relatiuū relatū in qualibet ꝓpōne singulari ex pte ꝯn̄tis sumpta. verbi gratia Aliq̄s hō est: ꝛ q̄libet hō est ille. et isti sunt oēs hoīes. ḡ iste hō est et q̄libet hō est ille homo q̄ est. vel iste hō ꝛ quilꝫ hō est ille hō qui est. ꝛ sic de alijs.

Dubitatur q̄rto. Quo modo supponit hoc relatiuū illud in ista ꝓpōne ly hō est ly homo. et illud est dissillabū. ¶ D̄r q̄ hoc relatiuum illud supponit mālr̄ relatiue: q: hoc relatiuū illud includit in se relatiuū referēs: significatiue siue relatiue acceptū: et cū hoc icludit relatiuū relatū māliter acceptū. ideo supponit mālr̄ relatiue.

Rl̄a de relatio sb̄e diuersitatis.

¶ De relatiuo substātie diuersitatis ponit̄ talis rl̄a. Relatiuū sube diuersitatis nō supponit nisi suū añs supponat pꝫ: q: dicēdo. Antixp̄s currit ꝛ ali⁹ mouet̄ sensus illius ꝓpōis est. antixp̄s currit ꝛ ali⁹ ab antixp̄o mouet̄ modo hoc totū alius ab antixp̄o ꝓ nullo suppōit: quia de nullo ente in mūdo verū est dicere q̄ est aliud ab antixp̄o. iō hoc relatiuū alius in dicta ꝓpōne nō supponit. ¶ Un̄ relatiuꝫ sube diuersitatis in duobus casibus nō supponit.

p̄mus casus.

Primus ē qn̄ suū añs ꝓ nullo supponit: vt pꝫ in exemplo iā dicto. ¶ Scd̄s casus ē qn̄ añs eius supponit ꝓ quolꝫ ente mūdi. Exemplū. vt oē ens est: ꝛ aliud currit. ibi aliud nō supponit: q: sensus illius ꝓpōis est iste. oē ens ē ꝛ aliud ab ente currit. modo hoc totū aliud ab ante ꝓ nullo supponit q: de nullo verū est dicere. q̄ ē aliud ab ente qd̄ est.

Alia rl̄a de codeꝫ relatiuo

¶ Alia rl̄a talis est. Relatiuū sube diuersitatis ..ūq̄ suppōit ꝓ illo ꝓ quo ꝓpō añtis verificat̄. et variat suā suppōem p additionē vel remotionē sincathegorematū sicut ali⁹ terminus absolutus vt hō currit: ꝛ iste ali⁹ ab eo disputat. Silr̄ hō currit: et oīs alius ab eo disputat ꝛ sic de alijs. ¶ Rō

p̄me p̄tis hui⁹ r̄le: p3 p diffinitionē relatiui sube diuersitatis. ¶ Scd̄a pars p3: q2 tale relatiū cū suo casu ali rectū ab eo mediante p̄pōne a vel ab: equalet noi infinito ↄ̄dicto rio opposito āntī illius relati. S3 si tale nomē infinitū loco relatiui ponerēt aliqñ supponeret discrete ⁊ aliqñ determinate: ⁊ sic de aliis. ḡ tale relatiuū similr variat suā suppōe3 s̄m variationē signorū. ¶ De relatiuis accñtis dat̄ talis r̄la. ¶ Relatiuū accñtis supponēs nūq̄ supponit p illo vel illis: p quo vel q̄bus ppō āntis verificat̄: sed supponit p re simil vel eq̄lt si sit relatiū accñtis idētitatis. vel p re dissimil vel ineq̄li si sit relatiuū accñtis diuersitatis: ⁊ nō supponit nisi suū āns supponat et variat suā suppōe3 p additione3 vel remotionē sincathegorematu3 Exemplū vt sortes est albus: ⁊ talis est plato. ibi talis supponit determinate. Similr sortes est albus: ⁊ ois talis est hō. ibi talis supponit ↄfuse ⁊ distributiue. ¶ Ūn hoc relatiuū tale est relatiuū p̄dicamēti q̄litatis ideo req̄rit āñ se terīm de gñe q̄litatis. Et hoc relatiuū tantus est relatiuū p̄dicamēti quātitatis ideo req̄rit āñ se terīm de gñe quātitatis Et similr dicendū est de relatiuis aliorum p̄dicamētorū accidētium ¶ Questio p magistrū Thoma3 Bricot addita.

de r̄latio accñtis r̄la

Talis.

Tantus.

Circa predicta queritur Utrū in ista ppōe hō currit: ⁊ ois ille ē aial. ly ille amplia̅t vel possit ampliari. ⁊ arguit̄ q̄ nō: q2 tunc relatiuū posset supponere p plibus q̄ suū āns. Sed hoc est ↄtra natura relatiui: qd̄ debet esse rei antelate recordatiuū. igit̄ ly ille ibi non p̄t ampliari. Prima tñ ↄ̄ña p3: q2 āns eius nō ampliatur. ḡ si ly ille amplie̅t p plibus supponet q̄ suū āns ¶ Cōfirmat̄ q2 tunc nō sp relatiuū in eadē ppōe copulatiua affirmatiua cū suo āñte positū referret suū āns restricte. qd̄ est ↄtra p̄dicta ↄ̄ña pat3: q2 aliqñ referret suū āns ampliate. ḡ tūc nō referret restricte ¶ Scd̄o sic. ly ille in tali ppōne refert suū āns restricte. ḡ valet tñ sicut hoc ↄplexū hō q̄ currit: sed hoc ↄplexū homo q̄ currit nō p̄t ampliari sicut neq3 hoc ↄplexū hō q̄ est. Nā tales restrictiones q̄ currit. ⁊ q̄ est restringunt ⁊ impediūt ampliationē ḡ ly ille ibi nō pōt ampliari. ¶ Cōfirmat̄: q2 si ille ibi ampliaretur cum referat restricte suū āns seq̄ret̄ q̄ idem terīnus posset esse restrictus et ampliatus simul et semel. ↄ̄ñs ē fl̄m ḡ ⁊ āns. ¶ In oppositū ar̄ per p̄dicta ⁊ per duas rōnes prius positas. Quaru3 prima est. ly ille stat ibi pro illis p q̄bus verificatur p pō sui āntis: sed ppō sui āntis p̄t p plibus verificari q̄ verificetur. igitur in illa ppōne. ly ille p̄t ampliari etiā āñte nō ampliato ¶ Scd̄a ratio est. loco de ly ille p̄t poni suū relatiuū relatū: sed eius relatiuū relatū posset ampliari. ḡ et ly ille ¶ Pro solutione questionis

Ad oppositum ar̄.

Notandum est q̄ relatiuum referre suū āns restricte nō est ip̄m restringi. sed ē ip̄m referre suū āns cū teris in ppōne sui āntis positis Tripliciter tñ accipi p̄t cū talibus teris. ¶ Uno modo ponendo cum āñte p̄ticipiū copule loco ipsius copule. verbigr̄a sensus istius. hō currit ⁊ ille p̄t eē aial. esset iste. hō currit: ⁊ ille hō currēs p̄t eē aial. ⁊ s̄m hūc sensū satis cōstaret q̄ ly ille posset ampliari suo āñte nō ampliato et hoc mō pcedūt rōnes facte post oppositū ¶ Alio modo posset illa restrictio declarari: sumēdo āns cū copula mediante isto pnoīe quī tēto pure differētialiter: ita q̄ sensus istius hō currit ⁊ ille pōt esse anīal esset iste. hō currit ⁊ ille q̄ currit p̄t esse aial: capiendo ly q̄ pure differētialiter. ⁊ tūc scd̄a ↄ̄ualet istā: ⁊ ille currens pōt esse aial. ⁊ s̄m hūc

q̄d r̄latiū referre⁹ suū āns restricte et q̄t modis

p̄m⁹ modus

scd̄s modus.

sensum etiã satis claret quomõ relatiuũ pt ampliari: añte eius non ampliato. ¶ Tertio modo pt illa restrictio declarari: sumendo loco relatiui añs cũ copula ppõnis precedentis: mediãte hoc pnoie qui tento restrictiue: τ non pure differentialiter. τ si hoc modo exponeretur ppõ in qua relatiuũ refert suũ añs restricte: tunc nunq relatiuũ in copulatiua affirmatiua suum antecedẽs referẽs posset ampliari: suo añ cedente nõ ampliato. vt bene probat scđa ratio ante oppositũ. ¶ Et fm hoc respõderetur ad rationes post oppositũ: que prius facte sunt

Tertius modus.

¶ Ad pmã concedit q propositio antecedentis potest pro pluribus verificari q verificetur. et qñ pro pluribus verificabit relatiuũ supponet pro illis: sed nõ seqtur in sensu posito q relatiuũ possit supponere p pluribus q ppõ sui antecedentis verificet: aut denotet verificari loquẽdo de relatiuo restricte referente suũ añs. licet bene sequatur q pro plurib⁹ q ppõ añtis verificatur relatiuũ possit supponere Et silr dr q ñña nõ valet qua infertur: q relatiuũ potest ampliari añ cedente non ampliato. ¶ Ad secũdam dr similiter q relatiuũ relatũ de ly ille non pt ampliari: quia hoc totũ complexũ homo qui currit nõ potest ampliari: capiendo ly qui restrictiue.

Rñsio ad rões duas post op^m

Notandum est scđo q ista cõplexa qui currit: q est: qui erit: pñt capi dupl. Uno modo pure differentialiter: τ tunc ad subsumẽdum sub illis positis ĩ maiore a pte subiecti sufficit sumere copulã vel participiũ copule siue ly qui. verbigra iste est bonus syllogismus. omne qđ erit ẽ: antixps erit: ergo ãtixps qui est vel erit est. capiẽdo ly quod erit in añte pure differentialiter. Sed qñ talia cõplexa nõ sumuntur pure differentialiter: aliter sumendũ est sub eis positis a pte subiecti in maiore. verbigratia. sub ista oẽ quod erit est: deberet sic subsumi antixps est ens qđ erit. q ppõ ẽ falsa. ¶ Differẽtia etiã istorũ cõplexorũ qñ capiunt pure differẽtialr vel nõ: pz ex his q dicta sũt in pmo notabili. quia si ly qui currit in declaratione relatiui referẽtis restricte capiat pure drialiter vt valet tñ sicut currẽs: tũc relatiuũ pt ampliari añte nõ ampliato. si aũt nõ capiatur pure differẽtialiter: tunc relatiuum ãpliari non pt antecedente eius nõ ampliato. ¶ Ex his notatis sit cõclusio respõsiua. probabile est differentie q relatiuũ referẽs suũ añs in ppositione copulatiua affirmatiua potest ampliari antecedente eius nõ ampliato. patz ex dictis ¶ Ad rões añ oppositum dr q tripliciter intelligi põt q relatiuũ sit rei ante late recordatiuũ. ¶ Uno modo q relatiuũ nõ possit supponere pro alijs q suũ añs supponat τ sic negat. qz aliqñ relatiũ supponit añte ei⁹ nõ supponẽte. ¶ Alio intelligit q relatiũ nõ possit supponere vel accipi p alijs q p illis p qbus suũ añs accipit lz nõ suppõat et iterũ hoc est fm de relatiuo ampliato añte eius nõ ampliato. Nã in ppõne pdicta ly ille stat p oib⁹ hoibus currentibus presentibus τ possibilibus: nõ aũt suũ antecedẽs Tertio modo intelligit q relatiũ nõ supponit supponere vel accipi p alijs q p illis q suũ añs prius significauit. τ sic cõcedit q relatiuũ semper est rei ante late recordatiuum ¶ Ad cõfirmationẽ dr q lz relatiũ ibi referat restricte: τ restringat p terios ppõnis sui añtis. tñ cũ illis teris tenet ampliate in ordine ad copulã. ¶ Ad scđaz rõez dr q hoc cõplexũ hõ q currit bene potest ampliari si capiat ly q currit pure drãliter vt valet hoc pticipium presentis tpis currens: non autẽ si capiatur ly qui restrictiue. ¶ Ad cõfir

de his cõplexis q currit q ẽ qui erit.

2ª rñsus

Intellectus q relatiũ ẽ añ late rei recordatiuum.

mationē d: q̄ nō ē incōuenies eūdē terim respectu diuersoꝝ teneri ampliate ꝛ restricte. Nam ly ille in tali ꝑpōe restringit ꝑ terios in ꝑpōne sui añcedētis positos: et cū illis terinis ampliatur ꝑ copulā.

¶ Explicit tractat⁹ de suppōībus.

¶ Seqtur tractatus de āpliatōib⁹

Acceptiones āpliationis.

Circa ampliationes est notandum: q̄ iste terinus āpliatio non capitur in ꝑposito pme intentionaliter: sed scđe intentionaliter. Et hoc dupliciꝫ. vno modo vt venit a verbo actiuo qđ est verbū scđe intentionis. et sic ampliatio est terinus ampliās: qui est signū q̄ alius terinus accipiaꝫ ad plures differentias tp̄is: vt verba pteriti tp̄is. futuri tp̄is ꝛc. ¶ Alio modo capitur ꝓut venit a verbo passiuo qđ etiā est verbū scđe intētionis ꝛ sic ampliatio est terinus q̄ ampliaꝫ ꝛ describiꝫ sic. Ampliatio est suppō terini ꝑ suo significato vel suis significatis respectu signi importantis diuersas differentias temporū disiūctim: vel alicuius cō similiter āpliatus in ordine ad illū terim supponētē respectu pluriū differētiarū tp̄is diuisim. Exemplū vt hō fuit aīal. ibi ille terminus hō ampliaꝫ ad standū ꝑ hoībus qui sunt ꝛ fuerūt. ¶ Dr̄ notanꝫ in diffinitione suppō: ad denotandū q̄ nullus terminus ampliaꝫ qn̄ ille terinus supponat. ¶ Vn̄ suppō et ampliatio se hn̄t sicut magis cōmune et minus cōmune. Similiter sicut minus cōnotatiuum et magis connotatiuū. Vn̄ ille termin⁹ suppositio est terminus magis cōmunis ꝛ minus cōnotatiuus: et ille terinus ampliatio est terinus magis connotatiuus ꝛ minus ꝯmunis. ¶ Dr̄ notanter pro suo significato ꝓpter terminos singulares: vt dicēdo petrus currit. ibi ille terinus petrus ampliatur: et tn̄ nō supponit ꝑ pluribus significatis: sed pro vno tm̄

Diffinitō āpliatōis

Drīa suppō ꝛ āpliatio

Et talis āpliatio solet vocari āpliatio tēporū ꝛ nō suppositorū: qꝛ in tali ampliatione terinus nō accipitur ꝑ plibus sigātis q̄ si nō ampliaretur sed bene accipitur ꝑ vno significato in ordine ad diuersas differentias tēporū. ¶ Dr̄ notanꝫ ꝑ significatis ꝓpter terios coēs qui ꝑ plib⁹ significatis supponūt qn̄ āpliantur: q̄ qn̄ nō ampliant vt hō fuit. Et talis ampliatio solet vocari ampliatio tēporū ꝛ suppositoꝝ. ¶ Dr̄ notanter respectu signi ꝛc. ad denotandū illud per quod fit ampliatio puta tp̄m ampliās instrumētale: ꝛ ipse intellectus est ampliās pncipale. ¶ Vn̄ illud signū dꝫ importare diuersas drīas tēporū: qđ est tale signū: qđ rōe ipsius intellectus accipit terim in ordine ad diuersas drīas tēporū: ac si tali terio addere tur signū qđ formaliter et expresse ibi importaret diuersas drīas tēporū. ¶ Dr̄ notanꝫ disiunctī: qꝛ si importaret diuisim vel copulatim: tūc nō oporteret q̄ terinus āpliaretur ¶ Vn̄ ille terinus dꝫ importare diuersas drīas tēporū disiūctī: qui importat tales drīas tēporū ac si loco eius vnū disiūctū iportās diuersas differentias tēporū poneretꝫ. ¶ Dr̄ notāter in ordine ꝛc. qꝛ si dictio ampliatiua non importaret diuersas drīas tēporū respectu teri supponētis: tūc talis terinus supponens nō ampliaretꝫ: vt hō fuit aīal. ibi ly aīal nō ampliaꝫ: lꝫ ponaꝫ cū signo ampliatiuo: cū illud signū nō importet drīas tēpoꝝ in ordīe ad ip̄ꝫ ¶ Dr̄ notanꝫ supponētē respectu illarū ꝛc. qꝛ si talis terinus supponeret respectu pluriū drarū disiunctim ꝛ nō diuisim: tūc nō oporteret q̄ talis terinus ampliareꝫ: vt dicendo adā fuit. ibi ille terin⁹ adā supponit respectu pluriū driarꝫ tp̄is disiūctim: sed tn̄ nō supponit respectu illarū drarū tp̄is diuisiꝫ. ¶ Vn̄ hoc ꝯplexū dria tp̄is (vt ad ꝑpositum sufficit) capiꝫ dupliciter. vno

q̄d āpliatio tp̄m.

q̄d āpliatio tp̄m ꝛ suppositorum.

Nota diligenter.

Nota diligenter.

Acceptiones de ly dr̄a tp̄is.

modo prime intentionaliter: et tunc differentia temporis est vna pars temporis que non est alia vt tempus presens: tempus preteritum: et tempus futurum. ¶ Alio modo capitur secunde intentionaliter. et sic differentia temporis est signum accidentaliter importans tempus per modum presentialitatis: preteritionis: vel futuritionis. et sic de alijs disiunctim: vel vnum eorum sine alio: vt verbum preteriti temporis vel presentis temporis. Unde quinque solent poni differentie temporis scilicet est. fuit. erit. potest et imaginatur. ¶ Terminorum ampliantium: quidam ampliant terminos ante se positos. vt verba preteriti et futuri temporum et eorum participia. Quidam termini ampliant terminos post se positos: vel a parte post rectos: vt verba significantia actum anime: sicut intelligo cognosco: significo etc. Et quidam sunt termini qui ampliant terminos tam ante se positos quam post se positos: vt prius. posterius. potest. possibile. necessarium etc. ¶ Item terminorum ampliantium quidam ampliant ratione temporis: vt illi termini qui important aliquam differentiam temporis a presenti et tales termini ampliant terminos ante se positos. Alij termini ampliant ratione significationis. et sunt illi termini qui licet non importent aliquam differentiam temporis a presenti tamen ampliant: quia eorum significatio potest conuenire tam rebus existentibus quam preteritis etc. vt sunt verba significantia actum anime interiorem. Similiter ly potest possibile prius etc. ¶ De ampliationibus dantur alique regule.

Terminorum ampliantium diuisio prima

Secunda diuisio eorundem

Prima regula talis est. quilibet terminus supponens positus a parte subiecti respectu copule principalis: vel respectu verbi includentis copulam principalem preteriti temporis vel respectu participij preteriti temporis quod est predicatum vel adiectiuum principalis predicati: habens significatum sibi correspondens vel significata sibi correspondentia in ordine ad presens tempus et preteritum ampliatur ad supponendum pro suo significato quod est vel fuit: vel suis significatis que sunt vel fuerunt: nisi restringatur ad vnam differentiam temporis. ¶ Dicitur notanter terminus supponens: ad denotandum quod terminus non supponens non ampliatur. vt iste terminus chimera. Dicitur notanter positus a parte subiecti. et non dicitur subiectum: quia non solum subiectum ampliatur sed etiam pars subiecti et alij termini qui ante copulam ponuntur. ¶ Unde ille terminus dicitur poni a parte subiecti qui ponitur ante copulam: siue ipse sit subiectum siue predicatum: siue pars subiecti siue pars predicati: vt hominis asinus currit. ibi ille terminus hominis ampliatur. Etiam illa particula ponitur propter terminos a parte predicati positos: vt homo fuit animal. ibi ly animal non ampliatur. Dicitur notanter respectu copule principalis: quia quantumcunque terminus ponatur a parte subiecti respectu copule minus principalis non oportet quod amplietur. vt dicendo homo qui fuit est. ibi ille terminus homo non ampliatur. ¶ Dicitur notanter vel respectu verbi etc. quia dicendo homo cucurrit. ibi homo ampliatur: et tamen non explicite ponitur copula principalis preteriti temporis. sed illud verbum preteriti temporis. scilicet cucurrit includit copulam principalem preteriti temporis. ¶ Dicitur notanter preteriti temporis: quia si esset alterius temporis non sic ampliaretur. sed aliter vel nullo modo. Et eadem de causa dicitur vel respectu participij preteriti temporis ¶ Dicitur notanter predicatum etc. quia si non esset predicatum vel adiectiuum predicati tunc terminus a parte subiecti positum non ampliaret. vt dicendo homo videt asinum genitum vel mortuum. ibi ille terminus homo non ampliatur ab illo participio a parte predicati posito. ¶ Dicitur notanter habens significatum vel significata etc. quia si talis terminus non haberet significatum sibi correspondens vel significata sibi correspondentia pro diuersis differentijs temporum: tunc non ampliaretur. vt dicendo adam fuit. ibi ille terminus adam non ampliatur: quia significatum illius termini non correspondet sibi pro tempore presenti: sed solum pro tempore preterito ¶ Unde illud significatum dicitur correspondere alicui termino ad tempus preteritum de cuius pronomine demonstrante talis terminus qui ad suppositum eodem modo acceptus mediante copula precise preteritum temporis

Quis terminus a parte subiecti positus

Quod significatum dicitur correspondere termino ad tempus preteritum presens futurum possibile vel imaginabile.

Regula prima de dictione presentis temporis

iportãte in ordine ad ipm verificabilis est. vt ille terinus adã hz sigãtũ sibi corrñdẽs ad tps pteritũ. sed illud sigãtũ dr corrñdere alicui termino ad pñs tps de cui9 pnoie demõstrãte mediãte copula pctse pñs tps iportãte in ordie ad illũ terim talis terin9 verificabilis est. vt iste terinus hõ hz sigãtũ sibi corrñdẽs ad tps pñs. Ex istis duabus descriptiõibus facilr pt hri qd sigãtũ dr corrñdere alicui terio p tpe futuro: silr p tpe possibili vel imaginabili. ¶ Ex ista rla pz q iste ppões sunt pcedende. s. viuũ fuit mortuũ cũ sensus illius est: viuũ qd est vel fuit: fuit mortuũ. Silr virgo fuit meretrix: cũ sensus eius est: virgo q est vel fuit: fuit meretrix. Silr futurũ fuit pteritũ: cũ sensus eius e futurũ qd est vel fuit: fuit pteritũ Similiter gñandũ fuit mortuũ. cũ sensus eius est. gñandũ qd est vel fuit: fuit mortuũ. Similr gñandũ fuit corruptũ: cũ sensus eius est: generãdũ qd e vel fuit: fuit corruptũ

ppões bñ notande.

Secunda regula. Quilibet terinus supponẽs positus a pte subiecti respectu verbi futuri tpis: qd est copula principalis: vel includens copulã principalẽ: vel respectu pticipij futuri tpis: qd est pdicatuz: vel adiectiuum pncipalis pdicati hñs sigãtũ sibi corrñdẽs vel sigãta sibi corrñdẽtia p tpe pñti et futuro ampliat ad supponẽdũ p eo qd est vel erit: nisi restrigat ad vnã drãz tpis vel ad pauciores. ¶ Dr notanter futuri tpis: qz si nõ eẽt futuri tpis non sic ampliaret terim cui addit: vt dicẽdo hõ fuit aial: vel hõ est genitus. ibi ille terinus hõ nõ ampliat sicut dicit rla. ¶ Ãn fm dictã rlaz iste ppões sunt cõcedende: album erit nigrũ: cũ sensus eius est: albuz qd est vel erit: erit nigrũ. Similr meretrix erit virgo. cum sensus ei9 est: meretrix q est vel erit: erit virgo. Silr corruptũ erit gñandũ: cũ sensus eius e: corruptũ qd e vl erit erit gñandũ. Silr corruptũ erit viuũ: cum sensus eius est: corruptuz qd est vel erit: erit viuum.

scda rla d dictiõe futuri tpis

ppões bñ notande.

Tertia rla. qlz terinus supponẽs capt9 siue a pte subiecti siue a pte predicati cũ hoc vbo pt: qd est copula principalis vel icldẽs eã: vel respectu istorũ modorũ. s. possibile: ptingẽs: impossibile: et necesse prime intẽtionaliter et sincathegorematice captor hñs sigãtũ sibi corrñdẽs: vl sigãta sibi corrñdẽtia ad qttuor drãs tpis supponit p eo qd est: fuit: erit vel pt esse: nisi restringat ad vnã drãm tpis vel ad pauciores. Exẽplũ vt hõ pt esse aial: vel hõ possibilr est aial. ibi tã hõ q ly aial supponũt p his q sunt: fuerũt erũt vel pñt esse ¶ Ãn in pposito hoc verbũ põt: et silr ille modus possibile capiuntur gñaliter: et sic illud pt esse: vel possibile est esse qd est fuit vel potuit esse vel in futurũ poterit esse: et non capiũt stricte put illud pt eẽ solũ vel possibile est esse qd est: vel poterit esse in futurũ: et isto scdo mõ nõ ãpliant ad qttuor drias tpm sicut dicit rla. ¶ Dr notanter in rla pme intentionalr et sincathegorematice captor: qz si tales modi caperent scde intẽtionalr put faciũt ppões modales pposita tũc nõ haberẽt virtutẽ ãpliãdi: sicut hoiem currere e possibile. ibi possibile tñ vz sicut ppõ possibilis et non ãpliat subm. Silr si caperent pme itẽtionalr et cathegorematice: nõ sic ampliarẽt terim a pte post positũ et a pte añ positũ. Alie pticule hui9 rle eodẽ mõ exponũt sicut in alijs regulis precedentibus.

tcia rla d pt possibili ptigẽti et sic de alijs modis

Quarta rla. qlz terin9 positus a pte subiecti respectu predicati quod teriat in bile vel in tiu9 iportãtis aptitudinẽ: vel respectu pdicati nti casus hñs sigãtũ sibi corrñdẽs vel sigãta sibi corrñdentia ãpliat ad supponẽ

qrta rla d dictiõib9 teriatis i bile vl' ti uus. tiuũ.

dū ꝓ eo qđ est vel pt esse dūmō nō restringat. Exᵐ vt hō est possibilis amabilr vl amatiuus. ibi ille terin⁹ hō rōne illoꝝ pdicatoꝝ āpliat ad supponēdū ꝓ eo qđ est vel pt esse. ¶ Dr notant ipoꝛtātis aptitudinē qꝛ si tale nomē teriatū in bile vel in tiu⁹ nō ipoꝛtaret aptitudinē: tūc nō āpliaret terim a pte subi positū vt sūt isti teri cubile fabꝛile: ꝛ sic de alijs. Alie pticule ponūt hic eodē mō sicut in alijs rlis. Vn̄ noia teri nata in bile vel in tiu⁹ āpliatiua de scēdētia ab aliqb⁹ verbis āpliatis āpliāt ad tot dras tpis sicut vba a qbus descēdūt: vt hoc nomē possi bile cathegoꝛematice: ꝛ pme intēti onalr captū: āpliat teriꝫ a pte subi positū sicut hoc vbū pt. Vn̄ fm istā rlam ista est ꝯcedenda: antixps est amabilis amatiuus vel possibilis.

quīta rla d pⁱ⁹ ꝛ poste rius pce= dō ꝛ seqt

Quinta rla. qlibꝫ terinus supponens a pte ant positus respectu illi⁹ teri pꝛius ipoꝛtantis pꝛioꝛitatē tpis vel a pte post respectu illius teri posterius ipoꝛtantis posterioꝛitatē tpis vel respectu illius verbi seqt ipoꝛtātis secutionē tpis: dūmō significatū il lius teri supponētis denotet prece dere fm tps: ꝛ talis terin⁹ habeat sigātū sibi coꝛrn̄dēs: vel sigāta sibi coꝛrn̄dentia ad pn̄s ꝛ ad pteritum ampliat ad supponēdū pꝛo eo qđ est vel fuit: nisi aliūde talis terinus fuerit restrictus. Exēplū vt homo est pꝛioꝛ asino. ibi ille terinus homo ampliat ad supponēdū pꝛo eo qđ est vel fuit. Silr asinus est poste rioꝛ hoie: vel asinus seqtur hoiem ibi ille terinus hoie: ꝛ similiter ille accusatiuus hoiem supponūt ꝓ eo qđ est vel fuit. ¶ Dr notanter ipoꝛ tantis pꝛioꝛitatē tpis: qꝛ si ille teri nus pꝛi⁹ nō ipoꝛtaret pꝛioꝛitatē tpis sꝫ aliquā aliā pꝛioꝛitatē: puta digni tatis vel nature: tūc nō haberet vir tutē āpliandi aliquē terim. vt foꝛ= tes est pꝛioꝛ monachoꝝ. ibi ille ter minus monachoꝝ non āpliat. Et sicut ille terinus pꝛius ampliat: ita ille termin⁹ pcedo ꝛ sua pticipia qꝛ ipoꝛtāt pꝛioꝛitatē tpis ꝛ nō loci vel dignitatis. vt homo pcedit petruꝫ duabus leucis. ibi ille terinus hō nō ampliat. ¶ Dr etiā notāter im poꝛtāti posterioꝛitatē tpis: ꝛ silr se cutionē tpis: qꝛ si ille terin⁹ poste ri⁹ nō ipoꝛtarꝫ posterioꝛitatē tpis ꝛ illud verbū seqt secutionē tpis tūc illi teri nō haberēt virtutē am pliādi. ¶ Dr notant dūmō sigātū teri ꝛc. qꝛ si sigātū teri denotaret sequi fm tps tūc talis terinus nō sic ampliaret. ¶ Vn̄ significatū il lius termi capti cū illo terio pꝛius dꝫ precedere: q̄ nō regit ab illo ter mino pꝛius: sed se hꝫ vt subm respe ctu illius termi pꝛius. Et sigātum illius termi qui regit a pte post ex vi ꝯpationis ab illo terio posteri⁹ vel ex vi transitionis ab illo verbo seqtur: dꝫ precedere fm tps. — Nota dili gēter

Sexta rla. Qlibꝫ terinus supponēs captus re= spectu illius teri pꝛius ipoꝛtantis pꝛioꝛitatē tpis vel posterius ipoꝛ= tantis posterioꝛitatē tpis. vel ly se quit ipoꝛtantis secutionē tpis: cui⁹ sigātū denotat pcedi ab alio: hn̄s sigātum sibi coꝛrn̄dēs: vel sigāta si bi coꝛrn̄dentia ꝓ tpe pn̄ti ꝛ futuro ampliat ad supponendū ꝓ eo qđ ē vel erit: nisi talis terinus aliunde restringat. Exemplū vt hō est pꝛioꝛ asino. ibi ille terinus asino suppo= nit pꝛo eo qđ est et pꝛo illo qđ erit Similr hō est posterioꝛ asino: vl hō seqtur asinū. ibi ille terinus hō supponit ꝓ hoibus q̄ sunt et etiā ꝓ hoibus q̄ erūt. ¶ Vn̄ sigātū illi⁹ teri denotat pcedi q̄ regit ex vi ꝯp ationis ab illo terio pꝛius. Silr si gnificatū illius teri dꝫ precedi qui nō regit ab illo terio posterius: sꝫ se hꝫ vt subiectū: vel q̄ regitur ab illo terio seqtur a pte ante. — sexta rla de eisdeꝫ — Nota bn̄

Septima rla. qlꝫ terin⁹ supponēs ca= ptus respectu vbi ipoꝛtātis actiue vl passiue mutatōnē acqsitiuā: cuius — septia rla de teris i poꝛtāub⁹ mutatio= nē acqsiti uam.

ſigātū denotaꝛ acq̃ri vel ꝓduci hñs
ſigātū ſibi corrñdēs: vel ſigāta ſibi
corrñdētia ad pñs ⁊ futurū: āpliaꝛ
ad ſupponēdū ꝓ eo qḋ eſt ⁊ imedi
ate poſt hoc erit dūmō nō reſtriga
tur. vt aſinus generaꝛ: caliditas ꝓ
ducitur. homo fit. ibi ſubiecta illa
rū ꝓpōnū āpliant ad ſupponendū
pro eo qḋ eſt ⁊ imediate poſt hoc
erit. Siľr domificator facit domuz
aſinus generat aſinū: ignis ꝓducit
caliditatē. ibi illi acti āpliāt ad ſup
ponendū ꝓ eo quod eſt vel imedia
te poſt hoc erit. ¶ Dr̄ notant mu
tationem acq̃ſitiuā: q2 ſi tale verbū
vel eius ꝑticipiū nō iportaret mu
tationē acq̃ſitiuā ſ3 deꝑditiuā: tūc
talē terim nō taliter ampliaret: ſ3
alitervt patebit in rľa ſequēti. Dr̄
notāter cuiꝰ ſignificatū denotaꝛ ꝓ
duci: q2 ſi ſigātū talis teri ꝯſtructi
cū verbo ſignificāte mutationē acq̃
ſitiuā nō denotareꝛ ꝓduci vľ acq̃ri
tunc talis terinus nō ſic ampliareꝛ
vt aſinus gñat aſinū. ibi ille termi
nus aſinus nō āpliaꝛ: ex quo ſigni-
ficatū eius non denotatur produci
vel acquiri.

Octaua rľa ꝺ teriſ iportantibus mutationē ꝺ ꝑditiuaz.

Octaua regula. Quilibet terinus ſupponēs
captus reſpectu dictionis actiue vľ
paſſiue iportātiſ mutationē deꝑdi-
tiuā: cuiꝰ ſigātū denotaꝛ deꝑdi ſiue
corrūpi: hñs ſigātū ſibi corrñdens
vel ſignificata ſibi corrñdentia ad
pñs ⁊ ꝑteritū: ampliaꝛ ad ſupponē
dū ꝓ eo qḋ eſt vel imediate añ fuit
dūmodo nō reſtringaꝛ. Exēplū: vt
aſinus corrūpiꝛ. angelus ānichilaꝛ
caliditas deſtruiꝛ. ibi illa ſubiecta
ampliant ad ſupponendū ꝓ eo qḋ
eſt vel pro eo qḋ imediate añ fuit.
Siľr ignis corrūpit frigiditatē. deꝰ
ānihilat angelū. hō deſtruit aſinū.
ibi illi acti āpliant ad ſupponēduz
ꝓ eo qḋ eſt: ⁊ ꝓ eo qḋ imediate añ
fuit. ¶ Dr̄ notant iportātis muta
tionē deꝑditiuā: q2 ſi talis dictio
nō iportaret mutationē deꝑditiuā
tūc nō āpliareꝛ ſic. Dr̄ notant cuiꝰ
ſigātū denotaꝛ deꝑdi: q2 ſi ſigātuz
talis teri nō denotareꝛ deꝑdi ſiue
corrūpi tūc talis terinus nō ſic am
pliareꝛ. vt aſinꝰ corrūpitur ab hoīe
hō corrumpit aſinū. ibi ille abltūs
homine ⁊ ille ntūs homo non am-
pliantur: vt dicit regula.

Nona rľa de icipit ⁊ deſinit.

Nona regula talis ē. Qui
l3 terinus ſupponēs
q̄ eſt ſubm illius verbi incipit vel
deſinit qñ ſumiꝛ cū ly icipit ampli
atur ad ſupponendū ꝓ eo qḋ eſt et
imediate poſt hoc erit. dūmō hēat
ſignificatū ſibi corrñdēs: vel ſigāta
ſibi corrñdentia ꝓ tp̄e pñti ⁊ futu
ro ⁊ nō reſtringaꝛ. Et qñ ſumiꝛ cū
ly deſinit hñs ſignificatū ſibi corrñ
dēs: vel ſignificata ſibi corrñdētia
ꝓ tp̄e pñti ⁊ ꝑterito: tūc āpliaꝛ ad
ſupponēdū pro eo qḋ eſt vel ime-
diate añ fuit. vt hō incipit eſſe. ibi
ly hō ſtat ꝓ hoībus q̄ ſunt ⁊ ꝓ hoī
bus q̄ erūt. Siľr hō deſinit eē. ibi
homo ſtat ꝓ hoībus q̄ ſunt ⁊ ime-
diate uerunt.

Decia rľa de verbis ampliaꝛ ſupponit ⁊ ſic ꝺ aliiſ

Decima regula. ql3 teri-
nus rectꝰ ab iſtis
verbis ſignificat: ampliaꝛ: verificaꝛ
ſupponit: ⁊ corū ſiſibus mediante
iſta ꝑpōe ꝓ: hñs ſignificatū ſibi cor
rñdens: vel ſignificata ſibi corrñdē
tia ꝓ tp̄e pñti ꝑterito futuro poſſi
bili ⁊ tp̄e imaginabili: dūmō nō re
ſtrigaꝛ: āpliaꝛ ad ſupponēdū ad q̄n
q3 dr̄as tp̄m. vt dicēdo hō ſupponit
ꝓ hoīe: ꝓpō verificaꝛ ꝓ hoīe. ibi il
le terinus hoīe āpliaꝛ ad ſupponē
dū ꝓ hoīe: q̄ eſt fuit erit ꝑt eſſe vel
imaginaꝛ eſſe. ¶ Dr̄ notant rectꝰ
mediāte ꝑpōe ꝓ: q2 ſi ñ ſic regereꝛ
tūc nō ſic ampliareꝛ: vt dicēdo ꝓpō
v̄ificaꝛ ꝓ hoīe. ibi ille terinus ꝓpō
nō āpliaꝛ ex q̄ nō regiꝛ ab illo v̄bo
verificaꝛ: mediante iſta ꝑpōe pro.

Undecia rľa de terminis ꝯnotatiis ampliatiuis

Undecima regula. q̄-
libet abla
tiuꝰ preciſe exprimēs ꝯnotatū ſiue
formale ſigātū teri ꝯnotatiui āpli
atiui rectus a ꝑte poſt a tali terio
āpliatiuo: āpliaꝛ ad tot dr̄as tp̄m

ad quot talis dictio pt ãpliari: dũ mõ nõ restrigat. ⁊ habeat significatũ sibi corrñdens: vel significata sibi corrñdentia ꝓ tot differẽtijs tẽpoꝝ. vt hõ est amabilis amore. hõ ẽ amatiuꝰ aõre. ibi ille ablũs aõre ãpliat ad supponẽdũ ꝓ amore qui est et qui potest esse.

xij. rła de ṽbis ꝑhereticis

Duodecima regula. qlz terminus positus cũ ṽbis sigãtibꝰ adequate ⁊ formalr actũ intellectꝰ appetitus vel sensus iterior: vel dictione iportante actũ ꝓportionabilem siue dictione icludente talez dictõez: in cuiꝰ teri significatũ actꝰ p tale ṽbum iportatus denotatur trãsire: dũmõ nõ restrigat: ⁊ habeat significatũ sibi corrñdens: vel significata sibi corrñdentia ad q̃nqꝫ differentias tpm: ãpliat ad supponẽdũ ꝓ eo qd ẽ: fuit: erit: põt esse: ⁊ imaginat esse. siue talis terinus ponat añ talẽ dictionẽ siue post. Exẽplũ vt cognosco hoiez. itelligo hoiez. desidero potũ. ibi illi teri ãpliãtur ad q̃nqꝫ drias tpm. ¶ Silr terinꝰ positus cũ teris sigãtibus actum sensus exterioris sigãns rẽ in quã denotatur trãsire actus hñs sigãtũ sibi corrñdens: vel significata sibi corrñdentia ꝓ pñti ⁊ pterito: ãpliatur ad supponendũ ꝓ eo qd est vel fuit. vt audio sonũ: video colorez: sonus audit. ibi illi teri positi cum illis ṽbis ãpliant ad supponenduz pro eo qd est vel fuit. Unde homo aliq̃n audit sonũ quãdo sonus est corruptus: tũc si ille terinus sonuz nõ ampliaret qñ staret cũ tali ṽbo tunc talis ꝓpõ esset falsa.

de ṽbis significantibus actũ sẽsus exterioris.

Dubitatur quõ ampliatio dz exprimi. ¶ Vr pmo q̇ non dz exprimi disiũctiue: hoc est p ꝓpõez ypotheticã disiũctiuã: qꝛ tunc talis propõ eẽt vera: hõ nõ fuit aĩal: qꝛ sensus eius esset: hõ qui est non fuit aĩal: vl hõ q̃ fuit ñ fuit aĩal. mõ ista disiũctiua in casu possibili est vera. Et

qꝰ ãpliaꝰ sit exprimẽda: pmuz dictum.

etiã ista est vera ois hõ fuit aĩal: qꝛ sẽsus eiꝰ ẽ: ois hõ q̃ est fuit aĩal: vel ois hõ qui fuit fuit aĩal. mõ ille sẽsus est verus. et sic due ꝯdictorie erũt simr vere: qd est impossibile. ḡ ãpliatio nõ exprimit disiũctiue. Ar sic seq̃retur q̇ ista eẽt vera. Creãs possibiliter nõ est deus. posito casu q̇ deꝰ nõ creat: qꝛ sẽsus eius eẽt creans qd est possibiliter nõ ẽ deꝰ. vel creans qd põt eẽ possibiliter ñ est deus. mõ illa disiũctiua ẽ vera. ⁊ tñ pma ꝓpõ est falsa: ex quo eiꝰ ꝯdictoria est vera. s. omẽ creans de necessitate est deus: ḡ ãpliatio nõ dz expmi disiũctiue. ¶ Vr scdo q̇ ampliatio nõ dz expmi copulatiue: hoc est per ꝓpõem ypotheticã copulatiuã: qꝛ tunc due ꝯdictorie essent simr false. qd est ipossibile. ergo ãpliatio nõ dz expmi copulatiue.

Scdz dictum

Añs pz: nã ponat casus q̇ deus tã nichil creet sed ĩmediate post creabit: tũc ista est falsa. omne creãs necessario est deus. si ampliatio expmeret copulatiue: qꝛ sensus eiꝰ eẽt omne creans quod ẽ necessario est deus. ⁊ oẽ creans qd fuit necessario est deus. ⁊ sic de alijs drijs tẽpum. mõ pma ps illius copulatiue ẽ falsa ⁊ cũ hoc ista etiã esset falsa. Aliqd creans possibiliter nõ ẽ deus. cũ sensus eiꝰ essz. aliqd creãs qd ẽ possibiliter nõ est deus: ⁊ aliqd creãs quod põt eẽ possibiliter nõ ẽ deus ⁊ sic de alijs drijs tpm. mõ secũda pars illius copulatiue est falsa. ḡ tota copulatiua est falsa. ⁊ per pñs ista ꝓpõ est falsa. aliqd creãs possibiliter nõ est deus: ⁊ sic due ꝯdictorie eẽnt simr false. ¶ Tertio dr q̇ ãpliatio nõ debz expmi copulatim hoc est p ꝓpõez cathegoricã de copulato extremo vel de copulata parte extremi: qꝛ tũc iterꝫ due ꝯdictorie eẽnt simr false. s. iste due. oẽ creãs de necessitate ẽ deus. ⁊ aliqd creãs possibiliter nõ est deus. retento casu prius posito. nã sensus prie essz. oẽ creans quod est: potuit eẽ: ⁊ po

Etiũ dcm.

terit eē: ꝺ necessitate ē de⁹: mō ille sēsus ē falsus: ꝛ etiā scd̄a ē falsa. vt coiter dr. ¶ Quarto dr ꝙ āpliatō dꝫ exꝑmi disiūcti: hoc ē ꝑ ꝓpōem de disiūcto extremo i q̄ dr̄ie tpales disiūcti accipiūt. ꝛ i exꝑssione āpliatōnis dr̄ie tpales dūt accipi pure dr̄ntialr̄. vt ꝙ ly est dꝫ tm̄ valere sicut in tpe pn̄ti: ꝛ ly fuit tm̄ p̄cise sic in tpe p̄terito. ꝛ sic de aliis. Et non est vis siue illa signa āpliatiua p̄ponātur vel postponātur terīo āpliato. ¶ Uñ exꝑmere āpliationeꝫ est ponere exꝑsse signū qđ iportat formaliter illas dr̄ias tpm ad q̄s tal' terīn⁹ āpliat. vt dicēdo h̄ō fuit aīal āpliatō dꝫ sic exꝑmi. hō q̄ ē vel fuit fuit aīal: ibi hoc totū q̄ ē vel fuit i portat forāl' ꝛ exꝑsse illas dr̄ias tēporꝫ ad q̄s ille t'min⁹ hō āpliat

4.ᵐ dictū affirātiuū

qđ exprimere ampliatōem

¶ Explicit tractatus de āpliationib⁹. Seqt̄ur tractatus de statu.

E statu sciendū

est ꝙ iste terīnus status dupl'r capit. Uno mō p̄me intētionalr̄. ꝛ hoc capit qn̄ dr. ꝙ multi sūt stat⁹ hoim ꝛ dignitatū. ¶ Alio mō capr̄ scd̄e intētionalit' ꝛ hoc tripl'r. Uno⁹ ꝓut status ꝯuenit p̄dicat[ꝫ] eēntialib⁹: ꝛ sic dr p̄mo posterioꝝ ꝛ scd̄o methaphisice ꝙ in p̄dicat[ꝫ] eēntialibus est status. ¶ Scd̄o mō capit pro statu obligatōis. ꝛ hoc mō capit qn̄ dr ꝙ obligatio ē p̄fixio alic⁹ enūctabilis ad sustinēdū ipꝫ ꝫ aliquē statū vt delꝫ affirātiuū: negatiū: vel dubitatiuū. ꝛ istis modis nō capit i ꝓposito. ¶ Tertio⁹ capit vt respicit suppōeꝫ vel appellatōeꝫ ꝓ oībus suis sigātis ꝫ vnā dr̄iaꝫ tpis: ꝛ hoc mō capr̄ i ꝓposito ꝛ diffinit sic. Stat⁹ ē acceptio teri q̄ ad suppōeꝫ vel appellatōem: ꝓ oibus suis sigāt[ꝫ] ꝫm vnā dr̄iaꝫ tpis. ¶ Et ē duplex stat⁹ scꝫ status suppōis ꝛ status appellatōis. ¶ Stat⁹ suppōis est terīnus supponēs p̄cise respectu vni⁹ dr̄ie tpis: ꝓ qlꝫ suo sigāto sibi corrn̄dēte: vel pro q̄buscūq sigātis suis sibi corrn̄dentibus ad vnā dr̄iaꝫ tpis. Uñ pro diffinito h⁹ diffinitōis ponitur ille terīnus stat⁹ supponēs siue suppōnis. Uñ status suppōnis nō est aliqđ aliud q̄ terīnus supponens qui nō āpliatur: nec ꝓpe restrigit. Dr̄ nōnt' supponēs in diffinitōe ad dr̄iaꝫ teri nō supponēt[ꝫ]: q̄ si accipit ꝫ statū suppōnis. ¶ Dr̄ notanter p̄cise. ꝛc. qꝛ si talis terīnus nō supponeret p̄cise respectu vni⁹ dr̄ie tpis. sꝫ respectu pluriū: tūc nō supponeret ꝫ statū: vt hō fuit aīal ibi ille terīnus hō nō supponit ꝫm statū: qꝛ supponit tam ꝓ pn̄tibus q̄ pro p̄terit[ꝫ]. Sed ille terīn⁹ aīal accipit ꝫm statum: qꝛ supponit solū respectu vni⁹ dr̄ie tpis rōe illius vbi fuit qđ terīm post se positū facit stare ꝓ p̄teritis. ¶ Sed status appellatōis ē terīnus appellans p̄cise respectu vnius dr̄ie tpis suum sigātū formale: si sit appellatio formalis sibi corrn̄dens respectu eiusdem dr̄ie tpis: vel suā rōnem forālem si sit appellatio rōis sibi correspōdēs respectu eiusdē dr̄ie tpis. Exᵐ vt hō fuit albus. ibi ille terminus alb⁹ appellat albedinē ꝫm statū adiacere solū ꝓ tpe p̄terito. Similiter cognosco homiem. ibi ille actūs hoīeꝫ appellat suā rōeꝫ formalē pro tpe pn̄ti. ¶ Dr̄ notant' i diffinitōne appellās: ad dr̄iam status suppōnis. lꝫ tn̄ aliqn̄ sit vnū et idē qđ est status suppōnis ꝛ status appellationis: vt hō fuit alb⁹. ibi ille terīnus albus est status suppōnis ꝛ etiā status appellatōis. Aliqn̄ tn̄ repit status suppōnis vbi nō est status appellatōis. Sil'r pōt eē status appellatōis ꝛ ꝙ nō sit status suppōnis: vt posito casu ꝙ nihil sit albū tūc dicendo h̄ō est albus. ille terīnus albus ē status appellatōis ꝛ nō suppōnis.

Acceptiones stat⁹.

Diffinitō status

diuisio ꝛ qđ stat⁹ suppōnis

qđ status appellationis

Dubitatur p⁹ āsꝫ isti⁹ ꝓpōnis scꝫ hō albus currit supponat ꝫ statū. ¶ Ad hoc dr ꝙ sic. vt pꝫ ꝑ diffi

Obiectio nitõem status. ¶ Sȝ ꝯ̃ hoc diceret aliquis: subȝ supponit restricte: cuȝ ille terĩnus hõ restrĩgat ad standũ pro hoĩe albo solũ: ḡ nõ supponit
Solutio ꝭm statũ. ¶ Dr̃ negãdo añs. ⁊ ad probatõem eius dr̃ ꝯcedẽdo ꝙ ille terĩnus hõ restrĩgit ad stand solũ pro hoĩbus albis: nec ẽt supponit ꝭm statũ: nec ille terinus hõ ẽ sub iectũ: sed hoc totũ ẽ subȝ hõ albus mõ: hoc totũ nõ supponit restricte.
Replicat̃ Sȝ ꝯ̃ hꝰ adhuc aliq̃s dicerȝ. hꝰ totũ scȝ hõ albus est subȝ respectu ꝟbi pñtis tp̃is. ḡ restrĩgit ad supponẽdũ pro pñtibus: ꝯña pȝ ꝑ r̃lãȝ petri hispani. q̃ dicit ꝙ terĩnꝰ supponẽs respectu verbi pñtis tp̃is: restrĩgit ad standũ ꝓ pñtibus solũ. dũmõ il lud ꝟbũ nõ hẽat ꝟtutẽ ampliãdi
Solutio ¶ Ad illd dr̃ ꝙ lȝ tal' terĩnꝰ restri gat ĩꝓpe capiẽdo ꝭstrictõeȝ: ñ tñ ꝓpe capiẽdo restrictõem. Ũñ tũc terinus ꝓpe dr̃ restrĩgi: qñ ꝓpt̃ aliq̃d additũ supponit pro paucio ribus respectu alicuiꝰ copule q̃ sup poneret respectu eiusdẽ copule si sine tali addito caperet̃. ⁊ hoc ma xime loq̃ndo de ꝭstrictõe materia li q̃ repugnat statui: ⁊ non de restri ctõe forãli.

Dubitatur scdo an sub iecta istaꝝ ꝓpõnũ accipiant̃ ꝭm sta tuȝ. s. q̃lȝ hõ currit. q̃dã hõ est albꝰ ¶ Dr̃ ꝙ nõ: q: subiecta illaꝝ ꝓpõnũ restrigunt̃ ꝑ illa signa ad stã dũ pro masculis rõe accñtis gram maticalis qd̃ est genus.
Questio ¶ Sȝ q̃re ret aliq̃s. vtꝝ subta illaꝝ ꝓpõnuȝ accipiant̃ ꝭȝ statũ: hõ q̃ fuit ẽ aĩal hõ q̃ erit ẽ aĩal. hõ q̃ erit currit. hõ q̃ p̃t eẽ ẽ aĩal.
Solutio. ¶ Ad hoc dr̃ ꝙ sic. q: subta illaꝝ ꝓpõnũ solũ suppo nũt respectu vnius dr̃ie tp̃is ꝓ oĩ bꝰ significat' eis corrñdẽtibꝰ respe ctu eiusd dr̃ie tp̃is. ¶ Sȝ ꝯ̃ hoc ar
Obiectio gueret aliq̃s: q: subta illaꝝ propõ nũ restringũtur. ḡ nõ supponũt ꝭm statũ.
Solutio ¶ Dr̃ ꝙ lȝ subta illaꝝ propõ nũ restrĩgant̃ restrictõe formali: nõ tñ restrictõe materiali. mõ bñ stat ꝙ terinus supponat ꝭm statũ: ⁊ ꝙ tñ restrĩgat̃ restrictione formali. Que aũt sit restrictio formalis ⁊ q̃ mãlis videbit̃ in seq̃nti tractatu.

¶ Seq̃tur tractatꝰ de restrictõibꝰ

Circa tractatum de restrictionibꝰ est aduertẽ dũ ꝙ iste terĩnꝰ restrictõ capit̃ dupl'r. ¶ Uno mõ p̃rie ĩtẽtõ naliter. ⁊ sic restrictio ẽ res restrin gens: vel res restricta. ⁊ hoc mõ nõ capit̃ in proposito. Alio mõ capit̃ scd̃e intẽtõalit. ⁊ hoc dupl'r. ¶ Uno mõ capit̃ pro terĩo restrĩgente. et tunc p̃t sic describi. Restrictio ẽ ter minus rõe cuius terĩnus supponẽs restrĩgit̃ ad supponendũ ꝓ paucio ribus sigãt' vel ad pauciores dr̃ias tp̃m siue ad vnã. ¶ Alio mõ capit̃ ꝓ terĩo restricto. ⁊ tunc diffinit̃ sic. Restrictio est terĩnus supponẽs ꝓ paucioribus sigãtis: vel ꝓ vno: vel ad pauciores dr̃ias tp̃m: vel vnam ꝓpter dictiõem restrĩgentẽ q̃ sine tali dictione restrĩgẽte supponerȝ. Ex.m: vt hõ albus currit: ibi ille ter minus hõ rõe illiꝰ dictõis restrĩgẽ tis. s. albus restringit̃ solũ ad stan dũ pro hoĩbus albis ⁊ masculis. ¶ In hac diffinitõe ponit̃ terminꝰ supponens loco gñis: ⁊ totũ resi duũ ponit̃ ad dr̃iam ampliatõis et status. Ũñ illa ꝑticula pro pauciori bus vl' vno supponẽs. ponit̃ ad ex plicãdũ restrictionẽ materialẽ. Et illa ꝑticula. s. ad pauciores dr̃ias tp̃is vel ad vnã: ponit̃ ad explican dum restrictõem forãlẽ. ¶ Ex isto pȝ ꝙ duplex est restrictio. s. mãlis ⁊ forãlis. Restrictio forãlis ẽ restri ctio terĩ supponẽtis ad pauciores dr̃ias tpȝ: vel ad vnã tm̃. ꝑꝑ aliq̃d additũ qd̃ est ꝯceptꝰ tp̃alis q̃ sine tali addito supponeret. vt dicẽdo hõ q̃ est fuit aĩal: ibi ille terĩnꝰ hõ ẽ restrictõ forãlis: q: restrĩgit̃ ꝑ co pulã minus p̃ncipalẽ q̃ est ps forã lis ⁊ nõ materialis. Ũñ ex ista diffi nitõe patȝ ꝙ q̃libet terminus siue

(Right margin notes: acceptões restrictionis. — qd restrictio actiua — qd restrictio passiua. — diffio ꝭstrictõis et qd restrictio forãlis)

singularis siue cōis hñs significatū pro diuersis differētijs tēpum sibi correspōdēs pōt restringi restrictiōe formali. ¶ Sꝫ restrictio matialis est restrictio terī supponētis ꝓ paucioribus sigātis: vel vno tm̄ ꝓpt̄ determiationē sibi additā: q̄ nō pōt esse ꝯceptus tpalis q̄ supponeret sine tali determiatione. vt homo albus currit. ibi ille terīnus hō dr̄ restrictio materialis: qꝛ restringit̄ ꝑ aliquid qd̄ est ps materialis subi Ex ista diffinitiōe pꝫ q̄ nullus terminus singularis discrete tentus potest restringi restrictione materiali: sed solū terīnus cōmuniter tētus hñs significata sibi corñdētia ꝓ diuersis drīs tēpum. ¶ Vñ ad restrictionē duo reqrunt̄. s. restringens ꝛ restringibile siue restrictū.

qd restrictio matialis.

de signis restrigentibus

¶ Signa aūt restrictiua sunt triplicia. Quedā sūt adiectiua sincathegorematica rōe officij. vt albꝰ niger: ꝛ silia. Et qdā sunt noia substantiua. vt minꝰ cōe est restrictiuū magis cōis: vt ille terminus hō respectu illius terī aīal. Et ista restrictiua sunt dictiones cathegorematice. ¶ Alia signa sūt restrictia: q̄ sūt solū dictōes sincathegoreātice et per illa exprimūtur actus sincathegorematici mediantibꝰ quibus intellectus accipit restricte illū terminū cui talis dictio restrictiua additur. vt sunt ista signa quod ē: qd̄ fuit: quod erit: signa vlia: signa pticularia: ꝛ ꝓnomia demonstratiua primitiue speciei. ¶ De restringētibus dātur alique regule quarū prima talis est.

Pria rl'a de inferiori restringente.

Prima regula est. Oē inferius quidditatiue ꝛ cēntialiter: nō cōuertibile cū suo supiori: restringit qdditatiue vel essentialr̄ supius supponens: ad suppon dū ꝓ illo vel illis cui vel qbꝰ tale inferius pōt cōuenire. Exm̄ de īferiori qdditatiue. vt aīal homo currit. vel aīal quod est homo currit. Exm̄ de inferioribus cēntialiter. vt aīal ratōnale currit. vel aīal quod est rationale currit. ¶ Dr̄ notāter in rl'a dūmodo nō sit conuertibile qꝛ si eēt cōuertibile tūc nō restringeret suū supiꝰ. vt iste terinus idē nō restringit illū terīꝫ adaliqd: nec ille terinus multitudo restrīgit illū terim q̄titas. ¶ Dr̄ notāter supponens: qꝛ si tale supius nō supponeret: tūc nō possꝫ restrīgi ꝑ suū inferius. vt nō ens exñs chimera currit. ibi nō ens nō restringit̄. ¶ Vñ qdditatiue inferius respectu alicuiꝰ supioris dr̄ illud quod non cōnotat aliqd circa illd ꝓ quo supponit: sicut nec suū supiꝰ qd̄ predicat̄ de eo in qd. Vel nō ꝯnotat aliqd circa illud ꝓ quo supponit vltra suū supius qd̄ pdicat̄ cēntialr̄ de eo. Exm̄ pme ptis: vt hō est aīal. Exm̄ scde ptis. vt albū est coloratū. ¶ Sed cēntialr̄ inferius ꝛ nō qdditatiue est illud de quo pdicat̄ supius cēntialiter: sed tn̄ ipꝫ ꝯnotat aliquid intrīsece vltra suū supiꝰ: vt rōale ē aīal.

qd inferiꝰ qdditatie.

qd inferiꝰ cēntialit̄.

scda rl'a d adiectio restrigente. ꝛc̄ija.

Secunda regula ē. Adiectiuū minus cōe q̄ suū substantiuū aduerbiū um additū verbo siue alteri restringibili: obliquꝰ a pte post rectus: demonstratiuū: relatiū: ꝛ prepō cum suo casuali a pte eiusdē extremi cū suis restringibilibꝰ posita: restringunt sua restringibilia ad supponēdū ꝓ sigāto vel significatis ꝓ quo vel qbus ꝯuenire sibi pñt. Exm̄ de adiectiuo: vt hō albus currit: vel q̄libꝫ hō currit. Exm̄ d aduerbio: vt sors currit bene. ibi illud vbū currit restringit̄ ꝑ illd aduerbiū bene ad supponēdū solū ꝓ bñ currētibꝰ Exēplū de oblīq: vt cappa sortis ē alba. ibi ille terinus cappa ꝑ illum gtm̄ sortis restringr̄ ad standū soluꝫ ꝓ cappa sortis. Silr̄ iodes bibit vinū. ibi hoc verbū bibit restringit̄ solū ꝓ bibente vinū. Exemplū de demōstratiuo: vt iste hō currit. ib hō restringit̄ ad stādū solū ꝓ hoīe demōstrato. Exm̄ d relatio: vt hō q̄

est albus mouet: vel homo currit et ille disputat. Exm de ppoe cum suo casuali: vt iohes dormit i lecto ibi ille terinus dormit restringitur p hoc cplexu.s. in lecto ad supponendu solu p dormiete i lecto.

tria rla. gnalis

Tertia rla gnalis est. Quilibet terin9 suppones pro aliquo sigato tm vel paucioribus: vel ad vna dria tpis tm. siue ad pauciores pp dictoes restringete restringit siue magis restricte supponit q aliude supponeret.

Questio per magistrum thomam Bricot addita.

Queritur vtru in ista ois ho est alb9. ly homo restringat p pdicatu. Et arguitur q sic p illam rlam. Talia sut subaqualia permittutur ab eorum pdicatis. sz cu istud predicatu albus conueniat subiecto solu pro hoibus albis: sequitur q restringit ipm ad standu p hoibus albis. Scdo sic. ista essz vera ois ho est albus posito q oes viri essent albi et mulieres nigre: sz pdicatu illius ppois restrigit subiectu. cna pz qm n eet va nisi ly ho restringeret ad standu solu pro viris sed non restringit ad standu p viris solu p istud signu ois: sz h9 e p pdicatu. Ans pz. Tum pmo: qr in casu posito cdictoria ei9 est falsa scz ho non est albus: qz est indefinita c9 nulla singularis est vera. Iste eni sunt false ille ho non e alb9: iste ho non est albus. et sic de aliis. Tum scdo qz si ho non est albus maxime erit mulier: sed no est verum dicere, q mulier non sit albus. eo q illa est incogrua. sz hec est vera in casu posito ois ho e albus. Tu tertio: qz in casu posito iste ho est alb9. et iste: et non est danda instantia. Maz si dees instantia. hoc erit dicedo mulier est ho. et tn non est alb9. sed sic dicendo incogrue loqris. igr in casu posito ois ho est albus. Certio sic: in metali illius propois conceptus hoie restringit p ly album sed no ponit alius cceptus homis q a pte subi. sz subm restrigit per pdicatu. Maior pz qz sensus illius ppois est iste ois ho est ho alb9. i q concept9 hois restringit p ly albus. Minor pz: qz si in metali illi9 ppois poneret cceptus hois a pte alterius extremi q a pte pdicati hoc eet maxie qz illa equaleret isti: ois ho est ho albus. sed hoc est fIm: qz tunc in istis duabus ppoibus: ois homo est albus: et ois equ9 e albus no eet ide pdicatu qd est falsu: cna pz qm pdicatu vni9 esset hoc totu. ho alb9. pdicatu vero alterius eet hoc totu equ9 albus. In oppm ar qz adiectiuu non restringit suuz substatiuu: nisi ponat a pte eiusdem extremi cu ipo: sz ly alb9 no ponit a pte eiusde extremi cu ly ho: ergo n restringit ly ho.

Notandu e pmo q hec regla. Talia sunt subiecta qlia pmittutur ab eorum pdicatis (sm aliquos) sic dz intelligi. Qn pdicatu dr de aliq equiuoco analogo. tuc facit subz analogu solu teneri p illis sigatis pncipalioribus vel minus pncipalioribus qbus cuenit. vel salte accipi sm illu cceptu solu sm que talia sigata sigat. — intellectus maxie topice. Talia sut etc.

Dr notant de aliquo equoco: qz hec rla no hz veritate qn subiectu est vniuocu. et ideo in ista propone oe aial est ronale. ly aial no stat solu pro illis p qbus ly roale sibi conuenit. Dr notanter analogo. qz hec rla no dz h veritate in equocis a casu. Et ideo hec n est simplr ccedenda. ois canis est latrabilis: sed est distiguenda. Dr notant vel accipi sm cceptu etc. qz no semper pdicatu restrigens analogum ad standu p illis pro qb9 sibi conuenit: facit ipm analogu stare pcise p illis qbus sibi cuenit: qz hec no concedit: oe nome est vocale: posito q ly nome sm conceptu pncipale significet solu noia metalia. et sz cceptu min9 pncipale noia vocalia et scripta.

Notandū est scđo q̄ p̄ rīam allegatam iste ꝯcedūtur oīs hō est viuus oīs hō est pictus. nec tñ ex eis seqt̄ ista pictū ē viuū: imo cōmittit ibi fallā equocatōis. Et si arguat̄ sic

Obiectio

p̄alogismi fallacie equocatōis solunnt̄ p̄ distīctōes: s3 nulla p̄dictarū p̄missaꝝ est distīguēda. imo q̄lz caꝝ ē ꝯcedenda. igr̄ ibi nō ꝯmittit̄ fallacia equocatōis.

Solutio

¶ Ad hoc d̄r q̄ nō est verū vl̄r p̄missas cuiuslibz p̄alogismi falle equocatōis eē distīguendas: saltē de rigore. l3 ꝓpter assistentes distingui possint. S3 aliqui soluūt ondendo q̄ idē terinus i p̄missis accipr̄ ꝟ3 diuersos ꝯcept⁹.

notādū est 3° q̄ ad hoc q̄ r̄gl̄a p̄dicta (q̄ magis deseruit alienatōibus q̄ restrictōibus) h̄eat veritatē. o3 q̄ p̄dicatū sit vnū mēbroꝝ diuidentiū diuisionis analogice: vel saltē q̄ significet aliqua sigāta analogi ꝯcretiue ⁊ q̄ silitudinarie ad p̄ncipale sigātū sit mēbꝝ minus p̄ncipale. ⁊ i°o ista nō sol3 ꝯcedi. oīs hō ē lignū. sicut ista oīs hō est pict⁹ vel ligneus

p̄a ꝯ°

¶ Istis notatis sit p̄ma ꝯclō. Hec est falsa in casu posito in scđa rōne oīs homo est alb⁹. p3 q̄ est vl̄is affirmatiua c⁹ sub3 supponit ꝓ aliqbus. s. ꝓ mulierib⁹: ꝓ qbus nō supponit p̄dicatū. igitur ipsa ē falsa.

Scđa ꝯ°

¶ Scđa ꝯclō: ꝯ illā vl̄em oīs hō ē albus in casu posito nō p̄t dari instantia p̄ istas: iste hō nō ē albus et iste hō non est albus: p3 q̄ q̄l3 illa rā vel est falsa vel icōgrua. aut subiectū ei⁹ ꝓ nullo supponit. p̄t ꝟ dari istantia per istā hoc (demōstrādo mulierē) ē hō ⁊ ñ ē hō alb⁹.

Tertia ꝯclō

¶ Tertia ꝯ°. in p̄dicta ꝓpōe p̄dicatū nō restringit sub3. p3 ex dictis.

Ad rōes añ oppm̄. Ad p̄imā d̄r q̄ illa rl̄a nō h3 veritatē hic ⁊ h3 nō signifi⁼cat analogice hoīes albos ⁊ hoīes nigros. ¶ Ad scđam d̄r q̄ illa ē falsa in casu posito: ⁊ ista est vera: hō nō est albus. Et negat̄ q̄ nulla ei⁹ singularis sit vera: imo iste sūt ꝟe: hoc quod est hō (demōstrādo mulierē) nō est hō albus. ⁊ hoc qđ est homo nō est hō alb⁹: ⁊ sic d3 dari i̇̄stātia. ¶ Ad tertiā d̄r negādo minorē ⁊ ꝯcedit̄ q̄ in illis duab⁹: oīs hō est albus: ⁊ oīs equus ē albus nō est idē p̄dicatū totale: s3 solū p̄⁼tiale. Et hoc maxie ꝟm tenētes q̄ adiectiū nō p̄t in masculis vel feīs gnē substantiuari.

¶ Sequit̄ tractat⁹ appellationū.

Circa tractatū de appellationib⁹ ē sciēdū p̄imo q̄ duplices sūt teri. s. conōti ⁊ t̄ri absoluti.

diuisio teri

¶ Termini absoluti sūt teri q̄ p̄dicant̄ essentialr̄ de ꝓnoīe demōstrante illō p̄o quo supponūt: ⁊ nō ꝯnotant aliquid de sua significatōe eēntiali et formali extrinsece vel itrinsece. vt iste terin⁹ hō: aīal: ēns: aliqd. ⁊c. Et istis teris nō ꝯuenit appellatio forme.

q̄ teri sūt absoluti

¶ D̄r notant̄ de sua sigātōne formali ⁊ essentiali. ꝓpter obliquos quoꝝ recti sunt teri absoluti vt iste gtūs hoīs ⁊ alū obliq̄ qui de sigātione grāmaticali siue mō significandi accn̄tali significāt p̄ modū adiacētī. ⁊ tñ d̄ sua significatione eēntiali et formali sunt teri absoluti. ¶ Sed teri ꝯnotatiui sunt teri q̄ de sua significatōe formali ⁊ eēntiali iportant aliqd extrīsece vl̄ intrīsece. vt albū: nigrū: rōnale: sensibile. ⁊c.

q̄ teri cōnotatiui.

¶ Uñ terioꝝ ꝯnotatiuoꝝ q̄dā sunt teri cōnotatiui eēntiales ⁊ q̄dā sunt teri ꝯnotatiui accn̄tales

subdiuisio.

¶ Teri cōnotatiui eēntiales sunt teri qui p̄dicant̄ eēntaliter de ꝓnomie demonstrāte illō ꝓ quo sup⁼ponūt. ⁊ de formali ⁊ eēntiali significatōne iportant aliqd itrinsece et nō extrinsece. vt rōnale: sēsibile: ⁊c.

q̄ teri cōnotatiui eēntiales

¶ Sed teri ꝯnotati accn̄tales sūt teri q̄ p̄dicant̄ accn̄tal̄r de ꝓnomie demōstrante illud ꝓ quo supponūt ⁊ ꝯnotāt aliqd extrīsece de formali ⁊ eēntiali significatōe vltra illud ꝓ quo supponūt. vt albū: nigrum: calidū: frigidū. ⁊ sic de aliis.

q̄ teri cōnotatiui accn̄tales

qd sigñtũ matiale ꝛ forãle ti ꝯnotatiui

Sciendũ scđo q̃ terinus ꝯnotatiu⁹ habꝫ duplex sigñtũ.s.mãleꝛforãle Sigñtũ mãle teri cõnõti ẽ res.ꝓ q̃ talis tin⁹suppõit. Et sigñtũ formale dr res quã talis terinus iportat vltra matiale significatũ. vt matiale significatũ hui⁹ teri albũ est res in q̃ est albedo. Et significatũ formale est ipsa albedo. Sꝫ q̃reret aliqs:si caperet albũ pure adiectiue:vtruꝫ tũc hr̃et significatũ materiale distinctũ a formali. ❡Dr q̃ nõ:qꝛ qñ capitur pure adiectie tũc solũ significat albedinẽ p modũ adiacẽtis:ꝛ ñ significat subꝫ. ❡Ex isto pꝫ q̃ iste termin⁹albũ qñ capit pure adiectiue nõ significat totũ illđ qđ significat qñ capi substantiue.

Questio

Solutio.

De terio appellatiuo solitarie ꝛ alti addito.

Sciẽdũ tertio q̃ terin⁹qui appellat suũ significatũ formale: qñq3 alit appellat qñ solitarie ponit tanq̃ subm vel pdicatũ.ꝛ alit qñ coniũgit cũ alio terio significante appellatũ sui formalis significati. qꝛ qñ terin⁹ p se ponit tũc appellat suũ significatuꝫ formale adiacere rei ꝓ q̃ ipsemet terminus supponit:vt albũ currit. ibi ille terin⁹ albũ appellat albedinẽ adiacẽ rei de q̃ verũ est dicẽ q̃ ẽ alba. Sed qñ ponit cũ alio termio pure absoluto: tũc appellat suũ significatũ formale adiacere rei ꝓ q̃ terin⁹ absolut⁹:vel totũ aggregatũ ex terio absoluto ꝛ terio ꝯnotatiuo suppõit. vt hõ alb⁹ currit.ibi ille terin⁹ albus iportat albedineꝫ adiacere illi rei ꝓ q̃ supponit hoc totũ aggregatũ.i.hõ albus. ❡Sꝫ si ponat cũ alio terio appellatiuo: tũc qñq3 talis terin⁹ appellat suuꝫ significatũ formale adiacere vel ñ adiacere rei appellate p aliũ teriꝫ appellatiuũ. vt sortes ẽ monach⁹ albus.ibi ille terinus albus appellat suũ significatũ formale adiacere illi rei q̃ ꝯnotat p istũ teriꝫ monachus.nã iste terinus monachus appellat hitũ monachalẽ ꝛ albus albedinẽ adiacere illi habitui.nõ qñ dr:iste ẽ monachus albus:sẽsus ẽ:iste est monach⁹ hñs hitũ albuꝫ. ❡Ex isto pꝫ q̃ alr appellat iste termin⁹ albus qñ dr: sortes est albus ꝛ qñ dr sortes ẽ monach⁹ alb⁹:qꝛ i pria ly albus appellat albedinẽ adiacere illi rei q̃ ẽ sors ꝛ aliis rebus de qbus verũ ẽ dicere q̃ sũt albe. Et in scđa solũ appellat albedinẽ adiacere illi rei q̃ ẽ hitus monachi ❡Simr iste terinus bonus: alr appellat in ista ꝓpõe.sors ẽ bon⁹ q̃ i ista sors ẽ bonus faber: vel sors ẽ bonus clericus.qꝛ i pria ly bonus appellat bonitatẽ mor^l:ꝛ i duab⁹ aliis appellat bonitatẽ art^l. ❡Simil'r ille terinus tuus in ista ꝓpõe iste canis est tuus alr appellat q̃ in ista:iste canis est pr tu⁹: qꝛ in pria iste terinus tuus appellat rẽ p modũ possessi.ꝛ in scđa appellat p modũ geniti.

correla^m bñ nõnđ.

Sciendũ q̃rto q̃ iste terminus appellatio nõ capr hic prie itẽtõalr:sꝫ scđe itẽtõalr. Et hoc⁹ capiẽdo appella⁹ ẽ duplex.s.appellatõ forãlis sigñti:ꝛ appellatõ rõis. Appellatio forãlis ẽ sigñtõ formal' significati teri ꝯnotati:p modum potẽtis adiacere vl'ñ adiacere:siue p mođ denoiant^l alter in ꝓpõne respectu alicui⁹ dñe tpalis: vt hõ est albus.ibi ille terinus albus appellat albedinẽ adiacere illi rei ꝓ qua supponit ꝓ tpe pñti. ❡In hac diffinitõe ponit significatio loco gñis vñ appellatõ forãl' ẽ forãl' sigñtio capiẽdo illũ tmĩꝫ sigñtõ ꝓ terio' significante :sꝫ ñ eꝯ: qꝛ tin⁹ absolutus ẽ sigñtõ : ꝛ tñ nõ ẽ appellatõ forãlis Dr notant forãlis sigñti:ad drñam suppõis qꝛ suppõ est sigñtio mãlis sigñti. Qñ aliqñ terin⁹ supponit q̃ ñ appellat vt hõ ẽ aĩal. ꝛ aliqñ terinus appellat q̃ nõ supponit vt asin⁹ ẽ hõ hinnibil'. Dr notãt adiacere pp terios iportãtes aliquã rẽ positiuã q̃ adiacet rei ꝓ q̃ suppõit. vt calidũ frigidũ.humidũ.ꝛsic đ aliis Dr notãt nõ adiacere ꝓpt terios puatios vt paup ignarus, ꝛ sic de

aliis. ¶ Dr̄ notanf. vel p modũ de nominãtis. propf terīos q̄ non cõ notant sua sigñta formalia p mod inhesionis: sed per modũ alterius denoiatõis: vt sunt teri de p̄dicam̄to ad aliqd: situs: ⁊ habitus. ¶ Dr̄ notanf in propõe: qꝛ nullus terīn⁹ appellat extra propões: ⁊ rõe illi⁹ pticule appellatio se hʒ vt inferi⁹ respectu hui⁹ teri ꝯnotatio. ¶ Uñ appellatio forãlis capitur duplr.

Diuiso appellatõis formalis — Uno mõ large: ⁊ sic diffinita ẽ. Et diuidr̄ p appellatõem formalẽ teri ꝯnotatiui essentialis ⁊ per appellationẽ forãlẽ teri ꝯnotatiui accñtal. ¶ Uñ appellatio formalis teri cõnotatiui eẽntial' ẽ appellatõ sigñti formalis teri: qui aliqd itrincese ⁊ non extrĩsece ꝯnotat. ¶ Sʒ appellatio formalis teri cõnotatiui accñtalis ẽ appellatio formal' sigñti termi qui ꝯnotat aliquid extrinsece. ¶ Alio mõ capr̄ spãliter pro appellatione formali teri cõnotatiui extrisecī. Et isto⁹ oĩs terinus appellatiu⁹ est terinus q̄ predicaf denominatiẽ: ⁊ hoc⁹ capit aristoteles ap pellatões i diffinitõe denoiatiuoꝝ:

Utilitas appellationis formẽ — **Dubitatur** prio ad qd vʒ appellatio forme. ¶ Dr̄ q̄ vʒ ad hoc q̄ qs sciat iudicare de veritate ⁊ falsitate ꝓpõnũ ꝓpf diuersitatẽ appellationis forme. Unde pñt eẽ aliq̄ ꝓpões drñtes in appellatõne forme: quaꝝ vna ẽ vera ⁊ alia falsa. vt sortes pcussit sedentẽ. ⁊ sedentẽ sors pcussit. Istã p̄ma vʒ tñ sicut sortes pcussit sedentẽ in tpe p̄terito quo fuit sedens. sʒ scða vʒ tñ: sortes pcussit aliquẽ q̄ est vl' fuit sedẽs. mõ p̄ma pt eẽ falsa scða exñte vera. Simil̄r ẽ de istis. papã vidi: ⁊ vidi papam: regẽ vidi ⁊ vidi regem Silr̄ pp diuersitatẽ appellatõis forme hẽtur drña inter istas propões. Album fuit sortes: ⁊ sortes fuit alb⁹. qꝛ in p̄ia ly albus apaell at albedinẽ adiacere illi pro quo supponit ille termin⁹ albũ pro tpe pñti vel preterito. Et in scða appellat albedinem adiacere p̄cise pro tpe preteri to: ideo p̄ma põt esse vera secunda exñte falsa.

Dubitatur secũdo an ter minus appellans suũ sigñtũ formale appellet oẽ suũ sigñtũ formale: vl' aliquod ⁊ aliqð nõ. ¶ Dr̄ q̄ appellat oẽ suũ sigñtũ qð sigñt fm vnũ ⁊ eundẽ ꝯceptũ siue illð sit: fuit: erit põt eẽ vel imaginaf esse ¶ Sʒ ꝯ h⁹ — Obiectõ prima
af qꝛ si terīn⁹ appellat oẽ suũ sigñtum formale: tũc hec esset falsa. album currit. qꝛ albedo q̄ non est nõ adiacet alicui ¶ Scðo sic. tunc ista — Secũda.
essʒ vera albũ currit: posito casu q̄ solũ ethiops currat. qꝛ ethiopi adiacet albedo lʒ pua. ¶ Ad primũ — Solutio prime.
dr̄ negando añs: qꝛ non oʒ ad veritatem ꝓpõnis q̄ oẽ illud quod terminus appellat insit illi cui appellat adiacere: sed sufficit q̄ aliquod appellatũ ab eo insit ei qð sufficit dnoiare sðm. ¶ Ad fm dr̄ negando añs: qꝛ lʒ ethiopi insit albedo: — Solutio secunde
illa tñ non sufficit denominare sðʒ Ex isto sequitur ꝯñr q̄ terminus ꝯplex⁹ etiã appellat oẽ illud quod partes eius appellant.

Dubitatur tertio vtrũ termin⁹ cõnotatiu⁹ in propõe positus captus fm vnũ ⁊ eundẽ ꝯceptũ semp equaliter appellet suã formã vel diuersimode. ¶ Dr̄ q̄ terminus connotatiuus capt⁹ fm eundem ꝯceptuʒ q̄tum ẽ de se semper natus est appellare eodemmõ: tñ ipse vel sibi synonimus positus in diuersis pro põnib⁹ cũ aliis ⁊ aliis terĩs diuersimode appellat. sic q̄ aliqd reqrif ad veritatẽ vni⁹ ꝓpõnis qð nõ req̄rif ad veritatẽ alterius: rõne alri⁹ ⁊ alterius determinationis cũ eodem terīo vel diuersis terĩs. vt papam verberaui ⁊ v̄beraui papã. Similiter sortes ẽ albus: ⁊ sortes ẽ monachus albus.

prima rl'a de ꝯnotatiuis hñtibus se vt deteriabilet detmiatio

Pro maiori declaratione hui9 dubij sunt aliq̄ rl'e notande. ¶ Quarum pⁱma est ista. Qñ duo termi appellatiui: quorū vnus deterīnat alteꝝ ponunt a pte eiusdē extremi et ad idē extremū se tenēt. ꝛ q̄ deteriabile p̄cedat et deteriatio seq̄tur appellant sua sigāta formalia adiacere vel nō adiacere siue denoīnare pro eodē tpe verbi p̄cise. Exēplū: vt ego pcutio magistruȝ: ibi a pte predicati ponunt illi terī ꝯnotatiui .s. pcutiens ꝛ magistrū. ꝛ vn9 deteriat aliū sicut rectū suū regēs ꝛ ideo ad veritatē talis ꝓpōnis req̄rit q̄ ille quē ego pcutio sit tūc magister qñ pcutio eū. ¶ Dr̄ notant duo terī appellatiui quoꝝ ꝛc. q2 si vnus nō deteriaret aliū. vel vnus nō esset appellatiuus tūc nō oporteret q̄ tales terī appellarent pro eodē tpe precise. vt sortes pcutit hoīem. ibi ille actūs hoīem nō appellat ꝓ eodē tpe precise sicut illō verbuȝ pcutit: ex quo nō appellat Siīr sortes pcutit hñtē asinū currentē. ibi ly pcutit ꝛ ly currentē appellant sua sigāta formalia p̄cise ꝓ eodē tp̄e sc3 solum ꝓ tp̄e pñti. ¶ Dr̄ notant a pte eiusdē extremi q2 si nō ponerēt a pte eiusdē extremi tūc non appellarēt ꝓ eodē tp̄e p̄cise. vt sortes sedenteȝ pcussit. ibi ly sedētem ꝛ ly pcussit nō appellāt p̄cise ꝓ eodē tpe. ¶ Dr̄ notant p̄cise dūmō deteriabile p̄cedat: q2 si nō p̄cederet tūcñ appellarēt p̄cise ꝓ eodē tp̄e. vt sedētē pcussi ¶ Dr̄ notāt p̄cise. q2 nō sufficit q̄ sigāta formalia terioꝝ adiaceāt alicui rei ꝓ tp̄e iportato p copulā: s3 oȝ q̄ p̄cise qñ vnū adiacet q̄ alterū eoruȝ etiā adiaceat pro eadem pte tp̄is ꝛ nō vnū prius ꝛ aliud posteri9. Ex ista rl'a p3 q̄ iste pñt esse false. ego comedi crudū. ego verberaui regeȝ istis existentibus veris. ego crudū comedi. ego regem verberaui

Secūda rl'a talis est. Qñ scd'a rl'a d̄ ꝯnotatis hñtib9 se vt adiectiuū ꝛ substantiuū. a pte eiusdē extremi ponūt duo terī ꝯnotatiui: mutuo se detmināntes: ꝛ hñtes se adinuicē sicut adiectiuū ꝛ substātiuū: ꝛ cōnotatū vnius natū ē conuenire connotato alterius: tunc terminus q̄ se h3 p modū adiectiui: appellat suū sigātū formale adiacere vel non adiacere cōnotato altius hñtis se p modū substātiui: dūmō talis termin9 nō sit matrialis. Exēplū vt sortes ē albus monachus. ibi illi duo terī .s. albus ꝛ monachus se hñt adinuicē sicut adiectiuū et substātiuū ꝛ ly albus se h3 vt adiectiuū respectu illius terī monach9. ideo appellat suū sigātū formale adiacere vel nō adiacere cōnotato illius tmini monachus. Qñ ille terinus monachus p̄ncipalr̄ ꝯnotat ꝓfessioneȝ et min9 p̄ncipaliter habitū monachalē. ꝛ sic ille tminus albus appellat albedinē adiacare habitui monachali: ꝛ sic d̄r monachus alb9 q̄ h3 habitū albū exteriorē. ¶ Dr̄ notāter in rl'a a pte eiusdē extremi: q2 si tales terī nō ponerēt a pte eiusdē extremi: tūc nō sic appellarēt: vt dicēdo monachus ē alb9. ibi ille tminus albus appellat albedinē adiacere illi rei q̄ ē monachus ꝛ non habitui. ¶ Dr̄ notant detmināntes se q2 si nō detminarent se mutuo non oporteret q̄ sic appellarēt. vt dicēdo monach9 cuius equus est albus currit. ibi ly alb9 nō appellat albedinē adiacere habitui monachali ex q̄ nō deterīnat illū terim monachus. ¶ Dr̄ notant ꝛ hñtes se ꝛc. q2 si nō haberent se sicut adiectiuū ꝛ substātiuū: tūc nō sic appellarent vt dicēdo. ego pcussi papā. ibi ille tmin9 pcussi: ꝛ ille terīnus papā sūt duo terī ꝯnotatiui: quorū vn9 detminat alterū: sed nō hñt se sicut adiectiuū ꝛ substātiuū: s3 sicut dictio regēs ꝛ dictio recta. ideo ille terīmus papā nō appellat suū formale sigātū adiacere vel nō adiacere si

gnificato formali huius termini percussi: nec econtra. ¶ Dicitur notanter connotatum vnius &c. quia si connotatum vnius non conueniret connotato alterius: sic quod adiectiuum non predicaretur &c. de abstracto substantiuum: tunc non sic appellaret. vt albus musicus currit. ibi ille terminus albus non appellat suum significatum formale adiacere formali significato alterius: quia ista est falsa musica est alba ¶ Dicitur notanter si adiectiuum non sit terminus numeralis: quia si sit terminus numeralis regula non habet veritatem. alias hec esset vera sortes et plato sunt vnum album: posito quod eadem albedine essent albi. quod tamen est falsum. ¶ De appellatione formali dantur alique regule

prima regula de termino appellatiuo non ampliatiuo &c.

Prima regula est. Terminus appellatiuus formalis significati non ampliatiuus nec cum ampliatiuo sumptus. positus cum verbo non habente vim ampliandi talem terminum sic positum: appellat suum significatum formale adiacere vel non adiacere precise pro tempore illius verbi. vt sortes est albus. sortes fuit albus: sortes erit albus. ibi ille terminus albus appellat albedinem adiacere pro tempore verbi cum quo ponitur. ¶ Dicitur notanter non ampliatiuus. quia si talis terminus esset ampliatiuus tunc non sic ampliaret: vt adam est genitus. ibi ille terminus genitus non appellat generationem passiuam pro tempore presenti: sed pro tempore preterito adiacuisse. Similiter antichristus est generandus. ibi ille terminus generandus non appellat generationem passiuam pro tempore presenti: sed pro tempore futuro. Similiter hic generandum est sortes. genitum est sortes. Dicitur notanter nec cum ampliatiuo sumptus: quia si talis terminus sumeretur cum termino ampliatiuo: tunc non sic appellaret: vt antichristus est futurus predicator. ibi ly predicator non appellat actum predicandi pro tempore presenti importato per copulam adiacere antichristo sed pro tempore futuro. Similiter album est mortuum album est genitum. ibi ille terminus album appellat albedinem: non pro tempore verbi precise: sed pro tempore presenti vel preterito. ¶ Dicitur notanter cum verbo &c. quia si tale verbum haberet vim ampliandi tunc non appellaret precise pro tempore verbi. vt cognosco album album fuit sortes. album potest esse ibi ille terminus album non appellat albedinem precise pro tempore verbi

Secunda regula de termino appellatiuo respectu dictionis preteriti vel futuri temporis.

Secunda regula est. terminus appellatiuus positus a parte subiecti respectu copule principalis vel verbi includentis copulam principalem preteriti vel futuri temporis vel respectu participii preteriti vel futuri temporis. quod est predicatum vel adiectiuum principalis partis predicati appellat suum significatum formale secundum exigentiam ampliationis nisi restringatur. vt album fuit sortes Album est genitum. album est ens factum. ibi ille terminus album appellat albedinem adiacere illi rei pro qua supponit pro tempore preterito vel presenti Similiter album erit sortes. album est generandum. ibi ille terminus album appellat albedinem adiacere pro tempore presenti vel futuro. Dicitur notanter a parte subiecti: quia si a parte predicati talis terminus poneretur non sic appellaret. ¶ Dicitur notanter nisi restringatur. quia si restringeretur tunc non sic appellaret. vt album quod est fuit sortes. Alie particule exponuntur eodem modo sicut in regulis de ampliationibus. ¶ Ex ista regula patet: quod iste sunt concedende in aliquo casu. sciens fuit iohannes. album fuit sortes. tu crudum hodie comedisti. tu papam verberasti. et tamen eodem casu retento iste essent negande. iohannes fuit sciens. sortes fuit albus. tu hodie comedisti crudum. tu verberasti papam.

propositiones notande.

Tertia regula de termino appellatiuo respectu verbi preteriti sic de aliis

Tertia regula est. Terminus appellatiuus positus a parte subiecti vel predicati respectu huius verbi potest. vel respectu verbi determinati aliquo istorum modorum scilicet possibile: impossibile. contingens et necessarium. quod est copula principalis. dummodo non restringatur: appellat suum significatum adiacere secundum exigen-

tiam ãpliationis. vt albũ pt eẽ nigrũ. fur possibiliter est iustus. Meretrix possibiliter est virgo. differẽter tñ appellat ante ly necessariũ ⁊ post: vt dictũ ẽ in suppositionib⁹

qrta rgła gñalis ð termino appellatiuo respectu verbi ãpliatiui

Quarta rła ẽ. qꝫ terĩnus appellatiuus positus in ꝓpõne respectu verbi alicuius ãpliatiui sic positũ potentis ãpliare: appellat suũ sigñtũ formale adiacere vel nõ adiacere ẽm exigẽtiã ãpliationis. Ɑñ virtute isti⁹ rłe ⁊ duarũ p̄cedẽtiũ iste ꝓpões ꝯcedũt. pr̃ erit sortes qñ sors ñ erit pr̃. Silr̃ suppõ erit terĩn⁹ qñ terĩnus nõ erit suppõ. Silr̃ suppõ fuit terĩnus qñ terĩnus nõ fuit suppõ. Silr̃ pat̃ manebat iohãnes qñ iohãnes nõ manebat pr̃. Silr̃ pater erit qñ non erit pater. ¶ Sꝫ diceret aliqs ex q̃ tales ꝓpões ꝯcedũt. albũ fuit nigrũ. albũ erit nigrũ: ⁊ sic de aliis ꝓpõibus p̄us dictis. Et ꝓpões de p̄terito vel futuro nõ sunt vere nisi ꝓpõ de p̄ñti fuit vel erit vera. Et ꝓpões de possibili nõ sunt vere: nisi aliq̃ ꝓpõ de p̄ñti sit possibilis. Jdo ad cognoscendũ q̃ sunt ꝓpões de p̄ñti illaꝶ ꝓpõnũ penes q̃s attẽdit̃ v̄itas istaꝶ ponẽde sũt aliq̃ rłe. q̃rũ

ꝓpões notande.

Prima est. qñ in aliq̃ ꝓpõe de preterito: futuro vel possibili. siue ei silr̃: subm ẽ terĩnus ꝯnotatiuus tunc ponendo eaꝫ ineẽ: siue dãdo ꝓpõem de ineẽ: penes cui⁹ veritatẽ siue possibilitatẽ sumit̃ veritas vel possibilitas talis ꝓpõnis: subm nõ dꝫ manere in propria forma: sed dꝫ mutari in terĩm absolutũ: siue singularẽ: siue cõmunem siue in ꝓnomẽ demõstratiuũ primitiue speciei: qꝺ ꝓnomen supponit ꝓ illo: pro quo subm illius ꝓpõis suppõebat q̃ ponit̃ ineẽ. Exemplũ vt ista ẽ vera. Calidũ erit frigidũ. ⁊ dꝫ sic poni ineẽ. hoc ẽ frigidũ: vel aqua est frigida. Silr̃ albũ fuit sortes. dꝫ sic poni ineẽ. hoc est sortes. Silr̃ dicẽdũ ẽ de aliis ꝓpõibus istis similibus. ¶ Ɑñ ad hoc

prima rła de põne ꝓpõnũ ineẽ.

q̃ ꝓpõ de preterito sit vera reqrit̃ q̃ ipsa habuerit vnã de p̄ñti veraꝫ vel plures de p̄senti veras. Et ad hoc q̃ ꝓpõ de futuro sit vera: reqritur q̃ habeat vnã de p̄ñti que in futurũ erit vera. Sed ad hoc q̃ ꝓpositio de possibili sit vera nõ reqritur q̃ habuerit vel habebit vnaꝫ de p̄ñti verã: sed sufficit q̃ habeat vnã possibilẽ. ¶ Ɑñ etiã aliqñ propositio de p̄terito futuro. vel possibili cuius subm est absolutũ complexũ ponit̃ inesse mutando subm eius in hoc pronomẽ hoc. vt posito casu q̃ materia et forma sortis fuissent ⁊ non fuissent vnite: tũc ista eẽt vera. materia et forma sortis fuerũt: ⁊ tñ ista nõ fuit et⁹ de p̄ñti vera Materia ⁊ forma sortis sũt: cũ illa nunq̃ fuit vera ẽm casum positũ. sꝫ illa debet sic poni inesse. hec sunt: demõstrando ꝑ hec: illa ꝓ quibus supponit hoc ꝯplexũ scꝫ materia ⁊ forma sortis.

Secunda regula talis ẽ qñ in ꝓpõne ð preterito. futuro. vel possibili a pte subiecti ⁊ a pte predicati ponuntur deteriationes: quarũ illa q̃ ponitur a pte subi repugnat illi que ponit̃ a pte predicati. tunc ponẽdo talẽ ꝓpõnem inesse dꝫ dimitti vna illaruꝫ deteriationũ. s. illa q̃ ponit̃ a pte subti: vel loco illius subti dꝫ poni terĩnus singularis: siue ꝓnomẽ demõstratiuũ: supponẽs ꝓ illo pro quo supponebat tale subiectũ vt sortes exñs sine pedibus põt habere pedes. q̃ dꝫ sic poni inesse: sortes hꝫ pedes. vel sic hoc hꝫ pedes vtraq̃ istarũ est possibilis. g̃ prima est vera. Silr̃ sortes sedẽs sine pedibus p̄t ãbulare cũ pedib⁹. sic ponit̃ inesse. sortes est ãbulãs cũ pedibus vel hoc est ãbulãs cũ pedibus Silr̃ sortes exñs i domo erit extra domuꝫ: dꝫ sic poni inesse. sortes est extra domum vel hoc est extra domum. Et similiter põt dici de aliis propositionibus istis similibus.

Scða rła

tertia rła **Tertia** rła talis est. Si in aliq̄ ꝓpōe de p̄terito: futuro: vel possibili: ponat̄ aliquod verbū qd̄ se tenet restrictiue a pte vnius extremi. vel vna dr̄a tēporalis addat̄ copule q̄ nō p̄t debite addi verbo p̄ntis tpis tūc ponēdo talē ꝓpōe3 inesse. tale v̄bū vel dr̄a tp̄alis d3 mutari in aliud v̄bū vel in aliā dr̄am tp̄ale3. Ex^m de verbo: vt sortes pōt plura scire q̄ scit. Illa d3 sic poni ineē: sortes scit pl̄a q̄ sciuit. l3 aliq̄ dicāt illā esse fl̄ām. nec debere ꝓcedi nisi loco hu9. pl̄a q̄ scit sortes p̄t scire. Ex^m de dr̄a tēporali. vt sortes comedet cras. Illa d3 sic poni iesse. sortes comedit in aliq̄ tpe. ⁊ nō d3 sic poni ineē sortes comedit cras. Sil'r ego vixi anno p̄terito: sic d3 poni ineē. ego vixi in aliq̄ tpe. Sil'r sortes fuit heri uo in aliq̄ tpe. Sil'r sortes fuit heri in scholis d3 sic poni ineē. sortes ē in aliq̄ tpe in scholis. Et sil'r dicendū est de earū sil'ibus. Et sic p3 q̄ qn̄ aliq̄ dr̄a tp̄alis addit̄ verbo p̄teriti vel futuri tpis: q̄ nō p̄t cōgrue addi v̄bo p̄ntis tpis talis dr̄a tpalis d3 mutari in aliā q̄ p̄t ꝯgrue addi v̄bo p̄ntis tpis qn̄ talis ꝓpō ponit̄ inesse. ¶ Sed ꝯtra istā regulā

Obiectio diceret aliqs: q̄ in positione ꝓpōnū inesse p̄dicatū talis ꝓpōis d3 manere in ꝓpria forma. ergo nō d3 fieri talis variatio: sicut dicit rl̄a. ¶ Dr̄

Solutio q̄ l3 p̄dicatū debeat manere in ꝓpria forma q̄tū ad modū significādi p̄ncipalē ⁊ essentialē: ⁊ quo ad partes p̄ncipales: tñ bñ p̄t mutari quo ad modos significādi accidentales: ⁊ etiā quo ad dr̄as temporales sicut dicit regula.

q̄rta rl̄a **Quarta** regula talis est q̄ qn̄ in aliqua ꝓpōne de p̄terito: futuro: vel de possibili ponit̄ aliqd̄ signū distributiuū siue a pte subiecti siue a pte p̄dicati: tunc talis ꝓpō d3 poni inesse per singulares incōiūctū sūptas: in quibus singularisatur t̄minus distributus. vt posito casu q̄ nō omnes hoīes pn̄t simul mori vel q̄ non simul moriant̄: tūc ista oīs hō morietur d3 sic poni in esse. Ille hō moritur Ille hō moritur ⁊ sic de aliis ¶ Similiter oīs hō erit in ista domo posito casu q̄ nūq̄ omēs hoīnes erunt simul in ista domo: tunc illa d3 sic poni in esse Iste homo ē in ista domo: iste hō ē in ista domo ⁊ sic de aliis. ¶ Sil'r oē signū zodiaci p̄t esse sup nostrū hemisperiu3 sic d3 poni ineē. hoc signū zodiaci ē supra nostrū hemisperiū demōstrādo taurum. hoc signū zodiaci ē supra nostrū hemisperiū demōstrādo arietē ⁊ sic de aliis. Uñ totū ex oībus istis singl'ib9 nō ē ꝓpō de ineē ꝓpōis de ly pōt: q2 hoc totū nō est ꝓpō sed ꝓpōes. Sed q̄l3 illarum singulariu3 est ꝓpō de inesse illius v'lis. ⁊ tñ penes nullā singularium illarū seorsū attēdit̄ veritas illius ꝓpōis de ly p̄t: s3 penes oēs simul ita q̄ op3 q̄ q̄l3 illarū singulariū seorsum sit possibilis: si talis ꝓpositio v'lis de ly p̄t vel ei similis debeat esse vera.

q̄nta rl̄a. **Quinta** rl̄a talis est. qn̄ in aliqua ꝓpōe de p̄terito: futuro: vel d' possibili: vel ei sil'i p̄dicatū vel subm̄ siue ps subti vel p̄dicati ē vnū copulatū: tūc ponēdo talē ꝓpōnē inesse d3 poni in esse p diuersas cathegoricas illius incōiuncti sūptas. vt posito casu q̄ sortes fuisset hodie in ecclesia nr̄e dn̄e: ⁊ plato fuisset p̄dte ⁊ tñ nunq̄ sil' fuissent tunc ista est vera. sortes ⁊ plato fuerūt in eccl'a nr̄e dn̄e. et illa nō d3 sic poni ineē. sortes ⁊ plato sunt in ecclesia nr̄e dn̄e: s3 d3 sic poni ineē. sortes ē in eccl'a nr̄e dn̄e plato ē in eccl'a nr̄e dn̄e. Sil'r posito casu q̄ viderī petrū in vno āno ⁊ iohannē in alio: ⁊ nūq̄ ābos simul' tūc ista est vera. ego vidi petrū ⁊ iohānē. ⁊ tñ illa est fl̄ā ego video petrū ⁊ iohānē: iō illa nō d3 poni ineē p illā: s3 p istas duas cathegoricas s. ego video iohānē. ego vidō petr̄

Diffinitō appellationis rōis

Appellatio rōnis est terīnus acceptus in propositione pro suo sigāto vel suis sigātis: iuxta dictionē significantē actū aīe interiorem cognitiuū: vel appetitiuū foraliter ⁊ adequate q̄ denotat talem terīm accipi fm pceptū tali terīno corrñdentē in cuius dictiōe sigātū actus p talē dictionē importatus denotaf transire. Dr notāter iuxta dictionē significantē ⁊c. q: si illa dictio nō importaret talē actuz: tunc terīnus iuxta talē dictionez posit⁹ non appellaret suā rōnē. vt pcutio curro. lego. ⁊ sic de aliis. que non importāt actū potētie cognitiue interiorē s; exteriorē. ¶ Dr notāt cognitiuū vel appetitiuū: ad dr̃az illoꝝ vboꝝ. s. mastico: digero: nutrio ⁊ sic d̄ aliis. q̄ nō faciūt teriz appellare suā rōem. ¶ Dr notanf q̄ denotat ipsum accipi ⁊c. q: si talis dictio non denotaret ipm terim accipi fm pceptū sibi corrñdentē: tunc talis terīnus nō appellaret suā rōnem. vt venientē cognosco: ibi ille terīnus venientē nō appellat suaz rationē. Dr notanter in cuius sigātum ⁊c. q: si in significatum talis termini nō denotaref trāsire actus p talē dictionē iportatus: tūc talis terīnus nō appellaret suā rationē vt hō cognoscit asinum. ibi ille terminus hō non appellat suā rōnem

Rła gñalr p appellatōe rōis

Pro appellatōne rationis ponif talis regula. Quilibet terīnus gñalr sequēs terīm significātem formaliter ⁊ adequate actū potētie cognitiue interiorez s. cognitiuū vel appetitiuū vel sequēs dictionē pportionabilē illis actionibus. vel dictionē icludentē talē dictionē: dūmō in sigātū illi⁹ teri denotef trāsire act⁹ iportatus p talē dictionē appellat suā rōem foralē. Exēplū: vt cognosco hoiez Appeto vinū. Uñ ille terīnus (terminus) in ista regl'a debet capi lar ge pro termino cathegorematico ⁊ sincathegorematico: q: dicendo sic sortes cognoscit oēm hoīem. ly oēm appellat etiā suā rōem. Et li; in sigātū illius teri oēm non denotef transire actus vbi: tū in sigātū illius totius. s. oēm hoiez denotaf trāsire actus fm cōceptū illius cōplexi. ¶ Dr notanf sequens: ad denotandū q ad hoc q terīnus appellet suā rōem foralē reqrif q ipe sequaf hmōi dictionē q̄ facit ipm sic appellare. ⁊ sic p; q si nō sequeref talis terminus: tūc nō appellaret suā rōem. vt venientem cognosco. ¶ Dr notanf gñalr ad denotandū q nō solū verba faciūt terim appellare suā rōem: s; etiā pticipia noia ⁊ alie dictiōes actū potētie cognitiue iteriorē iportātes: vt ego sū cognoscēs hoiem. pcept⁹ sortis ē conceptus singularis. ¶ Dr notanter significātē foraliter: q: penes significationē mālem nō attēdif appellatio rōis: vt ly cognosco de materiali sigāto sigāt hoiem ⁊ nō actū ⁊ tū facit terim appellare suam rōnē ex q̄ de formali sigātione sigāt actū potētie cognitiue interiorem Etiā hoc vbū est sigāt oēm rē mūdi: nō tū foralr ⁊ connotatiue: sed substractiue et adiectiue. ¶ Dr notanf adequate. q: l; hoc verbū ē significet actū potentie cognitiue: nō tū adeqte ¶ Dr notanf potētie et nō aīe. q: alias ly cognosco ⁊ itelligo nō facerēt appellationē qñ attribuerenf angelis. ¶ Dr etiā cognitiue. q: teri sigāntes actū potētie nō cognitiue nō sic faciūt terim sequētē appellare suā rōnē: vt mouere: nutrire: āmbulare. ¶ Dr notanf cognitiuū. q: si nō significarēt actū interiorē cognitiuū vel appetitiuū tūc nō facerēt terim appellare suā rōem: vt digero: nutrio: ⁊c. ¶ Dr etiā interiorē: q: si tales dictiōes significarēt actū cognitiuū exteriorē tūc nō facerēt terim appellare suā rōem. Dr notanf in cui⁹ sigātū ⁊c.

q: si in sigātū teri nō denotaretur trāsire actus verbi: tunc talis terinus nō appellaret suā rōem. vt ap peto michi cibū. ibi ille terin⁹ michi nō appellat suā rōem. ¶ Dr̄ notant̄ vel sequēs dictionē ⁊c. ꝓpter tales dictiōes intendo desidero: ⁊ sibi siles. ¶ Dr̄ notant̄ vel sequēs dictionē icludētē ⁊c. ꝓpt̄ tales ter minos. s. inq̄tū: ea rōne: ꝓut ⁊ sibi

Notabile siles. ¶ Uñ ad hoc ꝙ ista propō sit vera. cognosco veniētē: requirit̄ ꝙ ego habeā cognitionē illius rei q̄ venit: nō ſm quēcūqꝫ ꝯceptū: ſꝫ pre cise ſm illū ꝯceptū q̄ exp̄mit̄ p illā vocē veniētē. Sꝫ ad hoc ꝙ ista sit vera. venientē cognosco. sufficit ꝙ cognoscā illā rē q̄ venit: siue hoc sit ſm illū ꝯceptū q̄ exp̄mit̄ p illā vocē venientē: siue ſm aliquē aliū cōceptū. Et sic pꝫ ꝙ terinus positus post tales terinos: appellat deteri nate ⁊ p̄cise suā rōem. ſꝫ qñ ponit̄ ante: tunc nō appellat p̄cise ⁊ deteri nate suā rōeꝫ: ſꝫ sub disiūctiōe quā libet aliā q̄ tali rei cōuenire pōt.

triplices dictiones appellationeꝫ rōis facientes prime

Circa appellationē rōis est aduertendū: ꝙ dictiones faciētes appellatiōes rōnis sūt triplices. Quedā sunt dictiones q̄ solū īportant cognitionē rei de formali sigāto. ita ꝙ ad veritatē ꝓpōnis in qua ponit̄ aliq̄ talis dictio (si sit affirmatiua) req̄rit̄ ꝙ talis res a qua egredit̄ talis actus (puta cognitio rei) habeat cōceptū teri appellātis suā rōem: si terinus qui facit terim appellare suā rōem nō includat negationē. vt ista dictio cognosco solū denotat ꝙ q̄s feratur cognitiue in rē aliquā mediāte aliquo cōceptu q̄ sufficit ad hoc ꝙ p ip̄m res cognoscat̄. et hmōi dictiones sunt talia v̄ba cū suis p̄ticipijs intelligo. cognosco. concipio. desidero. app̄rehēdo. amplio. appello Et iste dictiones inq̄tū. ꝓut. ea rōne: ⁊ cōsimiles dūmō capiant̄ speci

Secunde ficatiue. ¶ Alie sunt dictiōes q̄ cognitionē rei īportāt: ⁊ cū hoc assensum vel dissensū. et ad veritatē ꝓpōnis in qua ponit̄ aliq̄ talis dictio nō sufficit ꝯceptus teri appellantis suā rōem. sed req̄rit̄ cōceptus cui subordinat̄ talis terinus appellās et cū h⁹ assensus vel dissēsus alicui⁹ ꝓpōis in qua ponitur ꝯceptus teri appellātis suā rōem. vt hoc verbū scio denotat ꝙ q̄s ferat̄ scientifice in ꝓpōem mētalē credēs sic esse sicut ipsa sigāt. et nō pōt sibi assentire nisi p̄us ferat̄ app̄rehensiue siue cognitiue in rē sigātā p terinos ꝓpōnis. ⁊ sic rōne taliū dictionū req̄ritur ꝯceptus teri appellātis suaꝫ rōeꝫ: ⁊ cū hoc assēsus vel dissensus ⁊ tales dictōes sunt iste scio. credo dissētio. ignoro. nescio. ⁊ assētō ⁊c.

Tertie. ¶ Alie sunt dictiones q̄ īportant ꝯceptū rei siue cognitionē: ⁊ vltra hoc assensum vel dissensuꝫ: ⁊ cū hoc actū appetitus sensitiui vel intellectiui sic ꝙ ad veritatē ꝓpōis in qua aliq̄ taliū terioꝝ ponunt̄ req̄rit̄ ꝙ aliq̄s habeat ꝯceptū teri appellātis suā rōem: ⁊ cū hoc assensū vel dissēsum alicui⁹ ꝓpōis in qua talis ꝯceptus ponit̄. ⁊ tertio requirit̄ actus appetitus volūtatis. vt dicēdo Diligo fratrē meū. ibi rōne illius termini diligo req̄rit̄ ꝙ ego habeam actū dilectionis mediāte quo diligā fratrē meū. Scd̄o req̄rit̄ assens⁹ ꝓpōis in q̄ ponit̄ hoc cōplexū frat̄ meus: sed nō opꝫ ꝙ nūc p̄cise habeam talē assensum: sed sufficit ꝙ aū habueri. Tertio req̄rit̄ ꝯceptus illius ꝯplexi. scꝫ frater meus. q: opꝫ ad assensū p̄habere ꝯceptū. ex quo assensus fert̄ in ꝓpōem mentalem ꝯstitutā ex conceptibus ⁊ actibus: vel vno actu. Et hmōi dictōes sunt iste. s. cupio: appeto: desidero: glisco: ꝓmitto: intēdo: volo: amo: diligo: odio: refuto: sp̄no: nolo ⁊ ꝯsiles

Modus exp̄mēdi appellationē rōnis p dictōes p̄mi mōi. ¶ Istis notatis q̄reret aliq̄s: quō dꝫ exp̄mi appellatio rōis. ¶ Dr̄ ꝙ appellatio rōis q̄ fit p dictiones p̄mi modi: dꝫ exp̄mi addēdo hoc cōplexū. s. ſm ꝯceptū: ⁊ gtū termini

appellantis suā rōem ad ꝓpōnem in qua ponit talis terīn⁹ appellans vt cognosco venientē ꝰm ꝯceptum venientis. ¶ Silr intelligo venientem: sensus est. intelligo venientez (id est cognosco venientē) ꝰm conceptum venientis. ¶ Silr ꝯcipio sortem. sensus est. ꝯcipio sortē ꝰm conceptū sortis. Sed appellatio q̄ fit rōne dictionū scdi modi dꝫ exprimi addēdo hoc ꝯplexū. s. ꝰm assensum p̄supponētē ꝯceptū: ꝛ gtm̄ termini appellantis. vt scio hoiem eē aial sensus est: scio hoiem esse aial ꝰm assensuꝫ p̄supponētē ꝯceptū huius ꝯpleri. s. hoiem esse aial. Uel aliqñ exprīmit. s. addēdo hoc ꝯplexū. s. ꝰꝫ dissensum p̄supponentē ꝯceptū et gtm̄ teri appellantis ad ꝓpōeꝫ in qua fit talis appellatio. vt dissētio hoiem eē asinū. sensus est: dissentio hoiem esse asinū ꝰm dissensū p̄supponētem ꝯceptū ill⁹us ꝯplexi: scilꝫ hoieꝫ esse asinū. ¶ Silr opinor sortē currere. sensus illius ꝓpōnis est Ego opinor sortē currere opiniōe hn̄te ꝓ obiecto īmediato talē ꝓpōnē. s. sortes currit: vel aliquā aliaꝫ ꝓpōem in qua ponit ꝯceptus illi⁹ ꝯplexi. s. sortē currere. ¶ Sed appellatio q̄ fit rōne dictionuꝫ tertij modi dꝫ exprimi ꝑ tres actus: ꝛ ꝰꝫ variationē teriorū facientiū appellationē dn̄t ꝓpōes ꝛ appellatōes diuersimode exprimi. vt odio peccatum. dꝫ sic exprīmi ego odio pctm̄ odio p̄supponēte assensū vel dissensum alicu⁹ ꝓpōis: in qua ponitur ꝯceptus peccati. Uñ aliqñ odium causatur ꝑ assensū alicu⁹ ꝓpōnis. vñ ex q̄ aliqs assētit isti ꝓpōi vel p⁹ assensū habuit. s. pctm̄ est malū: iō ille dr̄ odire pctm̄. ꝛ aliqñ odiū causat ꝑ dissensū alicuius ꝓpōis: vt ex quo aliqs dissentit isti ꝓpōni pctm̄ est bonū. siue p̄us dissensuꝫ habuerit. iō ille odit pctm̄. ¶ Silr ego volo dormire: sensus est volo dormire ꝰm actū volēdi: p̄supponentē assensuꝫ alicu⁹ ꝓpōis in qua ponit ꝯcept⁹ dormiētis: vt ex quo aliqs assentit isti dormire est bonū: siue dormitio ē bona. ideo ille vult dormire.

Expressio appellationis rōis i dictōib⁹ scdi mōi.

Mod⁹ ex p̄mēdit ꝛc. dictōibus ttij modi

¶ Questio de veritate p̄dictoruꝫ addita ꝑ magistrū thomam bricot

Queritur vtrum ea q̄ dicta sunt de appellatōibus ꝑ verba sigñantia actū aīe: ꝛ ꝑ verba sigñantia assensū vel dissensū sint vera. Et ar̄ q꜄ nō. p̄mo de appellatione facta ꝑ hoc verbū cognosco: q꜄ si deberꝫ sic explicari sicut dictū ē: tūc ista ꝯña eēt bona venientē cognosco. ergo cognosco venientē: qđ est fl̄m: pꝫ ꝯña: q꜄ mētalr̄ añtis nō p̄t esse vera qui mentalis ꝯñtis sit vera. Nā si mētalis añtis sit vera tūc habeo ꝯceptū venietis ꝛ si habeā ꝯceptū venietis: tunc cognosco ipm venientē. ¶ Scdo ar̄. de appellatione facta ꝑ ista verba scio: credo: opinor. q꜄ si talis deberet sic explicari (vt dictū ē) tunc iste eēnt false. scio ꝓpōem. opinor conclusionē huius syllogismi: ꝛ sic de alijs. pꝫ ꝯña q꜄ sensus illaruꝫ esset q꜄ scio ꝓpōem ꝰm ꝯceptū ꝓpōnalē corrñdētē huic terino ꝓpō. ꝛ silis sens⁹ p̄t dari de alia q̄ tñ sensus sūt falsi. ¶ In oppm̄ ar̄. per ea q̄ dicta sunt. ¶ Ad dubiū dr̄ q꜄ oīa illa sūt vera. Et ad p̄mā rōem dr̄ q꜄ illa ꝯña nō vꝫ. ꝛ ad ꝓbatiōnē eius diceret in p̄mis: q꜄ nō seqr mētalis añtis nō p̄t eē vera sine mētali ꝯñtis. ergo ꝯña est bona. Nā lꝫ añs nō possit esse verū sine ꝯñte: p̄t tñ ita esse sicut per añs sigñatur ab eo q꜄ ita sit sicut ꝑ ꝯñs sigñat: vtputa si aliqs habeat de re q̄ venit aliquē ꝯceptū: ꝛ nō conceptū venietis. ¶ Ad scdam dr̄ q꜄ ꝰm aliqs ille ꝓpōes sunt false: licꝫ iste bñ ꝯcedant ꝓpōem scio: vel cōclusionē syllogismi opinor: imo ꝰꝫ alios adhuc ille sunt false q꜄ obiectū scie vel opiniōis nō ē ipsa ꝓpō sed eius adequatū sigñatū. Uel dr̄ q꜄ illa explicatio q̄ p̄us dicta ē non

habet locū qn̄ post illa verba scio ⁊ opinor ponit̄ terminus scḋe intētō nis sigānus ꝓpōem vt ꝓpō: sicut est in proposito: sed deberet prima sic explicari. scio ꝓpōem fm̄ ꝯceptum ꝓpōnalē corrn̄dentē ipsi ꝓpōi. scḋa vero sic. Opinor ꝯclōnē fm̄ ꝯceptū ꝯclonis corrn̄dentē ipsi ꝯclusioni.

¶ Sequitur tractatus alienationum

Circa tractatum alienationis ⁊ remotionis est aduertendū q̄ isti termini non capiunt̄ p̄me intentionalr̄ sed scḋe intētionalr̄. vt scʒ Alienatio est aliena acceptio teri quātū ad eiꝰ suppōem vel appellationē. ¶ Et diuidit̄ p alienationē suppōis: ⁊ p alienationē appellationis. ¶ Un̄ alienatio suppōis ē terīus supponēs non ꝓ suo ꝓprio sigāto siue p̄mario: sed ꝓ aliena significatiōe: siue secūdario fm̄ exigentiā suppōnis. Exm̄ vt hō pictus videt̄ a me. ibi ille terīus hō: rōne illius dictionis pictus alienat̄: vt n̄ accipiat̄ ꝓ suo sigāto p̄mario: sed pro suo sigāto scḋario. Silr̄ pratū ridʒ ibi ille terminus ridet alienat̄ ne suppōat ꝓ suo sigāto p̄mario sʒ suppōit ꝓ suo secūdario sigāto. ¶ Sed alienatio appellationis est terīus appellās nō ꝓprīā eius formā: siue sigātum ꝓprīū eius formale: nec eius ꝓprīā rōeʒ sʒ rōeʒ improprīam: vel aliqḋ qḋ transsumptiue sigāt. Exm̄ vt sortes cognoscit vēdentē oleū. ibi ly vendentē oleū nō appellat suū sigātū formale ⁊ ꝓprīū: nec suā rōem formalē ꝓprīā. sed appellat illud qḋ iste terminus metitor appellaret si tali loco poneret̄. ⁊ etiā appellat fm̄ eandē rōem. ⁊ sic sensus istius sortes cognoscit vēdētē oleū ē iste sortes cognoscit metitorem. Silr̄ intelligo lupū in fabula. Silr̄ scio sortē haurire aquaʒ cribro. ibi est alienatio appellationis. ¶ Un̄ tunc terīus dr̄ ꝓprie alienari: qn̄ ipse ꝓpt̄ aliquē terīm sibi additū nō capit ꝓ illis sigātis ꝓ qbus caperetur sine tali addito. ¶ Un̄ ꝓ alienatiōe ponit̄ talis regula. Quilʒ terminus sūptus cū deterīatōe distrahente: alienat̄ a sua ꝓpria sigātione vel denoīatione. Exēplū vt hō mortuus currit. homo pictus mouetur. ibi ille terīus hō rōe illarū deteriationū distrahentiuʒ: supponit ꝓ aliquo alio q̄ sine talibus determinationibus supponeret. ¶ Differt̄ cū deterīatione distrahente ad drām deteriationū nō distrahētiū: sicut sunt iste deteriationes albus niger. ⁊ sic de aliis. ¶ Un̄ illa dr̄ deterīatio distrahens: q̄ addita alicui termino facit ip̄m terīm supponere ꝓ sigāto minus principali si talis ꝓpō debeat esse vera in qua ponit̄ talis terīnus: ⁊ nō ꝓ sigāto principali. Et ista deterīatio soluʒ causat alienationē circa terīos analogos: siue circa equoca a consilio. ¶ Iste terīnus vero remotio scḋe intentionalr̄ captus capit̄ dupliciter̄ Unoꝰ vt attribuit̄ p̄dicato in ordīe ad subm̄ respectu copule negate. ⁊ sic dr̄ q̄ in ꝓpōne negatiua est remotio p̄dicati a subiecto: ⁊ illo modo nō capitur in ꝓposito. ¶ Alio modo capit̄ vt ē passio teri importantis p̄uationē suppōis. ⁊ illo mō est hic ad ꝓpositū. et sic adhuc capit̄ duplr̄. ¶ Unoꝰ actiue ꝓ terīno remouente suppōem alterius terī Alioꝰ passiue ꝓ terīo cuiꝰ suppō remouet̄. ¶ Et diffinit̄ sic. Remotio est terīnus nō supponēs: rōne det̄minationis sibi addite in ꝓpōe: in qua supponeret si talis deterīatio sibi nō adderet̄. Exēplū: vt hō hīnibilis currit. ibi ille terīnus homo est remotio: capiendo illum terīm remotio ꝓ terīo cuius suppō remouetur. ⁊ ille terīnus hīnibilis est remotio capiendo illuʒ terīm remotio pro termino remouente suppositionem alterius. ⁊ ille terminus homo si in illa ꝓpositione poneret̄

Marginal notes:
Quid alienatio.
qḋ alienatio suppositionis.
qḋ alienatio appellationis.
Rl̄a alienationis.
qḋ deterīnatio distrahens.
Acceptiones remotionis.
Diffinitō remotōis

fine illa deteriatōe.s. h'nibilis sup poneret:tñ nō supponit. ¶ Unde rfa reōtio nis p reōtione talis daf ia. Qñ vnū disputoꝝ cōiūgif cū alio a pte eius dē extremi sine cōiūctione media: vel terinus supponēs cū terio non supponēte q̄ se hēant sicut deteria tio ꝛ deteriabile.ita q deteriabile p̄cedat ꝛ deteriatio seq̄tur.tūc reō nent seiuicē a suppōe.Exm̄ primi vt hō hinnibilis currit.vel hō q̄ est hin nibilis currit.Exm̄ scd'm:vt posito ca su q nullū sit nigrū in mūdo: vel ñ sit aliqs hō videns.tunc dicēdo hō niger currit. hō q̄ est niger currit: hō vidēs est aial:hō qui est adā cur rit.ibi ille terinus hō non suppōit ¶ Df notanf in regula a pte eius dē extremi.qꝛ si vnū disputoꝝ starz a pte subiecti. ꝛ reliquū a pte p̄di cati:vel terinus supponēs in subie cto:ꝛ terinus non supponēs in p̄di cato:vel ecōtra tūc nō causaret reō tio. vt hō est hinnibilis: ibi tā ille terinus hō q̄ ille terinus hinibilis supponūt.Silr dicendo .hō ē adā ibi ille terinus hō supponit. ¶ Df notanf sine cōiūctione media: qꝛ si media:et cōiūctio tūc non causaret remotio.vt hō ꝛ hinibile currunt. ibi tā ly hō q̄ hinnibile supponūt. Silr hō ꝛ adā currūt.ibi ille teri nus hō supponit. ¶ Df notāter hñ tes se p moð deteriatōis.ꝛc.qꝛ si ñ hēant se p moð determinationisꝛ deteriabilis. ita q deteriabile p̄ce deret ꝛ deteriatio seq̄ret nō causa ret remotio. vt antixp̄i asin⁹ curr̄ ibi ille terinus asinus supponit. ꝛ Obiectō tñ deteriatio eius .s. ille gtūs anti xp̄i p nullo supponit. ¶ Et si dicaf q deteriabile nūq̄ supponit quan do aggregatū ex deteriatione ꝛde Solutio bñ nōnda teriabili nō pōt de aliquo vere p̄di cari sic acceptū. ¶ Df q verū ē qñ deteriatio ꝛ deteriabile accipiunf vnica acceptōe. ¶ Unde tūc deter miatio ꝛ deteriabile dicunf accipi vnica acceptōe.quādo deteriabile p̄cedit ꝛ deteriatio sequif ip̄z.vt di

cēdo asinus antixp̄i currit:ibi hoc totū asinus antixp̄i accipit vnica ac ceptōe.ꝛ p nullo supponit nec ali qua pars eius.Sed dicēdo sic anti xp̄i asinus currit.ibi hoc cōplexum antixp̄i asinus non accipif vnica ac ceptione.Et licz hoc totū p nullo supponat:tñ vna eius pars suppo nit licz ly asinus.

¶ Explicit tractatus alienationū

Incipit tractatus ꝯñarum.

Circa tractatū con sequētiaꝝ est sciēdū p̄io q iste terinus ꝯña p̄t ca pi dupl'r. ¶ Uno mō large:ꝛ sic cō seq̄ntia est oro hñs explicite vel i plicite siue mentalr añs ꝛ ꝯñs:ꝛno tam illationis affirmatā p quā cō sequēs denotaf sequi ex añte:siue seq̄tur: siue nō: etiā siue talis ꝯña sit bona siue nō. Exēplum: vt ois homo currit:ois homo est aial: g̃ oē aial currit. Silr sortes currit:g̃ plato currit.Unde in ista diffinitio ne antecedēs ꝛ ꝯñs capiūtur large dd ꝯñtia large sū pta. Et sic antecedēs est p̄pō vel oratio proportionabilis propōi ex qua p notā illationis actualr denotaf se qui cōsequēs: siue ip̄m sequaf siue nō. dd añs. ¶ Ex ista diffinitione pz p̄mo q dicendo sic:sortes currit g̃ plato currit.illa p̄pō sortes currit: est ā tecedens: lz ex ea non sequaf ꝯñs. ¶ Scdō pz q ista propō.s. sortes currit seorsū accepta nō est antece dēs.ex quo ex ea nō denotaf sequi ꝯñs. ¶ Sed ꝯñs est p̄pō vel oro dd ꝯñs. p̄portionabilis p̄pōni:q̄ p notam illatōnis denotaf actualr inferri ex añte:siue inferaf siue nō: vt in ista ꝯña:sors currit.g̃ plato currit. ibi illa p̄pō.s. plato currit est ꝯñs:licz nō seq̄tur ex añte. ¶ Unde oro p̄ portionabilis p̄pōi: est oro q̄ non dd oro p portōabi lis p̄pōni est p̄pō:adiūcta tñ cū alia tāq̄ ps p̄ncipalis mediāte aliq̄ ꝯiunctione ꝯstituit p̄pōem hypotheticā.vt in ista ꝯña:si sors curreret sortes mo uereť.ibi illa oro sors curreret est

aliqd pportionabile pponi. τ tñ nõ ẽ propõ. ¶ Ex dictis seqr pzio φ nõ oẽ añs vel ɔ̃ns ẽ ppõ. vt p3 in cõ seqñtia iã dicta. ¶ Scdo seqtur φ nõ oẽ añs vel ɔ̃ns ẽ concedẽdũ vel negãdũ. vt p3 de añte τ ɔ̃nte q̃ nõ sũt ppões. ¶ Tertio seqtur φ est aliqua propõ hypothetica: cuius nulla ps ẽ vera vł falsa. vt p3 de hypothetica coĩssime dicta. cuiꝰ ptes non sunt ppões. ¶ Quarto sequiẗ φ ẽ dabilis aliqs bonus sylls cuiꝰ antecedẽs nec ẽ vex nec falsũ. silr nec cõseqns: vt hic: si oĩs hõ curreret: τ sortes esset hõ: sortes curreret. ¶ Quĩto seqtur φ non cuiuslз bone cõseqñtie oppm̃ ɔ̃dictoriũ cõseqñtis ẽm se repugnat ãtecedẽti: vt p3 de ista cõseqñtia. si sortes curreret sortes nõ moueret. ibi illa orõ sors moueret nõ repugnat ẽm se isti sortes curreret: cũ ista copulatiua non ẽ impossibilis. sors curreret τ sortes moueret: ex quo nulla eius ps est ĩpossibilis nec vna alteri icõpossibilis. Unde isto mõ capiẗ ɔ̃ña cũ dr̃ nego ɔ̃ñam vel conseqñtia non v3. Silr isto mõ capiẗ añs quãdo in aliqbus malis conseqñtijs dr̃ nego ãtecedẽs vel cõcedo ãtecedẽs τ nego ɔ̃ña3. ¶ Alio mõ capiẗ iste terĩnus cõseqñtia stricte: τ tũc deq3 sic diffiniri. Consequñtia est ppõ hypothetica habẽs explicite siue in eius mẽtali ãtecedẽs τ suum cõseqns qd de necessitat e seqr ex ãtecedẽte τ notã illationis illatiue τ affiatiue tentã: p quã conseqũẽs denotaẗ seq ex ãtecedẽte: vt hõ currit: g̃ aĩal currit. Et isto mõ capiẽdo illũ terĩm consequẽtia nulla consequẽtia mala est consequentia: qz isto mõ capiẽdo conseqñtiã tũc oĩs cõsequẽtia est bona. ¶ Unde in pposito antecedẽs τ consequẽs capiũtur stricte. vt Añs est ppositio ex qua de necessitate seqr conseqns: τ cõsequẽs est ppõ q̃ de necessitate seqr ex añte. ¶ Unde illud dr̃ cõseq̃ns alicuiꝰ antecedentis

qd ɔ̃ntia stricte capta.

qd añs et ɔ̃ns stricte capta

cuiꝰ ɔ̃dictoriũ repugnat ãtecedẽti vł synonimũ in mõ sigãdi substractiuo τ foꝛali pncipali: cũ ɔ̃dictio ipsius conseqñtis repugnat synonimo in mõ sigãdi substractiuo τ foꝛali pncipali cũ ãtecedẽte. ¶ Exm̃ p̃mi: vt oppm̃ ɔ̃dictoriũ conseqñtis huiꝰ conseqñtie sortes currit: g̃ sortes moueẗ. s. sortes non moueẗ: repugnat antecedẽti illiꝰ conseqñtie sc3 sortes currit. Exm̃ scdi: vt si sortes curreret sors moueret. ibi oppositũ ɔ̃dictoriũ ɔ̃ntis. s. sortes nõ moueret est synonimũ in mõ sigãdi pñcipali cũ ista. s. sortes nõ moueẗ q̃ repugnat isti. s. sors currit q̃ est synonima in mõ sigãdi pñcipali cũ ista sortes curreret. ¶ Unde nota illationis in pposito est sincathegorema rõe cuius ad veritate3 ppõis in qua poniẗ reqriẗ φ conseqũẽs necessario sequaẗ ex añcedẽte qñ teneẗ illatiue τ qñ non. ¶ Tũc aũt nota illationis dr̃ teneri illatiue qñ non negaẗ: τ tũc non teneẗ illatiue quãdo negaẗ. ¶ Ex istis sequiẗ φ nulla ppõ cuius pñcipalis copula negaẗ est ɔ̃ña. l3 aliqua talis includat ɔ̃nas tãφ ptem eius. ¶ Scdo sequiẗ φ nulla ppõ q̃ opponiẗ ɔ̃ne est ɔ̃ña. ¶ Unde inẗ bonas ɔ̃ñas: qdã est conseqñtia cꝰ añs τ conseqns sunt ppões cathegorice affirmatiue. τ illa sol3 sic describi. Conseqñtia cuiꝰ añs et conseqns sunt ppões cathegorice affirmatiue: est ppõ hypothetica affirmatiua sic se habẽs φ sic eẽ: fuisse: fore: possibilr esse: necessario eẽ: contingẽter eẽ: vel ĩpossibiliter eẽ: sicut p añs p nũc sigãtur eẽ: fuisse: fore possibiliter eẽ: necessario eẽ: contingenẗ esse: vel impossibilr esse: sigãtione totali τ propositionali. absq3 hoc φ ita sit: fuit: erit: possibilr est: necessario ẽ: contigenẗ est: vel ĩpossibiliẗ est. sicut p consequẽs sigaẗ pro nũc esse: fuisse: fore: possibiliter eẽ: necessario esse: contigenter esse: vł impossibiliter esse significatione totali τ ppositionali impossibilr

qd nõ illationis. et qñ teneẗ illatiue τ qñ non.

diffinitio ɔ̃ne bone

est esse:fuisse: fore:possibile eē:necessario esse:contigenter esse: vel impossibiliter esse. ¶ Exemplū de cōseq̄ntia cuius antecedens ꝛ consequēs sunt ꝓpōes cathegorice affirmatiue mere de inesse ꝛ de pn̄ti. vt hō currit. ḡ aīal currit. in ista consequētia ita esse sicut significat̄ p antecedens nūc esse significatōe totali ꝛ ꝓpōnali: q̄n ita sit sicut p consequēs p nūc sigāt eē sn̄ia totali ꝛ ꝓpōnali ipossibile est esse. Ex isto pȝ q̄d est ꝯn̄a de ātecedēte ꝛ ꝯn̄te de cathegoricis affirātiuis mere de inesse ꝛ de pn̄ti. Exm̄ de ꝯn̄a cuius antecedēs ꝛ ꝯn̄s sūt de p̄terito. vt hō fuit: ḡ aīal fuit. Exm̄ de futuro. vt hō erit: ḡ aīal erit. Silr̄ possūt dari exempla de possibili: necessario: cōtingenti: ꝛ impossibili. ¶ Dr̄ notāter cathegorice: ad denotādum q̄ ista diffinitio nō ꝯuenit ꝯn̄tijs q̄r̄ antecedentia nō sunt ꝓpōes cathegorice. ¶ Dr̄ notāter affirātiua ad d̄ notandū q̄ hic non diffinit̄ ꝯn̄a de antecedēte ꝛ conseq̄nte negatiuis. ¶ Dr̄ notanter in diffinitōe ꝓ nūc: qd̄ tn̄ vȝ sicut hoc cōplexū stante significatōe terīoꝝ: ad denotandū q̄ taȝ terī in an̄te q̄ in ꝯn̄te debēt retinere suā significatōem. ¶ Dicitur notanter significatione totali ꝛ ꝓpositionali q̄ꝛ si non adderetur illa pticula tunc hec essȝ bona ꝯseq̄ntia: hō est: ḡ hō est albꝰ. q̄ꝛ sic eē sicut p antecedēs sigātur esse: nisi sic sit sicut p ꝯseq̄ns sigātur esse sententia ptiali siue sigātione ipossibile ē esse: non tn̄ significatiōe totali. ¶ Unde ex dicta diffinitōe pt̄ faciliter haberi diffinitio ꝯn̄e de antecedente ꝛ consequente cathegoricis negatiuis. s. addendo illā negationē non ad illud v̄bū esse: ꝛ silr̄ ad illud v̄bū est. q̄ꝛ sicut affirmatiua sigāt esse: ita negatiua sigāt nō esse.

Consequētia diuidit̄ in ꝯn̄am mat̄ialē ꝛ forālē. Conseq̄ntia materialis: est ꝯn̄a bona sic se hn̄s q̄ forabilis est aliqua ꝓpō ad modū ꝯseq̄ntie q̄ si essȝ forata ꝛ essȝ silr̄s fore cū ea: non eēt bona ꝯn̄a: vt ista conseq̄ntia: hō currit: ḡ aīal currit ē ꝯn̄a māl̄: q̄ꝛ ista ꝓpō ē eiusdē fore: hō currᵗ: ḡ asinꝰ currᵗ: ꝛ tn̄ n̄ ē bona ꝯn̄a. Un̄ hoc totū. s. sic habens ꝛc. ponit̄ ad differentiā consequētie foralis. ¶ Sed consequentia foralis est consequētia sic se habens q̄ q̄libet ꝓpositio ad modūȝ consequētie formabilis secū eiusd̄ fore si eēt forata esset etiā bona cōsequentia. vt omis hō currit. ḡ hō currit. qd̄ aliȷ̄ dicūt sub istis terminis. Consequētia foralis est consequētia q̄ tenet in oībus terminis cōsilr̄ fora arguēdi retenta. ¶ Un̄ ad identitatē forme alicꝰ ꝯn̄e quatuor req̄rūtur. s. silr̄s q̄titas: ꝛ qualitas: similitudo copulaꝝ: ꝛ silr̄s situs terīoꝝ. Per q̄litatē similē itelligit̄ q̄ si vna propō est affirmatiā tūc quecūq̄ ꝓpō que dȝ esse eiusd̄ forme etiā dȝ esse affirātiua. ꝛ si sit negatiua q̄ alia sit negatiā. ꝛ hoc q̄tuȝ ad copulas p̄ncipales ꝛ minꝰ p̄ncipales. ꝛ q̄tū ad determiātiōes copulā determiantes gr̄a compositionis vel diuisionis. ¶ Ex isto patȝ q̄ nūq̄ ꝓpō cathegorica negatiua est eiusd̄ forme cū cathegorica affirātiua. Etiā pȝ q̄ iste ꝓpōnes nō sūt eiusd̄ forme: hō qui est est aīal: et hō qui non est est aīal: q̄ꝛ nō est eadē qualitas q̄tū ad copulā minus p̄ncipalē. ¶ Sed silr̄s q̄titas nō solū attendit̄ penes totale subm̄ nec penes primū terim. sed penes qd̄libȝ cathegorema in ꝓpōne positū. Et sic p silēȝ q̄titatē i ꝓposito debemus itelligē silēȝ acceptōēȝ teriorū q̄tū ad suppōēȝ ꝛ alias ꝓpetates logicales. Et etiā i modalibꝰ similē q̄titatē debēmꝰ attēdē q̄tū ad modos. ꝛ etiā silem habitudinē q̄tū ad spēȝ acceptōis an̄tiū ꝛ ꝯn̄tiū adiuicē. ¶ Sȝ p silitudinē copulaꝝ intelligit̄ q̄ omnes copule vtriꝰ ꝓpōis tā p̄ncipales q̄ minꝰ p̄ncipales debēt esse simplicit̄ synonime

Marginalia: diuisio ꝯn̄e ꝛ q̄d ꝯn̄a mālis. — q̄d ꝯn̄tia formalis — q̄ttuor requisita ad idētitatē fore alicꝰ ꝯn̄e. pmo silr̄s qualitas — scd̄o req̄rit̄ silr̄s q̄titas. — t̄tio req̄rit̄ silitudo copularū

cū copulis alteri⁹.ita q̄ copula pn cipalis vni⁹ ɔñe sit synonima cū co pula pncipali alri⁹ ɔñe. Et copula minus pncipalis vnius cōseq̄ntie cū copula minus pncipali alrius ɔñe q̄ copule synonime ¶ Uñ ille copule dicunt eē synoni me q̄ sic se hñt q̄ q̄tū ē rōe modi si gñdi orōis cuius sūt copule idem pcise reqrit ad veritatē ppōis. Ex quo patz q̄ iste ppōes nō sūt silīū copulaꝝ.hō est.⁊hō possibiliter est qrto req̄rit silīs si t⁹rioꝝ rēs qrꝫ. ⁊ hō fuit. ¶ Sꝫ p silez sitū terioꝝ itelligr q̄ quotienscūqꝫ terinus po nit in vna ppōe ⁊ in vno situ ƀm se vel sibi synonimū i certo mō sigñ Primuꝫ di ⁊ certo ordie:q̄ totiēs ipe vel al ter ponat in alia ppōe ƀm se vel si bi synonimū in eod mō sigñdi pre cise ⁊ cōsimili ordine. ¶ Uñ illi ter mi(vt ad ppositū sufficit) dicunt sy nonimi:q̄ eod mō idē sigñt: ⁊ sūt eiusdē gener⁊:eiusdē casus: eiusdē nūeri:⁊ eiusdē psone. Et ppē defe ctū illius iste ɔñe nō sunt silis foꝛe oīs hō est aial:⁊ sortes ē hō:ğ sor tes est aial. Oīs hō est aial sortes est hō. ğ sortes est aial. q̄z ly aial in pria ɔña ponitur bis ƀm se vel ƀꝫ sibi synonimū.⁊ in scda nō ponit Secūdū. bis. ¶ Scdo ad silez sitū terioꝝ re qrit q̄ quotienscūqꝫ aliqs terinus siue cathegorematic⁹:siue sincathe gorematic⁹ ponat in vna ppōe ƀꝫ se vel sibi synonimū in mō sigñdi pncipali isti q̄ totiens ipse vel alter ponat in alia ppōe ƀm se vel sibi sy nonimū in mō significādi pricipali ¶ Ex quo pꝫ q̄ iste cōsequētie nō sūt eiusdē foꝛe.s.cuiuslꝫ hoīs asin⁹ currit:⁊ sortes est hō.ğ sortis asin⁹ currit.Et cuiuslꝫ hoīs asinus curr' ⁊ sortes est hō.ğ platonis asin⁹ cur rit.q̄z in pma ille terinus sortes po nit bis ƀm se vel sibi pncipalr syno nimū:⁊ tam in scda non ponit bis Tertium ¶ Tertio reqrit q̄ q̄tiēscūqꝫ teri nus cathegorematicus ponit i vna ɔseq̄ntia q̄ totiens loco sui ponat terinus cathegorematicus in alia Et quotiēscūqꝫ ponit terinus sinca thegorematicus in vna:q̄ totiens ponat terinus sincathegorematic⁹ i alia. ¶ Ex q̄ pꝫ q̄ iste ɔñe non sūt eiusd foꝛe.ly hō ē spēs: ğ spēs ē ly hō ⁊ ly hō ē spēs.ğ spēs est hō alb⁹ q̄z in pria ponit illd sincathegoreā ly ⁊ in scda nō ponit illd sincathego rema ly in ɔseq̄nte. sꝫ ponit vnum cathegorema qd nō ponebat in p ma ɔseq̄ntia. ¶ Quarto reqrit ad Quartū silez sitū terioꝝ. q̄ quotiēscūqꝫ ter minus cathegorematicus vel sin cathegorematicus ponit in vna cō seq̄ntia ƀꝫ seu sibi synonimū in mō sigñdi pricipali q̄ est nūerus:q̄ to tiens ipse vel alr ponat in alia ɔse q̄ntia ƀm se vel sibi synonimū i nūe ro. ¶ Ex isto pꝫ q̄ iste ɔñe non sūt silis foꝛe. Cuiuslꝫ hoīs asinus cur rit:⁊ risibile est hō.ğ risibilis asin⁹ currit:⁊ cuiuslꝫ hoīs asinus currit: ⁊ risibile est hō . ğ risibiliū asinus currit: q̄z ly risibile i pria ɔña pōit bis in eod nūero.s.i nūero singula Quitum ri:⁊ in scda nō nisi semel. ¶ Quito reqrit q̄ q̄tienscūqꝫ in vna ppōne siue ɔña ponat terinus ƀꝫ se vel sibi synonimū i mō sigñdi min⁹ pnci pali q̄ ē cas⁹ q̄ totiēs ille vel alr po nat in alia ɔña siue ppōe in eodem casu. Defectu cuius iste ɔñe nō sūt silis foꝛe: quēlꝫ hoīez sigñs est ly hō.⁊ sortes est hō. ğ sors sigñs ē ly hō. ⁊ quēlꝫ hoiem sigñs est ly hō:⁊ sors est hō:ğ sortes est sigñs hoiem. q̄z ille terinus hoīez ponit semel i primo argumēto.⁊ in scdo ponit bis. ¶ Etiā in teris cōplexis non sufficit synonimitas ptiū.sꝫ re q̄ritur synonimitas totaliū ɔplexo rū:ita q̄ non varieꝫ regimē. q̄z q̄ñ cūqꝫ regimen varias siue modus de teriandi vnius dicrōis ad alteram tūc ē variat mod⁹ sigñdi toti⁹ cō plexi.

Uiso quid requi rit ad foꝛalitatē ɔñe ponēde sūt aliq̄ rle ƀꝫ q̄s tenēt cōseq̄ntie foꝛales. ⁊ postea ponēde sūt rle ƀꝫ q̄s tenent Rle cōse q̄ntiarūꝫ foꝛaliū

ꝑma r̄la. ꝯñe materiales. ¶ Prima r̄la tal' est: ꝙ oīs sylls cathegoricus tenēs ꝟtutē alicuius teri distributi. vel ꝟtute relati identitatꝭ: siue ꝟtute mediū singularit̄ tēti: cui addit̄ hꝰ totū oē quod ē: est ꝯña formalis. Exᵐ pⁱmi: vt sortes dꝫ vitare oē pctm̄. sꝫ malū est pctm̄. ergo sorte ꝫ dꝫ vitare malū. Exᵐ scd̄i: vt hō ē aīal et sortes est id aīal: ergo sortes est hō. Exᵐ tertij: vt oē qd̄ est sortes curr' et iste hō est oē qd̄ est sortes: ergo iste hō currit. ¶ Scd̄a r̄la est: ꝙ qlꝫ de

Secūda. scēsus est ꝯña formalis. ꝛ silr̄ qlibꝫ ascēsus. Exēplū pⁱmi: vt omīs hō currit: ꝛ isti hoīes sūt oēs hoīes. ergo iste hō currit: ꝛ sic de alijs. Exēplū scd̄i: vt iste hō currit: ꝛ iste hō curr' ꝛ sic de alijs. ꝛ isti hoīes sunt omēs homines. ergo omnis homo currit. ¶ Tertia r̄la est ꝙ oīs ꝯuersio

Tertia. in terīs est ꝯña formalis. Silr̄ ꝯña qua a͛ a subalternāte ad subalternatā. Exᵐ pⁱmi. vt oīs hō currit: ergo currēs est hō. Exᵐ secūdi vt oīs hō

Quarta. currit. ergo homo currit. ¶ Quarta r̄la est arguēdo a synonimo ad synonimū ē formalis ꝯña. Silr̄ ab exclusiua expombili gr̄a alietatꝭ cuiꝰ ꝑdicatū distribuit̄ ad vl̄em termīs trāspositꝭ est formalis ꝯña. Exēplū pⁱmi: vt andreas currit: ergo andreas currit. Exēplū scd̄i: vt tm̄ aīal ē hō: ergo oīs hō est aīal. Similr̄ ecōuerso ab vl̄i ad suā exclusiuā ꝺ terīs trāspositꝭ ē formalis ꝯña: vt oīs hō ē risibile: ergo tm̄ risibile ē hō

Quinta. ¶ Quīta regl'a talis ē: ꝙ ab affirmatiua de ꝑdicato īfinito ad negatiuā de ꝑdicato finito est formalis ꝯña. Silr̄ a tota copulatiua affirātiua ad alterā eius ꝑtē ꝑncipalē ē formalis ꝯña. Exemplū pⁱmi: vt sortes est non hō: ergo sortes non est hō. Exēplū scd̄i vt sorꝭ currit. ¶ Sex

Sexta. ta regula est: ꝙ a parte disiūctiue affirmatiue ꝑncipali: ad totā disiūctiuā est formalis ꝯña. Similr̄ a tota conditionali affirmatiua cum positione aū̄tis ad positionem conseqūntis est formalis ꝯseq̄ntia. Exemplū pⁱmi vt sortes currit: ergo sortes currit vel plato disputat. Exēplum scd̄i: vt si homo currit aīal currit. ꝛ homo currit. ergo aīal currit

¶ Septīa regula est ꝙ a tota conditionali cū ꝯdictoria cōsequentis ad ꝯtradictoriā antecedentis ē formalis consequētia. Similr̄ a tota disiūctiua affirmatiua cū ꝯdictoria vnius partis ꝑncipalis ad aliā partem per se sūptam est formalis cōsequentia. Exemplū pⁱmi: vt si hō currit aīal currit. et nullū aīal currit. ergo nullus hō currit. Exemplum scd̄i: vt homo est aīal vel homo est asinus. sed nullus homo est asinus ergo homo est aīal. Septima

¶ Octaua regl'a talis est ꝙ oīs consequētia cuius aūs est formaliter īpossibile est cōsequētia formalis. Et silr̄ oīs consequētia cuius consequēs est formāliter necessariū est consequētia formalis. Exēplū pⁱmi. vt sortes currit et sortes nō currit. ergo hō ē asinꝰ. Exemplū secūdi. vt sortes sedet. ergo plato mouet̄ vel plato nō mouet̄. Octaua.

De cōsequētia materiali

r̄le ꝯñaꝝ mālīū. ꝑma r̄la

De cōsequētia materiali ponunt̄ ēt aliq̄ regule. quaꝝ pⁱa tal' est. ꝙ a conuertibili ad conuertibilē est conseq̄ntia materialis. Silr̄ a diuisis ad coniunctā ꝛ econtra ē consequētia materialis. Exemplū pⁱmi: vt homo currit. ergo risibile currit. In simili non sequit̄: homo currit ergo asinus currit. Exemplū secūdi. vt sortes est hō: ꝛ est albus: ergo sortes est hō albus. In simili nō sequitur: sortes est monachus ꝛ est albus. ergo sortes est monachus albꝰ

Secūda. Scd̄a r̄la est: ꝙ ab indefinita ad suam vl̄em in materia naturali est cōsequētia materialis. Silr̄ inductō q̄ fit ꝑ singularia deteriata est consequentia materialis. Exemplū pⁱmi vt hō ē aīal. ergo oīs hō ē aīal In simil' nō seq̄t̄ aīal est hō. ergo oē aīal est hō. Exemplū scd̄i. vt sorꝭ currit plato currit. ꝛ sic de alijs.

ꝙ oīs hō currit. In simili nō seqꝛ. sors currit plato curr' ⁊ sic de alijs ꝙ oīs asinus currit. ¶ Tertia rl'a ē ꝙ ab inferiori ad superi⁹ affirmatiue: vel negatiue cū ꝯstantia inferioris est ꝯn̄a materialis. Silr̄ a superiori ad iferius negatiē cū distributōe supioris vel affirmatiē cū cōstant a iferioris est ꝯn̄a mat̄ialis. Exm̄ p̄mi: vt hō currit: ꝙ aīal curr' In simili n̄ seqtur: homo currit: ꝙ asinus currit. Exēplū scdi' vt sors nō currit ⁊ sortes est. ꝙ hō nō currit. In simili nō seqtur. sortes nō currit ⁊ sortes est. ꝙ asinus non currit. Exemplū tertij. vt nullū aīmal currit: ꝙ nullus hō currit. In simili nō seqtur: nullus asinus currit: ꝙ null⁹ hō currit. Exēplū q̄rti: vt oīs hō currit ⁊ sortes est: ꝙ sortes currit. In simili nō seqꝛ oīs hō currit brunellus est: ꝙ brunellus currit. ¶ Quarta rl'a est: a pte in mō ad suū totū affirmatiue: vel negatiue cū cōstantia ptis in mō est ꝯn̄a materialis. Silr̄ a toto in mō ad ptez negatiue cū distributione toti⁹: vel affirmatiē cū cōstantia ptis est cōseq̄ntia mat̄ialis. Exēplū p̄mi vbi n̄ seqꝛ. vt monach⁹ albus currit. ꝙ albū currit. Exēplū scdi vbi nō seqtur: vt hō pictus nō currit: ⁊ hō pictus est. ꝙ hō non currit. Exemplū tertij vbi nō seqtur: nullū albū currit. ꝙ nullus monachus albus currit. Exēplū q̄rti: vbi nō seqꝛ. vt oīs hō currit ⁊ hō pictus ē. ꝙ hō pictus currit. ¶ Quīta regula ē. a noīe totius integralis ad nomē ptis sine q̄ totū nō pōt eē. est ꝯn̄a mat̄ialis. Et silr̄ a noīe ptis ad nomen totius negatiue: est ꝯn̄a materialis: cū talis nō teneat in similib⁹. vt nō sequꝛ. domus est: ꝙ lapis est. Silr̄ non sequꝛ: lapis non est: ꝙ domus non est. ¶ Sexta regula talis est. ab est tertio adiacēte ad est ṡm adiacens affirmatiue est ꝯn̄a materialis. Silr̄ ab est scdo adiacente ad ē tertiū adiacēs negatiue est ꝯsequē tia mat̄ialis. Exēplū p̄mi vbi nō sequtur: adā est mortu⁹: ꝙ adā ē. Exēplū scdi vbi nō sequꝛ: adā nō est: ꝙ adā nō est mortu⁹. ¶ Septīa regula talis est: ab eē ad posse eē affirmatiue est ꝯn̄a materialis. Silr̄ a posse eē ad esse negatiue est ꝯn̄a mat̄ialis. Exēplū p̄mi: vt oīs hō ē aīal ꝙ oīs hō pōt esse aīal. In simili nō seqtur. oē albū est asin⁹: ꝙ oē albuz pōt esse asinus. Exēplū scdi vbi non sequitur. vt homo non potest esse oē aīal: ꝙ hō non est oē aīal. cū an̄s pōt esse verū ꝯn̄te exn̄te falso.

Sequūtur regule generales deseruiētes ꝓ oībus ꝯn̄tijs. ¶ Quarū p̄ma talis est. Cuiuslz bone ꝯn̄e oppm̄ ꝯdictoriū ꝯseq̄ntis repugnat an̄ti eiusdem cōseq̄ntie. Unde in ꝓposito ꝓpōes dicūtur repugnare q̄ sūt sibi iuicez icōpossibiles: siue q̄ nate sūt cōstituere copulatiuā affirmatiuaz ipossibilē. ¶ Scd'a regula talis est Ex cuiuslz formalis ꝯn̄e opposito ꝯdictorio ꝯn̄tis: natū est sequi formalr̄ oppm̄ ꝯdictoriū an̄tis. Et similr̄ ex cuiuslz mat̄ialis ꝯn̄e opposito ꝯdictorio ꝯn̄tis natū est seq materialr̄ oppm̄ ꝯdictoriū sui an̄tis. Exēplū p̄mi vt sortes currit ⁊ plato disputat. ꝙ sortes currit. ⁊ eꝯ sequꝛ. sortes non currit. ꝙ nō sortes currit ⁊ plato disputat. Exēplū scdi: vt bn̄ seqtur materialr̄. hō currit. ꝙ anial currit. ita ecōtra bene seqtur: nullū aīal currit. ꝙ nullus homo currit. ¶ Tertia rl'a est. ex cuiuslz bone ꝯn̄e alicui⁹ sylli opposito ꝯdictorio ꝯclusionis cū vna p̄missaꝝ seqtur oppm̄ ꝯdictoriū alteri⁹ p̄misse. vt iste syll's est bonus. oīs hō est aīal: ⁊ sortes est hō. ꝙ sortes est amial. Etiā per dictā regulā seqtur omis hō est aīal. ⁊ sortes non est aīal. ꝙ sortes nō est hō. Quarta regula talis est. ꝗcquid repugnat ꝯn̄ti alicuius bone consequentie: illud repugnat ātecedēti eiusdē cōseq̄ntie. sicue oīs ꝓpō q̄ est incōpossibilis ꝯse

Margin notes, left column: Tertia. / Quarta. / Quinta. / Sexta

Margin notes, right column: Septima. / rl'e oībus ꝯn̄tijs vsl's p̄ma rl'a. / Secūda. / Tertia. / Quarta.

q̄nti alic⁹ bone ꝯñe ēt ē icōpossibil' añcedēti eiusdē ꝯseq̄ntie. ita ꝙ quā do ꝯstituit cū ꝯsequēte copulatiuā īpossibilē: tūc etiā cū ātecedēte nata est cōstituere copulatiuā īpossibilē. vt ista ꝓpō nulla suba est: repugnat isti ꝯseq̄nti aial est. ex quo ista copulatiua est īpossibilis .s. nulla suba est: ꝛ aial est. ḡ ꝛ ista .s. nulla suba est repugnat isti añti .s. hō est cū ista copulatiua etiā sit īpossibilis .s. hō ē: ꝛ nulla suba ē. ¶ Quinta regula talis est. Ois ꝓpō q̄ nata est seq̄ ad ꝯseq̄ns bone ꝯñe: etiā nata est seq̄ ad añs eiusdē. qꝛ ad veritatē añtis req̄rit̄ cuiuslꝫ cōsequētis qō sequit̄ ex eo veritas. vt ista ꝓpō substātia ē sequit̄ ex ista aial est. ḡ etiā nata est seq̄ ex ista hō est

Quinta.

¶ Sexta regula talis est. Ois ꝓpō que nata ē īferre añs alicui⁹ bone ꝯñe: etiā nata est īferre cōseq̄ns eiusdē cōsequētie: qꝛ ad veritatem eius req̄rit̄ cuiuslꝫ cōseq̄ntis suiveritas.

Sexta.

¶ Septima rl'a q̄ seq̄tur ex istis duabus est. Ois ꝯña in q̄ ar̄ de p̄mo añte ad vltimū ꝯñs est bona. vt sortes currit. ḡ hō currit. hō currit. ḡ aial currit. aial currit. igr̄ suba currit: igr̄ de p̄mo ātecedēte ad vltimū ꝯñs seq̄tur: sortes currit. ergo suba currit.

Septima.

¶ Unde ad ꝯñam de p̄mo ad vltimū tria req̄runt̄. ¶ Primū est: ꝙ semꝑ cōseq̄ns p̄cedentis ꝯñe sit ātecedēs cōseq̄ntie īmediate seq̄ntis: ꝛ nō pl⁹ nec min⁹. ¶ Secūdū est: ꝙ oēs ꝯñe intermedie inter p̄mā ꝛ vltimā sint bone. alias nō oporteret vltimā ꝯñam valere. ¶ Tertiū ē ꝙ semper añs seq̄ntis ꝯseq̄ntie capiat̄ in illo sensu in quo erat ꝯseq̄ns ꝯseq̄ntie īmediate p̄cedentis. qꝛ alr̄ non oporteret vltimā ꝯñam valere. vt ista ꝯña nō vꝫ. bñ seq̄t̄. oīs hō ē aial. ḡ nō de⁹ est. ꝛ vltra seq̄t̄. nō de⁹ ē. ḡ hō est asinus. ḡ de p̄mo ad vltimū seq̄tur: oīs hō ē aial. ḡ hō est asinus. Nā p̄ma ꝯña vꝫ in illo sensu in q̄ illa negatio nō capit̄ īfinitant̄ in ꝯñte. sed scd'a solum valet in illo sensu in quo negatō capit̄ negāter. ꝛ sic nō oꝫ ꝯñaꝫ d̄ p̄mo ad vltimū valere.

cōditiōes ꝯñe d̄ primo ad vltimū. prima.
Secunda
Tertia.

Sequūtur regule cōseq̄ntiaꝝ deseruiētes sp̄alit̄ ꝓ hypoteticis. Quaꝝ p̄ma talis est. Ois cōseq̄ntia cu⁹ ātecedens vel vna copulatiua affirmatiua tāq̄ copulatiua affirmatiua capta: ꝛ ꝯseq̄ns est vna ps matialis p̄ncipalis talis copulatiue tāq̄ pars talis copulatiue capta: est bona ꝯña ¶ Dr̄ notant̄ cui⁹ ātecedēs ē copulatiua: qꝛ si essꝫ cōditionalis vl' disiūctiua. nō oporteret ꝯñam valere ¶ Dr̄ nōnt̄ affirmatiua: qꝛ in copulatiua negatiua nōvꝫ ꝯseq̄ntia. ¶ Dr̄ notāter tanq̄ copulatiua capta: qꝛ si añs nō caperet̄ in sensu copulatiuo sed disiūctiuo: nō oporterꝫ ꝯseq̄ntiā valere. vt nō seq̄tur. rex sedꝫ vel nullus rex sedet. et hō est equ⁹ ḡ rex sedꝫ. ¶ Dr̄ notant̄ ꝛ ꝯseq̄ns sit ps p̄ncipalis: qꝛ si nō esset pars p̄ncipalis sed minus p̄ncipalis non oporteret ꝯseq̄ntiā valere. vt nō seq̄tur deus est vel nullus de⁹ ē. ꝛ hō ē aial. igr̄ null⁹ deus ē: qꝛ ꝯsequēs nō ē ps mālis p̄ncipalis. sꝫ minus p̄ncipalis talis copulatie. ¶ Dr̄ notāter capta tāq̄. ꝛc. qꝛ si caperetur ī alio sēsu in cōseq̄nte q̄ ī añte capiebat̄: tūc nō oporterꝫ ꝯñaꝫ valē: vt nō seq̄t̄. sortes sc̄psit aliq̄tulū: ꝛ tātū sc̄psit plato. igr̄ tm̄ plato sc̄psit. capiendo ly tm̄ in añte noialr̄ vt ē relatiū grāmaticale: ꝛ ī ꝯñte exclusiue. qꝛ tūc añs vꝫ tm̄. sortes sc̄psit aliq̄tulū ꝛ tātū q̄tū sortes scripsit plato scripsit. ꝛ hoc p̄t eē verū posito casu ꝙ sorts sc̄pserit vnū foliū ꝛ ēt plato. Et ꝯseq̄ns vꝫ tm̄ sic hec ꝓpō solū plato scripsit: ꝛ hoc ē fl'm Causa aūt huius regule est. qꝛ ad veritatē copulatiue affirmatiue req̄rit̄ veritas ptiū materialiū p̄ncipaliū.

rl'e ꝓ ꝯseq̄ntijs hypotheticis p̄ma rl'a.

¶ Secunda regula talis est. Omis cōsequētia cui⁹ añs est vna ps p̄ncipalis ꝛ mālis alicui⁹ disiunctiue: capta ī illo sensu in quo ē ps

Secūda.

p̄ncipalis materialis: ⁊ ꝯn̄s est ꝓ pō disiūctiua affirmatiā capta ꝓ illo sensu in quo est disiūctiua affirmatiua est bona ꝯn̄a. ¶ Dr̄ notant̄ disiūctiue: q2 si esset ps copulatiue nō oporteret valere ꝯn̄am. Alie p ticule ponūtur ea de causa sicut in p̄cedenti rl̄a. ¶ Tertia regula: talis est. Ois ꝯn̄a cꝰ añs est vna copulatiua affirmatiā copulatiue capta cuiꝰ copulatiue affirmatie p̄ma ps p̄ncipalis ⁊ mat̄ialis ē vna ꝯditionalis affirmatiā ⁊ scd̄a ps p̄ncipalis eiusdē copulatiue est añs vl̄ ꝓpō synonima añti eiusdē ꝯditionalis: ⁊ ꝯn̄s totius ꝯn̄e est ꝯn̄s siue synonimū ꝯn̄ti talis ꝯditionalis ē bona ꝯn̄a ⁊ formalis. Exm vt si hō currit aial currit: ⁊ hō currit: g aimal currit. Particule huiꝰ rl̄e explicant̄ sicut in regulis p̄dictis ¶ Vñ qvult arguere iuxta istā rl̄am dz p̄mo capere vnā ꝯditionalē affirmatiuā illatiuā: ⁊ postea dz añs illius ꝯditionalis ꝯiūgere copulatie affirmatiue cū illa conditionali: ⁊ totū illō capere ꝓ añte. ⁊ postea dz ex tali añte iferre ꝯn̄s illius ꝯditionalis. ¶ Vñ ista rl̄a solz allegari sub istis v̄bis. A tota ꝯditionali cū positione añtis ad positiōem ꝯn̄tis ē bona ꝯn̄a.

Tertia

Quarta. ¶ Quarta regula talis est. Ois ꝯn̄a cuius añs est ꝓpō copulatiua affirmatiā vt sic capta: cꝰ copulatiue p̄ma ps est ꝯditionalis affirmatiua: ⁊ secūda ps talis copulatie est contradictoria ꝯn̄tis talis ꝯditionalis: ⁊ ꝯn̄s totius ꝯn̄e ē ꝯdictoriū añtis eiusdē ꝯditionalis est bona ⁊ formalis. Exm vt si hō currit aial currit: ⁊ nullū aial currit: g nullus hō currit. ¶ Vñ quādo aliquis vult arguere p istā rl̄am: tunc p̄mo dz capere vnā ꝯditionalē affirmatiuā. postea ꝯiungere oppm̄ ꝯdictoriū ꝯseq̄ntis eiusdē ꝯditional̄ copulatiue ⁊ affirmatie cū tali ꝯditionali: ⁊ totū illud accipe ꝓ añte. ⁊ dz inferre oppm̄ ꝯdictoriū ātecedentis talis ꝯditionalis: vt patuit i exēplo dato. Et solz ista rl̄a sub aliis v̄b sic allegari. A tota ꝯditiōali cū d̄structiōe ꝯn̄tis ad d̄structiōez ātecedētis ē bona ꝯn̄a. ¶ Quinta rl̄a talis est. Ois ꝯn̄a cuiꝰ ātecedēs est vna ꝓpō copulatiā affirmatiā cuius p̄ma ps est vna disiūctiua et scd̄a ps talis copulatie est ꝯdictoria vniꝰ ptis p̄ncipalis ⁊ materialis talis disiūctiue: ⁊ ꝯn̄s est synonimū alt̄i pti p̄ncipali ⁊ mat̄li. cꝰ ꝯdictoria nō ē sūpta: est bona ꝯn̄a. ⁊ formal̄ Exm vt tu es hō vel tu es asinus: ⁊ tu nō es asinus: g tu es hō. ¶ Vñ volēs arguere iuxta illā rl̄am dz p̄mo capere vnā ꝓpōem disiūctiuā affirmatiuā: ⁊ postea ꝯdictoriū vnius ptis p̄ncipalis ⁊ mat̄ialis illius disiūctiue copulatie ⁊ affirmatie: ⁊ capere illud totū ꝓ añte: ⁊ inferre aliā ptem p̄ncipalē ⁊ materialē ꝓ ꝯseq̄nte cuius ꝯdictoria nō ē sūpta Et solz ista rl̄a sic allegari sub istis v̄bis. A tota disiūctiua cū destructiōe vnius pt̄ ad pōnē alteriꝰ ē bona ꝯn̄a. ¶ Sexta rl̄a talis ē. Ois ꝯn̄a cuius añs est vna ꝓpō v̄lis: et ꝯseq̄ns eius ē idefinita vel pticularis: cet̄is pibus est bona ꝯn̄a ⁊ formalis. ¶ Septia regula talis ē. A tota disiūctiā affirmatiua ad qualz ptē eius p̄ncipalē nō vz ꝯn̄a. nisi in tribus casibꝰ. ¶ Primus ē qñ talis disiūctiua ē formal̄r īpossibilis. tūc q̄lz ptiū nata est seq ad eam. vt hō est asinus: vel deus nō ē. g hō ē asinus: vel g deus nō est. ¶ Scd̄s casus ē: qñ ptes talis disiūctie sūt necessarie: vel saltē vna eaꝝ est necessaria: tūc illa q̄ est necessaria sequitur ad disiūctiuā. ¶ Tertius casꝰ ē quādo talis ps disiūctiue nata ē seq ad aliā ptē disiūctiue. tūc ex tota disiūctiua seqtur ps eius: vt hō currit vel aial currit: g aial currit ¶ Octaua regula talis ē. Copulatiua affirmatiua nō seqtur ad ptē copulatiue affirmatie: nisi in tribꝰ casibus. ¶ Primus ē. quādo illa ps est īpossibilis. vt hōē asinus. g

Quinta.

Sexta.

septia. q̄ mō valz a tota disiū ctiā affirā tiā ad eiꝰ ptē p̄ncipalem. p̄ꝰ modus

Secūdus

Tertius.

octaua q̄ mō copulatiā seqt̄ ad ptē eꝰ p̄mꝰ mōꝰ

Secūdus homo est asinus ⁊ deus est. ¶ Secundus est: qñ talis copulatiua est necessaria: vt sortes possibilit currit. igr̃ null⁹ hō est asin⁹ ⁊ sors possibilit currit.
Tertius ¶ Terti⁹ casus est qñ ad talē ptē copulatiue nata est sed ꝗl3 pars eius. vt sortes currit ꝫ sortes currit. ⁊ risibile currit.

Re ꝯñarū min⁹ cōes **Sequūtur** alie regule minus ꝯmunes. quarū prima talis est ꝙ arguē-
ꝑma rl'a. do a tota copulatiua negatiua ad disiūctiuā affirmatiuā de ptibus contradicentibus ptibus copulatiue est bona ꝯña. vt bene sequitur non hō currit: ⁊ homo est asinus. ꝫ nullus hō currit vel nullus hō est
Secūda. asinus. ¶ Scd'a rl'a ē: a disiūctiua affirmatiua ad copulatiuā negatiuam cōpositā ex partibus ꝯdicentibus partibus disiunctiue: est bona ꝯña. vt hō currit vel hō est asinus ꝫ ñ hō currit ⁊ nullus hō ē asinus.
Tertia. ¶ Tertia rl'a est. arguendo ab opposito ꝯdictorio partis p̄ncipalis copulatiue ad oppositū ꝯdictoriū talis copulatiue est bona ꝯña ⁊ formalis. vt data ista copulatiua hō ē asinus ⁊ deus est: tunc bene seqtur nullus hō est asinus. ꝫ nō hō est asinus et deus ē. ꝙ aūt illa ꝯña sit bona patet. qꝛ ex opposito ꝯdictorio ꝯñtis seqtur oppositū ꝯdictoriū añtis arguendo a tota copulatiua affirmatiua ad alterā eius ptē p̄ncipalē.
Quarta. ¶ Quarta rl'a est: arguendo a tota disiūctiua negatiua ad ꝯdictoriā vnius suarū ptium est bona ꝯña. vt bñ sequit non hō est asinus vel deus est. igit nullus hō ē asin⁹ ꝙ aūt illa ꝯña sit bona pꝫ: qꝛ ex opposito ꝯdictorio ꝯñtis sequitur oppositū ꝯdictoriū añtis arguēdo a parte disiūctiue ad totā disiūctiuā
Quinta. affirmatiuā. ¶ Quinta regula est Arguendo ex añte ⁊ opposito ꝯdictorio ꝯñtis alicuius cōditionalis ad talē conditionalē est bona ꝯña. vt sortes currit ⁊ sortes nō mouet ꝫ si sortes currit sortes mouetur.

¶ Sexta rl'a est. arguēdo a cōditionali affirmatiā ad disiūctiuā affirmatiuā ꝯstitutā ex ꝯñte talis cōditionalis. ⁊ ꝯdictoria añtis eiusdem est bona ꝯña. vt si sortes currit sortes mouet. ꝫ sortes mouet vel sortes nō currit. Sexta.
¶ Septima rl'a talis est. A ꝓpōne causali vel rationali affirmatiua ad vnā copulatiuā affirmatiuā ꝯpositā ex añte ⁊ ꝯñte rōnalis. vel ꝯpositā ex ambabus ptib⁹ materialibus ⁊ p̄ncipalibus illius causalis est bona ꝯña. vt bñ sequit homo currit. ꝫ aīal currit. igit hō currit ⁊ aīal currit. Silr bene seqtur. qꝛ sol lucet dies est. ꝫ sol lucet aliqua de cā. ⁊ illa de causa dies ē ꝙ autē talis ꝯña sit bona pꝫ: qꝛ ad veritatē rōnalis ⁊ silr causalis reqritur veritas ambarū ptiū. septima.
¶ Octaua regula est. A ꝓpōe rōnali affirmatiua ad cōditionalē affirmatiuā ex eisdem ptibus materialibus et p̄ncipalibus cōstitutā est bona ꝯña ⁊ nō ecōuerso. vt bñ seqt. hō currit ꝫ aīal currit. igit si hō currit anīal currit. ꝙ autē illa ꝯña sit bona pꝫ: qꝛ quicqd reqrit ad veritatē conditionalis: hoc reqrit ad veritatem rōnalis: l3 nō econtra. ideo etiā ad cōditionalē nō sequit rōnalis. vt nō seqtur si chimera currit chimera mouet. ergo chimera currit. igit chimera mouetur. Octaua.

Sequūtur alie regule logicales: ꝗrū alique circa locos a sub⁊ circa locos a toto tradite sunt in quīto tractatu. ¶ Et preter illas sit alia p̄ma rl'a regula talis. Arguendo a ꝓpōne cū tribus de est tertio adiacente ad ꝓpōem ꝯditiōib⁹ de est scd'o adiacente affirmatiue ē bona ꝯña: tribus cōditionibus obseruatis. ¶ Quarū prima talis est ꝙ p̄dicatū illius ꝓpōis de ē tertio adiacēte nō sit terīnus āpliatiuus defectu cui⁹ nō seqtur. adā est mortuus ꝫ adam est. Prima conditio.
¶ Scd'a est ꝙ p̄ncipalis ps p̄dicati non āpliet. defectu cuius non seqtur mortuum est Secūda.

ens qd est vel fuit. g mortuum est. Tertia cōdi°. ¶ Tertia cōditio est q̄ subȝ non sit terīnus āpliatiu°. defectu cui° nō seqtur: mortuū est hō q̄ fuit. g mortuū est. Secūda. ¶ Alia rl'a talis ē. Arguēdo a ꝑpōe de ē scdo adiacēte ad ꝑpōem de ē tertio adiacēte negatiue ⁊ cū distributiōe pdicati: ē bona cōña suppositis tribus cōditionib°ꝑius dictis. vt bene seqꝛ sorꝰ non ē: g sorꝰ non est hō. Tertia. ¶ Tertia rl'a talis est. arguēdo affirmatiue a ꝑpōe cui° copula pncipalis est hoc v̄bū est. ad ꝑpōem c° copula est hoc v̄bū pōt vel copula est modificata aliq̄ isto rū modoꝝ. s. possibile ⁊ cōtingens affirmatiue: ⁊ sine distributiōe ceteris pibus est bona cōña. vt bene sequiꝛ sortes currit. g sortes pt currere. ¶ Dr notanꝛ affirmatiue: qꝛ negatiue non vȝ cōña. vt nō seqꝛ sortes nō est. g sortes nō pt esse. ¶ Dr notāter sine distributōe. qꝛ cū distributione nō seqꝛ. vt nō seqꝛ oē albū est sortes: g oē albū pt esse sortes. qꝛ ibi ar a nō āplo ad āplū affirmatiue cū distributōe āpli. Quarta. ¶ Quarta rl'a talis est q̄ arguēdo a ꝑpōe cui° copula ē hoc v̄bū pt siue aliud v̄bum modificatū aliq̄ istoꝝ modoꝝ. s. possibile vel cōtingēs. ad ꝑpōem cui° copula ē hoc v̄bū ē nō modificatū: negatiue ⁊ cū distributione bene vȝ cōña. ⁊ silr affirmatiue cū distributione: ⁊ posita cōstātia ipsi° eē. Exm pmi. vt sortes non pt eē. g sortes non est. Exemplū scdi. vt oīs hō pt eē aīal: ⁊ sortes est. g sortes ē aīal. Quinta. ¶ Quīta rl'a tal' ē. arguēdo ab āplo ad nō amplū negatiue ⁊ cū distributione āpli ē bona cōña. vt bñ seqtur. Nullus hō est vel fuit. g nullus hō est. Qd aūt talis cōña sit bōa: pȝ qꝛ v̄tualr ar a supiori ad inferius negatiue cū distributōne supioris. Sexta. ¶ Sexta regula talis est. arguendo a nō āplo ad āplū negatiue negatione postposita. ⁊ posita cōstantia mun° āpli est bona cōña. vt bene seqꝛ. hō non ē currēs: ⁊ hō est: g hō nō ē vel non fuit currēs. Septia. ¶ Septima rl'a talis ē. arguēdo ab āplo ad minus āplū affirmatiue ⁊ cū distributōe āpli ⁊ posita cōstātia minus āpli: est bona cōña. vt omīs hō possibilr est aīal. ⁊ hō erit. g hō q̄ possibilr ē erit aīal. Octaua. ¶ Octaua regula talis est. Oīs cōña cuius aña est ꝑpō cathegorica idefinita vel pticularis de ieē ⁊ de pñti. de mō loq̄ndi cōsueto: cuius pdicatū ē coīus sbo vel eq̄ coē cum subo. ⁊ cōña est ꝑpō vl'is talis idefinite vel pticularis: dūmō tales ꝑpōes sint ī materia naturali. ceteris pibus est bona cōña vt hō est aīal: g oīs homo est aīal ¶ Dr notanꝛ de pñti: qꝛ in illis de pterito vel futuro non vȝ cōña. vt non seqꝛ. hō fuit aīal: g oīs homo fuit aīal. ¶ Dr notanꝛ de ineē. qꝛ ī modalibus non vȝ cōña. vt non seqtur aliq̄ suba possibiliꝛ est suba. g oīs suba necessario est suba. ¶ Dr notāter de modo loq̄ndi consueto qꝛ si eēt de modo loq̄ndi minus cōsueto cōsequētia non valeret. vt non seqtur hō aīal non ē: g nullus hō aīal est. ¶ Dr notāter cuius pdicatū ⁊c. qꝛ si pdicatū non esset coīus vel eq̄ coē cōsequētia non valeret. vt non seqtur aīal non est hō. g nullū aīal est hō. ¶ Dr notanꝛ dūmō tales ꝑpōes ⁊c. qꝛ si tales ꝑpōes eēnt in mat'ia cōtingenti consequētia non valeret: vt non sequitur: hō currit: g oīs hō currit. ¶ Dr notāter et conseq̄ns est ꝑpō ⁊c. qꝛ si cōsequēs non eēt vl'is antecedētis. nō oporteret cōñam valere. vt non sequiꝛ. Tm aīal est hō. g oē aīal ē hō vel sic hō est aīal: g omnis albedo est color. ¶ Alie regule solent poni de quibus videbiꝛ in libro perihermenias.

¶ Questio per magistrum Thomam Bricot addita.

Queritur vtrum in bona consequentia si antecedens est scitū: creditū:

vel volitũ: oportcat ꝯñs esse scitũ: creditũ vel volitũ. Et arguitur ꝙ non: quia bene sequitur iste penitet: ergo peccauit et tamẽ non sequitur. iste vult penitere. ergo vult peccasse. igitur non oportet ꝙ si antecedẽs bone conseq̃ntie est volitũ ꝙ consequẽs sit volitũ. ¶Confirmatur: quia ista ꝯña est bona. sortes est sũmũ bonũ. ergo deus non est summũ bonũ: exponẽdo sũmũ negatiue et tñ non sequitur. sortes vult esse sũmũ bonũ. ergo sortes vult deũ non eẽ sũmũ bonũ. Nã añs est possibile et tamen ꝯñs est impossibile: cũ neq̃ possit nolle deũ sub rõe summi boni. ¶Confirmatur qm̃ bene sequitur. iste ꝓijcit merces in mare ꝓpter salutẽ corporis. ergo iste proijcit merces in mare: et tamẽ non sequitur: iste vult proijcere merces in mare ꝓpter salutẽ corporis. ergo iste vult ꝓijcere merces in mare. Similiter bene sequitur. Iste est in luto pro decẽ scutis. igitur iste est in luto. et tamẽ non sequitur vellẽ esse in luto ꝓ decẽ scutis ergo vellẽ esse in luto. igitur non oportet ꝙ si alicuius bone conseq̃ntie antecedẽs sit volitũ ꝙ ꝯñs sit volitũ. ¶Secũdo sic arguitur bñ sequitur. deus est trinus et vnus: ergo deus est vnus. et tamen non oportet ꝙ si antecedẽs sit a me creditũ ꝙ etiã consequẽs sit a me creditũ. Nã antecedẽs pt esse ieuidẽs alicui: cui conseq̃ns erit euidens. ergo non oportet ꝙ si antecedẽs sit creditũ ꝙ conseq̃ns sit creditũ. ¶Confirmatur: quia bene sequitur: deus pt ꝓducere infinitũ in actu. ergo deus pt aliquid producere: et tñ non oportet ꝙ si añs sit opinatũ ꝙ conseq̃ns sit opinatum. igitur nõ est necesse ꝙ cuiuslibet ꝯñe bone si antecedẽs est scitũ: creditum: opinatũ: vel volitũ: ꝙ ꝯñs sit scitũ volitũ vel opinatũ. ¶In oppositum arguitur ꝑ cõe dictũ oĩm dicentiũ ꝙ in bõa consequẽtia si añs est scitũ: creditũ vel opinatũ oportet conseq̃ns eẽ tale.

Notandũ est primo circa istam rñsam. si añs eẽ volitũ ꝯñs ẽ volitũ ꝙ ipsa (scilicet aliq̃s) nõ habet veritatẽ nisi vbi ꝯñs includitur eẽntialiter in añte: et ibi etiã ꝯña ẽ volita. et iõ licet secundum eos sequatur. iste penitet: ergo peccauit. quia tñ ꝯña illa non est volita ab eo q̃ vult añs: iõ non oportet ꝯseq̃ns illõ eẽ volitũ. Sed alij dicunt ꝙ illa rñsa vniuersaliter habet veritatem saltẽ respectu volũtatis potentis deuiare a recto: nisi qñ añs pcise ẽ volitũ ꝓpter nolitionẽ alicuius: quod cũ añte disiũcti seq̃r ad ipm ꝯñs. Vbi gratia iste ꝯñe non valẽt. iste vult penitere: ergo vult peccasse. iste vult proijcere merces in mare ꝓpter suã salutẽ: ergo vult tẽpestatẽ. qm̃ antecedens illarum duarum ꝯñarum pcise est volitũ ꝓpter nolitionẽ alicuius quod disiũctim cũ ipo añte seq̃r ad consequẽs. Sequitur ei bene: iste peccauit: ergo dãnabitur vel penitebit. et qm̃ vult dãnari iõ vult penitere. Similiter bene seq̃r tẽpestas ẽ i mari. igitur pereũdũ est. vel ꝓijciende sũt merces i mari. et qm̃ iste vult perire iõ vult ꝓijcere merces i mari. Et gñaliter dicũt: si ꝯña ẽ scita et añs sit volitũ semper oportet ꝯñs eẽ volitũ. nisi in isto casu. et iõ si peccator sciat istã ꝯñam: ego ꝑseuero i pctõ. ergo dãnabor: si vult añs etiã vult ꝯñs.

Notandum est scdo ꝙ añcedẽs bone ꝯñe pt eẽ creditũ vel opinatũ: et tñ ꝯñs non erit creditũ vel opinatũ. capiẽdo ꝓprie credi et opinari vt distiguũtur contra sciri. ita ꝙ illud dicatur sciri quod ẽ euidẽs. illud vero credi quod ẽ certũ et ieuidẽs. illud aũt opinari quod ẽ formidolosũ. Nã sicut argutũ ẽ in scda rõe añ oppositum: añs pt eẽ ieuidẽs et tñ ꝯñs erit euidẽs. ideo si ista ꝯña debeat eẽ bona añs ẽ creditũ igitur ꝯñs ẽ creditũ. necesse ẽ addere istã particulã: et ꝯñs nõ ẽ scitũ nec euidẽs. Similiter si ista debeat valere. añs ẽ opinatũ: ergo conseq̃ns ẽ opinatũ. oportet addere istã ꝓpõem. et conseq̃ns nõ est certũ. et tũc bene valet consequentia. suppositis alijs ꝯditionibus: puta ꝙ q̃s sciat vel credat ꝯñam eẽ bonam et aduertat ad ipsum ꝯseq̃ns.

Opinio prima.

Opinio scda

quod sciri: credi: et opinari.

Notandum est tertiõ q̃ illa regula si ãtecedẽs ẽ scitũ conseq̃ns ẽ scitũ: fũdat in illa ꝓpõe aristotelis q̃ hẽt in pmo posterioꝝ. Maiore ꝛ minore cognitis: necesse est ipaꝫ cõclonẽ cognosci: q̃ ꝓpõ in aliq̃bus casib⁹ nõ ẽ v͛a vt videbit i pmo posterioꝝ. Si tamẽ obseruẽt cõditiones ille q̃ ꝓ illa rła ponũt (de q̃bus videbit in logica) illa rła hꝫ veritatẽ ¶ Pria ɔclo. Si alic⁹ bone conseq̃ntie añs ẽ volitũ ꝛ nõ ꝓpt nolitionẽ alicui⁹ qđ cũ añte seq̃t disiũctim ad conseq̃ns: ɔñs ẽt ẽ volitũ. pꝫ q꞉ non inueniť instantia. ¶ Scda ɔclo Si aliq̃ cõseq̃ntia ẽ bona ꝛ cognita eẽ bona: tũc si ãtecedẽs est creditũ vel opinatũ: conseq̃ns vero nõ est cognitũ maiori assẽsu ipꝫ est creditũ vł opinatũ: pꝫ ẽt ex dict[is] ¶ Tertia ɔclo. Si alic⁹ bone ɔñe añs est scitũ cõseq̃ns ẽt ẽ scitũ: pꝫ ex dictis.

pma ɔclo — Scda ɔ°. — Tertia ɔ°

Dubitatur vtꝝ illa rła sit vera. Si ad ãtecedẽs seq̃t cõseq̃ns eođ vtrobiq꞉ addito adhuc valebit ɔña. Et aŕ q̃ non: q꞉ bene seq̃t: sol gñat: ꝫ generat se vel aliũ. ꝛ tñ nõ seq̃tur: sol generat murẽ: ꝫ generat se murẽ vel aliũ murẽ. ꝫ illa rła ɔseq̃ntiarũ nõ vꝫ. ¶ Ad dubiũ dꝛ q̃ nõ vꝫ illa rła siue additũ sit sincathegorema siue cathegorema. Nã bene seq̃t: de⁹ generat: ꝫ generat se vel aliũ: ꝛ nõ tamẽ seq̃t de⁹ generat deum: ꝫ de⁹ generat se deũ vel aliuꝫ deũ. ¶ Ad rões q̃stionis. Ad pmã dꝛ q̃ in pria ɔña añs est volitũ ꝑ ctse ꝓpt nolitionẽ alic⁹ ꝛc. ¶ Ad pmã cõfirmationẽ dꝛ q̃ vtraq꞉ consequẽtia bona ẽ: ꝛ negaŕ q̃ conseq̃ns scđe cõsequẽtie sit ipossibile. Nec veꝝ est q̃ sořs nõ possit odire deũ sub rõe sũmi boni: si apphẽdat aliq̃d sibi displicibile. s. q̃ ipse sortes nõ sit sũmũ bonũ. ¶ Ad scđam cõfirmatõeꝫ dꝛ q̃ ãbe ɔsequẽtie sũt bone: ꝛ q̃ sicut ãtecedẽs est volitũ ita ꝛ ɔñs. lꝫ consequẽs sit volitũ volitione ꝓpter hoc: ꝛ nõ volitione absoluta. ¶ Ad scđam rõem cũ sua cõfirmatõe pꝫ q̃d dicẽđ ex z° nõbili.

de illa rła si ad añs seq̃ŕ ɔñs.

Circa secũdã partẽ conseq̃ntiaꝝ q̃ est de exponibilib⁹ sciend̃ est pmo q̃ ꝓpõ exponibilis ẽ ꝓpõ obscurũ sensũ habẽs rõe alic⁹ signi in ea positi. vt tñ hõ est aĩal. ꝛ talis ꝓpõ solꝫ vocari exposita. Sꝫ ꝓpõ notior explicãs exp̃sse sensũ alťius ꝓpõis: dꝛ exponẽs. ¶ Unde exponẽ ꝓpõeꝫ est sensũ ꝓpõis obscure rõe alic⁹ signi ꝑ ꝓpõeꝫ notioreꝫ secũ foŕalr̃ cõuertibilẽ exp̃mere siue declarare: ꝛ illa ꝓpõ foŕalr̃ exprimit sensũ alťius q̃ sic se hꝫ q̃ sibi mentalit̃ correspõdꝫ ıđ cõcept⁹ siue ıđ sensus cũ alia. vt ista ꝓpõ. s. sortes currit. ꝛ nulla res q̃ nõ est sořs currit: exponit istã . tñ sořs currit. q꞉ ipsa magis clare explicat sẽsũ alťi⁹ q̃ alia. s. tñ sortes currit.

q̃d propꝫ expõibił. — q̃d ꝓpõeꝫ exponere

Sciendũ scđo q̃ triplices solẽt poni terĩ rõe q̃ꝝ ꝓpões reddũť exponibiles vł resolubiles: vel aliq̃ẽ sensũ hñtes: quẽ non hẽrent siue tali dictõe nã q̃dã sũt terĩ resolubiles: q̃đ officiales: ꝛ q̃dã exponibiles. ¶ Unđ terĩnus resolubilis dꝛ terĩn⁹ cõis rõe cuius ꝓpõ in q̃ poniť ꝑt ꝓbari ꝑ terim inferiorẽ: siue ꝑ ꝓpõeꝫ in qua poniť terĩnus iferior. vt illa ꝓpõ hõ currit. sic ꝓbaŕ. iohẽs currit ꝫ hõ currit. ¶ Sed terĩnus exponibilis est terĩnus: rõe cui⁹ ꝓpõ in q̃ poniť dꝫ exp̃mi ꝑ aliã ꝓpõeꝫ notioreꝫ q̃ cõuertibilr̃ se hꝫ cũ illa. vt sunt tales terĩ. tñ: solus: ꝑter: ꝛ sic de aliis. ¶ Añ ꝑ hoc dr̃t terĩnus exponibilis a terĩo resolubili. q꞉ propositio in q̃ poniť terĩn⁹ exponibilis: dꝫ cõuertibilr̃ se hẽre cũ ꝓpõe per quã exponiť. Sed ꝓpõ resolubilis nõ dꝫ se ɔuertibilr̃ hẽre cum ꝓpõe ꝑ quã resoluiť. Unde ꝓpõeꝫ resoluere ẽ ipsã ꝓbare per ꝓpõem imediatã in q̃ poniť terĩnus inferior respectu terĩ resolubilis. ¶ Alii sũt terĩ officiales : q̃ habent aliq̃đ

q̃s sit ťin' resolubił ex põibił ꝛ officiał.

officiū circa ꝓpōez. sicut sunt possi bile. impossibile ⁊c. Ūn inter ꝓpō nes exponibiles p̄mo vidēdū est de ꝓpōibus exclusiuis. Ūn ꝓpō exclu siua est ꝓpō exponibilis rōne signi exclusiui. vt tm̄ hō currit. ¶ Signa exclusiua sūt hec: scȝ tm̄: solus: vni cus: dūtaxat ⁊ silia. Et dicunt ideo exclusiua: qꝛ p tales dictiōes deno tat p̄dicatū ꝓpōnis remoueri a q̄lȝ a quo remouet subiectū. Et illa si gna int se differūt. nā ly vnicus dif fert ab alijs penes hoc: ꝙ īportat alietatē vel pluralitatē (siue exclu= dat rōe alietatis: siue pluralitatis) inter res q̄ sūt eiusdē spēi. vt si vnꝰ solus hō esset in scholis et pl̄a alia aīalia: hec eēt ꝯcedēda. vnicus hō est in scholis. ⁊ tñ ista nō eēt ꝯcedē da. tm̄ hō est i scholis: vel solus ho mo est in scholis.

qd propō exclusiua ⁊ q̄ signa eiusdem.

Sciendum ē tertio ꝙ dictiōes ex clusiue qñ ponunt in ꝓpōne: ⁊ ca= dunt supra subm̄ p̄dicatū ⁊ copulā tūc reddūt ꝓpōnes exclusiuas. Sȝ qñ cadūt solū s̄ sbȝ tūc faciūt ꝓpō nē de excluso subo: vt hec: tm̄ hō ē aīal. qñ ly tm̄ solū cadit supra illū terim hō tunc sensus illius ꝓpō= nis est: illud qd̄ est hō: et nō est nō hō ē aīal. qñqꝫ vo dictio exclusiua cadit solū supra p̄dicatū: ⁊ tūc facit ꝓpōem de excluso p̄dicato. vt hō est tm̄ aīal. Et sensus talis ꝓpōnis est: hō est aīal ⁊ nō est nō aīal. Sȝ qñ illa dictio tm̄ (⁊ sibi silr̄s) addit p̄dicato ꝯnotatiuo: tūc talis dictio aliqñ excludit rōne alietatis: ⁊ ali= qñ rōne alteritatis. vt ista ꝓpō sor= tes est tm̄ albus. si ly tm̄ excludat rōne alietatis: tūc sensus ē. sortes est albus ⁊ nō est nō albus. ⁊ sic est vera. posito ꝙ sortes sit albus. Sȝ si excludat rōe alteritatis tunc est falsa. ⁊ sensus eius ē: sortes est albꝰ ⁊ nō est aliter q̄lificatus qd̄ est fal= sum: qꝛ sortes est calidus vel frigi dus. Aliqñ tales dictōnes cadunt p̄cise supra copulā. ⁊ sic cōstituunt

qñ signa exclusiua faciunt ꝓ pōnes ex clusiuas ⁊ qñ non.

ꝓpōez de exclusa copula. vt hō tm̄ est aīal. ⁊ sensus illius ꝓpōnis est. homo est aīal ⁊ hō non est non aīal Et qñ signū exclusiuū p̄ponit v̄bo īportāti aliquē actionē: tūc tale si= gnū solet excludere oēm aliā actio nē a subo q̄ ē actio īportata p v̄bū vt sortes tm̄ currit. sensus ē sortes currit ⁊ nihil aliud facit q̄ ꝙ currit Quis aūt sit sensus ꝓpōnis exclu siue ⁊ quō dēat exponi postea dicet

Sciēdum est quarto ꝙ ista dictio solꝰ qñqꝫ capit cathegorematice: et sic solus valet tm̄ sicut solitariꝰ. ⁊ sic multis currētibus hec est ꝯceden da. solus sortes currit. si in loco in quo sortes currit nullus aliꝰ hō cur rat. lȝ alibi mlt̄i alij currāt. ¶ Se cūdo mō capit stricte ⁊ exclusiue. ⁊ illo mō dȝ capi in ꝓposito. ¶ Ūn dictiones exclusiue qñ addūt terio numeralit̄ cadūt supra totā ꝓpōez reddūt ꝓpōnē duplr̄ exponibilem Ūno mō gr̄a alietatis. Alio mō gr̄a pl̄itatis. Qñ aūt exponunt gr̄a alie tatis: tūc in scd̄a exponēte dȝ poni hoc cōplexū ꝙ non est. Et qñ expo nunt gr̄a pl̄ritatis: tūc in scd̄a expo= nēte dȝ poni hoc ꝯplexū ⁊ nō pl̄a q̄ ¶ Ex isto pȝ ꝙ ista ē multiplex tm̄ decē hoīes currūt. posito casu ꝙ de cē hoīes currāt ⁊ nō pl̄es. eo ꝙ ibi p̄t esse exclusio gr̄a alietatis: ⁊ sic est falsa ⁊ ipossibilis. cū sensus eius est. decē hoīes currunt: ⁊ nulli hoī nes q̄ non sunt decem currunt. Ūel pōt ibi esse exclusio gr̄a pl̄itatis: ⁊ tunc est vera: qꝛ sensus eius est. de cē hoīnes currūt ⁊ non pl̄es homi nes q̄ decem currunt.

Acceptio nes de ly solus.

Expō gr̄a alietatis ⁊ gr̄a pl̄ita tis quō fi eri debet

Sciendum est quinto ꝙ exponen do ꝓpōem exclusiuā quattuor sūt ꝯsideranda. s. subm̄ p̄ncipale: p̄redi catū p̄ncipale: copula principalis: ⁊ signū exclusiuū. Ūn oīs ꝓpō exclu siua in qua signū exclusiuū non ne gatur (nō curando an sit affirmati= ua vel negatiua) dȝ exponi copula

tiue h° ē per ꝓpōēȝ copulatiuā affirmatiuā. Sed oīs ꝓpō in qua sig^m exclusiuū negatꝫ dȝ exponi per disiūctiuā affirmatiuā. ¶ Ūñ ꝓpōnū exclusiuaꝝ q̄dā sunt ī quib⁹ nulla ponitꝫ negatio. vt tm̄ aīal est hō. ¶ Alie sunt in q̄bus negatio īmediate ponitꝫ ān̄te copulā. vt tm̄ aīal nō est hō. alie sunt in quib⁹ negatō p̄ponitꝫ toti ꝓpōni. vt nō tm̄ aīal est hō. Et iste d̄icuntur exclusiue de p̄mo mō. ¶ Alie sūt in q̄bus vna negatio p̄ponitꝫ toti ꝓpōni: ꝛ alia negatio ponitꝫ īmediate ante copulā vt nō tm̄ aīal nō est hō. ꝛ iste d̄icūt exclusiuis de scd̄o modo.

divisio ꝓpō nū exclusiuarū gr̄a alietatis expontbilium.

Pro expōe exclusiuaꝝ gr̄a alietatis in quib⁹ nulla ponitur negatio sit talis regula. Ois ꝓpō exclusiua affirmatiua in q̄ nulla ponitꝫ negatio expōibilis gr̄a alietatis dȝ exponi per vnā copulatiuā affirmatiuā in cui⁹ p̄ma pte (q̄ dȝ p̄iacens exclusiue) affirmatur p̄dicatū p̄ncipale exclusiue de principali subō exclusiue mediāte simili copula: ꝛ in scd̄a pte copulatiue negatꝫ p̄dicatū p̄ncipale de subō cōposito ex trāscēdente .s. ens: ꝛ terio q̄ est subȝ exclusiue cui terio p̄ponitꝫ hoc cōplexū qd̄ non est: si exclusiua sit de hoc v̈bo est: vel b̄m exigētiā alterius copule. Exemplū de exclusiua cuius subm̄ est terinus singularis. vt tm̄ sortes est ens. exponitur sic. sortes ē ens. ꝛ nullū ens qd̄ non est sortes est ens. Exemplū de subō cōi comiter tento non distributo. vt tm̄ aīal est hō. exponitꝫ sic. aīal est hō. ꝛ nullū ens qd̄ non est aīal est homo. ¶ Exēplū de subō distributo. vt tm̄ oē aīal est homo. expōitur sic. oē aīal est hō: ꝛ nullū ens qd̄ non ē oē aīal est hō. Et simili modo exponerentꝫ ꝓpōnes de p̄terito ꝛ de futuro: ꝛ de alijs copulis. ¶ Ex ista r̄la pȝ: q̄ oīs illa exclusiua affirmatia expōibilis gr̄a alietatis est falsa cuius p̄dicatū p̄ncipale p̄t vere affirmari de aliquo terio

de expōe exclusiuarū primi ordinis

practica exēplaris.

de quo p̄ncipale subm̄ vere negatꝫ. vt ista est falsa. tm̄ domus est alba qꝛ de aliquo est verū dicere q̄ ē albū de quo est verū dicere q̄ non est domus. ꝛ sic scd̄a ps copulatiue p̄ quā talis ꝓpō exponitꝫ est falsa .s. nullū ens qd̄ non est domus est album. ¶ Silr̄ ista est falsa. tm̄ ignis calefacit. tm̄ decē sūt p̄dicamenta. tm̄ q̄nqꝫ sūt p̄dicabilia. ꝛ sic d̄ alijs exponēdo illas gr̄a alietatis. ¶ Ūñ expō ꝓpōnū q̄ exponūtur b̄m istaȝ p̄mā r̄lam pōt significari p̄ istā dictionē miles. Per primā eni vocalē p̄me sillabe denotatꝫ q̄litas et q̄titas p̄me ptis copulatie (dūmō exclusiua nō sit de subō distributo) qꝛ ista l̄ra i denotat pticularē affirmatiuā cōprehendendo sub pticulari indefinitā affirmatiuā ꝛ singularē affirmatiuā: ꝛ p̄ scd̄am vocalē q̄ ponitꝫ in scd̄a sillaba (scȝ ista vocalis e) denotatꝫ q̄litas ꝛ q̄titas scd̄e ptis copulatie .s. q̄ dȝ eē v̄lis negatiua. Sed si exclusiua eēt de subō distributo: tūc ꝓpō exponēs eā dȝ significari p̄ istā dictionē male. Et p̄ primā vocalē illius dictionis denotatꝫ q̄ p̄ia ps copulatie exponētis dȝ eē v̄lis affirmatiua in q̄ p̄dicatū p̄ncipale affirmatꝫ de subō p̄ncipali dicte exclusiue. Sȝ p̄ secūdā vocalē denotatꝫ q̄ scd̄a ps copulatiue dȝ esse v̄lis negatiua b̄m q̄ ī r̄la dictū est.

Pro expōne ꝓpōnum exclusiuarū in quibus negatio īmediate p̄ponitꝫ copule ponitꝫ tal' regula. Ois ꝓpō exclusiua negatiua expōnibilis gr̄a alietatis in qua negatio īmediate p̄ponitꝫ copl̄e: exponitꝫ p̄ vnā copulatiuā affirmatiuā in cui⁹ p̄ma pte p̄dicatū p̄ncipale negatꝫ de subō pncipali ꝓpōnis exclusiue mediāte simili copula. ꝛ in scd̄a pte affirmatꝫ p̄dicatū pn̄cipale de terio trāscendēte c̄pto cū subō pn̄cipali cui p̄ponitꝫ h° ꝯplexū qd̄ n̄ ē vel nō fuit b̄ȝ exigētiā copule cui trāscēdēti p̄ponitꝫ signū v̄le:

de expōe exclusiuarū scd̄i ordinis

vt tm̄ aīal nō est hō: exponit̄ sic. ani
mal nō ē hō. ⁊ oīs res q̄ nō est aīal
est hō. Exēplū ꝺ subiecto singl̄i: vt
tm̄ sortes nō est asinus: exponit̄ sic
sortes nō ē asinus. ⁊ oīs res q̄ nō ē
sortes est asinꝰ. ¶ Exemplū de sub
iecto distributo: vt tm̄ oīs hō nō ē
aīal: exponit̄ sic. oīs hō nō ē aīal: et
oē ens qꝺ nō est oīs hō ē aīal Et p̄t
expō taliū ꝑpōnū: dūmodo nō sint
de subiecto distributo: significari ꝑ
illā dictionē ora. Per primā enī
vocalē illius dictiōis denotat̄ ꝙ p̄ⁱ
ma ps copulatiue exponētis dꝫ eē
ꝑticularis negatiua: ꝯprehendēdo
sub ꝑticulari negatiua indefinitā ⁊
singularē negatias. Et ꝑ scđam vo
calē denotat̄ ꝙ scđa ps copulatiue
dꝫ esse vl̄is affirātiua. Et sic p̄tꝫ ꝙ
si talis ꝑpō exclusiua sit ꝺ subiecto
cōi nō distributo dꝫ exponi ꝑ copu
latiuā: cuiꝰ p̄ia ps est subcōtraria
prime pti. ⁊ scđa ps ꝯ̄ria secūde pti
copulatiue: ꝑ quā exponit̄ exclusi
ua affirmatiua in q̄ nulla ponit̄ ne
gatio. Sꝫ si eēt de subiecto singl̄i:
tūc p̄ma ps copulatiue ꝑ quā expo
nitur talis exclusiua negatiua ꝯ̄di
cit p̄me pti copulatiē ꝑ quā expo
nitur exclusiua affirātiua ī q̄ nulla
ponit̄ negatio. Si vō exclusiua sit
ꝺ subiecto distributo: tūc expō eiꝰ
dꝫ sigāri ꝑ istā dictionē dea. et per
primā vocalē denotat̄ ꝙ prima ps
copulatiue dꝫ eē vl̄is negatiua: et
secūda vl̄is affirātiua. ⁊ sic copula
tiua exponēs talē ꝑpōem dꝫ cōsti
tui ex ꝑpōnibus ꝯ̄riis propōnibus
ex q̄bus ꝯstituit̄ copulatiua affirā
tiua exponēs exclusiuā affirmatiā
in qua nulla ponit̄ negatio. ¶ Ex
isto p̄tꝫ ꝙ tales ꝑpōes exclusiue. s.
tm̄ oē aīal est hō: ⁊ tm̄ oē aīal non
est homo: hn̄t naturā ꝯtrariarum.

De expōe exclusiuarū tertij ordinis.

Pro expōe ꝑpōnū exclu
siuaꝝ in q̄bus
negatō p̄ponit̄ signo exclusiuo: po
nitur talis rl̄a. Ois ꝑpō exclusiua
negatiua exponibilis gr̄a alietatis
in qua negatio p̄ponit̄ signo exclu
siuo dꝫ exponi ꝑ disiūctiuā affirma
tiuā ꝯpositam ex ptibus ꝯ̄dicētibꝰ
illis propōnibus ex quibus ꝯponit̄
copulatiua affirātiua ꝑ quā expo
nitur exclusiua affirātiua de eisdē
terīs: in qua nulla ponitur negatio
vt nō tm̄ aīal ē homo: exponit̄ sic.
nullū aīal ē homo: vel aliqua res q̄
non est aīal est hō. Exemplū de sub
iecto singulari: vt non tm̄ sortes ē
aīal: exponitur sic. sortes non ē ani
mal: vel aliqua res q̄ non ē sortes
est aīal. ¶ Exemplū de subō sūpto
cū signo vl̄i. vt non tm̄ oē aīal ē hō
exponitur sic. aliquod aīal non est
hō: siue non oē aīal est hō. vel aliq̄
res q̄ non est oē aīal est hō. ¶ Et
expositio istarū propositionū que
sunt de subiecto cōi ꝯmuniter tēto
non sumpto cum signo vl̄i: signifi
catur per istā dictionem dei. Sed
expositio ꝑpositionū exclusiuarū
que sunt de subiecto singulari: vel
de subiecto ꝯmuni sumpto cum si
gno vl̄i: significatur per istā dictio
nem doni. ¶ Unde ꝑpōnes que
isto modo exponūtur se hn̄t cōtra
dictorie in ordine ad ꝑpōnes que
exponūtur ſm primā regulā.

De expōe exclusiuarū quarti ordinis.

Pro expōne ꝑpōnū ex
clusiuarū
in quibꝰ ponūt̄ due negatiōes: vna
īmediate an̄ signū exclusiuū. ⁊ alia
īmediate an̄ copulā: ponit̄ tal rl̄a.
Ois ꝑpō exclusiua affirātiua expo
nibilis gr̄a alietatis in q̄ vna nega
tio p̄ponit̄ signo exclusiuo: ⁊ alia ī
mediate ponit̄ an̄ copulā: dꝫ expōi
ꝑ vnā disiūctiuā affirātiuā: ꝯpositā
ex ptibus ꝯ̄dicētibus ptibus copu
latiue: ꝑ quā exponit̄ ꝑpositio ex
clusiua negatiua in qua ponit̄ vna
negatio īmediate ante copulam.
¶ Exemplū vt non tm̄ aīal non est
hō: exponit̄ sic. oē aīal est hō. vel a
liqua res q̄ non est aīal est hō. Exē
plum de subiecto singulari: vt non
tm̄ sortes non est homo: exponitur
sic. sortes est hō vel aliqꝺ ens qꝺ n̄
est sortes est homo. ¶ Exemplum

de ſubo coī ſūpto cū ſigno vl'i.vt ñ tm̄ oē aīal non eſt hõ. exponiť ſic. aliquod aīal eſt hõ: vel aliqđ ens qđ non ē oē aīal non eſt hõ. ¶ Vñ expõ taliū ꝓpõnū q̄ ſūt de ſubo coī nõ ſūpto cū ſigno vl'i ſigāťur ꝑ iſtā dictionē ſacros. Sꝫ ſi ſint de ſubo ſingulari: vel de ſubo coī ſūpto cū ſigno vl'i. tūc expõ eaꝝ dꝫ ſigāri ꝑ iſtā dictionē chriſtos. ¶ Ex dictis pꝫ ꝙ ꝓpões q̄ exponūtur ſm iſtā rl'am ꝯdicūt ꝓpõibus q̄ exponūť ꝑ ſcđaꝫ rl'am. ¶ Sꝫ q̄reret aliq̄s qūo debent exponi ꝓpões de excluſo ſubo ⁊ de excluſo p̄dicato: ⁊ ſil'r de excluſa copula. ¶ Dr̄ ꝙ ꝓpões de excluſo ſubo debēt exponi ꝑ vnā cathegoricā ī q̄ poſt ſubꝫ dꝫ poni hoc ꝯplexū.ſ.nullū ens qđ nõ ē. ⁊ poſt illud ꝯplexū dꝫ poni terĩn⁹ ſynonim⁹ ipſi ſubo. Exm̄: vt tm̄ aīal eſt hõ ſi eſt de excluſo ſubo dꝫ ſic exponi: aīal: ⁊ nullū ens qđ nõ eſt aīal ē hõ ¶ Sil'r dicendū ē de excluſo p̄dicato. vt aīal ē tm̄ hõ. exponiť ſic. aīal eſt hõ: ⁊ nullū ens qđ nõ eſt aīal ē hõ. ¶ Sꝫ ꝓpõ de excluſa copula dꝫ exponi ꝑ vnā copulatiuā in c⁹ p̄ma ꝑte p̄dicatū v'r de ſubo: ⁊ ī ſcđa terminꝰ infinitꝰ ꝯdictorie oppoſitꝰ p̄dicato v'e negať de ſubo ſūpto cū relatiuo identitatis. vt animal tm̄ eſt homo: exponitur ſic: animal eſt hõ. ⁊ idem aīal non ē hõ. Et ad cognoſcendū v'itatē ⁊ falſitatē taliū ꝓpõnū q̄ non ſūt excluſiue: ſꝫ de excluſo ſubo: p̄dicato: vel copula: videndū eſt ad p̄iacentē talis ꝓpõnis: ⁊ ſi p̄iacens eſt v'a: talis ꝓpõ ē vera. ⁊ ſi p̄iacēs eſt falſa talis ꝓpõ eſt falſa. ¶ Vñ illa ꝓpõ dr̄ p̄iacens q̄ manet remoto ſigno excluſiuo: vt in iſta ꝓpõe: tm̄ aīal eſt hõ. ſi remoueať illud ſignū tm̄: illud qđ remanet eſt p̄iacēs ſcꝫ aīal eſt hõ. ⁊ ſcđm v'itatē vel falſitatē illius iudicādū eſt de v'itate vel falſitate ꝓpõis de excluſo ſubo: ꝟ excluſo p̄dicato: vl' de excluſa copula: ⁊ non de ꝓpõib⁹ excluſiuis. ¶ Preterea ſicut ꝓpões

de expõe ꝓpõnū ꝟ excluſo ex ſubo ⁊ p̄dicato vl' de excluſa copula.

q̄d p̄iacēs excluſiue

excluſiue q̄ exponūtur gr̄a alietatis ſūt in q̄druplici dr̄ia: ſic ēt ꝓpõnes excluſiue expõibl'es gr̄a pl'itatꝭ ſūt ī q̄druplici dr̄ia. ¶ Nā q̄dā ſūt in q̄bus nulla poniť negatio. vt tm̄ vnū eſt. ¶ Et q̄dā ſūt ī q̄bus vna negatio īmediate poniť āte copulā: ⁊ tales ſūt negatiue: vt tm̄ vnuꝫ nõ ē. ¶ Queđ ſūt ī q̄bus ponūtur due negationes. vna ante ſignum excluſiuum: ⁊ alia immediate āte copulā: ⁊ tales ſūt affirmatiue: vt non tm̄ vnū nõ ē. ¶ Et q̄dā ſūt in q̄bus ſolū vna negatio poniť cadēs ſupra ſignū excluſiuū ⁊ copulā. vt ñ tm̄ aīal ē hõ.

diſſo ꝓpõnū excluſiuarū gr̄a pl'itatꝭ expõibiliuꝫ

Pro expõne

ꝓpõnū de p̄rio mõ ſit talis rl'a. Ōis ꝓpõ excluſiua affirmatiua in q̄ nulla poniť negatio: exponibilis gr̄a pl'itatꝭ: dꝫ exponi ꝑ vnā copulatiuā affirmatiuā: in c⁹ p̄ma ꝑte p̄dicatū p̄ncipale affirmatur de ſubo p̄ncipali ipſi⁹ excluſiue: ⁊ ī ſcđa parte p̄ncipali (q̄ erit vl'is negatiua) remouebiť p̄dicatū de vno ꝯplexo ī quo poniť ſubm̄ p̄ncipale excluſiue ſequēs ly pl'a q̄: vel ly plures q̄. Exm̄ vt tm̄ vnū eſt: exponitur ſic: vnum eſt ⁊ non plura q̄ vnum ſunt. Et expõ iſtarum ꝓpõnū ſigāť ꝑ iſtā dictionē miles: ſicut expõ ꝓpõnū excluſiuaꝝ gr̄a alietatis.

Primus ordo

Pro expõe

ꝓpõnū excluſiuaꝝ in q̄bus vna negatio poniť āte copulā ⁊ nõ ſupra ſignū excluſiuū cadēs poniť talis rl'a. Ōis ꝓpõ excluſiua negatiua exponibilis gr̄a pl'itatꝭ in qua negatio nõ cadit ſupra ſignū excluſiuū dꝫ exponi per vnā copulatiuā affirmatiuā in c⁹ p̄ma ꝑte p̄dicatum p̄ncipale negať de ſubo p̄ncipali. ⁊ in ſcđa ꝑte p̄dicatū p̄ncipale affirmatur de ꝯplexo in quo poniť ſubiectū principale excluſiue: quod ſubiectū precedit ly plura q̄ vniuerſaliť ſumptū. Exemplum: vt tm̄ vnū non eſt. exponiť ſic. vnū eſt. ⁊ omia plura q̄ vnū ſunt.

Secund⁹ ordo

3⁹ ordo. Pro expōne ꝓpōnū exclusiuaꝝ affirmatiuaꝝ in qb⁹ ponūtur due negationes: quaꝝ vna cadit supra signū exclusiuū ponit̄ talis regula. Ōis ꝓpō exclusiua affirmatiua exponibilis gr̄a pluralitatis in qua ponunt̄ due negationes quaꝝ vna cadit supra signū exclusiuū dꝫ exponi ꝑ vnā disiūctiuā affirmatiuā cōpositā ex ꝑtibus ꝯdicentib⁹ ꝑtibus copulatiue ꝑ quā exponit̄ exclusiua negatiua in qua negatio nō cadit supra signū exclusiuū. Exēplū vt n̄ tm̄ vnū non est. exponit̄ sic. oē vnū est vel plura q̄ vnū non sūt.

Pro expōne ꝓpōnū exclusiuarū negatiuaꝝ in qbus signū exclusiuū negat̄ ponit̄ talis rl̄a. Ōis ꝓpō exclusiua negatiua expōibilis gr̄a plr̄itatis in qua negatio cadit supra signū exclusiuū dꝫ exponi ꝑ vnaꝫ disiūctiuā affirmatiuā ꝯpositā ex ꝑtibus ꝯdicentibus ꝑtibus copulatiue ꝑ quā exponit̄ exclusiua affirmatiua in qua nulla ponit̄ negatio. Exēplū: vt non tm̄ vnū ē. exponit̄ sic. nullū vnū est. vel plura q̄ vnū sūt. ¶ Sꝫ si ꝓpōes eēnt d̄ excluso sub tecto. tūc subo dꝫ addi hoc totū (.·. nō plura q̄) cui dꝫ postponi synonimū subi: vt tm̄ vnū est. si sit de excluso subo exponit̄ sic. Illud qd̄ ē vnū ⁊ nō plura q̄ vnū est. Et simil̄r dicendū est de excluso p̄dicato ⁊ de exclusa copula.

Preter istas regulas iam dictas solēt alie q̄tuor rl̄e poni de exclusiuis: quarū p̄ma talis est. Ab exclusiua ad ei⁹ exponētes tal̄r ꝯiunctas q̄liter cōstituūt totalē exponentē: ⁊ ecōuerso est bona ꝯña. Exm̄. vt tm̄ anial est hō. ergo aial est hō: ⁊ nulla res q̄ n̄ est aial est hō. Sil̄r ecōuerso bene seqtur. s. aial est hō: ⁊ nulla res q̄ n̄ est aial est hō. ergo tm̄ animal est homo ¶ Et ratio huius regl̄e pōt esse ista. qꝛ exclusiua ⁊ sua totalis exponēs se habēt ꝯuertibilit̄ q̄ ad veritatē et falsitatem. igr̄ rl̄a vera.

rl̄e ꝯñaꝝ i exclusiuis

P̄ria rl̄a

Secunda regl̄a talis est. Ab exclusiua de signo exclusiuo nō negato: ad quālꝫ ꝑtē sue exponētis p̄ncipalem est bona ꝯña. sed nō eꝯ: vt bene sequitur. tm̄ aial ē hō: ergo aial est hō. sil̄r bene seqtur: tm̄ aial est hō: ergo nulla res q̄ non est aial est hō. ¶ Dr̄ notanter de signo exclusiuo nō negato: qꝛ si signū exclusiuū negaret̄ nō valeret ꝯña ab exclusiua ad quālꝫ ꝑtem p̄ncipalē sue exponētis. Et rō huius rl̄e est ista. qꝛ in tali ꝯña equalent̄ ar̄ a tota copulatiua affir̄atiua ad quālꝫ ꝑtem p̄ncipalē eius. igit̄ rl̄a vera.

Scd̄a rl̄a

Tertia rl̄a talis est. Ab exclusiua affirmatiua exponibili gr̄a alietatis ad suā vl̄eꝫ affirmatiuā cu⁹ subm̄ totale cōplete distribuit̄: teris trāspositis ⁊ cet̄is partib⁹ est bona ꝯña ⁊ eꝯ: vt bene sequtur: tm̄ aial est hō: ergo oīs hō est aial. Sil̄r ecōuerso seqtur: oīs hō ē aial: ergo tm̄ aial est hō. ¶ Dr̄ notāter in rl̄a cui⁹ totale subm̄ distribuit̄. qꝛ si totale subm̄ non distribueret̄: non oporteret ꝯñam valere. sicut ista ꝯña non vꝫ: tm̄ currēs est hōis asinus. ergo cuiuslꝫ hoīs asinus est currēs: nec eꝯ. ¶ Dr̄ notant̄ cōplete: qꝛ si subꝫ distribueret̄ icōplete: non oporteret ꝯñaꝫ valere. sicut ista ꝯña non vꝫ. Ōis essentia diuina est pater ergo tm̄ pr̄ est eēntia diuina. nisi in vl̄i sit cōpleta distributio. ⁊ sic vl̄is est falsa sicut exclusiua. ¶ Dr̄ notāter exponibilis gr̄a alietatis. qꝛ si nō exponeret̄ gr̄a alietatis non oporterꝫ ꝯñam valere. vt ista ꝯña non vꝫ. tm̄ duodecim sūt apl̄i dei. ergo omēs apl̄i dei sūt duodecim. capiēdo ly oms distributiue: sed si caperet̄ collectiue ꝯña esset bona. ¶ Dr̄ notanter cet̄is ꝑtib⁹ ⁊ teris transpositis. qꝛ si cetera nō eēnt paria: ita q̄ teri non eodē mō supponerēt. vel q̄ variaretur aliqua ꝓp̄etas logicalis. vel q̄

t̄tia rl̄a.

teri non transponerentur nõ oporteret õñam valere. vt nõ sequitur. tm̃ aial fuit hõ: g̃ oĩs hõ fuit aial. cuȝ ibi arguitur a nõ ãplo ad ãplũ cũ distributione ãpli. Silr non sequitur. tm̃ aial ẽ hõ: g̃ oẽ aial est hõ: qꝛ ibi arguitur a terio supponẽte cõfuse tm̃ ad terim supponẽtẽ cõfuse ꝛ distributiue. ¶ Et rõ huius rl'e pt ee ista. qꝛ in vlĩ affirmatiua pdicatũ similr supponit sicut subȝ in exclusiua affirmatia: ꝛ pdicatũ ꝓpõnis exclusiue affirmatiue eodẽ mõ supponit sicut subm ꝓpõnis vl'is. mõ qñ termini eodẽ mõ accipiũtur in añte et ꝯñte: talis ꝯña dr esse bona.

q̃rta rl'a. Quarta regula talis est. Ab exclusiua affirmatiua ad cathegoricã de excluso subo vel pdicato et corñdentẽ est bona ꝯña: ꝛ non ecõuerso: dum mõ in exclusiua negatio nõ cadat supra signũ exclusiuũ. vt bñ sequitur tm̃ aial est homo. g̃ tm̃ aial est hõ: vel g̃ aial est tm̃ homo. pȝ qꝛ bene sequtur tm̃ aial est homo. g̃ aial est hõ per scdaȝ regulã tã dictã. Et vltra sequtur. aimal est homo. g̃ tm̃ aial est hõ. capiendo ꝯñs vt est pro põ cathegorica de excluso subo. g̃ de pmo ad vltimũ bene seq̃batur. tm̃ aial est hõ: ergo tm̃ aial est homo. capiendo ꝯñs vt sit de excluso sbo. ¶ Sed q ecõuerso non vȝ: patet qꝛ ꝓpõ de excluso subo vel de excluso pdicato cõuertibiliter se hȝ cuȝ sua ptacente. sed sua ptacẽs non infert exclusiuã affirmatiuã. g̃ nec ꝓpositio de excluso extremo ĩfert exclusiuã. Quõ autẽ termi in exclusiuis supponãt satis patet ex tractatu de suppõnibus. Quõ vero cõuerti debeant videbitur in pmo libro priorum. ¶ Illa sũt que dicta sunt de signis exclusiuis intelligũtur de ipsis quãdo capiuntur proprie. sȝ non quando capiũtur improprie.

qñ tm̃ capr ꝓpe et qñ non. ¶ Unde ista dictio tm̃ qñ ponitur in ꝓpõe affirmatiua in qua non cadit negatio sup ipsã. tunc capitur proprie. Sed si capiatur ĩproprie tũc denotat pdicatũ remoueri ab illo de quo nõ pdicatur subm nec terinus significans partẽ rei sigñte per subȝ nec termin⁹ sigñãs accidens illius subi. ꝛ ita capiẽdo ly tm̃ ĩproprie: iste ꝓpões cõcedũtur. tm̃ dom⁹ est alba. tm̃ omis homo currit. tm̃ ignis calefacit. qꝛ pdicata illaꝝ ꝓpõnum denotantur remoueri ab illis reb⁹ de q̃bus siue de ꝓnoibus demonstrantib⁹ illas res: ille terinus qui est subm nõ pt vere pdicari. nec significans ptem eiusdẽ rei. nec significãs accidens eius. ꝛ sic sensus isti⁹: tm̃ dom⁹ est alba. ẽ iste: dom⁹ est alba ꝛ nulla res q̃ non est dom⁹ nec ps eius nec accidẽs eius est alba. Silr sensus isti⁹. tm̃ oĩs homo currit. est iste: oĩs homo currit: et nullũ ens qd non est homo currit. Silr tm̃ ignis calefacit. hȝ talẽ sensum. ignis calefacit: ꝛ nullũ ens qd non est ignis nec pars eius nec accidens ei⁹ calefacit. Et consilr dicendũ ẽ de consimilib⁹ ꝓpõibus q̃ si ĩ autoritatib⁹ autẽtic reperiãtur debent ꝯcedi in sensu ĩproprio: ꝛ non in sensu ꝓprio.

Iso de ꝓpõibus

exclusiuis vidẽdũ est de ꝓpõib⁹ exceptiuis. ¶ Unde ꝓpõ exceptiua est ꝓpõ exponibilis rõe dictionis exceptiue. Et dictões exceptiue sunt iste. s. preter: pterq̃ ꝛ nisi. ¶ Et differũt iter se qꝛ ly pter additur actõ. ꝛ pt poni tã in ꝓpõne affirmatiua q̃ negatiua. Sed ly pterq̃ additur ntio. ꝛ silr pot poni in ꝓpõe affirmatiua ꝛ negatiua. Sȝ ly nisi additur ntio ꝛ ñ põitur cõiter nisi ĩ ꝓpõe in qua ponitur negatio. Exemplũ pmi vt oĩs hõ pter sortẽ currit vel null⁹ hõ pter sortẽ currit. Exemplum scdi: vt oĩs hõ pterq̃ sortes currit. vel nullus hõ pterq̃ sortes currit. Exemplũ tertij. vt null⁹ hõ nisi sortes currit. ¶ Sciendũ est q ista dictio pter capitur multi modis.

qd props exceptia.

dr̃nt pt̃ pterq̃ ꝛ nisi

acceptões de ly pter

¶ Uno mō capit negatiue vt idez est ꝙ sine. vt sortes currit p̄ter platonē .i. sine platone. ⁊ sic dr̄ coiter ego feci hoc p̄ter vos .i. sine vobis Alio mō capit substractiue. vt octo p̄ter tria sūt q̄nq̄ .i. trib⁹ reōtis ab octo remanētia sūt q̄nq̄. ¶ Tertio mō capit additatiue: vt sorꝰ hꝫ vnū florenū p̄ter grossū .i. sortes hꝫ vnū florenū cū grosso. ¶ Quarto mō capit pure exceptiue. ⁊ sic cōstituit ꝓpōem exceptiuā. ⁊ hꝫ virtutē distribuēdi terīm cōem cōiter tentuꝫ imediate sequētē supra quē cadit

exceptōes de ly nisi. ¶ Sīlr ly nisi capit duplr. Uno mō exceptiue: vt hic nullus hō nisi sortꝭ currit. ⁊ isto mō capit in ꝓposito. ¶ Alio mō capit consecutiue. ⁊ sic ↄstituit ꝓpōem hypotheticā ↄditōnalem. ⁊ tunc illa dictio nisi est talis nature ꝙ rōne negationis quaꝫ icludit solū distribuit terīm sequētem copulā ꝓpōis in qua ponit. vt nisi homo eēt aial: hō non eēt sensitiu⁹. ibi ille terinus hō in p̄ria ꝓpōne non distribuit .. ⁊ tn̄ ille terinus aial distribuit. q2 sensus ꝓpōis est iste: si hō nō ē aial hō n̄ ē sēsitiuus.

Sciendū scdō ꝙ dictō exceptiua nō pt ꝓpꝛie addi alicui terio nisi ipse sūatur cū signo vl'i. vt ois hō p̄ter sortem currit. vel non ois hō p̄ter sortem currit. ¶ Ex isto seqtur p̄mo ꝙ hec ꝓpō non est ꝓpa: nec vera: nec falsa. Aliqs hō p̄ter sortē currit. capiendo ly p̄ter exceptiue: q2 illa dictō p̄ter ex suo mō sigāndi hꝫ ꝙ dꝫ addi terio coi cōiter tento sūpto cū signo vl'i siue talis terinus distribuat siue non. ¶ Scdō seqtur ꝙ iste non eq̄pollēt. non ois homo p̄ter sortē currit. ⁊ aliqs homo p̄ter sortē non currit. q2 p̄ria est propria ⁊ congrua. scd̄a vero icōgrua ¶ Tertio seqtur ꝙ ly non ois ⁊ ly q̄dam nō: nō sēp faciūt ꝓpōes equipollere: vt pꝫ in exemplo dato. *cui addit signū exceptiuuꝫ. ꝓpꝛie.*

Sciendū tertio ꝙ duplices sūt ꝓpōes exceptiue. ¶ Queđ sūt in q̄bus negatio nō cadit supra signū exceptiuū. ⁊ tales siue sint affirmatie siue negatie debēt exponi copulatiue ¶ Alie sunt in q̄bus negatio cadit supra signū exceptiuū. ⁊ tales siue sint affirmatie siue negatiue exponūtur disiūctiue. ¶ Dictōnes ēt exceptiue q̄nq̄ faciūt ꝓpōeꝫ de excepto subo. vt videns oēm hoiem p̄ter sortē currit: q̄nq̄ vero faciūt ꝓpōem de excepto p̄dicato: vt sortes verberat oēm hoiem p̄ter sortem. q̄nq̄ vero faciūt ꝓpōem exceptiuā. vt ois hō p̄ter sortē currit. *diuiso ꝓpōnis exceptiue.*

Unde propōnum ꝓpꝛie exceptiuaꝝ. q̄daꝫ est in qua nulla ponit negatio: vt oē aial p̄ter hoiem est irrōnale. Et quedā est ī qua p̄ponit negatio toti ꝓpōni. vt nō oē aial p̄ter hoieꝫ est irrōale. ¶ Quedā est ꝓpō exceptiua negatiua ī q̄ dictio exceptiua nō negat. q̄uis negatio etiā p̄cederet. vt nullus hō p̄ter sortē currit: vel omis hō p̄ter sortē nō currit. ¶ Queđ est exceptiua in q̄ ponūtur due negatōnes quaꝝ vna cadit supra signū exceptiuū. ⁊ alia non. vt nō nullus hō p̄ter sortē currit. ⁊ ista est ↄ̄dictoria ꝓpōis de tertio mō. ¶ Quito ē aliq̄ ꝓpō exceptiua in qua negatio imediate ponit aū dictōeꝫ exceptiuam: vt oē aial non p̄ter hoieꝫ currit. ¶ Sexto ē aliq̄ ꝓpō exceptiua ī q̄ negatio p̄ponit toti ꝓpōi ⁊ alia imediate postponit signo exceptiuo vt non oē aial p̄ter nō hoieꝫ currit ⁊ ista ē ↄ̄dictoria ꝓpōis de q̄nto mō ¶ Septio ē aliq̄ ꝓpō exceptiua in q̄ ponūt due negatōes. vna imediate aū dictōeꝫ exceptiuā. ⁊ alia imediate aū copulā: vt ois hō n̄ p̄ter sortē nō currit. ¶ Octauo ē aliq̄ ꝓpō exceptiua ī q̄ ponūt tres negatōes. q̄ꝝ vna p̄ponit toti ꝓpōi: ⁊ alia imediate p̄ponit signo exceptiuo. ⁊ tīa imediate p̄poit copule. vt n̄ ois hō n̄ p̄t sortē n̄ currit. ¶ Et ī q̄lꝫ istaꝝ *multiplices exceptie ꝓpe dicte.* *nōbīle bu ens p̄dict*

exceptiuaꝝ pter copulā ⁊ signum vl'e sūt quattuor ptes pncipales.s. terīnus a quo fit exceptio.⁊ ē pnci pale subm:⁊ dictio exceptiua. ⁊ di ctio supra quā cadit dictio excepti ua q̄ non dʒ eē magis cōis vel con uertibilis cū subo pncipali. sʒ mi nus cōis.⁊ quarto ē ibi pdicatū pn cipale.vt o ē aial pter sortē currit: ibi ly aial est terīnus a quo fit exce ptio: ⁊ ly pter est dictio exceptiua ⁊ ly sortē ē dictio supra quā cadit dictio exceptiua. ⁊ ly currēs ē pdi catū pncipale.

rl'a de exceptia nl'lā negatione hn̄te

Pro expōne ꝓpōnū exceptiua rū affirmatiuaꝝ in qbus nulla ponit negatio ponit talis rl'a Ois ꝓpō exceptiua affirātiua in q̄ nulla ponit negatio:exponit ꝑ vnā copulatiuā affirātiuā:cui⁹ pma ps est ꝓpō vl'is: in qua pncipale pdi catū affirat de subo cōposito cū ter mio a quo fit exceptio. ⁊ ly qd nō est ⁊ terio excepto. ⁊ in scda pte af firmat terīnus a q̄ fit exceptio de t mīo excepto vl'r sumpto.⁊ in tria remouetur predicatū pncipale de terio excepto vl'r sumpto. Exm:vt oē aial pter hoīem est irrōnale:ex ponit sic.Oē aial qd non est homo est irrōnale:⁊ oīs hō est aīal: ⁊ nul lus hō est irrōnalis. Et expōnes ta liū ꝓpōnū pn̄t significari ꝑ istā di ctionē lauate. ¶ Sed exceptiua q̄ est ꝯdictoria exceptiue in q̄ nulla ponit negatio:dʒ exponi ꝑ vnā dis iūctiuā affirmatiuā ꝯpositā ex par tibus ꝯdicentib⁹ ptib⁹ copulatiue ꝑ quā exponit exceptia in qua nul la ponit negatio. Exemplū vt non oē aial preter hoīem est irrōale: ex ponitur sic. aliquod aīal quod non ē hō n̄ ē irrōale.vl' aliqs hō n̄ ē aīal vel aliqs hō ē irrōalis. Et expōes taliū ꝓpōnū pn̄t significari ꝑ istaʒ dictionē commoti.

de ꝯdictoria pdctē

rl'a exceptie hn̄t negatōeʒ p⁹ signuʒ exceptiuū.

Pro expōne ꝓpōnum excepti uarū negatiuaꝝ in quib⁹ negatio non cadit supra signū exce ptiuū ponit talis regula.Ois ꝓpō exceptiua negatīa in qua negatio nō cadit supra signū exceptiuū:ex ponit ꝑ vnā copulatiuā affirmatī uā ex tribus cathegoricis cōposi tā.in quaꝝ pma pdicatū pricipale remouet de subo vl'r sūpto compo sito ex terio a quo fit exceptio ⁊ ly qd nō est:⁊ terio excepto.⁊ in scda affirmat terīnus a quo fit exceptio de terio excepto vl'r sūpto si sit ter minus cōis coiter tent⁹.⁊ in tertia affirmat pdicatū pricipale de ter mio excepto vl'r sūpto si sit terīn⁹ cōis coiter tentus . Exēplū: vt oē aial pter hoīem nō est irrōnale.ex ponit sic. oē aial qd non est hō non est irrōnale:⁊ oīs hō est aial: ⁊ oīs hō est irrōnalis.Et expōnes taliū ꝓ pōnū possunt significari ꝑ hanc di ctionē peccata. ¶ Sed exceptiua affirmatīa q̄ est ꝯdictoria talis ex ceptiue negatiue:dʒ exponi ꝑ disiū ctiuā affirātiaʒ ꝯpositā ex ptib⁹ꝯdi cētib⁹ ptibus copulatiue per quā exponit talis exceptiua negatiua ī qua dictio exceptiua non negatur. Exm :vt non oē aial preter hoīem nō est irrationale: exponit sic. ali quod aial quod non est homo ē ir rōnale:vel aliquis homo non ē ani mal vel aliqs homo non est irratō nalis. Et expositiones taliū ꝓposi tionū possunt significari per hanc dictionē dolo.

rl'a ꝯdictorie.

Pro expositione ꝓpositionuʒ exceptiuarum in quibus negatio mediate preponit signo exceptiuo ponit talis regula. Ois propositio exceptiua negatiua in q̄ negatio imediate ꝑponit signo ex ceptiuo : exponit per disiunctiuā affirmatiuā ex tribus cathegoricis compositā cuius prima pars est ꝓ positio vniuersalis in quarū prima pdicatū pncipale negatur de terio a quo fit exceptio sūpto cū ly qd n̄ est ⁊ terio excepto.⁊ in secūda par te terīnus a quo fit exceptio nega tur de terio excepto: ⁊ in tertia p te pdicatū pncipale affirat de terio

Rl'a exceptie negatōeʒ an̄ signū exceptiuū hn̄t

excepto. Ex^m. vt oē aial nō p̄ter homie3 est irrōnale. exponit sic: oīe aial qd nō est hō nō est irrōale. vel aliqs hō non est aial. vel aliqs hō est irrōnalis. Et expōnes taliū propōnū pūt sigāri p hāc dictionē de-

Rla ꝯdictione. monis. ¶ Sed propō exceptiua ꝯdictoria p̄dicte exponit p copulatiuā affirmatiuā compositā ex ptibus ꝯdicentibus ptibus disiūctiue per quā exponit talis exceptiua negatiua in q̄ negatio imediate p̄ponit signo exceptio. Ex^m. vt nō oē aial nō preter hoiem est irrōnale: exponit sic. aliqd aial quod non est hō ē irrōnale: τ ois hō est aial: τ nullus homo est irrōnalis. Et expōnes taliū ꝓpositionū significant p hanc dictionē vitate.

Pro expōne ꝓpōnū exceptiuarū

rla exceptie negatōez añ τ pꝰ sig^m exceptiuuꝫ hñte. affirmatiuarꝫ in qbus vna negatio imediate p̄ponit signo exceptio. et alia imediate p̄ponit copule ponit talis rla. Ois propō exceptia affirmatia in qua vna negatio imediate preponit signo exceptiuo τ alia copule exponit p disiūctiuā affirmatiuā ex tribus cathegoricis cōpositā. quarꝫ pma est vlis affirmatia in qua pncipale p̄dicatū affirmat de subo ꝯposito ex terio a quo fit exceptio cū ly qd nō est: τ terio excepto. τ scda ps est pticularis negatiua in q̄ terinus a quo fit exceptio negat de terio excepto. τ tertia ps est pticularis negatia in qua principale p̄dicatū negatur de terio excepto. Exēplū. vt oē aial non p̄ter hoiem nō est irrōnale. Exponit sic oē aial qd non est hō est irrōnale. vel aliqs hō non est aial. vel aliqs hō non est irrationalis. Et expōes taliū ꝓpositionū pūt significari p illā vocē adomom.

Rla ꝯdictione. ¶ Sed exceptiua negatiua ꝯdictoria hꝰ exponit per copulatiuā affirmatiuā ꝯpositā ex ptibus ꝯdicētibus illius disiūctiue. Ex^m. vt non oē aial non p̄ter hoiem non est irrōnale. exponit sic aliqd aial qd non ē hō nō ē irrōnale. τ ois hō ē aial: τ ois hō ē irrōnalis. Et expōes taliū ꝓpositio^m pūt sigāri p istā dictionē rogata.

De exclusiuis alie rle spāles.

Quarꝫ pria talis est. A ꝓpōe exceptia ad suā totalē exponētē: τ eꝯ est bona ꝯña. Ex^m pꝫ ex dictis. pma rla ꝯñarꝫ i exceptiuis spālis

Secunda rla talis ē. Ab exceptiua exponbili copulatiue: ad quālꝫ partem pncipalē τ ꝓpōalē sue exponētis est bona ꝯña. qꝛ equalent af a tota copulatia ad alterā eius partē pncipalē. ¶ Vt notant exponibili copulatiue. qꝛ si exponeret disiūctiue tūc ꝯña nō valeret: qꝛ equalent argueret a disiūctiua affirmatiua ad eius ptem q̄ ꝯña non vꝫ Secunda

Tertia rla talis est. Arguēdo a parte pncipali τ ꝓpositionali alicuꝰ disiūctiue p quā exponit exceptiua ad ipam exceptiuā est bona ꝯña: qꝛ equalent argueret a pte disiūctie ad totam disiūctiuam. Tertia.

Quarta rla. Exceptiua affirmatiua in q̄ signū nō negat infert suas ꝓpōes subcōtrarias i qbꝰ pncipale p̄dicatū enūciat de terio a quo fit exceptio. Ex^m. vt bene seqtur oīs hō p̄ter sortē currit. g hō currit τ hō non currit. Quarta

Quinta rla talis est. Arguendo a supiori ad inferius: cū dictione exceptiua p̄cedēte non oꝫ ꝯñam valere. vt nō seqtur. oē aial p̄ter hoiem mouet g oē aial p̄ter sortē currit. Quinta

¶ Sed circa ista q̄reret aliqs. quō supponūt teri in exceptiuis. q̄ suppōetiōꝫ exceptie q̄stio ¶ Vt q terinus cui addit signū exceptiuū: si sit singularis supponit discrete. Solutio Sed si sit terinus cois τ signū exceptiuū non neget: tūc supponit confuse τ distributiue. Sed si signū exceptiuū neget: tūc si talis ꝓpō sit vlis supponit confuse tm̄. si pticular[is] determiate. De alijs teris in ꝓpōne ex

ceptiua posit; dicēdū ē sicut de ter mis in ꝓpōibus nō exceptiuis posi tis. ¶ Quō aūt ꝓpōnes exceptiue debeāt ꝯuerti. ꝛ quō ex ipsis debꝫ sillogisari: videbiꝛ in libro priorū

Questio ¶ Et si aliqs q̄rat. an in ista ꝓpōe nullus homo p̄ter sortē currit. illō signū p̄ter negeꝛ: cū sibi p̄ponaꝛ ne

Solutio gatio. ¶ Dr ꝙ non. qꝛ tale signū nō negaꝛ: nisi p negationē imediate p̄cedētē. vel p negationē p̄cedē teꝫ mediate: q̄ cadit supra totuꝫ il lud qd̄ addiꝛ termino a q̄ fit exceptio. Exēplū primi: vt oīs hō non preter sortē currit. Exēplū secundi vt non oīs hō p̄ter sortē currit. Ex isto pꝫ ꝙ hic signū exceptiū negaꝛ nōnullus hō p̄ter sortē currit. qꝛ so lū vna negatio cadit supra ip̄m: q̄ uis due precedant.

Viso de ꝓpositioni bus exceptiuis: dicendū est de ꝓpōibus redupli

Diffinitio ꝓpōis re duplicatiue. catiuis. ¶ Vn̄ ꝓpō reduplicatiua est ꝓpō exponibilis rōe signi redu plicatiui. signa reduplicatiua sunt ista: inq̄tū: fm ꝙ: vt: ea rōne. qua ratione. ꝛ sic de singulis.

Sciendū primo ꝙ iste di ctōnes triplicit

Acceptiones signorū reduplicatiōꝝ capiunꝛ. Vno mō vt equalēt aduer bio tpis. s. qn̄ vel alicui sil'r: vt hō ē pictus inq̄tū hō sigāt hoīem pictū i. qn̄ hō sigāt hoīem pictū. ¶ Alio mō capiunꝛ iste dictiones specifica tiue: ꝛ tunc faciūt terīm sequēteꝫ appellare suā rōem: ꝛ non ponunꝛ in aliq̄ ꝓpōe: nisi cū verbo sigāte actū interiorē cognitiuū vel appe titiuū: expsso vl' sbitellecto. Et tūc p illas dictiones denotaꝛ ꝙ terīn⁹ supra quē cadit dictio reduplicati ua iportat rē: rōe cui⁹ p̄dicatū p̄n cipale ꝯuenit subō p̄ncipali. Vel ꝙ p̄dicatū p̄ncipale ꝯuenit subō rōne illi⁹ terī: sic ꝙ sit in diffinitione illi us: vt ignis inq̄tū calidus calefa cit. ibi ille terīnus calidus cui ime diate additur dictio reduplicatiua iportat rē rōe cuius p̄dicatū p̄nci pale cōuenit subō p̄ncipali. ¶ Ex^m secūdi: vt hō inquātū species p̄dica tur de pluribus numero differēti bus. ibi ille terīnus sp̄ēs est terīn⁹ rōe cui⁹ p̄dicatū p̄ncipale conuenit subō qꝛ p̄dicatū p̄ncipale ē de dif finitiōe illius terī sp̄ēs. Et ist; duo bus modis nō facit ꝓpōem redu plicatiuā. ¶ Vn̄ qn̄ ista signa capi unꝛ isto scd̄o mō: ꝛ ponūꝛ post teriꝫ ꝯnotatiuū. tūc ip̄ediūt appellatōeꝫ isti⁹ terī. vt diligo iohānē inq̄tum bon⁹. ibi ly iohānē nō appellat suā rōeꝫ ꝓpꝛ ly inq̄tū. sed iste terīnus bon⁹ appellat suā rōeꝫ. Ex q̄ pꝫ ꝙ ista ꝯn̄a nō vꝫ. ego diligo iohānem iq̄tū bon⁹ g̃ diligo iohānē. ¶ Alio modo capiūꝛ dicti terī reduplicati ue ꝛ hoc contingit tripl'r. Vno mō vt faciunt ꝓpōem de reduplicato subō. Alio mō vt faciūt ꝓpōeꝫ de reduplicato p̄dicato. Tertio mō vt faciūt ꝓpōem reduplicatiuā. Exēplū primi: vt aliqd qd̄ est hō inq̄tū rōnale est risibile. Ex^m scdi: vt risi bile est hō inq̄tū rōale. Exēplū ter tij: vt oīs hō inq̄tū rōalis est risibi lis. Vn̄ qn̄ faciūt ꝓpōes de redupli catis extremis: tūc sunt ptes extre morū. sed qn̄ faciūt ꝓpōnes redu plicatiās: tūc n̄ sūt ptes extremoꝝ

Notabile

Sciendum scd̄o ꝙ di ctiones re plicatiue ꝓut faciūt ꝓpōnes redu plicatiuas capiuntur adhuc mult; modis. ¶ Vno mō cōcomitāter vt denotant ꝯn̄am. ꝛ tūc vltima expo nens dꝫ esse cōditionalis. vt sortes inq̄tū hō est aīal. ¶ Alio modo capiunꝛ causal'r: ꝛ tūc vltima expo nens dꝫ esse vna causalis siue rōna lis: vt sortes inq̄tū aīal rōnale est risibilis. Alio mō capiunꝛ vt deno tāt imediationē p̄dicati p̄ncipalis ꝛ terī reduplicatiui: ita ꝙ p̄dicatū p̄ncipale p̄diceꝛ imediate de terīo cui additur signū reduplicatiuum ꝛ tunc exponendo talē ꝓpōem dꝫ addi quīta ꝓpō que erit ista. ꝛ isti termini sunt imediate se habentes

multiplicitas dictionum reduplicatiuarum. Primo. Secūdo. Tertio.

Quarto. ¶ Alio^9 capiũt vt ĩportãt ɔuertibilitatẽ p̃dicati p̃ncipal' cũ terio redu plicato: ꝛ isto mõ ista eẽt falsa sorꝭ inq̃tũ homo est aial. ꝛ tũc in exponendo tales ꝑpões oꝫ addi ista ꝑpõ. isti teri sũt ɔuertibiles. ¶ Alio

Quinto. mõ capiunt vt denotãt alietatẽ rõnis p̃ncipalis p̃dicati a rõe teri reduplicatiui. ꝛ isto mõ exponendo tales ꝑpões oꝫ addi ista ꝑpõ. terinus reduplicatiu^9: ꝛ p̃ncipale p̃dicatũ hꝫ diuersas rationes. ꝛ illo^9 capit phs in p̃io p̃ior quãdo dicit q̃ oĩs illa ꝑpositio est falsa ꝛ inintelligibilis in q̃ signũ reduplicatiuũ addit p̃dicato reduplicãs ipm ꝛ isto^9 ista est falsa: hõ est aial inq̃tũ aial. ¶ Ex dict[is] pꝫ q̃ ꝑpositio in q̃ ponit signũ reduplicatiuũ ẽ distiguẽda: eo q̃ dictio reduplicatiua p̃t capi specificatiue vel reduplicatiue ꝛ si capiat reduplicatiue adhuc est distinguẽda s̃m quiq̃ sensus. sꝫ q̃ signũ reduplicatiuũ reduplicatiue tentum q̃nq̃ modis sumit qui iam dicti sunt.

Sciẽdum tertio q̃ ꝑpõnes reduplicatiue affirmatiẽ (siue in q̃bus signũ reduplicatiuũ non negat) debent exponi copulatiue. Sꝫ ille in quibus signũ reduplicatiuũ negat debent exponi disiũctiue. — *De expõe reduplicatiue.*

Unde propõnes reduplicatiue sũt in multiplici dr̃a. Nã q̃dã sũt in q̃bus nulla ponitur negatio. vt oĩs hõ inq̃tũ rõnalis ẽ risibilis. ¶ Alie sũt in q̃bus negatio p̃ponit toti ꝑpõni: q̃ ɔ̃dicũt p̃dictis. vt nõ oĩs hõ inq̃tũ rõnalis est risibilis. ¶ Alie sũt in q̃b^9 negatio ĩmediate p̃ponit copule ꝛ nõ signo reduplicatiuo. vt oĩs hõ inq̃tũ rõalis nõ est risibilis. ¶ Alie sũt in q̃bus ponũtur due negatões: q̃r vna p̃ponit toti ꝑpõni: ꝛ alia ĩmediate p̃ponit copule: vt nõ oĩs hõ inq̃tũ rõnalis non est risibilis. Et iste ɔ̃dicũt illis de t̃tio mõ. ¶ Alie sũt in q̃bus ponit vna sola negatio q̃ ĩmediate p̃cedit signũ reduplicatiuũ: vt oĩs hõ nõ inq̃tũ rõalis ẽ risibilis. ¶ Alie sũt ĩ q̃bus ponũtur due negatões. q̃r p̃ma p̃ponit toti ꝑpõni: ꝛ alia ĩmediate p̃ponit sig^9 reduplicatiuo: vt nõ oĩs hõ nõ inq̃tũ rõalis est risibilis. Et iste ɔ̃dicũt illis de p̃cedenti mõ. ¶ Alie sũt in q̃bus ponũtur due negationes. q̃r vna ĩmediate p̃ponit signo reduplicatiuo: ꝛ alia ĩmediate p̃ponit copule p̃ncipali. vt oĩs hõ nõ inq̃tũ rõnalis nõ ẽ risibilis. ¶ Alie sũt ĩ q̃bus ponũt tres negatões. q̃r vna p̃ponit toti ꝑpõi: ꝛ alia ĩmediate p̃ponit signo reduplicatiuo: ꝛ t̃tia ĩmediate p̃ponit copule. vt nõ oĩs hõ nõ inq̃tũ rõalis nõ ẽ risibilis. Et iste ɔ̃dicũt illis de sep[t]imo mõ. — *multiplices ꝑpões reduplicatiue*

Pro expõe ꝑpõnũ reduplicatiuar ĩ q̃b^9 nulla ponit negatio. ponit talis r̃la. Oĩs ꝑpõ reduplicatiua ĩ q̃ nulla ponit negatio exponit ꝑ copulatiuã affirmatiuã ex trib^9 cathegoric[is] ꝛ vna hypothetica ɔpositã. ĩ q̃r p̃ia affirmat p̃ncipale p̃dicatũ de p̃ncipaliori pte subi. ꝛ ĩ s̃cda affirmat terin^9 cui p̃ponit signũ reduplicatiuũ de p̃ncipali s̃bo ꝛ in t̃tia affirmat p̃ncipale p̃dicatũ de terio cui addit signũ reduplicatiuũ vl'r accepto. ꝛ q̃rta ẽ vna ɔditionat ĩ c^9 p̃ia pte terin^9 cui p̃ponit sig^m reduplicatiuũ affirmat de s̃bo transcẽdẽte. ꝛ ĩ s̃cda pte affirmat p̃ncipale p̃dicatũ de relatio idẽtitat[is] s̃be hñte ꝑ suo añte illo trãscẽdẽs. ꝛh^9 si talis ꝑpõ exponat grã ɔcomitãtie. sꝫ si exponeret grã cãlitat[is] q̃rta ꝑpõ deret eẽ vna cãlis ex eisdeꝫ ptibus cõposita sicut ɔditionalis ¶ Sꝫ ꝑpões reduplicatiue q̃ sũt ɔ̃dictorie istar dñt exponi ꝑ disiũctiuas ɔpositas ex ptib^9 ɔ̃dicẽtib^9 ꝑtib^9 copulatiuar ꝑ q̃s exponũt reduplicatiue ĩ q̃b^9 nulla ponit nega^o Ex^m p̃mi: vt oĩs hõ ĩq̃tũ rõalis ẽ risibilis: exponit sic. oĩs hõ ẽ risibilis ꝛ oĩs hõ ẽ rõal. ꝛ oẽ rõale ẽ risibile ꝛ si aliq̃d ẽ rõale illđ ẽ risibile. Et — *r̃la de exclusiuis nullã negatõnem hñtibus.* — *De ɔ̃dictoria p̃dicte*

hoc si exponatur gratia concomitantie. Sed si exponeretur gratia cause: tunc ista esset quarta propositio: quia aliquid est rationale illud est risibile. ¶ Unde si propositio reduplicativa sit universalis: tunc due prime exponentes sive propositiones erunt universales: et si particularis particulares. et tamen tertia semper debet esse universalis. et quarta semper conditionalis vel causalis. Et expones talium propositionum quando reduplicative sunt universales significantur per istam dictionem adamasci. et quando sunt particulares per illam dictionem vitiati. Exemplum secundi: ut non omnis homo inquantum rationalis est risibilis. exponitur sic. homo non est risibilis. vel homo non est rationalis. vel aliquod rationale non est risibile. vel non si aliquid est rationale ipsum est risibile. sive non quia aliquid est rationale ipsum est risibile. Et expones talium propositionum significantur per talem dictionem prohonore. dummodo sint universales. sed si essent particulares. tunc significarentur per illam dictionem celebroter.

Pro expositione propositionum reduplicativarum negativarum in quibus negatio immediate preponitur copule et non cadit supra signum reduplicativum ponitur talis regula.

Regula de reduplicativis negationem ante copulam habentibus

Omnis propositio reduplicativa negativa in qua signum reduplicativum non negatur. exponitur per unam copulativam affirmativam: in cuius prima parte predicatum principale negatur de subiecto principali: et in secunda parte terminus cui additur signum reduplicativum affirmatur de subiecto principali. et in tertia negatur principale predicatum de termino reduplicato universaliter accepto. Et quarta est una conditionalis vel causalis in qua terminus reduplicatus affirmatur de transcendente in prima parte illius propositionis: et in secunda parte negatur principale predicatum de relativo illius transcendentis. ¶ Sed contradictorie talium propositionum debent exponi per disiunctivas affirmativas compositas ex partibus contradicentibus partibus copulativarum per quas exponuntur tales reduplicative negative in quibus negatio non cadit supra signum reduplicativum. Exemplum primi: ut omnis homo inquantum

de contradictoria predictarum

rationalis non est risibilis. Exponitur sic omnis homo non est risibilis. et omnis homo est rationalis. et nullum rationale non est risibile. et si aliquid est rationale ipsum est risibile. et hoc si sit reduplicatio concomitantie Vel quia aliquid est rationale ipsum non est risibile: et hoc si sit reduplicatio cause. Et significantur expones talium propositionum per illam dictionem retrahendo. Unde quando propositio exponibilis est universalis: tunc due prime exponentes erunt universales. Et si sit particularis erunt particulares: sed alie due debent se similiter habere. ¶ Exemplum secundi: ut omnis homo inquantum rationalis non est risibilis exponitur sic. homo est risibilis. vel aliquis homo non est rationalis: vel aliquod rationale est risibile. vel non si aliquid est rationale ipsum non est risibile: sive non quia aliquid est rationale ipsum non est risibile. Et expones talium propositionum significantur per illam dictionem symoniam.

Pro expositione reduplicativarum negativarum in quibus negatio immediate preponitur signo reduplicativo ponitur talis regula.

Regula de reduplicativis negationem ante signum reduplicativum habente.

Omnis propositio reduplicativa negativa in qua una sola negatio immediate preponitur signo reduplicativo: exponitur per disiunctivam affirmativam ex quattuor propositionibus compositam: in quarum prima predicatum principale negatur de subiecto. et in secunda terminus reduplicatus negatur de subiecto: et in tertia predicatum principale negatur de reduplicato particulariter sumpto. et quarta est una conditionalis vel causalis negativa. in cuius prima parte reduplicatum affirmatur de transcendente. et in secunda parte predicatum principale affirmatur de relativo illius transcendentis. ¶ Et contradictoria propositionis exponitur per copulativam affirmativam compositam ex partibus contradicentibus partibus illius disiunctive. ¶ Exemplum primi ut omnis homo non inquantum rationalis est risibilis. exponitur sic omnis homo non est risibilis. vel omnis homo non est rationalis: vel aliquod rationa

de contradictoria predicte

le non est risibile vel non si aliquid est rationale ipsū est risibile ⁊ hoc si sit reduplicatio cōcomitātie: vel nō. q: aliqd est rationale ipsū ē risibile. ⁊ hoc ē si sit reduplicatio cāe Et significant expositōes taliū ꝓpositionū p istā dictionē pentheco ste. ¶ Exemplū secūdi: vt non oīs hō nō inq̄tū rationalis ē risibilis. Exponit sic. aliqs hō ē risibilis et aliqs hō est rōalis: ⁊ oē rōale ē risi bile. et si al quid ē rationale ipm ē risibile: vel q: aliqd ē rōnale ip̄z ē risibile. Et expōnes taliū significā tur per hanc dictionē viciari.

¶ Pro expositione redupli catiuarū affirmatiuarum in qbus vna negatō imediate ꝑponit signo reduplicatio et alia imediate ꝑpo nitur copule ponitur talis regula

Rl̄a de re du. nega tionē an̄ ⁊ post signū habente: Oīs ꝓpō reduplicatia affirmatia in qua ponunt due negatiōes: vna imediate an̄ signū reduplicatiꝫ: et alia imediate ān̄te copulā expōit p disiūctiam affirmatiam ex quattu or ꝓpōibus cōpositā. in quarū pri ma ꝑdicatū ꝑncipale affirmat de subiecto ꝑncipali. et in secūda ter minus reduplicatus negat de sub iecto ꝑncipali. ⁊ in tertia ꝑdicatū ꝑncipale affirmat de termīo redu plicato. et quarta est cōditionalis vel causalis negatiua: in cuius pri ma pte reduplicatū affirat d̄ subie cto transcendente. et i secūda par te predicatū ꝑncipale negat de re

De ꝯdictō ria stati m antedic te latio illius transcendentis. ¶ Sꝫ opposita contradictoria debet ex poni per copulatiuā affirmatiuam ꝯpositā ex partibus cōtradicētib⁹ partibus dicte copulatiue. ¶ Exē plum primi. vt omnis homo nō in q̄tum rationalis non est risibilis Exponitur sic. omnis homo ē risi bilis: vel omnis homo nō est ratio nalis. vl̄ aliquod ratōale est risibi le vel non si aliqd est rationale ip̄z non est risibile. vel nō q: aliquid ē rōnale ipsū non est risibile. ¶ Ex emplum secundi: vt non omnis hō non inq̄tum rationalis nō est risi bilis. Exponit sic. aliqs homo nō est risibilis ⁊ aliquis homo ē ratio nalis. et oē rationale nō est risibi le. ⁊ si aliquid est rationale ip̄m est risibile. siue q: aliquid est rationa le ip̄m nō est risibile. vnde in expo sitionibus istarū ꝓpōnum due pri me ꝓpositōes debent esse eiusdeꝫ quātitatis cum ꝓpōe exponibili. ⁊ tertia si signum reduplicatim non neget debet esse vniuersalis: sed si neget debet esse ꝑticularis

¶ De reduplicatiuis: alie re gule speciales Quarū prima talis est: Omnis ꝓpō reduplicatia affir matia in qua nulla ponit negati o ⁊ signum reduplicatim ponit iter ꝑtes predicati: quarū vna ꝑs sup ponit pro pluribus q̄ alia essētiali ter distinctis vniuoce et diuisim: ē falsa. vt oē animal est corpus inq̄ tū substantia ¶ Dicit notant essē tialiter distinctis: q: si illi teri non supponerent ꝓ pluribus essentia lit distinctis: tūc non oporteret q̄ talis ꝓpō esset falsa sicut ista. oīs primus motor ē ꝑma cā inq̄tū de⁹ ¶ Dicit notāter quarū vna pars supponit ꝓ pluribus ⁊c. q: si non supponeret pro pluribus q̄ alia: n̄ oporteret talem ꝓpōem esse falsā vt dicendo oīs lucidissimus plane ta ē sol inq̄tū sol — Pria rl̄a specialis.

¶ Secunda regula talis est. Ad oēm propōeꝫ affirmatiuā de r̄ duplicato subiecto: sequit propō re duplicatia affirmatiua de cōmuni lib⁹ teris. vt Aliqd exn̄s hō iq̄tū rōnale est risibile: ifert istā: hō inq̄ tum rationalis est risibilis. sed nō sequitur econuerso. — Secunda

¶ Tertia regula talis est. — Tertia
Quelꝫ reduplicatia pure affira tiua i qua nulla ponit negatio cō posita ex teris cōuertibilibus: dū mō exponit g̃ra ꝯcomitātie. ⁊ ter minus reduplicat⁹ nō sūat cū sig vl̄i ē vera. vt oīs hō inq̄tū risibilis

ff.

est rationalis. ¶ Dr̄ notāt dūm ō exponat grā ꝯcomitantie. q2 si exponeret grā cāe: tūc nō oporteret talem eē verā. q2 ista ꝓpō ē falsa: qn̄ ē reduplicatio cāe oīs hō īq̄tū risibilis ē rōnalis ¶ Dr̄ notāt nisi terius reduplicat⁹ ꝛc. q2 si terinus reduplicat⁹ sūeret cū sig̃ vli. tūc q̄ modocūq; tlis ꝓpō exponeret eēt falsa. vt omis hō īq̄tū omis risibilis est rationalis.

quarta ¶ Quarta regula talis est. Quelz ꝓpō reduplicatīa affirmatīa in q̄ idē t̃minus ē p̄dicatū p̄ncipale ꝛ teri⁹ reduplicat⁹ dūmō sit reduplicatio grā cāe ē falsa: vt hec ē fāa: sor̄ inq̄tū aīal ē aīal. Et istū sēsū voluit hr̄e ar̄ p̄rio p̄oꝝ vbi dixit q̄ q̄lz reduplicatīa ē falsa ꝛ inintelligibils ī q̄ reduplicat̄ p̄dicatū: cū talis propō nō ē itelligibilis intellectione adhesiua vera.

quinta ¶ Quinta regula talis est Arguendo ab inferiori terīo reduplicato ad superiorem terminum reduplicatum non valet gn̄aliter ꝯn̄a. vt nō seq̄t sor̄ inq̄tū hō ē risibilis. ergo sortes inq̄tū aīal ē risibilis ¶ Dr̄ notant ab inferiori terīo reduplicato: q2 si inferius nō eēt reduplicatū: et silr̄ supi⁹: tūc ꝯn̄a bn̄ valeret ab inferiori ad supius: cū dictō e reduplicatīa: vt bn̄ seq̄t oīs hō inq̄tū rōnalis est aīal. ergo oīs hō inq̄tū rōnalis est substantia.

sexta rla. ¶ Sexta regula talis est. arguēdo a propōe reduplicatiua ad suā exponētē totalēꝫ eꝯ ē bōa ꝯn̄a Exempla patēt ex prius dictis

septima ¶ Septima regula talis est. Arguēdo a ꝓpōe reduplicatīa exponibili copulatīe ad quālz suarū exponētiū q̄ ē ps p̄ncipalis ꝛ ꝓpōnalis totalis exponētis ē bona et formalis ꝯn̄a: sed nō eꝯ. q2 in tali ꝯn̄a equalent arguit a tota copulatīa affirmatīa ad quālz eius ptē principalē: mō talis mod⁹ arguēdi ē bon⁹ ꝛ formalis. sꝫ eꝯ non vꝫ.

Octaua ¶ Octaua regula est. arguēdo a reduplicatīa exponibili disiūctiue: ad quālz suarū partiū exponētiū non vꝫ ꝯn̄a formalit̄ lꝫ bn̄ eꝯ. Cā ē. q2 a disiūctiua affirmatīa ad quālz eius ptē p̄ncipalē nō vꝫ ꝯn̄a sed eꝯ a pte disiūctīe ad totā disiūctiuā est bona ꝯn̄a: igit̄ regula vā

questio ¶ Sed q̄reret aliq̄s qualit̄ supponūt teri ī ꝓpōe reduplicatīa affirmatiua.

solutio ¶ Dr̄ q̄ teri alij a terio reduplicato si supponāt supponūt eodē mō sicut ī p̄iacente illius reduplicatie. Sed terius reduplicat⁹ supra quē nullū cadit signū distributīm nisi signū reduplicatim supponit ꝯfuse ꝛ distributiue: suppōe ꝯfusa ꝛ distributīa ipropie dicta: q̄ eq̄ualet pluri⁹ suppōib⁹ ī mēte puta suppōe ꝯfusa tm̄ vel suppōe determiata: ꝛ suppōe ꝯfusa ꝛ distributīa ¶ Exēplū vt oīs hō inq̄tū aīal est subā. ibi ille terius hō: et ille teri⁹ subā supponūt eodē mō sic ī ista ꝓpōe oīs hō ē subā ꝛ ille teri⁹ aīal stat ꝯfuse et distributie. ¶ Sꝫ si signū reduplicatim negaret̄: ꝛ terinus reduplicat⁹ eēt teri⁹ cōis supponēs: tūc si reduplicatīa eēt vlis terinus reduplicatus supponeret ꝯfuse tm̄. ꝛ si esset ptic̄laris supponeret deteriate Exēplū p̄mi: vt oīs hō nō inq̄tū rōalis ē risibilis. ibi ille terinus rōalis supponit ꝯfuse tm̄. exēplū scd̄i. vt hō nō īq̄tū rōal̄ ē risibilis. ibi ly rōalis supponit determiate ¶ Qualit̄ aūt ꝓpōes reduplicatie dēant ꝯuerti: et qualit̄ ex eis debeāt fieri sylli videbit̄ in libro priorū aristotelis.

Isto de propositionibus reduplicatīs vidēdū ē de ꝓp oībus de incipit ꝛ desinit: ꝛ alijs dictōibus īceptōem vel īcoatōem reꝝ importātibus: vt sūt tales dictōes. ꝓducit̄ fit gn̄at̄ corrūpit̄ ꝛ sic de alijs. Ūn̄ hoc v̄bū Incipit importat eē ꝛ nō fuisse: v̄t̄ importat nō eē et fore. Ex quo patꝫ

Pro q̄ capit ly incipit.

q̄ hoc v̄bū īcipit āpliat terīm cui addiť añ se positū ad supponendū ꝓ eo q̄ est et fuit: vel ꝓ eo q̄ est et erit. scd̄o patet q̄ illō verbū īcipit ipoꝛtat tp̄s p̄teritū ⁊ futurū respectiue in oꝛdie ad p̄ns: ⁊ nō q̄ōlз tp̄s p̄teritū vel futurū: sed tp̄s imediate p̄cedēs ip̄m tp̄s p̄ns: ⁊ futurū imediate seq̄ns ip̄ʒ tp̄s p̄ns: q: ista cōiť ꝯcediť: soꝛ incipit scribere. posito casu q̄ soꝛtes nūc scriberet aliquē librū. ⁊ ātea ñ scripsisset ð die ⁊ ꝑdie scripsisset vel heri ⁊ cras scriberet: q̄ð tñ nō eēt si ly incipit ipoꝛtaret simplr̄ tp̄s preteritū ⁊ futurū ¶ Añ hoc v̄bū incipit qñз capiť vulgariť: et sic incipe ē idē q̄ de nouo eē: et isto mō ista ꝓpō: soꝛ īcipit eē vз tm̄ sic ista soꝛ nūc ē: ⁊ nō diu antea fuit: et isto mō solēt ꝯcedi tales ꝓpōes: Arboꝛ īcipit floꝛē: lз ātea arboꝛ floꝛuit et ñ diu. Silr̄ pbr̄ īcipit missā: q̄uis vnā ꝑtē misse dixerit cōiť ꝯcediť. ⁊ isto mō capiť ly īcipit: a vulgarib⁹: hoc mō nō capr̄ hic. sed capiť ħ vt īpoꝛtat tp̄s dissibile relatiue ꝑ respectū ad p̄teritū vel futuꝝ

Sciendū p̄mo q̄ q̄ttuoꝛ solēt poni instātia

De istātibus.

scз p̄mū instās eē: vltiз instās non eē: p̄mū instās ñ eē: ⁊ vltīm istās eē ¶ Añ p̄mū istans eē ē instās ꝓ q̄ verū ē dicere. res iā ē: et īmediate ante nō fuit. ¶ Sed vltīm instās nō eē ē instans ꝓ quo verū est dicere res nūc nō ē: et īmediate post hoc erit. et ista duo instātia attribuūť reb⁹ quo ad inceptiōem ¶ Añ oīs res q̄ incipit eē: aut īcipit eē ꝑ p̄mū instās sui eē: vt hō: asinus: equ⁹. āt incipit eē ꝑ vltīm instans nō eē: vt sūt res successiue. ¶ Sз p̄mū instās nō eē ē instans ꝓ quo verū est dicere res nūc non ē: et īmediate añ hoc fuit. ¶ Sed vltīm instans eē ē instans ꝓ quo verū est dicere: illa res nūc est: et īmediate post hoc nō erit Et ista duo instantia attribuunť reb⁹ quo ad desinitiōem. ita q̄ oīs res q̄ desinit esse: aut desinit eē ꝑ p̄mū instans non eē: vt sūt res nature ꝑmanētis: aut desinit eē ꝑ vltīm instans eē: vt sūt res natē successiue ¶ Añ res nature ꝑmanētꝭ sūt res q̄ deteriant sibi ƀз eaꝝ naturā oēs suas ꝑtes sił eē adeq̄te ꝓ eodē tp̄e vt hō. asinus. lignuз: lapis. ⁊ sic de alijs. Sз res successiue sūt res: q̄ꝝ ꝑtibus p̄us et posterius acceptis siue acquisitis: repugnat ƀm naturam earū esse simul adequate ꝓ eodem tempoꝛe. Et tales res solum sūt infieri: hoc est solum sunt quando fiunt quo ad aliquas ꝑtes eaꝝ et quo ad aliquas ꝑtes facte sunt.

Qd̄ res ꝑmanēs et successiua

Sciendū secundo q̄ in expositiōe ꝓpōnū de incipit poniť hoc ꝯplexum: immediate ante hoc: quod valet tantū: sicut añ hoc instans: et post q̄dlibet instans quod fuit ante hoc Similiť poniť illud cōplexū imediate post hoc. quod valet tantum sicut post hoc instans et añ quodlibet instās quod erit post hoc ¶ Añ ꝓpōnum de incipit: quedā sunt de subiecto ꝯnotante significāte successionem: vt motus incipit esse. q̄dam sunt de subiecto non impoꝛtāte successionēз: vt soꝛtes incipit eē plato incipit esse. Etiam quedam sunt de subiecto communi: vt homo incipit eē. quedam de subiecto singulari. vt soꝛtes incipit esse.

Multe diuisiōes ꝓpōnuз de Incipit.

¶ Similiter quedam sunt de subiecto singularis numeri non collectiuo. vt asinus incipit esse. et alie sunt de subiecto pluralis numerii aut de subiecto collectiuo vt homines incipiunt esse: et turba incipit esse. ¶ Similiter quedam sunt ð subiecto simplici aut incōplexo vt soꝛtes incipit esse. et quedā sūt de subiecto copulato ex pluribus terminis: vt soꝛtes ⁊ plato īcipiūt esse ¶ Silr̄ q̄dam sūt de p̄senti et quedam de preterito: et quedam de futuro. vt soꝛtes incipit esse. soꝛ

tes: incipit esse. sortes incipiet eē. ¶ Similiť q̄dā sūt de esse vt patuit ī exēplis dictis. Quedā sūt ð fuisse: vt sortes incipit fuisse. ꝛ q̄daꝫ sť de fore. vt soř īcipit fore ¶ Siťr ꝓpositionū de incipit: q̄dā sūt ī q̄bus nulla exprimiť negatio: vt sortes incipit esse: ꝛ q̄dam sūt ī quibꝰ negatio p̄cedit ly incipit. vt sortes nō incipit esse: ꝛ q̄dam sūt in quibus exprimiť negatio sequens ly īcipit: ꝛ precedēs verbū īfinitī modi: vt sortes incipit nō currere. Et ista sortes incipit nō currere. equiualet isti sortes desinit currere: iō illa dꝫ exponi sicut illa de desinit.

¶ Pro expositione propositionū affirmatiaꝝ de īcipit poniť talˀ rˀla. Propō affirmatiā de incipit. formaliť dꝫ exponi ꝑ disiunctiuā ꝯpositā ex duabꝰ copulatiuis: cuius copulatiē p̄ma ps ē ꝓpō de futuro affirmatiā: et secūda pars est propō negatiā de p̄nti: et p̄ma pars secūde copulatiue est propositio negatiā de preterito. ꝛ secūda pars est propō affirmatiā de p̄nti Exemplū: vt sortes incipit esse hō exponiť sic. sortes immediate post hoc erit homo. ꝛ sortes nūc nō est homo. vel sortes immediate ante hoc nō fuit hō: et sortes nūc est hō

Rˀla expōnis affiīatiue de incipit.

¶ Sed propositio negatiua de incipit. ꝯtradictoria talis affirmatiē debet exponi per copulatiuā affirmatiuā ꝯpositam ex duabus disiūctiuis ꝯpositis ex partibus ꝯtradicentibꝰ partibus coplātiuarū disiūctiue: ꝑ quā exponiť talis affiīatiua. Exemplū: vt sortes non incipit esse animal. exponiť sic: sortes imediate post hoc nō erit animal. vel sortes nūc est animal. ꝛ sortes imediate ante hoc fuit animal. vel sortes nūc non est animal. Qñ quādo ꝓpositio de incipit: habet pro subiecto terminū cōmunem: tūc exponendo talem ꝓpositōem debet addi illud relatiū idem termino communi in exponentibus partia

Rˀla ꝯdcōrie ꝓpōis dicte.

libꝰ aliīs a prima. ¶ Sed quādo subiectū est quoddā copulatū: tūc illa debet resolui ī vnam hypotheticam. et quelibet pars illiꝰ hypothetice debet exponi. Similiter si sint de subiecto pluralis numeri: tūc debent resolui in ꝓpositiones singlāris nūeri: et tūc quelibet illarum debet exponi. ¶ Exemplum primi: vt sortes et plato incipiunt currere: si illa coniūctio et capiať diuisim. tūc illa debet resolui ī istā copulatiuam: sortes incipit currere: et plato incipit currere. ꝛ tunc quelibet illarum debet exponi: sꝫ si illa coniūctio et: capereť copulatim deberet talis exponi sine resolutione. ¶ Exemplū primi: vt sortes et plato incipiūt currere. si illa coniūctio et: capiať diuisim: tūc illa debet resolui in istam copulatiuam. sortes incipit currere: et plato incipit currere. et tūc quelibet illarum debet exponi: sed si illa cōiūctio et capereť copulatim deberet talis exponi sine resolutione. ¶ Exemplum secūdi: vt entia incipiunt esse ī ista domo: illa debet resolui in istam. hoc ens incipit esse in ista domo: et hoc ēs incipit esse in ista domo: et tūc quelibet singularis debet seorsum exponi.

¶ Similiter propositiōes vniuersales debent resolui in suas singulares: ꝛ tūc q̄lꝫ singularis seorsū exponi dꝫ. ¶ Sꝫ q̄reret aliq̄s: an ne ad expōeꝫ affirmatiuā ð īcipit sufficiat vna coplatiā ¶ Dr̄ q̄ si foreť talˀ ꝓpō ð re ꝑmanēte: tūc sufficit vna copulatiā. puta illā q̄ ē secūda ps disiūctiē totalis exponētis Sꝫ si foreť de rebꝰ successiuis: tūc sufficit copulatiā q̄ ē p̄ma ps disiūctiue totalis exponentis. Sꝫ ex q̄ ab exponibili ad totalē exponentē: ꝛ eꝯ ē formalis ꝯña. ideo talis ꝓpō dꝫ exponi formaliť ꝑ disiūctiuam vt pꝰdictū ē. etiā si ꝓpō affiīatiā ð īcipit expōereť sic ꝑ copulatiuam tūc equoce capeť īcipit qñ fortāreť

Questio

Solutio.

propositio de rebus pmanẽtibus ꝛ qñ formaret̃ de reb⁹ successiuis

questio

¶ Et si q̃rat aliq̃s: quõ ꝓpões de i cipit in q̃bus negatio ponit̃ imme diate illi verbo esse debeãt exponi

solutio

¶ Dr̃ q̄ debẽt exponi sicut ꝓpões de desinit i q̃bus nulla ponit̃ ne gatio: vt ista ꝓpõ: sortes icipit non eẽ. dꝫ exponi sicut ista: sortes desi nit esse.

¶ Pro expositione propositionũ ꝺ desinit ponitur talis regu la Propõ affirmatiã de desinit dꝫ formalit̃ exponi p disiũctiuã affir matiaꝫ ꝯpositã ex duabus copula tiuis: quarũ p̃me copulatiue p̃ma ps ẽ ꝓpõ affirmatiã de preterito. ꝛ scða ẽ ꝓpõ negatiua de p̃nti. et p̃ma ps secũde copulatiue dꝫ esse negatiua de futuro: ꝛ secũ da affir matiua de p̃nti. ¶ Sed ꝓpõ nega tiua de desinit (que ẽ ꝯtradictoria istius) dꝫ exponi p vnã copulatiaꝫ ꝯpositã ex duabus disiũctiuis ꝯpo sitis ex ptib⁹ ꝯdicentib⁹ ptibus p q̃s exponebat̃ affirmatiua de desi nit cõposita.

Rla expõ nis affirã tie ꝺ desi.

de ꝯdicto ris p̃dicte

¶ Exemplũ p̃mi: vt sortes desinit esse homo. Exponit̃ sic. sortes immediate ante hoc fu it homo: et sortes nũc nõ est homo vel sortes immediate post hoc nõ erit homo. et sortes nũc est homo. ¶ Exemplũ secũdi: vt sortes non desinit esse hõ. ex ponit̃ sic. sor non ĩmediate añ hoc fuit hõ. vl̃ sor nẽ est hõ. et sortes ĩmediate post hoc erit hõ: vel sor. nũc ñ est hõ. ¶ Et sicut ꝓpões de incipit q̃ sũt de sub iecto copulato: vel subiecto plural̃ nũeri: vel v̄les resoluẽde sũt i suas singulares anteq̃ exponant̃: sic ẽt ꝓpões de desinit q̃ sũt similiũ sub iectorum debent sic et resolui an teq̃ exponant̃. etiam sicut ꝓpões de incipit multiplicant̃ penes sub stantiã. sic etiam ꝓpões de desinit multiplicant̃ Sed ꝓpões de desi nit in quibus negatio seq̃tur hoc verbũ desinit et ꝑponit̃ verbo infi nitiui modi exponende sũt eodem modo sicut ꝓpões de incipit in q̃bus nulla ponit̃ negatio ex quo tales ꝓpões equiualent.

¶ Circa propositiones de in cipit et desinit ponunt̃ alie regule quarũ p̃ma talis ẽ Arguẽdo a pro põe de incipit vel desinit exponibi li disiũctiẽ ad ad totalẽ eius expo nentẽ ẽ bona ꝯña ꝛ ecõtra. sed nõ valet ad quãlibet ptẽ disiũctie: sꝫ econtra a pte p̃ncipali disiunctiue ad ꝓpõem de incipit vel desinit est bona ꝯña. Ratio p̃me ptis ẽ: qꝛ ꝓ põ de incipit vel desinit et sua tota lis exponẽs ꝯuertibilit̃ se h̃nt quo ad veritatem ꝛ falsitatẽ: igit̃ p̃ma ps vera ¶ Ratio secũde ptis ẽ: qꝛ a disiũctiua ad ptem p̃ncipalẽ ei⁹ nõ vꝫ ꝯña: sed arguẽdo a ꝓpõe de incipit vel desinit affirmatiua ad quãlꝫ eius exponentẽ ptialeꝫ: eq̃ ualent̃ af̃ a tota disiũctiua ad suaꝫ ptem: igit̃ scða pars vera. ¶ Ter tia pars patet: qꝛ arguẽdo a parte p̃ncipali disiũctie ad ꝓpõem de i cipit vel desinit equalent̃ af̃ a pte disiũctie p̃ncipali ad totã disiũcti uã. mõ talis modus arguẽdi ẽ for̃a lis et bonus. igit̃ tertia pars vera

P̃ria rl̃a ꝯñaꝝ spal' de icipit ꝛ desinit

Secunda regula talis est

Propõ negatiua de incipit vel de sinit in q̃ negatio cadit supra illud verbũ incipit vel desinit: ifert quã libet ptez p̃ncipalẽ totius exponẽ tis: patet. qꝛ equalent̃ af̃ a tota co pulatiã affirmatiã ad ptez p̃ncipa lem eius. Sed talis modus arguẽ di ẽ bonus. igit̃ regula vera.

Scða regu

¶ tertia regula talis est ẽ.

Arguendo ad inferiori ad superi⁹ mediãte hoc verbo incipit vel desi nit dũmõ superius et inferius po nant̃ a parte p̃dicati non oportet ꝯñam valere. vt non seq̃tur: sortes incipit esse albus: ergo sortes inci pit esse coloratus. cum ante cedẽs possit esse verum ꝯsequente existẽ te falso. vt posito casu q̄ sortes pri us fuisset niger: ꝛ iam p̃mo factus

Tertia

sit albus. ¶ Dicit notandum in regula dumtaxat ponatur a parte predicati: quia si poneretur a parte subiecti sive ante illa verba: tunc bene valeret consequentia. ut bene sequitur: sortes incipit esse: ergo homo incipit esse. Similiter album incipit esse: ergo coloratum incipit esse

Quarta

¶ Quarta regula talis est.

Arguendo ab hoc verbo incipit vel desinit cum aliqua determinatione: sive a propositione in qua ponitur hoc verbum incipit vel desinit cum aliqua determinatione addita ad verbum infinitivi modi: ad propositionem in qua dimittitur illa determinatio non oportet consequentiam valere: ut non sequitur sortes incipit esse albus. ergo sortes incipit esse. nec sequitur. sortes desinit esse albus: ergo sortes desinit esse: cum antecedens possit esse verum consequente existente falso

quinta

¶ Quinta regula talis est

Arguendo a propositione de incipit vel desinit in qua post illud verbum incipit vel desinit ponitur dictio sumpta cum signo universali: ad propositionem in qua dimittitur illud signum universale non valet consequentia: ut non sequitur: sortes incipit scire omnem propositionem. ergo sortes incipit scire propositionem. nec sequitur sortes desinit scire omnem propositionem: ergo sortes desinit scire propositionem. Et ista regula habet veritatem dumtaxat illa propositio de incipit vel desinit non resolvatur ex parte termini sumpti cum signo universali in suas singulares quia si sic resolveretur bene valet consequentia: et tunc antequam ista exponeretur: sortes incipit scire omnem propositionem deberet sic resolvi. sortes istam propositionem incipit scire et sortes istam propositionem incipit scire et sic de aliis: modo ad istas bene sequitur ista: sortes propositionem incipit scire

Sexta.

¶ Sexta regula talis est. arguendo a propositione de incipit vel desinit in qua aliqua dictio postponitur illi verbo incipit vel desinit et verbo infinitivi modi ad propositionem in qua talis dictio preponitur. non oportet consequentiam valere: ut non sequitur sortes incipit esse albus. ergo album incipit esse sortes. Similiter non sequitur sortes desinit esse sedens. ergo sedens desinit esse sortes. ¶ Sed quereret

Questio de suppositione

aliquis quomodo in istis propositionibus termini supponant ¶ Dicitur quod termini qui ponuntur a parte subiecti eodem modo supponunt sicut in aliis propositionibus et similiter totale predicatum propositionis Sed de termino qui ponitur post illam dictionem dicendum est quod supponit impropria aliquando supponit determinate. aliquando confuse tantum: aliquando confuse et distributive. Unde ex quo ille propositiones exponibiles subordinantur mentalibus que sunt propositiones hypothetice: ideo in illis vocalibus termini positi equivalent pluribus terminis supponentibus: et sic proprie non dicuntur supponere unica suppositione sed pluribus suppositionibus ¶ Quomodo autem tales propositiones debeant converti et quomodo debet ex ipsis syllogizari: videbitur in libris priorum.

Solutio

¶ Dubitatur primo circa propositiones de incipit et desinit qualiter debeat exponi propositio in qua ponitur ly immediate ¶ Dicitur quod ly immediate in talibus propositionibus tantum valet sicut hoc totum nullum erit instans quin inter ipsum et sic ista propositio. immediate post diem erit nox exponitur sic. post diem erit nox: et nullum erit instans post diem quin inter ipsum et diem erit nox. vel sic. Immediate post diem erit nox id est post diem erit nox: et nullum erit tempus terminatum ad instans diei in cuius nulla parte erit nox Unde in proposito immediate debet capi ut dicit negationem temporis intermedii: et sic capitur syncathegorematice includens negationem: ratione cuius distribuit terminos sequentes

De ly immediate

¶ Dubitatur secundo qualiter debeat ista propositio exponi: hoc album incipit esse sortes: posito casu quod sortes prius fuit niger. et iam sit albus et immediate post non erit albus. ¶ Dicitur quod debet exponi per disiunctivam (ut prius dictum est) addendo tamen talem propositionem scilicet nihil quod est animal iam album immediate ante

hoc fuit sortes. nam si nō adderet
ista propō tūc exponētes eēntvere
et tñ ꝓpositio de incipit esset falsa
¶ Similit ista ꝓpō hoc albū desi
nit esse sortes debet exponi ꝑ disiū
ctiuā addendo tñ istam ꝓpōem: ni
chil quod imediate ante hoc fuit
hoc albū est nūc sortes: ꝛ ista ꝓpō
debet addi disiūctiue mediante cō
iunctōe copulatiua: et in eius ꝯdi/
ctorie opposita mediāte ꝯiūctione
Questio disiūctiua. ¶ Sed q̄reret aliquis
quō ꝓpōnes debeāt diuersimode
Solutio exponi. ¶ Dicit q ꝓpōes ꝯrie de
bent exponi ꝑ ꝓpōes cōtrarias: ꝛ
subcōtrarie per subcōtrarias. Et
sicut dictū est de expōibus ꝓpōnū
de incipit. ita dicendū ē de ꝓposi/
tōibus de fit. siue gñat: siue produ
cit ꝛ sic de alijs. Et sicut dictū ē de
ꝓpōibus de desinit. ita dicēdū est
de ꝓpōibus de corrūpit: ꝛ destrui
tur. ꝛ sic de alijs.

¶ Iso de expositiōe ꝓpōnum de incipit ꝛ de
sinit videndū ē de expōibꝰ
ꝓpōnum de differt. et sibi silibus.
Vñ ꝓpō exponibilis de differt est
ꝓpō expōibilis rōe dictōis aliera
tē iportātis. vt sūt iste dictōes dft a
liud ab alterū ab diuisū a. vel ab: ꝛ
Acceptō. silia ¶ Vñ hoc signū alt qñq capi
ð ly alter tur relatie: vtrūꝰ istoꝝ currit. ꝛ alt
descit. alioꝰ capit idefinite. ꝛ sic ē
signū ꝑticulare hꝰ signi vlis vtq
vt alt istorū currit. et istis duobus
mōis nō capit i ꝓposito ¶ Tertio
mō capit vt dic diuisitatē vel drām
int res sigātas ꝑ terios positos a
ꝑte añ ꝛ a parte post: vt sot ē alter
ab asino: et istoº capit i ꝓposito

Dīōnes ꝑ **Sciendū** q ꝓpōnū de dft
pōnuz de qdaz sūt de pñti
differt. qdā de pterito. et qdam de futuro
¶ Silt qdā sūt affirātie: et qdā ne
gatie. silt qdā sūt de sbo singulari
qdā de sbo cōi. Et istaꝝ qdā sūt de
sbo distributo. et qdā de sbo nō di
stributo. silt qdā sūt de subo singu
laris nūi. et qdā de subō pluralis

numeri. ¶ Vñ exponēdo ꝓpōes ð Cōclusio.
dft dz in scda exponēte poni illud
ꝯplexū sit tpe. Etiā dz caueri q tꝰ
cōis q nō distribuit in exponibili
q nō distribuat i exponēte vt si ter
minus ꝯstructus cū ly dft: trectus
ab eo mediāte ꝓpōe a vel ab: nō di
distribuat in expōibili: nō dz etiaz
distribui i exponēte. silt dz obsua
ri: q qñ ꝓpō de dft ē ð subiecto cōi
nō distributo. q nō omittat quin i
alijs exponētibus ꝑtialibꝰ a pma
addat illi terio rlm subē idētitatis.

¶ Pro expositiōe propōnū
de differt ponit talis regula. Ois Rla expō
ꝓpō de differt affirmatia dz expo pōis ꝓpō
ni ꝑ copulatiuā affirmatiuā: ex tri nū de dft
bus cathegoricis cōpositā i quarū
pma esse fore vel fuisse affirmat ð
subiecto ꝑsonalit supponēte. et in
scda affirmat de terino recto a ly
differt mediāte ꝓpōe a vel ab. ꝑso
nalit sūpto eē fuisse vel fore cū hoc
addito simul tpe. Et tertia erit ne
gatia in q terinus synonymus in
modo sigāndi pncipali rectus a ly
differt mediante ꝓpōe a vel ab ne
gatur de subiecto propositionis ð
differt: mediante simili copula co/
pule ꝓpositiōis de differt ¶ Et ꝯ/ Rla cōtra
dictoria talis ꝓpositionis debz ex dictorie
poni ꝑ disiunctiuam compositam
ex ꝑtibus contradicentibus copu
latiue ꝑ quam exponitur affirma
tiua ¶ Exemplum pmi: vt omnis
homo differt ab asino. Exponitur
sic. omnis homo ē ꝛ simul tempore
omnis asinus est. ꝛ nullus homo ē
asinus. Similiter omnis homo dif
ferebat ab asino: exponitur sic ois
homo erat. et simul tempore omis
asinus erat. et nullus hō erat asi
nus. Similiter potest poni exem
plum de futuro. ¶ Exemplum
secundi. vt homo non differt ab a/
sino exponitur sic. homo non ē vel
simul tempore asinꝰ non est vel ho
mo est asinus. ꝛ similiter pñt dari
exēpla ð pterito ꝛ de futuro ¶ Ex
ēpiū vbi terius re. tus a ly dft nō

distribuitur: vt hõ ab asino differt exponit̃ sic: hõ ẽ. et simul tpe asin⁹ ẽ: et idẽ hõ asin⁹ nõ est ¶ Sed q̃re ret aliq̃s quõ deberet exponi ista. hõ et asin⁹ dñt a se inuicẽ: ¶ Dr̃ q̄ illa dz exponi sicut ista: hõ ab asino differt.

¶ De differt alie regule speciales: Quarũ prima talis est Arguendo a ppõe affirmatiã de differt ad totalẽ eius exponẽtẽ. et ad quẽlibet partẽ principalẽ et propõnalẽ toti⁹ exponẽtis est bõa ɔña. Prima pars patz. qꝛ ppõ de differt et sua totalis exponẽs cõuertibiliter se hñt quo ad ꝟitatẽ ⁊ fl̃itatẽ. Secũda ps ptz: qꝛ equalent̃ ar̃ a tota copulatiã ad alterã ptẽ p̃ncipalez

prima r̃la

¶ Secũda regula talis ẽ. A qualibet exponẽte partiali ppositionis de differt: ad ppõem negatiuã de differt: est bõa ɔña: sed nõ ecõtra. Prima ps pz: qꝛ equalent̃ ar̃ a parte di siũctiue ad totã disiũctiuã. Secũda pars pz: qꝛ equalẽt̃ argueret̃ a tota disiũctiã affirãtiã ad alterã ptẽ p̃ncipalẽ. q̃ ɔña ñ vz

Scd̃a r̃la

¶ Tertia r̃la talis est. Arguendo ab inferiori ad suũ superius q̃ regunt̃ ab isto verbo dr̃t mediante p̃positõe a vel ab et postponunt̃ nõ vz formaliter ⁊ gñaliter ɔña: vt non seq̃tur: Sortes differt ab asino. g̃ sor̃ dr̃t ab aĩali. ¶ Dr̃ notanter q̃ reguntur ⁊c. qꝛ si nõ regerentur a ly differt mediante prepõne a vel ab. tũc ɔña benevaleret: vt bñ sequit̃: hõ differt ab asino: g̃ anĩal differt ab asino. ¶ Dicitur notanter ⁊ postponũtur. qꝛ si p̃ponerent̃ ɔña benevaleret. qꝛ bñ seq̃tur: sor̃ ab hoĩe differt: g̃ sor. ab aĩali dr̃t. Sed econtra a supiori ad inferius affirmatiue cũ isto verbo differt p̃cedente et distribuẽte supius: ⁊ posita ɔstantia inferioris: est bõa ɔsequentia: vt bñ seq̃tur: lapis differt ab aĩali: ⁊ hõ est. g̃ lapis differt ab hoĩe. qꝛ ex opposito ɔñtis infertur

tertia r̃lã

oppositũ añtis ¶ Quõ añt termin⁹ qui regit̃ a ly differt suppõat: visũ est in tractatu de suppositionibus

Circa expõẽs proposi tionũ de infinito sciendũ est q̄ iste terminus Infinitũ (vt ad ppositũ sufficit) capitur dupl̃r. s. cathegorematice ⁊ sincathegorematice. ¶ Cathegorematice capitur adhuc dupl̃r. Uno mõ vt attribuit̃ magnitudini/ id est rebus magnis siue extẽsis. et tunc infinitũ tãtũ valet sicut quantũ non terĩa tũ: siue extensuz sine termino. Et isto mõ capiendo ista ppõ Corpus est infinitũ. exponitur sic. corpus est quantũ nõ terminatũ: vel corpus ẽ extensuz sine termino: et isto mõ nihil ẽ infinitũ vt probat phũs tertio phisicorum. ¶ Alio mõ capit̃ infinitũ vt attribuitur multitudini: et sic infinituz tantũ vz sicut hoc complexũ: multitudo cuius nõ est vltima vnitas. vel multitudo cuius ɔsequẽter numerando nõ est dare vltimã vnitatẽ. Et isto mõ capiẽdo ly infinitum ista ppõ Multitudo est infinita: exponit̃ sic. Multitudo ẽ multitudo cuius nõ ẽ vltĩa vnitas. Et isto mõ capiendo infinitũ non reperit̃ mľtitudo infinita rerũ continuatarũ adinuicẽ ¶ Alio mõ capitur sincathegorematice. et hoc etiã dupliciter. ¶ Uno mõ vt attribuit̃ magnitudini: et hoc dupliciter. Uno mõ capitur vt tantũ valet sicut hoc cõplexũ: aliquantũ ⁊ non tantũ quin maius. Et isto mõ capiẽdo ista propõ Corpus est infinitũ. exponitur sic. Corpus est aliquantũ: et nõ tm̃ quin maius. Et bm̃ istam expõem concedit̃ ista Infinitũ pondus sor̃ potest portare: q̃ sic exponit̃. aliq̃tũ pondus sortes põt portare: ⁊ nõ tm̃ q̃n maius eo. ¶ Alio mõ capit̃ vt tm̃ valet sicut hoc cõplexũ aliq̃tũ et q̃tũlibet mai⁹: et isto mõ capiendo ista ppõ Corpus est infinitũ: exponit̃ sic. Corpus ẽ aliq̃tum

Acceptiones de ly infinituz.

et q̈tulibet mai⁹ Et ꝼm istā expōeȝ negaret̄ ista: Infinitū pondus sortes pōt portare. q2 sensus eēt: aliq̈ tū pond⁹ sor pōt portare: et quantūlibet maius sortes pōt portare. ¶ Alio mō capit̄ sincathegorematice ꝛ vt attribuit̄ multitudini: et hoc etiā dupliciter. Uno mō vt tantū vȝ sicut hoc cōplexū duo tria q̈tuor: ꝛ sic de aliis sine statu. et isto mō capiēdo ista ꝑpō Infinite partes sūt in ꝯtinuo: exponit̄ sic. due partes: tres ꝑtes: q̈ttuor ꝑtes: quinq̧: sex: et sic de aliis sine statu sunt in ꝯtinuo. et in illo sensu ꝯceditur illa ꝑpō. Alio mō capit̄ vt tm̄ vȝ sicut hoc complexū: aliquot ꝛ n̄ tot q̄n plura. et isto mō capiēdo ista ꝑpō Infinite ꝑtes sūt in ꝯtinuo: exponit̄ sic. alique partes sūt in ꝯtinuo: ꝛ nō tot q̄n pl'es. et isto mō negat̄ illa ꝑpō. Ex dictis pȝ: q̧ oīs ꝑpō in q̄ ponit̄ ille termin⁹ infinitū est distinguenda: eo q̧ infinitū pōt capi cathegorematice vel sincathegorematice: et vtroq̧ mō distiguendū est. ¶ Sed q̄reret aliq̄s: vtruȝ ille teri⁹ infinitū est cathegorema vel sincathegorema. ¶ Dr̄ q̧ quo ad significationē ei⁹ ꝑtim est cathegorema: et parti est sincathegorēa q2 sibi correspōdet in mente cōceptus ꝯplexus ex actu sincathegorematico et ꝯceptu. ꝛ q̄n ille termi⁹ per se ponit̄ sine additōe substantiui: tūc q̄ ad officiū est cathegorēa. ꝛ dr̄ capi cathegorematice. Sȝ q̄n ponit̄ cū substātiuo: tūc q̄ ad officium est sincathegorema: ꝛ dr̄ capi sincathegorematice.

Questio

Solutio.

ꝑma r̄la ꝯñaꝝ specialis.

¶ De propōnibus de infinito ponit̄ talis regula prima Arguendo a ꝑpōne in q̄ ponit̄ ly infinitū vel eius ꝯdeclinitū: ad aliā ꝑpōnem sufficient̄ eā exponētē est bona ꝯña. et eꝯ. Exēpla patēt ex dict[is]

secūda regula.

¶ Secūda regula talis est. a ꝑpōne de infinito in sensu diuiso: mediante copula de possibili affirmata: ad aliā de sensu cōposito: ceteris parib⁹: non oȝ ꝯñam valere' vt nō sequtur. In infinitas ꝑtes cōtinuū possibile est eē diuisū: ḡ possibile est in infinitas ꝑtes cōtinuū eē diuisum. Et illa de sensu diuiso dȝ poni inesse ꝑ diuersas singulares incōiunctim acceptas hoc mō. In istas partes ꝯtinuū est diuisuȝ In istas partes ꝯtinuū est diuisū: ꝛ sic de aliis. ¶ Sed q̄reret aliq̄s quō supponit iste termin⁹ magnitudo in ista ꝑpōe Infinita est magnitudo. ¶ Dicit̄ q̧ si infinita capiat̄ cathegorematice: tūc suppōit determiate. sed si capiat̄ ly infinita sincathegorematice: tūc ille terminus magnitudo supponit confuse tm̄. Et sil'r dicendū est de aliis terminis sil'r positis. Sed dicendo sic. Infinitū pondus sortes potest portare: capiendo ly infinitū vt tantū valet sicut aliquantū ꝛ quantūlibȝ maius: tunc ille terinus infinitum distribuit ꝑ specieb⁹ ꝯtentis sub ly pond⁹ de gñe q̈titatis: ꝛ sic est signū distributiuū q̈titatis.

Questio

Solutio.

Circa expōnes ꝑpōnū de cōparatiuo ꝛ suplatiuo est notandū q̧ cōparatiuus qñq̧ tenet̄ ꝑ positiuo: vt sortes est hō doctior. i. sortes est hō doct⁹ Sitr spēs ꝑdicat̄ de plurib⁹. i. mlt̄is. ¶ Alio mō capit̄ ꝑtitiue: vel vt ponit̄ loco suplatiui: vt sortes ē doctior hoīm. i. sortes ē doctissim⁹ hoīm. ꝛ tūc cōstruit̄ cū gtīo pluralis nūeri ex vi ꝑtitiōis: vt pȝ resoluendo. q2 de exponēte et exponibili idē ē iudiciū. Et istis duob⁹ modis nō capit̄ iꝑposito. ¶ Tertio⁹ capit̄ cōpatiue: ꝛ illo mō capit̄ adhuc tripl'r. ¶ Uno mō ipropriissime ꝛ sic equalet opposito sui positiui cū isto aduerbio minus: vel cū isto aduerbio mai⁹. vt fornicatio ē melior adulterio. i. fornicatio est mi⁹ mala adulterio. Et sensus illi⁹ ꝓpōnis est iste. fornicatio est mala: ꝛ adulteriū ē malū: ꝛ fornicatio n̄ est ita mala sicut adulteriū. Et sil'r

Acceptiones cōparatiui.

dicendū est de istis: melius est ꝑde re digitū ꝙ caput de duob⁹ malis minus malū est magis eligendū. id est min⁹ fugiēdū. ¶ Alio mō capitur impropꝛie: ꝛ sic per ipm̄ denotatur positiu⁹ verificari de termio significante rē excedētē: ꝛ negari d termio signāte rē excessā. Exemplum: vt de⁹ ē melioꝛ diabolo. i. de⁹ ē bonus: et diabol⁹ nō est bon⁹. ¶ Tertio capit cōpatiu⁹ ꝓpꝛie: et tūc denotat suū positiuū tam ꝯueire termio signāti rē excedētē ꝙ termio significanti rē excessam. Et isto mō est hic ſmo de cōpatiuo: et nō de duobus pꝛimis modis. ¶ Similiter suplatiuus qn̄qꝫ capit ipꝛopꝛie: vt cū dr: maria optimā partē elegit i. valde bonam partē elegit. ꝛ isto mō non capit ī pꝛoposito. ¶ Alio modo capit ꝓpꝛie: Et hoc dupliciter Uno mō vt dicit supabundantiā et exponit affirmatiue Alio mō vt exponitur negatiue.

Acceptiones cōpatiui

¶ Pro expositione ꝓpositionū de cōpatiuo ponit talis rl̄a ꝓpō affirmatiua de cōpatiuo ī qua nulla ponitur negatio: dꝫ exponi ꝑ copulatiuā ex tribus cathegoꝛicis cōpositam: in quarū pꝛima positiuus affirmatur de termino significante rem excedētem: et in secūda affirmatur de termino significante rem excessam: cū hoc addito eodē tpe precise: et in tertia negatur positiuus cū hoc addito ita de termio signāte rē excessam. ¶ Sꝫ opposita ꝯdictoꝛia talis ꝓpōis dꝫ exponi per disiunctiuā cōpositam ex ꝑtibus cōtradicentibus ꝑtibus copulatiue ¶ Exemplū pꝛimi: vt sor est fortioꝛ hoīe: sic exponitur: soꝛ ē fortis: ꝛ oīs hō eodē tpe precise est fortis: ꝛ null⁹ hō est ita fortis sicut sortes. ¶ Exemplū secūdi: vt non soꝛ ſt ē fortioꝛ hoīe Exponit sic. sortes nō est fortis: vel hō nō est fortis vel aliqs hō est ita fortis sicut soꝛ. ¶ Unde in ista expōne cauendū ē de termino qui nō distribuit in exponibili: ꝙ talis terminus etiā nō distribuatur in exponente: vt soꝛ ē hoīe fortioꝛ. exponit sic. Sortes ē fortis: ꝛ hō eodē tpe ꝑcise est fortis ꝛ hō non est ita fortis sicut sortes Uñ si ꝓpō de cōpatiuo esset negatiua: et negatio nō caderet sup cōpatiuū: talis ꝓpō deberet exponi copulatiue. vt fortioꝛ hoīe soꝛ non est. q̄ sic exponit: soꝛ fortis non est et oīs hō fortis nō est: et oīs hō ita fortis est sicut sortes. ¶ Sed q̄reret aliquis: quō dꝫ expōi ista. Ego vidi meliorē hoīem ꝙ plato. Silr soꝛ hꝫ meliorē librū ꝙ grecismum

Rl̄a exponēdi ꝓpōnē rōe cōpatiui

Rl̄a ꝯtradictoꝛie ꝑdicte.

Questio.

¶ Dr ꝙ pꝛima exponit sic. homo quē ego vidi est bonus: ꝛ hō quem plato precise eodē tp̄e vidit est bonus: et nullus hō quē vidit plato ē ita bonus sicut ille quē ego vidi Et secūda exponit sic. sortes habet bonū librū: siue liber quē hꝫ soꝛ ē bonus. et eodē tp̄e pꝛecise oīs grecismus est bonus liber: ꝛ null⁹ grecism⁹ est ita bon⁹ liber sicut liber quē habet sortes. Silr dicendū ē de ista: soꝛ eqtat meliorem equū ꝙ plato.

Solutō.

¶ Pro expositione ꝓpōnū de suplatiuo: ponit talis regula. ꝓpō affirmatiua debet exponi per copulatiuā ex trib⁹ ꝓpōnibus cathegoꝛicis cōpositā: in quarum pꝛia positiuus affirmat de termio significāte rē excedentē. ꝛ in secūda positiuus affirmat de termio signāte rē excessam: restricto ad standū ꝓ aliqs a re excedente. ꝛ in tertia negat positiuus cū hoc aduerbio magis ꝑposito: et ablatiuo signāte rē excessam sic restricto. ꝛ hoc si talis ꝓpositio exponat negatiue. Sꝫ si exponeret affirmatiue: tūc tertia exponēs esset ꝓpō affirmatiua: in q̄ de termio signāte rē excedentē affirmat compatiuus illius superlatiui: cū quo pōitur ablatiu⁹ signās rē excessam: restrictus ad standū pro aliqs a re excedente. ¶ Sed ꝯdcō dcōrie ālteꝛla talis ꝓpōnis debet exponi per di. ꝓpōis

Rl̄a exponēdi ꝓpō nē rōe suplatiui

Rl̄a ꝯtradictoꝛie

disiunctiuam cōpositā ex ptibus copulatiue p quam exponit̄ affirā tiua ❡ Exemplū pmi: vt sortes est fortissim⁹ hoīz. exponit̄ sic. sor est fortis et eodē tpe ꝑcise oīs hō alius a sorte ē fortis: ꝛ nullus homo alius a sorte ē magis fortis sorte ꝛ hoc si exponatur negatiue: vel sortes omni hoīe alio ē fortior. et hoc si expōat̄ affirātiue. Ūñ tc ꝓpō affirmatia de sꝑlatio dꝫ exponi affirātiue: qñ quelꝫ ptialis exponēs est affirmatia. et tūc negatiue: qñ ꝟtia exponens est negatia ❡ Exemplū secūdi: vt sortes nō ē fortissimus hoīm: exponitur sic. sortes non est fortis: vel alius hō a sorte nō ē fortis: vel aliqs hō alius a sorte ē magis fortis sorte. siue sortes non est fortior hoīe. et si ꝓpō negatiua eēt ꝯtraria ꝓpositiōi affirmatiue debe ret exponi p ꝓpōes cōtrarias Ūñ in expōe ꝓpōis de suplatiuo cauē dū est ne terminus q̄ nō distribuit̄ in exponibili distribuatur in exponente. sicut i ista sortes ē hoīm fortissim⁹. ibi ille gtūs hoīz nō distribuit̄: iō ēt i exponēte n̄ dꝫ distribui

Notabile

❡ De cōparatiuo et superlatiuo alie regule Quarū pma talis est A ꝓpōe affirmatiua in q̄ ponit̄ ꝯpatiuus ꝯpatiue tentus: vel suplatiuus suplatiue tentus ad totalem exponentem eius: et ad qualꝫ ptē pncipalē et ꝓpositionalē ē bona ꝯña ❡ Ratio pme ptis ē: qꝛ ibi ar̄ ab equiualente ad equiualēs. ğ illa ps vera. ❡ Ratio secūde ptis est: qꝛ equiualent̄ arguit̄ a tota copulatiua ad alterā eius ptē. ğ secūda ps vra. ❡ Dicitur notant̄ affirmatiua: qꝛ si esset negatia i q̄ ꝯpatiuus negaret̄ non valeret ꝯña ad quālibet exponentē ptialē qꝛ tunc ibi equalēt̄ argueretur a disiūctia affirmatia ad ptem eius. Sed ad exponentem totalem et econtra ē bona ꝯña.

Pma rl̄a

❡ Secūda rl̄a talis est. arguendo a ꝓpōne affirmatiua de ꝯpatiuo compatiue tento: vel de suplatiuo suplatiue tento ad ꝓpōem de positiuo est bona ꝯña. qꝛ equalenter arguitur a tota copulatiua ad ptem

Secunda

Tertia rl̄a tal̄ ē. Arguendo a ꝓpōe affirmatiua de compatiuo in qua terminus significans rē excessam distribuitur: et in qua res excedens et res excessa sūt eiusdē speciei: ad ꝓpōem de suplatiuo de eisdem teris valet ꝯña. et nō econtra. nisi terinus significans reꝫ excessam restringat̄ ad stādum soluꝫ ꝓ alio a re excedēte. ❡ Exemplū pmi: vt sortes ē fortior hoīe. ğ sortes ē fortissimus hoīm. exemplum secundi: vt nō sequit̄. sortes est fortissimus hoīm. ğ sortes est fortior hoīe: quia in añte ille gtūs hoīm distribuit̄ solū ꝓ alijs hoīb⁹ a sorte virtute superlatiui: sed in ꝯñte distribuit̄ ꝓ oībus hoīb⁹. et sic arguit̄ ab inferiori ad supius cū distributione vtriusqꝫ. exemplū tertij vt sor̄ est fortissimus hoīm. ğ sortes est fortior homine alio a sorte ❡ Dicit̄ notanter in regula si res sint eiusdem speciei qꝛ nō sequit̄ sortes est albior asino. ergo sortes est albissimus asinorū. qꝛ ꝯña implicat istam: q̄ sortes est asinus que ē impossibilis.

Tertia

❡ Quarta regula talis ē Arguēdo a ꝓpōe affirmatia de cōpatiuo et suplatiō dictiōe ꝑposita recta a cōpatiō vel suplatiō ad ipāꝫ postpositā nisi ipa eēt teri⁹ singularis nō oporteret ꝯñāꝫ valere: vt nō seqt̄ sor̄ ē hoīe fortior. ğ sor̄ est fortior hoīe. silr̄ nō sequit̄. sortes ē hoīm fortissimus. ğ sortes est fortissimus hoīm: quia ibi ar̄ a nō distributo ad distributū. et eadeꝫ de cā nō seqt̄. sortes ē fortior oī hoīe ğ sortes est fortior homine

Quarta regula.

❡ Ultima regula talis ē. arguēdo ab iferiori ad supi⁹ mediāte

Ultia rl̄a

comparatio vel suplatiuo ꝑposito inferiori et superiori non oportet ꝯñe3 valere: qꝛ ibi arguit ab iferiori ad superius cũ distributõe supioris: vt nõ seqꝛ. sortes ē fortior homine: ꝑ sortes ē fortior aiali: sic ñ sequit. sortes ē fortissimus hoim. ꝑ sortes est fortissimus aialium

Circa expositiones ꝓpõnũ de signis collectis ē sciēd pmo: ꝙ q̃dã sũ sig vlia q̃ fm vsũ sp accipiũt distributiue ⁊ nũꝗ collectiue: sicut singulus vterq neuter ⁊c. Et q̃dã sũt que cõit capiunt collectiue tm̃. vt cunctus, vniuersus ⁊c. vt pꝫ in lr̃is notariorũ sic vlr scribentiũ. vniuersis ⁊ singulis pateat euident ⁊c. ¶ Sed illud signũ oẽs in plurali nũero indrñter põt capi distributiue vel collectiue. Distributiue: vt q̃n dr oẽs homines currũt. Collectiue: vt q̃n dr Citetis oẽs ⁊ singulos. Vñ q̃n capit distributiue tũc ad ṽitatẽ ꝓpõis in q̃ ponit reqrit: ꝙ ṗdicatũ ꝯueniat cuilꝫ supposito seorsũ: si sit ꝓpõ affirmatiua: vel ꝙ remoueat a q̃lꝫ supposito subi si sit negatiua. sed q̃n capit collectiue: tũc reqrit ꝙ ṗdicatũ ꝯueniat toti collectioni suppositoꝝ subi. lꝫ non sit ṽificabile de aliquo supposito sibi seorsũ sũpto: vt ad ṽitatẽ isti⁹: oẽs apli dei sũt duodeci reqrit ꝙ ṗncipale ṗdicatũ ꝯueniat totali collectõe aploꝝ. ¶ Vñ alñ ṗdicatũ talis ꝓpõis põt indrñt cõuenire totali collectõi suppositorũ sibi: ⁊ cuilꝫ supposito seorsũ sũpto: tũc illud signũ oẽs põt idrñter capi tã collectiue ꝙ distributiue. ⁊ q̃n nõ põt ꝯuenire alicui supposito sibi seorsũ: tũc quo ad ṽitatẽ talis propõis reqrit ꝙ capiat collectiue

Sciendũ secundo ꝙ hoc signũ oẽs q̃n capitur collectiue capit multiplr Vno mõ vt tm̃ vꝫ sicut hoc ꝯplexũ tota collectio: ⁊ sic ista ꝓpõ oẽs apli dei sũt duodeci: expõit sic: tota collectio aplorũ ē duodeci. ¶ Alio mõ capit vt tm̃ vꝫ sicut hoc ꝯplexũ maxima multitudo. vl maxim⁹ nũer⁹ ⁊ sic ista ꝓpõ: oẽs apli dei sũt duodeci: sic expõit maxia mltitudo aplorũ est duodeci vel maxim⁹ nũerus aploꝝ ē nũer⁹ duodenari⁹ ¶ Tertio mõ capit vt tm̃ vꝫ sicut hoc aggregatũ: nulli q̃ sũt de nũero illoꝝ et sic ista ꝓpõ: oẽs apli dei sũt duodeci exponit p vnã copulatiuã bimẽbrẽ sic. apli dei sunt. xij. ⁊ nulli sũt apli dei q̃n sint de nũero illorũ Et negatiua tali propõi opposita debet opposito mõ exponi.

Sit ergo prima regula talis Arguẽdo a ꝓpõe de signo collectiuo ad ꝓpõnes eam sufficient exponentẽ ē bona ꝯña et e ꝯ: qꝛ tales ꝓpões se hñt cõuertiblr quo ad ṽitatem et falsitatem.

¶ Secunda regula talis est Arguendo a ꝓpõe de signo collectiuo ad eius ṗiacentẽ (cerꝭ partibus) ē bona ꝯña. sed nõ ecõtra: vt bñ sequit. oẽs apli dei sũt duodeci Exquo seqꝛ ꝙ ista ē falsa. oẽs duo apli dei sũt duodeci. qꝛ ad eã seqꝛ ꝙ duo apli dei sũt duodeci. ¶ Sꝫ q̃reret aliqs ꝗta ē ista ꝓpõ. omẽs apli dei sũt duodeci ¶ Dr ꝙ si hoc totũ oẽs apli dei sit subm: tunc ipa ē idefinita. et subiectũ eius supponit deteriate. et licet tale subiectũ simul et semel nõ supponat ꝓ pluribus: tñ põt successiue supponere ꝓ pluribus Sꝫ si hoc totũ scꝫ apli dei sit ṗcise subiectũ: ⁊ ꝙ ly oẽs nõ sit ps subiecti tũc etiã potest dici idefinita: et subiectũ eius supponit cõfuse tm̃ vel suppõe collectiua q̃ continet sub suppõe ꝯfusa tantuꝫ vt ṗus dictum est.

Circa expositiones ꝓpositionum de hoc signo totus sciẽdum est ꝙ hoc signum totus capit dupliciter scilicet cathegorematice: ⁊ syncathegorematice. et ṗriꝫ cathegorematice

Notabile
Accep. de ly oẽs capto colle.
Pria rla
Scda rla
Questio
Solutio.
Acceptio de ly tot⁹

⁊ ptim sincathegorematice. ¶ Cathegorematice capit̃ duplr̃. Uno⁹ vt tantũ valet sicut totale/ vel sicut hoc totũ aliquid qđ nõ est pars alterius. Et tunc ista ppõ Hoc ẽ totũ exponit̃ sic. hoc est aliquid qđ non est ps alteri⁹. Et fm istã expõez cõceditur ista ppõ Totũ qđ ẽ in mũdo est in oculo meo. posito casu q festuca sit in oculo meo. qz sensus ei⁹ est. Aliquid qđ nõ est pars alterius exñs in mũdo est in ocl'o meo Et isto mõ ista negaretur: Caput est totũ. ¶ Secũdo mõ capit̃ vt tãtũ vz sicut hoc cõplexũ: res habẽs partes: nõ curando an talis res sit pars alteri⁹: vel nõ. Et isto mõ ista ppõ Caput ẽ totũ: sic exponit̃. Caput est res hñs ptes: ⁊ illo mõ illa ɔceditur. ¶ Aliqñ xo capit̃ sincathegorematice: tũc etiam capit̃ duplicit̃. ¶ Uno mõ vt tñ vz sicut oẽ et tunc ista ppõ Dabo tibi totũ qđ habeo. exponit̃ sic. Dabo tibi oñe illud qđ habeo. Alio mõ tantũ valet sicut quelibet ps integralis. vl' quelibet ps q̃titatia. et hoc modo ista ppõ Totus sortes ẽ minor sorte. exponit̃ sic. q̃libet pars sortis ẽ minor sorte: et sic est fl'ã Uel sic. q̃libet ps integralis sortis est minor sorte: et sic est vera. ¶ Qñ xo capitur ptim cathegorematice: et ptiz sincathegorematice: tũc ly totũ tãtũ vz sicut hoc cõplexuz: aliq̃d ⁊ nichil ipsius qn sit hoc. ⁊ sic ista ppõ tota aĩa rõalis est ĩ sorte. exponit̃ sic: Aĩa rõalis est in sorte et nichil ipsius est qn ipm sit in sorte. Unde fm istã acceptionẽ: hoc nomẽ tot⁹ põt attribui teris sigñtibus res indiuisibiles. Ex isto pt3 quõ ppões de hoc signo totus dñt exponi. Et negatie opposite debẽt exponi opposito mõ. ¶ Sed quereret aliq̃s

Questio

q̃ta ẽ ista ppõ Totus sortes ẽ minor sorte. ¶ Dicit̃ q si capiat̃ tot⁹

Solutio.

sincathegorematice ⁊ secũdo mõ ẽ vlis. et sbm ei⁹ est hoc totũ: ps sortis. Qñ hoc signũ totus illo mõ capitũ includit terĩm sue distributõis p partibus rei significate p terim q̃ ĩmediate seq̃tur tale signũ. Sive ro ly totus capiat̃ cathegorematice: sic est singularis.

Pro istis ppositionibus ponitur talis regula pma. Arguẽdo a ppositõe in q̃ ponit̃ signũ totalitatis ad ppõem sufficient̃ exponẽtem illã ẽ bona ɔsequẽtia ⁊ ecõtra

Pria rl'a ṗṽlis.

¶ Secũda regula talis ẽ. A ppõne de ly totus vel sibi cõsimili: dũmõ illđ signũ capiat̃ sincathegorematice ad suã piacentẽ: nõ vz ɔñã: nec affirãtiue: nec negatie: vt non sequit̃. Totus sortes ẽ ps sortis. ğ sor est ps sortis. Silr̃ nõ seq̃tur. Totus sortes nõ est aĩal rõale ergo sortes nõ est aĩal rõale.

Scđa rl'a

Tertia rl'a talis est. A ppõe de ly totus sincathegorematice capto ad ppõem de ly tot⁹ cathegorematice capto nõ oz ɔñam valere vt nõ seq̃tur. Totus sortes ẽ pars sortis. ergo pars sortis est tot⁹ sor capiendo ly tot⁹ in pñte cathegorematice.

Tertia

¶ Quarta rl'a talis ẽ. Arguendo a ppõe de ly tot⁹ cathegorẽatice sũpto ad piacẽtẽ illi⁹ ppõis vz ɔñã affirãtiue: sed nõ negatiue: vt bñ seq̃tur. Tot⁹ mũd⁹ ẽ magn⁹. ergo mũd⁹ ẽ magn⁹. sed nõ seq̃t̃ Totus de⁹ ẽ deus: ğ deus nõ est deus cũ añs sit verũ ⁊ ɔñs falsum.

Quarta regula.

¶ Ultia rl'a talis ẽ. Arguendo a ppõe in qua aliq̃s terĩn⁹ p̃cedit illud signũ tot⁹ sincathegorẽatice captũ: ad ppõez in qua ille termin⁹ seq̃tur illud signũ: nõ vz ɔñã. sed bñ eɔ̃. vt nõ seq̃tur Dom⁹ tota cõburit̃. ğ tota domus ɔburitur. s3 bene valet econtra. Tota dom⁹ cõburitur. ergo dom⁹ tota ɔburitur.

Ultia rl'a

Circa expões ppõnũ de ita et sicut: ẽ sciendũ pmo q ista dictio ita nõ capit̃ h vt ẽ aduerbiũ affirmandi:

Acceptiones de ly ita ⁊ sicu

necvt ẽ aña:necvt relatiuū:ſʒ capi tur hic vt mediãte ipo ꝯparantur aliq̃ res in aliq̃ ꝓꝑetate. et iſto mō capit hic. ¶ Silr ly ſicut nō dʒ ca pi i ꝓpoſito explicatiue: nec vt im portat apparentiā tm̄:nec vt ipor tat appentiā ꝛ exiſtentiā: nec ifini te:ſed ꝓut ē aduerbiū: mediãte q̃ ꝯpatiuᵉ aliq̃ plura ī aliq̃ ꝓꝑetate.

Sciendū ſo ꝙ ꝓpō d ita ꝛ ſicut nō dʒ expo ni per oīno ſilr:vl ly equalir:quia poſito ꝙ ſor ſit diues de centū flo renis in pecunijs. ꝛ plato ī alijs re bus:tunc hec ē vera. Sor eſt ita di ues ſicut plato. et tñ hec eſt falſa. Sor eſt diues oīno ſimilr platoni Añ ſi ita ꝛ ſicut dicant oīmodā ſili tudinē:ſic ꝓpō talis: ſortes eſt ita diues ſicut plato. exponir ſic. Sor eſt diues:ꝛ plato ē diues:et plō nō eſt magis neqꝫ minus diues ꝙ ſor Sed ſi nō dicāt oīmodā ſilitudinē et negēt exceſſū rei ſigāte p ſequēſ extremū ſupra rē ſigtā per pcedēs extremū ī illa ꝓprietate in q̃ fit cō patio: tunc iſta ꝓpō Sor ē ita for tis ſicut plato:exponir ſic. Sor eſt fortis:et plō eſt fortis:ꝛ plō nō eſt fortior ſorte. Añ in ꝓpōnibus de p terito ꝛ futuro in ſcda ꝓpōe dʒ ad di illa pticula in eodē tpe pciſe.

prima rlā ſpālis. ¶ Pro iſtis propōnibus pōi tur prima rlā q̃ talis ē. A ꝓpōe de ita ꝛ ſicut ad ſuā totalē exponētez eſt bona ꝯña:ꝛ econtra.

ſecunda ¶ Secūda rla talis eſt. argu endo ab inferiori ad ſupiᵉꝑponen do ly ita:et ſicut:nonvʒ ꝯña. ſed a ſuperiori ad inferiᵉpoſita cōſtātia inferioris bñ valet ꝯña.

tertia rlā ¶ Tertia rla tal' ē. A ꝓpōne affirātiua de ita ꝛ ſicut(ceter paribus)ad ꝓpōez negatiuā de cōpati uo gradu extremis ꝯuerſis forālr vʒ ꝯña. vt bñ ſeqtur Sor ē ita for tis ſicut plō:ğ plato ñ ē fortior ſor te. ¶ Silr a ꝓpōe affirātiā d ꝯpa tiuo ad affirātiuā de ita ꝛ ſicut re ſpectu eorūdē extremoꝝ nō ꝯuer ſorū (ceteris paribᵉ) vʒ ꝯña. vt bñ ſeqtur. Sor ē fortior hoīe:ğ ſor eſt ita fortis ſicut hō.

¶ Explicit tractatus de expōibili bus.

¶ Seqtur tractatᵉ de ſophiſma tibus.

Iſo de ꝓprietatibus paruoꝝ logicaliū practi canda ſunt quedā ſophiſ mata vt predicta appareant lucidi ora. ¶ Et ſit primū ſophiſma tale Oīs aſinus hoīs currit. poſito cāu ꝙ ſor nō habeat aſinū:ꝛ ꝙ nulᵉ ſit aſinus q̃ ſit alicuius homis q̃n cur rat:ꝛ ꝙ aſinus ſilueſter quieſcat. oīs aſinuſ hoīs curr

¶ Probar ſophiſma ſic. Iſte aſi nus hoīs currit:ꝛ iſte aſinus hoīs currit. ꝛ ſic de ſingulis. ğ oīs aſinᵉ hoīs currit. ꝯña pʒ per inductiōez ꝛ añs pʒ ex caſu. pbatio.

¶ Improbar ſic bene ſeqtur: Oīs aſinus hoīs cur rit:ergo aſinᵉ ſortis currit. ꝯña eſt ſlm̄ (vt patuit ex caſu) ğ ꝛ añs. ꝯña pʒ per locū a toto in q̃titate ſiue p locū a ſupiori ad inferiᵉ cū diſtri butione ſuperioris. iprobatio prima

¶ Scdo ſic. ꝯ dictoriū ſophiſmatis eſt verū:ğ ſo phiſma ē ſlm̄. ꝯña pʒ per locū a ꝯ dictorijs. Añs pʒ:qꝛ iſta eſt vera. ſ. aſinus hoīs nō currit. et ē ꝯdicto ria ſophiſmatis. igir. Qđ ſit vera patet:qꝛ bñ ſequir: Aſinus ſortis nō currit:ğ aſinus hoīs non currit tʒ ꝯña ab inferiori ad ſupiᵉ:ſʒ añs eſt verū (vt patet p caſū) ergo ꝯña eſt verum. ſecunda.

¶ Et ſi dicatur ꝙ argu endo ab inferiori ad ſuperius ſine diſtributione negatiue:oportʒ po nere conſtantiam inferioris. Euaſio.

Tūc ſic arguitur bene ſequir. Aſinᵉ ſor tis non currit: et ſortes eſt homo: ergo aſinus hominis non currit. ꝯña tenet ab inferiori ad ſuperiuſ negatiue cū conſtantia inferioris et ſine diſtributione ſuperioris:ſʒ antecedens eſt verum:ergo ꝛ ꝯña. quod eſt contradictoriū ſophiſma tis. ꝯfutatio.

¶ Tertio ſic. bene ſequir. oīs aſinus hominis currit: et aſinᵉ ſil Tertia

uester est asinus. ergo asinus illue
ster currit Tenet consequentia in
darij. et conclusio est falsa: ergo a=
liqua premissarum. et non minor:
ergo maior: que est sophisma.

quarta ¶ Quarto sic. bene sequitur: om/
nis asinus hois currit: ergo cuius/
libet homis asinus currit. sed con
sequens est falsum. ergo et añs. cõ
sequentia pz a terio stante confu
se et distributiue ad eundẽ stantẽ
confuse tm̃. (ceteris paribus) ẽ bo
na consequẽtia. Qd aũt consequẽs
sit falsum patet: qr bene sequitur.
Cuiuslibet hominis asinus currit
et sortes est homo. ḡ sortis asinus
currit. conclusio est falsa. vt patet
ex casu. ḡ aliq̃ premissarum nõ minor
ḡ maior: q̃ sequit ex sophismate.

¶ Pro solutiõe sophismatis
supponitur dicta d̃ hoc signo om

solutio sophismatis nis circa textum petri hispani: in
quo tractat de hoc signo omnis.
Et vlterius est aduertendũ q hoc
totũ Asinus hois est subiectuz so=
phismatis: et distribuitur rõne illi
us termini asinus: pz: qr ille termi
nus asinus supponit restricte et cõi
ter. ḡ supponit determiate: cõfuse
tm̃: vel confuse et distributiue. sed
non supponit deteria te: nec confu
se tm̃. qr sibi imediate p̃põit signũ
vniuersale nõ ĩpeditũ: ergo suppo
nit confuse et distributiue. ¶ Sed

sũme notandum q ille terminus hois nõ distribua
tur: patet p̃mo sic. qr seq̃tur media
te signũ vl'e affirmatiuũ. ḡ non di/
stribuitur. ꝯña patz autoritate pe
tri hispani dicentis q hoc signum
ois: solum distribuit terĩm ĩmedi
ate sequentẽ. ḡ non distribuit illũ
terminũ hois mediate sequentem
¶ Secundo sic. termin⁹ commũis
non distribuitur ĩ illo situ a signo
vniuersali affirmatiuo in quo po/
test poni terminus singularis pro
prie et congrue remanente signo v=
niuersali: vt patet ex dictis petri
hispani: vbi dicit q hoc signũ om=
nis: nõ potest addi termio singula
ri. Et hoc maxime intelligit: dum
mõ terminus singularis ponatur
in vno situ: in quo si terminus com
munis poneret distribueret. Sz
in sophismate loco illius termĩ ho
minis potest poni ꝑprie et cõgrue
terminus singl'aris: vt dicẽdo ois
asinus sortis currit. ¶ Tertio sic
si ille teri⁹ hois distribueret: tũc
idẽ esset dicere. ois asinus homĩs
currit: et cuiuslibet hois asin⁹ cur
rit et vna ꝑpõ seq̃ret ad aliã: et eꝯ
qr ꝑpões q̃ sũt de eisdẽ teris et eod
mõ supponẽtibus sese ꝯsequunt.
sz ista ẽ fl'a ĩ casu posito. cuiuslibz
hois asin⁹ currit: qr bñ sequit: cu
iuslibet hois ois asinus currit. et
sor ẽ hõ: ḡ sortis ois asinus currit
ꝯclusio est fl'a in casu posito: ḡ aliq̃
p̃missarũ. et nõ minor: ḡ maior. et si
maior ẽ falsa: ḡ et ista omis asinus
hois currit. qd tñ ẽ falsum igit
¶ Et si dicat aliq̃s q est rl'a cõis:
q ois terminus q̃ est termin⁹ cõis
determinans terminũ distributũ
etiã distribuit. ¶ Dr q illa rl'a est
fl'a. ¶ Ad sophisma rñdet q ipsũ
est verũ vt satis ꝑbat rõ ante op/
positũ ¶ Et ad p̃mã et scdam rões
patet solutio ex dictis circa locũ a
toto in quantitate. et circa locũ ab
inferiori ad superius. et a superio
ri ad inferius qualit tenent affir=
matiue vel negatiue. ¶ Sed tñ vltra
hoc circa istas duas rões ẽ vnuz
speciale aduertẽdũ q qñ superius
et inferius sunt determinationes
aliorum terminorum: et accipiun/
tur vnica acceptiõe cum suis deter
minabilibus. tũc argumẽta nõ va/
lẽt ab inferiori ad superius nega=
tiue: vel a singulai ad ĩferius affir
matiue. nisi totũ aggregatũ ex det
minabili et inferiori sit inferius ad
totũ aggregatũ ex eodem deteria
bili et superiori: et nisi ponat ꝯstan
tia aggregati ex deteriabili et ĩfe/
ori. Et iõ dz sic argui in scda rõne
Asin⁹ sortis nõ currit: et asin⁹ sorti
ẽ: ḡ asin⁹ hois nõ currit: mõ ista ẽ

falsa Asinus sortis est:cū subiectū pro nullo supponat ex casu. ¶ Ad tertiā dicit negando ꝯñam:ꝗ pl⁹ sumit pro medio in maiori ꝙ pdi/caf in minori. ¶ Ad quartam dr negando ꝯñam. ꝛ ad probationē dicitur:ꝙ cetera non sūt paria. ꝗ ille genitiu⁹ homis in añte suppo nit ꝯf use tm̄:ꝛ i cōsequente cōfuse et distributiue.

¶ aliud sophisma: Cuiuslibz homis asin⁹ currit. posito casu ꝙ ql3 hō hēat vnū asinū currentē et alterꝫ descentē. ¶ Probat sophisma Istius hois asin⁹ currit ꝛ istiꝰ hois asinus currit. ꝛ sic de aliis. ġ cuiusl3 hois asinus currit. ¶ Improbat pmo sic. ex sophismate seq tur flm. ġ sophisma ē flm. ꝯña pꝫ ꝗ in omi bona ꝯña:si ꝯñs sit falsū añs erit flm. Añs pꝫ. ꝗ bn̄ sequitur Cuiuslibet hois asinus currit asinus descens est asin⁹ hois. ġ asinus descens currit:ꝯñs ē flꝫ. ġ aliqua pmissarū. nō minor:vt notū ē. ġ maior q̄ est sophisma. ¶ Scdo sic. Cōtraria sophismatis ē vera. ġ sophisma falsū ꝯña tꝫ per legem ꝯtrariarū. añs pꝫ:ꝗ ista est vera Cuiuslibet hois asinus non currit. ex quo eius oēs singulares sūt vere. ꝛ est cōtraria sophismatis cuꝫ sit vlis negatiua eiusdem subiecti ꝛ eiusdē pdicati cū sophismate. igif sophisma flm. ¶ Tertio sic. cōtradictoria sophismatis est vera: ġ sophisma flm. Añs patet. ꝗ ista. alicuius hois asinus nō currit ē vera ꝛ ē ꝯdictoria sophismatis. ġ sophisma ē flm ¶ Quarto sic. bn̄ sequif cuiuslibet hois asinus currit. ġ tātū currēs ē hois asinus. ꝯñs ē flm ergo ꝛ añs. ꝯña patet. ꝗ ab vli ad exclusiuā affirmatiuam q̄ exponif gr̄a alietatis terinis trāspositis: ē bona ꝯña. Sed ꝙ ꝯñs sit falsū pꝫ p exponentes eius. ¶ Quinto sic cuiuslibet hois asin⁹ currit. cuiuslibet hois asinus descit. ġ descēs currit. ꝯña tꝫ i darapti. sed ꝯclusio est falsa: ġ aliq̄ pmi ssarū:ꝛ nō m io² ex quo oēs eius singulares sūt ve ergo maior q̄ ē sophisma.

¶ Pro solutione sophismatis ē adūtēdū ꝙ sophisma ē mixte q̄titatꝭ. i. vlis rōe teri distributi. ꝛ idefinita rōe ti ñ distributi. Un̄ i sophisāte hois asi⁹ ē sbꝫ qd totū pl'ibus suppositōibus suponit. nec de teriatio accipif vnica acceptiōe cū suo deteriabili. iō attendif q̄titas tā ex pte deteriatōis q̄ ex pte def minabilis. Qualit aūt teri sophismatis supponāt pꝫ ex suppositionib⁹. ¶ Ad sophisma rñdef ꝙ ipꝫ est verū:vt ostendit rō pbans ipꝫ. ¶ Et ad pmā rōnem dr negando añs. et ad iprobatōem eius dr negādo ꝙ bn̄ sequaf:ꝗ pl⁹ sumif p medio i miori ppōe q̄ sūebaf pme dio i maiori ppōe:ꝗ ly hois pcise sūebaf p medio i maiori:ꝛ hoc totū asin⁹ hois suif p medio i miori ¶ Ad scdam dr negādo añs et ad pbatōem ei⁹ dr negādo ꝙ ille due ꝯtrarienf: ꝗ ille terinus asinus i nulla earū distribuif:qd tn̄ requirif ad contrarietatē. ¶ Ad tertiā dr negādo sitr ꝙ ille ꝯdicūt: ꝗ deficit eadē ꝯditio. ¶ Ad quartā pꝫ solutio ex regula data de exclusiuis ¶ Ad quintā patet solutio circa tertiam figuram. Sequitur aliud sophisma.

¶ aliud sophisma. Omis homo vel asin⁹ currit. posito casu ꝙ nullus hō currat:ꝛ ꝙ aliqs asinus currat:puta brunellus. ¶ Tūc pbaf sophisma:ois hō currit:vl ois asinus currit. ġ ois hō vel asinus currit. tꝫ ꝯña a ppōe disiūctiā ad sibi synonymā. vel ad ppōeꝫ cathegoricā d disiūcto extremo tis eod mō supponētib⁹ ē bōa ꝯña:sꝫ añs ē verꝫ. ġ ꝛ ꝯñs ¶ Scdo sic ꝯdictoria sophismatꝭ ē fla. ġ sophisma ē verū:añs pꝫ. ꝗ ista ē ꝯdictoria sophismatis. aliqs hō vel nullus asinus currit. mō illa ē fla:vt patet p casū positū. ergo sophisma ē verū

Marginalia: Probatō — improbatio prima — Secunda — Tertia — Quarto — quinta — Solutio — Probatō

iprobatõ prima. ¶ Improbat̃ p̃mo sic: cõtraria so phismat[is] est v̾a. ergo sophisma ẽ falsũ Añs p[atet] q[uia] ista ẽ c̃ria sophismatis. oĩs hõ vel asinus nõ currit. mõ illa est v̾a: q[uia] ipsa ĩfert̃ ex disiũctiua ve ra: q[uia] bene sequitur. oĩs hõ non cur rit vel asinus non currit. ergo oĩs hõ vel asinus non currit. [et] c̃ña p[atet] p r[ati]o[n]ẽ allegatã ĩ argumẽto p̃bãte sophis ma.
Secunda ¶ Scd̃o sic. c̃dictoria sophis mat[is] est v̾a. ergo sophisma est fl̃m. añs p[atet]: q[uia] ista ẽ v̾a. aliqs homo vel asi nus nõ currit. cũ ĩferat̃ ex disiũctiã v̾a: [et] ẽ c̃dictoria sophismat[is]. q[uia] est p̃ticularis negatiua eiusdẽ subi [et] p̃ dicati cũ sophismate v̾li affirmatio
Tertia ¶ Tertio sic. oĩs hõ v̾l asin[us] currit. [et] oĩs hõ est hõ vel asin[us]. ergo omis hõ currit: c̃clõ est falsa: ergo aliq̃ p̃missarũ non minor: ergo maior q̃ est sophisma
Solutio ¶ Pro solutiõe sophismatis est

Aduertẽdũ q[uod] illa cõiũ ctio vel p̃t cõiũgere inter p̃pões. [et] sic sophis ma eẽt vna p̃põ hypothetica disiũ ctiua v̾a. [et] isto[modo] sophisma non hẽ ret c̃riam nec posset eẽ p̃missa ĩ ali quo syll̃o cathegorico. ¶ Et isto[modo] posset r̃ndeřt ad p̃mã rõẽs ĩprobã tem: negãdo q[uod] hẽat c̃riã. ¶ Ad se cũdã d[icitu]r q[uod] illa nõ ẽ c̃dictoria eius: sed ista: non oĩs hõ vel asinus cur rit. ¶ Et ad t̃tiã d[icitu]r q[uod] illa c̃ña nõ v[alet] eo q[uod] maior ẽ p̃põ hypothetica dis iũctiua. ¶ Vel illa c̃iũctio vel põt solũ cõiũgere inter t̃mĩos: [et] sic so phisma est p̃põ cathegorica de di iũcto sub[iect]o. Et hoc p̃t c̃tingere ad huc dupl[icite]r: eo q[uod] hoc totũ disiũctũ p̃t distribui: [et] sic sensus sophismat[is] est q[uod] oẽ illd̃ de quo ẽ ver[um] dicere q[uod] est hõ v̾l asin[us]: de illo ẽt ver[um] ẽ dice re q[uod] currit. [et] sic sophisma est p̃põ v̾lis falsa vt bene p̃bant rõẽs ĩpro bantes ip̃m.
Soluũt̃ rões p̃o bantes ĩp̃o ¶ Et tũc ad p̃mã rati onẽ p̃bãtẽ d[icitu]r negãdo vltimã c̃ñaz q[uia] ille t̃erm[inus] asinus in disiũctia stat d̃terĩate. [et] ĩ c̃ñte stat c̃fuse [et] distri butiue. ¶ Ad sc̃dã d[icitu]r: negãdo q[uod] illa sit c̃dictoria ei[us]. q[uia] ĩ sophisma tẽ vel totũ subiectũ stat c̃fuse [et] di stributiue: [et] sil̃r isti duo t̃mini scil[icet] hõ [et] asinus. [et] tõ in eius c̃dictoria subm d[ebe]t stare determiate: [et] sil̃r illi duo termĩ. s. hõ [et] asinus. Vel solũ vnũ p̃s illius disiũcti: sc[ilicet] ille t̃min[us] hõ: distribuit̃. [et] sic sophisma ẽ mix te q̃titat[is]. s. v̾lis rõne illius termi hõ. [et] indefinita rõne illius termini asinus. [et] tũc sophisma est verum: [et] tũc sensus eius est: aliqd q[uo]d ẽ asin[us] vel oẽ illd̃ quod est hõ currit: vt ẽt bñ ośdũt rões p̃bãtes ip̃m. ¶ Et ad p̃mã rationẽ improbãtem d[icitu]r: q[uod] illa non est c̃ria eius: s[ed] ista ẽ con traria eius. eo modo quo põt dari oĩs homo vel oĩs asinus nõ currit. soluũtur rões ĩpro bantes:
¶ Ad sc̃dam similiter dicit̃ q[uod] illa non est c̃dictoria eius: q[uia] ille t̃mi[nus] asinus in neutra p̃positionũ distri buitur. s[ed] ista est c̃dictoria eius: ali quis hõ vel nullus asinus currit.
¶ Vñ in c̃dictorijs que sunt de co pulato extremo: vel de disiũcto ex tremo quel[ibet] p̃s mãlis illius copu lati vel disiũcti si sit terminus cõis supponẽs d[ebe]t distribui in altq̃ parte c̃dictionis. ¶ Ad tertiã dicitur ne gando c̃ñam: q[uia] non obseruant̃ cõ ditiones g̃nales requisite ad syllo gismos.

Aliud sophisma

Oĩs p̃põ vel eius c̃dictoria est v̾a posito q[uod] q̃libet p̃põ hẽat vnã sibi actualit̃ oppositã c̃dictorie. Pro bat̃ sophisma. q̃cũq[ue] p̃õne demon strata verũ ẽ dicere q[uod] ip̃a vel ei[us] c̃ dictoria est v̾a: ergo oĩs p̃põ vel ei[us] c̃ dictoria ẽ v̾a. c̃ña ten[et] ab equalẽ te ad equalens. Improbat̃ sophis ma: p̃mo sic. oĩs p̃põ vel ei[us] c̃dicto ria est v̾a. [et] nulla p̃põ falsa est v̾a. ig[itu]r nulla p̃põ falsa est p̃positio vel ei[us] c̃dictoria. c̃ña p[atet] in camestres s[ed] c̃clõ ẽ falsa ergo aliq̃ premissarũ: [et] ñ mior ergo maior q̃ ẽ sophisma. ¶ Se cũdo sic. Oĩs p̃põ vel ei[us] c̃dictoria est vera. [et] oĩs p̃positio est p̃posi tio vel eius c̃dictoria. ergo oĩs propõ

est vera.ↄclo est falsa. ergo aliqua pre
missarum.et non minor: ergo maior q̃ est
Tertia. sophisma. ¶ Tertio sic. Ois ꝓpõ
vel eius ↄ̃dictoria est vera: et ois pro
põ vel eius ↄ̃dictoria est falsa. ergo fal
sũ est verũ.ↄclo est falsa. ergo aliq̃
p̃missarum nõ minor. ergo maior q̃ est so
Quarta. phisma. ¶ Quarto. Ois ꝓpõ vel
eius ↄ̃dictoria est vera. ergo tm̃ verum ē ꝓ
põ vel eius ↄ̃dictoria.ↄñs est falsũ
ergo et añs. ↄña pz ab vli ad exclusiuã
expoĩbilẽ gr̃a alietatis terĩs trãspo
Solutio sitis. ¶ Pro solutõe sophismatis ē

Aduertẽdũ q̃ vel sophisma p̃t
eẽ vna ꝓpõ hypothetica disiũctia:
et tunc est verum.ex quo vna ps.s.se
cũda est vera. ¶ Ad rões ĩprobantes dr̃: q̃ ↄñe facte in illis rõibus nõ
valẽt cõtra istũ sensũ . ex quo ꝓpõ
hypothetica nõ p̃t esse p̃missa sylli
Obiectio cathegorici. ¶ Sz tñ ↄ̃ istũ sensuz
sophismatis arguitur sic.q̃lz pars illius dis
iũctiue est falsa. ergo ipsa est falsa. de
p̃ma notũ ē.sz de scd̃a pz. qr relati
uũ subẽ identitatis supponit eodẽ
modo sicut suũ añs .qr loco eius dũ
nõ sit reciprocũ lz poni añs eodẽz
mõ supponẽs:sicut supponebat in
ꝓpõe in qua erat añs.vt pz per.p.
hy. ergo sensus scd̃e ptis est: cuiuslz ꝓ
põis ↄ̃dictoria ē vera.mõ hoc ē fal
Solutio. sũ. ergo tota disiũctia est falsa. ¶ Ad
hoc dr̃ negando.p.h. cũ in hoc nul
lus logicus secũ cõueniat. Quis aũt
sit sensus scd̃e ptis disiũctiue pz ex
tractatu de suppõibus relatiuorũ.
Vel sophisma põt eẽ ꝓpõ cathego
rica de disiũcto subo.et tunc si totũ
distribuatur sophisma est falsũ.vt bñ
oñdũt rões ĩprobantes ipm.cũ sen
sus sophismatis est iste.de quocũq̃
est verum dicere q̃ ē ꝓpõ vl' ↄ̃dictoria
ꝓpõis:de illo verum est dicere q̃ ē ve
rum.mõ ille sensus est falsus cũ de
ꝓpõe falsa verum sit dicere q̃ est ꝓpõ
vel ↄ̃dictoria ꝓpõis:et tñ de ipsa nõ
est verum dicere q̃ est vera. Ad rõnẽ
ꝓbantẽ dr̃ negãdo ↄñam. et vlterius
negatur q̃ ille ꝓpões equaleãt capiẽ
do sophisma sm̃ sensũ iam exposi
tum. Sed si solũ ille terinus ꝓpõ
distribuatur. tũc sophisma est mixte
q̃titatis.s.vlis rõe ly ꝓpõ:et inde
finita rõe ly eius ↄ̃dictoria.et tũc so
phisma est verum.Et ad tres primas
rões ĩprobantes pz solutio ex q̃r
to tractatu.cũ ibi semp deficiat ali
qua cõditionũ reqsitarum ad bonum
syllm : vt pz inspiciẽti rões sophis
matis et cõditiones reqsitas. ¶ Ad
q̃rtã pz so° i caplo de exclusiuis: cũ
illa rl'a solũ intelligitur dũ tale subz
cõplete distribuatur. modo in isto sẽ
su p̃cise ly ꝓpõ distribuitur. qd̃ tñ
non est totale subz sophismatis. Et
sicut dictũ est de istis duobus sophis
matibus vltimis: ita dicendũ est de ꝓpões bñ notãde
istis ꝓpõibus.Oẽ rõnale vel irrõna
le est hõ. O ē sedens vel non sedẽs
est sedens.Oẽ albũ vel nigrũ est ni
grum.Ois ꝓpõ vel eius ↄ̃dictoria
est falsa.

Aliud sophisma.Oia vera
et falsa sunt opposi
ta posito q̃ q̃lz ꝓpõ habeat vnam
oppositã. ¶ Probatur sophisma. Probatur
ista vera et aliq̃ falsa sunt opposita
et non sũt aliqua vera quin ipsa et ali
qua falsa sint opposita. ergo oia vera
et falsa sunt opposita. ¶ Improba ĩprobatõ
tur sic.oia vera et falsa sunt opposita prime.
et iste ꝓpões homo est aial.deus ē.
hõ est asinus.et lignũ est lapis:sunt
vere et false: ergo ille sunt opposite .cõ
sequẽtia tz in darij.et ↄclo est falsa.
ergo aliqua p̃missarum:et nõ mior. ergo ma
ior q̃ ē sophisma. ¶ Scd̃o sic.oia Secũda.
vera et falsa sunt opposita. ergo oia ve
ra sunt opposita.ↄñs est falsũ: ergo et
añs qd̃ est sophisma. ↄña pz:qr in
simili bene sequitur . hoies et asini
currũt. ergo homies currũt. Similia
argumenta argumentis factis in p̃
ori sophismate possunt hic fieri q̃
causa breuitatis omittuntur. ¶ Pro
solutione sophismatis ē Solutio

aduertẽdum q̃ sophis
ma p̃t
esse ꝓpõ hypothetica copulatiua

affirmatiua.τ sic ē falsū. vt pʒ per rōeʒ īprobātē ipʒ. τ tūc sensus sophismatis ē.oīa Ṽa sūt opposita.τ falsa sūt opposita cui⁹ copulatiue pma ps est falsa. Et ad pbatōem dr negando ɔ̄ñaʒ. q2 īductio nō vʒ nisi ad īferēdū ppōeʒ cathegoricā vlem:cuiusmodi nō est sophisma ī pdicto sensu. Uel sophisma pōt eē ppō de copulato subo. Et hoc pt cōtigere dupl̄r. Uno mō q totū copulatū distribuaꝛ. τ tūc sophisma est falsū. vt bene pbant rōes īprobātes ipʒ.τ tūc sensus sophismatis est. De qbuscūq veꝝ est dicere q sūt vera τ falsa:de illis veꝝ est dicere q sunt opposita.mō hoc est fl̄m. Alio⁹ q solū ille terīnus veꝝ distribuaꝛ:τ tūc sophisma est veꝝ:vt pʒ per rōem pbatē ipʒ. Et sensus ei⁹ est:q oīa illa de qbus ē verū dicere q sūt vera.de illis veꝝ est dicere q ipsa τ aliqua falsa opponuntur. Et ad pmā rōem īprobantē pʒ solu⁹ ex dictis ēca pmā figurā.q2 deficit vna cōditio.s.scda ad bonū syll'm reqsita. Ad scdaʒ dr negādo ɔ̄ñaʒ Et ad pbatōeʒ ei⁹ dr q illa ɔ̄ña solū ē mālis:ex quo cursus seorsū cōuenit hoibus τ asinis.

Aliud sophisma. Oīs hō et asin⁹ currūt. supposito q qlʒ hō currat τ q īter mltos asinos solū vn⁹ asinus currat. Tūc pbaꝛ sophisma.sortes τ asin⁹ currūt: plato τ asinus currūt. τ sic de aliis.ḡ oīs hō τ asinus currunt. ❡ Improbaꝛ sophisma sic:ɔ̄ria sophismatis ē Ṽa:ḡ sophisma est fl̄m. Añs pʒ. q2 ɔ̄ria sophismatis videꝛ esse ista:oīs hō τ asinus nō currūt. τ illa videꝛ eē vera. q2 sortes τ asinus nō currūt. τ nō est aliqs hō qn ipse τ asinus nō currāt.ḡ oīs hō et asinus nō currūt. ❡ Scdo sic.ɔ̄dictoriū sophismatis est veꝝ.ḡ sophisma est falsū. añs pʒ de ista ppōne scʒ aliqs hō τ asin⁹ non currūt q ē vera vt notū est.ḡ ɔ̄dictoria eius q est sophisma ē falsa. ❡ Tertio sic.

Improbatō pama. — Secūda. — Tertia.

oīs hō τ asinus currūt.sed sortes τ asinus qescens sunt hō τ asinus.ergo sortes τ asinus quiescēs currūt ɔ̄ña est ī darii.τ ɔ̄clo est falsa.ergo aliqua pmissaꝝ:nō minoꝛ:ḡ maioꝛ q est sophisma. ❡ Pro solutōe sophismatis est

aduertēdum q si sophisma sit ppō copulatiua tūc eodē modo rñdendum est ad ipm sicut ad pcedens. Et sil'r si sit ppō cathegorica de copulato subo:τ ita q totū copulatū distribuaꝛ.sed si solū ille terminus hō distribueretꝛ: tūc sophisma esset verū τ sensus eius esset q oē illud de quo est verū dicere q ē homo est illud de quo est verū dicere q ipsū τ asin⁹ currūt. ❡ Et ad pmā rōem īprobantē dr q illa non est ɔ̄ria eius: sed ista oīs homo et oīs asinus non currūt:mō illa ē falsa. Ad scdam dr cōsil'r q illa non ē ɔ̄dictoria eius: sed ista. aliquis hō et oīs asin⁹ ñ currūt. ❡ Ad tertiā pʒ solutio ex dictis in quarto tractatu.q2 non obseruaꝛ scda cōditō ad syll'm requisita.

Solutio

❡ **Aliud sophisma. oīne** falsū si est impossibile nō est verū. ❡ Probatur pmo sic.si oē falsū ē impossibile:oē falsū nō ē veꝝ.ḡ oē falsū si est īpossibile nō est veꝝ.ɔ̄ña tenet ab equiualēte ad equalens. ❡ Improbaꝛ sic.oē falsū si est impossibile nō est veꝝ:τ ista ppō.de⁹ est: est falsa si est īpossibilis.ḡ ista ppō deus est nō est vera. ❡ Pro solutione sophismatis est

īprobatō

Aduertendū q sophisma pt esse vna cōditionalis.τ sic sensus ei⁹ ē.si oē fl̄m ē īpossibile:oē fl̄m ñ ē veꝝ.τ hoc⁹ dr q sophisma ē verū. vt pbat rō pbās ipʒ. Et ad rōeʒ improbātē dr negādo ɔ̄ñaʒ:q2 maioꝛ ē vna ɔditōaꝛ.mō ɔditōal' ñ pt eē pmissa in syll'o cathegorico. Uel sophisma pt eē ppō cathegorica d cōditōato sūo.et h⁹ dupl'r. Uno⁹ q h⁹

Solutio

totū distribuat.s.falsū si est īpossibile. ꝛ tūc sensus sophismatis ē iste. Oē illō de quo verū est dicere ꝙ est falsū si est īpossibile ē illō de quo ē verū dicere ꝙ non ē verū. ꝛ in illo sēsu sophisma est falsū. vt bene ondit rō improbās ipꝫ. ¶ Et ad rōeꝫ probantē dr negādo ꝯñam: qꝛ ille prōpōes non equalent nec sūt synonime si capiat ꝯñs in sensu cathegorico ꝛ vt sit ꝓpō cathegorica de cōditionato subo. ¶ Alio mō ꝙ solū ille terinus falsū distribuat: ꝛ tunc sensꝰ sophismatis est iste. oē illō de quo ē verū dicere ꝙ ipm est falsū si est īpossibile de illo est verū dicere ꝙ ipm non ē verū. ꝛ in illo sensu sophisma equalꝫ vni cōditionali. ꝛ est verū. vt ondit rō ꝓbans ipm. ¶ Et ad rationē īprobantē ipm pꝫ solutio ex q̄rto tractatu. cū ibi deficiat quarta ꝯditio ad sylm req̄sita. Et sicut dictū ē de isto sophismate ita

ꝓpōes bñ notāde

dicenō est de istis ꝓpōibꝰ. Oē aīal si est sortes dr̄t a platone. Oē aīal si est rōnale nō est irrōnale. Silr oē aīal si non est aīal est non homo: ꝛ sic de cōsilibus.

Aliud sophisma. oīs hō habens equū eq̄tat illū. posito casu ꝙ q̄lꝫ hō hēat duos eq̄s q̄ꝝ vnū eq̄tat ꝛ aliū nō.

probatio

¶ Probatur sophisma. Iste hō hñs equū eq̄tat illū. ꝛ ille hō habēs equū eq̄tat illū. ꝛ sic de aliis: ergo oīs homo habēs equū eq̄tat illū.

īprobatō

¶ Improbat sophisma sic. Cōtradictoria sophismatis est vera: ergo sophisma est falsū. añs pꝫ: qꝛ ista ē vera. aliquis homo hñs equū non eq̄tat illū. et est ꝯdictoria sophismatis. ergo sophisma est falsū. Maior pꝫ. qꝛ aliq̄s homo habēs equū descentē nō equitat illū. ꝛ homo habens equū descentē est homo habēs equū. ergo hō habens equū nō eq̄tat illū. ꝯña pꝫ ab inferiori ad supius cū ꝯstātia iferioris.

Solutio

¶ Pro solutione sophismatis supponūtur illa q̄ dicta sūt in tractatu de suppōibus relatiuorū grāmaticaliū. ¶ Ad sophisma rñdetur ꝙ ipm est verū: vt ostēdit ratio ꝓbās ipm. Et ad rationē improbantē dr negando ꝯñam. qꝛ ibi cōmittit fallacia ꝯñtis: ex quo illō relatiuū illū in añte solū distribuit ꝓ equis descentibus q̄ habent ab homie. ꝛ in ꝯñte distribuit ꝓ oībꝰ eq̄s qui habent ab hoīe.

Aliud sophisma. omnis

homo ē aīal: ꝛ asinus suus currit. posito casu ꝙ cuiuslꝫ hoīs asinꝰ currat.

Probaᵗ

¶ Probat sophisma sic. Oīs propō hypothetica copulatiua cuiꝰ vtraqꝫ ps pncipalis est vā: est vera sꝫ sophisma est hmōi. ergo sophisma est verū.

īprobatō

¶ Improbat sic. sophisma equalet isti ꝓpōni. Oīs hō est aīal: ꝛ asinus cuiuslꝫ hoīs currit. sed ista est falsa: ergo ꝛ sophisma.

Solutō.

Ad sophisma rñdet ꝙ ipm est verū. vt ondit rō ꝓbans ipm. Et ad rationē īprobantē dr negando ꝙ sophisma equalet tali ꝓpōni: qꝛ illud relatiuū suus non supponit confuse ꝛ distributiue: sꝫ determiate. ex quo in alia cathegorica q̄ sit cathegorica sui añtis: ponit in qua si terinus absolutus supponēs poneret supponeret determiate. ꝛ sic sophisma equalet isti ꝓpōni. oīs homo est aīal. ꝛ asinus hoīs q̄ est aīal currit.

Aliud sophisma. album

fuit sortes. posito casu ꝙ sortes nūc pmo sit albus ꝛ ꝙ sortes fuit ante per totū tps suū niger.

ꝓ batio

¶ Probat sophisma sic. illud qō est iā album fuit sortes: ergo albū fuit sortes. tenet ꝯña a non āplo ad āpluꝫ sine distributione āpli affirmatiue.

īprobatō prima.

¶ Improbat sic sophisma. Sophisma ē vna ꝓpō de pterito q̄ nunq̄ habuit aliquā de pñti verā: ergo ipm est falsum Añs pꝫ: qꝛ si haberet aliquā maxime esꝫ ista. albū est sortes. sed illa nunq̄ fuit vera. vt pꝫ per casū: igr.

Secunda

¶ Scdo sic. sophisma nullā hꝫ singlarē verā. ergo sophisma ē falsū. añs pꝫ. qꝛ si haberet aliquā maxie esꝫ

ista. hoc albũ fuit sortes :demon-
strãdo sortẽ:sʒ hoc nõ.qꝛ ex illa seq
tur falsũ.igr. Q̃ꝺ sequat falsũ pʒ.
nã bene sequit.hoc albũ fuit sors.
⁊ hoc nigrũ fuit sortes.ğ hoc nigꝝ
fuit hoc albũ. concl'o est falsa ğ ali
qua p̃missaꝝ.non minor:ğ maior.⁊
ꝯña tʒ ꝑ syll'm expositoꝝũ.❡ Ter
Tertia tio sic:albũ ĩcipit eẽ sors. ğ nulluʒ
albũ fuit sors:ꝯña tʒ ab exponibili
ad exponẽtẽ.⁊ añs pʒ. qꝛ albũ nũc
est sortes ⁊ imediate ante nõ erat
Quarta. sors.ğ albũ ĩcipit eẽ sors.❡ Quar
to sic.ꝯ̃dictoꝝũ sophismatis ẽ veꝝ
ğ sophisma est falsũ. añs pʒ:qꝛ ali
quid ꝺr̃ñs ab albo fuit sortes.ergo
nullũ albũ fuit sors. tʒ ꝯña ab ex-
ponibili ad exponentẽ.⁊ añs pʒ.h⁹
fuit sortes:⁊ hoc fuit aliquid ꝺr̃ñs
ab albo:ğ aliq̃d ab albo fuit sors.
tʒ ꝯña per syllogismũ expositoꝝũ.
Solutio ❡ Pro solutõne sophismatis sup
ponit ex tractatu de ãpliationibus
q̃uo terĩnus respectu ꝟbi preteriti
tp̃is ãpliat.⁊ q̃uo ꝓpõnes de p̃teri
to ⁊ de futuro: ⁊ de aliis teris am
pliatis q̃ sũt de subis cõnotatiuis
debeãt poni ineẽ ex tractatu de ap
pellatõnib⁹.❡ Ad sophisma r̃nde
tur ꝙ ip̃m est veꝝ vt pʒ ꝑ rõem ꝓ
bantẽ ip̃m.Et ad p̃mã rõnẽ impro
bantẽ pʒ solutio ex r'is datis ĩ tra
ctatu de appellationib⁹ qualr̃ ꝓpõ
de p̃terito deb eat poni ineẽ si fue
rit de subiecto cõnotatiuo.❡ Ad se
cũdã ꝺr negãdo añs.Et ad ꝓbatõ
nẽ ꝺr ꝙ ille syll's expositori⁹ nõ vʒ
qꝛ ibi ar ab amplo ad non ãplũ si-
ne cõstãtia nõ ãpli . respectu illi⁹
teri hoc albũ. ❡ Ad tertiã ꝺr cõce
dẽdo añs⁊ negãdo ꝯñam.q̃uo aũt
añs dʒ exponi dictũ est in tractatu
de exponibilib⁹.❡ Ad quartã dici
tur negãdo añs. Et ad ꝓbationẽ
ꝺr ꝙ ille syll's expositorius nõ valʒ
qꝛ ibi ar a non ãplo ad ãplũ cũ di-
stributione ãpli ex parte illius ter
mini albo. qꝛ ille terĩnus albo di-
stribuit in minori ꝓ albis p̃teritis tm̃
et ĩ ꝯclusione distribuitur tam pro
preteritis q̃ ꝓ presentibus.

❡ Aliud sophisma . oĩe
creans de necessitate est deus:posi
to casu ꝙ deus iã nichil creet et ꝙ
nulla res possit creare nisi deus.
❡ Probat sic sophisma.hoc qꝺ p̃t probatõ.
esse creans de necessitate est deus.
⁊ non sũt plura. ğ oẽ creans de ne
cessitate est deus. ❡ Scꝺo sic. oẽ
illud qꝺ ẽ:fuit:erit: vl' p̃t eẽ creãs
de necessitate est deus : ğ oẽ creãs
de necessitate est de⁹ :ꝯña tʒ ab eq̃ ĩprobatõ
ualente ad equalens.❡ Jmproba pⁱma.
tur sic.oẽ creãs de necessitate ẽ de
us. ğ deus de necessitate ẽ creãs :
ꝯñs ẽ falsũ:ğ añs qꝺ est sophisma:
ꝯña tʒ ꝑ cõuersionẽ. ❡ Scꝺo sic. Secunda
oẽ creãs de necessitate est de⁹.ğ tm̃
deus de necessitate est creãs.ꝯñs ẽ
falsũ:ğ ⁊añs.⁊ ꝯña ẽ nota.❡ Ter Tertia.
tio sic . oẽ creans de necessitate est
deus:ğ oẽ creans ẽ deus.ꝯñs ẽ fal
sũ ğ ⁊ añs: qꝺ est sophisma. ꝯña tʒ
ab ãplo ad nõ ãplũ cũ distributiõe
ãpli.❡ Quarto sic. oẽ illud qꝺ ne Quarta.
cessario est deus est : sed oẽ creans
necessario est illꝺ qꝺ est deus:ğ oẽ
creãs est. ꝯcl'o ẽ falsa.ğ aliq̃ p̃miss-
saꝝ nõ minor:ğ maior q̃ ẽ sophisma
❡ Pro solutiõe sophismatis sup- Solutõ.
ponitur illa q̃ dicta sũt in tractatu
de ãpliatiõib⁹. Ad sophisma ꝺr ꝙ
ipʒ ẽ veꝝ.Et ad p̃mã rõem ĩprobã
tẽ ꝺr negãdo ꝯñam. Et ad ꝓbatõ
nẽ ꝺr ꝙ illa nõ bene ꝯuertit . sʒ dʒ
sic cõuerti.ğ de⁹ possibilr̃ est creãs
❡ Ad scꝺam ꝺr ꝙ ibi nõ bene ar.
qꝛ ille mod⁹ arguẽdi ꝺr eẽ q̃dã cõ
uersio: mõ ꝓpõ de nec̃io nõ ꝯuerti
tur in vnã de necessario:sʒ ĩ vnã de
possibili.⁊ iõ dʒ sic inferri.ğ tm̃ de
us possibiliter est creãs.❡ Ad ter
tiã ꝺr negando ꝯñaʒ:qꝛ ibi arguit
ab ãplo ad non ãplũ sine ꝯstãtia nõ
ãpli.❡ Ad q̃rtã ꝺr negãdo ꝯñam
qꝛ ibi ar ab ãplo ad non ãplũ sine
ꝯstantia non ãpli ex p̃te illius teri
creãs in minore ⁊ ꝯclõne.

Aliud sophisma. aliq̃s

homo est mortuus. ¶ Probatur aliquis homo moriebatur. ergo aliqs homo ē mortuꝰ. ¶ Improbat sic. nullũ viuũ ē mortuũ. ⁊ oĩs homo est viuēs. ergo nullꝰ homo est mortuꝰ. pmisse sũt vere: ergo ⁊ ɔclo. ⁊ p ɔñs oppm̃ ɔ̃dictoriũ ɔcl'ois ē falsũ qd est sophisma. ¶ Scdo sic. aliqs homo ē mortuꝰ. ergo aliqs homo non ē. ɔña pȝ. a ppõe de est tertio adiacēte ad ppõem de est scdo adiacente negatiue cũ dictione dimi nuēte vel alienāte vȝ ɔña. sed ɔñs est falsũ: ergo ⁊ añs qd est sophisma. ¶ Tertio sic: aliqs hõ ē mortuꝰ. ergo aliqd mortuũ est hõ. ɔñs est falsũ: ergo ⁊ añcedēs qd ē sophisma. ¶ Quarto sic. nullũ mortuũ est viuũ. ⁊ aliqs hõ est mortuꝰ: ergo aliqs hõ nõ est viuꝰ. ɔclo est falsa: ergo aliq pmissaꝝ. nõ maior: ergo minor q̃ est sophisma. Pro solutõe sophismatis est

(margin: ĩprobatõ prima. — Secunda — Tertia. — Quarta. — Solutio.)

Sciendũ ꝙ iste terminꝰ mortuum in sophismate pt capi. Unoꝰ noīalr pro ut tm̃ vȝ sicut carēs vita: ⁊ tũc sophisma est falsũ: vt ostēdunt rõnes ĩprobantes ipm. Et ad rõem probantē ipm dr negando ɔñam. qr arguitur ab ãplo ad nõ ãplũ affirmatiue ⁊ sine distributione. ¶ Alio mõ pt capi ly mortuũ pticipialr: ⁊ tũc valȝ tm̃ sicut hoc ɔplexũ aliq̃n desiit habere vitā: ⁊ sic ly mortuꝰ hȝ virtutem ãpliandi. ⁊ tunc ad sophisma dr ꝙ ipm ē verũ. ¶ Et ad pmã rõnem ĩprobātē dr ꝙ consequentia est bona: lȝ nõ sit syllogistica ⁊ formal' qr ibi arguitur a nõ ãplo ad ãplũ cũ distributione ex pte mioris extremitat: sed tamē maior se sola ĩfert ɔcl'oeȝ sed maior est negāda. ex quo est falsa ⁊ sua ɔ̃dictoria est vera. vt pȝ ex tractatu de ãpliationibꝰ. ¶ Ad secũdã dr negando ɔñaȝ. qr ibi arguitur ab ãplo ad nõ ãplũ sine cõstantia non ãpli. ¶ Ad tertiã dr negando ɔñaȝ qr illa ñ dȝ sic cõuerti: sȝ sic. ergo aliqd qd ē mortuũ ē vel fuit hõ. ¶ Ad q̃rtã dr negādo ɔñaȝ. qr arguitur ab amplo ad non ãplũ ex pte minoris extremitatis sine distributõe ãpli. et sine cõstantia non ampli.

Aliud sophisma. album

pt esse nigrũ. ¶ Probat sic. hꝰ pt eē nigrũ: ⁊ hoc est albũ. ergo albũ pt esse nigrũ. ¶ Improbat sic. oĩs illa ppõ affirmatiua est falsa in qua vnũ ɔ̃trioꝝ affirmat de reliquo. sed sic est in sophismate: ergo sophisma ē falsũ. ¶ Scdo sic: sophisma equalet vel est ppõ de possibili nullam habēs ppõnē de ĩesse: ergo sophisma est falsũ. antecedēs pȝ: qr ista nũq̃ erit vera. albũ erit nigrũ. ¶ Ad sophisma respõdet ꝙ ipm est veꝝ. vt pȝ per rõem pbantē ipm. Et ad pmã rõem ĩprobātē dr negādo maiorē: qr predicata ɔ̃rie vel cõtradictorie opposita pñt vere ⁊ affirmatiue pdicari de eodē subo singulari singulariter tento mediante copula ãpliatiua. ¶ Ad scdaȝ dr ꝙ illa ñ est ppõ de ĩesse penes quã attenditur veritas sophismatis.

(margin: ĩprobatio prima. — Secũda. — Solutio)

Aliud sophisma. si nichil

est aliqd est. ¶ Probat sic. Añs ē simplr ĩpossibile: ⁊ ad ĩpossibile sequit quodlȝ. ergo sophisma est veruȝ. pȝ ɔña. qr sophisma est vna ɔseq̃ntia cuiꝰ añs est simplr impossibile. ꝙ ãtecedēs sit simplr impossibile patet: quia ad ipm simpliciter impossibile seqtur cũ bene seqtur nichil est: ergo deus nõ est. conseq̃ns est simplr ĩpossibile. ergo ⁊ añs. ¶ Scdo sic. ɔseq̃ns est necessariũ: ⁊ necessarium seqtur ad quodlȝ per rl'am cõmunē datã in tractatu ɔseq̃ntiaꝝ. ¶ Tertio sic: Cõtradictoriũ cõseq̃ntis repugnat ãtecedēti. ergo sophisma est bona ɔña. antecedēs pȝ: qr ista copulatiua est ĩpossibilis. Nihil est ⁊ nihil est: cũ vtraq̧ ps sit ĩpossibilis. vt sufficienter ex pmo argumento pȝ. ¶ Improbat sophisma pmo sic: Nulla ppõ ĩfert ɔ̃dictoriã eius. sed añs sophismat ɔ̃dicit cõsequenti. ergo añs sophismat nõ ĩfert ɔ

(margin: pbatur primo. — Secũdo. — Tertio. — ĩprobatõ prima.)

seqns: & p pñs sophisma est falsū.

Secūda. ¶ Scdo sic. Cuiuslʒ bōe cōseqntie conseqns virtualr̄ icludit in antecede te. sed i sophismate cōseqns non icl udit in ātecedēte cū cōseqns op ponat ꝯdictorie ātecedēti. ḡ sophis ma falsū.

Tertia. ¶ Tertio sic. bene seqtur aliqd est: ḡ aliqd est. igr̄ nō seqt. ni chil est. ḡ aliqd est. cōsequētia patʒ qꝛ id nō seqt vtrūqꝫ ꝯrioꝝ: vt dicit

Quarta. phs scdo poꝝ. ¶ Quarto sic: ex nul la negatiua cathegorica mere de icē seqt affirmatiua: sʒ antecedēs so phismatis ē ppō cathegorica mere de icē negatiā. ḡ ad illā nō sequit affirmatiā cuiusmodi est sophisma & p cōseqns sophisma ē mala ꝯña. Pro solutione sophismatis est

Solutio aduertēdū q negatio in= clusa i illa di= ctione nichil pt teneri infinitanter lʒ nō sic coiter accipiat. & sic sophis ma est veꝝ: qꝛ ē consequētia cuiꝰ an tecedēs ē simplr̄ ipossibile. Et ad pmā rōes iprobantē dꝛ q maioꝛ in telligr̄ nisi illa propō sit simplr̄ im possibil ¶ Ad scdaʒ dꝛ negādo ma iorē nisi virtualr̄ includi tm̄ vʒ sicut sequi. & silr̄ mioꝛ negat. ¶ Ad tertiā dꝛ negādo cōseqntiā. & ad pbatōeʒ dꝛ dictū phi itelligr̄ dūmō illa ꝯdi ctoria non sic se hēant q vnū sit sim plr̄ ipossibile & altꝫ necessariū. Etiā ista nihil ē non ꝯdicit isti: aliqd est. quādo negatio capit ifinitant q in cludit i illa dictione nihil cū tūc am be sint affirmatiue. Ad qrtā dꝛ q ma ioꝛ hʒ veritatē nisi illa ppō sit sim plr̄ ipossibilis: & tūc sic subsumēdo negat minoꝛ. ¶ Sʒ si in sophisma te negatio iclusa i illa dictōe nihil capiat negant: hꝰ cōtigit adhuc mlr̄ tiplr̄. Vnomō q illō verbū est tam in ātecedēte q in cōseqnte iportat tp̄s: stricte capiendo tp̄s. & sic dꝛ q sophisma est falsū: vt ostēdūt rōes

soluūtur rōes ipro bantes: iprobātes ipʒ. ¶ Et ad primā rōeʒ pbantē dꝛ negādo antecedēs. imo tūc antecedēs sophismatis est sim plr̄ contigēs cū ista sit simplr̄ conti gēs. nichil ē in tpe stricte capiēdo tēpꝰ. ¶ Ad scdam dꝛ negando an= tecedens qꝛ ꝯñs est mere cōtingēs cū ista sit simplr̄ contingens: aliqd est i tpe: stricte capiēdo tp̄s. ¶ Ad tertiā dꝛ negando añs. Et ad pbatō nē eius dꝛ q illa copulatiua non ē ipossibilis. cū vtraqꝫ pars sit mere contingēs. vt pʒ ex duabꝰ pmis so lutionibꝰ. ¶ Vel in sophismate hꝰ vbū ē pt iportare tp̄s large capiē do tp̄s. & sic añs sophismatis est i= possibile: & conseqns necessariū: & hoc mō sophisma est veꝝ vt osten= dūt rōes pbantes ipm. ¶ Et ad rō nes iprobantes ipm: dꝛ q pcedūt dūmō antecedens non sit simplr̄ i= possibile: vel dūmō hoc verbū est i portet tp̄us stricte capiendo tp̄us. ¶ Vel in sophismate hoc verbū ē in añte iportat tēpus pprie capien do tp̄us. & in ꝯñte large capiendo tēpus. & sic adhuc sophisma ē verū qꝛ conseqns eius est ppō necessaria ¶ Et ad rōes iprobantes dꝛ q p cedūt dūmō conseqns non sit neces sariū. & hoc vbuʒ est in ꝯñte impoꝛ tat tp̄us pprie capiendo tempus. ¶ Vl̄ in sophismate hoc verbum ē in antecedēte iportat tp̄us large capiēdo tp̄us: & in conseqnte iporꝛ tat tp̄s stricte capiendo tp̄us: & sic adhuc sophisma est veꝝ. qꝛ antece dēs eiꝰ ē simplr̄ ipossibile. ¶ Et ad rōnes iprobantes dꝛ q pcedūt dū= mō añs non sit simplr̄ ipossibile: et vt ly est importat tempꝰ stricte & p prie capiendo tempꝰ.

Aliud sophisma

Si aliqd est aliqua ppō ē. Proba tur. qꝛ añs sophismatis nō pt eē veꝝ probatio prima.

ꝯñte exñte fl̄ō. igr̄ sophisma ē veꝝ. añs pʒ: qꝛ añs nō pt esse veꝝ qn ipʒ sit. & si ipm est: tūc aliqua ppō est: igr̄. ¶ Scdo sic oppm̄ ꝯdictoriuʒ Secunda

ꝯñtis nō pt stare in veritate cū an= tecedēte. igr̄ sophisma est bona cō= seqntia. Antecedēs pʒ: qꝛ opposi= tum ꝯdictoriuʒ est hoc. Nulla pro

pō est:mō hec ꝓpō nō pt stare inve
ritate cū ista:aliqd est.vt clarꝫ ē igi
tur. ¶ Tertio sic ex opposito ꝯdi-
Tertia. ctorio ꝯñtis sequit oppm̄ ꝯdictori
um añtis.igit ꝯña est bona. ⁊ per
ꝯñs sophisma est verꝫ.Añs pꝫ quia
bene seqtur.nulla ꝓpō est.ergo nichil
est:cū ad ipossibile sequat quodlꝫ.
mō hec est ipossibilis.s. nulla ꝓpō
Quarta. ē:ex quo nō pt esse vera. ¶ Quar
to sic:ꝯñs sophismatis est necessari
um igit sophisma ē verꝫ:ꝯña patꝫ:
qꝛ necessariū sequit ad quodlꝫ.añs
pꝫ: qꝛ ꝯsequens non pōt esse falsū.
ergo est necessariū. ¶ Improbat
Iprobatō prima. sophisma sic.ꝯñs sophismatis ē me
re contingēs ⁊ añs necessariū:ergo
ꝯña non vꝫ:⁊ per consequēs sophis
ma est falsū. Consequētia pꝫ.qꝛ ex
ꝓpōne necessaria nūq̄ seqtur ꝓpō
Secunda contigēs. ¶ Scđo sic.ex opposito
ꝯdictorio ꝯseqntis sophismatis non
seqtur oppm̄ ꝯdictoriū añtis eius
dem:ergo sophisma est falsū.Añs pꝫ.
qꝛ non sequit. nulla ꝓpō est. ergo ni-
chil est.cū añs sit possibile ⁊ ꝯñs i-
Solutio. possibile. ¶ Pro solutione sophis
matis p̄supponūtur dicta in tracta
tu ꝯñarꝫ. ¶ Ad sophisma dr q̄ ipm
est falsū. Et ad p̄mā rōem ꝓbantē
dr negādo ꝯñā. qꝛ hoc nō sufficit
ad bonitatē ꝯñe. Quid aūt reqrit
ad bonitatē ꝯñe dictū est i tractatu
ꝯñarꝫ. ¶ Ad scđam dr negādo cōse
qntiā: qꝛ hoc nō reqrit ad bonitatē
conseqntie.sed reqrit q̄ oppm̄ ꝯdi
ctoriū conseqntis repugnet añti.
Quid aūt sit repugnare añti dictū
est p̄us. ¶ Ad tertiā negat ātece-
dēs.ad ꝓbationē dr negādo q̄ illa
sit ipossibilis.s. nulla ꝓpō ē. Quid
aūt sit ꝓpō possibilis: ipossibilis:
vel necessaria dicet i logica. ¶ Ad
quartā dr negando añs. Et ad pro
bationē dr q̄ hoc non sufficit ad ne
cessitatē ꝓpōis. Quid aūt sufficit
dicetur in logica.

Aliud sophisma. Ois ꝓpō
est affirmatia. ergo
Proba° nulla ē negatia. ¶ Probat. qꝛ ex
opposito cōsequētis seqtur oppm̄
añtis.ergo sophisma est bona ꝯña : et
p cōsequēs sophisma ē verꝫ. ¶ Im iprol
probat sic. sophisma est vna hypo
thetica rationalis cui⁹ añs est affir:
ergo ipm est falsū. ꝯña pꝫ:qꝛ ad veri-
tatē rōnalis affirmatie reqrit q̄ sit
bona ꝯña:⁊ q̄ antecedēs sit veruꝫ.
¶ Pro solutōe sophismatis suppo S.
nūtur dicta de ꝓpōne rōali in p̄mo
tractatu. Ad sophisma respōdet q̄
ipm ē falsū vt ostēdit rō iprobans
ipm. Et ad rōeꝫ ꝓbantē dr negādo
vltimam ꝯñam : qꝛ hoc nō sufficit
ad veritatē rōnalis: vt patuit in p̄-
mo tractatu. et sicut dictū de isto
sophismate.ita dicenđ est de isto
Nulla ꝓpō est negatia. ergo ois ꝓpō
est affirmatia.

Aliud sophisma. si ois
hō est aial:sors ē aial. ¶ Probat:
qꝛ i sophismate ar a toto i q̄titate
ad suā ptē:vel ab vli ad suā singu
larē.igitur. Scđo sic añs nō potest
esse verū cōsequente existēte falso.
igit sophisma est bona ꝯña. ¶ Im iprobatio
probat sic. oppm̄ ꝯdictoriū conse prima.
qntis pt stare cū añte. ergo sophisma
ē mala ꝯña.antecedēs pꝫ: qꝛ posi-
to casu q̄ sortes nō sit : tūc iste due
sūt sil vere. Ois hō ē aial :⁊ sortes
non est aial. ¶ Etiā sophisma non Secūda.
fuisset bona ꝯña si fuissꝫ formatum
āteq̄ sortes fuissꝫ : ergo nūc nō ē bona
cōseqntia. ꝯña pꝫ qꝛ illud qđ sel nō
fuit bona ꝯña nūq̄ pt eē bona ꝯña
stāte sigātiōe teriorꝫ. ¶ Ad sophis Solutio
ma rñdet q̄ ipm est falsū. Et ad p̄
mā rōem ꝓbantē dr q̄ ibi nō ar de
bite a toto in q̄titate vt patuit cir
ca locū a toto in q̄titate. Etiā ab
vli ad singularē nō vꝫ ꝯña sine ꝯstā
tia singulariū. Ad scđaꝫ dr negādo
añs:qꝛ añs pt eē verꝫ ꝯñte existēte
falso:vt pꝫ i p̄ma rōe iprobāte ipꝫ
Etiā negat cōseqntia qꝛ hoc nō suf
ficit ad bonitatē cōseqntie.vt patu
it in tractatu de cōsequētijs.

¶ Aliud sophisma.ipossi

bile est te currere si tu potes currere. ¶ Probat. hec ꝓpō est ipossibilis. tu curris si tu potes currere: ergo impossibile ē te currere si tu potes currere. ꝯña p3 ab equalenti ad eq̄ualēs. añs p3: q2 illa ꝓpō est mala ꝯña. ergo est ipossibilis. ¶ Scđo sic. vel possibile est te currere si tu potes currere: vel ipossibile est te currere si tu potes currere. Nō pmū: q2 ista conditionalis est mala ꝯña: si tu potes currere tu curris: ergo non ē possibilis. ergo relinquitur f3 qđ est. impossibile est te currere si tu potes currere.

ip̄robatō p̄rima. ¶ Improbat sophisma. impossibile ē te currē si tu potes currere. ergo si tu potes currere ipossibile est te currere. ⁊ vltra si tu potes currere ipossibile est te currere: ꝯña t3. q2 ar̄ a tota cōditiōali cū positione añtis ad pōnem ꝯñtis. s3 ꝯñs est manifeste falsū: ergo ⁊ añs. et nō scđa ps añtis: ergo p̄ria que sequit ex sophismate. ⁊ per ꝯñs sophisma est falsū.

Secunda ¶ Scđo sic. sophisma est vna cōditiōalis cuꝰ añs est verū ⁊ ꝯñs falsū: ergo ipm est falsū. añs p3. q2 ista est falsa: ipossibile ē te currere: ⁊ tñ ista est vera tu potes currere.

Tertia. ¶ Tertio sic. necesse est te currere si tu potes currere. igit nō ipossibile ē te currere si tu potes currere. ꝯña p3: q2 nullū necessariū est ipossibile. Añs ꝓbatur: q2 non est possibile nō te currere si tu potes currere. ergo necesse est te currere si tu potes currere. ꝯña p3 q2 necesse ⁊ non possibile nō eq̄pollent.

Quarta. ¶ Quarto sic. si tu potes currere possibile est te currere. igit non est ipossibile te currere si tu potes currere.

Solutio ¶ Ad sophisma d2 ꝙ ipm est distiguēdū: eo ꝙ pōt eē conditionalis cuꝰ añs est: tu potes currere: ⁊ ꝯñs ē ipossibile ē te currere: ⁊ sic d2 ꝙ sophisma est falsū. vt oñdūt rōes ip̄robātes ipm. ¶ Et ad pmā rōem ꝓbātē d2 negādo ꝯñam. ⁊ ad ꝓbatōe3 d2 ꝙ ille nō equalent qñ sophisma est ꝓpō cōditionalis. ¶ Ad scđam d2 ꝙ si capiat illa ꝓpō: ipossibile ē te currere si tu potes currere: vt ē vna cōditionalis cuꝰ ꝯñs ē ista oꝛo ipossibile ē te currere. sic cōceditur ꝙ illa ꝓpō est falsa. Sed si capiat vt est vna modalis composita cuꝰ subm est ille terminus ipossibile: sic negat ꝙ illa sit falsa. ¶ Et ꝓpositionabiliter dicenđ est de ista. possibile ē te currere si tu potes currē. Vel sophisma pōt eē vna cathegorica modalis ꝯposita. cuꝰ subm est ille terinꝰ possibile scđe itētionalit captus. ⁊ cuꝰ p̄dicatū est hoc totū te currere si tu potes currere. ⁊ sic d2 ꝙ sophisma est verū vt ostēdūt rōes ꝓbātes ip3. ¶ Et ad duas primas rōes ip̄robantes d2 ꝙ ꝓcedūt qñ sophisma capitur in sēsu hypothetico ꝯditionali. ¶ Ad tertiā d2 negādo añs. et ad ꝓbatōe3 eiꝰ d2 distiguēdo añs eo ꝙ negatio scđa pt cadere supra totū seq̄ns ipsā. et sic negat añs. vel solū pt cadere supra pmū verbū. s. ly currere. ⁊ sic negat añs ⁊ etia3 negat ꝯña. ¶ Ad q̄rtā d2 negādo ꝯñam capiēdo sophisma in sensu cathegorico.

Aliud sophisma. vterq̄

istoꝝ scit septē artes liberales. posito casu ꝙ sortes sciat tres ⁊ plato quattuoꝛ ⁊ non plures. ¶ Tūc ꝓbatur sophisma sic. Isti sciūt septē artes lberales: ergo vterq̄ illoꝝ scit septē artes liberales. ꝯña t3: q2 in simili bene seq̄tur. isti currūt. ergo vterq̄ illoꝝ currit. ergo in ꝓposito bene seq̄tur. probatio

¶ Improbat sic. vterq̄ istoꝝ scit septē artes liberales: et sors ē vnus istoꝝ. ergo sortes scit septē artes liberales. ꝯclo est falsa. ergo aliq̄ p̄missaꝝ. non minoꝛ: ergo maioꝛ: que est sophisma. ip̄robatō

¶ Pro solutione sophismatis supponūtur illa q̄ dicta sunt in sūmulis de isto signo vterq̄ Etiam Solutio

Aduertendu3 est ꝙ illud

signū vterq̄ ⁊ silr illō signū neuter req̄rūt ꝙ terinus cui talia signa ad

dũtur habeat duo sigñata si ꝓpõ de beat esse vera in qua talia signa po nũtur. Et ido talis ꝓpõ vl'is equi- ualz vni hypothetice copulatiue cõ posite ex duabus singularib⁹ illi⁹ vlis. vt sophisma equalet isti copu latiue. iste scit septẽ artes libera- les. ⁊ iste scit septẽ artes liberales: ⁊ ex quo ista copulatiua est falsa. ido ad sophisma rñdet ꝙ ipm est falsũ ¶ Et ad ꝓbationẽ eius dr distin- guẽdo añs. vel capiendo istũ terĩz isti copulatiue: ita ꝙ ista cõiũctio et inclu sa in illa dictione isti cõiũgat inter duas cathegoricas: ⁊ sic nega tur añs ⁊ ꝯña est bona. Sed si capi atur illa dictio isti copulatim: ita ꝙ illa coniũctio ⁊ inclusa in illa di ctione isti copulet solũ inter terios ⁊ vt talis ꝓpõ equiualz propõi ca- thegorice d' copl'ato sbo .s. isti. iste ⁊ iste sciũt septẽ artes liberales: et sic ꝯcedr añs ⁊ negat ꝯña ⁊ ꝯñs.

Aliud sophisma. vterqȝ isto rũ videt asinũ. posi- to casu ꝙ sortes videat vnũ asinuȝ ⁊ ꝙ plato videat vnũ aliũ ⁊ nõ illũ quẽ videt sortes. Probat sic. iste

probatõ. videt asinũ: demonstrando sortẽ. ⁊ iste videt asinũ demõstrando plato nẽ. ergo vterqȝ istoꝝ videt asinũ: ꝯña tenet per iductionẽ. Añs est veruȝ

iprobatõ prima. ergo ꝯñs: qd est sophisma. ¶ Impro bat sic. Vterqȝ istoꝝ videt asinũ. ergo asinus videt ab vtroqȝ istoꝝ. ꝯñs ẽ falsũ: ergo ⁊ añs qd ẽ sophisma. ꝯseqn tia pȝ a ꝓpõe de verbo actio ad ꝓ põeȝ de vbo passiuo est bona ꝯña

Secunda ¶ Scdo sic: vterqȝ istoꝝ videt asi- nũ. ergo videns asinũ est vterqȝ istorũ conseqñtia tȝ ꝑ conuersionẽ ⁊ con- seqñs ẽ falsũ: ergo ⁊ ãtecedẽs qd ẽ so

Tertia. phisma. ¶ Tertio sic. vterqȝ istoꝝ videt asinũ. ⁊ isti asini sũt oẽs asini ergo vtqȝ istoꝝ vidȝ istũ asinũ: vel vt- qȝ istoꝝ vidȝ istũ asinũ. ⁊ sic de aliis conseqñtia tȝ ꝑ descensũ: ⁊ conse- qñs ẽ falsũ (vt patȝ ex casu) ergo ⁊ añs

Solutio qd est sophisma. ¶ Ad sophisma rñdet ꝙ ipm ẽ veꝝ. Et ad primã rõ nẽ ĩprobãtẽ pȝ solutio ex declarati one ꝓpetatis actionis. ¶ Ad scdaȝ dr negãdo ꝙ ista vterqȝ istoꝝ vidȝ asinum debeat sic cõuerti. ergo videns asinũ ẽ vterqȝ istoꝝ. Sed illa dȝ sic cõuerti: ergo vidẽs asinũ ẽ alt' istorum ¶ Ad tertiã dr ꝙ male fit descẽs⁹ sub illo terio asino: qr descenditur disiũctiue ⁊ deberȝ fieri descẽsus dis iũctus sic. vtqȝ istoꝝ vidȝ asinũ. ⁊ isti asini sũt oẽs asini: ergo vtqȝ istoꝝ vidȝ istũ asinũ vl' istũ: vl' istũ: ⁊ sic d' aliis: ⁊ ista est vera sicut ⁊ sophisma.

Aliud sophisma. sẽp hõ fu it. Probat. oĩ tpe homo fuit. ergo sẽp hõ fuit: ꝯseqñtia tȝ ab equalente ad equalẽs. Añs pȝ: qr isto tpe hõ fuit. ⁊ non fuit ali qd tps qn hõ fuit. igr. ¶ Impro- bat pmo sic. ꝯdictoria sophismatis est vera. s. semp hõ non fuit: cũ omes singulares ei⁹ sint ve. ergo sophisma ẽ falsũ. ¶ Et ꝯfirmat. iste due eqpol lent. semp hõ nõ fuit: ⁊ nũꝙ hõ fuit vt pȝ per scdam rlaȝ ꝯñaꝝ: ergo si vna est vera reliq est va. ⁊ si vna ꝯriat sophismati: reliq etiã ꝯriat. Scdo sic ꝯdictoria sophismatis ẽ vera: ergo sophisma est falsũ. Añs pȝ: qr ista scȝ nõ semp hõ fuit ẽ ꝯdictoria so- phismatis. ⁊ illa eqpollet isti. ali- quãdo hõ nõ fuit. per pmã rlaȝ eq pollẽtiaꝝ. ⁊ vna est vera. ergo ⁊ re liqua. Hic etiã põt fieri argumẽta penes cõuersionẽ: descẽsũ: ⁊ penes rlaȝ ab vli ad exclusiuã teris trãs positis q̃ breuitatis gr̃a dimittũt.

¶ Ad sophisma rñdet ꝙ ipȝ põt di stingui eo ꝙ ly semp põt capi in so- phismate vt tm̃ vȝ sicut ꝑpetuo: et capiẽdo illũ terim homo pro illo qd est essentialr homo. puta ꝑ illo qd est eẽntialr cõpositũ ex corpore humano ⁊ aĩa rõnali non sustenta- tum. ⁊ sic sophisma est falsũ. ¶ Et ad rõem ꝓbãtẽ dr negando ꝯñam cũ ibi arguat ab inferiori ad supius cũ distributione. ¶ Sed si caperet ille terinus homo pro oĩ illo de q̃ est veꝝ dicere qd est hõ siue sit essẽ

improba' prima.

Secũda.

Solutio.

tialiter hō sluc accidētalr homo: ⁊ sic sophisma ē vex. Silr si capiat semp vt tm̄ v3 sicut hoc cōplexum oi tpe. sic sophisma est etiam verū Et ad rōes īprobātes patēt solutō nes ex dictis circa equipollētias ⁊ op positiones.

Aliud sophisma

pbatur primo. Tm̄ vnū est. probat sophisma. vnū est ⁊ nullū ens qd non est vnū: est. ḡ tm̄ vnū ē. t3 ɔña: ab exponētib⁹ ad expositā. Añs p pria pte notū ē Et p scda pte pbat. q2 si est aliqd ens qd non est vnū illd ens est aliqd ens qd falsū est. Secūdo. ¶ Scdo sic. oē ens est vnū. ḡ tm̄ vnū est ens: ɔña t3 ab vli ad exclusiuā teris transpositis. ⁊ añs est vex. igr ⁊ ɔñs qd ñ est sophisma. Tertio. ¶ Tertio sic. tm̄ vnū est vnū. ḡ tm̄ vnū est. t3 ɔña a ppōe de est tertio adiacente ad ppōem de est scdo adiacente. īprobatō prima ¶ Improbatur sophisma sic. tm̄ vnū est. ḡ oē exñs est vnū. sed ɔñs est falsū. ḡ ⁊ ātecedens. Minor p3. q2 bene seqtur. oē exñs est vnū. ⁊ populus est exñs. ḡ populus est vnū. ɔclo est falsa. ergo aliqua pmissax. nō minor: ergo maior. Secunda ¶ Scdo sic. plura sūt. ḡ nō tm̄ vnū est: ɔña t3. q2 ex opposito ī fert oppm̄. ⁊ añs est vex. ḡ ɔñs qd est oppom̄ ɔdictoriū sophismatis. Solutio ¶ Ad sophisma respōdet q ipsu3 pōt esse propō de excluso subiecto ⁊ sic ipm est vex cum sensus eius est: illud qd est vnū ⁊ non est non vnū: est. ¶ Et ad rōe3 pmā impro bantē dr negando ɔñam primam. ¶ Ad scdam dr silr q2 cōsequens non seqtur ex añte. nisi capiat in sē su in quo est ppō exclusiua ⁊ expo nat gra pluralitatis. Uel sensus ei⁹ est iste. qd est vnū ⁊ non est plura est. ⁊ hoc mō etiā ē vex. Uel pōt eē propō exclusiua. ⁊ hoc dupli. Uno modo vt exponat gra pluralitatis ⁊ sic coiter dr q ipsum est falsum. vt videt velle phs primo phisicorū Et rōnes pbantes ipm pcedunt quando est exclusio gra alietatis. Sed tamē in illo sensu pōt dici q est vex q2 sua exponēs totalis est vera. s. vnū est. ⁊ non plura q̄ vnu3 sūt. Prima ps est vera vt notū est Sed q scda ps sit vera p3. q2 aliqd est vnū qd est infinita: sed infinita nulla sūt plura. ḡ vno nulla sūt plura. ⁊ per ɔñs non plura q̄ vnū sūt ¶ Et si dicat q phs pmo phisicox īprobat antiquos dicentes illā ppōem: tm̄ vnū est. Euasio. ¶ Dr q phs improbat ipos non ex hoc q dicunt q nō plura q̄ vnū sunt: sed ex hoc q dicunt q nulla est pluralitas rerum ponenda. Cōfutatō ¶ Uel in sophismate pōt esse exclusio gra alietatis. ⁊ tūc si illud pticipiū exñs quod includit in illo verbo est capiat stricte vt tantū valet sicut ens quod ē vnū: sic sophisma est vex. ¶ Et ad pbationē pmam dr negando minorē syllogismi. sc3 q populus est existens. ¶ Ad scdam dr q procedit qñ in sophismate est exclusio gratia alietatis. Sed si capiat existens large vt tantū v3 sicut aliqd vnum qd est. vel aliqua q̄ sunt sophisma est falsū: vt bene ostendit ratio improbans ipm. Et ad rōes pbantes dicit q omnes procedūt quādo illud participiū existens capitur stricte. ⁊ non quando capit large.

Aliud sophisma. tm̄ vn⁹

hō est vnus homo. Probat. vnus hō est hō. ⁊ nichil quod non ē vnus hō est hō. igr tm̄ vnus homo est hō Prima pars antecedentis est nota. et scda pars p3: q2 nichil quod non est hō est homo. ḡ nichil qd non est vnus homo est hō. consequētia patet a supiori ad īferius negatiue. īprobatō ¶ Improbat sic. tantū vnus homo est hō. ḡ ois homo est vnus hō. ɔñs est falsū. ergo ⁊ antecedēs qd est sophisma. Minor pat3 quia bene seqtur. ois homo est vn⁹ hō: ⁊ mulier est hō: ergo mulier est vn⁹

Solutio. hō.ɔclō eſt falſa:ꝰ aliqua pmiſſaꝝ nō mioꝛ ꝙ maioꝛ. ¶ Ad ſophiſma dꝛ ꝙ ipm eſt falſum. Et ad rōem ꝓbantē dicit negādo añs ꝓ ſcōa pte Et ad ꝓbationē eius dicit negādo ɔñam: qꝛ ibi arguitur ab inferioꝛi ad ſuperius cuꝫ diſtributione.

Aliud ſophiſma. Tm̄ veꝝ opponit falſo. ꝓbat. verū opponit falſo: ꝛ nihil qd nō eſt veꝝ opponit falſo. ꝰ tm̄ veꝝ opponit falſo. Añs ꝓ pꝛīa pte notū eſt: ꝛ ꝓ ſcōa pte ꝓbat: qꝛ nichil qd non eſt ꝓpō opponit falſo: ꝰ nihil quod non eſt veꝝ opponit falſo

ip̄robatio ¶ Improbat ſic. falſum opponit falſo: ꝰ aliqd qd non eſt veꝝ opponitur falſo: ꝛ p ɔñs non tm̄ veꝝ opponit falſo.

Solutio Ad ſophiſma dꝛ ꝙ eſt falſum: vt oſtēdit rō improbās ipꝫ ¶ Ad rōem improbātē dicit negādo ɔñam. Et ad eiꝰ ꝓbatōem dicit iteꝝ negādo ɔſequētiam: qꝛ ibi arguitur ab inferioꝛi ad ſuperius cū diſtributione ſuperioꝛis.

Aliud ſophiſma. Tm̄ calidū ɔ̄riatur frigido. ꝓbat ſic. calidū ɔ̄riatur frigido ꝛ nichil qd non eſt calidū ɔ̄riat frigido. ꝰ tm̄ calidū ɔ̄riatur frigido.

ip̄robatō ¶ Improbat ſic. tm̄ calidū ɔtrariatur frigido: ꝰ tm̄ calidū ꝛ frigidū ɔ̄riātur. ɔſequēs eſt falſum ꝰ ꝛ añs qd eſt ſophiſma. ɔſequentia videt tenere ex eo ꝙ iſte ꝓpōnes vident

Solutio idē ſignificare. ¶ Ad ſophiſma reſpōdet ꝙ ſi capiat iſte t̄minus ɔ̄riatur ſecūde intētionalit: ꝛ ꝙ iſti t̄mini calidū ꝛ frigidū ſtent mālıter ſiue ſimplr: ſic dꝛ ꝙ ſophiſma eſt veꝝ vt pꝫ p rōnem ꝓbantē ipm. ¶ Et ad rōem improbātem dꝛ negando ɔñam Uel ille t̄minus ɔ̄riant capiatur pme intētionalr: et ꝙ illi terī calidū ꝛ frigiduꝫ ſtent pſonalr. ſic ſophiſma eſt falſum: cū ſua p̄iacēs eſt falſa: calidū ɔ̄riatur frigido. qa nulla ſubſtātia ɔtrariatur alī ſubſtantie. ſꝫ calidū eſt ſubſtātia: ꝰ calidū nō ɔ̄riat alī ſubſtātie: ꝛ p ɔñs nō ɔ̄riatur frigido. ¶ Et ad rōneꝫ ꝓbātem dꝛ negando antecedens.

Aliud ſophiſma. ſoꝛtes tm̄ eſt albus. ꝓbat ſic. ſoꝛtes ē albus: ꝛ ſoꝛs nō eſt nō albꝰ. ꝰ ſoꝛs tm̄ eſt albus. ¶ Improbat ſic. ſoꝛtes tm̄ eſt albus: ꝰ ſoꝛtes nō ē calidus: vel frigidus: vel ꝟtuoſus: ſiue aliter q̄lificatꝰ. ɔñs eſt falſum: ꝰ et añs qd eſt ſophiſma. ip̄robatō

Solutio ¶ Ad ſophiſma dꝛ ꝙ ſi illa dictio tm̄: excludat gr̄a alietatis: ſic ſophiſma eſt veꝝ Et ad improbationē negatur ɔñā Uel ſi excludat gr̄a alteritatis: ſic dꝛ ꝙ ſophiſma eſt falſum. Et ad ꝓbationē dꝛ negando ɔñam: qꝛ illa tūc nō eſt exponēs eius. ſꝫ iſta: ſoꝛtes eſt albus ꝛ nō eſt alr q̄lificatꝰ.

Aliud ſophiſma. ſoꝛtes ſcit tm̄ tres hoīes currē: poſito caſu ꝙ ſex currāt: ꝛ ꝙ ſoꝛtes ſolū ſciat de tribus ꝙ currāt. ꝓbatur ſophiſma. ſoꝛtes ſcit tres homīes currere ꝛ non plures ꝙ̄ tres. ꝰ ſcit tm̄ tres hoīes currere. ɔſequentia tenet ab exponente ad expoſitam.

ip̄robatō ¶ Improbatur ſic. nulluꝫ falſum ſcitur a ſoꝛte. ſed tm̄ tres homīes currere eſt falſuꝫ: ergo tm̄ tres homines currere nō ſcitur a ſoꝛte. ergo ſoꝛtes nō ſcit tm̄ tres homines currere.

Solutio ¶ Ad ſophiſma reſpōdetur diſtinguendo ipm: eo ꝙ ly tm̄ pōt determinare hoc verbū ſcit. et tūc ſenſus ſophiſmatis eſt: ſoꝛ ſcit tres hoīes currere et ñ ſcit ꝙ plēs hoīes currāt ꝙ̄ tres. ꝛ hoc mō ſophiſma eſt verū. Et ad improbatōnē dꝛ: ꝙ ſi illa dictio tm̄: determiet illō verbū ſcit in ɔñte: ſic pꝛīa ɔñā nō vꝫ. Sꝫ ſi deteriet hoc dictū ſcꝫ tres hoīes currere: ſic pꝛīa ɔñā eſt bona: ſꝫ vltīa nō vꝫ: qꝛ ex diuiſa ꝟa nō ſequit cōpoſita falſa. Uel illa dictio tm̄: pōt deteriare hoc dictū. ſ. tres hoīes currere: ſic ſophiſma eſt falſum: vt patet per rōnem improbantē ipm. Et ad rōem ꝓbāteꝫ dꝛ negādo ɔñaꝫ: qꝛ illa nō ē exponēs

sophismatia: s; ista. sortes scit tres hoies currere τ nõ plures currũt q̃ tres. mõ hoc ẽ veꝝ: vt pꝫ ex casu.

Aliud sophisma. solum gtꝫ p̃cedit solꝰ ntũs. Probat̃ sic gentiũ p̃cedit solus ntũs τ nullũ casũ q̃ nõ est gtũs p̃cedit solus ntũs. g̃ solũ gtiũ p̃cedit solꝰ ntũs. ¶ Improbat̃ sic: solum gtiũ p̃cedit solus ntũs. g̃ solũ gtiũ p̃cedit ntũs. ꝯña pꝫ ab exclusiua ad suã p̃iacẽtẽ. sed ꝯñs est falsũ: g̃ τ ãtecedẽs qđ ẽ sophisma. Pro solutõe sophismatis ẽ

Solutio

Aduertendũ q̃ quãdo ponũtur due dictiões reddẽtes ꝓpõem exponibilẽ in vna τ eadẽ ꝓpõe: tũc illa ꝓpõ dꝫ p̃rio exponi rõne dictiõis q̃ ponit̃ in p̃ncipio alia dictione manẽte i exponẽte illiꝰ ꝓpõis: τ postea debꝫ iteꝝ exponi rõe alterius dictionis. Unde sophisma p̃mo dꝫ exponi rõne illius dictiõis solũ: τ q̃lꝫ ꝑs totalis exponẽtis q̃ ẽ ꝓpõ dꝫ exponi rõne illius dictõnis solus. ¶ Ad sophisma rñdet̃ q̃ ipꝫ est veꝝ. Et ad rõnẽ ĩprobantẽ dr̃ negando ꝯñam. τ ad ꝓbationẽ dr̃ q̃ illa nõ ẽ p̃iacens eius: s; ista. gtiũ p̃cedit solus ntũs. Et sicut dictũ ẽ de isto sophismate. ita dicenđ ẽ de isto Solis tribꝰ sola duo sũt pauciora.

Aliud sophisma

Oẽ enũciabile p̃ter veꝝ est falsum: ¶ Probat̃. ista est falsa. oẽ enunciabile ẽ sim̃ τ ñ ẽ istãtia nisi ꝓ enũciabli vo. g̃ excepto vero oẽ enũciable ẽ sim̃. τ p ꝯñs oẽ enũciabile p̃ter veꝝ ẽ falsũ. ¶ Scđo sic. oẽ enũciabile aliđ a vero est falsũ: g̃ oẽ enũciabile p̃ter veꝝ est falsũ. añs pꝫ qꝛ oẽ enũciabile est veꝝ vel falsum ergo omne enũciabile aliud a vero est falsũ. Improbat̃ sic: omẽ enũciabile p̃ter veꝝ est falsũ. g̃ oẽ enũciabile si non est veꝝ est falsũ. Consequẽtia pꝫ: qꝛ antecedẽs τ cõseq̃ns videnẗ idem sig̃are. Qđ aũt consequẽs sit falsũ pꝫ: qꝛ bñ seq̃tur. Oẽ enũciabile si nõ est veꝝ est falsũ. g̃ illud enũciabile deꝰ est: ẽ enũciabile si nõ est veꝝ. g̃ illđ enũciabile deꝰ est: est falsũ. ꝯc̃lo est falsa: τ nõ nisi maior q̃ fuit ꝯñs p̃me cõsequentie.

Solutio

¶ Ad sophisma rñdet̃ q̃ ipꝫ ẽ veꝝ Et ad rõeꝫ ĩprobãtẽ dr̃ q̃ si capiat̃ ꝯñs i sẽsu hypothetico ꝯditionali: sic dr̃ q̃ p̃ria ꝯseq̃ntia ẽ bona: τ ꝯsequẽs ẽ ꝓpõ simplr̃ necessaria. τ sic negat̃ q̃ ipꝫ ẽ falsũ. Et ad ꝓbatõeꝫ dr̃ q̃ cõseq̃ntia nõ vꝫ. qꝛ maior ẽ hypothetica cõditionalis. iã ex hypotheticis nõ fit sylls cathegoricꝰ. Sꝫ si capiat̃ ꝯseq̃ns p̃rie ꝯseq̃ntie i sensu cathegorico τ vt ẽ ꝓpõ cathegorica de cõditionali subo: sic dr̃ q̃ cõseq̃ntia nõ vꝫ. qꝛ ar̃ ab ĩferiori ad supius cũ distributione supioris.

Aliud sophisma. Oẽ aĩal p̃ter hoiem est irrõnale. ¶ Probat̃ sic: oẽ aĩal qđ nõ est hõ ẽ irrõnale: τ ois hõ ẽ aĩal: et nullus hõ ẽ irrõalis: g̃ oẽ aĩal p̃ter hoieꝫ ẽ irrõale. ¶ Improbat̃ p̃rio sic. oẽ aĩal p̃ter hoieꝫ ẽ irrõale: et ois hõ est aĩal: g̃ ois hõ p̃ter hoieꝫ est irrõalis. ꝯña (vt videt̃) tꝫ in barbara. τ ꝯc̃lo ẽ falsa. g̃ aliq̃ p̃missaꝝ nõ minor: g̃ maior q̃ est sophisma. ¶ Scđo sic. ꝯ̃dictoriũ sophismatis nõ ẽ veꝝ neq; falsũ. g̃ sophisma nõ est veꝝ. añs pꝫ de ista aliqđ aĩal p̃ter hoieꝫ nõ est irrõale cũ illa sit inepta. ¶ Tertio sic. sophisma ẽ vna ꝓpõ affirmatiua cuiꝰ subm ꝓ nullo supponit: g̃ ipm est falsũ. añs pꝫ qꝛ de nullo est veꝝ dicere q̃ est aĩal p̃ter hoieꝫ. ¶ Ad sophisma rñdet̃ q̃ ipm ẽ veꝝ vt ostẽdit rõ ꝓbãs ipꝫ Et ad p̃mã rõem ĩprobantẽ dr̃ primo negãdo ꝯñam. qꝛ maior non ẽ ꝓpõ cathegorica cũ sit exponibilis ꝑ hypotheticã. Scđo dr̃ supposito q̃ maior sit ꝓpõ cathegorica adhuc negat̃ ꝯña: qꝛ plus ponit̃ ꝓ medio in maiore q̃ in miore. Ad scđam dr̃ q̃ illa nõ est ꝯ̃dictoria eiꝰ sed ista: non oẽ aĩal p̃ter hoiem est

irrōnale:ꝛ illa est:falsa. ¶ Ad tertiā
negat̄ ātecedēs. Et ad ꝓbatōēꝫ eiꝰ
d̄ꝛ ꝙ nō dꝫ sic v̄ificari:sꝫ ly p̄ter dꝫ
mutari in ly qđ non est: et v̄ificari
s̄m subm sue prime exponētis:sic.
hoc est aīal quod non est homo.

Aliud sophisma. Tm ois
hō inq̄tū rōnalis est
risibilis. Probat̄. exponēs eiꝰ to=
talis est v̄a vt pꝫ intuēti:ḡ sophis
ma est verū. ¶ Scđo sic. ꝯdictoria
sophismatis est v̄a:ḡ sophisma ē ve
rū. aīs ꝓbat̄ ꝑ exponentē totalem
improbaꝰ prima. ꝯdictorie. Improbat̄ sic. ois hō in
quantū rōnalis ē risibilis:ꝛ ista rō
nalia sunt oīa rōnalia:ḡ ois hō in
q̄tū hō rōnale ē risibile. ꝛ ois hō i
quantū hō rōnale ē risibile:ꝛ sic de
alijs. ꝯñs est fl̄m:ḡ ꝛ aīs qđ est so
Secūda. phisma. Scđo sic. ꝯuertēs sophis=
matis ē falsa:ḡ sophisma est falsū
Aīs pꝫ:qꝛ ista ē falsa risibile ē hō
inq̄tū rōnale:ex q̄ illa infert istā:ri
Tertia. sibile est oē rōnale. ¶ Tertio sic.
subm sophismatis ꝓ nullo suppōit
ḡ sophisma falsum. Aīs pꝫ:qꝛ de
nullo verū est dicere ꝙ est hō inq̄tū
rōnalis. qꝛ illud tūc esset oē rōnale.
Solutio. ¶ Pro solutōe sophismatis suppo
nūtur illa q̄ dicta sunt in caplo đ re
duplicatiuis. Et ad sophisma dicit̄
ꝙ ipm est verū:vt pꝫ ꝑ rōes ꝓban
tes ipm. Et ad primā rōem impro
bantē đꝛ negādo ꝯñam: qꝛ sophis=
ma est ꝓpō hypothetica. mō in hy
potheticis nō fit descensus. Etiam
supposito ꝙ sophisma esset ꝓpō ca
thegorica:tūc anteq̄ dꝫ fieri descē
sus dꝫ illa dictio inq̄tū mutari in il
lam dictionē exñs. ꝛ iđ dꝫ sic argui
ois hō existēs rōnalis est risibilis.
ꝛ ista rōnalia sunt oīa rōalia. ergo
ois hō existēs hoc rōale est risibl̄e
ꝛ ois hō existēs hoc rōnale est risi=
bile ꝛ sic de alijs. ¶ Ad scđaꝫ dicit̄
ꝙ illa non dꝫ sic ꝯuerti. sꝫ sic: ḡ risi
bile est hō exñs rōalis. ¶ Ad tertiā
đꝛ ꝙ qñ subm dꝫ v̄ificari de ꝓnoīe
demonstrāte illđ ꝓ q̄ supponit:tūc
non dꝫ sumi dictio reduplicatiua:

ex quo non est ps subiecti. Et sup
posito ꝙ esset pars subiecti: tūc de
beret mutari in ly existens.

Aliud sophisma. Creās in
cipit esse deꝰ:posito
casu ꝙ deus nūc nō creet ꝛ imedia
te post hoc creet. Probat̄. deꝰ ici= ꝓbaꝰ pria
pit esse creās:ḡ creās icipit eē deꝰ
ꝯseq̄ntia pꝫ:qꝛ noīa ꝛ v̄ba trāsposi
ta idē significāt. ꝑ p̄hm scđo ꝑiher
menias. ¶ Scđo. creās nūc nō est Secunda
deꝰ ꝛ imediate post hoc erit deꝰ. ḡ
creās icipit eē deꝰ. ꝯña pꝫ ab expo
nēte ad expositā:ꝛ aīs est notum.
¶ Tertio sic. oē illud qđ nūc nō ē Tertia.
deus ꝛ aliqñ erit deꝰ:icipit aut ici
piet esse deꝰ. sꝫ creās nūc non ē deꝰ
ꝛ aliquādo erit deꝰ. ḡ creās incipit
vel incipiet esse deꝰ. ꝯñtia nota est:
ꝛ aīs ē verū:ḡ ꝛ ꝯsequēs. ¶ Quar quarta
to. subm ꝛ p̄dicatū sophismatis sup
ponūt ꝓ eodē:ergo sophisma ē ve
rū. ꝯña pꝫ:qꝛ hoc videt̄ sufficē ad
veritatē ꝓpōnis affirmatiue. ¶ Im iprobatō
probat̄ sic. Creās incipit esse deꝰ. ḡ
creātem possibile est non esse deū.
ꝯñs est falsum cū eius ꝯdictorie op
positū est verū:scꝫ oē creās de neces
sitate est deꝰ. ḡ aīs est falsum qđ ē
sophisma. ꝯsequētia pꝫ:qꝛ q̄cquid
incipit esse aliquid:hoc possibile ē
non esse illud. ¶ Pro solutōne so
phismatis supponūtur illa q̄ dicta Solutio
sunt in capitulo de icipit. ¶ Et ad
sophisma dicit̄ ꝙ ipm est falsum vt
ostendit rō improbans ipsum. Et
ad primā rationē probantem dici=
tur negando consequētiam. Et ad
ꝓbationē dicitur ꝙ dictū p̄hi intel
ligitur dūmodo talis transpositio
fiat a parte eiusdē extremi. mō sic
non est hic. ¶ Ad secundā dicit̄ ne
gādo ꝯñam. Et ad ꝓbatōem đꝛ ꝙ
illa nō est exponēs eius:sꝫ ista. cre=
ans imediate post hoc erit deus:ꝛ
idē creās nūc nō ē deus. Vel creās
imediate ante hoc non fuit deus.
et idem creans nūc est deus. mō il
la exponēs est falsa. ¶ Ad tertiaꝫ
đꝛ negādo ꝯñam:qꝛ ibi ꝯmittitur

falla figure dictionis: qꝛ sub signo distributio subẽ sumit terminus de pdicamẽto actõnis. ❡ Ad q̈rtã dꝛ negãdo consequentiã. qꝛ hoc nõ sufficit ad hoc ꝙ ꝓpõ sit vera.

Aliud sophisma. fortes

ꝛ plato icipiũt eẽ. posito casu ꝙ fortes antea fuit. ꝛ plato nunc pmo habeat eẽ. ❡ Probaſ sophisma. fortes ꝛ plato nũc sunt: ꝛ imediate ante nõ fuerũt. ġ fortes ꝛ plato incipiũt esse. ❡ Jmprobaſ sic. fortes ꝛ plato icipiũt eẽ: ġ fortes incipit eẽ tꝫ consequẽtia a tota copulatiua ad alterã eius ptẽ. ꝯñs est falsũ: ġ ꝛ ãtecedẽs: qđ est sophisma. ❡ Ad sophisma dꝛ ꝙ si illa cõiũctio ꝛ cõiungat iter ꝓpões: ita ꝙ sophisma sit vna ꝓpõ hypothetica: ꝛ sic est falsũ vt ostẽdit rõ iprobãs ipm. ❡ Et ad rõeꝫ pbantẽ dꝛ negando ꝯñam qꝛ illa nõ est expones eius: q̈ aũt sit expones eius. pꝫ in caplo de icipit. ❡ Sed si illa cõiunctio ꝛ. cõiungat iter terios ita ꝙ sophisma sit vna ꝓpõ cathegorica de copulato s̄bo sic ipm ẽ verũ. ❡ Et ad rõeꝫ iprobãtem dꝛ negãdo ꝯñam. Et ad pbationẽ dꝛ ꝙ ibi nõ aſ a tota copłatiua

iprobatõ

Solutõ.

Aliud sophisma. Equum

platonis fortes icipit eq̈tare: posito casu ꝙ equus fortis sit fauellus ꝛ equus platonis sit brunellus ꝛ ꝙ fortes equitet suũ equũ. s. fauelluꝫ ꝛ plato brunellũ. ꝛ eq̈tãdo permutẽt suos eq̈s: ita ꝙ fauell⁹ fiat equ⁹ platonis. ꝛ brunellus fiat equ⁹ fortis. ❡ Tũc pbaſ sic: equũ platonis fortes nũc eq̈tat. ꝛ eundẽ equũ platonis fořs nõ prius eq̈tauit. ġ equũ platonis fořs icipit eq̈tare. ❡ Jmprobaſ sic. Equũ platonis fortes icipit eq̈tare ġ fortes nũc equitat aliũ equũ q̈ꝫ prius eq̈tauit. sed illđ est falsũ. qꝛ oẽꝫ equũ quẽ fortes prius eq̈tauit adhuc eq̈tat: ꝛ post eq̈tabit. ergo nullũ aliũ equũ eq̈tat. ❡ Ad sophisma dꝛ ꝙ ipm ẽ falsuꝫ vt oñdit rõ iprobans ipꝫ. Et ad rõnem pbantẽ dꝛ negando ꝯñam: qꝛ illa nõ est expones sufficiẽs: sꝫ opꝫ addẽ illã ꝓpõeꝫ. s. nullũ equũ quẽ fořs nũc eq̈tat pus eq̈tauit. vel istã nullus est equ⁹ platonis quẽ fořs prius equitauit.

probatõ.

iprobatõ

Solutio

Aliud sophisma. fortes i

cipit scire oẽm ꝓpõem mũdi: posito casu ꝙ tm̃ sint tres ꝓpões. s. a. b. c. ꝛ fořs sciat a. ꝛ b. ꝓpõnes. ꝛ etiã pus sciuit. ꝛ ꝙ nũc de nouo sciat c. ꝓpõeꝫ. Tũc pbaſ sophisma sic: fořs nũc scit oẽm ꝓpõeꝫ ꝛ ãte hoc nõ sciuit oẽm ꝓpõnem. ġ fořs icipit scire oẽm ꝓpõeꝫ ꝯña pꝫ ab exponẽte ad expositam. ❡ Jmprobaſ sic: fořs incipit scire oẽm ꝓpõeꝫ. ꝛ a ꝓpõ est ꝓpõ: ġ fortes a. ꝓpõem icipit scire: ꝯñs ẽ falsũ: ġ ꝛ añs qđ est sophisma: ꝯña pꝫ a toto in q̈ntitate. ❡ Scđo sic: fořs icipit scire oẽm ꝓpõem: ġ oẽꝫ ꝓpõnẽ fortes incipit scire. ꝯñs ẽ falsuꝫ vt notũ est. ġ ꝛ añs qđ ẽ sophisma. ꝯña pꝫ ab appellato ad nõ appellatũ (ceťis siłibus manẽtib⁹) ẽ bona ꝯña. ❡ Ad sophisma coiter rñdeſ ꝙ ipm est verũ cũ Alberto de saxonia q̈ dicit ꝙ in istis ꝓpõibus: fořs icipit scire oẽm ꝓpõeꝫ. fořs desinit scire oẽm ꝓpõem. ille actũs ꝓpõeꝫ non stat cõfuse ꝛ distributiue: sed determiate: rõne illoꝝ v̇boꝝ. s. icipit ꝛ desinit: q̈ (vt ipse dicit) nõ hñt virtutem distribuẽdi terminũ. sed habẽt virtutẽ ꝙ faciant terminũ distributũ ꝛ non distributũ. ❡ Et tunc ad primam rõnem improbantẽ diciſ negando consequẽtiam. qꝛ aſ a superiori non distributo ad suũ inferi⁹. ❡ Ad scđam dꝛ negando ꝯñaꝫ: qꝛ aſ a nõ distributo ad distributũ ex pte illi⁹ termi ꝓpõem. Et siłr diceret̃ fm istum modũ iã dictũ ꝙ ista ꝓpõ essꝫ propõ vera dicendo: fořs desinit scire oẽm ꝓpositionẽ. posito casu ꝙ fortes prius sciuisset duas propositiones. scilicet deus est. et fortes est. ꝛ adhuc sciat illas et

Proba⁹

iprobatõ prima.

Secunda

Solutio

antea non fuissent plures ppões. & tā de nouo fiat ista ppō. s. hō ē asi-
Alia solo nº. ¶ Aliť tñ pōt rñderi ad sophis ma q ipm est fm & q ille tmin⁹ p pōnē stat ꝯfuse & distributiē. ¶ Et ad rōem pbantē dr negādo ꝯñam Et ad pbationē dr q illa nō est exponēs sufficiēs. sz ista: sortes nunc scit oēm ppōem: & imediate añ nō sciuit oēm ppōem: nec aliquā eaꝝ mō scda ps illius copulatiue ē falsa. Siliť diceret q ista eēt falsa: sortes desinit scire oēm ppōem: retēto casu prius posito: qz sic expōiť. sortes nō scit oēm ppōem: nec aliquā: & imediate añ sciuit oēm ppō nem. modo illa exponens est falsa in casu posito.

aliud sophisma. Sortes differt ab oi homie

Probať sic. sortes est: & ois hō est & sor nō est ois hō. ḡ sortes differt
improba⁹ prima. ab oi hoie. ¶ Improbať sic. ab eo qd nihil est nihil differt: sz nihil est ois hō: ḡ nihil differt ab oi homie
Secūda. ¶ Scdo sic. si sortes differrz ab oi hoie: pari rōe ois hō differrz ab oi hoie: sz illa est falsa: ḡ & sophisma. Mior ptz: qz bñ sequiť ois hō differt ab oi hoie: ḡ ois hō differt ab isto homie. ꝯñs est falsum ḡ & añs.
Tertia. ¶ Tertio sic. sortes differt ab omi hoie. ḡ ois hō differt a sorte. ꝯñs ē falsum ḡ & añs qd ē sophisma. ꝯña pz p simile: qz bñ sequiť sor differt a platone: ḡ plato differt a sorte.
quarta ¶ Quarto sic. sortes differt ab oi hoie: & sortes ē hō: ḡ sortes differt a sorte. ꝯclo est falsa ḡ aliq̄ pmissa rū. nō minor: ḡ maior q̄ ē sophisma
Solutio. ¶ Pro solutōe sophismatis supponūtur dicta in capitlo de differt ¶ Ad sophisma rñdeť q ipm ē verū: vt oñdit rō pbās ipm. Si tñ aliqs idē vellet p sophisma itelligeř sicut p istā: sor. ab omi hoie differt (vt plures faciūt) sophisma eēt negandū: qz tñ nō idē sigāt cū illa: iō ad primā rōem iprobantē dr negādo ꝯñam. ¶ Ad scdam dr negādo minorē. Et ad pbatōem eius diciť negādo ꝯsequētiam: qz arguiť a superiori nō distributo ad inferi⁹. q̄ ꝯsequētia nō vz. ¶ Ad tertiā dr negādo ꝯsequētiā: qz ař a nō distributo ad distributū: ex q̄ ille termin⁹ hoie in añte nō distribuiť: & in ꝯsequēte distribuiť. ¶ Ad quartā dicitur similiter negando ꝯsequētiā quia etiā arguitur a superiori nō distributo ad inferius.

Aliud sophisma. Aial debilius musca est fortius oi aiali. ¶ Probať sic. aial debili⁹ musca ē forte: & oē aial ē forte. & nō oē aial ē ita forte sicut aial debilius musca: igiť sophisma veꝝ ꝯña tz ab exponētib⁹ ad expositā
Improbať sic. Nullū aial ē fortius oi aiali: igitur aial debilius musca non est fortius omni aiali. Antecedens ptz: qz nihil est omne animal ergo nihil est fortius omni aiali. Etiā cetera argumēta in sophismate precedenti facta possunt sic fieri iprobatō
¶ Ad sophisma respōdeť q ipz ē veꝝ: vt oñdit rō pbās ipm: nisi aliquis vellet illā capere loco alteri⁹ cū qua tamē logice loquēdo nō idē significat. ¶ Et ad rōem improbātē diciť negādo añs. Et ad pbatōnē eius negatur consequentia. Solutio.

Aliud sophisma Sortes ē fortior hoie: posito casu q sint tres hoies. s. plato sortes & cicero: & sor. sit fortior plone & cicero fortior sorte. Tūc pbatur sic. sortes ē fortior plone: ḡ sortes ē fortior hoie. ꝯseq̄ntia tz ab iferiori ad supius. pba⁹ pria
¶ Scdo sic. sortes ē fortior plone: & plato est hō. ḡ sortes est fortior hoie. Secunda
¶ Tertio sic. sortes ē fortior oi hoie: ḡ sortes ē fortior hoie. ꝯseq̄ntia tz a termino distributo ad terminū nō distributū. Tertia.
¶ Improbať sic. sortes est fortior hoie: ergo sortes est fortior sorte. & sortes ē fortior cicerone. ꝯñs est falsum: ḡ & antecedēs. ꝯseq̄ntia tz per locū a toto in q̄titate ad suaꝫ iprobatio

Solutio partē. ¶ Ad sophisma r̄ndetur q̄ ip̄z ē falsū. Et ad rōnes iprobantes dr̄ negando ꝯñam. q2 arguitur in duabus p̄mis ab inferiori ad superius cū distributione superioris. Et in tertia a nō distributo ad distributū.

¶ Aliud sophisma. decē sūt genera generalissima. ¶ Probatur p aristo. Etiā probatur per exponentes eius. q2 decē sunt gn̄a gn̄alia: ꝛ nulla sūt gn̄a istis gn̄ib⁹ generaliora. igr̄. ¶ Improbatur sic. quod (Iprobatō prima.) per superabundantiam dr̄ vni soli cōuenit: sed generalissimū per superabundantiā dr̄. ꝗ gn̄alissimū vni soli conuenit. ꝛ p ꝯñs solū vnū ē gen⁹ gn̄alissimū. ¶ Scd̄o sic: nullū est (Secūda.) genus gn̄alissimū. ꝗ non sunt decē gn̄a generalissima. añs p3: q2 nullū est genus oī alio generali⁹. ꝗ nichil est gn̄alissimū. ¶ Ad sophisma dr̄ q̄ si exponatur affirmatiue rōe (Solutio) superlatiui. sic sophisma est falsum vt ostēdunt rōes iprobantes ip̄m. Et ad rōem ꝓbantē dr̄ q̄ autor nō capiebat illā ꝓpōe3 in illo sensu s3 quē exponitur affirmatiue: sed in illo sensu s3 quē exponitur negatiue. S3 si sophisma exponatur negatiue: sic sophisma est verū. vt ostendit ratō ꝓbans ip̄m. Et ad primā rōnē iprobantē ipsū dr̄ q̄ l3 superlatiu⁹ affirmatiue exposit⁹ vni soli cōueniat: nō tn̄ negatiue exposit⁹. Ad scd̄a3 dr̄ distinguēdo añs. vel exponendo suplatiuū affirmatiue: ꝛ sic conceditur añs. ꝛ ꝯñs est bona dūmodo sic ēt capiatur in ꝯñte. Sed si capiatur aliter in ꝯñte tunc ꝯñs non v3: ex quo cōmittitur fallacia equiuocatōis ex pte suplatiui. vel exponendo suplatiū negatiue. ꝛ sic negatur añs.

¶ Aliud sophisma. aliqs homo est fortissimus hō: qui non ē fortissim⁹ homo. posito casu q̄ solū sint tres hoies .s. a. b. ꝛ. c. ꝛ q̄ a sit fortissimus illoꝝ triū ꝛ b sit fortior c. ¶ Probatur sic sophisma. b (probatō.) est fortissimus hō q̄ non est fortissimus hō: ꝗ aliqs hō est fortissimus homo qui non est fortissimus hō añs p3: q2 b est fortior homo iter illos quoꝝ neuter est fortissim⁹. igitur b est fortissimus hō qui non est fortissim⁹ hō. t3 ꝯñs ab equiualēte ad equalens. ¶ Improbatur sic. sophisma implicat ꝯdictionē: ꝗ ip̄m est (Iprobatō prima.) falsū. ꝯñs nota est. ꝛ añs p3. q2 videtur iplicare q̄ aliqs homo sit fortissim⁹ ꝛ q̄ ille idē non est fortissim⁹ ex q̄ illō relatiū: q̄d exponitur per ly et ꝛ ille. ¶ Scd̄o sic. Contradictoriū (Secūda.) sophismatis ē veꝝ: ꝗ sophisma falsū. añs p3. nam istud est ꝯdictoriu3 sophismatis. oīs hō est fortissimus hō qui ē fortissim⁹ hō. modo illa ē manifeste vera. cū sensus eius est. oīs homo q̄ est fortissimus homo ē fortissim⁹ hō. ¶ Ad sophisma r̄ndetur distiguēdo ip̄m eo q̄ sophisma p̄t eē vna ꝓpō hypothetica affir (Solutio) matiua. ꝛ sic illud relatiuū qui h3 pro añte illū terim homo positū a pte subi. Et hoc mō dr̄ q̄ sophisma est falsū. vt p3 p rōem improbantē ip̄m. Et ad rōem ꝓbantē dr̄ negando ꝯñam. q2 ille due non equalēt: Uel sophisma p̄t eē ꝓpositio cathegorica cuius p̄dicatū est hoc totū fortissim⁹ hō qui non est fortissim⁹ hō. ꝛ sic illud relatiū qui h3 ꝓ añte hoc totū. fortissimus hō. ꝛ hoc mō sophisma est veꝝ: vt p3 p rōem probantē ip̄m. Et ad p̄mā rōe3 improbantē dicitur q̄ procedit quando sophisma capitur in sensu hypothetico ꝛ non in sensu cathegorico. Ad secundā dr̄ q̄ illa nō est ꝯdictoria sophismatis: ex quo sophisma est ꝓpō affirmatiua: sed ē ista. null⁹ hō est fortissimus homo qui nō est fortissimus homo.

Aliud sophisma

Totus sorts ē minor sorte. ¶ Probatur sic. q̄libet pars integralis sortis est minor sorte: ꝗ totus sortes est minor sorte. ¶ Improbatur sic. non q̄l3 pars sortis est minor sorte. ꝗ ū. (iprobatio prima.)

totus sortes est minor sorte. ꝯña patet ab exponente ad exponibilem. Añs patet: q2 aliqua pars sortis nõ est aliquãta: vt patet de anima intellectiua.

Secũda. ¶ Scdo sic: aliqua pars sortis est equalis sorti. scz materia sortis. ergo non qlibet pars sortis est minor sorte.

Tertia. ¶ Tertio sic. subiectum et pdicatũ sophismatis non supponũt pro eodem vel eisdez: ergo sophisma (ex quo est ꝓpõ affirmatiua) non est verũ. Antecedẽs patet: q2 de nullo eodem est verũ dicere ꝙ est sortes ⁊ ꝙ est minor sorte.

Solutio ¶ Pro solutione sophismatis supponunt que dicta sunt in capitulo de ly totus. Unde ly totus in sophismate tantũ valet sicut hoc complexum: quelz pars integralis ¶ Istis suppositis ad sophisma dicitur ꝙ ipsũ est verum. vt ostendit ratio probans ipsũ. Et ad primam rationez improbantẽ dicitur negãdo ꝯñam. q2 ibi arguitur a superiori ad inferius sine distributione superioris. Ad secundã dicit negãdo consequẽtiã vltimã: q2 ibi committitur similis defectus sicut in pria. ¶ Ad tertiã dicitur negando añs. et ad ꝓbationem eius dicit negando consequentiã: q2 ly sortes non est subiectũ sophismatis: sed hoc totum pars integralis sortis.

Aliud sophisma

Omne totum est maius sua parte. ¶ Probat sic: omne continens tãtum ⁊ amplius ꝙ sua pars est maius sua parte. sed omne totũ continet tantũ ⁊ amplius ꝙ sua ps: igr omne totum est maius sua parte.

Improbatio prima. ¶ Improbat sic. omne totũ ẽ maius sua parte. ergo omne totum qualibet sua parte est maius. cõseqns est falsũ. ergo ⁊ antecedens. quod ẽ sophisma. ꝯña patet ab equiualentibus. Minor pz. quia non omne totum est maius sua parte que ẽ materia eius.

Secunda ¶ Secundo sic: genus est quoddã totũ: ⁊ tamen non est maius sua parte scz sua specie: vel suis spẽb⁹.

Tertia ¶ Tertio sic. totũ in mõ ẽ minus sua parte. cuz ly homo est minus ꝙ ly hõ albus. igit non oẽ totuz est maius sua parte.

Solutio ¶ Pro solutione sophismatis est

aduertẽdum ꝙ ly totuz in sophismate debet capi cathegorematice ⁊ nõ sincathegorematice: ⁊ tũc potest capi pro toto vniuersali vel pro toto integrali: vel pro toto in modo: vel ꝓ toto qualitatiuo: vel entitatiuo. Quid autem sit totuz vniuersale: totum integrale: ⁊ totum in modo dictum est prius in tractatu qnto petri hispani. ¶ Sz totum qualitatiuũ siue entitatiuũ est totum compositum ex materia et forma substantiali. et illud totũ bene est mai⁹ entitatiue ꝙ sua ps. quia plus ꝯtinet de entitate ꝙ sua pars: sed non est maius ꝗtitatiue. (qd totuz ẽtitatiuũ) ¶ Similiter ille terminus maius in proposito potest capi vt tantum valet sicut communius. ⁊ sic totuz vle et similit totũ i mõ dicunt maiora suis ꝑtibus: ex quo sũt cõiora Aliquando maius idem est quod plus continens entitatiue. ⁊ sic totum entitatiuũ est maius sua pte. similiter ps in modo est maior suo toto. ¶ Alio modo capitur vt dicit maioritatẽ quantitatiuã. Unde in ꝓposito totum debet valere tm̃ sicut ens compositũ ex partib⁹ integralib⁹. Et maius vt dicit excessum magnitudinis ꝗtitatiue: siue vt dicit maioritatẽ ꝗtitatiuaz. Et sic ille terminus pars debet capi ꝓ parte integrali ¶ Istis suppositis dicitur ad sophisma ꝙ ipm est verum. Et ad primã rationem improbantem dicitur negando minorez Et ad ꝓbationem dicitur negãdo consequentiã. ¶ Ad secundam dicitur negando antecedens pro prima sui pte capiendo ly totũ ¶ Ad tertiam dicitur negando conseqñtiam. quia totum in modo non est

totum: vt hic capitur totum.

Aliud sophisma. Finita sūt infinita. Probatur due medietates in continuo sunt finita: et ille eedē sunt infinita: quia sunt tres tertie: quattuor quarte et sic de alijs: ergo finita sūt infinita.

iprobatio Improbatur sic. finita sūt infinita: ergo finita non sunt finita. cōseqn̄tia tenet per locum ab oppositis. sed cōsequēs est falsum: ergo et antecedens qd̄ est sophisma.

Solutio. ¶ Pro solutione sophismatis supponunt dicta in capitulo de infinito. ¶ Ad sophisma dicitur q capiendo ly infinitum sincathegorematice et vt attribuitur multitudini: sophisma ē verum: vt ostendit ratio ꝓbās ipsum. Et ad rationē improbantem dicitur negando consequentiā. Et ad ꝓbationem dicitur q ly infinita sincathegorematice captum nō opponitur illi termino finita. Vñ capiendo ly infinitum sincathegorematice: omnes tales ꝓpositiones conceduntur Infinita sunt infinita

ꝓpōes bñ notāde. Infinite vnitates sunt in continuo Infinitis finita sūt plura. similiter ista In infinitum continuū pōt esse diuisum. Et illa propositio de possibili debʒ sic poni in esse. In duas partes continuum est diuisum. In tres partes continuū est diuisum et sic de alijs.

¶ Textus Petri hispani vna suo cū interprete Georgio dū boni (pace cunctorū dixerim) nescio quorū incuria nostris seculis adeo depravati lacerati: vt nec quisq sibi: nec alter alteri cohereret. mendis reiectis omibus: tū laboriosissime tum diligentissime tandem a Magistro Andrea bocard cōpressi sūt diua Parisiorum in academia. nostre salutis anno quinto et nonagesimo supra millenū quadringentenum. Mensis vero decembris die duo de vicesimo.

Hexastichon.

Corporibus mutilis mi Petre et dulce Georgi
Dum vos reppereram: plagis medicamina feci.
Sed alijs mihi non: gratum erit illud opus.
Sed alijs mihi non: commoda multa patent.
Sed alijs mihi non: alleuiatur onus.
Sed alijs mihi non: complacet iste labor.

HONNEVR · AV · ROY · ET · ALACOVRT · SALVT · ALVNIVERSITE
DONT · NRE · BIEN · PROCEDE · ET
DIEV · GART · DE · PARIS · LA · CITE

acceptione cū suo determinabili. et ille terminus asinus pro nullo supponere potest: nisi pro illo ad quod restringitur per talem terminum. s. cuiuslibet hominis ¶ Sed illa determinatio non accipitur vnica acceptione cū suo determinabili quando ponitur ante suum determinabile et aggregatū ex determinatione et determinabili nō supponit vnica suppositione. vt cuiuslibet hominis quilibet asinus currit. ibi illa determinatio hominis accipitur alia acceptione quam ille terminus asinus. ¶ Dicitur notanter in regula nō distributus aliunde: quia si distribueretur tunc nō staret confuse tantum. vt hic: cuiuslibet hominis quilibet asinus currit. ¶ Dicitur notanter et non sit relatiuū grāmaticale: quia si esset relatiuū grāmaticale tunc nō oporteret quod supponeret confuse tantum. vt hominis hō est ipsemet. ibi illud relatiuū grāmaticale scilicet ipsemet nō supponit confuse tantum. sed confuse et distributiue.

Secunda regula de subo pro ponis exclusiue affirmatiue.

Secunda regula talis est quod quilibet terminus cōmunis cōmuniter tentus supponens materialiter: simpliciter vel personaliter existens subiectū propositionis exclusiue affirmatiue: exponibilis gratia alietatis: non distributus per aliquod signū distributiuū supponit cōfuse tantū: vt tantū animal est homo ibi ille terminus animal supponit confuse tantum. ¶ Dicitur notanter existens subiectū. quia si esset predicatū supponeret confuse et distributiue. ¶ Dicitur notanter affirmatiue: quia subiectum negatiue quando negatio preponitur toti propositioni supponit confuse et distributiue. ¶ Dicitur notanter exponibilis et cetera quia si talis propositio exponeretur gratia pluralitatis: tunc subiectū supponeret determinate: et predicatū confuse tantū. vt tantū quinque sunt predicabilia. ¶ Dicitur notanter non distributus et cetera quia si talis terminus distribueretur: tunc nō supponeret confuse tantum: vt tantum omne animal est hō. ibi animal nō stat cōfuse tantum: sed confuse et distributiue.

tertia regula de verbis pro hereticis

Tertia regula talis est. quilibet terminus cōis cōiter tentus supponens materialiter et simpliciter: vel personaliter sequens dictionē importantem formaliter et adequate actū appetitus intellectus vel sensus interioris: et non sensus exterioris non includentē negationē dūmodo a tali dictione a parte post regatur: et significet rē in quā denotatur transire actus per talem dictionē importatus: et dūmodo talis dictio nō impediatur: supponit confuse tantum. vt cognosco hominem. ibi ille actus hominem supponit cōfuse tantum. Similiter ista verba desidero appeto. intelligo. scio. sperno. contēno cū eorū participijs: faciūt terminos sequentes ea. et ab eis rectos supponere confuse tantum: dūmodo non impediantur. ¶ Dicitur notanter sequens et cetera. quia si talis terminus precederet licet regeretur a parte post: non tamen supponeret confuse tantum: vt hic hominem cognosco. ibi ille terminus hominem non supponit confuse tantū. sed determinate ¶ Dicitur notanter formaliter et cetera. quia si talis terminus nō significaret talē actū formaliter et adequate: tunc non oporteret quod terminus sequens et ab eo rectus supponeret confuse tantum vt illud verbū est (nō vt est pura copula captū) significat oēm actū: sed quia nō significat formaliter et adequate actu anime: sed significat etiam alios actus et alia entia. ideo terminus sequēs illud verbū est: et ab eo rectus nō supponit confuse tantum virtute illius verbi est. ¶ Dicitur notanter et nō sensus exterioris. quia verba significantia actus sensus exterioris non faciūt terminū stare confuse tantum: vt ista verba video audio. ¶ Dicitur notanter nō includentē negationem: quia si talis dictio includeret negationē: tunc terminus sequens non staret confuse tantum: sed confuse et distributiue: vt ignoro motū et nescio hominē. ibi ille terminus motū et ille terminus hominem supponūt confuse et distributiue. ¶ Dicitur notanter rectus et cetera. quia si talis terminus regeretur

N. B. les 4 ff. suivants sont des doubles. on les retrouve plus haut, dans l'ordre des signatures.

a pte añ:tunc non oporteret q̄ tal' terinus staret cõfuse tm̃: sed aliqñ staret deteriate: et aliqñ alio modo ¶ Dr̄ notanē sigñãs rē ꝛc. qꝛ si tal' terminus nõ significaret rē in quã denotaē trãsire actus: tũc nõ supponeret ꝯfuse tm̃. vt sortes cognoscit aiam intellectiua hoiem. ibi ille ablatiu⁹ aia intellectiua regit a pte p⁹ ab hmõi dictione: et seqtur verbũ ꝛ tñ nõ supponit ꝯfuse tm̃: sꝫ deteriate. ¶ Dr̄ notanē dũmõ nõ impediaē: qꝛ si impediret tũc nõ oporteret q̄ staret ꝯfuse tm̃: vt cognosco oẽm hoiem. ibi ille terinus hoiem nõ supponit ꝯfuse tm̃: sed ꝯfuse et distributiue. ¶ Circa istã rꝰlam aduertẽdũ ẽ q̄ terinus supponẽs ꝯfuse tm̃ ẽm istã rꝰlam supponit diuersimode ꝯfuse tm̃: q̄ teri supponentes ꝯfuse tm̃ ẽm alias rꝰlas: qꝛ sub terio stante ꝯfuse tm̃ ẽm istã rꝰlam nõ põt fieri descẽsus ꝓpter variationẽ appellatiõis. lꝫ nõ repugnet termino q̄tũ est ex pte suppõnis eius sed sub teris stãtib⁹ ꝯfuse tãtũ ẽm reglãs p̄us datas: põt fieri descẽsus disiũctus. ¶ Vñ ẽm coẽm vsum loquẽdi ista duo ṽba .s. ꝓmitto ꝛ reqro faciũt terinos ab eis a pte post rectos seqũtes stare confuse tãtũ vt ꝓmitto tibi equũ. ad equitandũ reqrit equ⁹. ibi ille terinus equũ: ꝛ ille terinus equus supponũt ꝯfuse tantũ. si tales ꝓpões debeãt saluari in veritate. Etiã ẽm cõem vsũ loquẽdi ista ꝓpõ ꝯcedit. Iste spoliauit me denarijs supposito etiã q̄ aliqs denarios retinuissẽ: ꝛ sic vr̄ (vt dicũt multi logici) q̄ terinus rectus a tali verbo a pte post: siue a similibus ṽbis ex vi carẽtie debeat supponere ꝯfuse tantũ. Et hoc vr̄ cẽ ꝯtra septimã regulã p̄us positã de suppõe ꝯfusa ꝛ distributiua. Saluãdo tñ rꝰlam p̄us datã d̄r q̄ illa ꝓpõ non cõcedit: nec est ꝯcedẽda ẽm rigorẽ logice quocũq3 casu posito. Sed ꝯcedit loco illi⁹: iste denarijs me spoliauit. ꝛ ibi ille terinus denarijs stat determiate ꝛ nõ confuse tantum

Möbile õ diuersitate suppõnis ꝯfuse tantum.

De reqro ꝛ ꝓmitto

Quarta regula talis est. q̄libet terin⁹ cõiter dictus supponẽs mãliter: simpliciẽ vel ꝑsonaliter: sequens nomẽ adiectiuũ nũerale vel aduerbiũ numerale in eadẽ ꝓpõe: rectus ex vi trãsitionis a pte post a verbo per tale aduerbiũ nũerale deteriato: dũmõ nõ ipediaē: et talis dictio numeral' includat signũ vl'e cadens supra copulã. vel ꝯiũctio inclusa in illis dictiõibus numeralibus capiatur copulatiue: ita q̄ talis ꝓpõ equiualꝫ vni ypothetice copulatiue: supponit confuse tm̃. Exemplũ vt bis cãtaui missam. ter potauivinũ. Sil'r cũ d̄r triplex est materia ꝓpõnum ibi ille terminus materia supponit cõfuse tm̃. ¶ Dr̄ notanē seqũs ꝛc. qꝛ si talis terinus p̄cederet dictõem numeralẽ: nõ supponeret ꝯfuse tm̃ vt vinũ potaui bis. ibi ille terinus vinũ stat deteriate. ¶ Dr̄ notãter rectus: qꝛ si terminus talis seqũs aduerbiũ numerale non regereē a tali verbo: tũc nõ oporteret q̄ staret cõfuse tãtũ ratione talis aduerbij. vt sortes q̄ bis bibit vinũ ẽ aial ibi ille terinus aial nõ supponit cõfuse tãtũ sed deteriate. ¶ Dr̄ notãter a pte post: qꝛ si regereē a pte añ nõ oporteret q̄ supponeret ꝯfuse tm̃. vt bis hõ cãtauit. ibi ille terin⁹ hõ nõ supponit ꝯfuse tm̃. sed deteriate. ¶ Dr̄ notãter ex vi trãsitiõis qꝛ si nõ regereē ex vi trãsitionis sꝫ aliqua alia vi: tunc nõ supponeret ꝯfuse tm̃. vt bis cãtaui gratia dei missam. ibi ille abltũs grã nõ supponit ꝯfuse tm̃: sꝫ deteriate. ¶ Dr̄ notanē dũmõ nõ ipediaē: qꝛ si impediret tũc non oporteret terminum stare ꝯfuse tm̃. vt bis cantaui oẽm missam. ibi ille terminus missã nõ supponit cõfuse tm̃: sed confuse et distributiue. ¶ Dr̄ notanter et tal'

Quarta rꝰla de dictione numerali

dictio includat ꝛc. qꝛ si non include
ret signũ vl'e cadens supꝛa copulã
vel ꝙ coniũctio inclusa non capere
tur copulatiue tũc talis terĩnus nõ
supponeret ꝯfuse tm̃: vt hodie ꝛ ho
die legi missaꝫ: si illa ꝓpõ est de co
pulata parte extremi: ꝛ ꝙ illud co
pulatum non includat aliqđ signũ
vl'e: tunc ille terminus missaꝫ sup=
Rõ scđa ponit deterĩate. ¶ Hui⁹ regule ali
qui assignant talẽ rõem: qꝛ tales ꝓ
positiones equalent vni hypothe=
tice copulatiue: cõposite ex duab⁹
cathegoꝛicis: q̃ non pñt verificari
ꝓ vna et eadẽ re impoꝛtata p ter=
minũ qui đꝛ stare confuse tm̃. ergo
ille terminus non stat deterĩnate:
nec confuse et distributiue vt clarũ
est. Et ex quo supponit cõiter relin
quitur ꝙ supponit confuse tm̃: licet
non supponat confuse tantũ pꝛope
Rõ alioꝝ ¶ Alij assignãt aliã rõem qꝛ in il=
lis dictionibus numeralibus inclu
ditur obliquus et signũ vl'e sequẽs
illũ obliquũ: quod signuꝫ cadit su
pꝛa copulam: ideo tales dictiones
numerales faciunt terĩm rectum
a verbo ex vi transitionis sequen=
tem ipsum stare confuse tantum:
vt bis bibi vinũ. valet tantuꝫ sicut
duarũ viciũ interruptarũ qualibet
vice bibi vinũ. ibi ly vinũ stat con=
fuse tm̃. Similiter ter cãtaui missam
valet tantũ sicut triũ viciũ interru
ptarũ qualibet vice cantaui missaꝫ
Similiter triplex est materia ꝓpo
sitionũ: id est triũ entiũ quodlibet
ens est materia ꝓpõnũ. Et s̃m istaꝫ
resolutionẽ dicendũ est ꝙ tales ꝓ
põnes sunt mere cathegoꝛice. Sꝫ
scđm pꝛimam dicendum est ꝙ sunt
hypothetice.

Quinta regula talis est.

q̃nta rl'a Quilibet termi=
đ copula nus cõmuniter terĩus supponens
to ex terĩ materialr̃ simplr̃ vel personaliter:
nis đ p̃di sequẽs copulatũ de p̃dicamẽto vbi
camento includẽs in se signũ vniuersale affir
vbi vl' qñ matiuum. vel ꝙ cõiunctio inclusa
in illo copulato capiaẗ copulatiue
rectus a pte añ vel a pte post a ver
bo quod determinatur per copula
tum de pꝛedicamento vbi. vel se=
quens copulatum de pꝛedicamen
to quando: includens in se signum
vniuersale affirmatiuũ cadens su=
pꝛa copulã: vel ꝙ cõiunctio capiaẗ
copulatiue: rectus a pte ante vel
a pte post ex vi transitionis a verbo
deterĩato per copulatũ de pꝛedica
mento quãdo: supponit confuse tã
tum dũmodo nõ fiat impedimẽtũ
Exemplũ: vt hic ꝛ rome venditur
piper. hodie et heri cantaui missaꝫ
ibi illi termĩ scꝫ piper ꝛ missaꝫ sup
ponunt confuse tantum. Dr̃ notã
ter includens ꝛc. qꝛ si talia copula
ta nõ includerent signũ vniuersale
affirmatiuum cadens supꝛa copulã
nec coniunctio caperetur copulati
ue tunc tales terĩ nõ supponerent
ꝯfuse tãtum. ¶ Alie pticule ponũ
tur hic eodẽmõ sicut in alijs regul'
¶ Vñ sensus huius ꝓpõnis .s. hic Sensus
et rome venditur piper: est talis. dictarum
duoꝝ locoꝝ quolibet loco venditꝛ ꝓpõnum
piper. Similiter hodie et heri cã=
taui missam. sensus est. istoꝝ duoꝝ
dierum quolibet die cantaui missã
Et tunc quelibet illarũ ꝓpõnũ est
ꝓpõ mere cathegorica. Sed si ca=
piatur in illis copulatis illa coniũ
ctio ꝛ copulatiue ꝛ nõ capulati: tũc
plr̃es ꝓpões ibidẽ ꝯciperẽẗ. Et tũc
tales ꝓpões essent hypothetice co
pulatiue: cum haberẽt duas cathe
goꝛicas saltẽ mẽtaliter: lꝫ non vo
caliter. Et ex quo in tali hypoteti
ca mẽtali copulatiua vltimata null⁹
terminus supponit ꝯfuse tm̃: ꝛ qui
libet terminus qui ẽ subiectũ sup
ponit deterĩate ꝛ ibi sunt duo sub=
iecta: ꝛ in vocali non est nisi vnum
subiectũ vocale qđ equalet duob⁹
subiectis mentalibus supponẽtib⁹
deterĩate. Ideo p̃t dici supponere
suppõne ꝯfusa tm̃: impꝛopꝛie capi
endo suppõem confusam tantum
qua suppõne terĩnus supplẽs vicẽ
duoꝝũ termĩoꝝũ in diuersis ꝓpõib⁹

positorū:q2 ūcū ql3 supponit determiate:d3 supponē ɔfuse tm̄. Proprie tñ loquendo de suppōe ɔfusa tm̄ nullus terminus d3 supponere cōfuse tm̄: nisi ɔceptus vltimat⁹ cui subordinatur talis terminus suppōnat cōfuse tm̄. modo sic nō est in ɔposito. ideo tales termini nō supponūt suppōne ɔfusa tm̄ ɔprie.

¶ Questio ɔ magistrū thomā bricot addita.

Circa ɔdicta q̄rit̄ vtrū v̄ba sig̃ntia actū aīe interiorē faciāt terim rectū ab eis: sup quē vel cui⁹ significatū denotatur actus v̄bi trāsire supponere confuse tm̄. ¶ Et arguit̄ q̄ nō. q2 v̄ba significātia sensationē iteriorē sigñt actū aīe interiorē: et tñ talia verba nō faciūt terios ab eis rectos supponere ɔfuse tm̄. igit̄. Minor p3 q2 sensatio iterior nō fert nisi in singulare: sicut ɔ sensatio exterior: ḡ qua rōe v̄ba sig̃ntia actū aīe interiorē nō faciūt terios ab eis rectos supponē ɔfuse tm̄: eadē rōe v̄ba sigñtia sensationē iteriorē nō faciūt terminos ab eis rectos sic supponere ¶ Cōfirmat̄. sicut aliqd ɔt itelligi vl̄ cognosci ɔfuse ɔ nō deteriate: ita ɔt aliqd videri ɔfuse ɔ nō deteriate q2 sortes visus a longe sic q̄ cognoscitur eē ens ɔ nō sortes: videt̄ ɔfuse ɔ nō determiate. et tñ istud v̄bū video nō facit terim ab eo rectum suppōere ɔfuse tm̄. igit̄ nec ista verba cognosco intelligo. ¶ Scd̄o sic si talia v̄ba facerēt terminos ab eis rectos sic supponere: vel hoc esset rōe sincathegorematis in ipsis iclusi: vel ex eo q̄ actus importatus ɔ talia v̄ba ɔt cadere sup plurium suppositorū aliqd: ɔ tñ i nullū illorū ferret̄. Rō est dicendū primū: q2 si in ista ɔpōe intelligo hoīem: ly hoīe3 supponat ɔfuse tm̄ rōe sincathegorematis inclusi in illo v̄bo itelligo eo q̄ sensus illi⁹ ɔpōis ē: intelligo hoīe3 inq̄tū est hō. eadē rōe in ista video hoīem ly hoīem supponit cōfuse tm̄: q2 cū bene isto sincathegorema inq̄tū specificatiue captū includit̄ in illo verbo video sicut in illo verbo intelligo. Nec est dicēdu3 scd̄m q2 impossibile est intelligere hoīem si nullus hōi intelligat̄. ɔ impossibile est hr̄e sciam de triāgulo ɔ d nullo triāglo sciā3 hr̄e. ¶ Ter° sic. sub terīs rect[ ] a v̄bis īportantibus actū aīe interiorē nō ɔt plus fieri descēsus disiūct⁹ q̄ copulatiu⁹ vel disiūctiu⁹. ḡ talis terin⁹ nō supponit ɔfuse tm̄ plusq̄ copulatie vl̄ disiūctie. ¶ Cōfirmat̄: q2 si sub talibus teris possit fieri descēsus disiūctus poterit etiā fieri descēsus disiūctiu⁹. ḡ tales teri nō plus supponūt ɔfuse tm̄ q̄ deteriate. Añs p3 q2 si sequat̄ cognosco hoīe3. ḡ hūc hoīe3 vel hūc hoīe3 cognosco. et sequetur cognosco hoīem. ḡ hunc hoīem cognosco vel hūc hoīem cognosco. nā ɔñs scd̄e ɔñe seq̄t ad ɔñs p̄me. ¶ In oppositū arguit̄ ɔ terciā regulā de suppōne ɔfusa tm̄ datam. ɔsolutione questionis.

Notandū est primo q̄ sm aliq̄s triplex vel q̄druplex ɔt imaginari cā ɔpt quā verba sig̃ntia actū aīe interiorē faciūt terios ab eis rectos supponere ɔfuse tm̄. ¶ Una est sm aliq̄s q2 talia verba importāt talia sincathegoremata. s. inq̄tu3 vel ea rōe qua. ¶ S3 hec rō videt̄ paru3 valere. Tū p̄mo: q2 lic3 talia sincathegoremata faciāt appellatione3 rōis: tñ nō faciūt suppōnem ɔfusa3 tm̄. Tū scd̄o q2 eadē rōe v̄ba sigñtia actū aīe iteriorē facerēt terios ab eis rectos supponere ɔfuse tm̄ cū silr̄ includāt sincathegoremata ɔdicta. ¶ Ido alij dicūt q̄ hoc ē q2 act⁹ iportat⁹ ɔ ɔdicta v̄ba ɔt cadere super plurium rerum aliquā. ɔ tñ super nullam illarū cadet. v̄bi gr̄a fieri potest (vt dicūt) q̄ quis cognoscat hominē. ɔ q̄ tñ nullu3 hoīem cognoscat. ¶ Itē sortes bon⁹ astrolog⁹ scit aliquod astrū eē [...]

Ar p̄mo.

Secūdo.

Tertio.

Quare v̄ba ɔt hec retica cōfūdūt ɔfuse tantum.

Cā p̄ma

Cōfutatō

Scd̄a cā

et tñ nullū astrū scit esse sup nos: qꝛ q̄ rōne vnū sciret esse sup nos: ea dē rōe quodlibȝ astrū sciret esse su per nos. ¶ Et fm hunc modū di=
opīo pͥa cendū esset q habēs sciam de ꝓpō ne indefinita de nullis reb⁹ p subm ei⁹ iportatū hret sciaȝ. ¶ Iste temē
Opinio modꝰ aliq̄s non placȝ: imo dicunt
secunda. q habēs noticiā de ꝓpōe idefinita de oībus singularib⁹ subi q̄bus cō uenit p̄dicatū: hȝ sciaȝ. Vbi gra. sor tes exn̄s bon⁹ astrolog⁹ sciens istā aliqd astrū est sup nos: de quolȝ astro qd ē sup nos scit ipȝ eē sr nos ꝑ p istas ꝓpōes singlares h⁹ astꝝ ē sup nos. ⁊ h⁹ astꝝ ē sr nos. sȝ p istā. aliqd astꝝ ē sup nos. c⁹ sbȝ ꝓ q̄libȝ astro suppōit. imo (fȝ aliq̄s) talis d̄ quolibȝ astro cog̃scit ipȝ eē sr nos nō tñ copulatiue sȝ disiūctiue: ⁊ fȝ hūc modū teri recti a vbis sigñātibus actū aīe iteriorē nō supponerent ꝯfuse tm̄ plus q̄ determiate.

Notandū ē scdo q ter tia cā ꝓpter
tertia cā. quā teri a verbis sigñātibus actū aīe iteriorē supponūt ꝯfuse tm̄ p̄t hri ex p̄dictis: qꝛ tm̄ dubiū ē an act⁹ iportat⁹ p talia vba possit cadere sup pluriū rez aliquā: cū hoc q in nullā eaꝝ ferat: an nō. Ideo talib⁹ teris dȝ dari talis suppō q̄ ipi fm vtrūq modū ꝯueniat. Talis aūt est suppō ꝯfusa tm̄. iō tales teri di= cuntur supponere ꝯfuse tm̄: si vba a q̄b⁹ reguntꝛ iportēt actū denota= tū ferri in plura. ¶ Dr̄ notantꝛ si i= portēt actū denotatū ferri in plura ꝓpter vba iportātia actū sentiēdi q̄ nō ferꝛ nisi i vnū singulare. Iteȝ ꝓpter vba restricta p aliq̄s additi ones rōe quaꝝ denotantꝛ solū actu ferri in vnum. vt in hac ꝓpō ne. p ꝯceptū sortis ego cog̃sco ho= miem: ly hoiem nō supponit ꝯfu=
q̄rta cā. se tm̄. sȝ magis determiate. ¶ Quar ta cā hui⁹ suppōis p̄t esse: qꝛ sub ta libus teris (fm aliquos) nō p̄t fieri descensus disiūctiu⁹ vel copulatiu⁹ sȝ etiā nō possit fieri descensus dis iūctiu⁹ vel copulatiu⁹ qꝛ tñ omēm terim supponētē coīter sub quo nō p̄t fieri descensus copulatiu⁹ vl dis iūctiu⁹ dicim⁹ supponere ꝯfuse tm̄ suppōne ꝯfusa tm̄ ꝓp̄e dicta vel im ꝓp̄e dicta. iō dicim⁹ tales termios supponere ꝯfuse tm̄. ¶ Istis nota tis sit ꝯclō rñsiua ad q̄stiū. Termi seq̄ntes vba sigñātia actū aīe inte riorē supponūt ꝯfuse tm̄

Dubitatur p̄mo vtrū term iseq̄n tes dictōnes p̄uatiuas vel dictōes alteritatis: aut ista vba ignoro: ne= scio. ⁊c. supponāt ꝯfuse ⁊ distribu= tiue. Et arḡ q nō qꝛ in ista ꝓpōe igno ro hoiem ly hoiez eodē mō suppo nit sicut in ista nō scio hoiem: simi in ista careo vel p̄uor visu. ly visu eo dē mō supponit sicut ly visū in ista nō hēo visū: qꝛ in equalēntib⁹ termi debent eodē mō supponere. Sȝ in istis negatis nō scio hoiem nō hēo visū: neq ly hoiez neq ly visū sup ponūt ꝯfuse ⁊ distributiue. ḡ neq̄ i aliis. Minor pȝ: qꝛ in illis negatis tā ly hoiem q̄ ly visū sunt determia tiones vnica acceptōne accepte cū suis determiabilibus. ḡ eodē mō sup ponūt in illis negatis sicut in suis ꝯdictoriis. Sed in ꝯdictoriis sup ponūt ꝯfuse tm̄ vel determiate. ḡ in negatiuis. ¶ Confirmatꝛ qꝛ termi debēt eodē mō supponere in mēta libus ⁊ in vocalib⁹ ipis subordina= tis. Sed in mentalib⁹ istaꝝ. ego igno ro hoiem ⁊ p̄uor visu: ly visu et ly hoiem non supponūt ꝯfuse ⁊ distri butiue. ḡ neq in vocalib⁹. Minor pȝ: qꝛ oīa sunt expressa in mēte. ḡ i mente idē est dicere ignoro hoiem ⁊ non cognosco hoiem: p̄uor visu ⁊ non habeo visū. Sed in illis nega tiuis tales termi nō supponūt con fuse ⁊ distributiue. vt claꝝ est: ḡ ne= q in aliis. ¶ Scdo sic ista ꝓpō. sor tes differt ab asino in mente vȝ istā sortes ē ⁊ asin⁹ est. ⁊ sortes nō ē asi nus. Sed in illa ly asin⁹ supponit semel determiate: ⁊ semel confuse et

66 v

distributiue.&,in exposita ly asinus supponit ɔfuse tm̄.tȝ ɔn̄a:q2 tūc ter minus ƌz supponere ɔfuse tm̄:quā do equalet duob⁹ terīs supponēti b⁹ vt p̄dictū ē.& termin⁹ rect⁹ a di ctione ipoꝛtante alietatē nō suppo nit ɔfuse ꝛ distributiue:sȝ ɔfuse tm̄.

Solutio dubij

In oppositū ꝯ́ per r̄ſas p⁹ positas. ¶ Ad dubiū ƌz ꝙ sic.Et ad p̄mā rōem ante opp̄m: negatur ꝙ ly visu ꝛ ly hoīem eodē mō sup ponant in illis affirmatiuis de ver bis p̄uatiuis sicut in negatiuis: q2 ad sciendū suppōem dictionū vni ca acceptione sumptaꝝ in ꝓpōib⁹ negatiuis cū suis deteriabilib⁹ oȝ aspicere ad affirmatiuas ꝓpōes:q2 qualē suppōeȝ habēt in affirmatiuis talē ꝛ ī suis ɔtradictoꝛijs.Iste aūt sunt affirmatiue .ignoꝛo hoīeȝ p̄ri uoꝛ visu : iō nō oȝ ꝙ illi termi talē habeant suppōem qualē habēt in istis:cognosco hoīem ꝛ habeo visū ¶ Ad ɔfirmatōem ƌz p̄mo ꝙ non ē verū oīa eē expressa in mēte imo dari possent aliq̄ ꝓpōnes mētales de verbis p̄uatiuis. Scđo dico: ꝙ nō oȝ terios eodēmō supponere in mentalib⁹ ꝛ vocalib⁹: q2(ſm aliq̄s) nunq̄ terī supponūt in mentalib⁹ saltē vltimatis:q̄ sunt simplices no titie non ɔposite ex subo ꝛ p̄dica toꝛe tū notū est terios supponere ī vocalib⁹. ¶ Ad scđam rōem ƌz ꝙ non semꝑ terinus equalens duob⁹ termis supponētib⁹ ƌz supponere ɔfuse tm̄. Sed si alt̄ terioꝝ suppo nat ɔfuse ꝛ distributiue:ƌz suppo nere ɔfuse ꝛ distributiue.

Ad rōnes q̄stiōis ¶ Ad p̄mā pȝ solu⁹ ex dictis. ¶ Ad ɔfirmatōem ɔcedi tur añs:ꝛ negatur ɔn̄a.q2 cā quare termi recti a verbis significanti b⁹ actū aīe interioꝛē supponūt ɔfuse tm̄ non est q2 aliq̄d potest cognosci vel appeti ɔfuse.i. cognitione cōfu sa vel appeti appetitu ɔfuso.capiē do ɔfusum vt distinguit̄ cōtra deť minatū.sed capiēdo ɔfusū vt distin guitur cōtra singulare.modo nihil pōt sentiri sēsatione cōfusa hoc mō q2 oīs sēsatio est singularis. ¶ Ad scđam rōem pȝ solutio ex notabili bus.in quibus dicte sunt cāe qua re talia verba talē faciunt suppōeȝ inter quas tertia cā videt̄ esse ꝓba bilioꝛ. ¶ Ad tertiā rōem ɔceditur añs:ꝛ negatur ɔn̄a. q2 tunc terin⁹ ƌz supponere cōfuse tm̄ saltem sup positione confusa tantū impropꝛie dicta q̄ñ sub eo non pōt fieri descē sus disiunctiuus vel copulatiuus. ꝛ talis termin⁹ supponit coiter.vł ƌz ꝙ lȝ non possit sub tali termio fieri descensus disiunct⁹.hoc tñ nō est rōne suppōis sed rōne appella tōis:ꝛ si non impediret appellatō posset fieri sub eo descensus disiun ctus ꝛ non disiunctiu⁹ vel copula tiuus. Et per hoc patet ɔlutio ad confirmationem .

¶ Expliciūt suppositiones termi noꝛum absolutoꝛuȝ.Sequitur tra ctatus de suppositōnibus relatiuo rum.

Visis suppōnib⁹ terioꝝ absolutoꝝ di cendum est de suppōi bus relatiuoꝝ gram maticaliū. ¶ Uñ relatiū gramati cale est triplex.s.relatiū referēs so lū.relatiuū relatū solū. ꝛ relatiuū referēs ꝛ relatū siĺ. ¶ Relatiuū re ferens solū est actus sincathegoꝛe maticus limitās ɔceptū supꝛa quē fert ad standū relatiue. vel est ali quid tali actui sincathegoꝛemati co suboꝛdinatū. Ex^m vt soꝛtes cur rit ꝛ ille soꝛtes qui currit disputat ibi ille terinus vocalis ille est rela tiuū referens solū vocale.Et illud cui suboꝛdinat̄ siue qđ per ipȝ exp̄ mitur est relatiū referēs solū men tale.Et in diffinitōe act⁹ sincathe goꝛematic⁹ ꝓpter relatiua menta

Diffo relati grāmati calis. Et qđ relatū referens solum

lia p̄p̄e dicta referentia solū. Dicitur vel aliq̄d. rc. ꝓpter relatiua vocalia scripta r mētalia ad plm significantia. ¶ Relatm̄ relatū solum est cōceptus limitatus per relatm̄ referens tm̄. vel est aliq̄d tali relatio relato subordinatū. Exm̄: vt sortes currit r ille sortes qui currit disputat. ibi hoc totū sortes qui currit est relatm̄ relatū: r limitat r determinat per illud relatm̄ referens solum: scz ille. Dr notant̄ cōceptus limitatus. rc. ꝓpter relatm̄ mētale solum naturaliter significans. Dr notanter vel aliq̄d rc. ꝓpter relatiua relata vocalia: scripta: r mētalia ad placitū significantia. ¶ Relatm̄ referens r relatū sil' est cōplexū compositū ex re[l]atio referēte r relatio relato. vel [al]iq̄d supplēs vicē duorum. Exm̄ p[ri]mi. vt sortes currit r ille sortes qui currit disputat. ibi h̄ totū ille sortes q̄ currit est relatm̄ referens r relatm̄ relatuz sil'. Exm̄ scd̄i: vt sortes currit r ille disputat ibi[]y ille supplet vicē relatiui referētis r relatiui relati. ¶ Et p̄t illud diffiniri. Relatiuū grāmaticale referens r relatū sil': est signū natum facere potentiā cognitiuā ad cognoscendū rē de qua p⁹us facta ē mentio: [s]m aliquē cōceptū: s̄m quē talē rē nō rep̄ntaret deteriate: r eodē modo si tale signū nō h̄ret ante se terim de cui⁹ signāto faceret notitiā. vt ille: ipse: rc. ¶ Dr notanter grāmaticale: ad denotandū q̄ hic est solū sermo de relatiuo grāmaticali. r nō de relatiuo logicali. Añ de suppōe relatiuoꝝ logicaliū idē est iudiciū: sicut de suppōe teriorū absolutoꝝ. ¶ Dr notant̄ referens r relatū sil'. ad denotandū q̄ hic nō deteriatur de relatiuo referente solū: cū illi nō cōueniat suppō: dūmō significatiue accipiat. ¶ Dr notanter in diffinitōe s̄m quē talē rē. rc. ad differentiam terminoꝝ absolutoꝝ: r ꝓnoīm demōstratiuoꝝ q̄ s̄z certū dictū cōceptū rē rep̄ntant deteriate: r eodē mō: de q̄ p⁹ est f[ac]ta mētio: ac si nō haberēt ante se terminū de c⁹ signāto faciunt notitiam vt dicendo hō currit r hō disputat vel iste hō currit r iste hō disputat ibi ille terinus hō in scd̄o loco positus: r etiā hoc cōplexū iste hō rep̄sentāt illā rē quā rep̄ntant deteriate r eodē mō acsi nō haberēt añ se terim. de cui⁹ signāto faciūt notitiā

qd relatm̄ relatū solū

qd relatm̄ referēs r relatū sil'

Relatiuū grāmaticale

diuisio relati

Relatiuuz grāmaticale diuidit p relatiuum grāmaticale sube: r p relatm̄ grāmaticale accñt[]. ¶ Relm̄ grammaticale sube: ē relatm̄ grāmaticale natū ref[erri ad t]eriz absolutū. siue teriz [c]ōnotatiuū substantiē tētū: qd nō cōnotat q̄tū est ex se aliquā dispōem accñtalē adiacere rei p q̄ suū añs supponit: vel rei p q̄ suū añs accipit. Exm̄. vt sortes currit r ille disputat. Silr albū currit r illd mouet. ibi illa relatia. s. ille r illud nō cōnotāt aliq̄d q̄tuz est ex se accñtal': q2 si cōnotarēt aliqd [a]ccidētale: tūc non ꝑossēt h̄re p añtib⁹ terios pure absolutos: [sed] terios cōnotatiuos. ¶ Relatm̄ gr[ā]maticale accñt[] ē relatm̄ grāmaticale solū natū referri ad terim [c]ōnotatiuū vel ad terim absolutū ptū cū cōnotatiuo: qd cōnotat [dispositio]nē accñtalē adiacē vel nō adia[cere] rei p qua supponit suū añs: vel rei cui cōpatur illa res. Exm̄: vt ista: talis: tant⁹: quātus: rc. ¶ Dr notanter vel rei cōpate: q2 dicendo sortes est albus r talis ē plato. ibi illd relatm̄ talis cōnōt aliquā dispōez adiacere illi rei. s. platoni cui cōpatur illa res q̄ est sors alb⁹. ¶ Añ ī illa diffinitōe dr solū natū. rc. ad d[iffe]r[ent]iam relatioꝝ grāmaticaliū sube. ¶ Relatm̄ grāmaticale sube didr ī relatm̄ grāmaticale sube idētitati r ī relatm̄ grāmaticale sube diuersitat[]. Relatm̄ grāmaticale sube identitat[] ē relatm̄ grāmaticale sube q̄ referēdo suū añs ī ꝓpōe copla

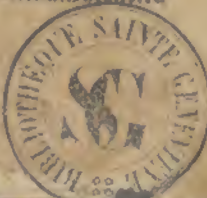
affirmatiua natū ē supponere pro illo vel illis ꝑ quo vel qbus ꝓpō sui aītis ɏificaꝛ: vt sunt ista relatia io: suus: ipse: sui: iste: ꝛ idē. ¶ Relatiuū grāmaticale subē diuersitatis eit relatm̄ subē quod referē do suū aīs in ꝓpōne copulatiua affirmati ... ꝫ est natū supponere ꝓ illo vł illis ꝓ quo vel qbus ꝓpō sui aītis verificaꝛ. vt sunt ista relatiā: aliud: diuersum. et similia. ¶ Relatiuū subē identitatis diuidr̄ in relatiuū subē idētitatis reciprocū ꝛ i relatiuū subē identitatis nō reciprocū. ¶ Relatm̄ subē identitatis reciprocū est relatm̄ subē idētitatis na... pōni in eadē ꝓpōe cathegorica cū suo aīte: sīgnifica... regressionē actionis vel passionis vel alterius habitudis accn̄talis siue exn̄tie ī il... le ... quo exiuit vel in quo ē: vel in re... ab eo possessā. Exm̄ pmi: vt sor... diligit se. ibi hoc verbū diligit sigāt actionē ꝓcedentē a sorte ꝛ illud relatm̄ se denotat ꝙ illa actio ... dit in sortē. Exm̄ secundi: vt ... pcutit a se. Exm̄ tertij vt iste ... plat a se. Exm̄ quarti. vt sors ... ipsemet. Exm̄ quinti: vt sortes ... suum. ¶ Relatm̄ subē idētitatis ... reciprocū est relatm̄ subē ... pōni ī eadē cathegorica cū suo ... nisi per modū īplicationis: vt ... ipse. ꝛc. vn̄ sicut dabile est relatiuū subē identitatis reciprocū: ita pt dari relatm̄ subē diuersitatis reciprocū qd circūloquit per illud cōplexū aliud a se ¶ Relatm̄ accn̄tis diuidr̄ in relatm̄ accn̄tis diuersitatis: ꝛ in relatm̄ accn̄tis idētitatis. ¶ Relatiuū accn̄tis idētitatis: ē relatiuū accn̄tis: qd referendo suum aīs in ꝓpōe copulatiua affirmatiua natū est supponere ꝓ re simili vel eqli illi rei ꝓ qua ꝓpō aītis verificatur. vt talis ꝛ tātus. vt dicendo sortes est albus: ꝛ talis est plato. similr̄ sortes est bicubitus: ꝛ tantus est plato. ¶ Relatiuū accn̄tis diuersitatis: ē relatiuū accn̄tis qd referendo suū aīs in ꝓpōe copulatiua affirātiua natū est supponere ꝓ re dissimili vel inequali illi rei ꝓ qua ꝓpō sui aītis verificaꝛ: vt sortes est bicubitus: ꝛ similr̄ tantus est plato. Uel sortes est albus ꝛ altertusmodi est plato. Unde sicut ē relatiuū subē tam idētitatis ꝙ diuersitatis reciprocū. ita etiā pt dari relatiuū accn̄tis identitatis reciprocū: ꝛ illō circūloqr̄ per hoc cōplexū se qualificatū talr̄ vt dicendo sortes videt se qualificatū talr̄ qualiter plato est qualificat᷒. Silr̄ pt dari relatm̄ accn̄tis diuersitatis reciprocū. ꝛ illud circūloqr̄ ꝑ h᷒ complexū.. se alr̄ qualificatū: vt dicendo sortes videt se aliter qualificatū ꝙ est plato.

Unde pro ... ꝓpōne relatiui subē idētitatis ponūtur alique rl'e: quarū ꝓrima talis est. Oē relatiuū identitatis substātie referens relatiōe ꝑsonali in ꝓpōne copulatiua affirātiua suū aīs positū in ꝓpōne cathegorica affirmatiua dūmō ātecedēs sit totale extremū: vel pncipalior pars extremi: supponit solum si supponat ꝓ illo vel illis ꝓ quo vel qbus ꝓpō aītis verificaꝛ: dūmodo ipm relatiuū nō restringat ad stādum pro paucioribꝰ: nec amplietur ad standū ꝓ plibus. Exm̄: vt hō scribit ꝛ ille moueꝛ. ibi illud relatiuū ille refert relatione ꝑsonali in ꝓpōe copulatiua affirātia suū aīs scꝫ illū terim hō: qui ponit in ꝓpōne cathegorica affirātiua: ꝛ ē tota le extremū illius ꝓpōnis: ꝛ cū hoc supponit. tō illud relatm̄ ille soluꝫ supponit ꝓ illis ꝓ qbus verificaꝛ ꝓpō aītis. s. ꝓ hoībꝰ scribētibus cū solū ꝓ illis ꝓpō aītis ɏificetur. et illud relatiuū ille nō restringit ad standū pro paucioribus ꝙ ꝓpō aītis verificaꝛ. ideo supponit ꝓ oī bꝰ illis ꝓ qbꝰ ꝓpō antecedentis verificaꝛ. ¶ Dr̄ notanter in regla substantie. qꝛ relatiuum accidentis

... ratm̄ ... e diuer... itatis.

subdiuisio.

De relatio sbe idtitatis. prima rl'a.

Prélèvement sur les taches d'humidité
non actif (analyse décembre 2014)
YN

